

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

quod

etc. et prof
ratus venerari reculant, fec
cognovit, dicens: S
homo sum. Sed cum
pam reperit, mox qua
ros excrevit, offendit.
vitam percussit, quam spir
rehabilit: & summum fei
tra peccata recoluit, que

Handwritten scribbles and numbers, possibly '2-4'.

na mala
quando ve
tare: nifi
sua com
Vnde il
rationali indi
re erunt in pe
tr coram Do
um Israel in
ni semper. Se
npe in gestare, et
cola inferni ind
na possunt

mentes

quod
fimi,
egit
tor

R. 1174

1672

IOY ΔΙΑΝΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

IVLIANI IMP.

Del Coll. de la OPERA *Comp. de St. de Granada*
QVÆ QVIDEM REPERIRI *J.B.*
POTVERVNT, OMNIA.

*Ea verò partim antehac edita, partim nunc primum è manuscriptis
eruta, & ad horum fidem accuratissime castigata, Græcè,
Latineque prodeunt, cum Notis.*

PARISIIS,
Sumptibus SEBASTIANI CRAMOISY, viâ Jacobæ,
sub Ciconiis.

M. DC. XXX.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

AD

IULIANI OPERA
PRAEFATIO.

IN QVA DE IULIANI IPSIVS, ET
vniuersè de gentiliū libris; tum de hac
noua editione differitur.

IULIANI Imperatoris impietate, ac
perfidiâ, quàm rebus ceteris notioris ope-
ra indigna esse Christiani quæ legant,
existimabit aliquis; nec nostrum de illis
edendis consilium probabit. Sed idem ta-
men, si ad illum, vnde hæc nasci querela potest, pietatis
ardorem iudicij paululum addat, ac prudentiæ, aliter pro-
fectò sentiet; atque ab authoris inuidia librorum vsum,
vtilitatè que secernet. Etenim si ea nunc essent tempora,
quibus dæmonum superstitio adhuc mentes occuparet ho-
minum; cautionis id videri posset, hoc illi qualecunque
negare præsidium: nec ea vulgare passim, quæ contumeliis
in Christum, & Christianum nomen adpersa sunt. Sed
cum immortalis Dei beneficio, salutiferæque vi Crucis,

ac virtute, sic illa pridem extincta sit, nihil iam ut ab ea peste metuatur; nulla satis idonea causa superest, cur aduersus hac monumenta Scriptorum infaniam pertinax bellum, & implacabile ultra capiamus.

Est idem de his libris statuendum, quod de fanis, ac simulacris Decrum veteres Christiani decreuerunt. Qui quidem initio, iis in prouinciis, ubi primum efferre se religio Christiana coeperat, templa funditus euertere, conflare statuas, ac comminuere solebant: ne quod impietatis vestigium ad tyronum oculos accideret, cuius aspectus recordationem pristini cultus, amorémque renouaret. Post verò, constituta Christiana re, cum iam satis corroborati essent ad fidei constantiam animi; vtilius visum est, aris, ac statuís inde submozis, parietibus templorum, tectisque parcere; ut ea Christianis expiata ritibus, veri ad honorem numinis conuerterent. Simulacra verò, & idola non deinceps omnia confregerunt; sed elegantiora quæque reseruauit, & affabre facta: quæ in foris, locisque publicis exponerent ad urbium ornatum, ac spectaculum. Quæ cum intuerentur posteri, meminissent, quantis ipsorum maiores occacati tenebris fuissent; & eius, à quo inde erant erepti, pluris in se beneficium ducerent.

De fanis idolorum, & quibusdam aliis, non, ut placuerat antea, perdendis, sed ab honore demonum Christianum ad vsum applicandis, legitur epistola Gregorij M. ad Mellitum Abbatem, qua id in recenti Anglorum Ecclesia facere tam hunc, quam Augustinum admonet: quos ambos ad importandam populo isti lucem Euangelij, ex Vrbe miserat. Ante Gregorium verò tribus ferè saculis Constantinus magnus Deorum alias alibi statuas, Apol-

linis autem, & Musarum nouem Constantinopolitano in foro constituit. quod in eius vita non sine facti commendatione narrat Eusebius. Post Constantinum deinde Theodosius, magni & ipse cognomen haud minori, quam iste, iure consecutus, cum idololatria reliquias acerrimorum edictorum stilo depasceret, tales ex Orci principe manubias eximi, palamque collocari voluit. Quod Alexandria antistes Theophilus insigniter in ea vrbe fecisse dicitur. Quippe ex innumeris Deorum signis, quæ in tripodas, aliæque vasa conflare iusserat, vnum reseruauit omninò turpius cæteris, quod ad posteritatis memoriam in loco celebri, ac propatulo defixit: Ne gentilibus, inquit, negare vnquam liceat, Deos se tales aliquando coluisse. Ac de illius hoc facto gentilibus adeo displicuisse scribit Socrates, ut Ammonius Grammaticus, quo præceptore est vsus, dicere soleret; Male cum Deorum veneratoribus vna re hac actum esse, quorum ad ludibrium ac dedecus perpetuum id monumentum esset erectum.

Socrates
lib. V.
cap. XVI.

Hanc si vtilitatem afferre credebantur muta ista Daemonum effigies, quæ in idololatria naufragio, velut rostra quadam nauibus erepta, & in Ecclesia foro suspensa sunt. si nullum iis publicè conspectis fore periculum viri sapientissimi iudicarunt. si non eos spirantis adhuc, nec dum restinctæ pestis illius propinquitas absterruit, quin vtiliter ea seruari, ac palam erigi simulacra putarent, quæ cum imbecillitatem suorum, & turpitudinem; tum Christi potentiam, & gloriam statu ipso, & aspectu proderent: dubitabimus quin scriptorum ab gentilibus librorum par, eadèmq; causa sit: vnde nec maior, quam ab idolis, perniciēs; & certior, quam ab illis, emolumenti ratio proficiscitur? Nam

Deorum falsitas, & Christianæ religionis firmitas, atque integritas harum literarum præconio testata relinquuntur. Licet hoc in Iuliano nostro præ cæteris animaduertere. Hic enim denuò ab inferis excitata, & instaurata superstitione gratulans, ac Christianis insultans, multa & pro suis, & aduersus istos mandauit his libris: ex quibus id illum vnicè studuisse, & verò sperasse liquet, vt sublata Romano ex orbe Christi memoria, profanorum sacrorum & vbique diffusus, & sempiternus cultus existeret. Quam illius præsaigionem, ac spem vanam irritamque fuisse cum res ipsa docuerit; tum illa contemni scilicet, & irrisione omnium ludi consequens erit; probari verò amplius nostras; & authorem sibi Deum minori contentione defendere.

Præterea veteris Ecclesiæ mores, & Christianorum disciplinam eadem Iuliani scripta continent: quorum ritus, & consuetudines, licet inuidens, & obtrectans, adeò suspexit; vti dignos iudicaret, quos, si posset, in suas partes imitando transferret. Nam ad suos ille sacerdotes, ac pontifices scribens Pontifex ipse maximus, postquam de templorum suorum solitudine, Christianorum autem incremento, ac splendore questus est, eius rei causam dissimilibus ambarum sectarum studiis, & institutis non dubitauit adscribere: quòd Christiani singularem pauperibus curam, ac misericordiam tribuerent: pupillos, & viduas alerent: egros ac caussarios fouerent: peregrinos exciperent quamuis ignotos: mutuam inter se hospitij, & officiorum omnium necessitudinem colerent. tum eadem caritate, ac beneficentia alienos etiam, hostesque comprehenderent. Hinc apud illos amplissima, frequentissimaque domicilia, velut prætoria totidem, ac basilica, quæ ab calamitosis, ac miserabilibus inquilinis nomen

acceperant; nosocomia, ptochotrophia, orphanotrophia: Hæc in Christianorum cætibus. apud gentiles verò contraria esse fatetur omnia, immanitatem in suos, superbiam, crudelitatem, barbariem: nullum inter ipsos esse aduenis, & hospitibus receptum: contemni egenos, & abiici: nulla publicè, priuatimque erga miseros gratuita humanitatis obsequia reperiri. Optare igitur, hortarique pergit, vt illa de Christianorum moribus exprimant, æmulenturque sui. tum vt sacerdotes pari atque apud illos loco sint; hoc est honor iis ab omnibus adhibeatur, etiam magistratibus, ac præfectis. vt sine maiorum antistitum literis inferioris ordinis sacerdotes non ambulent. cum illis tam hi, quàm cæteri quocumque perrexerint, benignè & humaniter habeantur. in quibus formatarum, & communicatoriarum speciem adumbrare studuit. Addit ad extremum anathematis excommunicationisque laruam: vt qui vehementius deliquerint, pro culpæ gravitate constituto tempore ab sacrorum commercio conuictique cæterorum abstineant. Hæc, & huius generis alia priscaurum Ecclesiæ consuetudinum non inuicundam memoriam offerunt; & eo quidem mirabiliorem, quo ab hoste Christianorum, & transfuga de iis ipsis testimonium dicitur.

Accedunt minora illa quidem, sed gratiora quibusdam, quæ ex his libris capiuntur, adiumenta doctrinæ; quæ ad historiam, antiquitatem, proprietatem sermonis, & elegantiam, partesque reliquas attinent eruditionis eius, cui ab humanitate nomen tribuitur. Nam sunt hæc aliqua, quæ vel nusquam leguntur alibi; vel plenius, quàm ab aliis, nec sine scitu dignissimarum rerum accessione tractantur. De stirpis suæ stemmate quedam nos docet hætenus ignota. Magnæ

ziana tyrannidis, & cladis historiam: obsidionis item Nisibena, illustriorem facit haud paucis additis, quae Zosimus ideo à se praetermissa scribit, quòd ea Iulianus Caesar peculiaribus iam scriptis occupasset. quibus verbis ad priores duas panegyricas respexit; in quibus res à Constantio gestas penè historico more descripsit. Iam de prima Iuliani ipsius aetate, & educatione, primordiis, incrementis, ac reliquis omnibus, quae ad priora illius tempora spectant; totam illarum Galliarum administrationem; bellaque contra barbaros ab eo fortiter gesta: summum eidem delatum à militibus imperium: belli denique contra Constantium apparatus nemo diligentius, quam ipsemet, epistola ea complexus est, quam ad S. P. Q. Atheniensem, viuo adhuc Constantio scripsit. Quo ex fonte Zosimus, Libanius, ac ceteri, qui Iuliani acta celebrarunt literis, sic hausisse profitentur; ut se multa praeterisse significant, quae ex eodem auctore rerum, ac scriptore iubenti reperere. Tot itaque literarum subsidia comparamus hominibus nostris, cum Iuliani nefarij sanè principis, ac scelerati; sed docti, ac disertis, & ad multarum rerum noticiam utilis, imò necessarij plenam copiam noua hac editione facimus.

Ac si genere de ipso gentilium librorum auctoritate res agitur; ut quid sequi Christianos oporteat, magnorum virorum exemplo doceamus; est in Iuliani actis, & historia memorabile imprimis, & illustre; quod non paucorum antiquis è Patribus, sed Ecclesiae penè totius iudicium quale fuerit ostendit. Cum enim gentiles legi Christianorum in scholis Iulianus edicto veruisset; grauius hoc, & acerbè tullisse florem omnem tempore illo sanctitatis, & eruditionis accepimus: nec dubitasse quin hac vna plaga Christi-
stiane

stiane rei atrox, ac vehemens esset illata. Deplorauit hoc praeter ceteris Gregorius Nazianzenus, vir non solum pietate praestans, sed etiam doctrinarum studiis excultus omnium; praecipuè diuinarum; quarum ab excellenti scientia Theologi nomen inuenit. Hic priore in Iulianum Inuectiua decretum illud, quod vocat, ἀδυσίας, totis eloquentia, qua plurimum valet, viribus infectatur, auctorique suo exprobrat: nec illud solum, ut inhumanum, & crudele per sese; sed ut Ecclesiae perniciosum execratur, ac pestiferum. Fecerunt idem, quod Gregorius, & alij ingenij, ac sanctimonia laude celebres; & hoc amplius; ut hanc literarum calamitatem utcunque pensarent, multa & ipsi gentilium veterum imitatione scripserunt; & eodem, qui in illis appetitur, lepore sermonis, ac venustate condita. Atqui si ab ethnicis scriptoribus adeò magnum in Christianos redundaret periculum; nec iis detractis tantum esse querelarum debuit; nec illa rei vllius iactura potius, quam commoditas ducenda fuit. minimè omnium certè, quomodo ista supplerent, ac sarcirent, curare illos oportuit.

Vt ad Iuliani nostri editionem reuertar, huius ea vel excusatio, vel commendatio valere sola debet, quae ab librorum eruditione, elegantiaque sumitur; non illa tolerari quorundam, qui eius, à quo profecti sunt, laudandis virtutibus vendibiliorem operam suam facere student.

Quo in genere postremus editor Iuliani Caesarum nimis temere; ne quid asperius dicam, quod dici profectò potest; qui sic ornare Iulianum laudibus est ausus, ut non solum supra meritum efferret; sed eam laudationem cum sanctorum Patrum vituperatione, ac Christiani nominis iniuria coniungeret. Nam in praefatione, quam initio libelli de

Iuliano benè longam explicat, veteres illos ait studio partium occacatos, & per-quàm acerbos fuisse. Accidisse enim asserit, vt cum de iis, qui olim vixère, principibus iudicium fertur, multum nos decipiat veterum quorundam, quos in Ecclesia Dei claros, atque illustres fuisse scimus, authoritas. Tùm interiectis quibusdam: Itaque quibus infensi erant, eos per se magnos sanè, & penè in cælo positos, trahebant ad inferos. & aliis rursus, quos ornandos censuerant, licet immerentibus, tantas laudes admensi sunt, vti posteritas virtutes eorum, quæ vix mediocres sunt, suspiciat, & lapidem è sepulcro veneretur pro Deo. Pergit deinde, & Constantino Iulianum opponit; è quibus illum ait, multa fecisse turpia: Iulianum verò longè scilicet eo præstantiorem, nequaquam pro dignitate ab illis sanctissimis Patribus habitum fuisse. Verba præfationis: Iulianum verò laudatissimum principem, quem natura omnibus ornatum rebus excellere voluerat, tam indignis modis traduxère, vti iam illius nomen toti mortalitati res sit iniusta, atque detestabilis. Rursus; Equidem ego quoties mecum agitabam, qualem, quantumque esse oporteret, qui summum inter homines teneret fastigium, subiit animum meum Iuliani veneratio; maiórque in eo, atque altior spiritus esse videbatur, quàm vti cum cætera Imperatorum plebe cogi in ordinem posset. Subiicit de animi magnitudine, ac rerum humanarum deficiencia; quòd à milibus oblatum imperium agrè scilicet, & coactus accepit. Mox ista: Quanquam nos herclè non vitæ, sed gloriæ spatio metiri illum decet; quem & belli vsus iam tunc formidabilem hostibus; & pa-

cis artes cunctis, non dicam ciuibus, sed mortalium sæculis fecère venerandum. Tanta, tamque inuidiosa detestandi Apostata prædicatio digna Libanio aliquo est, vel Eunapio, vel Zosimo: Christiano verò homine nequaquam digna; neque his temporibus ferenda. Subiisse dicit animum suum Iuliani venerationem. tum, eundem sæculis omnibus esse venerandum. De se animoque suo, sanè viderit: Christianis quidem omnibus sæculis fuit, eritque semper execranda Iuliani memoria; quam nemo, nisi qui Christum negasset, venerationi sibi esse dixit.

Ad hunc ipsum, de quo agimus, Imperatorem supplices olim venère Donatistæ, cum libello, in quo id erat positum; solam iustitiam apud eum habere locum. Hoc illorum dictum nactus Augustinus, vt exagitat! vt illudit! vt exprobrat! vt Christianos non decere significat! Atqui est ista sanè mediocris vnius iustitiæ laus, quam Apostata Imperatori tribui Augustinus non patitur. Quid igitur de illa non iustitiæ, sed omnium virtutum prædicatione diceret, quarum solidam possessionem Iuliano præfationis author addixit? Sequitur enim: Noster, quod paucis fuit quodam Deorum munere concessum, virtutes dispares prudentia vinxit. Impura vox; Deorum munere vel vlli concessas virtutes, vel Iuliano concessas dicere. Quid deinde? Hic cum in solidam, ait, virtutis possessionem primis adhuc annis, & lubrico ætatis missus esset, animum semper supra fortunæ indulgentiam gessit. At vnde, quaeso, de tot illi, tantisque Iuliani virtutibus constat? Non opinor, aliunde, quàm ex ipsius de se Iuliani testimonio; vel eorum, quos paulo antè retuli; Ethnicorum certè; qui pro amore in illum suo; in Christianos odio, ac liuore,

de eo sunt multa mentiti. At scriptor præfationis domesticos istos, suspectosque testes Latinis, Græcisque Patribus anteponebat omnibus; & hos etiam imprudentiæ, imperitiæque condēnat. Nam sic demum loquitur: Fuit profectò, fuit Græcorum quorundam, qui ea tempestate Ecclesiam rexere, magna imprudentia. Etenim uti causæ suæ seruirent, principem Christianis infestum laceſcebant, quem tolerare fatius fuisset. Sunt in hominum manibus orationes eorum, in quibus, tanquam in scena, palam eum omnibus ludibrium fecere, & faciem illius, formamque corporis, atque gestus; tum alia fortuita, quæ vulgus, & imperitissimus quisque notat, traxerunt in culpam. Qui viri si meminissent temporum, quibus nati erant, sanè necessitati, quæ pertinax regnum tenet, & quod magnæ prudentiæ est, obsequio mitigassent imperia. Hæc ille non solum imprudenter talibus de viris, sed etiam imperite. Etenim Græci illi Patres, quos imprudentiæ arguit; quorumque contra Iulianum extare orationes asserit, sunt omninò duo. Gregorius Nazianzenus; & Cyrillus. quorum alter haud paucis post Iuliani obitum annis vixit, ac scripsit. alter equalis quidem fuit illius; sed eo mortuo ἐπιτετυπηκὸς illos duos conscripsit. ex quibus, cæterisque fide dignioribus liquet; fuisse Imperatorem istum multis, verisque vitiis præditum; virtutem verò solidam habuisse nullam; sed nonnullarum imaginem adumbrasse, fūco, & colore verarum ad speciem extrinsecus obduclam. non solum quòd qualescunque illos ad honestatem impetus vna turpissima perfidia, & apostasiæ labes inquinavit. sed etiam quòd ad fastum, & ambitionem omnia, nihil decori, & honesti causæ faciebat. Quo-

circa quæ de Iuliani laudibus in illa Præfatione dicuntur, in ornandum Antichristum non minori iure conferri poterunt, in quo multa perinde maximarum erunt simulacra virtutum.

Sed de Iuliani moribus hæc agere non est otij, ac propositi nostri. Nam hæc pauca, quæ contra Præfationem istam disserui, Christiana à me religionis studium; ac meus in sanctissimos Patres amor, & cultus expressit.

Nunc, ut quæ sunt propriæ partes præmij huius absolvam; de hac editione nostra quæ te scire volumus, (Candide, & erudite Lector) paucis accipe. Habes in ea Iuliani, quæ vel edita sunt, vel ex bibliothecis, ac scriptis codicibus excipi potuerunt, monumenta omnia. Ex his quæ antè vulgata fuerant, multis emendatiora locis; quædam etiam auctiora protulimus. reliqua partim è Christianissimi Regis bibliotheca; partim ex Londinensi deprompta sunt. Ex hac descriptas orationes accepimus, quintam, quæ est in Deorum Matrem, & sextam aduersus imperitos canes. tum epistolam ad S. P. Q. Atheniensem. Item epistolas ad Iamblicum duas, LX, & LXI, vna cum LXII. accessit orationis tertiæ postrema pars; cum variis lectionibus quarta; qui est hymnus in Solem. qui quidem ex illis ita castigatus est; ut cum propter horrendam depravationem legi absque fastidio vix posset; intelligi autem nullo modo posset; non solum à nobis intelligi; sed etiam Latine verti potuerit. Hæc omnia Londinensi ex bibliotheca misit ad nos Patricius Iunius, quæ totidem in manuscriptis codicibus bibliothecæ Christianissimi regis inuenimus; vnde & cætera, quæ nondum publicè erant edita, prodierunt.

In Latina interpretatione librorum illorum, qui in vulgus hactenus extabant, nihil admodum immutauimus; quamuis aliqua mendosè reddita videbantur; quorum in Notis quædam obseruata sunt. Id eo monui, ne aliena nobis errata tribuant Soliniani Telchines; qui nihil norunt, nisi de nocte contra Solem meiere. Vale candidè, & erudite Lector, & hoc nostro labore fruerè.

P. MARTINII
MORENTINI NAVARRI
PRÆFATIO
IN IULIANI IMPERATORIS
Misopogonem,

*Vbi Authoris vita ex variis præcipuè Marcellini locis
differitur.*

IULIANVM Imperatorem singulari ingenio & eloquentia fuisse monumenta eius declarant: cæterarum etiam virtutum principe dignarum laudes, & non mediocres in historia tribuuntur; vt, si vera sunt, quæ de eo memorantur, non dubitem eum parte ista cum summis principibus conferre: Verùm laudes istas omnes vna impietatis, & ἀπειθείας macula in perpetuum deleuit, atque extinxit. Magnum est hoc exemplum, & imprimis considerandum, vt & principes, & priuati homines tantæ, & tam miseræ ruinæ periculum extimescant; Deum optimum maximumque sincerè colendum sibi putent; veram pietatem verè & seridè amplectantur; neque puerilem aliquem ludum, iocumque arbitrentur esse: omninoque certissimum Christi oraculum illud secum reputent, πολλοί εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί, μηδ-

ti sunt vocati, pauci vero electi. Quare ut tota hæc res facilius perspiciatur, & propositæ orationis argumentum è suis causis explicetur, Iuliani vita primùm ex natura & educatione, deinde ex moribus ipsius cognoscenda est.

Ad naturam tum patria & parentes, tum naturalis animi & corporis habitus pertinet. Patria igitur ei fuit Byzantium, vrbs Thraciæ nobilis, & copiosa, tunc imperij sedes, ac domicilium, quæ Constantinopolis, & noua Roma dicta est. Parentes patria non minus nobiles & clari fuere. Pater quippe fuit Constantius magni illius Constantini frater; mater Basilina nomine, iam inde à maioribus nobilis, ait Marcellinus: quibus tamen non multum frui potuit. Pater siquidem post fratris Constantini obitum ab imperij successoribus oppressus est: mater verò paucis mensibus post editum in lucem Iulianum excessit è vita. Itaque puer admodum cum fratre Gallo, quem vnicum ex patre habebat, tumque incertæ, & penè afflictæ valetudinis, ab omni solatij, ac præsidij spe inops relictus est, eademque profusus, quæ patrem antea, filium vtrumque ruina oppressisset, nisi illum ætas, hunc valetudo periculo liberasset. Atque hæc naturæ semina fuere in patriæ ac parentum splendore. At in animo & corpore varia fuit naturæ affectio. Animus quidem ei fuit leuissimus: *Itaque (ait Marcellinus lib. 22.) præfectis proximisque permittebat, ut fidenter impetus suos aliorum tendentes, atque decebat, monitu opportuno frenarent: monstrabatque subinde se dolere delictis, & gaudere correctione.* Corporis verò mediocris habitus sic ab eodem describitur libro vicesimo quinto: *Figura (inquit) talis utique membrorum: mediocris erat statura, capillis tanquam pexisset mollibus, hirsuta barba in acutum desinente vestitus, venustate oculorum micantium flagrans, qui mentis eius angustias indicabant, superciliis decoris & naso rectissimo, ore paulo maiore, labro inferiore diuiso, opima & incurua ceruice, humeris vastis & latis, ab ipso capite usque ad unguium summitates lineamentorum recta compage, vnde viribus valebat & cursu.* Hic per mentis angustias eadem, quæ supra, leuitas notatur: sed firmitas additur corporis, vnde magna bellicæ laudis pars sit postea consecuta. Sed de tota

hæc

hæc re copiosior est & liberior Gregorij Nazianzeni oratio: qui cum Athenis vidit adolescentem, & ex animi corporisque habitu futuros eius mores deprehendit: sic autem loquitur libro secundo contra Iulianum: *Tum (ait) sensu me non malum hominis coniectorem fuisse, quamuis non sem unus ex iis, qui ingenio ad istas artes bene nati sunt. Sed me diuinandi compotem efficiebat ingenij inconstantia, & mirabilis commotio, siquidem vates est optimus, qui rectè nouit conicere. Nullius quippe boni signum mihi videbatur esse ceruix prona, humeri vibrati, & subsilientes, oculus errans, & circumductus, & furiosè intuens, pedes instabiles, & claudicantes, irrisor, contumelians spirans, & contemptum, vultus conformationes ridicule, idem præ se ferentes risus, immoderati & effusi, nutus, & renutus sine ratione, sermo hesitans, & concisus spiritu, percontationes ineptæ, & stultæ, responsiones nihilo istis meliores, in sese incurrentes, non constantes, nec doctrinæ ordine progredientes. Quid singula persequar? talem ante opera vidi, qualem in operibus cognoui.* Hæc ille; vnde intelligimus insitam, atque ingentam huic homini perpetuam leuitatem, & inconstantiam; ut erroris inde consecuti prima iam causa teneatur. Ergo natura talis fuit.

Quid educatio, quibus magistris, quo studiorum atque artium genere tractata & exculta est? Post annum septimum ætatis præceptori traditus fuit Mardonio eunucho, qua de re ipsemet in Misopogone hunc in modum Antiochenses affatur: *Vultis (ait) nomen pedagogi, & genus proferam? homo barbarus, & genere Scythæ is fuit, eodemque nomine atque ille, qui Xerxes ad bellum in Græciam, nobilèque Argos induxit. Hæc autem nomen, quod ante vicesimum annum honoris, nunc contumelie causa appellatur, Eunuchus erat, sub meo auro educatus, ut matris meæ Homeri, atque Hesiodi poemata exponeret. Cum autem illa paucis post mensibus mortua, me primam & solum filium reliquisset, tum ego tanquam virgo orba & deserta, multis erepta calamitatibus, puella & tenera, post annum septimum ipse traditus fui.* Ab hoc igitur præceptore ad publicas scholas Constantinopoli deducebatur, ibique puerilem ætatem Grammaticis ac Rhetoricis studiis exercuit. Nicoclem Lacedæmonium Grammaticæ artis magistrum habuit; Ecebolium so-

phitam Rhetoricæ. Porro hic magister discipuli fortunam postea secutus à Christianis ad ethnicos desciiuit, tandemque Iuliano extincto, ad Christianos reuersus pro foribus templi prostratus clamitabat, *Calcate me salem inspidum*. At tamen Iuliano hæc schola non minùs pietatis & religionis, quàm ingenij ac literarum fuit. Itaque publicum in Ecclesia munus anagnostæ obiuit; populòque audiente sacros libros recitauit; neque quicquam sibi maius, & vberius ad gloriam posse contingere quàm pietatem arbitrabatur. Ergo his magistris, atque artibus deditus breui tantam est apud omnes famam, & auctoritatem consecutus, vt imperio administrando idoneus esse dicitaretur. Itaque ne qua inde nouarum rerum occasio existeret, ab hac prima schola Nicomediam discedit.

Florebat tùm in ea vrbe Libanius Rhetor magna eloquentiæ laude, sed superstitioni ethnicæ imprimis addictus. Quocirca ab eius schola sese primò continebat, & domi tantùm libroseius lectitabat, quòd iis mirificè delectaretur. at postea Libanii paulatim consuetudine deprauatus, non tantùm in scholam ventitare, sed etiam Græcorum more in Christianos declamare audebat, tanquam exercendi ingenij gratia vellet incredibilem aliquam thesin dicendo probabilem reddere. Hæc altera Iuliani schola, fuit, schola, inquam, erroris & impietatis magistra. Rectè siquidem ex Menandro ait Paulus,

Φθείρουσιν ἢθι χησθ' ὁμιλίαι κακῆς.

Corrumpunt mores bonos congressus mali.

Sed tamen in hæc schola tales ei meditationes eloquentiæ fuere. Philosophiam ibidem percepit. Erat eo tēpore philosophia non Platonica omninò, aut Aristotelica, sed ex vtraque mista: cuius instituti & Porphyrius paulo antè, & tunc Iamblicus principes ferebantur. Iamblici summa erat auctoritas apud omnes. itaque hunc philosophum imprimis coluit, & amauit, magnisque honoribus ac præmiis affecit. Philosophiam igitur eiusmodi habuit. hunc sic Ἰσὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους ἐπιλωτῶν δόγματων, *Platonis & Aristotelis decretorum studium* appellat in epistolis. quam ad rem nultum

quoque eunuchi illius, de quo antè dixi, præceptoris opera vltus est; sicut ipse in Misopogone declarat Antiochenisibus, cùm vitæ suæ culpam ironia quadam in eum reicit: *Sæpe* (ait) *nomina hæc, vt opinor, audita sunt, tantopere videlicet exagitata & derisa, Plato, Socrates, Aristoteles, Theophrastus. Illis senex iste cùm nimis stultè, ac simpliciter obsecutus esset, postea me puerum, & discendi cupiditate flagrantem nactus, persuasit, si illorum vestigiis vellem insistere, meliorem me, non quidem ceteris fortasse hominibus (neque enim cum illis mihi certamen esse) sed meipso omninò futurum. Ego verò (quid enim aliud fecissem?) seni obsecutus non possum iam quippiam mutare, quamuis maximè cupiam, meque incuso, quòd omnibus virtutis liberum aditum non patefaciam. Sed in mentem veniunt ea, quæ apud Platonem Atheniensis hospes differit, Dignus est honore, qui nihil peccat: qui verò alios etiam ab iniuria deterret, plus quàm duplici honore dignus est. Ille enim vni, hic pluribus par est, qui scelus aliorum indicat magistratibus: at qui socium præterea se adhibet in puniendâ iniuria, hic magnus vir in ciuitate, & perfectus est, hic victor in virtutis certamine pronuntietur. Hæc me docebat senex ille.* Atque hæc fuit adhuc Iuliani philosophia. Interea Nicomediam venit Maximus Ephesius philosophus, qui ob magicas artes atque imposturas postea est à Valentiniano Imperatore capitis supplicio multatus: hic Iuliani corruptor alter fuit, eumque docuit, vt ait Nazianzenus, impietatem ὅση τε πρὸς ἀπρονομίας, καὶ τὸς γενέσθαι, & φαντασίας ἀεργνώστους παρατεύεται, & ἔμπροσθεν τούτοις γρηγορεύει, quæ est in astronomia, & natalitiis, & specie diuinationis ludificatur, horumque comite magica. Hunc autem philosophum quanti semper fecerit, epistolæ ad eum honorificis verbis conscriptæ declarant. Ex hac schola Athenas deinde commigravit, καὶ ἰσραὴλ καὶ ἑλλάδος, & τῶν ἐκεῖσε παιδευτηρίων, ad Graciam visendam, scholâsque regionis illius cognoscendas, ait Gregorius; vbi eum ipsi cognitum fuisse supra docuimus. Ergo Iuliani doctrina talibus magistris atque artibus instituta est: vt hinc iam erroris altera caussa facillè appareat. Atque adhuc semina duntaxat videmus tum naturæ, tum doctrinæ: fructus deinceps in moribus videamus.

Marcellinus lib. 14 generatim eos attingit, cum Galli fratris mores comparat. *Tantum* (inquit) à *temperatis moribus Iuliani differens fratris, quantum inter Vespasiani filios fuit Domitianum & Titum*. Hic Gallus Domitiano, Iulianus Tito confertur. Ac sanè videtur ab animi moderatione, ac modestia non abhorruisse, cum ex omnibus imperatoribus Marcum philosophum imprimis amauerit, sibi que imitandum proposuerit: qui certè fructus non tam naturæ fuit, quàm doctrinæ: quæ, ut ait Ouidius,

Emollitque animos, nec sunt esse feros.

Sed tamen hanc morum moderationem tranquillitatemque quidam æstus ambitionis perturbavit: ut hæc tertia causa ad duas illas superiores, de quibus antea in natura & educatione diximus, adiuncta, facilè hominem à vero rectoque deductum in fraudem, ac scelus præcipitauerit. Veruntamen iam mores ipsius in singulis virtutum partibus videamus. Ac primùm fortitudo qualis fuit. Adolescens nondum tertium & vicesimum annum egressus Cæsar creatus est octauo Idus Nouembres, Arbetione & Lolliano Coss. cum quidem barbari Gallias vastarent, & Imperator cum eis bellum gerere timore prohiberetur. *Constantium* (ait Marcellinus lib. 15.) *exagitabant assidui nuntij deploratas iam Gallias indicantes, nullo veniente ad internecionem barbaris vestigiis uniuersa: æstusque diu qua vi propulsaret arumnas ipse in Italia residens, ut cupiebat (periculosum enim existimabat se in partem contrudere longè dimotam) reperit tandem consilium rectum, & Iulianum patruelem fratrem hand ita dudum ab Achaia contractum accitu, etiam tum palliatum in societatem imperij asciscere cogitabat*. Atque id postea perfecit, & Helenam sororem præterea ei nuptum dedit. Iulianus interea non ignarus quantis periculis obiiceretur, non tam se ad honorem, quàm ad mortem vocatum arbitrabatur. itaque quo die purpura indutus regio more in aulam inuectus est, hunc ex Homero verficulum dicitur vsurpasse,

Ελαβι πορφύρεθ βαβατθ, κσι μοιεθ κραιπιθ.

Cepit purpurea mors, & parca violenta.

Murmurans etiam sæpe audiebantur, nihil se amplius as-

secutum, quàm ut occupator interiret. Hinc illa tacita conquestio in Misopogone, se ad Gallos, Germanos, Hercyniamque siluam, ut tanquam venator cum feris bellaret, esse relegatum. Et alio loco: *Videbatur*, inquit, *neuter nostrum velle: neque is qui hunc honorem, vel gratiam, vel quocunque alio nomine vultis appellare, libenter dabat: & qui accepit (dij sunt testes) verè, & ex animo recusabat*. Hæc ille de seipso loquitur. Et certè, ait Marcellinus, *illud rumore tenus ubique iactabatur, quod Iulianus non leuaturus incommoda Galliarum electus esset, sed ut posset per bella deleri sauisima, rudis etiam tum, ut aestimabatur, ac ne sonitum quidem duraturus armorum*. Veruntamen rudis iste adolescens, & in Academiæ umbra, non in Sole, ac puluere militari educatus, tantis periculorum fluctibus obiectus, quid fecit? Si prouinciam sibi commissam rueri, atque iniuriam tantum propulsare, non hostem laceßere voluisset, tamen rem magnam præstitisse meritò iudicaretur. Ac laceßit, & qui aliis terrori esse consueuerat, ipsum sibi timere coëgit. Nihil dico quanta celeritate barbaros Gallia expulerit; qua virtute nobiles, & antiquas vrbes, Augustodunum, Autostodorum, Tricassas, Remos defenderit: nihil denique cæteras res ab eo in Gallia, & Germania gestas commemoro: hoc tantum dico, quod omnes vno ore scriptores illius ætatis prædicant, septem totius Germaniæ potentissimos reges vno ingenti difficillimoque prælio ad Argentoratium ab eo deuictos, principemque eorum Chodonarium captum Romam ad Constantium missum esse, omninoque res Galliæ accisas atque afflictas in integrum statum ab eo restitutas fuisse. Sed hæc laus etiam miserrima ambitionis labe contaminata est, cum se Augustum salutari voluit: unde bellum ciuile atrocissimum esset consecutum, nisi mors penè repentina Constantium antè sustulisset. Quo accepto nuntio Iulianus, primò Constantinopolin ad imperium constituendum, deinde Antiochiam ad bellum Persicum profectus est. Atque hic animaduertendum est quod in historia narrat Socrates, Iulianum Pythagorea quadam μετεμεψυχουθ persuasum se Alexandrum esse credidisse. Itaque similem fortasse gloriam è Persis deuictis sperabat: sed tamen

res omnino aliter cecidit, ut post intelligetur. Quare videmus magnam prorsus in hoc imperatore virtutis huius laudem enituisse: ne quis putet literarum, sapientiaque studia bellicis laudibus officere, aut corporis viribus magis, quam animi prudentia res magnas administrari.

Sed fuerit eiusmodi fortitudo, quid temperantia? Prorsus admiranda, tum domestica, tum externa: ac domestica quidem in victu, somno, & venere. de victu & somno Marcellinus lib. 16. Phasianum, ait, & vuluam, & sumen exigi vetuit & inferri, munificis militis vili & fortuito cibo contentus. Hinc contingebat, ut noctes ad officia diuideret tripartita, quietis & publicae rei, & musarum: quod factitasse Alexandrum legimus Magnum, sed multo hic fortius. Ille namque aenea concha supposita, brachio extra cubile protento, pilam tenebat argenteam: ut cum neruorum rigorem sopor laxasset, infusus gestaminis lapsi tinnitus abrumperet somnum. Iulianus vero absque instrumento quoties voluit, euigilauit: & nocte dimidiata semper exurgens, non è plumis, vel stragulis sericis ambiguo fulgore nitentibus, sed ex tapete & σιούρα, quam vulgaris simplicitas sisurnam appellat. Hoc idem de se praedicat Iulianus in Misopogone, cum se propterea inuisum Antiochenibus esse conqueritur. Domestica autem, inquit, noctes insomnes in stragulo, & victus omnis expers satietatis, mores acerbos efficiunt, & delicate urbi repugnantes. Nolite tamen putare vestra causa id à me fieri: grauis quidam & stultus error iam inde à puero me induxit, ut ventri bellum facerem. Neque enim eum permitto epulis expleri. Itaque rarissime omnium mihi contigit vomere, & memini id mihi accidisse, ex quo Caesar sum factus, semel tantum, neque id cibi copia, sed casu. Ergo ad hunc modum ille de sua in victu somnoque temperantia penè gloriatur. Hinc porro secuta est temperantia in venere: qua de re Marcell. lib. 15. Primum, inquit, ita inuiolata castitate enituit, ut post amissam coniugem, nihil unquam venerum attingeret. Vxorem autem amisit paulo post Augusti honorem susceptum, cum filiolum infantem ex eadem antea in Gallia amisisset. Mox pergens idem auctor: Quam labem, ait, in adultoribore iuuentutis ita cautè vitauit, ut ne suspitione quidem tenuis libidinis ullius, vel secretioris vitæ ministris incusaretur, ut saepe com-

Vulgò apud
Marcellinum
male legitur
ἐσιούρα, &
sisurnam.

ringit. Et lib. 24. cum prædam bello Persico captam commemorat. Ex virginibus, ait, quæ speciosa sunt capta, ut in Perside, ubi faeminarum pulchritudo excelsit, nec contrectare aliquam voluit, nec videre, Alexandrum imitatus, & Africanum, qui hæc declinabant, ne frangerentur cupiditate, qui se inuictos à laboribus ubique præstiterunt. Quinetiam tonsores & coquos eiecit, tanquam deliciarum atque intemperantiæ ministros. Marcellinus lib. 22. Euenerat, inquit, ut ad demendum imperatoris capillum tonsor venire preceptus, introiret quidam ambitiosè vestitus. Quo viso Iulianus obstupuit: Ego, inquit, non rationalem iussi, sed tonsorem acciri. Interrogatus tamen ille quid haberet ex arte compendij, vicens diurnas respondit annonas, totidemque pabula iumentorum (quæ vulgò dicitant capita) & annuum stipendium graue absque fructuosis petitionibus multis. Vnde motus omnes huiusmodi cum coquis similibusque aliis, eadem accipere penè consuetos, ut parum sibi necessarios, data quò velint eundi potestate, proiecit. Atque hæc temperantia fuit domestica: sequitur externa in theatris & ludis: cuius item gloriatio quædam est vituperationis specie in Misopogone. Arceo, inquit, meipsum à theatris per summam stultitiam, neque in aulam admitto scenam, nisi anni principio, præ animi stupore, tanquam pauper agricola tributum aliquod pendens iniquo domino: at tum quoque cum illuc introiui, similior sum detestanti eos ludos, quam spectanti. Idem paulo post, Attendite, magis est nouum & admirabile quod dicam. Semper odi Circenses, perinde ut forum, qui obstricti sunt ære alieno. Itaque raro ad eos venio, nempe in deorum feriis, neque ibi diem consumo, quod meus patruelis, auunculus, & germanus ex patre faciebant: sed spectato sexto ferè cursu, neque id magna cum voluptate, imò herclè cum molestia & fastidio, libens discedo. Atque hunc quidem solius doctrinæ fructum esse idem ait. Docuit me preceptor meus, cum ad magistros irem, terram, non theatrum aspicere, plurisque mentum capitis mei aestimare. Sæpenumero mihi puero dicebat preceptor ille: Ne sinas te à tuorum aequalium multitudine in theatra induci, neque vlla eius spectaculi cupiditate venearis. Circenses requiris? quod Homerum eos elegantissime descripro reperies, cape librum & lege. Histriones audis saltatores? sine eos valere: fortius saltant iuuenes apud Phæacas. Habes illis ci-

tharædum Phœmium, & cantorem Demodocum. Sunt etiam apud eundem multe stirpes, quæ maiore cum voluptate audiuntur, quam nostræ spectantur.

*Sic quondam Deli sacras ad Apollinis aras,
Proceram viridi conspexi in gramine palmam.*

Quid Calypsonis insula opaca arboribus? quid Circes antra? quid hortus Alcinoi? crede mihi, nihil videbis incundius. Ergo temperantia hæc magna in principe fuit, & ad doctrinæ diligentiam referenda. Interea tamen inanis quædam loquacitas, & indecora actio in eo notata est. Cum die quodam, ait Marcellinus, ei caussas spectanti venisse nuntiatum esset ex Asia philosophus Maximus, exiit indecorè: & qui esset, oblitus, effuso cursu à vestibulo longè progressus, exosculatum, susceptumque reuerenter secum induxit, per ostentationem intempestiuam nimis captator inanis gloriæ visus. Hæc leuitas naturalis, & insita ei fuit, vt antea patuit, neque doctrina vlla tolli potuit. Sed quoniam temperantiam perspeximus, prudentiam in omni doctrinæ parte videamus.

Ingenium discendi cupidissimum arguit epistola ad Ecdicium quendam præfectum Ægypti, qua Georgij Episcopi Alexandrini libros efflagitat: *Quidam, inquit, equis, alij aui- bus, nonnulli feris delectantur. Ego verò inde vsque à pueritia librorum cupiditate arsi.* Isocrates ait, εὐὴ ἢς φιλομαθῆς, ἔση πολυμαθῆς. Ergo hæc φιλομαθία Iuliano πολυμαθία reperit. Quid igitur, humanitatis artes Grammatica, Rhetorica, Logica, quales in eo fuere? Grammaticæ & Rhetoricæ artis magistros antea vidimus, quibus artibus Logica etiam continebatur: verùm ex eius scriptis clarius, certiusque argumentum doctrinæ repetamus. Verisimile est in illo otio scholarum, ac studiorum, antequàm Cæsaris honorem contingeret, multa ab eo scripta esse, quæ temporis iniuria perierunt. ex quibus tantùm nominantur orationes aliquot ad Iamblichum missæ, vt constat ex quadam ad illum epistola. at postquam ad rempublicam accessit, diligentius etiam studia hæc tractauit atque excoluit. Ex his vigiliis Suidas commemorat τὸς χαλουμένους Κάσαρας, librum qui inscribitur Cæsares: αὐτῶν τριῶν χημάτων, de tribus figuris: κοῖνα Saturnalia: αὐτῶν τῶν ποδῶν τὰ χακκῶ.

τὰ χακκῶ τῶν ἀπαιδωτῶν, unde mala oriuntur secundum indoctos: τῶν τὴν κούρα Ηρακλεῖτον, ad canem Heraclitum: πῶς κωμιστέον, quomodo sit cynica vita instituenda. quæ opera, quod sciam, omnia periēre. extant quædam orationes Venetiis, & symposium alicubi in Italia, item hymnus in Solem: neque enim poeti- cam neglexit, vt declarant duo epigrammata non inuonusta, quæ seruat numeris penè totidem verbis Latina fecimus: ea sunt huiusmodi.

Ιουλιανὸς βασιλεὺς εἰς οἶνον ἀπὸ κριθῆς.

Τίς; πόθεν εἶς Διόνυσε; μὰ γὰρ τὴν ἀληθεῖα Βακχον,
Οὐδ' ἔπιγγινώσκω τὸ Διὸς οἶδα μόνον.
Κἄνθ' ἔκλεισε ὄδωδε σὺ δὲ πρᾶγρον. ἢ ῥα' σε Κελτοὶ
Τῇ περὶ βοτρύων τεύξαν ἀπ' ἀσυχίων.
Τῶ, σὲ γῆ καλέεν Δημήτριον, οὐ Διόνυσον,
Πυρογενὴ μάλλον, ἢ Βρόμιον, οὐ Βρόμιον.

Ιουλιανὸς βασιλεὺς εἰς τὸ ὄργημον.

Ἄλλοίλω ὄρω δονάκων φύσιν. ἢ που ἀπ' ἄλλης
Χαλκίης τάχα μάλλον ἀεβλάσθησα ἀρούρης.
Ἀργοί, οὐδ' ἀέμοισιν ὑφ' ἡμετέροις δνέονται,
Ἄλλ' ἔπειτα ταυρείης παρθορῶν ἀήλυγος ἀητῆς
Νέρθεν εὐπρήτων κελάμων ἔπειτα ῥίζαν ὀδύμει.
Καὶ τις ἀπὸ ἀγέρωχος ἔχων θοὰ δάκτυλα χειρὸς
Ἰταται ἀμφαφῶν κενόνας συμφράδμονας αὐλῶν
Οἱ δ' ἀπαλὸν σκιρτῶντες ἀποθλίβουσιν αἰοιδίω.

Iuliani Imperatoris in vinum hordeaceum.

*Quis Dionyse? aut unde es? Bacchum namque per ipsum,
Te ignoro: solum nosco Ionis puerum.
Bacchus nectar olet, tu hircum: te Gallia nempe
Vitis inops spicis extulit è grauidis.
Ergo te fas est Cerealem, non Dionysion
Dicere, spicigenamque ἔσ' Bromon, haud Bromium.*

Iuliani Imperatoris in organum.

*Quam cerno, alterius natura est fistula: nempe
Altera produxit fortasse hanc aenea tellus:
Horrendum stridet, nec nostris illa mouetur
Flatibus, ac missus taurino è carcere ventus
Subius agit laeues calamos, pèrque ima vagatur.
Mox aliquis velox digitis, insignis & arte
Adstat, concordés calamis pulsátque tabéllas:
Ast ille subito exiliant, & carmina miscent.*

Magni igitur doctrinæ testes hactenus fuère, ad quos nunc duo accedunt, *μισοπάγων*, & epistolæ. sed de illo dicitur postea. nam ad cæteras prudentiæ partes pergendum est. Quid ergo, in Mathematicis, Physicis, Theologicisque rebus quæ fuit eius prudentia? Astrologiam ab eo perceptam antea cognouimus: vnde sequitur Arithmetica & Geometriam, artes scilicet naturâ priores, ei non incognitas fuisse. sed Astrologiam diuinationum sophismatis, vt Physicam magicis imposturis corruptam peruersamque habuit. In quadam ad Oribasium epistola somnium suum narrat de gemina arbore, qua se Constantiumque significat. Tale quiddam, inquit, *hodie vidi: Arborem proceram in magno quodam triclinio instam putabam, que in terram se inflecteret, eique aliam paruum, teneram & valde florentem ad radices agnatam. Angebat me autem vehementer metus de exigua illa arbore, ne vnâ cum maiore auelleretur, & cum propius accessissem, cerno magnam arborem humi prostratam, paruum autem erectam quidem, sed à terra suspensam. Quod cum viderem, astuans, Heu (inquam) quanta arbor, & tamen periculum est, ne surculus quoque ei agnatus intereat. Hic quidam mihi ignotus omnino, Contemplare (ait) diligenter, & bono sis animo: radice enim humi manente, parua illa arbor manebit, firmitusque hærebit. Hic planè se Constantio successurum indicat. Eodem ferè pertinent illa, quæ narrat Marcellinus libro 21. Cum apud Parisios, ait, *Cæsar Iulianus quatiens scutum variis motibus exerceretur in campo, axiculis, quæ orbis erat compaginatus, in vanum excussis,**

ansa remanserat sola: quam retinens valida manu frangebatur: territisque vt omine diro presentibus cunctis, Nemo (inquit) vereatur. habeo firmiter quod tenebam. Item cum apud Viennam postea quiesceret sobrius, hora mediæ noctis imago quædam visa splendidior, hos ei versus heroes modò non vigilantem apertè dixit, eadem sæpius replicando, quibus fretus nihil asperum sibi superesse existimabat,

*Zeus ὅταν ἐν πλατῷ τέρμα μὲν κλυτὴ ὑδροχόοιο,
Παρθηκῆς δὲ Κρόνῳ μοῖρῃ βαίῃ ὅτι πέμπτη
Εἰκοστῇ, βασιλεὺς Κωνσταντῖος Ἀσίδος αἴης
Τέρμα φίλου βιοτῆς τυχερὸν, ἔ ἐπάδων ἔξει.
Iuppiter ubi transierit latum terminum inclyti aquarū,
Virginisq; Saturnus partem venerit ad quintam &
Vicesimam, rex Constantius in Asia terra
Terminum chara vita tristem & lamentabilem habebit.*

Ex hac magica vanitate in falsam, impiam, & superstiosam Theologiam prolapsus est. *Occultè, ait Marcellinus, Mercurio supplicabat: utque omnes nullo impediante ad sui fauorem illiceret, adherere cultui Christiano fingebat, à quo iam pridem occultè desciuerat, arcanorum participibus paucis, aruspiciis auguriisque intentus, & cæteris, quæ deorum semper fecere cultores. Atque hæc quidem simulatio tantisper fuit, dum vixit Constantius. at eo mortuo planè religionem mutauit, & callidè interim populi dissensionem fouebat, vt securius regnaret. Vbi verò (ait idem libro vicesimo secundo) abolitis quæ verebatur, adesse sibi liberum tempus faciendi quæ vellet, aduertit, pectoris patefecit arcana: & planè absolutis decretis aperiri templa, arisque hostias admoueri, & reparari deorum statuit cultum. Vtque dispositorum roboraret effectum, dissidentes Christianorum antistites cum plebe discissa in palatium intromissos monebat, vt civilibus discordiis consopitis, quisque nullo vesante sue religioni seruiret intrepidus. Quod agebat ideò obstinatè, vt dissensiones augente licentia, non timeret vnanimantem postea plebem. Hæc igitur religio factis hominis Theologiam declarat. In sacris verò faciendis ineptè fuit superstiosus, atque ipsis etiam ethnicis ri-*

diculus. *Superstitiosus* (ait Marcellinus libro vicesimo quinto) *magis quam sacrorum legitimus observator, innumeras sine parsimonia pecudes mactans, ut estimaretur, si reuertisset de Parthis, boues iam defuturos: Marci illius similis Caesaris, in quem id accepimus dictum, οἱ λευκοὶ βόες Μάρκου τῷ Καίσαρι· αὐτὸν νικήσας, ἡμεῖς ἀπώλομεθα*, id est, *candidi boues Marco Casari: Si tu viceris, nos perimus*. Quanto verò Christianæ religionis odio flagrauerit, libris aduersus eam conscriptis & editis declarauit. Theologia igitur eiusmodi fuit. Fertur tamen de animi præstantia egregiè sensisse. Hinc illa fanè nobilis eius vox, *Turpe esse sapienti, cum habeat animum, captare laudes ex corpore*.

Atque hæc de prudentia, quid iustitia, qualis fuit? Constantio summum imperium eripuit: summa hæc fuit iniquitas. Christianos verò licet non gladio, & aperta vi, ut cæteri ante eum tyranni, attamen iniquissimis & acerbissimis legibus miserrimè vexabat. Extant in epistolis duo in eos edicta: alterum, quo scholis interdicit: alterum quo bona fortunæque eis eripit: improbissimè etiam cauillatus, se id agere, *ἵνα εἰς τὴν βασιλείαν τῆς οὐρανόων εὐδοκίαν πορευθῶσι*, quo facilius in regnum cælorum veniant. Prioris edicti meminit Marcellinus libro vicesimo secundo. *Illud autem*, inquit, *inclemens obruendum perenni silentio, quod arcebat docere magistros Rhetoricos, & Grammaticos, ritus Christiani cultores*. Quin etiam militiæ muneribus & magistratu gerendo eisdem interdixit, quod diceret Evangelium eis gladij potestatem adimere, ut tradidit Socrates in historia Ecclesiastica. In quo peruersè & malitiosè Evangelij auctoritatem vsurpabat, quæ non publicam vindictam prohibet, sed priuatam. Christianos etiam de iniuriis conquerentes reiiciebat illudens, *ὕμῃτερον τὸ κακοπαθεῖν*, *vestrum est iniurias perferre*. Iudæos odio Christianorum beneficiis auxit, & ad templum restaurandum hortatus est: qua de re extat edictum in epistolis. At id Iudæi contra Dei decretum frustra magnòque suo incommodo tentarunt. Testis est Marcellinus libro vicesimo tertio. *Ambitiosum quondam*, inquit, *apud Hierosolymam*

templum, quod post multa & internecina obsidente Vespasiano, posteaque Tito agrè est expugnatum, restaurare sumptibus cogitabas immodicis, negotiumque maturandum Alypio dederat Antiocheni, qui olim Britannias curauerat pro præfectis. Cum itaque rei idem fortiter instaret Alypius, iuuaretque provincie rector, mechendi globi flammæ prope fundamenta crebris assultibus erumpentes, fecere locum exustis aliquoties operantibus inaccessum: hocque modo elemento destitutus repellente, cessauit inceptum. Atque hoc tantum in Christianos odium ne in causis quidem disceptandis deponeret: quid enim quisque litigantium coleret, interrogabat. In hac tamen principis iniquitate studium illud æquitatis tuendæ apparuit, quod quædam in iure ciuili reformauerit. Iura (inquit Marcellinus libro vicesimo secundo) *correxerit in melius, ambagibus circuncisis, indicantia liquidè quid iuberent fieri, vel vesarent. Oderat etiam delatores, itaque cum locupletem municipem quidam apud Iulianum læsæ maiestatis argueret, conuersus ad comitem largitionum: Iube*, inquit, *huic dari purpurea pedum tegmina ad aduersarium perferenda. Delphidio etiam oratori vehementer quendam accusanti, & præ argumentorum inopia tandem exclamanti, Ecquis florentissime Caesar, nocens esse poterit vsquam, si negare suffecerit? respondit Iulianus, Ecquis innocens esse poterit, si accusasse sufficerit? Hanc animi æquitatem in principe laudo: quæ sequuntur, speciem habent clementiæ. Cum bellum pararet Constantio, militesque omnes, vno excepto Nebridio, consentirent, ob eamque causam periculum Nebridio crearetur, paludamento eum rexerit Imperator: cumque ille abiectus & supplex dextram poposcisset: Ecquid*, ait, *præcipuum amicis seruabitur, si tu manum tetigeris meam? Lucilliano verò præfecto in causa penè consimili cum purpuræ adorandæ facta esset potestas, isque iam nonnihil ex metu recreatus diceret, Incautè, ô Imperator, & temerè cum paucis, alienis partibus te commisisti: Iulianus subridens respondit, Hæc verba prudentia serua Constantio: maiestatis enim insigne non ut consiliario tibi, sed ut desinas pauere porrexi.*

Ergo hæc animi moderatio, æquitatque hætenus laude-

tur. At quod sequitur, nequaquam sapiente & politico principe dignum videatur. Cum enim Constantinopoli decedens Antiochiam venisset ad bellum cum Persis gerendum, & in ea vrbe hyemare statueret, nulla probabili ratione adductus, sed inani tantum gloriæ cupiditate, quo popularis princeps videretur, legitimam annonæ precium diminuit: quæ res famem & inopiam ciuitati, Iuliano verò summum odium peperit. Atque vt erat populus Antiochenſis natiua quadam ingenij libertate faceris & dicax, variè Iulianum cauillabatur. Marcellinus libro 22. *Ridebatur (inquit) vt cercopos, homo breuis, humeros extentans angustos, & barbam pre se ferens hircinam, grandiaque incedens, tanquam Oti frater & Ephialtis, quorum proceritatem Homerus in immensum tollit. Idemque Victimarius pro Sacricola dicebatur, ad crebritatem hostiarum alludentibus multis: & culpabatur hinc oportundè, cum ostentationis gratia vehens licenter pro sacerdotibus sacra, stipatisque mulierculis letabatur.* His Marcellini verbis duo præcipuè in Iuliano notantur, persona & religio. tertium ex Misopogone addatur, de numi caractere. Is erat raurus in ara supinus, quo significabat Iulianus veterem morem sacrificiorum à se reuocatum. at Antiochenſes interpretabantur mundum à Iuliano esse subuersum. Ergo ad eiusmodi conuitia vleiscendum editus est Misopogon, cuius summa breuiter iam exponenda est. In eo tria ferè crimina obiiciuntur Antiochenſibus. primum est intemperantia, quod ludis & theatris dediti sint: alterum impietas, quod neglecta patrum suorum religione, Christum pro Ioue & Apolline colant. tertium & postremum est iniquitas magistratuum, qui locupletum auariciam, ex qua fames in vrbe orta sit, tolerant ac dissimulent. Atque in hac oratione cum re ipsa Antiochenſes vituperentur, tamen contrarium simulatur. perpetua siquidem ironia *Σαρπητῶος* adhibetur, qua Iulianus videtur non Antiochenſes, sed seipsum accusare, quòd eorum mores imitari nequeat. Inducitur enim tanquam dialogismo populus Antiochenſis differens in Iuliani barbam (vnde *Μισοπόγων* appellatur) & omninò in totam ipsius personam ac vitam, quòd aliena sit ab omni

voluptate, quòd nimis religiosa, quòd denique in iudiciis nimis seuera. quæ omnia Iulianus ironicè sua esse crimina fateretur, eorumque veniam deprecatur, culpam in præceptorem conferens, à quo sit iam inde à puero edoctus temperanter, religiosè, iustèque viuere. deinde se adolescentiam inter Gallos egisse, homines asperos, & bellicosos, & deliciarum ignaros. Huius itaque vituperationis summa est in hoc syllogismo.

Qui aliorum moribus repugnat, meritò ab iis accusatur:

Iulianus Antiochenſum moribus repugnat, quia voluptates contemnit, quia impietatem & iniustitiam coercet, qua illi arte tenent ac tuentur:

Quare meritò ab iis accusatur.

Tandem hæc ironica vituperatio concluditur seria vituperatione huiusmodi:

Qui beneficia dat ingratis, stultus est:

Iulianus dedit beneficia ingratis, cum Antiochenſes nondum cognitos laudauit, auxit, aluit:

Stultus igitur est.

Hæc summa est vniuersæ orationis, in qua pleraque sunt falsa & aliena. Nam quòd impietas Antiochenſibus obiecta est, ideo fit, quòd illi spreta maiorum suorum superstitione Christianam religionem amplexati essent, quam sceleratissimè Iulianus *ἀθεότητα* solebat appellare. Hæc igitur calumnia est. Quòd de deliciis ait, etsi aliquid est, tamen multa iam Christiana religio correxerat. De vrbe autem fame & inopia frustra magistratus accusantur, cum Iulianus ipse eius auctor fuerit. Quòd etiam Marcellinus, licet multus in Iuliani laudibus, confirmat lib. 22. *Nulla (inquit) probabili ratione, suscepta popularitatis amore, vilitati studebat venalium rerum, quæ nonnunquam secus quàm conuenit ordinata, inopiam gignere solet & famem, & Antiochenſi ordine id tunc fieri, cum ille iuberet, non posse, aperte monstrante, nusquam à proposito declinabat, Galli similis fratris, licet incruentus. Quocirca in eos deinceps sentiens, vt obtrectatores & contumaces, volumina composuit inectiuum, quòd Antiochenſem, vel Misopogonem appellauit, probra ciuitatis infensa mente dinumerans, addensque*

veritati complura. Hæc Marcellinus, vnde intelligimus Rhetoricos colores in ea oratione ad veritatem obscurandam adhibitos esse. Gregorius Nazianzenus in extremo libro secundo contra Iulianum orationis huius meminit his verbis: οὗτος ὁ λόγος σοι τῶν Πορφυρίου ψευδμάτων καὶ ληρημάτων, οἷς ὑμεῖς ὡς θείας φωνῆς ἀγάλλεσθε, ἢ τῶν σοῦ Μισοπόγωνος, εἴτ' οὖν Ἀντιοχείου. ἀμφοτέρων γὰρ ἑπιγράψας τῶν λόγων, οὐδ' ἰσχυροῦς ἀπίμωτον; ὃν τότε μὲν ἢ πορφυρεὺς μέγαν ἐποίησεν, καὶ οἱ πάντα τὰ σὺ θαυμάζοντες κόλακες. νῦν δὲ πῶγων ἐστὶν ἀπεφθέρων, καὶ τοῖς συμπεπονηκόσιν ὁμοῦ γελᾷ μὲν. ἐν ᾧ σὺ τῶν μὲν ἀειδίτῃ τῶν σώματων, καὶ τῶν μὲν πῶποτε τυχεῖν ἀπεπλήσας ἐξ ἀπληθείας μέγα φουσᾷς, ὡς δὴ τι θαυμάσιον λέγων. ὅτι δὲ Χριστιανοὺς ἤλασας οὕτω πικρῶς, καὶ τοσοῦτον ἔθνησεν, καὶ οὕτως ἱερὸν παραβάλασας, εἰκὼν ὡς τετέλεσται. καίτοι γὰρ εἰς οὐδὲν ἀπὸ τῆς ἀπληθείας φυσικῆς ἀφεικτοῦ, τί ὡς τῶν κοινῶν βλάβησεν; τοσοῦτε δὲ διαγμῶν κινηθέντος, καὶ τοσαύτης χρηστομυθίας συλλήψεως, πῶς οὐκ αἰάγῃ πᾶσα τὰ Ρωμαίων ἔχῃ κακῶς; id est, Hæc oratio tibi est à Porphyrii mendaciis ac pugis, in quibus vos tanquam divinis vocibus exultatis, vel à tuo Misopogone, siue Antiochensi (virumque enim inscribis ei orationi) quo quid Christianis ignominiosus? quem tunc quidem purpuratam faciebat, & omnia admirantes assentatores: at nunc barba est undique corrupta vulsâque, & suis auctoribus simul derisa: in qua tu & frugalitate corporis, & ex eo quod nunquam incideris in cruditatem ex saturitate, magnopere tumes, quasi mirabile aliquid dicas. At quod Christianos tam acerbè expuleris, & tantam tamque sacram gentem pro nihilo habueris, lubens prateris. quanquam quòd unus aliquis in cruditatem inciderit, aut ructus naturales emiseric, quid inde caput respublica detrimenti? at tanta persecutione excitata, tantâque in rempublicam perturbatione inducta, nonne omnino necesse est res Romanos in misero statu versari? Hactenus igitur de Misopogone. At Iulianus exacta hycme cœptam expeditionem persequens Antiochia decessit, vbi cùm ad Ctesiphontem urbem Persarum præcipuam ventum esset, incerto vulnere ictus periit anno ætatis altero & tricesimo. Cæsar fuit sexennium, Augustus verò sesquiannum & vnum mensem. Porrò de eius obitu duo apud Suidam oracula leguntur,

quæ

quæ tamen ego vnum esse puto, sed ὑπερὸν ὑπερῶν collo-
catum. Sic igitur apud illum lego: ἔστι δὲ καὶ ὁ χρησμός ὁ δο-
θείς αὐτῷ ὅτε ὡς Κτησιφάντα δῆγα.

Περὶ τῆς τελευτῆς Ιουλιανοῦ χρησμός.

Γηγενέων ποτὲ φθλον εἴησεντο μπίετα Ζεὺς
 Ἐχθιστον μακάρεσσιν Ολύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Ρωμαίων βασιλεὺς Ιουλιανὸς θεοφθῆς,
 Μαργάρων Περσῶν πόλιος, καὶ τείχεα μακρὰ
 Ἀγχεμάχων διέσπασε πυλῖ, κρατερῶν τε σιδήρων,
 Νωλεμέως δ' ἐδάμασσε πόλιν τε, καὶ ἔθνεα πολλὰ.
 Ἀλλὰ καὶ ἑσπερίων ἀνδρῶν Ἀλαμανικῶν οὐδας
 Ὑσμίνους πυκναῖσιν ἐλὼν ἀλάπαξεν ἀρούρας.
 Ἀλλ' ὅπταν σκήπτροισι τοῖς Περσῶν αἶμα
 Ἀχρὶ Σελευκείης κλονέων ξιφίεσσι δαμάσσης,
 Δὴ τότε σε ὡς Ολύμπου ὄρει περιλαμπές ὄχημα
 Ἀμφὶ θυελλήσιν κυκλώμενον εἰ σφοδράλιγξι,
 Ρίψαντα βροτέων ἐθέων πολύτλητον αἶψιν.
 Ἡξῆς δ' ἀθεοῦ φάεσσι πατρώϊον αἶψιν,
 Ἐθεν σποπλάσθεις μεροπῆιον ἐς δέμας ἦλθες.

Id est, Est verò etiam oraculum ipsi redditum, cùm ad Ctesiphon-
tem esset:

De morte Iuliani Oraculum.

Terrigenum quondam genus deleuit prudens Iuppiter
 Inimicissimum beatis caelestes domos incolentibus.
 Romanorum rex Iulianus diuinus
 Pugnans, Persarum urbes, & mœnia longa
 Bellicosorum vastavit igne, duròque ferro,
 Fortiterque domuit urbes, & gentes multas.
 Quin & occidentalium virorum Alamannicum solum
 Pugnis crebris capiens, vastavit agros.
 At postquam sceptris tuis Persicum sanguinem
 Usque ad Seleuciam quatiens armis domueris,
 Tunc te in caelum aget lucidum vehiculum

*Vndique procellis mistum in turbinibus,
Abiecta mortalium morum laboriosa cura.
Venies autem ad aetherae lucis paternam mansionem,
Vnde demigrans humanum in corpus venisti.*

Quamobrem haec vitam Iuliani Imperatoris descriptam, & expositam habemus. Magnas omnino laudes eius principis in omni genere virtutis perspeximus. summum tamen illud *ἀνομιαν* scelus è tribus causis ortum, naturæ leuitate; doctrinæ in magicis præcipuè artibus peruersitate; denique imperij cupiditate; turpissimam ei labem, & miserrimum vitæ exitum attulit. Quare si quis hoc exemplum diligenter, & accuratè animaduertit, omnes ille quidem vitutes amabit, & colet; sed pietatem omnium virtutum *κρητιστα*, & fundamentum imprimis exquiret, & cognitam arctè tenebit; neque se vnquam ab ea diuelli patietur.

AD PRIORES TRES IULIANI

Panegyricas Orationes

DIONYSII PETAVII PRÆFATIO,

AD AMPLISSIMUM VIRVM

D. NICOLAVM VERDVNVM,

Senatus Parisiensis Præsidentem.

MOLESTVM me interpellatorem dixerit aliquis (Præses amplissime) qui tibi, prolatis iam rebus, ac forensibus negotiis intermissis, otioso esse ne in communi quidem otio permittam. Verùm qui & de dignitatis illius, quam sustines, amplitudine, & occupationum tuarum, quæ aliis temporibus summæ esse solent, magnitudine cogitarit, magis erit quòd pudorem à me in asciscendo patrono, quàm in ad-eundo opportunitatem, ac prudentiam requirat. Quorum illud vt abs te iudicatum iri existimem, neque egregia tua humanitas patitur, qua te infimis etiam admittendis, audiendisque facilem præbes: & ingenij ac doctrinæ vis excellens prohibet; quæ ne ab eo quidem abhorret genere literarum, à quo est illud, quod modò tibi consecramus, profectum. Quas profectò artes adhibere potissimum in cessatione & otio soletis: vt in quibus rebus meditandis domicilium quoddam assidui laboris constituimus, eas nonnisi in ludo, & animi oblectatione numeretis. Erunt fortasse qui illud non improbent, quòd tuo patrocínio ad lucubrati-

num nostrarum auctoritatem vti decreuerim; sed hoc tamen existiment, quemuis potius, quam hunc Christianorum hostem, nomini tuo inscribendum fuisse. Contra quos plura hoc loco dicerem, si in ea te esse sententia putarem; quorum crimine aliquo notata, & flagitiosa vita fuerit, eorum cum improbitate mentionem pariter ac memoriam proscribi oportere. Quod quia neque cum tuo hominis sapientissimi iudicio, neque cum rei veritate, aut quotidiano usu consentaneum est, & multa leguntur à contaminatis & impuris hominibus haud impure scripta, dabis bis hanc mihi facile veniam, vt innocentissimorum scriptorum integritas fauore tuo & gratia ab authoris inuidia subleuetur. Tametsi eiusmodi illa sunt, quæ modò tibi damus, Iuliani monumenta, vt nihil ad famam suam præstandam cuiusquam excusationem desiderent. Nam cum eo tempore scripta ab eodem esse constet, quo sanus adhuc atque incorruptus esset: nihil iis ex consecuta morum peruersitate contagionis, ac labis afflatum est. Atque hoc nimirum habent præ cæteris editis hæctenus illius operibus singulare ac præcipuum. Quæ quanquam implacabili Christiani nominis odio, & atrocissimis in Galilæos, vt ille vocat, conuitiis referta sint; tamen & studiosè à clarissimis viris quaesita, atque in lucem emissa sunt; & eadem quotidie non modò sine offensione vlla, sed etiam cum maxima approbatione ac voluptate tractantur. Quamobrem hoc tibi gratiora aliisque hæc nostra, ac incundiora putari fore: quod neque iisdem quibus illa impietatis ac sceleris notis iniusta sunt, neque eo carent, cuius hæc gratia asciscuntur, doctrinæ, elegantiaque fructu. Quòd verò sepulta hæctenus tenebris, nunc primum in tui luce nominis appare-

re incipiunt, eo maiorem ex nouitatis illecebra cupiditatem sui allatura confido. Etenim, si vetusti lapides, numi, marmora, aliæque eiusmodi monumenta non tam utilitate placent, quæ plerumque nulla in iis est; quam ipso genere verustatis: ob idque & eruuntur sedulo, & obscurus saepe ambiguisque rebus auctoritas ex iis arcescitur: nemo erit tam à ratione relictus, opinor, qui non mutis illis atque inanimis rebus, veterum lucubrations, ac scripta, hoc est pene ipsius antiquitatis vocem anteponendam iudicet. quibus cum multa ad sermonis proprietatem, & ornatum, tum ad scientiam, atque Historicam lucem & scitu digna, & necessaria continentur. Hoc quidem in nostro plerasque res gestas commemoratas reperies multo quam ab iis illustrius, qui easdem commentariis suis atque historiis mandarunt. Eiusmodi sunt Magnentiana illa tempora, & receptum à nefariis Tyrannis ac recreatum Imperium. Itèmq; longè celeberrima illa Nisibena ciuitatis obsidio: ac cætera à Constantio suscepta administratæque bella. Quæ partim scriptorum paucitate, partim festinatione paulo erant negligentius atque obscurius prodita. partim denique quod qui illa eadem Panegyricis hæc à Iuliano prærepta, ac diligenter explicata legerant, ab iisdem iterandis suo iudicio sunt ac voluntate deterrii. Etenim Zosimus libro Historiarum tertio, cum ad Persicum bellum, ac Nisibis oppugnationem venisset, superuacuum videri sibi ait rei gestæ narrationem, ordinemque pertexere, cum iam Cæsar ipse peculiaribus hoc scriptis antea præstitisset. Quorum illud statim Elogium adiecit: Ea verò si quis in manus sumpserit, maximam in dicendo vim hominis ac facultatem intelliget. Quæ omnia ad primam, postremamque istarum orationum, sed hanc potissimum, mea

quidem sententia pertinent. In qua de barbarorum irrita ad eam urbem conatu pari fide, elegantiaque differuit.

Habes igitur (Præses Ampliſſime) conſilij in hoc edendo, dicandoque tibi Scriptore mei rationem, ac ſummam. Quod ut approbare, ei que ſuffragari velis, cum à te tua, ut initio dixi, ſingularis humanitas, amorque erga has literas impetrabit, tum in Societatem noſtram propenſus animus ad hoc agendum hortabitur. Mea enim cauſa ut privatim aliquid elaborem, neque ea fert, qua in me eſt obſcuritas omnium rerum ac tenuitas: & qualiſcunque ſum, officio tibi malo, ac reipſa eſſe, quam vllius prædicatione, præſertim propria commendatus. Sed cum illud animo cogito, eiſmodi quiddam nuper à me Chriſtianiſſimo Principi munus oblatum mirificè ei gratum, ac iucundum accidiffe, non poſſum non eundem à te mihi fructum laboris mei, operæque polliceri. Et quoniam hæ ſunt & à Principe ſcriptæ, & ad Principem habitæ olim Orationes, neminem ad earum patrocini-um magis idoneum commodiorè que eſſe duxi viro illo, qui quemadmodum aut apud Reges dicendum, aut Regibus loquendum eſſet præclare cognoſceret. Qui cum ſummi Ordinis ſit, publicique conſilij Princeps, ita in iure dicendo, æquitateque moderanda Regiam & perſonam, & authoritatem ſuſtinet, ut eius vox quædam ſit Regiæ mentis ac voluntatis interpres, & purpureæ veſtis fulgor ipſe maiſtatis illius amplitudinem demonſtret. Quibus Regiæ poteſtatis inſignibus ut Regiam æquè, cum in admittendo hoc meo munere, tum in fouendis Noſtris ſubleuandisque, benignitatem adiicere pergus, magno abs te opere contendo. Vale. Fixæ Andegavorum. , v III Calend. Nouembr. Anno Domini CIO ICCCXIII.

DE IVLIANO TESTIMONIA QVÆDAM.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἐχον δὲ ὁ βασιλεὺς Ιουλιανὸς πλεονάζον ἐν ἑαυτῷ τὸ κερόδοξον, πάντας τὰς πρὸ αὐτῶ βασιλεῖς ἐκωμάδησεν ἐν τῷ λόγῳ, ὃν ἐπέγραψε Καίσαρας.

Socrates Historie Ecclesiasticae lib. III, cap. I.

Cum autem Imperator iste (de Iuliano loquens) vanæ gloriæ supra modum deditus eſſet, cunctos ante ſe Imperatores in eo libro, quem de Cæſaribus inſcripſit, ſuggillabat.

ΚΑΙ ΕΝ ΑΛΛΩ ΤΟΠΩ.

Ιουλιανὸς δὲ τὸ ἴδιον πάθος εἰς τὰς Καίσαρας ἤλεγξεν, πάντας μωμισάμενος τὰς πρὸ αὐτῶ βασιλεῖς, καὶ οὐδὲ τὸ φιλοσόφου Μάρκου Φεισίμενος.

Idem eodem libro, cap. xxiii.

Iulianus verò animi ſui affectionem in Cæſares prodi- dit, dum cunctos antè ſe Imperatores reprehendit, & nec Marco quidem philoſopho pepercit.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΤΙΑΔΑ.

Ιουλιανὸς ὁ παρθαλίτης, καὶ ἀποστάτης Ρωμαίων βασιλεὺς, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλεὺς ἀνεψιὸς ἀπὸ Δαλμάτου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ μητρὸς Γάλλας τέτομα, ἔγραψε τὰς καλουμένους Καίσαρας. Περὶ ἐχει δὲ τὰς ἀπὸ Αὐγούστου Ρωμαίων βασιλεῖς. ἔπειρα βίβλον περὶ τῶν περὶ αὐτῶν χημάτων, καὶ τὰ καλούμενα Κρονία, καὶ τὸ Μισοπώγωνα, καὶ Ἀνποχρονίον, περὶ τῶν πόθεν τὰ κακὰ καὶ τὰς ἀπαιδέτους, πρὸς τὴν κυβερνήσειν Ἡρακλείτου πῶς κωλύσειν, ἑπιτολαὶ παντοδαπὰς, καὶ ἄλλα. περὶ τῶν Ἐμπεδοπίμου λέγει ὁ παρθαλίτης οὕτως ἐν τοῖς ἑπιγραφομένοις Κρονίοις. ἡμεῖς δὲ Ἐμπεδοπίμω, καὶ Πυθαγόρῃ πιστεύοντες, οἷς τε ἐκείθεν λαβὼν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός ἔφη· καὶ μικρῶν πρὸς τὸν καὶ ὁ κλεινὸς ἡμῶν ἔδοξε, καὶ Ἱεροφάντης Ἰάμβλιχος. ἐπὶ τῷ Ιουλιανὸν πολλὰ δίκαια ἐχόρωσιν, χαλεπὸν ἐμφορομένων τῶν ἀθράπτων τῶν δικαιοσύνης τῶν κρινόντων.

ἀναβολαί τε οὐκ ἦσαν ἐπ' αὐταῖς, ὅσαι νόμιμον ἐκ τῆς συνήθων ἡραμ-
 μάτων τὸ ἀδικον ἴχουσιν εἰς βοήθειαν τῆς ἀδικουμένων, καὶ παρηγορίας.
 ἀλλ' ἡ ἀδικία ἔδει τὸ ἴσον ἐλέγχουσα καὶ φύσιν, ἢ τὸ μέλλον καὶ
 διαθούμενον εἰς τὸ κακόν ὑποπίον ἴδω. βαρὺ μὲν οὐδ' ἐλυπηρὸς ἐτόλ-
 χανε καὶ ἐπὶ τοῖς δὲ, ἐπὶ τῆς πονηρῶν ἔθνος καὶ ἀδικουμένων διηγεῖτο.
 οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἐξέλιτο, οὔτε λαθλαθεῖν ἀδικοῦσι. βαρύτερον δὲ αὐτὸν ἀπε-
 δείκνυε τοῖς μαθητοῖς καὶ τὸ ἐπαρθεῖν. οἷα γὰρ παρ' ἰόντος μὲν πολ-
 λάκις ἀδικεῖν ἐρομένης, ἐπὶ θυσίας, ἡμέρου δὲ φύσιν παρὰ πᾶσαν ἐν-
 τεύξιν τυχεῖν, ἀνώλυτον τὴν θεομηνίαν λόγου τυχεῖν. ὁ μὲν οὐδ'
 ἐλάττωσεν τὸ ἐπὶ τῆς πονηρῶν αὐτῆς βλασφημίας τε, ἐπὶ ὀργῆς ἠγά-
 νετο, ἐπὶ ἐφρόντιζε.

Suidas.

Iulianus transfuga, seu defertor, & Apostata, Romanorum
 Imperator, Constantini Magni nepos, eius fratre Dalmatio
 genitus, & matre Galla nomine, scripsit librum, qui vocatur
 Cæsares. Continet autem hic liber omnes ab Augusto Ro-
 manorum Imperatores. Alium quoque librum scripsit de
 tribus figuris, & quæ vocantur Saturnalia, & Misopogonem
 seu Antiochicum, & vnde mala proficiscantur contra ineru-
 ditos. Item aduersus Canem Heraclitum, quomodo Cynicè
 viuendum sit, Epistolas omnis generis, & alia. De Empedo-
 timo in Saturnalibus sic scribit Parabata: Nos Empedotimo
 & Pythagoræ, & iis, quæ inde accepta Ponticus Heraclides
 tradidit, fidem adhibentes, & paulò antè: Inclytus nobis vi-
 sus est & Hierophantes Iamblichus. Ad Iulianum multæ
 causæ deferebantur, eum homines affatim fruerentur æqui-
 tate iudicis. Neque enim dilationes erant earum, quæ lege
 sancitam è receptis scriptis haberent iniquitatem, & homi-
 nibus iniustis alienaque detinentibus auxiliarentur. Sed aut
 statim æquitas naturæ consentanea demonstranda erat: aut
 mora & procrastinatio suspecta habebatur. Grauis igitur &
 molestus erat, atque ob hæc natio improborum & iniusto-
 rum excitabatur. Nam neque iniuriam facere licebat, nec ea
 facta latere. Molestiorem etiam improbis illum reddebat &
 adeundi facilitas. Cum enim & sæpe propter festa, sacrificia-
 que procederet, & aduentibus omnibus commodum, ac mi-
 tem se

tem se præberet, quilibet eum alloqui poterat. Ille verò tulit
 improborum maledicta, & indignationem minimè sentiebat,
 aut curabat.

ΕΚ ΤΩΝ ΖΩΝΑΡΑ ΧΡΟΝΙΚΩΝ.

Οθεν καὶ ὁ βέλγηλος Ιουλιανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Καισαρῶν λόγῳ αὐτῆ,
 Σποικωπίων ὡσαυτὲρ εἰς τὸ ἐπιπέδατον τριτονὴ βασιλέα ἀδικεῖ τὸ πολυδά-
 πανον, πλάττεται τὸν Ερμῆα ἀδικολογῶν οἱ, καὶ τί αὐτῷ εἴη γνώρισμα
 βασιλέως ἀγαθοῦ πυνθαυόμενον. καὶ κενὸν παρὰ τὸ ἐρώτημα λέγοντα,
 πολλὰ κεκίθησθαι ἡλιώσῃ τὸ αὐτοκράτορα, καὶ ἀναλίσκειν πολλά.

Zonaras Tomo tertio.

Etenim profanus ille Iulianus in libro, qui inscribitur de
 Cæsaribus, imperatorem piissimum irridens, quia profusus
 esset in sumptibus faciendis, fingit Mercurium eum eo col-
 loquentem querere, quænam sit boni regis nota. cui ille re-
 spondeat, Imperatori & habenda, & infumenda esse multa.

De eiusdem Iuliani laudibus vide Ammianum Marcel-
 linum, Zosimum libro III, Mamertinum in Panegyrico,
 Libanium, Eunapium in Legationibus. Vituperationem au-
 tem apud Gregorium Nazianz. Steliteuticis II, ac Cyril-
 lum. Meminit & Chrysofomus contra Iudæos Hom. III,
 & in SS. Iuuentinum, & Maximum: in S. Babylam. Item
 Hieronymus in III caput Habacuc. August. V de Ciuit.
 Dei, cap. XXV.

SUMMA PRIVILEGII.

LUDOVICI XIII. Gallia & Navarra Regis auctoritate sancitum est, & patentibus eius litteris cautum, ne quis in Regno ipsius, aliisve locis eius ditioni subiectis, intra nouē proximos annos, à die impressionis primæ inchoandos, ac numerandos, excudat, vendat, excudendum, vendendumque quouis modo & ratione curet Librum, qui inscribitur, *Iuliani Imperatoris Opera, quæ reperiri potuerunt omnia*, præter SEBASTIANVM CRAMOISY Bibliopolam iuratum, ac ciuem Parisiensem, aut illos, quibus ipsemet concefferit. Prohibitum insuper eadem auctoritate Regiâ omnibus eius subditis, eundem Librum extra Regni sui limites imprimendum curare, vel quempiam, vbicumque fuerit, ad id agendum impellere, ac instigare, sine consensu dicti SEBASTIANI CRAMOISY, sub pœnâ confiscationis librorum, aliisve pœnis originali diplomate contra delinquentes expressis. Datum Parisiis 2 Martij, 1628.

Signatum, De mandato Regis,
SENAVLT.

Hoc opus perfectum fuit 16. Septembris 1630.

INDEX EORVM, QUÆ IN HAC Iuliani editione continentur.

Ex quibus asterisco notantur quæ hactenus edita non fuerant.

IN PRIMA PARTE.

Oratio I	<i>In laudem Constantij Imperatoris.</i>	p. I	} Interprete Dionysio Petauio.
II	<i>In laudem eiusdem.</i>	91	
III	<i>In laudem Eusebiæ.</i>	190	
IV	<i>In Solem ad Sallustium.</i>	243	
*	<i>V In Deorum Matrem.</i>	297	
*	<i>VI Aduersus imperitos canes.</i>	339	
*	<i>VII Ad Heraclium de Cynica secta.</i>	382	
*	<i>VIII Consolatoria in discessu Sallustij.</i>	444	
*	<i>Epistola Ad Themistium.</i>	467	
*	<i>Epistola Ad S. P. Q. Atheniensem.</i>	493	
*	<i>Epistola Fragmentum.</i>	528	

IN SECUNDA PARTE.

Cæsares.	pag. 3	Interprete C. Cantoclaro.
Misopogon.	55	Interprete Petro Martinio.
Epistola LXIII.	113	
Harum priores XLIX		
pridem edita.		Interprete Petro Martinio.
* Reliquæ quæ nunc primùm		

*edita, quâ Latinè reddita. Interprete Dionysio Petavio.
Sed LVIII, & LIX. Interprete Nicolao Rigaltio.
LXIII Græcè solùm edita.*

** Galli ad Iulianum Epistola. Interprete anonymo.
Nota Dionysij Petavij ad omnia Iuliani Opera, p. 243
Nota Car. Cantocleri ad Iuliani Cæsares. .333
Dionysij Petavij Miscellanea Exercitationes. .341*

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΤΑ ΠΑΝΤΑ.

Τμήμα πρῶτον τοῖς λόγοις περιέχον.

IVLIANI IMP.
OPERA.

Pars prima Orationes illius complectens.

*Interprete DIONYSIO PETAVIO Aurelianensi,
è Societate IESV.*

IN CONSTANTII ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΠΡΟΣ
Imperatoris laudem. τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖον.

ORATIO I.

ΛΟΓΟΣ Α.

CVM ego iam-
dudum (maxi-
me Imperator)
virtutem tuam,
ac gesta prædi-
care cuperem : cumque &
bella à te confecta, & subla-

ΑΛΛΑΙ με παρο-
θυμούμενον, ὡς
μέγιστε βασιλεῦ,
τὴν σὴν ἀρετὴν,
καὶ περὶ τῆς ὑμνήσας, καὶ τοῖς
πολέμοις ἀπὸ τῆς θήσας, καὶ

A

τῶν τυραννίδας ὅπως ἀνήρη-
 κτος· τῆς μὲν λόγῳ, καὶ πειθοῖ
 τοῖς δορυφόροις ἀποστήσας· τῆς
 δὲ τοῖς ὅπλοις κερτήσας· ὁ
 μέγας εἶρε τῶν παρὰ ξέων·
 οὐδ' ἔβραχεῖ λειψήναι τὰς
 λόγῳ τῶν ἔργων δόξον κρίνον-
 ται· ἀλλὰ τὸ πῶς τελευτῶς τῆς
 ὑποθέσεως διαμαρτεῖν δό-
 ξαι· τοῖς μὲν γὰρ πρὸς τοῖς
 πολιτικοῖς ἀγῶνας, καὶ τῶν
 ποιῶν διαβίβασιν οὐδὲν θαυ-
 μασιὸν εἰ βραδύως ἐλάττω ἔξε-
 σι τοῖς ἐπαύμοις τῶν ὅτι παρ-
 ρέντων· ἀλλ' ἔστι γὰρ αὐτοῖς ἐν
 τῆς τῆς λέξαν μελέτης, καὶ
 τῆς πρὸς τῶν ὀπιδείξας σπου-
 θείας ὁ θαρσεῖν ἐν δίκη· ὅσοι
 δὲ τῶν μὲν τοιούτου μέρους κα-
 τωλιγώρησάν, ἄρμησάν δ' ἐφ'
 ἕτερον παιδείας εἶδος, καὶ λό-
 γων ξυγγραφῆν οὐ δήμῳ κε-
 ρερισμένῳ, οὐδ' ἐς θεάτρα
 πᾶσι δαπάνη πολυμῶσάν ἀπο-
 δύνεσθαι, πρὸς τῶν ὀπιδείξας
 ἔχοιεν ἀπὸ εἰκταῖς διαλαβέτε-
 ρον· ἔστι γὰρ οὐκ ἀδύνατον τῶν
 ὅτι τοῖς μὲν ποιηταῖς, Μούσαι,

ἔβραχε

tunt. Neque enim obscurum illud est; Poëtis Musas ipsas,

tas tyrannides commemora-
 re vellem; quemadmodum,
 inquam, ab altera, oratione
 ac persuasione satellites ab-
 traxeris; alteram armis expu-
 gnaris: sola me gestarum re-
 rum magnitudo deterruit.
 Non enim id mihi metuen-
 dum arbitrabar, ne oratio
 mea ab facinorum tuorum
 dignitate breui aliquo inter-
 uallo recederet; sed illud po-
 tius, ne à proposito penitus
 aberrasse iudicaret. Nam qui
 in forensi certamine, ac Poë-
 tica sapius occupantur, ni-
 hil mirum est, si rerum à te
 gestarum præconium nullo
 negotio fuscipiāt. Hoc enim
 ex assidua dicendi exercita-
 tione, & ostentandæ faculta-
 tis cōsuetudine sunt conse-
 cuti, vt in eo genere meritò
 cum fiducia versentur. Qui
 verò neglectui istud ipsum
 habuerunt, & ad aliud do-
 ctrinæ genus sese transtule-
 runt; quique istiusmodi ora-
 tiones scribere aggressi sunt,
 quæ minus probarentur in
 vulgus; neque in theatra om-
 nis generis ac confessus ad
 certamen prodire consueue-
 runt: iure illi timidius in istas
 se facultatis suæ periclitatio-
 nes, ostentationesq; commit-

& quodd illinc afflatu quo-
 dam perciti ad scribenda car-
 mina se conferre videantur,
 luculentam fingendi licentiã
 præbere: Oratoribus verò ex
 arte suã parem, atque ean-
 dem facultatem suppetere.
 Quæ quidem ars cum fin-
 gendi potestatem adimat,
 adulari tamen nequaquam
 prohibet; neque certam il-
 lam ac confessam in oratore
 ignominiam esse statuit, si
 qui laudibus indigni sūt fal-
 so prædicentur. Sed illi cum
 nouam aliquam fabulam à
 nemine priorum excogita-
 tam, atque à se ipsis reper-
 tam attulerint, & auditores
 suos ipsa nouitate detinue-
 rint, maiori in admiratione
 versantur. Oratores verò tū
 sui se artificij fructum capere
 dicunt, cum aut exiguas res
 ampliores dicendo facere;
 aut de rerum gestarū magni-
 tudine detrahere; atque, vt
 vno verbo dicam, naturæ re-
 rum orationis naturam op-
 ponere potuerunt. Ego verò
 si eam artem desiderari in
 præsentia viderem, illud mi-
 hi silentium indicerem, quod
 iis consentaneum est, qui in
 eiusmodi orationis facultate
 rudes sunt, ac minus exerci-
 tati; tuasque illis laudes com-

καὶ ὁ δοκεῖν ἐκείθεν ὀπιπνεο-
 μήτοις τῶν ποιῶν γράφειν,
 ἀφρονῶν πρὸς τῶν ἔξοισιαν
 τῶν πλάσματες· τοῖς ῥήτοροι δὲ
 ἢ τέχνῃ τῶν ἴσῳ πρὸς τῶν ἀ-
 δῶν· ὁ μὲν πλάττειν ἀφε-
 λομήν, ὁ κεραυδῶν ὁ οὐ-
 δαμῶς ἀπαγορεύουσα· ὅσοι δὲ
 ἀρχαῖον ὁμολογησῶν τῶν
 λέγοντι ὁ ἰδιώτης ἐπαύμοις
 οὐκ ἀξίους ἐπαύμου κρίνασα·
 ἀλλ' οἱ μὲν ἐπειδὴ καμὸν πι-
 να μῦθον, καὶ μηδέπω τοῖς
 παρὰ τῶν ὀπιπνεομένων φέρωσιν
 αὐτοῖς σωθέντες, τὰ ξένῳ τοῖς
 ἀκούοντες ψυχαγωγῶσῶντες
 πλέον θαυμάζονται· οἱ δὲ τῆς
 τέχνης ἀπολαύσῶν φασιν ἐν
 τῶν δυνάσται παρὰ τῶν μι-
 κρῶν μειζόνως διελατῶν, καὶ ὁ
 μέγας ἀφελῶν τῶν ἔργων τὰς
 λόγῳ, καὶ ὅλως ἀντιτάττειν τῆ
 τῶν πραγμάτων φύσιν δυνά-
 σῶν τῶν λόγων· ἐγὼ δ' εἰ μὲν
 ἐώρων αὐτοῖς ἐμαυτὸν ὅτι τῶ
 πρὸς τῶν ἐν χρεία τῆς τέχνης,
 ἦγον ἀπὸ τῶν παρὰ τῶν ἰδι-
 οτήτων τοῖς ἀμελετήτως ἐ-
 χοισι τῶν τοιούτων λόγων· πα-
 ραχαρῶν τῶν ὅσων ἐκ καμῶν ἐ-

κείνοις, ὧν μικρῶν παρὰ τὸν ἐμὴν
 μνήσθη. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τοῦ
 νου τοῦ οὐκ ἀπαιτεῖ λό-
 γος, τῆνδε παραμάτων ἀπλήν
 διήγησιν, ὁδὸν ἐπεισάκτου
 κόσμου δεομένην, ἔδοξε κα-
 μοὶ παρῆναι ἀξίως διηγή-
 σοι. τὸ πῶς σαφῶς ἔργων ἀνεφίκετο
 καὶ τότε τοῖς παραλαβοῦσιν ἡ-
 δὴ φανερός. ἀπὸ μὲν γὰρ γε-
 δὸν οἱ παρὰ παιδείαν ἀφαι-
 ρόντες ἐν μέτρῳ, καὶ κατὰ λο-
 γάδην ὑμνοῦσιν· οἱ μὲν ἀπὸ
 ταῦτα παρὰ λαβὴν ἐν βραχεῖ πολ-
 μῶντες· οἱ δὲ ἐν μέρεσιν αὐ-
 τοῖς ὑπερδόντες τῆνδε παρὰ
 ἔργων, ἔρχονται ὡς ἡθιστὰ εἰ
 τούτων τῆς ἀξίας μὴ ἀφαι-
 ρόντες. ἀξίον δὲ ἀγαθὰ τῶν
 παρὰ θυμῶν τῆνδε ἀνδρῶν
 ἀπὸ τῶν, ὅσοι τῆνδε ὁσίων
 ἐπαμύμων ἡφαιστοῦ. οἱ μὲν
 γὰρ ὅπως μηδὲν ὑπὸ τῆς
 χροῦν τῆνδε οἱ παρὰ τῶν
 ἀμυρωθῆν, τὸν μέγιστον
 ὑποδύσασθαι πόνον ἐπέλ-
 μιστον· οἱ δὲ ὅτι τῆς
 παρὰ τῶν ἀφαιρήσασθαι
 ἡλπίστον, τῶν αἰτῶν
 γνώμῳ ἐν μέρεσιν παρὰ
 ὑφῆσθαι· ἀμεινον ὅτι
 τῆς σιωπῆς ἀκινδύου
 γῆρας κρίναντες

morandas relinquerem, quorum paulo ante mentionem feci. Sed quoniam contrarium potius, hoc est nudam rerum narrationem, sine villo adscititio fuce, atque ornamento, praesens oratio postulat; mihi quoque convenire earum expositionem putavi : cum quidem rerum a te gestarum dignitatem aequari dicendo non posse visum iis fuerit, qui ante me istud ipsum aggressi sunt. Omnes enim ferme, qui in literis versantur, aut carmine, aut soluta oratione praeconia celebrant. quorum alij paucis comprehendere, ac complecti audent omnia; alij ad aliquam rerum gestarum partem adhaerentes, satis sibi esse existimant, si vel ab huius dignitate non aberraverint. In quo istorum omnium voluntatem ac studium amplecti, ac probare convenit, qui tuas laudes profecuti sunt. Nonnulli enim, ne quid ex rebus a te gestis temporis longinquitas obscuraret, maximum quendam sibi laborem imposuerunt. Alij, quod omnino se aberraturos putaret, animum ac voluntatem suam aliqua in illarum parte de-

clararunt : multo esse satius existimantes priuatae aliquid o-

peræ tibi consecrare, quam securum tutumque silentij praemium obtinere. Quamobrem si vnus essem eorum, qui eiusmodi scriptas ad popam orationes adamarunt; inde mihi argumenti tractandi initium capiendum foret, vt ei, quam erga te iam habeo, parem atque æqualem benevolentiam a te postularem; illudque peterem, vt ad orationem meam facilis atque humanus auditor, non seuerus, atque inexorabilis iudex accederes. Sed cum aliis disciplinis educati, atque imbuti, velut institutis, ac legibus, non recte in aliena opera videamur incurrere, pauca de iis attingi a me oportere censui : id vt magis idoneum principium meae orationi praefigerem.

Vetus lex est ab eo profecta, qui Philosophiam primus in humanum genus inuexit, quæ hunc in modum sese habet; Debere omnes ad virtutem & honestatem respicientes studia sua ita comparare, vt in dictis, factisque, in societatibus, rebisque omnibus tam paruis, quam maioribus, honestatis rationem teneant. Iam vero virtutem omnium rerum honestissimam

καὶ δυνάμειν τοῖς οἰκείων πόνων ἀπὸ τῆς ἀξίας. εἰ μὲν οὖν καὶ αὐτὸς εἰς ὧν ἐπέλχανον τῆς τοῖς ἐπιδηκτικῶν ἀγαπῶντων λόγους, ἐχρῆν ἐν τῷ τῆνδε ἀφαιρήσασθαι τῆς ὑποδύσεως, τῶν ἰσίων ὑπονοῶν ἀπαιτήσασθαι τῆς ὑπαρχούσης ἡδὴ τοῖς παρὰ ἡμῶν καὶ δεηθέντα τῆνδε λόγων ἀκροατῶν ὑμῶν γῆρας. οὐχὶ δὲ ἀκριβῆ καὶ ἀπὸ τῆνδε κριτῶν κατὰ τῆνδε. ἐπεὶ δὲ ἐν ἄλλοις μαθήμασι παρὰ φέντες, ἐπαρδύθεντες, κατὰ τῆνδε ὅτι τῆνδε καὶ νόμοις, ἄλλοτείων κατὰ τῶν ἐργῶν δοκῶν καὶ ὁρῶν, μικρὰ μὲν δοκεῖ χρῆναι καὶ παρὰ τούτων δηλαδὴ, οἰκειότερον ἀφαιρῶν παρὰ τῆνδε τῶν λόγων.

Νόμος ἔστι παλαιός παρὰ τῆς παρὰ τοῦ φιλοσοφίαν ἀνδρῶν παρὰ τοῖς φημιδαντος ὅτι τῶν κεί- γε. οὐ τῶν μῦθος ἀπὸ τῶν παρὰ τῶν ἀφαιρῶν καὶ παρὰ τῶν καλῶν βλέποντας ὅτι τῆνδε ἐν λόγους, ἐν ἐργῶν, ἐν ἐπινοήσασθαι, ὅτι πᾶσιν ἀπλάως τοῖς καὶ τῶν βίον μικροῖς καὶ μέγιστοι τῶν καλοῦ παρὰ τῶν ἐφείσθαι. παρὰ τῶν δὲ ὅτι καλλίστην ἀρετὴν τῆς ἀφαιρῶν τῆνδε

νοῦ ἐχόντων ἀμφισβητήσεν ;
 ταύτης τοίνυν ἀντέχεσθαι δε-
 κελύεται τοῖς μὴ μάττω τουτὶ
 παρρησίῳ τῶν νόμων, παρρησίῳ
 οὐδὲν ἀλλοῖς σφετεριστὰς.
 ταῦτα δὲ δευτεροβάτων ὁ νόμος
 ἐστὶν ἰδέσθαι ὅτι τὰ τῆς λόγων
 οὐδ' ὡς τὸν ἕκ τίνος τραγικῆς μη-
 χανῆς φησι χρῆναι προαγορεύειν
 τοῖς ἐν τῷ λόγῳ, ἀπεύδειν μὲν
 πρὸς τὸν θεόν, ἀποφύγειν δὲ τὸ
 ποιητέον. ἀλλὰ πολλὰς ὁδοῖς
 ὅτι τοῦτο δίδωσι χρῆσθαι βε-
 ληθέντι μιμῆσθαι τὸ ἐκείνου φύ-
 σιν. καὶ γὰρ παρρησίῳ ἀγαθῶν, καὶ
 λόγων παρρησίῳ χρῆσθαι, ἔ-
 στω μετ' ἐπινοίας ὅτι πληθύνει τοῖς
 ἀμνηστῆμασιν, ἐπαμεινῶν τε αἰτὰ
 καλῶς παραχρῆντα, καὶ ψυχῶν ὅταν
 ἢ κατὰ τὰ μὴ τοιαῦτα τ' ἔργων,
 ἐφίησι δὲ τὴν ἀλλοῖς ιδέαις εἴ τις
 ἐθέλει πρὸς τὸ βελτίον τὰ λόγων
 χρῆσθαι. ὅτι πᾶσι δὲ οἷμα
 ἔστω λόγων, καὶ παρρησίῳ μεμνησθῶν
 παρρησίῳ ὅπου τούτων ὑφέξω-
 σιν ὀφθαλμοῖς, ὡν ἀνὰ τῶν εἰ-
 πόντες. λέγειν δὲ οὐδὲν ὅτι μὴ
 πρὸς θεῶν καὶ φιλοσοφίᾳ
 ἀποίησι. τὰ μὲν οὖν ἐκ τῆς
 νόμου ταῦτα, καὶ τοιαῦτα ἕτερα.

esse, quis eorum, qui pruden-
 tia aliquid habeat, dubitare
 possit? Hanc igitur retinere
 perpetuo iubet eos, qui non
 temerè nomen illud circun-
 ferant, ac nihil ad sese perti-
 nens & alienū vsurpent. Hæc
 cum lex illa præcipiat, nullum
 orationis genus præscribit,
 neque, tanquam ex Tragica
 quapiam machina, iis, apud
 quos aget, proponendum ef-
 fe dicit, vt ad virtutem festi-
 nent, atq; improbitatem fu-
 giant: sed quamplurimas ad
 id vias ac rationes inire per-
 mittit ei, qui illius naturam
 imitari velit: siue egregiam
 aliquam cohortationem, &
 ad suadendum accommoda-
 tam orationem adhibeat: siue
 peccata amicè ac beneuolè
 castiget: siue quæ præclare
 gesta sunt prædicet; aut quæ
 secus se habent opportuno
 tēpore vituperet. Sed & aliis
 generibus, si cui libuerit, vti
 ad id quod orationi optimū
 est concedit. ita tamen vt in
 omni sermone & actione me-
 minisse iubeat, quemadmo-
 dum sint eorū rationem quæ
 dixerint reddituri, & vt nihil
 omninò dicant, quod non ad
 virtutem, ac Philosophiam
 referant. Hæc igitur lex ista
 continet, & id genus alia.

Nos verò quid tandem facie-
 mus, cū & idcirco dicere pro-
 hibeamur, quòd laudem illā
 ac prædicationem ad gratiam
 & fauorem accommodare vi-
 deamur: genus autem illud
 laudationis, propter eos, qui
 minus rectè pertractant, mi-
 rum in modū sit suspectum,
 atque ad turpem & illiberalē
 adulationem, non ad verum
 egregiorum facinorum testi-
 monium pertinere credatur?
 Num scilicet huius, quæ præ-
 dicandum suscepimus, virtute
 freti nos in ea præconia cum
 fiducia commitemus? Quod
 igitur orationis nostræ prin-
 cipium, aut quis ordo accom-
 modatissimus esse poterit?
 Nōne maiorū tuorum im-
 primis cōmμανοranda virtus,
 per quā eiusmodi vt esses ob-
 tinueris? Secundum hæc verò
 educationis, atque institutio-
 nis meminisse consentaneum
 erit, quæ ad eam virtutē, quæ
 in te est, quamplurimum cō-
 tulit. Ad hæc omnia, præcla-
 ra tua facinora, tanquam vir-
 tutum animi signa, atque in-
 dicia persequi. Ac denique,
 vt orationi finem imponā, af-
 fectiones ipsas explicare, qui-
 bus impulsus facinorum præstantissima quæque gessisti, ac
 gerendorum consilium cepisti. Ego enim arbitror hanc ip-
 sam orationem reliquis omnibus præstantiorem futuram.

ἡμεῖς δὲ ἄρα τίποτε δράσασθαι,
 εἰρησάμενοι μὴ τὰ δόκειν ποιῆσθαι
 πρὸς χρῆσθαι τὸν ὀφθαλμῶν τὸ γέ-
 νοις ὅτι ἡδη τῶν ἐπαμεινῶν δεῖ τοῖς
 ἐκ ὀφθαλμοῦ μετόπισθεν ἀποπέσει
 δὲ καὶ κατεστώτος, καὶ κατακείας
 ἀγνοοῖς, ἀλλ' οὐ μὲν τυχεῖας ἀγνο-
 οῖς τῶν ἀρίστων ἔργων ἐπὶ νομι-
 σθέντος; ἢ δηλονότι τῆς ἀρετῆς τὸ ἐ-
 παμεινῶν ἀρετῆς πεπετυκώ-
 τες ὅτι δὴ σπῆλαι ἐαυτοῖς γάρ-
 ροῦμετες τοῖς ἐκ κομμοῖς; τίς οὖν
 ἀνὴρ ἡμῶν ἀρχὴ καὶ ταῖς τῆς λόγου
 χρῆσθαι καλλίστη; ἢ δὴλον ὡς ἡ τῶν
 παρρησίῳ ἀρετῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῆς
 οἷμα καὶ τοιοῦτο γνέσθαι; ἔσθης ὅ-
 οἷμα, καὶ παιδείας ἐξῆς παρρησίῳ
 μνησθῶν. ἢ τῶν οἷμα τὸ πλεῖστον
 εἰς τὴν ἀρχουσαν ἀρετῆν
 σιωπῶν ἐκαστο. ἐφ' ἀπασιν δὲ
 τοῖς ὡς τὸ γινώσκονται τὸ
 ἡμῶν ἀρετῶν τὰς ἀρετῆς διη-
 γνῶν. καὶ τέλος ὅτι τῆς τῶν λόγων
 τὰς ἐξῆς δηλώσασθαι, ὅταν ὀφθαλμοῖς
 nos τὰ καλλίστα τ' ἔργων ἐδρασαι
 καὶ ἐβλαβῶν. τῶν γὰρ οἷμα, καὶ τὸ
 ἄλλων πᾶσι τῶν διοίσθαι τὸ λόγων.

οἱ μὲν γὰρ ὅτι τῶν περὶ τῶν
 ἰστανται, ἀπορῆν οἰόμενοι πρὸς
 τὴν τελείαν βίην, ὅτι τού-
 των μνησθῆναι. ἐγὼ δὲ οἰμῶν
 δεῖν πρὸς τῶν ἀρετῶν τὴν πλείστον
 λόγον ποιήσασθαι, ἀφ' ὧν ὁρμη-
 δὲμος ὅτι τὸ σὸν τὸν κελθῶν
 μῶν τῶν ἡλῆες. τὰ μὲν γὰρ πλείστα
 τῶν ἔργων, ἡδὸν δὲ καὶ πῶντα, τῶν
 καὶ δόρυ φέρει, καὶ στρατιωτῶν φά-
 λαγες, καὶ τὰς εἰς ἰππέων, καὶ πε-
 ζῶν συστῆκτοροῖσι. τὰ δὲ τῶν ἀρε-
 τῆς ἔργα μόνον τε ὅτι τῶν ἀρα-
 σάμωσ, καὶ ὁ ἐκ τούτων ἔπαμνος
 ἀληθῆς κατὰ τὴν ἰδίαν ὅτι τῶν κε-
 κτημῶν. ὁ δὲ μὲν ὅτι τῶν αὐτῶν ἡ-
 μῶν σαφῶς διώκειται, τῶν λόγων
 ἀρῶνται.

Ὁ μὲν οὖν τῶν ἔπαμνων νόμος οὐ-
 δὲν ἔλαττον τῶν πατρίδος ἢ τῶν περὶ
 γένων ἀξιοὶ μεμνησθῆναι. ἐγὼ δὲ
 ὁ δὲ οἶδα τίνα γὰρ τῶν ἄπο-
 λαβεῖν πατρίδα σὴν. ἔθνη γὰρ μυ-
 ρία πρὸς τῶν ἀμφισβητεῖ
 πολὺν ἡδὲ γένον. καὶ ἡ μὲν βασι-
 λεύσασθαι τῶν ἀπορῶν πόλις μή-
 τερ οὐσα σὴ, καὶ ἔσφός, καὶ τὴν
 βασιλείαν οἱ μὲν τῆς ἀγαθῆς
 τύχης τῶν ἀγαθῶν, δὲ ἀρέτων
 τῶν σοῦ περὶ μὲν φαγῶν. καὶ

Nam alia folis in actionibus
 consistit; propterea quod ea-
 rum mentionem, atque tracta-
 tionem putant ad absolutam
 sibi prædicationem sufficere.
 Ego verò maximam oratio-
 nis partē virtutibus ipsis tri-
 buendam censeo; ab quibus
 excitatus ad tantam rerū præ-
 clarè gestarum magnitudinē
 perveneris. Etenim facinorū
 pleraque, siue omnia potius, à
 fortuna, ab satellitibus, à mi-
 litum copiis, ab equitum aut
 peditum ordinibus commu-
 niter gerūtur. quæ ab virtute
 profecta sunt, eius solius sunt,
 qui fecerit; eaque laus, quæ ex
 iis sequitur, cum vera ac fin-
 cera sit, eius, qui compos fue-
 rit, propria est ac præcipua.
 Quamobrem cum hæc sint à
 nobis apertè constituta, deinceps
 initium dicendi faciam.

Ac laudandi quidem leges
 ac regulæ, patriæ non minus
 quàm maiorum fieri mentio-
 nem præcipiunt. Ego verò
 nescio quàmnam præ cæteris
 appellari patriam tuam oporteat.
 Etenim innumera nationes
 iam pridem id sibi no-
 men, ac decus adscribunt. Nā
 quæ cæterarum principatum,
 atque imperium tenet civi-
 tas, cum mater tua sit, ac nu-
 trix, tibi que felicibus auspiciis
 imperium detulerit, eum sibi
 ho-

honorem tanquā iure suo de-
 bitum, ac præcipuum defen-
 dit. Nec ea tantum affert ad
 causam suam, quæ in cæteris
 Imperatoribus usurpare so-
 let: puta etsi aliundè orti sint,
 tamen quod omnes eiusmodi
 ad civitatem ac Rempubli-
 cam adscripti sunt, quodque
 editis illinc moribus, ac legi-
 bus utantur; pro civibus suis
 habēdos. Non illud, inquam,
 solum commemorat: sed hoc
 præterea, quemadmodum ma-
 trem tuam in lucem ediderit,
 ac regaliter, & ut futuræ pro-
 lis dignitas postulabat, alue-
 rit. Iam quæ ad Bosphorum sita
 est civitas, & ab Constantio-
 rum genere nomen obtinuit,
 non illa quidem patriam se
 tuam esse dicit: sed à patre
 tuo ortum accepisse prædi-
 cat; & sibi gravem iniuriam
 fieri existimabit, si ea saltem
 cognatione cuiusquam ora-
 tione defraudetur. At Illyri-
 ci, quod in eorum solo natus
 sis, tam felici sorte ac condi-
 tione priuatos se esse non pa-
 tientur, si quis aliam tibi pa-
 triam attribuerit. Sed Orienta-
 lium quoque populorum
 dicere nonnullos audio, ini-
 quos esse nos, qui suam sibi
 de te gloriationē auferamus:
 se enim aviam tuam materno

αὐτῆς φησὶν εἶναι τὸν γένος, οὐ τοῖς
 κρινοῖς ἐφ' ἀπορῶν τῶν ἀποκρα-
 τῶν δικαίως χρωμένη. λέγω δὲ
 ὅτι καὶ ἀλλὰ γὰρ τὴν τυγχάνωσι,
 τὰς μετέχον ἀπορῶν ἡδὲ τῶν
 πολιτευμάτων, καὶ τοῖς ἐκείθεν
 ἡμῶν καταδραστῶν ἔθεσι, καὶ
 νόμοις χεῖρα, πολῖται γερῶ-
 νασιν. οὐκ οὐκ ὡς τεκνέσασθαι
 σὴν μητέρα, καὶ ἀρετῶν ἀμύνη
 βασιλικῶς, καὶ τῶν ἐσομένων
 ἐγγόνων ἀξίως. ἡ δὲ ὅτι τὰς
 Βοσπόρου πόλις ὄλου τῶν γένους
 τῶν Κωνσταντιῶν ἐπώνυμος, πα-
 τὴρ μὲν οὐκ εἶναι φησὶ γερῶ-
 νέναι δὲ ὑπὸ τῶν σοῦ πατρῶς ὁμο-
 λογεῖ. καὶ δὲ πάλιν οἰήσεται εἰ
 τῶν γένους τῶν αὐτῶν ὅτι λόγους
 τῶν συγγενείας ἀφαιροῦτο. Ἰλλυ-
 ριοὶ δὲ, ὅτι τῶν αὐτοῖς γένους,
 οὐκ ἀνέξονται τῶν καλλίστου τῶν
 εὐτυχημάτων τεθρόμενοι, εἰ τις ἀπὸ
 λῆν σοι πατρίδα περὶ σπένεμοι.
 Ακούω δὲ ἔγωγε, καὶ τῶν ἑσῶν ἡδὲ
 ἴνας λέγειν ὅτι μὴ δίχως ἀρα-
 μῶν ἀφαιροῦμενοι σφῶς τῶν ἐπὶ
 σοι λόγους. αὐτοὶ γὰρ φασὶ τὴν
 τῶν δὲ ὅτι τὸν τῶν μητρῶν πατρῶς
 τῶν σοῦ περὶ μὲν φαγῶν. καὶ
 se enim aviam tuam materno
 auo coniugem obtulisse. Ita-

σχεδὸν ἀπόλυτοι οἱ λοιποὶ παρ-
 φάσης ὀπινοῦντες μικρὰς ἢ
 μείζονας, αὐτοῖς εἰσποιεῖν ἐκ πτω-
 τὸς ἐγνώκεσαν. Ἐχέτω μὲ οὖν ὁ
 ἄλλος ἢν ἐθέλῃς, καὶ ἢν ζῆτεῖ
 μητέρας, καὶ διδάσκαλον πολλὰ-
 κισ ἐπαμνῶν εἰρηκας. τυγχάνον-
 των δὲ ἐκέλευε καὶ πλεῖν ἀξίαν αἰ-
 λοιπῶν τῶ παροσκήκιος. ἐγὼ δὲ
 ἐπαμνῶν μὲν ἀπάσας εὐχρημα-
 ἀξίας οὐσας ἀξίας καὶ πμῆς.
 ὀκνῶ δὲ, μὴ δὲ ὁ μῆκος, εἰ καὶ
 δοκεῖ λίαν οἰκεία τῶ πρόβου-
 λόγῳ, ἀλλὰ τὸν καμῶν ἀλλό-
 πεια φαῖν. τῶ μὲ οὖν ἄλλων
 τοῖς ἐπαμνῶν ἀλλὰ τῶ ἀφή-
 σην μοι δοκῶ. τὸ πρόβου-
 κεφάλαιον τῶ ἐπαμνῶν αὐτὸς,
 ὁ βασιλεὺς, συλλαβῶν ἐν βρα-
 χεῖ, καὶ διδάσκαλον ζῆτης
 παροσκήπιων, τῶ δουῶν ὁ κάλ-
 λισον τῶ ἐγκωμίων, τοῖς πα-
 ρῶ τῶ ἄλλων λόγους ἀφαιρή-
 σθ. τί γὰρ λέξομεν ἡμεῖς πρὸς
 αὐτῆς τοιοῦτον; τί ἢ ἄλλός τις
 εἰπεῖν ἔχῃ; ὡς μοι δοκῶ σε-
 βόμνος εἰκότως πλεῖν πόλιν τού-

τῶ πμῆν " αὐτὸν πλέον, τῶ
 τῶ.

maiorem ei hoc ipso honorem tribuere, quòd illius prædi-

que cæteri propemodū om-
 nes, siue leuiori, siue maiori
 aliqua occasione freti, arro-
 gare te sibi omni ope con-
 tendunt. Verūm habeat hoc
 illa sibi decus, quam habere
 ipse mauis, quāmq̃ virtu-
 tum parentem, ac magistrā
 sæpe prædicando dixisti. re-
 liquæ pro merito queque suo
 quod debitum est assequan-
 tur. Ego verò ornare quidem
 omnes, ac prædicare velim,
 dignas honore, ac præconio.
 Sed vereor ne ista propter
 longitudinem, etsi præfenti
 orationi accommodatissima
 sint, ab hoc tempore aliena
 esse videantur. Quare cæ-
 terarum commendationem
 ob eas causas prætermittam.
 Quod verò ad Romam ip-
 sam attinet, cū illius lau-
 dum caput, ac summam pau-
 cis, *Imperator*, complexus sis,
 ac virtutis magistrā appel-
 laueris; hoc ipso quod præ-
 conio ei omnium præstan-
 tissimum tribuisti, cæteris
 orationem omnem ademisti.
 Nam quid nos tandem aliud
 eiusmodi de ea dicere, aut
 quid alter de ea commemo-
 rare poterit? Itaque mihi vi-
 deor cū eam ciuitatem me-
 ritò veneratione prosequar,

cationem tibi vni potissimum
 deferam.

Sed de nobilitate generis
 tui paucis forsitan in præsen-
 tia disputare cōuenit. Verūm
 hīc etiam hæere videor, vn-
 denam dicendi mihi facien-
 dum sit initium. Nam & ma-
 iores tui, & aui, & parentes,
 & fratres, & patruels, & co-
 gnati, Imperatores omnes
 fuerunt: cū imperium aut
 legitimè sibi peperissent ipsi;
 aut ab iis, qui iam illud tene-
 rent, adoptati fuissent. Ac ve-
 tera quidem quid attinet di-
 cere; aut Imperatoris Clau-
 dij meminisse, atque egregiæ
 illius virtutis, quā in impe-
 rio præstitit, clara & cōperta
 omnibus argumenta profer-
 re, commemoratis iis præliis,
 quæ cum Barbaris supra Da-
 nubium habitantibus gessit;
 utque ad imperium sanctè ac
 iustè peruenerit; ac denique
 summam in ea amplitudine
 facilitatem, atque in vestitu
 modestiam retineret, quæ in
 illius imaginibus in hodiernum
 vsque diem cernitur. Iam quæ
 de auis tuis dici
 possunt, quanquam istis re-
 centiora, non minus tamen
 illis ad splendorem insignia
 sunt. Nam ambo pariter im-
 perium obtinuerunt, cū eo

τῶ παροσκήπιον ὅτι τῶ εἰς αὐτῶν
 λόγων.

Ἀλλ' ἔτι τῶ εὐχρημα-
 τῆς ἰσως ἀξίον ὅτι τῶ πρόβου-
 βραχέει διελεῖν. ἀπορεῖν ἢ εἰκο-
 καὶ αὐτῶν πόθεν ἀρχαῖς χρεῖ-
 παροσκήπιον τε γὰρ εἰσὶ τοῖς, καὶ
 πάππων, καὶ γονεῖς, ἀδελφοί τε,
 καὶ ἀνεψιοί, καὶ ξυγγνεῖς βα-
 σιλεῖς, ἀπόλυτοι αὐτοῖς κτησα-
 μένοι πλεῖν ἀρχῶν ἐνόμους, ἢ
 τῶ τῶ κραυούτων εἰσπονη-
 γέντες. καὶ τὰ μὲν παλαιὰ τί
 δεῖ λέγειν, Κλαυδίου μνησθέν-
 τα, καὶ τῆς ζῆτης τῆς ἐκείνου
 ἐναργῆ πρὸς ἄλλους, καὶ γνώριμα
 πᾶσι τεκμήρια. τῶ ἀγώνων
 παρὸς τοῖς ἔτι τῶ Ἰερὸν οἰ-
 κωῦτας βαρβαροῖς ἀναμι-
 μνήσκοντα. καὶ ὅπως πλεῖν ἀρ-
 χῶν ὁσίως ἀμα, καὶ δικαίως ἐκ-
 τήσατο. καὶ πλεῖν ἐν βασιλείᾳ τῶ
 διαίτης λιτότητα, καὶ πλεῖν ἀφέ-
 λειαν τῆς ἐσθῆτος ὅτι τῶ εἰ-
 κότων ὀρωμνῶν ἔτι; τὰ ἢ ἔτι
 τῶν πάππων τῶν ὄντων ἐστὶ μὲν
 τούτων νεώτερα, λαμψέει ἢ
 οὐ μείον ἐκείνων. ἔτυχον μὲν
 γὰρ ἀμφω τῆς ἀρχῆς δι' ἀ-
 δίγαι propter virtutem habi-

ρεπίω ἀξίω κριθέντε· γηρομύω
 δὲ ὅτι τῆς παλαιότητων οὕτω
 παρὸς τε ἀλλήλοισ βυνοικῶς ἔ-
 ζον, καὶ παρὸς τὸν μέγαδύνα
 τῆς βασιλείας εὐσεβῶς, ὡς δὲ
 ὁ μὲν ὡμολόγη μὴδὲν πώποτε
 τούτου κρείττον βεβουλεύσασθαι,
 πολλά καὶ ἄλλα σωτήρια τοῖς
 κεινοῖς ἔξωθεν· οἱ δὲ τὴν μετ'
 ἀλλήλων κοινωνίαν μάλλον, ἢ
 τὴν τῶν ὄλων ἀρχὴν, εἴωπα
 οἶόν τε ἦν, ἐκείτω παλαιόμυω
 ἠγάπων. Οὕτω δὲ ἀφαιρέμυω
 τῶν ψυχῶν τῆς ἔργων ἔδρων πα
 κέλλισα, σεβόμενοι μὲ μὲ τὴν
 κρείττονα φύσιν τῆς ἀρχῆς αὐ-
 τοῖς παλαιόμυω· τοῖς ὑποκρίοις
 δὲ ὁσῶς, καὶ φιλανθρώπως γρω-
 μύω· καὶ τοῖς βαρβάρους οὐκ
 ἐλαμύοντες μόνον πάλαι κερ-
 κοιῶσας, καὶ νεμομύοις κερτάω
 τὴν οἰκείαν ἀδεῶς τὰ ἡμέτερα·
 φροσύεια δὲ ὅτι πῆχίζοντες, [τοῖς]
 παρὸς αὐτοῖς τσαυτίω εἰρήνῳ
 τοῖς ὑποκρίοις κερτέσησθαι, ὅσῳ
 ὁσῶς εὐξασθαι τότε ῥάδιον ἔ-
 δοκει. ἀλλ' ὑπὸ μὲν τούτων
 οὐκ ἀξίον ἐν πῆχίζω λέγειν.
 τῆς δὲ ὁμοιοῖας αὐτῶν τῆς παρὸς
 ἀλλήλοισ ὁ μέγιστον σημεῖον
 παλαιόμυω οὐδαμῶς ἔβλεπον,

consentaneum, nullo modo
 prætermittendum est. Cum
 enim pulcherrima coniun-
 ctione liberos suos consocia-
 re vellent, parentes tuos ma-
 trimonio copularunt. Qua
 de re nonnulla mihi breuiter
 attingenda cenfeo: ut ne im-
 perij solum, sed etiam virtu-
 tis hæres esse videaris. Igitur
 quemadmodum pater tuus
 post parentis sui obitum non
 modò ipsius iudicio, verum-
 etiam exercituum omnium
 suffragio imperium sit ade-
 ptus, quid est quod diligen-
 tius prosequamur? Egregia
 verò illius bellicis in rebus
 virtus ex rebus gestis melius,
 quàm ex cuiusquam oratio-
 ne cognoscitur. Etenim ty-
 rannicos ille dominatus, non
 legitima imperia funditus
 tollens, vniuersum orbem
 peragrauit; tantùmque sui
 amorem in subditorum sibi
 animis excitauit, ut vet ho-
 die milites eius in donatiuis
 & largitionibus magnificen-
 tiæ memores, tanquam diui-
 num aliquod numen vene-
 rentur. urbana verò ac ru-
 stica multitudo, non tam ut
 graui tyrannorum iugo sol-
 ueretur, quàm ut parentis
 tui imperio subesset, huic
 de illis victoriam precaretur.

καὶ ἄλλως παροσῆκον τὰ λόγῳ.
 κεινωμύω γὰρ κερλλίτω τοῖς αὐ-
 τῶν παλαιῶν ὅτι νοσήσασθαι, τῶ σῶν
 πατέρων τοῖς γάμοισ ἠρμύσασθαι.
 παροσῆκει δὲ οἶμαι καὶ παρὸς τού-
 των ἐν βραχέϊ διελεγεῖν· ὅπως
 μὴ τῆς ἀρχῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς
 ἀρετῆς φανῆς κερκενόμοισ. τὴν
 μὲ οὐκ βασιλείαν ὅπως μὲ τὴν
 τῆς παρὸς κερτέγη τελουτίω,
 αὐτῶ τε ἐκείνων τῆ κέρσει, καὶ τῶ
 ἐρατοπέδων ἀπεδύτων τῆ ψήφῳ
 πατὴρ ὁσῶς, τί κερη νῦν κερει-
 γάζασθαι; τὴν δὲ ἐς τοῖς πο-
 λέμοισ ῥάμῳ ἐν τῶν ἔργων
 μάλλον, ἢ ἀφῶ τῶ λόγων ἀνὸ τοῖς
 γρωεῖσθε. Τυραννίδας γὰρ, ἀλλ'
 οὐκ βασιλείας ἐνόμοισ κερταρῶν,
 τῶ οἰκωμύω ἐπῆλθεν ἀπασθαι.
 τσαυτίω δὲ εὐνοίαν αὐτῶ τοῖς
 ὑποκρίοις κερτέσησθαι, ὡσῶ οἱ μὲ
 ἐρατολόμοισ τῶ παρὸς τῶς δωρεῶς,
 καὶ κερρίτω μεγαλοψυχίας ἐπι-
 μεμνημύοι, κερτάω τῶν δῆ-
 τελοῦσι σεβόμενοι. ὁ δὲ ἐν τῶ πῶ-
 λεσι, καὶ ὅτι τῶ ἀρχῶν πῆχίζῶ οὐκ
 οὕτω τῶ τῶ τυραννῶν ἀπαλλαγῆναι
 βαρύτερης εὐγύμμοισ, ὡς παρὸς τῶ
 σοῦ παρὸς ἀρχῆς τῶν, τὴν καὶ
 αὐτῶν ἐκείνων νικῶ ἐπῆχίζῶ.

αεί. τῆ μὲν γὰρ εὐχρησίας πο-
σοῦτον παρῆν, ἔ καλλοῖς σώ-
ματος, ἔ Ἑσπῶν Ἐρετῆς, ὅσον
Ἐκ ἀλληγῶν κίραδῶς ἀΐως
ἔξέουσι. Ἐπει δὲ τῷ Περσῶν ἀ-
κρού τῷ παρῆ Γαρυσατίδος λό-
γον, ὅτι μόνη γέγονεν ἀδελφή,
ἔ μήτηρ, ἔ γαμετή, ἔ παῖς
βασιλέως. ἀλλ' ἦγε αὐτὴ τῆ
γῆμαντος ἀδελφῆ τῆ φύσῃ νό-
μος δὲ ἐδίδου γαμεῖν ἀδελφὴν
τῆ Πέρση. τίω σίω δὲ μητέ-
ρα καὶ τοῖς πατρὶ ἡμῖν νόμοις, ἀ-
χρῆστοις, ἔ καθαρῶς τὰς οἰ-
κειότητάς τῶν φυλάτῃσάν,
τῆ μὲν εἶ) παῖδα, γαμετῶ) ἔ
ἑτέρου, ἔ ἀδελφὴν ἄλλῃ, καὶ
πολλῶν αὐτοκρατόρων, οὐχὶ δὲ
ἑνὸς μητέρα. ὧν ὁ μὲν ἵς τῆ
πατρὶ συγκαιτεργάσατο τὸν
παρῆ τοῖς τυραννοῖς πόλεμον·
ὁ δὲ τίω παρῆ τοῖς Γέτας ἡ-
μῖν εἰρήνῃ τοῖς ὅπλοις κρα-
τήσας πῶρεσκεύασεν ἀσφαλῆ.
ὁ δὲ, ἐτήρησεν ἄβαστον τοῖς πο-
λεμίοις ἐκείνοις τίω χῶρον,
αὐτὸς ἑπιτρατεύων ἐκείνοις
πολλάκις, ἕως ἐπέτρεπον οἱ μι-
κρὸν ἕτερον τῷ εἰς ἐκείνον ἀδι-
κημῶτων δίκῃ παρῆντες.

pauca dixero. Etenim tan-
tūm in illa nobilitatis, ac pul-
ehritudinis, & morum pro-
bitatis inerat, quantum in
nulla alia fœmina facilè quif-
piam reperire possit. Nam
etsi de Parysatide celebrari
istud à Persis audiam, vnam
illam, sororem, matrem, vxor-
em, ac filiam regis extitisse:
tamen eadem coniugis sui
natura soror erat. propterea
quod Persis lege licitum erat
sororem suam in matrimo-
nio habere. Tuæ verò ma-
tri ex nostrarum legum præ-
scripto, inuiolata ac sincera
illa iura necessitudinis con-
seruanti, hoc nihilominus est
tributum, vt vnus esset filia,
alterius vxor, soror itidem
alterius; mater porro non
vnus solūm, sed multorum
esset Imperatorum. Quo-
rum alius susceptum contra
tyrannos bellum vnà cum
patre confecit: alius debel-
latis Getis pacem nobis cum
illis tutam ac securam præ-
stitit: alius fines nostros im-
munes ab hostium incurfio-
ne atque impetu seruauit,
cūm ipse in eos sapius exer-
citum duceret: donec id per
eos licuit, qui paulo post suo-
rum in eum scelerum, atque
iniuriarum pœnas dederunt.

Iam

Iam cū multa ab iis edita sint
sint egregia facinora, ob quæ
collaudari meritò, atq; exor-
nari queant; externorū quo-
que bonorū copia possit ad-
iungi, nihil est tamen cætera-
rum rerum, ex quo tantūm ad
illorum prædicationem splen-
doris, atque ornamentū quif-
quam colligat, quantū ex eo,
quod eiusmodi virorum par-
tim nepotes fuerint, partim
filij. Verūm ne si in illis com-
memorandis longior fuero,
laudibus tuis debitum tēpus
eximam orationis meæ: dein-
ceps, vt à me fieri equum est,
conabor; vel, vt audacter id
quod res est, ac sine tergiver-
satione dicam, ostendam re
ipsa, multo te maioribus tuis
dignitate ac gloria præcelle-
re. Atque omnia quidem illa.
Deorum responsa, nec non
visa, & id genus alia, quæ de
iis vulgari solent, qui præcla-
ras res, atque insignes adeo
gesserūt; quemadmodum de
Cyro, atque vrbis nostræ cō-
ditore, & Alexandro Philippi
filio, & aliis eiusmodi ferunt:
hæc, inquam, omnia consul-
to prætereo. Videntur enim
hæc à poëtica licentia non
multum recedere. Quæ verò
à primo statim ortu tibi con-
tiggerunt, ea quàm magnifica

πολλῶν δὲ παρῆντων ἐκεί-
νοις παρῆντων ἔργων, ἐφ' οἷς
αἰ ἵς δικαίως αὐτοῖς ἐπαμνεῖν
ἔχῃ, καὶ τῷ ἐκ τῆς τύχης ἀ-
γαθῶν παρῆντων· οὐδὲν ἔστι
ποιοῦτο τῷ ἄλλων, ἐφ' ᾧ μα-
καρίζων ἵς αὐτοῖς εἰκότως σε-
μνωτοῖ, ὡς ὅτι τῷ μὲν, ἀπό-
ρονος, τῷ δὲ ἐκρονος. ἀλλ'
ἵνα μὴ μακρότερος παρῆν
τῷ λέγων τὸν ὀφειλόμῃνον
τοῖς ἐπαμνοῖς τοῖς σοῖς καρῶν
ἀναλώσω τῆ λέγον; πειρα-
σμοῖ λοιπὸν, ὡς ἡμῖν ἀξίον,
μᾶλλον δὲ, εἰ δεῖ μηδὲν παρῆν
ἐπιδείξω σεμνωτέ-
ρον. φήμας μὲν δὲ, ἔ μαν-
τείας, ἔ ὀφῆς τῆ ἐν τοῖς ὑ-
πνοῖς, ἔ ὅσα ἄλλα θρυλλεῖν
εἰώθασιν ἑπὶ τῷ οὕτω λαμ-
παρῆ ἔ παρῆντων παρῆντων
Κύρου, ἔ τῆ τῆ ἡμετέρας
οἰκιστοῦ πόλεως, ἔ Αλεξάνδρου
τῆ Φιλίππου, ἔ εἰ ἵς ἄλλος
ποιοῦτος γέγονεν, ἐκῶν ἀφίημι.
δοκεῖ γὰρ οὐ πόρρω τῶν τῆς
ποητικῆς ἔξουσίας εἶ)· ἔ τῆ
παρῆντων παρῆντων παρῆντων
ἐξῆντα ἑπὶ γῆσιν, ὡς λαμπαρῆ
C

ἔ βασιλικὰ ὅ λέγαν εὐήθες.
 ἄλλ' ὅτι τὸ ἐν τοῖς παισὶν ἀ-
 γωγῆς ὁ καθεὶς ὑπομέμνηκε,
 ἔδδ' ἔτι τὸ βασιλικῆς Ἑσφῆς δι-
 πουθεν, ἢ ὅ μὲν σῶμα παρὲς
 ἰσχυρῶς, καὶ βίωσις, καὶ βίεξιαν,
 ἔ καλλος ἀσκήσε· τὴν ψυχὴν
 δὲ παρὲς ἀνδρείαν, ἔ δικαιοσύ-
 νην, σωφροσύνην, ἔ φρόνησιν
 ἐμμελῶς πρῶτα σπουδασί. Ταῦτα
 δὲ οὐ βίβιον ἀλλ' ἢ ἀνδρείας
 ὑπαρχῆν διαίτης, ἀρτυροῦ-
 σης μὲν ὡς εἰκὸς τῆς ψυχῆς· ἀ-
 ενεστέρας δὲ ἀσκήσεως ἀνδρείας
 παρὲς τε τοῖς κινδύνοις τῆς γνώ-
 μας, ἔ παρὲς τοῖς πόνους τῆς σῶ-
 ματος. Οὐκ οὖν ἢ τὰ μὲν ἔδδ' ἔ
 γυμναστικῆς, ἢ τὰ σῶμα· ἢ
 ψυχῆ δὲ τῆς ἢ ἢ λόγων ἐκ-
 σμῆ μελέτη. ὅτι πλέον δὲ
 ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀξιον διελ-
 θεῖν. Ἀρχὴ γὰρ ἡ αὕτη τῆς
 μὲν ταῦτα παρὰ τῶν γέρονε.
 τῆς μὲν οὖν ὅτι μελείας τῆς
 παρὲς τὴν ἰσχυρῶς οὐ ὅ παρὲς
 τῆς ὅτι δειξίσε ἀρμόζον ἢ-
 σκησας· ἢ κίσα βασιλεῖ παρ-
 πειν ὑπολαβῶν τῆς τῆς πα-
 λαίτρας κατελιηφότων τὴν
 ἀρτυροῦ μὲν βίεξιαν μέλ-

γ. το
 γ. το σῶμα
 φορ. γόμων
 δε ἰσκήσε

& regalia fuerint persequi di-
 cendo putidum fuerit. Sed
 quoniam de puerili institu-
 tione tua mihi ex ea occasio-
 ne venit in mētem: nimirum
 tibi regia educatione opus e-
 rat, quæ partim corpus ipsum
 ad firmitatem, ac robur, opti-
 mūmque habitū, & pulchri-
 tudinem cōformaret: partim
 animum ad fortitudinem, iu-
 stitiam, temperātiā, ac pru-
 dentiam scitè, atque idone
 compararet. Porro hæc ipsa
 difficile est eo victu suppete-
 re, qui animos perinde atque
 corpora eneruat, ac frangit;
 quiq; imbecilliores volunta-
 tes ad subeunda pericula fa-
 cit; & ad capeffendos labores
 corpora ipsa debilitat. Itaque
 alteri quidem parti, nimirum
 corpori, Gymnastica opus e-
 rat. alteram, hoc est animum,
 meditatione doctrinarum at-
 que artium excolebas. Sed de
 utrisque nobis copiosius hoc
 loco dicendum est. Ab hoc
 enim initio præclaræ illæ res
 gestæ, atque eximix sunt ex-
 citatæ. Igitur quod ad virium
 exercitacionē attinet, non ea
 vifus es, quæ ad ostētationem
 solam refertur. Neque enim
 decantatā illam corporis con-
 stitutionem, quæ Palæstrico-
 rum propria est, Imperatori

consentaneam esse iudicasti;
 qui scilicet verorum esse cer-
 taminum particeps debeat.
 cum ille somnum breuissimū,
 cibum parcissimū desideret;
 neque ipsum vel copia, vel
 qualitate, vel vsurpandi tem-
 pore semper eodem modo
 definitum; sed parabilem ac
 vulgarem, cum eius capien-
 di per negotia facultas data
 fuerit. Quamobrem ad illud
 quoque comparandas exer-
 citationes putasti; easdem-
 que & varias, & militares ef-
 fe: saltare in armis, decur-
 rere, equitare. quæ tu om-
 nia ab initio tractasti; tan-
 tūmque in singulis horum
 confecutus es, quantum cæ-
 terorum militum nullus. Ex
 iis enim alius pedes quidem
 bonus est; sed equitandi ta-
 men imperitus: alius eque-
 stri scientia præditus, pede-
 stre ad certamen descendere
 veretur. Tibi hoc vni præci-
 puum est, vt & inter equites
 optimus videare, cum te ad
 illorum cultum atque habi-
 tum transtulisti: & inter pe-
 dices adscriptus, robore om-
 nes, ac celeritate, & agilita-
 te pedum antecellas. Ac ne
 fortè otiosæ tibi relaxationes
 animi, & sine armorum me-
 ditatione transeant, sagittas

λαοὶ τῆς ἀθηναίων ἀγώνων με-
 γέξην, ὑππου τε ἐλαχίστου δεα-
 μύου, καὶ Ἑσφῆς ἢ πολλῆς, καὶ ταύ-
 της οὐτε καὶ πληθῆος, οὐτε καὶ
 ποιότητα πύπτως, ὡρασμένως·
 οὐτε καὶ τὸ καθεὶν, ὅν χρῆ παρ-
 σφάρασται· ἢ ὅτι τυχεύσεως δὲ,
 ἐπειδὴ αἱ παρὰ τῆς τὸ καθεὶν
 ἐνδύσιν. ὅθεν ὡς δεῖν καὶ τὰ γυ-
 μνάσια παρὲς ταῦτα ποιῆσαι.
 ἢ δὲ πολλὰ καὶ στρατιωτικὰ, χρ-
 ρεῖαν τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις, δρόμον
 ἢ ἐν τούτοις, τὴν ἰπποκίω τέ-
 χνην· οἷς ἀπασὶ ἀγατετέλεχος
 ἐν καρπῷ χρωμάτος· καὶ κατάρ-
 θωται ὅτι τούτων ἕκαστον
 ὡς πρὸ σθένι τῆς ἀνῆων ὀπλιτῆν.
 Οὐκοῦν ὁ μὲν ἡς ἐκείνων πεζὸς
 ὢν ἀγαθός, ἢ ἰπποκίω τέχνην
 ἠγνόησεν. ὁ δὲ ὅτι τῆς ἀνῆων
 ἀθῶν τοῖς ἰπποκίω, ὀκνεῖ πεζὸς
 εἰς μάχην ἵεναι. μόνω δὲ ὑπὸ
 καὶ ἢ τῆς ἰπποκίω ἀεὶ τῶ φαί-
 νεαὶ ὅτι τῆς ἀνῆων ἐκείνοις σα-
 λέντι· μετασβασαμὲν δὲ ἐς
 τοῖς ὀπλιτῆς, κρατεῖν ἀπὸ τῶν
 βίωμη, καὶ τῆς καὶ τῆς ποδῶν
 κουφότητι. ὅπως ἢ μὴ τῆς ἀνῆων
 βίωμοις ἢ, μὴ δὲ ἀνῆων τῆς ὀ-
 πλων ποιῆσαι συμβαίη, ὅτι-

σχεπα ποξδύβη ήσκησας. εδδ μ
 σωμα δλφ τήν έκει σίων πόνων
 πορς τοίς άκουσίοις δδ έχην
 πρεσκυδασας, τη ψυχη ή ηγει-
 το μδ ή τήν λόγων μελέτη, ε
 τὰ πορσθήκοντα τοίς τηλικούτοις
 μαθήματα. όπως δέ μη παυ-
 τάπασιν άγύμνασος ήν, μηδ
 κατάρ άσματα και μύθοις,
 ύπρ τήν δρεττή ύσακουή
 λόγοις, έργων δέ άγαθών και
 πορφύσεων άπειρος ούσα τ πο-
 σούτον δλφ μδμή χρονον, κατάρ
 ά άγυμνασος ήξίωσε Πλάτων,
 οίονει πορρα τοίς " πασι χρο-
 ζόμδνοι, εδδ τοίς ίπποισ άνα-
 γοντα άγην ως τας μάχας, τα-
 τας έσομδνοις ών ούκ είς μακράν
 άγωνιστας έχρη ήν κασατήναι. πα-
 τέρα τ σόν δλφ νοηθέντα φαίλω
 άδ εικότως τοίς Κελτρή έθνεσιν
 έπισησά σε φύλακα, ή βασι-
 λέα, μειρακίον έτι, μάλλον δέ
 παίδα κομδη τάλ χρονω. έπει
 τήγε σωέση, ε ρώμη τοίς κα-
 λοίς κάρατοίς άυδράσιν ενά-
 μιλλον ήδδ. τδ μδ άκίνδωνον
 ήμέσας (σι τλώ πολεμικώ
 έμπειρίαν ο πατήρ πορσνό-
 ησε καλας, ειρήνιου έπιτάξας

25. ποσ

dirigere ad scopum didicisti. atque vna & corpus ipsum voluntariis laboribus ad non voluntarios perferendos idoneum reddidisti; & animum doctrinarum studio, ac consentaneis ætati huic artibus imbuisti. Qui ne omninò in-exercitatus esset, aut quæ de virtutibus traduntur, sic tanquam cantiones quasdam, & fabulas audiret; ac tanto interim tempore præclarorum facinorum, & gestorum rudis, atque expers foret: quod egregius ille Plato faciendum censebat, vt adiectis ad pueros quibusdam velut penis, impositi equis illi ducerentur ad prælia, quo earum rerum spectaculo interesset, quarum paulo post actores esse eosdem oporteret: hoc ipsum parentem tuum iure dixerim præclare cum animaduertisset, Gallorum gentibus custodem te atque Imperatorem præfecisse adhuc iuuenem, vel ætate potius admodum puerum: quandoquidem, quod ad prudentiam ac robur attinet, cum præstantissimis viris comparandum meritò te esse cognorat. Qua in re egregiè hoc à patre tuo prouisum est, vti prima illa tibi belli experientia

sine villo tuo periculo constaret. Nam cum Barbaros sic ordinasset, vt cum subditis sibi pacem colerent; eosdem verò mutuas in cædes, atque intestina bella coniecisset; in alienis te calamitatibus, atq; corporibus imperatoriam artem edocuit; multò id quàm sapiens ille Plato consultius prouidens. Apud illum enim, si pedestri acie hostilis exercitus instaret, spectatores forsitan pueri; aut etiam, si opus fuerit, operum participes, atque adiutores parentibus esse possunt. Sin equestri prælio superior hostis fuerit, tùm demum de adolescentulorum salute cogitandum; quod quemadmodum perficiatur excogitari vix potest. At verò alienis in periculis, sustinendis hostibus pueros affuefacere, est id non ad vsum solum, verùm etiam ad securitatem abundè prouisum. Hoc igitur rudimentum fortitudinis, atque ea prima exercitatio fuit. Quod verò ad prudentiam attinet, etsi dux ad eam idonea tibi egregia illa, quam sortitus es, naturæ esset indoles, aderant nihilominus ex Romanis præstantissimi quique, qui te ciuili disciplina, ac solertia formarent.

πορς τοίς ύσακούοις άγην τοίς
 βαρβαροίς· μάχεσθαι δέ άνα-
 πείθων, και σασιάζην πορς άλλ-
 ήλοισ· εν ταις εκείνων συμ-
 φοραίς, ε τοίς σώμασι γρατηγ-
 κήν έδιδασκε τέχνω· άσφα-
 λέτερον βουλδύμδμος τδ σοφοδ
 Πλάτωνος. τάλ μδ γδ, εί πε-
 ζός επέλθοι πολεμικών γρατός,
 οί παίδες γεαται, και κενωνοί τ
 έργων, ήν που δειηώσι, τοίς πα-
 τεράσι ήνοιντ άδ. καπομύτων
 δέ ίπποδσι τήν πολεμικών, ώρα
 μηχαμάσθαι τοίς μειρακίοις σπο-
 τηείας έσπον δυσεπινόητον. ε
 δέ εν άλλοτείοις κινδύοις τοίς
 παίδας έηξίζην πολεμικών άνε-
 χεσθαι, και πορς τλώ χρονω
 " ερχεώτως, ή πορς τλώ ά-
 σφάλεια δοκει βεβουλεδ-
 σθαι. εν μδ δη τούτοις (σι
 πορς άυδρείαν ύπήρχε με-
 λέτη. φρονησεως δέ ή μδ φύ-
 σις, ήν είληχας, άυλαρχης ήγε-
 μών. πρ ήσθαι δέ, οίμα, ε τήν
 πολιτήν οί κατάρτοι τὰ πολι-
 τικά διδάσκοντες. και πρρεί-
 χον ήθών, ε νόμον, ε ξένων

25. ποσ

ἑπιτηδωμάτων ἐμπειρίαν αἰ
 ὡρὸς τοῖς ἡγεμόνας τῶν τῆδε
 βαρβάρων ἐντευξέης. Καίτοι
 ἢ Ὀδυσσεὺς ὡς ἔπειτα Ὁμηροῦ
 ἐν πᾶσι τοῖς ἀποφῆναι ὡς ἔπειτα
 ἑσθλὸς πολὺ ἔσπον ἔειπεν, φησι,
 καὶ πολλὰν ἀνδραγαθίαν τῶν νομῶν
 καὶ ἀγαθότητα, καὶ ἐπέξελεθῆν ταῖς
 πόλεσιν· ἵν' ὅξ ἀπὸ πάντων ἑπιτε-
 ξάμενος ἔχοι τὰ κράτιστα, καὶ
 ὡρὸς πᾶσι τοῖς ἀνδραγαθῶν
 ὁμιλίαν διδάσκει. ἀλλὰ ἢ τῶν
 ὅσον ἐβασίλευσε ποικίλων ἡθῶν
 ἐμπειρίας χρεία· τῶν δὲ ὡρὸς
 ποσαύτῃ ἡγεμονίαν προφύμε-
 νον, ὅσον ἐν οἰκίᾳ που ἐχρῆν
 διδάσκεισθαι, ὅσον τῶν βασι-
 λείαν, καθά ὡρ ὁ Κόρος, παύ-
 ζοντα μιμῆσθαι· ὅσον χρι-
 ματίζεσθαι τοῖς ἡλίξι, καθά ὡρ
 ἐκείνον λέγουσιν. ἀλλ' ἔθνεσιν
 ὁμιλίαν, καὶ δήμοις, καὶ στρα-
 τωτικῶν πράξεσιν ἑπιτάξειν ἀ-
 πλῶς ὅσον ὡρ ἔπειτα· ὅσον δὲ
 ὅσον ἀπολείπεισθαι ἑσθλῶν,
 ὡν ἐχρῆν ἀνδραγαθὸν ἐπὶ
 ἀδείας ὡρ ἔπειτα. ὅσον ἔπειτα
 τὰ ὡρ τούτοις ἐδιδάχθης κα-
 λῶς, ὅσον ἔπειτα ἢ ἑτέραν ἡπειρον με-
 νια percepisti, tandem alteram in orbis partem transla-

χε. πὸ μὲν

χε. ἡμετέραν

peregrinorum institutorum
 scientiam, assidua, quæ cum
 illius loci Barbaris inibas, col-
 loquia comparabant. Atqui
 Vlysssem nobis Homerus cū
 omni ratione prudentē com-
 probare vellet, versutū fuisse
 narrat, & plurimorum men-
 tes hominum perspectas ha-
 buisse; ac ciuitates eo consi-
 lio perlustrasse, vt ex omni-
 bus optima quæque collige-
 ret, possētque cum omni ho-
 minum genere versari. Sed
 huic quidem nihil ad paucos
 illos, quibus imperabat, tan-
 ta variorum morum experi-
 entia opus erat. Eum verò,
 qui ad tantam educaretur
 imperij amplitudinem, non
 in tugurio aliquo institui de-
 cebat: neque regnum, vti
 Cyrus ille quondam, per lu-
 dicrum imitari, aut æquali-
 bus suis ius dicere, quod ab
 eodem factum accepimus:
 sed cum nationibus, ac po-
 pulis, & militum legionibus
 versari; imperare omninò
 quæ in rem essent; nihil de-
 nique non earum rerum at-
 tingere, quas, vbi ad virilem
 ætatem peruenisset, tractare
 pro voluntate atque arbitrio
 deberet. Quocirca vbi egre-
 giè quæ apud illos essent om-
 nia percepisti, tandem alteram in orbis partem transla-

tus, Parthorum, ac Medo-
 rum gentibus ad resistendum
 solus obiectus es. Cūque
 iam bellum inflammari cœ-
 pisset, ac propediem exarsu-
 rum, atque erupturum fo-
 ret, rationem eius omnem
 celerrimè peruidisti, atque
 armorum vim ac robur imi-
 tatus es, & ad tolerandos
 æstatis ardores corpus tuum
 consuetudine firmasti. Alci-
 biadem vnum è Græcis om-
 nibus audio tam apto ad mu-
 tationem omnem, ac versati-
 lili ingenio fuisse, vt cum se
 Spartanis dedidisset, Lace-
 dæmoniorum in se frugalita-
 tem exprimeret: inde The-
 banos, & Thracas, ac Persa-
 rum denique luxum imita-
 retur. Verūm ille mores vnà
 cum locis identidem mutans
 maximis implicabatur mole-
 stiis; ac de patriis institutis,
 & ritibus amittendis fundi-
 tus periclitabatur. Tu verò
 frugali ac moderato victu v-
 tendum tibi perpetuò decre-
 ueras, corpusque ipsum cum
 ad mutationes ferendas la-
 bore comparasses, facilius il-
 lum ad Parthos à Gallis tran-
 situm sustinuisti, quàm diui-
 tes soleant, qui pro tempo-
 rum varietate sedem ac do-
 micilium mutant, si qua fortè

ἴων, τοῖς Παρθυαίων, καὶ Μή-
 δων ἔθνεσιν ἀντετάχθης μόνος.
 ὡς ἔπειτα Ὁμηροῦ δὲ ἤδη τῶν πο-
 λέμων, καὶ ὅσον εἰς μακρὰν
 μέλλοντος ἀναρρίπτεισθαι, τα-
 χέως καὶ τούτου κατέγνωσ τῶν
 ἔσπον, καὶ τῶν τῶν ὅπλων ἰ-
 σχυρῶ ἐμμύσῃ, καὶ ὡρὸς τῶν
 ὡρ τῶν ἡθῶν εἰς ἡσυχίαν καρ-
 τερεῖν ὅσον σῶμα. πικρὰ νομοῦ δὲ
 Ἀλκιβιάδου μόνον ὅσον ἀπὸ
 πάντων Ἑλλήνων οὕτως διψῶν
 μεταβολὰς ἐνεργεῖν, ὡς καὶ
 μιμῆσθαι μὲν τῶν Λακε-
 δαιμονίων ἐγκρατείαν, ὅσον
 Σπάρταταις αὐτὸν ἐδεδάκει.
 εἶτα Θηβαίους, ἔπειτα Θρακῶν ὡ-
 ρον, ἔπειτα τῶν Περσῶν χυφὴν. ἀλλ' ἐκείνος
 μὲν τοῖς χρεῖσι συμμεταβάλ-
 λων ἔπειτα ἔσπον, ἀνεπίμπλοτο
 πολλῆς δυσχερείας, ἔπειτα πᾶσι
 ἐκινδύνησε πικρὰς ἀπο-
 βαλῆν. σὺ δὲ τῶν ἐγκρατῶν
 διαίτης ὡρ δεῖν ἔχεισθαι πικρὰ
 χυφῶν· ἐπί τῶν ὡρ πῶς πόνους
 ὡρὸς τῶν μεταβολῶν, ῥᾶον διήν-
 εγχας τῶν ἑσθλῶν εἰς Παρ-
 θοὺς ἀνοδὸν τῶν πλοισίων, οἱ τῶν
 ὡρ τῶν οἰκιστῶν μεταβάλ-

λοισιν, εἰ τῷ δὲ καὶ κερὸν βια-
 δεῖν. καὶ μοι δοκεῖ θεὸς βί-
 μνης πρὸς τὴν ἑλῶν δὲ
 ἀρχῆς ἡγεμονίᾳ τὴν σὴν ἀρε-
 τὴν τῷ ἀσκηθῆναι ἐθέλων,
 κῆλα σε ἀεὶ ἀγαγεῖν, καὶ ὅτι
 δεῖξαι τῆς ἀρχῆς ἀπάσης ὁ-
 ροὺς καὶ πέρατα, καὶ φύσιν χω-
 ρίων, καὶ μέγεθος χωρῶν, καὶ
 δυνάμιν ἔθνων, ἔ πληθος πό-
 λεων, ἔ φύσιν δήμων, ἔ τὸ
 κρατίστον, αὐτῶν ἐκείνων τὴν
 ἡγεμονίαν. ὧν ἐσθλὸς ἀπολε-
 λήθηται καὶ τὸ πρὸς ἑσά-
 τῶν ἀρχῶν τρεφόμενον. ὃ μέ-
 γιστον δὲ μικροῦ με διέφυγῃ
 εἰπεῖν, ὅτι τούτων ἀπὸ τῶν
 ἀρχῶν ἐν παιδῶν διδασκώ-
 μνος, ἀρχαῖα κρεῖττον ἐ-
 μαρτες, ἀρχὴ τῆ πασῶν ἀρί-
 στη, ἔ δικαιοσύνη φύσιν τε ἔ
 νόμον σαυτὸν ἑσποητής, πα-
 τεῖ γὰρ ἑσπῆκουες ἀμα ἔ βα-
 σιλεῖ. ὧν εἰ ἔ ἰστέρον ἑσπῆ-
 χεν ἐκείνῳ μόνον, ἀρχῶν αὐτῶν
 πρῶτως ἑσποηθῆναι. καί τοι ἵνα
 ποτ' ἀν' ἡς ἐξέβρω βασιλικὴν
 ἑσπῆν, ἔ παιδείᾳ ἀμείνω τῶ-
 νης πάλαι ἡγεμονίᾳ; Οὐτε γὰρ

Vide No-
 tas.

tempestatum iniuria cogan-
 tur. Ac mihi sanè Deus faci-
 listibi, ac benignus videtur,
 cum iam tum initio summum
 ad imperium, ac rerum om-
 nium potestatem virtutem
 tuam comparare vellet, cir-
 cunduxisse te, atque imperij
 totius limites ac terminos
 monstrasse; nec non locorum
 situm, regionum amplitudi-
 nem, nationum potentiam,
 ciuitatum frequentiam, po-
 pulorum indolem, &, quod
 caput est, illorum ipsorum
 opes ac præsidia. quarum re-
 rum ne vnā quidem igno-
 rare oportet eum, qui ad tan-
 tam imperij amplitudinem
 educatur. Verum propemo-
 dum id quod erat maximum
 dicere prætermiseram, quem-
 admodum præesse omnibus
 his à puero cū esses edoctus,
 subiici tamen melius didice-
 ris, téque præstantissimo &
 iustissimo omnium imperio,
 naturæ ac legi subdideris. Et
 enim parenti vnâ & Impera-
 tori te subiiciebas. Quorum
 si vel alterum duntaxat illi
 conueniret, imperij ad eum
 ius omninò pertinebat. Ec-
 quam porro regalem educa-
 tionem, & institutionem præ-
 stantiorē illa quisquam po-
 test in omni vetustatis memoria reperire? Neque enim
 inter

inter Græcos Lacedæmonij,
 qui optima ciuitatis admini-
 strandæ ratione, hoc est re-
 gia potestate vsi videntur, ita
 suos Heraclidas instituebāt.
 Neque ex barbaris Cartha-
 ginienfes, qui præcipuam re-
 gni formam asciuerunt, ei,
 qui ad imperium esset eue-
 hendus, optimam institutio-
 nem ac disciplinā abhibue-
 runt. Sed communiter pro-
 positæ omnibus erant, quæ
 legibus præscribebātur exer-
 citationes, ac rudimenta vir-
 tutis: sic tanquam fratribus
 vniuersis inter se confusis ci-
 uibus, tam qui imperare aliis,
 quàm qui subiici aliorū im-
 perio deberent: nec insigne
 quicquam ad institutionem
 ac disciplinā præterea Prin-
 cipes habebant. Quanquam
 nonne stultum est ab iis qui
 imperent eam flagitare vir-
 tutis magnitudinē, qua ma-
 ior esse nulla possit, nec illud
 interim prouidere, qua ratio-
 ne vulgo hominum antecel-
 lant? Sed Barbaris quidem
 ignosci ob hoc ipsum potest,
 quod cum in medio cuique
 propositum esset imperium,
 parem atq; eandem forman-
 dis omnium moribus curam
 adhibuerunt: Lycurgum ve-
 rò, qui Herculis posteris stabile regnum atque inconcus-

Λακεδαιμόνιοι τῷ ἑλλήνων,
 οἱ δὲ δὲ δοκοῦσιν ἀρίστης ἀρ-
 χῆς τῆς τῷ βασιλέων μετὰ
 λαβεῖν, οὕτω τοῖς Ἡρακλεί-
 δας ἐπαίδουον. οὐτε τῷ βαρ-
 βάρων οἱ Καρχηδόνιοι βασι-
 λυόμηνοι ἀσφαιρόντως, τῆς
 ἀρίστης ὅτι μελείας τὸ ἀρχον-
 τα σφῶν ἡξίω. ἀλλὰ πᾶσιν
 ἦν κοινὰ τὰ τῷ νόμων
 τῆς ἀρετῆς γυμνάσια, καὶ τὰ
 παιδύματα, κατὰ τὸ ἀδελ-
 φοῖς τοῖς πολίταις ἀρξῆν τε
 ἔ ἀρξῆσθαι μέλλοισι. καὶ
 οὐδὲν ἀσφαιρόντως πρὸς εἰς
 παιδείας λόγον τοῖς ἡγεμόσι τὸ
 ἄλλων. καὶ τοι πᾶς σὺ βῆ-
 ρες ἀπατεῖν μὲν ἀρετῆς μέ-
 γεθος ἀνυπόβλητον τῷ τῷ
 ἀρχόντων, ἀσφαιρόντως δὲ μηδὲν
 ὅπως ἔσονται τὸ πολλὰν ἀσ-
 φαιρόντως. καὶ τοῖς μὲν βαρβά-
 ροις, ἀπᾶσιν ἐν κοινῷ τῆς ἀρχῆς
 τῶντος ἀσφαιρόντως, ὃ τὴν
 ὅτι μελείας τὸ ἡτῶν ὁμοίαν γί-
 νεσθαι πρῶτοι συνώμην.
 τὸ δὲ Λυκούργον τοῖς ἀφ' Ἡρα-
 κλείοις ἀσφαιρόντως τὴν βασι-
 λείαν ἀσφαιρόντως, καὶ μη-

δεμίαν ὑπεροχὴν ἐν ταῖς
ἐπιμελείαις τῶν νέων διέθε-
σφόδρα αὐτὸς εἰκότως μέμ-
νηται. ὅσδε γὰρ εἰ πάντας
Λακεδαιμονίους ἀθλητὰς ἀρε-
τῆς, καὶ Ἐφίμοις ὄρετο δεῖν
εἶναι, τῆς ἰσῆς ἀξιοῦν ἐχρῆν
Ἐφῆς καὶ παιδείας τοῖς ἰδιώ-
ταις τοῖς ἀρχοῖσιν. ἢ γὰρ ποιού-
τη καὶ μικρὸν ὑποδυομένη
σωτήρια ταῖς ψυχαῖς ἐντε-
χεῖν ὑπεροχῆν τῶν κρεί-
τόνων. ὅλως γὰρ ὅσδε κρείττο-
νας νομιζέον τοῖς οὐ δι' ἄρε-
τιῶν θεωρεῖν λαχόντας.
τῆτο δὲ οἶμα καὶ Σπάρτιάτας
χαλεπωτέροις δεξιότησι τοῖς
βασιλεῦσι πρῆιχε πολλάκις.
χρησάτο δ' αὐτὸς σαφεῖ τεκ-
μηρίω τῶν ῥητόρων τῆ Ἀν-
σαύδρου πρὸς Ἀγισίλαον Φι-
λαρμίαν, καὶ ἄλλοις πλείοσιν,
ἐπιὼν τὰ πεπραγμένα τοῖς
ἀνδράσι. Ἀλλὰ τοῖς μὲν ἢ πο-
λιτεία πρὸς ἄρετιν ἀρκου-
τως ὑπεροχουμένη, εἰ καὶ
μηδὲν ἀφ' ἑσῆς ἐπιτηδεύειν
ἐδίδου τῶν πολλῶν, ἀλλὰ ὅ

sum seruare vellet, meritò
aliquis propterea reprehen-
sione dignum putet, quòd
nihil in iuuentutis educatio-
ne Regibus eximium ac præ-
cipuum tribuerit. Nō enim,
etsi Lacedæmonios omnes
athletas quodammodo vir-
tutis esse oportere, & alums
nos crederet, æqualem tamē
priuatis, ac magistratibus e-
ducationem, & institutionē
accommodare debuerat. Si-
quidem eiusmodi consuetu-
do paulatim se insinuans af-
fert nescio quē animis prin-
cipum contemptum. Ac ne
omnino quidē principes ha-
bendi illi sunt, qui non pri-
mum illum inter suos locum
sua virtute cōpararunt. Eām-
que fuisse causam arbitror,
cur Spartani difficiliores se
ad obsequendū sapenume-
ro regibus suis ostenderent.
Cuius rei manifestum atque
euidens argumētum esse po-
test Lysandri illa aduersus
Agefilaum æmulationis ple-
na contentio: atque id genus
alia, quæ facillè occurrunt, si
quis illorum hominum gesta
considerare velit. Sed his
Reip. ratio ipsa, utpote quæ
ad virtutem idoneè prepara-

ret, etsi nihil vulgaribus ho-

minibus præstantius assequi, atque usurpare permetteret, hoc

tamen ipsum, ut præclari at-
que egregij foret, tribuebat.
Carthaginensium verò ne
publica quidem illa instituta
probantur. Quippe parentes
liberos suos ædibus eiicien-
tes, quæ ad vitam necessaria
erāt proprio labore sibi quæ-
rere iubebāt, hoc vnum præ-
cipientes, nihil ut eorū, quæ
turpia viderentur, admitte-
rent. Hoc autem erat non ex
animis iuuenū cupiditatem
euellere: sed illud vnum mo-
nere, ut clā scelus suum per-
petrare studerent. Non enim
mores hominum delicia dū-
taxat, & luxus, verum etiam
quæ necessariis rebus indiget
vita deprauat; in quibus ra-
tio ipsa nondum sui compos,
atque expers iudicij impulsa
cupiditate necessitati obtē-
peret. Præsertim cū, nisi eum
animi affectum coërceat, sed
ad rem quærendam, ac mer-
catorum permutationes, &
nundinationes à puero con-
suefactus fuerit; quas partim
commentus ipse sit, partim
à peritis didicerit; de quibus
non modò loqui, sed ne au-
dire quidem ingenuum de-
ceat: quamplurimas in ani-
mo fordes labesque contra-
hant; quibus vacare vel
honestum ciuem oporteat,

καλοῖς καγαθοῖς ὑπεροχῆν
πρῆιχε ἀνδράσι. Καρχηδονίων
δὲ ὅσδε τὰ κοινὰ τῶν ἐπιτηδού-
ματων ἐπαμύνη ἀξίον. ἄξελα-
νοντες γὰρ τῶν οἰκῶν οἱ γονεῖς τοῖς
παῖδας, ἐπέτατον δι' ἑσῆς
τῶν πόνων τῶν πρὸς τὴν χρείαν
ἀναγκαίων, ὅ δ' ἄν τι τῶν δοκίμω-
των ἀγαθῶν ἀπαγορεύοντες. ὅ
δὲ ἰὼν, ὅ τινος ἐπιθυμίαν ἀξε-
λην τῶν νέων, ἀλλὰ ὅ λαθεῖν
πεισάσθαι ἰδράτα θεωρεῖται. f. π. δ. ὄντα
τειν. Πέφυκε γὰρ ὅ τρυφή μόνον
ἦθος ἀφαιρείειν. ἀλλὰ καὶ ἢ
τῶν ἀναγκαίων ἐνδεής διαίτα,
ἐφ' ὧν ἔπαυ ὅ κρίνειν ὅ λόγος
πρωτοβάτων ἐπέταται τῶν χρείας
ὑπεροχῆς ἐπιθυμίας ἀναπει-
θόμενος. ἀλλῶστε εἰ καὶ τοῦ-
του μὴ κρατοῖται τὸ πάθος,
πρὸς χρηματισμὸν ἐκ παῖ-
δων συνεπιθόμενος, καὶ τινος
ἀμοιβὰς ἐμπόρων, καὶ καπη-
λείας, ὅ τινος αὐτὸς δι' ὧν, ὅ τινος
δὲ ὅ τινος εἰδότητων μεθ' ὧν ὅ-
τ' ὧν ὅ λέγειν μόνον, ἀλλ' ὅσδε
ἀκέραιον ἀξίον ἐλευθέρω παιδι-
πλείστας ἀν' κηλίδας ἐναπόθητο
τῆ ψυχῆ. ὧν πασῶν κρατοῖται
χρῆ καὶ τῶν ἐπιτηδούματων πολιτεία,

ἀλλ' ὅτι βασιλέα, καὶ στρατη-
 γὸν μόνον. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔστι τιμῶν
 ἔπι τῶν παρόντων ἐκείνοις παρ-
 σήκει. δείξω δὲ μόνον τὸ ἔσθης
 τὸ ἀφ' ὧν, ἢ χρυσάμιδος,
 καὶ κίβητος, καὶ δίχαροσμή,
 καὶ σωφροσύνη διωγένης. ἀφ'
 μὲν τῶν πόνων πῶς βυξίαν παρ-
 βαλλόμενος. ἀφ' ἧ δὲ τὸ νόμον τὸ
 σωφροσύνη κτησαμένους. καὶ
 πῶς μὲν σώματι ῥωμαλεωτέρῳ
 ἀφ' ἧ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ψυχῆς,
 τῆς ψυχῆς δὲ αὐτῶν ἀφ' ἧ πῶς
 σώματος καρτερίαν διχαροτέρα
 χρυσάμιδος. τὰ μὲν οὐκ ἔστι φύσεως
 ἀγαθὰ σωμαύξων οὐκ πᾶντος.
 τὰ δὲ ταῖς ἐπιμελείαις ἐξωθέν
 ἀεὶ παρὰ γὰρ μόνων. καὶ δεό-
 μένος μὲν οὐδενός, ἐπεὶ οὐκ ἔστι
 ἀλλοίς, καὶ χρυσάμιδος μετὰ
 γὰρ δωρεάς, καὶ ὅσα ἴδεν λαβόντας
 ἤρκεον ἀποφιλῶν τὰ Λυδῶν
 διωδότη παρὰ πλοῖσιν. οὐδὲ ἐστὶ
 ἔστι μὲν ἀπολαύων αὐτὸς τὸ ὑπερ-
 χύλων ἀγαθῶν, ἢ Σπάρτια τῶν ὁ
 σωφρονέστατος. ἔστι περὶ αὐτῶν δὲ παρ-
 ἔχον ἀλλοίς χορηγίαν. καὶ τοῖς
 βουλομένοις σωφροσύνην παρῆχον
 σαυτὸν μιμῆσθαι. ἀρχῶν μὲν
 παρὰ αὐτῶν καὶ φιλοφροσύνης τῶν

ἔστι τὸ διατε-
 φῆς τὸ δια-
 φέρον.

ἔστι αὐτῶν

ἔστι Λυδῶν

multoque regem amplius ac
 ducem. Mihi verò nihil istos
 arguere in praesentia necesse
 est. De institutionis dunta-
 xat diuerfitate dicam, qua
 tu vsus, pulchritudine, robo-
 re, iustitia, & temperantia
 praestitisti: cum & laboribus
 firmitatem corporis; & le-
 gum beneficio temperan-
 tiam esses adeptus; & non
 modò corpus animi conti-
 nentia firmitus, ac robustius;
 sed & animum iustiozem
 corporis patientia reddidif-
 fes: tum quæ à natura infi-
 ta erant bona omni ratione
 perficeres; aliâque studio ac
 labore in dies adiiçeres; &
 nullius indigens ipse aliis
 abundè suppeditares, ac do-
 nis amplissimis ditares; quæ
 eos, qui donati essent, Ly-
 dorum principi pares effice-
 rent. Cum tu interim iis re-
 bus, quas possideres, parcius
 vtereris ipse, quàm Sparta-
 norum moderatissimus qui-
 libet: adeò vt luxus ac vo-
 luptatum materiam suffice-
 res aliis; iis verò, qui tem-
 perati esse vellent, te ipsum
 imitandū proponeres. Qui-
 pe toto illo tempore vnâ &
 subditis tibi benignè, atque
 humaniter imperabas; & te
 ἀλλων, ἀρχόμενος δὲ ὑπὸ τῶν

parentis imperio modestè,
 ac tanquam vnus è multis
 subiiciebas. Igitur ea tibi &
 puero & adolescenti conti-
 gerunt, aliâque plurima, de
 quibus si in praesentia dice-
 rem, multo essem quàm pro
 praescripto mihi ad dicen-
 dum tempore prolixior.

Sed cum iam maturiorem
 ætatem attigisses, ac fatalem
 exitum vitæ Deus parenti
 tuo felicem admodum præ-
 stitisset; tum verò non so-
 lum collatarum rerum co-
 pia & pulchritudine sepul-
 crum illius ornasti, eamque
 procreationis atque educa-
 tionis tuæ gratiam ei repen-
 disti: sed multo magis hoc
 officij genere; quòd vnus ex
 illius liberis, cum adhuc su-
 perstes foret, & morbo con-
 flictaretur, ad eum accuri-
 sti: eidem verò mortuo am-
 plissimos honores habuisti.
 De quibus satis est obiter
 mentionem fecisse. Vocant
 enim me ad sese res à te præ-
 clarè gestæ; mihi que egre-
 gium illud robur animi, ma-
 gnitudinem, prudentiam ac
 iustitiam in memoriam re-
 uocant. Quibus omnibus in-
 expugnabilem te esse, atque
 à nullo superari posse mon-
 strasti. Nam partim quæ ad

παρὰ τὸ σωφρόνως, καὶ ὡς εἶς
 τῶν πολλῶν τὸ ἀπὸ τοῦ διετε-
 λεις χρόνον. Παρὰ μὲν ὄντι
 οἱ, καὶ μειρακίῳ ταῦτα τε
 ὑπεῖργε, καὶ ἄλλα πλεονα,
 παρὰ ὧν νῦν λέγει μακρότερον
 ἂν εἴη τῶν κειμένων.

Γενόμενος δὲ ἐφ' ἡλικίας,
 καὶ τὰ πατρὶ πῶς εἰμὲν
 μὲν τελευτῶν τῶν δαίμονος
 μέγα ὄλβιον παρὰ γὰρ ὄντος, ὅ
 μόνον τὰ πλήρη καὶ κέλλει
 τὴν ἐπιτελεσθέντων τὸ τάφον ἐκό-
 σμησι, γήμεσως καὶ ἔσθης ἀπο-
 πίνων τὰ χρυσάμιδα. πολὺ δὲ
 πλέον τὰ μόνος οὐκ πᾶντων
 τῶν ἐκείνων παίδων, ζώντος
 μὲν ἐπὶ τὸν περὶ μὲν τῆς νόσῳ,
 παρὰ αὐτὸν ὀρμησά. τελευ-
 τήσαντος δὲ τὰς μεγάλας τι-
 μάς καταστῆσαι. ὑπὸ ὧν δὲ
 χρυσῆς καὶ τὸ μνησθῆναι. κα-
 λῶσι γὰρ ἡμᾶς ἐφ' αὐτῶν αἱ
 παρὰ εἶς ὑπερμιμνήσκουσι τὸ
 ῥώμης, τῆς βίβης, βίβης
 τε ἅμα, καὶ δικαιοσύνης, οἷς
 ἀμαχος ἀφθῆς, καὶ ἀνυπερβλη-
 τος. τὰ μὲν παρὰ τοῖς ἀδελ-
 φοῖς, καὶ τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς

fratres tuos, & ciues, & ami-

πατρῶους σου φίλους, ἔπειτα
 στρατεύματα δικαίως, ἔσω-
 φρόνως καὶ ἀσπασίμως· πλὴν
 εἴπου βιάσθεις ὑπὸ τῶν κα-
 ρῶν ἄκων ἐτέροις ἐξαμύρτειν
 οὐ διεκώλυσας· ὅ δὲ πρὸς
 τοῖς πολεμίοις ἀνδρείως, καὶ
 μεγαλοπρεπῶς, ἔτις παρῶ-
 κτῆρος ἀξίως τῶν ἡρώων
 δόξης καὶ ἀσπασίμως· τοῖς
 μὲν δὲ ὁμοιοῖας τὴν ἀπάντα
 χρόνον συζητοῦσας· ἀσπασίως
 μὲν πλὴν πόλιν ἀφουράτ-
 των, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς σω-
 ἀρχόντας θεοπύτων ἀεί-
 τοῖς φίλοις δὲ τῆς ἴσης περὶ
 γροῖας μεταδίδεις, καὶ τῆς περὶ
 ῥησίας μὲν τῶν ἄλλων ἀγαθῶν
 ἀφρόνως· κρινωνῶν μὲν ἀπασί
 τῶν ὑποαρχόντων, μεταδίδεις
 δὲ ἂν ἕκαστος ἐνδεὴς δόξῃ. Καὶ
 τούτων μὲν τῶν μὲν αὐτοῖς ἐκεί-
 νοις εἰκότως ἀν' ἧς χρῆσασθαι, καὶ
 τὰ πρῶτα δὲ τοῖς ἀπο-
 λήφθῃσι τῶν πρὸς ἐκείνοις σω-
 οισίας ἱκανὰ δηλώσασθαι τῶν
 αἰρεσῶν τῶν βίᾳ παρῶν.

Ρητέον δὲ ὑπὸ αὐτῶν ἡδὴ
 τῶν πρῶτων ἀναβαλομένων τῶν
 ὑπὸ τῶν ἑξῶν λόγον. Πέρσας τῶν

cos paternos, & exercitus
 pertinent, iuste ac moderatè
 constituisti: nisi quod for-
 tasse turbine temporum, ac
 tempestate coactus alios ne
 peccaret minimè prohibue-
 ris. partim bellicam rem for-
 titer ac magnificè, atque ut
 pristinum generis tui decus
 ac gloriam decebat, ordina-
 sti. Ita cum illis toto tempo-
 re concorditer vixisti, paca-
 tum ac tranquillum Reipub.
 statum conservans; & fratres
 tuos, eosdemq; collegas im-
 perij cultu atque observatio-
 ne prosequens: ad hæc ami-
 cis tuis unà cum cæteris bo-
 nis mutuum salutandi offi-
 cium, ac libertatem imperi-
 tiens. Ac cum omnes faceres
 commodorum tuorum par-
 ticipes: tum quæ cuiq; opus
 sunt largè, atq; abundè com-
 municasti. Quorū omnium
 testes iidem illi, qui experti
 sunt, esse meritò possunt: iis-
 que, qui nullum cum iis v-
 sum, ac consuetudinem ha-
 bent, ipsæmet res vitæ totius
 institutum satis superque de-
 monstrant.

Sed iam de rebus gestis a-
 gendum nobis est: de ipsis
 verò animi habitibus alium
 in locum reiicienda disputa-
 tio. Cum Persæ, redacta in

potestatem Asia quondam
 uniuersa, atque Europæ ma-
 xima parte vastata, pene to-
 tum orbem circumquaque
 spe sua comprehendissent,
 posteaquam sunt Macedo-
 num armis imperio spoliati,
 & Alexandri Ducis opera,
 vel lusione quadam potius,
 debellati fuerunt, quòd ini-
 quo animo seruitutem illam
 ferret, simulatque mortuum
 illum viderunt, contra eius
 successores rebellantes, non
 solum aduersus Macedones
 æquis deinceps viribus infur-
 rexerunt: sed nobis etiam,
 qui quòd Macedonum im-
 perio deerat adiecissemus,
 pares ad bellum gerendum
 perpetuò sunt hostes habi-
 ti. Quid hinc ego priscos il-
 los percenseam, Antonium
 & Crassum summa ac plena
 potestate præditos Impera-
 tores; ab quibus impositas
 imperio labe, ac dedecora
 diuturnis admodum nostris
 periculis absterimus; cum
 plerique boni ac moderati
 Imperatores acceptas eiuf-
 modi calamitates, ac dama-
 na resarcissent? Quid por-
 rò secundò consecutas il-
 las clades, ac quæ singulis
 temporibus aduersus eos
 sunt gesta commemorem?

Ἀσίας ἀπασίς πάλαι κρατή-
 σαυτες, καὶ τῆς Ἑυρώπης τὰ πολ-
 λά καὶ ἀσπασίμως, μικροῦ
 δὲ φάσιν πλὴν οἰκουμένην ἀ-
 πασῶν ἀσπασίμως κύριον
 τῶν ἐλπίων, ὅτι πλὴν δὲ
 ὑπὸ Μακεδόνων ἀφῆλυτο, τῶν
 Ἀλεξάνδρου στρατηγίας ἐργῶν
 ἡρώων, μάλλον δὲ παρῶν
 χαλεπῶς φέροντες πρὸς ὅ
 δουλεύειν, ὡς ἐκείνων ἡσθοντο
 τετελευτηκότα, τῶν ἀφῶν
 ἀποσάντες, Μακεδῶσι τε εἰς
 πλὴν ἀντίπαλον δυνάμιν αὐτοῖς
 κατέστησαν, καὶ ἡμῖν ὅ λειπό-
 μων τῆς Μακεδόνων δὲ
 καὶ ἀσπασίμως, ἀξιομάχοι
 ἀφῶν τῶν ἐδδοξῶν ἐπὶ πολέ-
 μοι. καὶ τῶν μὲν παλαιῶν τῆς
 νῦν ὑπομιμήσασθαι, Ἀντων-
 νίου, καὶ Κράσσου στρατηγῶν αὐ-
 τοκρατόρων, καὶ οἷς ἐκείνα ἀφῶν
 μακρῶν ἀπασίμως κινδύνων
 τὰ ἀσπασίμως, πολλῶν καὶ σοφῶν
 αυτοκρατόρων ἀναμαχασάμε-
 νων τὰ πρῶτα; ἢ δὲ χρῆ-
 τῶν δεύτερων ἢ ἀτυχημάτων καὶ
 μεμνησθαι, καὶ τῶν ἐπὶ αὐτοῖς τῶν
 καροῦ πρῶτων, [ὡς ἀφῶν
 τῶν συμφορῶν ἡρέθη στρατηγῶν]

ἀλλ' οἱ τὸ γαυμασίων καὶ τῶν
 πάντων ἀγαπωμένων εἰρήνῃ
 ὀπιπάζαστες ἐκείνοις ἀγὰν οἱ
 παρὰ τῆς σοῦ πατρὸς τῶν βα-
 σιλευσίων καταχρόντες, ἔχ' ὁ μὲν
 Καῖσαρ κατὰ αὐτὸν συμβα-
 λῶν ἀγροῦς ἀπήλλαξεν; ὅτι-
 γραφέντος τῆς τῆς οἰκουμένης
 πάσης ἀρχόντος, καὶ τὰς δυ-
 νάμεις τῆς ἡγεμονίας ἀπάσης
 ἐκείσε τρέφοντος, καὶ παρ-
 καλαβόλους τὰς εἰσοδὰς
 στρατεύμασι, καὶ καλαβόροις
 ὀπιπάζον παλαμῶν καὶ νεολέ-
 κτων, καὶ περὶ τοδαπαῖς τῶν
 οὐβλαῖς· εἰ ἰδόντες μάλιστα τῶν
 εἰρήνῃ ἡγάπησαν. ἡ δὲ οὐκ
 οἶδ' ὅπως ὡσεὶ ὁ τῆς πατρὸς
 τῆς σοῦ συγγέντες, καὶ σω-
 παρῆσαντες, τὸ μὲν πρὸς ἐκείνους
 ἡμετέρας διήμῳ, ἐν τῷ παρὸς τὸ
 πόλεμον τῶν οὐβλαῖς τὸ βίον
 μεταλλάξαι. ὅτι ὅτι ὑπέχον τὸ
 δίκαιον ὑπερῶν τῶν τελομημένων.
 Μέλλων ὅτι ἐπὶ δὴ τῷ παρὸς αὐτοῦ
 ἀγώνων ἡμετέρας ὅτι πολλάκις
 ἀπαρῶν, ὅσοι ἄντι ἀξίᾳ σκοπεῖν
 ἴδῃ ἀκροαμένους, ὅτι ἔβριου μορῆς
 τὸ ἀρχῆς κρείστος κατετάς, ἔδα-
 μῶς παρὸς τὸ πόλεμον ἐρῶσθαι

Ex iis verò, qui ad egregiam
 illam, adeoque iucundam
 omnibus pacem illos addu-
 xerunt; quique ante patrem
 tuum imperio præfuerunt,
 nōne Cæsar ille per sese
 prælium committens turpif-
 simè superatus est? cùmque
 totius orbis rector ac prin-
 ceps eò se contulisset, atque
 illuc vires omnes imperij
 conuertisset, aditusque om-
 nes copiis suis, ac cùm vete-
 rum, tum iuniorum militum
 legionibus, omnique appa-
 ratus genere occupasset, hæc
 cùm hostes omnia viderent,
 agrè tamen ad pacis condi-
 tiones adducti sunt. Quam
 cùm superstite adhuc Patre
 tuo nescio quomodo violas-
 sent, ac perturbassent, eius
 quidem ultionem effuge-
 runt; propterea quòd in ipso
 belli apparatu mortuus est:
 tibi verò postmodum perfid-
 iæ suæ pœnas dederunt.
 Sed cùm mihi sit de susce-
 ptis à te contra illos præliis
 sæpenumero dicendum, hoc
 vnum animaduertere audi-
 tores cupio: Tibi cùm ter-
 tia illa imperij pars obtigif-
 set, quæ minimè ad bel-
 lum gerendum valida fatis
 esset, ac munita; non armis
 instructa; non militaribus
 copiis;

copiis; nec vlla rerū aliarum,
 quæ ad tantum bellum lar-
 gissimè suppetere oportebat:
 prætereà, cùm ne fratres qui-
 dem tui, quibuscumque tan-
 dem de causis, vllis te ad
 hoc bellum præsidis suble-
 uarent. Nec vnus inueniri tā
 impudēs, aut inuidus calum-
 niator potest, qui non pacis
 cum illis, & concordia cau-
 sam te fuisse præcipuè fatea-
 tur. Cùm verò bellum ipsum
 per se arduum esset, ac diffi-
 cile; tùm milites in illa rerum
 mutatione tumultuabantur:
 qui se veterem ducem desi-
 derare clamabant; vobis por-
 rò imperare volebant. Sed &
 innumeræ alia turbæ, ac mo-
 lestiæ, quæ emergebant vn-
 dique, conficiendi belli spem
 difficiliorem reddebant; præ-
 fertimq; Armenij veteres so-
 cij; qui & à se inuicem diffide-
 bant, & non minimâ sui par-
 te ad Persas defecerant, ac fi-
 nitimos imperij nostri limi-
 tes latrociniis vexabant. Iam
 quæ præsentī in rerum statu
 vnica salutis ratio esse vide-
 batur, vt earum administra-
 tionē capefferes ipse, ac con-
 silio prouideres; hoc tibi ha-
 ctenus non licebat, quòd in
 Pannonia transigedis cum fra-
 tribus pactiōibus esses im-

δοκῶντος, ἔχ' ὀπλοῖς, ἔκ' ἀνδράσι
 τοῖς στρατευομένοις, ἔδεν τὸ ἀλ-
 λων, ὅσα παρὸς τηλικῶντων πό-
 λεμον ἐχρῶν ὀπιπάζον ἀφθονα·
 παρὸς τοῦτοις δὲ, ὅσα τὸ ἀδελ-
 φῶν ὅτι δι' αἰδῆ ποτε οὐκ αἰτίας
 τὸ πόλεμον ἐλαφρῶντων· ἔ-
 σκε ἔστιν ὅσα εἰς ἕτας ἀναίχρω-
 τος, ἔδεν βάσκατος συκροφύτης,
 ὅς οὐκ αἰτιώτατον γινέσθαι σε τὸ
 παρὸς ἐκείνους ὁμοιότης φήσῃ.
 ὄντος δὲ οἰμῆ τῆς πολέμου κατὰ
 αὐτὸν δυσχεροῖς, τὰ τὸ στρατοπέ-
 δων παρὸς τὸ μεταβολῶν διατα-
 ρῆσθαι, τὸ μὲν παλαμῶν σφῶν ἡ-
 γεμόνα ποθῆν ἐκβοῶντες, ὑμῶν
 δὲ ἀρχῆν ἐτέλοντες· καὶ ἄλλα
 μυρία ἀποπα καὶ δυσχερῆ περὶ
 παρὸς ἀναφύομενα χαλεπω-
 τέρας τὰς ὑπὸ τῆς πολέμου
 πρῆσθαι ἐλπίδας. Ἀρμενῶν πα-
 λαμοὶ σύμμαχοι σασιάζοντες, καὶ
 μῶρα σφῶν ἐφάλη Πέρσας
 παρὸς ἐμῶν, τὸ ὁμοῦ σφῶν
 λησῶν κατατρέχοντες· καὶ ὅσα
 ἐν τοῖς προῦσιν ἐφαίνετο μόνον
 σωτήριον, τὸ σε τῶν παρὸς
 τῶν ἐχεσθαι, καὶ βουλεύεσθαι,
 τῶς οὐκ ὑπῆρχε, ἀλλὰ τὰς
 παρὸς τοῖς ἀδελφοῖς ἐν Πανονία

σωθήσας· αὐτὸς πρῶτον ἔτω
 διάκησας, ὡς μηδεμίαν ἀφορ-
 μιὴν ἐκείνοις παρέχειν μέμ-
 ηκως· μικρὸν μετέλαθε τὴν παρ-
 ἔσεων ἀρχὴν διαφυγῆσα καλλίων
 ἀπάσων, ἢ τὴν καλλίστην ἐξίσης
 θαυμασθῆναι· τὸ γὰρ ὑπὲρ τοσούτων
 παραγμάτων βαλθυρόμηνον μη-
 δὲν ἐλαττωθῆναι δοκεῖν, εἰ τοῖς ἀ-
 δελφοῖς ἕκων ἔχῃν ὁ πλέον συλ-
 χωρήσας, σωφροσύνης καὶ μεγα-
 λοψυχίας μέγιστον ἀνείη σημεῖον.
 νῦν δ' εἰ μὴ τις τὴν πατρῴαν ἐστίαν
 παρὸς τοῖς ἀδελφοῖς νεμόμενος
 ἕκατὸν ταλάντων κείσθω δὲ εἰ
 βλάβη τοσούτων ἄλλων εἴτα ἔχων
 μίαν ἐλαττωθῆναι, ἢ γὰρ πησεν δὴ, καὶ
 μικρὸν πτωχεύσας ἄρξῃ τὴν
 παρὸς ἐκείνοις ὁμόνοιαν ἀνταλ-
 λαξάμενος, ἐπαμύνων ἀν' ἐδόκει
 εἰς πμῆς ἀξίος, ὡς χρημάτων
 κρείττων, ὡς βέλτερος φύσει· Ξυ-
 νερόντι δ' εἴπην, ὡς καλὸς κέραι-
 ος· ὁ δὲ ὑπὲρ τὴν ὅλων ἀρχῆς
 ἔτω μεγαλοψύχως, καὶ σωφρόνως
 δοκῶν βέλτερος, ὡς τὸ μὲν ἐν τῷ
 ὅτι μελείας αὐτῷ μέγιστα προ-
 σθῆναι πόνοι, τὸ δ' ἐν τῷ ἀρχῆς
 προσόδων ἕκων ὑφίστασθαι ὑπὲρ ὁ-
 μαιότερον ἑαυτῷ ἐκ τῆς ἀφ' ἧς

peditus. Quas ita præsens ipse
 composuisti, nullā ut eis con-
 querendi occasionem relin-
 queres. Verūm penē ipsum
 gestarum rerum initium pre-
 termisi, quod vel cæteris om-
 nibus præstantius est, vel cū
 præstantissimis meritō cōpa-
 randum. Etenim qui de tanti
 momenti negotiis consulta-
 ret, eundem nihilo inferiores
 tulisse partes videri sibi, ex eo
 quod plus habere fratribus
 suis concederet, maximū il-
 lud moderati atq; excelsi ani-
 mi indicium esse potest. At
 nunc si quis centum talento-
 rum patrimoniū cum fratri-
 bus diuidens, aut, si libet, du-
 centorum, vnica mna cæteris
 minū accepserit, idq; patienti
 animo ferat, & exiguā hanc
 pecuniam cum pace ac con-
 cordia cōmutatam velit; ho-
 nore ac commendatione di-
 gnus habeatur, perinde ut
 homo minimē cupidus, ac
 consultus; &, ut vno verbo
 dicam, vir probus, atque ho-
 nestus. Quæ cum ita sint; age
 qui de orbis terrarū imperio
 tam generosum, ac modera-
 tione plenum consilium ce-
 perit, ut concordia, ac com-
 munis Romanorum inter se
 pacis, atque otij studio, cū

ret, tūm fructibus imperij ac
 vectigalibus spontē cederet,
 quantis eū laudibus dignum
 esse iudicabimus? Neque ve-
 rō hoc loco dici potest, ho-
 nestum quidem hoc confi-
 lium, sed nequaquam vtile
 fuisse. Primum quia nihil
 mea quidem sententia vtile
 esse potest, quod non idem
 honestum quoque sit. dein-
 de si quis ipsum per sese vtile
 velit expendere, ita de eo iu-
 dicet, ut non ad pecunias re-
 spiciat, aut prædiorum red-
 ditus enumeret; ut auari se-
 nes à Comiciis in Theatrum
 producti faciunt: sed imperij
 potius amplitudinem, ac di-
 gnitatem animaduertat. Et-
 enim si de limitibus, ac termi-
 nis contentiosē pugnasset, &
 inimicus esset, tametsi plus
 aliquid possideret, nihilomi-
 nus in eos solum, quos forti-
 tus esset, imperium haberet.
 Cū autem ea contempsisset,
 ac nihili exigua illa fecisset,
 ita totius orbis terrarum
 imperium cum fratribus ade-
 ptus est, ut eius duntaxat par-
 tis, quam sibi fors attribue-
 rat, curam capesseret. Quare
 id consecutus est, ut vnā &
 integro honore perfrueretur,
 & de iis laboribus minus
 caperet, qui cum eo honore

μονοίας, καὶ τὴν παρὸς ἀλλήλων Ρω-
 μίων ἀπομύτων εἰρήνης, πό-
 σων ἐπαμύνων ἀξίον κρίνει τις;
 οὐ μὴν ὁδοῦ ἐκείνο λέγειν ἐνε-
 σιν ἐπαμύνα, ὡς καλὸς μὲν.
 ἀλιουτελές μὲν γὰρ ὁδοῦ ἐν
 ὅτι μὴ τὸ αὐτὸ, καὶ καλὸν ἐ-
 μοιγε φαίνεται. ὁλοῦ δὲ εἴτην
 κατὰ αὐτὸ τὸ συμφέρον ὄξε-
 τάζειν δοκεῖ, κρίνεται μὴ παρὸς
 ἄρξῃ σκεπῶν· μὴ παρ-
 σόδοις χρεῖων ἀπαειρημένω-
 νος· κατὰ τὸ οἰ φιλαργυροῖ
 γέροντες ὑπὸ τῆν καμωδῶν
 ὅτι πτωχὸν οὐκ ἐλκόμενοι·
 ἀλλὰ παρὸς τὸ μέγεθος τῆς
 ἀρχῆς, καὶ πτωχὸν ἀξίωσιν. Φι-
 λωνεῖται μὲν γὰρ ὑπὲρ τῆν
 ὀρεῶν, καὶ δυσμενῶς ἔχων·
 ἐκείνων ἀν' ἤρξε μόνων ὦν
 ἔλαχεν, εἰ τὸ πλέον ἔχων ἀ-
 πῆσει· ὑπὸ τῶν δὲ, καὶ τῶν
 μικρῶν καταφρονήσας, ἤρχε
 μὲν ἀπάσης μὲν τῆν ἀδελ-
 φῶν τῆς οἰκουμένης· ἐπεμε-
 λείτο δὲ τῶν ἀρχόντων μέρεσι·
 ἀπολαύων μὲν τελείας τῆς π-
 μῆς· μετέχων δὲ ἔλαττων τῶν
 ἐπὶ αὐτῇ πόνων. Ἀλλ' ὑπὲρ μὲν

πούτων, & αὐτῆς ἕξασα ἀφ' ἑ
 μικροτέρων δηλώσαι. ὅπως δὲ
 τῶν πραγμάτων ἐπεμελήθης,
 ποσούτων κώλησιν παρ' ἑσάντων
 μὲν τῶν παρ' ἑσάντων τελευτῶν
 κινδύων, καὶ πόντοδραπέων, πο-
 ρύων πραγμάτων, πολέμου
 θύνης, πολλῆς καταδρομῆς,
 συμμάχων ἀποστάσεως, στρατο-
 πέδων ἀπαξίας, ὅσα ἄλλα τότε
 δυσχερῆ κατελάμβανον, ἵσως
 ἤδη διεληθῆν ἄξιον. ὅτι γὰρ οἱ
 παρ' ἑσάντων μὲν τῶν ἀρτίων
 ὁμοιοῦσιν διώκητο, παρ' ἑσάντων δὲ ὁ
 κατὰ τοὺς παρ' ἑσάντων ὅτι
 παρ' ἑσάντων βοηθῆν κινδυνώουσι; πο-
 ρείας μὴ τὰς χησαμῶνος,
 f. 23. ὅπως μὲν ἂν ἀφ' ἑσάντων ἐν Συ-
 ρίᾳ ὄφθῃ, ὅτι τὰς λόγους
 διῆξαι βέλπιδιον. ἄρχει δὲ τοῖς
 ἐγνωκόσιν ἢ πείρα. ὅπως δὲ
 παρ' ἑσάντων παρ' ἑσάντων τῶν
 ἀφ' ἑσάντων ἀπὸ τα μεταβαλόν-
 τα, καὶ μετασάντων παρ' ἑσάντων
 βέλπιδιον οὐ μόνον τῶν ὅτι κρε-
 μασάντων ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἀφ' ἑσάντων
 φόβων, ἀμείνους δὲ τῶν παρ' ἑσάντων
 τῶν μελλόντων παρ' ἑσάντων ἐλ-
 πίδας, τίς δὲ ἀφ' ἑσάντων τῶν ἀ-
 πὸ τῶν ἐπιπέων; τὰ μὲν τῶν στρα-

aliàs iterum copiosius dispu-
 randi locus erit. Nunc illud
 oratione persequendum est,
 quomodo te in hac rerū ad-
 ministracione gesseris, cum
 post patris tui obitum tanta,
 tamque varia undique te pe-
 ricula circumstarent; nego-
 riorū tumultus, ac molestiæ;
 bellum graue, ac difficile; ho-
 stium incursiones; sociorum
 defectio; seditio castrensis;
 cæteraque, quæ per illud tē-
 pus molesta ac difficilia con-
 tingerunt. Igitur rebus à te
 omnibus cum fratribus tuis
 cōcordissimè transactis, cum
 iam adesset tēpus illud, quod
 periclitanti rerum statui pre-
 fens à te subsidium flagita-
 ret, tum illam verò tuam in
 itinere conficiendo celerita-
 tem, qua ex Pæonia profec-
 tus repentè in Syria con-
 spectus es, verbis explicare
 difficile est: & iis, qui com-
 pertum hoc habent, experi-
 entia ipsa sufficiet. Quem-
 admodum verò statim ad
 tuam præsentiam conuersa,
 ac mutata in melius omnia,
 non modò ab imminente nos
 terrore liberarunt; sed com-
 modiorē quoque spem no-
 bis futuri tēporis attulerunt,
 quisnam ex omnibus dicēdo
 satis assequetur? Nam castrè;

ses illi tumultus, cum iam in
 propinquo solum esses, com-
 pressi penitus fuerant, & ad
 ordinem suum vniuersa re-
 dierant. Ex Armeniis verò
 qui se ad hostes adiunxerant,
 ad te illicò reuersi sunt: cum
 & eos, ab quibus is, qui pro-
 uinciæ imperabat, fugere
 erat compulsus, ad nos addu-
 xisses: & iis, qui fugerant, tu-
 tum in patriam, ac sine frau-
 de reditum comparasses. Ita-
 que cum ad eò humaniter eos
 tractasses, qui ad nos se nu-
 perrimè contulerant, & be-
 nignè cū iis egisses, qui cum
 duce suo redierant; illi quòd
 antehac defecerant, magno-
 perè deplorabant; alij præ-
 sentem conditionem priori
 potentiæ præferebāt. Ac qui
 prius profugerant, vt mode-
 ratè se gererent, re ipsa factis-
 que edoctos se esse dicebant;
 alij quòd non defecissent, di-
 gnis se præmiis affectos pro-
 fitebantur. Tanta porrò in
 eos, qui reuersi erant, bene-
 ficia, atque honores contuli-
 sti, nihil vt inimicissimis sibi,
 qui & fortunati erant, & me-
 ritò in honore habebantur,
 inuiderent. His eum in mo-
 dum breui tempore consti-
 tutis, ac latronibus, qui ex A-
 rabia grassabantur, in hostes

ποπέδων πλησίον ἡμοῦ μόνον,
 ἐπέπαυτο τῆς ἀπαξίας, καὶ
 μετῆλθει παρ' ἑσάντων. Ἀρ-
 μηνίων δὲ οἱ παρ' ἑσάντων τοῖς
 πολεμίοις βίβως μετέστησαν,
 σοὶ μὲν τοῖς ἀρτίοις τῆς φυγῆς παρ'
 τῆς χώρας ἐκείνης ἀρχόντι
 παρ' ἑσάντων ἡμᾶς ἐξαγαγόντος. τοῖς
 φυγεῖσι δὲ τῶν ἐς τῶν οἰκείων
 κέρδοσιν ἀδεῖα παρ' ἑσάντων ἀστυ-
 τος. ἔτω δὲ φιλανδρόπως τοῖς
 τε παρ' ἑσάντων ἀφικνοῦσιν ἀρτί-
 χησαμῶνας, καὶ τοῖς ἐκ τῆς φυγῆς
 μὲν τῶν σφῶν ἀρχόντος κατελη-
 λυτοῖσι παρ' ἑσάντων ὁμιλιώτους, οἱ
 μὲν ὅτι καὶ παρ' ἑσάντων ἀπέστησαν,
 αὐτοῖς ἀπαλοφύρατο. οἱ δὲ τῶν
 παρ' ἑσάντων τύχῃ τῆς παρ' ἑσάντων ἡ-
 γάπων μᾶλλον δυναστείας, καὶ οἱ
 μὲν φθόνοντες ἐμπαρ' ἑσάντων ἔργα
 σάφρονες ἐφασάντων ἐκμαθῆν. οἱ
 ὅτι μὴ μεταστῆναι τῆς ἀμοιβῆς ἀ-
 ξίας τῶν χερῶν. ποσά τῃ ὅτι ἐχρησά-
 παρ' ἑσάντων κατελθόντας ὑπαρ' ἑσάντων
 δωρεῶν καὶ τιμῆ, ὥστε μηδὲ τοῖς ἐ-
 χρήστοις σφῶν βίβως παρ' ἑσάντων, καὶ τὰ
 εἰκότα πρὸς ἀφικνοῦσιν ἀφ' ἑσάντων, μη-
 δὲ βασιμῶν. ταῦτα ὅτι ἐν βρε-
 χεῖ κατεστησάμην, καὶ τοῖς ἐξ
 Αραβίας λησασὶ ὅτι τοῖς πολε-

ροσοδόν δὲ ἴσως εἰπεῖν ἢ χαλε-
πόν, ὅτι πολλάκις τὸ ποταμὸν
ἐκείνον στρατωθεὶς ξυμῶν στρα-
τεύματι, καὶ πολὺν ἐν τῇ πολε-
μῇ τελευτῶν χρόνον, λαμπρῶς
ἐπαμύνης τοῖς Ἑσπείοις. Ἐξ ἧσδε
σε πόλεις ἐλευθέρως ὄντων, καὶ
ἡμεζόμενος εἰρήνῃ, καὶ πλε-
ρον, πάντα ἀδελφῶς τὰ ἀγαθὰ.
καὶ τῆνδε πάλαι ποταμῶν δι-
δοὺς ἀπολαύειν, νίκης καὶ τῆνδε βαρ-
βαρῶν, Ἑσπείων ἐλασμοῦ καὶ
καὶ τῆνδε Γαρθυαίων ἀπιστίας, καὶ
ἀναδρίας, καὶ δελίας. ὧν δὲ μὲν
ἐπεδείξαυτο Ἐξ ἀσπονδῶν λυ-
σοῦτες, ἔπειτα εἰρήνῃ συγγέαν-
τες. ὧν δὲ, μὴ ὀλιμῶντες ὑπὸ
τῆς χώρας καὶ τῆνδε φιλοτάτων ἀ-
μυνέσθαι.

Ἄλλ' ὅπως μὴ τις ὑπολάβῃ
με τούτων μὴ ἠδέως μεμνησθαι
τῶν ἔργων, ὅκνην ἢ ἐκείνα, ἀλλὰ
καὶ τοῖς πολεμίοις πλεονεκτεῖσθαι
περὶ τὴν ἢ τὴν, μάλλον δὲ ἢ
χώρα τῆνδε ἐκ τῆνδε καὶ τῆνδε
λαβῶσα ῥοπήν, ὡς ἀγαθῶν
ἡμῖν, ἔχει δὲ ἑπαμῶν καὶ τιμῶν
φέρωντα, ἔπειτα τούτων πειρα-
σομαι δηλώσαι ἧσδε βραχέων, ἢ
καὶ τῆνδε λωπτελέστων ἐμῶν τῶν

Verum illud dicere fortassis
non difficile possumus, cum
tu flumen illud sæpè cum ex-
ercitu traiecisses, ac diu in
hostili regione permansisses,
illinc perpetuò trophæis in-
signitum decoratumque re-
diisse, ciuitates tuo benefi-
cio liberas obeuntem, atque
illis pacem & opes, ac bono-
rum genera omnia cōcilian-
tem, necnon earum rerum,
quæ iamdudum optatæ erāt,
fructum largientem, victo-
riæ nimirum aduersus barba-
ros, & trophæorum, quæ de
Parthorum perfidia simul ac
timiditate sunt erecta. Qua-
rum alteram in dissoluendo
fœdere, ac violanda pace præ-
se tulerunt; alteram in eo,
quod agrum suum, quæque
sibi charissima erant, propu-
gnare non sunt ausi.

Verum ne quis istiusmodi me
facinorum recordari libenter
existimet, reformidare autē
illa, ac prætermittere, in qui-
bus superiores partes hosti-
bus fortuna concessit, vel lo-
cus ipse potius cum oppor-
tunitate temporis cōiunctus;
quasi hæc ad ignominiam
nostram, non prædicatio-
nem, ac gloriam pertineant;
age paucis ea quoque cuius-
modi fuerint, declarare con-
ten-

rendam: non ut ad id, quod
commodissimum sit, oratio-
nem meam accommodem;
sed ut veritatem in omnibus
amplectar: à qua si quis ab-
erret spontè, turpissimæ adu-
lationis notam effugere non
potest; & hoc insuper iis
quos collaudat, tribuit, ut
ne in ceteris quidem pro me-
rito commendari videantur.
Id quod ne nobis eueniat,
operam adhibebimus. atque
ipsa per se declarabit oratio,
num veritati nusquam men-
daciū anteponat. Igitur Bar-
barorū successum maximum
scio habituros omnes illud
prælium, quod ad Singara
gessimus. Ego verò pugnam
istam communes vtriusq; ca-
stris artulisse calamitates; vir-
tutem porrò tuam illorum
fortunâ præstantiorem ostē-
disse, non immeritò fanè di-
xerim; præsertim cum exer-
citu vteretur illa insolenti ac
temerario; nec tempestatis
incommodis, ac vehementiæ
caloris æquè ut illi consuefa-
cto. Sed quemadmodum sin-
gula se habuerint, exponam.
Ferebat tum adhuc summa
vis æstatis, & legiones in v-
num multò ante meridiem
cogebantur. Stupebat hostis
dispositionem nostrorum, ac

τοῖς λόχοις πλάττων. τὴν ἀλη-
θειᾶν δὲ ἀγαπῶν ἐν πάσιν. ἦς
εἴτις ἐκὼν ἀμύνηται, τὴν ἐκ
τῆνδε καὶ τῆνδε ἀγαθῶν
ἐκφύλαξαι. καὶ τῆνδε ἐ-
παμύνης τοῖς Ἑσπείοις. Ἐξ ἧσδε
σε πόλεις ἐλευθέρως ὄντων, καὶ
ἡμεζόμενος εἰρήνῃ, καὶ πλε-
ρον, πάντα ἀδελφῶς τὰ ἀγαθὰ.
καὶ τῆνδε πάλαι ποταμῶν δι-
δοὺς ἀπολαύειν, νίκης καὶ τῆνδε βαρ-
βαρῶν, Ἑσπείων ἐλασμοῦ καὶ
καὶ τῆνδε Γαρθυαίων ἀπιστίας, καὶ
ἀναδρίας, καὶ δελίας. ὧν δὲ μὲν
ἐπεδείξαυτο Ἐξ ἀσπονδῶν λυ-
σοῦτες, ἔπειτα εἰρήνῃ συγγέαν-
τες. ὧν δὲ, μὴ ὀλιμῶντες ὑπὸ
τῆς χώρας καὶ τῆνδε φιλοτάτων ἀ-
μυνέσθαι.

ἡσυχίαν, καὶ τὸ κόσμον, αὐτοὶ δὲ
 πλήρη θαυμασῶν φανεύοντες· ἤρ-
 χετο μὲν σάδεις τὸ μέγιστος, τῶν μὲν
 εἰς χεῖρας ἰέναι παρὰ τὴν
 εὐκαταστάτην δυνάμιν ὀκνοῦ-
 των· τῶν δὲ ἀειμυόντων ἐκεί-
 νοις ἀρχῆν, ὅπως ἀμυνόμενοι
 μάλλον ἐν πάσιν, ἔτι δὲ αὐτοὶ
 πολέμου μῦθον εἰρῆνῃ ἀρ-
 χόντες φάσκον· τέλος δὲ ὅτι τῆς
 βαρβαρικῆς ἐκείνης διωδικεῖας
 ἡγεμονίᾳ, μετέωρος ἔσθαι ὑπὸ
 τῶν ἀσπίδων, καὶ καταμαθῶν ὅτι
 πλήθος ἐν τάξει, οἷος ἔστι οἷα γέ-
 γνησθαι, καὶ πῶς ἀφίεις φωνάς, ὡρο-
 δεδῶκε βοᾶν, καὶ πῶς ὑπὸ τῆς
 πολέμου πείσματις ἀπὸ μῆδους,
 φλόγῃν ἄετο χεῖρας εἶχε παρὰ
 καὶ τῆς μόνον αἰ παρὰ σωτηρίαν
 ἔρχεσθαι, εἰ φθίσεται τὸ ποτα-
 μὸν ἀφελῶναι, ὅς ἂν ἔστι τῆς
 χώρας ἐκείνης παρὰ τὴν ἡμε-
 τέραν ὄρεσ ἀρχαίος. Ταῦτα
 ἀφανοῦσι ἐκείνος, παρὰ τὸς
 ὅτι πόδα σημεῖναι τὴν ἀνα-
 χάρησιν· καὶ κατ' ὀλίγον παρ-
 σιθεῖς τὰ τάχα, τέλος ἡδὴ
 καρτερῶς ἐφλόγη, ἔχον ὀ-
 λίγους ἰππέας ἀμφὸς αὐτῶν,
 τὴν δυνάμιν ἀπασθῆναι τὰ

tranquillitatem, & ordinem,
 cum ipse miranda esse mul-
 titudine videretur. Nemo
 interim pugnam ac certam-
 inchoabat: quod hi cum
 tam paratis atque instructis
 copiis manum conferere for-
 midarent; illi donec ab aliis
 initium pugnandi fieret, ex-
 pectarent: ut in omnibus
 propugnare, ac tueri se po-
 tius, quam post initam pa-
 cem priores bellum aggredi
 monstrarent. Postremo qui
 barbarorum illis copiis præ-
 erat imperator, suorum mi-
 litum clypeis sublatus, ac
 nostrorum instructam aciem
 conspicatus, quam subito
 commutatus fuit: aut cuius-
 modi in voces erapit! Pro-
 ditum enim se esse vociferas,
 ac belli suasores, atque au-
 thores accusans, fugiendum
 quam celerrimè iudicabat:
 idque vnum saluti sibi ac
 presidio futurum, si maturè
 transire fluuium posset; qui
 terminus iam olim regionem
 nostram ab illorum finibus
 separabat. Hæc ille secum
 cogitans, primus receptui si-
 gnum dedit, paulatimque
 celeritate contenta, demum
 effusè fugam arripuit, pau-
 corum equitum stipatus præ-
 sidio, cum vniuersas copias

filio, & cuidam ex amicis fi-
 delissimo tradidisset. Quæ
 cum exercitus noster videret,
 & indignè ferret nullas
 ab iis facinorum pœnas per-
 solutas, duci se aduersus illos
 cum clamore postulabat. Sed
 cum Imperator manere loco
 præciperet, quantum quisque
 viribus ac celeritate valebat,
 cum armis currere. Etenim
 quo tu ad consilio faceres,
 nondum intelligebant; sed
 ætate tua duntaxat perspe-
 cta, quid vtile esset; melius à
 te diiudicari, quam à seipsis,
 persuadere sibi non poterat.
 Tum quod multa cum pa-
 ræte tuo prælia feliciter con-
 fecerant, magnum ad hoc il-
 lis momentum afferebat, ut
 inuicti esse crederentur. Ad
 hæc non minori quàm illa
 omnia incitamento erat Par-
 thorum præsens ille metus;
 neque id animo reputabant
 non modò sibi cum viris ip-
 sis, verum etiam cum regio-
 ne ac situ locorum depugnā-
 dum fore; ac si quid extrin-
 secus grauius immineret, ab
 eo se sine dubio superandos.
 Itaque cum ad sextum circi-
 ter milliare celerrimè perse-
 cuti essent, iam Parthos ipsos
 assecuti erant, qui intra ca-
 stellum se receperant, quod

παρὰ τὴν πιστότατον τῶν φί-
 λων ὀπίσθεντας ἀγῆν. Ταῦτα
 ὁρῶντες ὁ στρατεύμα, καὶ χα-
 λεπαίμοντες, ὅτι μηδεμίαν ὑ-
 πέροον τῶν τετολμημένων τὴν
 δίκην, ἐδόσαν ἀγῆν ἐπ' αὐτοῖς,
 καὶ κελθόντος μὲν ἐν, ἀρξά-
 μνοι μὲν τῶν ὀπλων ἔθεον ὡς
 ἕκαστος εἶχε ῥώμης τε ἐπὶ τὰ
 χροῖς· ἀπειροὶ μὲν ὄντες αὐτοὶ
 τῆς σὺς στρατηγίας, εἰς
 δὲ τὴν ἡλικίαν ὁρῶντες, ἀ-
 μείνον αὐτῶν ὁ συμφέρον κρί-
 νειν ἡπὸν ὀπίσθεν· ἐπὶ πολ-
 λὰς συγκατεργάσασθαι τὰ πα-
 τεῖ τὰ σὺ μέγιστος, ἐκ κρη-
 τήσασιν πῶντα καὶ τὰ δοκεῖν ἀ-
 ἡτήτοι ἐπὶ στυγερῶν ἰστο. πού-
 των δὲ σάδεις ἔλαττον ὁ Παρ-
 θυαίων δέος παρὰ τῶν ἐπὶ ἡρην
 οὐχ ὡς ἀγωνιστοῦσιν παρὰ
 τοῖς ἀνδράσιν μόνον, ἀλλὰ καὶ
 παρὰ τὴν χώραν αὐτῶν.
 καὶ εἴ τι μείζον ἐξώσθαι παρὰ
 πῶντοι, καὶ τούτου πῶντως
 κρητήσοντας. παρὰ τῶν οὐδ' ἐ-
 κρητῶν μεταξὺ σάδεις δρα-
 μόντες ἐφῆσθαι ἡδὴ Παρ-
 θυαίοις εἰς ὁ τείχος κατα-
 πεφύλασθαι, ὁ παρὰ τῶν ἡδὴ

χ. αὐτόδι

πεποιήτο σφίσιον ὡς ἄρ' ἑραπί-
 πεδον. ἐσπέρα δὲ ἐὼ λειπὸν,
 ἔ' ὁ πόλεμος ἠ' αὐτόθεν ἕνωερ-
 ρήηητο. ἔ' ὁ μ' τείχος αἰ-
 ρούσιν βύθως τοῖς ἑσπ' αὐτῆ
 κτείναντες. ἡρόμνοι δὲ εἴσω
 τῆς ἐρυμάτων πολὺ μ' ἠεί-
 γευον χρονον, ἑσπὸ δὲ τῆ δι-
 ψοῖς ἀπειρηκότες ἠδη, ἔ' λάκ-
 κοῖς ὑδατος ἐνδον ἐντυχόντες, ἠ'
 καλλίστω νίκῳ διέφθεραν, ἔ'
 τοῖς πολεμίοις πῆρ' ἔχον ἀνάμα-
 χέσαι ἔ' τῶ σῆμα. τῆ το τέ-
 λος ἐκείνης τ' μάχης γέρονε, τῆς
 μ' ἠ' τέταρας ἀφ' ἡρομνῆς τ' πῆρ'
 ἠμῶν Παρθυαίων ἠ' ἐπὶ τῆ βα-
 σιλεία τρεφόμενον ἀλόντα ὑρό-
 τερον, ἔ' τ' ἀμφ' αὐτὸν πᾶμπλη-
 ρεῖς σωδραφθεσίης. τούτοις ἠ'
 ἀπασι δρωμῆοις ὁ μ' ἠ' βαρ-
 βαρων ἠγεμὸν ἔδδ' ὄναρ πῆρ' ἠ'
 ἔδδ' γδ' ἐπέχε τ' φυγῆ, ὑρινῆ
 χῆ' νώτου τ' ποταμὸν ἐποίησατο
 αὐτὸς ἠ' διέμηνες ἐν τοῖς ὀπλοῖς
 δι' ὄλης ἠμέρας ἠ' νυκτὸς ἀπα-
 σης, συμματέτων μ' τοῖς κρατῆσι
 ἠ' ἀγωνιστῶν, τοῖς πονῆσι ἠ' ἐπῆρ-
 κῆν δ' ἠ' ταχέων. ἑσπὸ ἠ' τῆς ἀν-
 δρείας ἠ' τ' βύψυχας εἰς ποσῶτον
 ἀγῶνα κατίησας, ὡς τοῖς μὲν

for. ἀγωνι-
σμάτων

illi antè castrorum instar ex-
 struxerant: iamque aduespe-
 rascente die, ingens extem-
 plo prælium coortum est.
 Quo cum nostri castello su-
 bitò potiti essent, cæsis qui
 in eo erant omnibus, vbi in-
 tra munitiones fuerunt, diu
 quidem fortissimè sese gesse-
 runt: verùm cum siti defice-
 rent, & cisternarum intus
 copiam non haberent, pul-
 cherrimam victoriam pessú-
 dederunt, ac refarciendæ cla-
 dis facultatem hostibus præ-
 buerūt. Hic pugna illius exi-
 tus fuit, quæ tres è nostris,
 quatuórue abstulit; è Parthis
 verò eum, qui ad capeffendi
 regni spem alebatur, & ca-
 ptus antea fuerat, atque ex
 eius comitatu quampluri-
 mos profligauit. Dum hæc
 omnia hunc in modum ge-
 runtur, interim barbarorum
 Imperator prælio ne per-
 somnium quidè aderat. (ne-
 que enim fugam inhiuit an-
 tè, quàm fluuium à tergo re-
 linqueret.) tu verò in armis
 diem noctémque perstitisti;
 cum vel vnà cum victoribus
 victoriæ author esses, vel la-
 borantibus præfens subsidiũ
 adferres. Itaque virtute tua
 ac fortitudine fretus tantum
 prælium gessisti, vt illi se-

quenti luce in patriam læti
 ac præter spem incolumes
 redirent; atque etiam faucij
 ipsi sequente te è prælio re-
 cederent, aded tutam omni-
 bus pugnā præstitisti. Quod-
 nam igitur captum est castel-
 lum? quænam ciuitas obses-
 sa? quibusnam verò impedi-
 mentis potiti sunt hostes; vt
 post bellum efferre se ac glo-
 riarì possent? Atenim, dicat
 aliquis, nunquam hostibus
 inferiorem discedere felix
 esse, ac fortunatum videri.
 Verùm obsistere fortunæ
 multò est fortius: id quod
 maioris virtutis indicium est.
 Ecquis enim gubernator bo-
 nus est, qui pacato ac quieto
 mari nauem dirigit, cum
 summa in alto tranquillitas
 est? aut quis currus modera-
 tor idoneus, qui in plano, at-
 que æquali spatio faciles
 equos ac tractabiles, & ce-
 lerrimos iungit, & interim
 suam in his artem atque in-
 dustriam ostentat? Quanto
 verò ille præstantior est siue
 nauis gubernator, qui in-
 gruentem tempestatem præ-
 sagiat, ac præsentiat, atque
 vt eam deuitet, operam ad-
 hibeat; quòd si vllis fortasse
 de cauffis in illam inciderit,
 integram nauem atque in-

ὅπῃ πῶ αὐτῆ τῆς ἠμέρας ὅπῃ-
 λαβύσης ἀσμένως ὑποσώξας,
 ἀναχωρῆν δὲ ἐκ τῆς μάχης ἐπο-
 μῆνον σου, ἔ' τοῖς τραυματίας.
 ἔ' τω ὁ δέος ἀπασιν ἀνήκας τῆς
 Φυγῆς. Ποῖον οὖν ἠλω φερον;
 τίς δὲ ἐπολιορκήθη πόλις; τίνος
 δὲ ἀποσκυθῆς οἱ πολέμοι κρα-
 τήσαντες ἔχον ἐφ' ὅτω σεμνύ-
 νωνται μῆ' τ' πόλεμον; ἀλλ'
 ἴσως φήσῃ τίς ὁ μηδέποτε ἠ'
 πολεμίων ἠπὸν ἔχοντα ἀπελ-
 θεῖν βύτυχες καὶ βύδαμνον ἠ'-
 γῆ, ὁ δὲ ἀπίσι-ῶναι τῆ τύχη
 ῥωμαλεώτερον. ὁ καὶ μείζονος
 ἔρετῆς ἑσπ' ἀρχῆ σημειῶν.
 τίς μ' γὰρ ἀγαθὸς κυβερνή-
 τῆς ἐν βύδα πῶ ναῦν κα-
 τευθῶν γαλιῶνης ἀκριβοῖς κα-
 τεχούσης ὁ πέλαγος; τίς δὲ
 ἠωίοχος ἀρμάτος δεξιός, ἐν ὀ-
 μαλῶ καὶ λείω χεῖρα βύπειθεῖς,
 καὶ ὑράς, καὶ ταχεῖς ἵππους ζυ-
 ξάμνος, εἴτα ἐν τούτοις ὅπῃ δῆ-
 κνύμνος πῶ τέχνῳ ἠ' πῶσφ ἠ'
 ἠ' ἀμεινον νεῶς μ' ἠθιωτῆρ, ὅς καὶ τ' for. ἀμεινον
 μῆμοντα χῆμῶνα ἠ' ὑρομαθῆν, καὶ f. περμαθῆν
 ὑρομαθῆμνος, καὶ πειραθεῖς γε
 τῶτον ἐκκλῖναι, εἴτα δι' αἰς δῆποτε
 οὖν ἀπῆτας ἐμπεισῶν, καὶ δῖεσῶσας

for. ἀμεινον

f. περμαθῆν

ἀπαθῆ πλὴν ναυῶ ἀπὸ φόρτου; ἀρμαπος δ' ὅπως αὐτῆς, ὃ καὶ πρὸς χερσίων ἀγωνισθῆναι τραχύτητα, ἔπειτα μεταπήγεις ἀμα, καὶ βιασθῆναι ὑπὸ πλημμυράσιν; ὅπως ὅ οὐδὲ μίαν ἀξίον τέχνῳ μὲν τῆς τύχης ἐξετάξῃ, ἀλλ' αὐτὴν ἐφ' αὐτῆ σκοπεῖν. ὅθεν στρατηγὸς ἀμείνων ὁ Κλέων Νικίου, ὅτις ὁ αὐτὸ πλὴν Γύλον κτύχισεν. ἔτι ἄλλος ὁσδεῖς τὴν τύχην μάλλον κρατούσαν ἢ γνώμην. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ ἔτι πλὴν τύχῳ πλὴν σὺν ἀμείνω, καὶ δικαιοτέρων τῶν δὴ πρὸς ἀμείνων, μάλλον δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν κρῆναι φησάμεν, ἀδικεῖν εἰκότως δοκίμῳ, πλὴν ἔτι πρὸς ὁσδεῖς πολεμίοις ἀμείνω ὁ πλεονέκτημα. καὶ γὰρ οἴμαι, τὴν δικαιοτάτων ὑπὸ τῶν ῥηθέντων κρίνοντα, ὅ μὴ ἐλάττωμα τῆ τῆς πνίγεις ἀνυπαγνώστῳ ῥώμῃ λογίζεσθαι. ὁ δὲ εἰς ἴσον κρατήσῃ τοῖς πολεμίοις ταῖς συμφοραῖς, τῆς σῆς δρετῆς ἔργον ὑπολαβῆν. ὁ δὲ τῶν μὴ οἰκείων ἀμείνω συμφορῶν, ἀγνοῆσαι δὲ τὰ κερδοσώμα-

columem cum onere ipso conferuet? siue currus moderator, qui & contra locorum asperitatem pugnet, & equos vnà transferat; ac si qua in re peccent, violenter adigat. Atque, vt vno verbo dicam, ex euentu fortunâq; nullam artem examinare cōuenit, sed vnâquamque in seipsa spectare. Neq; Cleon imperator Niciâ præstantior est, tametsi ad Pylum feliciter rem gesserit. neque alius quisquam eorum, qui fortuitò potius, quàm certo animi consilio victoriam reportarint. Ego verò nisi etiâ fortunam tuam hostium fortunâ meliorem, ac iustioerem, imò omniū mortalium præstantissimam dicerem, facere huic iniuriâ meritò viderer, quæ omnem eius rei sensum, in qua superiores essent, hostibus ademert. Etenim qui sincerè de iis, quæ hæctenus dicta sunt, iudicare velit, par est ea, quæ nostris parùm feliciter cesserint, inexpugnabili cuidam caloris vehemētix tribuere. quòd verò in æqualem calamitatem hostes coniecero, id virtute tuâ factum arbitrari. quòd deniq; offensiones suas animaduertent, secundas res ignora-

uerint, id verò felici quadam sorte concessum putare.

Verum ne si longius in illis hæream, de maioribus rebus dicendi mihi tempus eximâ, deinceps subsecutam negotiorum molem, ac periculorum multitudinē aggrediar, ac quemadmodum tete omnibus opponens, tyrannorū multitudinem & barbarorū copias in fugam coniecero. Exeunte iam hyeme, sexto circiter anno post bellum illud, de quo paulò antè dixi, nuntiatum est, Galliam vnâ cum tyranno defecisse, ac fratri tuo insidias struxisse, cædemque perpetrasse: Italiam ac Siciliam occupari: legiones, quæ in Illyrico erant, seditionibus concitari, ducemque suum Imperatorem creasse; qui quidem aduersus inuidiam, vt quidem videbatur, tyrannorum vim ac potentiam volebat resistere: ideòque pecunias ad se mitti cum subsidiariis copiis petebat, quasi magnoperè sibi metuens, ne in tyrannorum potestatem venirent. Interim mansurum se in officio promittebat, minime sibi imperium arrogans, sed curatorem se, opinor, il-

τα, τῆς ἀγαθῆς τύχης ἔργον λογίζεσθαι.

Ἀλλ' ὅπως μὴ μακρότερον αὐτῶν λέγων, τὸ ὑπὸ τῆς τύχης κερδὸν ἀναλώσω, ἢ πρὸς συμφορῶν τῶν μὲν πρὸς ἡμᾶς τῶν παραγμάτων πληθύνοντων, καὶ τῶν κινδύων τῶν μεγάλων, καὶ ὅπως ἀπασιν ἀντιγῶν τυραννῶν μὴ πληθύνοντων, βαρβαρῶν ὅτις ἐπὶ δυνάμεισιν ἡμῶν γὰρ ὁ χρονοῦ ἐπὶ ἐξόδοις ἤδη, ἔκτον παρὰ μέγιστα μὲν τὴν πόλεμον ἔτος, ἔτι μικροῦ χρόνου ἐμνήσθη. ἦκε δὲ ἀγῶν τῆς ὡς Γαλατία μὴ συναφροσῶσα ὡς τυραννῶν, ἀδελφῶν τῶν σὺν ἐβλάβυσέ τε, ἔτελεσε τὴν φόνον εἶτα ὡς Ἰταλία καὶ Σικελία κατελήθησαν. τὰ δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς στρατόπεδα παραχρῶν ἐξῆς, καὶ βασιλέα σφῶν ἀπέδραξε τὴν τῆς στρατηγῶν, ἀντιγῶν ἐξελθόντα πρὸς τὴν ἀμαχὸν δοκῶσάν τῶν τυραννῶν φορῶν. ἰκέτευσεν δὲ αὐτὸς ἔπος καὶ πᾶσι πέμπειν, καὶ δυνάμειν τῆς βοηθοῦσάν, σφόδρα ὑπὸ αὐτῆς δεδιώς καὶ τρέμειν, μὴ πρὸς τῆς τυραννῶν κρατηθῆναι. καὶ τῆς μὴ ἐπιπέλλετο τὰ προσηκόντα δρᾶσθαι, ἔδρα μᾶς αὐτὸν ἀξίαν τῆς δρετῆς, ὅτι τσοπον ὅ, οἴμαι,

Deest verbum.

πιστὸν καὶ φύλακα πρὸς ἑξῆς ἐπαλ-
 γελλόμηνος. ἔμεινε δ' ἕκ εἰς μα-
 κρὸν ἀπίστος Φανίας, καὶ δίκην
 ὑπέξεν, καὶ φιλάμεινον. αὐτὰ
 πυθόμηνος ἕκ ὧν δεῖν ἐν ῥασιάνῃ
 πολλῇ τὴν χρόνον ἀναλίσκην μα-
 τῶν. ἀλλὰ αὐτὸς ὅτι Συρία πό-
 λης μηχανημάτων καὶ φρουρῶν,
 καὶ σίτου, καὶ τῆς ἀγῆς πρὸς ἀσκαδῆς
 ἀπείσθη ἐμπλήσας, καὶ ἀπὸν ἀρ-
 κέσθη τοῖς τῆδε πρὸς πεδονήσας,
 αὐτὸς δ' ὅτι τῆς τυραννῆος ὄρμα
 ἐβλάβη. Πέρσαι δ' ἐκείνην τὴν
 κερὸν τῆτον πρὸς ἀφυλάξαντες,
 ὡς δ' ἐφόδον τῶν Συρίαν λι-
 πόμηνος, πᾶσιν δ' ἐμασῆσαν
 τες ἡλικίαν, καὶ φύσιν, καὶ τύ-
 χην, ἐφ' ἡμᾶς ὠρμύτω. ἀν-
 δρες, μαιμάκια, πρὸς ἑσῶται, καὶ
 γυναικῶν πλήθος, καὶ δερα-
 πόντων, ἢ μόνον τῆν πρὸς τὴν πό-
 λεμον ὑποργῶν χερῶν, ἐκ
 πρὸς ἰστίαις δὲ πρὸς ἐπόμηνον.
 διανοοῦντο γὰρ ὡς καὶ αὐτὸς πό-
 λης κατέξοντες, καὶ τῆς χώρας
 ἡδὴ κρατήσαντες κληρούχοις
 ἡμῶν ἐπάξοισιν. κενὰ δὲ ἀπέ-
 φηεν αὐτοῖς αὐτὸς πρὸς ἀσκαδῆς
 τῆς πρὸς ἀσκαδῆς τῆς σῆς δ' ἐμέ-
 γητος. ὅτι γὰρ ἐς πολιορκίαν

lius fidelem, ac custodem fo-
 re demonstrans. Sed non
 multò post perfidiam suam
 proditurus erat, ac poenas
 daturus. Quibus omnibus
 cognitis, non in otio frustra
 consumendum tibi esse tem-
 pus existimasti. Verùm cum
 Syriae vrbes machinis, præ-
 fidiis, frumento, reliquòque
 omni apparatu compleuif-
 ses, etiamsi absens fores, pu-
 tasti satis te ei parti Reipu-
 blicæ prouidisse; ipse expedi-
 tionem aduersus tyrannos
 comparasti. At Persæ ex illo
 tempore occasione præsto-
 lantes, tanquam primo im-
 petu Syria potituri, delectu
 omnis ætatis habito, & fe-
 xus, ac conditionis, in nos ir-
 rumpunt: cum nimirum vi-
 ri, adolescentes, fenes, ac
 mulierum, & feruilis generis
 multitudo non modò belli-
 corum ministeriorum gra-
 tiâ, verùm etiam ad pom-
 pam luxumque sequerentur.
 Sic enim parati animo
 veniebant, quasi occupatis
 oppidis, ac regione omni
 longè latèque in potesta-
 tem redacta, eò colonias
 immiffuri essent. Verùm in-
 anes eas spes atque irritas fe-
 cit apparatus tui magnitudo.
 Posteaquam enim obsidere
 cœpit

cœpit hostis, tùm aggeres
 vndique circum urbem ex-
 citari. Ac tùm fortè Myg-
 donius fluuius inundans, ad-
 iacentem mœnibus campum
 repleuerat; quemadmodum
 Nilus, vt aiunt, in Ægy-
 ptum vniuersam infunditur.
 Itaque machinæ ad propu-
 gnacula nauibus admoue-
 bantur. Ibi alij nauigio ad
 muros contendere: alij in re-
 sistentes oppidanos tela ex
 aggeribus adiciere: alij con-
 trà pro mœnibus stantes for-
 titer propugnare. Plena erât
 omnia stratis cadaueribus, &
 fractarum nauium tabulis, nec
 non armorum, ac telorum
 genere omni: aliis iam tùm
 depressis ac sidentibus; aliis
 vbi demersa impetu ipso
 fuerant, vi fluctuum enatan-
 tibus. Igitur barbarorum cly-
 pei innumeri fluitabant, &
 armamenta nauium, contri-
 tis vnâ cum illis machinis.
 Iam telorum ingens copia
 aquis supernatans penè to-
 tum inter muros & aggeres
 spatium compleuerat: lacus
 ipse in cruorem conuer-
 sus: circum mœnia barbaro-
 rum voces ac gemitus exau-
 diebantur, non cædentium
 vsquam, sed variè pereun-
 tium, ac multiplici vulnere

κατέσπασιν, ἐπετειχίζετο μὲν ἡ
 πάλιν κύκλῳ τοῖς χώμασιν· ἐ-
 πέρι δὲ Μυγδόνιος πελαγίζων
 ὁ ποταμὸς τῆς τείχεος χερῶν κατὰ
 τὸ ὄριον, Φασί, τὴν Αἴγυπτον.
 πρὸς ἕνα δὲ ὅτι νεῶν ταῖς ἐ-
 πάλξεσι τὰ μηχανήματα· καὶ
 ὅτι πλεῖν ἄλλοι διανοοῦντο τοῖς
 τείχεσιν· ἄλλοι δὲ ἔβαλλον ἀπὸ
 τῶν χώματων τοῖς ἀμυνομέ-
 νοις ὑπὸ τῆς πόλεως. οἱ δὲ ἐκ
 τῶν τειχῶν ἡμῶν καρτερᾶς
 τῆ πόλεως. μετὰ δὲ ἡμῶν ἀπὸ
 σωματίων, καὶ ναυαγίων, καὶ ὀπλων,
 καὶ βελῶν τῶν ἀπὸ κατὰ δυομέ-
 νων, τῶν ὅτι πρὸς τὸν ποταμὸν ὑπὸ
 βίας κατενεχθέντα κατέδυν, κα-
 φισομένων ὑπὸ τῆς κύματος.
 ἀσπίδες μὲν ἐπὶ νεῶν βαρβα-
 ρων παμπληθεῖς, ἔνεῶν ἔρμα-
 τας, σιωπελομένων ἐπὶ αὐταῖς
 τῶν μηχανημάτων. βελῶν πλε-
 θος ὅτι πρὸς ἕνα μικροῦ δεῖν ἐ-
 πείχεν ἀπὸ τῶν μετὰ τῆς τεί-
 χους, ἔτι τῶν χώματων. τέτραπλο-
 ῦ ἡ λίμνη πρὸς λυθρον· καὶ κύ-
 κλῳ δὲ τείχεος ἐπείχεν οἰμαγῆς,
 βαρβαρῶν ὀλλυμένων μὲν ἔδα-
 μως, ἀπολλυμένων δὲ πολυέ-
 πτως, καὶ πρὸς σκευῶν ποικίλων

τραύμασι. τίς αὖ ἀξίως τῆς δρω-
 μένων διηγείτο; πῦρ μὲν ἔβ-
 τῆς ἀσπίου. δὲ ἐπιπύον δὲ τῆς
 ὀπλιτῆς ἡμίκευτοι λοιπὸν πολ-
 λοι. ἄλλοι δὲ σποδιδράσκον-
 τες πλὴν φλόγα, τ' ἐκ τ' βε-
 λῶν σὺν ἀπέφύγον κίνδυνον.
 ἄλλοι μὲν ἐπὶ νηρόμοιοι τὰ να-
 τα προθέτες εἰς βυθὸν κατε-
 δύνοντο. οἱ δὲ ἑξαλλόμενοι τῆς
 μηχανημάτων, πρὶν ὑδάτος ἀ-
 ψαδαί, βληθέντες, ἢ σωτη-
 εῖαν, κοφότερον δὲ δύνοντο θα-
 νατον. τοῖς δὲ " σὺν εἰδοῦσας ἀ-
 κλεέστερον τῆς παρὰθεν σπολ-
 λυμύροις, τίς αὖ ἀξιώσσειν ζοι-
 θμοῦ ἐμνήμης; ὅτι κείνη με
 κατ' ἕκαστον εἰ πᾶσιν ἐπελθεῖν
 βουλοίμην, ὁ χρόνος. ὃ κε-
 φάλαγον δὲ ἀκρύειν σπόχρη.
 ταῦτα πλὴν ἡλίου ἐπεῖδε πλὴν μά-
 χλω ἀγνωστον ἀνδροπόις τὸν
 ἔμπροσθεν χρόνον. ταῦτα πλὴν
 παλαμῶν ἀλαζονεῖαν ἠλεγξε
 τῆς Μήδων τύπον ὄντα κε-
 νόον. ταῦτα τῆς Ξέρξου παρὰ-
 σιδυῆς ἀπιστουμένης τέως τὸ
 μέγεθος, εἰ ἴσαυτη γησο-
 μένη τέλος ἔχεν αἰχρὸν, καὶ
 ἔπειθεῖδισον, ἀναργέστερον τῆς

στ. ἐδὲν ἰδόν-
 τας οὐκ ἐ-
 σσερον?

fauciatorum. Quis pro di-
 gnitate quæ tūm gesta sunt
 oratione possit exponere?
 Etenim ignis vndique in cly-
 peos ipsos coniciebatur: quo
 correpti militum pleriq; se-
 miustulati concidebant: alij
 cum flammam euaderent, te-
 lorum periculum non effu-
 giebant. Quidam enim inter
 natādum humeros icti depri-
 mebantur; alij è machinis
 exfilientes, priusquā aquam
 attigissent, confixi, non salu-
 tem, sed leuiorem mortem
 assequebantur. At qui omni-
 um ignari ignobiliori cæ-
 teris morte perfuncti sunt,
 quis eos enumerādo, aut re-
 cordando possit comprehen-
 dere? Tempus me profectò
 deficeret, si complecti singu-
 la dicendo vellem: sed caput
 ipsum rei ac summam audire
 sufficet. Hanc igitur pugna,
 cuiusmodi nulla ante hoc tē-
 pus cognita fuerat, sol cōspi-
 catus est. Hæc omnia veterē
 Medorum arrogantiam ni-
 hil præter inanem fastum esse
 comprobarunt. Hæc expē-
 ditionis illius à Xerxe susce-
 pta, cuius incredibilis ma-
 gnitudo videbatur: quòd æ-
 grè istud persuaderetur, tan-
 tas vires, tantasq; copias tam
 turpi atque ignominioso exi-

tu profligatas fuisse, fidem
 nobis fecerunt haud mino-
 rem, quàm cuiusuis alterius
 rei omnibus notissimæ. Atq;
 is quidem nauale ac pede-
 stre iter contra naturam in-
 stituere conatus est; cum uti
 sibi persuaserat, terræ ac ma-
 ris naturam superasset. Ve-
 rùm Græci hominis sapien-
 tiâ, & militum virtute debel-
 latus est: qui non luxu ac ser-
 uitate consueuerant, sed li-
 berali imperio contineri, ac
 labores sustinere didicerant.
 At noster longè illo appara-
 tu inferior, sed vecors ma-
 gis, & Aloïdas ipsos furore
 superans, cum vicinum mon-
 tem penè in urbem ipsam in-
 iicere, atq; eam obruere de-
 creuisset, ac fluuioꝝ in eam
 cursus disiectis aggeribus im-
 misisset; tamen ne muris qui-
 dem destitutâ poritus vrbe,
 nihil habuit de quo gloriari
 posset: velut Xerxes ille,
 cum Athenas incendio con-
 cremasset. Quatuor enim
 consumptis mensibus reuer-
 sus est cū exercitu suo, quem
 multis millibus minorem se-
 cum reduxit: ita ut qui prius
 sustineri nō posse videretur,
 quiete sese cōtineret, ac ne-
 gotiis tuis, & perturbatione
 rerū nostrarum, tanquā mu-

δοκωμάτων ἐπὶ γνωρίμων ἡμῶν
 κατέστησαν. ὁ μὲν ἐπειράτο
 πλεῖν καὶ περὶ εἶν ἀπειδυ-
 πίας τῆ φύσῃ, ὡς ἄρ' οὐκ ἔβ-
 ἔ κατῆς ἠπίεσθι φύσεως καὶ
 θαλάττης, ἀνδρὸς Ἑλλήνος ἠ-
 τῆσο σοφίας, καὶ ῥώμης γρα-
 πωτῆς ἢ περὶ φᾶν μεμελετηκό-
 των, σὺν δὲ δουλοφίλῃ, ἀλλ' ἐλθ-
 ῆρος ἀρχεσθαι ἐ πονηρὴν εἰ-
 δότων. ὁ δὲ τῆς παρὰ σκιδυῆς
 ἐκείνου κατὰ δεέστερος, ἐμπλη-
 κτος δὲ μάλλον, ἐ τῆ μαυία
 τοῖς Ἀλωάδας ὑπερβαλλό-
 μνος, μονομαχί τὸ πλεονεῖον ὁ-
 ερος ἐγνωκῶς ἀμφικαλύψαι τῆ
 πόλει, ἐ παφίεις δὲ ποταμῶν
 ῥόμματα, καὶ τὰ " χεῖλη δρυ-
 λύσας, ἢ δὲ ἀτειχίστου τῆς πό-
 λεως παρὰ χρομόμοιο, ἔχεν ἐφ'
 ὅτῳ σερμνήται. κατὰ ἄρ' ὁ
 Ξέρξης τῆς Ἀθῶνας ἐμβά-
 λων πλὴν φλόγα. ἐπὶ δὲ
 δὲ τετάρων μιλῶν ἀναλώ-
 σας χρόνον, μυριάσι πολλαῖς
 ἠπὶ ἄπαγον τὸ κράτευμα,
 καὶ πλὴν ἡσυχίᾳ ἠγάπησεν ὁ
 παρὰθεν ἀφόρητος δοκῆν. πλὴν
 σὺν ἀρχίαν, ἐ πλὴν τῆς πρ'
 ἡμῶν παρὰ γμάτων παρὰ χλῶ

ὡς ἄν ἔρουμα τῆς αὐτῆς παρὰ
 βαλλόμενος σωτηρίας. Τῶτα
 καλλιπῶν ἔπι τῆς Ἀσίας
 ἔσπαμα, καὶ νίκας, ἔπι πῶ
 Εὐρώπῳ ἀκμήτας ἦγες τὸ
 κράτειμα. πῶ οἰκουμένην ἀ-
 πασῶν ἐμπλήσας Ἑσπαίων ἐ-
 γνώκως. ἐμοὶ δὲ ἦρκει τὰ παρό-
 ρθεν ρηθέντα, εἰ καὶ μηδὲν
 ἔπι παρὲν. Οὐ λέγειν εἶχον σε-
 μνότερον, πρὸς τὸ πῶντων ἀ-
 ποφύσασθαι σε τῶν ἐμπαρορθεν
 τῆς αὐτῆς Οἰ μελαχρόντων τυ-
 χης σιωπῆ καὶ ῥώμῃ κα-
 τοῦτα. τὸ γὰρ ἀπαθῶς ὡσαύ-
 τῳ πῶ Περσῶν δυνάμιν, ἔ
 πόλιν, ὁδὸν Φερύειον, ἀλλ' ὁδὸν
 στρατιώτῳ τ' ἐκ κατὰ λόγῳ
 παρὲν πόλιν πολιορκία δὲ τέλος
 ἔπι τεῖναι λαμπρόν, καὶ οἷον ἔπι
 πρόθεν ἠκούσασθαι πῶν γῆ τ'
 ἐμπαρορθεν παρὰ βαλῶν ἔργων;
 παρὲν ὁδὸν γέγονεν ἢ Καρχηδο-
 νίων ἐκ τοῖς δῆνοῖς πόλμα. ἀλλ'
 ἔτελβύτησεν εἰς συμφορὰς λαμ-
 παρὰ τὰ παρὲν πῶ Πλαταιέων
 πολιορκία δὲ γῶμενα ἐχρησάμε-
 οἱ οἱ δειλάμοι ἢ γῶμεν ἄλλοτερον τοῖς
 δυστυχίμασι. τί γῆ Μεσσηνίας, καὶ
 Πύλου μεμνηθῶν ἔπι ἀγανισα-

καὶ γῆραιμῶ-
 τῆροι.

nimento salutis suæ ac pro-
 pugnaculo vteretur. Hęc cū
 in Asia trophæa, ac victorias
 constituisses, integras in Eu-
 ropā copias vertisti, cū or-
 bem vniuersum trophæis ac
 monumentis tuis replere in
 animo habuisses. Mihi verò
 quæ de te huc vsque dicta
 sunt, satis esse poterant; ta-
 meti nihil de te magnificen-
 tius possem dicere, quò te
 omnibus, qui ante te eadē in
 imperij dignitate fuerunt,
 prudentiā ac virtute præsti-
 tisse monstrarem. Etenim
 Perfarum vires, ac copias op-
 pido nullo, vel castello, ac ne
 legionario quidem milite a-
 misso, repellere, & obsidioni
 gloriosissimum exitum, atq;
 inauditum hactenus adferre,
 quo cum tandem eorum, qui
 huc vsque vixerunt, facinore
 potest comparari? Celebris
 quondam fuit Carthaginiē-
 sium in aduersis audacia: sed
 eam summa miseria ac cala-
 mitas excepit. Illustria quo-
 que ea sunt, quę in Plataen-
 sium obsidione gesta sunt:
 sed hæc ipsa illorum virtus
 fecit, vt miseri suis in calami-
 tatibus clariiores & illustrio-
 res essent. Quid enim Messe-
 næ, ac Pyli mentionem face-
 re attinet, in qua qui victi

sunt, neque fortiter pugna-
 runt, neque vi in potestatem
 redacti sunt? At Syracusij,
 cū sapientem illum ciuita-
 tis nostræ machinis atq; ap-
 paratibus, & præstantissimo
 illi Imperatori opposuissent,
 quid tandem vtilitatis sunt
 adepti? nonne & aliis tur-
 pius atque ignominiosius ca-
 pti sunt, & seruati clementiæ
 victoris egregium monimē-
 tum fuerūt? Quòd si eas om-
 nes ciuitates enumerare vel-
 lem, quæ aduersus multo in-
 feriores vires atq; copias re-
 sistere non potuerunt, quan-
 tis mihi ad id libris opus fore
 existimas? Romæ verò for-
 tassis mentio aliqua facienda
 est, quæ eiusmodi in fortunā
 olim incidit; cū Galli, opi-
 nor, & Germani conspiran-
 tes, torrentis instar repenti-
 na incurfione eam oppressif-
 sent. Tū enim in eū se col-
 lem receperunt, in quo Iouis
 simulachrum erectum est. ibi
 cratibus, ceterisque id genus
 tanquā mœnibus vallati, in-
 curiosos hostes, ac ne violen-
 ter quidem ingredi tentātes,
 facile vicerūt. Cum hac ob-
 sidione nostra illa, quæ nu-
 perrimè accidit, quantum ad
 exitum ipsum atq; euentum,
 comparanda est. Nam si res

μῶν κατεργάσ, ἔτε ἀλόγων
 ξῶ βία; Συρακούσιοι δὲ τ'
 σοφὸν ἐκείνον ἀπιτάξαντες τ'
 παρὰ σκῶν τ' ἡμετέρας πό-
 λεως, καὶ τῶ καλῶ κἀγαθῶ
 στρατηγῶ τ' πλέον ὄναρ;
 οὐχ ἐάλωσαν μὲν τῶν ἄλλων
 ἀγχιον; ἐσώζοντο δὲ καλὸν ὑ-
 πόμνημα τῆς τῶν ἐλόντων
 παρὰ τῆς; ἀλλ' εἰ πάσας
 ἐξαριθμεῖσθαι τὰς πόλεις
 βουλοίμην, αἰ πρὸς τὰς ὑ-
 ποδεετέρας ἔ κατήκεσαν πα-
 ρα σκῶν, πάσας οἷε μοι βί-
 βλοῖς ἔρκεσθαι; τῆς Ρώμης δὲ
 ἴσως ἀξίον μνησθῆναι, πάλαι
 ποτε χησαμένης τύχη τοιαύ-
 τη. Γαλατῶν οἶμα ἐ Κελτῶν
 εἰς τῶ πῶντων, ἐ φε-
 ρομένων ἐπὶ αὐτῶ κατὰ παρ
 χημάρρῳ δὲ ἀφῆνης. κατέλαβον
 μὲν γὰρ τ' ἄσπον ἐκείνον, ἔ τὸ τῶ
 Διὸς ἀφίδρυται βρέτας. γῆρ-
 ροῖς δὲ καὶ τοῖς τοῖσιν οἰονεὶ τείχη
 " φρατῆροῖσι πολυπαρὰ γῶ-
 νοῦτων ἔδεν, ἔδὲ παρὰ σῆμα τ'
 πολεμίων βία τολμήντων, ἐ-
 κείτησαν. τῶ τῶ παρὰ βαλῶν
 ἀξίον τῆ πολιορκία τ' ἐναγχοῖς,
 τῶ τῆ τ' τύχης. ἐπεί τοῖς γῆ
 G iij

καὶ γῆραιμῶ-
 τῆροι.

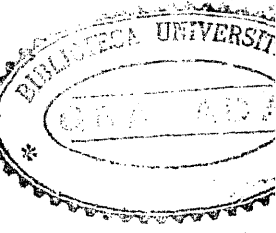
γε. ἢ δὲ βία.

ἔργους, ἢ δὲ μίαι τῶν ὄσων παλαιὰ
 γερύουσι. Τίς γὰρ ἐγνώκε κυ-
 κλαμένω μὲν ὑδασι τῶν πόλιν;
 λόφοις δὲ ἔξωθεν κεῖται ὡς δι-
 κτύοις ὡς ἔληθῃσάν; καὶ ποτα-
 μὸν ἐπαφίε, ἡμῶν, οἷον εἰ μὴ χυμῶ-
 μα, πωρὸς ῥέοντα, καὶ ποταμῶν
 γυμῶν τοῖς τείχεσι; καὶ τε ὑ-
 ὡς τῶν ὑδάτων μάχας, ἢ ὄσων
 ὡς τῶν τείχεσιν κατενεχθέντι γε-
 γύνασιν; ἐμοὶ μὲν οὖν, ὡς ἔφην,
 ἀπόχρη καὶ ταῦτα. καὶ λή πόλιμα
 δὲ ἐπὶ μακρῶν σεμνότερα, καὶ τυ-
 χῶν ἔδα μὲν ἄλλοθεν ἅπασι ἐ-
 λθῶν ἀπορῶν εἰς δυνάμιν
 μνησθῶν τῶν ποταμῶν, ἀκμαίον ἔπὶ τῶν ποταμῶν,
 ἀφείναι πλὴν δὴ γοισιν. ὄσα μὲν
 οὖν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ποταμῶν
 μῆκος, ὡν μικρῶν ποταμῶν ἐμνή-
 σθην, ὡς πλὴν Εὐρώπῃ διώ-
 κησαι, πορὸς εἰς πέμπων, καὶ
 ἀγλίσκων χυμῶν, καὶ στρατο-
 πεδα καὶ ποταμῶν τοῖς
 Σκύθαις ἐν Πανοῖα ἐκπέμ-
 πων, τῶν μὴ κρατηθῶν τῶν πο-
 σούτων ὑπὸ τῶν Τυρῶν πο-
 νοῶν πῶς δὲ τις ἐν βραχέϊ λό-
 γῳ ὡς τῶν δυνάμεων, καὶ πόλιν
 σπουδαίων; Ἐπεὶ ἤδη σε πορὸς

gestas inspicias, conferti
 cum illa præteritarum om-
 niū nulla poterit. Quisenim
 aut aquis circumdatam urbem
 meminit, aut collibus tan-
 quam retibus extrinsecus in-
 uolutam, aut flumen machi-
 næ in morē immisum, quod
 assiduè flueret, atque in mu-
 ros incurreret? Quis illa in
 aquis prælia, aut alibi ad mu-
 ros qui corruerāt commissa?
 Mihi igitur, quemadmodum
 dixi, vel illa sufficere pos-
 sunt: sed quæ deinceps se-
 quuntur, multo etiam illis
 splendidiora sunt. Neque eni-
 nim rationi forsitan consen-
 taneum est, me, qui de om-
 nibus à te gestis pro viribus
 dicere statuerim, institutam
 narrationem in medio rerum
 tuarum cursu ac vigore re-
 linquere. Quamobrem que-
 cumque illis adhuc occupa-
 tus, quæ paulò antè comme-
 moravi, in Europa admini-
 strasti, legationibus decer-
 nendis, faciendis sumptibus,
 ac legionibus, quæ in Páno-
 nia præsidio aduersus Scy-
 thas erant, mittendis, ne à
 tyranno senex vinceretur,
 quis hæc omnia, vt maximè
 velit, breuī oratione com-
 prehendat? Posteaquam ve-
 rò, te iam ad bellum profe-

cto, nescio cuius afflatu dæ-
 monis animo ac mente ca-
 ptus ille, qui fidum se inte-
 rim custodem mansurum re-
 ceperat: quem tu pecuniis,
 exercitiis, ac cæteris om-
 nibus adiutū seruaueras; pa-
 cem nihilominus cum ho-
 mine sceleratissimo fecit, at-
 que cū omnium communi
 hoste, qui pacis studio tenē-
 tur, & cōcordiam rebus om-
 nibus anteponunt: tum pri-
 uatim tibi præ ceteris inui-
 so: neque tu ingētes illorum
 apparatus, ac copias refor-
 midasti; nec perfidorum ho-
 minum societatem plus ha-
 bere virium, quàm prudenti-
 am, ac consiliū existima-
 sti. Itaque alterum perfidiæ,
 alterum præterea execrādo-
 rum atque immanium scele-
 rum accusans, illum ad iudi-
 cium, ac militum discepta-
 tionem prouocabas; cū hoc
 verò bello transigendum pu-
 tabas. Sed cū primò egre-
 gius, & callidus ille fenex ad
 te venisset, quouis puero mu-
 tabilior, ac quibus ipsum be-
 neficiis rogatus affecisses,
 post necessitatē oblitus, cū-
 que armorum phalangas, at-
 que equitum tuamas secum
 adduxisset, quibus, nisi per-
 τάξις ἰππέων ὡς εἰ μὴ πείθοι βιασόμενος, ὅπως πάλιν

τὸν πόλεμον ὡρμημένον, ὅσον οἶδα
 πρὸ ὅτου δαμόνων ἐξαγρεθείς τῶν
 νοῶν, καὶ τῶν φρένας ὁ τέως πιστός
 μὲν Φύλαξ ἐπαγαλλόμενος, καὶ
 χυμῶν, καὶ στρατοπέδου, καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἅπασιν ὑπὸ σε ὡς ἰσο-
 ζόμενος, εἰρήνῃ ὡμολόγησε τῶν
 πόλεων ἀνθρώπων ἀνοσιωπάτων,
 καὶ πολεμῶν κινήσιν ἀπορῶν,
 ὅπως εἰρήνης μέλει, καὶ τῶν ὁμί-
 νοιαν ἐκ πόλεως ἐργασίαν ἰδίαν
 δὲ τοῖς καὶ πλέον τῶν ἄλλων ἔτε ἔδω-
 σαι τῶν ποταμῶν τὸ μέγιστον
 ἔτε ἀπίστων ἀνδρῶν ἑυμμάχων
 πλέον ὑπεράλαβες τῶν ἐμφορῶν
 γλώσσας. ἐγκαλῶν δὲ, ὡς εἰκός,
 τῶν μὲν ἀπίστων τῶν δὲ, πορὸς
 ταῦτα ποταμῶν ἑναγῶν καὶ γε. αἰνῶν.
 ὡς ἀνόμων πολυμήμοις τῶν μὲν
 εἰς δίκην, καὶ κρίσιν ἔπει τῶν στρατο-
 πέδων πορὸς ἀλάξῃς ἔδωκε κριτικῶν
 ὑπεράλαβες εἰς τὸν πόλεμον.
 ἀλλ' ὅπως πορὸν ὁ καλὸς καὶ
 σωτὴρ ἀπίστα πορὸς εὐτυχίας,
 διχρότερον παιδαίει πόλεως
 μεταπλήθους τὰ δόξαντα, καὶ ὡν
 οὐ πάθοι δέομενος, μὲν πλὴν
 χυμῶν ὅπλησμων. πρὸ δὲ
 ἄγων ὅπλησμων φάλαγγας, καὶ
 τάξις ἰππέων ὡς εἰ μὴ πείθοι βιασόμενος, ὅπως πάλιν

ἀπέναι ἢ αὐτῶν ἀποστατον, ὁδὸν ἐκπλαγείς, ὅτι τὸ σύμμαχον, καὶ στρατηγὸν μὲν ἐπαγγελλόμενον πολέμιον εἶδες ὀξίσσης ἀρχὴν ἐθέλοντα· καίτοι τῶν πλήθῃ τῶν στρατευμάτων ἐλαϊσίου μῦθος· ἐπεὶ μὴ πόρτες εἰποῖτο· πρὸς πλήθῃ κεραιώτα διαγωνίζεσθαι, ἑλμηθὲν μὲν ἴσως, σφαλερὸν δὲ ἄλλως ὑπολαβῶν, καὶ κεραιήσῃ τῶν μάχην, ὅθεν τὸ ἐφεδρῶντα τοῖς κεραιῶσι, ἔτι τοῖς πρῶτοις ἀγρίων τυραννῶν ἐβλάβησεν καλῶς, μόνον ἐπὶ τὸν ἐθέλων τὸ κεραιώμα καὶ πρῶτοις ἐπὶ τὸ βῆμα μὲν τῶν τεύξων σωμαρχόντος· σωμαρχὸν δὲ ὀπλίτης δῆμος εἰλῶν τοῖς ὀπλοῖς, τὰ εἶφῃ γυμνά καὶ τὰ δόξα παρτείνοντες, δὲ λαμῶν, φεικῶδες καὶ δεινὸν τεύμα· εὐψύχῳ δὲ ἔταρραλέῳ, ἔοιος αὐτὸς γέγονας, ὄφελος ἡνναῖον. ὅθεν αὐτῶν ἐπὶ τῶν πρῶτων ἤρξω τῶν λόγων, σιγῇ μὲν ἐπέχε, πρὸς τῶν ἀκοῶν ἑρμηδῶν πρῶτων, τὸ στρατεύμα· δάκρυα δὲ πρὸς χεῖρας τοῖς πολλοῖς· καὶ

dem ingens per vniuersum

suaderet, redire te ac referre pedem infecta re cogeret: nihil tu tamen exterritus, quod qui sociū se mansurum ac ducem promiserat, eū tu modò hostem videres æquali sibi tecum iure imperiū arrogantem: quanquā multitudine militū esses inferior, eò quod nō omnes essent secuti: ita apud te statuisti; cū eo, qui copiarum magnitudine superaret, in certamē venire, audaciæ quidē non mediocris futurū, sed ne ipsam quidem victoriā maximo periculo carituram, propter importunissimū illū tyrannum, qui tempus ipsum, ac rerum opportunitatem captabat. Quare sapienter hoc decreuisti, abs te vno confici hoc negotium oportere. Proinde tribunal cum eo conscendēs, qui interim collega tuus erat: Aderat autem armorum ingens turba armis vndique collucēs, districtis gladiis, ac pilis prætentis; quod homini timido horrendū ac formidolosum erat spectaculum; forti verò ac generoso, tuīq; simili magnum imprimis compendium. sed cū hunc in modum sermonem habere instituisses, tūm quidem exercitum silentium factum est

est, arrectis ad audiendū omnibus, plerisque verò in lacrymas solutis, ac manus in cælū tendentibus: quæ clam omnia ac tacitè faciebant, ne à quopiam animaduerti possent. Verūm fauorem, ac beneuolentiam nonnulli vultu ipso, & aspectu, vniuersi sūmo audiendi desiderio atque ardore præferebant. Iam verò in ipso concionis feruore diuino quodam impetu, audita oratione tua, correpti, plausum dare vniuersi, tūm repētè audiendi studio conquiescere, ac deniq; oratione tua persuasi, solum Imperatorem appellare, solum vt præesses omnibus optare, seque vt duceres rogare; polliceri libenter se ad bellū secuturos, atque vt imperij insignia reciperes hortari. Tu verò manum ei iniiciendam, aut violenter extorquēda ea non putasti. At ille ægrè quidem & inuitus, sed aliquādo tamē serò, Thessalicæ, quod aiunt, necessitati cum persuasione cedens, detractam sibi purpuram ad te detulit. Iam verò qualē te, ac quanta virtute præditum demonstraisti, cū tot gentibus, legionibus, atque opibus eadem die potitus esses, & eum hominem, qui se non

εἰς τὸ ἕρπον ἑλθὼν χεῖρας ὠρεζον σιγῇ, καὶ αὐτὰ δραντες, ὡς μηδεὶς ἀφῆται. τῶν εὐνοϊαν δὲ οἱ μὲν ἐνδείκνυσαν ἀφῆ τῆς ὀφείας· πόρτες δὲ τὰ σφόδρα ἑρμηδῶν τῶν λόγων ἀκούειν. ἀκμαζούσης δὲ τῆς δημοκρατίας, σεωυνοισιάντες τὰς λόγων πόρτες ἐπεκρόσω. εἶτα αὐτῶν ἐπιθυμοῦντες ἀκούειν, ἡσύχαζον. τέλος δὲ ὑπὸ τῶν λόγων ἀναπειθόμενοι, μόνον ἐκέλευον βασιλέα, μόνον ἀρχὴν ἡξίω ἀπαύτων· ἡγεῖσθαι σφῶν ἐκέλευον ὅτι τὸν πόλεμον, ἀχλουθήσῃ ὠμολογῶν, ἀπολαμβάνειν ἡξίω τῆς ἀρχῆς τῆς γυμνασίας. οὐ δὲ οὐ τῶν χεῖρας πρῶτον ἔα δειν, ὅθεν ἀφελέσθαι σὺ βία· ὅθεν ἀκων μὲν, καὶ μόλις, εἶξας δὲ ὄμνος ὄψε ποτέ, φασί, τῆς Θεσσαλικῆς, πρῶτον τῶν πρῶτων μὲν ἀλουργίδα· ὅστις ἐν αὐτῶν γέγονας ἑρμούτων μὲν ἐθῶν, καὶ στρατηγῶν, καὶ χερματῶν ἐν ἡμέρῃ μᾶ γέγονας κέρως, τὸν πολέμιον δὲ εἶ καὶ μὴ τοῖς

κ. ε

for. κ. μ. α

ποις χείλεσιν ὅτι καὶ θημύνη, παμ-
 ποδαπῶν ἀνθρώπων σιωπι-
 λεγμένων, ὅ κέν ἔσθ' ἀναπολι-
 πειν ἰσχύσαι ταῖς ψυχαῖς, καὶ
 ἠέλει πῶδα χεῖν τῶν μεγάλων
 ἀνὰ μύλλον ταῖς ἐκ τῶν ὀ-
 πλων παρορημοδύμας, ὅσα γὰρ
 δὲ ἔκ καθαράν, ὡς ἄσφ' ἱερέως
 " ἐκ θεῶν φοιτῆτος. ἀλλ' ἔβα-
 σιλέως ἐς πόλεμον, ἔργον ἡμο-
 μύνην, " ἔστι μύνη. Τούτης εἰ-
 κῶνα τῆς παρορημοδύμας μακρῶν λη-
 πομύνην καὶ Γέροσιν ἀρυλλῶσι,
 ρεῖς Δαρείους παῖδας τῶ πα-
 ἔσθ' τελευτήσαστος ἄσφ' τῆς
 ἀρχῆς ἀπαρορημοδύμας δίκη τὰ
 κατ' αὐτοῖς, ἔσθ' τῆ τῶ ὀπλων
 ὅτι περὶ ἑλπί κρισί. Ἐἰ δὲ παρὸς
 μὲν τοῖς ἀδελφοῖς ἔσθ' ἐν τοῖς
 λόγους, ἔσθ' ἐν τοῖς ἔργοις ἀ-
 γῶν γέρονεν ὅσθ' εἰς. ἔλαμρες
 δὲ, οἱ μὲν, τῶ κοινοῦ παρὸς ἐ-
 κείνοις εἶναι Ἐἰ πῶ ὅτι μέ-
 λειαν μᾶλλον, ἢ τῶ μόνος ἀ-
 πῶτων ἡμέσθαι κύριος. παρὸς
 δὲ τ' ἀσεβὲς μὲν, ἢ πῶ ἀνο-
 μον ὅσθ' εἰρησασμένον, ἀπιστον
 δὲ τῆ γνώμη φάμεντα ἐλέγ-
 χοῖς, οἱ πῶ ἀπισίαν ἐκείνου
 δείξοσι. Τούτῳ ἐκδέχεται

biis tuis infidens, quæ in mul-
 tiplicium hominum coactio-
 rum in unū animis aculeum
 quendam defigere potuerit,
 & victoriam dare magnitu-
 dine quidem ipsa cum illis
 comparandam, quas armo-
 rum vi, ac robore cōsequun-
 tur, sed castam, ac sinceram:
 perinde ac si sacerdotis cu-
 iusdam à Deo missi, non ad
 bellum profecti principis o-
 pus illud fuisset. ** Atque
 huius quidem imaginem fa-
 cti, sed multo inferiorem,
 Penia celebrant, in Darij fi-
 liis; qui post parentis obi-
 tum ortam inter se de impe-
 rij successione contētionem
 iudicij disceprationi potiùs,
 quàm armis permittendam
 putarunt. Sed tibi cum fra-
 tribus tuis nullum neque ver-
 bis, neque factis certamen
 unquam exitit. Quin id ti-
 bi iucundius erat, cōmunem
 illis esse tecum imperij pro-
 curationem, quàm si solus in
 omnes dominatum ac pote-
 statem haberes. Aduersus eū
 verò, qui impiū nihil ac sce-
 leratūm perpetraverat, sed
 parum fidelem erga te ani-
 mū prae se tulerat, us ad con-
 uincendū rebus uti maluisti,
 quibus perfidiam illius argu-
 eres. Post illam concionem

secuta est nobilis & celebris
 expeditio, ac sacrum reuera
 bellum, non pro agro sacra-
 to; cuiusmodi olim Phocicū
 susceptum à maioribus acce-
 pimus; sed pro legibus, ac
 Rep. & infinitorum ciuium
 cæde, quos partim interfe-
 cit, partim interficere voluit,
 partim comprehendere co-
 natusest: quasi illud metue-
 ret, ne quis se improbum ci-
 uem potiùs, quàm naturā
 barbarum existimaret. Nam
 quæ aduersus domum tuam
 scelera commiserat, tametsi
 nihilo essent iis leuiora, quæ
 ad publicum pertinerēt, mi-
 nus tibi curanda esse duxisti:
 aded communia priuatis &
 visa tibi sunt, & videtur esse
 cariora. Num igitur omnia
 mihi commemoranda sunt
 illius scelera, quæ cum ad-
 uersus Remp. tum priuatim
 contra te molitus est; qui
 cum & domino suo scelera-
 tissimè manus inferre non
 dubitasset. (Erat enim maio-
 rum illius vile mancipium, &
 de Germanorum præda fer-
 uatæ infelices reliquæ.) &
 imperare nobis cuperet, cum
 ne liber quidem habendus
 esset, nisi id à nobis impe-
 trasset. quinetiam complu-
 res è comitatu vinculis, aut

στρατεία λαμπερῆ τ' ἀθημη-
 εἶδον, καὶ πόλεμος ἱερός, ἔχ' ἄσφ'
 ἱερόν χεῖρα. ὅποιον τ' Φωκικόν
 ἀκευόμην ἔλπει κατ' τοῖς ἐμ-
 παροσθεν. ἀλλ' ἄσφ' τῶ νόμον,
 καὶ τ' πολιτείας, καὶ φόνος πολιτῶν
 μολίων. ὧν τοῖς μὲν ἀνῆρθεκε.
 τοῖς δὲ ἐμώθησε. τοῖς δὲ ἐπεχεί-
 ρησε συλλαβεῖν. ὡς ἄσφ', οἱ μὲν,
 δεδιώς, μή τις αὐτὸν πολίτευ
 μορθεθῶν, ἀλλ' ἔ βαρβάρων
 ἄσφ' ἀπορθεθῶν φύσθ'. πᾶ γὰρ εἰς τ'
 σὺ οἰκίαν ἀδικήματα ὅσθ' εἰ-
 νός ὄντα τῶ κοινῆ πολμηθέντων
 αὐτῶ φαυλότερα, καὶ ἐλαττονος
 ἀξιομῶ ὡς δεῖν φροντίδος. ἔτω
 Ἐἰ πᾶ κοινὰ παρὸς τῶ ἰδίων ἐ-
 δοξαι ἔ δοκεῖ τίμια. πότερον
 οἶν καὶ τῶ ἀδικημάτων ἀ-
 πῶτων μεμνήσθαι, ὧν τε ἐς
 ὅ κοινόν, καὶ κατ' ἰδίαν ἔδρασε,
 κτείνας μὲν αὐτὸς τ' αὐτῶ δε-
 σπότην. ἀνδράποδον γὰρ ἔσθ' τ'
 ἐκείνος παρορημόν, τ' ἀπὸ Γερ-
 μανῶν λείας λείψαρον δυσ-
 χῆς παρορημόν. ἀρχῶν δὲ
 ἡμῶν ὅτι χεῖρα, ὅ μὲν δὲ ἐλθ-
 ἔρα παρορημόν ἰὺ νομαθῶν,
 μὴ τῶ το πῶ ἡμῶν λαβόντι. καὶ ἔσθ' οἶον.
 ἴδὲ ἐπὶ τῶ στρατοπέδῳ ξυνδέων, καὶ

for. συστῆσαι.

καὶ ἔσθ' οἶον.

ἀποκτινίς, καὶ δουλοῦν αἰ-
 γρῶς τὰ πλεῖστα, καὶ κολα-
 κιδῶν, τὴν ὑπαξίαν διέφθρε·
 καὶ ὡς τοὺς καλοὺς ἐκείνους ἐ-
 πὴ νόμοις, τὴν ἡμίσησαν ἐ-
 σφέρην, θάνατον ἀπειλοῦν τοῖς
 ἀπειθοῦσι· μὲντοι δὲ ἐπὶ τῷ
 βουλομένοι τῶν οἰκετῶν, καὶ ὅ-
 πως ἰσάγκασε τοὺς εὐδὲν δεο-
 μήνοις, τὰ βασιλικὰ κτήμα-
 τὰ κτερίζει· ὅτι κτερίζεται με-
 τὰ κτείνου διηγεύμενον ὁ χροῖος
 ἀδικήματα, καὶ τῆς τυραννί-
 δος τῆς κατὰ βασιλείας ὁ μέ-
 γεθος. ἀλλὰ τῆς ἀσπίδος
 τῆς εἰς τὸν πόλεμον, ἢ κα-
 τέλαβε μὲν ὅτι τοὺς βαρβα-
 ροὺς, ἐχρήσατο δὲ ἐφ' ἡμᾶς,
 τὴν ἰσχυρὴν τῆς ἀξίως ἀσπί-
 σης; Κελτοὶ δὲ Γαλάται, ἐ-
 θνη καὶ τοὺς πάλαι φέρειντα
 δυσπραγάνισα· πολλὰ μὲν
 ὅτι ῥόβησαν, κατὰ τὸν Ἰ-
 μαρροῦ ἀνυπόστατος, Ἰταλοῖς
 καὶ Ἰλλυριοῖς· ἤδη δὲ καὶ τῆς
 Ἀσίας ἀφάμενα, ὅν κτε-
 τεῖν τοῖς ἐνόπλοις ἀγῶσιν, ἀ-
 λόντες ἡμῖν ἢ ὑποείκοσιν, ἐς
 τοὺς κατὰ λόγους τῶν στρατευ-
 μάτων ἐγχεύονται, καὶ τέλη

ἢ κατέβη.

ἢ ἐπέκεισαν

mortē afficeret; ac plebi in-
 terim turpiter feruens, &
 adulans, ordinem omnem
 funditus euertere. tūm ve-
 rō præclaras illas leges no-
 bis ediderit, vti dimidiam
 quisque bonorum partem
 penderet, proposito mor-
 tis supplicio si quis facere de-
 trectaret: seruis porrō ad-
 uersus dominos indicium per-
 miferit, atque vt regias pos-
 sessiones emere inuitos etiā,
 ac nihil opus habentes co-
 egerit. Dies me tempus-
 que deficiet; si illius scelera
 percensere, aut tyrannidis
 eius, quæ tūm grassata est,
 magnitudinem persequi cu-
 piam. Sed bellici illius ap-
 paratus, quem cūm ad-
 uersus barbaros comparaf-
 set, in nos effudit, vim ac
 potentiam, quis pro rei di-
 gnitate possit explicare? Cel-
 tæ, atque Galli, quæ gentes
 à maioribus nostris inuictæ
 olim habitæ fuerant, quæ
 que velut torrens aliquis, cu-
 ius imperus sustineri ne-
 queat, in Italiam atque Illy-
 ricum inundauerant, atque
 etiam in Asiam penetrarant,
 quòd armis ac præliis vbique
 victores essent; tandēque
 in potestatem redactæ, im-
 perio parauerant, ac lucu-

lenta tributa ex auorum tuo-
 rum, ac parentis descriptio-
 ne persoluebant; tūm diu-
 turna pace, ac maximis eius
 commodis potiti; cūm & o-
 pibus, & hominum multitu-
 dine regio ipsa plurimum au-
 cta esset, fratribus tuis sup-
 plementi militaris ac dele-
 ctus non pœnitendam co-
 piam præbuerant: ac tan-
 dem publicè tyranni signa vi
 atque inuita sequebantur.
 Aderant vnà & affinitatis
 nomine promptissimi socio-
 rum Franci, & Saxones, qui
 vltra Rhenum, atque occi-
 dentis mare habitant, natio-
 nes omnium bellicosissima.
 Vrbs porrō omnis, & vicina
 Rheno castella præfidiis de-
 stituta omnia, barbaris expo-
 sita relinquebantur. Interim
 aduersus nos omnibus rebus
 paratus, atque instructus e-
 xercitus mittebatur. Gallia
 verò oppidum omne ad bel-
 lum sese præparans, castro-
 rum simile esse videbatur.
 Armis igitur, & equitum,
 peditum, sagittariorum &
 iaculatorum apparatu plena
 erant omnia. Iam cūm socij
 illius in Italiam vndiq; con-
 fluerent, eiúsque se copiis
 adiungerent, quæ dudum
 conscriptæ ibi fuerant, ne-

πρὸς τὸν λαμπερῶν τῶν
 ὡν παρῶν, ἔπειτα κατε-
 λεγμένα· εἰρήνης καὶ μακροῦς, ἔ-
 πὶ τῆς ταύτης ἀγαθῶν ἀπολαύ-
 οντες, ὅτι δούσης αὐτοῖς τῆς χάριτος
 πρὸς πλεῖστον ἔδωκεν, ἔ-
 ἀδελφοῖς τοῖς σοῖς στρατιώταις
 καταλέξαι πολλοὺς πρὸς τὸν
 τέλος δὲ τῶν τυραννῶν βία, καὶ ἡ
 γνώμη πρὸς τὴν εὐνοῖαν στρατεύ-
 οντο. ἡ κελούθου δὲ αὐτῶν καὶ τῶν
 ξυγγενῶν σύμμαχοι παρῶν
 παρὶ Φράγκοις ἔσονται, τῶν ὑ-
 πὸ τῆς Ρῆνον, ἔπειτα ἑσπερίαν γα-
 λαίαν ἐθναὶν τὰ μαχηφότα
 καὶ πόλεις πᾶσα, καὶ τῶν Φρουρίων καὶ Φορηγῶν
 παρῶν Ρῆνον, τῶν οἰκιστῶν φυ-
 λακῶν δὲ ἐρημωθέντα παρῶν ἔδωκε
 μὲν ἀφύλακτα πρῶτα τοῖς βαρ-
 βάροις, ἐφ' ἡμᾶς ὅτι ἔξέπεμπετο
 πρὸς τὸν λαμπερῶν τῶν
 στρατεύματα πᾶσα ὅτι εἰς πόλεις
 Γαλατικῆς στρατοπέδω παρῶν
 σκλαβοῦντα παρῶν πόλεμον· ἔ-
 πρῶτα ἢ ὀπλων, καὶ πρὸς τὴν
 ἰππέων, καὶ πεζῶν, καὶ ῥοσπῶν, καὶ ἀ-
 κωνιτῶν πλήρη· συρρέοντων ὅτι εἰς
 τῶν Ἰταλίαν ἀποσταθέντων ὅτι ἐκείνους
 συμμάχων, καὶ τοῖς ἐν ταῦτα πα-
 λαί κατελεγεμένοις στρατιώταις

Φορηγῶν καὶ Φορηγῶν

ἐς ταῦτα ἐλθόντων, εἰδείς ἕτως
 ἐφάνη πολυμυρῶν, ὅς σ' ἔδωκεν,
 εἰδὲ ἕξεπλάγη τ' ἔβριοντα χι-
 μῆρα. σκηπτὸς ἐδόκει πᾶσιν ὁ
 φερόμενος ἀπὸ τῆς Ἀλπεων,
 σκηπτὸς ἀφόρητος ἔργων, καὶ ἀρ-
 ρήτος λόγων. τῶν ἔδωκεν Ἰλλυ-
 ριοί, ἔ Παιόνες, ἔ Θραῖκες, ἔ
 Σκύθαι. τῶν οἱ πῶν Ἀσίαν οἰ-
 κισσοῦντες ἀνθρώποι ἐπ' αὐτοῖς
 ὠρμηθεὶς πόντως ἕπελθον.
 τῶν πολυμήτην ἤδη πᾶσι τῆς
 αὐτῆς ἔ Πέρσαι παρ' ἐσθλαίων-
 τ. ὁ δὲ μικρὰ μὲν ἐνόμιζεν εἶ-
 πα πρὸντα, ἔ πόνον δὲ πολὺν τ'
 σῆς σιωπῆς ἔ ῥώμης κρατή-
 σαι, τοῖς Ἰνδῶν δὲ ἐσκόπει πλά-
 ρους, καὶ Περσῶν τ' πολυτέλειαν.
 ἔ ῥοσῶτον αὐτῶν ὡς ἀνοίας
 ἔ θράσους, ἔκ μικρὰ πᾶντε-
 λῶς παρ' τοῖς κλισασκόπαις πλεο-
 νεκτῆματος, οὗς ἀφυλάκτους
 ὄλη τῆ στρατιᾶς λοχίας ἐκτει-
 νεν. οὕτω δὲ παρ' ἔβριοντα
 τ' ἀξίαν στρατῶν πολλὰς γέρονε
 τοῖς ἀνοήτοις μειζόνων συμφο-
 ρῶν. στρατῶν γὰρ ὁ δαίμονος ἕπε-
 τῆς βύτυχίας τῶν μετέω-
 ρος, κατέλιπε μὲν τὰ παρ'
 κείμηναι τῆς Ἰταλίας ἔρυμνα

mo ita audax fuit, qui non
 metueret, atque ingruentem
 tempestatē perhorresceret.
 Etenim fulmen id esse quod-
 dam omnibus videbatur ex
 Alpibus immissum; fulmen,
 inquam, quod neque re ipsa
 tolerari, neque oratione ex-
 plicari posset. Hoc & Illyrij
 omnes, & Pannonij, & Thra-
 ces, & Scythæ pertimuerunt.
 hoc & qui Asiam incolebant
 aduersus seipsos erupturum
 tandem esse sibi, persuase-
 rant. Aduersus hunc ipsi e-
 tiam Persæ pro finibus suis
 ad certandum sese compara-
 bant. At ille præsentia parui
 faciebat; nec magno labore
 prudentiam se tuam, ac vi-
 res oppressurum arbitraba-
 tur; sed Indorum opibus, ac
 Persarum magnificentia to-
 tus inhiabat. Et vsque eò a-
 mentia atque audacia pro-
 cesserat, quod aduersus ex-
 ploratores paululùm felici-
 ter rem gesserat: quos qui-
 dem cum vniuerso exercitu
 insidiis exceptos oppresser-
 rat. Adeo plerumque secun-
 dæ res cum præter meritum
 accidunt, stolidis hominibus
 maiorum calamitatum initium
 præbent. Etenim præsentem
 hoc successu rerum elatus
 infelix, quæ ante Italiã erant

munita

munita loca deseruit, & ad
 Noricos, ac Pannonios ne-
 gligenter, & incautè profe-
 ctus est: celeritate sibi opus
 esse; non armis, ac bellica
 virtute ratus. Quod vbi com-
 perisses, exercitum ex loci
 angustiis, & difficultatibus e-
 duxisti; persequente illo, at-
 que virgere se fugientem;
 non autem induci per frau-
 dem existimante; donec am-
 bo in aperto constitistis. Cū-
 que iam ad eos campos per-
 uentum foret, qui ante Myr-
 sam sunt; equites illicò vtrin-
 que opportunis locis collo-
 cati; peditibus in mediam
 aciem coniectis. Tu verò,
 Imperator, flumen ad dex-
 teram habens, sinistroq; cor-
 nu hostium aciem superans,
 statim illorum phalangem in
 fugam egisti, ac dissipasti,
 quæ perperam instructa fue-
 rat: utpote quam imperitus
 bellicæ rei, atque imperato-
 riæ artis ordinauerat. At is,
 qui se persequi hætenus cre-
 diderat, cum ne manum
 quidem conseruisset, effusè
 in fugam se dedit, armo-
 rum strepitu perterritus; ne-
 que bellico clamore perso-
 nantium exercituum vocife-
 rationem sustinens. Cūque
 interrupti ordines, ac per-

χρεία, ἐς Νωρικούς δὲ, καὶ
 Παιόνας ἀφυλάκτως ἤλθ'· δεῖν
 αὐτῶν πάρος, ἀλλ' οὐχ ὄπλων,
 σὸ δὲ ἀνδρείας οἰόμενος. ὁ δὲ
 καταμαθὼν ἐπὶ τῆς
 δυσημῶν ὁ στρατεύμα. εἶ-
 περ δὲ ἐκείνος, διώκειν, ἔχ'·
 δὲ καταπρατηγείσθαι νομίσας.
 ἕως ἐς πῶν εὐρυχωρίαν ἀμφὸς
 κατέστητε. τῶν πεδίων δὲ τῶν
 παρ' τῆς Μύρσης ὀφθέντων,
 ἐπὶ τῶν μὲν ὀπίσθως ἕπε-
 πῆς ἕκατέρου, περὶ τε ἐν
 μέσῳ· ἔχων δὲ αὐτοῖς, ὡς βα-
 σιλεύς, τ' ποταμὸν ἐν δεξιᾷ,
 ὡς λαγὺ τοῖς πολεμοῖς ἕπε-
 βαλόμενος, ἐπὶ τῶν μὲν εὐ-
 γῆος, ἔ διέλυσας πῶν φά-
 λαγγα, ἕπε πῶν στρατῶν σπ-
 κειμένῳ ὀφθῆς· ἀπὸ αὐτοῖς
 ἀπείρου πολέμου καὶ στρατη-
 γίας αὐτῶν χρημίσθητος. ὁ δὲ
 τῶν διώκειν ἕπε λαμβάνων,
 σὸ δὲ ἐς χεῖρας ἀφικόμενος,
 ἔφευγε καρτερῶς, ἐκπλα-
 γαίς τὸν κτύπον τῶν ὄπλων,
 σὸ δὲ τὸν ἐνυάλιον παμᾶνα τῶν
 στρατοπέδων ἐπαλαγγίζοντων
 ἀδελῶς αἰκούων. ἀφελυθείσης
 δὲ οἱ στρατιᾶται τῆς τάξεως

I

συνιστάμενοι καὶ λόχοι, πάλιν τὴν ἀγῶνα κατέλαβον. ἀγχιμάχοι μὲν ὀφθαλμοὺς φέροντες, ἐπὶ τῆς ἀπίσιν ἀπασιν ἀνδράσιν ἐφ' αὐτῶν δεῖξαι συμβαῖνον, στρατιώτῳ Κελτῶν, στρατιώτῳ ἐκ Γαλατίας τὰ κῆρα τοῖς πολεμοῖς δεῖξαι. οἱ βάρβαροι δὲ τὴν ἐπιπόδον ἀπεγνωκότες εἰ παύσασθαι, ἢ κρατεῖν, ἢ θνήσκειν δραστήριες τι δὴν τοῖς πολεμοῖς ἠξίου. τοῖς μὲν οὖν ξυμπαύ τυράνῳ ποσούτων παύειν δράσας, ἐπὶ τῆς δὴν τῆς χρεῖν ὁμῶς πολλήν παρθυμία. οἱ δὲ τῆν ὅλων κρατήσαντες, ἀγχιμάχοι μὲν ἑλλήνοισι, καὶ τῶν βασιλέα, πρὸξενόμαχοι δὲ ὑπὸ τῆν πάλαι καπορθωμάτων, ἐπὶ τῆν ἐν χερσὶ λαμπαρῶν, ἐπὶ τῆς ἀπίσιν ἔργων, τέλος ἀξίον τοῖς παρθυμῆνοισι ὀφθαλμοὺς φιλοτιμοῦμαχοι, πάντα ὑπὸ ἐμῶν ἠδέως πόνον ἐκίνδυνον. ὡς τῶν οὐκ ἀρτι τὴν παρθυμῆως ἀρχομάχης, συνιστάμενοι πάλιν, ἔργα πόλεως ἐπεδείκνυτο ἐπὶ θυμῶν γυμνασία. οἱ μὲν, ὠπυμάχοι παρὶ τοῖς ξί-

turbati forent, centuriatim collecti milites rursus praelium redintegrarunt. Quippe pudebat ipsos fugientes videri; ut, quod mortalibus omnibus incredibile videretur, id in seipsis contigisse monstrarent; militem scilicet Germanum, Gallumque militem hostibus terga vertisse. At barbari si vincerentur de reditu desperantes, aut victoriam reportare, aut damno saltem aliquo affectis hostibus emori cupiebant. Igitur tantum iis, qui cum tyranno erant, audaciæ suppetebat, tantæque ad subeunda, excipiendæque pericula alacritas, ac fiducia. At qui ante omnia vicerant, mutuo inuicem pudore, & imperatoris ipsius ducti, ac rerum olim gestarum conscientia excitati, egregiorumque, atque omni fide maiorum recordatione facinorum, cum rebus antè gestis consensaneum finem imponere cuperent, libenter laborẽ omnem ac periculum sustinebant. Quare velut tũ primũ in- itum esset certamen, redintegrata pugna, animi & audaciæ memorabilia cum primis exempla præbuerunt. Nam alij se in medios enses cõlice-

re; alij hostium clypeos arripere; equites verò, quotquot vulneratis equis excussi erant, in legionarios pedites mutari. Hæc dum ab illis geruntur, qui cum tyranno pedites urgebant; anceps aliquandiu praelium fuit: donec catafracti, ac reliqui generis equites, alij sagittando, alij immixtis equis plurimos occiderunt, vniuersos verò magno impetu disicerunt. Quorum alij ad campum fugã contendebant: & ex iis pauci ægrè noctis beneficio seruati sunt: cæteri in flumen sese præcipites dabant: qui omnes tanquam boum, vel pecorum greges compulsi in vnum agebantur. Hunc de tyranni ignauia fructum exercitus ille reportauit, qui sua illi virtute ac fortitudine nihil utilitatis attulit. Tu verò trophæum post victoriam erexisti paterno longè celebrius. Hic enim militibus his fretus, qui inuicti hactenus habiti fuerant, infelicem senem debellauit. Tu verò florentem, ac vigentem adhuc non malis duntaxat, quæ perpetrabat, sed & iuuentute ipsa tyrānidem cum institutis à te ac com-

φρασι λαμβανόμενοι δὲ ἄλλοι τὴν ἀσπίδων καὶ τῆν ἵππων, ὁπόσας ἵπποι τραχύντες ἀπεσείοντο. παρὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μετεσκέδαζοντο. ταῦτα ἔδρων οἱ ξυμπαύ τυράνῳ τοῖς περὶ οὖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ὑπὸ ὁ πόλεμος ἐξ ἴσης. ἕως οἱ παρθυμῆνοισι, καὶ τῶν λοιπῶν τῆν ἵππων πλήθος οἱ μὲν ἐκ τῶν ξυμπαύτων βάλλοντες, ἄλλοι δὲ ἐπελαύνοντες τοῖς ἵπποις, πολλοὺς μὲν ἐκτείνον, ἐδίωκον δὲ ἀπομάχας καρτερῶς. τινὰς μὲν παρὶ τῶν πεδίων ὀφθαλμοῖς φέροντες, ὡς ἢ ἢ ἢ ὀλίγοις ἀπέσασε μόλις. τῶν λοιπῶν δὲ εἰς τὴν ποταμὸν κρατήσαντες, κατὰ τῶν βοῶν, ἢ βοσκυμάτων ἀγέλη συνελαμῶμενοι. ταῦτα ἐκείνο τῶν στρατευμάτων τῶν τῶν τυράνῳ δὴλίας, ὅθεν ἐκείνο ὀφθαλμοῖς ἐκ τῶν ἀνδρείας τῶν ἀπὸ μάχης ἀπέλαυσε. ἔσπαμον δὲ ἀνέστησας ὅτι τῆν νίκη τῶν παρθυμῆνοισι λαμπαρῶν. οἱ μὲν γὰρ τοῖς τῶς ἀμάχους δοκίμοις ἀγῶνα, ἐκράτει ἡρόντος δυσχυρῶς. σὺ δὲ ἠβασάν, ἐπὶ ἀμάχους ἐπὶ τοῖς κακῶς μόνοις, οἷς ἔδρα, τῆν νεότητι δὲ πλέον, τῶν τυράνῳ ἀπὸ τῶν παρθυμῆνοισι, τοῖς ὑπὸ τῶν παρθυμῆνοισι.

σιδυαδεισι στρατοπέδοις παλαι-
 ταξιδυμος. τις γδ ειπειν εχθρ
 παρδθεν αυτοκρατορων ιππι-
 κλω δυναμιν κη σιδυλω τω ο-
 πλων τοιαυτω δπινοησδμτα κη
 μιμησδμδρον ; η παρδτος αυ-
 τος εβυμνασδμδνος, διδδσκα-
 λος εχθρου τοις αλλοις οπλων
 χρησδως αμδχου. παρδ ης ει-
 πειν πολμησδμτες πολλοι της
 αξιδας διημδρτον. ωςδ οσοι τω
 λογων ακουσδμτες υστερον ιδειν
 νυτυχισδμ, τας ακοας σαφως
 απισοτερας εγνωσδμ ετι τω
 ομμδτων. απειρων γδ ειχες
 ιππεων πληθος, κη παρδμ δμ-
 δριδμ τας βπει τω ιππων οχου-
 μδμοις, οις σκυηρμσο τα μελη
 κη μιμησιν τδ δμ θεσπιδης φυ-
 σεως. δπο μ ακρων τ κερτων,
 εις τοις ακκιδας εκδθεν ο βπει
 τοις ωμοις κη ο θωραξ τμημα-
 των κη δ φερρον κη ναπα σκυαρ-
 μοζομδνος, δ κερνος αυτα παρδ-
 σδμτω σιδυδν βπεικιδμδνος, δμ-
 δριδμτος λαμωρε κη ειλδοντος,
 κη δρεχθ τ οφιν. επει μηδδ κνη-
 μη κη μηρο, μηδδ ακροι ποδες
 τ σιδυης τω τως ερημοι λειπον-
 pedes in eo armorum habitu nudi, atq; in tecti relinqueren-

28. ηγες

paratis exercitibus bello su-
 perasti. Quem enim veterum
 imperatorum referre
 potest quispiam, qui robur
 equitum, atq; armorum ge-
 nus eiusmodi excogitarit un-
 quam, aut expresserit imi-
 tando? Quod tu primus om-
 nium studiosè excolens, cæ-
 teros exemplo tuo inexpu-
 gnabilem armorū vsum do-
 cuisti. De quo cum plerique
 dicere instituisset, ab rei me-
 rito & dignitate plurimum
 abfuerunt; adèd ut qui quod
 oratione perceperant post-
 modum oculis vsurpare pos-
 sent, minus auribus, quàm
 oculis credèdum esse perspi-
 cuè cognoscerent. Habebas
 enim infinitorum propemo-
 dum equitū multitudinem,
 qui velut statuè in equis infi-
 debāt: quibus ad humanicor-
 poris imitationè accommoda-
 ta mēbra erāt, & ab ipsis ma-
 nuū carpis ad cubitos, inde ad
 humeros vsq; compacta. tum
 ex segmentis & squamis co-
 agmētatus thorax pectori ap-
 plicatus, & tergo: galea itē,
 cum facie ipsa, ferrea, & im-
 posita capiti, splendentis &
 coruscantis statuè imaginem
 præbebat: cum neque crura
 ipsa, vel femora, neq; summi

tur. Quæ cum textis velut
 quibusdam ex tenuibus ha-
 mulis cum lorica commissa
 sunt, nullam corporis partem
 nudam videri sinunt. Nam
 & manus ipsæ textis eiusmodi
 operiuntur, ut ad infle-
 xionem digitorum accom-
 modentur. Hæc tamen per-
 spicue explicare nostra co-
 netur oratio, quia tamen af-
 sequi minus potest; qui am-
 plius aliquid scire velint, hos
 armorum spectatores, non
 eorum, quæ de iis narrantur,
 auditores esse cupit. Nos au-
 tem, quoniam primum illud
 bellum exposuimus, quod
 autumnò exeunte gestū est,
 vtrumnam institutā hîc nar-
 rationè omitemus? An po-
 tius rebus ipsis gestis finem
 suum, & exitum, vobis præ-
 fertim id optantibus, impo-
 nere debemus? Igitur post
 hæc hiems consecuta eua-
 dendæ pœnæ tyranno facul-
 tatem concessit. Deinde per
 præconem denūtiationes fa-
 ctæ magnificæ, & imperato-
 ria magnanimitate dignæ:
 quibus omnibus, qui cum
 tyranno fuerant, impunitas
 est proposita, præterquā iis,
 qui cum eo nefandarum cæ-
 diū participes fuissent. Quā-
 obrem domos suas, opes, ac

ται. σκυαρμολομδμων δε αυτα
 τως θωραξι δμδμτων εκ κρικη
 λεωτα πεπομδμων οιονει υφα-
 σματων, ωςδεν αυ οφθειν τδ σω-
 ματος γυμνον μερος. ατε ετ
 χερων τως υφασμασι τουτοις
 σκεπομδμων, παρδς δ κη κημ-
 πομδμοις επακολαθειν τοις δα-
 κτυλοις. ταυτα ο λογος παρδ-
 ησησθ μ σαφως βπειθυμει, δπο-
 ληπομδμος δε, θεατα τδ οπλων
 τως μαθειν τι πλεον εθελωντας,
 ουχι δε ακροατας της παρδ
 αυτων διηγησεως αξιοι ημεδς.
 ημεις δε βπει τδ παρδτον πο-
 λεμον διεληλυθαμδμ, ληρου-
 σης ηδη της οπωρας, αρ εν-
 ταυτα παλιν αφησδμδμ τδ διη-
 γησιν; η παντως δ τελος α-
 ποδιδυμαι τδ εργων ποθοδσιν α-
 ξιον; επελαβε μδμ ο χημων,
 κη παρδρε θεσφυγειν τιω
 τιμωειδμ τον τυραννον. κηρυ-
 ματα δε ευ λαμωρα, κη
 βασιλικης αξια μεγαλοφυ-
 χιας. αδδα δε πασιν εδιδδοτο
 τως τεξαμδμοις μτδ τδ τυραν-
 νου. πλω ειπις δυοσιων οικει-
 να φδνων εκοινωνδς. απελαμ-
 βαγον τας οικιας απδμτες, κη

τὰ χημάτα, καὶ πατείδας, οἱ μὴ δὲ ὄψασθαι πρὸς φιλιππάτων ἀποτοῖς ἐλπίζοντες· ὑπεδέχου ὁ ναυτικὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπὶ ἀναρχομένον, πολλοὺς ἐκείθεν πολίτας καταχρον φέρωντας, οἷμα, πλὴν τῆς τυραννῶν ὁμότητα. ἐπεὶ δὲ ὁ κατὰ ἐξ ἀνάγκη στρατεύεσθαι, πάλιν ἐφεισθήκεις δὴνάς τῶν τυραννῶν. ὁ δὲ παρῶν ἀλλετο τῶν Ἰταλῶν δυσχερίας, καὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς ἐκείθεν κατὰ τὸν θηεῖον ἐναποκρύψας τῶν διωγμάτων, αὐτὸς ὁ δὲ ἰσχυρὸς ἐπὶ τῶν ἀναρχῶν δὲ αὐτὸν εἰς πλὴν πλησίον πόλιν τυφώσασθαι, καὶ πολυτελή, ἐν πόλιν γύρει καὶ τυφῶν ἐπειθε τὸ χηρόνον· ὁ δὲ κατὰ αὐτὰ παρῶν σωτηρίαν τῆς ὀρεῶν πλὴν δυσχερίας μόνον οἰόμενος. ἀκόλαστος δὲ ὢν φύσιν, κερδαίνειν ἤθετο ὁ χηρῶν παρῶν ὅτι θυμῶν ἐν ποσούτοις κακῶν. δῆλος τε ἰὼ πεπιτυκῶν, λίαν ἀσφαλῶν αὐτὰ τὰ πρὸντα ἔχον, ἀποτειχίζομένων ἐν κύκλῳ τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τοῖς ὄρεσι· πλὴν ὅσον

patriā vniuersi recuperarūt, qui quidem nullam earū rerum, quas haberent carissimas, visuros se amplius existimarent. tūm tu classem ex Italia venientem excepisti, quæ quamplurimos illinc ciues propter tyrannorum, vt opinor, crudelitatem, fugitiuos ac profugos aduehebat. Posteaquam verò belli atque expeditionis incundæ tēpus inuitare cœpit, rursus instare tyranno, atque imminere cœpisti. Ille verò Italiæ prærupta, & inaccessa loca præ se habebat. ac velut fera quædam in montibus, qui illic sunt, copias suas occultās, ipse in apertum exercitum suum educere non audebat. Cūmque se propinquum in oppidū luxu ac deliciis referatū recepisset, ludis ac voluptatibus tempus conterebat. Nam ad salutem sibi prærupta montium sufficere arbitrabatur. naturā verò in libidines propensus cūm esset, tantis in periculis indulgere voluptatibus in lucro ponebat. Apparebat autem ipsum præsentī rerum statu, vt à se optimè cōstituto, valdè confidere. propterea quòd montibus vniuersa circum Italia, quasi muro cingitur, præter-

quā dimidia fui parte, quam palustre atq; vliginosum mare cōplectitur, Ægyptiorum paludibus simile; quod eam naualibus hostium copiis inaccessibleam reddit. Verūm nullum contra viri virtutem ac temperantiā natura ipsa posse videtur libidinosi ac timidis hominibus munimētum opponere: quæ quidem prudentiæ cum fortitudine pari consensu imminenti cedere, atque subiici cogit omnia: ac iam olim artes excogitauit, quibus eorum, quæ hætenus fieri non posse videbantur, planam viam, atque expeditam habuimus. tūm singulis in rebus gerendis quod plerisque non posse perfici videtur, ab continēte viro optatum ad finem perducitur. Quod cum re ipsa tūm, Imperator, ostenderis, meritò institutas de eo orationes admiseris. Igitur & sub dio stationem tuam fixeras; tametsi vicinum esset non contemnendum oppidum: & militibus tuis non vocis imperio, sed factis, & exemplis ad labores capessendos & pericula præeundo, ignotam hætenus viam omnibus reperisti. Ac cūm delectam ex omni exercitu armatorū ma-

δὲ ἡμισείας ἢ ἡμίσειας τετραγώνων οὐσα, καὶ τοῖς Αἰγυπτίων ἐλεσιν ἐμφορῆς, ἀβαστον καὶ νήπιτη στρατῶν πολεμίων ἀνδρῶν κατὰ τῆσιν. ἀλλ' εἰσὶν ὅσοι ἐν ἡ φύσιν παρῶν ἀνδρῶν στρατῶν καὶ σαφροσύνη, τοῖς ἀκατάστοις καὶ ἀλλοῖς ἐρύμα μνησθήσασθαι, πᾶντα ὑποχωρεῖν φρονησὶ μὲν ἀνδρείας ὅτι οὐσιν ὁ δὲ ἀσθενῶντα· πάλαι τε ἡμῖν δὲ ἄλλοις τῶν τέχνας, δι' ὧν εἰς διπλοῦσαν τῆς τῶν ἀπόρων δὲ ἀνδρῶν κατὰ τῆσιν, καὶ ὅτι τῆς κατὰ ἕκαστον ἐργῶν ὁ πολλοῖς ἀδύνατον εἶναι φανόμενον, ὅτι τελευτήσασθαι ἀνδρῶν σαφρονοῦ. ὁ δὲ καὶ τότε τοῖς ἐργῶν, ὁ βασιλεὺς, δείξας, εἰκότως δὲ ἀποδέχοιο τοῖς ἐπὶ αὐτῶν λόγους. ἐστρατευες μὲν γὰρ αὐτὸς ἰσχυρὸς· καὶ τῶντα πλησίον πρῶτος πόλεως ὁ Φαύλης· τοῖς στρατευομένων δὲ ὅσοι εἰς ὅτι πάλαι τῶν πάλαι τῶν πονῶν καὶ κινδυνῶν, ὅσοι ὢν δὲ αὐτὸς ἐστρατευομένων, ἀπὸ τῶν μὲν δὲ ἀνδρῶν ἀγνωστον τοῖς πᾶσι· πέμψας δὲ ἀξιόμαχον τῆς διωγμάτων ἀπάσης

ὅπλα τῶν μοῖραν εἶτα ὅτι σαφῶς
 ἔγνωσ αὐτὸς τοῖς πολεμίοις ἐφε-
 ρῶσας, αὐτὸς ἀναλαβὼν, ἦγες ὁ
 εὐράτευμα, καὶ κύκλω παρρησιῶν
 πόλεων ἐκράτησας. Ταῦτα ἐ-
 δρατο παρὸ τῆς ἑω, ἠγέλοτο ὅτι παρὸ
 μεσημβρίας τῶν τυραννῶν ἀμίλλ-
 λαις ἰπαιχμῶν, καὶ πύργων πορο-
 σκαθισμῶν, καὶ τῶν κερμάτων ἐδὲν
 ὑπὸ τῶν πύργων. τίς μὲν γέροντες ἐκ τί-
 νος, ἔπειτα πύργων γὰρ μὴ εἶχεν
 ὑπὸ τῶν κερμάτων, καὶ ὅπως ἐκλιπῶν
 ἐφύλαξε τὴν πόλιν, καὶ τὴν Ἰταλίαν ἀ-
 πασημ, ἰδὲς φόνους καὶ τῶν παρὸθεν
 ἀδικίας ἐκκαθαρομένων, καὶ τῶν
 κερμάτων ἀπὸ εἰς λόγους διηγεῖσθαι.
 ἐμῆμε δὲ βασιλείας ἀνακωχῆς
 τυραννῶν, ὅθεν τι μείον τῶν ἐμῶν παρὸθεν
 δραστῶν. ἔτις ὅθεν παρὸθεν
 πονηρίαν ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀλλ'
 " ὁ θεὸς ἐξέδωκε καθαρότητα διὰ τῶν
 τῶν σώματος. ἀφικόμενος γὰρ εἰς
 " Γαλατίας ὁ χριστὸς ἔπειτα καὶ νό-
 μιμος ἀρχὴν, ποσούτων " αὐτῶν
 γέροντες χαλεπώτερος, ὡς εἰ τις
 παρὸθεν ἀπὸ δειφύγων ὑψηλῆς
 πύργων ἔστος ὁμότητος, τῶν
 τῶν ἐξουσιῶν, ἡμας κεχαρισμέ-
 νων αὐτῶν τῶν ἀθλίων πολιτῶν
 κερμάτων συμφορῆς ἀρματος

γρ. ἔστις
 γρ. Γαλα-
 τῶν
 γρ. αὐτῶν

num misisses, posteaquam ad
 hostem eam peruenisse sen-
 sisti, tūm cum omnibus co-
 piis progressus es : iisque in
 orbem circundatis, de om-
 nibus victoriam reportasti.
 Hæc cūm ante auroram ge-
 sta essent, ad tyrannum ante
 meridiem perferuntur : qui
 equestribus certaminibus ac
 ludis erat occupatus, nec
 præsentem rei euentum ex-
 spectabat. Porro quis ex quo
 tūm demūm fuerit; ac cui-
 usmodi de præsentem rerum
 statu animum habuerit, &
 quemadmodum vrbe illa; &
 Italia omni derelicta profu-
 gerit, & anteactas cædes, ac
 priora illa facinora repurga-
 uerit; ea, inquam, omnia
 complecti dicendo nihil in
 præsens attinet. Sed enim
 breui aliqua relaxatione cō-
 firmatus, nihil ininus iis, quæ
 antè gesserat, perpetraturus
 erat. * * * * *
 Nam cūm ad Gallos se egre-
 gius ille princeps, ac legiti-
 mus recepisset, ita seipso
 molestior ac difficilior exti-
 tit; vt si qua eum pœnæ spe-
 cies atrox ac crudelis effugif-
 fet, hanc excogitans, iucun-
 dissimum sibi spectaculum
 ex ciuium calamitatibus præ-
 beret. Siquidem viuos ho-
 mines

mines curribus alligans, ra-
 pique permittens, aurigis vt
 traherent imperabat: cūm
 adesset ipse, ac quæ gererē-
 tur aspiceret, atque id genus
 aliis perpetuò se spectaculis
 oblectaret: donec tanquam
 Olympionices quidam ter-
 tio illum congressu deiiciens
 ac prosternens, meritas sibi
 ipsi pœnas eum infligere co-
 egisti, vt se suo gladio tranf-
 uerberaret, quem multorum
 antea ciuium cruore tinxer-
 rat. Hac ego victoria præ-
 stantiozem nullam vnquam
 ac iustiozem fuisse censeo,
 nec quæ maiorem communi
 hominum generi volupta-
 tem attulerit: quod tanta
 crudelitate ac sauitia verè
 tūm liberatum ac solutum
 fuerat: deinceps verò ea le-
 gum æquitate recreatum sit,
 quæ nos hæctenus fruimur, &
 vtinam, ô præclara in omni-
 bus numinis prouidentia!
 quàm longissimo tempore
 perfruamur! Mihi verò, qui
 res omnes gestas persequi
 cupiam, sed minimè tamen
 assequi possim, meritò ve-
 niam concesseris, Imperator
 præstantissime; si neque clas-
 ses illas Carthaginem missas
 commemorem, quæ & ex
 Ægypto comparata, & ex

ζῶντας ἐκδήσας, καὶ μετὰς φέ-
 ρεσθαι, τοῖς κυρίοις ἐλκεῖν ἐκέ-
 λθεν, αὐτὸς ἐφεσηκῶς, καὶ θεώ-
 μητος τὰ δρώμενα. καὶ πῶς ἐ-
 τέροις τοῖς αὐτὸν ψυχασθῶ-
 γων τῶν πόλεων διετέλεσε χροῖον.
 ἕως αὐτὸν καθαροῦ Ολυμπιονί-
 κης παρὸ τῶν τελευτῶν παλαίσματα
 καταβαλὼν, δίκην ὀπίσθινον τῶν
 τετολημμένων ἀξίαν κατηνάσ-
 κησας, ὡς ἔμελλε διὰ τῶν φέρων
 ὁ αὐτῶν ξίφος, ὁ πολλῶν πο-
 λιτῶν ἐμίσησε φόνου. ταύτης ἐγὼ
 τῆς " νίκης ἀμείνω, καὶ δικαιοτέ-
 ραν ἔποτε γνέσθαι φημί, ὅθεν
 ἐφ' ἧς μᾶλλον ὁ κοινὸν ἀνδρα-
 πῶν ὑφ' ἑσθῆς γῆρος, ἡσυχίας
 ὁμότητος καὶ πικρίας ἀφερῶν ὄν-
 τας ἐλύθησαν, δυνάμει δὲ ἡδὴ
 γαυρομένη, ἡς τέως ἀπολαύο-
 μεν, καὶ ἀπολαύσασμεν γὰρ ὅτι
 πλέον, ὡς πόλεων ἀγαθῆ παρὸθεν
 νοία. Ἐμοὶ δὲ ποσοῦτον ἐπέλ-
 θεῖν ἀπασὶ τοῖς παρρησιῶν, ἀ-
 πολεμῶν δὲ, συγγνώμην
 εὐκότως, ὡς μέγιστε βασιλεῖ,
 παρὸθεν εἰ μήτε τῶν ἀπο-
 σόλων τῶν ὅτι Καρχηδῶνα
 μνημονοῦμι, ἀπὸ τε Αἰγύ-
 πτου παρὸθεν ἀναστάντων, ἔτ'
 K

Ἰταλίας ἐπὶ αὐτῇ πλω-
σάντων· μήτε ὡς τῆς Πυρη-
ναίων ὄρων ἐκράτησας, ναυσὶν
ἐκπέμφας ἐπὶ αὐτὰ στρατευ-
μα· μήτε τῷ ἔναγχος τοῖς πολ-
λάκις πορὸς τοῖς βαρβαροῖς
πορευθέντων· μήδ' εἴ τι ποῖσ-
τον ἕτερον τῷ παλαιῷ γερονός λέ-
ληθε τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ τὴν
Ἀντιόχου πόλιν ἐπώνυμον ἐπονο-
μαζούσθην ἀκέρω πολλάκις. ἐστὶ μὲν
γὰρ Δία τῷ κτήσαστα· πλεῖστὶ δὲ
ἦδη, ἔτι πορὸς ἀπασθρὸν βύπελαιον
ὅτι δέδωκε Δία σε, λιμνῶν δὲ ὄρ-
μοις τοῖς καταρροῖσι ποταμῶν
τα. τῆς δὲ ἐσθλῆς ποταμῶν ἀ-
σφαλές, ὅθεν ἀκινδύων ἐδόκη.
ἔτις μὲν πόρτα τῷ θαλάσσης τῷ
δε πορὸς ταῖς ἡύσι σκεπέλων πι-
κῶν, καὶ πετρῶν ὑφάλων ἀνά-
πλευα. πορὸς δὲ, καὶ κρύβας, καὶ
ἔσα τοιαῦτα πορὸς τῆς ἑσθλῆς
χων Δία σε γέρονεν, ἐσθλῆ ἀ-
νομαζέσθην ἀξίον. ὅποσα δὲ τῆ
πατρῶα πόλει πορὸς τετι-
κας, τεῖχος μὲν αὐτῇ κύκλω
περιβαλὼν, ἀρχαῖον τότε.
τὰ δοκοῦντα δὲ ἐστὶ ἀσφα-
λῶς τῆς οἰκοδομημάτων εἰς
ἀθάνατον ἀσφαλῆδον καταπι-

Italia eodem missæ nauiga-
runt: neque debellata à te
Pyrenæi iuga prædicem; quò
tu nauibus exercitum misisti:
nec ea porrò, quæ nuper
aduersus barbaros, & qui-
dem sæpè, gessisti: neque si
quid aliud iamdudum à te
perfectum plerisq; est inco-
gnitum. Nam & illam vr-
bem audio sæpius, quæ ab
Antiocho rege nomen accepit,
sibi de tuo nomen assumere.
Etenim à conditore
suo, vt esset, accepit: per te
verò opibus, ac diuitiis, &
omni genere commoditatũ
affluit; propterea quod por-
tus in ea ad nauium appul-
sum opportunissimos extru-
xisti. Hastenus enim ne orã
quidem ipsam legere tutum,
ac sine periculo videbatur:
adedò totum maris istius li-
tus scopulis quibusdam & sa-
xis mari depressis scatebat.
Iam porticus, ac fontes, cæ-
terãq; omnia, quibus à Præ-
fectis aucta illa tuo beneficio
& amplificata est, ne nomi-
nare quidem conuenit. Quæ
verò ad urbem patriam adie-
cisti quis numerando per-
censere possit: cùm ei mu-
rum vndique circumdederis,
quod tùm inchoatum fue-
rat; ac ruinosã quæque ad

æternam stabilitatem instau-
raris? Tempus meipsum de-
ficiet, si attingere singula, &
complecti velim.

Nunc illud in omnibus à
me antea dictis consideran-
dum venit, vtrumnam cum
virtute, atque optima animi
affectione confecta sint om-
nia. hoc enim orationis ini-
tio potissimum spectandũ ef-
se constituerã. Igitur quem-
admodũ te & erga parentem
piè, atque humanè gesseris;
& cũ fratribus perpetuò pa-
cem ac concordiam seruaue-
ris; vt & alterius libèter im-
perio te subiiceres, & cũ illis
moderatè, ac temperanter
imperium gereres; dudum
à me prædicatũ est, & nunc
rursum memoriã repetendũ.
Hoc verò si quis ab exigua
virtute profectum putet; is
postquam de Alexãdro Phi-
lippi, & Cyro Cambysis filio
cogitauerit, tùm demũ istud
ipsum collaudet. Nam ille
quidè penè adhuc puer non
obscurè præ se tulit patris se
imperium vltra ferre non
posse: iste auum suum e-
tiam regno spoliãuit. Atqui
nemo ita stolidus est, qui
non illud sibi persuadeat, te,
cum nihil animi magnitu-
dine, & honestatis, ac gloriæ

σεῖς, τίς δὲ ἀπεφθιμώσατο; ὅτι-
λείψα με τούτων ἕκαστον χρόνος
δηγούμενον.

Σκοπεῖν δὲ ὑπὲρ ἀπλῶντων
ἀξίον ἦδη τῶν ρηθέντων, εἰ μὲν
ἀρετῆς, καὶ τῆς βελτίστης ἐξέως
ἀπλῶτα γέρονε. τούτων γὰρ ἦδη
καὶ τῶν λόγων ἀρχαῖος μάλ-
ιστα πορὸς τὸ νοῦν ἠξίωσιν.
δοκοῦντα παρὲν μὲν βύπελαιον καὶ
φιλιπποπόλεως ὅπως πορὸς ἡ-
νέστης· ὁμοιοῦν δὲ πορὸς τοῖς
ἀδελφοῖς διετέλεσας τῷ ἀπλῶ-
τα χρόνον, ἀρχαῖος μὲν πορὸς
θύμωσ, στυάρχων δὲ ἐκείνοις
σωφρόνως παλαιὰ τε εἴρηται, καὶ
νοῦν ἀξίωσθαι μνήμης· τῆτο δὲ
ὅστις μικρῶς ἀρετῆς ἔργον ὑπέ-
λαβεν, Ἀλέξανδρον τῷ Φιλίπ-
που, καὶ Κύρον τῷ Καμβύσου
σκοπῶν ἐπαμείνω. ὁ μὲν γὰρ
μειράκιον ἔτι χρυμῶν νέον δη-
λῶσ μὲν τῷ πατρὸς ἐστὶ ἀνε-
ξόμωσ ἀρχόντος. ὁ δὲ, ἀφεί-
λετο τὴν ἀρχὴν τῷ πάππῶν.
καὶ ταῦτα ἐσθλῆς ὅστις ἠλίθιος,
ὅς ἐστι οἶεται μηδὲν ἐκείνων
μεγαλοψυχία, καὶ τῆ πορὸς
τὰ καλὰ φιλοτιμία λειπό-
μενον, ἔτις ἐγκρατῶς, καὶ σω-

Φρόνως τὰ πατεὶ καὶ τοῖς ἀ-
δελφοῖς προσενέειπον. πα-
ραχούσης γὰρ τῆς τύχης τὸν
καρτὸν, ἐν ᾧ τῆς ἀπάρτων ἡ-
γεμονίας ἐχρῆν μετέπειθε-
ναι, πρῶτος ὠρμήσης, πολ-
λὰν ἀπαγρβύοντων, καὶ πρὸς
πάνδητα ἔμπειθαι ἔπιχει-
ροῦντων. ῥᾶτα δὲ καὶ πρὸς
ἀσφάλειαν τὴν ἐν χερσὶ πό-
λεμον διοικησάμενος, ἐλθού-
ροῦ ἔγνωσ τῆς δρχῆς τὰ κα-
τειλημμένα. δικαιοτάτῳ μὲν,
καὶ οἷαν οὐπω πρῶτον ἔλαβε
πρῶτασιν πόλεμος, τῆς πρὸς
ἐκείνοις ἔχρας τιθέμενος. οὐ-
δέ γὰρ ἐμφύλιον ἄξιον προσ-
αγρβύειν τὸν πόλεμον, οὐ
βάρβαρος ἢ ἡγεμόν, ἑαυτὸν
ἀναγρβύσας βασιλέα, καὶ χι-
ροτονήσας στρατηγόν. τῶν ἀδι-
κημάτων δὲ τῶν ἐκείνου, καὶ
ᾧν ἔδρασεν εἰς οἰκίδῳ τῶν
σῶν, ἔχ ἡδύ μοι πολλάκις με-
μνήσασαι. ἀνδρφοτέραν δὲ τῆς-
δε τῆς πρῶτης πρὸς αὐτὸν
ἔχει; ἐφ' ἧ δῆλος μὲν ἡ ἀπο-
τυχόντι τῶν ἔργων κίνδυνος.
ἡ πρῶτος ἢ ἡδὲν κέρδιος χά-
μιμινε dubitasti. Neque id lucri aut commodi gratiâ : non

cōtētione illis esset inferior,
ita nihilominus se erga parē-
tem, ac fratres temperatum
moderatūq; præbuisse. Post-
eā enim, cū illud se tēpus
obtulisset, quo tempore totū
in suam potestātē imperium
vindicādum erat; primus tu,
reclamātibus multis, ac con-
traria omnia persuadētibus,
obtinere illud aggressus es.
Itaque vbi presentē pugnam
nullo negotio, atq; ad secu-
ritatem aptissimē cōfecisses,
occupatas imperij partes li-
berare in animum induxisti.
Cui quidem bello causa, ti-
tulūq; præfixus est longē
iustissimus, ac cuiusmodi an-
teā nullus fuerat; odium sci-
licet cōtra hostes imperij sus-
ceptum. Neque enim ciuile
bellū illud appellari par est,
cuius dux erat barbarus, qui
se & imperatorem appella-
rat, & ducem creatat. Nam
de illius flagitiis, atq; in tuos
iniuriis, ac sceleribus recor-
dari sæpius, mihi quidem in-
gratū minimēque iucundum
est. Tuo verò illo factō quid
constantius, ac fortius est?
quod, cū intelligeres quā-
tum in eo periculum esset, si
minus istud ex animi senten-
tia successisset, aggredi tamē

vt immortalē tibi gloriam
ex eo quæreres, cuius causā
clarissimi plerumque homi-
nes mortem oppetere non
verentur : qui animas suas
cum gloria perinde ac pecu-
nia commutant. neque por-
rò amplioris imperij, ac splē-
didioris cupiditate ductus :
cū ne iuuenis quidem vn-
quam id admodum concu-
pieris : sed solā rei ipsius ho-
nestate impulsus, omnia tibi
sustinenda prius existimasti,
quā barbarū cereres Ro-
manis imperantem, ac præ-
sidentem legibus, & Remp.
constituentem, prōque com-
muni salutē vota concipien-
tem; eum, inquam, qui se
tot sceleratis facinoribus, ac
cædibus obstrinxisset. Sed
apparatus, ac copiarum ma-
gnificētia, & sumptuum
magnitudo cui non admira-
tionem ac stuporem adferat?
Atqui de Xerxe illo sic acce-
pimus, qui aduersus Græcos
vniuersam Asiā commouit,
non minus quā decem an-
norum spatium ad appara-
tum belli huius insumpsisse:
atque ita cum mille ducen-
tarum nauium classe profe-
ctum, iisdem, opinor, ex lo-
cis, ex quibus ipse non intē-
gris decem mensibus extru-

ειν, ὅθεν κλέος ἀείμνησον ἀν-
τωνούμενος, ἡσπ' οὐ καὶ ἀπο-
θνήσκουσιν ἀνδρες ἀγαθοὶ πολ-
λέκις ἑλμύσιν, οἷς πρὸς δρ-
γέιον, τῶν δέξων, τὰς ψυ-
χὰς ἀποδύμενοι. οὐτε μὲν δι-
ἑπιθυμίαν δρχῆς μείζονος καὶ
λαμπαρότερας, ὅτι μὴ δὲ νέω
τοῖς τούτων ἑπιθυμῆσαι σὺν-
βη. ἀλλ' αὐτὸ ὁ καλὸν ἐρ-
γων τῆς πρῶτης, πρῶτα
ἡσπ' οὐκ εἶναι, ὡς εἶναι ἰ-
δεῖν Ρωμαίων βάρβαρον βα-
σιλεύοντα, ἐ νόμον κέριον, ἐ
πολιτεῖαν καλεῖντα, ἐ τὰς
ἡσπ' τῶν κοινῶν βίχας ποιῶ-
μενον, τὸ τούτοις ἀσεβήμασιν
ἐνοχον, καὶ φόνους. τῆς πρῶ-
σκυθῆς δὲ αὐτῆς ἡ λαμπαρότης,
καὶ τῶν ἀναλωμάτων ὁ μέγεθος,
τίνα ἔχ ἱκανὸν ἐκπλήξασαι; καί-
τοι ἑξέρξω μὲ ἀκούω τὴν πῶ-
Asiā ἑπὶ τοῖς ἑλλήνας ἔξα-
νασῆσθαι χρόνον ἐπὶ ὅσον
ἐλάσσονα δέκα πρὸς τὸν πό-
λεμον ἐκείνον πρῶτασκυθῆ-
σασαι. εἶτα ἐπαγαγεῖν ἀφαι-
σῆσας πρὸς ταῖς χιλιάς τετρε-
σιν ἐκ τούτων αὐτῶν, οἷμα, τὴν πρῶ-
είων, ἔξ ᾧν αὐτὸς ἐν ἡδὲ ὅλοις

ἐνίων βουλευῆ· ἔσθι ἀπό-
 ρησι περὶ πόλεως μᾶς, ὅσδε
 ἐθνοὺς ἑνός, ὅσδε ἰσχυροὺς ὁ-
 μοῦ τοῖς φίλοις ἄρχαί, ἔ-
 τας ἐπ' αὐτοῖς ἡμᾶς ἀφάνει-
 μιν· ἀλλ' εἰ μὴ ἐ βασι-
 λείας ἔλθοιο κοινωνόν· ἕως
 ἤς ποσούτων ἑπομένους πό-
 νον, ὅ τῳ τυράννων ἡμῶς ἀ-
 νήρηκας· ὅσδε ἀξίον τῷ σαυ-
 τῆ καπορτωμάτων ἑπέλα-
 βες· ἔσθι μὴ χεῖρα μάλ-
 λον, ἢ ὅτ' χαίρειν πάντα δω-
 ρούμενος, ὅτι τούτων ὄρ-
 μισας πῶ γὰρ μὴ, ἀπασιν
 οἰμῆ γινώσκων γέρονε· τῷ μὲν
 γὰρ πρὸς τοὺς τυράννοις ἀ-
 γώνων κοινωνόν οὐχ εἴλου· τῆς
 ἡμῶς δὲ τ' οὐ μετὰ γόνα τῷ
 πόνων, ἡξίως μεταλαβείν
 ἰσχυροὺς ὅτε μὴδὲν ἐπι φοβερόν
 ἐδοκεῖ· καὶ τ' μὲν, ὅδε ἐπ' ὀλίγον
 ἀφελῶν δῆλος εἶ· τῷ πόνων δὲ
 ὅδε ὅτι σμικρὸν κοινωνῶν ἀ-
 ξιοῖς· πλὴν εἴπου δέοι πρὸς
 ὀλίγον ἐπὶ μόνον ἑρατεῦ-
 αῖ· πότερον οὖν καὶ πρὸς τούτων
 μῆτρων ἡμῶν, καὶ τεκμηρίων

ἰσχυροὺς

ἰσχυροὺς

ἰσχυροὺς

Vtrumnam igitur testibus orationi nostræ, aut indiciiis

præsentia deliberas. Neque
 istud tibi esse satis arbitraris,
 si vnius civitatis, aut provin-
 ciæ vnius, aut multarum si-
 mul amicis præfecturas, &
 eorum amplitudinem, ac di-
 gnitatem impertias: sed nisi
 præterea in imperij commu-
 nionem adsciscas, cuius gra-
 tia tantis susceptis laboribus
 tyrannorum genus extinx-
 isti, nihil à te rebus tuis gestis
 dignum esse factum putasti.
 Quam te ad voluntatem, &
 sententiam non adductum
 necessitate, sed sola ipsa vo-
 luptate impulsus esse, quam
 in largiendo omnia incredi-
 bilem capis, neminem igno-
 rare arbitror. Nam eorum
 bellorum ac certaminū, quæ
 contra tyrannos obiisti, so-
 cium tibi nullum adiunxisti:
 honorem verò ipsum cum
 eo solo communicare volui-
 sti, qui nullius tecum laboris
 particeps fuisset; tūm demū
 cum nihil amplius metuen-
 dum restaret. Ac cum de ho-
 noris amplitudine ne mini-
 mum quidem detrahas; la-
 borum tamen vel exiguam
 partem concedere non susti-
 nes: nisi fortè breui inter-
 dum tempore tecum in ex-
 peditione esse necesse sit.

opus est: an potius vel statim
 ex ipso dicente compertum
 est, nihil ab eo falsum, aut
 ementitum adferri? Verum
 de iis nihil est quod diutius
 verba faciamus. De tempe-
 rantia verò, prudentiæque
 tua: ac quantam in subdito-
 rum tibi animis beneuolen-
 tiam excitaris, paucis inte-
 rim dicere minimè erit ab-
 surdum. Quis enim ignorare
 omnium potest, tantum ab
 ineunte ætate, quantum in
 nullo vnquam hætenus fuit,
 virtutis huius in te studium
 extitisse? Et quidem de ea,
 quam à pueris habuisti, tem-
 perantia testem habes ido-
 neum parentem tuum; qui
 vni tibi imperij totius, ac cō-
 munium cum fratribus re-
 rum, ac negotiorum admi-
 nistrationem detulit: qui ne-
 que solus esses, neque filio-
 rum eius omnium natu ma-
 ximus. Illam verò, quam in
 virili ætate modò præbes,
 vniuersi percipimus: cum te
 sic erga populum, ac magi-
 stratus omnes gerere soleas,
 quasi civium quispiam sis le-
 gibus subiectus, non prin-
 ceptis, cui in leges ipsas pote-
 stas conceditur. Ecquis verò
 secundis vnquam te rebus
 insolentio rem animaduertit?

τῶν λόγων πρὸς δεῖ; ἢ δῆ-
 λον ἐκ τῆς λέξεως, ὅτι μὴ
 ψευδεῖς ἐπεισάγη λόγους. ἀλλ'
 ἕως μὴ τούτων, ὅσδε ἐπὶ
 πλέον ἀξίον ἐνδραστεῖν.
 σωφροσύνης δὲ ἕως τῆς σῆς,
 καὶ φρονήσεως, καὶ ὅστω βύ-
 νοιαν τοῖς ἑσπέροις ἐνδρα-
 γάσω, βραχέα διελεῖν τέως
 ἐσθι ἀποπον. ἡς γὰρ ἀγνοεῖ
 τῷ ἀπὸ τῶν τούτων ἐκ
 παιδῶν τῆς ἀρετῆς αὐτῆς ἐ-
 πιμέλειαν ἐργάσασθαι, ὅστω
 ὅσδε ἀλλος τῷ ἐμπαροδοῦν;
 καὶ τῆς μὲν ἐν πατρὶ σωφρο-
 σύνης μῆτρως ὁ πατήρ γέρο-
 νεν ἀξιοχρεῶς, ἑπὶ τὰ πρὸς
 πῶ ἀρχῆ, καὶ τὰ πρὸς τοὺς
 ἀδελφοὺς διοικεῖν ὅτι περὶ τῆς,
 ἰσχυροὺς ὄντι γε, ὅσδε πρὸς βύ-
 νότων τῷ ἐκείνου παιδῶν. ἰσχυροὺς
 δὲ ἐν ἀνδράσιν ἀπὸ τῶν ἀ-
 δανόμεθα, κατὰ τὸν πολί-
 του τοῖς νόμοις ἑσπέρωντος·
 ἀλλ' οὐ βασιλέως τῷ νόμον
 ἀρχόντος, ἀπὸ σου πρὸς φρο-
 σιμῶν τῶν πλήθ, καὶ τοῖς
 ἐν τέλει. ἡς γὰρ ἐγὼ μεί-
 ζον ἕως τῆς βύτης φρο-
 νήσεως; ἡς δὲ ἐπὶ τῶν

τοῖς κατορθώμασι ποσούτοις ὅ
πλήθος, καὶ τιλικούτοις ἐν
βραχυῖ χρόνῳ ἡμοῦμοις.
Ἄλλὰ τὸν Φιλίππου, Φασίν,
Ἀλέξανδρον, ὅτι τῷ Περ-
σῶν κατέειλε δυνάμιν, οὐ μόνον
τὴν ἀλλήν διαγὰρ πόρος
ὄγκον μείζονα, καὶ λίαν ἐπα-
ρτήν τοῖς πᾶσιν ὑπεροψίαν με-
ταβαλῆν. Ἄλλ' ἤδη ἔ τῷ φύ-
σματος ὑπεροψίαν, ἔ τ' ἀνδρα-
πίνης ἀπάσης φύσεως. ἡζίου
γὰρ υἱὸς Ἀμμωνος, ἄλλ' οὐ Φι-
λίππου νομίζεσθαι. ἔ τῷ συ-
σρατευομένων ὅσοι μὴ κατα-
κεύθην, μὴ δὲ δουλεύειν ἠπί-
σαντο, πικρότερον ἐκλογίζοντο
τῷ ἑαλωσέσθαι. Ἄλλὰ σὺ γε
τ' εἰς τ' πατέρα ἡμῶν ἀρα
ἀξίον ἐνταῦθα μεμνήσθαι; ὃν
ὅσον ἰδίᾳ μόνον σεβόμενος, αἰεὶ
δὲ ἐν τοῖς κοινοῖς συλλόγοις διε-
τέλης ἀνακρητύτων, καθαῶς ἀ-
γαθὸν ἤρωα. τ' φίλων δὲ ἀξιοῖς
γὰρ αὐτοῖς ὅσον ἀρετῆς ὀνόμα-
τος μόνον τῆς ἡμῶν. πολὺ δὲ
πλέον εἶναι τ' ὑπεροψίαν βε-
βαιῶς ἐπ' αὐτῶν τὸ ὄνομα. ἔστιν
οἷον ἀρα ἡς μεμφομένης ἀπι-
μῆαν, ἢ ὑμῶν, ἢ βλαβῶν, ἢ

aut elatum rerum gestarum
gloriâ, quæ tam multæ, tam
amplæ, tam breui tempore
sunt perfectæ? Atqui de Ale-
xandro Philippi filio nar-
rant, posteaquam is Persa-
rum vires, ac potentiam e-
uertit, non modò reliquam
vitæ rationem maiorem ad-
fastum, atque omnibus in-
tolerabilem arrogantiam com-
posuisse: verum etiam geni-
torem suum, ac communem
hominum contempsisse na-
turam. Hammonis enim se
filium, non Philippi existi-
mari volebat: & ex sociis
quotquot adulari, ac seruire
non possent, acriores pœnas
subire, quàm captiui ipsi, co-
gebantur. At honorem il-
lum, quo parentem prose-
cutus es, quid attinet dice-
re? quem tu non priuatim
solum venerari soles; sed &
publicè tãquam bonum ali-
quem heroem præconio tuo
celebrare. Ex amicis autem
tuis: (hos enim non appella-
tione sola hoc honore affi-
cis; sed multo magis re ipsa,
atque factis eam in illis ap-
pellationem comprobas) est
vel de ignominia vlla, vel
multa, vel damno aliquo
abs te illato, vel contemptu

denique leuiore aliquo, ma-
iorèue conqueratur? Sed ne-
mo est planè, qui eiusmodi
aliquid possit adferre. Ho-
rum enim alij extrema iam
ætate confecti, cum ad fata-
lem vsque vitæ exitum in
magistratibus perstitissent,
vnâ & Reipublicæ curâ, &
corporibus suis defuncti sũt;
bonorum suorum ad filios,
aut amicos, aut cognatos he-
reditate transmissa. alij la-
boribus, ac militiæ diuturni-
tate defessi, honesta missio-
ne impetrata; felices degunt
ac beati. alij porrò iam ex-
cesserunt è vita, quos popu-
lus omnis fortunatos puta-
bat. Omninò verò nemo est,
qui posteaquam eum hono-
rem consecutus est; tametsi
improbis postea deprehensus
est; vlla vel parua, vel graui-
ore pœna sit coërcitus: cum
id sufficeret, conuictum esse
maleficij, neque amplius ne-
gotium vllum faceffere.

Inter hæc verò omnia cum
talis effes, & initio fuiffes, ab
omni te voluptate, cui vel
minimum probrum subest,
purum te atque integrum ser-
uasti. Ac solum te arbitror
omnium post hominum me-
moriam Imperatorum; ac
propè dixerim omnium etiam,

πῶς μὴ ἐν ὑπεροψίᾳ, ἢ μεί-
ζονα; ἀλλ' ὅσον δὴ ἑδάμῳς εἰ-
πεῖν ἔχοι τοιοῦτον ὁσόν. τού-
των γὰρ, οἱ μὲν μεγαλοὶ σφό-
δρα, τὰς ἀρχαῖς εἰς τὴν εἰ-
μυρῶν τὴν τελευτῶν τῷ βίου

ἢ περιμείναντες, τὰς ὅτι με-
λείας τ' κοινῶν στυγαπέθεντο τοῖς
σάμασι πασι ἢ φίλοις, ἢ υἱοῖς μείν.
for. παρὰ
μαίναντες,
vel περι-
μείναντες.

πὸς ἡμῶν τοῖς κλήροις ὁσόν
πέμποντες. ἄλλοι δὲ πὸς τοῖς
πόνοις καὶ τὰς στρατείας ἀπα-
γορεύοντες, ἀφέσεως ἐντήμων
τυχόντες ἔωσιν ὀλίγοι. ἕντες δὲ
καὶ μετήλλαξαν, βῆ δαίμονες
ὁσόν τῷ πλήθει εἶναι κρινό-
μενοι. ὅλως δὲ ὅσον ἔστιν οὐδὲ
εἰς, ὅσον ὅτι τῶν ἡζίου
τῆς ἡμῶν, εἰ ἔ μωρηθῶς ὑπε-
ρον ἐφαίν, τιμωρίας ἐτύχε μι-
κράς, ἢ μείζονος. ἤρκεσε δὲ αὐ-
τὸν ἀπηνέσθαι μόνον, καὶ μηδὲν ἄλλο
ἐνοχλῆναι ἐπι.
ἀπηνέσθαι
ἄλλο

Ἐν δὲ τούτοις ἀπασιν ὧν,
καὶ γεγονῶς τοιοῦτος δὲ ἀρχῆς,
ἡδονῆς ἀπάσης, ἢ ὑπεροψίαν ὀνη-
δος καὶ μικρὸν, καθαῶς τὴν
ψυχῇ διεφύλαξας. μόνον δὲ
οἰμῶν σε τῷ ὑπεροψίαν αὐτοκτε-
πῶν. σχεδὸν δὲ, πᾶσι σφόδρα

ὀλίγων, καὶ πάλιν αὐθροῦτων, οὐκ ἀνδράσι μόνον ᾧ δόγμα πρὸς σωφροσύνην ᾧ δόγμα κέλυσον, καὶ γυναιξὶ δὲ τῆς πρὸς τοὺς ἀνδρας κοινωνίας. ὅσα γὰρ ἐκείνας ἀπαγορεύουσι οἱ νόμοι, τῆς γυναιξὶ φύσει τοὺς παῖδας ἔπιμελούμενοι, ταῦτα ὁ λόγος ἀπαγορεύει τῆς ἑπιθυμίας ᾧ δόγμα. ἀλλ' ἵνα μὴ τούτων ἔχον ἐπιπλέον λέγῃ, ἀφίημι. τῆς φρονήσεως δὲ ἀξίον μὴ ἔπαμνον διελθεῖν ἕδα υἱὸς βυχέρης· μικρὰ δὲ ὁμῶς καὶ ἵνα τῶν τῆς ῥητέων. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἔργα τῆς λόγων οἴμῃ πιστότερα. οὐ γὰρ ἔστιν εἰκὸς ποσά τι μὲν ἔργον, καὶ δυνάμιν μὴ παρὰ τῆς ἴσης διοικουμένην, καὶ κεραιουμένην φρονήσεως, ἵνα πολὺ μᾶλλον αὐτῆται μὲν γὰρ τῆς τύχῃ προχόντα πρὸς βραχυρᾶδιον· ἀφροσύνη δὲ τὰ δόγματα ἀγαθὰ διχα φρονήσεως, οὐ λίαν εὐκόλον· μάλλον δὲ ἀδύνατον ἴσως. ὅλως δὲ εἰ γὰρ καὶ ᾧ δόγμα τούτων τῆς ἐναργῆς φράξιν τεκμήριον, πολλῶν καὶ γυναιξὶ οὐκ ἀπορήσασιν. τίω γὰρ εὐθου-

Vide Notas.

paucissimis duntaxat exceptis, mortalium; non viris solum temperantia; sed & mulieribus exemplum dedisse, quemadmodum consuetudine cum viris utendum foret. Quæ enim leges illis prohibent, quibus curæ est, ut legitimi filij suscipiantur, eadem illa apud te ratio ipsa cupiditatibus interdicat. Verum cum de his plura adhuc memorare possim, missa facio. Prudentiam autem tuam pro merito collaudare etiam mihi difficile est, pauca tamen de hac etiam exponenda sunt. Quamquam verbis omnibus facta ipsa sunt, ut opinor, ad persuadendum efficaciora. Neque enim verisimile est tantam imperij amplitudinem ac potetiam, nisi pari prudentia administraretur, & contineretur, diu posse permanere. Nam fortunam sequentem breui aliquo tempore florere facile est. quæ verò comparata bona fuerint, sine prudentia conferuare, non adeò facile est; vel potius fieri fortasse penitus non potest. Cuius rei si euidentis aliquod argumentum quaeritur, & multa nobis, & non obscura suppetunt. Nam consilij dandifac-

gacitatem in eo sitam esse credimus, ut eorū omnium, quæ in agendo bona, atque utilia sint, optima quæque reperiantur. Quocirca considerandum illud est in omnibus, utrum inter ea, quæ à te gesta sunt, id ipsum numerari debeat. Igitur ubi concordia opus fuit, ultra etiam de iure tuo remisisti. ubi verò Reipub. succurrendum fuit, bellum promptissimo animo suscepisti. Ac Persarum vires ita consilio, ac prudentia circumuenisti, ut eas tuorum desiderato nemine profligaris. Contra tyrannos verò bellum diuides, alterum concione sola, & oratione superasti; cuius copias omnes intactas & illas accipiens, prudentiam magis, quam viribus debellasti. * * * qui quidem tantam Reipub. calamitatem attulisset. Verum manifestius ea de re disputando demonstrare illud omnibus cupio, qua re potissimum fretus, cum te tantis negotiis committeres, nullum non penitus ex animi sententia confeceris. Et enim ita persuasum habes; ciuium in principem beneuolentiam tutissimum ei esse propugnaculum oportere.

λίαν ἡπολαμβαίνοντι ᾧ δόγμα τὰς φράξας ἀγαθῶν, ἔ συμφρονῶν δὲ βυχέρη τὰ κέρησιςα. σκαπεῖν οὐκ ἀξίον ἐφ' ἀπάλων ἀπλῶς, εἰ μὴ τῆς ἐν ὅσῃ τῆς ἑπιπλέοντων. οὐκοῦν ὅπου μὲν ὁμοιοῦς χρεῖα, ἔχαρες ἐλατῆρῶς. ὅπου δὲ τοὺς κοινοῖς ἐχρεῖν βοηθεῖν, τὸ πῶλεμον εἴλου προθυμότητα. ἔ Περσῶν μὲν τὴν δύναμιν κεραιουμένης, ἕδενά τῆς ὀπλιτῶν ἀποβαλῶν διέφρησας. τὸ πρὸς τοὺς τυραννοὺς δὲ πῶλεμον διελῶν, τῆς μὲν ἐκέρησιςα τῆς δημηγυρίας, ἔ τὴν μὲν ἐκείνῃς δυνάμιν ἀκέρησις, ἔ κεραιουμένη ἀπαθῆ ἡ προεραβῶν κεραιουμένης κατεπολέμησας ἀφ' τῆς συ νέσως μάλλον, ἢ ἀφ' τῆς ῥώμης, τὸ ποσάτων τοὺς κοινοῖς ἀπτιον συμφορῶν. βούλησις ὅσα φέρερον ᾧ δόγμα τῶν εἰπῶν ἀπασι δεῖξαι, τῆς μάλιστα πητεύσας, ἔ τοσούτοις αὐτὸν ὅπτιδοὺς φράγμασιν, ὅδενός ὁλως δημαρτες. εὐνοιασ οἴειδεῖν ᾧ δόγμα τῆς ἱσχυρόων ὅπαρχῆν τῶ βασιλεύοντι ἐρμῆτων ἀσφαλῆσατον. ταῦ-

βαλῶν

πτω δὲ ὀπιπτάσθαι μὲν, ἔκ κε-
 λεύοντα, κατὰ τὸ εἰσφορὰς
 ἔκ φόρους, κτήσασθαι, πᾶν-
 τελέως ἀλογον. λέιπέται δὲ
 λοιπὸν, κατὰ τὸ αὐτὸς ὄρμη-
 κης, ὅτι πᾶσι εὖ ποιῆν, καὶ
 μιμῆσθαι πᾶσι θείαν ἐν ἀν-
 δεσφοῖς φύσιν. τὰ ὡς μὲν
 ἔχοντες ὄργην. τῶν πτω-
 ριῶν δὲ ἀφαιρέσθαι τὰ χα-
 λεπωτάτα. πᾶσι δὲ οἰμῆ
 τοῖς ἐξ ἄλλοις ὀπιπτάσθαι, ἔκ εὐγνω-
 μόνως προσφέρεσθαι. τῶντα
 πτωρῶν, τῶντα ταυμάσιων,
 τῶντα τοῖς ἄλλοις πτωρῶν
 μιμῆσθαι, πᾶσι Ρώμην μὲν,
 ἐπὶ τῆς τυραννὸς κατὰ τὸντος τῆς
 Ἰταλίας, ἀπὸ τῆς γεροῦσίας εἰς
 Γαυονίαν μετέστησας. πτωρῶ-
 μοις δὲ εἶχες τὰς πόλεις πρὸς
 τὰς ληπτουργίας. τῶν στρατευμά-
 των δὲ πᾶσι εὐνοίαν τῆς αὐτῆς ἀ-
 ξίως δικησέται, τὰς μὲν ἰσ-
 πῶν πρὸς τὴν Μύρση πα-
 ραταξέως μετέστηκει. ὅτι
 ἡ Ἰταλίας ἐκείνησας, πτωρῶν
 κατὰ λογί, ἔκ τέλη λαμπερῶν.
 ἀλλὰ ὅτι μικρὸν μὲν πᾶσι τῆς
 τυραννὸς δυστυχῆ τελευτῶν ἐν
 Γαλατία ἡρόμηνον, κοινῶν

ἔπει δὲ

Hanc autem iubendo & im-
 perando, quasi p̄sitationes,
 ac tributa, comparare sibi, à
 ratione penitus alienum est.
 Superest igitur, quemadmo-
 dum instituisti, benè de om-
 nibus mereri; ac diuinam in-
 ter homines imitari natu-
 ram: vt & in ira sis modera-
 tus ac clemens; & p̄cnarum
 difficillimas quasq; & acer-
 bissimas detrahas: afflictis
 porrò, & calamitate affectis
 inimicis tuis æquabilem te
 ac benignum præbeas. Hæc
 cum ageres, cum in pretio
 haberes, cum aliis imitanda
 proponeres; Romam ipsam
 quidem, tyranno adhuc in
 Italia dominante, per Sena-
 tum in Pannoniam transtu-
 listi: ac ciuitates ipsas ad tri-
 buta pensitanda promptas,
 ac faciles habuisti. Nā exer-
 cituum amorem, ac beneuo-
 lentiam quis pro merito pos-
 sit explicare? Etenim equi-
 tum copiæ ante prælium il-
 lud, quod ad Myrsam ge-
 stum est, iam ad te defecce-
 rant. Sed postquam Italiam
 in potestatem tuam redege-
 sti, idem ordines peditum ac
 nobilissimæ legiones fecerūt.
 Verùm illud, quod paulò
 post infelicem tyranni exitum
 in Gallia contigit, com-
 munem

munem in te omnium exer-
 cituum beneuolentiam indi-
 cavit; qui eum instar lupi re-
 pente dilaniarunt, qui per-
 inde, atque in solitudine ali-
 qua, muliebrem purpurā in-
 dutus, audacior esse cœperat.
 Qualem verò te post tam
 præclarum facinus exhibue-
 ris; atque vt clementer ac
 benignè omnes illius amicos
 ac familiares tractaueris, qui
 quidem nullius cum eo sce-
 leris participes fuisse con-
 uinci poterant; tametsi mul-
 ti ad accusandum calumniato-
 res confurgerent, qui id
 duntaxat monebant, vt su-
 spectam horum cum illo a-
 micitiam haberes; istud ego
 virtutis omnis caput, ac sum-
 mam esse statuo. Nam &
 summa cum æquitate, & iu-
 stitia; & multo prudentius à
 te factum arbitror. Quisquis
 verò aliud sentit, is cum ab
 vera de re existimatione;
 tum ab animo tuo & senten-
 tia abhorret. Siquidem eos
 feruari iustissimum erat, qui
 nullius criminis essent con-
 uicti. Amicitias verò illorum
 suspectas, ac deuitādas ideò,
 facere non oportere perfua-
 sum habebas: cum populo-
 rum beneuolentia ad ran-
 δειν κατασκιάζειν, ὑπὸ τῆς

ἀπόρτων ἔδειξε στρατοπέδων
 πᾶσι εὐνοίαν. τῆς δρασιμώμε-
 νον κατὰ τὸ εἶπε ἑρημίας, καὶ
 πᾶσι γυναικείαν ἀλουργίδα
 πτωρῶν, ὡς τὸ πᾶσι λυ-
 κῶν ἔξαιφνης ἀφασασαμέ-
 νων. ὅστις δὲ ὀπιπτάσθαι γέ-
 ρονας τῆς πτωρῶν, καὶ ὀ-
 πως τὰ ὡς ἀπᾶσι καὶ φι-
 λανδρόπως τοῖς ἐκείνη γω-
 εἰμοῖς προσωλέχθης, ὅσοι
 μηδὲν ἠλέγχοντο ἐκείνη συμ-
 πτωρῶντες. πολλῶν ἐφεση-
 κότων τῆς κατηγορίας συκο-
 φαντῶν, καὶ πᾶσι πρὸς ἐκεί-
 νων φιλίαν ὑποπλήθην μό-
 νον κελθόντων. ἐγὼ μὲν ἀπά-
 σης ἄρετῆς ἴτημα ὅτι κεφά-
 λαμον. καὶ γὰρ ὀπιπτάσθαι, καὶ δι-
 κῶς φημί, καὶ πολὺ πλέον
 ἐμφρόνως περὸ πτωρῶν. ὅστις δὲ
 ἄλλως ἠγείται, καὶ τῆς πτωρῶν
 τῆς πτωρῶντος ἀληθοῦς ὑ-
 πολήψως, ἔκ τῆς σῆς γω-
 μῆς διήμαρτε. τοῖς μὲν γὰρ
 οὐκ ἐλεγχθέντας δίκαιον ἴδω,
 ὡς εἶκος, σάξασθαι. ὑπο-
 πῶν δὲ τῆς φιλίας, καὶ ἀφᾶ-
 τῆς φθῶντος οὐδαμῶς ἴδω
 τῆς ὑποπλήθην εὐνοίας ἐς τῆς

90 IVLIANI IMP. ORATIO I.

μεγάλους δόξαις ἔπαυσε.
ἀλλὰ ἔτι παῖδα τῆ τετολ-
μηκότος νήπιον κομιδῆ τῆς
πατρῶας ὁδὸν εἰάσας μετὰ
χειν ἔημιαι. οὕτω ὅτι παρὸς
ἐπιπέικειαι ἢ παρὰ τῆς ῥέπου-
σα, τελείας ἀρετῆς ἰσάρι-
χά γνώρισμα.

tam dignitatis, ac rerum ge-
starum amplitudinem esse
euectus. Quinetiam filium
ipsum scelerati, ac facinorosi
hominis infantem adhuc de
paterna poena ac supplicio
sentire aliquid passus non es.
Ita totum illud à te susce-
ptum negotium cum in cle-
mentiam ac mansuetudinem
desierit, absolutæ ac perfe-
ctæ virtutis indicium præbet.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΠΡΑΞΕΩΝ.

IVLIANI IMP.
DE CONSTANTII IMP.

REBUS GESTIS.

ORATIO II.

ΛΟΓΟΣ Β.

ACHILLEM il-
lū Homeri ver-
sibus proditum
est, cum regi
esset iratus, &
ab eo dissideret, hastam &
clypeum è manibus abiecif-
se; ac psalterio & citharâ
temperatâ, Heroûm res ge-
stas ac facinora cecinisse; il-
ludque suum otium & quietem
eiusmodi exercitatione
tolerasse. Sapienter id ille
quidem. Nam aduersus re-

TON Αχιλλέα Φη-
σιν ἢ ποιήσας, ὅποτε
ἐμίλισε, ἔδιδε-
ξεν παρὸς τὴ βασι-
λέα, μετεῖναι μὲν τῶν χειρῶν τῆ
αἰχμῶν, καὶ τῶν ἀσπίδα. ψαλ-
τήριον δὲ ἀρμυσαμένον, καὶ κι-
θάραν, ἀδόν καὶ ὑμνῶν τῶν ἡμετέρων
ταῖς παρὰ τῆς καὶ τῶν τῶν
ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἡσυχίας ποιῆ-
σαι, εὐμελῶς ἐμφορῶν τῶν καὶ ἐπιπέικειαι
ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν. ὅ μὲν γὰρ ἀπε-

M ij

ῥάναεσθαι, καὶ πρὸξιών τ' βασιλέα λίαν αὐταδέες, καὶ ἀγχιον. τυχόν δὲ σὸδὲ ἐκείνης ἀπολύεται τ' μέμνησθε ὅ τ' Θεπίδος, ὅτι τὰς κερὰς τῶν ἔργων εἰς ὠδὰς κάτα χεῖται, καὶ κρῆματα· ἕξον τότε μ' ἐχεσθαι τῶν ὀπλων, καὶ μὴ μεθίεναι· αὐτὸς δὲ ἐφ' ἡσυχίας ὑμῶν τ' βασιλέα, καὶ ἀδὴν τὰ καπορθάματα. ἔ μιν σὸδὲ τ' Ἀγαμέμνονά φησιν ὁ πατήρ ἐκείνων τῶν λόγων, μετελῶς καὶ πολιτικῶς παροσνεχθῆναι τὰ στρατηγῶν. ἀλλ' ἀπειλή τε χεῖσθαι, καὶ ἔργους ὑβείξεν, τῆ γέρωσ ἀφαιρουμένον. σιμάγων δὲ αὐτοῖς εἰς τωπὸν ἀλλήλοισι ὅτι τ' ἐκκηνοῖας μεταμελουμένοις, τ' μὲν τ' Θεπίδος ἐκβούντα.

Ἀτρείδη· ἢ ἄρ' τι πόλι' ἀμφοτέρωσιν ἄρπον

Ἐπλετό σοι καὶ ἐμοί.

εἶπα ἐπερωμένον τῆ παροφάσῃ τῆς ἀπερθείας· καὶ ἀπὸρθημούμενον τὰς ἐκ τ' μνηίδος συμφορὰς· τ' βασιλέα δὲ ἀπτιώμενον Δία, καὶ Μοίρας, καὶ Ερινυῶν· δοκεῖ μοι διδάσκειν, ὡς παρ' ἐν δράματι· τοῖς παρ-

28. τὸν πῆς

gem inimicè se gerere, ac laessere, contumax nimium videbatur, & petulans. Sed forrasse minimè ab illa reprehensione Thetidis filium immunem esse Poëta voluit: quòd agendi tempore ad canendum, & pulsandam citharam abuteretur; cum & arma tractare tùm liceret; nec adeò otiosè languescere: & regem celebrare postea, atque egregia facinora decantare. Tametsi ne Agamemnonem quidem ipsum illorū versuum scriptor moderatè cum duce, ac ciuilliter se gessisse memorat: verum & cõminatione vsusse, & spoliatum præmio suo factis ipsis contumeliosè tractasse. Quos cum ambos in vnum facti pœnitentiâ ductos in concione producit: ac Thetidis quidem filium sic exclamantem;

Atride, certè hoc melius, potiusque fuisset

Ambobus, mihi que, atque tibi: tùm occasione contentionis huius imprecantem, atque iracundiæ calamitates enumerantem; Iouem verò regem, & Parcas, & Erynnin accusantem; cum hæc, inquam, omnia commemorat; perinde vt in dramate ali-

quo, mihi docere videtur, propositis hominibus quasi imaginibus vtens; nihil bonos principes facere per contumeliam oportere; nec vbi que summâ vti potestate; nec habenas iræ permittere debere; quasi contumaci cuidam equo, qui sine fræno, atque auriga præcipiti cum impetu feratur. Cæterum ducibus quoque ipsis præcipere videtur, ne aduersus regiam arrogantiam nimium excandescant; sed illius increpationes modestè, atque æquo animo sustineant; vt ne totam illorum vitam pœnitentia deinceps occupet. Hæc cum apud me cogito, Imperator mihi longè charissime; ac te Homericum illud præceptum re ipsa comprobare video; ideòq; cum publicè benè mereri velle de omnibus; tùm priuatim honores nobis alios ex aliis, ac præmia præparare; tantòque Græcorum rege præstantiorem esse cupere, vt cum ille dedecore afficeret optimos, tu contrà plerisque obscuris ac vilibus hominibus indulgeas; & Pittaci sententiam collaudes, qui vltioni veniam præferendam aiebat: puderet me si non Pelei filio

χειρόροις ἀνδράσιν ὅς εἰκόσι χεῖρόροιο· ὅτι χεῖ τοῖς μὲν βασιλέας μὴδὲν ὑβείει παρὰ τειν· μὴδὲ τῆ δυνάμει χεῖσθαι παρὰς ἀπὸν· μὴδὲ ἐφίεναι τὰ θυμῶν, κατὰ τὰ ἴππων δρασεῖ χίται χαλινοῦ, ἐκωϊόχου φερονδύω. πρῶτα μὲν δὲ αὐ τοῖς στρατηγῶσι, ὑποψία βασιλικῶν μὴ δυσχεραίνειν· φέρειν δὲ ἐγκρατῶς, καὶ παρὰ τὸς ὅτι τιμησῆς· ἵνα μὴ μεταμελείας αὐτοῖς ὁ βίος μεσῶς ἦ. ταῦτα κατ' ἐμμαντὸν ἐνοῶν, ὡς φίλε βασιλεῦ· καί σε μ' ὁρῶν ὅτι τῶν ἔργων πτωὶ Ομηρικῶν παιδείαν ὅτι τὸ κινύμενον, καὶ ἐθέλοντα πῶν τως κρινῆ τε ἀπὸν τὰς ἀγαθὸν πιδρᾶν, ἡμῖν δὲ ἰδίᾳ τιμας, καὶ γέρωσ ἀλλὰ ἐπ' ἄλλοις παρὰ σκιδάροντα· ποσύντω δὲ, οἶμα, κρείττονα τῆ τῶν Ἑλλήνων βασιλέως εἶ) ἐθέλοντα· ὡς τε ὁ μ' ἡπίμαξ τοῖς ἀρίστοις· σὺ δὲ, οἶμα, καὶ τ' φαύλων πολλοῖς τ' συγνώμην νέμεις· τ' Πιπταχὸν ἐπαμνᾶν τῆ λόγου, ὅς τ' συγνώμην τῆς τιμωρίας παροσπῆθ'· ἀγρνοίμην δὲ εἰ μὴ τῆ Γηλέως

Φαινοίμην εὐγνωμονέστερος· ἔ-
 ἔπαινοίμην εἰς δυνάμιν τὰ ἄσπε-
 ὄντα Ἰοί. ἔπι Φημί χρυσόν, καὶ ἀ-
 λυργῆν χλαῖναν· ἔδ' ἐμὰ Δία πέ-
 πλος παμποικίλους, γυναικῶν
 ἔργα Σιδωνίων· ἄσπεδ' ἔ' ἵππων
 Νισαίων κέλλη, καὶ χρυσοκλή-
 των ἀρμάτων ἀσπράτιστα μί-
 γλιω· ἔδ' ἔ' Ἰνδῶν ἰλίθων εὐ-
 ἀρητῆ καὶ χρυσαῖον. Καί τοι γε εἰ-
 πὶς ἔ' ἔ' τοις τ' νοιῶ παρθε-
 ἔχων, ἔκασον ἀξιοῦ λόγον· μι-
 κρῆ, πᾶσιν, οἶμα, ἔ' Ὀμήρου
 ποιήσιν ἀποχετεύσας, ἔ' π' δεή-
 σεταί λόγων· καὶ σὺ δ' ἀποχρήσθ
 Ἰοί μόνω τὰ σύμπασι ποιήσεντα
 τοῖς ἡμῆσις ἐγκώμα. Ἀρξώ-
 μεθα δὲ ἀπὸ τ' σκήπτρου ἄσπε-
 ρον, εἰ βέλῃ, καὶ τ' βασιλείας αὐ-
 τῆς. Τί γ' ἔ' δὴ φησὶν ὁ ποιητής, ἔ-
 παμνῆν ἔ' ἔ' λων· τ' τ' Πελοπιδῶν
 οἰκίας ἔ' τ' ἀρχαιότητα, καὶ τ' μέ-
 γεθος ἡγεμονίας ἐνδείξασθ;
 Ἄν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
 ἔσθ' σκήπτρον ἔχων· ἔ' μὲν
 Ἡφαιστος κέμει τεύχων.
 καὶ ἔδωκε Δίῃ· ὁ δὲ ἔ' τ' Μαίας,
 καὶ ἔ' αὐτῆ παίδι. Ἐρμείας δὲ ἀνὰ
 δῶκε· ὁ τ' Πέλοπι· Πέλωψ δὲ
 δῶκε Ἀτρεί ποιμνί λαῶν.

ἔ' λίδων

ἔ' τὸν ἀφ-
 χαιότητος

gratior viderer, ac quæ in te
 ornamenta sunt, pro virili
 parte prædicarem; non au-
 rum quidem, aut purpuream
 lænam; nec variegatas ve-
 stes, Sidoniarum mulierum
 opera; nec equorum Niszo-
 rum pulchritudinem; neque
 vel auro contextorum cur-
 ruum micantem, vel Indi-
 corum lapillorum venustum
 ac iucundissimum splendor-
 rem. Quanquam et si aliquis
 obseruare ista cupiens, vnū-
 quodque illorum oratione
 profequi vellet, integra, opi-
 nor, Homeri poësi deriuata,
 & infumpta, nequaquam ad-
 huc verborum satis habeat;
 nec quæ in Heroas simul
 omnes præconia conferun-
 tur, in te vnum collata suffi-
 ciant. Verum ab ipso pri-
 mum, si lubet, sceptro, atque
 imperio dicendi capiamus
 initium. Quid enim à Poëta
 dictum est, cum Pelopida-
 rum generis antiquitatem
 laudare vellet, atque impe-
 rij amplitudinem ostendere?
 -- Hos inter Atrides
 Vulcani fabricata manu stans
 sceptrum tenebat.
 quæ hic Ioui dederat: Iupi-
 ter verò suo ac Maiæ filio;
 Mercurius Pelopi; Pelops
 -- regi transmiserat Atreo.

At moriens Atreus diti dat
 habenda Thyesta.
 Hinc eadem Atrides Aga-
 memnon sceptrum Thyesta
 Munus habet, latè ut pelago
 dominetur, & Argis.

Ἀτρεις δὲ θνήσκων ἔλιπε πο-
 λύαρι Θυέστῃ.
 Αὐτὰρ ὄγ' αὐτῆ Θυέστ' Ἀγα-
 μέμνονι δῶκε Φορβύα,
 Πολλῆσιν νήσοισι, καὶ Ἀργεῖ
 πᾶσι ἀνάσσειν.

Hæc est Pelopidarum gen-
 tis ac familiae descriptio: quæ
 vix ad tertiam vsque proge-
 niem peruenire potuit. No-
 stri verò generis initium à
 Claudio deductum est; à quo
 deinceps, breui aliquo tem-
 pore interrupto principatu,
 aui tui imperium obtinue-
 runt. Quorū maternus Ro-
 mā atque Italiā, & Libyam,
 nec nō Sardiniam, ac Sicilia,
 nihilo Argiuis, & Mycænis
 deteriore ditionem obti-
 nebat: paternus verò Gal-
 lorum bellicosissimas natio-
 nes, & Occidentales Iberos,
 & insulas omnes in Oceano
 fitas: quæ tanto maiores illis
 sunt, quas in mari nostro vi-
 demus, quanto interiori, ac
 nostro mari maius illud est,
 quod vltra columnas Her-
 culis extenditur. Has verò
 prouincias omnes ab hostiū
 vi & incurfione liberarunt:
 contra quos vel ambo simul,
 si quando necessarium vide-
 retur, exercitum ducentes;
 vel priuatim occurrentes sin-

αὐτῆ Ἰοί τ' Πελοπιδῶν οἰκίας ἢ
 ἡγεμονίας, εἰς βῆς ἔδ' ὅλας μεί-
 νασα ἡγεαί· τὰ γέμω τ' ἡμε-
 τερας συγγενείας ἤρξατο μὲν ἀπὸ
 Κλαυδίου. μικρὰ δὲ ἐν μέσῳ
 ἀφελιπύσσης τ' ἡγεμονίας, πᾶσι
 πᾶσι τῶ σῶ ἀφελιπύσσης καὶ ὁ μὲν
 τ' μητρὸς πατῆρ τ' Ρώμῃ διώ-
 κει, καὶ τ' Ἰταλίαν, καὶ τ' Λιβύην τε
 ἐπ' αὐτῆ, καὶ Σαρδίαν, καὶ Σικελίαν,
 ἔ' π' Φαυλοτέρας τῆς Ἀργείας, καὶ
 Μυκηνάδας δυναστείας. ὁ γε μὲν
 τ' πατρὸς ἡγεμονίας, Γαλατίας ἔ-
 θνη τὰ μαχρότατα, καὶ Ἰβηρίας
 εἰς Ἰβηρίας, ἔ' τῆς ἐν τῷ Ωκεανῷ
 νῆσος· αἱ ποσῶν μείζους τ' ἐν
 τῇ θαλάττῃ τῇ κατ' ἡμᾶς ὄρω-
 μῶν εἰσὶν, ὅσῳ ἔ' τ' εἶσω θα-
 λάττης ἢ τῆς Ἡρακλείων ἐπιλάων
 ἔ' τῆς ἡγεμονίας. τῶν τῶν ὅλας
 τῶν χώρων καθαράς ἀπέφηναν
 πολεμίων κρινῆ μὲν ὅτι στρατεύ-
 οντες, εἴποτε τούτῳ δεήσεν ὅτι
 φοιτῶντες ὅ ἐστιν ὅτε κατ' ἰδίαν

ἔ' τὸν ἀφ-
 χαιότητος

ἕκαστος, τῶν ὁμῶρων βαρβάρων ὕβριν τε, & ἀδικίαν ἐξέκοπτον.

ἡ δὲ ἀτέτων ἐκείνοι μὲν ἢ δὴ τούτοις ἐκοσμοῦντο. ὁ πατήρ δὲ πῶ μὲν παρεσθίχουσαν αὐτῷ μοῖραν μελάρθε βύσεως, & ὁσίως ἐκλήσατο, ὡς εἰ μείνας πῶ εἰ μὲν μὲν τελευτῶν τῶ γελυνηκότος. πάλαι παρὰ δὲ ἀπὸ βασιλείας εἰς τυραννίδας ἡσπενεθέντα δουλείας ἔπαυσε χαλεπῆς, καὶ ἤρξε ἑυμπρότων, τρεῖς ὑμᾶς τοῖς αὐτῶ παῖδας παρελόμνος ἑυναρχόντας. Ἀρ' οὖν ἀξίον μέγιστος διωόμεως ὡς ἀβάλλην, καὶ τὸ εἰ τῆ διωατεία χρονον, & πλήθος τῶν βασιλευσάντων; ἢ τῶτο μὲν ὅτιν ἀληθῶς ἀρχαῖον; μελιτέον δὲ ὅτι τὸ πλούτον, & θαυμαστόν σε πῶ χλαμύδα σῶ τῆ πόρπη. ἂ δὴ & Ομηρῶ ἀφαιδίω πρῆξον ἠδεῖαν; λόγου τε ἀξιώτεον πολλοῦ τὰς ἢ Τρωὸς ἵπποις, αἱ τελεχίλια ἴσσαι

ἡ δὲ θοῦς

ἔλος κτ' βυκαλέοντο.

ἡ δὲ φάεια

καὶ τὰ ἢ φάεια πὰ ἐντεῦθεν; ἢ τοῖς Θερακείοις ἵπποις βύραθησόμεθα λυκοτέροις μὲ τῆς χιόνος, γυν δὲ ὠκυτέροις τ' χι-

guli, vicinorum barbarorum petulātiā & iniuriā propulsarunt. Hæcigitur ornamenta erant illorum & insignia. Tuus verò parens partem illam imperij, quæ ad se pertinebat, fatali expectato genitoris exitu, piè, sanctèq; est adeptus: cætera, quæ legitimo ex imperio in tyrannicos dominatus inciderant; molestissimæ iugo feruitutis exsoluit; omniâque ad imperium suum ac potestatem transtulit: cuius tres sibi liberos consortes & focios afficiuit. Vtrumnam igitur vel vtriusque potestatis amplitudinem; vel diuturnitatem imperij; vel regum multitudinem inter se conferendam putamus? an hoc iure ineptum videatur ac stolidum: eoque prætermisso, cōmendandæ potiùs erunt diuitiæ, ac paludamētum tuum cum fibula prædicandum: in quibus describendis Homerus non sine delectatione commemoratur? Num etiam equæ illæ Trois commemorandæ sunt, quæ ter mille numero in prato pascebantur, aut illic abacta furta; aut Thracios illos equos formidabimus, cum niue candidiores, cum hibernis flatibus cele-

riores;

riores; aut impositos illis currus, quibus in omnibus laudandi tui materiam habeamus: aut certè Alcinoi domum, ædèque Menelai, quæ vel prudentis Vlyssis filio stuporem incusserint, atque in nescio quas nugas induxerint, cū tuis conferre nō dubitabimus; ne fortè superari illorū splendore ac magnificentia videare; neque ineptias illas ac deliria vitabimus? Sed nimirum cauendū est, ne quis nimij nos in rebus exiguis studij, ac reipsa pulchrarum rerum imperitiæ condemnet, & reos peragat. Quamobrem istiusmodi studiosis Homeri, ac curiosis indaganda relinquamus; nosque ad ea conferamus, quæ propius ad virtutem accedunt; quæque apud illum maiori in pretio sunt; cuiusmodi robur est corporis, & armorum peritia. Quid est igitur ex iis omnibus, quæ ab Homericæ Sirene decantata sunt, cui cedere nos, in eoque superari oporteat? Nam sagittarius ab illo Pandarus inducitur, homo perfidus, & pecuniarum cupidus; sed & manu imbecillus, ac miles ignavus. Præter hunc Teucer, ac Meriones;

μελῶν πρυμνῶν, & τὰ εἰ ἀδῶς ἄρματα. & ἢ ἔχρησθ' σε γέ. ἢ ἢ μὲν, εἰ τούτοις ἐπαμῖν, οἰκίαν τε, οἶμα, πῶ Αλκινόου, & τῶ τῶ Μενέλεω δάματ'α κατὰ πληξάμνα & τ' τῶ πολυφρονος Οδυσεῶς παῖδα, & τοιαῦτα ληρῶν ἢ ὡς ἀπεισάρτα, τοῖς ἡσπενεθέντα σῶς ὡς ἀβάλλην ἀξιώσομνο. σῶτα μὴ ποτε ἄρα ἔλασον ἔχην εἰ τούτοις δοκῆς, & οἰκίαν ἀπασοῦδα πῶ φλυαρίαν. Ἀλλ' ἢ ὅρα μὴ ἡσ ἡμᾶς μικρολογίας, & ἀμαθίας τῶν ἀληθῶς κελεύει γαλαμῶνος ἔλη. Οὐκ εἰ μὲν ἀφέντας χρο τῶς Ομηρίδας τὰ τοιαῦτα πολυπραγμονῶν, ὅτι τὰ τούτων ἐχύτερω ὡς ἀρετῶν, καὶ ὡν μείζονα ποιῶν ὡς ἀμῆξαι, σώματος ῥώμης, καὶ τ' εἰ τοῖς ὀπλοῖς ἐμπειρίας, θαρρόωτως ἰέναι. πῶ δὴ ποτε οὖν τῶν ἡσπενεθέντα τ' Ομηρικῆς ὑμνουμῶν σφριμῶς εἰξομνο; ἔστι μὲ γὰρ τοξότης πρῶ αὐτῶ Πανδάρος, ἀνὴρ ἀπιστος, καὶ χρομῶν ἡπῶν. ἀλλὰ καὶ ἀσθενῆς πῶ χροσ, & ὀπλίτης Φαῦλος. Τεδοκρὸς τε ἐπ' αὐτῶ, καὶ Μηελόνος.

N

ὁ μὲν ὅτι τῆς τελευτῆς ὡς πύξω
 χρωμῆτος· ὃ δὲ ἤειπεν ἐν τῇ
 μάχῃ· ἐδείτο δὲ ὡς ἄρ' ἐρύματος
 καὶ τειχίης. αὐτὰ τοι ἐπὶ ὀρθάλλ-
 λεται ἢ ἀσπίδα, ἢ τὴν οἰκίαν, ἢ
 ἀδελφῶν· καὶ συζάρεται κατ' ἡ-
 συχίαν τῶν πολεμίων, γελοῖος ἀ-
 ναφανεὶς φρατώτης, ὅς γε ἐδείτο
 μείζονος φύλακος, καὶ ὅτι ἐν τοῖς
 ὀπλοῖς ἐποίητο τὴν σωτηρίας αὐ-
 τῆς ἡπίδα. Σὲ δὲ ἴτα ἔθεασά μιν·
 ὡς φίλε βασιλεῦ, ἀρκίης, ἐπὶ ἡ-
 δάλης, ἐπὶ λέοντας συχρῶς κατε-
 βδύοντα τοῖς ἀφιερμένοις βέλεσι·
 χρωμῆτον δὲ πρὸς θήραν, καὶ πα-
 δεῖαν τῶν ὄντων· ὅτι τὸν ἄρ' ἀπα-
 ξεως ἀσπίς ὅτι ἔστι, καὶ θάλασσαν
 καὶ ἄλλο· ἐπὶ δὲ κατὰ δεῖσά μιν
 ἄρχοντα τοῖς Ἡφαιστείοις
 λαμπροῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ ἀποπειρω-
 μένον αὐτῶν, καὶ τὸν ὀπλων,

γε· παμδιαν

γε· κατὰ δεῖ-
σαιμ

Εἰ οἱ ἐφαρμάσσειε, ἐπὶ τρεῖ-
 χοι ἀγλαὰ γῆα.
 Ανακλήρη δὲ εἰς ἀπώρυγαν
 αὐτῶν ἐμπειρίαν πὰ καπορθάμα-
 τα· πῶς γε μὴν ἰπποκλῆς, ἐπὶ τῷ
 ἐν τοῖς δρόμοις κρυφότηθα, ἀρῶ
 ἔστι παρὰ βαλάντιον ἀξίον τῆς πο-
 ροῦ τοῖς ἄρ' ἀφ' ὧν ὄνομα καὶ
 δόξα μιν μείζονα; ἢ ὁ μὲν, ὅσδε

quorum ille arcu ad colum-
 bam petendam utebatur: hic
 etfi in praelio fortissimè fe-
 gereret, munimento ac pro-
 pugnaculo opus habebat; ideoque clypeo se non pro-
 prio, sed fraterno tuetur, ac
 per otium in hostes collineat,
 miles sanè quàm-ridiculus;
 qui maius aliquod præsidium
 requirebat, nec in armis salutis
 suæ spem positam habebat.
 Ego verò te, Imperator,
 conplexi, cum viros, & pardos,
 ac leones innumeros emissis
 telis profterneres; & arcum
 nonnisi ad venationem & exerci-
 tationem adhiberes. Verùm in
 acie, clypeo, & lorica, nec non
 glicæ pro armis vteris. Neque
 nos Achillem metueremus
 Vulcaniis armis insignitum,
 atque horum futurum periculum
 facientem.

*Num sibi conueniant, aprieq;
 hæc arma residant.*

Nam tuam in omnibus experi-
 entiam egregia facta prædicant.
 Quod ad equitandi verò scientiam,
 ac currendi celeritatem pertinet,
 num ex veteribus eos quispiam te-
 cum conferat, qui illustre sibi
 ex ea re nomen famamq;
 pepererunt? An illud quidem
 potius nondum reper-

tum fuerat? Curribus enim,
 non equis singularibus ute-
 bantur: pedum verò celeritate
 quisquis illorum præstitit,
 hic anceps de victoria iudicium
 facit. Nam aciei instruendæ,
 ac rectè ordinandi exercitus
 Menestheus præ ceteris hominibus
 peritus videtur: neq; ei propter
 ætatem Pylus senex in illius rei
 scientia concedit. At illorum
 ordines hostes sepe numero dis-
 turbarunt: neque pro muris
 dispositi resistere potuerunt.
 Tibi infinitis in præliis, ac
 cū innumeris hostibus confligenti,
 partim barbaris, partim haud
 inferioribus numero domesticis
 hostibus, qui cum eo conspirauerant,
 qui sibi imperium arrogarat;
 acies integra manfit, nec vllis
 ordinibus turbata, vel minima
 etiam ex parte distracta. Quæ
 quidem ne confictas quispiam
 nugas, aut sermonis esse fabulas
 putet, ac multò, quàm re ipsa
 sunt, ampliores; libet apud eos,
 qui hîc adsunt, gestarum rerum
 narrationem instituire. Tibi enim
 quæ à te facta sunt exponere
 ridiculum esset omninò; ac
 perinde vt Phidiæ operum
 stultus aliquis & ineptus
 spectator

ἠύρητό πω· ἄρμασι γὰρ ἐχρῶν-
 τοι, ἐπὶ ἄνω πάλαι ἀλύξαι. αὐ-
 χὶ δὲ ὅστις διλυένηκε, πούτω
 παρὰ γέροντι ἀμφήειςτος κρί-
 σις. πᾶσιν δὲ κοσμήσαι, καὶ φά-
 λαγα δὲ ἀφ' ἑαυτῶν καλῶς δοκεῖ
 " Μενεσθεὺς κρείττος· καὶ πούτω γε μὲν εὐδὴς
 ἀφ' ἑαυτῶν ἠλικίου ὁ Πύλιος
 ἔχ' ὑφίεται τὴν ἐμπειρίαν. ἀλλὰ
 τῶν μὲν, οἱ πολέμοι πολλὰ κί-
 βησιν πᾶσι συνεπάραξαν· καὶ
 ὅσδε ὅτι τῶν τείχεσι ἴσχυον ἀν-
 τέχνην παρὰ βαρβάρων. Ἐπὶ δὲ
 μυρία μάχαις ἐμμιξάνθη,
 καὶ πολεμίοις πολλοῖς μὲν βαρ-
 βάρων, ὅτι ἐλάττωσι δὲ τού-
 των τοῖς οἰκοῦσιν ἀφεσῶσι, καὶ
 σιωπεπιδεμένοις τῶν πῶν ἄρ-
 χῶν σφραγίσσασθαι παρὰ γελο-
 μῶν· ἀρραγῆς ἐμμενεν ἡ φά-
 λαγῆ, καὶ ἀδύνατος, ὅτι ὅτι
 μικρὸν ἐνδύσασθαι. καὶ ὅτι μὴ
 λῆρος αὐτῶν, μηδὲ παρὰ σπου-
 σις λόγων, τῆς ὅτι τῶν ἔργων ἀλη-
 θείας κρείττων, ἐθέλω τοῖς παρὰ
 διεξελθεῖν. γελοῖον γὰρ, οἷμαι,
 παρὰ σε παρὰ τῶν ἔργων δι-
 κῆσαι. καὶ αὐτὸν δὲ παρὰ τοῖς
 Φαύλῳ, καὶ ἀκόμῳ θεατῆ τῶν
 Φιδίῳ δημοκρημάτων, παρὰ

αὐτὸν Φειδίαν ὀπιχθροῦν
 διεξιέναι πρὸς τῆς ἐν ἀκρο-
 πόλει παρθένου, καὶ τῆς πα-
 ρατρὸς Πισαχίου Διός. εἰ δὲ
 εἰς τοὺς ἄλλοις ἐκφέρωμι τὰ
 σεμνότερα τῶν ἔργων, ἴσως αὖ
 ἀποφύγοιμι πλὴν ἀμαρτάνων,
 καὶ οὐκ ἔσομαι ταῖς ἀφρο-
 δαῖς ἐνοχος. ὥστε ἡδὴ παρ-
 ρουῶντα χεῖρ ἄρξω. καὶ μοι μὴ
 τις δυσχεραίνει πειρωμένω παρ-
 ἔσεων ἀπείθεσθαι μειζόνων, εἰ
 ἔστι τῶν λόγων σεμνότερα μὴ-
 κος. ἔτι τῶν ἡλόντος ὀπι-
 χθῆν, καὶ βιαζομένου, ὅπως μὴ
 τὰς μεγάλας τῶν ἔργων ἢ τῶν
 λόγων ἀδένεια παρχειμένω
 ἀγαλμνήνται. καθάπερ δὲ ἔ-
 τὸν χρυσὸν φασὶ τῆς Θεσσαλί-
 σιν Ἐρωτος τοῖς παρθεῖσι ὀπι-
 χθῆντα πλὴν ἀκρίβειαν ἀ-
 φελεῖν τῆς τέχνης. δεῖται γὰρ
 ἀληθῶς τῆς Ὀμηρικῆς σαλ-
 πικῆς τὰ κατορθώματα, καὶ
 πολὺ πλεον, ἢ τὰ τῆς Μακε-
 δόνος ἔργα. δὴλον ὅτι ἔσται χρω-
 μένοις ἡμῖν τὰς ἑσπεῖρας τῶν λό-
 γων, ὅπερ ἀρχῆς παρθεῖ-
 σινα. ἐφάμενος δὲ τῆς βασιλέως
 ἔργων ἁπλῶς τὰ τῆς Ἡρώων πολλῆ

χε. ἐπέχου

agerem; qui de Mineræ,
 quæ in Arce est; aut Iouis
 apud Pisæos simulacro co-
 ram Phidia ipso disputare
 vellet. Sed si præstantissima
 quæque gestorum tuorum
 apud alios commemorem,
 forsân crimē istud effugiam;
 neque me calumniæ huic ob-
 noxium præbebo. Quamob-
 rem audacter hæc mihi in-
 gredienda est oratio. sed il-
 lud in primis peto, ne mihi
 fortè quispiam succenseat, si
 cum rerum narrandarum ma-
 gnitudine longitudo oratio-
 nis adæquetur: tametsi cohi-
 bere illam, ac retinere cupi-
 am, ne gestorum amplitu-
 dine circumfusa orationis im-
 becillitas impediatur. Quem-
 admodum aurum illud fe-
 runt, quod simulacri cuius-
 dam Amoris, quod apud
 Thespientes visitur, pennis
 illitum est, totum operis ar-
 tificium obscurasse. Etenim
 Homericam reuera buccinam
 tua præclara facinora multo
 magis, quàm Macedonis
 illius facta, desiderant. Id
 quod nobis manifestissimè
 constabit, si eandem orationis
 viam, quam initio nobis
 proposuimus, insistere ve-
 limus. Nam imperatoris no-
 stri facta cum Heroum rebus

gestis mirificè consentire vi-
 debantur: eumque ipsum
 præstare cæteris ea re maxi-
 mè demonstrabamus, quâ il-
 le reliquis omnibus antecel-
 luit. Eundem verò regem
 ipsum regia virtute supera-
 re, si modò quæ initio dicta
 sunt recordamini, euidenter
 ostendimus. quod à nobis
 deinceps planius intelligen-
 tur. Nunc, si lubet, prælia
 ipsa bellaque consideremus.
 Quosnam igitur è Græcis
 pariter ac barbaris Homerus
 præ cæteris omnibus collau-
 dauit? Ego præcipua vobis
 carmina recitabo.
*Quis melior longè cunctis,
 mihi Musa profare,
 Illorum, aut equitum, Atri-
 das qui ad bella secuti:
 Præstavit ergo viris cunctis Te-
 lamonius Ajax,
 Æacides donec fureret: qui-
 pè optimus ille.*
 Ac deinde de Telamonis fi-
 lio dicit:
*Ajax è forma, è factis præ-
 stantior vnus
 Qui fuit in Danais, magnum
 si demis Achillem.*
 Hos igitur Græcorum præ-
 stantissimos venisse dicit; Tro-
 ianorum verò Hectorem, &
 Sarpedonem. Vultis igitur
 insignia quæque illorum fa-

ξυγένητα καὶ αὐτὸν ἑφάρμην ἀπὸ τῶν
 παρθεῖσιν, ἐν ᾧ μάλιστα τῶν
 ἄλλων ἐκείνος διώκεται. καὶ ὅπως
 ὅστις τῶν μὴ δὴ βασιλέως αὐτῆς βα-
 σιλικώτερος εἶπε μεμνήμεθα τῶν
 ἐν παρθεῖσιν ῥηθέντων ἐπεδεί-
 κνυμένων. ἔσται ὅτι καὶ μάλιστα αὐτῆς
 καταφανέσιν. νῦν ὅτι εἰ βέλτερος, τὰ
 παρθεῖσιν μάλιστα, καὶ τῆς πολέμου
 ἀθρήσωνται. τίνας δὲ Ὀμηρος δια-
 φερῶντως ὑμνήσεν Ἑλλήνων ὁμοῦ
 καὶ βαρβάρων; αὐτὰ ὑμῖν ἀνα-
 γνώσομαι τῶν ἑκάστων τὰ χειριώτατα.
 Τίς τ' ἀρ' ἔστι δ' αἰετος ἔλω σὺ Il. 6.
 μοι ἐννεπε μοῦσα,
 " Αὐτῶν ἠδ' ἵππων· οἱ ἀμὲν χε. Αἰετῶν
 Ατρεΐδῃσιν ἔποντο.
 Ἀνδρῶν μὲν μὲν δ' αἰετος ἔλω χε. δὲ αἰετῶν
 Τελαμόνιος Αἴας.
 Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μιλίεν. ὁ γὰρ
 πολὺ φέρτατος ἦεν.
 Καὶ αὐτῆς ὑπὸ τῆς Τελαμόνιος
 φησὶν, [ἔργον ἐτέτυκτο,
 Αἴας, ὅς ποτε μὲν εἶδος, πέπει δὲ
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ'
 ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ἑλλήνων μὲν δὴ πούτοις αἰετοῖς
 ἀφίχθαι φησὶ. τῶν δὲ ἀμφὶ τοῖς
 Τρώας Ἐκτορα, καὶ Σαρπηδόνα.
 βέλτερος οὖν αὐτῶν τὰ λαμπρότατα

τα επιλεξάνοι ωεία-
 δεφιδν τ μέγος. κα γρ
 πως ες ταυτν υσι τν τβ βα-
 σιλέως ζυμφέρεται. η τε επι
 τω ποταμω τβ Γηλέως μφ-
 χη. ε ο ωει τ τείχος τν
 Αχαρν πόλεμος. Αίας τε
 υσφραγωνιζόμενος τν νεαν,
 ε υσφρεβηκώς τν ικρίων,
 ισως αν τυγχάνοι πνός αξίας
 εϊκόνος. Εθέλω δε υμν διη-
 γείσθαι τω επι τω ποτα-
 μω μφχλω, υδ ηγωνίσταρ
 βασιλεις έναγχεσ. Ιτε δε οθεν
 ο πόλεμος εξερράγη, ε οπι
 σω δίκη, ε υ τβ πλείονος επι-
 θυμία διεπολεμήθη. κωλύει
 δε οδεν υπομνησθίωαι δι
 ολίγων.

Ανήρ άπιστος υ δραπύς,
 τής ου παροσηκύσης ορεχθείς
 ηγεμονίας, κτείνει τε αδελ-
 φον βασιλέως, κα τής ζρ-
 χής κοινωνόν κα ηρεο λαμ-
 πας τής ελπίσιν, ως τον
 Ποσειδωνα μιμησαμένος, κα
 σποφάμων ου μύθον τον Ο-
 μήρου λόγον, πδρωτος δε α-
 ληθη μάλλον. ος εφη ωει τβ
 θεοδ.

νε-οπιβε-
 ηκώς

cinora deligamus, & in sin-
 gularum magnitudinem a-
 crius inquiramus? Etenim
 quaedam ex iis cum Impera-
 toris rebus gestis consentiūt.
 cuiusmodi est Achillis ad flu-
 uium certamen; & Græcorū
 ad mcenia conflictus; necnon
 Ajax pro nauibus pugnanis,
 ac tabulata conscendens, &
 in foris stans: ex quibus tuas
 ad res par aliqua imago, & si-
 militudo transferri potest.
 Ego igitur pugnam illam vo-
 bis exponam, quam ad flu-
 uium nuper Imperator obiit.
 Porro nemo vestrūm istud
 ignorat, vndenam bellum il-
 lud emerferit, atque & iuste,
 nec vlla augendi imperij esse
 cupiditate susceptum. Quod
 quemadmodum acciderit,
 paucis perstringere absur-
 dum non fuerit.

Etenim homo perfidus, at-
 que audax imperiū minmē
 sibi debitū vsurpare cupiens,
 Imperatoris fratrem, atque
 imperij socium interficit. Ex
 quo maximam in spem venit
 fore, vt Neptunū illum
 imitaretur, & quod de eo-
 dem ab Homero dictum est,
 non iam fabulam, sed certif-
 simum ac verissimum sermo-
 nem esse monstraret. Qui
 de Deo his verbis loquitur,

*Ter gressu conatus iit, quarto
 attigit Aegæ.*

Atque illic armis indutus, ac
 subiunctis equis per mare
 delatus est.

*Latitia mare diductum est;
 volitantque quadrigæ
 Precipites, nullaq; aspergine
 tingitur axis.*

vt potē prohibente nullo, sed
 loco cedentibus, ac cum læ-
 titia faceissentibus omnibus.
 Sic ille nihil iam hostile vel
 aduersum sibi relictum puta-
 bat; nihil quod obstare pos-
 set, quod minus ad Tigridis
 ostia consideret. Habebat
 autem ille secum legionarios
 pedites multos; tum non
 pauciores equitum nume-
 rum; quidquid roboris ex
 Gallis, & Hispanis, ac Ger-
 manis, qui Rhenum acco-
 lunt, & mare ad Occiden-
 tem situm; quem siue Ocea-
 num, siue alio quopiam nomi-
 ne appellare conueniat, nihil
 admodum pugnabo. Verūm
 bellicosissimas, ac longē for-
 tissimas barbarorum natio-
 nes ad illum habitare non
 auditu modō, cuius non a-
 dedō certa fides est; sed expe-
 rientiā, quod dici solet, ipsa
 comperi. Harum igitur gen-

σφαλής, άλλ' αυτη πείρα τβτο σιμαθων οίδα. Τβτων δη τβ εθναυ

Τεις μων ορέζατ' ιων, τβ δε τε-
 τρατον ικετο τεκμωρ,

Αιγαι.
 κα ως εντεθεν υ πδμοπλιν
 δυα λαβων, κα υσποβύξας τεις
 ιπποις, δεχε τβ πελαγους εφερεο.
 Γηθοσωη υ θαλασσα διίσατο.

Τοι δι επετονο
 Ριμφα μαλ' υδ υπενερθε διαί-
 νεο χαλκεος αξων.

ατε υδενος εμποδων οντος πδρω-
 των υ εξισαμθων, κα υποχωρην-
 των εν γαρμονη. υκοιυ υδε αυτα
 πολεμιον, υδε δυπηπαλον υετο
 καταλιπεαυ, υδε αυτον καυτειρ-
 γην υδε εν τβ μη επι τβ Τιγρητος
 εηναυ τβ εμβολαυς ειπετο υ αυ-
 τω πολυς μ οπλιτης πεζος, ιπ-
 πος υ εχ η ηος. άλλ' οίωφ δυκι-
 μοι, Κελτοι, υ Ιβηρες, Γερμανων
 τε οι παροσοικοι τβ Ριωφ, κα τη
 θαλατη τη παρος εαπεραν. υδ ειτε
 Ωκεανον γρη καλδν, ειτε Αλ-
 λαντικην θαλατην, ειτε δυλη πινι
 γρη αυ παροσανυμια παροσηκαν,
 υκ ιχυειζομα. πλην οπι δη αυτη
 παροσοικει δυσμαχα, ε ρωμη
 διαφεροντα τβ άλλων εθναυ
 γνη βαρβαρων, οση ακη μονη,
 ηωφ δη τυγχανη πισις οση α-

νε-εμβολαιε

ἔξ ἀμασθήσας ὅκ' ἔλαττον πλη-
 ρος τῆς οἴκοθεν αὐτῶν ἕνωσε πο-
 λυῖν φραπιάς. μάλλον δὲ ὅμι,
 ὡς οἰκείον, εἶπετο πολὺ, καὶ αὐτῶν
 ἕμφορον. ὅ δὲ ἡμέτερον ἔστω
 γδ καλῶν ἀξίον. ἢ ὅπως Ρω-
 μῶν βία, καὶ ἡ γνώμη ἕνω-
 κούθησεν, εἰκότως ὀπτικῶς εἰς
 μιθοφύροισ, ἐν Καρὸς εἶπετο
 πᾶσι καὶ γήματι. δύσνοισ μ', ὡς
 εἰκότως, βαρβάρων καὶ ἕνων, μέγη
 καὶ κραυγῶν τῶν διωκτικῶν πει-
 φρονησῶν καὶ ἀνελευθέρων ἀρ-
 χονῶν δὲ, ὡς ἄρ' ἢ ἡ ἀξίον τ' ἐκ
 τοῖσδε τῶν πορομίων, εἰ πορονο-
 μίων ἄρξά μιν ἠγάγετο ὅ αὐτὸς
 ἔπι χεῖρ' ἢ Τυφῶνα, ὃν ἡ ποιητικὴ
 τερατεία φησὶ τῶν Διὸς χαλε-
 παῖσδε τῶν πῦρ ὠδύνασ' ἔδδὲ
 ὡς γιγάντων ὁ κρείστος. ἄλλ'
 οἶαν ὁ σοφὸς ἐν μύθοις Πρωδι-
 κος τ' κακίαν δημουργεῖ πορο-
 φρετῶν δ' ἀμυλλωμῶν, καὶ ἔθε-
 λασσῶν τ' ἢ Διὸς ἀναπέθην παῖ-
 δα, ὅτι ἄρα αὐτῶν μάστιγα πάλυ-
 των ἡμητέα εἶν. ποροφῶν ὅ ὅτι
 πῦρ μέγιστον ποροφύροισ πᾶσι
 Καπυμένως, βαρβαρίζων καὶ ἀνο-
 ηταίων; ἔτοι μ' κατ' ἐκφῶν τῆ
 ῥώμη τ' ψυχῆς πίσυρος. ὅ δὲ

ἐπίπεσον

γδ. ὅ δὲ ἔστω

tium non minorem multi tu-
 dinem, quàm quæ ex dome-
 sticis copiis sequebatur, se-
 cum educens; vel, vt verius
 dicam, illi quidem, vt pote
 generis eiusdem, ac cognati,
 quamplurimi comitabātur:
 nostri verò; sic enim Roma-
 nos appellare libet; vi ac ne-
 cessitate compulsī trahebantur;
 perinde atque auxiliarij,
 & stipendiarij milites Caris
 in numero ac specie habiti,
 ac malè in eum affecti, vt-
 pote barbarum & peregri-
 num hominem; qui per e-
 brietatem, & crapulam ad
 imperium peruenerat; qui-
 que, vt talibus principiis at-
 que exordiis dignum erat,
 imperium gerebat. Ducebat
 autem ille copias suas, non
 Typhonis instar, quem ab
 irata Ioui tellure productum
 Poëtarum commenta prædi-
 cant: neque vt Gigantum
 princeps aliquis: sed eius-
 modi, quale Prodicus vitiū
 cum virtute pugnans indu-
 cit, ac Iouis filio Herculi
 persuadens, vt se reliquis re-
 bus omnibus anteponat. Por-
 rò ad certamen procedens,
 Capanei insolentes illos spi-
 ritus præ se ferebat, barbarè
 ac stolidè se gerens; non, vt
 ille, animi virtute, aut cor-
 poris

poris robore confusus, sed
 comitantium barbarorum
 multitudine: quibus omnia
 se in prædam daturum com-
 minabatur: Tribunum vi-
 delicet Tribuno, Centurio-
 nem Centurioni, ac militem
 militi, quibus quisque op-
 positus esset, daturum, cum
 impedimentis omnibus, ac
 pecuniis: nec vllum liberum
 relinquebat. Quod quidem
 eius consilium Imperator
 callidè promouit; qui eum
 ex impeditis, & salebro-
 sis locis in campos exultan-
 tem, atque imprudentem
 compulit: qui quod fiebat,
 verè fieri, non simulatè, at-
 que ex composito, putabat.
 Vnde accidit vt retibus, a-
 uium & piscium more, cape-
 retur. Nam posteaquam in
 planiciem, & Pannoniorum
 campos peruenit, ibique pu-
 gnam committere placuit;
 tunc Imperator equites op-
 portunè separatim, ac per
 genera disposuit; quorum
 alij hastas ferebant, loricis
 ductilibus, & galeis ferreis
 protecti; necnon ocreis, quæ
 ad talos aptabantur. erant
 & genuum tegumenta, & ad
 femur ipsum munimēta fer-
 rea: vt quasi simulacra quæ-
 dam equis imposita, clypeo

ἀλκή τῆς σώματος τῶν πληθῶν
 τῶν ἕνωσε ποροφῶν βαρβάρων, οἷς
 δὴ καὶ λείαν ἀπῶντα ποροφῶν
 ἡπείλη, ταξίάρχων ταξίάρχων, εἰ
 λοχαγῶν λοχαγῶν, εἰ φραπῶν
 φραπῶν τ' ὅς ἐναντίας, αὐταῖς
 ἀποσπασῶν, καὶ κτήμασιν, ὅ δὲ ὅ
 σώμα ἀφείσ ἐλδύροισ. Ἀὐτῶν ὅ
 αὐτῶν τ' ἀφῶν ἡ τ' βασιλέως
 δυνάτης, καὶ ἐκ τῶν δυσχωρίων εἰς
 τὰ πεδία κατὰ γῆρας ἡμῶν, εἰ
 ἔξυμέντα, δρασμῶν δὲ ἀτεχνῶς,
 εἰ φρατῶν τ' ὀφῶν κρεί-
 νοντα. τῶν τ' οἰ καὶ ἀλίσκεται, κα-
 θῶν ὀρνίθων, εἰ ἰχθύων δικτύοις.
 ὅτι γδ ἐς τ' ἀνυχωρίων, καὶ τὰ
 πεδία τῶν Παμόνων ἦλθε, εἰ ἐδδ-
 κει λῶν ἐν τῶν ἀνυχωρίων, εἰ
 τότε δὴ βασιλεῖς τοῖς τε ἰππεῖς
 ὀπτικῶς τῶν χεῖρς ἐκατέ-
 ρων. ἴδων δὲ οἱ ἡμῶν εἰσιν ἀνυχω-
 φῶν, θῶραξ ἐλκτοῖς εἰ κρεί-
 νοντα ἐκ σιδήρου πεποικημένοις
 σκεπόμῶν. κημῖδες τε τοῖς
 σφυροῖς ὅ μᾶλα ποροφῶν-
 σμέναι, καὶ ποροφῶν ἀνυχωρίων, καὶ ποροφῶν
 τοῖς μηροῖς ἔτερεσ τοιαῦτα ἐκ
 σιδήρου καλύμματα. αὐτῶν δὲ
 ἀτεχνῶς ὡς ἄρ' ἀνυχωρίων ὅτι
 τῶν ἰππων ποροφῶν, ὅ δὲ

○

ἀσπίδος δέοιμοι. τοῦτοις εἶπετο
 τῶν ἄλλων ἵππέων πλήθος ἀσπί-
 δας φερόντων. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν
 ἵππων ὄξυόντες. πεζῶν δὲ ὁ
 μὲν ὀπλίτης ἡ δὲ ἐν τῷ μέσῳ
 συνάπτων ἐφ' ἐκείτῃ τοῖς ἵπ-
 πεδον. ὄξυόπιδον δὲ οἱ σφενδο-
 νίται, καὶ ὄξυόται, καὶ ὁπόσον ἐκ
 χέρος βάλαν γυμνὸν ἀσπίδος καὶ
 θώρακος. ἔτιως κοσμηθείσης τῆς
 φάλαγγος, μικρὰ τῶν λαῶν κέρως
 παρελθόντος, ἀπὸ τοῦ πολέμου
 σιωπετέρως, καὶ οὐκ ἐφύ-
 λαττε παζίν. ἐγκειμένων δὲ τῶν
 ἵππέων, καὶ οὐκ ἀμείνων, φύλαξ
 μὲν ἀγρῶς ὁ τῆ βασιλείαν ἀ-
 γχιον ἀρπάσας. λείπει δὲ αὐτὸν τῆ
 ἵππαρχον, καὶ χιλιάρχους, καὶ
 ταξιδάρχους πρὸς πολλὰς, καὶ ἐρ-
 ρωμῶν ἀγωνιστῶν. ὅτι πᾶ-
 σι δὲ τῆ ποιητικῶν τῶν τερατώδους,
 καὶ ἑλαχίστου ὀξυόπιδου δράματος. ὅς
 παρ' ὅσους ὅτι νομῶν ἐβόλλετο με-
 ταποιῆσαι τὴν βασιλείαν, καὶ
 ἀφελῆσαι τῶν γῆρας ἡμᾶς. καὶ
 τέως ἔχαρε τῆς παρ' ὅσους πεί-
 ρας οὐκ ἀποσφαλεῖς, ἔδδ' ἀ-
 μέρτησας. τότε δὲ ἐφεστῶς ἀν-
 σιῶν δίκη ποινᾶς ἀπαμτεῖ τῶν
 ἔργων, καὶ ἀπίστον τιμωρίαν εἰς-

nihil opus habere videren-
 tur. Hos reliqui equites cly-
 peati sequebantur, ac non-
 nulli etiam ex equo sagitta-
 rij. Iam ex peditibus legio-
 narij media in acie erant;
 vtrinque equitibus circun-
 dati. In subsidiis fundibula-
 rij, ac sagittarij erant, ac fe-
 rentarij omnes, qui sine cly-
 peo ac lorica pugnant. Hunc
 in modum acie disposita,
 cum paululum sinistrum cor-
 nu procederet, hostilis exer-
 citus omnis perturbatus est,
 atque ordinem deseruit. In-
 stantibus equitibus, nec per-
 sequi desistentibus, turpiter
 in fugā se dedit, qui turpius
 imperium arripuerat, relicto
 equitum magistro, ac Tri-
 bunis, & manipularibus in-
 numeris, qui quidem præ-
 lium fortissimè sustinebant;
 atque eo insuper dereli-
 cto, qui prodigiosi illius &
 execrandi dramatis auctor,
 atque artifex erat: qui-
 que de imperio transferen-
 do, eoque honore vobis ab-
 rogando consilium ceperat:
 atque quod prior sibi co-
 natus ex animo successisset,
 hactenus lætus & gestiens,
 tunc meritas scelerum suo-
 rum pœnas expendit, atque
 incredibili supplicio est af-

fectus. Nam quotquot bel-
 li huius ministros tyran-
 nus habuit, horum omnium
 mors ipsa manifesta, neque
 obscurum exilium, aut non-
 nullorum etiam pœnitentia
 fuit. Plerique enim ad Im-
 peratorem supplices vene-
 runt: ab eoque omnes ve-
 niam consequuti sunt; qui
 hac in parte Theridis filium
 magnanimitate superavit.
 Hic enim Patroclo extin-
 cto; ne vendere quidem,
 quos in prælio ceperat, am-
 plius volebat; sed supplices,
 atque ad genua prouolutos
 necabat. Noster verò im-
 punitatem proponebat om-
 nibus, qui coniurationem
 eiurare vellent; ac non mo-
 dō extremi supplicij, vel
 exilij, vel pœnæ cuiusvis al-
 terius metum auferebat: sed
 insuper quasi ex maximis
 ærumnis, atque infelicium
 tyranno vita pristinum in-
 statum, atque in integrum
 restituebat. Verum de hoc
 deinceps agemus. Nunc il-
 lud nobis explicandum,
 quemadmodum neque inter
 mortuos, neque inter
 exules tyranni ille pædago-
 gus versatus sit. Quod enim
 nulla honesta ratione ve-
 niam sperare posset, qui tam

παρ' ὅσους πρῶτον γὰρ ὁπόσοι
 τῶν πολέμου τῶν τυράννων συ-
 νεφήσαντο, ἐμφανῆς μὲν ὁ
 θάνατος, δὴλη δὲ ἡ φυγή, καὶ
 ἄλλων μεταμέλεια. ἰκέτευον
 γὰρ πολλοὶ, καὶ ἔτυγον ἀπὸ τοῦ
 συγγνώμης, βασιλέως τῆ
 τῆς Θετίδος ὑπερβαλλομένου
 μεγαλοφροσύνης. ὁ μὲν γὰρ,
 ὅτι Πάτροκλος ἔπεσεν, οὐδὲ
 πικρὰ σκεῖν ἀλόγως ἐπι τοῖς
 πολεμίοις ἡξίου, ἀλλ' ἰκε-
 τεύοντας παρ' τοῖς γῆρασιν ἐκ-
 τεῖνεν. ὁ δὲ ἐκρήρυθεν ἀδύνατον
 τοῖς ἐξαρκούμοις πρὸς συ-
 νωμοσίαν. οὐ θανάτου μόνον,
 ἢ φυγῆς, ἢ ἕνος ἄλλης ἡ-
 μωσίας καὶ τὸν φόβον ἀφα-
 ρῶν. ὡς παρ' δὲ ἐκ ἕνος πα-
 λαμπρείας, καὶ ἄλλης δυστυ-
 χούς τῆς σιῶν τῶν τυράννων
 βιοτικῆς κατὰ τὴν σφᾶς ἐπὶ ἀ-
 κεραίοις τοῖς παρ' ὅσους ἡξίου.
 τοῦτο μὲν δὴ καὶ αὐτῆς τεύ-
 ξεται λόγου. ἐκείνο δὲ ἡδὴ
 ρητέον, ὡς οὐδὲ ἐν τοῖς κει-
 μένοις ἡ, οὐδὲ ἐν τοῖς φύ-
 λασιν ὁ παιδοτελής τῶν τυ-
 ράννων. ὅ γὰρ μηδὲ ἐλπίσαι
 συγγνώμην δύλορον, ἔτι μὲν

ἀδίκῃ ἀφανισθέντα, ἀσεβῆ δὲ ἐργασάμενον, φόνω τε ἀδίκῃ ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, πολλῶν μὲν ἰδιωτῶν, πρῶτων δὲ ἑξῆς, ὅποσοι τῷ βασιλείῳ γήρως μετείχον, ἠΰλα μὲν, οὐτι ξῆν δειμάρι, ἑσθὲ ἠΰ τις ἐμφύλιον φόνον δεικνύσῃ δρῶν, παλαμινάμοις πινᾶς καὶ μάσσεως δεδιώς, καὶ ὑφορώμενος ἐκ τῆς μάσματος. Ἄλλὰ ὡς ἂν ἕως καθαρσίῳις κηνοῖς, καὶ ἀπόποις τοῖς παρ᾽ αὐτὸν ἀπονοστήμενος, ἀνδρᾶ ἐπὶ ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν ἐπὶ τοῖς φιλοτάτοις ἀποκτινῆς, εἰκότως ἀπέγνω πῶν ἰκετηρίαν. Ταῦτα εἰκὸς μὲν αὐτὸν ἀφανισθῆναι, εἰκὸς δὲ καὶ ἄλλως ἔχειν. οὐ γὰρ δὴ ἴσμεν ὅ, τί ποτε παθῶν ἢ δρᾶσας ἄχετο αἰσῶς, ἀφαντος. Ἄλλ' εἴτε αὐτὸν δαίμων τιμωρὸς ἢ ἔξαρχάσας, καθάπερ Ομηρὸς φησὶ τᾷ τῷ Τυωδάρεω θυγατέρας, ὅτι γῆς ἀγὰ πέρας, ποναῖς ἀπατήσαν τῷ ἀφανισμάτων. εἴτε αὐτὸν ὁ ποταμὸς ὑποδέξάμενος ἐστῆν κελύθει τοῖς ἰχθύας, οὐτι που δηλόν.

ἢ ἀμείλιχον
μῶνον
ἢ ἀπὸ πρῶ
δε δρᾶν
forte ἀ, δε
διανοηθεῖς
δρᾶν,

ἢ ξυμπαίσιος

iniqua consilia susceperat, tamque impia ac scelerata perpetraverat, quique in virorum ac mulierum caedes ruerat, cum ex priuatis plurimorum, tum omnium ferè, quotquot imperatorij sanguinis erant: quos ille non metu horum villo necauerat: nec vt in ciuili discordia ac caede fieri solet, quasi vltices suorum scelerum furias, ac diras horresceret: sed perinde atque nouis quibusdam expiationibus priorum facinorum labem eluens, alios super aliis viros ac mulieres cum charissimis quibusque sustulerat; meritò de consequenda venia desperabat. Hæc illum animo cogitasse credibile est. Quanquam & aliter se habere res potuit. Neque enim compertum nobis est quid ille patiens agensve repente è conspectu fit ablati. Sed vtrum vindex aliquis dæmon abreptum illum, vt de Tyndari filiabus Homerus scribit, in vltimos terræ fines perduxerit, vt ibi perditorum ab eo consiliorum pœnas repereret; vtrum ad piscium pabulum exceptum fluuius absorpserit, nemini hæctenus

exploratum fuit. Etenim ad pugnam vsque, quandiu ad bellum ordines instruebantur, audaciam præ se ferebat; atque in medio agmine versabatur. Peracto verò prælio statim euauit; à Deo, an dæmonibus occultatus nescio: meliorem quidem illum ad fortunam reueruatum non esse, perspicuè constat. Neque enim, si quando prodiret, pro voluntate ac libidine sua, vti sperabat, liberè insultare & bacchari possët. sed profligatus omninò tam infelices sibi, quàm vtilis aliis pœnas expendisset. Ac de rei totius architecto, ac machinatore hæctenus: qua in narratione diutius immorati, cursum ipsum nonnihil orationis abruptimus. Nunc eò vnde digressus fueram reuertar, & quis pugnae exitus fuerit exponam. Neq; enim ex illa ducum ignauia militum animi ceciderunt; sed perturbatis ordinibus non culpâ suâ, sed imperitiâ ductorum, centuriatim coacti, prælium commiserunt. In quo maius omni expectatione spectaculum oblatum est; cum alij victoribus omninò

ἀχρη μὲν γὰρ τῆς μάχης αὐτῆς, καὶ ὀπηνίκα οἱ λόχοι συσσωρεύοντο παρ᾽ ἐξοχὰς, θρασυῖς ἑὺ ἐν μέσοις δυνατρεφόμενος. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ ἀφ᾽ ἑσθῆς τῆς μάχης, ὡς ἂν ἑὺ ἀξίον, ἀφ᾽ αὐτῆς ὄχετο, ἑστὶ οἷδα ὑποτῆ θεοῦ ἢ δαίμωνων κρυφτεῖς πλὴν ὅτι γὰρ ἐπὶ ἀμείνοσι ταῖς τύχαις, βίδηλον. Οὐ γὰρ δὴ αὐτῆς ἐμμελλε φανεῖς ἐπὶ ἔξοχῶν ὑπερῶν ἀδεῶς βιδαμονήσῃ, ὡς ἄετο, ἀλλὰ εἰς τὸ πρῶτελές ἀφανιστεῖς ὑμῶν ἐπιπέσῃ, αὐτῶν μὲν δυστυχῆ, πολλοῖς δὲ ἀφέλιμον. τὰ μὲν δὴ παρ᾽ ἐξοχῶν μνησμοποιὸν τῆς ὄλης ὑποθέσεως πλείονος ἀξιοῦνται λόγου, μέση τῆς παρ᾽ ἐξοχῶν πρῶτα μέρη τῶν ἐξωχῶν τῆς δειγμῶσεως, ἐν ταῦτα που πάλιν ἀφετέα. Ἐπιθυμιτέον δὲ ὅθεν ἂν ἐξῆλθον, καὶ ἀποδοτέον τὸ τέλος τῆς μάχης. ὃ γὰρ δὴ ξῆν τῆ τῆς στρατηγῶν δελία, καὶ τὰ τῆς στρατιωτῶν πικρῆ φρονήματα. ἀλλὰ ὅτι τὰ τῆς ταξέως αὐτοῖς διεφθάρη, ἢ κακία σφῶν, ἀπειρία δὲ καὶ ἀμαθία τῆς πάπνοντος, καὶ λόχοις συσσωρεύοντες διηγωνίζοντο. καὶ ἑὺ τὸ ἔργον ἀπάσης ἐλπίδος μείζον, τῆ μὲν ἔχ ὑφιμέ-

νων ἐς τὸ πᾶν τελέως τοῖς κε-
 τῆσι, τῆν δ' ἐπέξελεῖν τελέως
 τῆν νίκη φιλοτιμουμένων. Συμ-
 μιγῆς τε ἤρετο πάραχος, καὶ
 βοή, καὶ κτύπος τῆν ὀπλων,
 ξίφῶν τε ἀγρυμνῶν ἀμφὶ τοῖς
 κροτάφοις, ἔ τῆν ἀσπίδων πρὸς
 τοῖς ὤμοις. ἀπὸ δὲ ἀμύδρι ξυ-
 νίστατο, ἔ ἀπορρίπτοι ὄντες τὰς
 ἀσπίδας ἀπὸ τοῖς ξίφεσιν ὠ-
 ροῦντες, μικρὰ τῶν παθῶν φρονη-
 ζόντες, πᾶντα δὲ εἰς τὸ δρᾶσαι τι
 δεινὸν τοῖς πολεμίοις τὴν θυμὸν τρέ-
 ποντες, τῶν μὴ κείραρον ἀπὸ τοῖς,
 μὴ δὲ ἀδακρυῶν τῶν ἀφῆν τὴν νί-
 κην, ἔ τὸ ἀποθνήσκον ἀνταλλα-
 τῶν ὄντων. ἔ τῶντα ἔδρων ἔ περὶ οἱ
 μόνον πρὸς τοῖς δεινοῦσι. ἀλλὰ
 καὶ ὅσοις ὑπὸ τῶν βασιλέων ἀρχαῖα
 πᾶν τελέως ἐγχερόντα τῶν ἰπ-
 πέων ὄντα σφᾶν. ξυτοὶ δὲ εἰ-
 σιν ὀμνήσαντες, ἔ συγκρατημῶ-
 ντες, καὶ ἀποπηδῶντες, εἰς τοῖς ὀ-
 πλίταις μετεσκαλίζοντο. ἔ ἡρό-
 νον μὲν πᾶν χαλεπῶς, καὶ μόλις
 ἀντεῖχον. ἐπεὶ δὲ οἱ τε ἰππεῖς ἐ-
 βῆσαν ἐκ τῶν πορρῶν ἀφιπ-
 παρόμενοι, καὶ οἱ θωρακοφόροι πυ-
 κνῆς ἐπ' αὐτοῖς ἐχρῶντο ταῖς
 ἔπελάσειν, ἄτε ἐν πεδίῳ κείραρον ἔ λείω, νύξ τε ἐπέλαβεν, ἐν-

καὶ παρῆλθον

καὶ ἰππων

καὶ συγκατα-
μυγνῶντες

καὶ ἐπελίν-
σασιν

non cederent; alij victoriam
 ad extremum persequi stu-
 derent. Igitur confusa, ac
 promiscua trepidatio cum
 clamore, atque armorum
 strepitu coorta; gladiis ad
 galeas fractis; aut clypeis ha-
 sita traiectis.: tum vir viro
 congrédi, & abiectis clypeis
 districtis ensibus irruere; de
 se nihil curare; in hoc unum
 animos intendere, vt malo
 aliquo hostes afficeret; nec
 mortem detrectare, modò
 ne sinceram illis atque in-
 cruentam victoriam relin-
 queret. Quod non modò
 pedites contra insequentes
 se faciebant, sed & equites,
 quotquot vulneribus confe-
 cti equestribus hastis vti am-
 plius non poterant. Sunt hæ
 conti quidam vegrandes:
 quibus confractis ex equo
 defilientes, sese in legiona-
 rios milites mutabant. Hunc
 in modum etfi ægrè, tamen
 aliquo tempore restiterunt.
 Sed cum & equites eminus
 adequitates sagittas emitte-
 rent; & cataphracti crebras
 in eos irruptiones facerent.
 (Erat enim planus, atque
 æquabilis campus.) super-
 ueniente insuper nocte; tum
 verò hi libenter fugam arri-

pere: illi contento cursu
 prosequi ad vallum vsque:
 quo cum impedimentis om-
 nibus, & mancipiis, ac pe-
 coribus potiti sunt. Verum
 cum, vti dixi, hostes verte-
 re terga cœpissent, & victor
 acrius instaret; cursu læuam
 in partem conicitantur, quâ
 fluuius victoribus ad dexte-
 ram erat. Ibi verò cædes in-
 gens perfecta est: vt fluuium
 ipsum promiscua hominum,
 atque equorum cadauera
 complerent. Non enim Dra-
 uus Scamandri similis erat,
 nec fugientibus fauebat, vt
 vel mortuos cum armis ex-
 pueret, atque eiiceret ex al-
 ueo; vel viuos adhuc celaret,
 ac tutò vorticibus suis ab-
 conderet. Hoc quippè Tro-
 ianus ille fluuius siue qua-
 dam ex beneuolentia facie-
 bat; siue quòd tam exiguus
 esset, vt alueum suum vado
 transeunti, aut natanti pe-
 netrabilem redderet: quan-
 doquidem vltimo sola in eum
 immissa, velut ponte quo-
 dam, iniunctus est; & cum
 totus spumâ, ac sanguine ex-
 undans infremeret, Achillis
 humeris propinquabat so-
 lum; si modò fide dignum
 est; nec aliud quicquam vio-
 lentius agebat. Sed vbi exi-

τῶντα οἱ μὲν ἀπέφθον ἀσπι-
 νοι, οἱ δὲ ἐδίωκον κερτερῶς ἀρχὴ
 τῶν χερσῶν. ἔ αὐτὸν ἀναμύδριν
 αὐταῖς ἀποσκαλίζοντες, ἔ ἀνδραπό-
 δοις, καὶ κτήνεσιν. Ἀρξάμηνος δὲ,
 ὄψατο ἐφίω, ἀρτί τῆς Ἑσπῆς τῆν
 πολεμίων, καὶ τῆν διωκόντων ἐκ
 ἀνίεντων, ὅτι τὸ λαὸν ὠροῦνται.
 ἴνα τῶν ὀ ποταμὸς ἰσθμὸς κροτά-
 σιν ἐν δεξιᾷ. ἐν τῶντα δ' ὁ πολὺς
 ἐγχερο φόνος, ἔ ἐπλήθη νεκρῶν
 ἀμύδριν τε καὶ ἰππων ἀναμύξ. ἔ
 γὰρ δὴ ὁ Δραῦος ἐώκει Σκαμαν-
 δρα, ἔ δὲ ἰσθμὸς τοῖς φύλα-
 σιν, ὡς τοῖς μὲν νεκροῖς ἀπὸ τοῖς ὀ-
 πλοῖς ὄξωθῆν, καὶ ἀπορρίπτην τῶν
 ῥυμμάτων, τοῖς ζῶντας δὲ συγ-
 κελύπτειν, καὶ ἀποκρύπτειν ἀ-
 σφαλῶς ταῖς δίναις. τῆν γὰρ ὁ
 ποταμὸς ὁ Τρώς τυχερὸν μὲν ἔσπε-
 ροῦσιν ἔδρα τυχερὸν δ' ἔσπερ ἔχων
 μετῆθος, ὡς ῥάδιον πρὸς τῶν βα-
 δῆζειν τε ἐθέλοντι, καὶ νηχομένω
 τὸ πῶρον. ἐπεὶ καὶ γεφυροῦται
 μᾶς ἐμβληθείσης εἰς αὐτὸν ὀπτε-
 λέας. ἀπας τε ἀναμύδριν
 ἀφῆν, καὶ ἀίματι πέλαζεν ὤμοις
 Ἀχιλλῆος. εἰ γὰρ καὶ τούτω πι-
 τεύσαι, βιαιότερον δὲ ἐσθῆν εἰρ-
 γάζειν. καὶ ὅτι λαβόντος ὀλίγου

καύματος ἀπαγορεύει τὴν πόλεμον, καὶ ἐξόμνυται τὴν ἑπικουρίαν. Ομηροῦ δὲ εἰσὶν εἶδη καὶ τῶν παρρησίων, καὶ τῶν ἀποπονομαχίας. Ἐποιοῦν ἑπικουρίαν. ἐπεὶ δὲ τὰλλα δὴ λόγος ἐστὶν Ἀχιλλεὺς ἀντιφάσιμος καὶ ὡς ἀπὸ θεῶν ἀγων ὁ φράτευμα, μόνον ἀμαχον καὶ ἀνυπόστατον ἐπαχθεῖς τοῖς πολεμίοις, κτείνουσα μὲν τοὺς ἐντυγχάνοντας, τρεπόμενον δὲ ἀπαξ ἀπλάως πάλω, Φωνῆ, καὶ γήματι, καὶ τῶν ὀμμάτων ταῖς παρορροαῖς. Ἐργασθεῖς τε, οἶμα, τῆς παρὰ τῆς εὐσεβείας, καὶ ὅτι τῶν Σιγαμάρου ταῖς ἡύσιν ἕως εἰς τὸ τεῖχος ἀσμενοὶ ἔσωελέγησαν οἱ ἀφροσύνητες. Τῶντα ἐκείνος πολλοῖς ἐπέσει δηγούμενος, καὶ θεῶν ἀγαπλάτων μάχας, καὶ ἑπικουρίαν μύθοις πῶς ποίησιν, δεκὰ τῶν κρίσεως, καὶ οὐκ ὅτι τρέπει δικαίον φέρει, καὶ ἀφροσύνην ἡφρον. ὅστις δὲ ἐθέλει μηδὲν ὑπὸ τῶν κείνων ἐξ ἀπατάσθαι τῶν ῥημάτων, καὶ τῶν ἐξώθεν ἑπικουρίων πλασμαμάτων, ὡς ἀπὸ ἐν ἀρχῇ πάλω ἑρωμάτων ἡνῶν, καὶ χρωμάτων, Ἀρεωπαγίτης ἔτω κριτής,

quo ardore correptus est, statim à prælio desciscit, atque omnē auxiliandi animū deponit. Verūm & hic Homeri ludus mihi videtur, qui inusitatā hanc & absurdā singularis certaminis rationem excogitauerit. Hoc enim ubique manifestè studet, vt Achilli gratificetur; cum quo, velut spectatores quosdam, militum copias producens, solum illum inuictum, atque eiusmodi vt sustineri à nemine possit, in hostes immittit; quorum obuios quosque interficiat, vniuersos porro voce ipsa, gestu, & aspectu coniciat in fugam. qui vix dum acie instructa, ad Scamandri ripam illicò in fugam effusi; læti, ac præter spem se ad muros vsque recipiunt. Hæc ille multis verbis persequens, ac Deorum pugnas comminiscens, & opus suum fabulis conuenustans, iudices ipsos corrumpit, nec iustum ac sincerum iudicium pronuntiare permittit. Sed si quis verborum lepore, atque adscititio fuco, & lenocinio decipi minime vult; tanquam de aromatibus, & coloribus quibusdam iudicet; cedo Areopagitam aliquem iudicem,

nun-

nunquam illius iudicium detrectabimus. Nam egregium fanè militem esse Peleii filium facile poësis ista persuadet; qui quidem viginti homines interficit.

Hinc bissex iuuenes medio de flumine legit;
Atque metu attonitos spumantibus extulit undis;
Patrocli inferias caris quos mitteret umbris.

Sed eiusmodi tamen ad Grecorum res eâ victoriâ momentum allatum est; vt neque grauiorem vllum metum hostibus incuteret; nec ad suarum rerum desperationem penitus adduceret. Cuius quidem rei num tandem alterum quàm Homerum testem adhibebimus? aut non eos versus commemorare satis est, quos ille de Priamo scripsit, cùm is pro filij sui corpore pretium ferens ad naues profectus est? Etenim cùm post induciarum, quarum causâ venerat, mentionem, à Thetidis filio interrogatus ita dixisset,

Novem totos dies diuino Hecatori iusta persoluemus.
 cùm alia multa, tùm istud adiccit,

καὶ οὐκ ἐβλαβησόμεθα πῶς κρίσιν. εἶδη μὲν γὰρ ἀγαθὸν φραπῶν πῶς ὁμολοῦντο μὲν τὴν Πηλέως, οὐκ τῆς ποιήσεως ἀνὰ πειθόμενοι. κτείνει μὲν ἀνδρας εἴκοσι.

Ζωοὶς δὲ ἐν ποταμοῖο δυνάδεκα λέξατο κύριος,
Τοὺς δὲ ἤγε θύραζε, τεθνηπότας
κῦτε νεβροῖς.

Ποιῶν Γαῖο κλοιο Μενoitάδαο θανόντος,
Τοσαύτῃ μὲν ὑβέγκεν εἰς τὰ παρὰ γαματὰ τῶν Ἀχαιῶν ἡ νίκη τὴν ῥοπῶν, ὡς τε εἰδὲ μείζονα φόβον τοῖς πολεμίοις ἐνέβαλεν, εἰδὲ ἀπογνώσθαι εἰς τὸ πῶς τελεῖς ὑπὸ σφῶν ἐποίη. καὶ ὑπὸ τούτων ἀρ' ἐτέρω ἡνός μὲν τυροῦ δεησόμεθα τὴν Ομηρον πάλω λιπόντες; καὶ ἐκ ἀπόχρη τῶν ἐπῶν μνησθῆναι, ἀπεποίηκεν ἐκείνος, ὅτι πῶς ἔπειτα ἡλθεν ὁ Πριάμος φέρων ὑπὸ τῶν παιδῶν τὰ λύτρα; ἐργασθεῖς γὰρ μὲν τῶν ἀφροσύνης, τῶν ὑπὸ ὧν ἀφίκεται, τῶν τῆς Θετιδῶς ὑέος, ὅπως,

Εννῆμυρ μὲν ὄλας κτερεῖζομεν
Ἐκπορα δῖον.
πῶς τε ἄλλα διεξῆσαι, καὶ πάλω τῶν πολέμου φησί.

Τῆ δὲ δωδεκάτῃ πολεμίζομεν εἰς αἰάγκη.

Οὕτως δὲ ἀπαγγέλλει ὁ κινδύμῳ τὸ ἐκ χειρὸς τὸν πόλεμον. Ο δὲ ἀχθύνῃς καὶ δεινὸς τύραννος ὄρη τε ὑψηλὰ καὶ περὶβάλλοντα τὸ αὐτὸ Φυγῆς, καὶ ἐξ οἰκοδομήσας ἐπὶ αὐτοῖς φρουρία, ἔδδῃ τῆ τὸ πτόπων ὀχυρότητι πιστεύει, ἀλλὰ ἰκετεύει συβνῶμης τυγχάνειν καὶ ἔτυχεν, εἰς τὸν ἰὸν ἀξίος, καὶ μὴ ἐφωραθῆ πολλὰ κίς ἀπίσος καὶ δρασὺς, ἀλλὰ ἐπὶ ἀλλοῖς περσιθεῖς ἀδικήματα. τὰ μὲν δὲ καὶ τὴν μάχην, εἰ μὴ δόξῃ τις τῆ δηνουμένων προσέχειν ἐθέλει, μηδὲ ἔπεισιν οὐ πεποιτημένοις, ἐς αὐτὰ δὲ ὄρεσιν τὰ ἔργα, κρινέτω. ἐξῆς, εἰ βύλαθε, τὴν Αἰάντος ἑστῆς τῆς νεαῶν, καὶ τὴν ὅτι τῆς τείχεος τῆς Αχαμῶν ἀντιτεῖναι μάχην τοῖς ὅτι τῆς πόλεως ἐκείνης ἔργοις. ἢ δὲ Μυγδονίος ποταμῶν κελίσις, τὴν αὐτῆς περσιθεῖσι Φημίω, ἔδδῃ καὶ Ἐντιόχου βασιλέως ἐπικύρωμα. γέρονε δὲ αὐτῆ ἔτερον ὄνομα Βάρβαρον, συνήτες τοῖς πολλοῖς ἑστῆς τῆς τῶρος τοῖς τῆδε Βαρβαροῖς ὅτι μιξίας. αὐτῆ δὲ τὴν πόλιν τρα-

περὶ τῆς φρουρίας

Post duodecimo, si ita necesse fuerit, pralium conferemus.

Vsq̄ue aded̄ ne bellum quidem denunciare post inducias veritus est. At ignavus ille, & acerbus tyrānus cum sublimitate montium fugam suam muniisset, & in iis sex castella struxisset; tamen ne loci quidem munitione confusus est: sed supplex & abiectus veniam petit: quam si dignus esset, impetraret: si non & eius perfidia ac temeritas deprehensa sæpius foret, & alia aliis sceleribus adiecisset. Cæterum de iis, quæ in prælio contigerunt, nisi quis scriptorum famâ, & versuum venustate ducatur; sed ipsa per se facta considerare velit; iudicandum relinquo. Iam verò præter hæc, quæ dixi, vultis Aiæcis illa pro nauibus, aut ad Græcorū vallum certamina cum iis, quæ ad urbem illam gesta sunt, conferre? Cui quidem vrbi Mygdonius longè fluuiorum pulcherrimus nomen suum communicat. Quæ cum ab Antiocho rege cognomen accepit; tum barbarum aliud nomen adæpta est: cuiusmodi ex barbarorum cōsuetudine à pleiisque solet vsurpari. Hanc

igitur urbem ingense exercitus ex Parthis, & Indis conflatus eo tempore circumfedit, quo contra tyrannum expeditio illa suscipiebatur. Atque ut aduersus Herculem contra Lernæum monstrum properantem marinus cancer pugnavit: ita Parthorum ille rex è continenti Tigrin transmittens, atque urbem aggeribus obualans, tuis conatibus interuenit. Quæ in opera cum Mygdonium fluuium admisisset, ex proximis vrbi locis lacum effecerat; quo quidem, eminentibus, atque extantibus paululum propugnaculis, urbem ipsam, velut insulam quandam, circumdederat. Obsidebat porrò nauibus admotis, ac supra naues machinis dispositis. nec vnus duntaxat diei; sed quatuor, ut opinor, ferè mensium opus illud fuerat. Iā qui pro mœnibus stabant assiduè barbaros propulsare; machinas iniectis ignibus succendere; naues attrahere; alias machinarum vi, ac telorum pōdere perfringere. Etenim in eas septem Atticorum talentum pondere lapides immittebant. Quæ cum multos iam dies hoc

τὸς ἀμύχανος πλήθῃ Παρθυαίων ἑστῆς Ἰνδοῖς πείεσεν, ὅπην νίκα ὅτι τὸν τύραννον βαδίζειν παρούχειρ. καὶ ὅτι Ἡρακλῆς Φασιν ὅτι ὁ Λερναῖον ἰόντι θηρίον συννεχθίωσαι, τὸν θαλάσσιον κερκίνον, τῆς ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς ἐκ τῆς ἠπείρου Τίγρηται διαβάσας, καὶ ὅπην τειχέων τὴν πόλιν χύμασιν. εἶτα εἰς αὐτὰ δεχόμενος τὸν Μυγδονίον, λίμνῃ ἀπεφάνετο ὁ πῶς τὰς ἀσπίδας ἐλῶν, καὶ ὡς αὐτῶν νῆσον ἐν αὐτῆ ἑστῆς τὴν πόλιν, μικρὸν ὑπερθερυσῶν, ἔπεφαινομένων τῶν ἐπάλλεων. ἐπολιόρκει δὲ ναῦς τε ἐπάγων, καὶ ὅτι νεαῶν μηχαναῶν. καὶ ἰὸν ἕξ ἡμέρας ἔργον. μνησῶν δὲ, οἰμῶν, σχεδὸν πτεπάρων. οἱ δὲ ἐν τῶν τείχεος συνεχῶς ἀπεκρούοντο τοῖς βαρβαροῖς, κατεπιπερσάντες τὰς μηχαναῶν τοῖς πυρφόροῖς: ναῦς δὲ ἀντίληπον, πολλὰς μὲν ἐκ τῶν τείχεος. ἀλλὰ δὲ κατεάροντο ὑπὸ ῥώμης τῆς ἀφιεμένων ὀργάνων, καὶ βάροισιν τῶν βελῶν. ἐφέροντο γὰρ εἰς αὐτὰς λίθοι ταλαθύτων ὀλεῆς Ἀπικῶν ἐστῆς. καὶ ὅτι συχῶς ἡμέρας.

κατεπιπερσάντες τὰς μηχαναῶν

ἡ. ἀρχὴ

ταῦτ' ἐδράτο, ῥήγνυται μέγας ἰ-
 χάλματος, καὶ ἡ τῶ ὑδάτων ἰ-
 πλημμύρα, ἔπ' αὐτῆ τῆ τεί-
 χους μέγας, ὅσα ἔλασεν πῆχων
 ἑκατὸν συλκα πύργῳ. ἐν ταῦτα
 κοσμητὴν φραπιδῶν, τὸ Περσικὸν
 ἔσπον. Διασώζουσι γὰρ ἔσπομι-
 μοῦνται τὰ Περσικὰ, ἐκ ἀξιδν-
 τες, ἐμοὶ δοκεῖ, Παρθυαῖοι νομί-
 ζουσι, Περσὰ δὲ ἐπὶ πρῶτον
 μῆνοι. ταῦτα τοὶ καὶ πολλῆ Μηδικῆ
 χερσὶ καὶ ἐς μάχας ἔρρῶνται
 ὁμοίως ἑκείνοις, ὁπλοῖς τε ἀγα-
 λῶμενοι ποῖοις, καὶ ἐσθῆμασι
 ἔπι χερσὶ καὶ ἀλουργαῖσι. σο-
 φίζονται δὲ ἐν τεύχεσιν, ὅ μὴ δο-
 κεῖν ἀφραπιδῶν Μακεδόνων, ἀνα-
 λαβῶν δὲ ἐξ ἰσχυρῶν τὸ βασι-
 λείαν πρῶτον ἰσχυρῶν. Ἐκοῦν ἔ-
 ὁ βασιλεὺς Ἐρξίω μιμούμενος
 ἔπι πινος χερσὶ καὶ ἰσχυρῶν
 ἰσχυρῶν. πρῶτον δὲ ἡ φραπιδῶν
 ἰσχυρῶν. ταῦτα ἡ ἰσχυρῶν
 καὶ ἔφερον ἐκ σιδῆρος πύργους ποῖο-
 τῶν πλήρης. ἡ γὰρ αὐτῶν ἰπ-
 πεῖς οἱ ἰσχυρῶν, καὶ οἱ ποῖο-
 τῶν, ἔτερον ἰσχυρῶν πλῆθος ἀμή-
 χλων. ὅ περὶ γὰρ, φασιν, ἀ-
 χερσὶ εἰς τὰ πολεμικὰ χερσὶ
 κεν, ἔτερον ἰσχυρῶν μετέχον τῶν ἰσχυρῶν, ἔτερον ὄν σφιν ἐν χερσὶ, περὶ ἰσχυρῶν

ἡ. ἀρχὴ

modo gererentur, repente
 aggeris pars inundantium a-
 quarum impetu concidit;
 quam murorum partis non
 minus centenorum pedum
 ruina subsecuta est. Tum ve-
 ro hostis Persarum more co-
 pias instruit. Hi enim Per-
 sarum instituta imitantur,
 ac seruant: quod, ut opi-
 nor, Parthi videri nolunt,
 sed Persas se esse simulant.
 Propterea & Medorum ha-
 bitu gaudent, & ad pugnam
 iisdem armis insigniti, iis-
 dem vestibus, aureis videli-
 cet, ac purpureis procedunt.
 Quod quidem ideo
 callidè usurpant, ne à Ma-
 cedonibus defecisse, sed vel-
 ut postliminio imperium su-
 um recuperasse videantur.
 Itaque rex illorum ad Xer-
 xis imitationem in manu fa-
 cto quodam tumulo fede-
 bat; exercitus verò cum bel-
 luis accedebat; quæ ex In-
 diis adductæ, turres sagitta-
 riis plenas ferebant. Præ-
 ibant cataphracti equites, &
 sagittarij, aliud equitum ge-
 nus numero propemodum
 infinitum. Nam pedites, uti
 ferunt, ad bellum iis super-
 uacui sunt; neque vlllo in
 honore, aut vsu eos habent;

utpote qui planum & nu-
 dum agrum obtinent. Eius-
 modi enim pro bellorum vsu
 honorem aut contemptum
 mereri videntur. Quare,
 quod hæc natura minimè
 essent vtilia, nullū sunt ho-
 norem legibus consecuta.
 Nec absumile aliquid, quod
 ad bellum attinet, in Creta,
 & Caria, & infinitis aliis
 gentibus accidit. Vnde &
 Thessalia, quæ plana ac
 campestris est, equitum cer-
 taminiibus, atque exercita-
 tionibus visa est opportu-
 nior. Quod enim ad no-
 stram urbem attinet, quo-
 niam cum omni genere ho-
 stium congredi solet, con-
 silio, ac fortuna superior,
 meritò se ad omne armorum
 genus, ac reliqui apparatus
 composuit. Sed hæc forsitan
 nihil ad institutum no-
 strum pertinere dixerint ij,
 qui laudandi artificio, quasi
 legibus quibusdam, præsi-
 dent. Ego verò vtrumnam
 id ad te aliqua ratione per-
 tineat, aliàs videro. Quæ ve-
 rò ab illis exprobrantur, nul-
 lo negotio dissoluo. Nego
 enim aut eiusmodi me artes
 vendicare mihi: aut eum ini-
 uriam facere, qui ea mini-
 mè seruet, quibus se nun-

ἰσχυρῶν καὶ ψιλῆς τῆς χερσὶ ὀπό-
 σιω νέμονται. εἰκοι γὰρ δὴ τὰ
 ταῦτα πρῶτον τῶ πολέμου
 χερσὶ πρῶτον, καὶ ἀπρῶτον ἀξιδ-
 νται. ὡς οὖν ἀχερσὶ τῆ φύσῃ
 ὄν, ὅσα ἐκ τῶ νόμων πολυ-
 εἰας ἀξιδνται. σιωπῆ δὲ τῶ καὶ
 πρῶτον Κρήτιω, καὶ Καρίαν,
 καὶ ἐν ἄλλοις δὲ μυρίοις ἔθνεσι
 ταῦτα τὸν πόλεμον κατασκα-
 ἀνται. Ἐκοῦν καὶ ἡ Θέσσα-
 λῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυρῶν ἐνα-
 γωνίζονται, καὶ ἐμμελετῶν ἔπι-
 τήδους ἐφαπιδ. τὰ γὰρ δὴ τῆς ἡμε-
 τέρους πόλεως, αἶτε ἐς ἀπὸ πρῶ-
 τῶν πρῶτον κατασάνται,
 βίβλια καὶ τύχη πρῶτον ἰσχυρῶν,
 εἰκότως ἐς ἀπὸν εἶδος ὀπλων τε
 καὶ κατασκαδῆς ἀλλῆς ἡρμῶσθαι.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ὅσα δὲν
 πρῶτον τὸν πόλεμον. ὡς δὲ εἶποιεν οἱ
 ταῦς τῶ ἐπαμῶν τέχνης, κα-
 τὰ τῶ νόμοις, ἔπι τεταγμένοι.
 ἐγὼ δὲ εἰ μὲν τί σοι πρῶτον
 καὶ ταῦτων, ἐν χαρῶ σκέψομαι.
 τὰ γὰρ μὲν ὀνειδῆ τῶ ἀνδρῶ-
 των οὐ χαλεπῶς ἀπολύομαι.
 φημὶ γὰρ ὡς ἔτε ἐγὼ τῶ τεχνῶν
 μεταποιῶμαι, ἔτε ὅστις μὴ πρῶτον
 ὀμολόγησεν ἐμμένειν, ἀδικεῖ μὴ

φυλάτων. τυχὸν δὲ καὶ ἄλλων
 οὐκ ἀπορήσομεν δι' ὠρεπῶν
 πειρατήσεων. ἀλλ' οὐ γὰρ ἄ-
 ξιον μακρότερον εἰς ὄσθεν δέον
 ἀπὸ τῶν τῆ λῶρον, καὶ ἀπο-
 πλῆσαι τῆς ὑποτέσεως.
 ἐπὶ δὲ ἀβωμῶν οὖν αὐτῆς εἰς ἴ-
 χνος, καὶ ὅταν ἐξέβηκεν. ὅτι
 γὰρ οἱ Παρθυαῖοι χρησμητέ-
 ρες ὄπλοις, αὐτῆ τε, καὶ ἵπποις,
 ξιῶ τοῖς Ἰνδικοῖς θηείοις, παρ-
 σῆρον τῶν τείχεσ, λαμπαροὶ τῶν
 ἐλπίσιν, ὡς αὐτῆ μάλα διαρ-
 πασόμενοι. καὶ ἐδέδοτό σφιν
 τῶ παρῶν χωρεῖν ὁ σημεῖον,
 ὠδοῦν ἑξυμπῶντες, αὐτῶς ἴσ
 ἐθέλων παρῶν ἐσαλέσθαι ὁ
 τείχεσ, καὶ οἴχεσθαι φέρων ὁ
 ἐπ' αὐτῶ κλέος. εἰ δὲ ὄσθεν
 ἐτόπαρον δέος. ὄσθεν γὰρ ὑπο-
 μένει σφῶν πλεὺ ὀρμῶν τοῖς
 ἐνδον ἠξίωσι. Παρθυαῖοις μὲν
 ποσούτων παρῶν ἐλπίδος. οἱ δὲ
 πυκνῶ τε εἶχον πλεὺ φάλαγγ-
 γα καὶ ὁ διερρηγμένον τῶ τεί-
 χους. καὶ ὑπὸ τῶ σιμῆστος, ὁ-
 πόσον ἡ ἀρεθὸν πλήθος ἐν τῆ
 πόλει κατέσθαι, ἀναμίσθαι-
 τες τῶ φραπῶν οὐκ ἐλάτ-
 τω μῶρον. ἐπεὶ δὲ οἱ πολέ-

quam obstrinxerit. Quan-
 quam nec alia fortasse de-
 sunt ad excusationem no-
 stram idonea & honesta.
 Verum nihil necesse est ora-
 tionem longius abducere,
 atque à proposito reuocare.
 Quamobrem eò nos, vnde
 digressi sumus, atque ad ea-
 dem vestigia referamus. Igi-
 tur Parthi omnes armis in-
 duti, cum equis, atque In-
 dicis belluis, ad mœnia suc-
 cedunt, magna spe freti, vr-
 bem primo à se impetu diri-
 pi posse. Atque vbi primùm
 inuadēdi signum datum est,
 vnà omnes irrumpunt; cum
 pro se quisque primus in mu-
 ros infilire veller, ac priua-
 tim sibi eius rei gloriam re-
 ferre. Neque verò periculi
 quicquam inesse putabant;
 neque eos, qui intra urbem
 erant, vim suam, atque im-
 petum posse sustinere. Par-
 thi ergo cum ea spe atque fi-
 ducia ferebantur. Oppidani
 verò quâ murus patefactus,
 atque interruptus erat, den-
 so agmine constiterant; ad
 ea verò, quæ integra per-
 manserant, propugnâda, im-
 bellem omnem paganorum
 multitudinem, non paucis
 ex militari numero adiun-
 ctis, collocauerant. Porro

hostibus ingruentibus, cum
 nullum in eos telum ex mœ-
 nibus iaceretur, hoc ipsum
 maiorem in spem illos om-
 ninò adducebat, fore, vt vr-
 bē penitus obtinerent. Quo-
 circa equos cum verberibus
 instigabant, tum latera cal-
 caribus cruentabant; donec
 aggeres post se relinque-
 rent. Hos enim eo consilio
 fecerant, vt Mygdonij fluuij
 inundationes arcerent. Illic
 porro cœnum erat profun-
 diffimum: quodd & naturâ
 suâ locus ille nemorosus, &
 solum pingue sit, atque
 humorem retineat. Sed &
 ibidem lata erat fossa, vetus
 vrbs munimentum, in qua
 altior vligo ac cœnum hæ-
 ferat. Quam cum transmit-
 tere infuper hostes aggreden-
 rentur, ciues in illos partim
 ex vrbe, partim è mœnibus
 saxa iaciebant. Quare fit in-
 gens illorum cædes: equos
 porro ipsos oppidani omnes
 sola propemodum volunta-
 te ac nutu in fugam conii-
 unt. Nam cum ad muros se
 conuerterent, cadebant pro-
 tinus, ac vectores suos ster-
 nebant; qui pro armorum
 grauitate in lutum se altius
 deprimebant. Ex quo tanta

μοι παρῶν λαυον, καὶ ὄσθεν ἐκ τῶ
 τείχεσ ἐπ' αὐτοῖς ἀφίετο βέλεσ,
 βεβαγοτέραν εἶχον τῶ ἐλπίδα τῶ
 κατὰ κρασ ἀρήσθαι τῶ πόλιν. ὁ ἴσ
 ἵπποις ἐπαμον μῶσιξι, καὶ ἡμα-
 στον τῶ πλῶρον τοῖς κέντρους, ἑως
 ἐποίησαν σφῶν καὶ νώτου τῶ
 χῶματα. πεποίητο ὁ ὑπ' αὐτῶν
 ἐκείνων παρῶν, παρῶν ὁ ἐπέ-
 χην τῶ Μυγδονίῃ τῶ ἐκροασίλει
 τε ἡ παρῶν ὁ χερσὶν δι' μῶλα
 βαθεῖα, ὄσθεν αὐτῶ παρῶν ὄν-
 τος ὑπὸ τῶ ὑλῆς, καὶ ὄσθεν ὁ πεί-
 ραν εἶδ' ὁ γῶν, καὶ τῶν διῶν αὐτῶ
 φύσθαι τῶ λιβάδας. ἡ ὁ ἐπ' αὐ-
 τα ὁ παλαιὸν ἔρυμα τῶ πόλει
 τῶ φερῶν βύρφα, ὁ ἐν αὐτῶ βαθῶ-
 τέραν σιμῆσθαι τέλμα. ἀπλο-
 μέων ὁ ἠδὲ τῶ πολεμίων καὶ τῶ
 τῶς, καὶ ἀφῶν πειρωμένων,
 ἐπέσθαι πολλοὶ μὲν ἐνδοθεν,
 πολλοὶ δὲ ἀπὸ τῶ τειχῶν ἐβαλλον
 τοῖς λίθοις. καὶ αὐτῶν μὲν πολλοὶ ἐ-
 γῶντο φόνος, φυγῆ δὲ ἔτρεπον
 τοῖς ἵπποις ἑξυμπῶντες, τῶ μῶ-
 νον ἐθέλθαι, ὁ διλοῦν τῶ γῶν μῶ
 ἀφῶ τῶ σῆματος. ὅτι φερῶντων
 γὰρ ἐπιπῶν διῶν, ὁ κατέφε-
 ρον τοῖς ἵπποις. βαρεῖς δὲ ὄντες
 τοῖς ὄπλοις, μῶλλον ἐνείχοντο τῶ
 τέλματι. καὶ αὐτῶν ἐπ' αὐτῶ

ἦν φόνος, ὅσος οὐπω παρ-
θεν ἐν πολιορκίᾳ ποσειδίτη γέ-
ρονεν. ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν ἵππων
ᾧδε ἔξεπαρῆν, τῶν ἐλεφαν-
των πειράνται, κατὰ πλῆξε-
σθαι μάλλον οἰόμενοι τὰς ξέ-
νω τῆς μάχης. οὐ γὰρ τοσοῦτον
αὐτοῖς τὰ τῶν ὀμμάτων διέ-
φθαρτο, ὡς μὴ καθορᾶν,
βαρύτερον μὲν ὄν ἵππου ὁ θη-
εῖον, φέρον δὲ ἄλλος ἔχ' ἵπ-
πων δυοῖν ἢ πλεονόντων· ἀμα-
ξῶν δὲ οἶμα συχρᾶν· τοξότας,
καὶ ἀκονητάς, ἔσθηθω πύρ-
ρον. ταῦτα δὲ ἰὺ ἀπὸ ταῦτα παρὸς
ὁ χειρὸν χρονοῖντον γερονός
τέλμα κωλύματα, καὶ ἐν αὐτοῖς
ἔργα φαερα. ὅθεν οὐκ εἰκός
ἐς μάχην ἵεναι, ἀλλὰ ἐς κα-
τὰ πλῆξιν τῶν ἐνδον παρὰ σκοδύ-
ξασθαι· παρὰ τῆρον δὲ ἐν τάξει,
μέτρον διεσῶτες ἀλλήλων ἴσον·
καὶ ἐφικε τείχη τῶν Παρθυαίων
ἢ φάλαγγος· τὰ μὲν θηεῖα τοῖς
πύργοις φέρονται· τῶν ὀπλιτῶν
ἵνα πληρωῶτων τὰ ἐν μέσῳ.
παρῶντες ἵδ' ἔτι μὲν ὄφελος
ἢ τῶν τὰ βαρβάρων· παρῶν γὰρ

ne instructi, non multum barbarum iuuabant: verum
ἐ muris

illorum strages edita est,
quanta hactenus in tam diu-
turna obsidione non fuerat.
Postquam verò equitū cer-
tamen hoc modo peractum
est, deinceps admotis ele-
phantis nouum prælium ag-
grediuntur; qua inusitata
belli ratione maiorem se ho-
stibus terrorem iniecturos
putabant. Neque enim ita
erant oculis capti, ut non il-
lud discernent, quanto
equo grauior hæc bellua for-
ret: nec equorum solùm
duorum, aut plurium; sed
vel innumerorum plaustrorum
onera gestare, sagittarios,
iaculatores, ac turrim
ferream. Quæ quidem pro
natura loci, qui vliginosus,
ac palustris fuerat redditus,
impedimento erant, ut re
ipsa atque experientia mani-
festum fuit. Ex quo illud
coniici potest, non pugnan-
di gratiâ, sed iniiciendi ter-
roris causâ istud esse compa-
ratum. Ergo ad urbem or-
dine succedebant, æquali à
se interuallo distiti, planèq;
muro Parthorum phalanx si-
milis esse videbatur; cum
vtrisque belluæ turres ge-
rerent, armati verò mediam
aciem tenerent. Quo ordi-

ἐ muris intuentibus plenum
voluptatis spectaculum præ-
bebant. Qui postquam vel-
ut insigni aliqua, & specta-
bili pompa fariati sunt, ἐ
machinis saxa mittentes, ad
murorum obsidionem bar-
baros prouocabant. At illi
naturâ suâ ad iracundiam
propensi; neque se ludibrio
haberi æquo animo feren-
tes; aut verò inutilem om-
nem apparatus, atque irri-
tum retrò conuertere; insti-
gante præsertim rege; ad
muros subeunt; indeque la-
pidibus, ac sagittis petuntur.
Itaque belluarum pars fau-
ciata, & in cæno prouoluta
perit. Quo ex casu veriti ne
idē reliquis accideret, in ca-
stra copias reducunt. Quam-
obrem Parthorum rex hoc
conatu prohibitus, distribu-
tis in partes sagittariis, suc-
cedere per vices sibi mutuo iu-
bet, ac contra eam muri par-
tem, quæ interrupta erat,
assiduè tela coniicere, ne re-
ficere muros vacaret, aut op-
pidi securitati possent con-
sulere. Ita enim vel clam,
vel vi, ac multitudine spe-
rabat se esse potiturum. Ve-
rùm omnem barbari cona-
tum principis prouidentia
frustrata est. Nam à tergo

ἠδονώ, ἔτερψιν τοῖς οὐκ τῶν τεί-
χους θεωροῦσι. ὡς δὲ ἐγγύοντο
ἀσφαρῆς οἰονεὶ λαμπαρῶν ἔπο-
λυτελοῖς πομπῆς πεμπομένης,
λίθοις ἐκ μηχανῶν ἀφίεντες, εἰς
τῶν τετραμαχίαν παρὰ σκοδύτων
τοῖς βαρβάρους. φύσιν δὲ ὄντες
εἰς ὄργην ὀξύρροποι, ἔσθηθον
ποισόμενοι ὁ γέλωτα ὀφλήσασθαι, ἔ-
σπαρῶν ὀπίσω τῶν παρὰ σκοδύτων
ἀσφαρῆς, ἐγκελευόμενοι σφίσι
τῶν βασιλέως, παρῶν τῶν τείχων,
καὶ ἐσθηθῶν πυκνῶς τοῖς λίθοις,
καὶ τοῖς τοξόμασι· καὶ ἐπὶ τῶν τῶν
θηεῖων πινά, καὶ ἀπέθανεν εἰσνε-
ρῶντα ἰσθῶν τῶν ἰλῶν. δεισάμετες
δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ὀπίσω
παλιν εἰς ὁ στρατόπεδον. ὡς δὲ ἔ-
παύτης ὁ Παρθυαῖος ἠμῶν τε τῶν
πέρας, τοῖς τοξόμασι διελὼν εἰς
μοίρας, ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
κελεύει, καὶ σιωπῶν βολῶν παρὸς
ὁ διερρηγμένον τῶν τείχων· ὡς μὴ
δυνήθῃεν ἀποικοδομήσασθαι, καὶ ἔχθον
ἀσφαρῶς πῶν πόλιν. ἔτι γὰρ
αἰρήσθον λαθῶν, ἢ βιασόμενος
τῶν πλήθους τοῖς ἐνδον ἠλπίζει.
μέταμον γὰρ ἀπέφηνεν ἢ βασι-
λέως παρὰ σκοδύτην τῶν βαρβάρων
ἐσθηθῶν ἀσφαρῆμα. καὶ ἰσθῶν γὰρ

τῶν ὀπλιτῶν ἕτερον τείχος εἰργάζετο. ὁ δὲ, ὡς τοῖς Σαυαίοις ἴχθειν ἐς τὰ θεμέλια χρωμένων μέλλειν ἐπιήμερα, δὲ ὅλη, καὶ νυκτὶ συνεχῶς ἐργασασμένων, ἐστὶ ὅτι τέταρτος πῆχυν ὑψος ἠγείρετο. ἔπειτα ἄφθνη λαμπερὴν ἔνευργες, ἐκείνων ὁδὸν ἀναρῆν χρόνον ἐνδιδόντων, Διαδεχομένων δὲ ἀλλήλοις, ἔνευρῶν ἐς τοὺς ἐφεστώτας τῶν κειμένων τείχεα. τὸτο δὲ ἐπληξε δυνάως τὸν βάρβαρον. ὁ μὲν ἀπήγει θυμὸς πρὸς στρατῶν. ἀλλ' αὖθις τοῖς αὐτοῖς χεῖρα παλάμοισι. δράσας δὲ, οἴμην, καὶ παρὰ τὴν πρὸς πλῆσια, ἀπήγει πρὸς στρατῶν ὅπισθεν, πολλοὺς μὲν ὑπὸ τῆς ἐνδείας δῆμοις ἀπολέσας, πολλὰ δὲ ἀμάλωσας πρὸς τοῖς χώμασι, ἔνευρῶν τῆς πολιορκίας σώματα. σατραπῆας δὲ ἀνελών συχνοῖς, ἄλλον δὲ ἑπαιτιώμενος. τὸ μὲν ὅτι μὴ καρτερώς ἐπεποιήσῃ τὰ χεῖρα, εἶξε δὲ ἔπειτα κλύσθαι πρὸς τὴν ποταμίων ῥυμάτων τὸν ὅτι, ὡς φάσκει ἀγωνισάμενον ὑπὸ τοῖς τείχεσι. καὶ illum verò, quòd ad muros

militum murus alter excitatur, cum ille cunctari eos adhuc putaret, quod in antiquis vestigiis fundamenta iacere velle crederet. Ceterum cum nocte ac die tota in opere perstitissent, ad quatuor vsque cubitos fastigij summa perducta est; ita ut diluculo recens opus, atque illustre conspiceretur; tamen ne momento quidem illi ab obsidendi contentione remitterent; sed sibi inuicem succederent; atque in propugnatores subrutorum mœnium iacula contorquerentur. Ea res barbari animum mirum in modum consternauit. Neque tamen idcirco subinde copias reducit; sed iisdem rursus artibus aggreditur. Verum cum superioribus illis similia quædam egisset, ac passus esset; se cum exercitu recepit, magna parte præ inopia rerum amissa; nec non pluribus circa aggerum munitionem, atque obsidionem consumptis. Quibus de causis plerosque Satrapas interfecit: hunc, quòd parum firmos aggeres extruxisset; adeò ut fluminis vi, atque impetu conuulsi, disiectique essent: ignauius se gessisset: alium

denique alia occasione, ac criminibus obiectis è medio sustulit. Nam Asiaticis illis barbaris familiare admodum, & vsitatum est, ut calamitatum suarum causas in sibi subditos deriuent. Quod tum faciens ille discessit. atque ex illo tempore sine vllis iureiurandis aut pactis pacem nobiscum conseruat, ac domi sese continet; optimè secum actum existimans, si non contra se Imperator expeditionem suscipiat, atque illius audaciæ, & temeritatis à se pœnas exigat. Estne igitur, ut hanc pugnam cum illis conferendam putemus, quas pro Græcorum nauibus ac vallo administratas legimus? Sed vos vtriusque similitudinem considerate hunc in modum, ac discrimen cognoscite. E Græcis duo Aiaces, & Lapithæ, ac Mnestheus muro cesserunt, & portas ab Hectore perfringi, ac Sarpedonem in propugnaculum insilire passi sunt. Illi contra, cum sponte pars muri cecidisset, nequaquam cesserunt; sed viriliter certantes, ingruentes cum Indis Parthorum copias propulsarunt. Deinde qui naues conscenderat,

ἄλλοις ἄλλαις ἐπιγὰν ἀπίταις ἐκτείνει. ἐστὶ γὰρ δὲ μέγα τοῖς καὶ πρὸς Ἀσίαν βαρβάροις συνήθες, ἐς τοῖς ὑποκρίσας τὰς ἀπίταις τῆς δυσπραγίας ἀποσκαδῆσθαι. ὁ δὲ καὶ τότε δράσας ἀπίων ὤχετο. καὶ ἀπὸ πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην ἐκ τούτου, καὶ ἔτε ὄρκων, ἔτε σιωπῆσθαι ἐδέησεν. ἀραπαὶ δὲ οἴκει μύρων, εἰ μὴ στρατεύοιτο βασιλεῖς ἐπὶ αὐτὸν, καὶ δικῶ ἀπαιτοῖν τῶν δράσας, καὶ τῆς ἀπονοίας. ἀρα γὰρ ἀξιὸν αὐτῶν πρὸς βάλλειν πρὸς μάχην, ταῖς ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν τείχεσι; ἀρα γὰρ δὲ ὡς πρὸς ὁμοιότητα, καὶ τὸ ἀφάφορον λαμβάνει. Ἑλλήνων μὲν Αἰάκτες, καὶ Λαπίθαι, καὶ Μενεσθεῖς τῶν τείχεσι εἶξαν, καὶ πρὸς πύλας σιωπῆσθαι πρὸς ἑκτορος, καὶ τῶν ἐπαλλῆσων ὅτι βεβηκότα τὸ Σαρπηδόνα. οἱ δὲ οὐκ ἀφάρραχτος αὐτομάτως τῶν τείχεσι ἐνέδδοσαν, ἀλλὰ ἐνίκων μαχόμενοι, καὶ ἀπεκρούοντο Παρθαίους ἐπὶ Ἰνδοῖς ὅτι στρατεύσασθαι. εἶτα ὁ μὲν ὅτι βεβηκότα τῶν νεῶν,

ἀπὸ τῶν ἰκρίων, ὡς ἄρ' ἐρύμα-
 τος, πέζος ἀφ' ἑαυτοῦ. οἱ δὲ
 παρ' ἑαυτοῦ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐναυ-
 μάχου. τέλος δὲ, οἱ μὲν τῶν
 ἐπάλξεων εἶξαν, καὶ τῶν νεῶν
 οἱ δὲ ἐνίκων, καὶ οἱ τε ὀπίον-
 τες, καὶ περὶ τοὺς πολέμους.
 Ἀλλὰ γὰρ οὗ ποιῶν ὁ λόγος ὅτι
 τὸ Ἐκτορα, καὶ τὸ Σαρπηδόνα
 οἷον οἶδα ὅπως ἰσχυρότερον,
 ἔπει αὐτὸ γὰρ φασι τῶν ἔρ-
 γων ὅ κεφάλαιον, πῶ κα-
 τήρεσιν τῶν τειχῶν. " μὲν
 παρ' ἑαυτοῦ ἡμέρα, τοὺς Ἀχαιοὺς
 φησι, τῶν Πυλίου δημογενοῦ,
 ἔ βασιλέως ἑυμπίθουτος, ἀρ-
 ρηκτον ἡμῶν τε ἔ αὐτῶν εἶλερ
 καταποδύσασθαι. γὰρ γὰρ
 μοι τῶν φαίνεται ὁ ἡμιμό-
 ταιον τῶν ἔργων Ἐκτορος, καὶ
 ἔχ' Ἐλαίου τέχνη " σκυφῆσαι,
 ἔδ' ἐσφοτέρως ὀπινοῖας δέεται,
 Ὀμήρου σαφῶς διδάσκοντος,
 ὡς Ἀχιλλέως μὲν φανέντος
 ἐδύσατο ἔλαμον ἀνδρῶν.
 Ἀγαμέμνωνος δὲ τοῖς Τρωσιν
 ὀπιχειμῶν, ἔ ἐς ὃ τείχος
 καὶ ἀδιώξεντος, Ἐκτορα ὑπαγε-
 Ζεὺς, ἵνα ἀποσώζοιτο κατ' ἡσυχίαν.
 παρασάζων ὃ αὐτὸν ὁ ποιη-

Ε. ο. σ. μ. α.

χ. σ. κ. α. β. γ.

tanquam pedestris miles è
 foris praelium conferuit. at
 illi primùm è mœnibus na-
 uali praelio congressi sunt.
 Ad hæc Græci suis munitio-
 nibus, & nauibus cesserunt;
 nostri nauibus pedibusque
 subeuntes hostes vicerunt.
 Sed percommodè omninò
 accidit, vt ad Hectoris, &
 Sarpedonis commemoratio-
 nem nescio quo modo no-
 stra se oratio conferret; at-
 que ipsum, vt aiunt, rei ca-
 put ac summam, hoc est mu-
 rorum euersionem; quos re-
 fert Pylij cōcionatoris, ac re-
 gis hortatu, velut inexpu-
 gnabile nauium perinde, ac
 sui munimentum Græcos ef-
 se fabricatos. Quod quidem
 mihi omnium Hectoris faci-
 norum primarium, ac præci-
 puum videtur. Neque verò
 ad hoc discernendum, Glau-
 ci artificio, vel callidiore ali-
 quo commento opus est;
 cum id manifestè ab Home-
 ro declaratum sit, simul at-
 que Achilles apparuit,
 Medium latuisse per agmen.
 Agamemnone verò Troia-
 nis instante, atque ad muros
 insequente, Hectora subdu-
 cit Iupiter, vt feruari per
 otium posset. Cæterum ludēs,
 ac timiditatē deridens Poëta

Iridem ait ab Ioue missam,
 eum sub fago, atque ad por-
 tas ipsas iam confidentem
 hunc in modum allocutam
 fuisse:

*Donec pastorem populorum A-
 gamemnona cernis
 Bacchantem ante alios, caden-
 temque agmina ferro,
 Te pugna subduc.*

Qui enim consentaneum est
 tam ignauum, atque imbellem
 consilium ab Ioue fuggeri;
 præsertim ei, qui non am-
 pliùs pugnaret, sed ingenti
 in otio ac quiete consistere-
 ret? Præterea cum Tydei
 filius, Minerua ex eius ga-
 lea ingentem excitantē flam-
 mam, plurimos occideret;
 eos verò, qui sustinere au-
 derent, in fugam conice-
 ret; Hector interim procul
 à praelio aberat, & multis li-
 cet in eum probris conie-
 ctis, tamen victoribus se
 Græcis obicere nequaquam
 ausus est; sed redeundi ad
 urbem, honestam quandam
 speciem prætexit, vt ma-
 trem scilicet hortaretur, vti
 cum Troadibus Mineruam
 sibi propitiaret. Quanquam
 si ipsemet ille cum Senatu
 ad templi vestibulum vota
 faceret, ratione id minimè
 careret. Oportet enim im-

της, ἔ καταγελαῖν τῆς δαλίας,
 ὑπὸ τῆ φηγῶ, ἔ ταῖς πύ-
 λαις ἡδὴ καθήμενῶ πῶ Ιεῦ
 ἡκειν ἔφη ὡσαύτῃ τῷ Διὸς φερέ-
 ζατον.

Ὄφρ' ἀν' ἡμῶν κεν ὄρεῖς Ἀγαμέ-
 μνονα ποιμῆνα λαῶν
 Θιώνοντ' ἐν παρ' ἑαυτοῦ, ἐναί-
 οντα εἰχῆς ἀνδρῶν.

Τόφρ' ὑπὸ βίβηκε μάχης.

Γὰρ γὰρ εἰχῆς ὄρεῖς ἀχρηστῆ, καὶ

" δὲ λαὸν πῶρα μὲν τὸ Δία, ἀλλ' ὡς γὰρ δεινῶ

τε σὺ δὲ μαρτυροῦν, ξυὸ πολλῆ

δὲ ἐστὶν ῥασιάνη; ἔ ὀπηνίκα

δὲ ὁ τῶ Τυδέως, τῆς Ἀθηνῶας

πολλῶν ἐκ τῶ κείνοισ ἀνα-

πῶσθης φλόγα, πολλοὺς μὲν

ἔκτεινε, φλόγα δὲ ὑπὸ ἀγκυρῆ

τοῖς ὑπομῶνοντας. πόρρωθεν

ἀφειστήκει τῶ πολέμου. ἔ πολ-

λαὶ ὑπομῶνων ὀνειδή, ἀπέ-

γνω μὲν κρατῆσι τοῖς Ἀχαιοῖς

ἀντιπύμα. ὁ ὄρεπῆ δὲ ποιῆ-

ται πῶ ἐς ὃ ἀστυ πορείαν, ὡς

τῆ μητρὶ πῶρα μὲν ὄρεῖς

οἶται πῶ Ἀθηνῶν μὲν τῶν
 Τρωάδων. καὶ τοῖς ἔ μὲν αὐ-
 τὸς ἰκέτθαι παρ' τῶ νεῶ ξυὸ
 τῆ γεροῖα, πολλῶ εἶχε λό-
 γον. παρ' ἑαυτοῦ γὰρ, οἶμα

Q iij

τὴν ἑρατήρην, ἢ βασιλέα, καὶ τὰς ἱερέα, καὶ παροφίτω, θεραπέυειν ἀεὶ ζῶν κόσμου τὸ θεόν, ἔ μὴδὲν ὀλιγαρεῖν, μὴδὲ ἑτέρω μᾶλλον παροφίτω ἠγείσθαι, μὴδὲ ὅτι τρέπειν, ἀνάξιον αὐτῆ νομίζοντα ὅ δὲ ἑξοκνήμω. * * * *

Οἶμαι γὰρ τίω Πλάτωνος μικρὰ ὡσαυτέφας λέξιν εἶχε ἀμύρτησθαι. ὡς ὅτω ἀνδρὶ, μᾶλλον δὲ βασιλεῖ, ἐς τὸ θεὸν ἀνήρηται πᾶντα τὰ παρὲς βυδαμονίαν φέροντα, ἔ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις ἀνωρεῖται, ὅς ὢν βίῃ ἢ κακῶς παροφίτων πλανᾶσθαι ἀναγκάζεται αὐτὸς, ἔ τὰ ἐκείνου ὡσαυτέφαστα, τούτω ἀεὶ παροφίτωσθαι παρὲς τὸ ζῶν. εἰ δὲ ὅτι τρέπει μὴδὲ ὅτι τρέπειν, μὴδὲ μεταλαμβάνειν τὸ νόμα. ἀλλὰ ὡσαυτέφας ἱερόν ἑρχαῖον κελεύει μὴ εἶναι ἐάν ἀκίνητον. ὅσα δὲ οὕτως ἀλλὰ ἡ ἀνανοσθαι τὸ σοφὸν ἐροῦμεν. ὅ γὰρ σεαυτῶν ἢ δήπου ὅ σαμὰ φησιν, ὅσα δὲ τὰ χεῖματα, ὅσα δὲ εὐγένεια, καὶ δόξαν πατέρων. ταῦτα γὰρ

peratorem, aut regem, perinde ac sacerdotem, & vatem, Deum assidue ritè atque ordine venerari; neque quicquam per negligentiam omittere; aut aliis conuenire potiùs arbitrari, ac differre velle; quasi ab sua dignitate videatur hæc aliena functio. * * * *

Ac si Platonis verba nonnihil ad sententiam detorqueam, nequaquam mihi aberraturus videor; cum ita dixerò : Cuiuscunque hominis, multoque magis principis, omnia sunt, quæ ad felicitatem pertinēt, ex Deo consilia suspensa; nec ex aliis hominibus ea pendent; qui vt beati, aut infelices fuerint, ita & ipsum, & res eius fluctuare sit necesse; qui ita se habeat, egregiè ad vitam esse comparatum. Sin mutare aliquid ac deflectere mihi quispiam non permittat, sed quasi vetus quoddam templum immotum atque incolume permanere iubeat, nihilominus tamen nihil aliud sapientem in animo habuisse dixerimus. Quod tuum est enim neque corpus esse dicitur, neque diuitiæ, neque nobilitas, aut generis splendor. Hæc enim

cuiuscunque sint, non ipsemet illæ sunt, sed ab eo possidentur. At mente, inquit, & prudentiâ, & omninò domestico illo, qui in nobis est, Deo. quam idem alio in loco maximè propriam animæ speciem appellat. qui & illud asserit, suum cuique à Deo esse genium attributum; quem nos summa in corporis nostri superficie duntaxat manere dicimus; & nos interim ab humo erectos, ad cœlestem illam necessitudinem, ac cognationem attollere. Quamobrem illuc nos attrahere, & allicere conatur: vt vniuscuiusque hominis rationes aptæ inde sint; non ex aliis hominibus suspensæ; qui cæteris in rebus cum nocere, atque impedire vellent, sæpenumero potuerunt: plerique verò etiam inuiti aliquid nostris ex rebus abstulerunt. Vnum verò illud neque impediri, neque pati quippiam potest. Neque enim quod præstantius est damni aliquid ab eo quod deterius est accipit. Inde nostra hæc omnis oratio profecta est. Sed videor equidem Platonis sententiis sæpè, ac molestè nimis vti: cuius ex verbis paululum, tanquam salem, aut auri ramenta

αὐτῶν μὲν ἕνος οἰκεῖα κτήματα, ἢ μὲν ὅτι ταῦτα αὐτὸς χεῖρα δὲ ἀλλὰ νῦν ἔ φρονήσῃ, φησὶ, ἔ τὸ ὅλον τὰ ἐν ἡμῖν θεῶν. ὅ δὲ ἔ αὐτὸς ἑτέρωθεν κλειώτατον ἐν ἡμῖν ψυχῆς εἶδος ἔ φησιν. καὶ ὡς ἀρετῆ ἑαυτὸν δαίμονα θεὸς ἐ- χεῖται. καὶ ἑαυτὸν δέδωκε, τῆσθ ὅ δὲ φανερὸν οἰκεῖν μὲν ἡμῶν ἐπὶ ἀκρωτῶν σάματι, παρὲς δὲ τίω ἐν ἑρανοῦ ἐυγένειαν ἀπὸ γῆς ἡμῶν ἀρετῆν. ἐς τῆσθ γὰρ ἔ λκων θεοῖσιν ὅτι τὰ τῆσθ ἀνηρητῆσθαι χεῖρα ἐκείτω ἀνδρὶ, καὶ ὅτι εἰς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ τὰ μὲν ἄλλα βλάστην καὶ καλύψιν ἐθέλοντες, πολλὰκις ἠδιδυήσθασθαι. ἢ δὲ ἕνες, καὶ μὴ βουλόμενοι τῆσθ ἡμετέρων ἕνα παροφίτων. τῆσθ δὲ ἀκάλυτον μόνον, καὶ ἀπαρὲς ὅτιν. ἐπεὶ μὴ δὲ θεμιτὸν ἑαυτῶν χεῖρος τὸ κρηπῆτον βλάστησθαι. ἐστὶ δὲ ἔ τῆσθ ἐκείτω ὁ λόγος. ἀλλὰ ἑοικε γὰρ καὶ ταφορτῆσθαι ἡμῶσθ τῶσθ Πλάτωνος λόγοις, μικρὰ ὅτι τῆσθ ῥημάτων, ὡσαυτέφας ἀλάν, ἢ χεῖρος ἑαυτῶν

ζματος. τούτων δὲ οἱ μὲν, ὡς
ἡδὴ πάλω ἔφην· ὁ δὲ εὐ-
παρεπῆ παρὰ τὴν πάλω ἴκαν.
ἀμφοτέρωθεν δὲ ἐν τοῖς τῶν Πλά-
τωνος λόγοις. καὶ γὰρ ἀστέ-
ρατα δὲ τῆς ἀκοῆς ἡδύοις τῶν
ἄλλων, ἔδιδον ψυχῶν
τῶν δαυμασίων ἕως ἡδονῆς, καὶ κερταροῦ ἡ δυ-
νατοί. ὡςτε οὐκ ἀποκνητέον,
σοδὲ εὐλαβητέον τὸ φόρον, εἴ-
ως ἄρα καταμέμφοιτο πάλω ἀ-
πλησίαν· καὶ ὅτι πᾶν τὸς ἔπι-
δρατῆόμεθα, ὡςτε ἐν τοῖς
συμποσίοις οἱ λίγχοι τῶν ἔδω-
δίμων ἀπὸ τῶν, ἔχον ἕπο-
μύδων ἀφαιδοται. τῶν γὰρ δὴ
ἔβον ἕνα καὶ ἡμῖν ἔοικε συμ-
βαίνον, ἐπαίνοις ἄμα, καὶ δό-
γματα ἀδῶν, καὶ τῶν ἢ μετελῶς
ἐφικέσθαι τῶν παρτέρω λόγων,
μέσον ἕποτεμομύδοις, φιλο-
σόφων ἔξηγεῖσθαι ῥήσας. παρὸς
δὴ τοῖς τὰ τοιαῦτα καταμεμ-
φομύδοις, εἴρηται μὴ ἡδὴ καὶ παρ-
τέρω, καὶ αὐτῶς δὲ ἴσως λελέ-
ξεται.

Νυνὶ δὲ τὸ συνεχὲς ἀπο-
δόντες τὰ παρόντι λόγῳ, ὅτι
τὸν ἔξ ἀρχῆς ἐπιδμαγόμεν,

ta quædam aspergimus. quo-
rum ille ad ciborum condi-
mentum utilis est; hæc iu-
cundius spectaculum effi-
ciunt. vtrumque porro Pla-
tonis in verbis cernitur. Nā
& sensu, atque auditu iu-
cundiora sunt cæteris; & ad
alendos etiam cum volupta-
te animos, & repurgandos
efficacissima sunt. Quare mi-
nimè pigrandum est, aut ve-
rò metuenda nimium est ea
vituperatio, si quis minùs
hac re moderatè uti nos exi-
stimet: tùm quòd nihil non
arripere videamur; quem-
admodum in conuiuviis ex
omnibus cibis cupidiosi fa-
ciunt, qui ex iis, quæ appo-
nuntur, non aliquid decer-
pere non possunt. Quod ip-
sum euenire nobis aliquo
modo videtur; qui laudes si-
mul, ac dogmata decante-
mus: & priusquam institu-
tum sermonem aliquatenus
persequamur, medium il-
lum interrumpentes, Philo-
sophorum sententias expli-
cemus. Aduersus reprehē-
sores eiusmodi dictum à no-
bis est antea, & postea for-
tasse dicitur.

Nunc postquam orationi
nostræ quod consentaneum
est subiecerimus, ad id quod
initio

initio exorfi fuimus reuertamur: perinde atque ij, qui in cursu longius prouecti sunt. Hoc igitur paulò antè diximus: Ipsummet hominem à Platone mentem atque animum constitui: corpus verò, & quæ extrinsecus possidentur, ipsius: quæ sunt ab eo in admirabili illo de Legibus opere pronūtiata. Iam verò si quis ab initio repetens ita statuat: Cuicunque homini felicitatis ratio omnis ad mentem & prudentiam refertur, neque externis in rebus posita est; quarum ex secundo, aut contrario successu ipsemet vagus atque inconstans esse cogatur; hunc ad vitam degendam egregiè esse comparatum; verba ipsa non corrumpit, aut mutat; sed rectè interpretatur, atque explicat. Sic qui pro illius voce Dei nomen vsurpet, nullam prorsus iniuriam fecerit. Etenim si genium illum, qui naturâ pati nihil potest, ac Dei cognatus est, & multa tamen propter suâ cum corpore communionem perfert, atque sustinet; ut à plerisque pati atque interire iudicetur: si hunc, inquam, nihilominus vitæ totius du-

ὡςτε οἱ παρτέρω ἐκόντες ἐν τοῖς
δρόμοις. ἐλέγετο δὲ οὖν ἐν τοῖς
ἐμπαρθεῖν ὡς αὐτὸν μὲν ἕνα
Φησι Πλάτων τὸ νοῦν, καὶ πάλω
ψυχῶν, αὐτὸ δὲ τὸ σῶμα, καὶ
τὸ κτήσιν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς ἡαυ-
μασίοις διώρισται νόμοις. ὡςτε
οὖν εἴ τις ἔξ ἀρχῆς ἀναλα-
βὼν λέγει· ὅτι ἀνδρὶ εἰς νοῦν
καὶ φρόνησιν ἀνήρηται πᾶντα
ἐς βιδαμνοσίαν φέροντα, ἔμῃ
ἐν τοῖς ἐκτός, ἔξ ὧν βί, ἢ κα-
κῶς παρτέρω δύντων, ἢ καὶ πα-
ρόντων, πλανᾶσθαι ἀναγκά-
ζεται. τούτω ἄριστα παρτεροβῶ-
σθαι παρὸς τὸ ζῆν, οὐ παρτε-
ρῆται πάλω λέξιν, σοδὲ παρτε-
ροί. ἔξηγεῖται δὲ ὁρῶς, καὶ
ἐρμηνεύει. ἔτω δὲ καὶ ὅστις ἀν-
τὶ τῆς, αὐτὸ, λέξεως, τὸ θεὸν
παρταλαμβαίνει, οὐκ ἀδι-
καί. εἰ γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν δαί-
μονα ὄντα μὲν ἀπαθῆ τῆ φύ-
σῃ, καὶ θεῶν συγγενῆ, πολλὰ δὲ
ἀνατλάσθαι, καὶ ἕπομεί-
νασθαι δὲ τῶν παρὸς τὸ σῶ-
μα κρινωνίδω, καὶ τῶν παρτέρω
τε καὶ φθείρεσθαι φλυτασίαν
πολλοῖς παρτέρω ὄντα, τῶν πᾶν-
τὸς ἐκείνος παρτέρω βίου,

τὰ γε βύδαμονήσιν μέλλοντι·
 πὶ γὰρ πρὸς δόξαν αὐτὸν ἔσθ'·
 τὸ κατὰ σοφὸν καὶ ἀμύροισ γνί-
 νω σώματι νοῦ Διανοητικῶν,
 ὃν δὴ καὶ θεὸν εἶπ' Φαίδρου, καὶ
 αὐτῷ τὰς ἰστίαις ὅτι τρεῖς πεῖν τὸ
 βίαια χεῖρῶν πρῶτον μὲν πρῶ-
 τα τε ἰδιώτην καὶ βασιλέα,
 τὸν γε ὡς ἀληθῶς ἀξίον τῆς
 ὀπτικῆς, καὶ ἔννοτον, ὅσδε
 ψευδάνυμον· σκυλιέντα μὲν
 αὐτῷ, καὶ ἀστανόμῳ Διῶ
 συγγενεῖαν· ὑφ' ἑτέρου δὲ αὐτῷ
 τῆς ἀρχῆς, καὶ ὑποχωροῦντα
 τῆς ὀπτικῆς, ὡς ἐμφρονα;
 ἀνόητον γὰρ, καὶ μέλας αὐθα-
 δες, ὃ μὴ κατὰ παῖς ἐς διώα-
 μιν πείθεσθαι τὰ θεῶν, ἀρε-
 τῆς ὀπτικῆς μὲν οὖν. Ἐὐτὼ γὰρ
 μάλιστ' ἀφαιρεῖν ὑποληπτικῶν
 τὸ θεῶν. ἔ μὲν ὅσδε τῆς ἐνό-
 μου θεραπεύειας ἀποσατέον, ἔδὲ
 πῶ τοιαύτην πρὸς ὑπο-
 πτικῶν τὸ κρείττονος· θετέον δὲ ἐν
 ἀρετῆς μίση πῶ δὲ σέβαν τὸ
 κρεατῆς. ἔστι γὰρ ὁσιότης τῆς δι-
 καιοσύνης ἐκγονος. αὐτὴ δὲ ὅτι
 τὸ ἡστέρου ψυχῆς εἶδος ἔστιν,
 formam ac speciem pertinere, nemo eorum ignorat, qui

cem ac moderatorem ei ad-
 hibet, qui vitam cum felici-
 tate velit transigere; quid
 tandem de sincera, & à cor-
 poriscōtagione secreta men-
 te illum arbitrari putabimus;
 quem nos & Deum esse di-
 cimus, & ei vitæ omnis ha-
 benas cum à priuato permit-
 tendas ducimus; tūm verò
 ab eo principe, cui verè no-
 men istud conueniat; non
 qui adulterinus sit, ac falsò
 id sibi nomen assumat: qui
 quidem Deum illum intelli-
 gat, ac propter cognatio-
 nem sentiat: sed ei potestate
 atque imperio cedat, & ad-
 ministrationem omnem tan-
 quam prudens ac consultus
 deferat? Etenim stultum est,
 & imprimis contumax, nō
 ita penitēs pro viribus ob-
 temperare Deo, vt in stu-
 dium virtutis incumbamus.
 Hac enim re delectari potif-
 simūm Deum existimare de-
 bemus. Sed neque ab legi-
 timo eius cultu desciscere
 oportet; neque hic Dei con-
 temnendus honor: sed cum
 virtutis studio optimus ei
 pietatis cultus impendendus
 est. Est enim religio quidam
 iustitiæ fructus. Quam qui-
 dem ad diuiniorē animi

in eiusmodi rerum tractatio-
ne versantur.

Propterea nos Hecctorem
 ea re laudabamus, quòd li-
 bare Diis infectis cruore ma-
 nibus nollet. sed in eodem
 hoc desiderabamus interim,
 vt ne ad urbem accederet
 omninò; neq; pugnam idèd
 relinqueret, vt non ducis,
 aut regis cuiuspiam; sed mi-
 nistri, & viatoris, Idæi puta
 alicuius, aut Talthybij sibi
 partes imponeret. Sed hoc
 honestæ, vt antè dictum est,
 fugæ species, ac simulatio
 videtur. Nam & quando
 cum Aiace Telamonio in
 certamen descendit, respon-
 so vatis inductus, libenter in
 gratiam cum hoste rediit: &
 quòd mortem euitasset be-
 nè secum agi putans, etiam
 donis illum est profecutus.
 Atque, vt vno verbo dicam,
 fugientes audacter insequi-
 tur: victoriæ autem, fugan-
 dorūmque hostium causa
 nusquam extitit, nisi quan-
 do cum Sarpedone
 - primus muros irrupit Achivū.
 Num igitur, quasi nullū eiuf-
 modi Imperatoris facinus ha-
 bentes, contentionem illam
 ac certamen verebimur, ne
 nos parua magnis, ac maio-
 ribus & prestantioribus con-

ἔδδενά λελήθε τὸ ὅσοι τὰ τοιαύτα
 μεταχειρίζονται.

Ταῦτά σοι καὶ ἐπαυροῦ μὲν τὸ
 Εκτορα, ἀπένδην μὲν ὅσδε ἐπέ-
 λοντα, Διῶ τὸ ὅτι τῶν χερῶν
 λυθρον· ἡξιοῦ μὲν δὲ, μηδὲ ἐς
 ἄστυ ἰέναι, μηδὲ ἀπολείπειν τὸ
 μάχην, μέλλοις [δὲ] ἔσθ' ἐρα-
 τηροῦ καὶ βασιλέως ὀπτικῆς
 ἔργον, Διῶ μὲν δὲ, καὶ ὑπο-
 πέτου Ἰδαίης πινός, ἢ Ταλθύβιου
 τῶν ἀναληφόμῳ. ἀλλ' εἰοί-
 κέ γε, ὅσδε ἐφημὲν ὅδε ἀρχῆς,
 πρὸ φασὶς διῶρεποδὸς εἶπ' Φυ-
 γῆς τῆς. ἔ γὰρ ὅτε τῶ Τε-
 λαμωνίῳ ξυμίσαστο, πεισθεῖς
 τῆ Φήμῃ τὸ μάλτεως, ἀσπα-
 σίως διελύθη, καὶ ἔδωκε δῶ-
 ρα, τὸ θάνατον ἐκφυγῶν ἀ-
 σμένως. κατὰ γὰρ δὲ εἰπέιν,
 Φθύροισιν ἐπέται δραπέως, ἀί-
 πιος δὲ ἔστιν ἔδαμοῦ νίκης καὶ
 ἔσπης, πρὸς

ὅτε πρὸς εἰσῆλατο τείχος

Αχαιῶν,

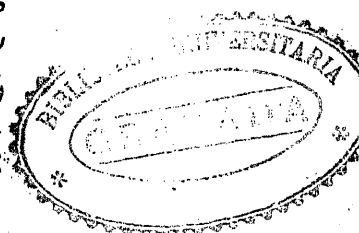
ξυμὸς τῶ Σαρπηδόνη. πότερον
 αὐτὸν ὡς ὅσδε ἔχοντες τηλικούτων
 ἔργον βασιλέως, διῶρεποδὸς
 τὸ ἀγῶνα, μὴ ποτε ἀρεμικῶ
 μεγάλοις, καὶ φαῦλα ἀσπυδῆς

αξίους μείζονος παθαιθάναι δδ-
 ξωμην; η Γελμησομην ε παρως
 τηλικουτον εργον αμιλλαδαι;
 εδοκου ενφνο μη λω ο τευχος
 υποφ η νιονος, εν εδε ολω παρ
 παρο μεσημβριας χρονω σιω τε-
 λεαθεν, οποιους ημιν λεις χρυα-
 κας εννομον κατασκυδα(εαδ). ο
 δε υποφ ην Αλπεων τευχος πα-
 λαον τε λω φροριον, η αυτα χη-
 ταμ η φυγλω ο τυραννος, ως
 παρ ερυμα τι νερογες αποφηνας,
 η αξιολογον φρεφεν απολιπων
 ερωμωτων ανδραν. εδε αυτος ως
 πορωπατω πορδνε, εμμε ο εν
 τη πλησιον πολη. εστι δε Ιταλων
 εμπροειον παρος θαλατη μεγα-
 βυδαμην, ε πλητω βρυον. φε-
 ρσαι γδ εντεθεν φορτια Μυσοι,
 η Γαμονες, η Ιταλων οπισσοι η
 μεσογαμν κατοικεσιν. Ενετοι ο,
 οϊμα, ο προαθεν ωνομεζοντο. νυν
 ο ηδη Ρωμαιωκας πολης εχον-
 των, ο μ εζ ερχης ονομα σω-
 ζουσι, βραχεια παροδηκη γραμ-
 ματος εν αρχη η επωνυμιας εστι
 ο αυτε συμβολον χαρακτηρ εις
 ονομαζουσι ο αυτον, Ου η χρων
 αυτη τε Βητα πολλακισ, παρως-
 πνδύσεως οϊμα τινος ενεκα, η

tempta quedam ac vilia con-
 ferre videamur? An potius
 cum ingenti etiam illo facto
 contendere minimè dubita-
 bimus? Igitur murus ille pro-
 pter litus vnus diei ne in-
 tegro quidem antemeridia-
 no tempore fuerat excita-
 tus, cuiusmodi vallum con-
 struere ex more consueui-
 mus. At munimentum illud,
 quod super Alpes positum
 erat, vetus castellum fuit,
 quod sibi post fugam tyran-
 nus elegerat; eamque tan-
 quam nouam arcem reddi-
 derat; in qua fortium viro-
 rum firmum præsidium col-
 locarat. Nec ille verò longè
 inde progrediebatur; sed in
 vicina vrbe permanebat,
 quod Italiae emporium est
 opulentum imprimis, ac co-
 piofum ad mare positum.
 vnde Mæsi, & Pannonij, &
 Itali, qui mediterranea te-
 nent, merces auhunt. He-
 neti prius, vt opinor, appel-
 labantur: nunc, postquam
 in Romanorum potestatem
 venerunt, vetus nomen ha-
 ctenus cum vnus litteræ ad-
 iedione retinent; cuius no-
 ta vna est ac simplex figura,
 quam V, vocant; eaque pro
 B, sapius, propter spiritum,
 vt arbitror, quendam, ac

linguæ proprietatem vtun-
 tur. Porro vniuersa gens ea
 appellatione censetur. Vrbi
 verò ipsi, cum conderetur,
 aquila dextra ex parte coeli-
 tibus aduolans, de suo nomen
 imposuit. Sita est autem ad
 Alpium radices. Montes hi
 porro sunt varij, ac sparfi:
 in quibus abruptæ quædam
 rupes ægrè plaustro vni, ac
 mularum bigis ad ascensum
 enitentibus viam præbent.
 Iidem ab eo mari, quod Io-
 nium appellamus, incipiunt.
 inde Italiam ab Illyrico, &
 Gallia diuidentes, in Tyr-
 rhenum mare desinunt. Et
 enim Romani cum regio-
 nem vniuersam sibi subie-
 cissent, in qua & Veneti, &
 Ligures, & Gallorum non
 exigua portio continetur; ita
 omnibus retinendarum ve-
 terum appellationum pote-
 statem fecerunt; vt eisdem
 Italiae contribui, ac sub ea
 comprehendi vellent. Et
 nunc quicquid citra Alpes
 est, ad Ionium & Tyrrho-
 num vsque pelagus, eo no-
 mine continetur. Quæ ve-
 rò vltra Alpes ad Septen-
 trionem sunt, Galli obti-
 nent, ac Rheti. Quæ ad Se-
 pteentrionem vergunt, vbi
 Rheni fontes, usque pro-

ιστότητος γλώπης. ο μ δη ξυμ-
 παμ εθνος εδε επονομαζεται. τη
 πολη δε αετος, ως φασιν, οικιζο-
 μηη δεξιος εν Διός ισταμνος
 η αυτε φημιν χελ(ε). οικειται
 δε υποφ οισ ποσι η Αλπεων. ορη
 δε εστι αυτα παμμιγη, ε απορ-
 ρωγες ης εν αυτοις πεβα, μολις
 αμαξη μια, ε οεικω λωγη η
 υποφασιν βιαζομνοις ξυγχο-
 ρηντα. αρχομνα ο απο θαλατ-
 της, λω δη η Ιωνιον εη) Φαμην,
 αποτει χηζοντα δε η νω Ιταλιδω
 απο τε Ιλλυειαν, η Γαλατη, η
 ες ο Τυρρηνον πελαγος αυ-
 παυομνα. Ρωμοιο γδ οηη η
 χρας απασης εκρατην εστι ο εν
 αυτη το τε η Ενετη εθνος, ε Λι-
 γες τινες, ε ην δηων Γαλατη
 ε φαυλη μοιρα. τα μ αρχαια
 σφων ονοματα σωζην ε διεκω-
 λωε. παρ κρινω η η Ιταλων ξυ-
 χωρην καταμνησασμ. κη νω
 οποσα μ εισω η Αλπεων κατοι-
 κειται, εσε εβη η Ιωνιον ε Τυρ-
 σιωδον κη η κηνα, αυτη κοσμη-
 τα τη παροσωνυμια. τα η υποφ η
 Αλπεων ην παρος εαπερεν Γα-
 λαται νεμονται, κη Ρητοι. τα δε
 υπο η αρχτον, ινα Ρηω τε εισιν

αἰ πηγῶν, ἔσθ' αἰ τῆς Ἰστῆς πλησίον, ὡς οὐ τοῖς γείτοσι βάρβαροις. τὸ δ' ἐκ τῆς ἑω, αὐτὰ δὲ τῆς Ἀλπεὶς ὄχρῶν ἔφαμην, ἵνα τῶν ὀτυραν-
νος τῶν φρεσὶν κατεσθιάσαστο.
ἔγω δ' ἵ τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῶν ἁλῶν
ὄρεσι τε σωεργόμηνος λίαν δυ-
σβάτοις, καὶ θαλάσση τεναγῶδες,
αἶτε εἰσρεόντων πῶτα μὲν μυ-
ρίων, οἱ ποῖσιν ἔλθωσιν ὡς ποσειδῶν
τοῖς Αἰγυπτοῖσι ἔσθ' ἵ τῆς ἑω μὲν
τῆς οὐκείνης θαλάσσης πέρας βα-
σιλεὺς ἔσθ' ἵ τῆς σοφίας ἔλαβε, καὶ
ἐβιάσαστο τῆς ἀμόδον, καὶ ἵνα μὴ
ἀφαιρέσειν δοκῶ, αὐτῆς τε
ἔσθ' ἵ τῆς δυχωριῶν ἀφαι-
ρήμηνος, καὶ ὡς ἔτε στρατόπε-
δον ἔσθ' ἵ τῆς χάρακα πλησίον
καταβαλέσαστο, ἔτε ἐπάγαν μη-
χάρας, καὶ ἐλεπόλῆς· ἀνδρῶν
δύνατος ὄντος, ἔσθ' ἵ τῆς μικρῆς λι-
βάδας ἔχοντος τῆς πέριξ χω-
ρεῖς· ἐπ' αὐτῶν εἶμι πῶν αἰρε-
σιν. ἔσθ' ἵ τῆς βούλεσθε τὸ κεφα-
λαίον ἀδρόως ἔλθῃ τῆς λόγου,
ἔσθ' ἵ τῆς μνησθῆτε τῆς τῆς Μακε-
δόνος ὅτι τοῖς Ἰνδοῖς πορείας· οἱ τῆς
πέρας οὐκείνῳ κατὰ κωμῶν, ἐφ'
ἔσθ' ἵ τῆς ὀρνίθων ἔσθ' ἵ τῆς κουφο-
πέτοις ἀναπλήσαστο, ὅπως ἐδῶ. ἔσθ'

pinqui Danubij sunt, à vi-
cinis barbaris incoluntur.
Ad ortum verò imminere
rursum Alpes, necnon mu-
niri ab ea parte diximus, vbi
& tyrannus præsidium im-
posuerat. Sic igitur Italia
omni ex parte præruptis
montibus, ac paludoso mari
cincta, quodd infinita flumi-
na in illud erumpentia vlti-
mam maris illius oram in pa-
ludes Ægyptiarum non dif-
similes commutent, Imper-
ator nihilominus noster v-
niuersam ad se transtulit, a-
ditumque perripit. Ac ne
commorari diutiùs iterum
velle videar in loci difficul-
tate narranda; vbi neque
vallum, neque castra collo-
cari poterant; multoque mi-
nus machinæ, aut ballistæ
per arentia loca, ac vel te-
nuissimi humoris expertia
muris admoueri; ad ipsam
illius expugnationem venio.
Ac si breuiter orationis meæ
summam accipere velitis,
cogitate cum animo vestro
Macedonis illam aduersus
Indos expeditionem, qui
in ea rupe degebāt, ad quam
vel leuissimæ volucres euo-
lare difficilè possent. recor-
detur, inquam, aliquis quem-
admodum ea capta sit. nec

erit quod vltra audire desi-
deretis: nisi id fortasse vnū,
Alexandrum in huius rupis
oppugnatione Macedonas
quam plurimos amisisse:
Principem verò, & Impera-
torem nostrum nullo tri-
buno, aut centurione, ac ne
legionario quidem vlllo mi-
lite desiderato, liquidam, &
incruentam victoriam esse
consecutum. At Hector, &
Sarpedon, etsi multos ex ag-
gere cecidissent; tamen cum
in Patroclum egregiè illo in
prælio certantè incidissent,
horum alter ad naues inter-
ficitur; alter ne amici qui-
dem corpore sublato, tur-
pissimam se in fugā coniicit.
Ita sine consilio, & solo cor-
poris robore confisi, illam in
muros irruptionem aggressi
sunt. At Imperator, vbi-
cunque viribus atque animis
opus est, ibi armis vtitur. sed
& vnà quoque consilio vi-
ctoriam reportat. Vbi verò
solo consilio, ac solertiâ opus
est; huius adminiculo nego-
tia tanta gerit, atque admi-
nistrat, quanta ferro perfici
non possunt.

Sed quandoquidem eò
spontè delapsa est oratio;
quæ prudentiam, ac consi-
lium efferre prædicatione

ἔσθ' ἵ τῆς πλέον ἀκούειν ὅτι θυ-
μήσαστο· πῶν τοσοῦτον μόνον,
ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν ἀπέβαλε
πολλοὺς Μακεδόνων δ' ἐξελών τῆς
πέρας· ὁ δὲ ἡμέτερος ἀρ-
χων, ἑστρατηγῆς ἔσθ' ἵ τῆς χιλίαρ-
χον ἀποβαλῶν, ἢ λοχαγῶν πι-
να· ἀλλ' ἔσθ' ἵ τῆς ὀπλίτῳ τῆς ἐκ
καταλόγου· καταρῶν καὶ ἀ-
δακρῶν ἀειεποιήσαστο πῶν νί-
κῳ. Ἐκ τῶν δὲ, οἱ μὲν, καὶ
Σαρπηδῶν πολλοὺς ἐκ τῆς τει-
χίσματος ἔβαλον· ἐντυχόντες
δὲ θρεῖσθῶν Πάτρικῳ, ὁ μὲν
ὅτι τῆς νεῶν κτείνεται· ὁ δὲ
ἐφθῶν ἀφαιρέσαστο, ἔσθ' ἵ τῆς ἀνελθ-
μῶν τὸ σῶμα τῆς Φίλου. οὕτως
ἔσθ' ἵ τῆς ξίω' νῶ, ῥώμη δὲ μάλλον
σώματων θραστωμόμηνος τῆς ἐς
τὸ τεῖχος πῶν ὀδον ἐτόλμων. βα-
σιλεὺς δὲ ἔσθ' ἵ τῆς ἀλκῆς ἔργον ὅτι,
ἔσθ' ἵ τῆς θυμῶν, χρεῖται τοῖς ὀπλοῖς, ἔσθ'
καταξίμῳ ἐξυμβουλία. ἔσθ' ἵ τῆς μόνον ἐ-
δείσε γνώμης, αὐτῆς κυβερνήσαστο,
καὶ καταργάσαστο πῶν ἁλῶν
τοσαῦτα, ὅποσα ἔσθ' ἵ τῆς σίδηρος ἐξε-
λῶν ἰσχύσαστο.

Ἀλλ' ὅτι κατὰ αὐτῶν ὁ
λόγος φερόμηνος ἵκει, πάλας
ποθῶν τῆς ξίωσιν, ἔσθ' ἵ τῆς εὐβουλίας

ἐπαμύνην, ἀποδοτέον. καὶ ὑπὲρ
 τούτων ὀλίγα ἀπολύσει διελθη-
 λυθῶμεν. ὅποσα ὅ ἡμῖν ἐφαί-
 νετο πρὸς τὰ τῶν Ἡρώων ἐκεί-
 νων ἔχον ζυγῆσθαι, μεγάλα
 μικροῖς εἰκάζοντες, δι' ὁμοί-
 τησιν δηλοῦμεν. δῆλον δὲ ἀπο-
 βλέψασθαι πρὸς τὸ τῆς παρ-
 ούσης μέγεθος, ἔτι τῆς διωά-
 μεως πῶς ἀποδοτέον. τότε γὰρ
 ἢ τε Ἑλλάς ἐκείνητο ζύμπα-
 σα, καὶ Θρακίῳ μῆρα, καὶ
 Παθόνων, τὸ τε τῶν Περσῶν
 ὑπὸ ἡγεμονίᾳ ζύμπα-
 σα. Ὁσον Λέσβος ἔστω μικρῶν ἐ-
 δος ἄντὸς ἑέρχῃ,
 Καὶ Φρυγίᾳ καὶ Ἰωνίᾳ, καὶ Ἑλλη-
 σπονδῶν ἀπείρων.

Τὰ δὲ νῦν ἔθνη σκυθῶν βασι-
 λεί, ἔτι συμπολεμοῦντα τὸ πό-
 λεμον, καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν Ἑσπερίων
 καὶ ἀπὸ τῶν Ἰσθμίων ἢ καὶ
 Φλυαρία πρὸς τῆν, καὶ λίαν ἀρ-
 χῆτος. ὅσα δὲ μείζους αἰσχυρῶ-
 σα διωάμεν, ἵσσοῦται τὰ ἔργα
 πρὸς τὴν εἰκόσιν ὡςτε ἀνάγκη
 καὶ ταῦτα ἐκείνων ὑποφύειν.
 πλήθῃ γε μὴν ποῦ ποτε ἀξίον
 συμβαλεῖν; οἱ μὲν γὰρ πρὸς
 tandem comparari inter se

iamdudum cupiebat, de iis
 ipsis à nobis pauca dicenda
 sunt ex iis, quæ paulò antè
 percurrimus. Ac primùm il-
 la, quæ nuper Heroum illo-
 rum gestis affinia esse vide-
 bantur, si cum paruis ma-
 gna conferenda sunt, vel ob
 similitudinem ipsam com-
 memoranda sunt. Atque hoc
 perspicuum erit, si quis ma-
 gnitudinem apparatus, &
 virium copiam intueri velit.
 Tunc enim Græcia omnis,
 & Thracum, ac Pæonum
 pars aliqua commota fuerat;
 tùm quicquid Priami impe-
 rio subiectum erat:

*Quidquid calicolum Lesbos
 regio alma coërcet,
 Et Phrygia, atque ingès quod
 continet Hellepontus.*

Iã verò nationes illas omnes,
 quæ aut in Imperatoris auxi-
 liis fuerunt, ac cù eo bellum
 gesserunt; aut pro hostibus
 steterunt; recensere absur-
 dum imprimis & inane, ac
 superuacuum erit. Ac quan-
 to maiorum inter se copia-
 rum congressus ille fuit; eo
 quæ facta sunt, maiora esse
 consentaneum est: vt hæc
 illis plurimùm antecellere
 necesse sit. Porro quod ad
 multitudinem attinet, qui
 possunt? Illi enim de vna
 duntaxat

duntaxat vrbe continuo in-
 ter se pugnabant: neque aut
 hi victores Græcos propul-
 sare; aut illi, tametì vince-
 rent, Priamidarum regnum
 atque imperium funditùs e-
 uertere poterant. sed decen-
 nium totum in eo bello con-
 sumptum est. Imperator ve-
 rò multas partim contra Ger-
 manos, qui supra Rhenum
 habitant, expeditiones sus-
 cepit; partim Tigride fluuio
 ponte iuncto, Parthorum vi-
 res atque animos imbelles
 esse monstrauit. qui vastato
 agro suo, opem ferre, ac pro-
 pugnare non ausi sunt: sed
 quicquid Tigrin inter ac
 Lycum est populari, succen-
 didique passi sunt. Quod verò
 spectat ad ea, quæ contra ty-
 rannum gesta sunt, mèmora-
 nda imprimis est illa in Si-
 ciliam & Carthaginem tra-
 iectio; Eridani ostiorum oc-
 cupatio; tùm omnium, quas
 in Italia habebat, copiarum
 subtractio; ac tertium illud,
 & postremum, quod ad Cor-
 tias Alpes callidè ab Impe-
 ratore gestum est; ex quo
 princeps quidem tutum, ac
 securum victoriæ fructum,
 ac voluptatem adeptus est;
 tyrannum autem victum, ac
 profligatum iustas sibi met

μίας ἐμάχοντο πόλεως ζυγε-
 ρῶς. καὶ οὐδὲ ἀπελάσσει τοῖς
 Αχαιοῖς ὅτι κελεύει τὸ ἰδί-
 ον. ὅδε ἐκείνοι νικῶντες ὄξε-
 λῆν, καὶ ἀναπέψαι τῶν Περσῶν
 δῶν πῶς ἀρχῆν, καὶ πῶς βασι-
 λείαν ἴσχυον. δεκαέτης δὲ ἀλλοῖς
 ἀνηλώθη χρόνος. Βασιλεῖς δὲ
 πολλοὶ μὲν εἰσιν ἀγῶνες. ***
 ἀνεγράφη Γερμανοῖς τοῖς ὑπὲρ
 τῶν Ρῶν πολέμοις, τὰ τε ὅτι τῶν
 Τίγρητι ζυγῆσθαι, καὶ τῶν Παρ-
 θυαίων διωάμεως, καὶ τῶν Φρυγῶ-
 νος Ἰεγγῆς ἢ Φαύλος, ὅτε ἔχ
 ὑπὸ ἡγεμονίᾳ ἀμύσει τῆν χῆρα,
 πορθησάμεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀπα-
 σθῆν Ἰμμητίσθαι πῶς εἶσθαι. Τί-
 γρητος καὶ Λύκου. τῶν γε μὴν
 πρὸς τὸν τυραννον παραφύωνται,
 ὅ, τε ὅτι Σικελίαν ἐκπέλοις, ἔ-
 ες Καρχηδόνα, Ἡειδαμοῦ. τε
 αἰ πρὸς ἀπὸ τῆς τῶν ἐκβο-
 λῶν, ἀπὸ τῶν αἰσῶν τῶν ἐν Ἰτα-
 λία διωάμεν ἀφελόμενος. ἔ-
 τὸ γε τελευτήσθαι, καὶ τὸν πα-
 λαίσμα, πρὸς τῶν σκυθῶν Αλ-
 πεσιν, ὃ δὴ βασιλεῖς μὲν πρὸς τὸν
 ἀσφαλῆ, καὶ τῶν μέλλοντος ἀδεῶ
 τῶν ὑπὲρ τῆς νίκης ἰδούτω. τῶν γε τῶν
 δὲ ἠτῆσθαι, δίκην ὅτι δεινῶν δι-

καίαν αὐτῶν, καὶ τῶν ἐξήρα-
σμένων πάλιν ἀξίαν κατεμάγ-
κατε.

Τοσαῦτα ἔσθ' ἢ βασι-
λέως ἔργων ἐν βραχεῖ διελη-
λύθαι μὲν ἔτε καὶ καὶ κεία παρῶς-
πιδέντες, καὶ αὐξάν' ὅτι χροῖώτες
τυχὸν ἐσθ' ἐνός Διαφέροντα τῶν
ἄλλων ἔτε πόρρωθεν ἔλχοντες, καὶ
βιαζόμενοι τῶν ἔργων ἑὸς ὁμοί-
τητες· καθάπερ οἱ τοῖς μύθοις
ἄξιοι μὲν τῶν ποιητῶν, ἑὸς ἀνα-
λύοντες ἐς λόγους πιθανούς, καὶ ἐν-
δεχομένους τὰ πλασματικά, ἐκ
μικρῶς πάλιν τῆς ὑπονοίας ὁρ-
μαζόμενοι, καὶ ἀμυδρὰς λίαν πα-
ραλαβόντες ἑὸς ἄρχαι, πειραίν-
ται ξυμπείθην, ὡς δὴ ταῦτά γε
αὐτὰ ἐκείνων ἐθελοπόντων λέγαν.
ἐν ταῦτα δὲ εἴ τις ἐξέλθῃ τῶν
Ομηροῦ μόνον τὰ τῶν Ἡρώων
ὀνόματα, ἐν τῇ δὲ βασιλέως,
καὶ ἐναρμόσοι· ἢ μᾶλλον εἰς
ἐκείνοις, ἢ τῶν πεποιθῶσαι
δύξῃ τὰ ἔσθ' ἢ Ἰλιάδος ἔπη.
ἀλλ' ὅπως μὴ τὰ ἔσθ' ἢ ἔρ-
γων μόνον ἀκούοντες, καὶ τῶν κα-
πορτωμάτων ἐς τῶν πόλεμον,
ἐλαττον ἔχῃ ὑπολαμβάνητε
βασιλέα παρὲς τὰ συμμότρεα, καὶ

ipfi poenas infligere, atque
anteactis sceleribus dignas
coegit.

Hæc de rebus ab impera-
tore gestis paucis disserui-
mus; ita ut neque per adula-
tionem adiiicere, aut ampli-
ficare studuerimus ea, quæ
nihilò forsitan aliis antecel-
lerent; neque rerum gesta-
rum similitudines procul pe-
titas violenter ad propo-
situm, ac sententiam traxeri-
mus: quemadmodum quæ
Poëtarum fabulas explicant,
& ad plausibiles, & probabi-
les sententias figmenta de-
torquent; ac leuissimi alicuius
occasione sensus, atq; ex
obscurò, tenuique principio
nobis probare conantur, ni-
hil aliud illos, quàm quod ip-
si dicunt, indicare voluisse.
Hic autem si quis ex Home-
ri versibus Heroum nomina
solùm expungat, & eorum
loco Imperatoris nomē col-
locet, atque accommodet;
non in illos potiùs, quàm in
hunc, Iliadis versus scripti
esse videbuntur. Verùm ne
forte cùm illius prædicari
fortia facta, bellicâsque lau-
des duntaxat auditis, in iis,
quæ maiorem habent digni-
tatem, ac cõmendationem,
inferiorem eundem esse suf-

picemur: cuiusmodi sunt
conciones, & consultatio-
nes, ac denique quicquid
animus mente, ac prudentiâ
fretus administrat: vos ea-
dem illa in Ulysse, ac Nesto-
re, quos Poësis ista com-
mendat, inspicite. Ac si mi-
nus aliquid inesse in Impe-
ratore nostro perspexeritis;
istud ipsum illius laudatori-
bus imputate. sin etiam hac
in parte superior sit, meritò
pluris nos illum facere debe-
bimus. Igitur illorum alius,
cùm de captiua puella irasci
sibi inuicem, ac iurgari cœ-
pissent, aded regi, ac Theti-
dis filio non persuadet, ut
hic statim cœtum, ac con-
cionem indecore dissolue-
ret: ille ne tandiu quidem
expectans, dum iram Dei
procurasset; sed in iis etiam-
num occupatus, atque ad sa-
cram illam nauem respiciēs,
præcones ad Achillis tento-
rium mitteret: tanquam il-
lud metueret, ne culpâ istam
mutatâ sententiâ deuitarer.
Alter verò ex Ithaca versu-
tus orator, & callidus Achil-
lem ad concordiam flectere,
atque adducere contendens,
multaque offerens eidem, &
infinita promittens, sic ado-
lescentem commouit, ut,

ὦν ἀξίον μείζονα ποιῆσθαι λό-
γον, δημηγοριῶν, φημι, καὶ ξυμ-
βουλιῶν, καὶ ὅποσα γνώμη μῆ-
νῆ, καὶ φρονήσεως κατευθίωσι.
ἀθρήτε ἐν Οδυσσεῖ, καὶ Νέστορι
τοῖς ἐπαμνημόνις καὶ τῆς ποίησιν.
καὶ ἴω τι μείον ἐν βασιλεὶ κατε-
μαυθάνητε, τοῖς ἐπαμνημόνις τῶν
λογίζεσθε. πλέον δὲ ἔχοντα δι-
καιοῦς αὐτὸν μᾶλλον ἀποδεχοί-
μθα. ἐσκούω ὁ μὲν, ὀπηνήκα χα-
λεπαμένην, καὶ σασιάζην ἤρχοντα
παρὲς τῆς ἀγχμαλώτου κόρης, λέ-
γην ὅτι χροῖών, ἔτω δὴ τι πείθῃ τῆ
βασιλέα, καὶ τῆς Θετίδος· ὡς ὁ
μὲν ἀκόσμως διέλυσε τῆς ἔλλη-
ρον ὅ ἢ ἔδδ' παρὲς μείνας ἀφοσιώ-
σασθαι τὰ παρῶς τῆς θεῶν, ἔτι δὲ
αὐτὰ δρῶν, καὶ ἀφορῶν ἐς τῆς θεω-
εἶδα, γέλλῃ τοῖς κήρυκας ὅτι τῆ
Αχιλλέως σκηνῶν· ὡς παρὲς οἱ μῆ-
δεδιῶς, μὴ τῆς ὀργῆς ὅτι λαθ-
μῆνος, καὶ ἀπαλλαγίς τῆς πάσης, ^{γε. τῆς ἰορτῆς}
μεταγοίη, καὶ ἀποφύγει τῆς ἀμύ- ^{ἐπιλαβό-}
πάδα. ὁ δὲ ἐκ τῆς Ἰθάκης ῥήτωρ ^{ἰωμος, vel}
πολύτροπος πείθειν ὅτι χροῖών ^{ἐπιλαβό-}
παρῶς Διαλλαγὰς Αχιλλέα, ἑὸς ^{ἰωμος}
δῶρα πολλὰ διδοῖς, μυρία δὲ
ἐπαγγελλόμενος, οὕτω τῆς νεαυί-
σκον πρὸς ἔξωθεν, ὡς τε ἢ παρῶ-

τερον βουλδοσάμενος τὸ ἀπο-
πλοῦν ᾧ ἀσικιδιάζεται. ἔστι δὲ
αὐτῷ τὰ θαύματα τῆς σωέ-
σεως δείγματα, αἳ τε ἔπι τὸν
πόλεμον ᾧ ἀκλήσης, ἢ ἡ τει-
χοποιία τῆς Νέστορος, ᾧ ἑσβυ-
τικὸν λίδυ καὶ ἄποπον ἔπι-
νόημα. ὁκοῦν ὅσδε ὄφελος ἔω
πολὺ τοῖς Ἀχαιοῖς τῆς μηχανή-
ματος. ἀλλὰ ἡτῆσαντο τὴ Τρώων,
ὅ τειχὸς ἔπιτελέσαντες, καὶ
μάλα εἰκότως. τότε μὲν γὰρ
αὐτοὶ τῶν νεῶν ὄνοντο ᾧ ἑσβε-
βῆσαν, καὶ ἄπο ἔρυμα γυ-
ναῖον. ἐπεὶ δὲ ἦσαντο ὅ σφῶν
ᾧ ἑσβείμενοι, καὶ ἀποικοδομού-
μενον τείχος παρῶν βαθεία, ἢ
πασάλοισι ὄξεσι διηλούμενον.
κατερραθύμενοι, καὶ ὕφεινον τῆς
ἀλκῆς, τὰ τειχίσματα πεποι-
θότες. ἀλλὰ ἔ γὰρ εἴ τις ἐκείνοις
μέμφοιτο, καὶ ἔπι δὲ κινύοι ἀγα-
μῶν τῶν ᾧ, ὅ τὸς ὅτι βασιλέως
ἀξιοχρεῶς ἐπαμνέτης. ὅστις δὲ,
οἴμα, τὸ ἔργων ἀξίως μνησθῆναι,
ἢ μάτην, ἢ δὲ ἀπομάτης, ὅσδε
ἀλόγῳ φορῶν ἡμιόμων. ᾧ ἑσ-
βουλδοθέντων δὲ ὄρθως, καὶ διοι-

consultò gesta, & administrata; hic demùm Impera-

quod haecenus minimè deli-
berauerat, abire inde, ac sol-
uere cogitaret. Cæterùm,
prudentiæ illorum admira-
bilia hæc indicia sunt, co-
hortationes ad bellum, ac
priuatim Nestoris consilio
suscepta murorù extructio,
senile admodum opus, &
absurdum. Quamobrem ne-
que Græcis admodum fa-
bricatio ista profuit: sed ab-
soluto muro à Troianis sunt
bello superati: quod quidem
meritò illis contigit. Hæcte-
nus enim ad naues tuendas
quasi propugnaculi alicuius
egregij instar oppositos se
esse crediderant. Sed post-
quam vallum illud excita-
tum ante se, ac profundâ
fossâ circumdatum, & palis
acutissimis prætextum ani-
maduerterunt, munitioni
confisi, segnius gerere se, ac
de virium contentione re-
mittere cœperunt. Verun-
tamen non quisquis illos re-
prehendit, ac peccasse con-
uincit; is statim Imperato-
ris laudator idoneus est: sed
qui eiusdem facta pro digni-
tate commemorat, non tem-
erè, aut fortuitò perfecta,
aut præcipiti quodam impe-
tu suscepta; sed rectè, ac

toris solertiam, ac pruden-
tiam abundè collaudat. Quæ
porrò singulis in concioni-
bus ad exercitus, populos,
& Senatus orationes habitæ
sunt, enumerare, prolixioris
alicuius operæ ac lucubra-
tionis fuerit. Sed vnum au-
dire forsan haud molestum
erit. Ac mihi quæso rursùm
Laërtæ filium illum cogita-
te, cùm ad profectiōem &
reditum concitatos Græcos
ab impetu reuocat, & ad
bellum rursùm illorum alacri-
tatem conuertit. Contrà ve-
rò conuentum illum ab Im-
peratore habitum animis ve-
stris repetite; in quo senex
ille fuit, qui ab adolescentu-
lis puerilem in modum sape-
re doctus, fidei suæ, ac pa-
ctorum immemorem se ges-
sit: aded vt contra seruato-
rem, ac benefactorem suum
hostili esset animo; & fœde-
ris cùm eo societatem iniret,
quî cùm Imperatori crude-
le, atque atrocissimum bel-
lum intercesserat. Hic igitur
coactis copiis ad prouinciæ
limites occurrit, vt transitu
prohiberet. Sed cùm vter-
que exercitus in vnum col-
lectus esset; & coram militi-
bus habenda esset concio:

ingens illic tribunal collocatum est, quod legionariis

κηθέντων, ὅτι ἀρκέντως ἐπαμνέ-
τιν βασιλέως ἀγκύνοιν. τὸ δὲ
ἔφ' ἐκάστη σωόδα, τῶν δημηγο-
ρίων ἐκλέξαν ἐς τὰ στρατοπέ-
δα, καὶ δήμοις, καὶ βασιλευσίν,
μακροτέρως δείτα τὸ ξυγγρα-
φῆς. ἐνὸς δὲ ἴσως ἐπακούειν οὐ
χαλεπὸν. καὶ μοι πάλιν ἐννοή-
σατε τὸ Λαέρτου, ὅποτε ὄρμη-
μῶν ἐκπλῆν τοῖς Ἑλλήνας
ἐπέχθη τῆς ὄρμης, ἢ ἐς τὸ πό-
λεμον μεταπίθῃσι τὴν ᾧ ἑ-
θυμίδου. καὶ τῆ βασιλέως τὸ ἐν
Ἰλλυριοῖς ξύλλογον. ἵνα δὲ ᾧ ἑ-
σβύτης αἰὴρ ᾧ ἑσβείμενον
παθδικῶν φρονῆν ἀπαπειθόμενος
ὄμοιοιαν ἐπελαυθάνετο, καὶ
πίστεων ἢ τὰ μὲν σωτήρι. ἢ ἑσβεί-
γέτη δυσμενῆς ἔω, ἀσπονδῶς δὲ
ἐποιεῖτο ᾧ ἑσβείμενον, ὅν ἔω ἀσπονδῶς,
καὶ ἀκέρυκτος βασιλεὺς πόλεμος.
στρατὸν δὲ ἡγάγε, καὶ ὅτι τοῖς ὄ-
μοιοις ἀπῆντα τοῖς χόρεας, κω-
λύσαι τῶν ᾧ ἑσβείμενον ᾧ ἑσβεί-
μενον. ἐπεὶ δὲ ἐς τῶν ἡλθον
ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα, ἢ
ἐχέτω ὅτι τὸ ὄπλιτῶν ποιησῶν
τὴν ἐκκλησίαν. βῆμα τε ὕψι-
λὸν ἤρετο, καὶ αὐτὸ ᾧ ἑσβείμενον ὄ-
μοιοις

πλιτῶν δῆμος, καὶ ἀκοντιστῶν,
καὶ τοξοτῶν, ἵππους τε ἐπισκευα-
σάμενοι τοῖς ἵπποις, καὶ τὰ ση-
μεῖα τῶν τάξεων· ἀλλή τε ἐπὶ
αὐτῷ βασιλεὺς μὲν τῶν τεύχεων συ-
νάρχωντος, ὅτε ἀχμῶν φέ-
ρων, ὅτε ἀσπίδα, καὶ κράνος,
ἀλλὰ ἐοῦντα πλὴν σευήθη. καὶ
οὐδὲ αὐτῷ τις τῶν δρυφόρων
εἶπετο. μόνος δὲ ὅπτι τῶ βήμα-
τος εἰσῆκει, πεποικῶς τῶ λόγῳ
σεμνῶς ἠρμυομένη. ἐργατικῆς
γὰρ ἔστι καὶ τούτων ἀγαθός, οὐκ
ἀποσμυλῶν, οὐδὲ ἀπορυχίζων
τὰ ῥήματα, οὐδὲ ἀποτορνῶν
τοῖς ἀειόδοις, καθάπερ οἱ κομ-
ψοὶ ῥήτορες· σεμνὸς δὲ ἅμα, καὶ
καθαρός, καὶ τοῖς ὀνόμασι ξυ-
καρῶν χρωόμενος. ὥστε ἐνδύε-
σθαι τὰς ψυχὰς ὅτι τῶν παμ-
δείας, καὶ ξυπέσεως μεταποιου-
μένων μόνον· ἀλλ' ἤδη καὶ ἰδίω
τῶν ξυγιέναι πολλοῖς, καὶ ἐπαίην
τῶν ῥημάτων. Οὐκοῦν ἤρξει
μυριάδας ὀπλιτῶν συχίας, ἔ-
χιλιάδας ἵππέων εἰκοσι, καὶ
ἔθνη τὰ μαχιμώτατα, καὶ χόρον
πάμφορον, ὃ βία ἔλκων, οὐδὲ

bellicosissimas, & vberimos agros cepit, non vi, atque

militibus, & iaculatoribus,
ac sagittariis circumdatū est;
necnon equitibus: quorum
equi iam frænati, & parati
erant: atque insuper mani-
pulorum, atque ordinum si-
gnis. Deinde suggestum Im-
peratoris cum eo, quem ha-
ctenus collegam habuerat,
conscendit, neque hastam,
neque clypeum, neque ga-
leam ferens; sed simplici, at-
que vñtato cultu. Nullus
enim ex Prætoria cohorte
cingebat: sed solus in tribu-
nali stabat, graui, ac maie-
statis plena oratione fretus.
Est enim & dicendi peritus
artifex; non ita tamen, vt
verba sua minutè velut scal-
pro concidat, & ad vnguem
exigat: non vt periodos tor-
nare politulorum oratorum
more confuescat: sed graui
pariter, & pura oratione vti-
tur; tùm nomina, ac voces
opportunè disponit: vt in
animos mentesq; penetrent,
non eruditorum tantùm, ac
prudantium; sed & rudium,
atque imperitorum, qui ma-
gna ex parte quæ dicuntur
intelligant, animoque per-
cipiant. Quamobrem infini-
tas peditum copias, ac vi-
ginti equitum millia, gentes

violentiâ, nec tanquam ca-
ptiuos illos trahēs; sed spon-
tè ad obsequium paratos, &
ad parendum ipsius imperio
sua voluntate concitatos.
Hanc ego victoriam Laco-
nica illa multò gloriofiorem
existimo. Hæc enim solis vi-
ctoribus illacrymabilis fuit:
illa ne victis quidem lacry-
mas vllas consciiuit. Sed ille
dignitatis regiæ simulator,
ac velut histrio, tanquam
causâ peroratâ, è tribunali
descendit; ac, quemadmo-
dum paternum aliquod de-
bitum, purpuram Imperato-
ri restituit. At ille cætera ei
lōgè copiosiora detulit, quā
Cyrus olim auo suo cōtulisse
dicitur: vitamq; ei cōcessit;
ac victum, cuiusmodi Ho-
merus natu iam grandiori-
bus attribuit. Id enim con-
sentaneum illis est,

Vesci, atque lauare.

*Molliter ὅτι dormire, hæc cu-
ra senilibus annis.*

Ac quod ad me quidem atti-
net, libenter ego vobis habi-
tam tùm ab Imperatore ora-
tionem exposuiffem; nec
tam præclarum sermonem
repetere hoc loco grauarer.
Sed pudore quodam præpe-
dior, qui me illius verba
mutare, atque interpretari

ἀχμαλώτους ἀγων, ἐκόντας δὲ
αὐτῷ πειθομένους, καὶ ὅτι ἄτακ-
τοῦτον ποιῆν ἐθέλοντας. Ταύ-
την ἐγὼ πλὴν νικῶν κρίνω τῆς
Λακωνικῆς μακρῶ σεμνοτέ-
ραν. ἢ μὲν γε ἡ ἀδακρυς μόν-
ον τοῖς κρατήσιν. ἢ δὲ οὐδὲ
τοῖς κρατήσιν ἡ ἄδακρυς δά-
κρυα. ἀλλ' ἀπὸ τῶ βήματος
κατήλθεν ὁ τῆς βασιλείας ὑ-
ποκριτῆς δικασάμενος, καὶ ὡς-
περ ὄφλημα βασιλῆ πατρῶον
ἀποδοῖς πλὴν ἀλευργίδα· πάλ-
λα δὲ αὐτῷ δίδωσι βασιλείας
ἀφθονα μάλλον, ἢ Κυρὸν Φασι-
σὶν ἀγαθὴν τῶ πάππῳ· ζῆντε
ἐποίησε, καὶ διαπᾶσθαι, κα-
θάπερ Ομηροῦ ἀξιῶ τῶ ἀν-
δρῶν τοῖς ἀφελικετέροις. τῶτο
γὰρ εἶοικε, ὅ

ἐπεὶ λάσσαι τε φάγη τε,
εὐδέμεναι μαλακῶς. ἢ γὰρ δίκη
ἔστι γρόντων.

ὅ μὲν οὖν ἐμὸν, ἠδέως ἀν-
τοῖς ῥηθέντας λόγους διεξῆλλον·
καὶ οὐκ ἀν' με ὄγκος καταλάβοι
ἔγω καλῶν ἀποτόμων λόγων·
αἰδώς δὲ, οἶμαι, κατείρη, καὶ
οὐκ ὅτι περὶ ἐμὴ μετὰ πῆναι,
καὶ ἀξερμυλῶσιν εἰς ὑμᾶς

ποις λόγους. ἀδικούτω γὰρ ἀπὸ
 διαφθεύρων, καὶ ἐλεγχόμενος
 αἰχμηοίμην, εἴ τις ἄρα ὁ βα-
 σιλέως ἀναγνοῖς ἐυπρεπία,
 ἢ τότε ἀκούσας, ἀπομνημο-
 νήσιν, ἃ ἀπαμύνην ἔχοντα νοήματα
 μόνον, ὅσους δὲ ἀρεταῖς ἐκείνα
 χρυσίζονται καὶ πᾶσι πάντων φων-
 ῶν ἐυκλείμενα. τῶν δὲ ἐστὶν
 ἡ Ομήρου ὁ δῆος, πολλὰς μὲν
 ὑπερὸν ἡμεῖς τοῖς λόγοις διη-
 γουμένω· λιπόντων δὲ ἐκείνων
 ὅσων ἐπιμνημα τῶν ἐς τοὺς
 ἐυλόγους ῥηθέντων. ἃ σαφῶς
 οἴμαι πιπεύοντι, ὅτι ἄρα " πα-
 κείνων αὐτῶν. Ἐξαγγελίᾳ, καὶ διη-
 γήσεται. ὁ δὲ ὅτι ὁ χεῖρον μι-
 μείσεται, καταγέλαστον, καὶ ἐστὶν
 ἀξίον ἐλάττωσας ψυχῆς ἢ ἡμ-
 νείας. τὰ μὲν δὲ θαυμαστὰ τῶν
 ἔργων, καὶ ὁπόσων ὁ πολὺς ὄμιλος
 θεατῆς τε ἐγμέτο, ἃ ἀξίως
 τῆ μνήμην ἐξὼ ἀφῆμινα, ἃ τε
 ἐς τέλος ἀφορᾶν, καὶ τὸ ἢ κα-
 κῶς ἀποσάντων κριτῆς κατε-
 φώς, ἃ ἐπαμύνης ἢ μὲν ἀρετῆς.
 ἀκηχάατε πολλὰς τῶν μακα-
 ρίων σοφιστῶν, ἃ τῶν ποιητικῶν γέ-
 νους πρὸς αὐτῶν τῶν Μυσηῶν ὅτι-
 tis audistis sæpius Musarum instinctu afflatūque cor-

Deest vox
 ἄμεινον

apud vos non finit. Iniuriam enim facerem, & eius facti conuictus erubescerem; si quis, qui aut Imperatoris commentarios legisset; aut tunc audisset; memoriâ modò retineret; ac non sententias ipsas duntaxat exigeret, sed ornamenta quoque, quibus illæ natiuo, ac patrio in sermone commendantur. At Homero nihil eiusmodi pertimescendum fuit; qui aliquot postmodum ætatibus, quæ gesta erant conscriberet: cum nullum eorum, quæ in concionibus dicta fuerant, monumentum extaret: ac denique cum certò sciret longè se iis, qui olim dixissent, elegantius ac melius esse traditurum. Imitari verò perperam, ridiculum, neque liberali, ac generoso animo dignum est. Cæterum eximia illa, ac præclara facinora, quorum & spectatrix multitudo fuit, & memoriâ adhuc cum prædicatione ac laude retinet: utpotè quæ finem illorum intueatur; & eorum, quæ rectè, aut secùs successerint, iudex sit, neque admodum scita laudatrix: hæc, inquam, ab egregiis Sophistis, vel Poëtis

reptis. Vnde non sine vestra molestia, ac tedio longior ea de re instituta est à nobis oratio. Nam & fatietatem ista vobis adferunt; & iis vestræ aures oppletæ sunt; nec defunt vnquam Poëtæ, qui bella id genus, ac victorias clara voce, tanquam præcones Olympici, personent. Nam vos talium hominum magnam vobis copiam & annonam protulistis; quòd iis aures vestras libentissimè præbeatis. Neque id à vobis fieri mirum est: quoniam eadem vobiscum de bonis malisque sentiunt; ac vestras vobis sententias exponunt; quas velut variegata quadam veste, ita nominibus adumbrantes, ac numerorum, & figurarum suavitate conformantes, tanquam nouum aliquod inuentum suum apud vos proferunt. Vos autem cum libenter ista suscipitis; tum rectè prædicari ab iis illa censentes, quod æquū est præstare ipsos dicitis. Atque hoc fortasse quidem verum est: sed fortassis etiam aliter habet, èstque nobis quemadmodum rectè sese habeat ignotum. Etenim Atheniensem illum Socratem: (Vos autem hominem istum,

πνεομύου. ὥστε ὑμᾶς τούτων ἐνεκα ἃ διωχθήκαμεν, μακροτέρως τοῖς ὑπὸ αὐτῶν ποιούμενοι λόγοις. καὶ γὰρ ἔστε λίαν αὐτῶν ἤδη διακαρῆς· καὶ ὑμῶν ὅστι τὰ ὅσα πλήρη καὶ ἢ μὴ ποτε ὅτι λείπωσιν οἱ τούτων ποιηταί, πολλέμοις ὑμνοῦντες, ἃ νίκης ἀνακηρύσσοντες λαμπερῶς τῆ φωνῆ, καὶ τοῖς Ὀλυμπιάσι κήρυκας. περὶ ἔχεαδε γὰρ ὑμεῖς τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀφρονίαν, ἀσμένως ἐπακρούοντες. καὶ ἔδεν θαυμάσθην. εἰσὶ γὰρ αἱ τούτων ὑπολήψεις ἀγαθῶν " πρὸ κεφαλῶν ἢ ὑμετέ- f. φησὶ, καὶ φωνῶν
 ραῖς ὑπερῆς· καὶ ἀπατέλλουσι πρὸς ὑμᾶς τὰ ὑμῶν αὐτῶν διανοήματα, ὥστε ἔοιδῆτι ποιητῶν, τοῖς ὀνόμασι σκιαγραφήσαντες, καὶ διαπλάσαντες ἠδὲ τοῖς ῥυθμοῖς, ἃ γήμασιν, ὥς δὴ τί κανόν διέχοντες εἰς ὑμᾶς φέρουσιν. ὑμεῖς ὁ ἀσμενοὶ πρὸς ἀδέχεαδε, ἃ ἐκείνους οἴεαδε ὀρθῶς ἐπαμύνην, ἢ τοῖς τε ἀποδιδόασι τὸ προσήκον φατε. τὸ δὲ ὅστι μὲν ἴσως ἀληθές· τυχόν ὃ ἃ δὴ ὡς ἔχει, ἀγνωσόμενον πρὸς ἡμῶν ὅποι ποτε ἀνὸ ὀρθῶς γήνοιστο. ἐπεὶ καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐνενόησα Σωκράτην, (ἴτε ὃ ὑμῶς ἀκοῆ τῶν ἀν-

25. 87. αυτον

δρα, ἔπειτα αὐτῶν κλέος τὸ σοφίας ὡσαύτως τῆς Πυθίας ἐκβοήσας, ἢ τῶν ἑσπερίων ἢ τῶν ἡμετέρας, καὶ μετὰ ταῦτα διδάσκοντες, ὅσοι δὲ διδάσκοντες, καὶ μετὰ ταῦτα ὁμολογούντες τοὺς πολλοὺς κακῶν κτηνῶν χάρα, πλῆθρα δὲ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτοῖς πολλοὺς μὲν Ἑλλήνων, πλείους δὲ ἐπὶ τῷ μείζονος βαρβάρων. καὶ τὸ Ἀθηναίων δυνάμεις, καὶ ἑσπερία τῶν ἡπειρῶν, ἐπειδὴν ἔτελλωσθε Ἀφροδίτην, σωματώνας, καὶ ἔθνη καταστροφῶν. ἔτι αἰετούς νήσους, καὶ σαλευούσας, καὶ λιβαίνοντας. οὐτε οὖν Ἐρξίω ἢ τότε ἐκείνος ἐπήκε. ἔπειτα ἄλλων πινὰ Περσῶν, ἢ Λυδῶν, ἢ Μακεδόνων βασιλέα. ἀλλ' οὐδὲ Ἑλλήνων στρατηγῶν, πλὴν σφόδρα ὀλίγων, ὅποσοις ἠπίετο χάρα τῶν ἑσπερίων, καὶ ἀσπαζομένων ἀνδρείων μὲν σωφροσύνης, καὶ φρόνησιν μὲν δικαιοσύνης φέρωντας. ὅσοις δὲ ἀγχινοί, ἢ δεινοί, ἢ στρατηγικοί, ἢ κομφοί, καὶ ὅσοι πλῆθρα πιθανοὺς ἐώρα, σμικρὰ ἄλλα μέρη καταναμαρτῶντες ἑσπερίων. ἔτι δὲ τοῦτοις

25. ποτε

ac quantâ sapientiæ famâ fuerit, quæ quidem Pythiæ voce decantata est, auditio- ne aliquando didicistis.) illum igitur intelligo neque beatum iis ipsis fuisse rebus; nec beatos, ac felices eos pronunciasse, qui agri multum possiderent; quiq; plurimis nationibus imperaret, partim Græcis, partim, & iis quidem pluribus, maioribusque, barbaris: neque qui Atho. montē perfodere possent; qui cum maria traicere vellent, ratibus inter se continentes committerent; qui nationes debellarent; insulas caperent; ac retibus comprehenderent; qui thuris talenta mille in sacrificiis adolerent. Neque Xerxem igitur ille tunc laudabat; neque Persarum, aut Lydorum vllum, aut Macedonum regem: sed neque Græcorum duces; paucis duntaxat exceptis, quos virtute delectari, & fortitudinem cum temperantia colere, ac prudentiam cum iustitia, cognosceret. Quoscumq; porro solertes, & callidos, ac ducendi exercitus peritos, aut elegantes, ac multitudi- ni gratos animaduertent, ne illos quidem

penitus commēdabat. Quod illius iudicium sapientum virorum multitudo comprobatur; qui sic virtutis studiosi sunt, ut hæc terrena, & in hominum admiratione posita, partim exigui momenti ac pretij, partim nullius esse profiteantur. Quod si vos eadem & ipsi iudicatis, non parum mihi propter ea, quæ dixi hætenus, metuendum est; ne vos pueros illos fuisse; me verò ridiculum, atque imperitum Sophistam esse cenſeatis; qui mihi eam artem vendicem, cuius ignarum me omnino esse præ me feram. Quamobrem id ingenuè apud vos mihi fatendum est, qui veras laudes persequar, quasque dignas iudicetis, quæ à vobis ipsis audiantur; tamen si subrusticæ, ac minores multò, quàm quæ à plerisque dictæ sunt, esse videantur. Sin, ut antea dixi, illarum authores Poëtas approbatis; ego verò soluto, ac securo sum animo. Neque enim planè absurdus à vobis existimabor: sed etsi plerisque fortasse deterior; tamen, si mecum ipse comparer, non omnino reiiciendus esse, aut absurda quædam suscepisse videbor. Ve-

ἔτι δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπιπέτου. ἔπειτα δὲ αὐτῶν τῆς κρίσεως σοφῶν ἀνδρῶν δῆμος, ἑσπερίων τερατεύοντες. τὰ κλεινὰ δὲ, οἶμα, ταῦτα, καὶ θαυμαστά, οἱ μὲν ὀλίγου πινός, οἱ δὲ ὑδενός ἀξία λέγοντες. εἰ μὲν οὖν καὶ ὑμῖν ταῦτα πη ξυδοκεῖ, δέος οὐ φαυλὸν με ἔχει παρὲς τῶν ἐμῶν παρθένων λόγων, καὶ ἐμῶν τῶν μή ποτε ἀρετῶν τοῖς μὲν παιδάς ἀποφῆναι. σοφιστῶν δὲ ἐμὲ γελοῖον, καὶ ἀμαθῆ, μεταποκούμνον τέχνης, ἢ σφόδρα ἀπείρως ἔχον ὁμολογῶ. ὥστε μοι παρὲς ὑμᾶς ὁμολογητέον ὅτι, τοῖς ἀληθεῖς ἐπαίνοις διεξιόντι, καὶ ὧν ἀκούειν ὑμῖν ἀξίον οἶεσθε, εἰ καὶ ἀργυροτέροι, καὶ ἐλαττοῖς μακροῦ τῶν ῥηθέντων τοῖς πολλοῖς φαίνονται. εἰ δὲ, ὅπως ἐμῶν παρθένων ἐφίω, ἀποδέχεσθε τοῖς ἐκείνων ποιηταῖς. ἐμοὶ μὲν ἀξία τὸ δέος ὅτι μάλα. ἔτι γὰρ πρῶτα ὑμῖν ἀποπος φανόμεθα. ἀλλὰ πολλοὺς μὲν, οἶμα, φαυλοτέρους. κατ' ἐμῶν δὲ ἕξεταζόμενος, ἔτι πρῶτα πασι ἀποβλητός, ἔτι δὲ ἀποποιῶ ὅτι χράν. ὑμῖν δὲ

ἴσως ἢ ῥαδίον σοφοῖς, καὶ θείοις ἀπεινῶν ἀνδράσιν· οἱ δὲ λέγουσιν, πολλὰ μὲν ἕκαστος ἰδίᾳ, τὸ κεφάλαιον δὲ ἔστι τῷ λόγῳ, ὁρετῆς ἔπαμος. αὐτῶν δὲ τῆ ψυχῆ φασιν ἐμφύεσθαι· καὶ αὐτῶν ἀποφάνειν βύδαμονα, καὶ βασιλικῶ· καὶ ναὶ μάλα Δία πολιτικῶ, καὶ κρατηρικῶ, καὶ μεγαλόφρονα, καὶ πλοισίδου ἀληθῶς· ἢ τὸ Κολοφώνιον ἐχρυσῶν χρυσίον·

Οὐδὲ ὅσα λαίνοσ ἕδος ἀφήτορος ἐντὸς ἔεργε·

τὸ ὅρῳ ἐν εἰρήνῃ, ὅτε τῶ ὄρῳ πα τῷ Ἑλλῶν ὡραῖμα· ἕδὲ ἔθνη τὰ πολυτελῆ, καὶ ψήφῳ Ἰνδικῶ, καὶ γῆσ πλέθρων μυριάδας πῶν πολλῶ. ἀλλ' ὁ πῶντων ἄμα τούτων ἔ κρηπῶν, καὶ θεοφιλέτερον, ὃ ἔ ἐν ναυαγίοισ ἐνεστὶ ἀφασάσασθαι, καὶ ἐν ἀγροῖ, ἔ ἐν δήμῳ, ἔ ἐν οἰκία, καὶ ἐπὶ ἐρημίᾳ, ἐν λησταῖσ μέσοισ, καὶ ἀπὸ τυραννῶν βιαιῶν. ὅλως γὰρ οὐδὲν ἔστιν ἐκείνου κρηπῶν, ὃ βιασάμενον κατέξει, ἔ καταφαιρήσεται τ' ἔχοντα ἄπαξ. ἔστι γὰρ ἀτεχνῶσ ψυχῆ τὸ κτήμα τῶ τοῖδον,

rūm difficile, opinor, vobis erit, sapientibus, ac diuinis hominibus fidem abrogare: qui cū multa priuatim singuli dicunt; tūm ad virtutis commēdationem, tanquam ad summam, quæ dicūt omnia referuntur. Eandem porro inhærerere animo sentiunt, eūmque felicem, ac regalem, & vtique reipublicæ administrandæ, atque imperandi peritum efficere prædicant; magnificum item ac verè diuitem; non quod Colophonium aurum possideat;

Nec quæ marmore à claudūtur Apollinis æde,

illo scilicet tempore, quo Græcorū res florebat. Neque magnificentissimas nationes, aut lapillos Indicos, aut agri infinita iugera: sed, quod omnibus his præstantius, ac diuinius est, quod & è naufragio seruatur, & in foro, atque in populo, domi, in solitudine, inter medios latrones, ab immanissimis tyrannis tutum atque securum est. Nulla res enim omninò fortior est, quæ violenter illam detineat; aut ei, qui possidet, eripiat. Quippè bona hæc in animo prorsus eiusmodi sunt, qualis in sole

lux, atque splendor est. Nam cū templum illius, ac consecrata donaria multi sæpe numero prædati sint, ac profligarint: cuius sacrilegij pœnās alij dederūt; alij propter ea neglecti sunt, quod indigni essent, quos ad sanitatem pœna vlla reuocaret: illius tamen lucem auferre nulla vis potest: non hæc, quæ in cōitu sub orbem illius subit, atq; eius radios excipit, Luna: vnde nobis repente lux, quod aiunt, ex meridie nascitur. Sed nec ipsemet sua fe luce spoliatur, cū Lunam obiectam ex aduerso collustrat, ac naturam quodammodo suam cum ea communicat. Neque porro cū ingenti illi, & admirabili mundo lucem ac diem impertit. Ita & vir bonus, cū alterum virtutis suæ participem facit, nihilo quàm antea minus possidet. Adeò diuinum quoddam & eximium bonum illud est; neque falsa hæc est hospitis illius Atheniensis sententia: quicumque tandem præclarus ille vir fuit. Neque enim aurum omne, quod sub terris, aut in terris est, cum vna est virtute comparandum. Quamobrem qui eā præditus est,

ὁποῖον οἶμα τὸ φῶσ ἡλίῳ. καὶ γὰρ δὴ τῶδε νεὼσ μὲ καὶ ἀναθήματα πολλοὶ πολλὰκις ὑφελόμενοι, ἔ διαφθείραντες ἄχρηστο· δόντες μὲ ἔ ἄλλοι πῶν δίκῳ· ἄλλοι δὲ ὀλιγορηθέντες, ὡσ τῶ ἀλλοιοι κρηπῶσ εἰσ ἐπομόρθωσιν φερούσῳ τὸ φῶσ ὅ ἕδεις αὐτὸν ἀφαιρησῶνται· ὅσδὲ ἐν ταῖσ σιωδόοισ ἡ σελῶν τ' κύκλῳ ὑποστέρχουσα· ὅσδὲ εἰσ αὐτῶ δεξερῶν πῶν ἀκτῖνα· καὶ ἡμῖν πολλὰκις, τῶ δὴ τὸ λεγόμενον, ἐκ μεσημβρίας νύκτα διακνῶσα. ἀλλ' ἕδὲ αὐτὸσ αὐτὸν ἀφαιρησῶνται φωτὸσ, πῶν σελῶν εἰσ ἐναντίας ἰσημερίῳ περιλάμπων, ἔ μετὰ διδοῖσ αὐτῆ τῆσ αὐτῶ φύσεωσ· ὅσδὲ τ' μέγαν καὶ θαυμαστὸν τῶτον κόσμον ἐμπλήσασ' αὐτῶ καὶ ἡμέρας. ἔκουῶ ὅσδὲ ἀνὴρ ἀγαθὸσ ὁρετῆσ μεταδιδοῖσ ἄλλῳ, τὰ μετὰ δόξῃ μείον ἔχων ἐφάνη ποτέ. ἔτω θεῖον ἔστι κτήμα, ἔ πάγκραλον· καὶ ἔ ψευδῆσ ὁ λόγῳ τῶ Ἀθῆνῶν ξένῳ· ὅσῳσ ποτέ τῶ ἀρα ὁ θεῖοσ ἐκείνοσ ἀνὴρ. πῶσ γὰρ ὁ, τε ὑπὸ γῆσ, ἔ ὅπῃ γῆσ χρυσὸσ ὁρετῆσ ἔσῳ αὐτῶ ξίοσ. ἀρροῶντες οὐκ ἔδη πλού-

σιον κελώμιον τὸ ταύτην ἐ-
 γνήσια. οἶμα δὲ ἐγὼ καὶ βύρρη,
 καὶ βασιλέα μόνον τῶν ἀπύ-
 των, εἰ τῷ ξυδοκεῖ. κρείττον
 μὲν βύρρησιν φαυλότητος γέ-
 νοις. κρείττων δὲ δρετὴ Δρα-
 γέσεως οὐ πύτη σπουδαίας.
 καὶ μὴ τις οἰέσθαι τὸ λόγον δύ-
 σεων, καὶ βίαιον, εἰς τὴν συ-
 νήσαν ἀφορᾶν τῶν ὀνομάτων.
 φασὶ γὰρ οἱ πολλοὶ τοῖς ἐκ πα-
 λαί πλοσίων βύρρησιν. καὶ τῷ
 πῶς ἐκ ἀποκον μάχρον μί,
 ἢ σκυτῆα. καὶ ναὶ μὲν Δία κε-
 ραίμεθα ἱναί, χεῖματῶ ἐκ τῆ
 τέχνης, ἢ καὶ ἀλλοθεν ποθεν
 ἀδελφίσματα, μὴ δοκεῖν βύ-
 ρρη, μηδὲ ἑσὸ τῶν πολλῶν
 ἐπονομάζεσθαι τῶν ὀνομα.
 εἰ δὲ ὁ τούτου παῖς Δραδε-
 ξάμιμος τὸ κληρον. εἰς τοῖς
 ἐκγόνοις δραπορθεύσθη, τού-
 τοις δὲ ἤδη μέγα φρονῶν, καὶ
 τοῖς Πελοπίδαις, ἢ τοῖς Ηρα-
 κλείδαις ἑσὸ τῆ βύρρησιν ἀ-
 μιλλᾶσθαι; ἀλλ' οὐδὲ ὅς τις
 παρομένων ἀγαθῶν ἔφυ, αὐτὸς
 δὲ ὅτι τὴν ἐρατήαν τῆ βίου
 ῥοπήν κατέλαβη, δικαίως ἀν-
 ομίνος ad vitæ statum, ac

hunc nos sine vlla cuncta-
 tione diuitem appellemus.
 Addam etiam; si cui idem
 videtur; & nobilem, & præ
 omnibus regem. Est enim &
 nobilitas ignobilitate præ-
 stantior; & virtus eâ animi
 affectione melior, quæ non
 omni ex parte cum virtute
 ac probitate coniuncta est.
 Nec est quod quisquam v-
 sum vocum consuetudinem-
 que respiciens, orationem
 hanc meam contentiosam esse,
 aut violenter quod vel-
 lit exprimere putet. Etenim
 vulgus illos esse nobiles cen-
 set, quorum iam tum olim
 maiores diuites fuerunt.
 Quàm est verò absurdum il-
 lud; eoquum nescio quem,
 aut futorem, aut sanè figu-
 lum aliquem, si ab arte sua,
 aut aliunde, magnum pecu-
 niarum questum fecerit; ne-
 que nobilem, neque apud
 vulgus illustrem videri. sin
 eius fortè filius hæres, atque
 successor hæreditate ad po-
 steros transmisserit; hos verò
 mirum in modum insolesce-
 re; ac de nobilitate cum Pe-
 lopidis, atq; Heraclidis con-
 tendere! At ne ille quidem,
 qui, cum optimis maioribus
 editus sit, contrarium nihil-
 momentum deflexit, de il-

lorum propinquitate iure
 gloriari possit. Neque enim
 Pelopidarum in familiam
 adscribi licebat iis, qui non
 in humeris expressa generis
 indicia ferrent. Quinetiam
 in Bœotia ferunt, lanceam
 eorum, quos Spartos voca-
 bant, generi à parente, altri-
 cèq; gleba tanquam signum
 quoddam humeris inscriptum
 fuisse: idque ipsum in illa
 gente diu perpetua succes-
 sione refedisse. In animis ve-
 rò nihil eiusmodi impressum
 atque inscriptum esse oport-
 ere putabimus, quod pa-
 rentes nobis ipsos perspicuè
 demonstret, ac factum legiti-
 mum esse conuincat? Nam
 apud Germanos fluuium esse
 memorat incorruptum pro-
 lis ac generis arbitrum: cui
 neque matres gemebundæ
 persuadent, vt flagitium oc-
 cultet: neque patres, dum
 pro coniugibus, ac liberis iu-
 dicij exitum perhorrescunt:
 sed ille verus, ac sincerus est.
 Nos autem & opes corrup-
 punt; & robur, ac corporis
 species; & maiorum pote-
 stas, quæ extrinsecus obum-
 brat, nec peruidere, aut ani-
 mum intueri finit. Quo cum

μεταποιεῖτο τῆς πατρὸς ἐκείνοιο
 ξυγγενείας. μηδὲ εἰς τοῖς Πε-
 λοπίδαις ἐξέω ἐγχεσθῆαι τοῖς
 μὴ φέροντας ὅτι τῶν ὀμων τῆ
 γῆσι τὰ γωείσματα. λόγῳ
 δὲ λέγεται πᾶσι τῶν Βοιωτῶν
 τοῖς ἑσὸ τῶν Σπάρτοις ἐντυπωθῆναι καὶ Σπάρ-
 τῶν τῆς τεκνύσης, καὶ δραγα-
 μήσιν αὐτῶν βάλου. ἐ δὲ ἐν-
 τεθῆναι ὅτι πολὺ δρασωθῆναι
 τῶν τῶν γῆσι σύμβολον. ὅτι
 δὲ τῶν ψυχῶν ἔδεν οἰόμεθα δεῖν
 ἐγχεσθῆναι τοιοῦτον, ὃ τοῖς
 πατέρας ἡμῶν ἀκριβῶς κατε-
 ρεῖ, καὶ ἀπελέγξει γνήσιον τὸ
 τόκον; ἑσὸ ἀρχῆν δὲ φασὶ καὶ
 Κελτοῖς ποταμῶν ἀδέκασον κρι-
 τῶν τῶν ἐκγότων. ἐ δὲ πείθου-
 σιν αὐτὸν, ἔτε αἱ μητέρες ὀδυ-
 ρόμεναι συγκαλύπτῆν αὐτὰ, ἐ
 δρακρύπτῆν τῶν ἀμύτῶν
 οὔτε οἱ πατέρες ἑσὸ τῶν γα-
 μετῶν, καὶ τῶν ἐκγότων ὅτι
 τῆ κρίσιν δειμαίνοντες. ἀτρεκῆς
 δὲ ἔστι, καὶ ἀψευδῆς. ἡμαῖ
 δὲ δεκάξει μὲν πλοῦτος δε-
 κάξει δὲ ἰσχυρὸς, καὶ ὄρα σά-
 ματος, καὶ δυνατεία παρογ-
 νων ἔξωθεν ὅτισιμαίρουσα. καὶ

ἐκ ὅτι τρεῖς ἐπει δρασῶν, οὐδὲ δραβλέπειν ἐς τῶν ψυχῶν ἢ παρ

ἐξήλωσαν· ὅστις δὲ ἐξ ἀγαθῶν
 γέγονε μαθητὴς, τῆτον τοῖς νό-
 μοις ἐγγράφειν ἄξιον. τοῖς δὲ ἐκ
 μαθητῶν Φιῶτας, καὶ παρ-
 ομοῖοις τοῖς τοκεῶσιν, ἔποτε εὐ-
 χμεῖς φατέον· ἔδδ' εἰ πλεῖστοῖεν
 παλάνταις μυρίοις· ἔδδ' εἰ ἀ-
 πείθειμιν παρῶνοις δυνα-
 τας· ἢ καὶ μὲν Δία τυραννοῖς
 εἴχουσι· ἔδδ' εἰ νίκας Ολυμπι-
 κας, ἢ Πυθικας· ἢ τῆν πολε-
 μιῶν ἀγῶνων· αἱ δὲ τὰ πᾶσι
 ἐκείνων εἰσὶ λαμπερότεροι·
 ἀελομύθοις ἔχουσι δείκνυσθαι
 πλείοις, ἢ Κασσῶ οὐ παρῶτος·
 ὀρύγματα τὰ Αἰουβία, καὶ τὰ
 Βαβυλωνία τεῖχη, πυραμίδας
 τε ἐπ' αὐτοῖς τοῖς Αἰγυπτίων· ἔ
 ὅσα δὴ πλεῖστα, ἔ χρημάτων,
 καὶ τρυφῆς γέγονε σημεῖα, καὶ ἐξ-
 νοίας ὑπὸ φιλοτιμίας ἀναφλεγ-
 μανομύθους ἐς ὅτι τὰ πλούτω
 χεῖσεται, εἴτα ἐς τῆν τῆν χε-
 μῶτων εὐπορίας καταδηγομέ-
 νης· οὐ γὰρ δὴ ἴσται, ὡς ἔτε πλεῖστος
 ἀρχαῖος, ἢ νεωστὶ ποθεν ὀπιρρέων,
 βασιλέα ποιῆ· ἔτε ἀλουργῆς
 ἰμάτιον, ἔτε πᾶσα, ἔ σκῆπτρον,
 καὶ ἀφάδημα, καὶ θρόνος ἄρ-
 χαῖος· ἀλλ' ἔδδ' ὀπλιται πολλοί,

essent, illorum virtutem imi-
 tati sunt. Sed qui malus ac
 deprauatus à bonis ortum
 accepit; hic inter illegitimos
 ac spurios habendus est.
 Nec qui ex prauis orti illo-
 rum similes sunt, eos vn-
 quam nobiles appellare de-
 bemus: tametsi decem mil-
 lia talenti in bonis habeant:
 aut maiorum suorum quam-
 plurimos principes percen-
 seant: aut certè tyrannos vi-
 ginti, aut Olympiicas victo-
 rias, vel Pythicas; siue etiam
 bellicas (quæ multò illis splē-
 didiores sunt) à maioribus
 suis reportatas numero plu-
 res ostendere possint, quàm
 primus ille Cæsar retulerit:
 vel etiam Assyrias illas fossas,
 & muros Babylonios; nec nō
 Ægyptiicas pyramidas, & si-
 que alia opū ac pecuniarum,
 & luxus indicia fuerint, &
 animi ambitione estuātis; ac
 quærentis quosnā in sumptus
 opes expendat, quarum co-
 piam in eos vsus coniciat.
 Non enim ignoratis neque
 diuitias antiquas, aut nuper-
 rimè affluentes, Imperato-
 rem facere posse; non pur-
 pureas vestes; non tiaram,
 non sceptrum aut diadema,
 nec antiquum throni decus:
 sed neque legionarios mili-

tes, aut equites innumeros;
 nec si vniuersi simul homi-
 nes in vnum conuenientes
 regem illum esse suum pro-
 nuncient: quoniam neque
 virtutem largiri illi possunt;
 sed potentiam duntaxat,
 eamque non multum ipsi,
 qui acceperit; sed illis po-
 tius, qui eam contulerint, fe-
 licitatis afferentes. Hanc e-
 nim qui eiusmodi est cum
 admiserit, iactaram, ac flu-
 ctuantem vt plurimum ad-
 mitteret, nihil à Phaëthontis
 ipse fabula casūque admo-
 dum abhorrens. Neque ve-
 rò aliis ad orationis fidem
 exemplis opus est: cum vni-
 uersa hominum vita istius-
 modi sit calamitatibus &
 narrationibus referta. Quòd
 si mirum illud vobis vide-
 tur; egregiam hanc & diui-
 nam appellationem non eos
 sibi vindicare meritò, qui
 amplissimæ regioni, & infi-
 nitis nationibus præfunt; at-
 que ad arbitrium suum, sine
 mente, ac prudentia, & hu-
 ius comitibus virtutibus, pro
 eo ac venit in animum, iudi-
 cant; scitoxte ne liberos qui-
 dem illos esse; non solùm si
 præfenti rerum statu sine vl-
 lo impedimento potiantur,
 ac potestate sua fatientur: sed et si vel incurrentes in se

καὶ ἰππεῖς μυρίοι· ἔδδ' εἰ πᾶσι-
 τες ἀνδραποῖ βασιλέα σφᾶν
 τῆτον ὀμολογοῖεν σικελθῶντες·
 ὅτι μὴδὲ ἄρετῶν ἔσται χεῖρο-
 νται· ἀλλὰ δυνατείῳ μὲν οὐ
 μάλα βίτυχῆ τὰ λαβόντι·
 πολὺ δὲ πλεον τοῖς παρῶνοις.
 δεξάμενος γὰρ ὁ τοῖστος
 δέχεται μετέωρον ὀπίπῳ· οὐ-
 δὲν ἀφῶρον τῆ παρῶτος· καὶ οὐ-
 θῶτα μύθου, ἔ πάσους· καὶ οὐ-
 δὲν ἑτέρων δεῖ παρῶδημάτων
 παρῶτος πᾶσι τὰ λόγῳ· τῆ βίβ
 πᾶσι ἀναπεπλησμένου τοῖσ-
 των παρῶμάτων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς
 λόγῳ· ὁ μὲν δὲ εἰ δυνατῶν
 δοκεῖ, ἔ μὴ δικαίως μετῶποι-
 σται τῆ καλῆς ταύτης καὶ θεοφι-
 λῶς ἐπωνυμίας, τοῖς πολλῆς μῆ-
 ρης, ἔ ἑθῶν ἀπείρων ἀρχον-
 τας· γνώμη ἡ αὐτεξοισία, διχα-
 νῶ, καὶ φρονησῶς, καὶ τῆν ταύτη
 σικεπομύθων ἀρετῆ τὰ παρῶ-
 τυχῶντα κρίνοντας· ἴσται ἔδδ' ἐλθ-
 ῶσους ὄντας· ἔ μόνον εἰ τὰ πᾶ-
 ὄντα ἔδδ' ὀσφισιν ἐμποδῶν ὄν-
 τος ἔχουσι, ἔ ἐμφοροῖντο τῆ ἐξ-
 σίας· ἀλλὰ ἔ εἰ τῆν ὀπιτρα-

sed et si vel incurrentes in se

τευόντων κρατοῖεν, καὶ ὄπιόν-
 τες ἀνυπόστατοι τίνες σφόδρα,
 καὶ ἀμαχοὶ φαίνοιντο. εἰ δὲ
 ἀπίστευσι ὑμῶν τῶν λόγων
 τῶνδε, μάλα ἐμφανῶν μὲν-
 τύρων ὅσα ἀπαρησάμενοι, Ελ-
 ληνῶν ὁμοῦ καὶ βαρβάρων·
 οἱ μάχας πολλὰς, καὶ ἰσχυρὰς
 λίσαι μαχεσάμενοι, ἔνεκην-
 κότες, ἔθνη μὲν ἐκτύπον, καὶ
 αὐτοὺς φύροισι ἀπαυτεῖν κε-
 τυλάσκαζον· ἐδοῦλθον δὲ ἀν-
 χιον ἐκείνων ἠδονῆ, καὶ περὶ
 καὶ ἀκροασιὰ, καὶ ὑβρίσι, καὶ
 ἀδικίαι. τούτοις δὲ ὁσδὲ ἰσχυ-
 ροὺς αὐτῶν φαίνοιντο ἔχον ἀνὴρ·
 εἰ καὶ ὄπιφαίνοιντο, καὶ ὄπι-
 λαμποῖσι τὸ μέγεθος τοῖς ἔργοις.
 μόνος γὰρ ὅστις τοιοῦτος, ὁ μὲν
 ἀρετῆς ἀνδρῶς καὶ μεγαλό-
 φρων. ὅστις δὲ ἠπλῶν ἠδονῆς, ἀ-
 κροατῶν δὲ ὀργῆς, καὶ ὄπιθυ-
 μιῶν παρλοῖων, καὶ ὑπερ-
 σμικρῶν ἀπαγορεύειν ἀναγ-
 κάζομενος· ὅστις δὲ ὁσδὲ ἰσχυ-
 ρός, ὁσδὲ ἀνδρῶς ἀνδραγαθῶν
 ἰσχυρῶν, ὄπιτεροῦ ἢ ἰσως αὐτῶν
 καὶ τοῖς ταύροις, ἢ τοῖς λέον-
 τας, ἢ τοῖς πέρδαλσι, τῆ ῥώμῃ
 γαίνουσαι· εἰ μὴ καὶ ταῦτα

ἄνθρωποι

hostes superēt: vel in aggre-
 diendo sustineri ipsi, propul-
 sariq; nequeāt. Quòd si quis
 vestrum nostrę huic orationi
 fidem non adhibeat, manife-
 stissimis testibus tam Græcis
 quàm barbaris nequaquam
 carebimus: qui cùm prælia
 & multa & fortissima gessif-
 sent, ac victoriam consecuti
 essent; tametsi nationes quā-
 plurimas obtinerent, easque
 sub tributi formam redige-
 rent; multò tamen illis tur-
 pius voluptati, ac deliciis, &
 libidini, ac lasciviæ atque in-
 iustitiæ serutebant. Eiusmo-
 di verò homines ne fortes
 quidem prudens vllus appel-
 lauerit, quamlibet in eorum
 factis magnitudo quædam
 inesse videatur. Talis enim
 ille solus est, qui cum virtute
 fortis est, & magnificus.
 At qui voluptate vincitur;
 quique iracundiam, & om-
 nium cupiditatum genera
 cohibere non potest; adèd vt
 etiam à minimis oppugnatus
 prosternatur, ac deficiat; hic
 neque robustus, neque for-
 tis, humano quidem robore,
 dicendus est. Quanquam ei
 fortassis permittendum est,
 vt, quemadmodum tauri,
 aut leones, aut pardi, de ro-
 bore gloriètur: nisi adhuc

etiam iis amissis, fucorum
 instar, alienis laboribus im-
 mineat, cùm ipse mollis pu-
 gnator, ac timidus sit, & li-
 bidinibus addictus. Quis-
 quis porrò est eiusmodi, non
 solum veris opibus indiget;
 sed vel laboriosis, & hono-
 ratis, ac iucundis istis: ex
 quibus infinitorū hominum
 animi suspensi variis labori-
 bus ac molestiis conflictan-
 tur: dum quotidiani lucri
 gratiā nauigationes susci-
 piunt; & instituram exer-
 cent, & latrocinantur, &
 dominatus, ac tyrannides
 inuadunt. Etenim viuunt ad
 rem attentis semper, & qua-
 situm: & nihilominus indi-
 gent semper: non illis dico
 necessariis, cibo potuque,
 ac vestibus. Opes enim istæ
 optimè sunt à natura defini-
 tæ: neque iis aues quisquam,
 aut pisces fraudare, vel bel-
 luas potest: sed neque frugi
 homines, ac temperantes.
 Sed quicunque pecuniarum
 cupiditate, atque infelici a-
 more iactantur: hos toto vi-
 tæ tempore esurire necesse
 est: multoque iis miseriores
 esse, qui quotidianis alimen-
 tis careant. Etenim isti, cùm
 ventrè impleuerint, pacem
 ac quietem obtinent; & ab

ἀποβαλῶν, κατὰ τὰς οἰκηφῆ-
 νες, ἀλλοτριῶσι ἐφέστηκε πόνοις,
 αὐτὸς ὢν μαλθακὸς ἀχμητῆς,
 καὶ δειλός, καὶ ἀκόλαστος. τοιοῦτος
 δὲ ὢν, ὃ μόνον ἀληθοῦς εὐδαι-
 monίας κερδέσθηκεν· ἀλλὰ καὶ
 τῷ πολυκλήτῳ, καὶ σεμνῷ, ἔ-
 ἀγαπητῷ· ἔξ οὗ πᾶσι βλαπταί
 κρεμάμενοι ψυχῆ καὶ παρρημα-
 τῶ ἐργεσι μυσία, ἔ πόνοις·
 τῷ κατὰ ἡμέραν κέρδοις ἐνεκα
 πλῆθιν τε ὑπομύουσαι, καὶ κε-
 πηλοῦσιν, καὶ ληστεύσιν, καὶ ἀρπα-
 ζῶν τοῖς τυραννίδας. ἔσσι μὲν γὰρ
 αἰεὶ κτώμενοι, αἰεὶ ὃ εὐδαιμόνως, ὅτι
 τῷ ἀναγκάσιον, φημί, σιτήων, ἔ
 ποτῶν, καὶ ἐσθιμάτων. ὡρεται
 γὰρ ὁ τοιοῦτος πλοῦτος βί μάλα
 τῶν τῆς φύσεως· καὶ ὅσα ἐστὶν
 αὐτῷ εἰσελάσαι ἔτε τοῖς ὀρνίθας,
 οὔτε τοῖς ἰχθύας, ὁσδὲ τὰ θη-
 ρεία· ἀλλ' ὁσδὲ ἀνδραγαθῶν τοῖς
 σώφρονας. ὅσοις ὃ ἐνοχλῆς χερ-
 μάτων ὄπιθυμία, ἔ ἔρος δυ-
 συχῆς, τούτοις δὲ ἀνάγκη πει-
 νῆν διὰ βίης, ἔ ἀθλιώτερον ἀ-
 παλλάτῃν μακρῶ τῷ τ' ἐφη-
 μέρου ἐσθῆς δεομένων. τούτοις
 μὲν γὰρ ἀποπλήσασσι τ' γαστέρε
 πολλῆ γέρονεν εἰρήνη, καὶ ἀνά-

κωχή τ' ἀλγηδόνος. ἐκείνοις δὲ ἔτε ἡμέρα πέφηνεν ἀκερδῆς ἡδέϊα. ἔτε βύφρονη τ' λυσιμελή, ἔ λυσιμέριμον ὑπνον ἐπάγουσα, παύλαν ἐνεποίησε τῆς ἐμμανοῦς λύπης. εὐφροδὲ αὐτῶν καὶ εὐφροδὲ πύχλω, ἐκλογίζουμένων, καὶ ἀπὸ ῥιθμουμένων τὰ χρήματα. καὶ οὐκ ἔξαιρέται τοὺς ἀνδρας τῆς ἐπιθυμίας, καὶ τῆς ἐπὶ αὐτῇ λαιδορίας ὁδῶν ὁ Ταντάλου, καὶ Μίδου πλοῦτος ὠκυρόμορος. ἔτε ἡ μεγίστη, καὶ χαλεπωτάτη δαμμῶν τυραννὶς περὶ ἡμορμῆ. ἡ γὰρ οὐκ ἀκηκόατε Δαρῆον τῷ Περσῶν μανάρχην, μαθῶν τὸν ἔπιδυτάπασιν ἀνδραπονον, δυσέρωτα ὃ ἀγρῶς εἰς χρήματα, ἔ νεκρῶν θήρας ὑπὸ τ' ἐπιθυμίας διορύτην ἀναπειθόμενον, ἔ πολυτελῆς ἐπιτάτην φόρος; ὅθεν αὐτῷ ὁ κληνὸν ὄνομα γέρονε, καὶ πάλυας ἀνδραπονον ἐμφανῆς. ἐκάλω γὰρ αὐτὸν Περσῶν οἱ γῶραιμοι, ὁ, πῶρ Αἰτωαῖοι τ' Σάραμβον.

Ἀλλ' εἶοικε γὰρ ὁ λόγος, ὡς πῶρ ὁδοῦ ἕνος κατὰ τοὺς ἐπιλαβόμενος, ἀφ' ἑδῶς ἐμφορῶσαι τῆς κατάρρησεως, ἔ

eo dolore liberantur. Illis contrā neque dies vlla iucunda est, quæ sine lucro præterit; neque nox, quæ membra laxate & curas dissoluere somno solet, continui doloris quietem iis, ac cessationem indulget: sed eorum potiùs animos in pecuniis numerandis torquet, ac cruciat. Enimvero homines istos ab illa cupiditate, & quæ inde contrahitur, infamia, conuitiisque liberare possunt Tātali opes, aut Midæ; neque maxima, asperri- μάque Dæmonum tyrannis. Num enim de Dario Persarum rege non audistis, homine illo quidem non mercenario; sed qui pecuniarum ingēti quodam desiderio flagraret; & mortuorum loculos per summā cupiditatem perfoderet; & maxima tributa populis imponeret? Unde præclarum illud nomen sibi peperit, quod ad omnium hominū notitiam peruenit. Hunc enim Persarum principes eodē nomine quo Sarambum Athenienses, vocabant.

At enim oratio nostra, quasi decliuem aliquā viam nacta, nimium in criminando commorari videtur, ac

præter quàm necesse sit hominum mores arguere. Quocirca non vltra progredi eam permittere debemus: sed ab ea, quoad assequi potest, viri boni, & regalis, ac magnifici exigenda descriptio est. Est autem is primū omnium pius, neque Deorum eultus atque obsequij contemptor. Deinde is, qui parentum suorum tam viuorum, quàm mortuorum obseruatorem se, ac studiosum præbeat: quique in fratres beneuolus sit, & consanguinitatis præfides Deos reueratur: atque in supplices, & peregrinos humanus sit, ac benignus. Qui quidem ita bonis ciuibus placere studeat, vt vulgi curam cum iustitia, atque eorum vtilitate fuscipiat. Idem porrò diuitias amat, non quæ auro argentoque graues sunt; sed sincerā amicorum beneuolentiā, atque adulationis omnis experte officio refertas. Qui naturā fortis ac magnanimus, bello minimè delectetur, & ciuiles dissensiones oderit: sed si quæ vel casu aliquo contigerint; vel propter hominū improbitatem emerferint; viriliter sustineat, ac forti animo propulset. qui ad exitum cœpta sua

πέρα τῆς δέοντος κρατῆν τῷ ἀνδρῶν τοῖς ἔργοις. ὡς τε οὐκ ἐπιπρεπείον αὐτῷ φραγτέρω φοιτῶν. ἀπαιτητέον δὲ εἰς δυνάμιν τὸν ἀγαθὸν ἀνδρα, καὶ βασιλικὸν, ἔ μεγαλόφρονα. ἔστι δὲ περὶ τὸν μὲν δύσεως, ἔ οὐκ ὀλίγωρος θεραπείας θεῶν. εἶτα ἐς τοὺς τοκέας ζῶντας τε, οἴμοι, ἔ τελευτησάντας ὅσιος, ἔ ἐπιμελής. ἀδελφοῖς τε δύνουσι. καὶ ὁμογενίους θεοῦς ἀδουρόμοι. ἔ ἰκέταις, καὶ χ. οἰκίταις ξένοις περὶ τοῦ καὶ μελίχιος. τοῖς μὲν ἀγαθοῖς τῷ πολιτῷ δῶρον σκεν ἐθέλων. τῷ πολλῶν δὲ ἐπιμελούμενος ἐν δίκῃ, ἔ ἐπὶ ὠφελείᾳ. ἀγαπᾷ ὃ πλοῦτον ἔστι τ' χερσῶν, ἔ δῶρον βελτόμενον. φίλων δὲ ἀληθοῦς δύνουσι, καὶ ἀκατακλύτου θεραπείας μετόν. ἀνδρῶς μὲν φύσιν καὶ μεγαλοφροσύνης. πολέμῳ δὲ ἡκίσα χαίρων, καὶ εἶσιν ἐμφύλιον ἀπεχθάνων. τοὺς γε μὲν ἐκ ἕνος τύχης ἐπιφροσύμοις, ἡ δὲ τ' σφῶν αὐτῷ μορθησίαν, ἀνδρείως ὑφιστάμενος, καὶ ἀμυνόμενος ἐγκαταῶς. τέλος τε ἐπάγων τοῖς

ἔργοις, καὶ οὐ πῶς ἄλλοτερον ἀφί-
 σαμένους, ὡρὶν πάντων ἀξέλη τῆς
 πολεμίων πλὴν δυνάμιν, καὶ
 ὑποχείριον αὐτῶν ποιήσονται.
 κρατήσας δὲ μὲν τῆς ὀπλων
 ἔπαυσε ὁ Ζίφος φόνων· μί-
 σμα κρίνων τὸ σὺν ἀμυνόμενον
 ἐπὶ κτείνῃ, καὶ ἀναρῆν. φιλό-
 πονος δὲ ὢν φύσιν, καὶ μεγα-
 λόψυχος, κρινωνῶν μὲν ἀπασιν τῆς
 πόνων, καὶ ἔχῃν ἐν αὐτοῖς ὁ
 πλέον ἀξιοῖ· μετὰ δὲ δώσει δὲ
 ἐκείνοις τῆς κινδύων τὰ ἔπα-
 θλα, χαίρων, καὶ γεγηθῶς, ὅτι ὡς
 πλέον ἔχῃν τῆς ἄλλων χρεῖστον
 καὶ ὄργυριον, καὶ ἔπαυλῆς κί-
 σμα πολυτελεῖς καὶ ἐσθλασμέ-
 νας· ἀλλὰ ὁ πολλοὺς μὲν οὐ ποιῆν
 δυνάμει· χρεῖστον δὲ ἀπασιν,
 ὅτου αὐτὸν τυχεῖσιν ἐνδεῆς ὄντες.
 τούτων αὐτὸν ὁ γὰρ ἀληθινὸς ἀ-
 ξιοῖ βασιλεύς. φιλόπολις δὲ ὢν,
 καὶ φιλοπραπίτης, τῆς μὲν,
 κατὰ τὴν νομῆς ποιμνίων, ὅτι-
 μελεῖται, πρεσβυτέρων ὅπως αὐτὸν
 τὰ δάλλη, καὶ βίβληται τὰ
 ἀρεμμάτα, δαψιλοὺς καὶ ἀτα-
 ρέχου τὴν νομῆς ἐμπιπλάμματα.
 τὸν δὲ, ἐφορεῖ καὶ στυχεῖ, ὡρὸς
 αὐτὸν εἶδεν, καὶ ῥώμην, καὶ ὡραότητα

perducat; neque prius abf-
 cedat, quàm hostium vires
 omnes euerterit; atque in
 suam potestatem redegerit:
 posteaquàm verò victoriam
 sibi armis pepererit, gla-
 dium suum à cæde cohibeat;
 quòd scelus esse credat eum
 è medio tollere atque inter-
 ficere, qui non ampliùs resi-
 stat. Idem porrò laboris pa-
 tiens & magnanimus, om-
 nibus quidem socium se la-
 boris adiungit, ac sibi eorum
 maximam partem imponit;
 & cum iis periculorum præ-
 mia communicat, gaudens
 & exultans; non quòd plus
 cæteris auri argentique pos-
 sideat; quòd villas habeat
 magnificè ornatas, & instru-
 ctas: sed quòd plerisque
 complecti beneficiam pos-
 sit; & ea, quæ cuique opus
 sunt, omnibus indulgeat.
 Hæc verus in se princeps ex-
 primere, atque vsurpare stu-
 det. Cæterum cum & vrbis,
 ac ciuium, & militum amans
 sit; illorum, veluti gregis sui
 pastor, curam suscipit; dili-
 genter hoc prouidens, vt pec-
 cora ipsa copiosa tutaque
 pastione satūra gliscant, ac
 vegeta sint. Hos verò inspi-
 cit, & ad fortitudinem, ac
 robur, & clementiam exer-
 cens,

cens, fouet, ac continet;
 quos tanquam bonos ali-
 quos catulos, & gregis cu-
 stodes egregios; nec non re-
 rum gerendarum socios, ac
 populi adiutores esse putat;
 non raptores, aut ad exitium
 gregis ac perniciem factos:
 vt lupi, canuraque pessimi
 naturæ suæ, & educationis
 oblit, pro defensoribus, ac
 propugnatoribus, exitiosos
 se illis, ac pestiferos præ-
 bent. Neque verò somnicu-
 losos illos esse; aut oscitan-
 tes, atque inertes patitur: ne
 præfidarij ipsi custodibus a-
 liis indigeant: sed neque er-
 ga duces suos contumaces.
 Hoc enim intelligit; illud
 vnum præ cæteris, ac non-
 nunquam etiam solum, lon-
 gè saluberrimum institutum
 ad bellum administrandum
 sufficere. Quin etiam mili-
 tes suos ad tolerandos labo-
 res firmabit; & duratos, ac
 minimè molles efficiet: quòd
 præclarè nouerit nullo vsui
 esse custodem illum, qui la-
 borem detrectet, nec ei suf-
 tinendo par esse possit. Hæc
 autem non hortandis tan-
 tum militibus, aut collau-
 dandis bonis, aut præmiis,
 pœnise feuerè ac constan-
 ter irrogandis, suadet, ac co-

γυμνάζων, κατὰ τὴν σὺν λαχῆς
 βύφους, καὶ γυμνάσιος τῆς ποιμνίας
 φύλακας, ἔργων τε αὐτῶν κοινω-
 νοῖς, καὶ ὅτι κούρους τῶν πληθῶν
 νομίζων· ἀλλ' ἔτι ἀρπακτικῆ-
 ρος τινος, ἔδδὲ λυμεῶνας τῶν
 ποιμνίων· κατὰ τὴν οἱ λύκοι, καὶ
 κύνων οἱ φαυλότατοι, τὸ αὐτῶν
 φύσεως, καὶ ἔσθης ὅτι λαθροῖμοι,
 αὐτῶν σωτήρων, καὶ πρεσβυτέρων,
 ἀνεφανήσων αὐτοῖς δηλήμο-
 νες. ἔτε μὲν ὑπονητοῖς ἀνέ-
 ξεται εἶ, καὶ ὄργυρις, καὶ ἀπολέ-
 μοις ὅπως ἀνὸς μὴ φύλακων ἐτέ-
 ρων οἱ φερούσι δέωνται. ἀλλ' ἔδδὲ
 ἀπειθεῖς ἀρχοῖσιν· εἰδὼς ὅτι τῆς
 μάλα παύτων, ἔστι δὲ ὅπου καὶ
 μόνον, ἀπὸ τῆς σωτήριον ὅτι τῆ-
 δδύμα πρὸς πόλεμον. πόνων δὲ
 ἀπὸ τῶν ἐνδεῆς, ὅτι ἀτεράμο-
 νας, ἔτι ῥα γυμνοῖς ἐργάσεται. ὅτι-
 σαμένους ὅτι μὴ μέγα ὄφελος
 φύλακας τὸ πόνον φύλακτος, καὶ
 οὐ δυναμίδου καρτερῆν, ὅτι δὲ
 ἀπὸ τῶν πρὸς κάματον. ταῦτα
 δὲ οὐ πρῶτον μόνον, ὅτι δὲ ἐ-
 παμνάν τὸς ἀγαθοὺς πρεσβυ-
 τῶν, καὶ χρεῖστον, ἢ κατὰ
 τῶν ἐν κρατῶς, καὶ ἀπὸ τῶν
 τῆς, συμπεῖθ, καὶ βιάζε-

ται. ἀλλὰ πολὺ πλεονέκτητον αὐτὸν τοῖσιν ὀλιγαρχικῶν ἀπεχόμενος μὴ ἠδονῆς ἀπάσης· χρημάτων δὲ ἔδεν ἕτε σμικρὸν, ἕτε μείζον ὀλιγαρχικῶν· ὑπὸ τῶν εἰκῶν ὀλίγα, καὶ τὸ πλεονέκτημα ἀποστροφόμενος. ἀλλήτως γὰρ ὁσδεῖς ὁσδεῖος εἰς ὁσδεῖν ἀξίος κατεύδων ἀνὴρ, ἢ ἔργητορῶς τοῖς κατεύδοισιν ἔμφορης. πειθόμενος δὲ αὐτοῦς ἐξείκει καλῶς αὐτῶν τε, οἴμα, καὶ τοῖς ἀρχοῖσιν, εἰ τοῖς ἄριστοις πειθόμενος νόμοις, καὶ τοῖς ὀρθοῖς ἔξωπόλομος διατάγμασι δήλος εἴη· καὶ ὁλῶς τὴν ἡγεμονίαν ἀποδοῦναι τῷ Φύσει βασιλικῶν, καὶ ἡγεμονικῶν τῷ ψυχῆς μελέτῃ, ἀλλ' οὐ τὰ θυμοφθεῖ, καὶ ἀκοράτω. καὶ καρτερεῖν δὲ, καὶ ὑπομένειν τὸν τε ὀλιγαρχίας, ἔστω τοῖς ὀπλοῖς καματον, ὅποσα τε καὶ τὴν εἰρήνην ἐξεδρέθη γυμνάσια, μελέτης ἕνεκα τῶν πρὸς τοὺς ὀθνεῖους ἀγωνίας, πῶς αἰ τις μάστιγα πειθεῖται; ἢ δὴλον ὡς αὐτὸς ὀλιγαρχικῶν καρτερός, ἔστω ἀδαμαπτινος; ἐστὶ γὰρ δὴ πῶς ἠδισον θέαμα στρατιώτη πονεμένων σώφρων ἀντιθέτων, συμπεφασσόμενος ἔργων, ἔστω

ἔμφορης

git : sed multo magis dum seipsum eiusmodi præbet, ut & voluptate omni abstineat; & pecunias neque parum, neque admodum expetat; aut sibi subditis auferat: somno verò haud multum indulgeat, ac desidiam auerfetur. Etenim reuera nullam ad rem utilis esse potest homo dormiens; aut vigilans dormienti similis. Habebit ille verò suos vel sibi, vel magistratibus suis obsequentes, si quam optimis legibus uti ipsum, ac rectis se decretis accommodare perceperint; & principatum ei omninò animi parti tribuere, quæ ad regendum, atque imperandum apta est; non ei, quæ iracundiâ, ac libidine feruet. Jam verò ad eorum laborum patientiam, ac tolerantiam, qui in expeditione, atque armis perferendi sunt; aut earum omnium exercitationum, quibus ad externa bella comparantur; quis efficacius incitare potest eo duce, qui seipsum in iis subeundis constatem, atque adamantis similem exhibet? Est illud fanè laboranti militi iucundissimum spectaculum; frugalis Imperator, ac temperans; qui la-

boris particeps est, & operi vnà instat, & intendit: quique in periculis hilaris est, & intrepidus; tùm vbi secura penitus omnia videntur, grauis est, ac constans. Nam metum, atque audaciam, perinde ut Imperator præ se fert, qui ei subditi sunt, suscipere solent. Neque verò minori, quàm quæ hæctenus dicta sunt, prouisione curandum illud est, ut commeatus illis abundè suppetant, nec vlla re, quæ ad victum necessaria sit, indigeant. Sæpè enim etiam fidelissimi gregis custodes inopiâ coacti in pastores ipsos sæuiunt; & eos cum eminens vident allatrant, ac ne pecoribus quidem ipsis abstinent. Qui igitur eiusmodi est, ut & in castris fortem se ac generosum, & reipublicæ seruatorem, ac curatorem præbeat; is non modò externis periculis propulsandis; nec finitimis tantum repellendis, bellòve laceffendis barbaris; verum etiam seditionibus, ac deprauatis moribus, & luxu ac libidinibus extinguendis, ingentibus malis remedium adferet. Contumelias porrò, atque iniurias & scelera; nec non habendi

θυμολύμνος, καὶ πλεονέκτητον, καὶ ἐν τοῖς δοκασίαι φοβερῶς φαιδρός, καὶ ἀδελφῆς, καὶ ὀλιγαρχίαν θαρρόδοσι, σεμνός, καὶ ἐμβροχῆς. πέφυκε γὰρ ὀλιγαρχοῖσιν πρὸς τὸν ἀρχοντα τοῦ τῶν ὑποκειμένων, διλαβεῖας πέλει, καὶ ἀράσεις. πλεονεκτήτων δὲ αὐτῶν τῶν εἰρηλικῶν ἔμφορης, ὅπως ἀφθονον πῶς ἐξοφίω ἔχουσι, καὶ ὁσδεῖος τῶν ἀναγκασίων ἐνδεοῖντο. πολλάκις γὰρ οἱ πεισώτατοι τῶν ποιμνίων φρουροῖ, καὶ φύλακες ὑπὸ τῆς ἐνδείας ἀναγκασόμενοι, ἀγριοὶ τε εἰσι τοῖς νομέδοις, καὶ αὐτοῦς πόρρωθεν ἰδόντες ἀφροσύνησιν, καὶ ὁσδεῖ τῶν πλεονέκτητων ἀπέχοντο. τοιοῦτος μὲν ὀλιγαρχοῖσιν ἀναγκασίων, πόλει δὲ σωτήρ, καὶ κηδεμὸν, οὐτὶ τῶν ἐξω- καὶ πῶς

τινὸς δικῆν παρὰ τὸν νόμον νο-
 μοθετήσας δὲ καὶ τῶν ποιούτων,
 ὕβριν μὲν καὶ χαλεπότησα,
 καὶ πικρίαν τῆς τιμωριᾶν ἀ-
 φαιρήσας. ἀποκλιρώσας δὲ αὐτοῖς
 ἀνδρῶν σωφρόνων, καὶ ἀφ' αὐ-
 τῶν πλουτῶν τῆς βίου βασίμω οὐ
 φαύλων τῶν αὐτῶν ἀρετῆς πα-
 ραδειγμάτων ὁδὸν ἀδικημάτων οἱ μη-
 δὲν αὐταδῶς· μηδὲ ὀρμητῆ ἡμι-
 παρτελῶς ἀλόγῳ χρωσμένοι,
 ἐν ἡμέρας μὲν ὡς μικρῶν
 βουλοσάμενοι· τυχόν δὲ οὐ
 βουλήν δόντες· ὡς ἀνδρῶν
 πολίτου τινὸς μέλαναν οἴσοισι
 ψῆφον. αὐτὰρ δὲ οὐδὲ ἐν τῇ
 χεῖρ ἕξιφος εἰς πολίτου, καὶ
 ἀδικῆν τὰ ἔχοντα, φόνον, ἢ δὲ ἐν
 τῇ ψυχῇ κέντρον ὡς φάσμα χεῖρ.
 ὅπου καὶ τῆς μελιτῶν ὄρα μὲν
 τῆ βασιλεύσασσαν καταρῶν ὑπὸ
 τῆ φύσεως πλήκτρα ἡμοιούμεν.
 ἀλλ' ἔτι εἰς μελιτῆας βλεψάμενον
 ἐπ' αὐτὸν ὃ οἶμα τῆ θεᾶν τῆ βα-
 σιλέα, ἢ ὡς εἶ) χεῖρ τῆ ἀληθῶς
 ἀρχόντα παρὰ τὴν φύσιν, ἢ ὡς ἡ-
 ρέτιον. ἢ χεῖρ ὅσα μὲν ἀγαθὰ γέ-
 γονε παρτελῶς τῆ ἐναντίας ἀ-
 μικτη φύσεως, καὶ ἐπ' ὠφελεία
 κρινῆ τῆ ἀνδρῶν, καὶ τῆ πλουτῶν

legibus constituta. Quòd si
 eiusmodi de rebus leges fan-
 ciat; contumeliam pœnis, &
 atrocitatem, acerbitatēmq;
 detrahet; quæstioni verò
 moderatorum hominū, quo-
 rum per omne vitæ tempus
 non mediocriter probata vir-
 tus, ac spectata fuerit, iu-
 stissimos quosque præficiet:
 qui nihil præfractè; nihil præ-
 cipiti animi impetu; neque
 exigua aliqua vnus diei par-
 te statuentes; ac fortè ne de-
 liberantes quidem; de ciuis
 capite tristiores sententiam
 ferant. Principem verò ip-
 sum neque in manibus gla-
 dium gerere ad cuiusquam
 ciuium necem oportet: e-
 tiam si extrema quæque per-
 petrauerit: neque aculeum
 vllum in animis hære. Si-
 quidem in genere apum re-
 gi videmus aculeum à natu-
 ra esse denegatum. Quan-
 quam nihil est quod apes ip-
 sas intueamur; sed ipsum
 met potius Deorum mode-
 ratorem ac regem: cuius in-
 terpretem, ac ministrum ve-
 rum esse principem conue-
 nit. Atqui quæcunque bona
 sunt, sine vlla contrariæ for-
 tis admixtione procreata, &
 ad communem humani ge-
 neris, atque vniuersi totius

utilitatem pertinent; horum
 ille & est, & fuit hætenus
 conditor. Mala verò neque
 produxit ipse, neque vt ef-
 fect constituit: sed procul è
 cœlo fugauit; eaque circa
 terram oberrantia, & ani-
 morum missam illinc colo-
 niam occupantia discernere,
 ac repurgare filiis suis ac po-
 steris iussit. Quorum quidem
 alij feruatores humani gene-
 ris & adiutores sunt; alij sce-
 lerum inexorabiles vindices:
 à quibus velox & acerbum
 supplicium viuis æquè ho-
 minibus, ac corpore solutis
 decernitur: alij præterea
 sunt tanquam vltiores carni-
 fices; qui ea, quæ iudicata
 fuerint, exequuntur: idque
 aliud est malorum, & vecor-
 dium. Dæmonum genus.
 Quamobrem hæc egregia,
 & diuini numinis amanti
 principi imitanda sunt; vt
 plerisque virtutem suam a-
 micitiæ interuentu commu-
 nicet; & magistratus vni-
 cuique nature eius, atque in-
 genio consentaneos com-
 mittat. Veluti si quis virili
 animo, & audaci, ac magna-
 nimo fuerit, prudentiæque
 temperato; militaribus eum
 præficiet: vt opportunè vi-
 gore illo animi, ac robore

χρόνου. τούτων δὲ αὐτὸς ἰὼν τε,
 καὶ ὅτι δημιουργός. τὰ κακὰ δὲ
 οὔτε ἐγέννησεν, οὔτε ἐπέταξεν
 εἶ). ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐφυγά-
 δδυσεν ἐξ οὐρανοῦ. καὶ δὲ τινὸς
 γινώσκειν ἐφόρῳ, καὶ τινὸς ἐκ-
 θεῖν ἀποκρίαν σαλευσάμεν τῆς ψυ-
 χῆν ἀναλαβόμενα, κρίνειν ἐπέ-
 ταξε, καὶ ἀδικημάτων τῶν αὐ-
 τῶν πασι καὶ ἐκρήνοισι. τούτων
 δὲ οἱ μὲν εἰσι σωτήρες, καὶ ὅτι-
 κουροι τῆς ἀνδραπένης φύσεως.
 ἄλλοι δὲ ἀπὸ βλάστητοι κριταί, τῶν
 ἀδικημάτων ὄξυς, καὶ δὲ τινὸς
 ἐπάροντες δικῆν ἕως τε ἀν-
 δρῶν καὶ ἀπολυτῆσι τῶν σω-
 μέτων. οἱ δὲ ὡς ὡς δῆμοι τι-
 μωροὶ ἴνες, καὶ ἀποπληρωταί
 τῶν δικαδέντων. ἔτερον τῶν
 φαύλων, καὶ ἀνοήτων δαυμόνων
 ὁ φύλον. ἂ δὲ μιμητέον τὰς
 ἡναιῶν, καὶ θεοφιλῶν καὶ με-
 τειότεον πολλοῖς μὲν ἀρετῆς
 ἀφ' ἀφιλίας, ἐς αὐτῶν τινὸς
 κοινωνίαν. ἀρχαὶ δὲ ὅτι τρε-
 πτόν οικείας ἐκείνου τῆ φύσεως,
 ἢ παρὰ τὸν νόμον. τὰ μὲν ἀνδρῶν δὲ
 καὶ πολυμῶν, καὶ μεγαλοθύμων μὲν
 ἐξωέσεως ἢ στρατιωτικῆς. ἢ εἰς ἑστραπῶν
 δέον ἔχει τὰς θυμῶν καὶ τῆ πικρίας.

ῥώμη. τὰ δὲ δικαίω δὲ, καὶ παρὰ, καὶ φιλανθρώπων, καὶ παρὰ οἰκτον ὑπερῶς ὀπικλωμένων, τῶν πολιτικῶν τὰ ἀμφὶ τὰ σωμαλάγματα· βοηθείας τοῖς ἀδενετέροις, καὶ ἀπλουτέροις μηχρῶν, καὶ πένησι παρὰ τοῖς ἰσχυροῖς, καὶ ἀπατεῶνας, καὶ παμουργοῖς, καὶ ἐπαυρομένων τοῖς χρήμασιν ἐς τὸ βιάζεσθαι, καὶ παρὰ τῆς δικῆς. τὰ δὲ δὲ ἀμφοῖν κεκραμένω, μείζονα τε ἐν τῇ πόλει πηλῶ, καὶ δυνάμιν παρὰ τῆς αὐτῆς αὐτῶν τὰς ὑπὲρ τῶν ἀμνημάτων κρίσις, οἷς ἐπέται ἡμμερία, καὶ κλάσις ἐνδικῶς ἐπ' ἀφελεία τῶν ἀδικουμένων, ὀρθῶς δὲ ἐμφρόνως λογίζοιτο. κρίνας γὰρ ἀδικήτως ὁ τοιοῦτος ἅμα τοῖς στωέδοις, παρὰ δώσῃ τὰ δημῶν τὰ γνοσθέντα ὀπιτελεῖν· οὔτε ἀφ' ἑμῶν μέγος, οὔτε ἀφ' ἑμῶν μαλακίαν ἡλικῆς ἀμνημάτων τῶν φύσῃ δικαίου. κινδυνώδεις δὲ ὁ κερῆσις ἐν πόλει τοιοῦτος ἡσ' εἶ). τὰ μὲν ἐν ἀμφοτέροις ἔχων

recedet. Ac mihi sanè talis esse videtur is, qui omnium in repub. præstantissimus est; qui nimirum vtrorumque il-
 lorum

possit vti. Qui verò iustus, & clementiâ, atque humanitate præditus est; quique facile ad misericordiam flectitur; ei ciuiles magistratus permittet, qui contractibus commerciisq; præfunt: quo imbecillioribus, ac simplicioribus, & pauperibus contra potentes, & deceptores, ac veteratores præfidium comparet; eosque, qui ad violanda, corrupendaque iura opibus suis, ac diuitiis nituntur. At qui vtraque virtute temperatus est, maior huic in repub. dignitatis gradus ac potestatis tribuendus est: nec non capitalium causarum mandanda sunt iudicia; quas pœna, legitimamq; supplicium sequitur, quod ad eorum, qui iniuriam passi sunt, emolumentum refertur. Hoc si fecerit, rectè omninò, prudentèrque constituet. Nam qui eiusmodi est, postquam cùm consilio suo sincerè, atque incorruptè iudicauerit; quæ decreta fuerint carnifici exequenda permittet: neque vel ob animi commotionem, vel propter mollitiem, ab eo, quod naturâ rectum ac iustum est,

lorum

lorum bona in se habeat expressa: quæ verò in singulis eorundem, quos paulò antè diximus, vitia, ac pestes ex redundantia sunt; declinet, ac fugiat: atque ipse porrò per semet inspiciat, ac moderetur omnia. Ex magistratibus igitur illis, qui maximarum rerum administrationi, ac prouinciæ præfunt; quique vnà secum de summa re deliberant, hos & bonos esse, & sibi quàm-maximè similes optabit: neque eorum simpliciter, ac temerè delictum habebit: aut gemmariis, atque auri, purpuræque probatoribus deteriores se esse iudicem volet: quibus non vna ad examinandum via sufficit: sed cùm callidorum, ac fraudulentorum hominum variam, ac multiplicem improbitatem, & artificia esse non ignorent, omnibus, quoad fieri potest, resistunt: atque iis, depromptis ex arte sua probandi rationibus, occurrunt. Idem igitur de improbitate si sibi persuadeat, variam illam esse nimirum & callidam: idque ipsum eorum, quæ ab illa perpetratur, molestissimum esse, quòd sub ingentis virtutis specie imponat, ac de-

ἀγαθὰ· τὰ δὲ οἷ κῆρας ἐκ τῶν πλεονάζοντος· ἐν ἐκάστῳ τῶν ἐμπαυρομένων εἰρημῶν ἐκφύλων· ἐφορῶν δὲ αὐτὸς ἀπάρται καὶ κατευθύνων· καὶ ἀρξάντων, τοῖς μὲν ὅτι τῶν μεγίστων ἔργων, καὶ διοικήσεων τετραγμένους, καὶ αὐτῶ τῆς ὑπὲρ ἀπάρτων βουλῆς κοινωνοῦσας, ἀγαθοῖς τε εἶ), ὅτι μάλιστα αὐτῶ παρὰ πηλοῖς δὲ ἔεται γνέσθαι. αἰρήσεται δὲ οὐχ ἀπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν· ὅθεν ἐτελήσῃ φαυλότερος εἶ) κριτῆς τῶν λιθογυμνῶν, καὶ τῶν βασιμιζόντων τὸ χροσόν, καὶ τὴν πορφύρεαν. τοῖς γὰρ οὐ μία ὁδὸς ὅτι τὴν δέξασιν ἀπόχρη· ἀλλὰ συνίεντες, οἷμα, τῶν παμουργεῖν ἐτελόντων ποικίλῃ, καὶ πολυέσπον τὴν μορθηρίαν, καὶ τὰ ὀπιτεγήματα· εἰς δυνάμιν ἀπασιν ἀντετάξαντο, καὶ ἀντέστησαν ἐλέγχους τοῖς ἐκ τῆς τέχνης· ὁ δὲ αὐτὸς παρὰ τῆς κακίας ὑπολαμβάνων, ὡς εἶσιν ποικίλη, καὶ ἀπατηλή, καὶ τοῦτο ὅτι χαλεπώτατον τῶν ἐκείνης ἔργων, ὅτι δὴ φεῦδεταί πολλαῖς ἀρετῶν ὑποδυομένη, καὶ ἔξασ-
 Y

Ε. ἀποκρί-
σεις

πατῶν τοῖς ἑδωμένοις οὐκ ἔστι
 τερῶν ὄρεσιν, ἢ καὶ ἀποκαμύον-
 των τὰ μήκει τῶ χρόνου ἄλλοι
 τῶν ἐξέτασιν. Ὁ παρὶν τι ποιῶ-
 τον ὀρθῶς φυλάσσεται. ἐλάμβανος
 δὲ ἀπαξ, ἔπειτα αὐτὸν τοῖς
 χρόνοις ἔχων, τοῖς ὅτι τρέψ-
 τῶν τῶν ἐλασσόνων ἀρχόντων
 αἴρεσιν. Νόμων μὲν δὴ πέρι καὶ
 ἀρχόντων τοιαύτη γνώσκῃ. τῶ
 πλήθους δὲ ὁ μὲν ἐν τοῖς ἀγῶσι,
 ὅθεν αὐτὰδες ἀνέξεταί ἐστι, ἔπει-
 μὲν ἐνδεῆς τῶ ἀναγκάων. Ὁ
 δὲ ἐν τοῖς ἀγῶσι τῶ γεωργῶν
 φύλων, ἀρουῶτες, ἢ φυτεύον-
 τες ἔσθῳ ἀποίσιοι τοῖς φύ-
 λαξι, ἔπειτα κούρεσι σφῶν, μι-
 αθὸν καὶ ἐσθῆτα τῶ ἀναγκάων.
 οἰχοδομήματα δὲ Ἀστυρία, ἔπει-
 πολυτελής, καὶ δαπάνησι λή-
 πουργίας χαίρειν ἐδόσαντες, ἐν
 εἰρήνῃ πολλῇ τῶ τε ἔξωθεν πο-
 λεμίων, καὶ τῶ οἰκῶν κατα-
 σιῶσονται ἀγαπῶντες μὲν τῶ
 αἴτιον τῶ πρῶτον σφίσι, κα-
 τὰ τῶ ἀγαθὸν δαίμονα. ὕμνῶν-
 τες δὲ ἐπὶ αὐτῶ τῶ θεῶν, ἔπειτα
 χρόνοι, οὐ τι πλατῶς, ἔπειτα ἀπὸ

cipiat eos, qui aut perspicaci-
 us videre nequeant; aut
 prae temporis diuturnitate in-
 inquirendo deficient; praec-
 clarè sibi cauebit, ne in idem
 incommodum incidat. Ceterum
 ubi semel elegerit, & circa se
 optimos quosque adhibuerit, iis
 inferiorum magistratum delectum
 committet. Itaque de legibus ac
 magistratibus hunc in modum
 constituet. Quod verò ad vulgus
 ipsum pertinet, eos, qui in urbi-
 bus degunt, ignavos ac contumaces,
 neque porro necessariorum rerum
 inopes esse sinet. Ac rusticorum,
 & aratorum multitudo terram
 subigens, & conferens, custodibus
 suis, ac defensoribus alimèta mer-
 cedis nomine, quaeque ad vestitum
 necessaria sunt suppeditabit.
 Omnes verò, Assyriis illis aedificiis,
 & magnificis, ac sumptuosis impendiis
 reiectis, summa cum ab externis,
 tum à domesticis hostibus pace,
 ac tranquillitate degent: & eum,
 qui praesentium sibi bonorum
 author ac conciliator est, tanquam
 aliquem bonum genium, amabunt;
 & diuinum numen laudibus illius
 gratiam profectur; ac pro eodem
 vota concipientes, non simula-

quentur; ac pro eodem vota

tè, aut lingua tenuis: sed ex
 intimo corde, atque ex animo
 ei bona postulabunt: quae
 quidem vota Diis ipsi praecue-
 niunt; & cum diuinis eum
 bonis cumulant, tum huma-
 na non detrahunt. Quòd si in
 fatale quoddam mali genus,
 quòdque remedij omnis ex-
 pers vulgò fertur, incidit, cum
 ad sese pertractum, chorea
 veluti cuiusdam focium sibi,
 ac contubernalem adsciscunt,
 eique immortalem gloriam in
 hominum genus omne concilian-
 t. Haec ego saepe numero iactari à
 sapientibus viris audio, mihi-
 que haec oratio mirum in modum
 persuadet. Quare eam vobis
 hactenus exposui, longius quidem
 fortassis, quam temporis ratio
 postularit: sed minus tamen,
 quam pro argumenti dignitate,
 ac praestantia. Ac qui istiusmodi
 sermones attentè, ac per otium
 intellexerit, is nihil à me falsò
 ac mentitò dici facile perspiciet.
 Sed alia prolixitatis ratio est: quae
 ut ad ea, quae huc usque dicta sunt,
 non ad eò necessaria est, ita
 praesenti sermone est accommodatior.
 Ac fortasse ne eius quidem
 auditione praetermitti à vobis
 conuenit.

γλώττης ἐνδοθεν δὲ ἀπὸ αὐ-
 τῆς τῆς ψυχῆς ἀπέσιν αὐτῶ
 τὰ ἀγαθὰ. Φθάνοισι δὲ οἱ θεοὶ
 τὰς βίβλας, καὶ αὐτῶ παρ-
 τερῶν τὰ θεῖα δόντες, ἔπειτα τῶ
 ἀνθρώπων ἐτέρησιν. Εἰ δὲ
 τῶ χρόνῳ βιάσῃ κακῶ τῶ
 ἔπειτα εἶναι, τῶ τῶ
 ἀρχόντων ἀνηκέστων. ἔπει-
 τῶ τῶ τε αὐτῶν τε ἐπιση-
 σῆσιν, καὶ σιωπῆσιν, καὶ αὐ-
 τῶ κλέος κατὰ ἀπὸ τῶ ἡγ-
 ρῶν ἀνθρώπων. Ταῦτα ἐγὼ
 τῶ σφῶν ἀκούω πολλάκις,
 καὶ μετὰ ὁ λόγος ἰχυρῶς πείθει.
 ὅθεν καὶ ἐς ὑμᾶς αὐτῶν δι-
 ἐξήλθον, μικρότερον μὲν ἴσως
 τῶ χρόνῳ φησὶ ἄλλοι. ἔπει-
 τῶ δὲ οἶμα τῆς ὑποθέσεως.
 καὶ ὅτε γέγονε τῶ ποιούτων
 λόγων ὑπακούειν ἐν φρον-
 τίδι, ἔπειτα ὅτι μὴ ψεύδῃ
 σαφῶς ὅτις τῶ. ἔπειτα δὲ
 ὅτιν αἴτια ποῦ μήκει, τῆς
 μὲν εἰρήνης ἢ τῶ ἀναγκάων, εἰρημῶσι
 παρῶσε ἔπειτα δὲ, οἶμα, τῶ
 παρόντι λόγῳ. τῶ δὲ
 ὅθεν ταῦτος ἀνηκέστος ὑμᾶς
 τῶ γῆ.

Y ij

Πρῶτον μὲν οὖν ἑπομνη-
 σθῶμεν μικρὰ τῶν ἐμπεσεσθῶν,
 ὅποτε τῆς ἑσθῆς τούτων διηγή-
 σεως ἀπεπαυόμεθα. Ἐφαμὲν
 ποὺ χεῖρῶν τοῖς σπουδαίοις τῶν
 ἀληθινῶν ἐπαμίων ἀχροατοῖς
 οἷα εἰς ταῦτα ὄρεσθαι, ὧν ἡ τύχη,
 καὶ τοῖς μορθητοῖς πολλάκις με-
 ταδίδωσιν· εἰς δὲ τὰς ἐξῆς, καὶ
 πῶς ἔξετι. ἡς μόνοις μέτεσι
 τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, καὶ φύσει
 σπουδαίοις. εἶπα ἐντεθῆν ἐλόν-
 τες πῶς ἔρχω, τοῖς ἐξῆς ἐπε-
 ραινοῦμεν λόγους, ὡς ἑστὶ καμόνα
 ἴνα, καὶ σάθμιον ἀπευθύνον-
 τες, ἢ τοῖς τῶν ἀγαθῶν ἀν-
 δρώων, καὶ βασιλέων ἐπαμίοις
 ἐναρμόττειν ἐρχοῦ. καὶ ὅτω
 μὲν ἀληθῆς, καὶ ἀπὸ ἀλλὰ-
 κτος ἀρμονία πρὸς τῆς γέ-
 γονε ὅ ἔρχετο πον, ὁλοῖος μὲν
 αὐτὸς, καὶ ὄντως βυδαμίων· βύτυ-
 χεῖς ὅ οἱ μέγα λαβόντες ἢ ποιῶ-
 τῆς ἔρχῃς. ὅστις ὅ ἐργῆς ἀφίκετο,
 ἢ πλέον ἀπολαφθέντων ἀμεί-
 νων, ἢ βύτυ χέσερος. οἱ δὲ ἀπο-
 λαφθέντες πᾶν τελαῖς, ἢ ἢ πῶς
 ἐναντίας τραπόμνοι, δυσυ-
 χεῖς, καὶ ἀμόνητοι, καὶ μορθη-
 τοῖ, αὐτοῖς τε καὶ τοῖς λοιποῖς

Primùm itaque quæ an-
 teà dicta sunt paululùm re-
 petamus, cùm scilicet insti-
 tutam earum rerum narra-
 tionem profèqui deshimus.
 Hoc enim, nisi fallor, dixi-
 mus, studiosis verarum lau-
 dum auditoribus, non ea
 tantùm, quæ fortuna sæpè
 etiam improbis impertiri so-
 let; sed affectiones ipsas ani-
 mi, virtutésque consideran-
 das, quarum soli ij, qui boni
 viri sunt, & naturâ probi,
 possunt esse participes. Vn-
 de cùm dicendi initium fa-
 ceremus, deinceps orationis
 nostræ reliqua pertexuimus,
 cùm hunc velut cānonem,
 & amuffim constituiffemus,
 ad quam accommodare vi-
 rorum bonorum & princì-
 pium laudes oporteat. Quo-
 rum quisquis huic archety-
 po verè quadrat, nec vlla ex
 parte defleat; cùm is felix
 ac verè beatus est, tùm illi
 verò beati sunt, qui huiuf-
 modi imperio fruuntur: qui
 verò propius accesserit, iis,
 qui absunt longiùs, melior
 est, ac felicior. Sed qui rece-
 dunt penitùs, aut etiam in
 contrariam partem abeunt;
 illi & infelices, & vecordes,
 & inaprobi sunt; ac cùm sibi-
 metipsis, tùm reliquis ingen-

tes calamitates consciscunt.
 Quamobrem si eadem & ve-
 stra sententia sit, iam eas res
 gestas percùrrere tēpus est,
 quas initio fumus admirati.
 Verùm ne orationem hanc
 meam aliquis putet, velut
 equum quempiam per se si-
 ne vlllo aduersario decurren-
 tem, primas in cursu ferre,
 ac victoriam reportare; hoc
 ipsum explicare conabor,
 quidnam à se inuicem no-
 stra, ac peritissimorum di-
 cendi magistrorum oratio
 discrepet. Igitur illi dedu-
 ctam à principibus ac regi-
 bus stirpem, atque originem
 plurimùm efferunt: & eo-
 rum, qui benè fortunati, ac
 felices extiterint, felices æ-
 què esse posteros arbitran-
 tur. Hoc verò deinde neque
 cogitarunt vnquam, neque
 animaduenterunt; quanam
 ratione iis ornamentis vtan-
 tur. Atqui istud ipsum illis est
 felicitatis caput, atque ex-
 ternorum ferè bonorū præ-
 cipuum. Nisi fortè quis vel
 solo audito nomine refrage-
 tur; negétque bonorū istiuf-
 modi possessionem bonam
 ei, qui prudenter vti velit:
 malam verò illi, qui contra-
 rio modo vtatur, accidere.
 Quare non, vt existimant,

τῶν μεγίστων αἴτιοι συμφορῶν.
 εἰ δὲ οὖν ἔ ὑμῖν ταῦτη πη
 ξιωδοκεῖ, ὥρα ἐπέξινεναί τοῖς
 ἐργῆς, ἀ τεταμμάκαμν. καὶ
 ὅπως μὴ τις ἑπολαβοῖ τ' ἄ-
 ρε καὶ αὐτὸν ἰόντα, καθάσθ
 ἵππον ἀνταγωνιστὸν τερόμνον
 ἐν τοῖς δρόμοις κρατεῖν, ἢ ἀπο-
 φέρειν τὰ νικητήρια· πειρασο-
 μη πῆ ποτε ἀφάφετον ἀλ-
 λήλων ὁ, τε ἡμέτερος, καὶ ὁ
 τῶν σφῶν ρητέρων ἐπαμνος, δεῖ-
 ξαι. Οὐκ ἐμὲ οἱ μὲν ὁ παρηγ-
 νων χμεάσαι διωατῶν, καὶ βα-
 σιλέων θαυμαστοὶ μέγα, ὁλ-
 βίων καὶ βυδαμίων μακαρίους
 ἑπολαμβάνοντες τοῖς ἐργῆ-
 νοῖς. ὁ δὲ ὅτι πῶς οὐτε
 ἐνενοήσαν, οὐτε ἐπισκέψαν-
 το, ἴνα ἑσῶν ἀφάτελοσιν
 " ἀλλήλοῖς χρώμνοι. καίτοιγε **Corrupta**
 τῆς οὐ τῆς βύτυχίας ἐκεί- **vox.**
 νοῖς ὁ κεφάλαιον, καὶ χρεδὸν
 ἀπὸ τῶν τῶν ἐκπὸς ἀγαθῶν.
 εἰ μὴ τις καὶ πρὸς πῶνον
 μα δυσχεραίνει, πῶς κτήσιν
 ἑπο τῆς ἐμφορῆς χρεσῆως
 ἀγαθῶν, καὶ φαύλων ἑπο τῆ
 ἐναντίας γίνεσθαι συμβαίνει.
 ὥστε ὁ μέγα, καθάσθ οἶοντα,

Ὁ βασιλέως πλοισίου, καὶ πολυχεύσου γνέσθαι. μέγα δὲ ἀληθῆς ὅτι πῶς ἔρεται πατρῶν ἡσβαλλομένων, ἀμεμῶτον αὐτὸν τοῖς γναμμοῖς παρῶν εἰς ἀπὸν. βούλεσθε οὖν εἰ τὸν ἡσβαρξ βασιλῆς καὶ μαθητῶν; πρῶτος δὲ ἐγὼ ὑμῖν μῦθον πεισῶ. καὶ μετὰ ἀρήσετε ψυδομῦθους, ὅτι οἶδα. ἡσβαμῆσθαι ἡ ὑμᾶς ἀλλοῖς ὡς ἴτε. τυχόν δὲ ἔτι δὴ τῶν λεγομένων ζῶετε. εἰτε οὐπω δὴ δὴν, αὐτῆκα μέλας ζῶετε, ἐννοήσασθε πατρῶν μὲν ὡς αὐτὸν ὁ πατήρ ἡγάπα διαφερόντως, οὐτὶ πατρῶν ὡς λίαν τοῖς ἐγγύοις, ὅσοι τῆ φύσιν πλέον, ἢ τὰς ἑσπῶ διδοῖς. ἡτῶ μῶτος δὲ, οἶμα, τῆς θεραπείας. καὶ ὅτι ἔχων ὁ, τι μέμφοιτο, δηλῶς ἡ δὴ βίονος ὡν. καὶ αὐτὸς σημεῖον τῆς γνώμης. πατρῶν μὲν ὅτι Κωνσταντῶ τῶντιν ἐξέλεγε τὴ μοῖραν, ἡ αὐτὸς πατρῶν πατρῶν ἔχων ἡσβαρξ.

for. 38

esse potest; primum quod Constantio eam imperij partem exceperit, quam prius ipsi convenire iudicauerat. de-

magnum illud est diuitis atque opulenti principis esse filium: sed illud verè magnum est, paterna etiam virtute superata, nihil omninò pudendum maioribus suis, aut indignum committere. Vultisne igitur, quemadmodum hoc Imperatori conveniat, intelligere? Ego verò certo id vobis testimonio comprobabo: neque me clementi testimonij convincentis, quippe quæ iam ipsi tenetis, ea vobis in memoriam reducam. Ac fortassis iam quid ego dico animadvertitis. aut si nondum illud vobis manifestum est, paulo post percipietis, si illud ipsum cogitatis; primum quidem eum à patre vehementer dilectum fuisse, & eo patre, qui non admodum in liberos indulgenti esset animo, neque naturæ potius, quàm moribus concederet. Verùm quod eius cultu atque obsequio caperetur, nec haberet quod vlla in re posset reprehendere, idè suam erga eum propensionem, ac benevolentiam multis declarabat indicis. Cuiusquidem animi argumento illud

inde quod sub exitum vitæ, liberorum natu maximo, ac minimo prætermisiss; qui cum à negotiis vacabant; hunc, qui occupatus esset, ad sese reuocauerit, eique totius imperij negotia commiserit. Posteaquam verò compos omnium est factus, adè se erga fratres suos iustum, ac temperatum præbuit; ut cum illi neque vocati, neque ad patrem profecti à se inuicem dissiderent, ac pugnarent; nullo modo tamen in eum commoti essent, nec vlla in re criminarentur. Sed cum illorum tandem dissensio infelicem exitum habuisset, cum plura sibi, quàm quæ obtinebat, vindicare posset, iis spontè cessit: ita sibi persuadens, eadè virtute ad multas, & paucas prouincias administrandas opus esse; nisi quod maior illi sollicitudo proponitur, cui plurium hominum cura suscipienda est. Non enim ad luxus opportunitatem comparandum esse imperium existimat: nec quemadmodum in pecuniis, qui ad computationes & voluptates iis abutuntur, ampliorum sibi quærendarum opum rationes excogitant;

εἴθ' ὅτι τελευτῶν τὸ βίον, τὸν πατρῶν, καὶ τὸ νεώτατον ἀφείδω γολῶ ἀρῶντας, τῶτον δὴ ἀρῶν ἐκάλει, καὶ ἐπέπεσε τὰ πατρῶν πῶς ἔρεται ἀπὸν. γνέσθαι δὲ ἐν κερῶν ἀπὸν, ἔτω τοῖς ἀδελφοῖς δικαίως ἔμα, καὶ σωφρόνως πατρῶν. ὡστε οἱ μὲν ὅσοι κληθέντες, ὅσοι ἀφικόμενοι, πατρῶν ἀλλήλους ἐσασιάζον, καὶ διεμάχοντο. τυτῶ δὲ ἐχάλεπαμον ὅσοι, οὐδὲ ἐμέμφοιτο. ἐπεὶ δὲ αὐτῶν ἡ ἑσπῶ τέλος εἶχεν ὅτι βίονος, ἔξον μετὰ ποιεῖσθαι πλεόνων, ἐκὼν ἀφῆκε, τῆς αὐτῆς ἑσπῶς ἡσβαμῶνων πολλά τε ἔθνη καὶ ὀλίγα δεῖσθαι. πατρῶν δὲ οἶμα φροντίδας μείζονας, ὅτι πλεόνων ἀνάγκη ἔπιμελεῖν, καὶ κηδεσθαι. οὐ γὰρ δὴ τυτῶς ἡσβαμῶν τῶν βασιλείων εἶσθαι πατρῶν. οὐδὲ, ὡς πατρῶν τὸ χρημῶν, εἰς πότους, καὶ ἡδονὰς οἱ κατὰ χρωμῶν, μείζονων βίονος πατρῶν ὅτι νοοῦσιν. οὐτῶ χρωμῶν τὸ βασιλέα πατρῶν.

χε. οκείνα

χε. Ξυγχωρεϊ

κελεύει. ὅσα δὲ αἰαυράς πό-
 λεμον, ὅτι μὴ τ' ἄρχοντων τῆς
 ὠφελείας ἐνεκα. ἔκοι' ἐκείνων
 μ' ἔχον ὁ πλέον' Ξυγχωρεϊ,
 αὐτὸς ὃ μὲν ἄρετῆς ἔλαττον ἔ-
 χων τῶν κρείττετα, πλεονεκτεῖν ὁ-
 πέλαθε. Ἐὶ ὅτι μὴ δὲ μᾶλλον τ'
 ἐκείνου πῶς ἀσκῶν τ' ἡσυχίαν
 ἠγάπα, τεκμήριον ὑμῖν ἔγω ὁ
 μὲν ταῦτα Ξυμπεσῶν πόλεμος.
 ἐχρήσατο γυνὴ πρὸς τὰς οκεί-
 νου δυναμείας ὑπὸ αὐτῶν τοῖς
 ὀπλοῖς ὑπεροχῆ. πάλιν ὃ ἐν ταῦτα
 οκείνοι μὲν που ὁ νικῶν τεταυ-
 μάκασιν. ἐγὼ δὲ ὁ ξυὸ δίκη μ'
 ἀνελέσθαι τ' πόλεμον. διενεγ-
 κεῖν δὲ ἀνδρείως, καὶ μάλα ἐμ-
 πείρως. ὅτι τῆς δὲ τὸ τέλος τ'
 τύχης δεξιόν, χρήσατο τῆ νίκη
 σωφρονῶς, καὶ βασιλικῶς. καὶ
 ὅλως ἀξίον τῶ κρείττεν φανῆ-
 ναί. βούλεσθε οὖν καὶ τούτων
 ὑμῖν, ὡς ἄν ἐν τοῖς δικαστηρίοις,
 ὀνομαστὴ καλῶν τοῖς μὲν τυ-
 ρας; καὶ ὅτι μὲν οὐδεὶς πῶ πό-
 λεμος σωέστη πρότερον, ἔδδ' ὅτι
 Τροίαν τοῖς Ἑλλησιν. ἔδδ' ὅτι
 τοῖς Πέρσας Μακεδόσιν. οἷον
 bellum extitisse, neque à Græcis contra Troianos, neque
 à Macedonibus aduersus Persas susceptum; quæ omnium

ita comparari Principem o-
 portere; neque vllum bel-
 lum fuscipere, nisi quod ad
 subditorum sibi vtilitatem
 pertineat. Quare & illi su-
 periores partes deferens, &
 ipse cum virtute inferiores
 obtinens, ea re se iudicabat,
 quæ præstantissima est, an-
 tecellere. Atque vt intelli-
 gatis minimè copiarum il-
 lius metu pacem eum, ac
 quietem optasse; ex eo bel-
 lo, quod postmodum eru-
 pit, coniecturam de tota re
 facitote. Etenim contra il-
 lius exercitus pro eo dein-
 ceptis armis vsus est. Hic illi,
 de quibus antè diximus, ora-
 tores victoriam ipsam prædi-
 cant. ego verò præsertim
 istud, quod & bellum iure
 suscepit, & susceptū fortiter,
 ac prudenter administravit;
 & postremò, cùm ex animi
 sententia bellū omne cessif-
 set, in victoria se temperatè,
 & vt decebat Principē, gef-
 sit, omninóque dignum se
 qui vinceret ostendit. Plane
 igitur vobis, vt in iudi-
 ciis fieri solet, horum à me
 modò testes citari? Itaque
 vel pueros ipsos intellige-
 re arbitror, nullum hæctenus
 iustissima

iustissima fuisse videntur,
 quod tam grauibus sit ac
 necessariis de caussis confla-
 tum. Neque enim veterum
 iniuriarum vlciscendarū gra-
 tiā, aut contra liberos, ac
 posteros eius, vnde eæ pro-
 fectæ fuerant, gestum est;
 sed in eum ipsum, qui im-
 perium eripuerat, ac per vim
 ad sese transtulerat. Aga-
 memnon verò profectus e-
 rat,

*Vlcisci properans Helena ge-
mitusq; fugamq;*

& vt mulierem vnam vindi-
 caret, aduersus Troianos ex-
 peditionem suscepit. At quæ
 Imperatori nostro illatæ in-
 iuriæ fuerant, recentes ad-
 huc erant: imperium autem
 vsurpauerat non Darij, aut
 Priami instar nobilis quis-
 piam, qui vel ob virtutem
 delatum, vel hæreditario iu-
 re commissum sibi ac tradi-
 tum regnum obtineret: sed
 asper atque impudens bar-
 barus, ex eorum numero,
 qui paulò antè captiui fue-
 rant. Ac quæ gesserit ille, &
 quemadmodū ad imperium
 peruenerit exponere, neque
 iucundum mihi, neque op-
 portunum videtur. Quàm
 porrò iure illud susceptum
 sit, auditum à vobis antea est. Quod autem ad experien-

δη δοκῶσιν ἐν δίκη γινέσθαι.
 Ἰσαύτως ἔχων ὑπόθεσιν, καὶ
 παιδί που δῆλον. τῆς μὲν γε
 λῖαν ἄρχων ἀδικημάτων πι-
 φελίας σφόδρα νεωτέρας, ἔτ'
 εἰς παῖδας, ἔτε εἰς ἐκγόνους
 ἡμοιωθῆς. ἀλλὰ εἰς τ' ἀφελό-
 μνον ἔσποτερήσονται τ' ἄρ-
 χῶν τοῖς τ' ἀδικησόντων ἄπο-
 γόνους. Ἀγαμέμνων δὲ ὄρμη-
 μητο,

Τίσαοθαι Ἐλένης ὄρμηματα

τε σοναχάς τε.
 καὶ ὅτι τοῖς Τρώας ἐστράτευε,
 γυναικαμίαν ἐκδικεῖν ἔθελον.
 τῶ δὲ ἐπὶ μὲν νεαροὶ τὰ ἐκ-
 δικήματα. ἦρχε δὲ ὁ κτ' Δα-
 ρίον, ὅσα δὲ Πείαμον ἀνὴρ βί-
 γνης, καὶ τυχὸν δὲ ἄρετῶν,
 ἢ κτ' ἡμος παροσηκούσης αὐτῶν
 τῆς βασιλείας ἀξιώθεις. ἀλλὰ
 αἰαυθῆς καὶ τραχὺς βάρβα-
 ρος, τῶν ἐαλωκότων οὐ πρὸς
 πολλοῦ. καὶ ὅσα μὲν ἔπραξε,
 καὶ ὅπως ἦρχεν, οὐτε ἡδὺ μοι
 λέγειν, ἔτε ἐν κειρῶν. ἐν δίκη
 δὲ ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐπολέμη-
 σεν, ἀκηκόατε. τῆς δὲ ἐμπει-

είας καὶ τῆς ἀνδρείας, ἰσχυρὰ
 μὲν τὰ παρὰ τὸν ῥῆθρον σημεῖα.
 πιστότερα δὲ, οἶμαι, τὰ ἔργα
 ἢ τὰ λόγια. τὰ δὲ ὅτι τῆ νίκῃ
 ἠρόλδρα, καὶ ὅπως ξίφοις μὲν
 ὄσθεν ἐδέησεν ἔτι. οὐδὲ εἰ τις
 ἀδικημάτων μειζόνων εἶχεν ὑ-
 ποψίαν. οὐδὲ εἰ τῶ παρὰ τὸν
 τύραννον οικειότερα γέρονε φι-
 λία. οὐδὲ μὲν εἰ τις ἐκείνῳ
 γαριζόμενος, φέρειν τε ἤξιος κη-
 ρύκιον, καὶ ἐλοιδόρει τὰ βα-
 σιλῆ, τῆς παρὰ τῆς ἀπέ-
 πισε δέκλω, ὅτι μὴ πάλλα μα-
 ρθηρὸς ἴω, ἐνοήσατε δὲ παρὰ
 Φιλίου Διός. ποταπὸν δὲ χερ-
 μα λοιδόρεια; ὡς θυμοδακῆς
 ἀληθῆς, καὶ ἀμύητον ψυ-
 χῶ μαλλον ἢ σίδηρος χροῖτα.
 Ἐσκοῦ καὶ τὸ Ὀδυσεῖα πρῶ-
 ξιωνε εἰς δυνάμιν ἀμυνά-
 σται λόγῳ τε καὶ ἔργῳ. διη-
 νέθη γοῦν ὑπὸ τούτου παρὰ
 τὸ ξεινοδόκον, αὐτὸς ὢν ἀλη-
 θῆς καὶ ξένος. καὶ τῶτα εἰδὼς,
 ὅτι

ἄφρων, καὶ οὐπίδατος πέλει
 αἰήρ

— stolidusque, & inutilis ille est;

tiam & fortitudinem atti-
 net, satis ea esse indicia pos-
 sunt, quæ paulò antè protu-
 limus. Quamquam facta ipsa
 verbis fide digniora sunt.
 Verùm quæ post victoriam
 contigerint; utque gladio
 deinceps usus non fuerit, tam-
 etsi in criminum suspicio-
 nem venisset aliquis, aut
 paulò maiorem cum tyran-
 no familiaritatem habuisset;
 vel demùm si quis ei gratifi-
 cans ad pacem concilian-
 dam caduceum ferre voluif-
 set, atque Imperatori con-
 uiciatus esset; ut, inquam,
 temeritatis suæ pœnas nullas
 dederit, quòd aliunde mini-
 mè improbus esset; hoc ve-
 rò, per amicitiae præsidem
 Iouem, patienter auditote.
 At cuiusmodi demùm con-
 uiciù est! quàm reuerà mor-
 dax! quàmque eo magis a-
 nimus, quàm corpus ferro,
 penetratur! Quamobrem
 etiam Vlysssem ipsum adeò
 concitavit, ut dictis factif-
 que, quoad posset, iniuriam
 persequeretur. Propterea li-
 cet profugus ipse, atque hos-
 pes esset, cum eo, à quo hos-
 pitio receptus fuerat, iurgat-
 us est: tametsi non ignora-
 ret, quemadmodum

*pedibus exceptus qui cum hos-
 pite iurgia miscet.*

sed & Alexandrum Philippi
 filium, & Achillem Theti-
 dis, & alios nonnullos nec
 viles nec degeneres homi-
 nes commouit. Soli verò So-
 crati, aut paucis admodum
 præterea eius imitatoribus
 verè fortunatis ac beatis cõ-
 tigit, ut extremam (ut ita di-
 cam) tunicam ambitionis
 exuerent. Pertinax enim
 cum primis est, & ambitio-
 sus ille affectus animi, ac ge-
 nerosis mentibus propterea
 acrius inesse videtur, quòd
 conuicio magis, utpotè re si-
 bi maximè contrariâ, mo-
 ueantur. Eosigitur, qui illa
 contra se iaciunt, vehemen-
 tiùs oderunt, quàm qui fer-
 rum intentant, ac vitæ suæ
 insidias moliuntur. Ac de-
 mùm ipsos sibi naturâ, non
 lege inimicos atque hostes
 putant: quoniam cum lau-
 des atque honores diligant,
 non modò hæc illi detra-
 hunt; sed etiam falsas sibi
 calumnias imponunt. Hac
 vñâ in animi affectione &
 Herculem ipsum, & alios
 quosdam impotentes fuisse
 memorant. Ego verò neque
 iis, quæ de illis dicuntur, fi-
 dem adhibeo; & Imperato-

οὐκ ἔξνοδοκῶ εἶδα παρὰ τῆ-
 ρησι βαρβαν.

καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου,
 καὶ Ἀχιλλέα τὸν τῆς Θέτιδος. καὶ
 ἄλλοις δὲ πῖνας οὐ φαύλους,
 οὐδὲ ἀγνήεις ἀνδράποισι. μόνῳ
 δὲ ὑποήρχεν, οἶμαι, Σω-
 κράτει, καὶ ἀσπίοις πῖνιν ἐκεί-
 νου ζήλωταις, βύδαμοσιν ἀλη-
 θῆς καὶ μακαρίοις ἠρολδοῖς,
 τὸ ἔχατον ἀποδύσασθαι χι-
 τῶνα τῆς φιλοτιμίας. φιλοτι-
 μῶν γὰρ δὴν ἄς ὁ πάθος, καὶ εἰ-
 κεν ἐμφύεσθαι ἄλλο τῆτο μᾶλ-
 λον παῖς ἠυναίαις ψυχῆς. ἀ-
 ρθονται γὰρ, ὡς ἐναντιωτάτω
 σφίσι, λοιδόρεια, ἔ τοις ἀπορ-
 ρίπτοντας εἰς αὐτοῖς τοιαῦτα ῥή-
 ματα μισοῦσι μάλλον, ἢ τοῖς
 ἐπάροντας τὸ σίδηρον, ἔ ὅπι-
 βλαθόντας. φόνον. ἀγαθό-
 ρους τε αὐτοῖς ὑπολαμβάνουσι
 φύση, ἔ ὁ νόμος. ὅτι οἱ μὲν ἐ-
 παίνου ἔ τιμῆς ἐράσιν. οἱ δὲ ὁ
 τῆτων μόνον ἀφαρῶνται. διὰ καὶ
 ἐπ' αὐτοῖς μηχρῶν βλασφη-
 μίας ψυδαῖς. τῆτες καὶ Ἡρακλέα
 φασί, ἔ ἀγῆς δὲ πῖνας ἀκράτορας
 τὸ πάθος ἠμέας. ἐγὼ ὅτε παρὰ
 ἐκείνων ἔρ λόγῳ πείθομαι καὶ βα-
 Ζ ij

σιλέα τεθάρμα σφόδρα ἐγ-
 κρατῶς πῶ λαιδορίαν τρέφα-
 μῶν· ἔτι Φαυλότερον ἔργον,
 ὡς ἐγὼ κρίνω, τῆ Τροίαν ἐλεῖν,
 καὶ Φάλαγγα θυναμάδων τρέφα-
 σθαι. εἰ δὲ ἀπιστεῖ τις, καὶ οὐ
 μέγα οἶεται, ὅδ' ἄξιον ἐπαί-
 νων ποσύντων, ἐς αὐτὸν ἀφοραῖν,
 ὅταν ἐν πῆνι ποιῶντι συμφορῆ
 γήνηται· κρινέτω, καὶ αὐτῶς σφό-
 δρα ληρῆν δόξομαι, ὡς ἐγὼ πεί-
 θομαι. Τιοῦτος ὢν, ἔθ' ἡρόμνος
 βασιλεὺς μὲν τῷ πόλεμον, εἰκό-
 τως ἔμῳ ἔστι πολεμῶν τοῖς φί-
 λοις ἔθ' ἀγαπητός· ἢ πολλῆς μὲν
 ἡμῆς ἔθ' δυναμείας, ἔθ' πῆρ-
 σίας μετὰ δίδοις· χεῖρμα δὲ
 ἀφθονα χεῖρμα ἡρόμνος, ἔθ' χεῖρμα
 ὅπως τις βέλεται τῶ πλούτῳ
 συγχεραῖν. Ἄλλα ἔθ' τοῖς πολε-
 μίοις Τιοῦτος ἐδόκει. τεκμή-
 ριον δὲ ὑμῖν ἐμφανές ἔθ' τῆδε
 γιγνέσθω· ἀνδρες τῆς γεου-
 σίας ὅ, ἡ τῶ ὄφελος, ἢ ἀξιώ-
 μασι, καὶ πλούτῳ, καὶ ξυ-
 νέσθ' ἀφάφροντες τῶ ἄλλων,
 ὡς τῶ ἐς λιμῆνα καταφύγον-
 τες πῶ τούτου δεξιά· ἐστίας
 τε λιπόντες, καὶ οἴκεις, καὶ
 παῖδας· καὶ Παγονίαν μῶν

ἔθ' πολλοῖς

ἔθ' ἀξιώσει

rem nostrum vidi, cum is
 conuicio fortiter resisteret.
 Quod facinus meâ sententiâ
 nihilo deterius est, quàm
 Troiam expugnare, vel in-
 gentem exercitum in fugam
 compellere. Quod si quis
 mihi non credit, neque ma-
 gnum illud, aut tantoperè
 laudandum existimat; is cum
 se ipsum eo in casu, ac tem-
 pore inspexerit; tum demum
 de totâ re iudicet: nec erit,
 opinor, quod nos hac in par-
 te delirare sibi persuadeat.
 Quamobrem cum eiusmodi
 sit, & fuerit post bellum Im-
 perator; meritò non solum
 amicis carus atque optabi-
 lis est; quibus honores ac po-
 tentiam, atq; audaciam con-
 cedit, iisdemque & ingentes
 pecunias largitur, & opibus
 suis vtendi pro arbitrio cu-
 iusque potestatem facit: ve-
 rum etiam talem eum hostes
 esse iudicarunt. Cuius rei
 euidentis illud argumentum
 esse potest, quod primarij
 ordinis Senatores, qui di-
 gnitate, opibus, ac pruden-
 tiâ cæteris antecelerent,
 tanquam ad portum quen-
 dam, ad illius dexteram con-
 fugerunt; cum domum suam,
 ac familiam, & liberos reli-
 quissent. Qui quidem Pan-

noniam Romæ; eius verò
 consuetudinē conuictui cum
 suis ac societati prætulertant.
 Sed & delectorum equitum
 turma, cum vexillis, ac duce
 ipso deficiens, cum eo peri-
 culorum, quàm cum illo se-
 cundarum rerum, particeps
 esse maluit. Quæ omnia an-
 te prælium ipsum gesta sunt,
 quod ad Draui ripas confe-
 ctum esse supra demonstra-
 uimus. Ex illo enim tempo-
 re confirmatis animis auda-
 ciores esse cœperant: cum
 hætenus tyrannicæ res su-
 periores esse viderentur;
 quod secundo aliquantum
 euentu cum Imperatoris ex-
 ploratoribus bellatum fuis-
 set. Quæ res & illum præ
 gaudio vecordem ac stolidum
 reddidit; & iis, qui pru-
 dens Imperatoris consilium
 assequi non poterant, non-
 nihil perturbationis attulit.
 Ipse verò constans, atque in-
 territus remansit; velut pe-
 ritus aliquis nauis governa-
 tor, cum post minaces nu-
 bium fremitus, erumpente
 procellâ, profunda pelagi,
 litoraque Deo impellente
 quatiuntur. Tum enim im-
 peritos homines ingens, ac
 vehemens terror inuadit. At
 ille, conceptâ ex eo spe serenitatis ac tranquillitatis,

ἀπὲρ Ρώμης· πῶ μὲν τούτου δὲ
 ἀπὲρ τῶν Φιλτάτων σκυοικίαν
 ἠσπασθῆναι. ἴλη τε τῶν ὀπιλέ-
 κτων ἰππέων σὺ τοῖς σημείοις,
 ἔθ' ἔθ' ἀρατῆρον ἀγροῦσα τούτου
 τῶ κινδύου συμμετέχῃν μάλ-
 λον, ἢ ἐκείνῳ τῆς δύτυχίας ἡ-
 ζίου. ἔθ' ταῦτα ἀπῆρτα ἐδράσθ' ἔθ'
 τῆς μάχης, ἡ ὅτι τῶ
 Δραίου τῆς ἡρόσιν ὅ τῶ τῶ
 λόγος πῆρῆσθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ'
 ἡδὴ βεβαίως ἐθ' ἀρῶν· τῶς
 δὲ ἐδόκει τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ
 κρατεῖν, πλεονεκτῆματός ἡνος
 τῶ τῶς κατασκόποις τῶ βα-
 σιλέως ἡρομῶν. ὅ δὲ ἐκείνῳ
 τε ἐποίησε ἔθ' τῆς ἡδονῆς ἀ-
 φρονα· ἔθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ'
 δυναμῶν. ἐθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ' ἔθ'
 διορῶν πῶ ἀρατῆρον. ὅ δὲ ἡ
 ἀκατάπληκτος, καὶ ἡνάδας·
 καθ' ἀρῶν ἀγαθὸς νεὼς κυβερνή-
 τῆς, ἔθ' ἀπειλῆς νεφῶν ῥαγί-
 σις λαίλαπος, εἴτα ἐπὶ αὐτῶ τῶ
 θεοῦ σείοντος τῶ βυθόν, καὶ τῶ
 ἡρόνας. ἐθ' ταῦτα γὰρ τοῖς μῶν
 ἀπείρεσι δῆλον, ἔθ' ἀποποι κα-
 τέλαβε δέος. ὅ δὲ ἡδὴ χεῖρσι
 καὶ γάνυται, γαλιῶν ἀκρίβῃ

ἔννεμιαν ἐλπίζων. λέγεται
 γὰρ δὴ ἔο Πουδῶν στυπα-
 ρήτων πύλῳ, παύην τὰ
 κύματα. καὶ ἡ τύχη δὲ τοῖς ἀ-
 νοήτοις ἄετατα, καὶ σφάλει
 παρὰ τοῖς μείζονσι, μικρὰ πλεο-
 νεκτεῖν ἔπιτρεπουσα. τοῖς ἔμ-
 φροσι δὲ βεβαίως ὁ θάρσειν ὑ-
 παρ' ἑῷ μείζονων, ὅταν ἐν τοῖς
 ἐλάττωσιν αὐτοῖς ἀγαθὰ ἴδῃ
 παρ' ἑῷ. τῶν Λακεδαιμόνιοι
 παρόντες ἐν Πύλαις, οὐκ ἀπη-
 γόρδον, οὐδὲ ἔδρασαν τὴν Μη-
 δον ἑπιφροῦμον, τριακείοις
 Σπάρτιασιν, καὶ τὴν βασιλέα
 παρὰ τῶν εἰσβολῶν τῆς Ἑλλάδος
 παρ' ἑῷ. τῶν Ρωμαῖοι πολ-
 λαῖς παρόντες, μείζονα κα-
 τάρτου ὑπερῶν. ὁ δὴ καὶ βασι-
 λείας ἐνοοῦν, καὶ λογισμοῦ, οὐ-
 δαμῶς ἐσφαλῆ τῆς γνώμης.
 Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπαξ ἕκων ὁ
 λόγος ἐς τῶν ἀφίεται, καὶ πύ-
 βύνοιδον τῶν πλήθους, καὶ τῶν ἐν
 τέλει, ἔο τῶν φυλάκων. οἷον
 δὴ ξυμφυλάττωσιν αὐτῶν τὴν ἑρ-
 χίλῳ, ἔο ἀπεύρουσι τοῖς πολε-
 μίοις. διηγεῖσθαι βέλεσθε ὑμῖν
 publicam conferuant, atque hostium impetus propulsant:
 num tandem huiusce rei manifestissimum signum à me

gaudere, atque esse hilarior
 incipit. Neptunum quippè
 ferunt, cum terram concu-
 tit, commotos fluctus com-
 pescere. Enimvero homines
 imprudentes plerumque for-
 tuna decipit; ac, cum exi-
 guis in rebus fluere ex voto
 negotia permiserit, in maio-
 ribus subitâ calamitate dei-
 cit. Prudentibus porro, eum
 in minoribus cõsternati non
 nihil fuerint, maioribus in
 rebus animum ac fiduciam
 suppeditat. Hoc cum Lace-
 dæmonij ad Pylas essent ex-
 perti, minimè animo ceci-
 derunt; neque Medorum ir-
 ruptione perterriti sunt: ta-
 meti trecentos è Spartiatis
 cum ipso rege ad Græciæ
 aditus, atque angustias per-
 didissent. Hoc rursum Ro-
 mani cum pertulissent, mul-
 tō deinceps ampliora felici-
 ter perfecerunt. Quod cum
 Imperator noster animo suo
 cogitaret, ac perspiceret, sua
 eum opinio non fefellit. Ve-
 rùm quandoquidem semel
 in eum sermonem inducta
 est oratio; ac de populi, &
 magistratuum, & custodum
 imperij benevolentia dicere
 cœpit, qui cum eo rempu-

vultis audire, quod paucos
 ante dies contigit? Præfe-
 ctus quidam Gallicarum le-
 gionum (cuius nomen, ac
 rei gestæ feriem scire vos ar-
 bitror) amicitia ac fidei ob-
 fidem Imperatori nec pe-
 tenti reliquerat filium suum.
 Deinde verò minùs se leo-
 nibus ipsis fidelem præbuit;
 queis non sunt (ait Home-
 rus) cum hominibus fœdera
 cerra. Nam & in ciuitatibus
 pecunias diripiebat, & eas
 barbaris irruentibus largie-
 batur: tanquam his redem-
 ptionis quoddam pretium
 persolueret; cum armis se-
 curitatem sibi conciliare,
 non pecuniis comparare pos-
 set. Verùm ille pecuniis eos
 ad amorem suum pertrahere
 studebat: ac demùm purpu-
 ream vestem ex gynæceo
 detractam induens, ridicu-
 lus tyrannus, ac verè sceni-
 cus repentè visus est. Tùm
 verò milites eam perfidiam
 detestati sunt: cumque miseri
 hominis aspectum ne ferre
 quidem potuissent, quem
 muliebri stolâ indutū cerne-
 rent; cum ne integro qui-
 dem mense illius imperium
 sustinuissent, facto in eum
 impetu discerpunt. Hunc
 igitur ille ab custodibus im-

ἐναργῆς εἶπω τεκμήριον, ἄρτι
 που, ἢ καὶ παρ' ἑῷ γυρόμενον;
 Ἄνθρωπος τῶν ἑπιφροῦτων τοῖς ἐν
 Γαλατία στρατοπέδοις ἴσως ἰ-
 σως ἔο τὸν νομόν, ἔο τὴν ἑσπέρων ὁ-
 μίαν φιλίας, ἔο πίστεως ἀπί-
 ληπεν οὐδὲν δεοῦν βασιλεῖ
 τὴν παῖδα. εἶτα ἑῷ ἀπίστερος
 τῶν λεόντων, οἷς οὐκ ἐστὶ, φησὶ
 παρὰ ἀνδρας Ὀμηρος ὄρνια
 πύλας ἀρπάζων τε ἐν τῶν πό-
 λεων τὰ χεῖματα, καὶ ἀφνε-
 μον τοῖς ἑπιποδοῖ βαρβάρους
 καὶ ὡσαύτ' ἀντὶ καὶ βαρβαρὸν
 κήρυκος, ἔξοκ τῶν σιδήρων παρὰ
 σκιάζων, καὶ τῶν χεῖμασι ποιῶ-
 σθαι τὴν ἀσφάλειαν. ὁ δὲ ἐκείνοισ
 ἑσπέρων ἀφ' ἑῷ χρημάτων
 εἰς εὐνοίαν, ἔο τέλος ἐκ τῆς γυ-
 ναικωνίτιδος ἀνελόμενος ἀλουργ-
 γῆς ἰμάτιον, γελοῖος ἀληθῆς τυ-
 ραννος, ἔο τραγικῶς ὄντως ἀνε-
 φάνη. ἐν ταῦτα οἱ στρατιῶται, καὶ
 χαλεπῶς μὲ εἶπον παρὰ τὴν ἀπί-
 στειαν. ἑσπέρων δὲ ἔχ' ἑσπέρων
 τῶν ὄρτων ἐν δεδουκότα σολίῳ. τὴν
 δειλαμον ἑπιφροῦμοι ἀπαρτίθη-
 σιν, ὅτε τῆς σελυῆς κύκλον ἀρ-
 ξασθῶν ἀναγόμενοι. τῶν μὲ
 δὴ παρὰ τῆς τῶν φυλάκων δὴ

νοίας ἡρώδης βασιλῆς ὁ γέ-
ρας, ὅστις ἀμεμφοδός, καὶ δι-
κῆρας ἀμειβὴ θαυμαστῆ. ὅς, ἵς
δὲ ἐπ' αὐτῇ γέρονε ποιεῖτε ἀ-
κροῦν. ἀλλ' ἔδὲ τῶν ὑμῶν λέ-
ληθεν, ὅτι μῆτε εἰς τὸ ἐκείνου
παῖδα χαλεπός· μῆτε εἰς τοὺς
φίλους ὑποπίος, καὶ δειός· εἴλετο
ῥηέσθαι. ἀλλὰ, ὡς ἐνι μέλισσα,
παράως εἶχε, καὶ θυμῶν πᾶσιν
ἰῶ. καὶ τοὶ πολλῶν συκοφαντεῖν
ἐθελοῦντων, καὶ διημιδύων ὅτι
τοὺς οὐκ ἀπίους τὰ κέντρα. πολ-
λῶν δὲ τυχόν· ἀληθῶς ἐνόχων
ὄντων τῆς πατρὸς αὐτῶν ἡρω-
δίας, ὁμοίως ἀπασι ἰῶ παρῶς
τοὺς οὐκ ἐλεγχεῖσιν, οὐδὲ ἀπο-
φανθεῖσι κοινωνοῖς τῶν ἀτόπων,
καὶ ὄξυγῆτων βελθυμέτων. τὸ
δὲ εἰς τὸ τῶν παρῶν ἡρώδης
παῖδα, καὶ πατήσθης πίσι
καὶ ὄρκια, φειδῶ, ἀρα βασι-
λικὸν ἀληθῶς καὶ θεῖον φήσο-
μεν· ἢ μᾶλλον ἀποδεξόμεθα
τὸν Ἀγαμέμνονα χαλεπαί-
νοντα, καὶ παρῶν ἡρώδης
Τρώων ἢ τοὺς ξυμμελοῦσι μόνον.

gamemnonem laudabimus indignanter, & aduersus
Troianos acerrimè concitatum, non in eos solùm, qui
cum

perij amoris in se ac bene-
uolentiæ fructum; & iusti,
ac reprehensione omni ca-
rentis imperij mercedem sin-
gulari admiratione dignam
recepit. Quòd si quemad-
modù se postea gesserit, au-
dire cupitis, hoc vos minimè,
vt opinor, ignoratis; eum
neque in illius filium acer-
bius quidquam statuere; ne-
que amicos eius ac necessa-
rios suspectos habere, aut
asperius tractare voluisse.
Quibus omnibus, quoad po-
tuit, benignum se ac cle-
mentem præbuit: etsi quam-
plurimi calumniari cuperèt,
& aduersus innocentes ho-
mines aculeos distringerent.
Itaque cum multi forsitan
verè iis, de quibus erant sus-
pecti, contra se perpetratis
essent obnoxij; æquè mise-
ricors in omnes fuit, qui qui-
dem conuicti non essent,
nec sceleratorum; ac perdi-
torum consiliorum societate
polluti esse viderentur. Hoc
verò, quòd eius filio peper-
cit, qui nefariè sese gesserat,
ac datam fidem, & iusiuran-
dum violauerat; non tan-
dem regium esse ac diuinum
arbitrabimur? an potius A-

cum Paride venerant, &
Menelai domum contume-
liâ suâ læserant: sed iis in-
super, qui adhuc in vtero ge-
rebantur, quorum ne ma-
tres quidem tum fortassis
adhuc in lucem editæ fue-
rant, cum ille de rapienda
Helena cõsiliũ iniret? Quòd
si tam crudele istud, & a-
cerbum, atque inhumanum
nequaquam decere princi-
pem videtur: sed ei potius
clementia ac bonitas, hu-
manitasque conuenire; mi-
nimè vt vlciscendis iniuriis
gaudeat: sed de subditorum
sibi calamitatibus doleat, vt-
cunque eæ contigerint: siue
ex eorum improbitate, at-
que imperitiâ conflata; siue
extrinsecus sint à fortuna
ipsa comparata: hoc si quis,
inquam, existimet, superio-
rem esse Imperatorem no-
strum manifestè confitetur.
Animaduertite enim obse-
cro, vt erga obsidem tyranni
filium parente ipso melior
fuerit, ac iustior: atq; etiam
erga eiusdem amicos illo ip-
so fidelior, qui cum iis fœ-
dus atque amicitiam con-
iunxerat. Ille enim deseruit
omnes; iste seruauit. Ac si
ille hæc de Imperatore sus-
picatus, vt potè cuius mores,

τῶ Παρίδι, καὶ καθυβέλκασι
τῶ Μενέλεω πῶ ἐστίν· ἀλλὰ
καὶ τοῖς κοουμῶν εἶπ· καὶ τυ-
χόν ὡν οὐδὲ αἱ μητέρες τότε
γερονέσθην· ὅποτε ἐκείνος τὰ
πατρὸς ἀρπαγῆν ἐνενοεῖ;
εἰ δὲ ὁ μὲν, ὡμόν ἵς οἴε-
ται, καὶ παρῶν, καὶ ἀπὸ μ-
θροπον ἡκιστα βασιλῆς παρ-
πειν· ὁ παρῶν δὲ οἴμα, καὶ
χρησόν, καὶ φιλανθροπον ἀρ-
μόθειν· ἡκιστα μὲν χαλεπὸν ἡ-
μιωκίας· ἀρῶν δὲ ὅτι τῆς
τῶν ἡρώδης συμφοραῖς, ὅ-
πως δὲ γίνωνται· εἴτε κακία
σφάν, καὶ ἀμαθία· εἴτε ἐξω-
θον παρῶν τῆς τύχης ἐπαρῶν
δηλὸς ὅτι τούτων διδοῖς τὰ νι-
κηθῆμα· ἐννοεῖτε γὰρ, ὡς πατρὸς
τῶν παῖδα γέρονε τῶν φύσθης
ἀμείνων, ἢ δικαιοτέρος· πατρὸς ὅ-
τοις ἐκείνους φίλους, πιστότερος τῶν
πῶν φιλιαν ὁμολογήσθης· ὁ
μὲν γὰρ ἀπὸ πῶν παρῶν· ὁ
δὲ ἀπέσωσεν ἀπὸ πῶν· καὶ εἰ
μὲν ἐκείνος ταῦτα πατρὸς τῶν
βασιλέως ἐγνωκῶς· ἀτε ἐν
πολλῶν χρόνῳ τὸν ἔσθην κα-

atque ingenium iamdudum

f. ορμαίν

παμοήσας · σφόδρα ὀπίσθεν, ἀσφαλῶς μὲν οἱ τὰ τῆ παιδός, βεβαίως δὲ ὁρμῇ τὰ τῆ φίλων · σωίσει μὲν ὀρθῶς · πολλάκις δὲ ἔω πονηρῶς, καὶ μορθηρῶς, καὶ δυστυχῆς, πολέμιος ἐθέλων εἶ τὰ ποιούτω · καὶ ὄν σφόδρα ἀγαθόν, καὶ ἀφαιρόντως παρῶν ἠπίσταρ, μισῶν καὶ ὀπίσθουθῶν, καὶ ἀφαιρούμενος, ὧν οὐδαμῶς ἐχρῆν. εἰ δὲ ἀνεπίστου μὲν οἱ τῆ παιδός τῆς σωτηρίας τυγχάνουσις · χαλεπῆς δὲ, καὶ ἀδυνατοῦ τῆ φίλων, καὶ τῆ συγγενῶν, τὴν ἀπίστην ὀμφοσ παρθεύειτο · ὁ μὲν ἔω καὶ ἀγαθὰ ταῦτα μορθηρῶς, καὶ ἀνόητος, καὶ ἀχειώτερος τῆ θηρίων · ὁ δὲ ἡμερος, καὶ παρῶς, καὶ μεγαλόφρων · τῆ μὲν νηπίου κατελεήσας τὴν ἡλικίαν, καὶ τῆ ἔσπον · τοῖς δὲ ἐὼν ἐλεγχθεῖσι παρῶς ἔχων · τῆ δὲ ἑσφιδῶν, καὶ καταφρονησας τῆ πονηροσφύτων. ὁ γὰρ ἀ μὲν δὲ τῆ ἑσφιδῶν ἴς, ἀγαθὸς μέγιστος ὧν αὐτῶ σῶσιδεν ἀδικημάτων, ἐλπίζει, συγγενῶν · εἰκότως

χ. πονηρευ-
μῶτων

perspexerat ; ita persuasum haberet , cum filium suum, tum verò amicos tutos, atque extra omne periculum collocatos esse ; rectè hoc quidem senserat : sed hoc ipso fraudulentissimus, ac pessimus, & infidelissimus erat; qui eiusmodi viri hostis esse vellet; quique eum, quem optimum, & longè humanissimum norat, odisset, eique insidias strueret, & ea, quæ minimè oporteret, conaretur eripere. Sin de salute filij desperaret, amicos verò ac propinquos agrè feruari posse, aut ne posse quidem putaret; & nihilominus perfidiam hanc animo conciperet; fuit hic sanè ob eas res improbus, ac demens, & feris ipsis immanior : ille autem mitis, ac clemens, & egregiâ animi magnitudine præditus; qui & infantis ætatis, ac morum misertus sit, & in eos qui maleficij conuicti non essent, fuerit benignus; ac denique & illum aspernatus sit, & scele-ratos homines ac perditos contempserit. Nam qui ea indulget, quæ ne hostium quidem aliquis præ facinorum, quorum sibi conscius est, atrocitate sperat; meri-

tò hic virtute omnibus antecellit : cum & iuris rationem ad id, quod melius, & humanius est, transferat; & eos moderatione animi superet, qui in irrogandis suppliciis modum ac rationem adhibuerunt : & idem fortitudine in eo præstet, quòd nullum hostem parem virtuti suæ, & idoneum esse duxerit : prudentiam verò suam eo maximè comprobet, quòd simultates sustulerit, nec eas, per speciem iuris acrius persequendi, & improborum stirpis, pinus in morem funditus extinguendæ, ad liberos, posteròsque propagarit. Illorum enim factû istud proprium est; eaque ad id similitudo veteri est accommodata proverbio. At egregius princeps, qui verè ac sincerè Deum imitatur; non ignorat apum examina etiam è faxis euolare, atque ex amarissimo ligno longè suauiissimum oriri fructum : ficus, inquam, suaues, ac iucundas : atque è spinis punicam malum : ac si quæ alia ex aliis prodeunt, eorum, à quibus propagantur, ac gignuntur, dissimilia. Quapropter minimè committendum esse putat, vt ea, ante-

φρετῆς ὅτι νικηφόρος · τὴν δὲ κίω μὲν ὅτι ὁ κρηθῆον, καὶ παρῶτερον μετὰ τῆς σωφροσύνης δὲ ἑσφραλλόμηνος τοῖς ὁ μέτερον ὀπίσθουθῶς τῆς ἡμωείας · ἀνδρεία δὲ ἀφαιρών, τὰ μὲν δὲ πολέμιον ἀξιοχρεῶν ἑσφραμβάειν · φρονησιν δὲ ὀπίσθουθῶς τῆς συγκαταλύειν τῆς ἑσφρας, καὶ οὐ παρῶτερον εἰς τοῖς παιδάς, ὅσδε εἰς ἐσφρονοῖς, παρῶσθ τῆς ἀκριβοῦς δίκης, καὶ τῆ βούλεσθαι παρῶ ὀπίσθουθῶς μέλα, πῆντος δὲ κίω, τῆ πονηρῶν ἀφανίζῆν τὰ ἀσφραμβάειν. ἐκείνων γὰρ δὴ καὶ ὁ ἑσφρον τὸδε καὶ ἐπὶ αὐτῶ τὴν εἰκόνα παλαῶς ἀπέφηνε λόγος. ὁ δὲ ἀγαθὸς βασιλεὺς, μιμούμενος ἀτεχνῶς τῆ θεόν, οἶδε μὲν καὶ ἐκ τῆ πετρῶν ἐσφρονοῖς μελιτῶν ἐσφραμβάειν · καὶ ἐκ τῆ δριμυτάτου ξύλου τῆ γλυκῶ καρπὸν φυόμενον · σὺ καὶ φημὶ τὰ παρῶτερον · καὶ ἐξ ἀκρηθῶν τὴν σίδην, ἑ ἀλλὰ ἐξ ἄλλων φυόμενα, ἀνόμοια τοῖς γηναῖσι ἑ σποτικτοισιν. ἑχοῦν οἶεταί χεῖρῶν ταῦτα παρῶ τῆς

ἀκμῆς ἀφαιρῆναι· ἀλλὰ
 παρέρχεται τὸ χρόνον, καὶ ὅτι
 πέπειν αὐτοῖς, ἀπασαμύοις
 τῶν πατέρων πλὴν ἀνοίαν, καὶ
 πλὴν μαρείου, ἀγαθοῖς ἡμέαις,
 καὶ σώφροσι· ἐπιλάτεις δὲ γε-
 νομύοις τῶν πατέρων ὅτι πτη-
 δδύματων, ὑφέξειεν ἐν καρπῶ
 πλὴν δίκην· ὅτι ἀλλοτελοῖς ἐρ-
 γοῖς, καὶ συμφοραῖς παρὰ να-
 λωθέντας· ἀρ' οὖν ὑμῖν ἰκθυσίως
 δοκῶν ἐκτετελεκεῖναι τὸ ἀ-
 ληθινὸν ἔπαινον; ἢ ποθεῖτε ἀ-
 κούειν ὑμεῖς καὶ πλὴν καρτε-
 ρίαν, καὶ πλὴν σεμνότητά; καὶ
 ὡς οὐ μόνον ὅτι τῶν πολεμίων
 ἀήτητος· ἀλλ' οὐτε ἀγρῶς ἐ-
 πιθυμίας ἐάλω πώποτε· οὐτε
 οἰκίας καλῆς· οὐτ' ἐπαύλεως
 πολυτελοῦς· οὐτε ὄρμον σμα-
 ραγδίων ὅτι θυμῶς ἀφεί-
 λετο βία, ἢ καὶ πειθοῖ τοῖς κε-
 κτημύοις· ἀλλ' ὅτι γεωμῶς
 ἐλθόντες, ὅτι θεραπαινίδος·
 οὐτε ὅλως πλὴν ἀδίκον ἀφροδί-
 πλὴν ἠγάπησε· καὶ ὡς ὅτι ὦν
 ὦρα φύοισιν ἀγαθῶν ἀμέτρον
 ἀπαυτεῖ πλησμονῆ· ὅτι αὐτῶ
 θέρεσι ὦρα τῶν χρυσάλλου μέλει·
 ὅτι μετὰ ἀλλῆ ὦρα τῶν ὦρα

quam matura fuerint, pro-
 fligentur: sed expectandum
 esse tempus suum, ac per-
 mittendum, ut parentum
 stoliditate, ac vecordiâ ex-
 cussâ, boni atque frugi libe-
 ri fiant. Qui si paternorum
 institutorum imitatores esse
 maluerint, opportuno tem-
 pore pœnas persoluant, non
 ad alienorum criminum, ac
 calamitatum occasionem ex-
 tincti. Satin' igitur vobis vi-
 demur veræ laudationis nu-
 meros expleisse? An etiam de
 fortitudine grauitatēq; mo-
 rum audire amplius aliquid
 vultis? utque non solum ab
 hoste superari nequeat; sed
 neque ab turpi vnquam cu-
 piditate sit victus, aut egre-
 giæ alicuius ædis, aut villæ
 magnificæ, aut baccatorum
 smaragdus monilium amore
 flagrans, ea vi, aut precari-
 iis, quorum erant, abstule-
 rit? Sed nec liberæ cuius-
 quam, aut feruæ illicitam
 atque iniquam consuetudi-
 nem adamarit? Addo etiam
 non illorum bonorum, quæ
 annuæ tempestates ferunt,
 nimiam experere saturita-
 tem. Non illum æstiuo tem-
 pore glaciæ cupido sollici-
 tat, neq; habitationem suam
 pro temporū varietate com-

mutat. Verum iis maximè,
 quæ laborant, imperij par-
 tibus adest semper, frigoris
 æquè ac caloris immodici
 patiens. Quorum omnium si
 certa vobis indicia, atque si-
 gna proferre velim, non ob-
 scura quidem in medium ad-
 ducam, neque horum ino-
 piâ laborabo: sed longa, ac
 proluxa nimium mea erit ora-
 tio. Neque verò Musis hæ-
 rere tanto tempore, atque
 operari vacat: sed tempus
 est deinceps, ut me ad opus
 ipsum conuertam.

πλὴν οἰκίαν. τοῖς πονουμύοις
 δὲ αἰεὶ πῶς τῆς ἀρχῆς μέ-
 ρεσιν, ἀντέχων καὶ πρὸς ὄχρως,
 ὅτι πρὸς τὰ δάλην τὰ γυμναῖα.
 τούτων δὲ εἰ με κελεύοιτε φέ-
 ρειν ὑμῖν ἐμφανῆ τὰ τεκμή-
 ρια, γνώριμα μὲν ἐραῖ, καὶ ὅτι
 ἀπορήσω· μακρὸς δὲ ὁ λόγος καὶ
 διωλύγιος. ἐμοὶ τε ὁ γοητή τῶν
 μούσας ὅτι τοσοῦτον θεραπείαν
 ἀλλ' ὦρα λοιπὸν πρὸς ἔργον
 πέπεισται.

A a iij

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΕΓΚΩΜΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ
ΕΥΣΕΒΙΑΝ.

IVLIANI IMP.

ENCOMIUM

IMPERATRICIS EVSEBIÆ.

ΛΟΓΟΣ Γ.

ORATIO III.

ΚΙ ποτε ἀρετήν
ἀνομοθετήσας
τῶν ὀφειλόντων
μεγάλα, καὶ ὑ-
περμεγάλων ὅτι φημι χρυ-
σίον, ὡς δὲ ἄργυριον, ἀλλὰ
ἀπλῶς ὅ, ἢ δὴ τύχοι ἡς
τοῦ πελάς ὅ παθόν-
εἶτα τοιαῦτα μὴ ἀποτίνειν οὐ-
τε ἑπιχρησμάτων, οὔτε διωκα-
μένων, ῥαθύμως δὲ καὶ ὀλι-

QUID tan-
dem de iis exi-
stimandum est,
qui cum magna
nomina, ma-
gnisque de rebus contraxe-
rint: (non iam aurum, aut
argentum loquor; sed de
omni omnino re, in qua
quispiam ab alio beneficio
sit affectus) nihilominus gra-
tiam pro iis persolvere ne-
que conentur, neque pos-
sint; sed ad ea quæ præstare

queunt, referenda, ac dissol-
uendum debitum negligentem
se ac remissos præbeant: non-
ne illi iure mali atque im-
probi censendi sunt? Neque
enim vllum puto crimine esse,
quod maiore apud homines
in odio sit, quam ingrati ani-
mi vitium, quodque aliis ex-
probrent magis, cum acce-
pto beneficio, ingrati erga
bene de se meritos videntur.
Est autem is ingratus, non
modò qui mali aliquid facit,
aut dicit; sed etiam qui ta-
cet, ac dissimulat, & alterius
in se meritorum obliuiscit-
ur, atque eorum memo-
riam extinguit. Ac ferinæ
huius, & inhumanæ pravi-
tatis exigua admodum & ra-
ra sunt exempla: plerique
verò sunt qui beneficio se
aliquo affectos esse videri
nolint, ac dissimulent. In
quo quid sibi velint, non
video. Verum ita dicunt; af-
fentationis & illiberalis adu-
lationis falsam se suspicio-
nem vereri. Ego verò tamen
si nihil eos sani dicere certif-
simè scio; nihilominus præ-
termitto, atque id illis volo cõ-
cedere, effugere eos, quem-
admodum putant, falsam
adulationis famam, cum in-
teram multis simul animi

γάρως ἐχόντων πρὸς τὸ ἀ-
δυνατὰ ποιῆν, ἢ ἀγαλῦεσθαι
τὸ ὄφλημα; ἢ δηλονότι φά-
λους καὶ μορθησίας νομισέον;
Οὐδενὸς γὰρ, οἴμαι, τῶν ἄλλων
ἀδικημάτων ἕλαττον μισοῦσθαι
ἀρετῆσαν, καὶ ὀνειδίσομεν τοῖς
ἀνομοθετοῖς, ἔσθαι δὲ παθόν-
τες πρὸς τοῖς βεργέτας ὡσαν
ἀχρηστοί. ἔστι δὲ οὐχ ὅτι ἀ-
χρηστος μόνον, ὅστις ὁ δὲ κα-
κῶς ἢ λέγει. ἀλλὰ καὶ ὅστις
σιωπᾶ καὶ ἀποκρύπτει, λήθη
τοῦ διδοῦς καὶ ἀφανίζων τὰς
χρησῆς. καὶ τῆς μὲν θηρώ-
δος ἐκείνης, καὶ ἀπὸ ἀνομοθετοῦ
μορθησίας σφόδρα ὀλίγα, καὶ
βλαβεράτα κομιδὴ τὰ τοῦ ἀ-
δείγματα. πολλοὶ δὲ ἀποκρύ-
πτοι οἱ δοκεῖν ὅ παθόν, οἷον
οἶδα ὅ, ἢ βουλόμενοι. φασὶ
δὲ ὅμως θεοπέρας ἕως, ἢ ἀ-
θηνούς κολακείας ὅτι ἀληθῆ
δοῦσαν ἐκκρίνειν. ἐγὼ δὲ οὐ-
τοι μὲν ὅτι μηδὲν ὑμέας λέ-
γοισι σαφῶς εἰδώς, ὅμως ἀ-
φίημι; καὶ κείσθαι ἀγαφύργην
αὐτῶς, κατὰ τὸ οἰόνται, κολα-
κείας ὅτι ἀληθῆ δοῦσαν, πολ-
λοῖς ἅμα πάσῃσι ἐνόχους φα-

φορ. αμελεου
αρεως

νέντας, καὶ νοσήμασιν ἀγρίοις
 πάλιν ἐ' ἐλβύθεοις. ἢ γὰρ οὐ
 στωιέντες ἀναμάθητοι λίαν εἰ-
 σιν, ὧν οὐδαμῶς ἀναμάθητον εἶ-
 ἐχέω. ἢ στωιέντες ὧν ἐχέω
 εἰς ἀπάντα μεμνήσθαι τὸν
 χρόνον· μεμνημένοι δὲ καὶ ἀπο-
 κρουῶντες δι' αἰδῆ ποτ' οὖν αἰ-
 πίας, δόλοι καὶ βίασκαοὶ φύσει,
 καὶ ἀπλῶς ἀπάσιν ἀνδράποισ
 δυσμενεῖς, οἳ γε εὐδὲ τοῖς βέρ-
 γέταις παρῶν, καὶ παρῶν
 ἐθέλοντες εἶ). εἶτα αὖ μ' ἀπὸ
 λοιδορήσῃ που καὶ δακεῖν, ὡς
 παρ τὰ θεῖα ὀργίλον καὶ ὄξυ
 βλέποισιν· ὡς παρ δὲ ἀνάλω-
 μα πολυτελές φεύγοντες τὸν
 ἀληθινὸν ἔπαμνον, ὅτι οἶδα ὅ-
 πως ἀπιδῶνται τὰς ὑπὸ τῶν
 καλῶν ἔργων βύφημίας· ὅξον
 ἐκείνο ὅξετάζῃ μόνον, εἰ πῶ
 ἀλήθειαν ἠμῶσι, καὶ παρ πλείο-
 νος ποιοῦται τὴν δακεῖν ἐν τοῖς
 ἔπαμνοις χερίσθαι. εὐδὲ γὰρ
 τὸ ἐνεστὶν εἰπεῖν, ὡς ἀνω-
 φελές χεῖμα ἢ βύφημια,
 οὔτε τοῖς ὑπὸ ὧν γέρονεν,
 οὔτε αὖ τοῖς ἄλλοις, ὅποσοι

prædicationem vel his quorū in gratiam instituitur, vel aliis,
 qui

prauitatibus, ac turpissimis
 & illiberalibus morbis irre-
 titi videantur. Nam aut be-
 neficia non intelligentes,
 sensu admodum eorum de-
 stituti sunt, quorum care-
 re nullo modo oporteret:
 aut si intelligant, eorum me-
 moriam omni esse tempore
 retinendam: ac si memine-
 rint quidem, sed quibuscun-
 que tandē de causis in agen-
 dis gratis negligentes sint,
 timidi sunt, & inuidi naturā,
 ac totius, vt semel dicam,
 hominum generis inimici:
 qui ne erga benè meritos
 quidem de se faciles se ac
 benignos exhibeant: iidem-
 que, si quando conuiciari ac
 mordere necesse sit, iratis &
 acutis ferarum instar ocu-
 lis aspiciunt. Veram autem,
 ac sinceram laudem tan-
 quam impendij maioris ac
 sumptus aliquid euitantes,
 nescio quo pacto egregio-
 rum facinorum prædicatio-
 nem vitio vertunt: cū id
 vnum inquirere ac scrutari
 possint, vtrum veritati stu-
 deat, eamque persequi ma-
 lit, quā in laudando capta-
 re velle cuiusquam gratiam
 videri. Non enim dici illud
 potest, inutile quiddam esse

qui æqualem vitæ gradum
 atque ordinem sortiti, ean-
 dem rectè factorum virtu-
 tem ac dignitatem assequi
 nequeant. Illis enim iucun-
 dus hic auditus est, eòsque
 ad eximia & illustria facino-
 ra promptos & alacres effe-
 cit. Hos verò ad illorum
 æmulationem adducit, ac
 necessitate quadam impellit,
 cū hoc videt, nequaquam
 eo priuatos illos esse, quod
 vnum in conspectu omnium
 honestè dari & accipi potest.
 Nam pecunias palàm publi-
 cèque largiri ac circumspe-
 re, vt quam plurimi quod
 donatum sit, sciant, inepti
 cuiusdam est hominis: sed
 neque in omnium oculis ma-
 nus porrigere quisquam susti-
 neat, nisi pudorem omnem
 penitus, ac morum probita-
 tem excufferit. Arcefilaus
 verò cū daret aliquid, la-
 tere eum etiam studebat qui
 acciperet, & is ex ipso facto
 benè de se meritum intelli-
 gebat: laudum verò audito-
 res inuenire quam plurimos
 tametsi optandum est, vel
 paucis tamen contenti esse
 possumus. Ac Socrates sanè,
 Plato, & Aristoteles plerof-
 que collaudarunt: Xenoph-
 on verò etiam Agefilaum

τὸν ἴστω ἐκείνοις καὶ τὸν βίον τάξιν
 εἰληχότες, τὸ ἐν τῷ παρῶν ἀρε-
 τῆς ἀπελείφθησαν. τοῖς μὲν γὰρ
 ἀκουσμά τίθειν ἠδύ, καὶ παρῶν
 μοτέροις πρὸς τὰ καλὰ,
 ἐ' ἀφῆρονται τῶν ἔργων. τοῖς
 δὲ ἐπιχλοῦν ἐκείνα πείρη, καὶ
 βία πρὸς ἀρμῆσιν, ὁρῶντας, ὅτι
 μηδὲ τῶν παρῶν ὄντων ἕνε-
 ἀπεσπρήθησαν, ὁ μόνον δυνάμει
 τε καὶ λαβῆν ὅτι δημοσία καλῶν.
 χεῖμα μ' γὰρ εἰς ὃ ἐμφανές
 διδόναι, καὶ παρῶν ὄντων, ὅπως ὅτι
 πλείστοι ὃ δόθῃν εἴσονται, παρῶν
 ἀδρός ἀπειροχέλου. ἀλλ' οὐ-
 δὲ ὑποχεῖν τῷ χεῖρε ὑπε-
 δεξατο ἀπὸ ἕως ἐν ὀφθαλμοῖς
 πάλιν, μὴ πάλιν ἀπασιν ἀπο-
 σπῆσαι μῦθος ἀπὸ καὶ ὀπτεῖται
 ἔσπευ. Ἀρκεσίλαος ὁ καὶ διδοὺς τὸ
 λαβόντα ἐπειροχῶ λαθεῖν σωφί-
 δὲ ἐκείνος ἐκ τῆς παρῶν ὄντων
 δράσθηται. ἔπαμνων δὲ ζήλων
 μ' ἀκροατῶν ὡς πλείστοις εὐρῆν
 ἀγαπητὸν δὲ οἶμα, καὶ ὀλίγοις.
 καὶ ἐπῆναι γε Σωκράτους πολλοῖς,
 καὶ Πλάτων, καὶ Ἀριστοτέλης.
 Ξενοφῶν δὲ ἐ' Ἀριστοτέλους τὸν
 βασιλέα, καὶ Κόρον τὸν Γέρσιω,
 regem, ac Cyrum Persam,

οὐχὶ τὸ ἄρχαῖον ἐκείνου μόνον, ἀλλὰ ἔτι σιωπερατέρως ἐφ' Ἑλλάδα. ἔτι ἐπαίνοις ἐυγενέσθων ἐκ ἀπεκρῦσθων. ἐμοὶ δὲ θαυμαστὸν εἶναι δοκεῖ, εἰ τοῖς ἀνδράσι γε τοῖς καλοῦς παροτρύμενος ἐπαίνεσθαι, γυναικῶν δὲ ἀγαθῶν ἢ βίφημιαις ἐκ ἀξιώσσομεν, ἄρετῆς ὁμοῦ μείον αὐτῆ ἢ ἄρ' τοῖς ἀνδράσι παροτρύνοντες. καὶ γὰρ οἱ μὲν σάφρονα, ἔτι σιωπετέρως, ἔτι νέμειν ἐκείτω τὰ παρὰ τὴν ἀξίαν, ἔτι θαρράλεον ἐν τοῖς δόμοις, ἔτι μεγαλόφρονα, καὶ ἐλευθέριον, ἔτι πτώματα, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὑπερβῆν ἐκείνῳ οἰόμενοι χεῖρῶν τὰ τοιαῦτα, τῶν ἄρ' τοῖς ἔργοις ἐγκωμίων ἀφαιρησθαι τὸ ἐκ τῆς κατακλείειν δοκεῖν ψόρον δεδουκότες. Ομηροῦ δὲ ὁμοῦ ἡγεμῶν πλεῖν Πηνελόπειαν ἐπαίνεσθαι. ὁμοῦ πλεῖν Ἀλκινόου γαμετέρως. ὁμοῦ εἰ τις ἄλλη ἀφαιρῶντως ἀγαθῆν γέροντα, ἢ ἔτι βίφη σμικρὸν ἄρετῆς μετεποίησθαι. ἐκείνῳ δὲ ἐκείνη ἢ ἐπὶ αὐτῶν τούτων διημῶρτεν βίφημιαις. παρὰ δὲ αὐτῶν τούτοις, παθεῖν μὲν βίη, καὶ τυχεῖν ἴκνου ἀγαθοῦ, σμικροῦ τε ὁμοῦ,

non illum tantum veterem dico, sed & eum quo cum e Græcia profectus, expeditionem susceperat; nec huius laudes in conscribenda historia dissimulavit. Mihi verò mirum illud videtur, si cum viros præclaros vltro ac libenter laudemus, mulierem egregiam nullâ prædicatione prosequamur, cum nihilo minus quam viros virtute esse præditam arbitremur. Credo enim castam illam ac prudentem esse oportere, & unicuique pro merito tribuere; atque in periculis audacem, ac magnanimam, & liberalem, & omni, vt vno verbo dicam, genere virtutum excultam esse debere, persuasum habebimus; interim egregiè factorum eam laude priuabimus, dum adulationis vituperationem veremur. At Homerum non puduit laudasse Penelopen, aut Alcinoi coniugem; aut si qua alia probitate vitæ cæteris antecelluit, ac vel minimum in se virtutis habuit, ne eiusmodi quidem suâ ob id ipsum commendatione caruit. An verò beneficium aliquod, aut omninò boni quidpiam, siue parui, siue maioris nihilo mi-

nus à muliere quàm ab viro libenter accipiemus; gratiam autem pro eodem referre dubitabimus? Quid si verò, aiunt illi, vel hoc ipsum à scæminis postulare aliquid ridiculum est, & probo fortique viro non fatis dignum: aded vt & Vlysses ille sapiens, ignauus ac timidus fuisse videatur, dum regis filia supplicaret, quæ cum equalibus virginibus ad maris litus in præto colludabat? Quid si ne à Minerua quidem filia Iouis abstinent, quam Homerus narrat sub honestæ ac speciosæ virginis specie Vlyssi ad regiam eunti adhibuisse se ducem, eique consilium dedisse, ac quæ intus essent facienda, dicendæue docuisse? Vbi tanquam orator aliquis absolutum ex arte reginæ encomium pertextuit, initio ab illius genere deducto. Verfus porrò quos de ea rescriptit, ita se habent:

Ædibus occurret mediis tibi regia coniux:
Arcte huic cognomen. at hac genitoribus iisdem
Edita, qui regem fudere in luminis auras.

Τῶν αὐτῶν, οἱ ἄρ' τέκνον Ἀλκίνοον βασιλῆα.

ἔτι μείζονος ὁμοῦ ἐλατῆρον ὁμοῦ γυναικῶν, ἢ ὁμοῦ ἀνδρῶν δεξομένη. πλεῖν δὲ ἐπὶ αὐτῶν χεῖρῶν ἀποτίναν ὁμοῦ ὁμοῦ; ἀλλὰ μήποτε καὶ αὐτῶν ὁμοῦ δεῖσθαι καταγέλαστον εἶναι φασί, ἔτι ἀξίον ἀνδρῶν βίφημιαις, καὶ γυναικῶν. εἶναι δὲ καὶ τὸ Ὀδυσσεῖα τὸ σφόν ἀξίον ἔτι δὲ δόλον, ὅτι τὸ βασιλέως ἰκέτευε θυγατέρα, παύσασθαι βίφη ἔτι λημῶνος ἔτι ὁμοῦ ἔτι πρῶτοις ὁμοῦ τῶν ποταμῶν ἔτι ἠϊόσι. μήποτε οἷον ἔτε τὸ Ἀθηνῶν ἔτι τῶν Διὸς ἀποχωνται παιδῶν, ὡς Ομηροῦ φησὶν ἀπεικαδεῖσθαι πρῶτον καὶ καὶ γυναικῶν Ὀδυσσεῖ ἠγήσασθαι τὸ παρὰ τὰ βασιλῆα φερῶντος ὁμοῦ, σύμβουλον δὲ αὐτῶν καὶ διδάσκαλον γυμνασίου, ὡς ἐχέτω εἶσω πρῶτον ὁμοῦ δρῶν καὶ λέγειν. κατὰ τὸ ἴνα ῥήτορα ἔτι τῆ τέχῃ τέλει ὁμοῦ βασιλῆος ἐγκώμιον, ἀλλ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἠϊόσι ἀρξασθῶν. ἔτι δὲ αὐτῶν τὰ ὁμοῦ τούτων ἔπειτα ἔτι ἔτι τόνδε. [ὁμοῦ μεγαροῖσι, Δέσποιναν μὲν παρὰ τὰ κηλῶν Ἀρήτη δὲ ὁμοῦ ἔστιν ἐπώνυμον, ἔτι δὲ ποικῶν,

τὰ μὲν Διὸς παλαμότηρα παρῆ-
σθαι μοι δοκῶ. φαίνεται γὰρ εἶναι
τῆν μύθων οὐ πόρρω. ὁποῖον
δὴ ἡ καὶ τὸ παρὰ τῆν Μουσῶν
λεξιόμορον, ὡς εἶεν δῆπουθεν ἐκ
τῆς Πιερίδος, ἔχει δὲ ἄξιον Ἑλικῶ-
νος ἐς τὸν Ὀλυμπον ἀφίξιοντο
τοῦτο τὸ πατέρω κληθεῖσσι. τῶ-
ρον μὲν δὴ, καὶ εἰ δὴ ἡ τοιοῦτον ἐ-
τερον, μύθω μᾶλλον ἢ λόγῳ
παρῆσθαι, ἀπολύτως. ὁλίγον
δὲ εἰπεῖν τῆν πᾶσι γνωρίμων τυ-
χόντων ἀποτον, ὅσδε ἀπὸ τῆν
πρόντος λόγου. Μακεδόνων γὰρ
οἰκῆσά φασι τὴν χώραν τοῖς
Ἡρακλέους ἐκγόνοις, Τηλεφύου
παῖδας, οἱ τὴν Ἀργεῖαν λῆξιν
νεμόμενοι, καὶ σασίζοντες, τέ-
λος ἐποίησαντο τὴν ἀποικίαν
τῆς παρὰ Ἀλλήλους ἐρείδος καὶ
φιλοφιλίας. εἶτα ἐλόντες τὴν
Μακεδονίαν, καὶ ἄλλοις ὄλβιον ἀ-
πολιπόντες, βασιλεῖς ἐκ βα-
σιλέων διετέλουν, κατὰ τὴν
κληρῶν τὴν ἡμεῶν Διὸς δεχο-
μένοι. πᾶσι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐ-
παμνήν οὔτε ἀληθές, ἔτε οἱ μὲν
ῥάδον. πολλῶν δὲ ἀγαθῶν ἀν-
δρῶν ἡμοιωμένων, καὶ καταλιπόν-
των Ἑλληνικοῦ ἔθους μημίαν

possim dicere, nonnulla quia
vetustate obsoleta sunt, præ-
termitto : neque enim lon-
gè à fabulis abhorrent. Qua-
le est quod de Musis dici-
tur, fuisse illas ex Pieria,
non autem profectas ex He-
licone, & à patre vocatas, in
Olympum venisse. Hoc igitur,
& si quid aliud eiusmodi est,
fabulæ magis quàm
orationi consentaneum, re-
linquo. Sed pauca tamen,
quæ perspecta sunt omni-
bus, proferre non absurdum
fortassis, nec alienum ab
oratione nostra fuerit. Nam
in Macedonia habitasse fe-
runt Herculis nepotes, Te-
meni filios, qui Argiuorum
regionem, quam hæreditate
acceperant, inter se partien-
tes, atque inuicem dissiden-
tes, coloniâ missâ contentio-
nem omnem ac controuer-
siam sustulerunt. Tùm occu-
parâ Macedoniâ, ac beatâ
generis successione dereli-
ctâ, reges ab regibus dein-
ceps tanquam patrimonium
aliquod eam dignitatem ac-
ceperunt. Ceterùm hos om-
nes collaudare, neque ve-
rum, neque facile esse arbi-
tror. Sed cùm egregij quam-
plurimi fuerunt, ac Græco-
rum morum illustria moni-

menta reliquerunt, tùm Phi-
lippus, atque eius filius cæ-
teris virtute præstiterunt om-
nibus, quotquot Macedoni-
bus & Thracibus impera-
runt; imò & quotquot Ly-
dorum, ac Medorum, &
Persarum, atque Assyriorum
reges extiterunt : si vnum
Cambysæ filium excipias, à
quo à Medis in Persas impe-
rium est translatum. Nam il-
lorum alter primus augere
vires Macedonum aggressus
est; & Europæ maximâ parte
debellatâ, eos imperij sui
terminos constituit, ut ab
ortu quidem ac meridie ad
mare usque pertingeret; à
Septentrione verò Danu-
bium; ab occasu Oricorum
gentem respiceret. Huius
verò filius sub Stagirita Phi-
losopho educatus, ad eam ma-
gnitudine animi cæteris om-
nibus antecelluit, atque etiam
parentem suum imperatoriâ
virtute, audaciâ, virtutum-
que genere omni superavit,
ut minimè sibi viuendum
arbitraretur, nisi & morta-
les omnes & nationes deuin-
ceret. Quamobrem & Asiam
vniuersam victoriis suis lon-
gè latèque peragravit, &
primus hominum orientem
Solem adoravit. Sed cùm

πάντα λαφύρα, Φίλιππος ἐξ οὐτοῦτου
παῖς ἀρετῆ διωγενέτην παύ-
των, ὅσοι πάλα Μακεδονίας καὶ
Θράκης ἤρξαν. οἱ μὲν δὲ ἐργῶν
καὶ ὅσοι Λυδῶν, ἢ Μηδῶν, ἐπερ-
σῶν, καὶ Ἀσσυρίων, πᾶσι μόνος τῶν
Καμβύσου πατρὸς, ὅς ἐκ τῆν Μη-
δῶν ἐς Πέρσας τὴν βασιλείαν
κατέστησεν. ὁ μὲν γὰρ παρὰ τὸν ἐ-
πειροῦ τὴν Μακεδόνων ἀν-
εἴησιν διώταμιν, καὶ τῆν Εὐρώπης
τὰ πλεῖστα καταστρέψαμενος, ὁ-
ρον ἐποίησαντο παρὰ τὸν ἡμῶν καὶ
παρὰ τὸν μεσημβριῶν τῶν θαλάσσιων,
ἀπὸ ἀρκτῶν δὲ, οἱ μὲν, τῶν Ἰερῶν, καὶ
παρὰ τὸν ἑσπέρων τῶν Ὠκεῖον ἔθνος. ὁ
τῆν τῶν αὐτῶν παῖς ὑπὸ τῶν Σπαρ-
εῖτη σοφῶν τεφρόμενος τοσοῦτον
μεγαλοψυχία τῶν ἄλλων ἀπῶν-
των διωγενέ, καὶ προσέτι τῶν αὐτῶν
πατέρω τῆν στρατηγία, καὶ τῆν ἡγε-
ραλεότητι, ἐξ ἄλλας ἀρετῶν
ὑπερβαλλόμενος, ἔκ ἀξίον αὐτῶν
εἶναι καταστρέψαμενος, εἰ μὴ ξυμ-
παύτων μὲν ἀνδρῶν, παύτων
δὲ ἐθνῶν καταστήσεν. Οὐκοῦν τῶν
μὲν Ἀσίδων ἐπῆλθε σύμπασαν
καταστρέψαμενος, καὶ ἀνίσχοντα
παρὰ τὸν ἀνδρῶν τὸν ἥλιον
παρὰ τὸν Ὠκεῖον ἔθνος ὡρμημένον δὲ

Ἐξαπατώμενος οὐ λαιμάγει.
 τὰ πικρὰ γὰρ οἶμα, κρείττον' ἔστι
 καὶ σμυρότερον, ἄρχω πα-
 ραχεῖν τοῖς ἐκγόνοις παρφα-
 νεῖας ποσαύτης, ἢ παρφα-
 βεῖν παρὰ τῶν παρμένων. ἐ-
 πεί καὶ πόλεως μεγίστης οἰκι-
 σίω ἡμέσται κρείττον, ἢ πο-
 λίτω. Ἐλαβεῖν ὀπιουῶ ἀγα-
 θὸν οὐ τὰ πικρὰ καὶ ἀδέεσε-
 ρον. λαμβάνειν δὲ εἰκόσι πα-
 ρὰ τῶν πατέρων οἱ παῖδες, καὶ
 πολῖται παρὰ τῶν πόλεων οἱ
 ἀφορμαὶ πῖνας παρὸς βύδουξιν.
 ὅστις δὲ ἀποδίδωσι πάλιν ἄλλο
 ἐαυτῷ παρμένοις τε, καὶ πα-
 τεράσι μείζονα τιμῆς ὑποθέ-
 σιν, λαμπροτέρων μὲν ἐκεί-
 νω καὶ σμυροτέρων. τοῖς πα-
 τέρας δὲ ἐνδοξότερος ἀπο-
 φάνων, ἔσθ' ὁδὸν καταλίπει
 παρὸς βύρχειας ἀμύλλαν λό-
 γον. ὁδὸν ἔστιν, ὅστις ἐκείνῃ φη-
 σὶ κρείττων γεγονέναι. ἄλλο ἀγα-
 θῶν μὲν γὰρ ἀγαθὸν φιλῶν χρη-
 ὶ δὲ ἄλλο ἐνδοξῶν ἐνδοξότερος
 ἡρόμενος, ἐς ταῦτον ἀρετῆ τῆς
 τύχης πνεύσης, ἔσθ' ὁδὸν δι-
 δωσιν ἀπορῆν, εἰ τῆς βύρχειας
 μεταποιήται.

hic opinione fallatur nemo
 non videt. Etenim præstan-
 tius omninò est, & ad glo-
 riam prædicationemq; ma-
 ius, posteris suis tanti splen-
 doris authorem ac princi-
 pem fuisse, quàm eundem
 relictum à maioribus acce-
 pisse. Quemadmodum vrbis
 amplissimæ conditorem esse
 melius est, quàm esse ciuem:
 & boni aliquid ab alio cape-
 re quàm dare, longè infe-
 rius videtur. Atqui & à pa-
 rentibus liberi, & ciues ab
 vrbibus suis gloriæ ac digni-
 tatis velut primordia quæ-
 dam & occasiones accipiūt.
 Quicumque verò rursus ex fe-
 maiorem quandam honoris
 ac gloriæ segetem maiori-
 bus suis patriæque conciliat;
 quique & illustriorem illam
 ac splendidiorē, & paren-
 tes suos gloriosiores facit,
 hic nullum aliis de nobilita-
 te certandi locum relinquit:
 neque vllus est, qui se eo
 præstantiorem audeat dice-
 re. Nam ex bonis bonum
 nasci conuenit: qui verò ex
 illustribus illustrior oritur,
 cùm in vnum virtus & for-
 tuna conueniunt; nemini
 hic dubitandi locum relin-
 quit, debeatne sibi nobilita-
 tem iure tribuere.

Eusebia igitur, de qua hæc
 instituitur oratio, & filia Cō-
 fulis est, & Imperatoris vxor
 fortis, temperantis, prudentis,
 iusti, optimi, clementis
 & magnanimi. Qui post-
 quam paternam hæredita-
 tem, hoc est, imperium, sibi
 comparasset, ex eiusque, qui
 id violenter inuaserat, ma-
 nibus extorsisset; cùmque ad
 liberos suscipiendos, quos
 honoris ac potentia hære-
 des relinqueret, vxorem vel-
 let ducere, illam ipsam com-
 munionē istâ dignam iudi-
 cavit; cùm propè totius or-
 bis terrarum imperium ob-
 tineret. Quare quod illu-
 strius quæri potest, non mo-
 dò nobilitatis in ea fœmina
 testimonium, sed & reliquo-
 rum omnium ornamento-
 rum, quæ quidem velut do-
 tem quandam afferre secum
 illam oporteat, quæ cum
 principe tanto copulâda sit?
 Cuiusmodi sunt recta quæ-
 dam institutio, scita ac con-
 grua animi prudentia, cor-
 poris vigor, ac species, &
 pulchritudo tanta, vt cæte-
 rarum virginum decor obs-
 curetur: quemadmodum
 splendentia sidera Lunæ iam
 pleno orbe micantis luce
 collustrata, speciem omnem

Εὐσεβία δὲ, ὡς ἦς ὁ λό-
 γος, πᾶς μὲν ὑπὸ πάτου γέ-
 γονε, γαμετὴ δὲ ἔστι βασι-
 λέως ἀνδρείου, σώφρονος, συ-
 νετῆ, δικαίου, χρηστοῦ, καὶ
 παύου, καὶ μεγαλοψύχου. ὅς
 ἐπειδὴ πατρώου οὐσῶν αὐτῆ
 τῶν ἀρχῶν ἀνεκτήσατο, ἀ-
 φερόμενος τῆ βία λαβόντος,
 γάμου τε ἐδέετο, παρὸς παῖ-
 δων ἡμέσιν, οἱ κληρονομή-
 σοισι τῆς ἡμῆς, καὶ τῆς ἐ-
 ξοισίας, ταύτῃ ἀξίαν ἐκρι-
 νε τῆς κρινωνίας, γεγονὼς ἤδη
 σχεδὸν ἡ τῆς οἰκουμένης ἀπά-
 σης κύριος. καὶ τῶν πᾶς δὲ ἡς
 μείζονα ἔπιζητήσατο μαρτυ-
 εῖαν τῆς δὲ; οὐ μόνον ὡς
 τῆς βύρχειας αὐτῆς. ὑπὸ
 δὲ ἀπὸ τῶν ἀπλάς, ὅσα
 χεῖν οἶμα τῶν βασιλεῖ πο-
 σοῦτω σμυροτέρων, κατὰ τῶν
 φερνῶν οἰκοθεν ἔπιφερομένη
 χερμίζειν ἀγαθὰ, παιδείαν ὀρ-
 θῶν, σωέσιν ἐμμελῆ, ἀκ-
 μιλῶ καὶ ὄραν σώματος, καὶ
 κάλλος ποσοῦτον, ὥστε ἀποκρύ-
 πτεσθαι τὰς ἄλλας πύρηνους.
 κατὰ τῶν οἶμα ὡς τῆ σελιῶν
 πληθούσῃ οἱ ἀφανῆς ἀστέρες

καταυραζόμενοι κρύπτουσι πύ-
μορφω. ἐν μὲν γὰρ τούτων οὐ-
δὲν ἔξαρχεῖν δοκεῖ παρὰ χει-
ρωνίαν βασιλέως. πρῶτα δὲ
ἄμα, ὡς παρὰ θεοῦ ἵκνους ἀγαθῶν,
βασιλῆς καλλίω, καὶ σώφρονα
πλάττοντος πύμορφω, εἰς
ταυτὸ συνεληλυθῶτα, πρῶτον
καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς ὀφθαλ-
μων ἐφελκυσσάμενα μέλα ἔλ-
θειον ἤγε πὺν νυμφίον. καλλίος
μὲν γὰρ τῆς οὐκ τῆς ἡμοῖς βοη-
θείας, ἔτι τῆς ἄλλων ἀγαθῶν
οἴμασι φερόμενοι, οὐδὲ ἰδιώτῃ
ἀκρόατον ἰσχυροῖσι πείθειν, πύ-
μορφω γαμήλιον ἀνάλαμ-
πα. ἄμφω δὲ ἄμα συνελ-
θόντα γάμον μὲν ἤρμοσε πολλα-
κίς. ἀπολειπόμενα δὲ τῆς οὐκ
τῆς ἔσπον ἀρμονίας, καὶ χάρι-
τος, ἢ λίαν ἐφάνη ζηλωτά. ταυ-
τα ὅτις ἀμύμον σαφῶς τῆς βασι-
λέας τῆς σώφρονα, φαίλω ἀνείχθη-
τως καὶ πολλακίς βυλθυσάμενον
ἐλέσθαι τὸν γάμον. τὰ μὲν οἴ-
μασι πύμορφω ἀμύμον, ὅσα χεῖρ
δι' ἀκροῦ παρὰ αὐτῆς μαθεῖν.
τεκμηρόμενον δὲ ἀπὸ τῆς μη-
τρὸς πύμορφω ὀφθαλμῶν. ὡς ἡ
eius castitate coniecturam ex

γε. ἀνάλαμ-
πα

ac lumen amittunt. Neque
enim quodlibet ex illis vnum
ac solitariū ad ineundam
illam cum Imperatore con-
iunctionem sufficit: sed vni-
uersa simul (sic tanquam nu-
men aliquod præstantissimo
principi pulchram ac castis-
simam coniugem effingeret)
in vnum coacta eminūs, nec
aspectu ipso duntaxat attra-
ctum, & illectum sponsum
illum longè felicissimum ad-
duxerunt. Siquidem pul-
chritudo generis nobilitate,
cæterisque destituta bonis,
ne priuatum quidem, etiam
libidinibus deditum impel-
lere potest nuptialem vt fac-
cem accendat. Ceterum am-
bo illa in vnum conuenien-
tias licet sepe nuptiarum fœ-
dera per sese coniunxerint;
tamen quoties ab morum
concentu, atque concordia,
& gratia separantur, non ad-
eò præclara, aut commen-
dabilia fuerunt. Hæc cum
optimè cōtinentissimus prin-
ceps noster intelligeret, me-
ritò illum dixerim post lon-
gam consultationem tan-
dem eas sibi nuptias elegisse:
cum; opinor, de ea partim
audisset quæ auditu perci-
pienda fuerant: partim de
illius matre fecisset. De qua

quid cætera commemorare,
ac diutiùs hæere necesse est,
quasi proprium ei ac pecu-
liare præconium desit, de
qua instituenda mihi oratio
est? Hoc vnum tamen ne-
que ad dicendum, neque ad
audiendum nimium difficile
est; genere illam cum primis
Græco, & ab germanis Græ-
cis esse propagatam, eiusque
patriam Macedonia totius
esse metropolim. Quod ve-
rò ad castitatem pertinet,
multò ab ea Euadnen Capa-
nei coniugem, & Laoda-
miam illam Thessalam fuisse
superatam. Nam istæ cum
formosos ac iuuenes, & ad-
huc sponfos coniuges, siue
inuidorum Dæmonum vi,
seu Parcisiu filia secantibus,
amississent, vitam suam præ
amoris vehementiâ profu-
derunt: At illa posteaquam
naturalem vitæ exitum con-
iux sortitus est, quem il-
la vnicum habuerat, dein-
ceps liberis suis affixa, tan-
tam sibi castitatis opinionem
peperit, vt cum ad Penelo-
pen, superstite adhuc & er-
rante viro, iuuenes accede-
rent ex Ithaca, & Samo, &
Dulichio proci: illi nemo
vnquam inuentus sit aut spe-
cie, aut magnitudine corporis, aut robore, atque opi-

τὰ μὲν ἄλλα τῆς δεῖ λέρωντας
ἀφαιρῆσαι, καθάπερ οὐκ ἔ-
χοντας ἴδιον ἐγκάμιον ὡς ἡς
ὁ λόγος, διελεῖν; ἴσως οὐτε
ἴσως οὐτε εἰπεῖν οὐτε ἐπακρο-
σαι πολὺ καὶ ἐργῶδες, ὅτι δὴ
ἡμῶς μὲν αὐτῆ σφόδρα Ἑλλη-
νικόν, Ἑλλήνων τῆς πύμορφω καὶ
πόλις ἢ μητροπολις τῆς Μα-
κεδονίας. σωφροσύνη δὲ ὡς
τε Εὐαδνίω πύμορφω Καπνημέως,
ἔτι Θεσσαλίω ἐκείνῃ Λαο-
δαμίαν. αἱ μὲν γὰρ καλοὶ καὶ
νέοι, ἔτι νυμφίους τοῖς ἀν-
δρας ἀφαιρῆσαι δαμμόνων εἰς
Βασκαίων, ἢ μοῖραν νήμασι, τῆς
ζῆν ὡς ἡδὸν ἀφ' ἧς ἔρωτα.
ἢ δὲ, ὅτι τῆς ὁ χρεῶν τῆς κουε-
διον αὐτῆς ἀνδρα κατέλαβε, τοῖς
παμοῖ σωφροσύνη, ποσὺ-
τον ὅτι σωφροσύνη κλέος αὐτῆ
εἰργάσαντο. ὡς τε τῆς μὲν Πιω-
λόπη ὡς οὐκ ἔπι, καὶ πλανω-
μέου τῆς γήμαντος, ὡς ἡδὸν
τὰ μειράκια μνηστευόμενα ἔκ-
τε Ἰθάκης, καὶ Σάμου, καὶ Δου-
λιχίου. τῆς δὲ, ἀνὴρ μὲν οὐδὲν
καλὸς, καὶ μέγας, ἢ ἰσχυρὸς, καὶ

πλούσιος, ὃς ἑσθ' ἑαυτῶν εἰς λόγους ἐλθεῖν ἑωμέμεινέ ποτε. ἢ θυγατέρα δὲ βασιλεὺς ἑαυτῶν στωικεῖν ἀξίον ἔκρινε. Ἐδράσε τ' ἄγαμον λαμπερῶς μὲν τὰ ἑσπασα. ἔθνη, καὶ πόλεις, καὶ μούσας ἑστῶν. εἰ δὲ τις ἄρα ἐκείνων ἐπακροῦεν ποθεῖ, ὅπως μὴ ἔκ Μακεδονίας ἐκαλεῖτο μὲν τῆς μητρὸς ἢ νύμφη. τίς δὲ ἔσθ' ὁ τῆς πομπῆς ἑσπασ; ἀρμάτων, καὶ ἵππων, καὶ ὀχημάτων. πομπῶν χροσῶ, καὶ χρυσοῦ, καὶ ὀρεχάλκου μὲν τ' ἀρίστης τέχνης εἰργασμένων, ἀτε τῶν παιδικῶν σφόδρα ἀκουσμάτων ἑπιθυμῶν. κατὰ τὸ γὰρ οἶμα, καὶ κινδάρωδον πινος δεξιῶν τ' ἐτέχων. ἔσθ' δὲ εἰ βούλει Τέρπανδρος ἑσθ', ἢ καὶ ὁ Μηθυμναῖος ἐκείνος, ὃν δὴ λόγους ἔχ' ἀγαμονία πομπῆς χρυσάμνον φιλομουσοτέρου τῶν Δελφῶν τυχεῖν, ἢ τῶν ἑσμπλεόντων, ἔσθ' ἑπὶ τῶν Λακωνικῶν ἀκρῶν κρημαθῶναι. ἔσθ' ἑπὶ γὰρ οἶμα τοῖς δυστυχῶν ναύταις ὅσα ἐκείνος ἀπὸ τ' τέχνης εἰργάταρ, αὐτῆς δὲ ἐκείνης ὑπερεώρων, ἔσθ' ἑδεμίαν ὄρεν ἐπιοικῶν τ' μουσικῆς. εἰ δὴ οὕτω

bus commendatus, qui de eo loqui ac mentionem auderet iniicere. Huius ergo filiam dignam coniugio suo Imperator arbitratus est; & nuptias post triumphos illos magnificè celebravit, in quibus gentes integras, ac ciuitates, & Musas conuiuuiis excepit. Iam verò si quis audire illa cupit, quomodo ex Macedonia cum matre spòsa deducta sit; quæue pompæ illius ratio fuerit: in qua currus, equi, & vehicula generis omnis, auro, argento, & aurichalco summo cum artificio exornata splenderent: ***** perinde atque admodum puerilium acroamatum cupiditate ductus; quasi citharædi cuiusdam excellentis artificis. Fingamus verò Terpantrum hunc esse, vel Methymnæum illum, quem ducente Deo memorant in amantio-rem musicæ Delphinum, quàm vectores incidisse, atque ad Laconicum promontorium appulisse. Et enim miseros illos nautas eius artis lucra atque compendia mulcebant; artem verò ipsam iidem illi contemnebant, nec de musica curabant. Iam si quis am-

borum illorum præstantissimum deligat; eique corporis habitum arti suæ consentaneum attribuat; tum in confessum ac theatrum producat virorum generis omnis, ac mulierum, & puero- rum, natura, ætate, reliquo vitæ genere ac statu discrepantium; nonne & pueros statim, & quotquot è viris ac mulieribus horum similes extiterint, vestem eius ac citharæ intuentes, mirum in modum eo spectaculo percussos atque attonitos fore creditis? ac virorum & mulierum imperitissimos quosque, adeoque præter paucos multitudinem omnem de citharæ pulsû suapte ex voluptate ac molestia esse iudicaturam? Cùm interim Musicus quispiam, qui artis regulas ac præcepta calleat, neque misceri ac perturbari carmina voluptatis causâ temerè patiat; & verò succenseat, si quis musicæ modulos corrumpat, neque decenter concentibus vtatur, sed aliter quàm germanæ, ac diuinæ musicæ ratio permit- tat. Quòd si è contrario stare illum artis suæ decretis viderit, neque adulterinam, sed puram ac sinceram volu-

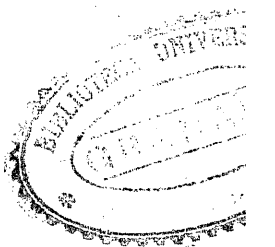
τας τοῖν ἀνδρῶν ἐκείνων τ' κερ-
ταρον ἑπιλεξάμενος, καὶ ἀπο-
δοεῖ τ' ἑσθ' ἑσπασ κόσμον τῆ
τέχνη ἑσπασ, εἶτα εἰς θεῶν
ἑσπασ ἑσπασ ἀγαθῶν πομπῶν
ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, ἔσθ' παῖ-
δων, φύσιν τε καὶ ἡλικία, ἔσθ' τοῖς
ἀλλοῖς ἑπιτηδύμασι διαφε-
ρεθῶν. ἔσθ' αὖ οἶεσθε τοῖς μὴ
παῖδας, ἔσθ' τῶν ἀνδρῶν, ἔσθ' τῶν
γυναικῶν, ὅποσοι τοιοῦτοι, εἰς
τίω' ἑσθ' τα, καὶ τίω' κινδάρω
ἀποβλέποντας ἐσπασ πηρῶν
ἀγαθῶν ἑσπασ τίω' ὄρεν; τῶν ἀν-
δρῶν δὲ τοῖς ἀγαθῶν, καὶ
γυναικῶν πηρῶν σφόδρα ὀλί-
γων ἀπὸν ἑσπασ πηρῶν, ἡδονῆ καὶ
λύπη κρῖνεν τὰ κρούματα; μου-
σικῶν δὲ ἀνδρῶν, τοῖς λόγους ἑξε-
πασ ἀμνον τῆς τέχνης, οὔτε μου-
σικῶν τὰ μέλη τῆς ἡδονῆς
χρῶν φαύλως ἀνέχεσθαι. δυ-
χεραίνεν δὲ ἔσθ' εἰς τοῖς ἑσπασ
τῆς μουσικῆς διαφθείροι, ἔσθ' εἰ
ταῖς ἀρμονίαις μὴ δεόντως χρῶ-
ν, μηδὲ ἐπορῶν τοῖς νόμοις
τῆς ἀληθινῆς καὶ θείας μουσι-
κῆς. ὄρεν τε ἐμμένοντα τοῖς νο-
μοῖσι, ἔσθ' ἑσθ' κινδάρω ἡδονῶν,
κατὰ ἑσθ' δὲ, ἔσθ' ἀκέραιον τοῖς

θεαταῖς ἐργασάμενον, ἀπεισι
 τοῦτον ἐπαίμων, ἔκπληθό-
 μιδος, ὅτι δὴ σὺ τέχῃ μηδὲν
 ἀδίκῃ τὰς Μῦσας τὰς θεάτρας
 ἐξυψέρονε. τὸν δὲ πλὴν ἀλουργί-
 δα, ἔκπλην καθάρων ἐπαμνοῦντα
 ληρῶν οἶεται ἔκδησηται· ἔει-
 μὲν πλείονος τὰ ποιαῦτα διη-
 γείται, λέξει δὲ ἠδίστη κοσμήσῃ,
 καὶ ὀπιλειάνων ὁ φαῦλον, ἔκ-
 ληνὲς τῶν διηγημάτων, γελοίο-
 τερον νομίζετ' ἢ ἄποτορεῦναι
 τὰς κένχρους ὀπιχερωμάτων.
 καθάρσ' οἰμαί φασὶ τὸν Μυρ-
 μηκίδην ἀπὸ πρῶτον τῆ
 Φειδίου τέχῃ. ὁκοῦν ὁδὲ
 ἡμεῖς ἐκόντες αὐτοῖς ταῦτας
 ἄποτορεῦναι τὰς αἰτίας, ἰ-
 ματίων πολυτελεῶν, καὶ δώ-
 ρων πᾶντοίων, ὄρμον τε ἔκτε-
 φάων, καὶ κατὰλογον τῶν ἐκ
 βασιλέως μικρόν ἵνα τῶν
 ἀδόντες· οὔτε ὡς ἀπώτων οἱ
 δῆμοι δεξιούμενοι, καὶ χαί-
 ροντες· οὔτε ὅσα καὶ πλὴν ὀ-
 δὸν ἐκείνῃ λαμπερῇ, καὶ
 ζήλωτῃ γέρονε καὶ ἐνομίῳ.
 ἀλλ' ὅτι τῶν βασιλείων εἰ-
 σω παρῆλθε, καὶ τῆς ἐπώνυ-
 μίας ταύτης ἠξιώθη, ἡ ἄπο-
 τρεῦναι

ptatem spectatoribus præbe-
 re suis, summoperè collau-
 dans illum admiransque dis-
 cederet; quòd sine vlla Musarum
 iniuria in theatro cum
 arte sua versari potuerit.
 Eum verò qui purpuram
 duntaxat ac citharam lau-
 det, delirare, atque insanire
 iudicabit. Qui si pluribus il-
 la describat, & suavissimâ
 oratione ieiunas res ac con-
 temptas exornet, ac perpo-
 liat; ridiculum hunc magis
 existimabit, quàm qui in
 tornando ac cælando milio
 laboret: quod Myrmecidem
 fecisse narrant, cum aduer-
 sus Phidiæ artificium con-
 tenderet. Quare neque nos
 vltro iis criminationibus ob-
 iiciemus, vt exquisitarum
 vestium ac donorum generis
 omnis, & monilium, ac co-
 ronarum ab Imperatore mis-
 farum ingentem quandam
 catalogum instituamus; nec
 quemadmodum venienti illi
 populi excepturi & gratu-
 lantes obuiam procefferint:
 neque cætera, quæ per to-
 tam viam eximia ac præ-
 clara facta sunt, & ex more
 suscepta. Posteaquam verò
 in regiam introducta est, at-
 que Imperatricis nomen est
 adepta, quod tandem pri-
 mum

mum illius opus extitit: quod
 secundum? quod denique
 tertium? aut deinceps, plu-
 ra vt his adiiciamus? Neque
 enim, tametsi dicere admo-
 dum multa velim, atque in-
 numeros de ea re libros con-
 scribere, rerum gestarum co-
 piam assequi me dicendo
 sperem: quot nimirum illius
 egregia facta, prudentiæ,
 mansuetudinis, castitatis, hu-
 manitatis, æquitatis, libera-
 litatis, cæterarum denique
 virtutum testimonium lon-
 gè illustrius dederunt, quàm
 quod de ea prædicare nostra
 hæc sibi proposuit oratio; &
 illos docere, qui ex factis
 ipsis dudum illud habent
 perspectum, ac cognitum.
 Neque tamen etsi difficile il-
 lud esse, vel potius obtineri
 nullo modo posse videatur,
 par est de omnibus tacere
 penitus; sed eniti potius vt
 pro viribus de iis sermonem
 instituere conemur: atque
 vt prudentiæ quidem argu-
 mentum illud habeamus;
 adeoque virtutum omnium,
 quòd coniugem suam ita er-
 ga se affectum atque obstri-
 ctum sibi reddiderit, quem-
 admodum ab honesta & e-
 gregia vxore fieri consenta-
 neum est. Nam cum in Penelope multa laude digna

τον ἔργον ἐκείνης γέρονε; καὶ αὐ-
 τῆς δούτερον; καὶ ἐπὶ αὐτῇ πε-
 τον; πολλὰ δὲ μάλα ὁ ἐντε-
 ρον; οὐ γὰρ εἰ σφόδρα λέγειν
 ἐθέλοιμι, καὶ μακρῶς ἄπο-
 τρεῦναι βίβλους ξυμπλέσαι, ἀρ-
 κέσθιν ἄπολαμβάνω τὰς πλη-
 ῆς τῶν ἔργων, ὅσα ἐκείνης φέρ-
 νουσιν καὶ σωφροσύνη, καὶ σωφρο-
 σιών, ἔκφιλανδραπίαν, ἐ-
 πείκειν τε, καὶ ἐλευθεριότητα,
 καὶ τὰς ἄλλας ἄρετας ἔξεμῆ-
 τήρησε λαμπερότερον, ἢ νῦν ὁ
 πρῶτον περὶ αὐτῆς λόγος δη-
 λουῖν ὀπιχερεῖ· καὶ ἐκδιδάσκειν
 τοῖς πάλαι ἀρετῇ τῶν ἔργων ἐ-
 γνωστότας. οὐ μὲν ὅτι ἐκείνη
 δυσχερὲς, μάλλον δὲ ἀδύνατον
 ἐφαίη, πάντελεως ἀξίον ἄπο-
 τρεῦναι ἀποτόρεῦναι· πε-
 ρεῖσθαι δὲ εἰς δύναμιν φέρ-
 ζειν αὐτῶν· καὶ τῆς μὲν φρονή-
 σεως ποιῆσθαι σημεῖον, καὶ τῆς
 ἄλλης ἀρετῆς πάσης, ὅτι τῆ
 μαντα διέθικεν οὕτως περὶ αὐ-
 τῆς, ὡς ἄπο οὐκ ἀξίον γυναικα
 καλῶ ἔκφρασθαι. ὥστε ἔργον
 τὸ Πηνελόπης πολλὰ καὶ ἄλλα

νομισας ἐπαίων ἀξια, τῆσ' ἐν
 τοῖς μέλισσιν γαμμάζω, ὅτι δὴ τ'
 αἰδέσθαι λίαν ἐπέειπε γέργαν ἐ
 ἀγαπᾶν αὐτῷ, ὑποφορῶντα
 μὲν, ὡς φασι, δαμνόνων γάμψον
 ἀπιμύζοντα δὲ ἢ μείον τι τῆσ'
 Φαμάκων συγγένειαν. καὶ τοῖσιν εἰ-
 ρην αὐτῶν πᾶσαι ἐρωτικῶς, Κα-
 λυψῶ, καὶ Κίρκῃ, καὶ Ναυσικίᾳ.
 καὶ ἡ αὐταῖς τὰ βασιλεια παλ-
 κια, καὶ κήπων τινῶν καὶ ποτα-
 μῶν ἐν αὐταῖς πεφυτευμένων
 μέλισσιν ἀμφιλαφῆσι, καὶ κατα-
 σκίοις τοῖς δένδροις, λεμόνες δὲ
 αἰθέσι ποικίλοις, καὶ μαλακῇ τῇ
 πῶτα βρύοντες. [ὑδαπι λυκαῶν.]

Κρίνωσι δ' ἐξείης κίσυρες ῥέον
 ἐπέτηλθ' ὡς τῆσ' οἰκίαν ἢ μελίσ-
 σιν ἠβασα, σαφυλῆσ' οἶμα τῆσ' ἡμ-
 νίας, βελτομῶν τοῖς βότρυσι. καὶ
 ποταμοῖς Φαμάξιν ἕτερα ποταμῶ-
 να, πλὴν ὅσων πολυτελέστερα ἀτε-
 οἶμα ποιητῶν ζῶν τέχνη, τῆσ' αὐ-
 τοφωδῶν ἢ ἀπὸν μείζονα χάριτος,
 καὶ ἢ πῶν ἐπὶ ἐδόκει ἐκείνων ἐρα-
 σμια. τῆσ' ὑφῆσ' αὐτῶν καὶ πλάττω,
 ἐπὶ ποσῶν τῶν ποταμῶν νήσους ἐκεί-
 νας εἰρήνης, καὶ ἡσυχίας, πῶν ἢ κ
 αὐτῶν ἢ τῆσ' ἡθῶν δοκεῖ, ποσῶν ἀνα-
 λλάττω πόνους, καὶ κινδύνους, καὶ ἐπὶ

fuisse iudico, tum illud præ-
 cæteris admiror, quod in vi-
 ro suo tam ardentem sui a-
 morem excitavit, ut diuinas
 etiam nuptias, uti ferunt,
 contemneret, nec minus
 Phæacum affinitatem respu-
 eret. Quanquam Calypso,
 Circe ac Nausica miro-
 eum amore prosequerentur:
 quæ omnes regias habebant
 magnificas: in quibus horti
 erant, ac nemora umbrosis
 & opacis arboribus confita:
 prata verò variis floribus, ac
 molli gramine conuestita.

*Quatuor hinc manant fontes
 lucentibus undis.*

Circum ædes verò domesti-
 ca vitis adolefcebat, cuius
 generosa plantaria racemo-
 rum ubertate incuruesce-
 rent. Mitto reliqua, quæ
 eiusmodi apud Phæacas e-
 rant plurima, atque aliquan-
 tò etiam exquisitiora: quæ
 quidem, utpotè artificiosè
 facta, minùs quàm nativa
 gratiæ ac leporis habebant,
 minùsque iucunda videban-
 tur. Nam quod ad delicias
 illas & opes attinet, ac tan-
 tam insularum illarum tran-
 quillitatē ac quietem, quem
 tandem non cessurum facilè
 puramus, qui tot labores ac
 pericula tolerasset, & maio-

ra his etiam expectaret; non
 mari solùm, sed domi insu-
 per, ubi aduersus centum iu-
 uenes ætate florentissimos
 soli certamen erat ineun-
 dum; quod ne apud Troiam
 quidem illi vnquam accide-
 rat? Quamobrem si quis
 hunc in modum ludens V-
 llysem interrogaret: Quid
 tu tandem, orator sapientif-
 sime, vel imperator, vel
 quocunque te nomine ap-
 pellari oporteat, tot labores
 spontè fuscipiens, cum felix
 esse possis ac beatus, & im-
 mortalis etiam (si vlla Caly-
 psonis promissis adhibenda
 fides est:) tu, inquam, me-
 lioribus deteriora præferens,
 tam multas tibi ærumnas im-
 posuisti; neque in Scheria
 domicilium collocare vis,
 ubi tot erroribus ac periculis
 adhibere modum, ac libera-
 ri possis: sed contrà domi
 bellum capeffere, & alia
 quædam certamina, ac pe-
 regrinationem obire consti-
 tuis nihilo, ut apparet, prio-
 re faciliorem ac leuiorem?
 Ecquid igitur ad ea respon-
 surum illum creditis? Non-
 ne istud utique dicturum:
 quænam adire Penelopen,
 ac cum ea versari cupiat; ei-
 dem certamina, & expedi-

ὑποφορῶντα δεινότατα πείσεσθαι,
 τὰ μὲν ἐν θαλάττῃ, τὰ δὲ ἐπι-
 τῆσ' οἰκίας αὐτῆσ' ἑκατὸν
 νεολίσκεσιν ἠβασάσθαι δὲ μέλισσιν
 μόνον ἀγωνίζεσθαι μέλλοντα,
 ὅσῳ σὸς δὲ ἐν Τροίᾳ ἐκείνω
 ποτὲ σωλιώρηθῃ; εἰ τις οὖν ἐ-
 ροιστὸν Ὀδυσσεῖα παύσων ὡ-
 δὲ πως. τί ποτε, ὦ σοφώτατε
 ῥήτορ, ἢ στρατηγέ, ἢ ὁ, ὡς γρη-
 σε ὀνομαζέσθαι, ποσούτοις ἐκείνων
 ὑπομεινας πόνους, ἐξὸν ἐπὶ
 ὄλβιον, καὶ βυδαμόνα, τυχόν
 δὲ καὶ ἀθάνατον, εἰ τι γρη-
 ἐπαγγελίας Καλυψίδος πεισέσθαι,
 σὺ δὲ, ἐλθόμενος τὰ χεῖρα ποσῶν
 τῆσ' βελτομόνων, ποσούτοις αὐτῶν
 ποσῶν τῆσ' ἡμῶν πόνους, σὸς δὲ ἐπὶ τῆσ'
 τῆσ' σαυτῶν Χερειδῶν καταμει-
 ναί ἐθέλησας. ἐξὸν ἐκείνων ποσῶν
 παυσάμενον τῆσ' πλάττω, καὶ τῆσ'
 κινδύνων ἀπὸν ἀλλάσθαι. σὺ δὲ
 ἡμῶν ἐπι τῆσ' οἰκίας ἐγνωσ στρα-
 τεύεσθαι, καὶ ἀθλοῖσιν δὴ τινῶν, καὶ
 ἀποδημίᾳ ἕτεραν ἐκτελέσθαι, ἐπὶ
 τῆσ' ποσῶν, ὡς γρη τῶν εἰκῶν, ἀπο-
 νωτέραν, ἢ δὲ κρυφότεραν. τί δὲ
 οὖν οἶεσθε ποσῶν τῶν ἐκείνων εἰ-
 πεῖν ἔχθαι; ἀρ' ἐχθὸν τῆσ' Πηνε-
 λόπῃ σωλιώρηθαι ἐθέλων, ἢ δὲ ἀθλοῖσιν

αὐτῆ καὶ τῆς φρασεύας χρεῖντα
διηγήματα φέρειν ὑπέλαβε τῶν
πάποι καὶ τῆ μητέρα πεποίηκεν
αὐτῶν πρῶτον ὅσα μεμνηῖσθαι
παύτων, ὧν τε εἶδε θεαμάτων,
καὶ ὧν ἠχουσαν ἀκουσμάτων,

Ἰνα καὶ μετόπιθε τῆ εἴπησθα
ζωακί,

Φησὶν. ὁ ὃ ἔδενός ἐπιλαθόμενος,
ὅτι τῶν ἄφικετο, καὶ τῆ μει-
ρακίων τῆ ὅτι τῆ βασιλίδι κω-
μαζόντων ἐχράτῃ ξὺν δίκῃ, πάλ-
τα ἀθρόως αὐτῆ διηγείτο, ὅσα τε
ἔδρασε, καὶ ὅσα ἀνέτη καὶ εἰ δὴ
πὶ δῆλο ὑπὸ τῆ χροσμῶν αἰαπει-
δόμῃος ἐκτελεθῆν διενόητο. ἀπόρ-
ρητον ὃ ἐποίητο πρὸς αὐτῶν ἔδῃ
ἐν, ἀλλ' ἠξίς κεινωνὸν γίνεσθαι τῶν
βυλαμάτων, ἔδ' ὅ, πὶ πρῶκτέον
εἶη σιωποῖν, καὶ σιωξέσθαι εἰσὶν.
ἄρα τῶν ὑμῖν τῆ Πίωελόπης ὀ-
λίγον ἐγκώμιον δοκεῖ; ἢ εἰ δὴ τις
ἄλλη τῆ ἐκείνης δρεπὶν ἄφρ-
βαλλομένη, γα μετῆ τε ἔσα βα-
σιλέως ἀνδρείας, καὶ μεγαλοψύ-
χου, καὶ σώφρονος, ποσαύτην βί-
νοιαν αὐτῆς ἐνεποίησε ὡ γήμαν-
πὶ, συγκερασαμένη τῆ πρῶτῆ τῆ
ἐρώτων ἐπιπνεομένη φιλία τῆ
ἐκ τῆς δρετῆς, κατὰ τῶν ῥεῖμα

ἡ. ἐπὶ τῆ
βασιλίδι

tiones, quasi iucundissimas
narrationes, se allaturum ar-
bitrari. Propterea & matrem
eius cohortantem induxit,
vt omnium, quæcunq; vsur-
passet visu aut auditu di-
gna, meminisset:

Vxori (inquit) vt possis hæc
deinde referre.

Atque is nullius oblitus om-
nino, simul atque domum
peruenit, & adolescentes il-
los reginæ procos iure sustu-
lit, ei cuncta simul exposuit
quæ fecerat, aut perpeffus
fuerat; ac quicquid aliud ex
oraculo perficere in animo
habebat: nec vlla de re cæ-
lare illam voluit; sed confi-
liorum participem adhibuit,
vt quid facto opus esset com-
muniter excogitaret, atque
inueniret. Vtrum verò Pe-
nelope ad prædicationem
exiguum illud putatis, aut si
quæ alia mulier est, quæ il-
lam virtute superet? quæ
Principis fortis, magnanimi
& temperantis vxor tantum
in eo erga se benevolentia
conciatit, vt cum affectu il-
lo, qui ex amore solet affla-
ri, suæ insuper virtutis ille-
cebram coniungeret; quæ
præclaris atque egregii ani-
mis tāquam diuini quod-
δαιον ἐπιφροσιν, καὶ τῆ ἀγαθαῖς,

dam profluuium immittitur.
Hæc enim duo sunt amoris
inuitamenta & amicitia ge-
nera: ex quibus illa æquali-
ter hauriens, in consiliorum
omnium societatem recepta
est, ac naturâ clementem, &
ad humanitatem ac facilita-
tem propensum principem
ad ea quæ naturæ eius con-
sentanea sunt, vti par est,
magis ac magis impellit, &
iudicium capitis venia com-
mutat. Quocirca nemo quæ-
quam cōmemorare potest,
cui vel meritò vel præter
meritum Imperatrix illa ma-
ioris alicuius, aut minoris
pœnæ, ac supplicij causam
attulerit. Athenis quidem
olim ferunt, cùm patriis le-
gibus vterentur, ac domesti-
cis institutis viuerent; quo
tempore magna illorum erat
& amplissima ciuitas; si par
reo cum accusatore suffra-
giorum numerus esset, tùm
Minerux suffragio ei qui
condemnandus esset, ad-
iuncto, vtrumque ab omni
crimine liberatum; ac tam
eum qui crimen intulerat, ab
calumniæ suspicione; quàm
eum qui accusatus fuerat,
ab obiecto crimine liberum
immunemq; recessisse. Hanc
perhumanam suauemque legem, quæ in iis iudiciis reti-

καὶ γυμνασίας ἡμετέρας; δύο γὰρ δὴ
τῶν δὲ τινε πειθῶ τε καὶ ιδέα φι-
λίας ἔσον· ὧν ἠδὲ κατ' ἴσον ἀρυ-
σαμένη, βουλομένη τε αὐτῶν
γένετο κοινωνός, καὶ πρῶτον ὄντα
φύσῃ τὸν βασιλέα, καὶ χροσόν,
καὶ βίγνῶμονα πρὸς ἀπεφουκε
" πρῶτα καλῶ μάλλον ἀρετῶν
τῶν, καὶ πρὸς συγγνώμῃ τῶν
δίκῃν τρέπει· ὥστε οὐκ αἰ τις
εἰπεῖν ἔχοι, ὅτι γέρονε ἢ βασι-
λὶς ἢ δὲ ἐν δίκῃ τυχόν, ἢ καὶ πα-
ρὰ δίκῃν αἰτία τιμωρίας, καὶ
κράσεως μικρῆς ἢ μείζονος.
Ἀθῆνῃσι μὲν οὖν φασιν, ὅτε
τοῖς πρῶτοις ἔθεσιν ἐχρῶντο, καὶ
ἔξω τῶν οἰκείων πειθόμενοι νό-
μοις, μετὰ τὴν ἐπολυδύροσ-
πον οἰκωῶτες πόλιν, εἶποτε τῶν
δικαζόντων αἰ ψῆφοι κατ' ἴσον
χρῶντο τοῖς φεύροισι πρὸς τοῖς
διώκοις, τῆ τῆ Αθῆνῶν ὅτι πὶ-
θεμένη τῆ δίκῃν ὀφλήσθαι
μέλλοντι, ἀπολύθαι ἀμφὶ τῆ αἰ-
τίας· τῆ μὲν ἐπάγοντα τῆ κατηγ-
είδαι, τῆ δὲ δοκεῖν εἶη συκοφαντῶν
τῆ ὡς εἰχῆς, τῆ δὲ δοκεῖν ἐνοχλῶν εἶη
τῆ πονηρῶν ματι. τῆτον δὴ φι-
λαδύροσπον ὄντα, ἔχοντα τῆ
χρεῖντα τῆ

ἡ. πρὸς κα-
λεῖν, &
τρέπειν

νόμον ὅτι τῶν δικῶν, ἀς βασιλεὺς κρινῆ, σωζόμενον, παρότερον αὐτῆ κατήσθην. ἔγδ' αὖ ὁ Φεύρων πρὸ ὀλίγων ἔλθῃ τιῶ ἴσῳ ἐν ταῖς ψήφοις λαχεῖν, πείθῃ τ' ἑσθ' αὐτῷ δέησιν παρορθεῖσα, καὶ ἰκετηρίαν, ἀφείναι πᾶν τῶς τῆς αἰτίας. ὁ δὲ ἐκὼν ἐχόντι τῶ θυμῷ χρεῖζεται τὰ τοιαῦτα. καὶ ἔ, καὶ αὖτ' Ὁμηροῦς φησιν, ἐκβιαζόμενος τῶν τ' ἡμετέρας ὀμολογεῖ, ὅτι ξυγχωρεῖν καὶ δίδωσιν ἐκὼν, ἀέκοντι γέ θυμῷ. καὶ τυχόν ἔκ' ἀτοπον, χαλεπῶς καὶ μόλις τὰ τοιαῦτα ξυγχωρεῖν καὶ ἀνδρῶν ὑβριστῶν καὶ ἀλαζόνων. ἔδὲ γὰρ εἰ σφόδρα ὀπιτηδίοι ἡνέες εἰσι πάθειν κακῶς, καὶ χρεῖζεσθαι, τουτοῖς ἐν πᾶσι δὲ ἀπολέσθαι χρεῶν. ὁ δὲ καὶ ἡ βασιλὶς ἡδὲ ξιωνοῦσα, κακὸν μὲ ἔδεν ἔτε ἡτήσεν ἀπὸ ποτέ ἡνι, ἔτε κέλασιν, ἔτε ἡμωρεῖαν ἐπαλαγεῖν, ἔχ ὅπως βασιλεία ἡνός, ἡ πόλει, ἀλλ' ἔδὲ οἰκία μᾶ τῶ πολιτῶν. παρορθεῖν δ' αὖ ἔγωγε ταρρῶν βῦμαρα, ὅτι μηδὲν ψεδδός φημι, ὡς ἔφ' ἐφ' ἐνός ἀνδρός ἡ γυναῖκός μᾶς ὅστιν αὐτῶ αἰτιάσθ' ξυμφορᾶς τῶ τ' τυχεύσης. ἀγαθὰ δὲ

netur, de quibus Imperator cognoscit, multò illa mitiorem ac benigniorem facit. Nam ubi reus ipse non parerem omninò suffragiorum numerum sortitus est; tùm illa precibus suis interpositis apud eum effecit, vt omnibus illum criminibus absoluat. Is autem spontè ac volens eiusmodi gratiam indulget, neque, quod ab Homero dictum est, ab vxore ad assensum coactum se dicit dare ac concedere illud vitrò, sed inuito animo. Ac forsitan haud absurdum est ea difficulter atq; agrè contumeliosis & arrogantibus viris concedere. Neque verò si qui supplicii ac pœnis maximè digni videantur, eos omninò perdere ac profligare conuenit. Quod cùm hac Imperatrix animaduerreret, nihil vnquam mali cuiquam, aut pœnæ, aut supplicij inferre voluit, non dicam regno alicui, aut ciuitati; sed ne ciuium quidè familiæ. Dicam & illud audaciùs: quòd (neque enim id falsò me dicturum confido) ne de vno quidem viro, vel muliere accusare quisquam potest, cui vel minimam calamitatem consciuerit. Contrà verò,

quænam commoda, ac quibus conciliet & conciliauerit haftenùs, libenter ego pleraque singillatim enumerando percenscam; veluti quod hic illius beneficio paternam hæreditatem obtineat: ille lege sibi debitas pœnas effugerit: alius maximum in salutis discrimen adductus, ab omni calumnia liberatus sit: innumeri denique honores ac magistratus adepti sint. Quæ quidem nemo omnium est qui falsò à me dici censeat, tametsi nominatim singulos enumerem. Verùm illud vereor, ne exprobrare cuiquam suas ærumnas videar; neque tam illius virtutum præconium, quàm alienarum miseriarum descriptionem instituire. Et tamen tãtorum ac tam egregiorum facinorum argumētum nullum adferre, palàmque proponere, nouum profus & inusitatum videtur, ac de commendationis nostræ fide derogare. Quamobrem aliis prætermisissis, quæcunque & à me sine inuidia prædicari, & honestè ab illa posunt audire, deinceps explicabo. Nam postquam coniugis erga se beneuolentiam, quasi splendidissimam operis

ὄσα, καὶ οἱ ἡνίας δροῖ καὶ ἔδρασιν, ἡδέως αὖ ἡμῖν τὰ πλεῖστα ἐπ' ἰθμησάμην κατ' ἔκαστα ἀπαγγέλλων. ὡς ὁδὲ μὲν τ' παρορθεῖν δι' ἐκείνῳ νέμεται κληῖρον, ἐκείνος δὲ ἀπηλλάγη ἡμωρεῖας, ὀφλήσας τοῖς νόμοις. ἄλλος συκεφαντίαν διέφυγε, πρὸ ὀλίγων ἔλθῶν κινδύου. ἡμῶς δὲ ἔτυχον καὶ ἀρχῆς μύριοι. καὶ ταῦτα ἔστιν ὅστις ἐμὲ ψεύδεσθαι τῶ ἀπῶτων φήσῃ, εἰ καὶ ὀνομαστὶ τοῖς ἀνδρας καταλέγοιμι. ἀλλ' ὀκνῶ, μὴ ἡσιν ἐξονειδίξω δόξω τῶ συμφορᾶς, καὶ ἔστιν ἔπαμνον τῶ τῶ τῶ ἀλλοτεῖων συγγραφεῖν ἀτυχημάτων. ποσούτων δὲ ἔργων μηδὲν τῶ ἀγαθῶν, μηδὲ εἰς ὅ ἐμφανῆς ἀγῶν τεκμήριον, καμὸν πως εἰ δόκει, καὶ ἔς ἀπίστην ἀγῶν τ' ἔπαμνον. ἔσοιῶ ἐκείνα πρᾶγματοσάμηνος, ὅποσα γέ μοι εἰπεῖν ἀνεπίφθορον, ταῦτα τε ἀκρῶν καλῶ, λέγοιμι δὲ ἡδὲ. ὅτι γὰρ τιῶ τῶ γήμαν. καὶ δὲ τὸς βῦνοιαν τηλαυγέσαστον παρορθεῖσασπον, καὶ τ' ἔσφον Πίνδαρον, faciem, vt sapiens Pindarus

ἄρχοντι τῶν ἔργων ἕτερο, γέ-
 νος τε ἀπὸ δούλων, καὶ ξυμφένης
 ἐπέπλεσε ἡμῶν. τοῖς μὲν ἡδὴ
 γνωστοῖς, καὶ παροφθαλμοῖς
 ὅτι μείζονα ἀγούσα παρὰ
 ἑξέων, καὶ ἀποφύλασσα μεγα-
 ελοῦς καὶ τιμωτοῦς, βασιλεὺς τ'
 ἐποίησε φίλους, καὶ τῆς βύτυ-
 χίας τῆς παρούσης ἔδωκε τιμὴν
 ἀρχῆς. καὶ γὰρ εἴτω δοκῶσιν,
 ὡς παρ' οὖν ἀληθῆς, δι' αὐτοῖς
 ἡμεῖς, ταύτη γὰρ οἶμα παρ-
 αθήσει τ' ἐπαμνον. δηλον γὰρ ὅτι
 μὴ τῆς γῆρας κοινωνία μόνον,
 πολὺ δὲ πλέον ἀρετῆ φανε-
 ραίμεθα. ἢ μείζον ὅτι οἶδα
 ὅπως ἡς ἐγκάμιον ἔρξ. παρ'
 μὲν τοῖςδε γέρονε τοιάδε. ὅσοι ὅ
 ἀγαθῆς ἐν ἀφ' νεότητι τῆ
 γνωριάζονται καὶ ὅπως οὖν ἐ-
 δέοντο, τούτοις ἐλάττωνας διέ-
 νειμε ἡμῶν. ἀπέλιπε δὲ οὐ-
 δὲν ἀνεργεῖσα ἑμπεδωθεῖς. ἔ
 ἢ τοῖς ξυμφένοι μόνον ἑσαυτὰ
 ἔδρασαν ἀγαθὰ, ξενίαν δὲ ὅταν
 παρὰ τοῖς ἐκείνης πατέρας ὅ-
 παρὰ ξασσῶν ἔγω, ὅτι ἀλόγητον

ἐ. ἀλόγητον

quibuscum parentibus suis hospitiū societatem interces-
sisse cognouerat, ne illud

ait, collocasset, suum illicd
 genus omne cognatōsq; suos
 honoribus & dignitatibus
 auxit. Quorum qui iam il-
 lustres erant, & atate pro-
 uectiores, maiorum ad mu-
 nerum administrationē pro-
 uehens, & fortunatos ac
 beatos efficiens, ad impera-
 toris amicitiam adduxit, &
 ad felicem illam, quā in præs-
 entia fruuntur, cōditionem
 ac statum excitauit. Quam-
 uis enim, uti reuera sunt,
 per se cari videantur, & ho-
 nore digni; tamen idipsum
 laudis illius accessio est, quod
 ex eo manifestum sit non
 tam istud communioni ge-
 neris & sanguinis, quàm vir-
 tuti esse concessum: quo
 nullum maius adferri præ-
 conium potest. Hęc quidem
 in eiusmodi homines ab ea
 collata sunt. Sed quicunque
 per atatem nondum erant
 cogniti; quique innotescere
 vtcunque studerent, his in-
 feriores honores impertiit:
 nec quidquam pratermisit,
 quin vniuersos beneficiā
 suā complecteretur. Neque
 verò de iis tantum benè me-
 rita est, qui secum erant co-
 gnatione coniuncti; sed etiā
 quo

quo fructu contigisse, quos
 non secus ac confanguineos
 in honore habet ac pretio.
 Et quidem quotquot Patris
 amicos fuisse credidit, vni-
 uersis exquisita quædam a-
 micitiæ præmia concessit.
 Ego verò, quoniam orationi
 meæ, perinde atque in iudi-
 cio, signis atque argumentis
 opus fore video, ego me-
 metipsum testem illi ac lau-
 datorem producam. Sed il-
 lud interim peto, ne vobis
 testimonium illud meum sit
 suspectum; ac ne priusquam
 omnia didiceritis, mihi ob-
 strepere velitis. Hoc ego iu-
 ratur confirmo, nihil me fal-
 sum aut confictum allatu-
 rum; vos autem etiam iniu-
 rato mihi fidem habebitis,
 cum citra adulationem om-
 nia prædicem. Etenim om-
 nia iam habeo, Dei atq; Im-
 peratoris beneficio, tam hu-
 ius nimirum quàm coniugis
 voluntate concessa; quorum
 gratiā adulari quispiam, at-
 que uti eiusmodi oratione
 vellet; ideòque si antè istud
 dicerem, quàm hæc essem
 affectus, tum mihi forsitan
 cauenda esset iniqua illa sus-
 picio. Nunc cum in ea sim
 fortuna constitutus, & illius
 in me merita ac beneficia

ἀφῆκε τοῖς κτησαμένοις. ἡμῶν
 δὲ, οἶμα, καὶ τούτοις κατὰ παρ'
 ξυμφένης. καὶ ὅσοις τῆ πατρὸς
 ἐνόμισε φίλους, ἀπαντὶ ἐνειμε
 τῆς φιλίας ἐπαθλα ἡμῶν.
 ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴ μοι τεκμηρίων,
 κατὰ παρ' ἐν δικαστηρίῳ τ' ἄ-
 ρον ὁρᾷ δεόμηνον, αὐτὸς ὅμιν
 ἐμμετὸν τούτων ἐκείνων μάρτυ-
 ρα καὶ ἐπαμνέτιον παρ' ἐξομα.
 ἀλλ' ὅπως μοι μήποτε ἑσθ-
 δόμοι τιμὴν μάρτυριαν παρ' ἐ-
 πακοδομα τῶν λόγων ἀφαι-
 ρήσονται. ὁμνημι ὅμιν, ὡς οὐ-
 δὲν ψεύδους ὁρᾷ πλάσμα ἐρᾷ.
 ὅμεις δὲ καὶ ἀνωμότατα πιστεύ-
 σετε, πᾶντα ἢ κολακείας ἐνεκα
 λέγοντι. ἔγω γὰρ ἡδὴ τῆ θεοῦ δι-
 δόντος καὶ τῆ βασιλέως ἀπᾶντα
 παρ' ἀγαθὰ, αὐτῶν τε, οἶμα, ἔ
 αὐτῆς ταύτης ἑμπεδωθιμου-
 μένης, ἑσθ' ὅτι ἡμῶν ἡς κολα-
 κείων ἀπᾶντα ἀφῆ ῥήματα.
 ὡς τε, εἰ μὲν παρ' τούτων ἔλε-
 γον, ἴσως ἐχρῆν ὁρᾷ δεῖν τ' ἀ-
 δικον ἑσθ' ἡμῶν. νῦν δὲ ἐν ταύ-
 τη γέρονος τῆ τύχη, ἔ ἀπο-
 μνημονόων τῶν ἐκείνης εἰς ἐ-
 μμετὸν ἔργων, παρ' ἐξομα ὅμιν
 in me merita ac beneficia

Ec

της βίηνωμοσεύης μὲν ἐμαυτῶ
σημείον, μὲν τῷ δὲ ἀληθῆς
ἢ ἐκείνης ἔργων, πτωθάνομαι
γὰρ δὴ καὶ Δαρδάνου, ἕως ἐπὶ δορυ-
φόρου τῷ τῶ Περσῶν μονάρχου,
τῶ Σαμίῳ ξένῳ καὶ τῶ Αἴ-
γυπτιῶν ξυμβαλῆν φέροντι τῶ
αὐτῶ, καὶ λαβόντα Φοινικίδα
πινά δῶρον, ὃ σφόδρα ἐπεθύ-
μαι, πινά Σαμίῳν ὕπερον ἀντι-
δοῦναι τυραννίδα, ὁπλιῶνα οἰ-
μαί τῆς Ἀσίας πάσης κύριος κα-
τέστη. εἰ δὴ καὶ αὐτὸς πολλὰ μὲν
πρὸ αὐτῆς, ὅτε ἐπὶ τῆν δέξιν ἐν
ἡσυχίᾳ, τὰ μέγιστα δὲ δι' αὐτῶ
καὶ τῶ ἡγεμόνου, καὶ μεγαλό-
φρονος βασιλέως λαβὼν, ὁμο-
λογοῦμαι τῶ μὲν ἀντιδοῦναι τῶ
ἴστω λείπεσθαι. ἔχῃ γὰρ οἶμαι
ξυμπόδυντα πρὸ αὐτῶ τῶ καὶ ἡμῶν
χρησασαμένου λαβούσα, τῶ βί-
λασθαι δὲ πινά μνημῶν ἀπα-
νατον ἐν αὐτῇ τῶ ἔργων ἡμέ-
ρα, ἔς ἐς ὑμᾶς ταῦτα ἀπαλ-
γέλλῃν· τυχὸν ἔστω ἀγνωμονέτε-
ρος φανόμεν τῶ Πέρσου· εἴπερ
εἰς τῶ γνώμῃν ὁράντα χεῖν κρί-
νειν, ἀλλ' ἔχῃ ὅτῳ πρὸ ἔργων ἢ τύχη

denda quòd ei fortunæ beneficio datum est, ut acce-

manitatis illius iudiciū pro-
feram, & rectè ab ea gesto-
rum verissimū testimonium
adducam. Nam Darium il-
lum audio, cùm adhuc Per-
sorum regis Prætorianus es-
set miles, in Samium hospi-
tem apud Ægyptum exul-
tantem incidisse; à quo cùm
purpuream vestem, cuius ad-
modum desiderio flagrabat,
muneris loco accepisset, vi-
cissim ei Samiorum tyranni-
dem contulisse; cùm totius
Asiæ principatum obtinuis-
set. Itaque si & ego qui ab
ea quamplurima acceperim,
cùm mihi adhuc quietè ac
tranquillè vivere liceret, &
per eandem ab optimo &
magnificentissimo Impera-
tore sim maxima consecu-
tus, hoc vltro fatear, parem
me gratiam non posse repen-
dere: (cùm videlicet vniuersa
sint in eius potestate ab
eo tradita, à quo sunt in nos
illa translata) sed illud tamen
profitear, velle me, ut per-
petuam beneficiorum eius
memoriam conseruem, apud
vos illa prædicare, non mi-
nus Persarum illo rege gra-
tus forsitan videbor: si mo-
dò ex voluntate æstimanda
tota resest, non ex eo pen-

ptam gratiam cumulatissimè
posset referre. Quodnā igitur
illud est tantum ac tam
singulare à me acceptum be-
neficium, cuius causâ debi-
torem me perpetuò eius ag-
noscam, scire vos vehemen-
ter velle video. Ego verò
nequaquam illud dissimula-
bo. Mihi itaque iam tùm ab
infantia mea exorsus Imper-
ator perhumanum se atque
officiosum præbuit, ut omne
studium ac magnificentiam
superaret. Qui quidem pri-
mum iis me periculis eripuit,
quæ ne ab viro quidem vllò
deitari possent, cui non di-
uina aliqua & incredibilis
salutis ratio contigisset. De-
inde verò domum nostram
ac familiam quasi in solitu-
dine relictam, è potentium
quorundam manibus iure li-
beravit, atque in pristinas
opes ac fortunas restituit.
Possẽm & alia id genus in
me merita percensere, qui-
bus ille me sibi plurimùm
deuinxit. Quorum gratiâ,
cùm ego perpetuò meum illi
amorem ac fidem præstitis-
sem, nuper tamen nescio
quibus ex causis commorum
in me illum animaduerti. At
illa cùm primùm inanes nescio
quas suspiciones audisset, sine cuiusdam criminis

πολλαπλάσιον ἀποτίσαι ὁ δι-
εργέτημα. τί ποτε οὖν ἐγὼ τοῦ-
τον δι' παρὲν φημι, καὶ ἀπὸ ὅπου
τῶ ἀπάντα χρόνον ὑποχρεῶν
ἐμαυτὸν εἶ) χάριτος ὁμολοῦμαι
τῆ δὲ, σφόδρα ὠρμηθε ἀκέρην.
ἐγὼ δὲ ἔστω ἀποκρύψομαι. ἐμοὶ
γὰρ βασιλεὺς οὐποσὶ χρεδὸν ἐκ
πατρὸς νηπιῶν γεγονώς ἡπίος
πᾶσιν ὑπερέβαλλεν φιλοτι-
μίαν. κινδύων δ' ἐξήρπασε τη-
λικούτων, οὓς οὐδὲ ἡβῶν ἀνὴρ
δι' μέλας ἀφύρῃσι, μὴ θείας
πίνος καὶ ἀμνηστῶν σωτηρίας τυ-
χῶν. εἶπα πινά οἰκίαν καὶ ἀλει-
φθῆσθαι, κατὰ τῶ ἐπὶ ἐρημίας
καὶ τῶ διωκτῶν, ἀφεί-
λετο ξινὸν δίκην, καὶ ἀπέφηνεν αὐ-
τῆς πλούσιον. καὶ ἀλλὰ αὐτῶ ἔργων
καὶ αὐτῶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν
εἰς ἐμαυτὸν ἔργα πολλῆς ἀξία
χάριτος· ὑπὸ ὧν τῶ ἀπάντα
χρόνον βίνοισιν ἐμαυτὸν ἐκείνω
καὶ πινά πρὸ ἔργων, ἔστω οἶδα ἐκ
πίνος ἀπίας τραχυτέρως ἔχοντος
ἡσθόμῃν ἐναγρῶς. ἢ δὲ, ὅπως ὁ
καθ' ὅσον ἡκουσεν, ἀδικήματος μὴ
ἕδενός ὄνομα, ματαίας δ' ἄλλως

ἡσυχίας, ἢ ξίου διελέγχαν·
 καὶ μὴ πρῶτον προσέειπαι,
 μὴ δὲ ἢ ἐνδέξασθαι ψευδῆ
 καὶ ἀδίκον ἀφ' ἑαυτοῦ. Ἐὶ δὲ
 αἰῆκε ταῦτα δεομένη, ὡρὶν
 ἐμὲ ἠγάγη εἰς ὄψιν πτω βα-
 σιλέως, ἔτι χεῖν ἐποίησε λό-
 γου· καὶ ἀπολυομένη πᾶσαν
 αἴτιαν ἀδίκον, σιωπῆσθαι, καὶ
 οἴχεσθαι ὅτι θυμωῦντι πάλιν ἀ-
 πέναι, πομπῶν ἀσφαλῆ πρῶ-
 τόν, ὅτι πρῶτον πρῶτον τὸν
 βασιλέα συμπίσασα. δαίμο-
 νος δὲ, ἢ ὅσῳ ὄντι ἐφίκει μοι
 τὰ πρῶτον μηχρήσασθαι,
 ἢ πινος ζωτυχίας ἀλλοκότου ἢ
 ὁδὸν ταῦτιν ἡσυχίας, ἐπο-
 λόμενον πέμπει ἢ Ἑλλάδα.
 ταῦτιν αἰτήσασα πρῶτον βασι-
 λέως ἡσυχίας καὶ ἀποδημιῶ-
 νος ἢ δὲ ἢ χεῖν. ἐπειδὴ με λό-
 γους ἐπέπεισο χεῖν, καὶ παιδεία
 ὅ χεῖν ὅτι πρῶτον εἶ) ζω-
 τυχοῦσα. ἐγὼ δὲ τότε μὲν αὐτῆ, καὶ
 ἢ πρῶτον γε ὡς εἰκὸς βασιλῆ,
 πολλὰ καὶ ἀγαθὰ διδόναι ἢ θεὸν
 πύχον, ὅτι μοι πτω ἀληθι-
 νῶ ποθῶντι ἔτι ἀγαπῶντι πα-
 τρίδα πρῶτον ἰδεῖν. ἐσμὲν γὰρ
 ἢ Ἑλλάδος, οἱ πτω πτω Θρα-

ἢ ἡσυχίας

ἢ ὅσῳ

ἢ πρῶτον

nomine, ut de ea re prius in-
 quireret, petiit; nec prius fal-
 sam & iniquam calumniam
 admitteret: nec prius flagi-
 tare istud destitit, quàm me
 ad conspectum principis per-
 duxisset, mihiq; pro me di-
 cendi facultatem impetra-
 set; cùmque me ab omni cri-
 mine purgassem, gratulata
 mihi est, ac redire domum
 cupientem, cùm eius licen-
 tiam ab Imperatore mihi ob-
 tinuisset, eò me tutò ac sine
 periculo deduxit. Posteaquã
 autem, siue Dæmon aliquis,
 qui mihi priora illa molitus
 videtur, siue inusitatus quis-
 piam casus eam profectio-
 nem impediit, me ad viden-
 dam Græciam misit; cuius
 rei facultatem absenti adhuc
 mihi ab Imperatore postula-
 uerat; quoniam & discipli-
 narum studio delectari me
 sibi persuaserat, & ad cape-
 sendas artes ac doctrinas lo-
 cum illum idoneum esse cog-
 nouerat. Atque ego quid-
 em tunc ei, sed in primis,
 uti par est, Imperatori pluri-
 ma sum à Deo bona com-
 precatus, quod cupienti ac
 desideranti mihi veram ac
 germanam videre patriam
 concesserant. Siquidem nos
 omnes, quotquot in Thra-

cia atque Ionia sedem habe-
 mus, originem è Græcia du-
 ximus; & quisquis nostrum
 non ingratus omninò est,
 parentes suos salutare, ac re-
 gionem ipsam cõplecti quo-
 dammodo cupit. Id quod
 ego iam pridem quidem op-
 tabam, & huius rei faculta-
 tem dari mihi potius, quàm
 auri argentique copiam sup-
 petere cupiebam. Nam vi-
 rorum bonorum copiam ac
 consuetudinem, si eum au-
 ri quolibet pondere com-
 paretur, lancem ipsam pon-
 dere suo depressuram existi-
 stimo; neque prudentem iu-
 dicem in ponderando mo-
 mento, vel minimum dubi-
 tare esse passuram. Etenim
 quod ad disciplinarum stu-
 dium ac philosophiam per-
 tinet, eiusmodi quiddam ha-
 bere Græcia videtur, quod
 Ægyptiorum fabulis ac nar-
 rationibus continetur. Hoc
 enim Ægyptij de Nilo suo
 memorant; cùm aliis in re-
 bus regioni suæ salutarem ac
 beneficum esse, tùm nimij
 caloris atque ignis vastatio-
 nem tabemque prohibere;
 quoties nimirum Sol per
 longos anfractus ac circuitus
 sidera quædam vehementia percurrens, ac congregi-
 ingenti calore aërem complet, & incendio vniuersa

κτω, καὶ πτω Ἰωνίαν οἰκουῶ-
 ντες, ἐκρηνοί· καὶ ὅστις ἡμῶν μὴ
 λίαν ἀγνώμων, ποθῶν πρῶτον
 πτω τῶν πατέρων, ἔτι πτω χεῖ-
 ρων αὐτῶν ἀσπασάσθαι. ὁ δὲ
 καὶ ἐμοὶ πάλαι μὲν ὡς εἰκὸς,
 ποθῶν, ἔτι ἡσυχίας μοι τῶν
 ἐσθλῶν μᾶλλον, ἢ πολὺ χρυ-
 σίου ἔτι χρυσοῦ. ἀνδρῶν γὰρ
 ἀγαθῶν φημι ζωτυχίαν πρῶτον
 χεῖρσι πλήθος ὅσον δὲ οἶν ἔξε-
 ταζομένη, κατέλκειν ἢ χρῆν,
 ἔτι δὲ ὅτι πρῶτον πτω πρῶτον
 κρητῆ, ὅσῳ ἐπὶ ὀλίγον ῥοπήσ,
 ὅτι πρῶτον. παιδείας δὲ ἐνεκα ἔτι
 φιλοσοφίας πέπονθεν, οἶμα, νῦν
 πτω τῆς Ἑλλάδος πρῶτον πρῶτον
 καὶ τῶν Αἰγυπτίοις μυθολογή-
 μασι ἔτι λόγοις. λέγουσι γὰρ δὲ
 καὶ Αἰγυπτίοι ἢ Νεῖλον πρῶτον αὐ-
 τοῖς εἶ) πᾶσα σωτήρα, καὶ διε-
 γέτω τῆς χεῖρας, καὶ ἀπεργάζ-
 αὐτοῖς ἢ ἡσυχίας πρῶτον φρο-
 ρῶν, ὅπῳ τῶν ἡλίου δὲ μακρῶν
 ἡνῶν πρῶτον ἀσπασίαι γυμνασίαι
 σιμελθῶν, καὶ συγγενόμενος, ἔτι
 πρῶτον ἢ ἀερα πρῶτον, καὶ ὅτι

φλέγρι τὰ σύμπαντα. ἔγδ' ἰχθυή-
 φασιν ἀφανίσαι, ἔδδ' ἐξαιναλω-
 σαι τῆς Νείλου τὰς πηγάς. οὐ
 αἶω δδὲ ἐξ Ἑλλήνων πρυτελῶς
 οἴχεται φιλοσοφία, ἔδδ' ἐπέλιπε
 τὰς Αθῶνας, ἔδδ' ἤ Σπάρτην,
 οὐδὲ ἤ Κόρινθον. ἡκιστα δὲ ἔστι
 τῆς πηγῶν ἔκκη ὁ Ἄργος πολυ-
 δέλιον. πολλὰ μὲν γὰρ ἐν αὐτῷ
 τῶν ἀγῶν, πολλὰ δὲ καὶ παρὰ τῆς
 ἀγῶνος αἰεὶ τὸ παλαιὸν ἐκείνων
 Μάσητα. τῶν Πειριώων δὲ
 αὐτῶν ἢ Σικυῶν ἔχθρ, καὶ ἔχθρ
 ἢ Κόρινθος. τῆς Αθῶν δὲ
 πολλὰ μὲν καὶ καθαρά, καὶ
 ἔπιχρῶμα τὰ νάμαθα. πολ-
 λά δὲ ἔξωθεν ἔπιρρῶσι, καὶ
 ἔπιφέρεται ἡμῖα τῆς ἐνδον
 οὐ μείον. οἱ δὲ ἀγαπῶσι καὶ
 γέροντες, πλουτεῖν ἐθέλοντες,
 οὐ μόνον χεῖρον ὁ πλοῦτος ζη-
 λωτόν.

Ἡμεῖς δὲ ἤ ποτε ἄρα πε-
 πόνθα μὲν; καὶ ἴνα νῦν ἀφαι-
 ρῶμεν οἰόμεθα λόγον, εἰ μὴ τῆς
 φίλης Ἑλλάδος ἑπαμνον οὐκ ἔστι
 μνησθέντα μὴ πόντα θαυμά-
 ζειν. ἀλλ' οὐ φήσῃ τις τυχόν ὑ-
 πομνηθεῖς τὸ ἔμωραθεν τῶντα
 ἐθέλῃ ἡμαῖς ἐξ ἀρχῆς διελθεῖν.

corrumpit. Neque enim po-
 test, inquiunt, absumere Ni-
 li fontes, atque extinguere.
 Eodem modo neque inter
 Græcos funditus occidit Phi-
 losophia, neque aut Athe-
 nas, aut Spartam, aut Co-
 rinthum defecit: neque Ar-
 gos, quod ad eiusmodi fon-
 tes pertinet, siticulosum est.
 Multæ enim cùm in vrbe ip-
 sa, tùm in suburbii ad pris-
 cum illum Masetam fontes
 eiusmodi sunt. Iam Pyre-
 nem non Corinthus, sed Si-
 cyon habet. Athenis verò
 præter limpidos multos lati-
 ces, multi alij extrinsecus
 manant, nec minùs quàm in-
 teriores boni atque eximij
 scaturiunt. Quos illi amant
 mirum in modum: atque in
 ea re diuites esse student, in
 qua sola diuitiæ amandæ, at-
 que optandæ videntur.

Verùm quid nos tandem
 facimus? aut quamnam nos
 orationem instituere nisi de-
 carissimæ nobis Græciæ lau-
 dibus putamus? Fieri non
 potest quin si mentionem vl-
 lam eius faciamus, non om-
 niũ admiratione capiamur.
 At illud forsitan dixerit quis-
 piam, qui superiorum me-
 minerit, non illa nos ab initio
 oratione complecti voluisse,

sed quemadmodum Cory-
 bantas ac fanaticos tibiaram
 cantibus excitatos, sine ra-
 tione tripudiare ac saltare;
 ita nos amorum nostrorum
 recordatione stimulos re-
 gionis istius atque incolarum
 præconium decantasse. Huic
 igitur ita nos respõdere con-
 uenit. O beate vir, atque
 egregiæ artis moderator, ac
 princeps! tu quidem præ-
 clarum aliquid in animo ha-
 bes, cùm ab iis quos laudan-
 dos fuscipimus, ne minimùm
 quidem desciscere atque ab-
 errare permittis: quod qui-
 dem non sine arte fieri à te
 puto. Ego verò hunc ipsum
 amorem, quem tu mihi in
 hac oratione perturbationis
 causam esse dixisti, quando-
 quidem animo meo adhæ-
 rescit, hortari me arbitror
 nihil vt admodum verear,
 aut ea crimina perhorref-
 cam. Neque enim alienum
 quiddam à proposito insti-
 tuimus, cùm illud demon-
 strare velimus, quantum no-
 bis boni contulerit, quod
 Philosophiæ nomen coleret,
 atque in pretio haberet: id
 quod nescio quo pacto mihi
 impositum fuerat, cùm qui-
 dem rei ipsius incredibili
 amore ac desiderio flagrare, verùm nescio qua de

καθαρόν δὲ τοῖς Κορυβαντι-
 τὰς ὑπὸ τῆς αὐλῶν ἐπεχθ-
 ρήτοις χορῶν, ἔπηδῶν ἐδενί-
 ξω λόγῳ, ἔημαῖς ὑπὸ τῆς
 μνήμης τῆς παιδικῆς ἀνακινή-
 θέντας ἄσαι τῆς χάριτος, καὶ τῆς
 ἀνδρῶν ἐγκώμιον. πρὸς δὲ
 τῶν ἀπολογείας χρεῶν ὠδέ-
 πως λέγοντα. ὦ δαμῶνιε, καὶ τέ-
 χνης ἀληθῶς ἡμιναίας ἡγεμόν,
 σοφὸν μὲν χρεῖμα ἔπινοῖς, οὐκ
 ἐπιεικῆς, οὐδὲ ἔπιτρεπέων ἢ τῆς χε. τὸν ἑπαμ-
 ἑπαμνονομῶν, ἔδδ' ἔπι σμικρὸν νοῦ μῶνον
 μεθέσθαι, ἀτε αὐτὸ οἶμα ξυὼ
 τέχνη τῆς δρῶν. ἡμῖν δὲ τὸ ἔ-
 ρωτα τῶν, ὃν σὺ φῆς ἀπὸν εἶ-
 ἢ ἐν τοῖς λόγοις ἀταξίας, ἔπιτρε-
 πῶς γέροντες, οἶμα, καὶ χε. πρὸς
 κελύεσθαι μὴ σφόδρα ὀκνήν, γέροντες
 μηδὲ διλαβεῖσθαι τὰς αἰτίας. ἔ-
 γδ' ἀλλοτεῶν ἢ ἡλίμδα λό-
 γων, δεῖξαι ἐθέλοντες, ὅσων ἡμῖν
 ἀγαθῶν αἰτία γέροντες, ἡμῶντα
 ὁ φιλοσοφίας ὄνομα. τῆς δὲ ἐκ
 οἶδα ὄντινα μοι ἔσπον ἔπι κεί-
 μνον, ἀγαπήσαστι δὲ βῆ μάλα
 ὁ ἔργον, καὶ ἐραθενὶ δένει τῆ
 πρῶταματος. ἀπολογεῖντι δὲ

ὅτι οἶδα ὄντινα ἔσπον ὄνομα
 ἐτύγχευε μόνον, καὶ λόγος ἔργου
 φερόμενος. ἢ δὲ ἐπίμα καὶ τῆνο-
 μα. αἴτιαν γὰρ δὴ ἄλλω οὔτε
 αὐτὸς εὐρίσκω, οὔτε ἄλλου τῆ
 πυθέσθαι διδάσκει, δι' ἣν ἔγω
 μοι παρόθυμος γέγονε βοηθός,
 καὶ ἀλεξίκακος, καὶ σώτειρα, ἢ
 τῆ ἡμιθέου βασιλέως εὐνοίαν
 ἀκέραιον ἡμῖν, καὶ ἀσπῆ μὲν
 ζῶ πολλῶ πόνῳ παρηγορη-
 σαμένη. ἢς μείζον ἀγαθὸν οὐ
 πώποτε ἐγὼ ἢ τῆ ἀνδρα-
 γάτων νομίσεις ἐάλων. οὐ τὸν
 ἕσπετον γὰρ καὶ ὅτι γῆς χρυ-
 σὸν ἀπείριον, ὅσδε ἔργου
 πληθὺς, ὅποσον νῦν ἔστι ἕσπε-
 τὸν αὐγῆς ἡλίου. καὶ εἴποτε ἄλλο
 παρὰ τῆσιν ἡμῶν, ἢ μείζον ὄ-
 ρων αὐταῖς οἶμα πέτραις, καὶ
 δένδρεσι μετὰ βάλαντων εἰς
 πλῆθος πλῆθος φύσιν. ὅσδε ἔργ-
 οῦ πλῆθος μεγίστων, ὅσδε ἄλλο
 τῆ ἀπείριον ὅσδε. ἢ μὲν γὰρ
 δὴ ἐκείνης αὐτῆς γέγονε πολλὰ,
 καὶ ὅσα ἕδεις ἀπὸ ἡλπίσει, ἢ σφό-
 δρα πολλὰν δεομένην γὰρ, ὅσδε
 ἐμῶν ἐλπίσι ποιαιταῖς τρέ-
 φοντι. εὐνοίαν δὲ ἀληθινὴν ἢ ἔστι
 χρῆσθαι ἀμείψασθαι, ἢ δὲ ἀπὸ ἡμῶν

causa tantam rem nondum
 affecutus, solum illius no-
 men obtinerem. At illa vel
 nomen ipsum honore pro-
 sequebatur. Neque enim
 aliam causam inuenio, aut
 audire ab altero possum,
 propter quam tam prompta
 mihi adiutrix, & salutaris ac
 feruatrix esse voluerit, &
 principis in me beneuolen-
 tiam sinceram ac stabilem
 magno labore conferuarit:
 quo quidem nullum un-
 quam humanorū bonorum
 maius ac praestantius existi-
 maui, nec quidquid auri ar-
 gentique sub terra, aut in ea
 est in lucem hactenus ac so-
 lem erutum, cum hac vna re
 conferendum existimo, nec
 quidquid erui postmodum
 potest, tametsi maximi qui-
 que montes simul cum faxis
 ipsis, & arboribus in eam na-
 turam transeant: sed nec
 summum imperium, neque
 aliam ullam rem tanti aesti-
 mo. Etenim ex illa quam-
 plurima mihi bona, ac spe
 etiam maiora contigerunt,
 cum haud aded multis mihi
 opus esset, nec me tali spe
 atque expectatione lacta-
 rem. At sincera beneuolen-
 tia cum auro commutari non
 potest, nec ab homine villo
 pretio

pretio comparari: sed diuinā
 quadam, ac meliori bono-
 rum virorum sorte quaeritur,
 quae vitro iisdem aspiret, ac
 faueat. Cuiusmodi mihi cum
 ab Imperatore iam inde à
 puero diuinitus adfuisset,
 posteaque propemodum ex-
 cidisset, saluum mihi rur-
 sum atque incolume per-
 mansit; postquam Impera-
 trix falsas illas & absurdas
 suspiciones refutasset, & au-
 thoritate suā compescuisset.
 Quas cum illa penitus dif-
 cussisset, & vitam meam tan-
 quam euidentis eius rei argu-
 mentū attulisset, postquam
 Imperatori è Græcia me ip-
 sum arcessenti parui, num
 me tandem in eo statu dere-
 liquit, quasi non magno mihi
 praesidio opus esset, utpotè
 cui nihil discriminis ac peri-
 culi superesset? Quā in re
 quī tandem iure facere pos-
 sum, si aded manifesta &
 praecleara silentio praetermit-
 tam? Nam cum de commu-
 nicando mihi imperio prin-
 cipis sententia ferretur, mi-
 rificè illā gaudebat, ac mu-
 sicum quiddam accinebat,
 meq; bono ut animo essem,
 admonebat, ac ne tanti mu-
 neris amplitudinem veritus
 suscipere detrectarem, neue

αὐτῶν διπεύθεν ἰσχυροῦ, γαί-
 δε ἡμῶν καὶ κρείττονι μοίρα ἀ-
 δεσπῶν ἀγαθῶν συμπαροῦ-
 μουμένων. ὁ δὲ καὶ ἐμοὶ παρὰ
 βασιλέως παρὰ μὲν ἕσπετον
 καὶ τὸν ὀλίγον δὲ οἴχεσθαι δε-
 σπῶν ἀπεσώθη πάλιν τῆς βασι-
 λίδος ἀμειψούσης, καὶ ἀπειρηγού-
 σης τῆς ἡμετέρας, καὶ ἀλλοκότους
 ἕσπετος. ἢ μὲν γὰρ πᾶσι τελευτῶν
 ἐκείνη διελύσει, ἐναργεῖ τεκ-
 μνηία τῆ βίᾳ τῶν χρυ-
 σῶν, καλοῦτος δὲ αὐτῆς τῆ
 βασιλέως ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἕ-
 πηκουον, ἀρετῶν κατέλι-
 πεν, ὡς ὅτι ἐπὶ πολλῆς βο-
 θείας, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ὄντος ἐν μέ-
 σω δυνάμει, ὅσδε ἕσπετου,
 δεομένην; καὶ πᾶσι ἀπὸ τῆς
 ἕσπετος ἐναργεῖ, καὶ σεμνῶν σιω-
 πῶν καὶ ἀποκρύπτων; κερου-
 μένης τε γὰρ ἐπὶ ἐμοὶ τῆ βα-
 σιλέως αὐτῆσιν ἢ γνώμης δι-
 φερόντως ἠφραίνετο, καὶ σιω-
 πῆς μοισικῆν, παρὰ μὲν κελεύ-
 σα. καὶ μήτε ὁ μέγιστος δεῖσαστα
 τῆ δεδομένην ἕσπετου ὁ λα-
 βῆν. μήτε ἀργίκα καὶ λίαν αὐ-

subrusticā ac contumaci au-

θάδε χρησαμένον παρρησία,
 Φαύλως ἀπιμάσαι τ' ποσαῦτα
 ἐργασάμενον ἀγαθὰ, τ' ἀναγ-
 χαιᾶν αἴτησιν. ἐγὼ δὲ ὑπο-
 κρουὸν ἔπι τῆσ' γε ἡδέως σφό-
 δρα ὑπομένων. ἄλλως δὲ ἀ-
 πειθεῖν χαλεπὸν ὄν σφόδρα ἡ-
 πιστάμην. οἷς γὰρ αὐτὸν ὄξ' ἔπει-
 τεῖν ὅ, τι αὐτὸν ἐτέλωσι σὺν βία,
 ἢ πῶν δεόμενοι δὴ σωπεῖν καὶ πεί-
 θην ἔρχοσιν. οἰκοῦν ἔπειδὴ
 μοι πειθεῖντι γέρονε, ἔ μετα-
 βαλὼν ἐσθῆτα καὶ θεραπεῖαν,
 καὶ διατελεῖς τὰς σπουδῆς,
 καὶ πῶν οἰκῆσιν δὲ αὐτῶν, καὶ
 διαίτην, πῶντα ὄγκου πλέα
 ἔ σεμνότητος ἐκ μικρῶν, ὡς
 εἰκός, καὶ φαύλων τῶν παρὰθεν.
 ἐμοὶ μὲν ὑπο ἀνηθείας ἡ ψυχὴ
 διεταράχθη. ἔπι δὲ μέγθος ἐκ-
 πλητομένων τῶν παρὸντων ἀγα-
 θῶν. χεδὸν γὰρ ὑπο ἀμαθίας
 οὐδὲ μέγθα τῶντα ἐνόμιζον.
 ἀλλὰ διωδάμεις ἕνας χρωμέ-
 νοις μὲν ὀρθῶς σφόδρα ὠφελί-
 μοις, ἀμφοτέρωσι δὲ πῶν πῶν
 χεῖσιν βλαβεράς, καὶ οἰκῆσι ἔ πό-
 λεσι πολλὰς μυρίων αἴτησ' ἔ συμ-

familiis, tūm ciuitatibus plerisque calamitates conscif-

daciā nimiūm elatus, perpe-
 ram hominem tam benè de
 me meritum, ac necessariam
 eius petitionem abiicerem,
 ac contemnerem. Atq; ego
 mandatis quidem illius pa-
 rebam, etsi tantum munus
 non adedò spontè sustinerem.
 Sed imperanti resistere ple-
 num negotij ac difficultatis
 intelligebam. Nam qui om-
 nia quæcunque velint ex-
 torquere possunt, horum
 preces ad persuadendum, ac
 flectendum idoneæ sunt. Igi-
 tur posteaquam in eam rem
 sum inductus, atque & ve-
 stem, & comitatum, & vsi-
 tata studia commutauī; nec
 non habitationem ipsam, vi-
 ctūmque quotidianum, vbi
 ex obscuris ac tenuibus ha-
 ctenus rebus omnia mihi ma-
 iestatis ac splendoris plena
 successerunt; tūm mihi præ
 huius rei insolentia pertur-
 bari animus cœpit: non
 quòd præsentium bonorum
 magnitudine stuperet. Nam
 neque ista præ imperitia ma-
 gna esse iudicabam; sed fa-
 cultates potiùs quasdam,
 quæ vt rectè vtentibus com-
 modi plurimūm adferrent;
 ita ab recto vsu aberrantibus
 nocerent, & infinitas cūm

cerent. Verūm perinde me
 habebam, ac qui aurigandi
 minimè peritus, ne attinge-
 re quidem eam artem velit;
 & tamen ad egregij atque
 illustris cuiuspiam aurigæ
 currum regendum cogatur,
 qui bigas multas, & quadri-
 gas nutriat, & eas omnes præ
 generosa naturæ suæ indole,
 & excellenti robore conf-
 cendat; itémque omnium
 fræna firmiter contineat,
 tametsi vnus in currus orbe
 resideat: non ita tamen vt in
 eodem semper maneat; sed
 inde illuc sæpius commi-
 gret, atque ex curru alterum
 in currum transcendat, si
 quando laborantes equos,
 aut reluctantes animaduer-
 terit. Porro idem ille in eo-
 rum curruum numero qua-
 drigas vnas habeat, quæ pro-
 pter indocilitatem atque au-
 daciā contumaciùs resi-
 stant: ac licet fatigatione
 continuâ premantur, nihilo
 tamen magis audaciā suam
 deponant; sed ærumnis ipsis
 ferociores reddantur, & ad
 reluctandum magis, & re-
 calcitrandum, ac detrectan-
 dum imperium excitentur;
 quæ non nisi præsentē auri-
 gâ progredi velint: sed nisi
 hunc perpetuò videant, aut

φορῶν. τὸ δὲ ἀπλήσια δὲ ἔπε-
 πόνθην ἀνδρὶ σφόδρα ἀπειρώς
 ὑποχικῆς ἐργῆν, ἔ οὐδὲ ἔτε-
 λήσῃν τῶντα μεταλαβῆν τ'
 τέχνης. εἶτα αἰατὸν καλομένῳ κα-
 λῶν ἔ ἡμιναίῃ καμίζῃν ἄρμα ἡ-
 νιόχῃ, πολλὰς μὲν ἔ ζωαείδας,
 πολλὰ δὲ οἰμῶν τέτρωρα, τέ-
 φοντος, καὶ ἀπασιν μὲν ἔπιθεση-
 κῶτος διατὸ ἡμιναίῃ φύσεως,
 ἔ ῥώμῳ ὑποβαλλουσῶν, ἔ-
 λητος οἰμῶν τὰς ὑίας πῶντων
 ἐγκρατῶς, εἰ ἔ ἔπι τῆς μίας
 αὐτῆσ' ἔ μῶν, ἔ μὲν αἰετὸν γε χε.βαίνῳ
 ἐπ' αὐτῆσ' ἔ μῶντος, μεταφερο-
 μένῳ δὲ πολλὰκις ἐνθεν ἐκθεσε,
 καὶ ἀμείβοντος διφροῦν ἐκ διφροῦ,
 εἰ ποτε τοῖς ἔπῳσι πονουμένῳις,
 ἢ καὶ ὑβείσῳ τὰς ἀμῶν. ἐν δὲ
 δὴ τοῖς ἔρμασι τοῖςδε κεκτημένῳις
 τέτρωρον ὑπο ἀμαθίας, ἔ θρα-
 σῆς ὑβείσῳ, πειζόμενον τῆ σπυ-
 χῆ ταλαπωλείᾳ, καὶ τῆ δρασῆς
 ἔ δὲν πῶν μῶν ἔπι τῶν ἔ μῶν, ἀ-
 χροῖνον ἔ αἰετὸν, ἔ πῶν ἔ μῶν
 ὑπὸ τῆ συμφορῶν ἔπι τῶ μῶν
 ὑβείσῳ, ἔ ἀπειθῆν, ἔ ἀπτείνῳ,
 ἔ δεχόμενον ἀλλῶς ἔπι τῶ ὑποχῶν
 πορεύεσθ'. ἀλλ' εἰ μὴ καὶ αὐτὸν ἔ-
 ρῳν δὲ τῶν τέλῳ χαλεπαίνοντα, ἢ

τόγε ἔλαττον, πολλὴν οὖν ἰωύου
κὴν ἀνθρώπων φέροντα, ἔτις ἔστιν
ἀλόγιστον φύσιν. ὁ δὲ, οἶμα, πα-
ραμυθῆ μιν αὐτὸ τὴν αἰσῶν αἰ-
δρα ἐπέσεισε, δὲ φέρει τὴν ποικί-
λιν ἐσθῆτα, καὶ γῆμα περιβαλὼν
ἰωύου, σεμνῆ, καὶ ὀπίστημονος. ὅς
εἰ μὴ ἀφρον εἶναι πᾶσι τελέως καὶ
ἀμόητος, χαίρει, καὶ γέγηθε, καὶ
μετέωρος ὑπὸ τῆς ἰματίων,
καθὰ ἑσθῆ ὑπερῶν ἐπαίρεται. συ-
νέσεως δὲ εἰς ἑὸν ὅτι σμικρὸν με-
τέχει, καὶ σάφρονος νῆ, σφόδρα
δύλαβεῖται.

Μὴ πως αὐτὸν τε τρώσει, σὺ δὲ
ἄρματα ἀξῆ.

καὶ τὰ μὴ ἰωύου ζήμιας, αὐτὰ
δὲ ἀγροῦ, ἑὸν ἀδύξου συμφορῆς
αἴτιος γῆνται. ταῦτα ἐγὼ ἐλογί-
ζομαι ἐν νυκτὶ βουλευῶν, καὶ δι-
ήμερος κατ' ἐμυτὸν πᾶσι συ-
πούμενος, σὺνοῖς ὧν αἰεὶ ἑὸν σκυ-
δεσπός. ὁ γῆμας δὲ καὶ θεῖος
ἀληθῶς Αὐτοκράτωρ ἀφῆρεται
ἢ πᾶσι τῶν ἀλχητῶν, ἔργους
ἑὸν λόγους ἰμῶν καὶ χροῖσθῶντος.
τέλος δὲ πᾶσι βασιλίδα πᾶσι
σφπειν κελεύει, θάρσος τε ἡμῶν
ἐνδιδόν, καὶ τῆ σφόδρα πᾶσι
γεύειν γῆμας ὅτι μάλιστα πᾶσι ἔχον

faltem quemlibet alium au-
rigæ vestibus indutum, in-
dignentur ac fremant, tanta
est illarum naturæ vecordia.
At ille earum, opinor, insa-
niæ consulens, certum iis
hominem præfecit, quem
eiusmodi vestibus induit, &
gravis ac scientis aurigæ cul-
tum accommodavit. Qui si
prorsus desipiat, atque insa-
niæ, gaudet nimirum & e-
xultat, ac vestium tanquam
pennarum pulchritudine su-
perbus extollitur: sin pru-
dentia ac modestia vel mi-
nimum habeat, hoc ipsum
non mediocriter verebitur,

*Ne sese obladat forsitan, cur-
rumq; refringat:*

Vnde & aurigæ iacturam, &
sibi turpem atque ignomi-
niosam calamitatem arces-
sat. Hæc ego dies noctesque
cogitans, atque apud me
considerans, tristis ibam, ac
mærore contractus. Sed exi-
mius ille ac verè diivinus Im-
perator primùm factis ipsis
ac verbis honore me affi-
ciens, & gratificans, partem
aliquam illius molestia sub-
levavit; tùm Imperatricem
salutare iussit; quâ re & ani-
mum nostrum confirmaret,
& suæ erga me fiducia sin-
gulare quoddam testimo-

nium daret. Itaque vbi pri-
mùm in illius conspectum
prodij, repentè mihi visus
sum quoddam velut collo-
catum in templo simula-
crum castitatis intueri. Qua-
re & animus pudore suffu-
sus, & oculi diu in terram
defixi manebant, donec bo-
no illa esse animo iussit: &
partem quidem, inquit, iam
à nobis accepisti, partem
Deo benè volente postmo-
dum accipies, dummodo fi-
dem in nos ac iustitiam præ-
stes. Hæc ego ferè ab illa
tùm audiui: neque enim plu-
ribus verbis vsa est, etsi præ-
stantissimis oratoribus nihilo
deteriores orationes posset
instituire. Quamobrem cum
eam ita salutarem, vehe-
menter obstupui, & ipsam
met castitatem loquentem
audisse mihi videbar, adeò
benigna illius vox & suavis
erat, & in auribus meis defi-
xa permanebat. Vultis igitur
quæ ab illa deinceps facta
sunt, eiusque in me benefi-
cia singillatim ac per partes
explicemus? An potius con-
gestis in vnum omnibus,
quemadmodùm hæc ipsa tunc
contulerit, simul vniuersa
percurramus? Quotnam ni-
mirum ex meis familiaribus

γνώρισμα. ἐγὼ δὲ ὅτι πᾶσι
τῶν εἰς ὄψιν ἐκείνης ἦλθον, ἐδόκει
μὴ ὡς ἑσθῆ ἐν ἱερῷ καθιδρυμένον
ἀγαλμα σφαιροειδῆς ὄρα. αἰ-
δῶς δὲ ἐπέειχε τὴν ψυχῆν, καὶ ἐπέ-
πηκτό μοι κατὰ τῆς τὰ ὄμματά
συχνὸν ὀπίσθως χροῖον. ἕως ἐ-
κείνη θάρσῶν ἐκέλευε. ἑὸν τὰ μὴ,
ἔφη, ἦδη πᾶσι ἡμῶν ἔχῃς. τὰ δὲ
ἑὸν ἔξεῖς σὺ θεῶν, μόνον εἰ πιστός
καὶ δίκαιος εἰς ἡμᾶς γῆμας. ποσαῦ-
τα ἠκούσα σχεδόν. ἔδδ ἡδὲ αὐτῆ
πλῆθον ἐφθγγέστατο, ἑὸν ταῦτα ἐ-
πισταμένη τῶν γῆμας ῥηπτῶν
ἑσθῆ ἐν φανλοτέρους ἀπαπέλλ-
λειν λόγους. ταῦτης ἐγὼ τὸ ἐν-
τευξῆς ἀπαλλαγῆς σφόδρα
ἐθαύμασα ἑὸν ἐξέπεπλήγημην,
ἐναργῶς δοκῆν ἀκηκεῖνα σφαι-
ροειδῆς σφαιροειδῆς. οὕτω
πᾶσι ἡμῶν αὐτῆ φθῆγμα καὶ
μείλιχον, τῆς ἐμῆς ἀκροῦς ἐγ-
καθιδρυμένον. βούλεσθε οὖν τὰ
μὴ ταῦτα πάλιν ἔργα, ἑὸν ὅσα
ἔδρασαν ἡμᾶς ἀγαθὰ καθ' ἑκα-
στον λειτουργοῦντες ἀπαπέλλ-
λωμεν; ἢ τότε ἐντεθῆν ἀθρόως
ἔλονται καθὰ ἑσθῆ ἔδρασαν αὐτῆ,
πᾶσι ὁμοῦ διηγησόμεθα; ὅπο-
σοι μὴ ὅτι ἐποίησε τῶν ἐμοὶ γνω-

ελευσιν, ὅπως δὲ ἐμοὶ μὲν ἢ βασιλέως ἢ γάμον ἤρμωσεν. ὑμεῖς δὲ ἴσως ποθεῖτε ἔτι κατὰ λογὴν ἀκούειν τῶν δώρων.

Ἐπι' ἀπύργους τρεῖς ποδας, δέκα

δὲ χρυσοῖο πάλαια,

καὶ λέβητας ἐείκοσιν. ἀλλ' ἔμοι γορή παρὶ τῶν ποιούτων ἀδολεγεῖν. ἐνὸς δὲ ἴσως τῶν ἐκείνης δώρων τυχὸν οὐκ ἀγχαί, καὶ εἰς ὑμας ἀπομνημονεύσαι, ὅ μοι δοκῶ καὶ αὐτὸς σφόδρα ἠαδῆσαι ἀγαφροῦντως. βίβλους γὰρ φιλοσόφων, καὶ συγγραφέων ἀγαθῶν, καὶ ῥητόρων πολλῶν καὶ ποιητῶν, ὅτι πᾶσι πᾶσι οὐλίγας οἰκοθεν ἔφερον, ἐλπίδι ἔτι πᾶσι τῶν πάλιν οἰκᾶδε ἐπανελεθῆν τι τῶν ἀχίσι μὴ συχαζογούδμος, ἔδωκεν ἀθεθῶς ἑοσαύτας, ὥστε ἐμοὶ μὲν ἀποπληθῆσαι ἢ ὅτι θυμῶν, σφόδρα ἀκαρέτως ἔχοντος ἢ πρὸς ἐκεῖνα σιωποῦσιν. Μουσεῖον δὲ Ἑλλήνων ἀποφῆαι βιβλίων ἐκῆτι ἢ Γαλατῶν, καὶ τὴν Κελτίδα. τοῖς ἐγὼ παροσκαθῆντος σιωπῶς τοῖς δώροις, εἴ ποτε γορῶν ἀγομι, ἔστι ὅπως ὅτι λαοθάνομα ἢ γρηγοραμένης. ἀλλὰ ἔ

beneficiis affecerit, utque mihi nuptias cum Imperatore conciliauerit? Sed vos donorum forsitan ab ea mihi collatorum numerum audire cupitis:

Et tripodas septem, atque auribus quina talenta:

& lebetes viginti. Sed de eiusmodi rebus verbosius effutire non vacat. Quamquam non iniucū dum fortassis fuerit vnius cuiusdam ab ea collati muneris mentionem apud vos facere, quo mihi prae caeteris delectatus fuisse videor. Etenim libros Philosophorum, atque optimorum Historicorum, & Oratorum quamplurimorum, ac Poëtarum: (quod paucos admodum è patria mecum attulissē, quoniam breui reuifendæ domus spes me ac desiderium sustentabat) libros, inquam, tot illa mihi dono dedit, ut cupiditatem omnem meam expleret, quæ illorum lectione satiari non poterat: Galliam verò ac Germaniam Græcorum mihi librorum Museum efficeret. Quibus ego donis assidue defixus, quotiescunque per otium licet, eius vnde ista accepi obliuionem capere non possum. Quinetiam si quan-

do in expeditionem proficiscor, vnum ex iis aliquem velut militiæ com meatum exporto, qui ad hoc ipsum accommodatè scriptus olim fuerit. Multa quippè veterum prudentiæ atque experientiæ monimenta cum arte scripta clarā & manifestam rerum olim gestarum effigiem exhibent iis, qui per ætatem spectare ipsi nequiverint. Ex quo factum est, ut iuuenes plerique maiorem quàm senes multi mentis atque animi canitiem haberent: quodque vnum hominibus ex senectute bonum suppetere videtur, experientia rerum, cuius beneficio prudentius aliquid iuuenibus senex dicere potest, hanc iuuenibus, qui quidem negligentes non fuerint, monimenta illa conciliant. Sed inest præterea in his egregia quædam morum institutio: dummodo aliquis optimos quosque viros, & orationes, & facta velut exemplaria sibi proponens artifex, ad ea fingere animum suum, & ad libros ac sermones accommodare nouerit. Ab quibus nisi omninò sit alienus, sed vel minimà ex parte eorum in se similitudinem possit exprimere, non paruum inde fru-

πρατευομῶν μοι, ἐν γὰρ τοῖς παύτως ἔπεται, ὅτι ἐφόδιον τῆς στρατείας, πρὸς αὐτὸ που πάλαι συγκαίμενον. πολλὰ γὰρ δὴ τοῖς τῶν παλαιῶν ἐμπειρίας ἑομομνήματα ξιῶ τέχνη γραφέντα τοῖς ἀμύρτοις ἀφ' ἑαυτῶν ἠλικίαν τῆς γῆρας, ἐναργῆ καὶ λαμπρῶν εἰκόνα φέρει τῶν πάλαι παροφθέντων. ὑφ' ἧς ἤδη ἔνεοι πολλοὶ γερόντων μυρίων, πολλῶν μᾶλλον ἐκτῆσθαι τὴν νοῦν καὶ τὰς φρένας. καὶ ὁ δοκῶν ἀγαθὸν ἐκ τῆς γῆρας ἑομάρχη τοῖς ἀνδράποιοις μόνον, τιτὸν ἐμπειρίων. δι' ἡμῶν ὁ παροσούτης ἔχει καὶ λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. τοῖς ἑραθῶμοις τῶν νέων ἔδωκεν. ἔστι δὲ οἰμαί τις ἐν αὐτοῖς, καὶ παιδαγωγία πρὸς ἠθῶν γυμναῖον, εἴ τις ὅτις τισι τοῖς ἀείστοις ἀνδράς, ἔτι λόγοις, ἔτι παροφξείεις, ὅτι ἀρχέτυπα παροφθέμενος δημοουργῶς, πλάττειν ἤδη πρὸς ταῦτα τῶν αὐτῶν ἀφ' ἑομνοῖαν, καὶ ἀφομοιοῦν πρὸς τοῖς λόγοις. ὦν εἰ μὴ πᾶσι πληθῆς ἀπολειφθεῖται, τυγχάνει δὲ ἔτι ὀλίγον τῆς ὁμοιοτήτος, ἢ σμικρὰ ἀν' ὄναγο

χ. πολυμῶν ἔργων

οὐ ἴσται. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς πολλάκις
 ξυνοῶν, παιδείᾳ τε οὐκ ἀ-
 μουσον ἐν αὐτοῖς ποιούμεναι, καὶ
 στρατευόμενος καθάπερ σιπία
 φέρειν ἀναγκάσια, καὶ ταῦτα ἐπέ-
 λω. μέθην δὲ ἔσται τῶν πλήθους
 τῶν φερόμενων ὁ χειρὸς. ἀλλὰ
 μήποτε οὐκ ἐκείνων χρητὴν νῦν τῶν
 ἑπαμνον χράσθην. ἔδδ' ὅσα ἡμῖν
 ἀγαθὰ γήρουτ' αὐτὸν ἔνδε. ὁ πόσος
 δὲ δ' ἄρα ἄξιον καταμαθόντας,
 χρεῖν ἀποτίνην τυχόντων ἀλλο-
 τείαν τῶν δόθεντος τῆς χρηστα-
 μῶν. λόγων γὰρ ἀπειῶν καὶ παρ-
 ποδαπῶν θησαυροῖς τῶν ἐν τῶν
 βίβλοισι δεξάμενον, οὐκ ἀδικον
 ἀφ' ἑμὲ καὶ φάτων ῥη-
 ματῶν ἰδιωτικῶς, καὶ ἀργικῶς
 ἀγαθὸν ξυγκειμένων ἀδὲν εὐφη-
 μίαν. οὐδὲ γὰρ γεωργὸν φήσας
 εὐγνώμονα, ὅς καταφυτεύειν μὴ
 τῶν φυλακῶν ἀργόμηνος, κλη-
 μάται ἢ τῶν κατὰ τῶν γήρων.
 εἴτα ἐκ τρέφων τὰς ἀμπέλους,
 δι' ἑλλαν, καὶ αὐτὸς σμυνύει. καὶ
 τέλος ἢ δὴ κλάσμον ἢ χρητὸν πορ-
 δεδέσθαι, ἢ ὅτι κείσθαι τῶν ἀμ-
 πελων. ἵνα αὐτὴ τε ἀνέχεται, καὶ
 οἱ βότρυες ἐπηρτημένοι μηδα-
 μὸς ἰαύωσι τῆς βώλου. τυ-

etum reportet. Quod cūa
 ego sæpius apud me cogito,
 non absurdam in his institu-
 tionem ac disciplinam col-
 loco; & quoties in militiam
 abeo tanquam necessaria ci-
 baria mecum illa defero,
 quorum multitudinem tem-
 poris ratio moderatur. Ve-
 rùm nihil fortassis attinet il-
 lorum præconium, aut quæ
 inde bona deriuari possint,
 scriptione istâ prosequi: quin
 hoc potius conuenit, ipsius
 doni pretio ac dignitate per-
 spectâ, ei, quæ id mihi dede-
 rit, non alienam gratiam ab
 huius doni condicione re-
 pendere. Qui enim elegan-
 tes, ac varietate maximâ re-
 fertos librorum thesauros ac-
 ceperit, non iniquum est
 paucis, & minimè bonis ver-
 bis imperitè ac rusticè ad-
 modum conscriptis prædi-
 cationem texere. Neq; enim
 gratum hunc esse dixeris a-
 gricolam, qui cūm semina-
 rium instituere vellet, viti-
 gineos furculos ab vicinis
 petiit; tūm vbi vineam exci-
 tare cœpit, ligonem, dola-
 bram, ac demū arundinem
 quâ vitem alligaret, ac fulci-
 ret; vt & ista sustineretur, &
 suspensi racemi glebam mi-
 nimè contingerent: cæte-
 rum

rum postquam ea quæ vel-
 let obtinuerit, Bacchi se mu-
 nere solum repleat: neque
 ex racemis, aut musto quic-
 quam iis offerat, quos ad a-
 griculturæ subsidium libera-
 les ac prolixos habuerit. Ne-
 que porrò vel pastorem, vel
 bubulcum, vel denique ca-
 prarium probum quispiam
 ac gratum dixerit; qui per
 hiemem, cūm & ipse tecto,
 & herbâ pecus indigeret, a-
 micos in se benignos ac libe-
 rales expertus sit; qui quam-
 plurima sibi dederint, & abū-
 dè pabulū ac diuersoria sup-
 peditarint: simulatque verò
 ver, aut æstas appetierit, be-
 nè de se meritorum penitus
 obliuiscatur; nec lactis ali-
 quid, vel casei, vel rei alterius
 iis impertiat, per quos peri-
 tura alioqui pecora seruata
 fuerint. Igitur qui disciplinas
 qualescumque velut edu-
 cans, iuuenis adhuc multis
 ductoribus indigeat; impri-
 mis autem alimento copioso
 ac sincero, quod ex veterum
 monumentis percipitur, opus
 habeat; & tamen omnibus il-
 lis simul careat, num vobis
 tandem exiguum quoddam
 præsidium desiderare vide-
 tur; aut paruo apud eum in
 pretio esse debet, qui ad ea se

χόντα δὲ ὧν ἐδεῖτο μόνον ἐμπι-
 πλασθαι τῶν Διονύσου τῆς χρεῖ-
 τος, οὐδὲ τῶν βοτρυῶν, οὐδὲ τῶν
 γλυκύων μετὰ δίδοντα τούτοις,
 ὧν πρὸς τὴν γεωργίαν ἔτυχε
 παρορῶν. οὐκοῦν οὐδὲ νομῆα
 ποιμνίων, οὐδὲ βουκολίων, οὐδὲ
 μὴ ἀπολίων ὅτι κη, καὶ ἀγα-
 θόν, καὶ βιγνώμονα φήσας τις, ὅς
 τῶν μὴ χρεῖτος, ὅτε αὐτὰς ἐ-
 γης, ἢ πῶς ἐδεῖτο τὰ βοσκή-
 ματα, σφόδρα ἐτύγχευε παρ-
 ορῶν τῶν φίλων, πολλὰ μὲν
 αὐτὰς ξυμποροῦντων, καὶ με-
 τὰ δίδοντων Ἐσθῆς ἀφθόνου, ἢ
 κέτρωτων. ἢ εὖ δὲ, οἶμα, καὶ
 ἢ εὖ φανέντος, μάλα χυναῖος
 ὅτι κη τὸν μόνον ὧν δὲ παῖσι, οὐτε
 τῶν γάλακτος, οὐτε τῶν τυρῶν,
 οὐτε ἄλλου τῶν μετὰ δίδοντα τού-
 τοις, ἢ ὧν αὐτὰς διεσώθη ἀπολ-
 λύμενα ἀπὸ ἀλλῶς τὰ θρέμ-
 ματα. ὅστις οὐκ ἄλλοις ὅποιουσ-
 οὐκ τρέφων νέος μὲν αὐτὸς, ἢ
 ἢ ἡγεμῶν πολλῶν δέομενος, ἢ
 φῆς δὲ πολλῆς καὶ κέτρωτος τῶν
 τῶν παλαιῶν γραμμάτων, εἴτα
 ἀλλῶς πάντων δεηθεῖν ἀρα
 ὧν μικρὰς δεῖσθαι βοηθείας δο-
 κεῖ ἢ μικρὰν αὐτὰς γέρονεν ἀξίος

Deest
verbum
μημητέον,
aut quid
simile.

ὁ πρὸς ταῦτα συμβολόμενος; καὶ τυχόν οὐ χεὶρ πειθεσθαι χάριν ἀποτίναν αὐτῷ τῆς παρθενίας καὶ τῆς ἔργων; ἀλλὰ μήποτε ἡ Θαλίῳ ἐκείνῳ τῆς Γεφύρῃ κεφάλαιον, ἢ οὐ τὰ ἐπαυνούμενα ἀκηκόαμεν. ἐρομένου γὰρ τίνος ἑστὶ ὧν ἔμαθεν ὁπόσον πινὰ χεὶρ καταβαλεῖν μαθόν· ὁμολογῶν, ἔφη, ὅτι πρὸ ἡμῶν μαθεῖν, πλὴν ἀξίαν ἡμῖν ἐκπίσης. ἐσκοῦν ἔστις διδασκάλος μὴ αὐτὸς οὐ γέρονε, πρὸς ὅ μαθεῖν δὲ καὶ ὁποῦ στυλιέγκετο, ἀδικεῖτ' αἰεὶ εἰ μὴ τυγχάνει τῆς χάριτος, καὶ τῆς ὅτι τοῖς δοθεῖσιν ὁμολογίας, ἢ δὴ καὶ ὁ θεὸς ἀπατῆν φαίνεται. εἶεν. ἀλλὰ τί τοι μὴ γαίεον καὶ σεμνὸν ὁ δῶρον· χεῖροισι δὲ καὶ ἀργύριον ὅσδε ἐδέομαι ἐγὼ λαβῆν, ὅσδε ὑμᾶς δὴ ἑστὶ τούτων ἡδέως αἰὲν ὀχλήσασμι. λόγον δὲ ὑμῖν εἰπεῖν ἐθέλω, μάλα δὴ ἕνος ὑμῖν ἀκοῆς ἀξίον, εἰ μὴ τυγχάνομεν ἀπειρηκότες πρὸς ὅ μήκος τῆς ἀδολεγίας. τυχόν δὲ ὅσδε τῆς ῥήτων ἀκροᾶσθε σὺν ἡδονῇ,

adiutorem illi præbuerit: ac forsitan non est quod huius in se voluntaris, ac meritum gratiam rependere conetur? Verum ille potius nobis sapientum facile princeps imitandus est Thales; à quo cum multa præclare, ac cum laude dicta factaque, tum illud audiuius. Nam cum eum interrogaret quispiam, quantam mercedem pro eo quod didicerat persolueret: tu si à me, inquit, didicisse fatebere, iustum mihi præmium persolueris. Quobrem qui, tametsi non docuerit ipse, aliquid tamen ad discendum contulerit, planè iniuriam accipiat, nisi vicissim gratiam, & accepti muneris agnitionem ab altero reportet: id quod vir ille sapiens postulasse sibi videtur. Sed hæc missa faciamus. Itaque iucundum illud munus ac magnificum fuit. Etenim aurum argentive nec optavi vnquam accipere, neque vobis eiusmodi prædicandis donis libenter obstrepam. Illud itaque potius exponam, quod vobis auditu scio fore gratissimum, nisi mea vobis loquacitas ac prolixitas satietatem attulerit. Nam forrasse ne ea quidem, quæ hæcenus dicta

sunt, libenter audistis, ut quæ rudi ab homine imperitòque profecta sunt, qui nulla in re fallere, aut artificiosè tractare nouerit; sed qui vera omnia, utcumque in animum venerint, loquatur. Verum quod modò dicere cupio à suscepra oratione non abhorret. Nonnulli enim à beatis Sophistis persuasi forsitan dixerint; exiguas me res & contemnendas oratione tractantem, vobis tanquam ingens aliquid & magnificum proponere. Quod non eo animo dicturi sunt, ut aduersus orationem meam contendant, mihi que gloriam illius atque existimationem præripiant. Præclare enim hoc intelligunt, me neque cum illorum orationibus de artificio contendere, ac meas opponere; neque vllò pacto eorum in offensionem incurrere velle. Sed nescio quomodo, cum magna quædam dicere modis omnibus affectent, iis succensent, qui non sese ad eorum institutum accommodant, & eos accusant, quasi orationis vim ac pondus imminuant. Nam ea solum admiratione, studio, ac laudibus digna esse facta prædicat, quæ propter magnitudinem

αὐτὴ ἀνδρὸς ἰδιώτου, καὶ σφοδρὰ ἀμαθοῦς λόγων, πλάττει μὴ ὅσδε, ὅσδε τεχνάσει εἰδότης, φερόντος δὲ ὅπως ἀνὴρ ἐπιτή παλιητός. ὁ δὲ δὴ λόγος σχεδὸν πρὸς τῆς πρῶτων ἔστι. φησισι γὰρ οἱ μὲν, πολλοὶ, ὅτι τῆς μακαρίων θεοφιλῶν ἀναπειθόμενοι, ὅτι ἀρὰ μικρὰ καὶ φαῦλα πρῶτα ἀναδεδάμενος, ὡς δὴ τι σεμνὸν ὑμῖν ἀπαγγέλλω. τί τοι δὲ οὐ φιλοφρονεῖς πρὸς τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ὅσδε ἐμὲ τῆς ἐπ' αὐτοῖς ἀφαιρέσθαι δόξης ἐθέλοντες ἴσως ἀνὴρ εἰποιεν. ἴσασι γὰρ σαφῶς, ὅτι μήτε ἀντίτεχος εἶ) βούλομαι τοῖς ἐκείνων λόγοις τοῖς ἐμαυτοῦ πρῶτα μὴτε ἄλλως ἀπερτάνεσθαι ἐκείνοις ἐθέλω. ἀλλ' εἴ τι οἶδα ὅν τινα ἔσπον τῶ μεγάλα λέγαν ἐκ πηλῶν ὀρεγόμενοι, χαλεπῶς ἔχουσι πρὸς τοῖς μὴ τὰ κείνων ζηλουῦσας, καὶ δι' αἰτίας ἀγοισιν, ὡς καταμεγῶσας πλὴν τῆς λόγων ἰσχύος. μόνον γὰρ εἶ) τῆς ἔργων ζηλωτὰ φασι, καὶ σπουδῆς ἀξία, ἔ πολλῶν ἐπαμίων, ὅποσα ἀφ' ἡμέτερος

ἤδη ἴσιν ἄπειρα ἐφαίη. ὅποια δὴ ἴνα τὰ πρὸ τῆς Αἰουείας ἐκείνης γυμνασῆς, ἢ μεταβαλοῦσα, κατὰ τὸν ῥῆθρον εὐτελές, τὸ δὲ τῆς Βαβυλωνίου ποταμῶν ῥέοντα βασιλεία τε ὑποδομήσεν ἢ ὅτι γῆς πάγκρατα, καὶ μεθῆκεν ὑπὸ τῶν χωμάτων αὐτῆς. ὑπὸ γὰρ δὴ τούτης πολὺς μὲν λόγος, ὡς ἐναυμάχῃ ναυοὶ τευχάλιας καὶ περὶ πρὸς τὰ ἔργα, μωριάδας ὅπλα τῶν τευχασίας ἀρῆσασα, τὸ τε ἐν Βαβυλωνίῳ τείχος ὑποδομῆς πεντακοσίων σταδίων μικρόν ἀποδέον. καὶ τὰ πρὸς τὴν πόλιν ὀρύγματα. ἔτι ἄλλα πολυτελῆ, ἔτι δαπάνη κατὰ σκευάσματα ἐκείνης ἔργα γενέσθαι λέγουσι. Νίτοκρης δὲ τούτης νεωτέρας, καὶ Ροδογύνη, καὶ Τάμυρις, καὶ μωείος δὴ ἴσιν ὑπὸ τῶν γυμνασῶν ὁμιλος ἀνδρικοῦ οὐ λίαν εὐφρεπῶς. ἴνας δὲ ἤδη δὲ καὶ ὁ κάλλος περὶ ἐλέπτοις, καὶ ὀνομασῶν ἡμιμύθας οὐ σφόδρα εὐτυχῶς. ὅτι τὰ τερψίχῃς ἀπαια, καὶ πολλῶν μακρῶν ἔθνεσι μωείοις ἔτι ἀνδράσιν, ὅσοις εἰκὸς ἴσιν

28. ὑπὸ

nonnullis olim incredibilia videbantur. qualia de Assyria illa foemina narrantur: quæ fluuium illum, qui Babylonem diuidit, quasi exiguum quendam riuulum detorquens, magnificam in solo regiam extruxit, & aquam denuò super aggeres immisit. Nam de ea frequens extat apud scriptores mentio, quòd classem ter mille numero nauium instrueret, perditum verò tricenas centena millia in aciè educeret. tum quòd Babylone murum excitarit quingentorum fere stadiorum: & quæ circa hanc urbem fossiones, aut cæteræ id genus magnificæ ac sumptuosæ structuræ sunt, ab ea omnia perfecta dicuntur. Præter hanc Nitocris ætate iunior, & Rhodogunc, ac Tomyris, & innumeræ occurrunt aliæ, quæ non admodum honestè ac decorè viriles se mirum in modum gesserunt. Quinetiam nonnullas tanquam maximarum rerum authores celebrant; quæ propter pulchritudinem illustres ac celebres non felici admodum successu fuerunt. quandoquidem tumultus, ac diuturnorum bellorum infinitis nationibus, virisq; cau-

sam præbuisse videtur, quotquot scilicet ex tam ampla regione par est conscribi potuisse. At qui nihil eiusmodi possit adferre, ridiculus nimis existimatur, utpote qui neque in stuporem homines rapere, neque mirificum quiddam dicendo facere conetur. Vultis igitur eos interrogemus, utrum aliquis uxorem sibi, vel filiam illarum potius similem, quàm esse Penelopen velit? Atqui nihil in hac Homerus aliud, quàm pudicitiam, & amorè coniugis; atque foceris, ac filij curam prædicat. Ac ne de agris quidem aut pecore sollicita fuit: imperare porrò militibus, aut concionem habere ne per somnium quidem illa cogitabat. Quinetiam si quando apud iuuenes facienda verba forent,

Ἐμαζόνος Φιλοτήμωσ " πάλυ φρατείαν διηγησαμένην, τὴν ποίησιν

ἐν τῷ αὐτῆς χρόνῳ ἀδελφῆσασα, γνέσθαι δοκεῖσιν, ὡς μετὰ τῶν ἀπαια ὑμνοῦσι τερψίχῃσιν. ὅστις δὲ τῷ οὐδὲν εἰπεῖν ἔχῃ, κατὰ γέλαστος δοκεῖ εἶναι, ἄτε οὐκ ἐκ πλήτην, οὐδὲ γαυμασποῖσιν ἐν τοῖς λόγοις σφόδρα ὑπερφανῶν. βούλεσθε δὲ ἴσιν ἐπισημασῶν ἀπαια, εἶ τις αὐτῶν γαμετῶν, ἢ θυγατέρας οἱ τῷ αὐτῷ ὑπέχεται γνέσθαι μέλλον, ἢ τῷ Πηνελόπειῳ; καί τοι ὅτι τούτης οὐδὲν Ὀμηρος εἰπεῖν ἔχῃ πλέον τῆς Φροσύνης, καὶ τῆς Φιλανδρίας, καὶ τῆς εἰς τὸ ἔκκερθον ὑπερμυθίας, καὶ τὴν παῖδα. ἐμῶν δὲ ἄρα ὑδὲ τῶν ἀρῶν ἐκείνη, οὐτε τῶν ποιημάτων. φρατείαν δὲ ἡ διηγησείαν, ὑδὲ ὄναρ ἐκείνη τῶν φρατείαν ποτε. ἀλλὰ καὶ ὅποτε λέγαν ἐχέτω εἰς τὰ μειράκια, Ἄντα περὶ τῶν φρατείαν λιτῶν κρήδεμνα, τῶν αὐτῶν ἐφθέπετο. καὶ οὐκ ἀπορῶν Ὀμηρος οἶμα τηλικούτων ἔργων, ὑδὲ ὀνομασῶν ἐπὶ ἀπαια γυμνασῶν. τῷ αὐτῷ ὑμνησε δὲ φρατείαν φερόντως. ἔξιω γοῦν αὐτῶν τῶν

28. σπυρσας τὴν

ἀπασην ἐμπλήσασα τριῶν δὴ-
 γημάτων τέρπειν βί μάλιστ', ἔ-
 ψυχάζων γαίῳ δὴ αὐτῶν. οὐ γὰρ
 δὴ τείχεος μὲ ἀίρεσιν, καὶ πολιου-
 κίαν, καὶ ἔθρον ἵνα ναυμαχίαν
 εἴδῃ δοκούσαν, τὴν πρὸς τοῖς νεω-
 ελοῖς πόλεμον, ἀνδρῶς δὲ ἐπὶ
 αὐτῆ καὶ ποταμοῦ μάχην ἐπει-
 σάσαν οἴκοθεν διενόησε τῆ ποιή-
 σης, καμὸν τι λέγειν ἔπιθυμῶν.
 πρῶτο δὲ εἰς τὸ ἴδιον οὐκ ἔφα-
 σι, σεμνότερον, ὀλιγώρως οὕτω
 πρὸς ἑλπίε. τί ποτε οὐκ ἄν τις ἀ-
 λιον λέγει τῷ ἐκείνῳ μὲ ἐπαμ-
 νῆν παρ' ἑμῶς, τούτων δὲ ἔπι
 μικρὰν μνημονοῦν; ὅτι ἀφ' ἑ-
 μῶν τὴν ἐκείνης ἔφετε τὴν ἑ-
 φροσύνην, πολλὰ τε ἴδια τοῖς
 ἀνδράποισι, καὶ εἰς ἑκοινὸν ἀγα-
 θὰ συμβαίνῃ. ἐκ δὲ δὴ τῆς τού-
 των φιλοτιμίας, ὄφελος μὲ ἔδδ'
 ἐν, συμφορᾷ δὲ ἀνήκεστοι. αἴτε
 δὲ οἶμα ἑφὸς καὶ θεῖος ποιητής,
 τούτων ἔκρινεν ἀμείνω καὶ δικαιο-
 τέραν τὴν βίβημιαν. ἀφ' οὗ ἐπὶ
 παρ' ἑμῶν βίβημιαν, "ποιῶ-
 τον ἡγεμόνα ποιουμένων, μή τις
 ἀρὰ μικροῖς ὑπολάβῃ καὶ φαν-
 λους; ἐγὼ δὲ ὑμῖν καὶ τὴν ἡγεμόνα
 ἐκείνον ῥήτορα Περικλέα τὴν

23. τοσοῦτον

hisce narrationibus implere,
 que summo opere delectare, ac
 voluptatem adferre possent.
 Neque enim praelium illud
 in navalibus gestum, quod
 vna & murale certamen at-
 que obsidio, & navalis quo-
 dammodo pugna fuit; item-
 que viri ac fluminis congres-
 sum ex ingenio suo confictum
 in poësim induceret, quo
 nouum aliquid & inauditum
 adferret; hoc ipsum verò
 interim, si modò, vt illi di-
 cunt, tam esset illustre, adeò
 negligenter omitteret. Quæ-
 nam igitur causa esse potest,
 cur illam tam feridò commen-
 det, alias verò paucis versibus
 attigerit? Quòd scilicet ex il-
 lius virtute & castitate cùm
 multa priuatim in homines,
 tùm publicè bona deriuen-
 tur; ex illarū verò ambitione
 ac splendore vtilitas nulla,
 sed insanabiles miserix, ac
 calamitates proficiscantur.
 Idèò sapiens, ac diuinus Poë-
 ta meliorem ac iustiozem il-
 lam prædicationem arbitra-
 tus est. Num igitur his, qui
 talem sibi ducem adhibue-
 rint, metuendum adhuc est,
 ne contemnendi, ac viles ha-
 beantur? Ego verò præterea
 vobis egregium illum orato-
 rem Periclem, virum omni

prædicatione maiorem, co-
 gnomine Olympium, testem
 cum primis opportunum ci-
 tabo. Nam cùm aliquando
 adulatorum, vt aiunt, cum
 turba circumstetisset, qui cer-
 tatim inter se partitis præco-
 niis illum collaudarent; at-
 que alius Samum ab eo ex-
 pugnatam; Eubocam alius
 commemoraret; alij mare
 omne circum Peloponesum
 nauibus emensum; alij de-
 creta eiusdem, ac psephisma-
 ta narrarent; alij denique de
 eius cum Cimone conten-
 tione, & æmulatione dicerēt;
 qui & egregius ciuis, & Im-
 perator imprimis strenuus vi-
 sus fuerat: cùm hæc, inquam,
 omnia dicerentur, apparebat
 neque illū molestè ferre, neq;
 delectari admodū: illud verò
 ex omnibus, quæ in admini-
 stranda republica gesserat,
 præ cæteris laudari cupiebat,
 quòd cùm tanto Athenien-
 sium populo præfuisset, ne-
 mini causam mortis attulif-
 set; neque ciuium quisquam,
 qui atratus prodiisset, huius
 sibi calamitatis authorē fuis-
 se Periclem aliquando dixisset.
 Num igitur, per amicitix
 præsidem Iouem; alio teste
 vobis indigere videmur, vt
 id adstruamus, maximum hoc esse virtutis indicium, ac sum-

πρόν, τὴν Ὀλύμπιον, μὲν τὴν
 ἀγαθὸν ἤδη πρὸς ἕξομα. καλῶ-
 κων γὰρ δὴ φασὶ ποτε τὴν ἀν-
 δρα παρ' ἑμῶς δῆμος, διελέγ-
 χοντο τοῖς ἐπαίνοισι. ὁ μὲν, ὅτι
 τὴν Σάμον ἐξέλεν. ὁ δὲ δὲ
 ὅτι τὴν Εὐβοίαν. Ἰνὲς ἤδη τὴν
 παρ' ἑμῶς τὴν Πελοπόννη-
 σον. ἡσυχία δὲ οἱ τῶν ἡμετέ-
 των μεμνημένοι. Ἰνὲς δὲ τῆς
 παρ' ἑμῶς τὴν Κίμωνα φιλοτιμίας
 σφόδρα ἀγαθὸν πολίτην, καὶ
 στρατηγὸν εἶδῃ δόξαται ἡγεμόνα.
 ὁ δὲ τοῖς οὐκ ἔστιν ἀφ' ἑ-
 μῶν, οὐτε ἡγεμόνος δῆλος
 ἔστι. ἐκείνο δὲ ἡξίου τῶν αὐτῶν
 πεπολιτευμένων ἐπαμνῆν. ὅτι
 τοσοῦτον ἔπι ἔσπεύσας τὴν Ἀθη-
 νῶν δῆμον, ὅσοθεν θανάτου
 αἴτιος. ὅσοθεν ἡμέτερον μὲν τῶν
 πολιτῶν ἡσυχία, ὅσοθεν ἡμετέ-
 ρων αἴτιος αἴτιον αὐτῶν κλέα ἡμετέ-
 ρων συμφορᾷ ἔφη.

Ἄλλου τῶν, παρ' ἑμῶς Φιλίου
 Διὸς, δοκούσαν ὑμῖν μὲν τὴν
 δεῖσθαι, ὅτι μέγιστον ἔφετε
 σημεῖον, καὶ πρώτων μάλι-
 στα ἐπαίνοισι ἀξίον, ὅτι μὴ δένει

for. Περικλέα

κτείναι τῶν πολιτῶν, μηδὲ ἀ-
 φελέσθαι τὰ χρημάτα, μη-
 δὲ ἀδίκῃ φυγῇ ἀειδοῦσθαι;
 οἷσι δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας συμ-
 φoras αὐτὸν ἀνέλθεις, κατὰ-
 τῶν ἰατρῶν ἡγεμόνος, οὐδαμῶς
 ἀποχρῆν ὑπεράβειν αὐτῶν ὅ-
 μηδὲν νοσήματος ἀπίω ἡμέ-
 ραι. ἀλλ' εἰ μὴ πᾶντα εἰς
 διώαμιν ἴπτο, καὶ θεραπευοί,
 ὅσῳ δὲ ἄξιον τῆς αὐτῆς τέχνης
 ἔργον ὑπεράβειν, ἀρᾶ ὑμῶν
 δοκεῖ τῶν ἴσων ἐπαύων ἐν δίκῃ
 τυγχάνειν· καὶ οὐδὲν ἄλλο
 μήσομαι οὔτε τ' ἔσπον, οὔτε
 τίω διώαμιν, ὑφ' ἧς ἕξεσι
 μὲν αὐτῇ δρᾶν ὅτι αὐτὴ ἐθέλη,
 θέλει δὲ ἀπασὶ πᾶσι; τίω
 ἐγὼ κεφάλαιον τῶν πᾶσι ἐ-
 παύου ποιούμεθα, ὅτι ἀπορῶν
 δῶν ἡσυχασίων εἰς δοκίμω-
 των καὶ λαμπερῶν διηγημα-
 των. εἰ γὰρ δὴ τις τίω πρὸς
 τῶν δῶν σιωπῶν ὑποπῶ-
 σθεν, ὡς ματαίαν οὐδὲν πρὸς
 ποίησιν, καὶ ἀλαζονείαν κενῶ,
 καὶ αὐτάδην· οὐκ οὐ καὶ τίω
 ἐναγχοσ ὅτι δημίαν ἡμομενῶν
 αὐτῇ τίω εἰς τίω Ρώμην,
 ὅποτε ἐστρατεύετο βασιλεῖ,

ma laude dignum, neminem
 interfecisse civium; neque
 pecunias eripuisse; nec iniu-
 stum exilium irrogasse? Por-
 rō qui istiusmodi calamitati-
 bus intercedens; sic tanquam
 egregius aliquis medicus; ne-
 quaquam id sibi satis esse du-
 cit, si nemini caussam ægri-
 tudinis afferat: sed nisi omni-
 bus, quoad in se situm est, re-
 medium, & curationem cō-
 parat; nullum se arte dignum
 sua putat opus edidisse; sine
 pari, & æquali laudum præ-
 conio vobis afficiendus vide-
 tur? Nihilōne verò pluris æ-
 stimandam cēlebimus vel ra-
 tionem ipsam, ac modum; vel
 potentiam, quæ cū illi fa-
 cere quicquid voluerit per-
 mittat, nihil tamen omnibus,
 nisi quod cuique bonum est,
 velit ipsa consciscere? Hoc
 ego laudum omnium caput,
 ac summā esse statuo; quam-
 vis interim alia prædicationis
 argumenta sanè quàm admi-
 rabilia, illustriaque suppe-
 rant: Quòd si quis præter-
 missionem illam, quam dico,
 cæterorum, vanæ cuidam si-
 mulationi, & inani, stolidæ-
 que ambitioni tribuat; mi-
 nimè is, opinor, nuperum il-
 lius Romam aduentum; cū
 in expeditione esset Imper-
 rator,

rator, & propè Galliarum li-
 mitē Rhenum pontibus, na-
 uigiisque transiisset; falsum,
 ac temerè confictum esse su-
 spicabimur. Hæc igitur, uti
 par est, enarrantem licebat
 & Senatus, populique men-
 tionem facere; quemadmo-
 dum ingenti cum gaudio il-
 lam exceperint, & alacriter
 obuiam prodierint; & pro
 eo atque Imperatricem de-
 cebat, omni gratulatione
 profecuti sint. Ad hæc sum-
 ptuum magnitudo comme-
 morari poterat; quàmque
 splendidi; & magnifici fue-
 rint: quantam in principes
 tribuum, & populi centu-
 riones pecuniæ vim expen-
 derit. Mihi verò nec vlla re-
 rum eiusmodi visâ vnquam
 est expetenda: neque di-
 uitias plus quàm virtutem
 commendare volo. Etsi non
 me præterit, liberalem pe-
 cuniæ sumptum ad non-
 nullam pertinere virtutem.
 Verum longè hæc esse po-
 tiora iudico; æquitatem a-
 nimi, castitatem, pruden-
 tiam; & id genus alia; quæ
 in illa prædicans, cū alios
 complures, tum meipsum,
 & quæ in me illius extant
 officia in testimonium ad-

ζύγμασι καὶ ναυσί, τ' Ρωμῶν
 ἀφάσας "εἴχου τῶν Γαλατίας for. ἀγγεῖ
 οἰών, ψευδῆ καὶ πεπλασμέ-
 νου δῆλως ὑποπτεύσθ. ἔξιω
 δὴ οἶω, ὡς εἰκός, διηγηματῶν
 τῶντα, τῶ δῆμου μεμνησθαι
 ἔ τῆς κερουσίας, ὅπως αὐτῶ
 ὑπεδέχοντο σὺν ἡρμονῇ, πρὸς
 ἡμῶς ὑποαντωντες, καὶ δού-
 ούμενοι, κατὰ τῶν μόνος βα-
 σιλίδα. ἔ τῶ ἀναλωμάτων ὅ
 μέγεθος, ὡς ἐλθούθειον καὶ με-
 γαλοσπεπές· καὶ τῆς πρὸς
 σκῆης τίω πολυτέλειαν· ὅπο-
 σα τε ἐνέμε τῶν φυλαῶν τῶς
 ὅπιστάταις, καὶ ἐκατοντάρχεις
 τῶ πληθους, ἀπὸ ἰθιμήσασθαι.
 ἀλλ' ἐμοίγε τῶ τοιούτων οὔτε
 ἔδοξέ ποτε ζηλωτὸν οὐδὲν· οὔτε
 ἐπαυρῆν ἐθέλω πρὸς τῆς ἔρε-
 τῆς τ' πλοῦτον. καίτοι οὐ λέλη-
 θεν ἢ τῶ χρημάτων ἐλθού-
 ειος δαπάνη μετέχουσα ἴνος
 ἔρετῆς. ἀλλ' οἷμαι κρείττον ὅτιο
 εἰκείαν, καὶ ὄφροσύνην, καὶ φρο-
 νησιν, καὶ ὅσα δὴ ἄλλα πρὸς αὐ-
 τῆς λέγων, πολλοὺς μὲ καὶ δῆλους,
 ἀτὰρ δὴ καὶ ἐμαυτὸν ὑμῶν, ἔ τὰ
 ἐπ' ἐμοὶ πρὸς ἀρῶντα πρὸς ἄλλον

H h

μὴ τυχερὰ. εἰ δὴ οὖν καὶ ἀλλοῖσι
πλεῖν ἐμὴν διγνωμοσύνην ἔ-
λαυν' ὑπεχρήσαν, πολλοὺς
ἔχει τε ἤδη, ἔ' ἐξ ἑποῖς ἐπα-
νέσσει.

duxi. Postremo si cæteris
quoque grati in illam animi
mei imitari placuerit exem-
plum; laudatores habet ea
iam plurimos, & deinceps
habitura videtur.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΚΑΙΣΑΡΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΝ.

IULIANI IMP.

IN REGEM SOLEM

AD SALVSTIVM.

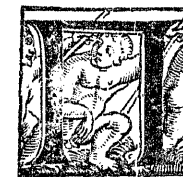
ORATIO IV.

ΛΟΓΟΣ Δ.

CVM hanc uni-
uersè congrue-
re omnibus o-
rationem arbi-
tror,

*Quæ terram spirant, reptant-
que per omnem:*

quibus & esse, & ratione, ac
mente præditam animam ha-
bere cōcessum est: tùm mihi
præ cæteris conuenire statuo.

ΠΡΟΣΗΚΕΙΝ

ὑπολαμβάνω ἢ
λόγου τῆδε μέ-
λισσα μὲ ἀπασι,

---θάσατε γαῖαν ὅτι πνεῖς Odyss. 6.

τε ἔ' ἔρπει·

ἔ' τῆ' εἶ), ἔ' λογικῆς ψυχῆς, καὶ
νοῦ μετεληφότα· οὐχ ἡκιστα ὅ
τῶ' ἀλλ' ἂν ἀπὸ τῶν ἐμῶν τῶν.

Hh ij

Ἐ γὰρ εἰμι τῆ βασιλέως οὐ-
 παδὸς ἡλίου. Τούτου δὲ ἔχω μὲν
 οἴκοι παρ' ἐμοῦτα. Ἐὰς πίστεως
 ἀκριβεστέρως. ὁ δὲ μοι θεμῖς εἰ-
 πειν καὶ ἀνεμέσητον. Ἐντέτηκέ
 μοι δὴνὸς ἐκ παίδων τῆν αὐ-
 γῶν τῆ θεοῦ πόθος. καὶ παρὸς τὸ
 φῶς οὐτῶ δὴ τὸ ἀίθεριον ἐκ
 παιδαρίου κρημῆν πῶν ἀφ' ἑ-
 νοῖου ἔξιστάμεν. ὡς τε οὐκ εἰς
 αὐτὸν μόνον ἀτενέες ὄραν ἐπεθύ-
 μω. ἀλλὰ καὶ εἰ ποτε νύκτωρ
 ἀνεφέλου, Ἐ καταραῖ ἀφ' ἑρίας
 οὐσῖς παρῆλθοιμι, πῶντα ἀ-
 δεθῶς ἀφείς, τοῖς ἑρανοῖς παρος-
 ἕχον κάλλεσι. ἔκετι ζῶεις ἔδέν
 εἰ τίς λέγει τι παρὸς με, ἔτε αὐτὸς
 ἐμοῦτα, ὁ, τι παρῆτιοιμι παρος-
 ἕχων. ἐδύκω τε παρῆρῆστερον
 ἔχῃν παρὸς αὐτὰ, Ἐ πολυπαρῆ-
 γμων τίς εἶ. καὶ μέ τις ἦδη ἀ-
 γρόμασπιν ὑπέλαβεν ἀρτι γρη-
 ἦτιν. καὶ τοῖν ἑὶ θεοῖς οὐ ποτε
 τοιαύτη βίβλος εἰς ἐμας ἀφίχτο
 χεῖρας. ἔτε ἡπιστάμεν ὁ, τί ποτέ
 ἔστι τὸ γρηῆμα πῶποτε. ἀλλὰ τί
 ταῦτα ἐγὼ φημι, μείζω ἔχων
 εἰπεῖν, εἰ φραστάμι ὅπως

ista commemoro, cum afferre

Etenim regis ego sum Solis
 affectator, & famulus. Cuius
 apud me domestica, & ad fi-
 dem certissima illa quidem
 argumenta suppetunt. ex his
 verò quod citra religionem
 fas sit dicere, vnum est eius-
 modi. Mirum me quoddam,
 & à prima insitum ætate So-
 larium radiorum desiderium
 tenet. Itaq; quoties in æthe-
 rium illum splēdorem conii-
 ciebam oculos puer, rapi ex-
 tra se percussa mens, & atto-
 nita solebat. atque aded non
 illum tantum defixis intueri
 oculis optabam : sed etiam
 noctu, si quando sereno, pu-
 roq; cœlo foras progrederer;
 ceteris omiſſis omnibus, solas
 in cœlestes pulcritudines in-
 tentus hærebam. vt neque si
 mihi quippiam ab alio dice-
 retur, animaduertērem; ne-
 que quid rerum agerem ipse
 met attenderem. Igitur & in
 illis contemplandis nimium
 studij ponere; & curiosus
 quidam esse videbar. vt me
 diuinandi ex astris peritum,
 quamuis adhuc imberbem,
 non nemo suspicaretur. At-
 qui neq; dum liber eiusmodi
 meas in manus peruenerat:
 neq; quid rei istud esset om-
 ninò cognoueram. Sed quid
 ista commemoro, cum afferre

maiora possim; si id vnum

recenseam, quemadmodum
 de Diis tunc ego sentirem?
 Ac superiores quidem illæ
 tenebræ perpetua obliuione
 conterantur. Quòd autem
 lux ipsa cœlestis vndiquaque
 mihi circumfusa, ad sui me
 contemplationem incitarit,
 & erexerit: aded vt contra-
 rium, ac totius vniuersi, Lunæ
 cursum esse per memet ob-
 seruarem, antequā in vllum
 eorum, qui de talibus philo-
 sopherantur, incidērem: ex iis
 indiciis, quæ paulò antè me-
 morauī, persuaderi potest.
 Equidem hominis illius feli-
 citatem admiror, cui diuini-
 tūs hoc tributum fuerit, vt è
 sacro, ac Prophetico semine
 compactum corpus assumēs,
 sapientiæ thesauros aperiret.
 sed nec illam, quam eiusdem
 beneficio numinis adeptus
 sum, sortem, cōditionemque
 parui facio; quòd ex eo ge-
 nere, penes quod terrarum
 dominatus, atque imperium
 est, temporibus nostris ortum
 acceperim. Mea porrò sen-
 tentia est; si quid sapientibus
 vitis credimus; communem,
 vt vniuersè dicam, hominum
 omnium parentē esse Solem.
 Hoc enim meritò dici solet:
 Homo, ἔξ Sol hominem gene-
 rant. Animas verò non à seipso solo; sed à Diis quoque cœ-

ἐφρόνω τὸ πῶν καὶ τὰ παρῆ
 θεῶν; λήθη δὲ ἔσω τῆ σῶ-
 τος ἐκείνου. τὸ δὲ ὅτι με τὸ
 οὐράνιον πῶντι παρῆγραφε
 φῶς, ἡγάρε τε, καὶ παρῆξωεν
 ὅτι πῶν θεῶν. ὡς τε ἦδη καὶ
 τῆς σελιῶης ἢ ἐναντίου παρῆς
 τὸ πῶν αὐτὸς ἀπὸ ἐμοῦτῆ κί-
 νησιν σιωσῶν, ὁδὲνί πῶ σιω-
 τυχῶν τῆν τοιαύτα φιλοσοφω-
 τῶν. ἔσω μοι τὰ ρηθέντα ση-
 μεῖα. Ἐγὼ μὲν οὖν ἐγῶγε
 τῆς ὑπομίνας καὶ εἰ τῶ τὸ σῶ-
 μα παρῆχε θεὸς ἔξ ἱεροῦ, καὶ
 παρῆθηκοῦ συμπαγῆν ἀέρ-
 ματος ἀλαβρόντι, Ἐφίας ἀνοῖ-
 ξα ἡσοαυρεῖς. ὁκ ἀτιμάζω
 δὲ ταῦτιν, ἦς ἡξιώθω αὐτὸς
 παρῆ τῆ θεοῦ τῆδε, μερῆδος, ἐν-
 τῶν κρατῆντι, καὶ βασιλεύοντι τῆ
 τῆς ἡμῆ τοῖς καὶ ἐμοῦτὸν γρη-
 νοῖς γρηόμῆνος. ἀλλ' ἡγροῦμα
 " κοινότερον μὲ, εἰ τῶ γρη πείθε-
 θεσται τοῖς θεοῖς, ἀπῶντων ἀν-
 θεσῶν εἶ) τῆτον κοινὸν πατέ-
 ρα. λέγεται γὰ ὀρθῶς. ἀνθεσ-
 πος ἀνθεσπον ἡμῶν, καὶ ἡλῖος.
 ψυχῆς δὲ ὁκ ἀφ' ἐαυτῶ μόνον.
 ἀλλὰ καὶ παρῆ τῆν ὀνῶν θεῶν

H h iij

Arist. c. 2. lib. 2. de Natura.

απειρεῖν εἰς γλῶ· ἐφ' ὅ, π δὲ
 χεῖμα, δηλοῦσιν αὐτὰ τοῖς
 βίοις, οἷς παραμενοῦνται. κέλ-
 λισον μὲ οὖν εἰ τῶ σωλυέσθῃ
 καὶ παρὰ τειρησίας ἀπὸ πολλῶν
 πάνυ παραπατόρων ἐφεξῆς τῶ
 θεῶ δουλοῦσιν· μεμπτὸν δὲ εἶδὲ
 ὅς τις ἐπειρωκῶς ἑαυτὸν τῷ θεοῦ
 τῶ δὲ θεράποντα φύσῃ, μόνον
 ὄξ ἀπάντων, ἢ σωλ' ὀλίγοις,
 αὐτὸν ὀπιθίδωσι τῇ θεραπείᾳ τῷ
 δεσπότη.

Φέρε οὖν, ὅπως οἷοί τε ὦ-
 μιν, ὑμνήσωμεν αὐτὸ τῶ εὐρ-
 πῶ· ἢ βασιλεύουσα πό-
 λιν ἐπετησίαις ἀγάλλῃ θυσίαις.
 ἔστι μὲν οὖν οὗ οἶδα χαλε-
 πὸν καὶ ὅ σωλῆναι παρὰ αὐτὸ
 μόνον, ὅποσος ἴσ' ὅτι ὁ ἀφα-
 νῆς ἐκ τῶ φανεροῦ λογισα-
 μένῳ. φερόμεν ὅ ἴσως ἀδυνά-
 τῳ, εἰ καὶ τῆς ἀξίας ἐλατ-
 τὸν ἐτελήσῃ ἴσ'. ἐφικέσθαι μὲ
 γὰρ τῶ παρὰ ἀξίᾳ, οὗ οἶδα
 ὅτι τῶ ἀπάντων ὁδοὶς ἀνὸ δύ-
 νατο· τῷ μετείου δὲ μὴ ἀγα-
 μῶρτεῖν, ἐν τοῖς ἐπαῖνοις ὅ κε-
 φάλαγον ἔστι τῷ ἀνθεσπίνης ἐν
 τῶ δυνάσθαι φερόμεν δυνά-
 μειος. ἀλλ' ἐμοίγε τούτου πα-

teris idem ille spargit in ter-
 ras. qui quem demum propa-
 gentur in finem, vitæ genere,
 quod confectantur, osten-
 dunt. Ac præclarè quidem
 cum illo agitur, cui id obti-
 gerit, vt à tertia vsque pro-
 genie, ac longa retrò aurorū
 ferie, istius Dei famularui ef-
 fet addictus. sed neque con-
 temnendum illud est, si quis
 eiusdem se Dei naturâ esse
 feruum agnoscens, solus ex
 omnibus, vel cum paucis,
 eius se domini obsequio tra-
 diderit.

Age itaque, festum illius,
 quod regia ciuitas anniuersa-
 riis sacrificiis illustrius facit,
 celebremus quomodo possu-
 mus. Enimuerò quàm diffi-
 cile sit sentio, vel hoc vnum
 de ipso mente concipere,
 quantus sit minimè apparens
 ille Sol, si ex eo, qui conspi-
 cius est, coniectura ducatur:
 id ipsum autem eloqui, qui
 etiam infrà dignitatem face-
 re istud velit, fortasse nemo
 poterit. Nam eius dignita-
 tem assequi nullum omninò
 posse certissimè scio. sed in
 laudando mediocritatem te-
 nere, summum esse videtur,
 quò hominis in dicendo fa-
 cultas peruenire possit. Ve-
 rum adsit in ea re nobis adiu-

tor præses doctrinarum Mer-
 curius, vnà cū Musis, ac du-
 ce Musarum Apolline: quo-
 niam ad hunc ista pertinet o-
 ratio: mihique concedant, vt
 de Diis immortalibus ea di-
 cam, quæ de ipsiis vsurpari, ac
 credi gratum iisdem, acce-
 ptumque sit. Quam nos igitur
 prædicandi rationem in-
 ibimus? An si de natura illius,
 & origine; deque viribus, &
 efficientiis, tam manifestis,
 quàm occultis, agamus; nec
 non de communicatione bo-
 norum, quæ in mundos om-
 nes largiter effundit; ab eo
 laudum genere, quod illi pla-
 cet, non penitè abhorrebim-
 us? Hinc igitur dicendi
 sumamus exordium.

Diuinus iste præclarusque
 mundus, qui à supremo cæli
 fornice ad infima terrarum
 vsque, perpetuâ, & immobili
 Dei prouidentia continetur;
 ab æterno citra vllam pro-
 ductionem extirrit, & infe-
 quenti tempore deinceps æ-
 ternus erit: nec ab vllò cu-
 stoditur alio, quàm proximè
 quidem à quinto corpore: cu-
 ius summum, ac præcipuum
 est Solaris radius. secūdo de-
 inde veluti gradu, ab intelli-
 gibili mundo: ac demum ab
 omnium rege, ac moderatore

εὐαγγέλιον βοηθῶς ὁ, τε λόγιος Ἑρ-
 μῆς, σωλ' ταῖς Μούσαις· ὁ τε
 Μουσηγέτης Ἀπόλλων. ἐπεὶ ἔ-
 αὐτὰ παρὰ στήθει τῶ λόγων· ἔ-
 δοξέν τε εἰπεῖν ὅποσα τοῖς θεοῖς
 φίλα λέγεσθαι τε, καὶ πισύ-
 εσθαι παρὰ αὐτῶν. ἴσ' οὖν ὁ ἔ-
 ποσος ἔσθαι τῶ ἐπαῖνων; ἢ δηλο-
 νότι παρὰ τῆς οὐσίας αὐτῶ, καὶ ὅθεν
 παρὰ ἦλθε, καὶ τῶ δυνάμεων, καὶ
 τῶ ἐνεργῶν διεληθόντες, ὅποσα
 φανερά, ὅσα τ' ἀφανῆ· καὶ παρὰ
 τῆς τῶ ἀγαθῶν δόσεως, ἢ καὶ
 πάντας ποιῆται τοῖς κόσμοις· οὐ
 πάντ' ἅπαντα ἀπαράδονται ποιησῶ-
 μένα τῶ θεῶ παρὰ ἐγκώμια; ῥη-
 τέον δὲ ἐνθεν.

Ὁ θεῖος ἔσθαι, καὶ πάνγκρατος
 κόσμος ἀπὸ ἀκρας ἀψίδος οὐ-
 ρανῶ, μέγρε γῆς ἐσχάτης, ὑπὸ
 τῆς ἀγύτου συνεχόμενος τῷ θεοῦ
 παρὰ οἰας, ὄξ αἰθίου γέρονε ἀ-
 γνητῶς, ἐς τε τῷ ἐπιλοιπον
 χερόνον αἰθίου, οὐχ ἔσθαι ἀγύτου ἰ-
 φερεροῦ μέγρος, ἢ παρὰ ἔσθαι μέγρος
 ἔσθαι τῶ πέμπτου ἑσθαι ἑσθαι· οὐ
 ὅ κεφαλαγόν ἔσθαι ἀκλῆς ἡλίου·
 βαθμῶ δὲ ὡς παρὰ δδύτέρῳ τῶ
 νοητῶ κόσμῳ· παρὰ ἑσθαι δὲ
 ἐπὶ ἀγύ τῶ πάντων βασιλέα.

πρὸς ὃν πάντα ὄντιν. Ἐὰς τοί-
 νω, εἴτε ὁ ἐπέκεινα τῆ νοῦ
 καλῶν αὐτὸν θεῖμις· εἴτε ιδέα
 τῶν ὄντων· ὁ δὲ φησὶ ὁ νοητὸν
 σύμπαν· εἴτε ἐν ὅπῃ πάντων
 ὁ ἐν δοκεῖ ὡς παρῆύτατον·
 εἴτε ὁ Πλάτων εἰώθειν ὀνομά-
 ζῃν ὁ ἀγαθόν. αὐτὴ δὲ οὐκ ἢ
 μονοθεῖς τῶν ὄλων ἀγία πᾶσι
 τοῖς οὐσιν ἕξηγουμένη κέλλοις
 τε, ἔτελέφωτος, ἐνώσεως τε,
 ἔτε δυνάμεως ἀμηχανίου· καὶ
 πῶς ἐν αὐτῇ μένουσα παρ-
 τουργῶν οὐσίαν, μέσον ἐκ μέσων
 τῶν νοερῶν καὶ δημιουργικῶν ἀ-
 γῶν ἡλίον θεὸν μέγιστον ἀπέφη-
 νεν ὅτι εἰ μὴ πάντα ὁμοῖον εἰ-
 παρ· καθάπερ καὶ ὁ δαμῶνιος
 οἰεῖται ἢ Πλάτων. τοῦτον τοί-
 νω, λέγων· ἡ δὲ ἐγὼ· φησὶ
 με λέγειν ἢ τῆ ἀγαθοῦ ἐκρη-
 νον, ὃν τὰγαθὸν ἐγγύνησεν ἀνά-
 λογον εἰαυτῶν· ὅπερ εἰαυτὸ ἐν
 τῶ νοητῶ τῶ πᾶσι παρῆύτα
 καὶ τὰ νοούμενα· τῆ πᾶσι ἐν
 τῶ ὄρατῶ παρῆύτα ὅψιν, καὶ τὰ
 ὄρωμενα· ἐχέμε δὲ ὁ φῶς αὐτῶ
 τῶ πῶσι, οἰμῆ, πῶ ἀναλογίαν
 παρῆύτα ὁ ὄρατῶν, ἡ δὲ παρῆύτα
 ὀπινor, rationem lux ipsius

Plato 6.
de Rep.

Deo, quem circum vniuersa
 sunt; velut altiore, & anti-
 quiore caussa fouetur. Hic
 igitur, quem siue id, quod ul-
 tra mentem sit, appellare fas
 est; siue eorum quæ sunt
 ideam ac formam; siue po-
 tiùs vnum: quoniam anti-
 quissimum omnium videtur
 vnum. siue quod bonum à
 Platone nominari solet: il-
 lud, inquam, simplex om-
 nium rerum, & vniforme
 principium; quod omnibus,
 quæ sunt, pulcritudinis, per-
 fectionis, coniunctionis, &
 immensæ virtutis princeps,
 & author est: secundum pri-
 mariam in sese manentem
 substantiam, medium ex me-
 diis intelligentibus, & artifi-
 cibus principiis Solem maxi-
 mum Deum è seipso, sibique
 quàm simillimum produxit.
 quæadmodum diuinus quo-
 que Plato sentit; cum ita lo-
 quitur. *Hunc igitur, inquam,*
vocare me dicito illius boni fa-
tum, quem bonum sibi metipso
proportionem quadam respondens
genuit: ut quod in intelligibili
loco ad mentem, & ea que men-
te intelliguntur, ipsum est; id
ille in aspectabili esset ad vi-
sum, & ea, que visu percipiun-
tur. Quamobrem eandem,
 habet ad id, quod aspectabile
 est,

est, quam ad intelligibile veri-
 tas. At vniuersus iste; vt qui à
 primi, summique boni formâ,
 & ideâ manauit; circa stabi-
 lem ipsius essentiam ab ater-
 no consistens, intelligētia præ-
 ditos in Deos principatum
 accepit; eadem intelligenti-
 bus hisce tribuens, quæ ab il-
 lo Bono, tanquam à princi-
 pio, in intelligibilia deriuantur.
 Est autē intelligibilibus,
 opinor, Bonum pulcritudinis,
 essentiæ, perfectionis, coniu-
 ctionisque principium, virtu-
 te sua, quæ & ipsa boni for-
 mam habet, continens illa, at-
 que collustrans. Eadem ergo
 Sol intelligentibus impertit;
 quibus vt præset, & impera-
 ret, à Bono constitutus est; ta-
 meti simul cum illo producta
 sunt, & existere cœperunt.
 Quod eo factum arbitror, vt
 principium quoddam, quod
 boni formam haberet, in in-
 telligentes Deos boni princi-
 patum exercens, omnibus ex
 mente omnia gubernaret ac
 regeret. Quinetiam tertius
 Solis apparens orbis, ac splen-
 didus, sensibilibus est caussa
 salutis; & quantacumque di-
 ximus in intelligentes Deos à
 magno Sole manare; tanta
 etiam apparentibus aspecta-
 bilis alter ille communicat.

ὁ νοητὸν ἀγία. αὐτὸς δὲ ὁ
 σύμπας, ἄτε δὲ τῆ παρῆύτα,
 καὶ μεγίστου τῆς ιδέας τῆ ἀγα-
 θοῦ κρηνωῶς ἐκρηνος, ἡ πα-
 ρῆύτα αὐτῶ παρῆύτα μόνιμον
 οὐσίαν ἕξ ἀϊδίου, ἔτε πῶς ἐν
 τοῖς νοερῶς θεοῖς παρῆύτατο
 δυνατείαν. ἔτε τὰγαθὸν ὄντι
 τοῖς νοητοῖς θεοῖς ἀγία, τῶ
 τῶ ἀϊδίου τοῖς νοερῶς νέμων. ἔτε
 δὲ ἀγία, οἰμῆ, ὁ ἀγαθὸν τοῖς
 νοητοῖς κέλλοις, οὐσίαν, τε-
 λφόωτος, ἐνώσεως· σιωχῶν
 αὐτῶ, καὶ παρῆύτα ἀγα-
 θοῦ δὲ δυνάμει. τῶτα δὲ ἔτε
 τοῖς νοερῶς ἡλίος δίδωσιν, ἀ-
 γῶν, καὶ βασιλεύει αὐτῶν. ἔτε
 τῶτα τεταγμένως· εἰ καὶ συμ-
 παρῆύτα αὐτῶ, καὶ σιωχῶν
 ἐπῶν· ὅπως, οἰμῆ, καὶ τοῖς νοε-
 ρῶς θεοῖς ἀγαθοῦ δὲ ἀγία
 παρῆύτα κρηνωῶς τῆ ἀγαθῶν
 πᾶσι ἀπῶντα καὶ νοῦν βῆθῶν.
 ἀλλὰ καὶ τῶτος ὁ φαινόμενος
 οὐτῶσι δίσκος ἐναργῶς, ἀ-
 πῶς ὄντι τοῖς ἀσθητοῖς τῆς ὄ-
 ρησίας· καὶ ὅσων ἐφαρῶν τοῖς
 νοερῶς θεοῖς τῆ μέγαν ἡλίον·
 ὄσων καὶ ὁ φαινόμενος ὄδε
 Quorum omnium euidentia

τοῖς φανεροῖς. τοῦτου δὲ ἐναρ-
 γαίς αἱ πίστες ἐκ τῆς φαινομένηων
 τοῦ ἀφανῆ σχεποιῶσι. φέρε δὴ
 πρῶτον αὐτὸ τὸ φῶς ὅτι εἶδος
 ἐστὶν ἀσώματον, καὶ θεῖον ἢ κατ'
 ἐνέργειαν Διαφοροῖς; αὐτὸ δὲ
 ὅ, τί ποτὲ ἐστὶ τὸ ἀφανές, πᾶσι
 μὲν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, σικυνοποιεί-
 μνον τοῖς σοιχείοις, καὶ ὃν αὐτῶν
 πρῶτον εἶδος, ἢ ἄμοτον δὲς,
 ὅθεν συμμιγνύμενον, ἢ δὲ τοῖς
 οἰκείας ἄμοτον " πρῶτον εἶδος
 ποιότητος. οὐκοῦν ἰδίῳ αὐτῶν
 θερμῶν ἐρῶς. οὐ ἢ ἐναντίας
 " αὐτῆς ψυχρότητα. ἢ ὁ σκλη-
 ρόν. ἢ ὁ μαλακόν. ἐπιδιδώσας.
 ἢ δὲ ἀπὸ τῆς ἰσότητος ἢ ἀφ' αὐτῆς
 Διαφορῶν. ὅτι οὐκ ὅθεν γὰρ
 αὐτῶν ὅθεν ὁμοῦ. ὅθεν δὲ μόνον
 ἢ ἀποπλάσσει πρῶτον ἐνέργειαν
 ἢ ἀπὸ τῆς φωτὸς ἢ ποιῶν τὴ φύσιν
 ἀργυρῶν. τὸ δὲ φῶς εἶδος ἐστὶ
 αὐτῆς, ὅθεν ἕλης ὑπερωμενῆς,
 καὶ πρὸς κληρονομῆς τοῖς ἄμοτον.
 αὐτῶν ἢ τῆς φωτὸς ὄντος ἀσώμα-
 του, ἀκρότης δὲ εἶναι ἡς, ὅθεν ὡς ἄρ'
 ἀνθὸς ἀκρίτες. ἢ μὲν δὲ τῆς Φοινί-
 κων δόξα ἄμοτον πρὸς θεῖα, καὶ ἐπι-
 σημίων ἀρχαίων εἶναι ἐνέργειαν
 αὐτῶν ἢ κατὰ τὸν νῦν ἢ ἀπὸ τῆς

for. πρῶτον εἶδος

μὲν

sunt argumenta, si quis ex iis
 quæ apparent obscura con-
 templari voluerit. Age verò
 lumen imprimis ipsum nonne
 eius, quod est actu transpa-
 rens, incorporea forma est, at-
 que diuina? At id ipsum quod
 transparens appellamus, quic-
 quid est tandem, quod cum
 omnibus, vt semel dicam,
 consistit elementis, eorúmque
 proxima forma est; neque cor-
 poreum est, neque mistum;
 neque corporis proprias qua-
 litates emittit. Itaque pro-
 prium illius calorem esse non
 dixeris, neque contrarium fri-
 gus: non duritiam; non mol-
 litiem adscribes, aut aliam
 quamlibet differentiam, quæ
 tactu percipitur: sed neque
 saporem, odoremve tribues.
 Quippe foli visui natura ista
 subiecta est; quæ in actum be-
 neficio luminis educitur. Lu-
 men autem illius est forma sic
 tanquam substratæ materiæ,
 & per corpora diffusæ. At
 ipsius luminis, quod est cor-
 poris expers, summa perfe-
 ctio, ac flos veluti quidam, ra-
 dij sunt. Phœnicum verò, qui
 diuinarum rerum scientia &
 sapientia præditi sunt, id opi-
 nio profiterur, diffusum illum
 lucis vbique splendorem, sin-
 ceram ipsius esse puræ mentis

actionem. Cui quidem sen-
 tentiæ ratio quoque consen-
 tanea est; si quis ex eo, quod
 expers corporis est lumen, ne
 huius quidem fontem esse
 corpus existimet; sed since-
 ram mentis actionem, quæ in
 propriam sedem, cui media
 cæli regio concessa est, illu-
 minando propagatur. vnde
 illa collucens cum omni vi-
 gore cœlestes complet orbcs;
 tum vniuersa diuino, & illi-
 bato splendore collustrat. Iam
 verò quæ ab eodem in Deos
 effecta redundant, paulo antè
 fatis leuiter attigimus; & ite-
 rum post paulo dicemus. Nam
 quicquid aspectu primùm ip-
 so discernimus, nudum no-
 men est operis in pretio habi-
 tum, nisi luminis sibi tan-
 quam principis, ac ducis au-
 xilium adiungat. Quid enim
 aspectabile esse possit omni-
 nò, nisi prius, velut materia
 ad artificem, admoueat, vt
 formam accipiat? Etenim au-
 rum; cum temerè vtcunque
 fufum est, aurum quidem est;
 sed nondum statua, vel ima-
 go; donec artifex illi formam
 dederit. Sic omnia, quæ natu-
 ra sunt aspectabilia, nisi cum
 lumine ad ea, quæ vident, ap-

ταχὺ πρῶτον εἶδος αὐτῶν ἐφ' ἑ.
 οἷα ἀπὸ αὐτῶν ἢ ἕδὲ ὁ λόγος.
 εἶναι αὐτὸ τὸ φῶς ἀσώματον
 εἶναι αὐτὸ μηδὲ τιτὸ πηγῶν
 ἢ ἀποπλάσσει πρῶτον εἶδος
 ἢ ἀρχαίων εἰς τιτὸ οἰκείαν
 ἕδραν ἐλλαμπομένην, ἢ τῆς
 πρῶτον οὐρανοῦ τὸ μέσον ἑ-
 ληγεν. ὅθεν ὅτι ἀρχαίοντα,
 πάσης μὲν ὑπονομίας πληροῖ
 τοῖς οὐρανόις κύκλοις. πᾶσι
 τα δὲ ἀρχαίοντα θεῖα καὶ
 ἀρχαίοντα φῶς. τα μὲν τοῖς
 ἐν τοῖς θεοῖς ἔργα πρῶτον
 τα πρῶτον αὐτῶν μετεῖως τε,
 ἢ μὲν ὀλίγον πρῶτον εἶρη-
 ται, καὶ ῥηθῆσθαι μετ' ὀλί-
 γον. ὅσα δὲ ὀρατῶν αὐτῶν
 πρῶτον ὅθεν, ὄνομα μόνον ἐστὶν
 ἔργου πρῶτον, εἶ μὴ πρῶτον
 ἀρχῆς τιτὸ τῆς φωτὸς ἢ γερμῶ-
 κίω βοηθῆσαι. ὄρατῶν δὲ ὄλως
 εἶναι δὲ μὴ φωτὶ πρῶτον, ὡς
 ἄρ' ὅλην τεχνίτην, πρῶτον ἀρχῆς,
 ἢ οἶμα, τὸ εἶδος δὲ εἶναι; καὶ
 γὰρ τὸ χρυσοῖον ἀπλῶς οὕτως
 κεχυμένον, ἐστὶ μὲν χρυσοῖον. οὐ
 μὲν ἀγαλμα, ἢ δὲ εἰκῶν, πρῶτον
 αὐτῶν ὅθεν τεχνίτης αὐτῶν πρῶτον

μορφῶν. ἢ καὶ ὅσα πρῶτον ὄρατῶν, μὴ σὺν φωτὶ τοῖς ὄρατῶν

παραρμόδια, τῶν ὁρατῶν εἰ) πῶς ἀποκρίσιν ἐξέρη). διδοὺς ἔν τῷ τε ὁρατῷ ὁ ὁρατῷ, τοῖς τε ὁρω- μῶσις ὁ ὁρατῷ, δύο φύσις ἐνεργεία τελεῖται, ὅψιν καὶ ὁρατῶν. αἱ δὲ τελεῖται, εἴδη τῶν εἰσι, καὶ ἕσσια. ἀλλὰ τῶν μὲν ἴσως λε- πτότερον. ὅ δὲ τῶν ἀκαλουθῶν μὲν ἀπῶντες, ἀμαθῆς καὶ ἰδιώ- ται, φιλόσοφοι, καὶ λόγοι τινα ἐν τῷ πᾶσι δυνάμιν ἀνίσχων ἔχον καὶ ἀκαλουθῶν ὁ θεός, ἡνίκα καὶ ἡμέραν ἐργάζεται, καὶ μετῆσσι φανερώς, ὅ τρεπεί τῷ πᾶσι. καὶ τοῖς ἄνι τῶν τῶν ἀνίσχων ὑ- πέρχῃ; πῶς ἔν ἐκ ἐκ τῶν ἰδίων ἡδὲ καὶ τῶν ἡστέρων πεισῶ- μῶν. ὡς ἀρα καὶ τὰ ἰσῶν τῶν οὐρανῶν ἀφανῆ, καὶ τῶν νοερῶν θεῶν ἡμῶν τῶν ἀγαθοῦδῶν ἀπο- πληρῶται πᾶσι ἀπῶν δυνάμειος, ὅ παῖς μὲν ὑπέχει χροῦς ἀσέ- ρων, ἔπειτα ἡ ἡμεῖς ὑπὸ τῶν πούτου κυβερνωμένη παραμη- θείας; οἱ μὲν γὰρ πλάνητες, ὅτι τῶν αὐτῶν, ὡς τῶν βασιλέα, γο- ρβῶντες, ἐν πᾶσι ὠρισμένοις πρὸς αὐτὸν ἀφῶν ἁρμοδιώ- τατα φέρον) κύκλω, σπειγμῶς ἡνας ποιούμενοι, καὶ πρῶτον,

f. νύκτα π

plicentur, aspectabilia esse de- linunt omnino. Quamobrem cum & videntibus ut vi- deant, & iis quæ videntur, ut videantur attribuat, na- turas actu perficit duas; vi- sum, & visibile. Perfectiones verò formæ sunt, & essentia. Verum id fortasse subtilius est. Quod autem assequun- tur omnes docti pariter & in- docti, Philosophi, & eruditi; cuiusmodi in hoc mundo vim habeat oriens ille, vel occi- dens Deus, ut & noctem, diemque molitur; & huius vniuersitatis manifestè con- uertat, immutetque statum. quod ipsum cui tandem reli- quorum siderum conuenit? hinc igitur de diuinioribus nonne persuademur; gene- ra illa scilicet intelligentium Deorum, quæ supra cælum minimè aspectabilia, diuiná- que consistunt; vi quadam ab illo bonâ compleri: cui qui- dem & astrorum chorus ced- dit omnis, & eius nutum illa, quam prouidentia sua guber- nat, generatio consequitur? Nam planetas circum eun- dem, quasi regem, velut cho- reas ducentes, certis ab eo in- teruallis in orbem cõuenien- tissimè ferri; atque & institio- nes quasdam facere, & pror-

sium, ac retrorsum progredi: (quibus vocibus sphericæ do- ctrinæ periti tales siderum af- fectiones significant) tum pro- sua ab Sole distantia Lunæ vel augeri, vel desinere lu- men: nemo est qui non in- telligat. Quæ cum ita sint, nonne probabiliter putamus, antiquiorem, quàm sit in cor- poribus, intelligentium Deo- rum ordinationem, disposi- tioni illi, quàm adduximus, proportionem respõdere? Quo- circa colligatur ex omnibus virtus illa quidem efficax, & perfectrix, ex eo quod videre facit ea, quæ videndi sensu prædita sunt: hæc enim lu- mine suo perficit. fabricatrix autem, & fœcunda vis, ex vniuersi mutatione: illa por- rò in vnum complectendi om- nia capacitas, ex ea, quæ in motibus cernitur, in vnum idemque conspiratione. me- dia quoque statio ex seipso medio. hoc ipsum denique, intelligentes inter velut re- gem esse collocatum, ex me- dio, quem inter vagas & er- rantes stellas habet, ordine, ac situ. Nam si hæc, aliæue totidem vno in aliquo cæte- rorum apparentium Deorum inesse videamus; non illi uti- que principatum inter Deos

καὶ ὁπίσω πορεύειν (ὡς οἱ τῆς σφαιρικῆς ὀπτισημονες θεω- είας ὀνομάζουσι τὰ τῶν αὐ- τοῖς φαινόμῶνα.) καὶ ὡς τῆς σελλῶν ἀύξεται καὶ λήγῃ φῶς, πρὸς τὴν ἀπόστασιν ἡλίου πό- ρον· πᾶσι που δῆλον. πῶς οὖν ἐκ εἰκότως καὶ τὴν ἀρεσῶ- τέραν τῶν θεμάτων ἐν τοῖς νοε- ρῶσι θεοῖς ἀφῶν ἁρμοσίαν ὑπε- λαμβάνομεν ἀνάλογον ἔχον τῆ τοιαύτη τάξει; λαβῶν δὲ οὖν ἐξ ἀπῶντων ὁ μὲν τε- λεσιουργῶν ἐκ τῶν πᾶσι πῶς ἀποφανῶν ὁρατῶν τὰ ὁρατῶν· τελεῖται γὰρ αὐτὰ ἀφῶν τῶν φω- τῶν· ὁ δὲ δημιουργικὸν καὶ γόνιμον, ἀπὸ τῆς τῶν τῶν συμ- πᾶσι μεταβολῆς· ὁ δὲ ἐν ἐνὶ πᾶσι σιωκελικῶν, ἀπὸ τῆς τῶν τῶν κινήσεως πρὸς ἐν καὶ τῶν ἀπῶν συμφωνίας· ὁ δὲ καὶ μέσον ἐξ ἑαυτῶν μέσον. ὁ δὲ καὶ τοῖς νοερωῖς αὐτὸν ἐνιδρῶεσθαι βασιλέα, ἐκ τῶν ἐν τοῖς πλατω- μῶσις μέσης τάξεως· εἰ μὲν οὖν ταῦτα τῶν τῶν τῶν ἀφῶν ἐμ- φανῶν ὁρατῶν θεῶν, ἡ το- σαῦτα ἔτερα· μὴ τοι τούτων τὴν τῶν τοῖς θεοῖς ἡγεμονίαν

f. πῶσι π

κρῆττον ἀνάγκης. ὁ γὰρ τοὶ Ζεὺς, ὡς ἐκείνος φησὶν, ἀπὸ πάντων ὧν κύριος, τοὺς ἀλλοὺς πρὸς ἀναγκάζει. ἐν ᾧ τὰ μύθω τῆ θεοῦ τῆδε λέγειντος, ὅτι ἄρα

Odyss. 12. Διὰ τὴν δυναστείαν τῆ Οδυσσεύος ἐταίρων ἀπολείψῃ τὸ Ὀλυμπον, ἔκετι φησὶ.

Iliad. 8. Αὐτῆ κεν γαῖη ἐρύσασμι, αὐτῆ τε θαλάσῃ.

ἔδὲ ἀπειλῆς δεσμὸν, ἔδὲ βίαν. ἀλλὰ τὸ δίκαιον φησὶν ὅτι. θῆσαν τοῖς ἡμῶν τῆκόσιν, αὐτὸν δὲ ἀξιοῖ φάμεν ἐν τοῖς θεοῖς. ἀρ' ἔχῃ δὲ τῶν τούτων πρὸς τὸ αὐτεξοισίῳ, ἔ

κ. τῆ ἡλίου τελευσιερῆν εἶ) φησὶ τὸ ἡλίον; ὅτι πὶ γὰρ αὐτῶ οἱ θεοὶ δεόνται, πλὴν εἰ μὴ πρὸς τὸ ἕσταν αὐτοῖς, καὶ δὲ εἶ) ἀφανῶς ἐναστράπτων, ὧν ἐφαμὲν ἀγαθῶν ἀποπληρωτικὸς τυγχάνοι; ὅ γὰρ

Iliad. 18. Ἡελίον τ' ἀκέρμαντα βοά-
 πεις πότνια Ἥρη
 Πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοαῖς
 ἀέκοντα νέεσθαι.

πρὸ τῆ καρῆ φησὶ νομισθῆσαι πλὴν νύκτω, διὰ τὴν ἰνά χαλεπὴν ὁμίχλην. αὐτῆ γὰρ ἡ θεὸς πού, καὶ ἀμύθη τῆς ποιήσεως φησὶ.

constringi necessitate monstraret. Nam & Iuppiter, omnium, ut ille narrat, dominus, cæteros quidem pro potestate cogit : huic verò nostro Deo, cum se propter Vlyssis sociorum impium scelus Olympo cessurum in illa fabula dixisset, non iam ista subiecit:

*Ipsa cum terra traherem, ipsò-
 que mari.*

neque vincula, aut vim ullam comminatus est: sed in authores facinoris vindicaturum se esse promisit; & ut Diis lucrere vellet rogavit. Qua quidem narratione quid aliud sibi voluit, nisi Deum istum, præterquam quod sui iuris est, etiam efficacitate quadam esse præditum? Nam quid illo Diis opus est, nisi in eorum se substantiam, & essentiam occulti illustratione splendoris infundens, eorum, quæ supra diximus, perficiendorum bonorum vim obtineret: Hac enim

*Solémque indefessum oculis pul-
 cerrima Iuno*

*Oceano sese inuitum mersare
 coëgit;*

nihil aliud indicant, nisi tetra caligine obductâ præmaturæ noctis opinionē extitisse. De hac quippe Dea alicubi apud eundem Poëtam legitur:

--- νεβη---

--- nebulam inclyta Iuno
 Densam antiè obduxit ---

Verum poëtarum hæc commenta missa faciamus, si quidem cum eo, quod diuinum est, humani plurimum admiscerent. quæ verò Deus ipse de se, aliisque docere videtur, ea modò percurramus.

Regionis illius mundi, quæ citima terris est, natura omnis generatione constat. A quonam igitur æternitatē, & immortalitatē accipit, nisi ab eo, qui definitis rationibus ac mensuris ista cōtinet? Nam corporis natura infinita esse nulla potest; cum neque ortu carere possit, neque per sese consistere. ex ea porro, quæ iam existit, si assidue produceretur aliquid, nihil vt in illam vicissim resolveretur; iam eorum, quæ oriuntur, substantia defuisset. Porro naturam eiusmodi Deus iste certa, ac dimensa motione concitatus, cum accedens erigit, ac recreat; tum longius recedens, imminuit, atque corrumpit. siue potius animat ipse, motum illi imprimens, vitamque transfundens. cum autem deserit, & alteram in partem conuertitur; rebus illis, quæ corrumpuntur, interitum affert. Ac

--- ἠέρα δ' Ἥρη

Πίτνια πρὸςθε βαθείαν---

Ἀλλὰ τὰ μὲν τῶν ποιητῶν χαίρων ἀείδωμεν. ἔχῃ γὰρ πὶ μὲν τῆ θεὸς πολὺ καὶ ἀνθρώπινον. ἀ δὲ ἡμαῖς εἰκεν αὐτὸς ὁ θεὸς διδάσκειν ἑαυτῶν τε αὐτῶν, καὶ τῶν ἀλλῶν, ἐκείνα ἡδὴ διέλωμεν.

Ὁ πρὸ γὰρ τόπος ἐν τῶν γίνεσθαι δὲ εἶ) ἔχῃ. ἡς οὖν ὅτι ὅ τὴν αἰδῆσθητα δαερούμενος αὐτῶ; ἀρ' οὐχ ὁ τῶντα μέγιστος ὠλισμένους σπυρέχων; ἀπειρον μὲν γὰρ εἶ) φύσιν ὅματος οὐχ οἶ) τ' ἡ. ὅτι μὴ δὲ ἀγλήπτος ὅτι, μὴδὲ αὐθυπόσατος. ἐκ δὲ τῆς οὐσης εἶ πρῶτως ἐχρῆτό πὶ σπυρέχων, ἀνελεύετο δὲ εἰς αὐτῶ μὴδὲν, ἐπέλιπε αὐτῶ γηγομενῶν ἡ οὐσία. πλὴν δὲ ποιῶν τὴν φύσιν ὁ θεὸς ὅδε μέγιστος κινουμένου πρὸς τῶν μὲν ὀρθοῖ, καὶ διεγείρει. πρῶτον δὲ ἀπὸ τῶν ἐλατῶν, καὶ φθείρει. μᾶλλον δὲ αὐτὸς ζωοποιεῖ κινῶν, καὶ ἐποχετεύων αὐτῶ πλὴν ζῶντων. ἡ δὲ ἀπόλειψις αὐτῶ, καὶ ἡ πρὸς θάτερα μεταθέσις, αἰτία γίνεσθαι φθορᾶς τοῖς φθίνοσι. ἀεὶ

Κ κ

μὲν οὖν ἢ πῶς αὐτὸ τῆς ἀγαθῶν
 δόξης ἴση κατέσειν ἐπὶ τῆ γῆ. ἀγ-
 λωτε γὰρ ἀγῆ δέχεται τὰ τοιαῦτα
 χάρα· παρὸς δὲ μήτε τῶν ἡμεσιν
 ἐπιλείπειν, μήτε τῶν σιωπῶν
 ποτὲ τῶν θεῶν ἐλατῶν ἢ πλεόντων
 ποιῶσιν τὸ παθῶν κόσμον. ἢ γὰρ
 αὐτῶν ὡς αὐτῶν τῶν θεῶν, ἔτι δὲ
 καὶ τῶν ἐνεργείας ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ
 παρὸς γὰρ τῶν ἀγῶν τῶν βα-
 σιλῶν τῶν ὄλων ἡλίου· ὅς καὶ τῶν κέ-
 νησιν ἀπλάσσειν ἔσθ' ἀπὸ μ-
 τῶν ποιῶσιν τοῖς ἐπὶ πᾶσι τῶν ἐναν-
 τῶν φερονόμοις· ὅ δὲ καὶ αὐτῶν τῶν
 παρὸς τοῖς ἀγῶν ὑπεροχῆς αὐτῶν
 σημεῖον ποιῶσιν ὁ κληνός Αελο-
 τέλης. ἀγῶν καὶ τῶν ἀγῶν νοε-
 ρῶν θεῶν ὅκ' ἀμυδρὰ καὶ ἡκού-
 σιν εἰς τὸν κόσμον τὸνδε διδάμεις·
 εἶτα ἴτε τοῖς μὴ γὰρ ἀποκλείομεν
 τοῖς ἀγῶν, τούτων τῶν ἡγεμονίαν ὁ-
 μολογοῦντες δεδῶξ; πολὺ δὲ
 πλεόντων ἢ ἐμφανῶν ἀξιοδότην
 ἔσθ' ἢ ἀφ' ὧν πιεῦν. ὡς αὐτῶν
 γὰρ τῶν ἐπιδομάτων ἀπασιν ἐκ-
 ῖθεν διδάμεις εἰς τῶν γῆν ἔσθ'
 φαίνεται τελεσιουργῶν, ἔσθ' αὐ-
 αρμόζων παρὸς τε ἑαυτῶν, καὶ τῶν
 πᾶν· οὕτω δὲ νομισέον, καὶ ἐν
 τοῖς ἀφανέσιν αἰτῶν τῶν σιω-

bonorum quidē, quæ oriun-
 tur ab illo, communicatio
 æqualiter sese fundit in ter-
 ram. Aliàs enim alia fit eo-
 rum particeps regio. vt neq;
 generatio deficiat vnquam;
 neque plus aliquanto, minúf-
 ve solito Deus beneficentia
 sua patibilem mundum affi-
 ciat. Nam eadem vt substan-
 tia, sic actio penes Deos est:
 præfertim in rege omnium
 Sole: cuius præ cæteris, qui
 contrariam mundo feruntur
 in partem, simplicissimus est
 motus. quo etiam argumen-
 to præstantissimus Aristote-
 les eundem reliquis probat
 antecellere. Atenim ab aliis
 itidem intelligentibus Diis
 haud obscura vis in hunc
 mundum demittitur. Quid
 tum? Num enim cæteros pe-
 nitùs excludimus, dùm huic
 deferrì principatù fatemur?
 Enimuerò ex iis, quæ mani-
 festa sunt, de abstrufis, & non
 apparentibus fidem adstrue-
 re conamur. Quamobrem
 vti profectam ab reliquis, &
 in terras illapsam vim, ac vir-
 turem ille perficit, & ad se-
 ipsum, adeòque ad vniuer-
 sum applicat, & accommo-
 dat: sic in abstrufis eiusdem-
 modi coniūctionem illorum,
 & consortium esse meritò

suspicamur: vt illius nempè
 virtus principem locum ha-
 beat: cætera simul cum ea
 consentiant, atque conspi-
 rent. Quoniam autem me-
 dios inter intelligentes Deos
 medium esse constitutum il-
 lum diximus; cuiusmodi me-
 dia illa statio sit inter eos,
 quorum medius ponitur, in-
 teriecta, rex ipse Sol assequi
 nobis oratione cōcedat. Me-
 dium itaque definimus, non
 quod contrariis in rebus cer-
 nitur, atque æqualiter distat
 ab extremis: velut in colori-
 bus flauum, aut pullum: in
 calore, ac frigore, tepidum;
 & id genus alia. sed quod in
 vnum distracta cogit, ac co-
 pulat. qualis est apud Empe-
 doclem harmonia; à qua li-
 tem & contentionem pror-
 fus excludit. Quæ sunt igitur
 illa, quæ in vnum congre-
 gat, quorumque medius esse
 dicitur? Nimirum apparen-
 tium Deorum, qui circa mū-
 dum versantur, & à materia
 secretorum, atque intelli-
 gibilium, qui circa Bonum re-
 sidēt; multiplicatâ quodam-
 modo citra affectionem, vel
 accessionem vllam, intelli-
 gibili, diuinâque substantia.

οεσίας ἔχον παρὸς ἀγῶν· ἡγε-
 μόνα μὲν ἐκείνῳ, συμφωνήσας δὲ
 παρὸς αὐτῶν τῶν ἀγῶν ἀμα. ἐπεὶ
 " καὶ μέσον ἐφαρμόξω ἐν μέσῳ i- for. δ
 δρῶν τῶν θεῶν τοῖς νοεροῖς θεοῖς·
 παρὰ πῆ πῆ καὶ μεσότης ἐστὶν ὧν αὐ-
 χεῖ μέσον αὐτῶν ὑπολαβῶν, αὐ-
 τῶν ἡμῖν εἰπεῖν ὁ βασιλεὺς ἡλίου
 δόξῃ. μεσότητα μὲν δὲ φαρμάξω, ἔ-
 τ' ἐν τοῖς ἐναντίοις φερονόμοις,
 ἴσον ἀφεσώσθω τῶν ἀκρῶν· ὅτι ἐστὶ
 χρωμάτων τὸ ξανθόν, ἢ φαιόν·
 ἐπὶ δὲ θερμῶν, καὶ ψυχρῶν τὸ χλια-
 ρόν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἀλλὰ τῶν ἐνω-
 γικῶν, καὶ σιωπῶν τῶν διεσῶ-
 τῶν· ὅποιαν πῆ φησὶν Εμπεδο-
 κλῆς τῶν ἀρμονίαν, ὅς οὐκ εἶδεν αὐτῆς
 πᾶντεως τὸ νῆκος. πῆ δὲ ἐν ἐστὶν,
 ἀ σιωπῶν, καὶ ἴνων ἐστὶ μέσος;
 φημὶ δὲ οὖν ὅτι τῶν τε ἐμφανῶν,
 καὶ ἀφανῶν θεῶν, καὶ τῶν αὐ-
 λων, καὶ νοητῶν, οἱ αὐτῶν τῶν ἀγῶν εἰ-
 σιν, ὡς αὐτῶν πολυπλασιαζομένης
 ἀπαθῶς, καὶ αὐτῶν παρὰ θεῶν τῶν
 νοητῶν, καὶ θεῶν ὡς αὐτῶν. ὡς αὐτῶν ἐν ἐστὶ
 μεσότης ὅκ' ἀπὸ τῶν ἀκρῶν " κα- f. κρᾶσθῶσιν
 θεῶν, τελεία δὲ, καὶ ἀμυγῆς ἀφ'

Ad hunc ergo modum regis illa Solis intelligens, ac præ-
 clara substantia, nulla temperatione constat extremorum:

ὄλων τῶν θεῶν ἐμφανῶν τε, ἔ
ἀφ' ὧν, καὶ ἀσθητῶν τε, καὶ νοη-
τῶν, ἢ τῆ βασιλείας ἡλίου νοερός,
ἔ πάνκαλος οὐσία, καὶ ὁποῖαν
ὕνα χρεὶ πῶ μεσότητα νομί-
ζειν, εἴρηται. εἰ δὲ δεῖ ἔ τοῖς
καθέκαστον ἐπεξελεῖν, ἢ αὐτῶ
ἔ κατ' εἶδη ὅ μέθον τῆς οὐ-
σίας, ὅπως ἔχῃ πρὸς τε τὰ
πρῶτα, καὶ τελευτᾶ, τὰ
κῆ καλιδωμῶν, εἰ καὶ μὴ
πρῶτα διελεῖν ῥάδιον, ἀλλ'
οὕτω τὰ διωατὰ φράσαι πει-
ραστῶμεν.

Ἐν πρῶτεως ὁ νοητὸν ἀεὶ
πρῶτον ἔχον, τῶντα δὲ πρῶτα
ἄμοδ' σιωφληφὸς ἐν τῶ ἐνί. πῆ
δὲ; οὐχὶ καὶ ὁ σύμπας κόσμος
ἐν ὅσῃ ζῶον, ὄλον δι' ὄλου ψυ-
χῆς καὶ νοῦ πλήρες, τέλειον ἐκ
μερῶν τελείων; τῶ τῆς οὐ-
τῆς διπλῆς ἐνοφδοῦς τελείότη-
τος. φημὶ δὴ τῆς ἐν τῶ νοη-
τῶ πρῶτα ἐν ἐνὶ σιωχού-
σης, καὶ τῆς πρῶ τῆ κόσμον
εἰς μίαν, καὶ πῶ αὐτῶ
φύσιν τελείαν σιωαγομῶν
ἐνώσεως, ἢ τῆ βασιλείας ἡ-
λίου μέση τελείότης ἐνοειδῆς
ἔστιν, ἐν τοῖς νοεροῖς ἰδρυ-

sed perfecta, & ab omni
tam apparentium, quàm re-
conditorum; sensibilibium pa-
riter, & intelligibilium Deo-
rum commistione libera. Cu-
iusmodi ergo mediocritas il-
la putanda sit, hac ratione
declaramus. Verùm si perfe-
qui singula necesse est: ut
quemadmodum media sit il-
lius substantia; & quam ad
prima, & vltima rationē ha-
beat, singillatim, ac per spe-
cies intelligere possimus; ta-
met si vniuersa cōplecti diffi-
cile est, nos ea saltē, quæ pos-
sumus, explicare conemur.

Vnum est omninò, quod
intelligibile vocatur, & an-
te vniuersa semper existens:
quod in vnū simul omnia illa
comprehendit. Quid enim?
nonne vniuersus hic mundus
vnum est animal, quod per
totum, ac penitus animā cō-
pletur & mente; ἔστ' que per-
fectis ex partibus perfectum?
Inter duplicem igitur illam
singularem perfectionē, hoc
est vnionem illam, quæ in in-
telligibili omnia in vno con-
tinet; & alteram, quæ circa
mundum versatur, atque in
vnam, & eandē, ac perfectam
naturam coalescit; interiecta
regis Solis perfectio singula-
ris est, & intelligētes Deos in-

ter media consistit. Deinceps
verò comprehēsiō quædam,
& colligatio est in intelli-
bili Deorum mundo, quæ in
vnum ordinat, & componit
omnia. Etenim nonne circa
cælum quinti corporis sub-
stantia circumferri videtur;
quæ partes omnes contineat;
earūq; dissipabilem, ac dif-
solubilem à se inuicem natu-
ram in sese cohibens adstrin-
gat, ac firmet? Itaque duas
hasce substantias, quæ coar-
ctationis, copulationisq; que
causæ sunt: quarum altera
in intelligibilibus, altera in
sensibilibus cernitur: rex ipse
Sol sic in vnum colligit, ut
illius comprehendendi, con-
tinēdique vim in intelligen-
tibus imitetur; utpote qui ab
ea processerit. postremæ ve-
rò, quam circa mūdum hunc
aspectabilem intuemur, mo-
derando præeat. Ac nescio
an hoc ipsum, quod *per sese*
consistens dicitur; cuius quod
est primum, in intelligibili-
bus, postremum in cœlesti-
bus apparet, mediam & in-
terpositam regis Solis, itidem
per sese cōsistentem substan-
tiam habeat. qua ex primaria
substantia in hunc aspecta-
bilem mundum collustrans,
ille omnia splendor emanat.

μῶν θεοῖς. ἀλλ' ἀδὴ ὁ μὲν τῆ πο
σιωχῆ ἕως ἔστιν ἐν τῶ νοητῶ
τῶ θεῶν κόσμῳ πρῶτα πρὸς ὅ
ἐν σιωπάτῃουσα. ἢ δὲ; οὐχὶ καὶ
πρῶ τῆ οὐρανὸν φαίνεται κύκλῳ
πορβομῶν τῆ πέμπτου ἑ-
μας οὐσία, ἢ πρῶτα σιωχῆ
τὰ μέρη, ἔ σφίγει πρὸς αὐτὰ
σιωχουσα ὁ φύσῃ σκεδασὸν
αὐτῶν, καὶ ἀπὸρρέον ἀπὸ δῆ-
λήλων; δύο δὴ ταύτας οὐ-
σίας σιωχῆς αἰτίας, πῶ μῶ
ἐν τοῖς νοητοῖς. πῶ δὲ ἐν τοῖς
ἀσθητοῖς φαινομῶν ὁ βασι-
λεὺς ἡλίου εἰς ταῦτα σιω-
χῆ. τῆς μῶ μισομῶν
πῶ σιωχικῶ δῶαμιν ἐν
τοῖς νοεροῖς, ἀτε δὲ αὐτῆς
πρῶτελων. τῆς δὲ τελευ-
τῆς πρῶκατῶν, ἢ πρῶ τῆ
ἐμφανῆ φαινομῶν κόσμον. μὴ
ποτε οὕτω καὶ ὁ ἀσθητῶσατον
πρῶτον μῶ ἐν τοῖς νοητοῖς
πρῶ ἀρχον, τελευτῶν δὲ τοῖς
κατ' οὐρανὸν φαινομῶν, μέ-
σω ἔχῃ πῶ τῆ βασιλείας
οὐσίαν ἀσθητῶσατον ἡλίου, ἀφ'
ἧς κατῆσιν ἕσας πρῶτουργῶ
εἰς τῆ ἐμφανῆ κόσμον, ἢ πρῶ-
χῆμποςα τὰ σύμπαντα αὐγῆ.

πάλιν δὲ κατ' ἄλλο σκοποῦ-
 ῖσι εἶς μὲν ὁ τῶν ὅλων δη-
 μιουργός, πολλοὶ δὲ οἱ κατ'
 οὐρανὸν ποιεῖσθαι δυνάμενοι
 δημιουργοὶ θεοὶ. μέσω ἄρα καὶ
 τούτων πλεῖν ἀφ' ἡλίου καθα-
 κρουσθῆναι εἶς τὸν κόσμον δημι-
 ουργίαν θετέον. ἄλλα καὶ τὸ
 γέννημα τῆς ζωῆς, πολὺ μὲν
 εἶναι ἡμεῖς πληρῆς ἐν τῷ νοητῷ.
 φαίνεται δὲ ζωῆς γέννημα καὶ ὁ
 κόσμος ὡς πληρῆς. πρὸς δὲ τὸν
 οὐρανὸν ὅτι καὶ τὸ γέννημα τῆς βα-
 σιλέως ἡλίου τῆς ζωῆς μέ-
 στον ἔστιν ἀμφοῖν. ἐπεὶ τὸ τοῦτο
 μὲν τυρεῖ, καὶ τὰ φαινόμενα.
 τὰ μὲν γὰρ τελειοῖ τῶν εἰ-
 δῶν. τὰ δὲ ἐργάζεται. τὰ δὲ
 κωμῶν. τὰ δὲ ἀνεργεῖται. καὶ
 ἑστάν ἔστιν, ὃ διὰ τῆς ἀφ' ἡ-
 λίου δημιουργικῆς δυνάμεως
 εἰς φῶς ποιεῖται καὶ ἡμέσιν.
 ἐπὶ πρὸς τούτοις εἰ πλεῖν ἐν τοῖς
 νοητοῖς ἀχραντῶν, εἰ καθαράν,
 εἰ ἀύλων οὐσίαν νοήσασθαι, οὐ-
 δυνόσθαι ἔξωθεν αὐτῆς ποιεῖσθαι,
 ἑστάν ἐν πρὸς ἡμεῖς ἀλλοτείου.
 πλήρη δὲ τῆς οἰκείας ἀχραν-
 τῶν καθαρότητος. πλεῖν τε ἐν
 τῷ κόσμῳ πρὸς τὸ κύκλῳ

28. πῆτι

Rursus, ut id alio modo con-
 sideremus; cum sit vnus om-
 nium opifex; plures autem,
 qui in cælo circumferuntur
 opifices Dij; medium istos
 inter solis opificium statuere
 conuenit, quod ad mundum
 perueniat. Præterea vis illa
 vitæ genitalis ac fœcunda in
 intelligibilibus copiosa est, ac
 redundans. Atqui & eiusdem
 vitæ genitalis plenus est mû-
 dus. Perspicuum est igitur
 genitalem vitam, quæ in rege
 Sole reperitur, inter ambas
 illas medium locum tenere.
 quod eorum insuper, quæ
 quotidie cernimus, experien-
 tia testatur. Etenim forma-
 rum alias perficit Sol; alias
 efficit; alias ornat, & expolit;
 alias excitat. nec est vlla res,
 quæ citra vim effectricem,
 quæ à Sole deriuatur, in lu-
 cem, ac natiuitatem prodeat.
 Ad hæc si sinceram & illiba-
 tam, & à materia secretam
 intelligibilium substantiam
 animo cogitemus; ad quam
 nihil extrinsecus affluit, aut
 adhæret alienum; sed est na-
 tiua, & propria sinceritate
 plena: inde verò puram ad-
 modum & defæcatam inte-
 gri, ac diuini corporis natu-
 ram intueri velimus; quæ &
 circa corpus illud in mundo

versatur, quod in orbem vol-
 uitur: & ab omni elemento-
 rum admistione libera est: in-
 uenimus profectò splendi-
 dam regis Solis, & incorru-
 ptam substantiam inter vtrū-
 que puritatis genus mediam
 esse, tam quod in intelligibi-
 libus materiæ est expers; quæ
 quod in sensibilibus illiba-
 tum, & à generatione, ac cor-
 ruptione solutum cernitur.
 Quin & illud maximum est
 integerrimæ sinceritatis ar-
 gumentum, quod ne lux ipsa
 quidem, quæ illinc maximè
 permanat in terram, cum re-
 vlla misceri se patitur; neque
 fordibus, & contagione pol-
 luitur: sed in rebus omnibus
 intacta manet; neque fœdi-
 tatem, aut affectionem ad-
 mittit vllam. Tùm si in ex-
 pertes materiæ formas, & in-
 telligibiles, nec non sensibi-
 les, quæ materiæ subiectiõe
 sunt affixæ, intendamus ani-
 mum; non minus inde me-
 dius ille situs constabit intel-
 ligentium formarum, quæ
 circa Solem residet; quæ im-
 mersis materiæ formis opitu-
 lantur; adeo vt nec vnquam
 existere possint istæ, neque
 conseruare sese, nisi ipsorum
 substantiæ beneficis ille, &
 auxiliator accedat. Quid

φερόμενον σῶμα πρὸς πρῶτα
 ἀμιγῆ τὰ στοιχεῖα, λίαν εἰ-
 λικρινῆ, εἰ καθαράν φύσιν ἀ-
 χραντῶν, καὶ δαμνοῦ ἄμα-
 τος. ὑπόστασιν εἰ πλεῖν τῆς βα-
 σιλέως ἡλίου λαμπερῆν, εἰ ἀ-
 κήρατον οὐσίαν ἀμφοῖν μέσῳ,
 τῆς τε ἐν τοῖς νοητοῖς αὐτῶν κα-
 θαρότητος, καὶ τῆς ἐν τοῖς ἀσθη-
 τοῖς ἀχραντῶν, καὶ ἀμιγροῦ πρὸς
 ἡμέσιν εἰ φθοράν, καὶ καθαράς
 εἰλικρινείας. μέγιστον ὅτι τὸ τεκ-
 μέλιον, ὅτι μηδὲ τὸ φῶς, ὃ μά-
 λιστα ἐκστάν ἔστι γὰρ φέρεται,
 συμμίχεται τινι, μηδὲ ἀναδέ-
 χεται ῥύπον, καὶ μίασμα. μὴ δὲ
 δὲ πάντως ἐν πᾶσι τοῖς οὐσίαις ἀ-
 χραντῶν, καὶ ἀμύλιων, καὶ ἀπα-
 ρῆς. ἐπὶ δὲ ποσειδέον τοῖς αὐ-
 τοῖς εἶδεσι, καὶ νοητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἀσθητοῖς, ὅσα πρὸς πλεῖν ὑλίων
 ἔστιν, ἢ πρὸς τὸ ὑποκείμενον
 ἀναφανήσεται. πάλιν ἐν ταῖς
 ἡμέσιν τὸ νοερόν τῶν πρὸς τὸ
 μέγιστον ἡλίον εἶδῶν. ὑφ' ὧν
 καὶ τὰ πρὸς πλεῖν ὑλίων εἶδη
 βοηθεῖται, μήποτε αὐτῶν διω-
 γέντα μήτε εἶ, μήτε φέρε-
 σθαι, μή πρὸς ἐκείνου πρὸς
 πλεῖν οὐσίαν σπυρρομερῆν. ἢ

καθαράν ἢ στυ πάλιν

γάρ; οὐχ οὗτος ἐστὶ τῆς Δια-
 κρίσεως τῆς εἰδῶν, καὶ συγκρί-
 σεως τῆς ἕλης ἀπίος· οὐ νοῦν
 ἡμῖν αὐτὸν μόνον πρῶτον· ἀλλ'
 καὶ ὅσων ὀμμασιν; ἢ γὰρ
 τοὶ τῆς ἀκρίων εἰς ἀπύρτα
 τὸν κόσμον Διανομή, καὶ ἢ τῆς
 φωτὸς ἐνώσει, πῶς δημιουρ-
 γικῶς ἐκδείκνυσται τῆς ποιήσεως
 Διακρίσιν.

Πολλὰν δὲ ὄντων ἐπιπέδι τ'
 οὐσίαν τῆς θεοῦ τῆς Φαρμοδιῶν
 ἀγαθῶν, ἀδὴ τὸ μέσον [ἐστὶ] τῆς
 τε νοητῆς, ἐ τῆς γρηγοριῶν θεῶν
 πρῶτον· ὅτι πῶς τελευταίῳ
 αὐτῶν μέλιωδον ἐμφανῆ λήξιν.
 ὡς ἴσθι μὲν οὖν ἐστὶν αὐτῶν τῆς
 περὶ τὸ τελευταῖον κόσμον ἢ τῆς
 ἡλιασθῶν ἀγγέλων οἷον ἐν ὡς
 δείγματι πῶς ἰδέαν, ἐ ὑπο-
 σασιν ἐχουσα. μὲν τῶν τῶν δὲ
 ἢ τῆς ἀσθητῆς γρηγοριῶν· ἢς
 τὸ μὲν ἡμιώτερον οὐρανοῦ, καὶ
 ἀστέρων ἐχθὲρ πῶς ἀπύρτα· τὸ δὲ
 ὑποδεέστερον ὅτι ὅσων πῶς
 γῆσιν, ἐξ αἰδίου περὶ ἐχθὲρ αὐ-
 τῆς ἐν αὐτῶν πῶς ἀγνήτων οὐ-
 σίαν· ἀπύρτα μὲν οὖν τὰ περὶ
 πῶς οὐσίαν τῆς θεοῦ τῆς δι-
 ελθῆν, οὐτε εἰς τὰ δὴν αὐτῶν τὸ

Deesse vi-
 detur ali-
 quid.

enim? nonne hic est, à quo &
 formarum secretio, & con-
 cretio materiae velut à causa
 proficiscitur? à quo non solū
 habemus, ut ipsum intelliga-
 mus; sed etiam ut oculis in-
 tueamur? Quippe radiorum
 in uniuersum orbem illa dis-
 tributio, & lucis in unum
 coniunctio artificem in pro-
 ducendo secretionem indi-
 cat.

Cæterum cum multa sint
 adhuc in essentia Dei illius
 apparentia bona; quæ intel-
 ligibilium, ac mundanorum
 Deorum in medio positum
 esse demonstrant; ad extre-
 mum eius, & apparētem con-
 ditionis gradum transitum
 faciamus. Ac primus quidem
 ipsius gradus in eo genere,
 quod circa mūdum vltimum
 versatur, Angelorum est So-
 larium, cuius in exemplari
 idea, & substantia consistit.
 Secundus ab eo gradus est,
 cui sensibilia generādi vis at-
 tribuitur. Huius potior præ-
 stantiōrque pars, cœli, fide-
 rūmque causam continet.
 deterior generationi præsi-
 det; atque eadem ab æter-
 no ingenitam substantiam in
 seipsa complectitur. Verūm
 quæ in huius essentia Dei in-
 sunt omnia; tametsi quif-
 piam

piam eiusdem beneficio nu-
 minis intelligentiam adeptus
 sit, explicari nullo modo pos-
 sunt: cum ne mente quidem
 ipsa comprehendi mihi posse
 videantur.

Libet hīc longius producte
 iam orationi velut sigillum
 adhibere; ut ad alia transea-
 mus, quæ non minorem con-
 templationē exigunt. Quod
 nam verò sigillum istud sit;
 quæve substantiæ illius Dei
 notio, quæ summam omnia
 comprehendit, ipsemet menti
 nostræ Deus iniiciat: qui id
 breuissimè complecti volu-
 mus, quoniam ex principio
 prodierit: tūm cuiusmodi sit
 ipse: ac quibus rebus appa-
 rentem mūdum repleat. Di-
 cendum est igitur, ab vno
 Deo vnum processisse Solem
 regem; vnum, inquam, ab
 vno intelligibili mundo: qui
 intelligentium Deorum om-
 ni mediocritatis genere me-
 dius, in mediisque constitu-
 tus est. qui & ipse concordem
 & amicam, & distantia con-
 fociantem in vnitatem cum
 postremis prima conciliat:
 perfectionis, ac deuinctionis,
 & genitæ vitæ, ac singularis
 substantiæ medium in sese
 obtinens; ac sensibili mundo
 bonorum author omnium;

νοῆσαι αὐτὸς ἐστὶ ὁ θεός, διω-
 πῶν· ὅπου καὶ πᾶντα περιλα-
 βῆν τὰ νῶν ἐμοίγε φαίνεσθαι ἀ-
 διώτατον.

Ἐπεὶ δὲ πολλὰ διεληλύ-
 θημεν, ὅτι θεῶν ὡς ἄσφρα-
 γίδα τὰ λόγῳ τὰ δὲ μὴ ὄν-
 τας ἐφ' ἕτερα μετὰ βαλάνην, ἐστὶ
 ἐλάττωτος τὸ θεοῦ δέοντα.
 ἢς οὖν ἢ σφραγίς, καὶ οἷον ἐν
 κεφαλῇ τὰ πᾶντα περιλαμ-
 βάουσα ἢ περὶ τῆς οὐσίας τῆς
 θεοῦ νόσις, αὐτὸς ἡμῖν ὅτι νῶν
 θεῶν βουλομένοις ἐν βραχέσι
 σιωπῆν, πῶς τε ἀπύρτα, ἀφ' ἧς
 περὶ ἡλθῆ, καὶ αὐτὸς ὅστις ἐστὶ· ἡ-
 νων τε καὶ ἀποπληροῦ τὸ ἐμ-
 φανῆ κόσμον. ῥητέον οὖν ὡς ἐξ
 ἐνός μὲν περὶ ἡλθῆ τῆς θεοῦ εἰς
 ἀφ' ἐνός τῆς νοητῆς κόσμου βα-
 σιλδὲ ἡλθῆ, τῆς νοερῶν θεῶν
 μέσοις ἐν τεταγμένῳ, καὶ πᾶν-
 τοῖσιν μεσότητι· τὸ ὁμοφρονα,
 καὶ φίλιον, καὶ τὰ διεσῶντα σιωπῆ-
 γουσαν εἰς ἐνωσιν ἀγῶν τὰ τε-
 λευταῖα τοῖς περὶ ἡλθῆ· τελεθότη-
 τος, ἐ σιωπῆς, καὶ γνήσιου ζωῆς,
 καὶ τὸ ἐνοθέσις ἕσθας τὰ μέσα ἐχθὲρ
 ἐν αὐτῶν· ὅτι ἀσθητῆς κόσμου
 πᾶντοῖσιν ἀγαθῶν περὶ ἡλθῆ

νος· ἢ μόνον δι' ἧς αὐτὸς αὐγῆς
 περιλάμπει κοσμήσει τε, καὶ φαι-
 δρωῶν. ἀλλὰ ἔτι πῶς ἴσται τῆς
 ἡλιακῆς ἀγγέλων ἐαυτῶν σιω-
 υποσήσας· καὶ τῆς ἀγγέλιον αἰτίων
 γνομιῶν περιέχων. ἔτι τε περὶ
 ταύτης τῆς αἰδίων ἑσμεῶν τῆς
 ἀγγέλιου, καὶ μόνιμον τῆς ζωῆς
 αἰτίας.

Α μὲν οὖν περὶ τῆς ἰστίας εἰπεῖν
 ἐχρήσατο τῆς θεοῦ τῆς δεξιᾶς καὶ τοῦ
 πλείωνων περιλάμπειντων· εἰρη-
 ται ὁμοῦς ὅτι ὀλίγα. ἐπεὶ δὲ τῆς
 τῆς διωάμεων αὐτῶν πλῆθος, ἔτι
 τῆς ἐνεργῶν κέλλος τοσοῦτον
 ἔστιν, ὥστε εἰ τῆς περὶ τῆς ἰστίας
 αὐτῶν θεωρημιῶν περιβολῶν·
 ἐπεὶ καὶ πέφυκε τὰ θεῶν περιεῖντα
 εἰς τὸ ἐμφανῆς πληθύνεσθαι ἀφ' ἑ-
 τῆς περιεῖν καὶ γόνιμον τῆς ζωῆς· ὅρα
 ἢ δράσομιον οἱ τὸς ἀχρῆς πέ-
 ρατος ἀποδύομινα, μόγις καὶ
 ἀγαπητῶς ἐκ πολλοῦ τῆς τὸς
 ἀθεν ἀναπαυομινοι λόγου. ἑλ-
 μητέον δὲ ὁμοῦς τῶν θεῶν τὰρ-
 ροῦντα, ἔπειθετέον ἀφασαῖ
 τῆς λόγου.

Κοινῶς μὲν δὴ τὰ περι-
 ἀθεν ρητέοντα περὶ τῆς οὐσίας
 αὐτῶν, τοῖς διωάμεσιν περιε-
 ἔστιν.

non eo tantum, quod splen-
 dore illum suo collustrat, or-
 nans, atque perpoliens: sed
 etiam quatenus solarium An-
 gelorum substantiam secum
 unam produxit; & eorum, quæ
 fiunt, ingenitam causam con-
 tinet: imò antiquiorem hac
 alteram, neque senescentem;
 sed perpetuam; à qua in sempit-
 eterna corpora vita deriuatur.

Hactenus ergo quæ de hu-
 ius Dei substantia dicenda
 fuerunt; et si pleraque præ-
 termisimus; tamen non pau-
 ca disputauimus. Quoniam
 verò tanta virium illius est
 copia, effectioñumque pul-
 critudo, ut quæ in eius sub-
 stantia considerari possunt,
 vehementer excellat: (quip-
 pè diuinarum rerum ea con-
 ditio est, ut in apertum pro-
 gressa, præ vitæ redundantia,
 & foecunditate multiplicen-
 tur) vide obsecrò quid opus
 factò sit nobis, qui agrè, ac
 vix tadem ex longa superiori
 oratione recreati, in immen-
 sum nos mare committimus:
 Sed audendum tamen nobis
 est, Dei auxilio confisis; &
 hæc aggredienda est oratio.

Primum itaque sic existi-
 mandum est; quæ de illius
 substantia antea diximus, ad
 eiusdem vires, ac facultates

communiter pertinere. Non
 enim aliud est substantia Dei:
 aliud vis: aut tertia insuper
 aliud est actio. Quippe om-
 nia quæcumque vult, ea &
 est, & potest, & efficit. Neque
 enim quod non est, ipse vult:
 neque quod voluerit, non po-
 test exequi: neque quod non
 potest, vult efficere. Atque in
 homine quidem longè aliter
 sese res habet. Nam duplex
 in eo, dissidensque natura, &
 in vnum temperata cernitur;
 corporis, & animæ. quarum
 hæc diuina, illa tenebrosa
 est, & caliginosa. vnde pugna
 quedam oritur, & contentio.
 Hinc, ut Aristoteles ait, ne-
 que voluptates in nobis, ne-
 que dolores inuicem consen-
 tanei sunt. Etenim quod na-
 turam istarum, quæ insunt no-
 bis, alteri suaue est, id alteri,
 quæ huic est contraria, mole-
 stum accidit. At in Deorum
 genere, nihil est eiusmodi.
 Nam essentiâ, perpetuòque,
 nec per vices illis bona sup-
 petunt. Imprimis ergo quæ-
 cumque ad illius explicandam
 substantiam dicta sunt à no-
 bis, eadem putandum est de
 viribus, & actionibus esse di-
 cta. Cum autem reciprocari
 in istis videatur oratio; con-
 sequens est, ut quæ de viri-

ἡκειν περιλαμπέον. ἢ γὰρ ἀπὸ
 μὲν ἔστιν ἰστία θεοῦ, διωάμενος ἢ
 ἀπὸ καὶ τῆς Δία περίων περιεῖ
 ταῦτα ἐνεργῶν. πῶς γὰρ ἀφ' ἑ-
 βούλεται, ταῦτα ἔστι, καὶ διωά-
 ται, ἔτι ἐνεργῶν. ὅρα δὲ γὰρ ὁ μὴ ἔστι
 βούλεται. ὅρα δὲ ὁ βούλεται δράν
 ἢ ἀπὸ καὶ ἢ ὁ μὴ διωάται ἐνε-
 γῶν ἐπέχει. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς
 ἀφ' ἀφασαῖ ἔχει ὡς ἐχέει. διττῆ
 γὰρ ἔστι μεχρημιῶν φύσις εἰς ἐν
 κεχρημιῶν, ψυχῆς ἔτι ἑσμεῶν.
 τῆς μὲν θείας· τῆς δὲ σκοτεινῆς, ἔτι
 ζυφώδεις. εἰσκέ τε εἰ μεχρημιῶν
 ἔτι ἑσμεῶν. ἐπεὶ καὶ Αριστοτέλης Φη-
 σὶ ἀφ' ἑ τῶν τοιοῦτων μηδὲ τῶν ἢ
 δονας ὁμολογῶν, μηδὲ τῶν λυ-
 πας ἀπὸ ἡμῶν ἐν ἡμῶν. τὸ γὰρ
 πατέρων, Φησὶν, τῶν ἐν ἡμῶν φύ-
 σεως αὐτῆς τὸς ταῦτις ἀπὸ τῆς
 μὲν πέφυκεν ἀπὸ τῶν. ἐν δὲ τοῖς
 θεοῖς ὅρα ἐν ἔστιν ταῦτων. ἰστία γὰρ
 αὐτῶν ἢ περὶ τὰ ἀφασαῖ, καὶ διτ-
 νεκῶς· ἢ ποτὲ μὲν, ποτὲ δὲ ἢ.
 περιεῖν ἐν ὅσα ἀφ' ἑφασαῖ, τῆς ἢ
 σίδων αὐτῶν περιεῖν τῶν βουλομέ-
 νοι, ταῦθ' ἡμῶν εἰρησασα, ἔτι περὶ
 τῆς διωάμεων καὶ ἐνεργῶν νομι-
 σέον. ἐπεὶ ἢ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ὁ λό-
 γος εἰσκέ ἀπὸ τῶν ὅσα καὶ περιεῖ

Aristot. 7.
 Eth.c.15.

Vide No-
 tas.

f. οὐσία

Μουσηρέτης. ἐπεὶ δὲ ἔ' ὅλιν
ἡμῶν ἢ τ' ὀταξίας ζῶν συμ-
πληροῖ, ἡμῶν μ' ἐν κόσμῳ τ'
Ἀσκληπιόν· ἔχ' δὲ αὐτὸν καὶ ἄλλο
τῶ κόσμου πρὸ ἑαυτῶν.

Ἀλλὰ πολλὰς μὲν αἰ' ἴσας,
ἔ' ἀνάσσει τ' θεὸν τόνδε δυ-
νάμεις θεωρῶν, οὐ ποτ' αἰ' ἐ-
φίκοιτο πασῶν· ἀποχρῶν τῆς
μὲν χειρῆς, καὶ ἄλλο τῆς ἑ-
μάτων ἐπ' αὐτῶν οἴμα τῆς αἰ-
πῶν, αἰ' κεχρησμένα τῆς φα-
νεράς παρ' ἑαυτοῖς δημιουργ-
γίας, ἴσως ἠλίω καὶ Διὶ πῶ
διωασείαν, ἔ' μίαν ἑαυτῶν
χρῶν τεθεωρημένα· πῶ δὲ
ἀπλότητα τῆς νοσησῶν μὲν τῶ
διαγωνίου, καὶ ἑαυτῶν μόνιμου
σῶν Ἀπόλλωνι τεθεωρημένοι· ὅ
ἢ μείζον τ' δημιουργίας μὲν τῆ
ἢ μείζον ἑπὶ ἑαυτῶν οὐ-
σίαν Διονύσου· ὅ ἢ τ' κελίσης
συμμετέλλει, καὶ νοσησῶν κελίσης
ἑαυτῶν τῆς Μουσηρέτου διωα-
μιν τεθεωρημένοι· ὅ συμπλη-
ροῦν δὲ πῶ ὀταξίας τ' ὅλης
ζῶης, σῶν Ἀσκληπιῶ νοσοῖ.
ἑαυτῶν μὲν ἑαυτῶν τῆς ἑαυ-
κοσμῶν αἰσῶν διωάμεων· ἔργα
δὲ ὁμοταγῆ ἑαυτῶν, ἑαυτῶν τ'

Addo N
sed hac
impedita.

Mufagetes dicitur. pro eo
verò quòd concinnum vitæ
ordinem complet; Æscula-
pium gignit in mundo:quem
& ante mundum penes se ni-
hilominus habuerat.

Enimverò licet quàmplu-
rimas illius Dei vires con-
templeturaliquis; nunquam
tamen omnes exhauriet. Sed
illud nobis sufficere debet;
quòd in separabili & corpo-
ribus antiquiore natura, & in
eo caussarum genere, quod
separatum apparèti effectio-
ne prius est; parem & eun-
dem Solis ac Iouis principa-
tum, & potestatem contem-
plari potuimus. tùm intelli-
gendi simplicitatem æterni-
tate, & immobili constantia
coniunctam cū Apolline spe-
ctauimus. at efficientiæ mul-
tiplicabilem rationem cum
Baccho multiplicabilis sub-
stantiæ præfide. egregiã por-
rò temperationis in intelli-
gentibus harmoniam & con-
centum, in Mufageta virtu-
te perspeximus. ac postremò
vim illam; quæ concinnum
vitæ totius ordinem com-
plet, cum Æsculapio cogno-
uimus. Hæc nos de antiquio-
ribus mundo illius viribus di-
sputare potuimus. quibus re-
spondentia, & eiusdem ordi-

nis effecta, quæ apparentem
mundum superat, bonorum
completionem definita sunt.
Cum enim germana sit illius
boni soboles; & ab eo bona
forte, eademque perfecta do-
natus fuerit; hanc ipse intel-
ligentes in Deos diuidit; be-
neficium illis, perfectamque
substantiam impertiens. Al-
terum Dei opus est, intelli-
gibilis pulcritudinis in intelli-
gentibus, & expertibus cor-
poris formis absolutissima di-
stributio. Etenim cum geni-
talis substantia, quæ in natu-
ra rerum apparens est, pro-
creare aliquid in pulcri ge-
nere cupit, ac factum expo-
nere; antecedit illa necesse
est, quæ in intelligibili pul-
critudine in æternū, ac sem-
per idipsum faciat; non sic,
vt illud modò præstet, postea
desinat: aut aliquãdo gignat;
ac deinde sit sterilis. Nam
quæcūque hîc sunt aliquan-
do pulcra, ea semper in intel-
ligibilibus existunt. Quam-
obrem dicendum id videtur,
genitali cuilibet caussæ, quæ
in apparentibus cernitur, in
intelligibili, ac sempiterna
pulcritudine ingentū quen-
dam factum antecedere: qui
penes illum Deum sit; quem
circum se ipse produxit. cui

ἐμφανῆ κόσμον, ἢ τῆς ἀγα-
θῶν ἀποπλήρωσις. ὅτι γὰρ
ἔστι γνήσιος ἕκγονος τῶ ἀγαθοῦ,
ὡς ἀδελφὸς ἀδελφῶν πρὸ αὐτῶ τέ-
λῃον πῶ ἀγαθῶν μίτραν, αὐ-
τῶ ἀπασὶ τοῖς νοσησῶν ἀφάνει
θεοῖς, ἀγαθοεργόν, καὶ τελείαν
αὐτοῖς διδοῖς πῶ ἕσταν. ἐν μὲν
δὲ τῶν. ἀδύτερον δὲ ἔργον ἔστι
τῶ θεοῦ, ἢ τῶ νοητῶ κελίσης ἐν
τοῖς νοσησῶν, καὶ ἀσωμάτοις εἶδει
τελεωτάτη ἀφάνει. τῆς γὰρ ἐν
τῆ φύσῃ φαινομένης οὐσίας γο-
νίμου ἡμῶν ἐφικμένης ἐν τῶ
κελίῳ, καὶ ἑαυτῶν θεοῦ τ' πό-
κον, ἐπὶ ἀνάγκη παρηγεῖσθαι
πῶ ἐν τῶ νοητῶ κελίῳ τῶ
ἀδελφῶν καὶ αἰεὶ ποιοδοσῶν.
ἀλλ' οὐχὶ νῦν μὲν, εἰσαῶν τῶ
οὐ. καὶ ποτὲ μὲν ἡμῶν, αὐ-
τῶ δὲ ἀφάνει. ὅσα γὰρ ἐν τῶ
ποτὲ κελίῳ, τῶ ἐν τοῖς νοη-
τοῖς αἰεὶ. ῥητέον τοίνυν αὐτῶ τ'
ἐν τοῖς φαινομένοις αἰτίαις γονί-
μου παρηγεῖσθαι τ' ἐν τῶ
νοητῶ, καὶ διαγωνίῳ κελίῳ πό-
κον ἀφάνειον· ὃν ὁ θεὸς ἑαυ-
τῶ ἔχ' καὶ ἑαυτῶν ἑαυτῶν ἑαυ-
σῆσας· ὅ καὶ τὸν τελείον νοητῶ
ἀφάνει, κελίῳ ὁμοταγῆ

ἐνδιδούς Διὸς τὸ φῶς τὸ ὄψιν.
 εἰσοίτητον ἔγω γ' ἢ ἐν τοῖς Διὸς τὸ νοε-
 ρῶν ὡραδείγματος, ὃ ὡρατείνῃ
 πολὺ Φανότερον τῆς ἀθερείας
 αὐτῆς, πᾶσιν, οἷμα, τοῖς νοε-
 ροῖς τὸ νοεῖν ἐνοεῖται πρὸς ἑα.
 ἐπέρα ὡρῶν αὐταῖς ἐνέργεια
 θαυμαστὴ φανεται ὡς τὸ βα-
 σιλέα τῶν ὄλων ἡλιον ἢ τοῖς
 κρείττοσι γῆρα ἐνδιδουμένη μεί-
 ρα βελτίων, ἀγγέλοις, δαίμο-
 σιν, ἥρωσιν, ψυχῶν τε μερι-
 τῶν, ὁπόσα μένοισιν ἐν ὡρα-
 δείγματος ἐν ἰδέει λόγῳ, μή-
 ποτε ἐαυτῶν διδοῦσα ὡρατε-
 τικῶν μὲν οὐκ ὡρατέριον οὐ-
 σίαν τὸ θεοῦ, διδάμεις τε αὐτῶν,
 καὶ ἔργα, τὸ βασιλέα τῶν ὄλων
 ὑμνοῦντες ἡλιον, ἐφ' ὅσον ἡμῖν
 οἷον τε ἰὼ ἐφικέσθαι τῆς ὡρῆς
 αὐτὸν βύφημίας ἀπεύδοντες, διε-
 ληλύθαμεν. ἐπεὶ δὲ ὀμματῶν,
 φασὶν, ἀκοῆς ἔστι πιστότερα,
 καὶ τοῖς τῆς νοήσεως ὄντα γε ἀπι-
 σότερα, καὶ ἀθενέστερα. φέρε
 καὶ ὡρῆς τῆς ἐμφανοῦς αὐτῶν δη-
 μιουργίας, ἀγνησάμενοι πρὸς αὐ-
 τῶν, ὃ μετεῖως εἰπεῖν πειρα-
 θῶμεν.

Υπέστη μὲν οὖν ὡρῆς αὐτὸν

perfectam largitus est men-
 tem; sic tanquam oculis vi-
 sum beneficio lucis infun-
 dens. Ad eum quippe mo-
 dum per intelligens exem-
 plar, quod æthereo fulgore
 multo splendidius obicit, in-
 telligentibus, opinor, om-
 nibus ut intelligant, intelli-
 ganturque concedit. Præter
 hanc alia regis omnium Solis
 est sanè admirabilis effectio;
 nempe fors illa, conditioque
 melior, quam præstatoribus
 generibus attribuit, Angelis,
 Dæmonibus, Heroibus, ani-
 misque particularibus, qui
 in exemplaris & ideæ ratio-
 ne permanent; neque se un-
 quam seipsas in corpora de-
 mittunt. Ac Dei quidem an-
 teriorem mundo substantiam,
 eiusque vires, & effecta, in
 rege omnium Sole prædi-
 cando, quatenus ipsius lau-
 des assequi potuimus, pro-
 perantes exposuimus. Quo-
 niam autem oculi quàm au-
 res fide digniores vulgò esse
 dicuntur. (etsi minus quàm
 intelligentia fidei merentur,
 imbecilliorésque sunt) age
 de manifesta ipsius effectio-
 ne, postulata priùs ab eo ve-
 nia, vel mediocriter eloqui
 studeamus.

Apparens itaque mundus circum

circum illum ab omni æter-
 nitate productus est. tum lu-
 men illud, quo mundus am-
 bitur, ab æterno stabilem se-
 dem obtinet: non in ea mo-
 dō consistens; modò relin-
 quens; nec aliàs aliter, sed
 eodem modo semper habēs.
 Quòd si quis sempiternam
 hanc naturam vel sola cogi-
 tatione tempori illigare vo-
 luerit; is de rege omnium
 Sole, qui confestim omnia
 sua luce collustrat, facillimè
 cognoscet, quanta vis ab illo
 velut principio, bonorum in
 hunc mundū ex æterno pro-
 ficiscatur. Non me præterit
 tam magnū Platonem, quàm,
 qui tempore, non tamen in-
 dole, posterior extitit, Chal-
 cidensem Iamblichum; qui
 cùm alia in Philosophia mul-
 ta; tùm hæc ipsa nos arcana
 libris suis edocuit: hypothesi
 tenus genitum adhibuisse: ac
 temporariam quandam effe-
 ctionem disputationis tan-
 tummodò gratia posuisse; ut
 eorum, quæ ab illo fiunt, ma-
 gnitudo utcunque capiatur.
 Mihi verò, qui ingenij vi, ac
 facultate omninò sum illis
 inferior; nequaquã hæc sub-
 cunda est alea: præsertim
 cùm ne istud quidem vel dis-
 putationis tantū gratia tem-

ὁ φαινόμενος κόσμος δὲ αἰώνος.
 ἔδραν δὲ ἔχει τὸ πᾶσι χρόνον
 φῶς ἐξ αἰώνος. ἔχει νῦν μὲν,
 τότε δὲ οὐ. ὡρῆς δὲ ὡρῶν ὡρῶν.
 αἰεὶ δὲ ὡσαύτως. ἀλλ' εἰ τις
 τῶντων τῶν Διὸς αἰώνιον φύσιν
 ἀλλοῖς ὅτινός τις ἐτελήσθη χρό-
 νικῶς κατὰ μοῖαν, τὸ βασιλέα
 τῶν ὄλων ἡλιον ἀθερείως κατὰ
 λαμπρότητα ῥᾶστα αὐτῶν γνοῖν, πό-
 σον ἀγῆτος ἔστι δι' αἰώνος ἀγα-
 θῶν τὸν κόσμον. οἶδα μὲν οὖν καὶ
 Πλάτωνα τὸ μέγαν, καὶ μὲν τῶν
 αὐτῶν τοῖς χρόνοις μὲν, ἔπι
 μὲν φύσιν κατὰ δεῦτερον. τὸ
 Χαλκιδέα φησὶ τὸ Ἰάμβλιχον
 ὅς ἡμᾶς τὰ τε διὰ ὡρῆς τὸ φι-
 λσοφίαν, καὶ δὴ καὶ τῶντων Διὸς
 τῶν λόγων ἐμύησεν. ἀλλοῖς ὑ-
 ποθέσεως τὰς ἡμῶντων ὡρῶν
 χρονικῶν, ἔοικει χρονικῶν
 ἵνα τῶν ποιήσιν ὑποθέσεως
 νοῖς. ἵνα τὸ μέγαν τῶν πρὸ
 αὐτῶν γνομένων ἔργων ὅτινόν
 γείνη. πλὴν ἀλλ' ἐμοὶ γε τῆς
 ἐκείνων ἀπολειπομένη πᾶσι
 τῶντων διδάμεις, οὐδαμῶς
 ἔστι τῶντων διδουθέντων. εἰ ὡρῆς
 ἀκίνδυνον ὡρῆς αὐτῶν τὸ μέ-
 γαν ψιλῶς ὑποθέσεως χρό-
 νου.

M m

28. ποιήσιν
ως ο κλ.

νικίω ἵνα ἀπὸ τῆς χόσμου ἕπο-
 θέσται ποιήσιν. ὁ κληρὸς ἦρωσ
 ἐνόμισεν Ἰάμβλιχος. πλεῖν ἄν
 ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ἀγώνου παρ-
 ἦλθεν ἀπίας. μάλλον δὲ παρῆ-
 γαγε πρῶτα εἰς ἀγῶνος, ἀπὸ τῆ
 ἀφιδωτῶν τὰ φανερά βουλήσθ
 θεία καὶ ἀρρήτων τάχα, καὶ ἀνυπαρ-
 βλήτων διωδάμει πρῶτα ἀθρόως
 ἐν τῷ νῦν ἀποχρηστικῶν χροῖνα,
 ἀπεκλήρωσατο μὲν οἷς οἰκειο-
 τέραν ἔδραν τὸ μέσον οὐρανοῦ.
 ἵνα πρῶτα χόθεν ἴσα ἀφανέμη
 τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἑσπέραις, ἔ-
 στω ἀπὸ παρῆλθοσι θεοῖς.
 ὅτι τὸ ἐπὶ τὴν δὲ τὰς ἐσπέραις, καὶ τῆ
 ὀγδὸν οὐρανοῦ κυκλοφορεῖαν.
 εἰνάτιω τε, οἷμασι, δημιουργήσθ
 πλεῖν ἐν ἡμέσθ, καὶ φθορῶ σινε-
 χεῖ ἀσμιωνίως ἀνακυκλουμέ-
 νων ἡμέσιν. οἷτε γὰρ πλεῖντες
 βίδηλον ὅτι ἀπὸ αὐτὸν χροῖον-
 τες, μέτρῳ ἔχουσι τὴν κινήσεως τῆ
 παρῆς τῆ θεῶν τὸνδε τοῖανδε ἀπὸ
 τὰ γήματα συμφωνίαν. ὅτε ὁ-
 λος οὐρανὸς ἡ αὐτῶν καὶ πρῶτα
 σιναρμολογῶντος ἐστὶ τὰ μέρη,
 θεῶν ὅτι εἰς ἡλίαν πλήρης. ἐστὶ γὰρ
 ὁ θεός ὁδε πέντε μὲν κύκλων ἀρ-
 χων κατ' ἕρανόν, τρεῖς δὲ ἐν τοῦ-

for. ἀπὸ

porariam, circa mundum ef-
 fectionem ponere; periculo
 careat. quod Heroi illi ma-
 gno Iamblichio videbatur.
 Verum cum ab æterno prin-
 cipio Deus ille processerit:
 vel ab æterno potius uniuersa
 produxerit: ex latentibus
 apparētia, diuina voluntate,
 & inexplicabili celeritate, at-
 que insuperabili virtute si-
 mul omnia in præsentī tem-
 pore generans; ideo mediam
 cœli regionem velut accom-
 modatiorem sibi sortitus est:
 vt productis à se, secum ve
 Diis æqualiter bona distri-
 buat. nec non vt septenos, &
 octauum adeo cœli orbem,
 ac circuitum gubernet: tum
 nonam insuper effeccionem,
 quæ in generatione, & inte-
 ritu sempiternam habet vi-
 cissitudinem. Nam quod ad
 Planetas attinet; perspicuum
 est ipsos circa Solem velut
 choros agentes, motus suos
 non aliter, quàm certis ad il-
 lum Deum figurarum con-
 formationibus habere dimē-
 sos. tum cœlum uniuersum
 suis omnibus partibus eidem
 congruens, Deorum ab Solē
 multitudine completur. Et
 enim Deus iste quinque per
 cœlum orbibus præest. quo-
 rum tres obiēs, totidem Gra-

tias gignit: cæteri magnæ ne-
 cessitatis lances esse dicun-
 tur. Hæc sunt Græcis forsi-
 tan obscuriora. Quasi verò
 communia tantummodò, &
 contrita dicenda sint. Atqui
 ne hoc quidem, vt videri cui-
 piam possit, prorsus inusita-
 tum, ac peregrinum est. Nam
 Dioscuri cuiusmodi tandem
 à vobis esse creduntur? ὁ φα-
 rientissimi, & citra inquisi-
 tionem pluribus assentien-
 tes! Nonne alternis diebus
 viuere ideò dicuntur, quod
 eodem ambos die videri non
 liceat: puta, vt vos intelli-
 gitis, hesternò, & hodierno?
 Tum hoc, per eosdem Casto-
 res, cum animo tuo cogita.
 mecum id, inquam, ad natu-
 ram, & rem quampiam appli-
 care stude; ne quid noui in-
 fulsiuè dicamus. Verum nihil
 reperiemus eiusmodi; licet
 accuratissimè perscrutemur.
 Nam, quod nonnulli Theo-
 logos hemisphæria illa duo
 mundi significare voluerunt,
 id ad rem minimè pertinet.
 Cur enim horum vnūquod-
 que ἑτερῆμερον, id est *alternans
 diem*, appelletur, ne fingi qui-
 dem cogitatione facile pote-
 rit; cum illorum collustratio
 paulatim sine sensu quoti-
 dianis incrementis augeatur.

των ὀπιων, ἐν τρεῖς τρεῖς ἡμ-
 νὰ τὰς χεῖρας. οἱ ἀπὸ μὲν
 δὲ μεγάλης εἰσὶν ἀνάγκης
 πλάστῃες. ἀσυνέτον ἴσως λέ-
 γω τοῖς Ἑλλησιν. ὡς ἀπὸ θεῶν μὲ-
 νον τὰ σιωπήσθ, καὶ γνώριμα
 λέγειν. ὁ μὲν οὐδὲ τὸ πρῶτον
 ὡς αὐτὸς ἕπολαβοῖ, πρῶτε-
 λως ἔξενον. οἱ Διόσκουροι ἡ-
 νες ἡμῖν εἰσὶν; (ὡ Ἐφώ-
 ται καὶ ἀβασθμίστως τὰ πολ-
 λα ἀπὸ ἀδελφῶν μὲν) οὐχ ἑτε-
 ρῆμεροι λέγονται, δὲ τὸ μὴ ἡ-
 μῖς ὁρῶσθαι τῆς αὐτῆς ἡμέ-
 ρας; ἡμεῖς ὅπως ἀκνύετε βίδη-
 λον ὅτι τῆς ἡδὲ καὶ τῆμερον.
 εἶτα καὶ ἡμεῖς τὸ παρῆς αὐτῶν
 τῶν Διόσκουρων, ἐφαρμόσωμεν
 αὐτῶ φύσθ ἡνὶ καὶ παρῆματι,
 κρινόν ἵνα μηδὲν, μηδὲ ἀνόητον
 λέγωμεν. ἀλλ' ἐστὶ ἀνὸ βίδηλον
 ἀκριβῶς ἐξετάζοντες. οὐδὲ γὰρ ὡς
 ἕπολαβον εἰρησθαι τινες παρῆς
 τῶν θεολόγων, ἡμισφαίεια τῶν
 πρῶτων τὰ δύο, λέγον ἔχει ἡνὰ.
 πῶς γὰρ ὅτι ἑτερῆμερον αὐ-
 τῶν ἕκαστον, οὐδὲ ὅτι πρῶτον
 ῥαδίον ἡμέρας ἕκαστης ἀνε-
 παυαθήτου τῆ καὶ τῆ Φωτισμὸν
 αὐτῶν παρῆραυξήσεως γινωσκῆς.

σκεφάμεθα δὲ νῦν ὑπὸ ὧν
 αὐτοὶ κρηνοποιεῖν ἴσως τῶν δὲ
 κοῦρων. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐκ-
 ρῖνοι μετέχον ὁρθῶς ἀν' ῥηθῆεν,
 ὁπόσοις ἴσος ἔστιν ὁ τῆς ὑπὸ
 γῆν ἡλίου πορείας χρόνος ἐν ἐνὶ
 καὶ ὅτι αὐτὰ μὲν ἴσως ἔστιν ἡ
 εἰ μὴ ὁ ἑτερομήροσιν τοῖς κύκλοις
 ἐφαρμύξῃ τοῖς τε ἀλλοῖσι, καὶ τοῖς
 Ἑσπερίοις. Ἡ ἀπολήξεταί τις,
 ὅτι ἴσον ἔστιν. οἱ μὲν γὰρ αἰεὶ φαί-
 νονται, καὶ τοῖς τῶν αἰθέρων οἰκιστοῖσι
 γῆν ἀμφοτέροισι ἀμφοτέροισι.
 τῶν δὲ, οἱ θάτερον ὁρῶντες ἕδα-
 μῶς ὁρῶσι θάτερον. ἀλλ' ἵνα
 μή πλείω φαίη τῶν αὐτῶν λέγων
 ἀπατελέω. Ἐπεὶ Ἑσπερίοις ἔργα-
 ζομένης, ὡς ἔφαθ' ἴσμεν, πατήρ
 ὁρῶν ἔστιν. ὅτι ἀπολείπων ὁ
 ἕδαμῶς τοῖς πόλοισι Ωκεανὸς
 ἀν' εἶη, διπλῆς ἡγεμῶν ἑστίας.
 μὲν ἀσαφές τι καὶ τὸ λεγόμενον
 ἐπειὶ φαίη ἡμῶν αὐτῶν καὶ
 Ὀμηροῦ ἔφη

Mendosa
vel mutila
oratio.

for. ἄρῶν

Iliad. ξ.

Ωκεανὸς, ὅς φαθ' ἡγεμῶσι πάλυ-
 τεσι τέτυκται.
 θιντῶν τε, θεῶν θ', ὡς αὐτῶν
 τὸς φαίη, μακάρων; ἀληθῶς.
 καὶ γὰρ τῶν πάλυτων ὁρῶν ἔστιν,
 ἑστίαι γενεῶν. Verè id quidem.

Nunc ea porro considere-
 mus, in quibus innouare ali-
 quid videri cuiquam possi-
 mus. Igitur eiusdem partici-
 pes esse diei iure illi dicendi
 sunt, quibus Solaris supra
 terram progressionis æquale
 tempus vno eodemq; men-
 se contingit. Animaduertat
 modò quisquam ecquid al-
 ternatio illa diei cum aliis cir-
 culis, tum verò Tropicis ac-
 commodari queat. Atqui, vt
 hoc aliquis existimet, dispar
 tamen est ratio. Quippe cir-
 culi isti semper apparent, &
 iis, qui aduersas vmbrarum
 situ plagas incolūt, vtrinque
 ambo conspicui sunt. At isto-
 rum qui alterū vident, alterū
 videre nullo modo possunt.
 Sed ne diutiùs his in rebus
 explicandis commorer; Sol,
 vt scimus, conuersiones an-
 nuas efficiens, tempestatum
 parens est. Idem à polis nullo
 modo recedens, Oceanus ef-
 se potest, duplicis substantiæ
 dux & princeps. An & híc
 obscuri aliquid loquimur; cū
 tamen idipsum tanto ante
 nos Homerus cecinerit;

Oceani, quæ natiuitas cunctis
 fuit;
 mortalium pariter, ac Deo-
 rum, vt idem diceret, beato-
 rum. Nam nihil est ex omnibus,

quod non de Oceani substan-
 tia natum propagatumq; sit.
 Verum quid istud ad vulgus
 pertineat, visne tibi vt expli-
 cem? Quanquam filere for-
 tasse melius esset. sed nihilo-
 minus eloquar. Dicam igitur;
 tametsi non omnes bonam
 in partē accepturi sunt.
 Orbis ille Solaris in stellis
 vacta sphaera longè illâ, quæ
 fixas continet, altior mouetur.
 Ita fit vt errantium me-
 dius non sit: sed mundorum
 trium; vt in mysticis hypo-
 thesibus traditur. si tamen
 hypotheses appellandæ sunt;
 ac non potius ista quidem
 dogmatum; sphaerica verò,
 hypotheseon vocabula me-
 reantur. Nam illa testes ha-
 bent eos, qui à Diis, vel ma-
 gnis Dæmonibus audierunt.
 altera verò sumuntur ab iis,
 qui ex apparentium confen-
 sione, ac cōcordia quod probabile
 videtur esse consti-
 tuunt. Quare vt istos laudare,
 sic illis fidem tribuere si quis
 melius esse iudicet; hunc
 ego ludens pariter ac seriò
 agens amplector, & admiror.
 Sed hæc, vt vulgò dicunt,
 eiusmodi sunt.

ὁ μὴ τῆς Ωκεανοῦ πέφυκεν οὐ-
 σίας ἐκρηνοποιεῖν. ἀλλὰ τί τὸ φαίη
 τοῖς πολλοῖς βέλῃσι φερόσιν; καί-
 ποι σιωπᾶσθ' κρηνοποιεῖν ἡ εἰρήσει
 δὲ ὁμοῦ. λέγω γοῦν, εἰ καὶ μὴ
 πάλυτες ἐτόμοσιν ἀποδέξοντα.

Ὁ δῖος ἔπειτ' ἀνὰ σφῆρα φε-
 ρεταί, πολὺ τῆς ἀπλανοῦς ὑψη-
 λότερος. Ἐοῦτω δὲ τῶν πλαν-
 ναμένων ἕχ' ἔξῃ ὁ μέσον· τριῶν
 δὲ τῶν κόσμων, καὶ τῶν τελεστικῶν
 ὑποθέσεσιν· εἰ γὰρ τὰ τριαῦτα
 λέν' ὑποθέσεσιν· ἀλλὰ μὴ κα-
 τῶντα μὲν δόγματα· τὰ δὲ
 τῶν σφαιρικῶν, ὑποθέσεσιν.
 οἱ μὲν γὰρ θεῶν, ἢ δαίμονων
 μεγάλων δὴ ἡνῶν ἀκού-
 σαμῆτες φασι· οἱ δὲ ὑποθέ-
 σονται ὁ πιθανὸν ἐκ τῆς φαίη
 τὰ φαινόμενα συμφωνίας. ἀ-
 νήν μὲν οἷον ἀξίον καὶ τοῖς δὲ·
 πιστεύειν δὲ ἐκείνοις, ὅτι βέλ-
 λιστον εἶδ' ἰδοκεῖ, τὸ τὸν ἐγὼ παλ-
 ζῶν καὶ ἀσπυδάζων ἀγαμέμνῃ τε,
 καὶ τεθαύμακα. καὶ τῶντα μὲν
 δὴ τῶντα, φασι.

Πολὺ ὁ φαίη οἷς ἐφίω πλη-
 ρὸς ἔστι τῶν φαίη ἀρῶν θεῶν ἕξ
 κατενόησαν οἱ τῶν ἑστίαι μὴ πάλυ-
 τον οὐρανοῦ
 θεῶν

Præter hos verò, quos dixi,
 innumerabilis est cælestium
 multitudo Deorum ab iis animaduersa,
 qui cælum non

έρχως, μηδὲ ὡς ἄν παρὰ βοσκίμα-
 ται θεωροῦντες. τοὺς δὲ τὸ τετραχῆ
 τέμνων, Δία δὲ τὸ ζωοφόρον κύ-
 κλον, ὡς ἔκαστον αὐτῶν κρινω-
 νίαν, τὸν αὖτις τὸ ζωοφόρον εἰς
 δωδεκα θεῶν δυνάμεις διαμερῆ.
 καὶ μὲν τοὺ τούτων ἕκαστον εἰς τρεῖς.
 ὡς τε ποιῆν ἐξ ὅτι τοῖς βιάκοντα.
 ἐνθεν οἶμα καὶ ἡγεῖται ἡμῶν
 δὲ ἕρανδ τριπλῆ γαλιτῶν δδοσις,
 ἐκ τὸ κύκλων, ὅς ὁ θεὸς ὁδε τε-
 τραχῆ τέμνων τὸ τετρακλίω ὅτι
 πέμπει τὸ ὠραν ἀγλαῖαν. αἴδη
 τὰς Ἑσπείας ἔχεισι τὸ κραινὸν. κύ-
 κλον τε καὶ αἴ γαλιτῆς ὅτι γῆς
 Δία τὸ ἀγλαῖαν μίμωται.
 γαλιτῆς δὲ ὅτι ὁ Διόνυσος εἰς
 αὐτὸν λεγόμενος ἡλίω συμβα-
 σιλύην. ἡ οὖν ἐπὶ τοῖς ὄσιν
 λέγω, καὶ τὰ δῖα θεῶν ὀνόματα,
 τὰ πῶτα ἡλίω παρὰ σήκοντα, συ-
 νήκω γὰρ ἀνδραποῖ τὸ θεὸν δὲ ὦν
 ὁ θεὸς ὁδε ἐργάζεται, συμπύκνωται
 οὐρανὸν τοῖς νοερίσι ἀγαθοῖς τε-
 λείωσά μιν, καὶ μετὰ τοῖς αὐτῶν τὸ
 νοητὸν κάλλος. ἀρξά μινός τε ἐκ-
 ἴθεν, ὅσον τε αὐτὸν καὶ χεῖ μέρη τῆ
 τὸ ἀγαθῶν ἀνδρῶν δδοσι. *****
 πᾶσιν γὰρ ὅτι Ἑσπείας κίνησιν
 αἴγει τὸ τελευταίας τὸ κόσμησιν

ισοκ. 9ον

obiter, nec pecudum more
 contemplati sunt. Ac tres il-
 los mundos quadrifariam fe-
 cans; propter signiferi circuli
 cum vnoquoq; communio-
 nem; hunc rursus ipsum si-
 gniferum duodecim in Deo-
 rum vires diuidit. atque ho-
 rum singulos in tres alias. Ita
 sex & triginta conficiuntur.
 Hinc triplex, opinor, ad nos
 è cælo Gratiarum largitio
 profiscitur, ex iis videlicet
 circulis, quos Deus ille qua-
 drifariam tribuens, quadri-
 partitam annuarum tēpesta-
 tum gratiam immittit. Quin
 & circulum Gratia in terris
 simulacris suis imitatur. Bac-
 chus verò *gratis* est, qui
 cum Sole commune regnum
 obtinere dicitur. Quid hinc
 Horum cōmemorem, aliāve
 Deorum nomina, quæ in So-
 lem vniuersa conueniunt?
 Homines quippe Deum hūc
 intellexerunt ex iis, quæ vi-
 suaptè molitur; cū cælum
 omne bonis intelligibilibus
 perficit, idque pulcritudini-
 nis suæ particeps reddit. At-
 que hinc exorsus sese to-
 tum, ac per partes ad bono-
 rum profusionem applicat.
 ***** Omni quippe
 motui, ad extremam vsque
 mundi regionem, naturæ in-

super omni, animæque præ-
 sident: ac quicquid vsquam
 est, id omne, & vbique perfici-
 citur. Hunc tam copiosum
 Deorum exercitum in sin-
 gularem & primariam vni-
 tatem componēs, Mineruam
 ei Pronœam attribuit. quam
 è vertice Iouis ortū habuisse
 narrant fabulæ: nos ex to-
 to Sole rege prodiisse totam,
 & in ipso comprehēsam cre-
 dimus. In quo eatenus à fa-
 bula differimus, quòd non è
 summo vertice, sed totam è
 toto natā esse volumus. Nam
 alioqui, cū nihil Solem in-
 ter, & Iouem interesse pute-
 mus, veterem ad opinionem
 accedimus. Hoc ipsum deinde
 Pronœam Mineruam esse
 dicentes, noui nihil vsurpa-
 mus, si rectè id assequimur:
*Venit ad Pythōnem, & ad Mi-
 neruam Pronœam,*
 Sic antiqui Mineruam Pronœam
 Apollini, qui nihil ab
 Sole differre videbatur, affi-
 dere voluerunt. Ac nescio an
 non Homerus diuino quo-
 dam instinctu: (Hunc enim
 diuino furore verisimile est
 fuisse correptū.) istud ipsum
 in poësi sua passim vaticinan-
 do cecinerit:
*Honore verò afficiar, quæ admodum
 honoratur Minerua, & Apollo.*

ξέως φύσιν τε, καὶ ψυχῶν, καὶ πᾶν
 ὅ, πὶ ποτὲ ὅτι, πᾶντα πᾶντα χεῖ
 τελεῖ. τὸ δὲ ποσὺν τῶν θεῶν
 τὸ θεῶν εἰς μίαν ἡγεμονικῶν ἐνω-
 σιν συντάξας, ἡ Αθηνᾶν παρὰ
 νοίαν παρέδωκεν. ὡς ὁ μὲν μῦθος
 φησὶν ἐκ τῆς Διὸς γαλιτῆς κερυ-
 φῆς. ἡμεῖς δὲ ὅλιω δὲ ὄλου τῆ
 βασιλείας ἡλίω παρὰ βληθῶν,
 σιωπηρῶν ἐν αὐτῶν. αὐτῆ
 διαφέρουσι τῶ μῦθου, ὅτι μὴ
 ἐκ τῆς ἀκροτάτου μέρις ὄλιω δὲ
 δὲ ὄλου. ἐπεὶ τὸ δῖα γὰρ ἔδεν ἕσ-
 φέρην ἡλίω Δία νομίζοντες, ὁμο-
 λογησάμεν τῆ παλαμὰ φήμη. καὶ
 τῆτο δὲ αὐτῶ παρὰ νοίαν Αθηνᾶν
 λέγοντες ἕκαμοτομοδῶν, εἴωρ
 ὄρθως ἀκούομεν.
 Ἰκετο δὲ εἰς Πυθῶνα, καὶ ἐς Αθηνᾶν
 ἡμῶν παρὰ νοίαν.
 ἔτιωσ ἀρὰ καὶ τοῖς παλαμοῖς ἐφαί-
 νετο Αθηνᾶ παρὰ νοίαν σιωπηρῶ-
 νος Ἀπόλλωνι ὅτι νομίζομεν μὴ
 δὲν ἡλίου διαφέρειν. μὴ ποτὲ
 οὖν καὶ θεῖα μείρα τῆτο Ομη-
 ρος. ὡς γὰρ ὡς εἰκός, θεόληπτος
 ἀπεμαντεύσατο πολλαχὸς τῆς
 ποιήσεως.
 Τιοίμην δὲ ὡς ἕτερ Αθηνᾶν
 καὶ Ἀπόλλων.

for. Αθηνᾶν
vel Αθηνᾶν

Iliad. 9.

for. δεσφ

ὑπὸ Διὸς δῆπουθεν. ὡς ὁ
 ἔστιν ὁ αὐτὸς ἥλιος. κατὰ τὸν
 βασιλῆα Ἀπόλλων ἑπιφανῶν
 Διὸς τὸ ἀπλότητος τῆ νοήσεων ἡ-
 λίου. ἔτω δὴ καὶ τὸ Ἀθηνῶν νομι-
 εῖον αὐτὸ αὐτὸ τὸ ἑξοδὸν ἑξο-
 μῆνιν τῆ ἑστία, ἕσπερ τε αὐτὸ τε-
 λείαν νόσιν, σιωπῆν μὲ ποῖς
 πῶς τὸ ἥλιον θεοῖς ἂν τὰ βασι-
 λῆ τῶν ὄλων ἥλιος, δίχα συγχύ-
 σεως, εἰς ἕνωσιν. αὐτῶ δὲ ἄ-
 χροστον, καὶ κατὰ τὴν ζῶν ἀπὸ
 ἀκρας ἀφίδος ἕρανός, Διὸς τῶν
 ἐπιπέδων κύκλων ἄλλοι τὸ Σελήνης
 νέμουσιν ἐποχρετεύειν. ἡθεὸς
 ἡδε τὸ κυκλικῶν ἕσπερ ὁμαλῶν
 ἐξοδῶν ἐπλήρωσε Διὸς τὸ φρο-
 νήσεως. ὑφ' ἧς ἡ Σελήνη τὰ τε
 ὑφ' ἧς τὸ ἕρανόν θεωρῆ νοητὰ, καὶ τὰ
 ὑφ' αὐτῶν χροσμοῖσα τὸ ἕλιν ποῖς
 εἶδεν, ἀναμφῶς ὁ θηριώδες αὐτῆς,
 καὶ παρὰ χῶδες, καὶ ἀτακτον. ἀνθρώ-
 ποις ὃ ἀγαθὰ δίδουσιν Ἀθηνῶν
 ὁφίαν, καὶ νοῦν, καὶ τὰς δημοκρατίας
 τέχνας. κατοικεῖ ὃ τὰς ἀκροπό-
 λῆς ἂν τὰς, δῆπουθεν κατὰ τὴν
 μῆνιν τὸ πολιτικὴν ἐξοφίαν κοι-
 νωνίαν. ὀλίγα ἔτι τῶν Ἀφροδίτης
 ἢν σιωπῆσιν τῶν δημοκρατίας
 τῆ θεῶν Φοινίκων ὁμολογοῦσιν οἱ

χε. αὐτῶ

χε. γέμουσαν

κατ. αὐτῶ

nimirum ab Ioue: qui & idem
 est cum Sole: sicut rex Apo-
 lo propter notionum simpli-
 citatem cum Sole commu-
 nicat. sic & Mineruam cre-
 dibile est, cum & ab ipso sub-
 stantiam traxerit, eiusque
 perfecta sit intellectio; Deos
 illos, qui Solem circumstant,
 sine vlla confusione, cum re-
 ge omnium Sole in vnum
 contrahere: eandemque de
 summo cœli vertice sinceram,
 illibatamque vitam per
 septenos orbis ad Lunam
 vsque deriuare, ac tribuere.
 Quam quidem Lunam orbic-
 ularium corporum vltimam
 Dea illa intelligentiâ com-
 plet. cuius ista beneficio cum
 ea, quæ suprâ cœlum emi-
 nent, intelligibilia contem-
 platur; tùm inferiora prospic-
 it; & materiam formis ex-
 poliens, quod in ea ferinum,
 ac turbulentum, & incondi-
 tum, est detrahit. At in ho-
 mines eadem Minerua bona
 ista confert, sapientiam, in-
 telligentiam, mechanicas ar-
 tes. Urbium quoq; arces ob-
 tinere dicitur, quod ciuilem
 cōmunionem sapientiâ con-
 stituit. Superfunt de Venere
 pauca quædam: quam cum
 illa Dea opificij esse partici-
 pem eruditi apud Phœnices
 asse-

asserunt. Hæc est igitur cœ-
 lestium contemperatio Deo-
 rum, & amicitia, siue nexus,
 quo illorum compages &
 concordia continetur. Nam
 cum Soli proxima sit, cum
 eoque pari cursu feratur, cœ-
 lo temperiem optimam in-
 ducit; terræ fecunditatem
 affert; non minùs & anima-
 lium propagationi perpetui-
 tatem tribuens. cuius ita pe-
 nes regem Solem caussa est
 primaria; vt in eius quoque
 communionem Venus ad-
 sciscatur. Quippe animas no-
 stras cum voluptate mulcet;
 & suauissimos, atque incor-
 ruptos splendores. ex æthere
 demittit in terram; quibus
 cum auri fulgor comparari
 non potest. Liber adhuc è
 Phœnicum Theologia parcè
 quædam expromere. an non
 frustrâ, paululùm progressa
 monstrabit oratio. Qui Edef-
 sam habitant, regionem ab
 æterno Soli dicatam, Moni-
 mum, & Azizum Solis affe-
 fores & contubernales fa-
 ciunt. quod sic Iamblichus
 interpretatur; (à quo plera-
 que alia pauca de multis ac-
 cepimus) vt Monimus idem
 sit ac Mercurius: Azizus
 verò Mars; vtrique Solis af-
 fessores, qui in terras bona

λόγοι· καὶ ἐγὼ πείθομαι. ἔστι δὴ
 αὐτῆ σύγκρασις τῶν οὐρα-
 νίων θεῶν, καὶ τῆς ἀρμονίας αὐ-
 τῶν ἐπὶ φιλία καὶ ἕνωσις. ἡλίου
 γὰρ ἐγγὺς ἔσται, καὶ συμπεριθέουσα,
 καὶ πλησιάζουσα, πληροῖ μὲν
 τὸ οὐρανὸν ὀφθαλμίας· ἐκδίδουσι
 δὲ ὁ γόνιμον τῆ γῆ, παρμη-
 σουμένη καὶ αὐτῆ τῆς ἁειγιμε-
 σίας τῶν ζώων· ἧς ὁ μὲν βα-
 σιλῆς ἥλιος ἐξὲ πλεῖστον παρ-
 τουργὸν αἰτίαν· Ἀφροδίτη δὲ
 αὐτῶν σιωπῆτος, ἡ θελγυσα μὲ-
 τὰς ψυχὰς ἡμῶν σὺν ὀφθα-
 σμῶν· κατὰ πέμπουσα δὲ εἰς
 τὸ γῆν ἐξ ἀθέρεος αὐγὰς ἡδύ-
 γας καὶ ἀκηρέτους, αὐτῶ τῶν χρυ-
 σίου σιλπνοτέρας. ἐπὶ μετεία-
 σαι βούλομαι ἡ τῆς Φοινίκων ἐπὶ τῆς
 θεολογίας. εἰ δὲ μὴ μάττω,
 ὁ λόγος παρῶν δείξει. οἱ πλεῖστον
 Εδεσθῶν οἰκοῦντες ἱερὸν ἐξ
 ἀιώνος ἡλίου χωρίον, Μόνιμον
 αὐτῶ τὸ Ἀζίζον συγκατηδρῶν-
 σιν. ἀνιπθεσθαι Φοῖνιν Ἰάμβλι-
 χος· πῶς οὐδὲ καὶ τὸ δῶρα
 πῶτα ἐκ πολλῶν μικρῶν ἐλα-
 βουδῶν· ὡς ὁ Μόνιμος μὲν Ἑρμῆς
 εἶη· Ἀζίζος δὲ Ἀρης, ἡλίου πῶρε-
 δροι, πολλὰ τὸ ἀγαθὰ τὰ πῶρα

γνώ ἐποχετεύοντες τόπω.

Τὰ μὲν οὖν αὖτε τὸ οὐρανὸν ἔργα τῶ θεοῦ τοιαῦτα ἔστι. Ἐξ ἧς τοιαύτων ὄπτε τελοῦνται, μέγιστα τὸ τῆς παρῆκει τελευτῶν ὄρων. ὅσα δὲ ὑπὸ τῶ Σελήνῳ ἐργάζεται, μακρὸν δὲ εἴη τὰ πόρτα ἀπεριθμείσθαι. πλὴν ὡς ἐν κεφαλῇ, καὶ ταῦτα ῥητέον. οἶδα μὲν οὖν ἔγωγε ἔτι παρῆκει μνημονύσεις, ὅππῃ νῆκα ἠξίωσιν ἐκ τῆς φαινομένων τὰ ἀφανῆ αὖτε τῶ θεοῦ σκοπεῖν οὐσίας. ὁ λόγος δὲ ἀπαμειβόμενος ἐν τῶ αὐτῶν δηλώσασθαι.

Κατὰ τὸ οὖν ἐν τοῖς νοεργοῖς ἔχον ἔφαμεν τὸ ἡγεμονίῳ ἡλίῳ, πολὺ αὖτε τῶ ἀμείσον οὐσίῳ ἐκ τῆς πληθῆτος ἐνοφθῶς ἔχοντα τῶ θεῶν, ἢ εἰ δὲ ἐν τοῖς ἀφῆλοις. ἀδὴ τὸ κέντρον ἀφῆλων πορβύει. *σοι. ἐπ* *ε. ἀπὸ δεικ.* μάλα βυδαμῖνα πορείαν. ἢ ἀποδείκνυμι αὐτὸν ἔρχησθαι, ἔκ κῆριον, ἐνδιδόντα μί, πληρῶντα δὲ τὸ ὅλον ἔργον, ὡς τῆς φαινομένης ἀγῆς, ἔτω δὲ καὶ μυσίων ἀγαθῶν ἀφανῶν ἀγῶν. τελεφῶ μῦθα δὲ ἔξ αὐτῶ καὶ τὰ αὐτῶ τῶ ἀγῶν ἐμφανῶν θεῶν ἀγαθὰ χορηγούμενα. καὶ παρῆκει τοῦτων

quamplurima transfundunt.

Igitur Dei illius effecta circa cælum talia sunt; ac per tales perfecta, ad postremos terræ fines vsque propagantur. Quæ verò in Lunæ subiecta plagâ molitur, longum est vniuersa persequi. sed eam tamen compendio perstringamus. Scio me de his ipsis mentionem antè fecisse, cum ex apparentibus, quæ in Dei substantia laterent, consideranda esse statuerem. sed ut eadem modò pertractem, instituta orationis series postulare videtur.

Quemadmodum ergo intelligētium principatum penes Solem esse docuimus: cuius indiuiduam substantiam in vnum singulariter contracta cingit ingens multitudo Deorum: tum vt in sensibilibus, quæ in orbem sempiterna, & beatissima progressionē voluntur; caput illum ac dominum esse demonstrauimus; à quo & impulsus oriretur; & qui cælum omne non magis aspectabili splendore, quàm occultorum aliorū bonorum infinita copia compleret: à quo insuper & quæ ab cæteris deriuantur apparentibus Diis bona perficerentur; quam & ipsi per-

fectionem ante alia, secreta, ac diuina illius actione cōsequuntur. sic in proprio generationis loco certos arbitrandum est insidere Deos, qui ab Sole rege continentur: & quadruplicem gubernantes elementorum naturam, iis in animis cum tribus præstantioribus generibus habitant, circa quos talia fundata firmataque sunt. Iam in particulares animos quanta bonorum vis à Sole confertur: quibus & iudicium proponit; & eos iustitia regit, & splendore suo repurgat! Ad hæc nonne totam naturam mouet idem, ac vegetat, dum ei fecunditatem impertit? Nam particularibus naturis id tanquam vera caussa tribuit, vt ad finem suum perueniant. Homo enim, & Sol (inquit Aristoteles) hominem gignunt. Idem ergo, quod ad cætera omnia pertinet particularium effecta naturarum, de rege Sole debet esse iudicium. Etenim nonne pluias, ventosque nobis, ac reliqua, quæ in sublimi aëris regione nascuntur, duplex ad id exhalationis genus tanquam materiam adhibens, Deus ille molitur? Quippe terram calefaciens, vapo-

αὐτῶς ἐκείνοισι ὑπὸ τῶ ἀπορρήτου, καὶ θείας αὐτῶς τελεφούμενης ἐνεργείας. ἔτω δὲ καὶ αὖτε τὸ ἐν γῆσιν τόπον, θεοῖς τινὰς ὄπτε βεβηκέναι νόμισέον ὑπὸ τῶ βασιλέως ἡλίου σιμωρημένων. οἱ πλὴν τετραπλῶ τῶ στοιχείων κυβερνῶντες φύσιν, αὖτε ἀπὸ ἐστέριασιν τὰ τοιαῦτα ψυχῶν, μὲν τῶ βιαν κρηττόνων ἐνοικῶσι γῆσιν αὐταῖς ὅ τῶ μεριστῶν ψυχῶν ὁπόσων ἀγαθῶν ἔστιν ἀπίος, κρίσιν τε αὐταῖς παρῆκειν, καὶ δίκη κατευθύνων, ἔτι ἀποκαθάρων λαμπαρότητα. ἢ ὅλλω δὲ ἔχ ἔπος φύσιν, ἐνδιδόντες αὐτῶν αὐτῶν ὅ τῶν κινῶν, καὶ ἀναζωπυρῶ; ἀλλὰ καὶ τῶ μεριστῶν φύσει ὁ τῶ εἰς τέλος πορείας ἔτι ἔστιν ἀγῆτως ἀπίος. ἀνδραποῦ γὰρ ὑπὸ ἀνδραποῦ γῆσιν ἀφῆλων ὁ Αἰριστοτέλης καὶ ἡλίου. ταῦτο δὲ καὶ ἔτι τῶ ἀγῶν ἀπῆρτων, ὅσα τῶ μεριστῶν ἔστι φύσει ἔργα, αὖτε τῶ βασιλέως ἡλίου παρῆκειν καὶ ἡκεῖ ἀφῆλων. ἢ δὲ; ἔχ ἡμῖν ὄμβρος, καὶ ἀνέμοις, ἔτι τὰ ἐν τοῖς μεταρτοῖς γινόμενα, τὰ δὲ τῶ τῆς ἀναθυμιάσεως ὅ τῶ ἔτι γῆσιν ἡμῶν ὁ θεός ἔτι ἐργάζεται; θερμῶν γὰρ πλὴν γῆσιν, ἀπῆρτων

σαμφοίς Φαυλότερον • Εἰ μὴ
καὶ τῶν ἄλλων ἀπασῶν, ὅσα
τε ἐν γῆσὶ γέγοναι πολι-
τεῖαι, κρείσσονα. ἀπὸ ὧν, οἴ-
μα, καὶ αὐτὸς ἐγὼν πῶς πό-
λιν ἐλλείπειν ἦμος τε, ἔ πο-
λιτεῖαν. ἐπὶ οὖν λέγω πῶς τῆς
ὑμείας, καὶ ἑταιρίας πόλεων
προεβόησε, τὴν ἑταίρειαν τῶν ὀ-
λων ἀποχρήσας Ἀσκληπιόν.
ὅπως δὲ ἄρετιν ἔδωκεν πομ-
πίαν, Ἀφροδίτην Ἀθηνᾶ συγ-
καταπέμψας ἡμῖν • κηδεμόνα
μονονοχὶ νόμον θεῶν, πρὸς
μῦθον ἕτερον γῆσθαι τῆ μίξαι,
ἢ πρὸς πῶς ἕνεσιν τῶ ὁμοίου.
Διὰ τοι τῶτο καὶ χεῖρ ἑταί-
δοις αὐτῶν πόλεως τὰ φύσιν, καὶ
τὰ πόλεως τῶν ζώων φύ-
λα κινῆται πρὸς ἀποχρήσιν τῶ
ὁμοίου. τί γῆρ ἑταίρειας αὐ-
τῶ, καὶ τὸ φῶς σεμνῶν; νύξ
γῆρ ἀσέλιος τε, καὶ ἀσπρος
ὅπως ἐστὶ φῶς, ἄρα ἐννοῶ
ἢ ἐν ἐντεῦθεν ὅπου ἐξέρχεται
ἀγαθὸν δὲ ἡλίου τὸ φῶς, τεκ-
μήρηται; τῶτο δὲ αὐτὸ σκευῆς
πρὸς γῆρ, καὶ ἀμεσογῆσθαι νυκτὶ

bus, quæ optimè constitutæ
fruerunt, inferiorem: imò
verò cæteris omnibus, quæ
in vfu vnaquam extiterunt,
rerum publicarum formis an-
tecellentem. Quibus, opi-
nor, ex causis hanc ego ciui-
tatem & origine, & admini-
strandi ratione Græcam a-
gnosco. Quid illud præterea
tibi de Sole commemorem;
quemadmodum sospitatorē
omnium gignens Æscula-
pium, fanitati omnium con-
suluerit ac salutem: tum vt vir-
tutes omnes contulerit, dùm
Mineruam cum Venere ad
nos allegavit: hac lege pro-
posita; velut curatore quo-
dam; vti corporum consue-
tudo nullum alium finem,
quam ad sui similis propaga-
tionē adhibeatur. Propterea
anniuersaria illius reuolutio-
ne, facta omnia, & animalium
genera ad sui similitum pro-
creationem quodam impetu
conciuntur. Quid iam ra-
dios ipsius, ac lumen prædi-
care attinet? Nox ecce nulla
neque Lunæ, neque siderum
illustrata splendore quàm sit
horrenda quis non animad-
uertit; vt ex eo coniecturam
capiat, quantum à Sole bo-
num lux ad nos ista perue-
niat? Hanc ipsam porrò cum iis locis, quibus id necesse

est, videlicet Lunâ sublimio-
ribus, perpetuam neque no-
cturnis vicibus interruptam
præbeat; nobis tamen labo-
rum quietem, ac cessationem
interuentu noctis indulget.
Finem nullum habebit ora-
tio, si huius generis singula
confectari velimus. siquidem
nihil omninò boni extat in
vitâ, quod non illi Deo re-
ferre debeamus acceptum;
sive integrum ab hoc vno
solidumque permanarit; sive
per alios Deos illius sit operâ
perfectum.
Nam, quod ad nos attinet,
priuatim hic nostræ ciuita-
tis author est, ac conditor.
Quamobrem non in arce
tantum illius habitat, cum
Minerua & Venere parens
omnium celebratus Iuppi-
ter: sed in colle Palatino
etiam Apollo residet; ac Sol
ipse, communis ac nota om-
nibus appellatio. Quod au-
tem ad illum præcipue, &
omninò nos Romulidæ, &
Æneadæ pertineamus, pau-
ca de multis indicia proferâ.
Etenim Venere, vt aiunt, ma-
tre natus est Æneas. quæ qui-
dem ministra Solis est, &
cognata. tum vrbis nostræ
conditorem ipsum Martis
filium fuisse fama commendauit: quæ & rei alioquin in-

ἐν οἷς γῆρ πόποις ἀπὸ τῆς σε-
λιώς τῆς αἰῶ, ἐκεχέλειαν for. πῶς
ἡμῖν Διὰ τῆς νυκτὸς τῶ πόνων
δίδωσιν. ὅθεν αὐτὸ γῆρ τοῦ
τῶ λόγου, εἰ πόποτα ἐπιέναι ἡς
ἐβελήσθη τὰ τοιαῦτα. καὶ γὰρ ὅθεν
ἐστὶν ἀγαθὸν καὶ τὸ βίον, ὃ μὴ
τοῦ θεοῦ τῶδε λαβόντες
ἐξέρχεται, ἢ τοι τοῦ μόνου τέλειον.
ἢ Διὰ τῶν ὁρίων θεῶν πρὸ αὐτῶ
τελέλειον.
Ἡμῖν δὲ ἐστὶν ἀρχηγὸς καὶ
τῆ πόλεως. οἰκεῖ γῆρ αὐτῆς οὐ
πῶς ἀκρόπολιν μόνον μὲν τῆς
Ἀθηνᾶς, καὶ Ἀφροδίτης Ζεὺς ὁ
πάντων πατὴρ ὑμῶν ἡμῶν. ἀγ-
λα καὶ Ἀπόλλων ἐπὶ τῶ Παλ-
λαδίῳ λόφῳ. καὶ ἡλῖος αὐτῶς
τῶτο κοινὸν ὄνομα πᾶσι, ἔ γῆρ
εἶμον. ὅπως δὲ αὐτῶν πόποτα
καὶ πάντα πρὸς ἡμῶν οἱ Ρω-
μυλίδαι [δὲ] καὶ Αἰνεάδαι,
πολλὰ ἔχον εἰπεῖν, ἐρῶ βαρ-
χέα τὰ γῆρ μῦθῶτα. γέρονε,
Φασίν, δὲ Ἀφροδίτης Αἰνείας
ἢ ὅθεν ἐστὶν ἑταίρειος ἡλῖος καὶ
σπέντης. αὐτὸν δὲ κελίω ἡμῶν
τῆ πόλεως Ἀρεως ἢ Φήμη πρὸ
δῶκε παῖδα, πρὸς ἡμῶν τῶ πα-

εὐδοξόν τῶν λόγων, ἀλλὰ τὸ ὑπε-
 ρον ἔπαυλα θησαυρῶν σημείων.
 ὑπέχετο γὰρ αὐτῶν Φοῖβος, μέγαν δὴ-
 λφά λυκος. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν Ἀρης
 Ἀζίζος λεγόμενος ὑπὸ τῶν οἰ-
 κιστῶν τῶν Ἐδεσσῶν Σύρων,
 ἡλίου παρομπόδης, καὶ παρ' εἰ-
 δως, ἔπαυτων, ἀφῆσιν μοι
 δοκῶ. τῶν γὰρ δὲ ὁ λυκος Ἀρεῖ
 μάλλον, ἔχει δὲ ἡλίῳ παρομπόδης
 καὶ τοὶ λυκαῖαντα φασι τὸ τῶν
 "θεοῦ τὸ ἐπιμαύσιον χροῖον. ὀνο-
 μαζὶ δὲ αὐτὸν ἔχει Ὀμηρος μό-
 νον, ὅτι οἱ γῶραι τῶν Ἑλλήνων
 τῆς τοῦ ὀνομα. παρὰ δὲ καὶ ὁ θεός.
 ἀφῆσιν γὰρ Φοῖβον

For. λυκου

Ὀρχιδμῶν λυκαῖαντα δυωδε-
 κάμυα κέλδθα.
 βάλει δὲ ἐπὶ τοῦ τούτου φερόσω
 μείζον τεκμήριον, ὅτι ἄρα ὁ τῆς
 πόλεως ἡμῶν ὁ κλισίης ἔχει ὑπὸ
 Ἀρεως κατεπέμφθη μόνον. ἀλλ'
 ἴσως αὐτῶν τῶν μὲν τῶν θεῶν κα-
 τὰ σιλικίης σιωπεπλάβετο δαί-
 μων Ἐρήϊος, καὶ ἡμῶν, ὁ λεγόμε-
 νος ὅτι φοιτῆσαι τῆ Σιλβία
 λαυτὰ τῆ θεῶν φερόση. ὅτι ὅλον
 ἔξ ἡλίου κατήλθεν ἡ ψυχὴ τῶν θεοῦ
 Κυβέου. πεισέον γὰρ οἱ μὲν, τῆ
 φήμη. σιωπῶδες ἀκριβῆς τῶν πλῶ

28. οἰκιστῶν

credibilis fidem, ex consecu-
 tis deinceps prodigiis adstru-
 xit. siquidem illum lupus fœ-
 mina lactasse dicitur. Ego ve-
 rò quod de Marte proditum
 est, quem Azizum Edeffeni
 Syri nominant, hunc esse So-
 lis anteambulonem; quam-
 uis non nesciam, & iam an-
 tea mentionem fecerim, hoc
 loco prætermittam. At cur
 lupus Marti potius, quàm
 Soli cōsecratur? Nam & Ly-
 cabātem inde annum tempus
 appellant. nec ab Home-
 ro solum, aut illustrioribus
 Græcis; sed ab ipsomet Deo
 istiusmodi nomen usurpatur.
 Conficiens enim (ait)

*Saltatione Lycabantem, duo-
 decimestres vias.*

Vis igitur maiore ut argu-
 mento, quàm prius illud est,
 demonstrarem conditorem vi-
 bis nostræ non ab Marte so-
 lo prodiisse; sed ut ad cor-
 poris fabricationem nonni-
 hil forrasse contulerit Dæ-
 mon ille Martius; ac gene-
 rosus, qui ad Siluiam laua-
 cra Dex portantem acces-
 sisse dicitur: attamen Qui-
 rini Dei anima, ut vniuersè
 loquar, è Sole descendit.
 (Neque enim communi fa-
 mæ deroganda fides vide-
 tur.)

tur.) Solis igitur ac Lunæ
 exacta coniunctio; hoc est
 amborum illorum siderum,
 quæ principatum apparen-
 tium rerum cōmuniter par-
 tiuntur; sicut illius animam
 demisit in terram, sic exce-
 ptam à terra prouexit in cœ-
 lum: postquam igne fulmi-
 neo quicquid inerat corpori
 mortale consumpsit. Ita per-
 spicue terrenorū opifex Dea
 sub ipsum penitus subiecta
 Solem, Quirinum nostrum,
 quando per Mineruam Pro-
 nœam in terras mittebatur,
 excepit: & à terra rursus euo-
 lantem, ad regem Solem sub-
 inde reduxit. Num alio insu-
 per iisdem de rebus utar ar-
 gumento, quod ex Numæ
 regis factò consilioque sup-
 petit. Æternam ecce flam-
 mam de Sole conceptam sac-
 ræ apud nos virgines pro
 variis anni tēpestatibus con-
 feruant, in quo id ipsum præ-
 stant, quod circa terras effi-
 cit Luna, ut ignem à Sole su-
 sceptrum custodiant. Possum
 & aliud de hocce Deo, mul-
 τόque certius argumentum
 ex eiusdem diuinissimi regis
 instituto producere. Nam cū
 cæteri omnes, ut vno verbo
 dicam, populi menses ad Lu-
 nę cursus accommodent: nos

λείαν ἡλίου τε καὶ σελήνης, ὡς-
 παρ' οὖν εἰς πλῶ γλῶ κατή-
 γαθῆ. οὕτω καὶ αἰθήρα γλῶ
 ἀπὸ τῆς γῆς ἐδέξατο, ὅθι
 πὸν ἀφῆμισασα πρὸς κερου-
 νίῳ τῆ θεῶν. οὕτω παρ-
 δήλωσεν ἡ τῶν παρομπόδης
 οὐργῆς ὑπὸ αὐτὸν ἀκρως γε-
 νομένη τὴν ἡλίον, ἐδέξατο εἰς
 γλῶ " πεμπομένη ἀπὸ τῆς
 Ἀθηνῶν τῆς παρομπόδης τὴν Κυ-
 βέου. ἀντιπαρόν τε αὐτῆς.
 ἀπὸ γῆς ὅτι τὴν βασιλέα τῶν
 ὄλων ἐπὶ ἀνήγαθῆ αὐτῆς ἡ-
 λίον. ἐπὶ τοῖς βούλει παρ' οὖν
 αὐτῶν φερόσω τεκμήριον τῆ
 Νουμῆ τῆ βασιλέως ἔργον;
 ἀσβεστον ἔξ ἡλίου φυλάττοιτο
 φλόγα παρ' ἡμῶν παρ' ἡμῶν
 ἱεραὶ καὶ τῶν ἀφῆσιν ἔ-
 ρας. ἀλλ' ὅθι ἡμῶν ὑπὸ
 τῆς σελήνης παρ' οὖν πλῶ
 ὑπὸ τῆ θεοῦ πῦρ φυλάτ-
 ται. ἐπὶ τούτων μείζον ἔχει
 τοῖς φερόσω τῆ θεοῦ τῆδε τεκ-
 μέριον, αὐτῆ τῆ θεοτάτου βα-
 σιλέως ἔργον. οἱ μὲν αὖ-
 πασι μὲν τοῖς ἄλλοις, ὡς ἐ-
 πως εἶπειν, ἀπὸ τῆς σελή-
 νης ἀριθμῶνται. μόνον δὲ ἡ-

For. πέμπου

Non vi-
 detur co-
 herere
 senten-
 tia.

μείς, καὶ Αἰγύπτιοι πρὸς ἡλίου κινήσεως ἐκείνου μετρηθῆναι ἐνιαυτῶν ἡμέρας. εἰ δὴ μὴ τὸτο " Φαίη ὡς καὶ τὸ Μίθραν ἡμῶν, ἔσθ' ἄλλο μὴ ἢ λίαν τετραετημεικτὸν ἀγῶνας· ἐρῶ νεώτερον. βέλτιον δὲ ἴσως ἔστιν ἐν τῷ παλαιότερον " πρὸς αἰώνου κλήρου πῶς ἀρχὴ ἀγῶνος ἀγῶνεν ποιούμενος, οἱ μὲν πῶς ἐαυτῶν ἰσημερίαν· οἱ δὲ τὴν ἀκμὴν τῆς θεοῦ· οἱ πολλοὶ δὲ φθίνουσαν ἤδη πῶς ὀπίωρον· ἡλίου τῶν ἐμφανέστατων ὑμνοῦσι διαρεάς· ὁ μὲν ἕως τῆς ἐργασίας ἐνδιδομένων βίβλια, ὅτε ἢ γῆ θάλλει, καὶ γαυρία, φουομένων ἀρπὶ τῶν καρπῶν ἀπλήτων· γίνεσθαι δὲ ἔπιτῆδα πλῆθαι τὰ πελάγη· καὶ τὸ τῆς χιμῶνος " ἀνδρῶν, καὶ συρροῦν ἔπι τὸ φαιδρότερον μετισταται. οἱ δὲ τὴν τῆς θεοῦ ἐπιμνησθῆναι ἡμέραν, ὡς ἀσφαλῶς τότε ἔσθ' ἡμῶν τῶν καρπῶν ἔχοντες θάρρησιν γλυσεως· τὸ μὴ ἀπερμαίων ἤδη στυφλεγμένων· ἀκμῆας δὲ ἔστις τὸ ὀπίωρον ἤδη, καὶ πεπαινομένων τῶν ἐπιχειμένων καρπῶν τοῖς δένδροις. ἀγῶνι δὲ τούτων

for. φαίλω

γ. ἀμειν

foli cum Ægyptiis ad Solares circuitus annorū dies metimur. Quibus si hoc adiunxero; colere nos Mithram, & quadriennales agones in honorem Solis instituire; recentiora quædam proferam. Præstat autem vnum aliquid ex antiquioribus addere. Et enim cum anniuersarij circuitus initium aliunde alij repetant: vtputa quidam ab æquinoctio verno: quidam ab æstate media: plerique ab inclinante iam autūno: apud omnes istos manifestissima Solis dona celebrantur. Nam alius rusticani operis opportunitatem inde concessam grata memoria prosequitur: quo tempore fundere ex sese fructus incipiens germinat tellus, & hilarata gestit: cum & maria navigationi comoda sunt: & hiemis rigor, atque inclementia in serenitate conuertitur. Aliis æstiuus arrisit dies: quod tūm de fructuum prouentu securiores sint. si quidem collectis comportatisque frugibus, matura iam poma sunt, ac pendentes ex arboribus fructus adulescunt. Paulo his elegantiores alij finem anni

constituerunt in absolutissima fructuum omnium maturitate, ac senio: ideoque senescente iam autumno annorum suorum neomenias auspicantur. Maiores verò nostri, iam tūm ab diuinissimo illo rege Numa, vsus utilitatisque ratione posthabita: vt homines decebat diuina indole, & excellenti mente præditos: ad ipsum potius horum omnium largitorem, authorēque respexerunt: ac præsentī tempestati illigari caput anni consentaneè iusserūt; quando rex Sol, extremo meridiano limite derelicto, rursus ad nos reuertitur: & ad Capricornum, tanquam ad meras, cursum reflectens, ab austro ad septentriones progreditur, vt annua comoda nobis impertiat. Quod autem huius rei attenda cogitatio in eam mentem illos induxerit, vt eiusmodi principium anni statuerent, ex eo capi coniectura potest. Non enim quo die Sol conuersionem facit, solenne illud peragi voluerunt; sed quo demum manifestus omnibus est illius ad septentrio-

ἐπι κομψότεροι, τέλος ἐνιαυτῶν ἔλαβον τὸ τελεσιτάτευ τῶν καρπῶν ἀπλήτων ἀκμὴν καὶ φθίσιν: ταῦτά τοι καὶ φθίνουσης ἤδη τῆς ὀπίωρας ἀγῶσι τῶν κατ' ἐνιαυτὸν νομιμίας. οἱ δὲ ἡμέτεροι πρὸς πατέρες ἀπ' αὐτῶν τῆς ἡγορίας βασιλέως τῆς Νουμῶν, μειζόνως ἐπὶ τὸ θεὸν τῆς τῶν σεβόμενοι, τῶν μὲν τῆς γρείας ἀπέλιπον· ἀπὸ οἱμῶν φύσιν θεοῖ, καὶ ἀειπτοῖ πῶς ἀφῶνοιαν· αὐτὸν δὲ εἶδον τούτων τὸ ἀπῶν, καὶ ἀγῶν ἔταξαν συμφώνως ἐν τῇ περὶ οὐρανῶν πῶς νομιμίας, ὅποτε ὁ βασιλεὺς ἡλῖος αὐτῆς ἐπιπλάγη πρὸς ἡμῶν, ἀφῶν τῆς μεσημβρίας τὰ ἔλαγα, καὶ ὡς ἀπὸ ἀεὶ νύσταν, τὸ Αἰγυκέρωτα καμψας, ἀπὸ τῆς νότου πρὸς τὸ βορρῶν ἔρχεσθαι, μεταδώσαν ἡμῖν τῶν ἐπετείων ἀγαθῶν. ὅτι δὲ τῶν ἀκριβῶς ἐκείνοι ἀφανοθέντες ἔστις ἐνεστήσαντο τὸ ἐπέτειον νομιμίας, ἐνθεν ἀπὸ ἡμῶν κατὰ νόσον. οὐ γὰρ οἱμῶν, κατ' ἡμῶν ἡμέραν ὁ θεὸς πρέπειται· κατ' ἡμῶν δὲ τοῖς πᾶσιν ἐμφανῆς γὰρ, χωρῶν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ἐς τὰς ἀφῶνας

ἔπαξαν ἔτι πλεονέκτως. ἔτι
 μὲν γὰρ αὐτοῖς ἢ τῶν χαυμόνων
 λεωτότης γνώσιμος, οὐκ ἐξέδω-
 ρον μὲν Χαλδαῖοι, καὶ Αἰγύ-
 πτιοι, Ἰσπανοὶ δὲ, καὶ Πτο-
 λεμαῖος ἐτελεύτησαν. κρίνον-
 τες δὲ ἀσπίδος, τοῖς φαινομέ-
 νοις ἠκολούθουν. ἔτι δὲ τούτων
 καὶ τῶν μετὰ γυμνασίων, ὡς
 ἐφίω, ἔχοντα κατενοήθη. πρὸ
 τῆς νεομηνίας, ὅθεν μὲν τῆ
 τελευτῶν τῆ Κρονίου μίμνα,
 ποιοῦν ἠλίω τῶν περὶ φανέρω-
 τον ἀγῶνα, πλεονέκτως ἠλίω
 καὶ φημισμένοι δεικνύται. μὲν
 ὃν ὁδὸν θέμις ὦν ὁ τελευτῶν
 μίμνα ἔχει σκευασμάτων μὲν,
 ἀναγκάων δι' ὅμως, ὅτι τελε-
 αῖμα θεαμάτων. ἀλλὰ τοῖς
 Κρονίοις ἔσι τελευτῶν ὅθεν
 σκευασμάτων καὶ κύκλον τῶν ἠλίου.
 αὐτὸ δὲ πολλάκις μοι δοκεῖν οἱ βα-
 σιλεῖς ὑμνήσαν, καὶ ὅτι τελέσαν
 θεοὶ καὶ πρὸ γὰρ τῶν ἀγῶν αὐτοῖς ὁ
 βασιλεὺς τῶν ὀλων ἠλίος, ὁ πρὸ
 πλεονέκτως γένιμον ἔστιαν ἐξ
 αἰδίου πρὸ γελῶν μέσος ἐν μέ-
 σοις τοῖς νοετοῖς θεοῖς ὁ σκευ-
 χῆς τε αὐτοῖς πληρώσας, καὶ
 καὶ ἄλλοις μυθίου, καὶ πρὸ γου-

nes à meridie progressus:
 Quippe nondum illis eras
 canonum adeo limata sub-
 tilitas cognita; quos à Chal-
 dæis, & Ægyptiis repertos,
 Hipparchus, & Ptolemæus
 absoluerunt. sed sensibus
 tantummodo diiudicantes,
 ex apparentium obseruatio-
 ne pendebant. Atque hæc
 ita, uti dictum est, habere
 sese recentiores animaduer-
 terunt. Itaque statim exacto
 ultimo mense, qui Saturno
 dicatus est, ante initium ani-
 ni, magnificentissimos ludos
 in honorem Solis committimus,
 quos Inuicto Soli nuncupamus.
 secundum quos nullum ex iis
 spectaculis exhibere fas est,
 quæ nouissimum in mensem
 ut tristitia, sic necessaria coniecta
 sunt. Verùm post Saturnalia
 omnium postrema, statim He-
 lia vertente anno redeunt.
 Quæ quidem mihi, ut prædicare,
 ac peragere sapius possim,
 utinam Diij reges indulgeant,
 præque cæteris vniuersorum
 rex ille Sol! qui circa Boni
 fœcundam substantiam ab æterno
 productus est, medios inter
 intelligentes Deos medius.
 quos & arctissimo nexu, &
 infinita pulcritudine, & affluen-

ti fœcunditate, & perfecta
 mente, ac bonis confertim
 omnibus cumulos reddidit.
 Idem quoque citra tempus,
 momento sedem suam, quam
 in media cœli regione conspicuam,
 & ab æterno sibi dicatam
 obtinet, splendore suo afficit.
 tùm aspectabili huic vniuersitati
 pulcritudinem aspergit suam:
 postquam cœlum omne tot
 repleuit Diis, quot in sese
 intelligibili more complectitur,
 circum ipsum absque vlla
 diuisione multiplicatos, &
 cum eo singulariter coniunctos.
 Non minùs etiam subiectam
 Lunæ regionem generandi
 perpetuitate, ac bonorum,
 quæ ex orbiculari corpore
 deriuantur, profusione continet.
 ac cùm humani totius generis;
 tùm priuatim ciuitatis nostræ
 curam gerit; quemadmodum
 & animum nostrum ab æterno
 procreauit, ac sibi comitem
 adiunxit. Hæc igitur, & alia
 concedat, quæ paulo ante
 sum precatus. in commune
 verò nostræ huic vrbis quantam
 assequi licet æternitatem
 conferat, ac beneuolò animo
 conseruet. Nobis ipsis denique
 tribuat, ut quoad humana,
 diuinæque

σίας γένιμου, καὶ τελείου νοῦ,
 καὶ πρῶτων ἀθροῦσας τῶν ἀγα-
 θῶν ἀθροῦσας, ἔτι ἐν τῶν
 ἐλλάρυτων εἰς τὴν ἐμφανῆ μέ-
 σίω τῶν πρῶτων οὐρανοῦ φερό-
 μένων ἔδραν, οἰκείων δὲ αἰ-
 δίου καὶ μετὰ διδοῦν τῶν φαινο-
 μένων πρῶτη τῶν αὐτῶν καὶ λ-
 λους. τὴν δὲ ἔρανον σύμπληρω-
 πληρώσας τοσούτων θεῶν, ὅτι-
 σοις αὐτοῖς ἐν ἑαυτῶν νοεραῖς ἔχει,
 πρὸ αὐτῶν ἀμείψως πληθυ-
 νομένων, ἔτι ἐνοειδῶς αὐτῶν ἡ-
 νεωμένων. ἢ μίμνα ἀλλὰ καὶ
 τῶν πρὸ πλεονέκτως τῶν
 ἀγῶν τῆς ἀειθροσύνης σκευῶν,
 ἔτι τῶν ἐν διδομένων ἐκ τῶν κυ-
 κλικῶν σχήματος ἀγῶν. ὅτι-
 μελούμενος τε τῶν κοινῶν τῶν ἀ-
 θροῦστων γένους, ἰδίᾳ τε τῆς ἡ-
 μετέρας πόλεως. ὡς πρὸ οὐνοῦ καὶ
 πλεονέκτως ἡμετέραν δὲ αἰδίου ψυχῶν
 ὑπέστησεν, ὁ παδὸν ἀποφῆνας
 αὐτῶν. ταῦτα τε οὐνοῦ, ὅσα μι-
 κρῶ πρὸθεν ἠνξάμενος, δόνη-
 καὶ ἐπὶ κοινῆ μὲν τῆ πόλῃ τῶν ἐν-
 δεχόμενων αἰδιότητα [ἔ] μετὰ
 δινοίας χορηγῶν φυλαίτοι. ἡ-
 μῖν δὲ ὅτι τοσούτων ὅτι πρὸ
 ξαυτῶν τε ἀθροῦστων, καὶ τῶν

θρα δόνη, ἐφ' ὅσον βιάσασθαι συ-
 χασθαι. Ἰὴν δὲ, καὶ ἐμπολιτευέσθαι
 τὰς βίβας δόνη ἐφ' ὅσον αὐτῶν τε
 ἐκείνων φίλον, ἡμῶν τε λαίον, ἔ-
 τοῖς κοινοῖς Ρωμαίων συμφέρον
 ἔργασασθαι.

Ταῦτα Ἦι, ὦ φίλε Σαύ-
 στε, καὶ πῶς τειπλιῶ τῆ θεῶ
 δημιουργίαν ἐν τεισὶ μάλις α
 νυξίν, ὡς οἷ' τε ἡ ἐπελθόν-
 τι μοι τῆ μνήμη, καὶ γράψαι
 πρὸς σε ἐτόλμησα. ἐπεὶ Ἦι
 καὶ ὁ ἄλλοτερον εἰς τὰ Κρόνια
 γεγραμμένον ἡμῶν, ἔπειτα
 πασιν ἀπόδητον ἐφάνη. τελο-
 τέροισ δ' εἰ βέλει πρὸς τῶ
 αὐτῶν, καὶ μυστικότεροισ ἔπι-
 εῖσαι λόγους, ἐντυχῶν τοῖς πα-
 ροῖς τῆ θεῶν ἡμοιωτοῖς Ἰαμβλί-
 χου πρὸς τὸ αὐτῶν τούτων συγ-
 γραμματα, ὅτι τέλος ἐκείσε
 τῆς ἀνδραπένης ἀρήσεως Ἰ-
 φίας. δόνη δ' ὁ μέγας ἥλιος
 μηδὲν ἐλάττων μετὰ πρὸς αὐτῶ
 γράψαι, καὶ διδάξαι κοινῆ τε
 ἀπὸ πάντων, ἰδίᾳ δὲ τοῖς μαν-
 θάνειν ἀξίοις. ἕως δὲ μοι τῆ
 δίδωσιν ὁ θεός, κοινῆ θεοραπείᾳ
 μὲν τὸ τὰς θεῶν φίλον Ἰαμβλί-
 χου. ὅθεν δὴ καὶ νῦν ὀλίγα ἐκ

22. δένος

pertinet, quandiu vita sup-
 petet, felices fortunatique
 sumus: viuamus autem, & in
 terris tanto tempore perse-
 ueremus, quantum & ipsi iu-
 cundum erit, & vtilius no-
 bis, & Romanae reipublicae
 fructuosum.

Hæc sunt, carissime Sa-
 lusti, quæ pro triplici Dei il-
 lius efficientia, tribus ma-
 ximè noctibus elucubrata,
 quantum præfens mihi me-
 moria suggerebat, ausus sum
 ad te scribere. quando & al-
 terum illud, quod in Satur-
 nalia commentatus eram, ti-
 bi non absurdum omninò vi-
 debatur. Quod si tu iisdem
 de rebus magis aliquid per-
 fectum, ac mysticum requi-
 ris, diuini illius Iamblichii li-
 bros de eodem argumento
 scriptos reuoluens, finem il-
 lic humanæ sapientiæ, ac
 summum reperies. Faxit ve-
 rò magnus ille Sol, vt quæ
 ad ipsum pertinent nihilo-
 minus intelligere; ac cum
 omnes communiter, tum
 priuatim eos, qui ad discen-
 dum idonei sunt, edocere
 possim. Interim dum id ille
 mihi concedat Deus, huius
 amicum Iamblichum ambo
 veneremur; à quo pauca de
 multis, quæ in mentem ve-

niebant, animo accepta scri-
 ptis mandauimus. Neminem
 verò quicquam illo perfe-
 ctius esse dicturum certissi-
 mè scio; quamuis acerrima
 contentione in hoc scriptio-
 nis genus incumbens noui
 quippiam afferre conetur.
 sic enim à verissima de Deo
 illo notione, vti par est, ab-
 horrebit. Ac si docendi caus-
 sa scribere ista voluiffem, va-
 nus hic esset forsitan nofter.
 iis de rebus scribendi post il-
 lum labor. Sed cum nihil a-
 liud quærens, nisi vt hymno
 aliquo gratias illi Deo per-
 soluerem, hoc mihi operæ-
 pretium duxerim, si pro meis
 vitibus de eius substãtia dif-
 putarem, equidem non fru-
 stra me videor ad hæc tra-
 ctanda contulisse. Hoc enim
 quod dicitur,

*Sacra Deis quantum potis es
 celebrare memento:*
 non in sacrificiis tantum; sed
 in Deorum quoque laudi-
 bus valere iudico. Quam-
 obrem tercio iam istud ab
 vniuersorum rege Sole po-
 stulo; vt pro mea erga se vo-
 luntate benignus, ac propi-
 tius esse velit: tum mihi vt
 ista largiatur, vitam bonam;
 perfectiorem prudentiam;
 diuinam mentem; fatalem

πολλῶν ἔπι νοῦν ἐλθόντα διε-
 ληλυθάρην. ἐκείνη δὲ εὖ οἰ-
 दा ὡς ἑσθελὶς ἐρῆ καὶ τελειό-
 τερον. ὅθεν εἰ πολλὰ πρὸν
 πρὸς τὰ λαμπρῆσαι τὰς λόγους
 κακοτομήσεν. ἐκείνη δὲ γὰρ,
 ὡς εἰκός, τῆς ἀληθεστάτης τῆ
 θεῶ νοήσεως. ἡ δὲ μὲν οὖν ἴσως
 μάταιον, εἰ διδασκαλίας χάριν
 ἐποιέμην τοῖς λόγοις " αὐτῶ Del. vox:
 μετ' ἐκείνον καὶ συγχεύειν. ἐ-
 πεί δὲ ἕμνον ἐθέλων διελθῆν
 τῆ θεῶ γρηγορήσειον, ἐν τούτῳ ὅ
 " πρὸν ἡσυχάζεσθαι καὶ πρὸς f. παῖ
 τῆς ἑσθελὶς αὐτῶ φράσαι καὶ δὲ
 ναμιν πῶ ἐμῶν. ἔπειτα
 οἷμα πεποιήσασθαι τοῖς λόγοις
 τοῖς δὲ ὅ

Καθ'δυνάμιν δ' ἐρῆν ἰέρ' Hefiod.
 ἀθανάτοις θεοῖς, lib.1.
 ἔκκα ἔπι τῶ θυσίᾳ μόνον, ἀξ-
 λα καὶ τῶ εὐφημιῶν τῶ εἰς
 τοῖς θεοῖς ἀποδεχόμενος. εὐχ-
 με καὶ τὸ πείπον ἀπὸ τῆς πρὸς
 μίας μοι τούτης εὐμνηθῆ
 σθαι τὸ βασιλέα τὸ ὄλων ἥλιον
 καὶ δοῦναι βίον ἀγαθόν, καὶ τε-
 λειοτέραν φρόνησιν, καὶ θεῶν
 νοῦν, ἀπαλλαγῆν τε τῆς εἰ-
 μήμενης ἐκ τῆ βίβας πρὸς

πάτω, ὅτι κερὶ τῆς παροῦσης
κοντι· ἀπόδόν τε ἐπὶ αὐτὸν μὲν
τῶν, καὶ μόνω παρ' αὐτῶν,
μαλιστα μὴ αἰδῶν· εἰ δὲ τῶν
μείζον εἴη τῶν ἐμοὶ βεβιωμένων·
πολλὰς πάλιν, καὶ πολυετείς
παροῦσες.

ex hac vita discessum con-
gruo tempore quam mitissi-
mum : quo perfunctus ad
ipsum euolem ; cum eoque
perpetuò, si fieri potest, ma-
neam. sin id maius est, quàm
pro vitæ anteaactæ merito ;
plures mihi faltem, ac lon-
gissimi annorum circuitus
contingant.

IΟΥΛΙΑΝΟΥ

IΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ.

IULIANI IMP.

IN

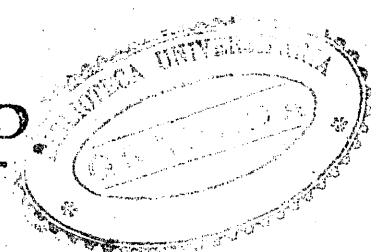
MATREM DEORVM.

ORATIO V.

ΛΟΓΟΣ Ε.

ETIAMNE nos
istiusmodi de
rebus verba fa-
ciemus? etiam
illa, quæ nefas
est eloqui, scriptis mandabi-
mus? quæque palam efferi,
& enuntiari non licet, ora-
tione prosequemur? Nimi-
rum quis Attys, siue Gallus
fuerit; quæ Deorum mater:
quis illius castimonix ritus:
tum cuius rei gratia nobis

ΑΡΑ γε χερὶ φά-
ναι καὶ τῶν τοῦ-
των; καὶ τῶν τῶν
ἀρρήτων χερά-
φορῶν, καὶ τὰ ἀνέξοισα, καὶ τὰ
ἀνεκλάλητα ἐκ κληρονομίας; τίς
μὲν ὁ Ἀττὴς ἢ τοῦ Γάλλου· τίς
δὲ ἢ τῆς θεῶν μήτηρ· καὶ ὁ
τῆς ἀγνείας τρωτικῆς ἔσπος ὁ-
ποῖος· καὶ παροῦσιν τῶν χερῶν
ὑπὸ τῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὅτι ἄρχῃς
P P

κατεδύθη, ὡς ἀδελφεὶς μὲν
 ὑπὸ τῆς Ἑρκατοπάτων Φρυ-
 γῶν· ὡς ἀδελφεὶς δὲ ὡς ἄλλον
 ὑφ' Ἑλλήνων, καὶ τούτων ἔτυ-
 χόντων, ἀλλ' Ἀθηναίων ἔργους
 διδασθέντων ὅτι μὴ καλῶς ἐ-
 τώτασάν ἔπει τῆς τελευτῆς τῆς
 ὄργια τῆς μητρὸς; λέγονται γὰρ ἔ-
 ποι ὡσεὶ βίβλου, καὶ ἀπελάσσει τὸν
 Γάλλον, ὡς τὰ θεῖα κληρονομή-
 ῃ· ἔξωκέντες ὁποῖον δὲ τῆς θεῆς
 ὁ χρῆμα, ἔως ἢ πρὸ αὐτοῖς πι-
 μωμένη Διῶ, ἔ Ρέα, καὶ Δημή-
 τηρ. εἴτα μίλις ὁ ἐντεθῆν τῆς
 θεῆς, ἔ θεραπέα τῆς μίλιδος·
 ἢ γὰρ ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς ἠγε-
 μὸν ἡρομένη τοῖς Ἑλλήσι, ἢ τῆς
 Πυθίου παρμαυτῆς θεοῦ, τῆς
 μητρὸς τῆς θεῶν μίλιον ἐκέ-
 λῦσεν ἰλασθεῖσθαι· καὶ ἀνέστη,
 φασὶ, ἔπει τούτων ὁ μητρῶν,
 ἔ τοῖς Ἀθηναίοις δημοσίᾳ πᾶσι
 τῶ ἐφυλάττει τῶ γραμμα-
 τεῖα. μὲν δὲ τοῖς Ἑλλήσις αὐ-
 τῶ Ρωμαῖοι παρῆδξαντο, συμ-
 βουλεύσαντες ἔ αὐτοῖς τῆς Πυ-
 θίου, ἔπει τὸν παρῆς Καρχη-
 δονίους πόλεμον ἀγῆν ἐκ Φρυ-
 γίας τῶν θεῶν σύμμαχον. καὶ
 εὐδὲν ἴσως κωλύει παρῆσθαι

initio proditus sit: cum & ab
 antiquissimis Phrygibus tra-
 ditus, & à Græcis primùm ef-
 fet acceptus, non quibus-
 cumque, sed Atheniensibus,
 postquã experti reipsa sunt,
 non melius fuisse sibi, quod
 Matris Orgia celebrantem
 procacius irrisissent. Ferunt
 enim Gallum ab iis, tanquam
 novas superstitiones inue-
 hentem, contumeliosè esse
 tractatum, & eiecctum, non-
 dum videlicet intelligenti-
 bus quid illud tandem nu-
 minis esset; utque nihil ab
 illa differrer, quæ siue Deo,
 siue Rheæ, siue Ceres ibidem
 appellata colitur. Exinde vl-
 trix ira Dei, & iræ piacula
 consecuta. Nam quæ Græcis
 ad egregia quæque, & ho-
 nesta facinora dux, & author
 esse solebat, Pythij Apollinis
 interpres, Matris Deum ira-
 cundiam placare iussit. At-
 que ex illa, uti narrant, occa-
 sione Metroum, id est tem-
 plum Matris est extructum,
 vbi Athenienses publicas om-
 nes tabulas asseruabant. Post
 Græcos verò, eadem & Ro-
 mani sacra susceperunt, per-
 inde Pythij Apollinis horta-
 tu; qui ut sociam, & adiutri-
 cem è Phrygia Deam Puni-
 co illo bello sibi cõpararent,

author extitit. Libet verò
 rei, ut tum est gesta, narratio-
 nem paululum hîc inferere.
 Etenim simulatque oracu-
 lum accepere Romani, reli-
 giosæ imprimis civitatis in-
 colæ, missis ad Pergami re-
 ges legatis, qui tunc in Phry-
 gia regnabant, ab iis, & ab
 ipsis vna Phrygibus, sanctif-
 simum Diæ simulacrum po-
 stulant. Quod vbi impetra-
 tum est, in ingentem onera-
 riam, quæ tantum maris su-
 perare facile posset, sacram
 illam mercem imponunt. Hæc
 Ægæum, & Ionium emensa
 pelagus, indeque circum Si-
 ciliam navigans, Tyrrheno
 mari præteruecta, ad ostia
 Tyberis appulit. Tum verò
 S. P. Q. R. totis sese portis ef-
 fudit. occurrere præ cæteris
 sacerdotes vtriusque sexus:
 qui quidem omnes decenti
 cultu, prout ritus patrij fere-
 bant, oculis in nauem secun-
 do cursu allabentem defixis,
 illifos ad carinam fluctus, ac
 dissipatos è litore prospicie-
 bant. Mox ad portum appel-
 lentem, ut quisque in specta-
 culum intentus astabat, emi-
 nus adorantes excipiunt: At
 illa, tãquam Romanis osten-
 deret, non ipsos expers ani-
 mæ simulacrum è Phrygia

μικρὸν ἰστέλιον ἐν τῶντα. μαθόν-
 τες γὰρ τὸ χρῆσμον, γέλλουσι οἱ
 τῆ θεοφιλοῦς οἰκῆτορες Ρώμης
 παρῆσθαι ἀπὸ τῆς Περ-
 γάμου βασιλέων, οἱ τότε ἐ-
 κείτωσαν τῆς Φρυγίας, καὶ πρὸ αὐ-
 τῶν δὲ τῆς Φρυγῶν, τῆς θεῆς ὁ ἀγιώ-
 τιστον ἀγαλμα. λαβόντες δὲ ἡ-
 γον τῆς ἱερῆς φόρτον, ἐπὶ τῆς δι-
 ρείας φορτίδι πλεῖν ὑπεπεῖς δι-
 ναμῶν τῶ Ἰσθαῦτα πελάγη.
 παρῆσθαι ἢ Ἀγῆμον τε καὶ Ἰο-
 νιον, εἴτα ὡσεὶ πλεῖστα Σικε-
 λίαν τε, καὶ ὁ Τυρσηῶν πέλα-
 γος, ἔπει τῶς ἐμβολῆς τῆς Τύρρι-
 δος κατήγητο· καὶ δῆμος ἔξεχεῖτο
 τῆς πόλεως σὺ τῆς γερραῖα ὑπὴν-
 των γε μίλι παρῆς τῆς ἀγῆς ἱερῆς
 τε, καὶ ἱερεῖα πᾶσα, καὶ πᾶντες ἐν
 κῆσμον ὡς παρῆποντι καὶ τὰ πᾶ-
 τεῖα, μετέωρον παρῆς τῆς ναυῶ ἔ-
 ειδοδρομοῦσαν ἀποβλέποντες· ἔ
 παρῆ πλεῖ ἔσπιν ἀπεσκόπουσαν ὁ
 ῥόθιον χερσῶν τῆς κυμάτων.
 εἴτα εἰς πλεῖστα ἐδδῆσιον τῆς
 ναυῶ παρῆσκουῶντες ἕκαστος
 ἂν ἔτυχε παρῆσθαι πόρρω· εἰς ἔτυχε
 τῆν· ἢ δὲ, ὡς παρῆ ἐνδείξασθαι τῶ
 Ρωμαῖων ἐθέλουσαν δῆμον, ὅτι
 μὴ ἔσανον ἀγῆσιον ἀπὸ τῆς Φρυ-

γίας ἀφύχον ἐχθρὰ δὲ ἀπὸ δυνά-
μιν πῖνα μείζω, καὶ χειρότερον, ὃ δὴ
ἐπὶ τῆς Φρυγῶν λαβόντες ἐφε-
ρον. ὅταν δὲ τὸ Τύβριδος ἠΐσα,
τὸ ναυὸ ἴσῃσι, ὡς ἄρ' ῥιζοῦται σαρ-
κὸς αἰφνης χτ' ἢ Τύβριδος. εἰλ-
κον δὴ οὖν πρὸς αὐτὸν τὸ ροῦν.

f. ὡς βραχίον ἢ δὲ ἔχ' εἴπερ. " βραχέσι δὲ
ἐν τετυχηκότες, ὡς εἶν' ἐπειράντο
τὸ ναυὸ ἢ δὲ ἔκ' εἶκον ὡς οὐκ ἔστιν.
πᾶσα δὲ μηχάνη πρὸς ἡγερο τὸ
ἐν τεύθεν. ἢ δὲ ἔχ' ἢ πῶν ἀμετα-
κίνητος ἔστω. ὡς τε ἐμπάτωι χτ' ἢ
ἱερωμύνης τὸ πρὸς ἀγασάτιν ἱε-
ρωσάτιν πρὸς θένε, δεινὴ καὶ ἀδι-
κῆς ἰσοψία. ἔ τὸ Κλωδίαν
ἠπάντο. τῆτο γὰρ ὄνομα ἔστω τῆ
σεμνῆ πρὸς θένε. μὴ πρὸς ἀπάσι
ἀχρῶντον, μηδὲ καθαράν φυ-
λάτῃν ἑαυτῶν τῆ θεῶ. ὀργί-
σθαι οὖν αὐτῶν, καὶ μιλίαν ἐμ-
φανῶς. ἐδδῆσαι γὰρ ἢ δὴ τοῖς πᾶσι
εἶ) τὸ γρημα δαυμονιώτερον. ἢ
δὲ τὸ μὲ πρὸς ὄντον ἀδιδῆς ὑπεπῆμ-
πλασ, ὡς τε τὸ ὄνομα, καὶ τὸ
ὑποψίαν. ἔτω πᾶν πρὸς ῥω ἐτύλ-
χονε τῆς ἀγασῆ, ἔ τὸ πρὸς ἀνόμου
πρὸς ἀξέως. ἐπεὶ δὲ ἑώρῃ τὸ ἀ-
πῆα ἢ δὴ καθ' ἑαυτῆς ἀξίχου-
σῃ, ὡς ἐλεῖσθαι τὸ ζώνῃ, ἔ τὸ
πρὸς ἀξέως τῆς νεῶς τοῖς " ἀκροῖς,

χ. τ. ἀκροῖς

transuexisse; sed maiore qua-
dam, ac diuinore vi prædi-
tum id esse, quod à Phrygi-
bus acceperant; statim atque
Tybrim attigit, nauim sistit,
& quibusdam velut radici-
bus in flumine defigit. Ro-
manis igitur aduerso amne
trahentibus, illa non obse-
quebatur. Quàm cum ideo
impactam in breuia rati, pro-
pellere ac moliri niterentur,
nihilo magis illa cedebat.
Omnibus deinde machinis
admotis, perinde immobilis
hærebat. Ex quo contra vir-
ginem, quæ sanctissimo sa-
cerdotio fungebatur, grauis
oritur, & iniqua suspicio: &
Clodiam (hoc enim Vestali
nomen erat) criminabantur,
quod se Diuæ non omninò
castam, inuiolatamque fer-
uasset. hinc illam manifestis
indiciis iram suam ostende-
re. Iam enim vniuersi diui-
nius inesse quiddam in ea re
sentiebant. Ad hanc vocem,
suspicionemque Virgo pri-
mùm verecundia perflusa est:
adeo ab turpi, sceleratòq; fla-
gitio procul aberat. Postea-
quàm verò contra se firmari
criminis illius inuidiam ani-
maduertit; detractam sibi zo-
nam ad extremam nauim re-

ligat. tùm velut afflatu quo-
dam Numinis percita, face-
sere iubet omnes: Deam ex-
inde precatur, ne se falsis &
iniquis calumniis circumue-
niri patiatur. Mox tanquam
celeusma quoddam, vt aiunt,
nauticum cum clamore per-
sonans: Domina mater, in-
quit, si quidem casta sum, se-
quere me. His dictis, non so-
lùm nauem molitur; sed lon-
go etiam spatio per fluuium
atrrahit. Hæc ergo duo Ro-
manis illo die Diua significa-
uit: Alterum non parui pre-
tij, sed longè maximi mer-
cem ipsos è Phrygia transue-
xisse: hoc est non humanum
aliquid, sed diuinum; non
inaniam terræ particulam,
sed spiràs aliquid ac cœleste.
Hoc illis primum Dea mon-
strauit. Alterum; ciuium ne-
minem, seu bonus, seu malus
effet, latère se posse. Sub hæc
Romani finem belli Cartha-
giniensis victoriã habuerunt:
adeo vt tertium de folis Car-
thaginis mœnibus susceptũ
fuerit. Quæ igitur ad histo-
riam illam attinent, etsi non-
nullis plausibilis videatur, ne-
que Philosopho vel Theolo-
go cõuenire, nihilominus re-
ferenda fuerunt. Hæc enim
cùm ab Historicis plerisque

ὡς ἄρ' ἐξ ὀπιπνοίας ἑνὸς ἀποζω-
ρῆν ἐκέλευεν ἀποκῶς. εἶτα ἐδείτ'
τὸ θεῶ μὴ πρὸς εἶδῆν αὐτῶν ἀδι-
κοῖς ἐπεχρημύλω βλασφημίας.
βοῶσα δὲ ὡς ἄρ' ἔ κέλευσμα,
Φασὶ, ναυικόν. δὲ ἀποπῖνα μῆτερ,
εἶτ' εἰ μὴ σῶφρων, ἔπου μοι, ἔφη.
καὶ δὴ τὸ ναυὸ σὸν ἐκίνησε μόνον,
ἀνὰ καὶ εἰλκυσεν ὅτι πολὺ πρὸς
τὸ ροῦν. καὶ δύο τῶντα Ρωμαίοις
ἐδδῆξεν. ἢ θεός, οἶμα, κατ' ἐκεί-
νῃ τὸ ἡμέραν. ὡς ἑσθὲ μικροῦ
ἑνὸς ἑμίον ἀπὸ τῆς Φρυγίας ἐπῆ-
ρον τὸ φόρτον, ἀλλὰ τὸ πρὸς τὸς
ἀξίον. ἔ δὲ ὡς ἀνδρῶν τῶν
τον, ἀλλὰ ὄντως θῆρον. ἔ δὲ ἀφύ-
χον γλῶ, ἀλλὰ ἐμπῆσαν τι γρη-
μα, καὶ δαυμόνιον. ἐν μὲ δὴ τοῖς
ἐδδῆξεν αὐτοῖς ἢ θεός. ἔτερον δὲ, ὡς
τὸ πολιτῶν ἔ δὲ εἰς λαοῖ ἀν' αὐ-
τῶν γρησός, ἢ φαῦλος ἄν. κα-
τωρῶ δὴ μὲν τοῖ καὶ ὁ πόλεμος
αὐτῆς Ρωμαίοις πρὸς Καρχη-
δονίους. ὡς τε τὸ τῆσιν ὑπὸ τῆς τει-
χῶν αὐτῆς μόνον Καρχηδόνος γε-
νέσθαι. τὰ μὲν ἔν τῆ ἱστορίας, εἰ καὶ πῶς
" πιθανὰ δδῆξί, καὶ φιλοσόφω πρὸς. f. ἔ πιθανὰ
ἢ κείν ἔ δὲ, ἔ δὲ θεολόγω λέγεται
μὴ μείον, κρινῆ μὲ πρὸς πλείων
ἱστοριογράφων ἀναγραφόμενα,

Θεόγραμμα δὲ καὶ ὅτι χαλκῶν
 Εἰκότων ἐν τῇ κελεύσει, καὶ
 Θεοφιλεῖ Ρώμῃ. καὶ εἰ με οὐ
 λέληθεν ὅτι φησὶ αὐτὰ ἡ-
 νες τῶν λίαν ἄφρων ἄλλοις εἶ-
 γραφῶν οὐκ ἀνεκτοί. ἐμοὶ δὲ
 δοκεῖ τῆς πόλεως περὶ μάλ-
 λον τὰ τοιαῦτα, ἢ τοιοσὶ τοῖς
 κομμάσι, ὧν ὁ ψυχρῶν δρι-
 μὸν μὲν, ὑγιὲς δὲ σὸς ἐν
 βλέπει.

Υπὸ δὲ ὧν εἰπεῖν ἐπὶ ἡλ-
 θεῖ μοι πρὸ αὐτὸν ἄρα τῆς
 ἀριστείας χειρὸν. ἀκούω μὲν
 ἔγωγε, καὶ Πορφύριον ἵνα πε-
 φιλοσοφῆσθαι περὶ αὐτῶν. οὐ
 μὲν οἶδα γε, σὸς ἐπέτυχεν,
 εἰ δὲ συνεστραφῆσθαι που συμ-
 βαῖν τὰ λόγῳ. τὸ Γάλλον δὲ
 ἐγὼ τυτονί, καὶ τὸ Ἀπῆν, αὐ-
 τὸς οἶκθην ὅτινοσὶ τῶ γνήμιου,
 ἔ δημιουργοῦ νοσὶ πῶ ἀρε-
 τῆς ἐσχάτης ὕλης ἀπάντα ἡμ-
 νασάμ δασίμ εἶ), ἐχουσαν τε
 ἐκ αὐτῆ πῶ τῶ τοῖς λόγοις,
 καὶ τῶ ἀπῆσ. τῶ ἐνύλων εἰ-
 δῶν. ἔ γὰρ δὴ πῶ τῶν ἐκ πᾶσι
 τῶ εἶδη. οὔτε ἐκ τῶ ἰδιω-
 τῶν, καὶ πῶ τῶ ἀπῆσ, τῶ
 τῶ ἐσχάτων, καὶ τελευτῶν.

tum eorum adhuc Romæ
 præstantissima, Deoque ca-
 rissima in vrbe monimen-
 tum extat æreis simulacris
 expressum. Quamquam scio,
 nonnullos ex iis, qui nimis
 sunt sapientes, hæc tanquam
 anicularum intolerabiles nu-
 gas nihili esse facturos. Mihi
 verò ciuitatibus ipsis maior
 iis in rebus habenda fides vi-
 detur, quàm sciris & elegan-
 tibus istis, quorum animula
 acri quidem indole prædita
 est, sed nihil sani contucti
 potest.

De iis autem, quæ per illud
 tempus, quo in casto fui, di-
 cenda mihi videbantur, au-
 dio sanè quædã philosopha-
 tum esse Porphyrium. sed
 cuiusmodi sint nescio; neque
 hætenus legi; sicubi fortè
 contigerit, vt in eadē sermo
 noster incurreret. Ego verò
 Gallum illum, & Artin ex in-
 genio meo naturam illam ge-
 nitalis, & opificis esse mentis
 interpretor, quæ ad infimam
 vsq; materiam vniuersa pro-
 gignit; quæ quidem concre-
 tarum cū materia formarum
 rationes omnes in sese, caus-
 asque continet. Non enim
 omnium in omnibus infunt
 species; puta in primis, ac su-
 premis principiis, extremarū,

infimarūque rerum; secun-
 dum quas nihil amplius re-
 stat, præter nomen ipsum pri-
 uationis, cū tenui quadam
 & obscura notione. Quam-
 obrem cū naturæ sint, opi-
 ficisque complures; eius, qui
 tertium locum obtinet, opi-
 ficis, qui formarum cum ma-
 teria concretarum secretas,
 atque eximias rationes, con-
 tinuatāsque causas comple-
 ctitur, extrema omnium na-
 tura, quæque ad terram vs-
 que genitalis cuiusdam vi-
 goris abundātia, per superio-
 rem à sideribus delapsa per-
 meat, Artis est ille, quæ qua-
 rimus. Verūm clarius expri-
 mendum est fortasse quod
 dico. Igitur materiam esse
 aliquid asserimus; nec non
 coniūctam cum materia for-
 mam. Verūm nisi ambobus
 istis causa sit alia constituta
 prior, imprudentes nos ad
 Epicuri dogma delabi sentie-
 mus. Nam si duobus princi-
 piis nihil sit antiquius, teme-
 rario ac fortuito hæc impulsu
 regi necesse est. Videmus au-
 tem (ait solers quidam Peri-
 pateticus, cuiusmodi est Xe-
 narchus) istorū omnium prin-
 cipium esse quintum corpus
 ac sphaericum. Nam Aristoteles sanè ridiculè supra hæc in-
 quirens aliud, curiosèque pari eò sensu literis mandata sunt;

καὶ ἄδδεν ὅτιν, ἢ ὁ τὸ φερήσιος
 ὄνομα μὲν ἀμυδραῖς ὅτινοίας.
 δῶν δὴ πολλὰν δασίμ, καὶ πολλὰν
 πῶν δημιουργῶν τῶ τείτου δη-
 μοιουρῶ, ὅς τῶ ἐνύλων εἰδῶν
 τοῖς λόγοις δὲ ηρημῶσις ἐχθ, ἔ
 σιωπεῖς τῶ ἀπῆσ. ἢ τελευ-
 τῶν ἔ μέγε γῆς, ἢ τῶ τῶ
 οἰσίς τὸ γνήμιου, ἀπῆ τῶ ἀπῆ
 θεν τῶ τῶ ἀπῆ καὶ δὴ
 κρυστα φύσις, ὁ ζητούμενος ὅτιν
 Ἀπῆσ. ἴσως δὲ ἢ τῶ οὐ λέ-
 γω, καὶ τῶ ἀπῆσ σαφέρε-
 ρον. εἶναι ἢ λέγῶν ὕλην, ἀπῆ
 καὶ ἔ ἐνύλων εἶδος. ἀλλὰ τῶ
 τῶν εἰ μὴ ἢ ἀπῆσ πῶ τῶ
 κῶ, λαυθάνοι μὲν αὐ ἐαυτοῖς
 εἰσάγοντες πῶ Ἐπικούρῳ δῶ-
 ξαν. ἀπῆσ γὰρ δυοῖν εἰ μη-
 δὲν ὅτι πῶ τῶ τῶ, αὐτόμα-
 τὸς ἢ ἀπῆσ φῶρα, καὶ τῶ
 σιωπεκλήρωσιν. ἀλλὰ ὁρῶν μὲν
 (φησὶ Γεωμετρῆτικὸς ἢ ἀπῆσ
 νοῖς, ὡς τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ)
 τῶ ἀπῆσ ὅν τῶ τῶ τῶ, καὶ
 κῶ τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ
 Ἀπῆσ τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ τῶ
 τῶ τῶ, καὶ πολλὰ τῶ τῶ τῶ τῶ

ὁμοίως δὲ καὶ Θεόφραστος· ἢ
 γνώσε γουὶ πῶς ἐαυτὸ φω-
 κῶ. ὡσαύτῃ γὰρ εἰς πῶς ἀ-
 σώματον οὐσίαν ἐλθάν, ἔ νοη-
 πῶς, ἔση μὴ πολυπραγμο-
 νῶν πῶς αἰτίαν· ἀλλὰ φασ
 οὕτω ταῦτα πεφυκέναι· καὶ
 δὲ δὴ ποθεν καὶ ὅτι τῶς πε-
 φύτου ὄματος ὁ πεφυκέναι
 ταῦτη λαμβάνοντα, μηκέτι ζη-
 τεῖν τὰς αἰτίας; ἴσασαι δὲ ὅτι
 αὐτῶν, καὶ μὴ πρὸς ὁ νοη-
 τὸν ἐκπίπτειν· ὃν μὲν οὐθέν
 φύσι καὶ ἑαυτὸ· ἔχον δὲ ἄλ-
 λως κενῶν ὑπόνοιαν. τοιαῦτα
 γὰρ ἐγὼ μέμνημαι τῶς Ξε-
 νάρχου λέγοντος ἀκροῶς. εἰ
 μὲν οὖν ὀρθῶς, ἢ μὴ ταῦτα
 ἐκείνος ἔφη, τοῖς ἀγὰρ ἐφεί-
 δω Περικλεῖσι δὲ οὐκ ἔχον·
 ὅτι δὲ οὐ πρὸς ἑμὸν πῶς
 ἡ ποῦ δὴλον· ὅπου γε ἔ τῶς
 Αἰσοτελικῶς ὑποθέσης ἐν-
 δεσφῆρος ἔχον ὑπολαμβάνω,
 εἰ μὴ ἡς αὐτῶς ἐς ταῦτα
 τοῖς Πλάτωνος ἀγῶνι. μάλλον
 δὲ ἔ ταῦτα τῶς ἐκ θεῶν δε-
 δωμέναις προφητείαις. ἐκείνο
 δὲ ἴσως ἀξιῶν πῶς πῶς
 ὁ κυκλικὸν σῶμα διυλάται τῶς

perscrutans. nec minus ridi-
 culus Theophrastus, qui etiā
 suæ ipse vocis ignarus est.
 Perinde enim ac si ad exper-
 tem corporis, intelligibilem-
 que naturam peruenisset, ibi
 consistit; neque causam ul-
 terius explorat: sed id solum
 dicit; ita natura hæc esse cō-
 parata. Oportebat autem &
 in quinto corpore idem istud
 assumentem; ita natura esse
 comparatum; nullas amplius
 causas exquirere; sed in illis
 hæcere: neque ad intelligibi-
 le aliquid longius progredi;
 quod ut natura, ac per sese ni-
 hil est; sic inanem, & cui so-
 lidi nihil reuera subest, no-
 tionem continet. Eiusmodi
 enim quædam disputantem
 Xenarchum audire memini.
 Quæ utrum rectè, an secus
 ille dixerit, summis illis Peri-
 pateticis excutiendum relin-
 quo. quod autem non satis
 hæc ad animum meum, men-
 tēque faciant, quivis ex eo
 potest cognoscere, quod uni-
 versè Aristotelica ipsa decre-
 ta, non omni ex parte abso-
 luta esse iudico, nisi cum Pla-
 tonicis illa iungantur; imò
 verò nisi utraque diuinitus e-
 ditis oraculis accedant. Illud
 verò fortasse percontatione
 dignū est; quomodo corpus
 orbicu-

orbiculatum cōiunctarum cū
 materia formarum incorpo-
 reas causas continere possit.
 Nam sine illis generationem
 existere nullo modo posse,
 planum est, ac perspicuum.
 Cuius enim gratia sunt tot
 res illæ productæ? unde verò
 maris ac fœminæ discrimen?
 unde rerum in definitis for-
 mis existentium secundum
 genus est orta distinctio; nisi
 quædam essent præcedentes,
 antegressæque rationes, ac
 causæ, quæ tanquam exem-
 plaria prius consistenter? Ad
 quarum contuitum si hebe-
 tiori acie fumus, oculos ad-
 huc animæ repurgemus. Hęc
 est autem recta, ac legitima
 purgatio; ad seipsum conuer-
 ti, & animadvertere, quem-
 admodum anima, & mens
 immersa materiæ coniuncta-
 rum itidem cum materia for-
 marum velut expressa quæ-
 dam imago effigiēsq; sit.
 Etenim ne vnum quidem è
 corporibus est, veliis, quæ ex-
 pertia corporis circa corpora
 versantur, aut considerantur,
 cuius imaginem incorporea
 quadam ratione mēs capere
 non possit. quod nullo mo-
 do faceret, nisi cognatum il-
 lis quiddam haberet insitum.
 His de causis animam for-

ἀσώματους ἔχον αἰτίας τῶν ἐνυ-
 λων εἰδῶν. ὅτι μὲν γὰρ δι-
 χα ταῦτων ὑποθέσει πῶς
 ἡμεῖς ἐκ ἐνδέχεται, πρὸς
 δὴλον ὅτι ποῦ, καὶ σαφές. τῶς
 χερὶν γὰρ ὅτι ταῦτα τὰ γ-
 νομήνα; πόθεν δὲ ἀρρεν καὶ
 θήλυ; πόθεν δὲ ἡ χεῖρ ἡμῶς
 τῶν ὄντων ἐν ὤρισμένοις εἰ-
 δεσι διαφασαί, εἰ μὴ ἕνε-
 εἶεν προϋπάρχοντες, καὶ πρὸς
 εἰσῶτες λόγῳ, αἰτίαι τε ἐν πα-
 ραδείματος λόγῳ προϋφε-
 τῶσαι; πρὸς αὐτὸ εἰσῶ ἀμ-
 βλώποισιν, ἐπὶ καθαρῶμε-
 σα τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς.
 καθαρῶς δὲ ὀρθῆ, εἰσῶται
 πρὸς ἑαυτὸν, ἔ καθυπόστα
 πῶς μὲν ἡ ψυχὴ, καὶ ὁ ἐνυ-
 λος νοῦς, ὡσαύτῃ ἐκ μαγεῖον ἡ
 τῶν ἐνυλων εἰδῶν, ἔ εἰκῶν
 ὅτι. ἐν τῶν γὰρ ὁδῶν ὅτι τῶν
 ὄματων; ἢ τῶν πρὸς τὰ ὄ-
 ματα γνομήνων τε, ἔ θεωρου-
 μένων ἀσώματων, ὅ πῶς καὶ
 φησάσαι ὁ νοῦς οὐ διυλάται
 λαβεῖν ἀσώματως· ὅσαρ οὐ
 ποτ' αὐτὸ ἐποίησεν, εἰ μὴ ἡ
 ἕνεκός ἐστι αὐτῶς φύσι.
 ταῦτα τοῖ καὶ Αἰσοτελικῶν πῶς

ψυχῶν τόπων εἰδῶν ἔφη, πλὴν
 οὐκ ἐνεργεία, ἀλλὰ διδάμει.
 πῶ μὲ οὖν βιάται ψυχῶν,
 ἔτι πῶ ἐπετραμμένῳ πρὸς
 τὸ σῶμα, διδάμει ταῦτα ἔ-
 χαν ἀναγκάσιον. εἰ δὲ τις ἀγε-
 τος εἴη, ἔτι ἀμιγῆς ταύτη, τοῖς
 λόγοις οὐκέτι διδάμει, πρὸς
 τὰς δὲ ὑπάρχον ἐνεργεία νο-
 μιπέον. λαβωμένων δὲ αὐτὰ σα-
 φέτερον διὰ τὸ πρῶτον δείγμα-
 τος, ὅτι ἔτι Πλάτων ἐν τῷ Σο-
 φιστῇ πρὸς ἕτερον μὲν λόγον·
 ἐχρησάτω δὲ οὖν ὁμοῦς. τὸ πα-
 ραδείγμα δὲ οὐκ εἰς ἀπόδειξιν
 φέρω τῶν λόγων. ἔτι γὰρ οὐδὲ
 ἀποδείξει γρη λαβὴν αὐτῶ, ἀλλ'
 ὑπεβολῇ μόνῃ. καὶ γὰρ τῶν
 πρῶτων αἰτιῶν ἔστι, ἢ τῶν γε
 ὁμοειδῶν τοῖς πρῶτοις· εἴπερ
 ἡμῖν ἔστιν ὡς περὶ οὖν ἄξιον νο-
 μίζην. ἔτι ὁ Ἄτης θεός· ἢ δὲ
 καὶ ποῖόν ἔστι τὸ παράδειγμα;
 φησὶ που Πλάτων τῶν καὶ τῶν
 μίμησιν ἀφαιρούντων, εἰ μὲν
 ἐπὶ τοῖς μιμεῖσθαι, ὥστε κα-
 θυφραναί τὰ μιμητὰ, ἐργάζθη
 τε εἶ) καὶ χαλεπίω, καὶ νῆ δια
 γε τῶν ἀδυνάτου πλησίον βόη-
 λην· ὅτι κωλον δὲ, καὶ ῥαδίαν, καὶ

marum esse locum docet A-
 ristoteles; verum non actu id
 quidem; sed potestate. Eius-
 modi igitur animam, quæque
 ad corpus sese conuertat; po-
 testate ista continere necesse
 est. Quod si solutus ab illa
 quispiam sit, neque commer-
 cij cum ea quicquam habeat,
 non potestate iam in illo, sed
 actu, rationes inesse omnes
 existimandum est. Sed hæc
 exemplo aliquo clarius ex-
 plicemus, eoque adeo, quod
 & in Sophista Plato aliam ad
 rem adhibuit. Neque verò
 exemplum istud eò spectat,
 vt quod dictum est ratione
 aliqua demonstretur. Non
 enim demonstratione capere
 id oportet, sed sola notione,
 mentisque conceptu. Nam
 de primis principiis agitur,
 aut quæ primis affinia sunt: si
 quidem Deus à nobis censè-
 tur Attis, cuiusmodi esse me-
 ritò creditur. Quod autem
 est, & quale illud exemplum?
 Docet alicubi Plato; eorum,
 qui in rerum imitatione ver-
 fantur; si quis imitari sic ve-
 lit, vt quæ adumbrantur imi-
 tatione, re ipsa consistant; id
 esse perdifficile, ac laborio-
 sum; imo verò prope esse, vt
 obtineri nullo modo queat:
 facile verò, & expeditum ac

parabile imitationis illud ef-
 se genus, quo res ipsæ specie
 tenus exprimuntur. Cum igitur
 speculum in manus sumi-
 mus, ac circumferimus, facile
 omnibus ex rebus collectis
 imaginibus, singularum effi-
 gies ostendimus. Ab hoc e-
 xemplo ad id, de quo agitur,
 similitudinem modò trans-
 feramus: vti speculi inftar ille
 sit, qui ab Aristotele nomina-
 tur formarum locus. sed eas
 ipsas formas omninò necesse
 est actu prius extare, quã po-
 testate. Quare cum illa quæ
 inest nobis anima, rerum, vt
 Aristoteli placet, omnium
 formas potestate contineat,
 vbinam tãdem actu primum
 illas collocandas putabimus?
 Vtrum in iis, quæ cum ma-
 teria concreta sunt? At hæc
 manifestè postrema sunt om-
 nium. Restat igitur, vt exper-
 tes quasdam materiæ caussas
 inquiramus, quæ cum mate-
 riales alias antecedant; qui-
 bus cum existentem, vnã-
 que procedentem animam no-
 stram indidem, vti speculum
 expressas è rebus ipsis imagi-
 nes, sic illam formarum ra-
 tiones concipere necesse sit:
 indeque per naturam in ma-
 teriam ipsam, & ex materia
 conflata corpora ista trãsfun-

σφόδρα δυνατῶν πῶν διὰ
 τῶν δοκεῖν τὰ ὄντα μιμουμένῳ.
 ὅταν οὖν τὸ κατόπισθον λα-
 βόντες περιφέρωμεν ἐκ πρῶ-
 των τῶν ὄντων ῥαδίως ἀπομα-
 ξάμενοι, δείκνυμεν ἐκείνου τοῖς
 τύποις. ἐκ τούτου τῶν παρὰ
 δείγματος ὅτι τὸ εἰρημῶνον
 ἀφαιρούμενον τὸ ὁμοίωμα· ἢ
 ἢ τὸ μὲν κατόπισθον, ὁ λεγόμε-
 νος ὑπὸ Ἀριστοτέλους διδά-
 μει τόπος εἰδῶν. αὐτὰ δὲ γρη
 τὰ εἶδη πρῶτερον ὑφραναί
 πρῶτως ἐνεργεία τῶν διδάμει.
 τῆς τοῖνυν ἐν ἡμῖν ψυχῆς· ὡς
 καὶ Ἀριστοτέλης δοκεῖ· διδάμει
 τῶν ὄντων ἢ ἐχούση τὰ εἶδη· ἐχούσης
 ποῦ πρῶτον ἐνεργεία ἀπομέ-
 θαι ταῦτα; πρῶτερον ἐν τοῖς ἐνύ-
 λοις; ἀλλ' ἐστὶ γε ταῦτα φανε-
 ρὰς τὰ τελευταῖα. λείπεται δὲ
 λοιπὸν αὐτοῖς αἰτίας ζητεῖν ἐνερ-
 γεία πρῶτερον ἢ ἐνύ-
 λων· ἢ αἰς πρῶτον ἄσθον, καὶ γε αὖ πρῶ-
 συμπερὶ τοῦ ὁμοῦ ἡμῶν πῶν
 ψυχῶν, δεχέσθαι μὲν ἐκείθεν, ὡς
 περὶ τῶν ὄντων τινῶν τὰ ἔσοπιρα,
 τοῖς τῶν εἰδῶν ἀναγκάσιον λόγοις·
 ἐπιδοδῶν δὲ διὰ τὸ φύσεως τῆ
 τε ὅλη, καὶ τοῖς ἐνύλοις ποιοῖσι

Θέμασιν. ὅτι μὴ γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ δημιουργὸς τῶν Θεμάτων ἴσμεν, ὡς ὅλη τις ἔσται τῶ παρτός· ἢ δὲ καὶ ἕκαστον, ἐνὸς ἐκαστου τῶν ἐν μέρει, πρὸς δὲ ἄλλόν ἐστὶ που καὶ σαφέες. Ἄλλ' ἡ φύσις ἐνεργεία διχα φαντασίας ἐν ἡμῖν· ἢ δὲ ὑπὸ τῆς ψυχῆ καὶ τῆς φαντασίας πρὸς εἰληφεν. εἰ τὸν ἴω ἡ φύσις καὶ ὦν ὅτι ἐχθ' τῆς φαντασίας, ἔχθ' ὁμοίως ὁμοιογενεῖται τῆς αἰτίας, ἀπὸ ὅπου πρὸς θεῶν ἔχθ' τῆς αὐτῶ μᾶλλον ἐπι, καὶ πρὸς ἑτέρον τῆ ψυχῆ δὴ σωματι. ὅπου καὶ φανταστικῶς αὐτῶ γινώσκον ἡδὴ, καὶ λόγῳ καταλαμβάνοντες; εἴτα ἴσ' ὅπως ἐστὶ φιλονεικός, ὡς τῆ φύσις μὴ ὑπάρχον ὁμοιογενεῖται τοῖς ἐνύλοις λόγοις, εἰ καὶ μὴ πᾶσι, καὶ κατ' ὅ αὐτῶ ἐνεργεία, ἀλλὰ διδάμει γε πᾶσι τῆ ψυχῆ δὲ μὴ δοῦναι, τῆ αὐτῶ; ὅκοι ἔι διδάμει μὴ ἐν τῆ φύσις, ἔ ὅτι ἐνεργεία πᾶ εἶδη διδάμει δὲ ἐπι καὶ ἐν τῆ ψυχῆ καταρῶτερον, καὶ ἀγακκριμῶς μᾶλλον· ὡς τε δὴ καὶ καταλαμβάνεσθαι, ἔ γινώσκεσθαι, ἐνεργεία δὲ ἔδαμοδ· πᾶσιν ἀμαρτήσων τῆς ἀειγμε-

dere. Nam quod natura corporum fabricandorum sit artifex, satis intelligimus; ut & tota sit vniuersi totius, & singulæ suæ cuiusq; partis: quod utiq; perspicuum est. sed natura actu ipso constans phantasia caret in nobis: quæ autem ea superior est anima, phantasia prædita est. Quocirca si natura quarum rerum phantasia nullam percipit, earum nihilominus causam continere censetur; quid tandem, per Deos immortales, obstare potest, quo minus id ipsum animæ potiori, & antiquiori iure tribuatur; cum vel hoc quoq; partim phantasia ipsa cognitum sit nobis; partim ratione comprehensum? Quis est autem adeo contentiosus, & perucax, ut cū in natura materiales inesse rationes existimet, etsi non omnes, aut simul actu complexas, at potestate nihilominus vniuersas; istud ipsum nolit animo cōcedere? Si igitur potestate, non actu, formas natura continet; potestate verò etiam in anima sunt, sed liquidius, ac distinctius; ut comprehendi, & cognitione percipi possint; actu tamen non insint; vndenam perpetuitatis in generatione

putabimus rationes esse suspensas? aut quibus demum firmamenti ea stabiliemus, quæ de mundi æternitate dicuntur? Nam circulare corpus ex materia, formæque componitur. Necessè est autem, licet à se inuicem minimè ista separentur, cogitatione tamen prima illa existentia, cū antiquiora esse, tum ita iudicari. Quoniam igitur materialium formarum primaria quædam causa ponitur materiæ penitus expers, opifici subiecta tertio; qui non istarum modò nobis, sed & eius, quod apparet, quintique corporis procreator est, ac dominus; sic Attin ab eodem seiungimus, ut effectricem illam causam, ad materiam sese vsque demittentem, ac genitalem Deum, Attin esse, siue Gallum arbitremur. At hunc ipsum fabula refert ad Galli fluminis alueum expositum, ad ætatis florè peruenisse: deinde cū formosus & grandis apparet, Deum in se Matris amorem prouocasse. Quæ cū alia ipsi permittit omnia; tum stellatum eius capiti pileum imposuit. Verum quoniam Attidis verticem tegit hoc quod conspicimus cœlum;

σίας τὰ πείσματα; ποῦ δὲ ἐδράσωντο νοῦς ὑπὸ τῆς αἰδέτητος κόσμου λόγους; ὅ γὰρ τοῦ κυκλικῶν σώμα ἐξ ὑποκειμένου, καὶ εἶδος ἐστὶ. ἀνάγκη δὲ οἷον, εἰ καὶ μὴ ποτε ἐνεργεία τῶν διχα ἀλλήλων· ἀλλὰ τῆς γε ὀπινοίας ἐκείνα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα εἶ) τε, καὶ νομίεσθαι πρὸς ἑτέρον. οὐκοῦν ὅτι δέδοται ἴσ' καὶ τῶ ἐνύλων εἶδων αἰτία πρὸς ἡγουμένη πᾶσιν τελαῶ αὐτῶ ὑπὸ τ' ἑτέρον δημιουργῶν ὅς ἡμῖν οὐ τούτων μόνον ἐστὶ, ἀλλὰ καὶ τῶ φαινομένου, καὶ πέμπτου Θεματος πατήρ, ἔ δεσπότης· ἀποδιελόντες ἐκείνῃ τ' Ἀττίν, τῆ ἀρχῆ τῆς ὕλης καταβαίνουσαν αἰτίαν· καὶ θεὸν γινόμενον Ἀττίν εἶ), ἔ Γάλλον πεπιτεύκων. ὅν δὲ φησὶν ὁ μῦθος for. 3 ἀνδρῶν μὴ ἐπιτεθέντα πρὸς Γάλλου πᾶσιν τῆς δίναις· εἴτα καλὸν φανένται, καὶ μέγαν, ἀγαπηθῆναι πρὸς τῆς μητρὸς τῶ θεῶν. τῆ δὲ πᾶ τε ὅλα πᾶσιν ὅτι πρὸς τῆ αὐτῶ, καὶ τ' ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι πᾶσιν πᾶσιν. ἀλλ' εἰ τῆ κατ' ἐνὸς πᾶσιν τῶ Ἀττίδος ὁ φαινομένου οὐρανὸς οὐ πᾶσιν

τὸν ἄλλον ποταμὸν ἀρα μὴ ποτε
 γῆν τὴν γαλαξίαν μαντεύεσθαι
 κύκλον; ἐν αὐτῷ γὰρ φασὶ μί-
 γνουσθαι τὸ παθὴν ὡς παρὰ
 τὸ ἀπαθὴν τὸ πέμπτου κύκλου φο-
 εῖαν. ἀρεὶ τοὶ τούτων ἐπέτρε-
 ψεν, ἢ μήτηρ τὴν θεῶν σκιρτῶν τε
 καὶ γερβύλων τὰς καλῶς τούτων. Ἐ-
 παῖς ἡλιακῆς ἀκλίον ἐμφερεῖ
 τὰ νοερῶν θεῶν τὰς Ἀττιδῶν. ὁ δὲ
 ὅτι τὴν παρθένον ἤλθεν ἀρεὶ τῆν
 ἐξάταν, ὁ μῦθος αὐτὸν εἰς τὸ ἀν-
 ἔρον καταλελεῖν ἔφη, καὶ συγγενέας
 τῆν νύμφην, τὸ δὲ ὕλον ἀμφοτέρων
 τὸ ὕλης καὶ δὲ τὸ ὕλον αὐτῶν ὄν
 ἔφη τὴν τελευτῶν τὴν αἰτίαν ἀσω-
 ματων, ἢ τὸ ὕλης παρορέθηκε. λέγε-
 τὰί τοι καὶ, παρὸς Ηρακλείτου

--- ψυχῆσι θάνατος ὑγρῆσι
 γνέσθαι.

τῶν ἐν τῷ ἄλλον τὸ νοερὸν θεόν,
 τὴν τῆν ἐνύλων, καὶ τὸ σελιεύων
 εἰδῶν σιωχῆα, τῆν παρὰ τετα-
 γμένη τῆς ὕλης αἰτία σιωιόν-
 πα. σιωιόντες δὲ οὐχ ὡς ἀπὸ
 ἀπῆ. ἀλλ' οἷον αὐτὸ εἰς τῶν
 τῶν ἀποφερόμενον. ὡς ἐν ἢ μη-
 τηρ τῆν θεῶν; ἢ τῆν κυβερνών-
 των τοῖς ἐμφανέως νοερῶν, καὶ
 δημιουργικῶν θεῶν πηγῆ, ἢ καὶ

Decst ver-
 bum, puta
 λέγοντες

vide num Gallum fluuium
 de lacteo circulo interpretari
 liceat? Ibi enim patibile cor-
 pus cū quinto corpore, quod
 in orbem circumactum pati
 nihil potest, commisceri di-
 citur. Huc vsque Deorum
 mater formoso illi, & Sola-
 rium radiorum simili, intelli-
 gibilique Deo Attidi saltare,
 ac tripudiare permittit. Sed
 cū progressus idem ad ex-
 trema peruenisset, ad spelun-
 cam ipsum adiisse narrat fa-
 bula, & cū Nympha esse
 congressum; quod quidem
 materialem cōcretionem si-
 gnificat. Tametsi non iam
 materiam designat ipsam, sed
 causam vltimam corporis
 expertem, quæ materiæ præ-
 fider. Sanè

--- humentes animas occum-
 bere letho,

Heraclitus quoque scripsit.
 Hunc ergo Gallum intelli-
 gibilem Deum esse credimus;
 qui materiales, ac subiectas
 Lunæ formas continet; qui-
 que cum ea causâ, quæ ma-
 teriæ præest, congregitur:
 congregitur autem non vt
 alius cum alia, sed tanquam
 in hoc ipse delapsus. Quæ-
 nam igitur Deorum illa ma-
 ter est? Nimirum intelligen-
 tium, & opificum Deorum, à

quibus apparentes illi guber-
 nantur, veluti fons quidam:
 vel certè parens, eadēque
 magni Iouis cōiux; Dea sub-
 sistens magna post magnum,
 & cū magno conditore: vi-
 tæ arbitra omnis, ac domina;
 omnis causâ generationis:
 quæ & opera sua facillimè
 molitur; & quæ sunt vniuer-
 sa cum patre sine passione gi-
 gnit, & producit. Eadem ipsa
 quoque virgo est matris ex-
 pers, & Ioui adfidēs, ac Deo-
 rum reuera parens omnium.
 Nam cū intelligibilium,
 mundōq; superiorum in sese
 causas Deorum exceperit,
 fons est intelligentibus facta.
 Hanc itaque Deam, quæ &
 Prouidentia dicitur, castus
 quidem citra passionem At-
 tidis amor inuasit. Etenim
 non materiales tantummodò
 formas; sed & multo magis
 earum causas vltro, ac volū-
 tate sua cōplectitur. sed illâ,
 vti dixi, quæ oriuntur, aut oc-
 cidunt cōseruantem cuncta
 prouidentiam refert fabula,
 effectricis illorum causæ, ac
 genitalis amore fuisse captâ.
 Cui quidem iussisse fertur, vt
 in intelligibili potius rerum
 genere pareret; atque ad sese
 conuertit, ac secum illam ver-
 sari voluisse; imo verò præce-

τεκνοῦσα καὶ σιωικροῦσα τὰς με-
 γάλω Διὶ, θεὸς ἡ παρὰ πάντα με-
 γάλω μὲν τὴν μέγαν, καὶ σιωὶ
 τὰς μεγάλα δημιουργῶν ἢ πα-
 σης μὲν κυρία ζωῆς. πάσης
 δὲ ἡμέσεως αἰτία. ἢ ῥᾶσα μὲν
 ὅτι τελευτῶσα τὰ ποιήματα. γη-
 νῶσα δὲ δίχα πάθος, καὶ δη-
 μιουργῶσα τὰ ὄντα μὲν τὴν πα-
 ρός. αὐτὴ καὶ παρὰ θεῶν ἀμή-
 τηρ, καὶ Διὸς σιωῦτακος, καὶ μή-
 τηρ θεῶν ὄντως οὔσα παρὰ τῶν.
 τῶν γὰρ νοητῶν ἡ παρὰ σιωικρῶν
 θεῶν δὲ ἀκαρῶν παρὰ τῶν αἰτίας
 ἐν αὐτῇ, πηγῆ τοῖς νοερίοις ἐ-
 γνέσθαι. τῶν τῶν δὲ τῶν θεῶν οὔ-
 σην, καὶ παρὰ νοῦν ἔρωσ μὲν
 ἡ παρὰ ἤλθεν ἀπαθῆς Ἀττιδῶν.
 ἐθελοῦσα γὰρ αὐτῇ καὶ κατὰ
 γνώμην ὅτι, οὐ τὰ ἐνύλων μόν-
 νον ἢ δὴ, πολὺ δὲ πλέον τῶν for. ἢ δὴ
 τῶν αἰτία. τῶν δὲ τὰ γινώ-
 μενα, ἔφη ἀκαρῶν τῶν σιωικρῶν
 παρὰ μῆσαν, ἔρωσ ὁ μῦθος ἔ-
 φη τῆς δημιουργικῆς τῶν αἰ-
 τίας, καὶ γονίμου. καὶ κελδύειν
 μὲν αὐτῶν ἐν τῶν νοητῶν ἡ-
 κτεν μάλλον, καὶ βούλεσθαι γη-
 παρὰ εἰς αὐτῶν ἐπεγράφηται, ἔ-
 σιωικρῶν ὅτι τῶν ἀκαρῶν δὲ παρὰ

ὅσαι μηδενὶ τῶν ἀλλῶν ἄμα μὲν
 ὁ ἐνοφθαλμὸς ἑαυτῶν διώκουσιν·
 ἄμα δὲ φέρουσιν ὁ παρὸς τῆ
 ἕλληος νεύουσι. πρὸς ἑαυτῶν τε
 βλέπειν ἐκέλευσεν, ὅτι τὰ τε πη-
 γλῶν μὲν τῶν δημιουργικῶν θεῶν
 ἢ καθελοκινῶν δὲ εἰς τὴν ἡμέ-
 ραν, ὅσοι θελοκινῶν. ἔτι γὰρ
 ἐμύθηεν ὁ μέγας Ἀτῆς, καὶ κρητῶν
 ἐπὶ δημιουργῶν. ἔπειτα ὅτι πᾶ-
 σιν ἢ πρὸς ὁ κρητῶν ὅτι κρητῶν
 μάλλον ὅτι δραστήριος τῆς πρὸς
 ὁ χεῖρον νόσεως. ἔπειτα ὁ πέμ-
 πτον σῶμα τούτων δημιουργι-
 κώτερον ὅτι τῶν τῆδε, καὶ ἡρό-
 τερον, τὰ μάλλον ἐγράφηται
 πρὸς τοὺς θεοὺς. ἔπειτα ὁ
 σῶμα, καὶ ἀθέρος ἢ τῶν κατα-
 ρωτάτων. καὶ ψυχῆς ἀρεῶν, καὶ
 καταρῶν. ὅποιαν τὴν Ἡρακλέος
 ὁ δημιουργὸς ἐξέπεμψεν. ἔθεις
 αὐτῶν κρητῶν ὁλμῆτης. τότε
 μὲν τοὺς ἑαυτῶν τε καὶ ἐδίδου μάλλον
 δραστήριος, ὅτι αὐτῶν ἔδωκεν
 ἐκείνῃ ἑμαί. ἔπειτα καὶ αὐτῶν
 καὶ Ἡρακλῆς ὅλα πρὸς ὅλον
 κεχωρηκῶτι τῶν πατέρων, ῥαίων ἢ
 τούτων ὅτι μὴ κατέστηκεν, ἢ
 παρότερον ἑαυτῶν, ὅτι ἐν τῶν ἀνδρῶ-
 πους ἑρκία φορῶν ἐπέφευγε. οὐ-

Reg. ἐπι
 τῶν πῶ

pisse, ne cum alio quoquam
 habitaret. Quod ideo facie-
 bat, primùm vt salutare il-
 lam vnitatem retineret: tum
 vt propensionem ad materiam
 inclinationemq; vitaret. Ita-
 que in sese illam intueri ius-
 sit; quæ & opificum Deorum
 fons esset, & ad generationē
 demitti, infringique sese ne-
 quaquam sineret. Ita quippe
 magnus Artis longè erat præ-
 stantiore modo procreator,
 & opifex futurus. quando-
 quidem ad efficiendum om-
 nibus in rebus aptior est con-
 uersio ad id quod melius est,
 quàm ad deterius propensio.
 Nam & quintum corpus eo
 quàm inferiora ista efficacius,
 ac diuinius est, quo ad Deos
 magis conuertitur. Neque
 enim corpus, quamuis puris-
 simo corpore conflatum sit,
 sincera illibataque anima; cu-
 iusmodi Herculis animā opi-
 fex indicit; præstantius affir-
 mare aliquis audeat. Verum-
 tamen tum erat, & esse vide-
 batur efficacior, cum ipsam
 in corpus illa demisit. Nam
 & ipsi nunc Herculi, post-
 quam totum ad patrem totus
 abcessit, facilior est istiusmo-
 di cura rerum, quàm tunc
 fuit, cum carne præditus ho-
 mines inter educabatur. Vt-
 que

que adeò præstantior est in
 omnibus ad efficiendum ali-
 quid, ad id quod melius est
 trāsgressio, quàm ad deterius
 conuersio. Quod vt fabula si-
 gnificaret, Matrem Deorum
 Attidimādasse refert, vti sese
 coleret, neque vel quoquam
 discederet, vel alterius amo-
 re caperetur. At is ad extre-
 mam siluam vsq; descendens
 progressus est. Quare cum
 infinitati modus esset adhi-
 bendus Corybas ecce, mag-
 nus ille Sol, Deorum Matris
 affessor, qui vniuersa cum il-
 la procreauit, & eadem com-
 muni prouidentia regit, ac
 temperat, neque quicquam
 sine illa molitur; leoni per-
 suasit, vti rem indicio suo
 proderet. Equis est iste por-
 τὸ leo? fuluum utique fuisse
 illum accepimus. Nihil est
 aliud igitur quàm principium,
 quod calori, & ignito feruori
 præsidet; quod cum Nympha
 illa pugnaturum erat, neque
 consuetudinem eius cum At-
 tide sine æmulatione passu-
 rum. Quanam verò Nympha
 ista fuerit, iam diximus. Re-
 rum igitur omnium procrea-
 trici prouidentia principium
 illud operam commodasse
 fertur; Matri videlicet Deo-
 rum; ac deprehensione, in-

τῶν ἑαυτῶν πᾶσι δραστήριος μάλ-
 λον ἢ πρὸς ὁ κρητῶν ἀπόστα-
 σις τῆς ὅτι ὁ χεῖρον κρητῶν.
 ὁ δὲ βουλόκινος ὁ μῦθος δι-
 δάξαι, ὅτι κρητῶν φησὶ πῶ
 μητέρα τῶν θεῶν τὰ Ἀτῆδι,
 θεραπέυειν αὐτῶν, καὶ μῆτε
 ἀποχωρῆν, μῆτε ἐρεῖν ἀπὸ τῆς.
 ὁ δὲ πρὸς ἦλθεν ἀρεῖ τῶν ἐρεῖ-
 των τῆς ἕλλης κατελθάν. ἔπειτα
 δὲ ἐρεῖν παύσασθαι ποτε,
 ὅτι κρητῶν πῶ ἀπειλά, Κο-
 ρύβας μὲν ὁ μέγας ἥλιος, ὁ
 σῶν θεῶν τῆ μητρί, ὅτι σῶ-
 δημιουργῶν αὐτῆ τὰ πᾶντα, ὅτι
 συμπερημητούκινος, καὶ οὐ-
 δὲν πρὸς τῶν αὐτῆς δίχα, πεί-
 ρη τὴν λέοντα μιλῶν τῶν ἡμέ-
 ρων. ἡ δὲ ὁ λέων; ἀπὸ τῶν
 δὴ ποθεν ἀκούειν αὐτόν. ἀπὸ
 τῶν τῶν πῶ πρὸς ἑαυτῶν
 τῶν θερμοῦ, καὶ πυρώδους. ἢ
 πολεμῶν ἐμελλε τῆ νύμφη,
 καὶ ἑλοτυπήσθαι αὐτῶν τῆς
 πρὸς τὴν Ἀτῆν κοινωνίας. ἑ-
 ρηται δὲ ἡμῖν ἡ νύμφη. τῆ
 δημιουργικῆ πρὸς κρητῶν ὅτι
 των ἑλοτυπήσθαι φησὶ, δηλα-
 δὴ τῆ μητρί τῶν θεῶν. ἑ-
 φωρεῖσθαι, καὶ μιλῶν τῶν ἡμέ-

R r

μιδιον ἀπὸν ἡμέσων τὰ νεανί-
 σκω τὸ ἔκτομης. ἢ δὲ ἔκτομη,
 τὴς ἐποχῆς τῆς ἀπειρίας· ἔστι γὰρ
 δὴ τὰ τῆς ἡμέσεως ἐν ὠλισμέ-
 ροις τοῖς εἶδεσι, ὑπὸ τῆς δημι-
 ουργικῆς ἐπιγεγέννηται περιμη-
 θείας, οὗ ἀπὸ τῆς τῆ Αἰθιδος
 λεγόμενης ἡμεροσομένης, ἢ ὁ
 μέτερον εἰσαμύνει, ἔτι ὑπερ-
 βαίνουσα· ἔτι δὲ τῆς τοῦ ὡς ἄρ-
 ἔξασθενόσα, καὶ οὐκέτι αὐτῆς
 εἶ) διναμύνει· ὁ δὲ καὶ πλεῖ-
 τελευτάδην ὑποσυνάμει τῶν
 αἰτίων ἐκ ἀπορῶν. σκέπει δὲ ἀνδρ-
 λωίωτον καὶ πᾶσαν ἀμείωσιν ὁ
 πέμπτων θεώμνος σῶμα καὶ
 τοῖς Φωτισμοῖς τὸ σελήνης, ἵνα λοι-
 πὸν ὁ συνεχῶς γηγόμνος τε, ἔτι
 ἐπαλλύμνος κόσμος γέννηται ὁ
 πέμπτω σῶματι. καὶ τοῖς Φω-
 τισμοῖς αὐτῆς ἀμείωσιν ἵνα, καὶ
 πάλιν συμπύκνωται θεορομύνει.
 οὗ ἀπορῶν οἶον [εἶ) καὶ τὴν Αἰθιν
 τῆς ἡμετέρον πῖνα εἶ). βούλεται
 γὰρ δὴ καὶ ὁ μῦθος τῆς τοῦ μάλλον ὅ
 θεόν μὲν ὁ πᾶντι. καὶ εἶ) τε
 γὰρ ἔκ τῆς τρίτου δημιουργοῦ, καὶ
 ἐπαρᾶγεται πάλιν ὅτι τὸ μη-
 τέρα τῆς θεῶν μὲν πλεῖστον ἔκτο-
 μίω. ἐπεὶ δὲ ὅλως ῥέπειν πέ-

φοι. ὡς τῆ

dicióque suo adolescenti ca-
 strationis causam præbuisse.
 Est autem castratio quedã in-
 finitatis moderatio. Etenim
 generatio ab illa rerum con-
 ditrice prouidentia cohibita,
 certo, ac definito formarum
 numero sese continuit, non
 absque illa, quæ dicitur, At-
 tidis infania: quæ cum mo-
 dum excederet, ac præter-
 grederetur omnem, eo debi-
 litata maximè est, neque sui
 compos amplius esse potuit.
 Quod quidem circa ultimũ
 Deorum principium conti-
 gisse, rationi consentaneum
 est. Aspice quintũ illud cor-
 pus mutationi nulli, ac vicif-
 situdini prorsus obnoxium,
 [in illis Lunæ collustrationi-
 bus:] vbi mundus iste dein-
 ceptis continuò nascens, & oc-
 cidens, quinto illi corpori vi-
 cinus est. In istiusmodi sanè
 Lunæ collustrationibus non
 nihil cernimus mutationis, &
 passionis incidere. Quare nõ
 absurdè semideum aliquem
 Attim illum esse statuemus.
 (hoc enim velle sibi fabula
 viderur.) vel potius Deum
 omninò quempiam. Nam à
 tertio Conditore progredi-
 tur; & ad Matrem Deorum
 post excisionem denuò reuo-
 catur. Verùm quoniam ver-

gere prorsus sese ille persua-
 det, in materiam propensior
 esse videtur. Vnde qui Deo-
 rum nouissimum, ac diuino-
 rum omnium generum prin-
 cipem illum arbitretur, is à
 veritate nequaquam abhor-
 reat. Hunc enim semideum
 iccirco fabula nominavit, vt
 eius ab immutabilibus Diis
 discrimen exprimeret. Porro
 custodes illi, ac satellites à
 Matre sunt dati Corybantes,
 quæ sunt tria præstantiorum
 secundũ Deos generum sub-
 sistentia principia. Atque idẽ
 ille principatũ in leones ob-
 tinet, qui calidiorem naturã,
 & igneam fortiti, cum duce
 suo leone, ignem quidem im-
 primis ipsum; tũ per eius ca-
 lorẽ, & actionem ad mouen-
 dum efficacem, reliqua cor-
 pora cõseruant. Ad hæc cœ-
 lum tiaræ ipsum instar ambit;
 qui illinc quasi tẽdit ad terrã.
 Eiusmodi magnus ille nobis
 Deus est Attis. Hæ sunt re-
 gis Attidis comploratu, ac la-
 mentis interim celebratæ fu-
 gæ, secessiones, subtractiones
 e medio, & in spelunca late-
 bræ. Quod vel tempus ipsum
 satis indicat, quo illa omnia
 geruntur. Etenim sacram ar-
 borem succidi illo ipso die
 ferunt, quo Sol supremam

πεικε, νύμφη εἰς πλεῖστον δόκει.
 θεῶν μὲν ἕχατον, ἔξασθεν δὲ τῆς
 θεῶν θεῶν ἀπορῶν, οὗ ἀπὸ
 ἀμείωσις τὴς αὐτῶν ὑποσυνάμει.
 ἡμετέρον δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ μῦθος
 φησι, τὸ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν αὐ-
 τῶν θεῶν ἐκδημύμνος ἀπὸ τῶν
 εἶ) δὲ τῶν λεόντων, οἱ τὸ ἐν τῆ-
 ρων ἔσταν καὶ πυρῶδη καὶ ἀνδρ-
 μνοὶ μὲν ἔσταν ἕχατον λεόν-
 τος, αἱ τῆς πύρι μὲν πύρι.
 ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ἐκ τῆς θερμότητος,
 ἐνεργείας τε κινητικῆς, αἱ τῶν καὶ
 τοῖς ἀμείωσις εἰς σαπηείας· καὶ
 κείται δὲ τὸ οὐρανὸν ἀπὸ τῆς
 ἐκ τῆς ὡς ἄρ ἔπι γλῶσσοι-
 μνος. οὗτος ὁ μέγας ἡμῶν θεός
 Αἰθιδος εἶ) αὐτῶν τῆς βασιλείας
 Αἰθιδος αἱ ἀπὸ τῶν τῶν
 Φυγαί, καὶ κρύψις, καὶ ἀφανί-
 σμοί, καὶ αἱ δύσες αἱ καὶ τῶν
 ἀπὸ τῶν. τεκμήρια δὲ ἔσταν
 τούτου, ὁ χρόνος ἐν ᾧ γίνεται.
 τεμνεσθαι γὰρ φασὶ τὸ ἱε-
 ρὸν δένδρον κατ' ἡμέραν, ὁ
 ἥλιος ὅτι τὸ ἀκρον τῆς ἰση-

ὅτι αὐτὴ κλύδωνα διαφυγύσης· ὅτι δὲ τοὺς θεοὺς αὐτοὺς αἰαχρεί-
σης; ὧν ἓνα καὶ τὸ Ἀττίν ὄντα πε-
ρεῖδεν οὐδὲ μὴ ἢ τῶν θεῶν μὴ-
τηρ, βαδίζοντα πρὸς πλέον
ἢ χρεῖω· πρὸς ἑαυτῷ δὲ ἐπέ-
σρεψε, εἴηται τὸ ἀπειρίδω πρὸ-
σαΐασα.

Καὶ μὴ τις ὑπολάβοι με
λέγειν ὡς ταῦτα ἐπεφάνη ποτὲ,
καὶ γέρονεν ὡς ἄρ' ὅτι εἰδδῶτων τῶν
θεῶν αἰτῶν ὅτι ποιήσοιαν· ἢ τὰ
σφῶν αἰτῶν ἀμύτηματα εἰρη-
τουρδίων. Ἄλλα οἱ παλαγοὶ τῶν
όντων ἀεὶ τὰς αἰτίας, ἢ τοὶ τῶν
θεῶν ὑφηγουμένων, καὶ σφῶν αὐ-
τοῖς διερευνώμενοι· βέλπιον δὲ ἴ-
σως εἰπεῖν ζητιῶντες ὑφ' ἡγε-
μόσι τοῖς θεοῖς, ἐπειτα βιβλόντες,
ἐσκέπασαν αὐτὰ μύθοις πρὸς ἀ-
δύξοις· ἵνα διὰ τῶν πρὸς ἀδύξου,
καὶ ἀπεμφανόντος τὸ πλάσμα
φωραθὲν ὅτι τὸ ζήτησιν ἡμᾶς τὸ
ἀληθείας πρὸς τῆς τοῖς μὴ ἰδιώ-
ταις εἰρηχούσης, οἴμω, τὸ δῆλον, ἔ-
διὰ τῶν συμβόλων μόνον ὠφε-
λείας· τοῖς δὲ πρὸς τοῖς καὶ πῶ
φρονῶσιν, οὕτως δὲ μόνως ἐσο-
μένης ὠφελίμου τῆς πρὸς θεῶν
ἀληθείας, εἴ τις ἄξεταζων αὐ-

tempestatem omnem euitare
potuit; tūm ad Deos ipsos se-
se prouexit? Quorum è nu-
mero cūm esset Attis, ne eum
quidem Deorum mater ne-
glexit; cūm paulo vltra quàm
oporteret progredi cœpisset:
sed immoderationem istam
cohibere iubens, illum ad se-
se conuertit.

Ac ne quis fortè sic à me
dici illa suspicetur, quasi ita
gesta sint, aut reuera exti-
terint aliquando: sic tan-
quam Dij quid facturi sint i-
gnorent, aut errata sua cor-
rigant; ita demum habeat:
Cūm antiqui rerum assiduè
cauffas vel per sese præsun-
tibus Diis explorarent; vel,
vt verius dicam, sub illis du-
cibus indagarent: vbi eas
adepti sunt, incredilibus
quibusdam inuoluisse fabu-
lis; vt ex absurditate ipsa, &
incredibilitate cognita com-
menti falsitas ad inuestiga-
tionem nos veritatis acueret.
Nam & idiotis vtilitas illa
sufficit, quæ ex nudis signo-
rum inuolucris sine vlla ra-
tione percipitur. iis autem,
qui prudentia antecellunt,
ita duntaxat veritatis de Diis
notitia proderit, si quis eam
sub iisdem illis ducibus, ac
præsidibus Diis inquirat at-

que comprehendat: vti ni-
mirum de illis esse quæren-
dum per ænigmata ista mo-
neatur; tūm posteaquam in-
uenerit, ad ipsum rei finem,
& quasi verticem cōtempla-
tione perueniat: idque non
tam opinionis alienæ fide, ac
reuerētia, quàm actione ipsa
mentis. Quidnam igitur, vt
compēdio colligam, [Attin].
esse animo concipimus, ac
profitemur? Nempè quic-
quid est ad quintum vsquē
corpus, non intelligibile so-
lūm, sed etiam cœlestia illa
corpora, quæ cernimus, quæ-
que passionis experite, ac di-
uina sorte continētur; hacte-
nus, inquam, Deos esse pu-
ros, ac sinceros opinati sunt.
sed cūm genitales Deorum
naturæ beneficio infima ista
subsistant, quatenus vnà cum
Diis ipsis, sed ex iis, & per eos
ab æterno materia prodiit;
propter summam, quæ est in
illis, genitales vis, atque effe-
ctricis abundantiam, rerum
illa moderatrix prouidentia
cum Deorum natura ex æter-
no coniūcta, ac regi adfidens
Ioui, & intelligibilium fons
& origo Deorū, istud etiam
ipsum, quod mortuum, ac
sterile est, & abiectū, ipsum,
inquam, vt ita dicam, rerum

πῶ ὑφ' ἡγεμόσι τοῖς θεοῖς βίβρι
καὶ λάβοι· διὰ μὲν τῶν αἰ-
νημάτων ὑπομνηθεῖς, ὅτι
χρησὶ ἢ πρὸς αὐτῶν ζήτησιν· ἐς
τέλος δὲ ἔως ἄρ' κρυφίω τῶ
πρὸς φάματος διὰ τὸ σκέψως
βιβλόν πορθεῖν· ὅτι αἰδοὶ ἔ-
πιετὶ μάλλον ἀλλοτείας δό-
ξης, ἢ τῆς ἐφ' ἑτέρας καὶ
νοῦ ἐνεργεία· ἢ οὐκ εἴη φα-
νῶν, ὡς ἐν κεφαλῆαι κατὰ μοῖ-
σάρτες ἀρετῆς τῶ πέμπτου ἑ-
ματος οὐ τὸ νοητὸν μόνον· ἀγ-
λαῖ ἔτι φαρόμνητα ταῦτα ἑ-
ματα τῆς ἀπαγοῖς ὄντα, ἔθειας
μετέδδς, ἀρετῆς τούτοις θεοῖς ἐνό-
μοσαν ἀκραιφνῆς εἴη· τῆ γυνί-
μο δὲ τῶν θεῶν οὐσία τῶ τῆδε
πρὸς ὑποσάντων, ἔξ ἀϊδίου συμ-
πρὸς ἐλθούσης τῆ ἕλης τοῖς θεοῖς·
πρὸ αὐτῶν δὲ, ἔξ ἀϊδίου, διὰ
τὸ ὑπὸ πληρες αὐτῶ τῆς γυ-
νίμου, ἔξ δημιουργικῆς αἰτίας, ἢ
τῶ ὄντων πρὸς μῆθηα, σπου-
σιωμένη τοῖς θεοῖς ἔξ ἀϊδίου· ἔ-
σπουδακός μὲν οὐσα τὰ βα-
σιλῆς Διὸς, πηγῆ δὲ τῶν κοραλῶν
θεῶν καὶ τὸ δοκοῦν ἀζωόν, καὶ
ἀζώνιον, ἔξ ἀϊδίου, ἔξ ἀϊδίου ὄν-
των, ὅτι αὐτῶ εἴη τοῖς θεοῖς, ἀποκα-

Reg. ἔπειτα
sed & leg.
puto τῆ ἐφ.

θαρμα, & τρυφα, & ὑποστα-
 θμιω Διὸς τῆς τελευταίας τῆς
 θεῶν, εἰς ἡν αἱ πρώτων οὐσίαι
 τῆς θεῶν ἀποτελευτῶσιν· ἐκό-
 σμησέ τε, καὶ διορθώσατο, καὶ
 παρὸς τὸ κρεῖττον μετεστήσεν. ὁ
 γὰρ Ἄττις οὗτος ἔχων πλεῖον κα-
 τὰ τὸν ἄριστον τῆς ἀστροῦ διαφαν, δι-
 δηλον ὅτι τὰς πρώτων τῆς θεῶν
 εἰς τὴν ἐμφανῆ κόσμον ὁρωδύρας
 λήξεις, ὅθεν ἐποιήσατο τῆς
 ἐαυτοῦ βασιλείας· ἐπὶ αὐτῷ τὸ
 μὲν ἀκραφνές, καὶ καθαρόν
 ἡν ἀρετὴ γαλαξίου· παρὲν τῆ-
 ρον δὲ ἦδη τὸ τὸπον μεγυλίου
 παρὸς τὸ ἀπαρῆς τῆς παθητοῦ,
 καὶ τὸ ἕλης περὶ φασμαδύρας ἐκ-
 θεῖν, ἢ παρὸς τῶν πτωχωνία κα-
 τὰ τὸν ἄριστον εἶναι εἰς τὸ αὐτῶν· ὅτι
 ἀκροῦσιν μὲν ἡρομύνη τῆς θεοῦ,
 & τῆς πρώτων μητρὸς λεγόμενης ὅ
 ἀκοῦσιν ἡμέρας. φύσιν γὰρ ἐν
 κρεῖττονι τῆς θεοῦ ὄντας, ὅτι
 ἐκείθεν ὅτι παρὲν κατέλειπεν ἐ-
 θέλει τὰ βελτίω· ἀλλὰ Διὸς
 τῆς τῆς κρεῖττονων συγκαταβά-
 σεως καὶ τῶν αἰάτων ὅτι τὸ
 ἀμείνονα, & θεοφιλετέραν λήξιν.
 οὕτω τοι καὶ τὸ Ἄττιν ὅτι κατεθρα-
 νουσα μὲν τὸ ἐκτομῶν ἢ μήτηρ

omnium retrimentum, facces
 ipsas & quisquilias per eam,
 quæ infimum inter Deos lo-
 cum obtinet; in quam om-
 nes illorum naturæ desinunt;
 ordinavit, atque constituit,
 & ad meliorem statum redu-
 xit. Etenim ille tiarâ stellis
 distinctâ redimitus Attis in-
 didem, vbi in hunc, quem
 cernimus, mundum aspecta-
 bili Dij omnes ratione desi-
 nunt, regni sui principium
 habuit. Porro quod in illo li-
 quidum sincerumque fuit, id
 ad lacteum circulum vsque
 peruenit. Circa hunc locum
 eo, quod passionis est expers,
 cum patibili permisto, & il-
 linc prodeunte, cohærenté-
 que materiâ, eius communiô
 descensus est in speluncam.
 Quod cum nequaquam inui-
 tis Diis, eorumque matri ac-
 cidat; inuitis tamen iisdem
 fieri dicitur. Quod enim Dij
 in eo, quod præstantius est,
 natura sunt occupati; mini-
 mē illinc eos ad inferiora de-
 mitteri melior illa conditio pa-
 titur. sed quadam meliorum
 accommodatione, ac depref-
 sione ad excellentiorem, ac
 Diis acceptiorem sortem in-
 fima ista prouehi. Sic igitur
 Attidem Mater, post exse-
 ctionem, non odio prosequi
 dicitur:

dicitur: sed etsi reipsa non
 succenseat, succensere nihi-
 lominus ipsi de illa sui demif-
 sione fertur: quod cum præ-
 stantioris cuiusdam condi-
 tionis, & quidem Deus esset,
 deteriori sese tradiderit si-
 mul atque verò infinitam il-
 lam progressionem cohibuit,
 & inconditum hoc certum
 redegit in ordinem, consen-
 sione illa, quàm cum æqui-
 noctiali habet circulo; vbi
 magnus sol definiti sui curri-
 culi perfectissimum modum
 temperat, libenter illum ad
 sese Dea reuocat; vel ipsum
 potius apud se retinet. Ne-
 que enim tempus vnquam
 fuit vllum, quo aliter ista se
 habuerint, ac nunc habent.
 sed & Attis semper Matris
 ad minister est, & auriga: sem-
 per ad generandum excita-
 tur: nunquam non denique
 certo, ac definito formarum
 principio infinitatem præci-
 dit. Porro cum v. lut subue-
 ctus à terra reducitur, vetera
 ex interuallo sceptrâ recupe-
 rare fertur. Quanquam ne-
 que ab iis deiectus est vn-
 quam; neque modò deiici-
 tur; sed pro eo, quod cum
 patibili sese commiscet, dici-
 tur esse deiectus. Cæterum il-
 lud fortè quæstione dignum

λέγεσθαι. ἀλλὰ ἀγλακτεῖ μὲν
 οὐκέτι· ἀγλακτεῖ δὲ λέ-
 γεσθαι Διὸς πλεῖον συγκαταβά-
 σιν· ὅτι κρείττων ὢν, καὶ θεός,
 ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ κατὰ δεξιέ-
 ρω· ἐπὶ τῶν δὲ αὐτὸν τὸ ἀπει-
 είας πλεῖον παροδόν, καὶ τὸ ἀκ-
 σμητον τῆς κοσμητοῦ πα, διὰ
 τῆς παρὸς τὸν ἰσημεριὸν κύ-
 κλον συμπαθείας· ἵνα ὁ μέ-
 γας ἥλιος τῆς ὠραιομένης κινή-
 σεως τὸ τελεότατον κυβερνᾷ μέ-
 τρον· ἐπὶ τῶν παρὸς ἑαυτὸν
 ἢ θεός ὠραιομένος· μᾶλλον δὲ ἔ-
 χη παρὸς ἑαυτῆ· καὶ ὅθεν ποτε
 γέγονεν ὅτι μὴ τῶν τῶν ἔ-
 χη τὸ ἔργον, ὃν παρὸν κῶ ἔχῃ·
 ἀλλ' αἰεὶ μὲν Ἄττις ὅτιν ἑαυτῶν
 γὰρ τῆς μητρὸς, καὶ ἡμῶν· αἰεὶ
 δὲ ὄργαζέ τι τῶν ἡμεῖσιν· αἰεὶ ἔργα εἰς
 δὲ ἀποτέμενεσθαι πλεῖον ἀπειρίαν
 Διὸς τῆς ὠραιομένης τῆς εἰ-
 δῶν αἰτίας. ἐπὶ τῶν γὰρ δὲ
 ὡς παρὸν ἐκ γῆς, τῆς ὅθεν
 αὐτῆς λέγεσθαι διωαυτοῦ σιγή-
 τῶν· ἐκπεσῶν μὲν αὐτῶν οὐ-
 δαμῶς, ὅθεν ἐκπέσῶν· ἐκ-
 πεσῶν δὲ αὐτῶν λεγόμενος διὰ
 τὸ παρὸς τὸ παθητὸν σύμμιξιν.
 ἀλλ' ἐκείνο ἴσως ἀξιὸν παροσε-

πορῆσαι· διτῆς γὰρ οὐσῆς τῆς
 ἰσημερίας, οὐ πῶς ἐν ταῖς
 χηλαῖς, πῶς δὲ ἐν ταῖς κρη-
 νῶσι· ὡς οὖν αἰτία
 τούτου, φανερόν ἐστιν· ἐ-
 πεί δὲ γὰρ ἡμῖν ὁ ἥλιος ἀρχε-
 ῖται τότε πλησιάζει ἀπὸ τῆς ἰ-
 σημερίας, ἀυξομένης, οἴμα, τῆς
 ἡμέρας, ἐδοξεν οὕτως ὁ κρη-
 νῶσι ἀρμολιότερος. ἔξω γὰρ τῆς
 αἰτίας, ἢ φησι τοῖς θεοῖς εἶ) ὁ
 φῶς στυγροῦν ἔχον οἰκείως
 πᾶσι τοῖς ἀφελύσσιν τῆς
 ἡμέρας ἀπεύδει τοῖς ἀναγω-
 γαῖς ἀκτῖνας ἡλίου. σκόπει δὲ
 ἐναργῶς· ἔλκει μὲν ἀπὸ τῆς
 γῆς ἀπὸ τῆς· καὶ πᾶσι κλη-
 ῖται, ἔβλασάνειν ποιεῖ τῆ ζω-
 πύειδι, καὶ θαυμαστῆ θερμῆ
 ἀφαιρίων, οἴμα, πᾶσι ἀ-
 κρᾶν λεωπότητα τὰ θῆματα·
 καὶ τὰ φύσιν φερόμενα κάτω
 κουφίζει· τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν
 ἀφανῶν αἰτῆ δυνάμεων ποιη-
 τέον τεκμήρια. ὁ γὰρ ἐν τοῖς θῆ-
 μασι εἶ) τῶν θῆματιδῶν θερ-
 μῆς οὕτως τῶν ἀφαιρίων
 νος, πῶς οὐ εἶ) τῆς ἀφανῶν,
 καὶ ἀσωμάτου πᾶσι, καὶ τῆς,
 corporisque prorsus expertem, ac diuinam, sinceram-

Cor. παρ-
 τῶν, vel
 παρῶν

f. πῶσι

est, quod, cum duplex sit æ-
 quinoctium, non ad alterum
 illud, quod est in Chelis; sed
 quod in Ariete sit ad illius
 festum deligimus. Verum
 huius non obscura ratio est.
 Nam cum secundum æqui-
 noctium Sol ad nos primum
 propius accedat: quando &
 lucis augmentur spatia; visa est
 hæc ad negotium omnium
 aptissima tempestas. Atque
 ut ab altera illa causa disce-
 dam, quæ socium, & affine
 Diis esse lumen disputat; fa-
 cile mihi persuadeo; qui ab
 huius contagione generatio-
 nis immunes esse student, iis
 Solares radios, qui in altum
 euehendi vim habent, pro-
 priè conuenire. Ita enim ma-
 nifestè contemplare: Impri-
 mis quod à terra Sol trahat
 omnia: quod ea velut fo-
 mento quodam, & admira-
 bili calore suscitetur, ac vege-
 tet; cum, ut opinor, ad ex-
 quisitam subtilitatem segre-
 gando, excernendoque cor-
 pora perducit: tum quod ea,
 que deorsum vergunt, attol-
 lat, ac subleuet, ex iis occul-
 tarū illius virium argumenta
 capere licet. Nam qui corpo-
 reo calore talia in corporibus
 efficit, nonne per arcanam,

que radiis illius insidentem
 naturam multo magis ad se
 felices animas attrahet, &
 extollet? Quocirca cum ex
 iis, quæ dicta sunt hætenus,
 constet, lumen istud Diis im-
 mortalibus, iisque qui attol-
 lere sese cupiunt, esse cogna-
 tum; idem verò hoc in mun-
 do nostro crescere tum so-
 leat, & dies esse nocte lon-
 gior; quando arietem per-
 meare Sol rex incipit: vnà il-
 lud ostendimus, eiusdem Dei
 radios vim quandam habere
 subuehendi, non manifestâ
 solùm efficacitate; sed etiam
 occultâ: qua quidem innu-
 merabiles animæ in sublime
 prouectæ sunt, splendidissi-
 mum è sensibus, Soli; ma-
 ximè similem secutæ. Hic
 enim ipse sensus oculorum,
 non ut carus duntaxat, & ad
 vitam opportunus; sed insu-
 per tanquam dux ad sapien-
 tiam, à diuino Platone cele-
 bratur. Iam verò si arcana il-
 la, & mystica persequi velim,
 quæ circa septem radiis insi-
 gnem Deum Chaldaus cele-
 brauit; ut per illum animas in
 sublime prouehat; obscura
 quædam eloquar, & in vul-
 gus ignota maximè; tametsi
 beatis illis hominibus, qui
 theurgicis sacris operantur,

ἔκαστος ἐν ταῖς ἀκτῖναις ἰ-
 δρυμένης οὐσίας ἔλξει, καὶ ἀνά-
 ξει τὰς βύτιχαις ψυχαῖς; οὐκ
 οὐκ ἐπὶ πεφηνεν οἰκείον μὲν
 τοῖς θεοῖς ὁ φῶς τῶτο, καὶ τοῖς
 ἀγαθῶν ἀπεύδεισιν· ἀλλ' ἔ-
 ται δὲ ἐν ταῖς πᾶσι ἡμῖν κόσμῳ
 ὁ τοιοῦτον· ὥστε εἶ) ἢ ἡμέ-
 ραι μείζω τῆς νυκτὸς, ἡλίου τῆ
 βασιλείας ἐπιπορεύεται τὸν
 κρηνὸν ἔξαρμολίου· δέδραται ἔ-
 ἀναγωγῶν φύσιν ὁ τῶν ἀκτι-
 νῶν τῆ θεοῦ ἀφ' ἧς τῆς φα-
 νεραῖς ἐνεργείας, καὶ τῆς ἀφα-
 νοῦς· ὅφ' ἡς παμπληθεῖς ἀνή-
 ῥησθαι ψυχῆ, τῶν ἀγαθῶ-
 σεων ἀκροθῆσασαι τῆ φανο-
 πάτη, καὶ μάλιστα ἡλιοειδεῖ·
 πῶς γὰρ τοιαῦτα τῶν ὀμμά-
 των ἀγαθῶν οὐκ ἀγαπητῶν
 μόνον, ἀλλ' ἐπισημον εἰς τὸν
 βίον, ἀλλὰ ἔτι πρὸς θῆσαν ὀ-
 δηρὸν ὁ δαμόνιος ἀνύμνησε
 Πλάτων. εἰ δὲ ἐ τῆς ἀρρή-
 του μυσταγωγίας ἀφαιρίων, καὶ
 ὁ Χaldaῖος παρ' ἧς ἐπὶ ἀ-
 κτῖνας θεὸν ἐβάκχευεν, ἀνά-
 γων δὲ αὐτῶν τῆς ψυχῆς· ἀ-
 γνώστα ἐρῶ, καὶ μέλας γε ἀ-
 γνώστα τὰς σφραγῶν· θεουργοῖς

χ. ἐπίκτινα

ὅ τῳ μακαρίοις γνώμεμα. δὲ
ὡς αὐτὰ σιωπήτω τέρμῳ.

Ὁ ὡς δὲ ἔλεγεν, ὅτι ἔ τ
καθὼν οὐκ ἀλόγως ὑπολη-
πίον, ἀλλ' ὡς ἐνι μάλιστα
μὲν εἰκότως, καὶ ἀληθοῦς λό-
γου ὡς δὲ τῷ παλαμῶν τῶν
θεσμῶν περὶ τῆς ἀσπίδος. σημεῖον
δὲ τούτου ὅτι τὸ ἱσημεριῶν κύ-
κλον ἢ θεὸς αὐτὴ κατενεύμα-
το. τελείται γὰρ ὡς τὸ ἕρην
Διοῖ, ἔ Κόρη τὰ σεμνά, καὶ
ἀπόρρητα μυστήρια. καὶ τὸ εἰ-
κότως γὰρ. καὶ γὰρ καὶ ἀπίον-
τι τῶν θεῶν τελεαδίωται πάλιν.
ἵνα μηδὲν ὑπὸ τῆς ἀγῆου, καὶ
σκατεινῆς δυαχρῆς πᾶσαν μὲν ἑ-
πικρατούσης δυνάμεως. δις
γυνῶν Ἀθηνῶν τῆ Διοῖ τε-
λευδοῖ τὰ μυστήρια. αὐτῶν μὲν
τῶν κριῶ τὰ μικρά, φασί, μυ-
στήρια. τὰ μεγάλα δὲ ὡς τῶν
χηλαῶν ὄντος ἡλίου. δι' αὐτῶν ἑναγ-
χος ἔφω ἀγῆας. μεγάλα δὲ
ἠνομομάδα ἔ μικρὰ νομίζω, καὶ
ἀγῆων ἕνεκα. μάλιστα δὲ, ὡς
εἰκότως, τούτου ἀποχωρευῶν τῶ
θεοῦ μάλλον ἢ ὡς περὶ ὄντος.
δὲ ὡς ὡς τούτοις ὅσον εἰς ὑπο-
μνήσιν μόνον. ἄτε δὲ καὶ πῶρον.

probè sint cognita. Ideo hæc
in præfenti silètio præteribo.

Nunc eò reuertor, quod
paulò antè dicebã: non sine
caussa. imo quàm fieri potest,
maximè consentaneâ, ac vera
ratione ductos vèteres tēpus
eiusmodi illis sacrorum riti-
bus præfuisse. Cuius rei ar-
gumentum ex eo potest col-
legi, quòd æquinoctialem
circulum Dea ista sortita sit.
Etenim circa Libræ signum,
Cereris, ac Proserpinæ augu-
sta illa, & arcana mysteria in-
stiturari solent. Iure id qui-
dem. Nam & abeuntis in ho-
norem Dei rursus obire My-
steria conuenit: vt ne quid
ab impia tenebrosâque vi
molestiæ nobis accidat. Sanè
Mysteria bis in honorem Ce-
reris Athenienses celebrant.
Primùm parua illa (sic enim
appellant) Mysteria cùm Sol
arietem peruadit; maiora
deinde; cùm in Chelis verfa-
tur; ob eas, quas modò dixi,
rationes. Ac maiora quidem,
& minora cùm aliis pluribus,
opinor, ex caussis appellata
sunt: tùm hæc potissimum in-
tercesserunt, quòd illo rece-
dente, magis quàm acceden-
te, celebrare ista consenta-
neum sit. Quocircâ sub ipsius
accessum, vt pote præfente

seruatore, euektoréque Deo;
renouandæ duntaxat memo-
riæ gratia, ante plena, augu-
stiorâque sacra leuioribus ab
initis auspicabantur. Exci-
piebant ea paulo pòst casti-
monia frequētes, sacrorum-
que cæremonia. At verò re-
cedente postmodum Deo, &
ad oppositam mundi zonam
emigrante; caput ipsum My-
steriorum custodiæ, ac salutis
caussa celebratur. Vide au-
tem, vt, quemadmodum hæc
membrum genitale præcidi-
tur, sic apud Athenienses qui
arcana illa tractant, castissi-
mè degunt: tùm eorum an-
tistes hierophãta ab omni ge-
neratione prorsus abstinet:
tanquam progressions illius
in infinitum particeps esse
minimè debeat; sed de-
finitæ potius, ac perpe-
tuò manentis, & vno con-
tentæ, incorruptæ sinceræ-
que naturæ. sed de his hæc
atenus.

Supereft vt de sanctimonia
ipsa deinceps, & castitate di-
camus: vt si quid ad institu-
tum nostrum pertinet, inde
quoque trãferamus. In quo
primùm illud nemo non ri-
diculum iudicat: quòd ita
carnibus vesci lex sacra con-
cesserit, vt leguminibus in-

τος τῶ θεῶν, καὶ ἀναγωγῶν
θεοῦ, τὰ περὶ τῆς κατεβό-
λοντο τῆς τελετῆς. εἶτα μικρὸν
ὑστερον ἀγῆας σιωχεῖς, καὶ τῶ
ἱερῶν ἀγῆας. ἀπίοντος ὅ λει-
πόν τῶ θεοῦ περὶ τῶ ἀντι-
θρονα ζώνω, ἔ φυλακῆς ἐνε-
κα, ἔ θεοφιλίας, ἀλλ' ὅ κεφα-
λαμον ὅπιτελεῖται τὸ μυστήριον.
ὅρα δὲ ὡς ὡς ἐν τῶ τῆς
ἡμέρας ἀπίον ἀποτέμνεται.
οὕτω δὲ καὶ τῶν Ἀθηνῶν οἱ
τῶ ἀρρήτων ἀπολόμοι πηνα-
γῆς εἰσι. καὶ ὁ τούτων ἐξάρχων
ἱεροφάντης ἀπέστραφαι πᾶ-
σαν τῶ ἡμέσιν. ὡς οὐ μετὸν
αὐτῶ τὸ ἐπὶ ἀπειρον περὶ ὁδοῦ
τῆς ὡρισμένης δὲ, καὶ αἰεὶ μόνου-
σης, καὶ ἐν τῶ ἐν σιωχερῶν
ουσίας, ἀκηρότου τε, ἔ κατὰ
ραῖς. ὅτι μὲν δὲ τούτων ἀπόχρη-
ποσαῦτα.

Λεῖπεται δὲ λοιπόν, ὡς εἰ-
κότως, ὡς τῶ τῶ ἀγῆας αὐτῆς,
ἔ τῶ ἀγῆας διεξελθεῖν. ἵνα καὶ
ἐν τεύθεν λαβωμῶν εἰς τὸ ὑπο-
θεσιν εἰ πὶ συμβάλλεται. γελῶν
δὲ αὐτῆς τοῖς πᾶσιν ἐκείνο φαί-
νεται. κρεῶν μὲν ἀποστραφαι δι-
δωσιν ὁ ἱερὸς νόμος ἀπαγορεύει

δὲ τῆς ἀπερμύτων· οὐκ ἀψυχα
 μὲν ἐκθνα, ταῦτα δὲ ἐμψυχα;
 οὐ κατὰ μὲν ἐκθνα· ταῦτα δὲ
 αἵματος, καὶ πολλὰν ἀγῶν οὐκ βύ-
 χερων ὄψι τε καὶ ἀκοῇ πεπλη-
 ρωμένα; οὐ, ὅ μάλιστα, ἐκεί-
 νοις μὲν παρέσσει, ὅ μηδὲνα
 ἐκ τῆς ἐδωδῆς ἀδικεῖσθαι· τού-
 τοις δὲ, ὅ κατὰ γένεσθαι, καὶ κα-
 πεσφάτῃσιν τὰ ζῶα, ἀγροῦντα
 γε, ὡς εἰκός, καὶ τρυχόμενα;
 ταῦτα πολλοὶ καὶ τῶν περὶ τῶν εἰ-
 ποιῶν αἰ. ἐκθνα δὲ ἡδὴ κωμω-
 δοῦσι, καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ δυσ-
 σεβέσασθαι. τὰ μὲν ὄρμημα φη-
 σὶν ἐσθλαῖ τῶν λαχόμενων· περὶ
 τεῖσθαι δὲ τῶν ῥίζας, ὡς τῶν γο-
 γυλίδας. καὶ σὺκα μὲν ἐσθλαῖ
 φησι, ῥοιάς δὲ οὐκέτι, ἔ μὴλα
 παρὲς τούτοις. ταῦτα ἀκικῶς
 μυνηζόντων πολλὰν πολλὰκις,
 ἀλλὰ καὶ εἰρηκῶς παρὲς τούτων,
 εἰοικα ἐγὼ μόνος ἐκ πάντων
 πολλῶν εἶδεσθαι τοῖς δεσπό-
 ταις θεοῖς, μέγιστα μὲν ἀπασί-
 παρὲς τῆς ἀγῶν δὲ, τῆς μητρὸς τῆς
 θεῶν, ὡς τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι ἀπα-
 σιν, οὕτω καὶ ἐν τούτῳ, χάριν, ὅτι
 με μὴ παρὲς εἶδεν ὡς τῶν ἐν σκότῳ
 πλανώμενον· ἀλλὰ μοι παρὸν

terdiceret Quid enim? Non-
 ne anima carent ista; illa verò
 prædita sunt? Non item pura
 illa sunt; hæc sanguine, cæ-
 terisque rebus sunt referta,
 quas oculi, & aures non faci-
 lè sustinent? Nonne & illud
 inest præterea, vt ex legumi-
 num vsu in neminem redun-
 det iniuria: carnibus verò
 vesci nemo possit, quin ma-
 ctentur, ac iugulentur pecu-
 des; qua re vtique dolor, ac
 molestia illis infligitur? At-
 que hæc plerique non vul-
 garium alioquin hominum
 nobis obiicere possunt. Illa
 iã ab extremè impiis irrideri,
 traduciq; solent. Nam olerū
 quidem caules manducari,
 inquit, radices verò repu-
 diari; veluti rapa. tùm ficus
 comedi: Punica non item;
 neque mala præterea. Cùm
 hæc ego mussitantes pleros-
 que sæpius audierim, imò &
 ipse quondam vsurpauerim;
 solus nunc ex omnibus ma-
 ximam dominis Diis videor,
 cùm vniuersis; tùm Deorum
 præcipuè Matri debere gra-
 tiam; non solùm propter cæ-
 tera eius in me beneficia;
 sed etiam ob illud singulare,
 quòd me sic tanquam in te-
 nebris vagantem minimè ne-
 glexerit: sed imprimis ab-

scidi iusserit; non corpore
 quidem ipso: verùm in ex-
 pertibus rationis animæ mo-
 tibus, & incitationibus, quæ-
 cunq; intelligibili & anima-
 rum nostrarum præsidii caus-
 sæ superuacanea sunt, & inu-
 tilia. Deinde certas menti-
 meæ rationes immisit; quæ
 ab vera, sed religiosa de Diis
 scientia fortasse non penitus
 abhorrent. Verùm quasi ni-
 hil habeam quod dicam, ita
 per ambages orationem cir-
 cunducere videor. Atqui sin-
 gula percurrentem licet per-
 spicias, & manifestas causas
 ostèdere, cur eiusmodi diui-
 na lege nobis interdictis ve-
 sci nefas habeatur: quod ego
 paulo post disputabo. Nunc
 verò cōsultius existimo velut
 formulas, ac regulas certas
 proponere, quibus inhæren-
 tes, si quid forte cursum festi-
 nantis orationis effugiat, de
 iis iudicium ferre possimus.
 Sed ante omnia reuocādum
 illud est in memoriam; quid
 nos tandem Attin, & exci-
 sionem illam esse dixerimus;
 tùm quid illa, quæ post exci-
 sionem ad Hilaria vsque ge-
 runtur; nec nõ quid castimo-
 niam ipsam significare veli-
 mus. Att is igitur principium
 quoddam, ac Deus esse vide-

γε ἐκέλευσεν σκοπεῖσθαι, ὅτι
 καὶ τὸ σῶμα, καὶ τὸ πνεῦμα ψυχικὸν
 ἀλόγους ὀρμῆς, καὶ κινήσεως τῆ νοε-
 ρῆς, καὶ παρὰ τὴν φύσιν ἡμῶν
 αἴτια τὰ περὶ τὰ καὶ μάταια.
 ἔπι νοῦν δὲ ἔδωκεν αὐτῇ λόγους
 ἵνας ἴσως οὐκ ἀπὸ δοντασ πᾶν-
 τη τῆς ἔπι θεῶν ἀγῶσι, ἀλλὰ
 ἔ δὲ ἀγροῦς ἐπισημῆς. ἀλλ' εἰ-
 κα γὰρ, ὡς τῶν οὐκ ἐχων ὅ, τι φῶ,
 κύκλω παρὲς ἔχην. ἐμοὶ δὲ περὶ
 ἐστὶ μὲν, καὶ κατὰ κῆσον ἔπιόντι,
 σαφῆς καὶ τηλαυγῆς αἰτίας ἀπο-
 δοῦναι, τῶν χάριν ἡμῖν οὐ θέμις
 ἔστι παρὰ τὴν εἶρησθαι ταῦτα· ὡν
 ὁ θεὸς εἶρησθαι θεσμός. καὶ ποιήσω
 γε αὐτὸ μικρὸν ὑπεροχῆ. ἀμεινον
 δὲ νῦν, ὡς τῶν τύποις ἵνας παρο-
 θῆναι, ἔ κημόνας, οἷς ἐπόμνοι
 καὶ τι πολλὰκις ὑπὸ τῆς ἀπου-
 ρῆς περὶ ἔλθῃ τῆς λόγῳ, ἔξομν
 ὑπὸ τούτων κρίναι. παρὲς τῶν
 δὲ παρὸν ὑπομνήσασθαι ἀφῆ
 βραχέων ἵνα τε ἐφαμν εἶ
 τῆς Ἀθῆν· καὶ ἡ πῶ ἐκτομνῶ
 ἵνος τε εἶ) σύμβολα τὰ μῆ
 πῶ ἐκτομνῶ ἀγῶ τῆς Ἰλα-
 εἶων γινόμενα· καὶ ἡ βούλεσθαι
 πῶ ἀγῶν· ἔ μὲν οὕτω Ἀθῆς
 ἐλέγετο αἰτία ἵς ἔσασ, καὶ θεῶς

ὁ παρθεγενῶς δημιουργῶν τὸ ἐνυ-
 λον κόσμον· ὃς μέγρε τῶν ἐχά-
 των καπιῶν ἰσαίῳ ὑπὸ τῆς ἡλίας
 δημιουργικῆς κινήσεως· ὅταν ὅτι
 τῆς ἀκρῶς ὠλισμένης τῆς πλυτῆς
 ὁ θεὸς γῆναι παρθερείας, οὐ τὸ
 ἰσημερίας τοῦτομά ὅτι καὶ τὸ
 ἔργον. Ἐκτομῶν δὲ ἐλέγμων
 εἶ) τῆς ἀπειρίας πλὴν ἐποχῶν·
 ἐν δὲ οὐκ ἀγῶν, ἢ ἀφ' τῆς ὅτι
 τῆς παρθευτέρας, καὶ ἀρχητικω-
 τέρας ἀπίκας ἀνακλήσεως τε, καὶ
 ἀναδύσεως συμμομφῶν. αὐτῆς ὅ
 τῆς ἀγνείας φανερῶν τὸ σκαπὸν
 ἀνῶδον τῶν ψυχῶν. Ὁκοῦν οὐκ
 εἶ) παρθενοσιτεῖσθαι τὰ καὶ γῆς
 δυόμυρα ἀπέρματα. ἔχατον μὲν
 γὰρ τῶν ὄντων ἢ γῆ. ἐν τῷ ὅτι
 δὲ φησιν καὶ ἀπελαθέντα, καὶ
 Πλάτων τὰ κακὰ ἐρέφεισθαι
 καὶ ἀφ' τῶν λογίων οἱ θεοὶ σκυ-
 βαλον ἀπὸ πολλὰ καλῶσι·
 καὶ φεύγαν ἐντεύθεν πολλὰ καὶ
 παρθεκελευσθαι· παρθενοσι τῶν ἢ
 ζωογόνοσ, καὶ παρθενοσι θεὸς ὁ δὲ
 εἶ) γὰρ τὸ σκαπὸν τῆς φῆς ὅτι
 παρθενοσι τῆς καὶ γῆς δυομύοις
 καὶ ἀφ' τῆς ἀμφοτέρω γε παρθενοσι
 ἔργων· μάλλον ὅτι καὶ ἀφ' τὸ οὐ-
 ρανὸν βλέπειν· εἶ) τίνες κέχρηται

batur, qui materia constan-
 tem hunc mundum proximè
 fabricavit, quem ad infima
 vsque descendentem pro re
 creatrix illa Solis agitatio
 primit; cùm ad totius vni-
 uerfi metas, & extremum
 orbem Deus ille peruenit,
 cui ab effectu æquinodia-
 lis nomen imponitur. Nam
 excisionem ipsam nihil esse
 diximus aliud, nisi infinitatis
 modum, qui nō aliter, quàm
 reuocatione quadam ad an-
 tiquiora, & primaria princi-
 pia, & ex infimis emersione
 cōntigeret. Castimonix por-
 rò finem euectionem anima-
 rum esse statuimus. Quæ qui-
 dem imprimis semina illa,
 quæ conduntur humo, vesci
 prohibet. Est enim rerū om-
 nium nouissima terra, vbi &
 compulsamala versari Plato
 dixit: & eam passim in ora-
 culis Dij sordes, ac quisqui-
 lias nominant; atque vt inde
 fugiamus, non rarò cohortan-
 tur. Quamobrem genitri-
 lis ac prouida illa Dea ne ad
 ipsa quidem vsque corporis
 alimēta, iis quæ terra obruun-
 tur, vti permittit, eaque re
 cœlum ipsum, vel potius su-
 præcœlum, respicere nos ad-
 monet. Non desunt tamen,
 qui vnico seminum genere
 vescun-

vescuntur, nimirum filiquis;
 quod non magis inter femi-
 na, quàm olera numerādum
 existimant: quandoquidem
 sursum assurgit, & erectum
 est; neque in terra radices
 agit: sed ad eum modum ha-
 bet, quo hederæ fructus ex
 arbore, vel vitis ex arundine
 dependet. His de caussis igi-
 tur stirpium vesci feminibus
 nobis interdicitur; fructibus,
 & oleribus permittitur, non
 humi repentibus, sed quæ à
 terra in sublime tolluntur.
 Hæc eadem ratio est, cur in
 rapo quicquid terra potissi-
 mum gaudet, eo vtpote ter-
 restri abstinere iubent; quic-
 quid autem sursum emergit,
 & in sublime sese tollit; tan-
 quam purū indulgeat. Nam
 & olerum caulibus duntaxat
 vti concessit; radicibus ve-
 tuit; iisque præsertim, quæ
 innutriuntur humo, & cùm
 ea consensionem quandam
 habet. Porro inter arborum
 fructus mala tanquam sacra,
 & aurea, & vt arcanorum ac
 mysticorum præmiorū ima-
 gines, corrumpere, & consu-
 mere prohibet; quæ quidem
 propter exemplaria sua di-
 gna sunt, quibus reuerentia
 & cultus adhibeatur. At pu-
 nica, velut humilis, ac ter-

ἀπέρματα τοῖς λοβοῖς· οὐ ἀπέρ-
 μα μάλλον ἢ λαχάρον ἀπὸ νο-
 μίζοντες εἶ)· τὸ πεφυκέναι πως
 αἰωφερὲς καὶ ὀρθόν, καὶ ὅτι ἐρρί-
 ζῶσθαι καὶ τῆς γῆς· ἐρρίζωται
 δὲ ὡς ἀφ' [" οὐκ] ἐν δένδρου
 κηποῦ ἕνος, ἢ καὶ ἀμπέλου καρ-
 πὸς ἤρτηται τὸ καλῶν. ἀπη-
 γέρθεται μὲν ἐν ἡμῖν ἀπέρματα
 καὶ ἀφ' τῆς φυτῆ· ὅτι
 τῆς παρθενοσι δὲ καὶ ἀφ' τῆς καρποῖς,
 ἔ) λαχάροις, οὐ τοῖς χαμηλῆ-
 λοις, ἀλλὰ τοῖς ἐκ γῆς ἀεζόμε-
 νοις αἰω μετεώρως. τῶν τῶν καὶ
 τὸ καλῶν δὲ μὲν καλῶν,
 ὡς καλῶν ὅτι τῆς παρθενοσι
 τὸ δὲ ἀναδύομυρον αἰω, καὶ εἰς ὕ-
 ψος ἀεζόμενον, ὡς ἀπὸ τῆς κα-
 θαρὸν τυγχάνον, δίδωσι παρθε-
 ενέγκασθαι. τὸ γὰρ καλῶν
 ὀρμῶν μὲν συγχωρῆ καὶ ἀφ'
 ῥίξας δὲ ἀπαγέρθει, ἔ) μαλιστα
 τῆς ἐντερομῶν, καὶ συμπα-
 θούσας τῆ γῆ. καὶ μὲν ἔ) τὸ δέν-
 δρων μῆλα μὲν, ὡς ἱερά, καὶ
 χρυσά, καὶ τῶν ἀρρήτων ἀθλων,
 ἔ) τελεσιθῶν εἰκόνας, " μετα-
 φθεῖρειν οὐκ ἐπέτρεψε, καὶ κα-
 τὰ μαλίστην, ἀξία γε ὄντα, τὸ
 ἀρχετύπων καλῶν, τῶν σίβε-

Negatio-
 nem ex-
 pung.ar-
 bitror.

ε.ω.π.θ.

οθαί γε, κὶ θεραπεύεσθαι. ροίας
 δὲ, ὡς φυτὸν φθόνιον, πρῆντη-
 σατο· κὶ τῆς φοίνικος δὲ τὸ καρ-
 πὸν ἴσως κἀν ἄν τις εἴποι, εἴθε
 τὸ μὴ γίνεσθαι αὐτῆς πλὴν Φρυ-
 γίδου· ἐνθα παρῶτον ὁ θεσμός
 κατέστη. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μάλλον
 ὡς ἱερὸν ἡλίου τὸ φυτὸν, ἀγῆρων
 τε ὄν, οὐ συγχωρήσεται κατὰ μα-
 λίσκην ἐν ταῖς ἀγείαις εἰς Ἐρ-
 φιλῶ ἑορτασθῆναι. ὅτι τούτοις ἀπη-
 γράφεται ἰσθῦσιν ἀπασὶ χερῶν.
 κοινὸν δὲ ἔστι τῶν ἑσπερίων Αἴ-
 γυπτίους τὸ παρόβλημα. δοκεῖ
 δὲ ἐμοὶ γε δοιοῖν ἐνεκεν ἀπὸ τῆς
 ἰσθῦσιν μάλιστ' ἀεὶ, πρῶ-
 τας δὲ ἐν ταῖς ἀγείαις ἀπο-
 γράφεται· ἐνὸς μὲν, ὅτι τούτων,
 ἂ μὴ θύομεν τοῖς θεοῖς, εὐδὲ
 αἰτεῖσθαι παρῶν. θεός δὲ ἴ-
 σως εὐδὲν μὴ ποῦ τις ἐν τῷ
 λίχνος, ἔχαστος ὅτι ἀπέχεται
 μου, ὡς ποῦ κὶ παρῶν ἡδὴ
 παθῶν αὐτῶν. ἀλλὰ μνημονεύει·
 ἀλλὰ πὶ δὲ οὐχὶ κὶ θύομεν αὐ-
 τῶν πολλάκις τοῖς θεοῖς εἰπόντες
 αἰκνύσας. ἀλλ' ἐρχομένη καὶ κατὰ
 παρῶν τῶν εἰπῶν, κὶ ἀποδοῦναι
 ἐφ' αὐτῶν, ὡς μακάριον ἐν πᾶσι τελε-
 σιεύει θυσίας· ὡς ἴσως τῶν Ρω-

restris arboris fœtus, respicit.
 Palmæ verò dactylos ideo
 fortasse, quispiam interdictos
 existimet, quòd in Phrygia,
 vbi ritus illi primùm editi
 sunt, nullæ proueniant. At
 ego propterea quòd sacra
 Soli arbor illa sit, & senectu-
 tis expers, ad alenda corpora
 crediderim in casto non pla-
 cuisse consumi. Secundum
 hæc nullo piscium genere
 vesci conceditur, sed hæc
 nobis cum Ægyptiis com-
 munis est quæstio. Ac dua-
 bus quidem de causis iure
 mihi quispiam vel perpetuò
 vel saltem cùm est in casto,
 piscibus abstinere videtur.
 Prima, quòd quæ Diis mini-
 mè sacrificamus, ea in cibum
 adhiberi nequaquã deceat.
 Quo in loco equidem non
 vereor, ne quis forte nos cu-
 pediosus, ac ventri obsequēs
 redarguat: id quod mihi con-
 tigitte iam antea recordor,
 cùm hoc mihi nescio quis
 obiiceret, cur non Diis in-
 terdum hostiarum genere il-
 lo faceremus. Verùm habe-
 mus sanè quod ei quæstioni
 respondeamus. Nam & ego
 tùm illi; Atqui & nos, in-
 quam; ista sacrificamus in-
 mysticis quibusdam sacris;
 quemadmodum equum Ro-

mani; alias nonnullas feras,
 & animalia, utputa canes
 Græci pariter, ac Romani.
 tùm apud alios quâ plurimæ
 id genus hostiæ semel bisve
 quotannis, mysterij causa,
 per ciuitates immolantur.
 At non in honorariis sacris,
 per quæ sola communes cum
 Diis mensas habere possu-
 mus. In honorariis ergò pi-
 sces minimè sacrificamus:
 quoniam neque ipsos pasci-
 mus, neque curam illorum
 gerimus; nullos denique ut
 boum, & ouium, ita piscium
 greges habemus. Nam prio-
 ra illa pecora, quæ & à nobis
 adiuuantur, & ope nostra fœ-
 cificant; meritò cùm ad alias
 oportunitates, tùm ad hono-
 res illos Deorum commodi-
 tatem nobis afferunt. Hæc
 est prima ratio, propter quã
 fas esse non arbitror tempore
 ipso castimonix piscem
 comedere. Altera quam &
 ad ea, quæ suprâ commemo-
 rata sunt, pertinere magis iu-
 dico; quod illi ipsi in pro-
 fundum demersi, terrestrio-
 res utiq; seminibus esse quo-
 dammodo videantur. Quis-
 quis autem euolare cupit; &
 ad ipsum cœli verticem su-

μάχοι· ὡς πολλά καὶ ἄλλα θη-
 εῖα, κὶ ζῶα, κύνες ἴσως Ελ-
 λῆνες ἑκάστη· ἑ Ρωμαῖοι δὲ.
 ἑ πολλά πρὸς ἀγείοις ἔστι τῆ τε-
 λεστικῶν, ἑ δημοσίᾳ ταῖς πό-
 λεσιν ἀπᾶς τῆς ἐποῆς, ἢ δις
 τοιαῦτα θύματα· ἀλλ' ἐστὶ ἐν
 ταῖς ἡμετηρίαις, ἐφ' ὧν μόνον
 κρινωθῆναι ἀξιόν, κὶ τραπέζῳ
 θεοῖς· τοῖς δὲ ἰσθῦσιν ἐν ταῖς
 ἡμετηρίαις οὐ θύομεν· ὅτι μη-
 δὲ νέμομεν· μηδὲ τὸ γνέσσω
 αὐτῶν ὅτι μελοῦμεθα· μήτε
 ἡμῖν εἰσὶν ἀγέλαι, κατὰ παρῶν
 παρῶν κὶ βοῶν, οὕτω δὲ
 κὶ τῶν ἰσθῦσιν. ταῦτα μὲν γὰρ
 ὑφ' ἡμῶν βοηθούμεθα τὰ ζῶα,
 καὶ πληθύνονται ἀπὸ τῶν δι-
 κῶν ἀπὸ ἡμῶν εἰς τε τῶν ἀγείων
 χρείας ὅτι κούρη, κὶ παρῶν γε
 τῶν ἀγείων ἐς ἡμετηρίους θυ-
 σίας· εἰς μὲν δὲ λόγος οὗτος,
 δι' ὃν οὐκ οἶμαι δεῖν ἰσθῦσιν ἐν
 ἀγείαις κερῶν παρῶν εὐερεσθαι
 Ἐρφιλῶ. ἑτερος δὲ, ὃν κὶ μάλλον
 ἡγοῦμαι τοῖς παρῶν κερῶν
 νοῖς ἀρμύζειν, ὅτι Ἐρφίον ἵνα
 καὶ αὐτοὶ κατὰ τῆ βυθίου δε-
 δικότες εἶεν ἀπὸ θοικωτέροι τῶν

παρῶν· ὁ δὲ ὅτι τῶν ἀπᾶν κὶ μετέωρος τῶν
 T t ij

τῆ ἀέρος πρὸς αὐτὰς οὐρανοῦ
 πλιῶν κρυφῶν, διακίως αὐ
 ἀπορέφοιτο πρῶτα τὰ τοιαῦτα.
 μεταθεοὶ δὲ καὶ μετατρέχοι τὰ
 τεινόμενα πρὸς τῆ ἀέρος, καὶ
 πνεύδοντα πρὸς τὸ ἀνάντες, ἔ
 ἵνα πὶ καὶ ποιητικὸν εἶπω, πρὸς
 τοῖς ὄφιοι τῆ οὐρανὸν ὄραντα. Ἢ θυλήσιν
 οἷον ὅτι τρέπει χεῖναι, πλιῶ
 ὀλίγων, οὐκ ἰεροῦ ἐστὶ πρῶτη
 συμβέβηκεν καὶ τῆ τετραπόδων
 τοῖς σκεπήσιν, ἔξω τῆ χοίρου.
 τῆσιν δὲ, ὡς ῥόνιον πρῶτη
 μορφῇ τε, ἔ τὰ βίω, ἔ ἀπὸ
 τῆ οὐσίας λόγῳ. πειτ-
 τωμολικός τε γὰρ ἔ παχὺς τῆ
 ἄρκα. τῆς ἱεραῖς ἀποκηρύττει
 ἔσφης. φίλον γὰρ ἐστὶ πεπίτευ-
 ται θυμῶ τοῖς ῥόνιοις θεοῖς ἐκ
 ἀπεικίας. ἀθεάτων γὰρ ἔστιν
 οὐρανοῦ τῆ πὶ τὸ ζῶον, οὐ μόνον
 οὐ βουλεύμενον, ἀλλ' ὅσδὲ πε-
 φυκὸς ἀναβλέψαι ποτε. τοιαῦ-
 τας μὲν δὴ ἀπίκας ἔσφ' τῆς
 ἀποχῆς ὧν ἀπέχεσθαι δεῖ εἰ-
 ρηκεν ὁ θεὸς θεσμός. οἱ ξυγιέν-
 τες δὲ κοινούμεθα τοῖς ὅτιςα-
 μένοις θεοῖς. ἔσφ' δὲ ὧν ὅτις-
 τρέπει χεῖναι λέγεται πο-
 σοῦρον. ὡς οὐ πᾶσιν ἀπὸ τῆς,

blimis attolli, iure omnia illa
 detesterur; è contrario verò
 ea perfequatur, & asciscat,
 quæ sursum in aëra tendunt,
 & in altum nituntur: aut, vt
 Poëticum aliquid eloquat,
 ad cœlum respiciunt. Porro
 volucres ad cibum adhibere
 permittit, paucis dūtaxat ex-
 cepris, quæ pro sacris habentur.
 Quadrupedes item vſita-
 tas omnes, præter porcum.
 Hunc enim, tanquam peni-
 tus terrestrem cū formâ ipsa,
 tum vitæ genere, nec non
 corporis, ac naturæ condi-
 tione: (Nam excrementosa
 carne est, & crassa) sacra ab
 mensa prorsus ablegat. Et
 enim grata hæc esse hostia
 creditur inferis Diis nec im-
 meritò. Hoc enim animalis
 genus nunquam cœlum in-
 tuetur; ac neque sursum ei
 liber oculos attollere; neque
 ad id natura comparatur. I-
 gitur eiusmodi sunt caussa,
 quas cur certis rebus absti-
 neamus, sacri arcanique ri-
 tus edocent; easque nos re-
 rum illarum periti cum iis,
 qui Deorum cognitione præ-
 diti sunt, cōmunicare volui-
 mus. Nunc de cæteris, quorū
 vsus conceditur, hoc vnū ad-
 monebimus: Cū non om-
 nibus omnia præscribere vel-

let; sed ad id, quod humanæ
 naturæ possibile esset, lex di-
 uina respiceret, pluribus istis
 & cōmunibus vti permisisse:
 non vt ab omnibus necessa-
 riò omnes adhiberētur: Hoc
 enim fortasse difficile est. sed
 vt eo maximè vesceremur,
 quod & corporis facultati cō-
 sentaneum foret; & cuius ob-
 tinendi facultas nobis non-
 nulla suppeteret; ac demum
 tertio, in quod nostra nos vo-
 luntas induceret: quæ qui-
 dem, cū de sacris agitur, sic
 intendenda nobis est; vti sese
 supra vires ipsas corporis in-
 terdum efferat, & ad diuinos
 ritus affectandos, promptam
 alacremq; præbeat. Nam est
 animæ ad salutem obtinendā
 longè conducibilius istud, ac
 præsentius, si maiorem sui-
 met ipsius, quàm salubritatis
 corporis curam gerat. Quin
 & ipsi quoque corpori, ta-
 met si minus apparet, maiores
 ea res opportunitates affert.
 Etenim cū se totam Diis
 anima dediderit, suâque om-
 nia superis gubernanda per-
 miserit: succedente nimirum
 castimonia, & ante hæc diui-
 nis præeuntibus legibus; vbi
 nihil iâ superest, quod obstat
 impedimentòque sit. (quip-
 pe cū sint in Diis, ac circa

τὸ διακτὸν δὲ ὁ θεὸς νόμος τῆ
 ἀνθρώπινη φύσιν σκοπῶν, ἐπέ-
 τρεψε χεῖναι τοῖς πο-
 λῶν. οὐχ ἵνα πᾶσι πρῶτες ἔ-
 ἀνάγκης χεῖναι. τῆσιν μὲν
 γὰρ ἴσως οὐκ ἄνεχρον. ἀλλ' ὅπως
 ἐκείνῳ, ὅταν ἄρα πρῶτον μὲν
 ἢ τῆ σώματος συγχωροῖν διώ-
 μως. εἶτα ἵς ἀειοσιτία σιω-
 πρέχῃ. καὶ πλείον ἢ πρῶταρε-
 σις. ἵνα ἐν τοῖς ἱεροῖς οὕτως ἀ-
 ξιον ὅτι πείθειν. ὡς τε ἔ τῶσφ'
 πλεῖ τῆ ἄρκατος διώμωιν ὄρ-
 μῶν, καὶ πρῶταρεσιν τοῖς θεοῖς
 ἀκολουθεῖν θεσμοῖς. ἔστι γὰρ δὴ
 τῆσιν μάλιστα μὲν ἀνισιμότε-
 ρον αὐτῆ τῆ ψυχῆ πρὸς ἄ-
 τησίαν, εἰ μείζονα λόγον αὐ-
 τῆς, ἀλλὰ μὴ τῆ ἄρκατος τῆ
 ἀσφαλείας ποιήσασθαι. πρὸς δὲ
 καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα μείζονος, ἔ θαυ-
 μασιωτέρας φαίνεσθαι λεληθό-
 τως τῆς ὀφελείας μεταλαγ-
 χάμον. ὅταν γὰρ ἡ ψυχὴ πᾶσθαι
 ἑαυτῆ δὲ τοῖς θεοῖς, ὄλα τὰ
 κατ' ἑαυτῆ ὅτις τρέψασα τοῖς
 κρείττοσιν, ἐπομῆνης, οἶμα, τῆ
 ἀγείας, καὶ πρῶτ' ἡ αὐτῆς
 τῆ θεῶν θεσμοῖς ἡγευμένων.
 ὄντος ὁσδὲνός λοιπὸν τῆ ἀπείρ-

γοντος, & ἐμποδίζοντος· πάντα γὰρ ἔστιν ἐν τοῖς θεοῖς, ἔπειτα αὐτοῖς ὑφέστηκε· ἔπειτα τῶν θεῶν ἔστι πλήρη· αὐτὴ μὲν αὐταῖς ἐλλάμπει τὸ θῆλον φῶς· θεωθῆσαι δὲ αὐτὰ τόνον ἔχει, ἔπειτα ῥώμῳ ἐπιτέλειται ἐν συμφύτῳ πνύματι. τῶν δὲ ἑσπερίων ἀστρονομῶν, ὡς αὐτῶν ἔπειτα κρητύμων, ἑσπερίας ἢ ἀλιον ὄλω τὰ θῆματα. ὅ δὲ ὅτι μέγιστα μὲν πάσας τὰ νόσους· εἰ δὲ μή, ὅτι τὰς πλείστας, καὶ μεγίστας ἐκ τῶν πνύματων εἶναι ἑσπερίας, καὶ τῶν φθορῶν συμβέβηκεν, ὡς αὐτοῖς ὅσις, οἴμα, τῶν Ἀσκληπιαδῶν οὐ φήσεν. οἱ μὲν γὰρ ἔπειτα φασίν· οἱ δὲ τὰς πλείστας, ἔπειτα μέγιστας, καὶ ἰαθῆναι χαλεπωτάτας· μαρτυρῆ δὲ τούτοις, ἔπειτα τῶν θεῶν λόγια. φημὶ δὲ, ὅτι ἀφ' ἧς ἀγείρας οὐχ ἡ ψυχὴ μόνον, ἀλλὰ ἔπειτα θῆματα βοηθείας πολλῆς, καὶ ἑσπερίας ἀξιοῦται· ἔπειτα γὰρ, φησι, καὶ ὅτι πικρὰς ὑλῆς αὐτοῦ ἔπειτα βεβύτιον, οἱ θεοὶ ἑσπερίων ἀστρονομῶν τῶν θεουργῶν κατεπαγγέλλονται. ἔπειτα οὖν ἡμῖν ἑσπερίων

Deos omnia, ac Deorum itidem omnia plena sint,) continuò diuina lux illis affulget. quæ postquam diuinæ quodammodo sunt factæ, in congenerem spiritum vim nescio quam vigorémque transfundunt. Qui vbi peruasit, ac se penitus insinuauit, tum eo roboratus, & confirmatus spiritus vniuerso corpori salutem consciscit. Nam quod morbi vel omnes, vel plerique saltem & maximi ex mutatione spiritus, & in alienū à natura statum degeneratione nascantur, medicorum nemo diffitebitur. Quoniam alij morborum hanc vnam originem esse putant; alij quamplurimorum, & maximorum, quorumque sit difficillima curatio. Atque horum quidem opinioni Deorum oracula suffragantur: cum illud affirmant; eiusmodi castimonia non animam duntaxat, sed & ipsa corpora haud mediocrem opem, salutemque consequi. seruat enim, inquit, & aspera materiae mortalis amictus. Hoc Dij nimirum iis ipsis, qui inter sacros suos ministras castimonia præcellūt, cohortando pollicentur. Ecquidnam verò iam ad dicen-

dum superest; præsertim cum hæc nobis exigua noctis parte, vno spiritu pertexere concessum fuerit; nullaq; antea neque lectione, nec earum rerum meditatione comparati ad ea perscribenda venerimus; imo ne de isto quidem argumento verba facere in animo prius habuerimus, quâ pugillares istos posceremus? Testis est ipsa Dea, vera esse quæ dicimus. Quid igitur reliquum nobis est? Nimirum illi ipsi reuocare in memoriam Deæ, vna cum Minerua, atque Baccho. quorum festa eiusmodi castorū ceremoniis diuini ritus adstringi voluerūt: cum eorum authores animaduertent, quæ sit Mineruæ cum Deorum matre, propter eâ, quæ est in vtriusque natura, prouidentie similitudinem, necessitas, & cognatio. nec minùs partitum illud Bacchi opificium considerantes; quod à singulari, stabilique vita magni Iouis magnus ille Bacchus acceptum; utpote qui ab illo progressus est; rebus omnibus, quæ apparent, attribuit; diuini omnis opificij moderator ac princeps. Præter hos verò; Epaphrodito quoque Mercurio reuocare in me-

τα λόγους, ἀφ' ἧς τε καὶ αἱ βραχεῖ νυκτὸς μέρει ταῦτα ἀπνύσει ξυφραῖ συγχωρηθῆσιν, οὐδὲν οὐτε πρῶτον ἀστρονομῶν, οὐτε σκεψαμένοις αὐτῶν. ἀλλ' ἔπειτα πρῶτον ἀστρονομῶν ἑσπερίων εἰπεῖν ἑσπερίων τὰς δέλτους ταῦτας ἀπνύσει; ἔπειτα ἢ ἡ θεὸς μοι τὰ λόγους. ἀλλ' ὅτι ἔπειτα, ἔπειτα λειπόμενον ἡμῖν ἑσπερίων πτωχόν, μὲν τὸ Ἀθηνᾶς καὶ τῶν Διονύσου· ὡν δὲ καὶ τὰς ἑσπερίας ἐν ταῦταις ἔθετο τὰς ἀγείρας ὁ νόμος. ἔπειτα μὲν τῶν Ἀθηνᾶς πρῶτον μνηστέρων τῶν θεῶν, ἀφ' ἧς πρῶτον νοητικῆς ἐν ἑσπερίων τὰς οὐσίαν ὁμοιότητος, πτωχὸν συγγένειαν. ἑσπερίων δὲ καὶ τὸ Διονύσου μεμνημένον δημιουργῶν ἔπειτα ἐν τῆς ἐνοειδοῦς, καὶ μνημένου ζωῆς τῶν μεγάλου Διὸς ὁ μέγας Διόνυσος ἑσπερίων ἀστρονομῶν, ἔπειτα καὶ πρῶτον ἀστρονομῶν, τοῖς φησὶ ἀστρονομῶν ἀπνύσει ἐν γκατένημα· ἔπειτα ἑσπερίων καὶ βασιλευσῶν τῶν μεμνημένων δημιουργίας. πρῶτον καὶ δὲ ταῦτα τούτοις ἑσπερίων καὶ τῶν ἐπαφροδίτων ἑσπερίων.

Cor. οἴμα

καλῆται γὰρ οὕτως ὑπὸ τῶν μυ-
 φορ. ὄσοι, & φων. ὁ θεὸς οὗτος, ὅς οἱ λαμ-
 προ φησι, παδάς φησὶν ἀνάσσειν Ἀττιδὶ
 πάλ' Ἐφῶ. Ἦς οὖν οὕτω παχὺς
 πῶ ψυχῶ, ὅς οὐ σκυῖσιν, ὅτι δὲ Ἐρμῶδ' ἰδὲ, καὶ Ἀφροδί-
 της ἀνακαλῆται πῶντα πῶντα-
 χροῦ τὰ τῆς ἡμέσεως ἔχοντα ὅ
 ἐνεκα τῶ πῶντη καὶ πῶντως. ὅ
 τῶ λόγου μάλιστα ἰδίον ἔστιν;
 Ἀττις δὲ οὐχ οὗτος ἔστιν ὁ μι-
 κρῶ πρῶτον ἀφρων, νῦν δὲ
 ἀκούων ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκτομῶν
 Ἐφῶς; ἀφρων μὲν ὅτι πῶν ὑ-
 λῶν ἔειλετο, καὶ πῶν ἡμέ-
 σιν ὅτι ἔσπευσε. Ἐφῶς δὲ, ὅτι
 ὅ σκύβαλον τῶν εἰς κάλλος
 ἐκόσμησε, καὶ Ἐσπύρον με-
 τέστησεν, ὅσον σόδα μίμη-
 σαστο ἀνδρῶν τέχνη, καὶ
 σκυῖσις. Ἄλλα ἢ πέρας ἔ-
 στα μοι τῶν λόγων, ἢ δῆ-
 λον ὡς ὁ τῆς μεγάλης ὕμνος
 θεοῦ;

Ξοι. εἴλετο

Ὡ θεῶν καὶ ἀνδρῶν μῆ-
 τερ ὅ τῶ μεγάλου σκυῖσιν καὶ
 σκυῖσιν Διὸς. ὅ πηγὴ τῶν
 νοερῶν θεῶν. ὅ τῶ νοητῶν τῶν
 ἀχρεῶν οὐσίαις σκυῖσιν ἀνδρῶ-
 σα, καὶ πῶν κοινῶν ἐκ πῶν-

moriam oportet. Ita enim a-
 pud Mystas Deus ille nomi-
 natur; quicumque sapientis
 in honorem Attidis faces ac-
 cendunt. Quis est porro sic
 hebes, & crassus, qui non in-
 telligat, Mercurij, ac Veneris
 ope, vniuersa, quæ sunt ge-
 nerationis propria, reuocari;
 quibus quod alicuius gratia
 fit omninò continetur; quod
 est rationis maximè propriū?
 Attisverò nonne ille est ipse,
 qui cùm paulo antè esset in-
 sipiens, nunc propter exse-
 ctionem sapiens vocatur? In-
 sipiens enim propterea fuit,
 quòd materiam elegerit, ac
 generationis curā suscipiat.
 idem autem sapiens dicitur,
 quoniam sordes istas, & quif-
 quilias pulchrè composuit; a-
 deòque mutado perpoliuit,
 vt id nullum hominis artifi-
 cium, sapientia nulla possit
 imitari. Ecquis verò demum
 orationis huius erit exitus?
 Nimirum in magnæ illius
 honorem Deæ hymnus ali-
 quis expromendus est.

O Deorum, hominūque
 mater! ὁ magni Iouis affe-
 strix, solique particeps! ὁ
 fons intelligibilium Deorū!
 ὁ integerrimis eorum, quæ
 mēte capiuntur, naturis con-
 iuncta, communem ex om-
 nibus

nibus efficiendi vim exci-
 piens, & in intelligibilia de-
 riuans, Diua genitilis, Me-
 tis, & prouidentia, nostra-
 rum procreatrix animiarum!
 ὁ magni illius amore capta
 Bacchi: quæ & Attin expo-
 situm seruasti; & eundem
 rursus, cùm in speluncam
 terræ delapsus esset, eduxi-
 sti! ὁ quæ Diis intelligibi-
 libus præis ad omnia bono-
 rum genera, & subiectum
 hunc sensibus mundum bon-
 nis itidem imples omnibus:
 nobis denique omnia in om-
 nibus bona largiris: da feli-
 citatem mortalibus vniuer-
 sis: cuius caput est Deo-
 rum cognitio publicè præ-
 fertim Romano populo con-
 cede, vt illam impietatis, ac
 Deorum contemptus macu-
 lam abstergat: tūm prospe-
 ram, beneuolamque fortu-
 nam, quæ cùm eo multis an-
 norum milibus moderetur
 imperium. Mihi verò præ-
 cipuus hic à te mei in te
 fructus obsequij contingat;
 in omnibus de Diis decre-
 tis, ac dogmatibus veritas:
 in sacris administrandis per-
 fectio: in actionibus omni-
 bus, quibus fungimur, tam
 circa ciuiles, quàm militares

των ἀγίαν ὡραδὲ Ἐαρινῆν, ἔ
 τοῖς νοεροῖς ἐπιδιδύσασα ἔωρῶνε
 Θεᾶ, καὶ μήτις, ἔ παρθένοια,
 καὶ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν δη-
 μιουργέ. ὅ τῶ μεγάλου Διόνου-
 σον ἀγαπῶσα, ἔ τῶ Ἀττιν ἐκ-
 τελέντα πρῶτωσιν ἡμῶν, καὶ πάλ-
 λιν αὐτὸν εἰς τῶ γῆς ἀφρον κα-
 ταδύοντα ἐπαμάχουσα. ὅ
 πῶντων μὲν ἀγαθῶν τοῖς νοε-
 ροῖς ἡμετέροις θεοῖς, πῶντων δὲ
 ἀποπληροῦσα τῶ ἀσθητῶν κό-
 σμον, πῶντα δὲ ἡμῶν ἐν πᾶ-
 σιν ἀγαθὰ ἡμετέροις. διδοῦ
 πᾶσι μὲν ἀνδρῶν βύδαμνο-
 νίαν, ἧς ὁ κεφάλαιον ἢ τῶ θεῶν
 γλώσσις ἔστι. κοινῆ δὲ τῶ Ρω-
 μῶν δῆμῳ, μάλιστα μὲ ἀπο-
 τεύχασθαι τῆς ἀθεότητος πῶ
 κηλίδαι. πρῶς δὲ καὶ τῶ τῶ
 βύδαμνῶν σκυῖσιν ἀνδρῶν αὐ-
 τῶν πᾶ τῶ δῶν πολλὰς χηλίδ-
 δας ἐτῶν. ἐμοὶ δὲ καρπὸν ἡμέ-
 σαστο τῶ πρῶς σε θεραπείας, ἀγῆ-
 θαν ἐν τοῖς πρῶς θεῶν δόγμα-
 σιν. ἐν θεουργίᾳ τελειότητα.
 πάντων ἔργων, οἷς πρῶς ἐρχό-
 μεθα πρῶς τῶ πολιτικῆς, καὶ
 στρατιωτικῆς τάξεις, ἀρετῶν

μὲν τῆς ἀγαθῆς τύχης, καὶ ὅ
τῆ βίου παρὰς ἀλυπὸν τε, καὶ
βυδύκιμον μὲν τῆς ἀγαθῆς ἐλ-
πίδος τῆς ὅτι τῆ παρὰ ὑμᾶς
πορεία.

administraciones, cum se-
cunda fortuna virtus: vitæ
denique doloris expers, & il-
lustris exitus cum bona meæ
hinc ad vos profectiois fi-
ducia coniunctus.

IΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΥΣ ΚΥΝΑΣ.

IULIANI IMP.

ADVERSUS IMPERITOS

CANES, HOC EST CYNICOS.

ORATIO VI.

ΛΟΓΟΣ 5.

F N fontes retrò
flumina: vetus
vt proverbum
vsurpem. Ho-
mo ecce Cyni-
cus Diogenem vanitatis ac-
cusat: & frigida lauari renuit,
cum alioqui valido corpore
sit, ac bene habito, & in æta-
tis flore constitutus; ne quid
mali patiatur: præsertim cum
sol ad æstiuum solstitium ac-
cedat. quinetiam polypodis

ΑΝΩ ποταμῶν,
τῆτο δὴ ὅ τῆς
πεφοιμίας. ἀνὴρ
Κυνικός Διογέ-
νη φησὶ κενόδοξον· καὶ ψυχρολυ-
τεῖν οὐ βούλεται, σφόδρα ἐρρώ-
μῆτος ὅ σῶμα, καὶ σφειγῶν, καὶ ἡ
ἡλικίας ἀκμάζων· ὡς δὲ μὴ ἔ-
κεκὸν λάλη. Ἐ τῶτα ἔθεοδ ἔ-
θερινᾶς Ἑσπᾶς ἡδὴ παροσιόντος.
ἀγὰ καὶ ἔδαδῶν τῆ πολυπόδος

V u ij

Φάλαγον ἢ εἶπω ξυμελών ἐν
 βραχεῖ, τὸ ἑσπερικῆς ἡδονῆς δε-
 δουλωμένοι, τῶν λόγων ὀλιγω-
 ρήσαν, παρὰ τὰς ἀσπίδας
 ὡς ἂν ἐπίστε τῶν παιδύτων,
 καὶ τῶν δικαστηρίων οἱ κύνας τοῖς
 παρὰ τὰς ἀσπίδας παρὰ τὸν οὐ-
 φρονίως Ἰπποκλείδην· καὶ γὰρ ὅσοι
 τῶν κωιδίων ἡμῖν μέλας τὰ ποι-
 αῦτα πλημμελοῦντων. δὲ ὅσοι
 οὐκ ἄνωθεν ἐν κεφαλαίοις διε-
 ξέλθωμεν ἐφεξῆς τὸ λόγον· ἵνα
 ἴσμεν ἕκαστου τὸ παρὰ τὴν ἀπο-
 διδόντες αὐτοῖς τε δύκολώτερον
 ἀπαρῆται ἅμα τῶν ὅσοι διε-
 νοήσῃμεν· καὶ οἱ ποιήσωμεν ἡ-
 παρὰ τὸν ἄλλοιον. ὁμοίως ὅσοι
 τὸ κωιδισμόν εἶδος ἡ φιλοσοφίας
 εἶσι) συμπερικέν, ἢ τι φασὶν ὅσοι
 τὸν, ὅσοι ἀπίμωτατον, ἀλλὰ τοῖς
 κρατίτοις ἐνάμιλλον. ὀλίγα παρὰ
 τῶν αὐτῶν ἡμῶν ἡμῶν
 ὅσοι τῆς φιλοσοφίας.

Ἡ τῶν θεῶν εἰς ἀνθρώπους
 δόσις ἅμα φανώτατα πρὸς
 Δία Προμηθεῶς δὲ ἡλίου μὲν
 τῆς Ἑρμοῦ μερίδος, οὐχ ἔτε-
 ρὸν ὅσοι παρὰ τὸν λόγον,
 καὶ νοῦ Διανομῆς. ὁ γὰρ τοῖς
 Προμηθεῶς, ἢ πρῶτα ὅσοι

vno verbo, summatimque
 complectar, corporis volu-
 ptatibus irretiti sermones i-
 stos contemnant, ac ludibrio
 habeant: quemadmodum ad
 scholarum, vel iudicialium
 basilicarum fores meiere can-
 es assolent: nihil, vt est in
 prouerbio ista curat Hippo-
 clides. vti neq. catulos, dum
 ista committunt, magnopere
 curamus. Quocirca repetito
 altiùs orationis initio, eam
 certa in capita diuidamus: vt
 cum vnicuiq; quod est con-
 sentaneum tribuerimus mi-
 nore negotio quod suscipi-
 mus perficere tibi verò ad
 intelligendum facilius effi-
 cere possimus. Quoniam igitur
 Cynicorum professio philo-
 sophia quaedam est secta;
 nec ea quidem vilissima om-
 nium; & abiectissima; sed
 cum præstantissimis quibus-
 que comparada, pauca prius
 de vniuerso philosophiæ ge-
 nere dicenda sunt.

Donum illud à Diis im-
 mortalibus in humanum ge-
 nus profectum, quod splen-
 didissimo cum igne Prome-
 theus à Sole, vnà cum Mer-
 curij portione transtulit, ni-
 hil est aliud, quàm rationis
 mentisq; distributio. Etenim
 Prometheus, hoc est caduca-

rum, ac mortalium rerum
 moderatrix illa prouidentia,
 cum calidum spiritum velut
 instrumentum nature subie-
 cisset, expertem corporis ra-
 tionem omnibus impertiit.
 Huius verò, pro eo ac pote-
 rat, vnumquodque particeps
 est factum. Nam inanima cor-
 pora solam affectionem vsur-
 parunt. stirpes ipsæ præterea
 corpus. at animalibus anima
 cessit. homo denique ratione
 præditum animum fortitus
 est. Ac sunt nonnulli, qui hæc
 omnia peruadere vnã ac
 singularem naturam existi-
 mant. alij eadem illa discre-
 pare forma. Sed hæc nõdum
 attingamus. Imo verò hac in
 oratione eatenus tantum il-
 lud inquiramus, quatenus
 philosophiam, siue, vt qui-
 dam arbitrantur, artem ar-
 tium, & scientiarum scien-
 tiam; siue perfectam, quoad
 licet, cum Diis similitudi-
 nem esse censeas: siue istud
 ipsum, quod Apollo Pythius
 respondit; *Nosce te ipsum*; ni-
 hil ad præsens negotium re-
 fert. Hæc enim omnia ma-
 gnopere inuicem consentire
 videntur. Sed imprimis illud,
 expendamus Apollinis ora-
 culum; *Nosce te ipsum*: quo-
 niã quidem diuinum hoc

πρόνοσα τὰ θνητὰ πρόνοια,
 πρὸς ἐνθερμον, ὡς ἂν ἄρ-
 γημον, ὑποβάλλουσα τῇ φύ-
 σει, ἅπασιν μετέδωκεν ἀσω-
 μάτου λόγου. μετέχε δὲ ἕκα-
 στον οὐκ ἠδυνάτο· τὰ μὲν ἀ-
 ψυχα ἑσπερικῆς ἐξέως μό-
 νον· τὰ φυτὰ δὲ ἡδὴ, καὶ ἡ
 ματος· τὰ ζῷα δὲ ψυχῆς· οὐ
 δὲ ἀνθρώπος καὶ λογικῆς ψυ-
 χῆς. εἰσι μὲν οὖν οἱ μίαν οἶον-
 ται Δία τούτων πάντων ἡκειν
 φύσιν. εἰσι δὲ οἱ καὶ κατ' εἰ-
 δος ταύτας διαφέρειν. ἀλλὰ
 μή ποτε τῶν μᾶλλον δὲ μη-
 δὲ ἐν τῶν νῦν λόγῳ τούτῳ
 διεπαρῆσθαι, πλὴν ἐκείνης χά-
 ριν, ὅτι πλὴν φιλοσοφίαν, εἶθ',
 ὡς ἂν ἄνευ ὑπολαμβάνουσι·
 τέχνῳ τεχνῶν, καὶ ὅτισημῶν
 ὅτισημῶν· εἴτε ὁμοίωσιν θεῶν
 καὶ τὸ δυνάτον· εἴθ' ὅσοι ὁ
 Πύθιος ἔφη, γινώσκου σαυτὸν,
 ὑπολαβέοι τις, οὐδὲν διοίσει
 παρὰ τὸν λόγον· ἀπάντα γὰρ
 ταῦτα φαίνεσθαι παρὰ ἀλλη-
 λαῖς, καὶ μέλας οἰκείως ἔχον-
 τα· ἐξῆς μετὰ δὲ παρὰ
 τον ἀπὸ τῶν, γινώσκου σαυτὸν·
 ἐπειδὴ καὶ θεῶν ὅσοι τῶν ὅσοι

Videtur
 mendosa
 lectio.

πρὸς ἀκέραιον. Ἐποιοῦ ὁ γ-
 γνῶσκων αὐτὸν, εἰσετα μὲ πρὸς
 ψυχῆς. εἰσετα δὲ ἐ πρὸς ὁ-
 ματος. καὶ τὸ το σὲν ἔρχεται μόν-
 ον, ὡς ἐστὶν ἀνθρώπος ψυχῆ
 ζωομένη ὁματι, μεθεῖν. ἀγ-
 λα καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς ἐπελευ-
 σετα πρὸ οὐσίας. ἔπειτα ἀνι-
 χύσεται ἐξ δυνάμεως. καὶ ὁ δὲ
 τῆς μόνον ἔρχεται αὐτῆ. ἀλλὰ
 ἐ εἰ τι τῆς ψυχῆς ἐν ἡμῖν ἐστὶ
 κρῆτον, καὶ ἡότερον. ὁ δὲ δὴ
 πάντες ἀδιδάκτως πειθόμενοι,
 θρόν τι ἐῖ) νομίζου. ἐ τὸ το
 ἐνιδρύσθ πάντες οὐρανῶ κρινῶς
 ἔπολα μὲ ἀνοίχου. ἔπειτα ὁ αὐ-
 τῆς ἐξ ἔρχεται τὸ ὁματος σκέ-
 ψατο, εἴτε σωθετον, εἴτε ἀ-
 πλοῦν ἐστὶν. εἴτα ὁ δὲ πρὸς ἀνι-
 χύσεται, ἔπειτα ἀρμονίας αὐτῆ, καὶ
 παύσει, καὶ δυνάμεως, ἐ πάντων
 ἀπλῶς ὡν δεῖται πρὸς ἀρμον-
 νῶ. ἔπειτα ἐξ ἔρχεται δὲ ὁ μὲ τῆς
 καὶ ἔρχεται τεχνῶν ἐπίων, ὅφ ὡν
 βοηθήσαι πρὸς ἀρμονίῶν ὁ
 ὁμα. οἷ) ἰατρικῆς, γεωργίας,
 ἐτέρων ποιούτων. οὐ μὲν ὁ δὲ τὸ
 ἀρχήτων, καὶ πρὸς ἔχεται τι πρὸς
 ἔχεται ἀνοήσθ. ἐπει καὶ πρὸς
 καὶ ἐξ ἔρχεται τὸ παρρητικῶ τῆς ψυ-

videtur esse præceptum. Igi-
 tur qui se ipsum norit, pri-
 mum animam suam, deinde
 corpus suum cognoscet. Ne-
 que hoc satis habebit disce-
 re; hominem esse animam
 corpore utentē: verumetiam
 animæ naturam ipsius, tum
 eius vires, ac facultates inda-
 gabit. Sed neque hoc con-
 tentus vno, etiam illud quic-
 quid in nobis est anima præ-
 stantius ac diuinius: quod à
 nullo edocti diuinum nescio
 quid esse suspicamur omnes,
 & in cœlo tanquam in do-
 micilio, collocamus; inuesti-
 gare conabitur. Post hæc vl-
 terius progressus corporis
 principia contemplabitur:
 compositumne sit, an sim-
 plex. tum via, & ratione præ-
 cedens, compagem illius, &
 concetum, affectionem, vim,
 ac cætera denique, quibus ad
 sui conseruationem opus ha-
 bet, inquirat. quinetiam non-
 nullarum artium principia
 scrutabitur, quibus ad tuen-
 dum sese corpus vitur. cui-
 usmodi sunt medicina, agri-
 cultura, & id genus reliquæ.
 Sed nec otiosas illas, ac su-
 peruacaneas penitus ignora-
 re volet. quandoquidem ad
 eam animæ partem, quæ af-
 fectionibus obnoxia est, mul-
 cendam,

cendam, ac deliniendam nõ-
 nulla reperta sunt. Nam affi-
 due in illis esse verebitur; id-
 que turpe esse persuasum ha-
 bebunt, vt quod in istis inest
 molestum ac difficile decli-
 net. Verum vniverse cuius-
 modi tandem illa sint, & ad
 quas animæ partes sint ac-
 commodata, non nesciet. Vide
 autem an non breue dictum
 illud, *Nosce teipsum*; cum
 scientiæ omni, artique præ-
 ceat, tum generales rerum ra-
 tiones contineat. Nimirum
 tam diuina propter illam,
 quæ nobis est insita, diuini-
 tatis particulam; quam mor-
 talia, propter eam, quam for-
 titi sumus, naturam condi-
 tionemque mortalem. Præ-
 ter hæc verò mediij cuiusdam
 inter animalia generis est ho-
 mo: idemque, singillatim si
 spectetur, mortalis: vniverse
 autem consideratus, immor-
 talis est. imo verò vnus, ac
 singularis quilibet ex morta-
 li, & immortalis parte contex-
 tus est.

Iam Dei, quoad licet, simi-
 litudinem exprimere nihil
 aliud esse, quàm illam rerum
 omnium cognitionem asse-
 qui, ad quam hominum na-
 tura potest pertingere; ex eo
 perspicue constabit. Etenim

καὶ ἡμῶν ἔπειτα ἐνοήσεται. πρὸς
 λιπαρήσεται μὲν γὰρ τοῦτοις
 ἀποκνήσθ, ἀγρὸν οἰόμενος ὁ
 ποιοῦτον, ὁ δὲ κοῦν ἐργῶδες ὁ
 αὐτῆς φθῶγων. ὁ δὲ ὄλον, ὁ-
 ποῖα ἀτῆα δοκεῖ, καὶ οἷς ἡ-
 σὺν ἀρμόσθεται τῆς ψυχῆς με-
 ρεσιν, ὁ δὲ ἀνοήσθ. σὸσπει ἡ δὲ
 εἰ μὴ ὁ ἑαυτὸν γὰρ, πᾶ-
 σης μὲν ἔπειτα ἡμῶν, πᾶσθ δὲ
 τῆς ἡγεῖται τε ἀμα, καὶ
 τῆς καθόλου λόγους σὸσεί-
 ληφε. ἔπειτα γὰρ θεῖα ἀφῶ
 τῆς ἐνούσης ἡμῶν θεῖας μεε-
 δος, ἔπειτα θνητῆ ἀφῶ τῆς
 θνητοειδοῦς μοίρας. πρὸς Mendo-
 τῶν οἷς ἐφῆ, ἔπειτα μεταξὺ τῶν
 ζῶν ἐῖ) τὸν ἀνθρώπον. πᾶ-
 μὲν καὶ ἕκαστον θνητὸν, πᾶ-
 πᾶσθ δὲ ἀθάνατον, καὶ μὲν
 τοι, καὶ τὸν ἕνα, καὶ τὸν καὶ.
 ἕκαστον συγκείσεται ἐκ θνη-
 τῆς, καὶ ἀθάνατου μεε-
 δος.

Οτι μὲν τοι καὶ ὁ, πᾶ-
 σθ καὶ δὲ δυνάμιν ὁμοιοῦσθ
 ὁ δὲ ἀλλο πᾶ ἐστὶν, ἡ ὁ πρὸς
 ἐφικτῶν ἀνθρώποις γὰρ σὺν τῶ
 ὄντων πρὸς ποιήσθεται. πρὸς-
 δὲ ὄλον ἐντεῦθεν. οὐ γὰρ ἔπει

for. κ' κ'

των τας αιτίας . είτε αθανά-
των αθανάτοις . είτε θνητών,
ου θνητών, ουδέ θνητών, αι-
τίαι δέ, κ' μόνως αεί, κ' πού-
τοις εισιν αιτία της αειδησίας.
Αλλ' ουτως μὲν ὁ λόγος ἔστι
μείζων.

Οτι δὲ μία τὴν ἑστὶ ἀλή-
θεια, καὶ φιλοσοφία μία . καὶ
ταύτης εισιν ἑρασταί ἑξομπαύ-
τες, ὧν τε ἡ ἀρεμνήδιω μι-
κρῶν παρτέρον . ὧν τε ἐν δίκῃ
νὺν εἶποιμι ἂν τοῦτομα . τοῖς τῶν
Κιτιέως ὁμιλητάς λέγω . οἱ τῶν
πόλεις ἰδόντες ἀποδιδρασκού-
σας τὴν λίσαν ἀκραφνές, ἔκ κα-
ταρῶν τῆς ἐλευθερίας τῶν κυ-
νός . ἐσκέπασαν αὐτὸν, ὡς παρ,
οἶμα, παρὰ πεπλάσμασιν, οἰκο-
νομία, καὶ τῆς χρηματικῆς, ἔκ
τῆς παρὸς τὴν γυναικῶν σιω-
δῶ, καὶ παιδοδυσία . ἴν', οἶ-
μα, ταῖς πόλεσιν αὐτὸν ἐγ-
γύθεν ὀπίστησασι φύλακα . ὅτι
δὲ τὸ, γὰρ τὴν σαυτὸν, κεφά-
λαμον ἔθεντο φιλοσοφίας, οὐ
μόνον ἐξ ὧν κατεβάλλοντο
ἑυγγραμμάτων ἡσπ' αὐτῶν
ταύτου, πειθεῖς αὐ . Ἐί-
περ ἐθέλοις . ἀλλὰ πολὺ

Manca est oratio.

que sunt, omnium causas
complectitur: siue immorta-
lium immortales: siue cadu-
carum minimè mortales, &
caducas, sed sempiternas &
constantes: quæ sunt ipsis ge-
nerationis perpetuæ causæ.
Verùm altior ac sublimior
est ista disputatio.

Quòd autem vnà, ac sin-
gularis sit veritas, vnàq; phi-
losophia; cuius omnes illi
sunt amatores, quorum pau-
lo antè memini; nec non ij,
quorum nomen iure hoc lo-
co memorabitur: Citiensis
Zenonis discipulos intelligo:
qui cùm ciuitates animad-
uerterent meram illam ni-
miàmque canis, hoc est Cy-
nicæ sectæ, libertatem auer-
sari, quibusdam illam inte-
gumentis inuolucrisque te-
xerunt, nimirùm rei dome-
sticæ cura, opum comparan-
darum studio, vxoris contu-
bernio, ac prolis educatione.
Quòd eo animo fecisse vi-
dentur, vt hoc philosophiæ
genus proximè ad ciuitatum
custodiam adhiberēt. Quòd
autem hoc in dicto, *Nosce te*
ipsum, caput summàmq; phi-
losophiæ constituerint, non
solum ex iis commentariis,
quæ de ea re prodiderunt,
potes, si lubet, intelligere: sed

etiam euidentiùs id ipsum ex
philosophiæ sine cognosces.
Nam consentaneè nature vi-
uere finem illi esse dixerunt.
Quem quidem nunquam ille
consequetur, qui quis sit, &
cuiusmodi sit natus ignoret.
Quisquis enim qui sit ne-
sciat, ne illud quidem sciet,
quid se ipsum facere deceat.
Perinde ac qui ferrum igno-
ret, ignorabit insuper vtrum
eo ad secandum vti, an secus
oporteat: tùm quibus rebus
ferrum egeat, vt quod suum
opus est possit efficere. Quod
igitur vna sit philosophia,
quodque omnes, vt vno ver-
bo complectar, ad vnum ali-
quod conspirâtes, vnùmque
cupientes, variis itineribus eò
contendant, satis hæc in præ-
sentia dicta sint. De Cynica
professione consequens est
vt agendum videatur.

Ac si quidem sectæ illius
homines scripta sua serid, nõ
per ludum, & iocum elabo-
rassent, ex illorum nobis au-
thoritate vnumquodque dis-
putandum esset, quod de eo
argumento proponendũ pu-
tarem. E contrario verò, si
quidẽ veteribus consentanea
viderentur, nequaquam falsi
nobis testimonij crimen im-
pingendũ esset. sin minùs, tũ

πλέονα ἀπὸ τῆς τῆς φιλοσο-
φίας τέλους. ὅ γ' ὁμολογου-
μένως ζῆν τῆ φύσιν, τέλος ἐ-
ποίησαντο. οὐδ' οὐχ ὅτι τε
τυχεῖν τ' ἀνοουδιταίς, καὶ ὁ-
ποιος πέφυκεν . ὁ γ' ἀνοου-
δῆς ἔστιν, οὐκ εἴσεται δὴ πω-
θεν ὁ, ἡ παρὰ τὴν ἑαυτῶν παρ-
ήκει . ὡς παρ ὅτι τ' σίδηρον ἀ-
νοουδῆς εἴσεται εἴτε αὐτῶν τέμνην,
εἴτε μὴ, παρῆκει . καὶ ὅπου
δεῖ τῶν σίδηρον, παρὸς τὸ δὴ
νασθαι τὸ ἑαυτῶν παρῆκειν.
ἀλλ' ὅτι μὲν ἡ φιλοσοφία μία
τὴν ἔστι, ἔκ πάντες, ὡς ἔπος εἶ-
πεῖν, ἑνὸς ἕνος ἐφίεμενοι, ὁδοῖς
ὅτι τῶν ἀφ' ὁδοῖς ἦλθον,
ἀπὸ τῆς ἑσθῆτα νὺν εἰπέειν.
ἡσπ' δὲ τῶν Κυνισμῶν σκε-
πῆτον ἔστιν.

Ei μὲν οὖν ἐπεποίητο τοῖς
ἀνδράσι μετὰ ἕνος ἀπουδῆς,
ἀλλὰ μὴ μὲν παιδίας τὰ συγ-
γραμματα, τοῖς ἐξελῶν ἐπὶ
μῆρον ὀπίστησασι ἑκάστα ὧν δὴ
νῆματα παρὸς τῶν παρῆματος ἔξε-
πέειν. τὸ ἐναντίον δὲ εἰ μὲν ἐφαί-
νετο τοῖς παλαιῖς ὁμολογούντα,
μὴ τοῖς ψευδομῆτρων ἡμῶν
ὀπίστησασιν . Ἐἰ δὲ μὴ, τότε

ἔξορῶν αὐτὰ τ' ἀκοῆς· ὡς τὰ
 Αθῆναιοι τὰ ψευδῆ ζῆλα μάλιστα
 τῶ Μηνεῶου. ἐπεὶ δὲ οὐθέν ἐστιν,
 ὡς ἐφ' ἔω, τοῖσ' ἄν τε γὰρ Ἰουλι-
 λούμηναι Διογένοις τραγωδία,
 " Φιλίσου πινός Αἰγινήτου λέγειν)
 εἶ)· ἢ, εἰ Διογένοες δὲ εἶεν, οὐθέν
 ἀποπὸν ἐστὶ τ' ἄφρον παύσιν. ἐπεὶ
 ἔ τῶ πολλοὶ φαίρονται φιλο-
 σοφῶν ποιήσαστες. ἐγγὺς τοῖ Φησι
 ἔ Δημόκριτος ὁρῶν ἀσπυδαζόν-
 τας τοὺς ἀνδρῶν ποιῶν. μὴ δὲ τῶς
 τῶς παιδίας αὐτῶν ἀποβλέπων,
 ὡς τὰ οἱ μαθητῶν πὶ ἀσπυδαζόν
 ἠκιστα ἐρῶντες, πόλιν τῶς ἀσπυ-
 ζόντες βύδαμονι πολλῶν μὴ ἰε-
 ρῶν, πολλῶν ἢ ἀπορρήτων τελε-
 τῶν πλήρη, ἔ μυσίων ἐνδον ἰε-
 ρῶν ἀγῶν ἐν ἀγνοῖς ἰδύοντων
 χερσὶ αὐτῶν τε ἐνεκα πολλὰ κίς
 τούτῃ· λέγω δὲ τ' κατὰ τὴν πᾶ
 εἴσω πᾶντα· πᾶ τῶν τῶν, ἔ βδε-
 λυρῶν, ἢ φαῦλα τ' πόλεως ἀπε-
 ληλέκασιν· λουτρῶν δημόσια, ἢ
 χαμητυπεῖα, ἔ καπηλῶν, καὶ
 πᾶντα ἀπλῶς τὰ τῶν αὐτῶν· εἶτα
 ἀρχιπύργῃ γυμνασίοις, εἴσω ἢ μὴ
 παρῖσιν. ὁ μὴ γὰρ τοῖς τοῖσ' ἐνλυ-
 χῶν, εἶτα τῶν οἰθητῶν εἶ) τ' πόλιν,
 ἀθλιος μὴ ἀποφυγῶν, ἀθλιώτε-

Scr. φιλί-
σαι

ε. ἰερέων

demum ab auribus ea repel-
 lere: vti Athenienses falsas ἐ
 Metroo tabulas eiiciunt. Sed
 quoniam nihil, vti dixi, extat
 eiusmodi. Quæ enim circun-
 feruntur Diogenis Tragœ-
 dia, Philisci cuiusdam Ægi-
 netæ esse dicuntur. Et quam-
 uis Diogenis ipsius sint, nihil
 est absurdi ludere sapien-
 tem. Sanè & Democritum ri-
 sisse ferunt, cùm serid agen-
 tes mortales videret. Ne tu
 igitur ad illorum ludos respi-
 ciens, vt qui studio dignum
 aliquid perdiscere minimè
 curantes splendentem ad vr-
 bem perueniunt, cùm delu-
 bris plurimis, tùm arcanis sa-
 cris, atque innumeris sacer-
 dotibus refertam, qui in ca-
 stis locis casti ipsi, religiosiq;
 habitant, atque huius ipsius
 causâ, vti nimirum quæ intra
 pomæria sunt, pura sint, &
 sancta, superflua, & abomi-
 nâda, sordidâq; omnia sæpius
 ab vrbe summouent, balneas
 publicas, lupanaria, popinas,
 atque id genus alia. tùm qui
 eò accesserint, non vterius
 pergunt, neque vrbem intro-
 eunt. Qui enim in illa inci-
 dens, istud ipsum esse vrbem
 existimet, infelix est, si ab illa
 fugiat; sed infelicior adhuc,
 si in inferiore loco consistat;

eum paululum euehi liceat,
 ac Socratem intueri. Vtar e-
 nim illis ego verbis, quibus
 Alcibiades, Socratem prædi-
 cās. Equidem Cynicam Phi-
 losophiæ sectam assero Sile-
 norum esse simillimam, qui
 in statuariis officinis profic-
 quibus artifices fistulas, ac tu-
 bas attribuunt: quibus apertis,
 simulacra illa Deorum intus
 apparent. Quamobrem ne-
 quid nobis contingat eius-
 modi; vt in quibus ille lu-
 sit, ea pro feriis habeamus.
 (Quanquam est in istis non
 inutile fortasse quippiam, sed
 aliud est Cynica ipsa profes-
 sio, vt paulo post demonstra-
 re conabimur) age opera ipsa
 contemplantes porro gra-
 diamur; perinde ac venatici
 canes, qui sagacissimè odo-
 rantes ferarum vestigia per-
 sequuntur.
 Principio sectæ illius con-
 ditorem, ac principem inue-
 stigare difficile est: etsi non-
 nullis placet authorem fuisse
 Antisthenem, aut Dioge-
 nem. Verùm, quod non in-
 scitè dixisse mihi videtur Oe-
 nomaus, Cynismus, neque
 Antisthenismus est; neque
 Diogenismus. Ac generosio-
 res quidam ex illo canum
 grege dictitant, magni illi

εὐς ἢ κέτω μείνας· ἔξον τῶν
 βαῖτα μικρὸν, ἰδεῖν τ' Σωκράτη
 χησομα γὰρ ἐκείνοις ἐγὼ τοῖς ῥή-
 μασι, οἷς Αλκιβιάδης ἐπαρῶν
 Σωκράτη. φημὶ γὰρ δὴ τ' Κωι-
 κῶ φιλοσοφίαν ὁμοιοτάτῃ εἶ)
 τοῖς Σέλλωσις τούτοις τοῖς ἐν τοῖς
 Ἐρμολυφείοις κατὰ τῶν οἷς· ἔς
 πνας ἐργάζον) οἱ δὴ μισροῖ, σὺ-
 ειγίας ἢ αὐλοῖς ἐχόντας· οἱ ἢ διο-
 ζέντες ἐνδον φαίρονται ἀγῶν-
 ματα ἐργάζοντες τῶν. ὡς αὐτῶν μὴ
 τοῖσ' ἄν τι πᾶντα μὴ, ὅσα ἐπαίξε
 τῶντα ἄντ' ἐσπυδαζέμεν νο-
 μίσαστες· ἐστὶ μὴ γὰρ τὶς ἐκ-
 εἰνοῖς ἐκ ἀχρηστον· ὁ Κωισμός
 δὲ ἐστὶν ἕτερον· ὡς αὐτῶν μὴ
 δεῖξαι πειρασσομα· δὲ τῶν οἷσ' ἄν
 ἐφεξῆς ἀπὸ τῶν ἐργῶν· ὡς τῶν αἰ-
 ζῶν χυβύουσαι κύνες μετὰ τῶν
 πᾶ τῶν.
 Ηγεμόνα μὴ οὐ ραδίον θύρην,
 ἐφ' ὃν ἀνενέγκαι χηρῶν αὐ-
 τῶν· εἰ καὶ ἴνες ὑπολαμβάνουσι.
 Ἀντιθένη τῶν, ἢ Διογένη τῶν
 ἠκεῖν· τῶν γὰρ εἰσὶν Οἰνόμαος
 οἷσ' ἀπόπῃς λέγειν· ὁ Κωισμός
 οὔτε Ἀντιθενισμός ἐστὶ, ἔτε Διο-
 γηνισμός. λέγουσι μὴ γὰρ οἱ ἡμ-
 ναότεροι τ' κωνῶν, ὅτι ἢ ὁ μέγας

τῶν. εἰ γὰρ ἐροῖτό τις τὸ
 φῶν Πλάτωνα, ὁ γὰρ ἴσασιν, ὅτι
 ὅποσα νερόμικτος ἀξίον; οὐκ οἶδα
 ὅτι τὸ πᾶν φησὶ. Ἐλέγχε δὲ
 ἐν Αλκιβιάδῃ. δὲ οὐκ οἶδα μὲν
 τῆς φροσύνης ἡμῶν, ὡς δαμῶνιε
 Πλάτων, καὶ θεῶν ἐκγόνη. ἵνα
 ἔσπον γρηγορῶς τὰς τῶν πολλῶν
 ἀφαιρέσας δόξας. ταῦτα τε ἐρεῖ,
 καὶ ἐπὶ τοῖς τοῦτοῖς ὄλον ἡμῶν
 ὀπιτᾶξξ διαρρήδω ἀναγνώσασθαι
 τὸ Κρίτων ἀλόγων. οὐ φαί-
 νεται πρᾶξων Σωκράτης μη-
 δὲν φροσύνην ἡμᾶς τῶν τοιού-
 των. φησὶ γὰρ. ἀλλὰ τί ἡμῶν, ὡς
 μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν
 πολλῶν δόξης μέλη; εἴτα ἡμεῖς
 πύτων ὑπεριδόντες, ἀποτειχίζον
 ἀπλάως ἕτωσὶ, καὶ ἀποσπᾶν ἀν-
 θρας ἀλλήλων ἐτέλομεν. ὅς οἱ τὸ
 ἀληθείας σεσηγᾶσθαι ἔρωσ, ἢ τε τὸ
 δόξης ὑπεροψία, καὶ ἢ τοῖς τῶν
 λαῶν τῆς ἀρετῆς ἐξυμνοῖα; εἰ οὖν
 Πλάτωνι μὴ ἐδόξε, καὶ εἴθε τὸ λό-
 γων αὐτῶν ἐργάζεσθαι. Διογῆς δὲ
 ἀπόρησ τὰ ἔργα, εἴθε τῆς ἀξίον
 ἔστιν ἐφ' ὑμῶν ἀκούειν κακῶς; ὅρα
 δὲ μὴ καὶ τῆς αὐτῶν πᾶν κρητῶν
 ἔστιν. ἐπεὶ καὶ Πλάτων ὀξομνύμε-
 νος φαίνεται τὰ ἐυχρησμάτα.

ambo consequi studuerunt;
 si quis sapientem Platonem
 interrogaret; Quanti tu di-
 ctum illud; Nosce teipsum, fa-
 ciendum existimas? quanti-
 uis, opinor, respondeat. Hoc
 enim in Alcibiade testatus
 est. Perge verò, diuine Pla-
 to, & à Diis orre; dic nobis
 quomodo erga vulgi opinio-
 nes affici nos oporteat. Ad
 hæc eadem ille repetet, ac to-
 tum præterea Critonis Dia-
 logum legere nos apertè iu-
 bebbit; vbi nihil vt ista cure-
 mus Socrates hortari vide-
 tur. Sic enim loquitur. *Ve-
 rum quid ita nos, ó bone Crito!
 vulgi opinio commouet? Quæ
 cum ita sint; tamen his con-
 temptis, absolutè adeo viros
 illos à se inuicem interclude-
 re, ac separare contendimus;*
 quos & idem veritatis amor,
 & gloriæ contemptus, & in
 perfequenda virtute incre-
 dibilis quædam studiorum
 concordia sociavit? An si
 Platoni visum est, illa omnia
 etiam oratione præ se ferre,
 quæ diximus; Diogenes ve-
 rò actione sola contentus
 est; propterea malè iste apud
 nos audiet? Vide ne hoc po-
 sterius longè antecellas alte-
 ri. Siquidem Plato libros sibi
 omnes abiudicare videtur.

Neque enim opus vllum
 Platonis est, eritque pro-
 prium: quæ verò circunfe-
 runtur, ea sunt Socratis viri
 fortis, ac præclari. Quam-
 obrem cur non ex Diogenis
 factis Cynicam sectam, cu-
 iusmodi sit, intuemur? Ac
 cum humani corporis partes
 istiusmodi sint, vtputa oculi,
 pedes, manus; cætera acces-
 sionis loco sint; capilli, vn-
 gues, fordes, & alia id genus
 excrementa: sine quibus cor-
 pus hominis consistere ne-
 quit: nonne ridiculum est,
 partes istas corporis arbitra-
 ri, vngues, capillos, aut for-
 des, excrementaque fœtida;
 non autem excellentes illas,
 atque potiores: cuiusmodi
 sunt inprimis domicilia sen-
 sium, eaque præsertim, quæ
 ad intelligentiam magis con-
 ducunt; velut oculi, & au-
 res? His eaim ad prudentiam
 comparandam administris v-
 timur: siue istud sic tanquam
 defossâ in anima contingat;
 vt celerius repurgata ipso
 quasi principio, & immobili
 prudentiæ vi * * * * siue,
 quod quibusdam placet, per
 certos veluti tubos, & ca-
 nales ab anima deriuentur.
 Nam singulas, vt ferunt,
 sensuum perceptiones colli-

οὐ γὰρ ἔστι Πλάτωνος ἐυ-
 χρησμά οὐθέν, οὐτ' ἔστι. τὰ δὲ
 νῦν φερόμενά ἔστι Σωκράτους
 ἀνδρὸς καλοῦ, καὶ ἡμεῶν. ἢ οὐκ οἶδα
 ἡμεῖς οὐκ οἶδα τῶν ἔργων τῶν Διο-
 γῆος σκοποῦμεν αὐτὸν τὸ Κωι-
 σμῶν, ὅς τις ἔστιν; οὐκοῦν ἐπει-
 δὴ ἔμαθος μέρη μὲν ἔστιν, οἷον
 ὀφθαλμοὶ, πόδες, χεῖρες. ἢ ἄλλο δὲ
 λέγει ὅτι σιμωβάνει, τείχεα,
 ὄνυχες, ῥύπος, τοιούτων ἀειτῶ-
 μάτων ἡμῶν, ὡν ἀνὸν σῶμα ἀ-
 δεφῶπιον ἀμῆχανον εἶ. πό-
 τερον οὐ γελοῖός ἔστι μέρη νομί-
 στας ὄνυχας, ἢ τείχεα, ἢ ῥύπον,
 ἔτι δὲ δυσάδη τῶν ἀειτῶμα-
 των. ἀλλ' οὐτὰ ἡμιώματα, καὶ
 ἀσπυδαῖα. ἀσπυτον μὲν τὰ ἀ-
 σπυθῆα, καὶ πύτων αὐτῶν ἀπᾶ-
 στωσέως ἡμῶν ἔστι μᾶλλον ἀ-
 πᾶ. οἷον ὀφθαλμοὶ, ἀκούας; ὁ-
 πουργεῖ γὰρ ταῦτα τοῖς φροσύ-
 νῃν εἴτε ἢ ἐν κατωρρωγμένη τῇ
 ψυχῇ. ὡς ἀνὸν καθαρθῆσα,
 δυνάμει τῇ γε ὡς ἀρχῇ, καὶ ἀκ-
 νῆτω τῶ φροσύνην δυνάμει. εἴτε,
 ὡς ἀπὸ ἕνας οἰόνται, κατὰ ἀπὸ δι-
 ὀχετῶν τοιούτων εἰσφερούσης
 τῆς ψυχῆς, συλλέγουσα γὰρ,
 φησὶ, τὰ καὶ μέρος ἀσπυθῆα,
 Y y ij

f. φαντασία

f. ἄλλα δὲ

f. ἐκκατωρρωγ.

for. υπημ

for. η

for. ουδ

κὺ σωέχουσα τῆ " Φήμη, ἡμῶν
τῶν ὀπισημῶν. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ ἴ
τοῖσιν " ἢ ὀδόν, ἢ τέλφον ἐμπο-
διζόμενον ὑπὲρ ἀγῶν πολλῶν, ἔ
ποικίλων, ὃ τ' ἐκτός ποιήται τ'
ἀντίληψιν, " ὅθεν διωατόν, οἰ-
μα, ἡμέας τ' ἀποθηρῶ ἀντίλη-
ψιν. ἀλλ' ἔπος μὲν ὁ λόγος οὐ
τοῖς νῦν παρορῆσει.

Διότι ἐπιδρακτέον ὅτι τὰ
μέρη τ' φιλοσοφίας τ' κωμικῆς.
φαίνονται μὲν δὴ κὺ ἔτοι διμερῆ τ'
φιλοσοφίαν νομίσαντες. ὡς παρ' ὁ
Αριστοτέλης, κὺ Πλάτων. θεωρη-
ματικῶ τε, κὺ πρακτικῶ. αὐ-
τῶ σιωέντες δηλονότι κὺ νοήσαν-
τες, ὡς οἰκεῖόν ἐστιν ἀνθρώπος φύ-
σι, παρ' ἑξῆς, κὺ ὀπισημῶν. " εἰ τ' τ'
φυσικῆς παρὸς τ' θεωρίαν. ἔξέ-
κλιναν, ἔδεν τῶ παρὸς τ' λόγον.
ἐπεὶ ἔ Σωκράτης, ἔ πλείονες
ἀγῶι, θεωρία μὲ φαίνονται χρη-
σαμένοι πολλῆ. αὐτῆ δὲ, ἔκ ἀγ-
λου χάριν, ἀλλὰ τ' παρ' ἑξῆς.
ἐπεὶ κὺ τὸ ἑαυτὸν γινῶναι τῶ ἐνό-
μισαν, ὅ μαθῶν ἀκριβῶς τί μὲ
ἀποδοτέον ψυχῆ, τί δὲ ὄματι
ἀπέδοσαν τε εἰκότως ἢ γερμονία
μὲν τῆ ψυχῆ, ἔπαρεσίαν δὲ τ'
ὄματι. φαίνονται δὴ οὖν ἔρε-

f. εἰ δὲ τ' ου-
σις θεω-
είας

gens, memoriâque comple-
ctens disciplinas parit. Ego
verò, nisi quid eiusmodi
mancum, absolutumve sit,
ab aliis & multis, & variis
impeditum, quod externas
res sentiat, nullam istius-
modi perceptionem esse pos-
se iudico. Sed hæc alterius
est loci, institutique dispu-
tatio.

Redeo igitur ad Cynicæ
Philosophiæ partes. Etenim
illi Philosophiam in duas
partes distribuunt; vti Ari-
stoteles, & Plato: nempe in
θεωρητικῶν, & πρακτικῶν. In
quo rectè illud animaduer-
tisse videntur; hominem na-
tura ad actionem, & scien-
tiam esse cōparatum. Quod
autem à naturæ contempla-
tione defciuerint, nihil ad
rem pertinet. Quippe So-
crates, & complures alij con-
templatione quidem mul-
tūm vsi sunt; sed quam non
alium ad finem, quàm ad
actionem, referret. Quando-
quidem illud, *scipsum nosse*,
nihil esse putarunt aliud, nisi
id accuratè perdiscere; quid
animæ sit; quidve corpori
tribuendum. Itaque meritò
principatum animæ, famula-
tum corpori dederunt. At-
que iccirco studium in vir-

tutis incubuerunt; tempe-
rantia, modestia, libertatis;
ab omni prorsus inuidia, ti-
miditate, ac superstitione va-
cui. Sed nos de illis longè
diuersa cogitamus: neque
aliud ipsos nisi ludere, & de
carissimis quibusque velut
alea periclitari credimus,
quòd corpus suum adeo de-
spiciant; vt Socrates loqui-
tur: præclare istud vsurpans;
philosophiam meditationem
esse mortis. Cui cùm illi quo-
tidie re ipsa studeant, non eo
nobis admiratione ac prædi-
catione digniores videntur;
sed infelices potiùs, planè-
que stulti; quòd gloriolæ, vt
interpretaris, causa tantos
sibi labores indixerint. Et si
quæ tandem illis ab aliis tri-
buta laus est, quòd crudis
carnibus vescerentur? Nam
ne tu ipse quidem factum
laudas. Cùm tu igitur, qui
detritum eius hominis pal-
lium, & præmissam comam
imitere: quemadmodum pi-
cturæ virorum habitus expri-
munt: nihilominus eiusdem
facinus istud admiratione ac
prædicatione dignum esse
non iudicas; quomodo id in
vulgus credis commendari
potuisse? Fac tamen ab vno,
alteròve fuisse laudatum, at

τῶ ὀπιτηδύσαντες, ἐγκρα-
τεῖαν, ἀτυφίαν, ἐλευθερίαν.
ἔξω ἡμῶν ποτὸς φθόνου,
ἀγῶν, ἀφιστάμενίας. ἀλλ'
οὐχ ἡμεῖς αὐτὰ ἔπαρ' " εἰ-
τῶ ἀφανοῦμεθα. παύειν δὲ
ἀδύς, κὺ κωλύειν παρὸς τοῖς
φιλοσοφίαις ἔπαρ' ἀπολαύμεν,
οὕτως ἔπαρ' ἰδόντας τῶ ὄμα-
τος, ὡς ὁ Σωκράτης ἔφη. λέ-
γων ὀρθῶς μελέτῃ τῆ ἴα-
νάτου τῶ φιλοσοφίαν. τῶ
ὄματι κὺ ἐκείτῃ ἡμέραν
ὀπιτηδύσαντες, οὐ ζηλωτοῖ
μᾶλλον ἡμῖν. ἀθλοὶ δὲ πινες,
κὺ πάντεως ἀρότοι δοκῶ-
σιν, αἰτ' ὄλου δὴ τοῖς πόντοις ὑ-
πέμειναν τούτοις, ὡς αὐτὸς εἶ-
πας, κενοδύξιας ἐνεκα. κὺ τοι
πῶς ἔπαρ' τῶ ἀγῶν ἐσηνοῦσιν
" ὡς μὴ παροσφροσύνηοι ὄμα-
τια; κὺ τοι ὅθεν αὐτὸς ἐπαμ-
νέτης εἶ. τ' γοῦν τοιούτου πεί-
βωνα, κὺ τῶ κέρμει, ὡς παρ'
αἰ γραφαὶ τῶ ἀνδρῶν, ἀπο-
μιμούμενος, εἶθ' ὁ μὴδὲ αὐ-
τὸς ἀξιαγάστον ἔπαρ' ἀπολαύ-
νεις, τῶ διδοκίμειν οἶσι πα-
ρ' τῶ πλήθῃ; κὺ εἶς μὲν,
ἢ δύο ἐσηνοῖ τότε. πλὴν

f. αὐτῶν

for. ἀμα

γυνῶ ἢ δέκα μυριάδες ὑ-
 πὸ τῆς ναυτίας, καὶ βδελυ-
 είας διεγράφησαν τὸν σῶμα-
 χον, καὶ ἀπόστοι γελῶνασιν,
 ἀχρεῖς αὐτοὶ οἱ θεράποντες ἀν-
 ἔλαβον ὀσμῆς, καὶ μύρις,
 καὶ πέμματα. οὕτως ὁ κλεινὸς
 ἦρωσ ἔργω κατεπλήξατο γε-
 λῶσι μὲν αὐθεθοῖσι τοῦ-
 τοῖς,

Οἷοι νὺν βροτοὶ εἰσιν·
 οὐκ ἀγνοεῖ δὲ, νῆ τοῖς θεοῖς,
 εἴ τις αὐτὸ καὶ τὴν Διογέ-
 νοις ἐξηγήσατο σιωπῶν. ὁ δὲ
 γὰρ ὁ Σωκράτης ἔφη αὐτῶ
 φησιν, ὅτι ὁ θεὸς νομίζων λα-
 τρεῖαν ἐκτελεῖν ἐν τῷ τ' ἰδο-
 ῦντα χρησμον ἔφη αὐτῶ καὶ
 πάντα σκοπὸν ἐξετάζειν, τ'
 ἐλεγκτικὸν ἢ ἀπέπειτο βίον τῶ-
 το καὶ Διογῆνης, οἶμα, σιωπῆ-
 δὼς ἑαυτῶ πύλοχρητον οὐραν
 τὴν φιλοσοφίαν, ἔργους ἕτερο
 δεῖν ἐξελέγχετο πάντα, καὶ μὴ
 δεῖξαισ ἀλλων, τυχὸν μὲν ὀμη-
 ρεῖσι, τυχὸν δὲ ψευδέσι πορ-
 πεπονθήναι. οὐκ οὐδὲ εἴ π
 Πυθαγόρας ἔφη, οὐδὲ εἴ τις
 ἄλλος τῶ Πυθαγόρα πῶδα-
 πλήσιος, ἀξιοπίστως ἐδοκεῖ τῶ

centum, opinor, millibus hoc
 spectaculi genus stomachum
 funditus evertit; cibum ut
 capere nullo modo possent,
 donec eos famuli odorum
 fragrantia, & unguentis, ac
 placentulis recreassent. Ita
 præstantissimus heros ingen-
 tem facto illo stuporem attu-
 lit. quod factum etsi ridicu-
 lum eiusmodi videatur ho-
 minibus;

Quale genus mortale modo est.
 non ignobile est, neque con-
 temnendum tamen, si quis ex
 Diogenis sapientia illud in-
 terpreteretur. Quod enim de
 seipso dicebat Socrates; Deo
 se ministerij quoddam genus
 præstare cupientem, quate-
 nus editum de se Apollinis
 responsum omni occasione
 præ se ferendo comprobaret;
 contētiosum & pugna vitam
 genus illud instituisse; idem
 & Diogenes, opinor, sentiens,
 ac sibi mandatam ab oraculo
 Philosophiam intelligens, re-
 ipia factisque probanda, ac
 periclitanda putavit omnia;
 non alienis inherendum opi-
 nionibus, forsitan veris, for-
 tassit etiam & falsis. Neque
 verò si quid aut Pythagoras
 dixisset; aut alius quispiam
 Pythagoræ similis, idoneum
 hunc, cui crederet, iudicabat

Diogenes. Deum enim Phi-
 losophiæ sibi authorem præ-
 ferebat; mortalium verò ne-
 minem. Quid hoc, inquires,
 ad esum polypi? Hoc iam
 igitur explicandum.

Vesci carnibus, quidam
 hominum naturæ consenta-
 neum arbitrantur: alij com-
 mittendum id homini esse
 non putant: deque ea re va-
 rij sermones vltro citroque
 iactantur. Quod si tu sedulo
 in eius rei inquisitionem in-
 cumbere volueris, ingens ti-
 bi librorum de ea quæstione
 scriptorum numerus occur-
 ret. Hos itaque coarguendos
 esse Diogenes credidit. Qua-
 re ita apud se statuit: si quis
 carnibus absque vlllo appa-
 ratu vescens, cæterarum more
 bestiarum, quibus hoc à na-
 tura tributum est; sine aliquo
 suo damno, ac molestia; imò
 verò cum corporis sui com-
 modo id posset, planè cibi
 genus istud naturæ consen-
 taneum habendum. sin ali-
 quod ex eo caperetur incom-
 modum; nequaquam homi-
 ne dignum esse factum; sed
 ab eo prorsus abstinendum.
 Hæc prima rei gestæ ratio
 reddi fortasse violentiùs ar-
 cessita potest. Altera Cynice
 professioni cōgrua magis af-

Διογῆς. τ' γὰρ θεὸν, αὐθεθοῖων
 ὁ δὲνα τ' φιλοσοφίας θεοῦ Deest δὲ
 γὼν ἐπεποιήτο ἢ δῆτα τῶτο, ἔργου,
 πορὸς τ' τῶ πολυποδὸς ἐδωδῶ;
 ἐγὼ τοι φερέσω.

Τὴν ἀρκοφαγίαν οἱ μὲν αὐ-
 θεθοῖσι ἰσολαμβάνουσι καὶ
 φύσιν· οἱ δὲ ἠκιστα τῶτο ἐργά-
 ζεσθαι πορρῆκειν αὐθεθοῖω,
 ἀφαινοοῦνται· καὶ πολλὸς ὁ πορρῆ-
 τούτου δείκνυται λόγος. ἐθέλοντι
 οὐκ τοι μὴ ραθυμεῖν, ἐσμοῖ-
 πορρῆ τῶ τοῖουτου βίβλων φα-
 νήσονται. τούτοις Διογῆνης ἐξε-
 λέγχετο ἕτερο δεῖν. διενονθῆ γορρῆ
 ὡς εἰ μὲν ἀπορρῆματεύτως ἐ-
 αθῶν τις ἀρκοῦσ· ὡς πορρῆ οἶμα τ'
 ἀθῶν ἕκαστον θηρίων, οἷσ τῶτο ἐ-
 νήμην ἢ φύσιν· ἀβραβῶσ αὐτῶ,
 καὶ ἀνεπαρρῶσ, μάλλον δὲ καὶ μῶ-
 τ' τῶ ὄματος ἀφελείας ἐργά-
 ζοῖτο, καὶ φύσιν ἐπὶ πάντως τὴν
 ἀρκοφαγίαν ἰσοελαβεν. εἰ δὲ
 τις ἐντεῦθεν γῶοιτο βραβῶν· ὅχε
 τῶτο αὐθεθοῖου ὁ ἔργον ἴσως
 ἐνόμισεν· ἀλλ' ἀφεκτέον ἐπὶ καὶ
 κερῶτος αὐτῶ. εἰς μὲν οὐκ αὐ εἶη
 τοῖουτου ἰσοτῶ πορρῆματος
 ἴσως βιασῶτερος λόγος. ἔτερος
 δὲ οἰκειότερος τῶ Κωισμῶ-

εί παρ' τῶν τέλει αὐτῶν παρ' ἑ-
 ρον ἐπιφάσκειν διέλθοιμι. ἀ-
 πάθει γὰρ ποιούμεται τὸ τέλος.
 τῆς δὲ ἰσότητος τῆς θεῶν ἡμέρας.
 ἀθανάτοισιν οὖν ἴσως αὐτῶν
 Διογῆνης ἐν μὲν τοῖς ἀλλοῖς ἀ-
 πασι ἀπαροῖς. ὑπὸ δὲ τῆς τοι-
 αύτης ἐδωδῆς μόνον δραπτο-
 ρίου, καὶ ναυπλοῦτος, καὶ δόξη κε-
 νῆ μόνον, ἢ λόγῳ δεδουλωμένου.
 ἄρκεσ γὰρ εἰσὶν ὅσων ἦσαν, καὶ ἂν
 μυριάσις αὐτῶν ἐφήση, καὶ ἂν ὑ-
 ποπέμματα μυρίοις ἕως αὐτῶν
 καρυκεύση. Ἐ τούτης αὐτὸν ἀ-
 φελέσθαι, καὶ κατὰ σῆσιν πόνυτα-
 πασιν ἕξασθαι τῆς δόξιας ὡς ἡδη
 χεῖναι. δόξια γὰρ ἔστιν, ὅτι ἰ-
 σότης, ὅτι γὰρ τοιοῦτο. ἐπεὶ παρ' ἡ
 Θεοσφορὰ Δημητῆος εἰς ἄρκεσ
 ἐψημένων ἀποτόμετα, τῶν ἄρκεσ
 οὐχὶ καὶ ἀπλῶς αὐτῶν παρ' ἑ-
 ρόμετα, φράσσειν ἡμῖν. ἢ γὰρ ἐχέ-
 ῖτερον εἰπεῖν, ἢ ἐπὶ οὕτω νεό-
 μισαί, καὶ οὕτω σιωπῆσμετα. οὐ
 γὰρ δὴ παρ' ἡ μὲν ἐψηθῆναι, βδε-
 λυρὰ πέφυκεν. ἐψηθῆναι δὲ γέ-
 γονεν αὐτῶν ἀγρότερον. ἢ δὴτα
 ἐχέω παρ' ἡμῖν, τῶν [γὰρ] ὡς
 θεοῦ παρ' ἡμῖν, κατὰ σῆσιν φρα-
 τηροῦ, πᾶσι μὲν ἕξεσθαι τὸ νό-

feretur; si prius de eiusdem
 sine clarius aliquid, apertius-
 que proponam. Est autem il-
 le status animi commotionis
 omnis expers, quam ἀπίθειαν
 vocant: quod perinde est, ac
 Deum fieri. Quocirca Dio-
 genes, cum se forsitan cæte-
 ris ex rebus moueri nihil; hoc
 verò cibi genere perterrefie-
 ri, & ad nauseam concitari,
 adeoque inani potius opinio-
 ne duci, quàm ratione senti-
 ret. (Nam carnes nihilomi-
 nus sunt, quamuis millies eas
 coxeris; aut intritis, ac scita-
 mentis mille condieris) ab
 hoc se metu, & ignauia peni-
 tus eximere, immunemque
 facere decreuit. Quod enim
 inanis iste sit terror, ex eo
 conici potest. Nam qui co-
 ctarum carnium vsum vel
 Cerealibus frugibus antepo-
 nimus, dic nobis obsecro, cur
 non eas simpliciter adhibe-
 mus? Nec enim aliud caussa-
 ri potes; nisi quòd ita vulgo
 institutum est, itaque cōsue-
 uimus? Quippe non, ante-
 quam coctæ sint, abominan-
 dæ; vbi verò coctæ sunt, pu-
 riores esse, quàm antea erant,
 incipiunt. Quid hinc ergo fa-
 ceret ille à Deo tanquam ab
 Imperatore constitutus, vt
 institutis ac ritibus expugna-

tis

tis omnibus, de rebus ipsis ex
 sola ratione, ac veritate iudi-
 carer? An se opinione ista
 perturbari sineret, atque ita
 statueret, carnem coctam,
 puram, & ad cibum idoneam
 esse; eandem verò, priusquam
 ab igne percocta sit, foedam
 ac detestandam esse? Adeone
 verò memoriâ constas? Adeo
 probus es, vt, qui Diogeni,
 homini, vt opinio tua fert,
 vano: vt autem interpretor,
 Pythij Apollinis studiosissi-
 mo famulo, & administro,
 Polypi esum probro vertas,
 infinita ipse falfamenta de-
 uoraueris;
*Pisces, ac volucres; quidquid
 tua dextera naeta est:*
 cum videlicet Ægyptius sis,
 non è Sacerdotum genere;
 sed ex eo, quod promiscuè
 vescitur; cuique edere om-
 nia licet, tanquam olera her-
 barum? Agnoscis, opinor, Ga-
 lilæorum verba. Iam, quod
 ego pene præterieram, mor-
 tales omnes, non solum qui
 in maritimis habitant; sed
 etiam qui procul à mari de-
 gunt, echinos, & ostrea, cæ-
 teraque id genus ne igni qui-
 dem admota sorbent. Quæ
 cum ita sint, tamen & istos
 beatos iudicabis; & infelicē,
 ac detestandum putabis esse

μισμα. λόγῳ ὅτι καὶ ἀληθεία κρίναι
 τὰ παρ' ἡμῶν; ὡς εἰδέναι αὐτὸν
 ὑπὸ τούτης τῆς δόξης ἐνοχλοῦ-
 ρον, ὡς νομίζω ὅτι κρέας μὲν
 ἔστιν ἐψηθῆναι ἀγόν, ἔδωδιμον,
 μὴ κατεργασθῆναι δὲ ὑπὸ τῆς πυ-
 ρῆς, μυσσῶν ἴσως, καὶ βδελυρῶν;
 ἔτιως εἰ μνήμων; ἔτιως εἰ σπου-
 δαῖος, ὡς ὁ τῆς ὀνηδίζων τῶν κε-
 νοδόξων, κατὰ σῆσιν, Διογῆνης,
 κατ' ἐμὲ δὲ, τῶν σπουδαγοτάτων
 θεράπων, καὶ ὑπηρετῆ τῆς Πυθίου,
 τῆς τῆς πολυπόδος ἐδωδῆς κατεδή-
 δοκας μυρίοις τείχεσιν ἰσότης,
 Οριθῆσ τε, Φίλας ἢ ὅτι χεῖ-
 ρας ἴκοιτο.
 Αἰγύπτιος τε ὢν, οὐ τῶν ἱερέων.
 ἀλλὰ τῶν παμφάγων. οἷς πάν-
 τα ἐσθίειν νόμος, ὡς λέγειν
 χόρτου; γουεῖς, οἶμα, τῶν
 Γαλιλαίων τῶν ῥήματα. με-
 κρόν με πῆλθεν εἰπεῖν, ὅτι
 καὶ πᾶσι ἀνθρώποις πλη-
 σίον οἰκιστῆς θαλάττης. ἢ δὴ
 δὲ ἕνες, ἔ τῶν πῆρρω, ὅσων
 θερμῆσαντες, κατὰ ῥοφουσίαν ἐ-
 χίνοις, ὅσων, καὶ πᾶσι ἀ-
 πλῶς τὰ τῶν αὐτῶν. εἶτα ἐκεί-
 νοις μὲν ὑπολαμβάνεις ζήλω-
 τῶν. ἀθλιον δὲ ἔ βδελυρῶν ἡγή-
 τῶν.

Z. 70

Διογῆν· καὶ ἐκ ἐνοφείας, ὡς εἶπεν
 μάλλον ταῦτα ἐκείνων ἔστι φερ-
 ρία· πλὴν ἴσως ταῦτα ἐκείνων
 διαφέρειν, ὥς τὰ μὲν εἶναι μαλ-
 θακῆ, τὰ δὲ σκληρότερα. αἰμα-
 μος γὰρ ἔστι καὶ πολύποιος, ὡς ὁ
 σκῆνα· ἐμψυχα δὲ ἔστι καὶ τὸ
 φρακιδέρμα, καὶ τὸ ἔστι τῶν.
 ἠδέεται οὖν καὶ λυπείται· ὁ δὲ ἐμ-
 ψυχῶν μάλιστα ἔστιν ἴδιον. ἐνο-
 χλείται δὲ μηδὲν ἡμαῶς ἢ Πλα-
 τωναίῃ τῆμι δόξα, ἐμψυχα
 ἔστω λαμβάνουσα ἔτι φυτά.
 ἀλλ' ὅτι μὲν ἔχει χαλεπόν, εἰδὲ πα-
 ράφορον, εἰδὲ ἀσύνητες· οὐκ ἔστι
 ἡμῶν εἰργάσατο Διογῆν· εἰ
 μὴ ὡς σκληρότερον, καὶ μαλακω-
 τέρον, ἢ δὲ τὴν τε λαμμοῦ, καὶ ἀνδία
 (ἢ τοιαῦτα πρὸς ἕξτάλοι· ἀπόδη-
 λον οἶμα· τοῖς ὁπωσδήποτε ἐπεσθαι
 λόγῳ διωαμῶν. ἐκ ἀφ' αὐτῶν
 ὡμοφαγίαν βδελύσθετε οἱ τὰ
 ὡς ἀπλήσια δρῶντες, ἐκ ὅτι τὸ
 ἀνάμικτον μόνον ζῶον, ἀλλὰ καὶ ὅτι
 τὸ αἶμα ἐχόντων. καὶ τούτω ἴσως
 διαφέρετε πρὸς σκῆνον, ὅτι ὁ
 μὲν ἀπλῶς ταῦτα καὶ κατὰ φύσιν
 ὡς ἡδὴ χελῶναι παρσφύραται·
 ἡσὶ δὲ ὑμεῖς, ἔτι πολλοῖς ἀλλοῖς
 εἰργάσατε, ἢ δὲ τῆς ἐνεῖα, πλὴν

Diogenem : nec illud cogi-
 tabis, non minus hæc, quam
 illa, carnem esse; uno hoc
 forassis excepto discrimine,
 quod hæc mollia sint, illa du-
 riora. Sanè & sanguinis ex-
 pers est Polypus, velut illa,
 quæ dixi; & testacea, perinde
 ut Polypus, animata sunt. I-
 taque gaudium ac dolorem
 sentiunt, quod animatorum
 maximè proprium est. Nolo
 mihi Platonis modò dogma
 quifquam obiiciat, qui etiam
 stirpes ipsas animatas esse de-
 fendit. Quamobrem nihil ab
 egregio illo Diogene mole-
 stum adeo, vel nefarium, vel
 nostris moribus insolens esse
 commissum, perspicuè pro-
 batum iis esse confido, qui
 utcunque ratione se duci pa-
 tiantur; nisi quis talia duri-
 tie, ac mollitie; gulæ item vo-
 luptate, ac molestia diiudica-
 re voluerit. Non igitur cru-
 darum carniū esum abo-
 minamini, qui eadem non
 solum in exanguibus, sed et-
 iam in sanguine præditis a-
 nimantibus admittitis. Hoc
 vnum forte inter vos & illum
 interest; quod iste simplici-
 ter, & ut à natura data sunt,
 utendum illis censuit; vos
 sale prius, ac multis aliis vo-
 luptatis irritamentis ita con-

ditis, ut naturæ ipsi vim adfe-
 ratis. Sed de his hæc hactenus.
 Est igitur Cynicæ sectæ i-
 dem, qui & vniuersæ Philo-
 sophiæ, finis beatitudo. Ea
 verò consistit in hoc, ut se-
 cundum naturam, non ex
 multorum opinione viuamus.
 Nam & stirpes tum rectè se
 habent, nec minus animalia,
 cum horum quodlibet finem
 illum, quem ipsis natura præ-
 fixit, sine vilo impedimento
 consequitur. Quin & Diis
 ipsis hincdemum felicitatis est
 modus, ut ita sese habeant,
 quemadmodum habere se ex
 natura sua debent. Quare
 nec hominibus alibi, velut in
 aliqua latebra delitescens, est
 inquirenda felicitas. Igitur
 nec aquila, neque platanus,
 neque aliud omnino ex ani-
 malium, aut stirpium genere
 aureas sibi pennas, vel folia
 vendicare studet; non argen-
 teis pullulare germinibus;
 non calcaria denique ferrea,
 stimulosque ferreos, vel po-
 tius adamantinos affectat. sed
 ea ipsa, quibus initio à natu-
 ra sunt ornata, si firma & va-
 lentia, & ad celeritatem sibi,
 aut ad tutelam, atque pu-
 gnam idonea suppetant; tum
 se optimo in statu, & habitu-
 dine versari putent. Quam

φύσιν ὅπως βιάσασθε. ἔτι τῶν
 μὲν ὅτι ἑσσοῦτον ἀπόχρη.
 Τῆς Κυνικῆς δὲ φιλοσοφίας
 σκοπὸς μὲν ἔστι, καὶ τέλος, ὡς ὁ
 δὲ ἔτι πάσης φιλοσοφίας, ὅτι δι-
 δακμονῆν. ὅτι δὲ διδακμονῆν, ἐν ᾧ
 ζῆν κατὰ φύσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὰ
 ἢ πολλῶν δόξας. ἐπεὶ ἔτι τοῖς φυ-
 τοῖς δι' ὡς ἔστιν συμβαίνει, καὶ μὲν
 τοῖς καὶ ζῶοις πᾶσιν, ὅταν τῶν κατὰ
 φύσιν ἐκαστοῖν ἀρετῶν πεδίως τυγ-
 χῶν τέλει, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς θεοῖς
 τῶν ἔστι διδακμονίας ὅρος, ὅτι ἔ-
 χῶν αὐτοῖς ὡς ὁ πεφύκασι, ἔτι
 ἑαυτῶν εἶναι. ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποῖς ἔχει ἑτέρωθεν που ἢ διδακ-
 μονίαν ἀποκεκρυμμένῳ ὡς ἔ-
 χῶν πολυπραγμονῆν. εἰδὲ ἀε-
 τὸς, εἰδὲ πλάττωμος, εἰδὲ ἀλλ' ὅτι
 ἢ ὄντων ζῶων, ἢ φύτων, χρυσῶ
 ὡς ἐργάζεται πρὸς καὶ φύλλα·
 ὅτι ὅπως εἰργασίαι ἔξῃ τοῖς
 βλαστοῖς, ἢ τὰ πλῆκτρα, ἔτι κέν-
 τρα σιδηρῶ, μᾶλλον δὲ ἀδα-
 μαντῖνα· ἀλλ' οἷς αὐτὰ ἔξῃ εἰ-
 ρῶμαλέα, καὶ πρὸς τὰς αὐτοῖς,
 ἢ πρὸς ἀλλήλων ὑπερβούντα πρὸς-
 γῶντος, μάλιστα αὖθις ὡς ἔστι
 νομίμοι, καὶ διδιδασθαι. πῶς

οὐκ ἔμοιρον, εἴ τις ἀνθρώπος γε-
 γονῶς, ἔξω πού τι δὴ δαμονίαν
 ἀειεργάσιον, πλούσιον, καὶ γένος,
 καὶ φίλων δυνάμιν, ἔπειτα ἀ-
 πλῶς τὰ τοιαῦτα τῶ πᾶσι ἀ-
 ξία νομίζων· εἴ μὲν οὐκ ἡμῖν ἡ φύ-
 σις, ὡς ἄρ' τοῖς ζώοις, ἀλλ' ἄρα
 ἀπέδωκε μόνον τὰ θήματα, καὶ
 ψυχὰς ἐκείνοις τῶ ἀπλησίου·
 ὥστε μηδὲν πλέον πολυπρα-
 γμονίῃ ἢ κρεῖνον, ὡς ἄρ' τὰ
 λοιπὰ ζῶα, τοῖς θηματικῶς ἄρ-
 κείῃ πλέον κτήμασιν, ἐν τῶ
 πού τῶ δαμονίῃ πολυπρα-
 γμονοῦσιν. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ὁσθέν τι
 τῶ ἀπλησίου ψυχῇ τοῖς ἄλλοις
 ἐνέσσωται ζώοις· ἀλλ' εἴτε καὶ
 ἕσται ἀφ' ἑαυτοῦ· εἴτε ἕσται μὲν
 ἀφ' ἑαυτοῦ· ἐνεργεία δὲ μόνη
 κρείττων ὡς ἄρ' οἶμα, τὸ καθαρόν
 ἢ δὴ χρεῖστον τῶ συμπεφυρμένῳ τῶ
 φάρμακῳ λέγει· γὰρ καὶ ἕτος ὁ λέ-
 γος ἐστὶ τῶ ψυχῆς, ὡς ἀληθῆς ὑπό-
 πινων· ἡμεῖς δὲ οὐκ ὅτι στυ-
 σμεν αὐτοῖς ἕσι τῶν ζώων ἕνω-
 τώτεροις. (καὶ γὰρ τῶ Πρωταγόρου
 μῦθον, ἐκείνοις μὲν ἡ φύσις, ὡς-
 ἄρ' μήτηρ, ἀλλὰ φιλοτίμος, ἔ-
 μεγαλοδῶρος προσώλεθρον ἡ-
 μῖν δὲ ἀπὸ πάντων ἐκ Διὸς ὁ

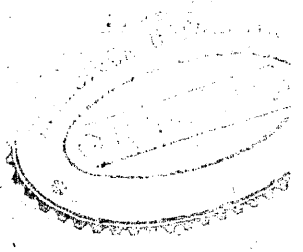
est igitur ridiculum, homi-
 nem ipsum externis in rebus
 felicitatem quærere, vti di-
 uitias, generis splendorem,
 amicorum opes, ac reliqua
 id genus in magnis, ac præ-
 stabilibus reponat! Etenim
 si nobis, perinde ac cæteris
 animantibus, vnum istud na-
 tura tribuisset; corpora vi-
 delicet, & animas illorum si-
 miles, nihil vt requiri am-
 plius oporteret; sufficeret
 nobis, vti reliquis animalibus,
 corporis iisque commo-
 dis esse contentos, ab iisque
 felicitatem exprimere. Quo-
 niam verò dissimilis nostræ
 penitus anima reliquis est il-
 lis inhæta: à qua siue naturâ
 nostra differt; siue eadē alio-
 qui naturâ prædita, actione
 sola præstat; velut purum ac
 defæcatum, opinor, aurum
 ab fordido, & arenis admixto
 discrepat. (Nam hæc nonnul-
 lis de anima sententia magis
 probatur,) Sed cum nos ta-
 men cæteris animantibus in-
 telligentiores, ac prudentio-
 res esse non ignoremus:
 (Quippe, secundum Prota-
 goræ fabulam, natura se, tan-
 quam matrem, aduersus illa
 proluxissimâ, ac munificentif-
 simam præbuit; nobis instar
 omnium Iuppiter mentem

dedit.) Ibi ergo, in optima
 videlicet, ac præstantissima
 nostri parte, collocanda est
 felicitas. Quo quidem con-
 silio, ac voluntate vide an
 non præditus fuerit Dioge-
 nes; qui primùm corpus
 suum varios in labores, nul-
 lo discrimine committebat,
 quo insitum ei robur à natu-
 râ firmiter, ac valentius red-
 deret. tùm ea solùm agenda
 sibi ducebat, quæ opus esse
 facto ratio ipsa præscripse-
 rat. earum verò sollicitudi-
 num, ac tumultuum, qui in
 animam redundant è corpo-
 re; cuiusmodi videlicet curis
 circumfusa ista pars suapte
 nos caussa sæpenumerò vel
 inuitos implicat, nullam par-
 tem admittebat. Ex hac ve-
 rò exercitatione corpus ille
 adeo virile, ac robustum pa-
 rauit; vt Athletas omnes fa-
 cilè superaret: animum verò
 sic affecit suum, felicitatis vt
 compos esset; nec minus re-
 gnare; imò verò iustius dici
 posset, quàm qui sic à Græcis
 appellari tum solebat, rex il-
 le magnus. Ita enim Persam
 vocabat. An igitur exiguum
 tibi aliquid, & contemnen-
 dum videtur esse vir

νοῦ ἐδίδθη.) τῶ δαμονίαν ἐν-
 τῶτα θετόν, ἐν τῶ κρείττω,
 καὶ ἀσπιδωτάτῳ τῶ ἐν ἡμῖν.
 σκόπει δὴ τῶτης εἰ μὴ μέγιστα
 τῆς προαρέσεως ἐκ Διογένης·
 ὅς τῶ μὲν σώματι τοῖς πόνοις ἀνέ-
 δῖον πρῆχεν· ἵνα αὐτῶ τῶ
 φύσεως βωμαλεώτερον κεί-
 σῆσθαι· προαίτην δὲ ἡξίου μόνον
 ὁποῖα αὐτῶ φανῆσθαι λόγῳ προ-
 κτεῖται· τοῖς δὲ ἐκ τῶ θήματος
 ἐμπροσθεν τῶ ψυχῆ θορύβοις·
 οἷα πολλάκις ἡμᾶς ἀναγκά-
 ζει τυτῶ τῶ ἀεικείμῳ αὐτῶ
 χρεῖν πολυπραγμονίῃ· ὁσθέν
 ἐν μέρεσι προσίεσθαι. ἄπο δὲ
 τῶτης τῆς ἀσκήσεως ὁ ἀνὴρ
 οὕτω μὲν ἔχεν ἀνδρῶν τῶ σώ-
 ματι, ὡς ὁσθένεις, οἶμα, τῶ
 τοῖς στεφανίταις ἀγωνισαμένων·
 οὕτω δὲ διετέθη τῶ ψυχῆ,
 ὥστε δαμονεῖν, ὥστε βασι-
 λυεῖν οὐδὲν ἔλαττον, εἰ μὴ
 καὶ πλέον, ὡς οἱ τότε εἰδ-
 ῆσαν λέγειν Ἕλληνας, τῶ με-
 γάλου βασιλέως, τῶ Πέρσῳ
 λέγοντες. ἄρα τῶ μικρῶ φαί-
 νεσαι,

Urbe, atque recto penitus, &
 patria carens;

Ἀνὴρ ἀπολις, ἀοικος, πατρι-
 δος ἐστερημένος.

οὐδὲν ὄβολον, οὐδὲν δραχμῶν,
 οὐδὲν οὐκ οὐκ ἔχων· ἀλλ' ὅτι
 μάλα, ἢς Ἐπίκουρος ὑποράν,
 ὅτι τὸ θεῶν φησὶν εἰς εὐδαι-
 μονίας λόγον ἐλαττοῦ. ****
 πρὸς μὲν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἐβ-
 ζων τῶν, δοκίμως δὲ τοῖς ἀν-
 θρώποις εὐδαιμονεστέον, ζῆν
 καὶ ἔλεγε ζῆν εὐδαιμονεστέον.
 εἰ δὲ ἀπίστευς, ἔργω πειραθεῖς
 σκείνου τῆ βίου, καὶ οὐ τῶν
 λόγων ἀμάρτη. φέρε δὲ πρὸς
 τὸν αὐτὸν εἶναι τῶν λόγων ἐλέγ-
 ξωμεν. ἄρα εἰ δοκεῖ τὸ πάν-
 των ἀγαθῶν ἀνθρώποις ἡγεῖ-
 σθαι, τούτων δὲ τῶν πολυ-
 δρακμήτων, ἐλευθερίαν; πῶς
 γὰρ οὐ φησὶς; ἐπεὶ καὶ τῶν
 γρημῶν, καὶ πλοῦτος, καὶ
 ἄλλος, καὶ σώματος ἰσχύς, καὶ
 καλλός, καὶ πᾶντα ἀπλῶς τα-
 τοιαῦτα, διχῶς τῆς ἐλευθερίας,
 οὐ τῆς δοκίμως εὐτυχημέναι,
 τῆς κτησαμένου δὲ αὐτὸν ὅτι
 ἀγαθὰ; ἵνα οὖν ὑπολαμ-
 βώμεν τὸ δοῦλον; ἄρα μὴ
 ποτε σκείνον, ὃν περιώμεθα
 δραχμῶν ἀργυρίου πέντων, ἢ
 μισθῶν δυοῖν, ἢ χειροῦ σατή-
 ρων δέκα; ἔργῳ δὲ πούθεν τῶν

non obolum habens, non
 drachmam, non famulum;
 ac ne mazam quidem; cuius
 compos Epicurus nulla re se
 Diis ipsis, quod ad felicita-
 tem attinet, inferiorem esse
 gloriari solebat. ****
 qui quidem cum Diis mini-
 mē contendebat; sed eo, qui
 ab hominibus beatissimus ha-
 bebatur, beatiorē se vitam
 degere profitebatur. Quod
 si fidem mihi non adhibes,
 ubi vitæ illius periculum re-
 ipsa, non sermone feceris;
 cuiusmodi sit senties. Age
 itaque qualis demum iste sit
 imprimis, rationibus con-
 uincamus. Num tu ex iisce
 hominum bonis omnibus,
 quæ ab illis tantoperè cele-
 brantur, principē locum pu-
 tas tenere libertatem? Quid-
 ni verò ita censeas; cūm for-
 tunæ, diuitiæ, generis splen-
 dor, corporis robur, atque
 pulcritudo, & id genus reli-
 qua, sine libertate non eius
 bona sint, qui illis præditus
 videtur; sed eius, à quo iste
 possidetur? Ecquem igitur
 existimamus esse seruum? An
 eum fortasse, quem tot ar-
 genti drachmis, aut duabus
 minis, aut decem auri foli-
 dis comparatum habemus?
 Hunc tu nempè reuera dices

esse seruum. An ideo maxi-
 mē, quod argentum pro eo
 venditori numerauimus? At
 hoc pacto serui etiam omnes
 illi fuerint, quos è captiuita-
 te liberamus. Quanquam le-
 ges ipsis, cūm domum redie-
 rint, libertatem restitunt; &
 eosdem nos propterea redi-
 mimus, non vt seruiant; sed
 vt libertate fruantur. Vidēs
 ne iam vt qui redemptus est
 seruus habeatur, non id esse
 satis, vt pro eo pecunia de-
 pensa sit; sed illum reuera
 seruum esse, in quem ius est
 alteri tanquam domino; vt
 eum facere quæ iubeat co-
 gere possit, & recusantem
 punire, atque, vt Poëtæ ver-
 bis utar,
seruis addicere penis?
 Animaduerte præterea an
 non dominos omnes illos
 habeamus, quos obsequiis
 demereri necesse nobis est;
 ne quid doloris, ac molestiæ
 vexati ab illis, punitique ca-
 piamus. Nisi verò puniri hoc
 vnum esse censes, cūm quis-
 piam sublato fuste seruum
 verberat. Atqui istud ipsum
 ne asperiri quidem domi-
 norum seruis omnibus fa-
 ciunt; ac plerumque verbis
 tenus, ac minis obiurgant.
 Quocirca liberum te tandiu

εἰ ἀληθῶς δοῦλον. ἄρα δι' αὐτῶν
 τῶν, ὅτι τὸ ἀργύριον ὑπὸ αὐτῶν
 ὡς πωλοῦντι καὶ ἀβεβλήκαμεν;
 ἔγωγε μὲν τὸ εἶναι οἰκέται, καὶ ὁπό-
 σος τὸ ἀγχομῶτων λυθούμεθα.
 καὶ τοῖς καὶ οἱ νόμοι τούτοις ἀποδε-
 δώκασι τὸ ἐλευθερίαν ὁθεῖσι καὶ
 οἰκέται καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς ἀπολυ-
 θήμεθα, ἕχίνα δουλεύσωσιν· ἀλλ'
 ἵνα ὡσιν ἐλευθεροῖ. ὁρᾶς ὡς ἔχει
 κενόν ὅτιν ἀργύριον καὶ ἀβεβλήκαμεν
 ἐς τὸ ἀποφῆναι τὸ λυτρωθέντα
 δοῦλον ἀλλ' ἐκείνός ὅτιν ὡς ἀλη-
 θῶς δοῦλος, ἕχίνα ὅτιν ἔτερος
 παρὰ ἀναγκάσαι παρὰ τῆν ὁ, πᾶν
 κελευθῆ, καὶ μὴ βεβλήμενον κολα-
 σαι, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶ ποιητῶν,
 καὶ καὶ ὁδωῖται περὶ τῶν;
 ὅρα δὲ τὸ μὲν τῶν, εἰ μὴ κείνοι
 πᾶντες ἡμεῖς εἰσιν, ἕς ἀναγκάσαι
 ἡμῖν θεραπεύειν· ἵνα μὴ τὸν ἀγ-
 γῶμεν, μὴ δὲ λυτῶμεθα κολα-
 σίμοι παρ' αὐτῶν. ἢ τῶν οἰκέται
 λαοῖν μόνον, εἰ τις ἐπὶ ματαιότη-
 τος τὸ βακτηρίαν καὶ χεῖρ τῶ
 οἰκέτου. καὶ τοῖς γε τοιοῦτον, ἕδδὲ δ'
 τραχύτατοι τῶν δεσποτῶν ὅτι
 πᾶντων ποιῶσι τὸ οἰκέται. ἀλλὰ
 καὶ λόγῳ ἀρκεῖ πολλάκις, ἕδδὲ α'
 πειλή. μὴ ποτε οὖν, ὦ φίλε,

Cor. εχ
ικανόν

νομίσης εἶ) ἐλεύθερος, ἀχρεῖς οὐ γαστήρ ἀρχή σου, καὶ τὰ ἐνεργεῖν γαστρός· οἱ τε τῆ παρραχεῖν τὰ πρὸς ἡδονῶν, καὶ ταῦτα ἀποκωλύσαι κέραιοι. καὶ εἰ τούτων δὲ ἴμοιο κρείττων, ἕως αὖ δουλεύης ταῖς τῆ πολλῶν δόξαις, οὐπω τῆς ἐλευθερίας ἐπιγες, σὸδε' ἐγύσω τῆ νέκταρος.

Οὐ μὲν τ' ἐν γέρονσι ἐμοῖς παρραδόντα τετρακτιῶν.

φορ. τὰ μὴ παρρακτιῶν

καὶ οὐ τῆ φημι, ὡς ἀφρυδριάσαι γρη πρὸς πόντου, καὶ πρὸς τῆν τὰ παρρακτιῶν. ἀλλ' ὦν ἀπεχόμεθα, καὶ ὅσα παρρακτιῶν, μὴ ἀφ' ὅ τοῖς πολλοῖς δοκεῖν ἀουδαῖα πύτων, ἢ φαῦλα, ἀφ' τῆ πρὸς τῆ μῦ, καὶ ἀπεχόμεθα. ἀλλ' ὅτι τὰ λόγῳ, καὶ τὰ ἐν ἡμῖν θεῶ, τούτ' ἐστὶ τὰ νῶ, ταῦτα ἐστὶν ἀπὸρρητα. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς οὐδὲν κωλύει ταῖς χριταῖς ἐπεσθαι δόξαις. ἀμεινον γὰρ τῆ τῆ πύτων πασιν ἀφρυδριῶν. ἐχρεῖσι γὰρ ἀφροποι φύσῃ πρὸς ἀλήθειαν οἰκειον. ἀνδρὶ δὲ ἡδὴ καὶ νομῶ ζῶντι, καὶ τοῖς ὀρθοῖς εὐρῆν τε

non putaveris, donec tibi venter imperabit, & quæ ventre inferiora sunt; atque illi præterea, quorum in potestate situm est, ut tibi quæ ad voluptatem pertinent, aut suppeditent, aut ab illis absterreant. Et quamvis omnibus istis superiorem te præbueris, quandiu vulgi opinionibus servies, nondum libertatem attigisti, neque de illo nectare gustasti.

Testor eum, a. stro posuit qui in corde quadrigam.

Nec illud dico; sine vilo pudore penitus esse nos oportere, & quæ sunt facienda facere: verum ut quibuscumque tandem abstinemus, aut quæ agenda putabimus, non ideò, quòd plerisq; bona vel mala videntur, agamus, aut omittamus, sed quòd illa rationi, & ei, qui inest in nobis, interdicitæ sint Deo, videlicet menti. Ac vulgares quidem homines, ad communes se opiniones accommodare nihil prohibet: Hoc enim multo satius est, quàm pudorem omnem funditus amittere; præsertim cùm hominibus naturalis quædam infita sit ad veritatem propensio. At ei viro, qui secundum mætē vitam iam suam instituat,

instituat, quique rectam in omnibus rationem inuenire, ac diiudicare possit, consentaneum est, ut ab eorum nullo duci se patiat, quæ bonè, aut secus geri vulgus sibi persuaserit. Quamobrem cùm animæ nostræ pars sit vna diuinior, quam nos mentem, & prudentiam appellamus, siue interiorem, tacētēque sermonem; cuius præco est, & interpres exterior ille per vocem prodiens sermo ex nominibus verbisque compositus; altera verò cùm hac implicata sit multiplex, & incondita, atque ex ira, & cupiditate mista multorum capitum bellua: non prius vulgi opinionibus resistere, & irretortis aduersus eas oculis stare conuenit, quàm istam ipsam edomitam habeamus beluam, eiq; persuaserimus, ut domestico nostro Deo, siue diuinæ animæ nostræ parti obtemperare velit. Nam plerique, qui alterum illud Diogenis imitari studuerūt, proiecti in omne facinus, ac perdit, nihilòque feris ipsis commodiores fuerūt. Quòd autem mea hæc non sit oratio; primùm tibi factū quoddam Diogenis exponam; de quo multi, scio, ridebunt;

διωαμῶν, καὶ κρίναι λόγους παρρακτιῶν ὅ τῶν πύτων οὐδὲν ἐπεσθαι τοῖς νομιζομένοις ἑσθ' τῆ πολλῶν εὐ τε, καὶ χεῖρον παρρακτιῶν. σὸδε' οὐ μὲν τ' ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἡότερον· ὁ δὲ νομῶ, καὶ φρόνησιν φαμῶν, καὶ λόγον τὸν σιγῶμῶν· οὐ κήρυξ ἐστὶν ὁ ἀφ' τῆς φωνῆς οὐτοσὶ λόγους παρρακτιῶν δὲ ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων· ἕτερον δὲ ἔστι τῶν σωεζῶν ποικίλων, καὶ πύτων πύτων, ὀργῆ καὶ ὀργῆ μῆτα συμμιγῆς ἔστι, καὶ πολυκέφαλον θηρίον, ἢ ἄλλοτερον Cor. ἢ πύτων γρη πρὸς τῆ δόξαις τῆ πύτων πολλῶν ἀπειλῆς ὀργῆν, καὶ ἀφροπρέπῳ, τῶν δὲ τῆ πύτων δαμάσῳμῶν ὁ θηρίον, καὶ πύτων πύτων ἑσθ' ἀφροπύτων τῶν πύτων πύτων ἢ ἡμῖν θεῶ, μᾶλλον δὲ θεῶ. τούτῳ γὰρ πολλοὶ τῶν Διογῶν τῶν πύτων ἐγῶν τῶ πύτων πύτων, καὶ μῆτα, καὶ τῶ θηρίων σὸδε' ἑνὸς κρείττοις. ὅτι δὲ σὸδε' ἐμὸς ὁ λόγους ἐστὶ, παρρακτιῶν ἐσθ' ἑσθ' τῶ Διογῶν, ἐφ' ὅ γε γῶνται μὲν οἱ πολλοὶ, ἐμοῖ

δὲ εἶ) δοκεῖ στυγρότατον. ὅτι
 γὰρ τις τῶν νέων ἐν ὄχλῳ, πρὸν-
 τος καὶ τῶν Διογένοις, ἀπέπεσον,
 ἐπάταξεν ἐκείνος τῇ βακτηρίᾳ,
 φάσ· εἶπα ὦ κάρταρμα μηδὲν
 ἀξίον τῆς δημοσίας παρὰ τοιαῦτα
 ἴσθαι τὴν ἀρετὴν. ἐντεῦθεν ἡ-
 μῖν ἄρχη δόξης καταφρονήν; ἔ-
 πως ὅτε χεῖρα παρὰ τὸν ἡ-
 δονῆς, καὶ θυμὸν κρείττονα ἡμέας
 καὶ πλείον ὅτι τὸ τελεότατον ἐλ-
 θῆν τῶν παλαισμάτων, ἀποδυσά-
 μνον παρὰ τὰς τῶν πολλῶν δό-
 ξας· ἀμυρίων καὶ ἄλλων ἀπαι-
 νοῦνται τοῖς πολλοῖς. οὐκ οἶδα ὅ-
 πως τοῖς μὲν νέοις τῆς φιλοσοφίας
 ἀπαρῶσιν, ἀλλὰ ἐπὶ ἀλλοῖς τῆς φι-
 λσοφῶν ἀφυλλοῦντες; οἱ Πυ-
 θάγορου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Αει-
 σότελέως, χορδῶν γνήσιοι γῆ-
 τες εἰ) λέγονται, καὶ Θεμιστά, καὶ τε-
 τυφωμένοι, καὶ φαρμακίς. τῶν Κυ-
 νικῶν εἰ) πᾶσι γέρονε ἀσπιδάμος,
 ἐλεφνός δοκεῖ. μέμνημαι γοῦν
 ἐγὼ ποτε Ἐσφείως εἰπόντος παρὸς
 με· ὅτι τῶν ἐταῶρον εἶδεν Ἰφι-
 κλέα ἀνχμηρῶν ἔχοντα τὴν κό-
 μιν, καὶ κατέρρωσται τὰ γέρ-
 μα, ἰμάτιον τε πόρτα πασι φαν-
 λον, ἐν δὲ χιμῶνι. ἡ δὲ ἀρα

Cor. διαρ-
 σίην· &
 μοχ. ἀχλῆ

mihī verò grauitatis plenissi-
 mum videtur. Cùm enim a-
 dolescens in turba quidam
 præsente Diogene pepedis-
 set, hunc iste baculo suo teti-
 git, dicens: Itane, scelus! cùm
 nihil, vt id publicè auderes,
 dignum hæctenus egeris, iam
 nunc istinc gloriæ esse con-
 temptor incipies? Vsq̄ue adeo
 voluptate, tùm ira superio-
 rem esse oportere duxerat;
 ac tertio demum ad perfectis-
 simum omnium certamè ag-
 gredi, & contra vulgi opinio-
 nes obistere; à quibus innu-
 mera in multos mala deriuã-
 tur. Nonne vides, cùm ado-
 lescentes à Philosophia de-
 ducunt, vti de Philosophis
 ipsis multa spargere, obtre-
 tarique soleant? Itaque veri
 illi ac germani Pythagoræ,
 aut Platonis, aut Aristotelis
 discipuli, impostores, Sophis-
 tæ, vani, ac venefici nomi-
 nantur. E Cynicis porrò si
 quis fortè probus occurrat,
 infortunatus videtur. Me-
 mini nutricium aliquando
 meum, cùm sodalem nostrũ
 Iphiclem squallida, & impe-
 xa cæsarie, veste ad pectus la-
 cera, ac vili prorsus, & detri-
 to pallio inuolutum asperri-
 ma hieme vidisset, ita mihī
 locutum esse: Quis istum

dæmon ad tantam calamita-
 tem redegit: quo nomine mi-
 serabilis quidem ipse, sed mi-
 serabiliores multo sunt eius
 parentes, qui magna cura il-
 lum educarunt, & præclare,
 quoad in ipsis situm fuit, in-
 stituerũt: at is relictis omni-
 bus ita, vt vides, oberrat, ni-
 hil à mendicantibus distans?
 Ego verò tùm in illum nec-
 scio quo modo iocatus sum.
 Eiusmodi porrò & de iis, qui
 verè canes sunt, plerique su-
 spicantur. Neque híc tamen
 mali huius importunitas si-
 stit. Sed vidésne, vt etiam di-
 uitiarum amorem, & pau-
 pertatis odium persuadeant:
 vtque ista doceant; ventris
 obsequio sese dedere; corpo-
 ris gratia nullum laborem de-
 fugere; hoc est ergastulum
 illud animæ pingue, & ob-
 esum efficere; sumptuosam
 adhibere mēsam; solum dor-
 mire nunquam; sed hæc om-
 nia clam, & in tenebris per-
 petrare? Hoc nonne Tarrar-
 o ipso peius est? Non vel in
 Charybdin ipsam, & Coccy-
 tum, ac decem sub terra mil-
 libus vlnarum præcipitari fa-
 ctius est, quàm in illud delabi
 vitæ genus; quod pudendis,
 ac ventri feruiat; atque ita
 tamen; vt id ipsum non sim-

δαίμων τῶτον εἰς ταῦτα ἀειέ-
 τρησε πῶς συμφορᾶν, ὅφ' ἦς αὐ-
 τὸς μὲν ἐλεφνός, ἐλεφνότεροι δὲ οἱ
 πατέρες αὐτοῦ, ἀρέσαστες οὖν
 ὅτι μὲν εἶα, καὶ παιδὸν ἀσπιδά, ὡς
 ἐνεδέχετο, ἀσπιδάως· ὁ δὲ, ἔτω
 νῦν ἀειέρχεται, πόρτα ἀφείς,
 ἔθην τῶν ἀσπιδάτων κρείτ-
 των; οὐκ εἶνα μὲν οὖν ἐγὼ ἔκ οἴδ',
 ὅπως τότε κατεῖρων θυσάμην·
 εἰ μὲν τοῖ γείασι, καὶ ταῦτα ὑπὸ
 τῶν ἀνηθῶς κινῶν τοῖς πολλοῖς
 ἀφρονήμοις. ἔ οὐ τῶν ἀφρονῶν
 ἔστιν. ἀλλ' ὅρα· ἐπὶ τῶν πλοῦστον for. ὅτι
 ἀγαπᾶν πειθοῖσι· ἔ πενίαν μι-
 σῶν· καὶ τῶν γαστέρα θεραπείαν· καὶ
 τῶν σωματός ἐνεκα πόρτα ἀπο-
 μνήν πόνον· καὶ πταίνειν τῶν ἴ-
 χῆς δεσμόν· καὶ τράπεζαν ἀφρα-
 γῆσιν πολυτελή· καὶ μηδέ ποτε
 νύκτωρ καθεύδην μόνον· ἀλλὰ
 παρὰ τοιαῦτα πόρτα ἀρᾶν ἐν τῶν
 σκότη λαμβάνοντα; τῶν ἑσθῆ
 ἐστὶ τῶν Ταρταροῦ χεῖρον; οὐ
 βέλδιον ἔστιν ἀπὸ τῶν Χαρύ-
 βδιν, ἔ τῶν Κωκυτῶν, ἔ μωρίας
 ὄργμας καὶ γῆς διῶμα, ἢ πε-
 σῶν εἰς τοιοῦτον βίον ἀδελόις, ἔ
 γαστρί διυλθιόντα; καὶ ἑσθῆ πύ-
 ποις ἀπλάως; ὡς τῶν τῶν ἡμεῶν,
 Α α α ij

παραμάτα δὲ ἔχον, ὡς αὐτὸν καὶ
 λαλοῦντα ὑπὸ τῶν σκότων τῶν
 αὐτῶν ἔξεργαζομένοι; καὶ τοὶ πό-
 σω κρήτην ἀπέχεσθαι πρὸ τῶν
 πασιν αὐτῶν. εἰ δὲ μὴ ῥάδιον
 οἱ Διογῆροι νόμοι, ἔκ Κρατήτος
 ὑπὸ τούτων σὺν ἀτιμωτέοι.
 ἔρωτα λυεὶ λιμός. ἀλλ' οὐδὲ τού-
 τω χρῆσθαι μὴ δυνάσασθαι βού-
 χος. σὺ οἶδα ὅτι ταῦτα ἐ-
 παραξάν ἐκείνοι τῶν βίῳ δι-
 δόντες ὁδὸν ἑυτελείαν; ἢ γὰρ ἐκ
 τῆς μαζοφάγων, φησὶν ὁ Διο-
 γῆνης, οἱ τυράννοι. ἀλλ' ἐκ τῆς
 δειπνοῦντων πολυτελείας. καὶ ὁ
 Κρατῆτης μὲν τοὶ πεποικῆκεν ὕμνον
 εἰς τὴν εὐτελείαν.

εὐτελείας

Χαῖρε θεὰ δέσποιναν, Ἐφῶν ἀν-
 δρῶν ἀγάπημα,
 Εὐτέλεια [καὶ] κληῖς ἔχονε
 Ἐφροσύνης.

ἔγω δὲ μὴ, καὶ τὸ Οἰνόμαον, ὁ
 κυῶν ἀγαθῆς, μὴ δὲ ἀγαθῶ-
 τος, μὴ δὲ ὑπερόπτης πρὸ τῶν
 ἔμου γείων τε, ἔκ ἀιδροπίνων.
 ἀλλὰ εὐλαβῆς μὲν τῶν παρῶν ὁ
 θεῶν ὡς αὐτὸν Διογῆνης. ἐπεισθη-
 γυνὴ ἐκείνος τῶν Πυθίῳ, καὶ οὐ
 μετεμέλησεν αὐτῶν πεισθέντι.
 εἰ δὲ ὅτι μὴ παρῶν εἶ, μὴ-

pliciter ferarum more perse-
 quamur; sed in eo multum
 laboremus, ut per tenebras
 ac remotis arbitris, nos in istis
 voluntatem? Quanto igitur
 praeftabat ab illis abstinere
 penitus? aut si difficile id vi-
 detur; profecto Diogenis,
 Cratetisque super ea re leges
 nequaquam aspernatae sunt.
 Amorem, inquit, soluit fa-
 mes. sin ea uti non potes, la-
 queus. Nescis illos eo confi-
 lio ista fecisse, ut parsimoniae
 viam quandam, ac rationem
 in vitam hominum induce-
 rent? Non enim ex mazouo-
 ris, aiebat Diogenes, tyranni
 prodeunt; sed ex sumptuo-
 se coenantibus. Crates vero
 hymnum scripsit in frugali-
 tatem, his versibus.

Salve, o delitia sapientum Diina
 virorum,
 Eutelia, egregia filia Sophro-
 synes!

Sit igitur Cynicus mihi Phi-
 losophus non, ut Oenomaus,
 impudens, & inuerecundus;
 nec omnium pariter diuino-
 rum humanorumque con-
 temptor: sit autem imprimis
 religiosus in Deum, quemad-
 modum Diogenes. Hic enim
 Apollini Pythio cum morem
 gessisset, non id eum fecisse
 poenituit. Si quis autem illum,

quod neque ad Deos vene-
 randos accedebat, nec eo-
 rum templa colebat, neque
 aras, aut statuas; impium &
 atheum ex eo interpreteretur
 fuisse, non recte iudicat. Ni-
 hil enim possidebat eiusmodi;
 non rus, non quod libare
 posset, non pecuniam unde
 compararet. Quod si de Diis
 recte sentiret, hoc satis erat
 unum. Ipsamet enim illos a-
 nimam colebat; quicquid in
 rebus suis pretiosissimum e-
 rat expendens; dum de ipsis
 cogitando suam illis deuoue-
 ret, ac consecraret animam.
 Igitur non sit ille noster im-
 pudens; sed rationem ducem
 sequens, studeat imprimis a-
 nimam partem illam, quae per-
 turbationibus afficitur, ita
 sibi tubiicere, ut eam penitus
 expugnet; ac ne istud sciat
 quidem, voluptates a se re-
 frænari. Nam eodem peruenire
 satius est; ut num istis affi-
 ciatur, penitus ignoret. Hoc
 vero non alia ratione, quam
 assidua exercitatione compa-
 ratur. Ac ne temere ista in
 medium afferre videar, ex
 Cratetis ludis pauca hinc tibi
 describam.

Mnemosynes, o Iouis Olympi
 incluta proles
 Musa Pierides, audite me pre-
 cantem.

δὲ ἐθεράπευε τοὺς νεῶς, μὴ ὅτι τὰ
 ἀγάλματα, μὴ δὲ τοὺς βωμοὺς,
 οἷεσθαι τις ἀθεότητος εἶναι σημεῖον,
 σὺν ὁρθῶς νομίζει. ἡ γὰρ οὐδὲν
 αὐτῶν τῆς ποιούτων, οὐ λιβαρωτός,
 οὐ σπονδῆ, σὺν ἄργυριον, ὅθεν
 αὐτῶν παρίαιτο. εἰ δὲ εἰσὶν ὡς
 θεῶν ὁρθῶς, ἢ κρεῖτερόν τι μόνον. αὐ-
 τῆ γὰρ αὐτοῦ ἐθεράπευσε τῆ ψυ-
 χῆ, διδοῦς, οἷμα, τὰ λιμωπάτα
 τῆ εἰσῆ, "Ὁ κερδοσοῦσα τῆ εἰσῆ for. τῶ
 ψυχῆ ἀφ' ἧς ἐνοιοῦν. ἀφρυ-
 θριάτω ὅμιδα μῶς, ἀλλ' ἐπό-
 μῆρος ὅ λόγῳ, παρῶν τε μὲν
 αὐτῶν χερσῶν καὶ ἄλλοις τῶ
 παθηματικὸν τῆ ψυχῆς κέρδιον.
 ὡς τε παρῶν πασιν ἔξελεν αὐτῶν,
 καὶ μὴ δὲ ὅτι κρατεῖ τῆς ἡδονῶν,
 εἰδέναι. εἰς τῆ γὰρ ἀμεινον ἐλ-
 θῆν, εἰς τὸ εἰ πάρα τις τὰ παρῶ-
 τα ὅλως ἀγροῦσαι. τῆ γὰρ ἡμῶν
 σὺν ἀγῶς, ἢ ἀφ' ἧς γυμνασιῶν
 παρῶν γίνεσθαι. ἵνα ὅ μὴ τις ὑπο-
 λάβῃ με ταῦτα ἀγῶς λέγειν, ἐκ
 τῆς παρῶν Κρατήτος ὀλίγα
 σοὶ ἀναγράψω.

Μνημοσύνης, ἔ Ζεῦς Ὀλυμ-
 πίου ἀγλαὰ τέκνα
 Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι
 εὐχομένης.

Ααα iij

Χόρτον ἀεὶ συνεχῶς δότε γὰ-
 ρεῖ· ἢ τε μοι ἀεὶ
 Χωεὶς δουλοσώης λιτὸν ἔ-
 θηκε βίον.
 Ωφέλιμον ὃ φίλοις, μὴ γλυ-
 κερὸν ἴθετε.
 Χρήματα δ' ἔκ ἐθέλω συναγα-
 γνῆσαι· κἀνθάρος οἶτον,
 Μύρμηκός τ' ἀφενός, γρη-
 μάτα μαγύρωτος.
 Ἀλλὰ δικαιοσύνης μετέχων, καὶ
 πλοῦτον ἄγην.
 Εὐφορον, εὐκκτητον, ἄμιον εἰς
 δρετιῶ.
 Τῶν δὲ τυχῶν Ἑρμῆϊ, ἔ Μου-
 σῆς ἰλασμοῦ ἀγνάς
 Οὐ δαπάναις περφεραῖς, ἀλλ'
 δρεταῖς οἰαίς.
 εἰ γρηῖσι πᾶσι τούτων γράφειν,
 ἔχω πλείονα τ' ἀνδρός. Ἐντυχῶν
 δὲ ἔ Χαιρωνεῖο Πλουτάρχῳ τ'
 Κρατήτης ἀναγράφου βίον,
 οὐδὲν ἐκ πέρρου τῶ μαθητά-
 νειν δεήσῃ τ' ἀνδρα. οὗτος ἠγε-
 μὸν ἐγμέτο Ζήνωνι τῷ καλῶν
 ἀδγμάτων. ἔπι τούτου φασὶ
 τοῖς Ἑλλήνας ἔπιγράφειν τοῖς
 ἑαυτῶν οἴκοις ἔπι τῶν περπυ-
 λαίων· εἰσοδὸς Κρατήτι ἀγαθῶ
 δαίμωνι.

In supe-
 riori ora-
 tione le-
 gitur ἀσπῆ,
 alioqui
 scriberem
 ἀσπῆν

*Tabulum perpetuò dare ventri.
 qui mihi semper
 Citra seruitutem tenuem in-
 dixit victum.
 Utilem porrò amicis, non sua-
 uem facite.
 Pecunias nolo congregare in cly-
 tas; scarabei sortem
 Formicaeque diuitias, pecu-
 nias quærens.
 Sed iustitiæ particeps esse, & di-
 uitias cogere
 Faciles; parabiles, pretiosas
 ad virtutem.
 Harum compos. Mercurium, &
 Musas propitiabo castas
 Non sumptibus delicatis; sed
 virtutibus sanctis.
 Habeo & alia plura de eo
 viro dicenda; si quid de illo
 tibi scribere attinet. Quòd si
 Plutarchum Chæronensem
 legeris, qui Cratetis vitam
 conscripsit, nihil erit cur ob-
 iter hîc à nobis, cuiusmodi
 vir ille fuerit, velis cogno-
 scere. Hic ipse præclarorum
 dogmatum Zenoni dux, &
 author extitit. De quo etiam
 memoriæ proditur, Græcos
 istud ædium suarum vesti-
 bulis inscripsisse vulgò: IN-
 GRESSVS CRATETI PRO-
 SPERO GENIO.*

Sed eò reuertamur, quod
 dicere cœpimus: Qui Cyni-
 cam professionem aggredi-
 tur; hunc ante omnia casti-
 gare semetipsum, & argue-
 re; nec adulari oportere sibi;
 sed in se seuerius inquirere,
 ecquid epularum apparatu
 splendido delèctetur; aut
 mollioribus stragulis: vtrum
 honoris, ac gloriæ cupidita-
 te vincatur: an à circumstan-
 tibus suspici velit; idque, ta-
 met si vanum sit, magni fa-
 ciendum existimet. Ergo i-
 dem sese nunquam ad vulgi
 mores accommoder: delitias
 ne primoribus quidem, vt
 ferunt, digitis attingat; do-
 nec illas penitus proculcaue-
 rit. Quod vbi consecutus
 fuerit; tùm demum, vbi res
 & tempus feret, illas degu-
 stare poterit. Ita enim & tau-
 rorum imbecilliores narrant
 ex armento se subducere, fo-
 lósque paulatim vires suas
 colligere: quibus confirma-
 tis, tandem in priores armen-
 ti duces inuadere, atque ad
 certamen elicere, cùmque iis
 de armenti principatu con-
 tendere, quem sibi tanquam
 digniores vendicant. Quam-
 obrem quisquis Cynicum
 profiteri volet, is non solum
 exitum pallium, aut peram,

ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι ἐπ' ἐκείνο πᾶ-
 λιν, ὅτι γρηῖ τ' ἀρχαῖον κωλι-
 ζεῖν αὐτῶν περὶ τὸν ἔπι τιμῶν
 πικρῶς, καὶ ἐξελέγχων, καὶ μὴ
 κολακεύειν· ἀλλὰ ἐξελέξειν ὅτι
 μάστιγα αὐτὸν ἀκριβῶς, εἰ τῇ
 πολυτελείᾳ τῶν σίλων χαίρει·
 εἰ φραμονῆς δεῖται μαλακῆς·
 εἰ ἄμης, ἢ δόξης ἔστιν ἠπῶν·
 εἰ τῆτο ζήλοῖ τὸ περιβλέπε-
 σθαι, καὶ εἰ κενὸν εἶη, ἄμιον ὅμως
 νομίζει. μὴ δὲ εἰς συμπεριφο-
 ρὰν ὄχλων κἀθήσθω. γὰρ ἔσθω ἐκείνῳ
 δὲ περφῆς μὴ δὲ ἀκρω, φασὶ,
 τῶ δακτύλῳ, ἕως αὐτῶν πᾶρ-
 τελῶς πατήσῃ. τότε ἤδη ἔ τῶ
 ποιούτων, αὐτὸν περπατήσῃ, ἡ-
 γῶν ἑσθὲν κωλύσει. ἐπεὶ καὶ
 τῶ τῶρων ἀκρῶ τοῖς ἀδε-
 νετέροις ἐξίστασθαι τῆς ἀγέ-
 λης, καὶ καθ' ἑαυτοὺς νεμομέ-
 νους ἀγείρειν πῶ ἰσχυρὸν ἐν μέ-
 ρει, καὶ κατ' ὀλίγον· εἰδῶ
 οὕτως ἔπι τῶν, καὶ περκα-
 λείσθαι, καὶ τῆς ἀγέλης ἀμ-
 φισβητεῖν τοῖς περκατέχου-
 σιν, ὡς μάλλον ἄξιώτερον for. ἀξιοῦσθαι
 περίστασθαι. ὅς τις οὖν κωλι-
 ζεῖν ἐθέλει, μὴτε τ' περ-
 βῶνα, μὴτε πῶ πῆραν, μὴτε

πῶ βακτηρίαν, καὶ πῶ κόμην ἀγαπάτω μόνον· ἢ ὡσὺρ ἐν κἀμῃ βαδίξῃ κυρείων, καὶ διδασκαλείων ἐνδεεὶ ἀκέρτος, καὶ ἀγράμματος· ἀλλὰ τὸ λόγον ἀπὸ τῆς σκῆπτρου, καὶ πῶ ἐνστασιν ἀπὸ τῆς πῆρας τῆς κωικῆς, ὑπολαμβάνετω φιλοσοφίας γνωρίσματα. πρῶτον δὲ χρῆσθῆν αὐτῷ, ὡσὺτον ὁπόσου πέφυκεν ἀξίος ὅτι δὲ ξαμῶν· ὡσὺρ, οἶμα, Κεράτης, καὶ Διογῆνης· οἱ πᾶσθ μὲν ἀπειλιῶ τύχης, ἔειπε "παυδείαν, εἴτε πρῶνιδν χρῆ φάμα, ἑσοδοτον ἀπέροχον τὸ δυσκόλως ἐνεγκεῖν, ὡσεὶ ἀλοῖς μὲν ὑπο τῆς κελραπονιστῶν ὁ Διογῆνης, ἐπαυξεν· ὁ Κεράτης δὲ ἐδημοσίβυε πῶ ἔστιαν· εἴτα εἰς τὸ σῶμα βλαβεῖς, ἐσκοπῶσθιν ἑαυτὸν τὸ χολότητα τῆς σκέλους, καὶ τὸ κυρτὸν τῆς ὤμων· ἐποροβέτο δὲ ὅτι τῆς φίλων ἐστίας, ἀκλήτος, κεκλημῶνος, ἀγαλλάτων τοῖς οἰκειοτάτοις ἀλλήλοισ, εἴποτε σασιάζοντες ἀγαθοίτο· ἐπέλιμα δὲ οὐ μὲν πικρίας, ἀλλὰ μὲν χάριτος· ἐχίνα συκοφαντῆν δοκεῖ τοῖς ὁφροσιδέντας· ὠφελῆν δὲ ἐθέλων αὐτοῖς τε

ε. πινδω

aut baculum, aut comam amplexetur : vt quasi in pagb aliquo, vbi tonforis officina nulla, neque literarius ludus est, intonsus, & illiteratus incedat : verum pro baculo, rationem ipsam ; pro Cynica pera, constans animi propositum philosophiæ esse signa, persuasum habeat. Audaciam verò tum demum vsurpet ; cum quanti sit faciendus ante demonstrauerit. quemadmodum Crates olim, ac Diogenes ; qui fortunæ minas omnes, siue ludibrium maui, aut contumeliam, adeo non impatienter tulerunt ; vt Diogenes quidem à piratis captus illuderet : Crates verò bona sua publicaret. cumque distorto esset corpore, in cruris sui claudicationem, & gibbum humerorum dicta iaceret : ad xides autem amicorum seu sponte, seu vocatus accederet ; maximèque necessarios inuicem recõciliaret, si quid inter illos simultatis intercessisse cognosceret. Huius verò reprehensio acerbitate omni carens, suauitatis lepore condiebatur : vt non calumniari velle, quos argueret ; sed tam ipsi, quàm cæteris, qui audiebant, prodesse, vide-

videretur. Tametsi non eum sibi finem præcipuè statuerant : sed id vnum in vita spectabant, vt felices essent. cæterorum eatenus curam gerebant, quatenus hominem intelligebant animal esse ad vitæ communionem ciuilemque societatem à natura factum. Itaque ciuibus suis non exemplis modò, sed & sermonibus commodare studebant. Quocirca quicumque Cynicus, ac vir probus esse cupit, is sui primùm ipsius curam suscipiens, Diogenis, & Cratetis exemplo, omnes omninò ex animo perturbationes eiiciat ; tum rectæ rationi, ac menti obtemperas, ex eius præscripto vniuersa moderetur. Hoc enim Diogenis, opinor, philosophiæ caput erat. Quòd autem ad meretricem accessit aliquando. (Quanquam hoc fortasse semel, aut ne semel quidem accidit,) tùm cum aliquis in cæteris haud impar Diogenis oblatu fuerit, si quid eiusmodi palam, & in omnium oculis vsurpare visum fuerit ; non reprehendemus, neque crimini vertemus, sed antequam eò deueniat, primùm Diogenis illam in se docilitatem, soler-

εὐκείνοις, ἔ τῶς ἀκούοντας· καὶ " [εἰ] τῆρο ἔω τὸ ὡρορηγῶ μῶνον for. οὐ αὐτοῖς τέλος· ἀλλ' ὡσὺρ ἐφῶ ἐσχέποιω ὅπως αὐτοῖ μὲν ὀδῶν· μὴ ἴσασιν· " ἐμῶν δὲ αὐτοῖς τῆς Κοι. ἐμῶν ἀμῶν ποσοδοτον, ὅσον ξωίεσθμ, [οἱ μὲν] φύσθ κοινωνικὸν ἔ πολιτικὸν ζῶον τὸ ἀνθρώποιν εἶ· ἔ τῶς συμπολιτευομῶν οὐ φέλησθμ, ἔ ποῖς ὡροδείγμασι μόνον, ἀλλὰ καὶ ποῖς λόγοις. ὅστις οἶω ἀν ἐθέλη Κωικὸς εἶ, ἔ σπουδαῖος ἀνῆρ, αὐτῶ ὡροτρερον ὅτι μῶνθης· ὡσὺρ Διογῆνης, καὶ Κεράτης· ἐξ ἄγωνέτω μὲ τὸ ψυχῆς ἀπῶτα ἐκ πάσης τῆς πᾶθμ· ὅρθω, ἔ ὅτι τρέψας τὰ κατ' ἑαυτὸν λόγω, καὶ νῶ, κωβερνάδω. κεφάλαμον γῶ ἔω, ὡς ἐγὼ οἶμα, τῆρο τὸ Διογῆνοισ φιλοσοφίας. εἰ δὲ ἐπαύρο, ποτὲ ὡροσῆλθεν ὁ ἀνῆρ· καὶ τοι καὶ τῆρο τυχὸν ἀπαξ, ἢ ὅσδὲ ἀπαξ ἐγῶν· ὅτῶν ἡμῶν τῶ ἀλλὰ κατὰ τὸ Διογῆν γῶηται σπουδαῖος· ἀν οὔτω φατῆ, καὶ τοιοδοτον ἔ φατῆ φανεράς ἐν for. δ. ἔ ὄφθαλμοῖς πᾶστων, οὐ μεμψόμεθα, ὅσδὲ ἀπῶσόμεθα. ὡροτρερον μὲν τοι πῶ Διογῆνοισ ἡμῶν ὅτι δὲ ξαμῶνος ὀμῶ-

ἡδὴ, καὶ πλεὺς ἀγχινοῖαν, καὶ
 πλεὺς ἐν τοῖς ἀγχοῖς ἀπασιν ἐλα-
 θεῖαν, αὐτάρχειαν, διαχοσύν-
 νειν, ἄφροσύνην, εὐλαβείαν,
 χάρην, παροσχίαν· ὡς μηδὲν
 εἰκῆ, μηδὲ μάτην, μηδὲ ἀνό-
 γως ποιεῖν. ἐπεὶ καὶ ταῦτα τῆς
 Διογήμεως εἰσὶ φιλοσοφίας οἰ-
 κεία· πατεῖται τύφον, καὶ ἀ-
 παύξεται τῆν τὰ μὲν ἀναγκά-
 τῆς φύσεως ἔργα κρυπτόντων
 ἐν σκότῳ· φημὶ δὲ τῆν ἀπει-
 τωμάτων τὰς ἐκκρίσεις· ἐν μέ-
 σαις δὲ ταῖς ἀγοραῖς, καὶ ταῖς πό-
 λεσιν ἐπιτηδύοντων τὰ βιασώ-
 τατα, καὶ μηδὲν ἡμῶν οἰκεία τῆ
 φύσιν· χρημάτων ἀρπαγὰς,
 συκοφαντίας, γραφὰς ἀδικίας,
 διώξεις ἀλλων τοιούτων συρ-
 φετῆν παραμάτων. ἐπεὶ καὶ
 Διογήμεως εἴτε ἀπέπερδεν, εἴτε
 ἀπεπάτησεν, εἴτε ἀπὸ τοῦ τοιοῦτον
 ἐπαραξεν, ὡς ἄρ' οἶον ἢ λέγου-
 σιν, ἐν ἀγοραῖς οἱ πολλοὶ, τὴν ἐκεί-
 νων πατῆρ τύφον ἐποιοῖ· διδά-
 σκων ἀδούς, ὅτι πολλῶν φαυλό-
 τερα, καὶ χαλεπώτερα τούτων
 ἐπιτηδύοισι. τὰ μὲν γὰρ ἔστιν
 ἡμῶν πᾶσι καὶ φύσιν· τὰ δὲ, ὡς
 ἔπος εἰπεῖν, ἔθνη· πρῶτα δὲ ἐκ

ἢ λέγουσιν
 ἢ πολλοὶ ἐν
 ἀγοραῖς

tiam, & in cæteris omnibus
 libertatem, frugalitatem, iu-
 stitiam, temperantiam, reli-
 gionem, gratiam, attentio-
 nem exprimat : nihil ut te-
 merè, aut frustra, & sine ra-
 tione molitur, quoniam
 quidem ea sunt cum Dioge-
 nis. Philosophia coniuncta:
 tum demum arrogãtiam pro-
 culcet, & illos derideat, qui
 cum necessariis naturæ clam-
 fungantur officiis; cuiusmo-
 di est excrementorum ege-
 stio; palam, & in medio fo-
 ro violentissima quæque, &
 ab hominum natura penitus
 abhorrentia committunt, a-
 lienas pecunias rapiunt, ca-
 lumnias struunt, iniustas ac-
 cusationes instituunt, cæte-
 ra id genus inhonesta, & illi-
 beralia. persequi non veren-
 tur. Nam & Diogenes ipse,
 siue pedebat, siue aluum le-
 uabat, siue aliquid ad eum
 modum coram omnibus in
 foro faciebat; quod plerique
 factum asserunt; id eo vide-
 licet agebat, ut illorum cal-
 caret arrogantiam; & eos do-
 ceret quanto istis deteriora,
 & acerbiora perpetrarent.
 Hæc enim nobis omnibus se-
 cundum naturam accidunt;
 illa verò nemini, ut semel di-
 cam, naturalia sunt; sed ex

depravatione, ac corruptela
 proficiscuntur. At hodierni
 illi Diogenis imitatores id
 quod facilius, ac leuius est
 deligentes, quod præstan-
 tius est non animaduertunt.
 Tu verò, qui te istis hone-
 stiozem, & grauiorem esse
 studes, vsque eò à propo-
 sito, ac mente Diogenis aber-
 rasti, ut eundem infelicem
 arbitreris. Quòd si tu iis, quæ
 de viro illo prædicantur, ad-
 hibendam fidem non puta-
 res; quem quidem Græci
 tunc omnes post Socratem,
 & Pythagoram, Platonis, &
 Aristotelis ætate mirati sunt;
 cuius auditor fuit temperan-
 tissimi illius, ac prudentissi-
 mi Zenonis magister: aut si
 id cum animo tuo reputare
 velles; non posse mortalium
 omnium de tam vili & abie-
 cto homine, qualem tu Dio-
 genem per risum, ac ludi-
 brium fuisse dictitas, aberrare
 iudicia; næ tu amplius de
 illo cogitasses, eumque vi-
 rum diligentius tibi expe-
 riendum putasses. Ecquis e-
 nim Græcorum, non illam
 Diogenis patientiam, ac la-
 borum tolerantiam, quæ ni-
 hil à regia quadam magnifi-
 centia distaret, vehementer
 obstupuit? Iacebat ille in stibadio dormiens intra dolium

ἀφροσύνης ἐπιτηδύοισι. ἀλλ'
 οἱ νῦν τῆς Διογήμεως ἑλιπώται
 ὅ ῥᾶσον, καὶ κουφότατον ἐλό-
 μηοι, ὅ κρηττόν ἐκ εἰδέν.
 σὺ τε ἐκείνων εἰς σμυρότερος
 ἐλέλων, ἀπεπλανήτης ἑσοῦ-
 τον τῆς Διογήμεως παρατρέ-
 σεως ὡς αὐτὸν ἐλεεινὸν ἐνό-
 μισας. εἰ δὲ τούτοις μὲν ἡ-
 πίετης ἑστὶ ἀνδρὸς λεηρομέ-
 νοις, ὃν οἱ πρῶτες Ἕλληες τότε
 ἐθαύμασαν μὲν Σωκράτη, ἔ-
 Πυθαγόραν, ἐπὶ Πλάτωνος, καὶ
 Αριστοτέλους· οὐ γέρονεν ἀχροα-
 τῆς ὅ τῆς ἀφροσύνης, καὶ σμυ-
 τωτάτου Ζήνωνος καὶ διηγεμένων
 ὡς ἐκείνης ἑστὶ ἀπὸ τῆς ἀπα-
 τηθῆναι πρὸς ἀνδρὸς ἑστὶ φασ-
 λου, ὅποιον σὺ ἀφροσύνης εἶς,
 ὡ βέλινε, ἴσως αὐτὸν ἡ πλέον
 ἐσκέπησας πρὸς αὐτὸν, ἔ-
 πρῶτέρω παραπλήτης τῆς ἐμπει-
 είας τ' ἀνδρὸς. ἵνα γὰρ ἐκ
 ἐξέπληξε τῆν Ἑλλήων ἡ Διο-
 γήμεως καρτερία, βασιλικῆς οὐκ
 ἔξω μεγαλοφυχίας οὐσα, καὶ
 " φιλοπονίας; ἐκὰ θεοῦ ἀνὴρ
 ἑστὶ ἐβλάδης ἐν ὅ πῆτα βέλ-

Cor. φιλο-
 πονία

ζιον, ἢ μέγας βασιλεὺς ὑπο
 τῆς ἑπιχρύσεως οὐροῖς, ἐν τῇ
 μαλακῇ κλίνῃ· ἦσθε τὴν
 ζαν ἠδὲ ἢ σὺ νῦν τῆς Σικελι-
 κῆς ἐσθίεις τραπέζας. ἐλούετο
 θερμῷ ὃ σῶμα πρὸς τὴν ἀέρα
 ξηραίνων, ἀπὸ τῶν ὀθονίων, οἷς ἀπο-
 μύθη " Φιλοσοφώτερον. πάλιν
 ὅτι παρορῶν κωμωδεῖν ἐκείνον,
 ὅτι κατεργάσθη τὸν Ξέρξην, ὡς ὁ
 Θεμιστοκλῆς· ἢ τὸν Δαρδανόν, ὡς ὁ
 Μακεδῶν Ἀλέξανδρος. εἰ σμι-
 κρὰ τῆς βίβλου ἀεελίτων, ἐμε-
 λέτῃς ὡς περὶ ἡμεῖς οἱ πολιτικοί,
 ἔτι πολυπραγμονες, ἐγὼς αὖ
 ὅπως Ἀλέξανδρος ἀγαθὴν
 λέγειται τὴν Διογένηος μεγαλο-
 ψυχίαν. ἀλλ' ὅτι ἐστὶν ὅτι τούτων
 οὐθέν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀπου-
 δαῖον ποτεν· πολλοὶ γὰρ εἰ
 γυναικῶν ἀθλίων τε θαύμαστος
 Φιλῶν νεκρὸν βίον· εἰ μὲν οὖν
 ὁ λόγος ἔτι πλέον ἐποίησεν, ὅτι
 ἐμὸν μᾶλλον ἢ σὸν ἔστι κέρδος.
 εἰ δὲ " ὅτι τὸν ἀγαθὸν ἐκ τῆς
 πρὸς χεῖρμα πρὸς τῆς ποιούτων
 αὐτὸν ἀπνύσει τὸ δὴ λεγόμενον
 στωϊκῶν· ἐστὶ γὰρ πρὸς ἑρρον

28. ΦΙΛΟΣΟΦΩΤΕΡΟΝ

σοκ. οὐδέν

suum, melius quam magnus
 ille Persarum rex sub auratis
 tectis, molli ac delicato lecto.
 Mazam suavius cenabat,
 quam tu modò Siculas epu-
 laris ad mensas. Corpus, ubi
 calida lauerat, ad aëre sicca-
 bat, idq; pro Philosophi pro-
 fessione aptius sanè, quam
 linteis illis, quibus defricari
 soles. Credo iocari tibi, & in
 illum hominem fas est dicta
 iacere, qui Xerxem, velut al-
 ter Themistocles, viceris, aut
 ut Alexander Macedo Dar-
 rium. Atqui si in libris pau-
 lulum euoluendis operam
 nauares, uti nos Politici, &
 negotiosi homines facimus,
 non ignorares quemadmo-
 dum Alexander Diogenis
 magnanimitatem suspexisse,
 & adamasse dicatur. Sed ni-
 hil eiusmodi, quantum appa-
 ret, inest tibi vlla in re com-
 mendatione dignum. Nihil,
 inquam, admodum. Itaque
 infelicium tantum mulier-
 cularum mortuam, ut ita di-
 xerim, vitam admiraris, ac di-
 ligis. Iam verò, si quid forte
 nostra hæc apud te oratio
 profecerit, non minùs tuum,
 quam meum hac in re lucrū
 agetur. Sin autem nihil hæc
 disputatio promouet, quam è
 re nata, vnóque, ut aiunt,
 spiritu de hoc argumento profudimus.
 Testes enim sunt

Musæ, biduo me subcessiuis
 horis hoc opus elucubrasse.
 Imo verò tu mihi ipse te-
 stis es, quantum antea co-
 gnoscere potuisti. sed si nihil
 aliud efficimus; at nos certè
 tantum virum oratione præ-
 dicasse, nunquam omninò
 pœnitēbit.

ἡμέραν δυοῖν· ὡς ἴσασιν αἱ
 Μοῦσαι· μᾶλλον δὲ καὶ αὐ-
 τὸς ὅποσα πρὸς θεὸν ἐγνώκεις·
 ἡμῖν δὲ οὐ μεταμελήσει τὸ εἰς
 τὸν ἀνδρα βίβησας.

Bbb iij

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ ΚΥΝΙΚΟΝ,

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΣ ΚΥΝΙΣΤΕΟΝ.

IULIANI IMP.

AD HERACLIVM

CYNICVM, DE CYNICA SECTA.

ΛΟΓΟΣ Ζ.

ORATIO VII.

ΠΟΛΛΑ γίνεται εν μακρῷ χρόνῳ τῶτο εν τῆς κωμωδίας ἀκηκοῦσι μοι παρῶν ἐπήληθεν ἐκβοῆσαι, ὁπλιῖνα παρὰ κληθέντες ἠεροῶμθα κυνὸς ὄντι τὸ ἕδὲ ἡναῖον ὑλακτοαυτός. ἀλλ' ὡς παρ' αἱ πῖται μύθοις ἀδόντος, καὶ ἑδὲ τούτοις

Leg. τῶ ἐν τῷ οὐδέν

MVLTA longe temporis spatio accidūt, ait Comicus. quod, vt audieram, nuper mihi vociferari libuit, cum ad audiendum canem conuenimus. qui quidem neque generosum aliquid allatrabat; & nutricum more meras occinebat fabulas, ac ne eas quidem pruden-

ter; & cum iudicio digestas. Statim igitur mihi venit in mentem assurgere, conuertimque dissoluere. sed cum, velut à Comicis, in theatro traductos audire Herculem & Bacchum oporteret; non tam dicentis, quàm eorum, qui intererant, caussa sustinui: imò nostrâ potiùs; si quid audacius eloqui licet; ac ne superstitione magis, quàm pia & cogitata ratione commotus viderer ad hæc verba, columbarum instar, pauefactus euolasse. Sic igitur mihi ipse locuturus eram.

Sustine agendum cor. nam & prius aliud olim sustinuisi.

Canem, inquam, exigua dici particula delirantem sustine. Non enim contumeliosas voces in Deos iaci nunc primùm audis. Non tam felici in Republica versamur; neque priuatę nostrę res tam prudenter administratur; neque porrò tam beati sumus, vt aut puras aures habeamus; aut ne saltem oculi nostri tam diuersis ferrei istius sæculi flagitiis, ac sceleribus inquinentur. Quoniam ergo tanquam eiusmodi malorum exemplis carentes, canis iste nos impiis sermonibus im-

υγας δεπιτεμνυς. παρὰ χροῖμα μὲν ἐπέληθε μοι δεφασάντη, δεφασσαι τὴ σύλλογον. ἐπεὶ δὲ ἐχρῆν ὡς παρ' ἐν θεάτρῳ κωμωδουμένων Ηρακλέους, καὶ Διονύσου παρὰ τῶν κωμωδῶν ἀκούειν. ἔτῃ λέγοντος, ἀλλὰ τὴ σιωφλεμένων χροῖν, ὑπέμεινα μάλλον δὲ, εἰ χροῖτι καὶ νεδρικώτερον εἶπειν, ἢ μὲν αὐτῶν εἶνεκα, ἔτῃ δὲ κεῖν ὑπὸ δεφασάμονίας μάλλον, ἢ δεφασίας εὐσεβοῦς, ἔλελογισμένης, ὡς παρ' αἱ πελειάδες, ὑπὸ τῶν ῥηματικῶν σοφιστῶν, ἀναπληῶν. ἔμεινον δὲ ἐκείνο παρῶν ἐμμετῶν εἶπειν.

Leg. τῷ μὲν

Τέτραδι δὴ κραδίη. ἐκνώπε. Odyf. ἔον δὴ ποτ' ἔτλης. καὶ κυνὸς ληροῦτος ὀλίγην ἡμέρας μέριον. ἔτῃ παρῶν ἀκούεις τῶν Cor. οὐ θεὰν βλασφημιῶν. ἔχ' ἔτω παρὰ κεινὰ παρὰ τῶν κωμῶν. ἔχ' ἔτω τῶν ἰδίων ἐνεκα θεοφρονοῦμεν. ἔμεινον ἔδὲ εὐτυχῆς ἐσμεν, ὡς Deest. αἱ αἱ ἀκαῖς καθαράς ἔχιν. ἢ τε λουταῖον γοῶν παρὰ ἡμῶν μετὰ κεχραῖται τοῖς ποντοδαποῖς τελεῖται. ἔτῃ σιδηρῶν γλῶσσι ἀσεβήμασι. ἐπεὶ ὅ ὡς παρ' ἐν δεξῆς ἡμαῖς τῶν ποῦτων. κακῶν αἰετῶν ἔκ εὐαγῶν ὁ

κλών ῥημάτων, τ' ἄριστον ἴσθ' ἡρώων
 ὀνομασίας· ὡς μὴ ποτε ὠφέλε
 μήτ' ὀκνησὶς εἰπεῖν, μήτε ἡμεῖς
 ἀκούσασθαι· ἴδ' ἄρα πειραθῶ μὲν αὐ-
 τῶν ἐφ' ὑμῶν διδάξαι· περὶ τὸν
 μὲν ὅτι ἔκ κωί, * * * ἢ μύθοις
 περὶ σήκας γράφειν. εἶτα ὁποίας,
 καὶ τίνας γὰρ ποιήσῃ τῶν * * * ἴ.
 μύθων. εἰ τις ἄρα ἐφίλοσοφία
 ἄποσδειξῇ τὸ μῦθον * * * νίας, ὅτι
 πᾶσι ὃ ὑμῶν τὸ πρὸς τοῖς θεοῖς δι-
 λαθείας ὀλίγα διαγέξομαι· τὸ ἴσο
 γὰρ μοι καὶ τὸ εἰς ὑμᾶς περὶ ὁδοῦ
 γέροντι ἀπὸν, καὶ ἄλλο ὅτι ὄντι συγ-
 γραφικῶν, ἔστι δὲ ἐν πλείῃ λέ-
 γαν, ὡς περὶ ἀλλ' ὅτι ἔπαυθῶν, καὶ
 ἄποσδειξῇ τὸ ἐμπερὶν γέροντι
 περὶ αἰτιατῶν. μικρὰ δὲ ὑμῶν
 τῶ μύθου καὶ ἀπὸν ἡμετέρο-
 γίαν, ἵσθ' ὅτι ἀπὸν ἐμπίτε
 φάσμα, ὑμῖν τε ἀκούσασθαι.

Τὴν μὲν αὖτε ἀπὸν ὀπο-
 θεν εὐρέθη, καὶ ὅστις ὁ περὶ
 τὸν ὀπιχρήσας τὸ ψεύδος πι-
 θανῶς σιωπεῖναι πρὸς ὠφέ-
 λειαν, ἢ ψυχολογίαν τὸ ἀκρω-
 μῶν, οὐ μᾶλλον εὐρεῖς ἡσ ἀπ',
 ἢ εἰ ἡσ ὀπιχρήσας τὸ περὶ τὸν
 ἀπὸν ἐμπίτε, ἢ γρημῶν ἀνα-
 ζητεῖν. εἰ δὲ, ὡς περὶ ἡμεῖς ἐν

Ε. ἰσπῆς

pleuit ; cum Deorum opti-
 mum nominavit. quod uti-
 nam nec ille pronunciaffet
 vnquam, neque nos audisse-
 mus ! age demus operam, pri-
 uatim vt ipsum doceamus :
 primūm cani * * * *
 quām fabulas conuenire scri-
 bere. deinde cuiusmodi, &
 quas instituire oporteat *
 * * * fabularum.
 si quod fortasse Philosophiæ
 genus indiget * * *
 Postremò de religione erga
 Deos pauca disputabo. Hæc
 enim habui causam, cur ad
 vos prodirem ; quamuis ne-
 que in libros conscribendos
 admodum propensus essem,
 & pro concione dicere, inter
 alia quæ molesta, ac sophi-
 stica sunt, hæctenus recufas-
 sem. sed pauca prius de fa-
 bula, tanquam genealogiam
 aliquam exponenti, eloqui
 mihi, vobis audire non ab-
 surdum fortasse fuerit.

Quoniam illius origi-
 nem, & inuentionem, ac quis
 primus mendacium probabi-
 liter componere ad utilita-
 tem audientium, vel animi
 fructum instituerit, non ma-
 gis inuestigare possumus, quā
 si quis primus * * *
 aut expuerit indagare veli-
 mus. Quòd si, vt equites in

Thra-

Thracia, ac Thessalia; sagit-
 tarij, cæterique leuioris ar-
 matura milites in India, Cre-
 ta, & Caria primūm reperti
 feruntur : quòd locorum na-
 turam rerum studia ipsa con-
 sequantur : sic in cæteris eue-
 nisse quispiam velit ; vt apud
 quos in honore habentur sin-
 gula, ab iis ea primūm inuen-
 ta videantur : consequens e-
 rit à gregariis, & plebeiis ho-
 minibus inuentas esse primò
 fabulas ; quorum etiamnum
 in vsu, ac consuetudine ver-
 santur. quemadmodum reli-
 qua omnia instrumenta, qui-
 bus canitur ; velut tibia, & ci-
 thara, voluptati, & oblecta-
 tioni seruiunt. Vt autem a-
 ues, quoniam ad volatum fa-
 ctæ sunt, & pisces ad nata-
 tum ; ad cursum itidem cer-
 uii ; nullius ad ea magisterium
 requirunt : ac tamen ab ali-
 quo constringantur, vel car-
 cere claudantur, nihilomi-
 nuseorum, ad quæ nata se ef-
 sentiant, officiorum mem-
 bris vt propriis conantur.
 sic, opinor, genus humanum,
 cum eius anima nihil sit a-
 liud, quàm ratio, vel scientia
 inclusa quodammodo : quam
 quidem vim ac facultatem
 sapientes nominant : ad dif-
 cendum & inquirendum, ac

Θρακίη, καὶ Θεσσαλία· ποξόται
 δὲ καὶ τὰ κρυφότερα τῶν ὀπλων
 ἐν Ἰνδία, καὶ Κρήτη, ἔ Καρία,
 τῆ φύσῃ τὴ χώρας ἀκολουθού-
 των οἱ μὲν τῶν ὀπιτηδύματων.
 οὕτω ἡσ ἰσπολαμβάνει ἔ ὀπι
 τῶν ἀπὸν περὶ σήκας, ἐν οἷς
 ἐκαστὰ ἡμᾶται, μάλιστα περὶ
 τούτων αὐτῶν καὶ περὶ τὸν εὐρήσῃ.
 τῶ ἀπὸν εἰσκειν ἀπὸν
 εἶ) τότε εἰς ἀπὸν ὁ μῦθος εὐ-
 ρεμα· ἔ ἀπὸν εἰς ἐκείνου
 μέγρη καὶ ὄντι ἀπὸν πολι-
 τεύομενον, ὡς περὶ ἀπὸν
 κροαμάτων, αὐλὸς, καὶ κηθάρα,
 τέρψικως ἐνεκα, ἔ ψυχολογίας.
 ὡς περὶ ὀπιτες ἰσπολαθα, καὶ ὄντι
 ἰσπολα, αἶτε ἐλαφοὶ θεῖν ὀπι
 πεφύκασι, οὐδὲν τῶ διδασκῆ-
 ναὶ πρὸς δέοντα· καὶ ὄντι ἡσ,
 καὶ κατῆρξη, πειραταὶ ὀπι
 γρησῶται τούτοις τοῖς μορίοις,
 πρὸς ἀπὸν οἰσπολα ἀπὸν πεφύ-
 κῶσι τῶν τὰ ζῶα. οὕτως οἱ-
 μῆ, καὶ ὀπὶ ἀπὸν ἀπὸν γέ-
 νος ὄντι ἀπὸν ἡσ πῶ ψυχῶ
 ἔχον, ἢ λόγον, καὶ ὀπισημῶν ὄ-
 περ ἐγκαταργημένῶν· ὀπὶ καὶ
 λέγοισι οἱ σοφοὶ δεινᾶμιν· ὀπὶ
 ὀπὶ μαθητῶν ἡσ, καὶ ζητεῖν, ἔ

CCC

πολυπαραμονήν, ὡς πρὸς οἰ-
 κειότατον ἑαυτῆς τῶν ἔργων, πρέ-
 πτω· καὶ ὅταν μὲν εὐμυθὴς θεὸς
 παχέως ἔλυσε τὰ δεσμά, καὶ πῶ
 δυνάμει εἰς ἀνέργαδον ἤγαγε,
 τότε πρῶτον βίβλος ἔπισημη·
 τοῖς δεδεμένοις δὲ ἔπι, καθάπερ
 οἱ * * * εἰδῶν * * * ἀπὸ τῆς
 θεοῦ λέγεται πρῶτα παύσα-
 σθαι * * * τέτηκε δόξα· γί-
 νεται γὰρ ἀντεῦθεν αὐτῆς τὰ ὑπὲρ *
 * * * τῶν, τῆς ἀλη-
 θούς ἔπισημης οἷον εἰδῶν ἀπὸ τῆς
 καὶ σκιά * * * πρὸ
 τῆς τῶν ἀληθῶν ἔπισημης, τὰ
 ψευδῆ· καὶ διδάσκει γὰρ * *
 * * θύμῳ· ἔμμανοισιν
 ὡς περ οἶμα χερσὸν τι καὶ ταυμα-
 σόν· εἰς ὅλως χερσὶν, καὶ ἄπερ
 τῆς τοῖς μύθοις ὁ πρῶτον πλα-
 σθέντων ἀπολογήσασθαι· δο-
 χοῦσί μοι ταῖς τῶν παιδῶν ψυ-
 χαῖς, ὡς περ αἱ πῆται πρὸς τοῖς
 ὀδοντοφύας κηστῶσιν αὐτοῖς,
 σκόπινα ἀπὸ τῶν πρῶτων τῶν
 χερσῶν· ἵνα αὐτὸ πρῶτα μνη-
 σάνται ὁ πάθος· οὕτω δὲ καὶ οὗτοι
 εἰς ψυχὰς ἀπερρυθῆντι, ἔπο-
 θῶντι πλέον εἰδέναι τι, διδάσκε-
 σθαι ἢ ἔπειτα τῶν δυνάμεθων,

peruestigandum, tanquam
 naturæ suæ consentaneam
 maximè functionem, sese
 conuertit. Ac quicumque
 beneuolum & amicum na-
 ctus est Deum, qui vincula
 ista celeriter abrumpat, &
 infitam facultatem ad actio-
 nem perducatur; huic verò
 statim scientia suppetit. At
 iis, qui adhuc vinculis te-
 nentur; perinde atque

* * * * *

tanquam idola quæpiam, &
 umbræ * * * præ-
 verarum scientia rerum, fal-
 sa promptè docent, ac di-
 scunt: tanquam aliquid, opi-
 nor, bonum, & admiratione
 dignum. Quòd si quid om-
 ninò ad eos, qui primi fa-
 bulas finxerunt, excusan-
 dos dicere oportet; viden-
 tur illi paruulorum id ani-
 mis fecisse, quod nutrices,
 cum primùm dentes emit-
 tunt, iisdem faciunt; quæ
 scortea quædam eorum ma-
 nibus illigant; quibus dolo-
 rem leniant. sic illi videli-
 cet in animulam, cum pro-
 dire pennæ cœperint, am-
 plius aliquid scire cupientē,
 sed ad discendam veritatem

necdum satis idoneam, ista
 deriuant; sic tanquam siti-
 bundum aruum irrigent: quo
 pruritum illorum, ac dolo-
 rem mitigent.

Ac cum processisset inuen-
 tum, & apud Græcos flore-
 re cœpisset, indidem Poëta
 quem vocant apologum ex-
 presserunt: qui in eo differt
 à fabula, quòd virorum, non
 puerorum gratia compona-
 tur; neque voluptatem so-
 lam, sed adhortationem quo-
 que contineat. Hoc enim
 propositum habet, vt oc-
 cultè dissimulando cohorte-
 tur, ac doceat, quando is,
 qui dicit, palam veretur elo-
 qui, ne in auditorum offen-
 sionem incidat. Sic Hesiodus
 genus illud tractasse videtur.
 tùm qui Hesiodum secutus
 est Archilochus, velut con-
 dimento quodã poësim suam
 temperans, rarò fabulas ad-
 hibuit: cum hoc, vti opinor,
 animaduerteret, argumen-
 tum illud, quod susceperat,
 eiusmodi oblectamenta po-
 scere: sed vnà tamen probè
 sciret, eandem poësim, segre-
 gatis ab ea fabulis, meram
 esse versificationem. Nam vt
 ita dicam, seipsa quodammo-
 do priuatur, neque amplius
 cur poësis appelleretur, ei re-

τῶτα ἐποχρετεύειν· ὡς περ ἀρ-
 δοντες ἀρῶν διψῶσιν· ἵνα δὴ
 οἶμα τῆς γαργαλισμὸν αὐτῶν, καὶ
 τὸ δυνάμει πρῶτα μνησάνται.

Τοῦ δὲ τοῦτου πρῶτον παύσα-
 σθαι, ἔπειτα τοῖς Ἕλλησιν βίβλο-
 κμοῦτος, εἰλκυστῶν ἀντεῦθεν
 οἱ ποιηταὶ τῆς ἀληθῆς, ὅς τῶ μύ-
 θου ἀναφέρει· τὰ μὴ πρὸς
 παιδας, ἀλλὰ πρὸς ἀνδρας
 πεποιῆσθαι, ἔμμη πρὸς ψυ-
 χαγωγίαν μόνον, ἀλλὰ ἔμμη
 ἀνεσις ἔχῃ ἵνα· βούλεται γὰρ
 ἔπισημῶς πρῶτον τε,
 καὶ διδάσκειν, ὅταν ὁ λέγων ὁ
 φαιρῶς εἰπεῖν βλάβῃται,
 πῶ πρῶ τῶν ἀκουόντων ὑφο-
 ρῶντος ἀπέχθειται· οὕτω τοῖς
 καὶ Ησίοδος αὐτὸ φαίνεται πε-
 ποιηκῶς· ὁ δὲ μὲν πρῶτον Ἀρ-
 χιλόχος, ὡς περ ἠδυσματὶ
 πρὸς τῆς ποιήσεως, μύθοις
 ὀλιγάκις ἐχρήσατο, ὅρα δὲ, ὡς
 εἰκός, πῶ μὲν ἄποθε-
 σιν, ἡ μετήει, τῆς τοῦ αὐ-
 τῆς ψυχγωγίας ἀνεσις ἔχου-
 στω· ἀφῶς δὲ ἐγνωκῶς ὅτι
 πρῶτον μύθου ποιήσεως ἐπο-
 ποιῶν μόνον ὅτι· ἐξέρηται δὲ,
 ὡς αὐτὸ εἰποῖ τις, ἑαυτῆς· οὐ

γδ ἐπὶ λείπεται ποίησις · ἡδύ-
 σμα τῶντα τῶν δὲ ποιητικῆς
 Μούσης ἐδρέψατο · ἔπειθε γὰρ
 γε αὐτὸς τούτου χάριν, ὅπως μὴ
 σιλλογράφος ἴσῃ · ἀλλὰ ποιητῆς
 νομαθεῖν. ὁ δὲ δὴ τῶν μύθων
 Ομηροῦ ἢ Θυκυδίδου ἢ Πλα-
 τῶν ἢ ὅ, πὶ βούλει καλεῖν αὐτὸν,
 Αἰσωπος ἢ ὁ Σάμιος δούλος,
 οὐτ' ἢ τὸ χίλι μῆλλον, ἢ τ' ἢ παρ-
 αίρεσιν · ὅτι ἀφρον μὲν ὅσθι
 κατ' αὐ * * * ἀνὴρ. ὅ γδ ὁ νό-
 μος ἔμετεδίδου πέρρησις, τού-
 τω παροσῆκον ἢ τὰς συμβουλάς,
 καὶ πεποικιλμένας ἡδονῆ καὶ χάρι-
 ῖν ὅσθι φέρειν ὡσπερ οἶμα, τ' ἰα-
 τρῶν οἱ μὲν ἐλεύθεροι, ὅ δὲ ὄντι
 τὰ ποιῶσιν· εἰ δὲ ἅμα τις οἰκέτης
 γῆνται πῶν τῶν χίλι, καὶ πῶν τέ-
 χνῶν ἰατρῶν, παροσῆματα ἔχει,
 κολακεύειν ἅμα, ἔθεραπύειν
 τ' δεσπότην ἀναγκαζόμενος. εἰ
 μὲν οὖν ἔτι κινῶ παροσῆκει
 τούτης τῆς δουλείας· λεγέτω,
 γραφέτω, ὅσθι χαρεῖται τ' μυ-
 θολογίας αὐτῶν πᾶς ὅσισσι· εἰ
 δὲ μόνος εἴη Φησὶν ἐλεύθερος·
 ὅτι ἢ χηρῶν τοῖς μύθοις,
 ὅσθι οἶδα. πότερον ἵνα ὅ πι-
 κρόν, καὶ δάκνον τῆς συμβουλῆς

linquitur. Hoc igitur ille
 non ignorans ista de Musa
 Poëtica condimenta colle-
 git; atque in eum finem ap-
 posuit, ut ne fillorum scri-
 ptor quispiam; verum poë-
 ta censeretur. Porro fabula-
 rum Homerus, vel Thucy-
 dides, vel Plato, vel quem-
 cumque demum appellare
 mauis; Æsopus extitit è Sa-
 mo non fortunæ conditione
 magis, quàm ingenio feruus:
 non ille quidem insipiens,
 neque * * * *
 Nam cui lex libertatem ad-
 emerat; huic consentaneum
 erat consilia voluptate ac
 lepore condita proponere.
 Quemadmodum è medicis
 ingenui quique opportuna
 præscribunt. sin quispiam v-
 nâ sit conditione feruus, &
 professione medicus, non
 mediocriter laborat, dum
 eodem tempore hero suo a-
 dulari, mederique cogitur.
 Quamobrem si Canis noster
 ea seruitute censeretur, dicat,
 ac scribat; & omnes fabula-
 rum hanc illi licentiam con-
 cedant. sin liberum se esse
 profiteretur vnum: quorsum
 fabulis opus habeat, non vi-
 deo. An ut consilij morda-
 cem austeritatem voluptate

diluens, & gratiâ, vnâ & pro-
 desse possit, & ne mali ali-
 quid ab hero sibi consciscat,
 ipse prouideat? Atqui nimis
 seruile istud est. Atenim me-
 lius doceri poterit aliquis, si
 non res ipsas, & earum pro-
 prias appellationes audiat,
 neque, ut Comicus, scapham
 scapham vocemus. Quare
 pro homine certo, Phaëton
 nominandus est. Verum ni-
 hil hoc aliud est, quàm re-
 gis Solis appellationem pro-
 fana vsurpatione polluere.
 Quis est enim abiectorum
 humi mortalium, qui Pan,
 aut Iuppiter dici mereatur,
 ut illinc cogitationes nostras
 ad hosce trāsferamus? Quan-
 quam si id omninò fieri pos-
 set; homines appellare ipsos
 magis expediret. Nunquid
 enim sic loqui præstaret, ut
 hominum propria vocabula
 iis imponerentur? Imò ne
 imponerentur quidem. Hæc
 enim ipsa sufficerent, quæ
 à parentibus imposta sũnt.
 Quocircà si neque per fa-
 bulas facile discimus; nec è
 Cynica professione est ista
 confingere; cur non pretio-
 sissimum impendium lucri
 facimus; imò verò in com-
 miniscendis contexendisque
 fabellis istis, ac scriptione

ἡδονῆ, καὶ χάριτι κεραίσαι, ἅμα
 τε ὀνήση καὶ ἀποφύγη ὁ παρῶν-
 λαβῆν ἢ τῶν τῶν ὀνησαμένων
 κερῶν; ἀλλὰ τῶν ὅσθι λίαν
 δουλοπαρεπές. ἀλλ' ἀμεινον δὲ
 ἴσῃ διδασκείη μὴ τὰ παροσῆμα-
 τὰ ἀκύνων αὐτῶν, μηδὲ τὰ ἐπὶ
 αὐτοῖς ὀνόματα, καὶ τ' ἢ Κωμι-
 κὸν πῶν σαφῶν σαφῶν λέ-
 γοντα. ἀλλ' ἀντὶ τῶν μὲν δεινός,
 τ' Φαέτοντα δέον ὀνομάσαι. τ' ἢ Ε. π. δ.
 δὲ, χηρῶν ὅσθι διαγῶν πῶν
 ἐπωνυμίαν τῶν βασιλέως ἡλίου.
 τίς δὲ ὁ Πανὸν ἔτις ὁ Ζεὺς τ' χα-
 μαί ἐργαζομένων ἀνδραπότων ἀ-
 ξίος καλεῖσθαι, ἢ ὅσθι ἔθεν ἐπὶ
 αὐτοῖς μέγα τῶν μὲν ἡμῶν τὰς
 ἀφροσύνας; καὶ τοῖς εἰ καὶ τῶν
 ὅσθι τε ἢ, ἀμεινον ἢ αὐτοῖς ὀνο-
 μάσαι τοῖς ἀνδραπότοις. ἢ γδ ὅσθι
 οὐτῶν κρητῶν ἢ εἰπεῖν ἀνδρα-
 πικὰ θεμερίους ὀνόματα; μάλ-
 λον δὲ ὅσθι θεμερίους. ἢ ἢ γδ
 ὅσθι ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ
 εἰ μὴτε μαθεῖν ὅσθι ῥάδιον ἀφῶ
 τ' πλάσματος, μὴτε ὅσθι κωμικῶν
 παροσῆκων πλάττειν τὰ τοιαῦτα· τῶν
 χάριν ὅσθι ἐφῶσάμεθα τ' πολυτε-
 λούς ἀνδραπότους· παρῶν δὲ δὴ,
 ἔφῶσάμεθα τ' χηρῶν, πλάττειν
 Ccc iij

τ' ἢ Ε. π. δ.

For. ἢ ἢ ἢ

ὄντες, καὶ σιωπῶντες μὴ ἀεὶ, εἴτα λογιζομενοι, καὶ ἐκ μακρῶν;

Ἀλλ' ἴσως ὁ μὲν λόγος, ὃ φησὶ δὲν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν, καὶ μὴ πεπλασμένων τὰ ψευδῆ, ἔπεπλασμένα τὰ ἀληθῆ, ὅτι κινῶν τὴν ἐλευθερίαν μέτεστιν, ἐν τοῖς κινῶσι ἀδεῶσαι συλλόγοις ἢ σιωπῆσα δὲ αὐτὰ γέροντες, ἀπὸ Διογῆσιος ἄρξασθαι, καὶ Κρατήτος, ἀρχὴ τῆς ἐφεξῆς. ὅθεν οὐδαμῶς τὸ ἀδύνατον εὐρήσῃς. ἐκείνο γὰρ ἀφίημι τέως. ὅτι τὰ κωμικῶν ὁ νόμισμα τὸ ἀγαθὸν εὐφροντὶ τῆ σιωπῆς ἀποσέχῃ οὐδαμῶς προσήκει. τὰ λόγων δὲ αὐτὰ μόνον, καὶ ὁ ποιητὴν εὐλογοῦν οἴκθην, ἀλλ' οὐ μακρῶν εἰς ἄνωθεν. εἰ δὲ Ἀντιοθένης ὁ Σωκρατικός, ὡς περὶ Ἐνοφῶν, εἶνα ἀπὸ τῶν μύθων ἀπήγαγε,

Deest μὴ τὸ σὲ ἴδω πατάτω. καὶ γὰρ Nihil de- μικρὸν ὑστερον ὑπὸ τούτου * * * esse puto. * * καὶ νῦν δὲ ἐκείνο μοι πρὸς τῶν Μουσῶν φράσον ὑπὸ τῶν κωμικῶν.

κωμικῶν ἢ κωμικῶν ἢ ποτερον ἀπὸ νομῶν ἢ βίος ἐστὶν ἀνθρώπωνος, ἀλλὰ θνητῶν ψυχῆς ἀφῆσις, ἢ ἄν καλὸν, ἢ ἄν ἀσπουδαῖον,

postmodum explicandis ; & memoria mandandis , tempus infumimus?

At enim ipsi rationi fortasse minus congruit, ut à cane, qui solus libertate præditus est, pro veris, minimèque fictis, falsa, & commentitia mediâ hominum in frequentia concinantur ; tamen id consuetudine receptum est, quæ à Diogene , & Cratete cœpta peruasit ad posteros. Verùm nullum istiusmodi reperies exemplum. ut illud interim omittam ; Cynicorum veluti falsario nõ conuenire, ut consuetudine ipsa, sed sola ratione ducatur ; tùm ut quid agendum sit per sese videat ipse, non extrinsecus addiscat. Quòd si illud opponatur, Antisthenem Socraticum, ut & Xenophontem, quædam per fabulas explicare, non te in errorem istud inducat. Nam paulo post de eo verba faciemus * * *

Nunc te verò per Musas obsecro, mihi ut hoc de Cynico fateare : num ista tandem desperatio sit quædam, ac vitæ genus nequaquam homine dignum ; sed animæ ferina quædam affectio, nihil vltquam honestum , probum ,

vel bonum esse ducentis? Hæc enim de illo suspicandi multis occasionem præbet Oenomaus. Ac si tibi curæ aliquando fuit ista percurrere quàm verè hoc à me dicatur agnosces ex ipsis Canis illius sermonibus ; & eo libro, quem aduersus Oracula scripsit ; tùm ex omnibus , ut vno verbo dicam, editis ab illo monumentis. Quæ cùm ita sint, ut & omnis erga Deos religio tollatur ; & humana prudentia contemnatur ; ac non solum lex illa, quæ ab honesto iustoque nomen est fortita, proculcetur ; sed ex insuper omnes, quæ à Diis immortalibus animis nostris inscriptæ sunt : per quas omnibus sine magistro persuasum est, numen aliquod esse diuinum, ad quod intuemur, ac contendimus ; & erga illum ita comparatur, ut ad lumen ea quæ videndi facultate sunt prædita: Præter hanc verò, si secunda lex illa pellatur, quæ est natura sua sacra, atque diuina ; & alienis penitus abstinere præcipit ; ac neque verbis, neque factis, neque in occultis ipsis actionibus animæ perturbari illa patitur ; duxque præterea nobis

ὅθεν ἀγαθὸν νομίζοις ; δόκησεν αὐτὸν ὑπολαβεῖν πολλοῖς ἀπὸ αὐτῶν ταῦτα Οἰνόμαος. εἴ τί τι τῶν ταῦτα γὰρ ἐπελθὲν ἐμύησε, ὅτι γνώση ἀφῶς ἐν τῇ τῆ κινῶσι ἀποφρονία, καὶ τὰ τῆ τῆ χρηστικῶν, καὶ πᾶσιν ἀπλῶς οἷς ἐγράψεν ὁ αὐτὸς. τοιοῦτου δὲ ὄντος τῶν ἀγαθῶν, ὡς ἀληθῆς μὲν ἀπασάντων τῶν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀγαθῶν ἢ τῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἢ τῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου νόμον δὲ μὴ τῶν ὁμῶν μόνον ὡς καλῶν, καὶ δικαίῶν πεπατημένων μόνον. ἀλλὰ ἔτι τοὺς ἐκ τῶν θεῶν ἡμῶν ὡς περὶ ἐγγραφέντας ταῖς ψυχαῖς, ὅφ' ὧν πρῶτες ἀδιδάκτως ἐπὶ θεῶν τι πεπίσμεθα, καὶ πρὸς τῶν ἀφορῶν, ἐπὶ αὐτῶν τε οἷμα σπῆδῶν. οὕτως ἀγαπητοὶ τοὺς ψυχῆς πρὸς αὐτῶν, ὡς περὶ οἷμα πρὸς τῶν ἀφῶς τὰ βλέποντα. πρὸς τούτων δὲ εἰ καὶ ὁ δούτερος δεξιῶν οἷμα νόμος, ἰερός ὧν φύσις, ἔθνος, ὁ τῶν ἀλλοτρίων πρῶτος ; καὶ πρῶτος ἀπέχεσθαι κελεύων, καὶ μήτε ἐν λόγῳ, μήτε ἐν ἔργῳ, μήτε ἐν αὐταῖς τῶν λαθρανοῦσας τῶν ψυχῆς ἐνεργείας ταῦτα ὅτι πρῶτων συγγαῖν ὅσπερ ἡμῶν καὶ

της τελοφατης βστην ηγεμων δι-
 κροσιωνης. αρ' εκ' εστι βαρ-
 δευ ο παρ' εμα αλειον; αρ'
 ου τεις τωτα επαγοωτας, ως-
 παρ' τοις φαρμακεις, εχρω ου
 θυδλοισ πολεμουδμοις ελαυ-
 νεοται· κουφοτερεα γαρ' εστι τω
 αδικηματων η ζημία· λιθοις δε
 βαλλομενοις απολωλεναι; δε-
 φερισι γδ ουτοι τι, παρ' ε τω
 θεων, ειπε μοι τω επ' ερημιας
 ληστεοντων, και κειληφοτων
 τας ακτας' επι τω λυμανεοται
 ποις κειραπλεοισι· κειραφρον-
 τεσ θανάτου φασι, ωσπερ εκ
 εκεινοις σενομοτουσις τωτησι
 της απονοιας; φησι γω ο κειρ'
 εμας μ' ποιητης κ' μυθολογος·
 ως δε ο Πυθιος λησταις χρωμε-
 νοις ανδρεν· ηρωσ, κ' δαμων, υπ' εφ'
 τ' ληστομενων τ' θαλατην·

Odyss.

Οϊα τε ληιστηρες υπειρ θαλα τοι
 γ' εδ' οωνται
 Ψυχας παρ' θεμενοι.
 Η ου επ' ετερον ζηταις· παρ' τ'
 απονοιας τω λητων μωτυρεα;
 πλω ει μη κ' ανδροτερεισ αν
 ειποι τις τω τοιουτων εκεινοις
 τοις λησταις· ιταμωτερεισ δε τω
 λητων εκεινων τοις κωας του-

est ad perfectam, absolutam-
 que iustitiam : nonne qui
 hanc extorquere velit , di-
 gnum praecipitio, ac vorag-
 ine scelus admittit? qui au-
 tem ista collaudent, nonne
 tanquam venenarij, nequa-
 quam thyrsis appetendi, eii-
 ciendique sunt. (Nam haec
 praena criminibus illorum le-
 uior est,) sed lapidibus ob-
 ruendi, funditusque perden-
 di? Quid enim, per Deos, a
 latronibus differunt, qui aut
 solitudines obsident; aut ad
 nauigantium perniciem per-
 litora grassantur: qui mortis
 quidem contemptores se ef-
 fe dicunt; quasi non eadem
 illos desperatio comitetur?
 Quo illud Poetae, vt quidem
 appellatis, & fabulosi scripto-
 ris; vt autem praedonibus in-
 terrogantibus Pythius Apol-
 lo respondit; herois, ac Da-
 monis de piratis carmen per-
 tinet.

*Tanquam latrones super mare
 qui vagantur
 Animas exponentes.*

Quid igitur alterum de ista
 praedonum desperatione te-
 stem miramur? Ac mihi qui-
 dem hominibus eiusmodi vi-
 dentur fortiores illi latrones:
 latronibus vero improbiores
 isti canes, imprudentiores-
 que

que iudicandi. Etenim illi ex
 huius perditae vitae conscien-
 tia, non minus propter ve-
 recundiam, quam ob mortis
 ac supplicij metum, solitudi-
 nes captant. Hi vero com-
 munia naturae iura miscen-
 tes, palam, & in omnium o-
 culis obambulant: non au-
 daciores eo facti, quod me-
 lius, ac purius; sed quod pe-
 ius, ac detestabilius vitae in-
 stitutum inuexerint. Sanè
 plerique nunc illorum haud
 paulo verecundiores extite-
 runt, cum procaces, ac petu-
 lantes antea fuissent.

Tragedias quidem illas,
 quae Diogeni inscribuntur,
 quasq; à Cynico aliquo pro-
 fectas esse consentiunt om-
 nes: licet incertum sit, vtrum
 à magistro ipso Diogene,
 an ab eius discipulo Philisto
 compositae sint; eas, inquam,
 quisquis legerit, vehemen-
 tius detestetur; nec vllū exe-
 crandorum flagitiorum ge-
 nus vllis aliis relictum illuc ar-
 bitretur. Sed si Oenomai tra-
 gædias idem ille legat, (tra-
 gædias enim & ipse scrip-
 sit cæterorum eius libro-
 rum haud absimiles) flagi-
 tiorum omnium atrocitatem
 vincere quae in illis conti-
 nentur, agnoscat; & ultra

τοις. οι μω γδ στωφδοτες αυ-
 τοις ουτω μορθηρον τ' βιον, ου
 μαλλον δεα ε τω θανάτου
 δεος, η πτω ανηλιω, ταις ε-
 ρημιας παρ' εαλλονται. οι δ'
 αναπατουν εν τω μεσω· πα
 κοινα νομιμα συγγεοντες, ουχε
 τω κρειττονα ε κειραρωτερω
 δεα ε χειρονα, και βδελυ-
 ρωτερω επεισολην πολιτειων,
 " αειδημονετερεσι νιω οι πολλοι ε. αιδημονε-
 τωτων γεγνασιν ιχθωας. ισως
 πινες αυτων ιταμωσαμενοι πε
 παρ' ετα.

Τας αναφερομενας δε εις
 τ' Διογην τραγωδίας, ουσας
 μω ε ομολογουμενας Κωι-
 κοδ' υνος συγγεαμματα· αμ-
 φιστηπουμενας δε κατ' ε τω
 μονον, ειτε τω διδασκαλου τω
 Διογηνωις εισι, ειτε τω μα-
 θητη Φιλιστου, τις επελθων βδε-
 λυξαιτο, και νομισαιτο υπ' εφ-
 βολιω ερητηουργιας εσδε ταις
 ετεραις απολελειφθαι· ταις
 Οινομεου δε δυτυχων· εγρα-
 ψε γδ και τραγωδίας τοις λο-
 γοις της εαυτ' ωδραπλησιας,
 αρρητων αρρητοτερα, ε κειρω
 modum malorum visitatum

Ddd

ὄρα, καὶ οὐτε ὅ, τι φάσκει
 αὐτῶν ἀξίως ἔχω. καὶ τὰ
 Μαγνητῶν κακὰ. καὶ τὸ Τερ-
 μέριον. καὶ πᾶσαν ἀπλῆς
 αἰσῆς ἐπιφθόνου πλὴν τρα-
 γωδίας, μὲν τῆς Σατύρου,
 καὶ τῆς Κωμωδίας, καὶ τῆς Μί-
 μου. οὕτω πᾶσα μὲν ἀχρό-
 της, πᾶσα δὲ σπύριοια, ὡς
 ἡσυχαστῶν ἐν ἐκείνοις τῶν
 ἀνδρῶν περιδοτέχνηται. καὶ εἰ
 μὲν ἐκ τούτων τις ἀξίως ἔ-
 κιωσμένον ὁποῖός τις ἔστιν ἡμῖν
 ἔπιδειξαι, βλασφημῶν τοῖς
 θεοῖς, ὑλακτῶν ὡς ἀπο-
 τῆς. ὅσῳ ἔφω ἄρχοντος.
 ἴτω χαίρετω γὰρ ὡς γῆς
 ἔποι βούλοισι. εἰ δὲ, ὅσῳ ὁ
 θεὸς ἔφη Διογῆσι, ὅ νόμι-
 σμα τῶν ἀρχαίων ἔστι πλὴν
 ὡς τῆς εἰρημίας ἡσυχασ-
 τῆς θεοῦ συμβουλίῳ τρέποιται,
 ὅ γὰρ σαυτὸν ὅσῳ ἡλώ-
 σαρτες. ὅτι τῶν ἔργων Διο-
 γῆς, καὶ Κράτης φαίνονται.
 ἄλλο ἢ δὴ τῆς πᾶντος ἀξίον ἔ-
 γωγε φαίω ἀνὴρ ἀνδρῶν καὶ
 πρατηγῶν, καὶ φιλοσοφῶν ἐ-
 κείνων. τί δὲ εἶπεν ὁ θεός
 ἄρ' ἰορῶν; ὅτι τῆς τῶν πολλῶν αὐτῶν δόξης ἐπέταξεν ὡς ἴσο-

excurrere : adeo ut quid de
 illis pro merito dicam non
 habeam : quamvis vel Ma-
 gnetum mala ; vel Terme-
 rium, quod vocant, nomi-
 nem ; vel tragediam om-
 nem cum Satyro, & Comæ-
 dia, Mimóque ad illas ac-
 commodem. Ita genus om-
 ne turpitudinis ac despera-
 tionis, ad stuporem usque,
 ab authore conquisitum in
 illis, & illigatum videtur.
 Iam verò si quis ex iis nobis
 Cynicam sectam, cuiusmodi
 fit, ostentare velit, cum Diis
 ipsis maledicens, tum om-
 nes allatrans ; quòd in iudic-
 ebam ; abeat is tandem &
 valeat ; & quocumque ter-
 rarum libuerit hinc faceffat.
 Sin ; quòd Apollo Diogeni
 faciendum esse respondit,
 numum adulterans, ad illud,
 quòd editum prius à Deo
 fuerat, consilium sese con-
 uertat : *Nosce teipsum* : quòd
 re ipsa atque factis expressisse
 Diogenes, & Crates viden-
 tur : hoc verò cum impera-
 toriæ artis ; tum Philosophiæ
 studioso viro imprimis optā-
 dum, & asciscendum esse iu-
 dico. Ecquid porrò Deus re-
 sponso illo significarit, pos-
 sumus dicere? Nimirum con-

temnendam vulgi opinio-
 nem docuit ; ac nomisma, nō
 veritatem ipsam esse falsan-
 dam. Alterum verò dictum,
Nosce teipsum, quonam refe-
 remus? Num ad nomisma?
 an veritatis in illo caput, ac
 summam contineri putabi-
 mus: & quòd ea sententia cō-
 plectitur, quæ seipsum nosse
 iubet, id ipsum esse, quo no-
 misma falsari iubetur? Sicut
 enim qui in opinione posita
 penitus aspernatus, verita-
 tem ad ipsam peruenit, non
 ex opinione, sed ex rei veri-
 tate, quæ ad se pertinent æ-
 stimabit. ita qui seipsum no-
 uerit, id quòd reuera est ac-
 curatè sciet, non quòd esse
 creditur. Num igitur Py-
 thius Apollo verus non est,
 idque certissimè Diogenes
 sibi persuaserat? qui cum illi
 obtemperasset, pro exule,
 non Persarum rege maior ex-
 titit : sed, ut fama est, apud
 eum, qui Persarum impe-
 rium euertit, & Herculis fa-
 ctis æmulabatur, Achillé-
 que superare ipsum stude-
 bat, in admiratione fuit. Hic
 itaque Diogenes quemad-
 modum erga Deos, homi-
 nésque fuerit affectus, non
 ex Oenomai sermonibus, ne-
 que ex Philisti tragediis,

ἔστιν, καὶ τῶν ἀρχαίων οὐ πλὴν
 ἀληθείας, ἀλλὰ ὅ νόμισμα. ὅ
 δὲ γὰρ σαυτὸν, ἐν ποτέρῳ ἡ-
 σούδα μίση; ποτέρῳ ἐν τῆς
 νομισματος; ἢ τὸ γὰρ αὐτὸ τῆς
 ἀληθείας ἐστὶ κεφάλαιον ἡσο-
 μῶν, καὶ ἔπειτα εἰρησθαι ὅ πα-
 ραχράξον ὅ νόμισμα, ἀλλὰ ὅ
 τὸ γὰρ σαυτὸν ἀποφάσεως. Hæc cor-
 rupta vi-
 dentur.
 fortè &
 παρὰ χε-
 ρεῖν le-
 gendum.
 ὡς ἂν ὁ πᾶν νομισμα πᾶν
 πᾶσι ἀπῆλθας, ἐπὶ αὐτῶν
 δὲ ἡκῶν τῆ ἀληθείας, οὐδὲ ὡς
 ἔαυτὸ τοῖς νομισματοῖς, ἀλλὰ
 τοῖς οὕτως οὐσι γήσεται. οὕτως for. ὅπως
 οἶμαι καὶ ὁ γνοῖς ἑαυτὸν, ὅσῳ ἔστιν
 ἀκριβῆς εἴσεται, καὶ ἔχῳ νομί-
 (ε). ποτέρῳ ἔνδῳ ὁ Πυθίος ἀλη-
 θῆς τὸ ἔστι θεός, καὶ Διογῆς τὸ
 ἐπέπεισο φάσκει; ὅτε αὐτῶν πει- for. ὅπως
 οἶς ἀπὸ φυγάδος ἀπεδείχθη
 ἔτῳ Περσῶν βασιλέως μείζων.
 ἀλλ', ὡς φήμη πᾶν ἔδωκεν, αὐτῶν
 ὅ καὶ ἀλύσοι τὸ Περσῶν κρα-
 τος, καὶ Ἡρακλέος ἀμιλλωμένους
 ὡς ἔσει, ὡς ἄλλοι δὲ τῆ
 Αχιλλέα φιλοτιμουμένους, ἡλώ-
 τος. ἔτος δὲ ὁ Διογῆς ὁποῖός τις
 ἡ τὰ τε ὡς τοῖς θεοῖς, καὶ τὰ
 ὡς ἀνδρῶν τοῖς, μὴ ἀλλὰ τῶν
 Οἰνομάχου λόγων, μὴ δὲ τῶν Φιλίστου

πραγματιών, αἷς ἔπιγράψας ὁ Διογῆσις ὄνομα, τὸ θείας πολλά ποτε κατεψύσατο κεφαλῆς, ἀλλὰ δὲ ὧν ἔδρασαν ἔργων ὁποῖός τις ἰὼ γνωρίζεσθαι.

Ἦλθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἔπι τὴν πόρην Διός; ἵνα τοὺς ἀγωνιστὰς θεάσεται; τί δέ; οὐχὶ δὲ καὶ Ἰαθμίσι τοὺς ἀλτεῖς, καὶ Παναθηναίοις θεάσασθαι διζα πραγμαμάτων οἷον τε ἰὼ. ἀλλὰ ἔθελων ἑκείνους καθεύδουσιν συγγενέσθαι τῶν Ἑλλήνων; οὐ γὰρ Ἰαθμόνδε ἐφοίτων; Ἐκείνῳ οὖν εὐρεῖς ἀλίαν αἴτιαν, ἢ τίς εἰς τὸ θεὸν θεραπείαν. εἰ δὲ ἔκιν ἔξεπλαγή τὴν κεραιμῶν. ὅσδε ἐγὼ καὶ τοὺς θεοὺς πολλὰν πολλὰκίς πειραθεῖς διδραμειῶν, ἔξεπλαγίω. ἀλλ' ὅμως ἔγωγε δὴ τί τοὺς θεοὺς πέφρικα, καὶ φιλά, καὶ σέβω, καὶ ἀζύμω, καὶ παύρην ἀπλῶς ταπεινὰ πρὸς ἀλτεῖς πάχω, ὅσα πρὸς αὐτοὺς, καὶ οἷα πρὸς ἀγαθοὺς δεσποτάς, πρὸς διδασκάλους, πρὸς πατέρας, πρὸς κηδεμόνας, πρὸς πρῶτα ἀπλῶς ταπεινὰ. ὡς ὀλίγου δειν, ἔπειτα τῶν ὄσων ῥημάτων πρὸς ἑμὲ ἔξανετίω. τῆν μὲν οὖν ἔκιν οἷον

quibus Diogenis nomen inscribens, multa contra Deorum honorem mentitus est: sed ex ipsius factis par est cognoscere.

Olympiam is aliquando venit. Qua tandem de causa? An ut athletas spectaret? Quid igitur? nonne Isthmiis & Panathenæis sine magno negotio istos ipsos spectare poterat? At fortasse cum præstantissimis quibusque Græcorum illuc versari cupiebat. Atqui num & Isthmum illi non frequentabant? Quocirca nullam aliam profectio- nis illius causam reperies, nisi Dei cultum, ac venerationem. Nam quod fulmen non expauisse dicitur; ne ipse quidem multa id genus expertus signa, sum animo consternatus. Et nihilominus Deos ira perhorresco, amo, veneror, ac reuereor: & ut vno verbo dicam, eam omnem aduersus illos affectionem animi sentio, quàm erga optimos dominos, præceptores, patres, ac curatores, & id genus alia officiorum nomina quispiam potest suscipere. Hinc parum abfuit, quin oratione tua commotus nuper assurgerem. Sed hoc nescio quo modo

mihî in mentem venit eloqui, cum sileri fortasse consultius esset. Redeo ad Diogenem, qui & pauper, & pecunie indigens Olympiam ibat: Alexandrum tamen idē ad sese venire iubebat, si

* * *

Hic & sibi cōgruum esse putabat, Deorum templa frequentare: & regi summa per illud tempus maiestate prædito ad colloquium suum accedere. Quæ autem ad * * scripsit, nōnne regni administrandi præcepta continent? Ac non in sermone tantum religiosus erga Deos fuit Diogenes, sed factis etiam ipsis. Cùm enim Athenis habitare delegisset, & Corinthum à Deo migrare iuberetur, liber ab emptore dimissus, urbem illam descendendam minimè esse statuit. Hoc enim firmissimè persuasum habebat, Deos curam sui gerere: seque Corinthum non temerè, ac fortuito, sed ipsorum Deorum missu quodammodo venisse: cùm urbem illam cerneret in maiore, quàm Athenas, luxu degere; ac seueriori aded, & fortiori castigatore opus habere. Quid tum? Nonne Cræteris etiam musica, & ele-

ὄν πῖνα ἔσπον ἐπελθόν, ἴσως σιωπᾶσθαι θεόν, ἐρρέθη. Διογῆσις δὲ καὶ πένης ὢν, ἔχρημάτων ἐδέησεν, εἰς Ὀλυμπίαν ἐβάδιζεν. Ἀλέξανδρον δὲ καὶ ἦκειν ἐκέλευε πρὸς ἑαυτὸν, εἰ ἔ

* * * ὁ δὲ ἰων. ὅστος πρὸς for. οὐ πρὸς

πειν ἐνόμιζεν ἑαυτὰ μὲν φοιτᾶν ἔπι τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν, τὰ βασιλικωτάτω δὲ τῶν κατ' ἑαυτὸν, ἔπι τὴν αὐτῶν σιωποῖσθαι. ἀ δὲ πρὸς * * γέγραφε, οὐ βασιλικῆς πρᾶξις εἰσὶ; οὐ μόνον δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἰὼ Διογῆσις θεοσεβής. ἀλλὰ γὰρ ἐν τοῖς ἔργοις. ἐλόμηνον γὰρ αὐτὸν οἰκεῖν τῆς Ἀθηνῶν, ἔπειτα ὁ δαμῶνιον εἰς τὴν Κόρινθον ἀπήγαγον, ἀφειθεῖς ὑπὸ τῆς τριαμένου, τὴν πόλιν ἔκιν ἔτ' ἀφῆθη δειν ἐκλιπεῖν. ἐπέπεισο γὰρ αὐτὸς τοὺς θεοὺς μὴ εἰς τε τὴν Κόρινθον οὐ μάλιστα, ὅσδε ἔπειτα πῖνα σιωπῆσαν, ἔσπον δὲ πῖνα ὑπὸ τῶν θεῶν εἰσαπεπέμθησαν ὄσαν τὴν πόλιν τρυφᾶσθαι τῶν Ἀθηνῶν μάλλον, καὶ δεομείων μείζονος, καὶ ἡννομιότερου Ἐφρονησοῦ. τί δὲ οὐχὶ, ἔ τῆ Κρατήτος Μουσικῆ, καὶ χα-

είοντα φέρεται πολλά δείγματα
της προς τοις θεοις οσιότητος τε,
κὶ εὐλαβείας; ἀκούε γοῶν αὐ-
τῶν ἢ ἡμῶν, εἴ τι μὴ γο-
λὴ γέρονε μαθεῖν εἰς ἐκείνων
αἰσῶ.

Μνημοσύνης, κὶ Ζηνὸς Ὀλυμ-
πίου ἀγλαὰ τέκνα

Μοῦσαι Πιερίδες, κηδτέ μοι
εὐχομένη.

Χόρτον ἐμὴ σιωπῆ δότε γαστέ-
ρι, κὶ δότε χεῖρας

Δουλοσύνης, ἢ δὴ λιτὸν ἔθηκε
βίον.

Ὡφέλιμον ὃ φίλοις, μὴ γλυ-
κερόν τιθετε.

Χρήματα δὲ σὺν ἐθέλω σκευ-
αν κλυτὰ, κηδτέ μοι ὄλβον

Μύρμηκος τ' ἀφενος γρήμα-
τα μετόμβρος.

Ἀλλὰ δικαιοσύνης μετέχον, εἰ
πλοῦτον αἰσινή

Εὐφορον, εὐκτεπον, τίμιον εἰς
δρεπίω.

Τῶν ὃ τυχόν, Ἑρμῆ, κὶ Μῆσαις
ἰλασμοῦ ἀγλαῖ

Οὐ δαπαρῆαις τρυφεραῖς, ἀλλ'
δρεπίαις οσίαις.

ὁρῶς ὅτι τοῖς θεοῖς εὐφημῶν, εἰς ὃ
εἰς σὺ βλασφημῶν κητ' αἰσῶν

gantia quædam specimina,
nec illa pauca, restant eius,
quam erga Deos habuit, pie-
tatis, ac religionis? Audi igitur
hæc à nobis, si non hæc
ab illis antea discere tibi per
otium licuit.

Mnemosynes, & Iouis Olympij
incluta proles

Musa Pierides, audite me pre-
cantem.

Pabulum meo assiduū date ven-
tri; & date citra

Seruitutem: qua tenuem con-
stituit victum.

Vtilem porrò amicis, non in-
cundum facite.

Pecunias verò nolo cogere inclu-
tas; scarabæi felicitatem,

Formicæque diuitias, pecu-
nias parans.

Sed iustitiæ particeps esse, & opes
innoxias,

Tolerabiles, parabiles, pretio-
sas ad virtutem.

Eas nactus, Mercurium, & Mn-
sas propitiabo castas

Non impediis luxuriosis; sed
virtutibus sanctis.

Vidésne vt ille Deos cele-
brans, non, vt facis ipse, con-
uiciis lacerans, iisdem suppli-

cabat. Nam hecatombæ nul-
læ cum sanctitate comparan-
dæ sunt. quæ & egregius Eu-
ripides præclare ita cecinit.

Sanctitas veneranda Deorum,
sanctitas.

Num hoc ignoras, quæcum-
que cum sanctitate Diis ob-
tuleris seu parua, seu maiora,
tantidem apud illum haberi?
remotâ verò sanctitate, non
solum hecatomben, sed chi-
lomben etiam Olympiadis,
nihil præter inanes sumptus
esse? Quodd, vt opinor, do-
cere cupiens Crates, cum ip-
se sola, qua præditus erat,
sanctitate fretus, Deos præ-
dicando venerabatur: tum
cæteros docebat, non impen-
dia sanctitati; sed impendiis
sanctitatem in sacris antefere-
re. Eiusmodi igitur ambo illi
viri cum erga Deos essent,
nequaquam auditoria coge-
bant: neque vt sapientes no-
stri, apud amicos figuratè, ac
per ænigmata disputabant.
Hoc enim rectè ab Euripide
dictum est:

Simplex sermo veritatis
est.

Nimirum, inquit, adumbra-
tione mendax, & iniustus o-
pus habet. Quenâ ergo ratio
consuetudinis illorum fuit?
Verbis nimirum ipsorū facta

ἢ ἕτερος; πᾶσαι γὰρ ἐκατόμβαι τ'
οσίας" εἰσὶν ἀντάξιαι. ἠὲ δ' ὁ Leg. 2.
δαμόνιος Εὐριπίδης ὀρθῶς ἔ-
ειπεν.

Οσία πότνια θεῶν, οσία.

ἢ τῆτό σε λήθην, ὅτι πάλυτα κὶ τὰ
μεγάλτα, εἰ σμικρὰ μὲν τ' οσίας
τοῖς θεοῖς προσαρξήμεθα τ' ἴσω
ἔχῃ διώαμιν. ἔτερη μὲν δὲ τῆς
οσίας, εἰς ἐκατόμβην, νῆ θεός, δὴ-
λαίη τ' Ὀλυμπιάδος χιλιόμβην
ἀνάλωμα μόνον ἔστι, δῆλο δὲ οὐ-
δέν; ὅσῳ οἱ μὲν διδάσκων ὁ Κρά-
της αὐτὸς τε δὴ μόνος, ἢς εἶχεν,
οσίας τοῖς θεοῖς ἐπίμα στω εὐφη-
μία· κὶ τοῖς δῆλοῖς ἐδίδασκε, μὴ
τὰ δαπνῆματ' οσίας, ἀλλὰ
τ' οσίαν ἐκείνων προστιμῶν ἐν τ'
ἀγαθείαις. τοῖς τῶν ἀνδρετῶ-
δε γμορῶν τὰ πρὸς τοὺς θεοῖς,
σὺν ἀκροατήεσσιν αὐτοῖς
ἔσθ', ὡσπερ οἱ θεοὶ, δι' εἰκόνων εἰ-
μῶν τοῖς φίλοις συνεγίγνεσθον.
λέγει γὰρ ὁ ἔπι Εὐριπίδ' κηδῶς.

Ἀπλοῦς ὁ μῦθος τ' ἀληθείας
ἔφυ.

σκιαγραφίας γὰρ φησὶ τ' Ἰου-
δῆ καὶ ἀδίκον δεῖσθαι. ἡς οὖν
ὁ ἔπος αὐτῆς τῆς σιωοισίας
ἐγένετο; τῶν λόγων ἡγεῖται τὰ

ἔργα· ἔοι πτωχὸν πενίαν ἡμιψύ-
 χτες, αὐτοὶ πλεονέκτητον ἐφαίνοντο, καὶ
 τῶν πατρῶων χρημάτων ὑπερ-
 δόντες. οἱ πτωχὸν ἀτυφίαν ἀσπα-
 σάμενοι, πλεονέκτοι πτωχὸν εὐτέλειαν
 ἠσχυοῦν διὰ πλεονέκτητον. οἱ δὲ τρα-
 γικὸν, καὶ ἄσπαστον ἐν τῷ ἄλλο-
 τελίῳ ἔξαμενοι βίων, ἀκόμω
 αὐτοὶ πλεονέκτοι τὰς ἀγροίας, ἢ τὰ
 τῶν θεῶν τελεῖν. τῇ περὶ δὲ
 ἔργων ἐπολέμοιοι, ἔργους ἐλέγ-
 χοντες, οὐ λόγῳ βοῶντες, ὅτι
 τῷ Διὶ συμβασιαλὸν ἐξέστι, ἔ-
 δεινός ἢ σμικρὸν πλεονέκτητον δεόμε-
 νον, ὅθεν πλεονέκτητον ἀπο-
 τῆς ἔμμετος. ἐπετήμοιοι δὲ τοῖς
 ἀμύρτοιμοιοι, ἡμίκα ἐξων οἱ
 παύσαυτες, ὅθεν ἀποδιδόν-
 τας ἐβλασφημοῖω, ἡμίκα καὶ
 τῶν ἐχθρῶν οἱ μετεωρίται
 ἀπένδονται τοῖς ἀπελθοῦσι. ἐχθ-
 ρὸν δὲ ὁ, γε ἀληθινὸς κύων ἐχθ-
 ρὸν ὁδὸνα· καὶ τὸ ἔμμε-
 τὸν αὐτὸν τις πατάξῃ· καὶ τού-
 νομα ἀετέλιον· καὶ ἰσοδρῆ-
 ται, καὶ βλασφημῆ. δὲ τῷ δὲ
 μὲν τῆς ἐχθρας, γίνεσθαι πρὸς
 ἀντίπαλον· ὁ δὲ ὑπερβαῖνον τῷ
 πρὸς ἕτερον ἀμύλλαν, εὐνοία

Cor. πλά-
 σταις

praebant: & qui paupertatem honorabant, ante omnes ipsimet patrimonia sua contemnere videbantur. qui modestiam ac simplicitatem probabant, frugalitatem ipsi in omnibus adhibebant. qui arrogantiam & fastum ex aliorum vita detrahebant, primi aut in foris publicis, aut in Deorum templis habitabant. luxum verò ac delitias non prius oratione, quàm factis suis oppugnabant; id, inquam, factis ostendentes, non vociferantes; licere cùm Ioue regnare, nullius, aut paucorum admodum indigentem, neque corporis molestiis interpellatum. Iam verò delinquentes dum adhuc viverent reprehendebant. non autem mortuis conuitiabantur, quando moderatissimi quique ex inimicis cum iis qui mortem obierint reconciliari solent. Cæterùm qui verè ac sincerè caninam illam professionè sustinet, nullum habet inimicum; tamen si corpusculum illius pulset aliquis; aut nomen laceret; aut conuicietur, ac detrahat. Nam inimicitia aduersus æmulum exercetur. qui autem æmulatione alterius est superior, beneuolentiam

tiam mereri solet. Quod si fortè quis aliter in eum sit affectus: (quemadmodum credo vel in Deos ipsos affici plerosque:) non iste quidem illi sit inimicus. neque enim nocere potest. sed ipse potius sibi, cùm grauissimam sibi pœnam infligat, melioris inscitiam, eiusque sit praesidio destitutus.

At qui si de Cynica professione scribere nunc instituerem, de iis, quæ in mentem venirent, nihilo fortasse haudtenus dictis pauciora commemorarè. Nunc verò quod argumento ac proposito nostro consequens est retinentes, deinceps id confideremus, cuiusmodi illos esse deceat, qui fabulam comminiscuntur. Quanquam prius illud fortasse disceptandum est; cuiam Philosophiæ generi fabularum scriptio congruat. Hec enim multi Philosophorum pariter, ac Theologorum egisse videtur. velut Orpheus ille vetustissimus, qui non sine afflatu diuino philosophatus est. sed & pauci qui illum consecuti sunt. Quinetiam Xenophon, & Antisthenes, ac Plato fabulas multis in locis adhibuerunt. Ex quibus apparet, si minus id

ἡμιψύχων φιλοφ. καὶ ἡς ἕτερος
 ἔχη πρὸς αὐτὸν· καθάπερ, οἱ
 μὲν, πολλοὶ πρὸς θεοὺς· ἐκεί-
 νω μὲν ἔκ' ἐστὶν ἐχθρὸς· ὁ δὲ
 γὰρ βλαβερός· αὐτὸς δὲ αὐτῷ,
 βαρύτερον ὄντι τῆς ἡμιψύχων
 τῷ κρείττονος ἀγνοίαν, ἐρήμος τῷ
 ἐκείνου πρὸς αἰσίας.

Ἀλλ' εἰ μὲν νῦν μοι πρὸς
 κείνῳ πρὸς κωϊσμοῦ γράφειν,
 εἶπον δὲ ὑπὸ τούτων ἐπὶ τῷ
 πρὸς ἀμύρτοιμοιοι τῷ εἰρημέ-
 νων ἴσως ὅθεν ἐλάττω. νῦν
 δὲ ἀποδιδόντες τὸ σιωπῆς τῷ
 πρὸς ἀμύρτοιμοιοι, πρὸς τῷ παδα-
 ποῖς εἶ) γρη τοῖς πλατῶνι-
 νοῖς τῷ μύθον, ἐφεξῆς σιωπῆ-
 μῶν. ἴσως δὲ ἡγεῖται ἔ τῷ
 τῆς τῆς ἐγγράφῃσιν ἐκείνῳ· ὅ-
 ποῖα ἡνὶ φιλοσοφία πρὸς ἡμῶν
 ἢ μυθογραφία. φαίνοσθαι γὰρ
 πολλοὶ ἔ τῷ φιλοσόφων αὐτῶν,
 καὶ τῷ θεολόγων, ποιήσαυτες·
 ὡσπερ Ὀρφῆς μὲν ὁ παλαιό-
 ταιος ἐνθεῶς φιλοσοφῆσαι· ὅ-
 λῆροι δὲ καὶ τῷ μετ' ἐκείνων. οὐ
 μὲν ἀπὸ τῷ ξενοφῶν φαίνεσθαι,
 καὶ ἀντιθένης, καὶ πλατῶν πρὸς
 γρησάμμοιοι πολλαχρὸς τοῖς μύ-
 θοις. ὡσθ' ἡμῖν πέφνη, καὶ εἰ μὲν

πῶς κωικῶ, φιλοσόφῳ γυνῶ
 πινι προσήκειν ἢ μυθογραφία.
 μικρὰ οὖν ὑπὲρ τῆς τῆς φι-
 λосоφίας εἴτε μωείων, εἴτε
 ὀργάνων. ἐστὶ γὰρ οὐ μέγα ὁ
 ἀφ' ἑαυτοῦ ὁποτέρως αἰεὶς πῶς
 τε ἠθικῶ, καὶ πῶς φυσικῶ ὁ
 λογικὸν προσήκειν. ἀναγ-
 γῆον γὰρ ὁμοίως φαίνεται κατ'
 ἀμφοτέρω. τειῶν δὲ τούτων
 αὐτῆς ἕκαστον εἰς τρία τέμνε-
 ται. ὁ μὲν φυσικὸν, εἰς ὁ θεο-
 λογικόν, καὶ ὁ πῶς τὰ μαθη-
 ματικά, καὶ ὁ πῶς τὰ πῶς
 τῆς γυμναστικῶν, καὶ ἀπολλυ-
 μῶν, καὶ τῆς αἰδίων μὲν, ὁ
 μῶν δὲ ὁμοίως γέωείων. πῶς
 ὁ εἴς αὐτῆς, καὶ ἡ οὐσία
 ἕκαστου. τῶς πῶς κωικῶ δὲ ὁ
 μὲν πῶς ἕνα ἀνδρῶν, ἠθι-
 κῶν. οἰκονομικῶν δὲ, ὁ πῶς
 μίῳ οἰκίῳ. πολιτικῶν δὲ, ὁ
 πῶς πόλιν. ἐπὶ μὲν τῶς λο-
 γικῶ ὁ μὲν ἀποδεικτικῶν,
 ἀφ' ἑαυτοῦ ἀληθῶν. ὁ δὲ ἀφ'
 τῆς ἐπιδόξων, βιαστικῶν. τὸ δὲ
 ἀφ' ἑαυτοῦ φαινομένων ἐπιδο-
 ξῶν, πῶς λογιστικῶν. ὁ δὲ
 δὲ ποσούτων τῆς τῆς φιλοσο-
 φίας μερῶν, εἰ μὴ ἢ με

Cynico-fas est, Philosopho-
 rum certè generi alicui fabu-
 larum scriptionem esse tri-
 buendam. Quamobrem pau-
 ca de Philosophiæ siue par-
 tibus, siue instrumentis per-
 stringēda sunt. Neque enim
 admodum refert vtri ex am-
 babus illis, Ethicæ, an Phy-
 sicæ, Logicam adscribamus.
 Nam ex vtrius ratione ne-
 cessitas eadē sequitur. Trium
 igitur illorum quodlibet in
 tria diuiditur. Physica pars in
 Theologicam, & Mathematicam;
 nec non tertiam il-
 lam in eorum, quæ oriuntur,
 & occidunt, tum sempiter-
 norum corporum cōtempla-
 tione positam: quorum natu-
 ram, & essentiam singillarim
 considerat. Iam pars illa, quæ
 Practica dicitur, aut circa v-
 num, & singularem virū oc-
 cupatur; & est Ethica: aut
 Oeconomica, quæ in vna fa-
 milia: aut Politica denique,
 quæ in administranda ciuita-
 te versatur. Rursus Logicæ
 genus aliud est demonstra-
 tiuum, quod veris innititur:
 aliud, quod probabilibus vti-
 tur, violētum: tertium est So-
 phisticum, cuius ea sunt quæ
 probabilia videntur. Quam-
 obrem cum sint totidem Phi-
 losophiæ partes, nisi quid me

fortassis effugit. quod mini-
 mē mirum est; militarē homi-
 nē talibus in rebus haud adeo
 diligēter esse versatū; nec
 ea subtilius exequi; vtpote
 qui non librorū vsu, sed vul-
 garī fretus peritia de istis pro-
 nunciet. Huius verò vel ipsi
 testes esse mihi poteritis, si
 recordari volueritis quot ab
 illo tempore, quo acroama-
 ti illi nuper interfuimus; ad
 præsens, dies interfuerint,
 quantasq; nobis occupatio-
 nes attulerint. Sed si quid à
 me, vti dixi, prætermisum
 est; etsi nihil relictum arbi-
 tror; qui quod deest adiece-
 rit, hunc non inimicum, sed
 amicum putabo. Ex istis verò
 partibus, neque Logicæ fabu-
 larum scriptio conuenit;
 neque Physicæ; neque Ma-
 thematicæ: sed vni, si fortè,
 Practicæ Philosophiæ geni-
 ri, quod circa singularem ho-
 minē versatur. tum ei Theo-
 logiæ parti, quæ circa initia-
 tiones, ac mysteria consistit.
 Etenim natura gaudet ab-
 condi; & arcanam Deorum
 naturā impuras in aures abii-
 ci nuda oratione non patitur.
 Quam autem characterū natu-
 ra secretior vtilitatem so-
 let afferre: vt cum non solū
 animis, sed etiam corporibus

λέληθε. καὶ ἔδεν θαυμαστὸν ἀνδρα
 γραπώτῳ μὴ λίαν ἔξακριβῶν,
 μήδ' ἔξουχίζῃν τὰ τοιαῦτα, ἀτε
 οὐκ ἐκ βιβλίων ἀσκήσεως, ἀπὸ
 δὲ τῆς προστυχούσης αὐτὰ ἔξεως
 ἀποφθεγόμενον. ἔσατε γυνῶ
 μοι καὶ ὑμεῖς μὲν τυρες, εἰ τῶς ἡ-
 μέρας λογίσατε, πόσαι καὶ πῶς
 εἰσὶν αἱ μεταξὺ τούτων τε, καὶ τῆς
 ἐναγχοῦς ἡμῖν γυμναστικῆς ἀκροά-
 σεως. ὅσων τε ἡμῖν ἀγροικῶν πλη-
 ρῆς. ἀλλ', ὅσων ἔφω, εἰ καὶ τι πα-
 ραλέληται πρὸς ἐμοῦ. καὶ τοι
 νομίζω γε μηδὲν ἐνδεῖν. πῶς
 ὁ προσπθεις ὅτι ἐξήρως, ἀλλὰ
 φίλος ἔσαι. τούτων δὲ τῶς μερῶν
 ἔτε ὁ λογικῶ προσήκει τῶς μυ-
 θογραφίας, ἔτε πῶς φυσικῶ, ἔτε
 ὁ μαθηματικῶ. μόνον δὲ, εἴτῳ
 ἀρα, τῶς πῶς κωικῶ, πῶς πῶς
 ἕνα γυμναστικῶ. καὶ τῶς θεολογικῶ,
 ὁ τελεστικῶ, καὶ μυστικῶ. φιλοσοφῶν
 ἢ φύσις κρύπτειται. καὶ τὸ ἀποκε-
 κρυμμένον τῆς τῆς θεῶν ἕστας
 ὅτι ἀνέχεσθαι γυμνοῖς εἰς ἀκα-
 θάρτους ἀκρῶς ῥίπτειται ῥήματα.
 ὅσων δὲ δὲ τῶς χαρακτηριστικῶν ἢ
 ἀπόρρητος φύσις ὡφελῆν πέφυ-
 κε, καὶ ἀγνοοῦμεν. θεοπροπῶν γὰρ
 ἢ ψυχῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁμαλῶν.
 Eec ij

καὶ θεῶν ποιῆς πρῶτος· τῆς
 οἰμῆς πολλάκις γίνεσθαι, ἔξω
 τῶν μύθων· ὅταν εἰς τὰς τ' πολ-
 λὰν ἀκοῆς * * * ὄν " διῶα * *
 τὰ θεία καθαράς δέξασθαι, δι-
 ἀμνημονεύων ἀλλοῖς μὲν τῆς μύ-
 θων σκηνοποιίας ἐγγένοι. Φα-
 νεροῦ δὲ ἤδη γρομῶν τῆς, καὶ
 ποῖα φιλοσοφίας εἶδη, καὶ μύθο-
 γραφῆν ἔδει ὅτε. * * * αὐτῶν γὰρ
 τὰ λόγῳ " μῦθους τούτοις ἢ τ'
 παραλαβόντων ἀνδρῶν παρα-
 ρεσις. ἐπεὶ ἔ Πλάτωνι πολλὰ
 μεμνησθῆναι περὶ τῶν ἐν ἀ-
 ἴδου παραμύθων θεολογικῶν
 καὶ περὶ γὰρ τούτου τὰ τῆς Καλ-
 λιοπίης. Αντιθένης δὲ, καὶ Ξενο-
 φωνί, καὶ αὐτὰ Πλάτωνι παρα-
 ματευομένοις ἠθικῶς πῆρας ὑπο-
 θέσει, ἢ πρῶτος, ἀλλὰ μετὰ
 Ἰνός ἑπιμνησθῆναι ἢ τῶν μύθων ἐγ-
 κατὰ μέμνηται γραφή. οὗς ἐ-
 γρή, εἰς τὸν ἐβδ' α, μισθὸς, ἀπὶ
 μὲν Ηρακλέος, μεταλαμ-
 βάνειν Περσέως, ἢ Οησέως Ἰνός
 ὄνομα, καὶ τῶν Αντιθένης. τύπον
 ἐγγράφῃ δὲ ἀπὸ τῶν Προδίκου
 σκηνοποιίας, ἀμφοῖν τούτων θεῶν
 ἐπέραν ὁμοίαν εἰσαγάγει εἰς τὸ θεά-
 τρον.

Supple-
dum δω-
μῶα

f. μαρτυρεῖ

medetur, ac Deorum procu-
 rat aduentus; illam ipsam fa-
 bularum interuentu effici se-
 pius arbitror; quando in au-
 res vulgi, quæ diuinas res nu-
 das ac sinceras non capiunt,
 eadem per ænigmatum in-
 uolucra cum artificiosis fa-
 bulis infunduntur. Cùm igitur
 perspicuum iam sit, cui-
 nam, & quali Philosophiæ
 sectæ fabularum, nonnun-
 quam sit permixta cōscriptio.

* * * Nam
 præter rationem, antiquo-
 rum etiam fauere studium, &
 institutum videtur. Nam &
 Plato cùm de inferorum re-
 bus Theologicè disputaret,
 fabularum plurimum illiga-
 uit. tùm ante Platonem Cal-
 liopes filius: Antisthenes itē,
 & Xenophon; nec non Pla-
 to ipse, cùm de moribus non-
 nulla differeret, non obiter,
 sed accurato cum studio fa-
 bulas adsperferunt. Quos tu
 si quidem imitari velles, pro
 Hercule, Persei, vel Thesei
 nomine vti debueras; & An-
 tisthenis stylum, ac caracte-
 rem exprimere. tùm pro fa-
 bulosa Prodicæ narratione,
 binarum illarum Dearum al-
 teram quandam similem in
 theatrum inducere.

Et quoniam de mysticis
 fabulis meminimus; age
 quales vtrique generi fa-
 bulæ conueniant, per nos
 ipsi discernere studeamus.
 Neque verò antiquis vbi-
 que testibus opus habebi-
 mus; sed recentiora cuius-
 dam viri vestigia persequemur;
 quem ego secundum
 Deosperæque atque Aristo-
 telem amplector, & obstupe-
 sco. Hic autem non de om-
 nibus loquitur; sed de Mysti-
 cis, quas sanctissimorum no-
 bis rituum cōditor Orpheus
 tradidit. Quod igitur in fa-
 bulis abhorrens, & absconum
 est, id ipsum viam ad verita-
 tem munire cumprimis exi-
 stimat. Nam quo ab opinio-
 ne cōmuni remotius, & pro-
 digiosius est ænigma, tanto
 magis contestari videtur, ne
 iis, quæ subinde fieri cerni-
 mus, fidem adhibeamus; sed
 vt arcana & latentia perseru-
 temur; neq; desistamus prius,
 quàm illa, Diis ducibus, pa-
 tefacta nobis, & cognita ini-
 tiatione sua mētem nostram
 imbuant; vel, vt veriùs di-
 cam, perficiant: aut si quid
 inest nobis mente ipsa præ-
 stantius; nimirum Vnius il-
 lius, & Boni particula quæ-
 dam; quæ omne, quod in

Ἐπεὶ ὅτι καὶ τῶν τελεστικῶν μύ-
 θων ἐπεμνήσθην, φέρε νῦν ὁ-
 ποῖοις ἐστὶν καὶ τοῖς ἑκατέρω τῶν
 μερῶν ἀρμόσιον ἔσθαι, αὐτοῖς κατὰ
 ἑαυτοῦ ἰδεῖν περιεργασθῆναι, οὐκέ-
 τι μῦθων παλαιῶν ἐν πᾶσι
 προσδεόμενοι· ἐπόμενοι δὲ
 νέοις ἴχρουν ἀνδρός, ὃν ἐγὼ
 μὲν τοῦς θεοῦς ἐξίστης Αριστο-
 τέλει, καὶ Πλάτωνι ἀγαθῶν τέ-
 θηπά τε. Φησὶ δὲ οὐχ ἴσως
 τούτων οὕτως, ἀλλ' ἴσως τῶν
 τελεστικῶν, οὗς πρῶτος ἡμῖν
 Ορφὸς ὁ τῶν ἀγνωστῶν τε-
 λεστικῶν κατασησάμενος. τὸ γὰρ
 ἐν τοῖς μύθοις ἀπεμνησθῆναι αὐ-
 τῶν τούτων προσδοκῆσαι περὶ
 τῶν ἀλήθειαν· ὅσα γὰρ μάλλον
 πρῶτος ἔδειξεν ὅτι, καὶ τερατώδες
 τὸ ἀνίγμα, τοσούτω μάλλον ἐ-
 οἰκε δὲ μῦθους τρέσθαι, μὴ τοῖς
 αὐτοῦθεν γρομῶν πεισθῆναι, ἀλλ'
 καὶ τὰ λεληθότα περὶ γὰρ ἔσθαι,
 καὶ μὴ περὶ τὸν ἀφίστα ἔσθαι, ὡς
 ἀπὸ θεοῦ ἡγεμόσιν ἐκφανῆ
 γρομῶνα, τὸ ἐν ἡμῖν τελέσει·
 μάλλον δὲ τελέσει νῦν· καὶ εἰ δὴ
 ὑκρῆστον ἡμῖν ἀπὸ τῶν τῶν νοῦ
 ἀπὸ τῶν ἐνός, καὶ τὰ γὰρ μοῖρα ἴσθαι
 ὀλίγη τὸ πᾶν ἀμελείως ἐγρῶσαι

Cor. x-
εστ

της ψυχης πληρωμα, & εν τω
 ενι, & αγαθω συνεχουσα πα-
 σμαυτω, δευτερον υφ' εχουσις,
 & " χωρις τ' αυτου, & εξηρημυνης
 προσιτας. ομια αυτα μ' αμφι
 τ' μεγαν Διονυσου εν οιδ' οπως
 επηληθε μοι βακχεοντι, μανη-
 να. τ' βοιω δε επιπιδημι τη
 γλωττη. ωει τ' αρητων γδ
 ε χρη λεγαν. Δλλα μοι θεοι μ'
 εκεινων, & υμω τοις πολλοις
 οσοι τεως εσε τουτων αμνητοι,
 τω ονησιν δοιεν. υωφ' δε αν
 ειπειν τε, & ακουσαι θεμις, &
 ανεμεσιτον αμφοτεροις εστι πας
 λογος ο παρθερονος, εκ τε
 λεξεως, & αφανοιας συγκετα.
 οδκουω εστι & ο μυθος λογος
 υς εστι, εκ δυοιν τυτοιυ συγ-
 κεισεται. οσπρωμω δε εκατερον
 αυτων. εστι απλη τις εν λογω
 πωλυ αφανοια. & μω τοι, & χτ'
 ημα παραγατα. τα ωδραδει-
 γματα ε' αμφοιν εστι πολλα. το
 μ' εν εν, απλην εστι, & εδεν δειται
 ποιικιλιας. το δε εχηματισμενον,
 εχ' αφορας εν αυτω πολλα.
 ων, ει τι τι της ρητορικης εμε-
 λησε, οκ αξιωετος ει. του-
 των δε τ' χτ' αφανοιας χη-

anima est sine vlla diuisione
 comprehendit; atq; in Vno,
 Bonoque totam ipsam emi-
 nente, ac separabili, & exi-
 mia suapte presentia conti-
 net. Sed hæc nescio quomo-
 do circa magnum Bacchum
 infaniens per furorem effu-
 di. Itaque bouem linguæ de-
 inceps imponam. Nam de
 arcanis loqui minimè conue-
 nit. Dij faciant, vt & ego, &
 qui de vobis nondum initiati
 sunt, maæi illis esse possimus.
 Vt autem ad illa veniam, quæ
 quidem eloqui, & audire fas
 est, & vtrisque reprehensio-
 nem nullam adferunt: Om-
 nis sermo, qui pronunciatio-
 ne constat, ex dictione, & sen-
 tentia componitur. Quare
 cum fabula ipsa sermo sit, ex
 duobus illis confletur neces-
 se est. Iam ambo ista confi-
 deremus. Est & simplex ser-
 moni omni subiecta senten-
 tia, & quæ figuratè profer-
 rur. Vtriusque sunt exempla
 quàm plurima. Et quidem
 quod vnū est, simplex est, &
 varietate nihil indiget. quòd
 autem figuratum est, varie-
 tates in se multas continet:
 quas, si Rhetoricæ operam a-
 liquando nauaueris, ignorare
 non potes. Harum itaque fi-
 gurarum, quæ in sententia

versantur, pleræque fabulæ
 conueniunt. Verum neque
 de illarum plurimis, neque
 de omnibus à me nunc insti-
 tuenda est oratio. sed de dua-
 bus tantum, de grauitate sci-
 licet in sententiis, deque dif-
 sentaneo. quæ eadem & in
 dictione spectantur. Hæc e-
 nim modificanda, & quodam-
 modo conformanda est ab
 iis, qui nõ temerè verba pro-
 fundunt; neque, more tor-
 rentis, colluionem quãdam
 orationis trahunt è triuio pe-
 titam. Verum quod ad du-
 plex illud genus attinet, quo-
 ties de diuinis rebus fabulam
 ferimus, verba ipsa plena esse
 grauitatis oportet, ac dictio-
 nem, quoad potest fieri, mo-
 destam, & honestate refer-
 tam, quæque Deorum maie-
 statem apprimè deceat. nihil
 autem inesse turpe debet, aut
 contumeliosum, & impium:
 ne vulgo tam nefariæ teme-
 ritatis simus authores. imò
 ne ante vulgus ipsum impie-
 tatis nobis in Deos arcessa-
 mus inuidiam. Cæterum ni-
 hil in eiusmodi dictione dif-
 sentaneum esse patior. sed
 grauia cuncta, honesta, ma-
 gnifica, diuina, pura, & ad
 Deorum naturam, quoad in
 nobis situm est, accommodata.

ματων, αρμοτη τω μωτω πα
 πλιστα. πωλυ εμοιγε εδ' υωφ'
 τ' πολλων, ουδ' υωφ' τ' α-
 πωλυτων εστι τα γε νω ρητεον,
 δλλ' υωφ' δυοιν. τ' τε σεμνοδ
 χτ' πω αφανοια, & τ' απεμ-
 φαμοντος. τα δε αυτα αυτα,
 & ωει τω λεξιν γινετα. μορ-
 φοδται γαρ πως, & χηματι-
 ζετα ωδρα τ' μη παρθερο-
 νων εικη, μηδ' ωσπερ χη-
 μαρροις ελκοντων συρφετους
 ρηματων εκ της τειοδου. ογ-
 λα τω δυοιν τυτοιυ, οττω μ'
 υωφ' τ' θεων παρατηωμω,
 σεμνα χρη πωλυ τα ρηματα
 ετ', & τ' λεξιν, ως ενι μαλιστα,
 ωφρονα, & καλω ετ', τοις θεοις
 παρπαδεσται. τ' αγραν δε
 μητην, & βλασφημων, η δυσ-
 σεων. οπως μη τω πληθη της
 ποιαυτης εχηρηοι δρασυτητος
 ηρωμωτα μαλλον ε' παρ τ' ε
 πληθοις αυτοι το ωει τους θεους
 ησεθηκεναι παρπαδωμω. εδεν
 απεμφαμον ετ' χρη ωει τ' ε
 ποιαυτα λεξτε. Δλλα σεμνα
 πωλυτα, & καλα, & μεγαλοπαρε-
 πη, & θβα, & καταρα, & της τ' θεων
 εστιας εις δυωαμιν εσοχα-

σμένα. τὸ δὲ καὶ πάλιν ἀφ' ἑνοιαίας ἀπεμφαίνον ῥησίμου γυρό-
 μύθου ῥῆσιν, ἐγκριτέον· ὡς αὐτὸν
 μή τινας ὑπομνήσεως ἐξω-
 θεῖν οἱ αὐτοὶ θεοὶ δέοι· ἀλλ'
 ὑποτῆσθαι αὐτῶν ἡγεμονίαν
 καὶ πολυπραγμονίαν ὑφ' ἡγε-
 μόνων τοῖς θεοῖς παρεθυμηθῆναι. ἰ-
 δοὺ γὰρ ἐγὼ πολλὰν ἠκούσαι
 λεγόντων, αὐτοὺς μὴ τὸ Διό-
 νυσον, ἐπεὶ αὐτὸν Σερμύνης ἐγένε-
 νετο· θεὸν δὲ, ἀφ' ἑνοιαίας, ἔ-
 τελεστηκῆς, ὡς αὐτὸν δεσποτικῶς
 Ἡρακλέα ἀφ' ἑνοιαίας βασιλικῆς
 ἀρετῆς εἰς τὸ Ὀλυμπον ὑποτῆ-
 σθαι αὐτῶν τῷ Διῷ. ἀλλ' ὡ-
 τῶν, εἶπον, ἢ ζῶντες τῷ μύθου
 φανερώς ἀνιήσομεθα. ὅπου γὰρ
 ἢ ἡμεῖς ὅστιν, ὡς αὐτὸν Ἡρακλέος·
 ἔγω δὲ ἔτι Διονύσου· ἔχουσα μὴ
 τὸ κρητικόν, καὶ ὑποφύγον, καὶ ἀξιο-
 μύθον, ὡς ἔμελλεν ὅμως ἐπὶ τῷ
 αὐτοῦ θεοῦ φύσεως μύθου, καὶ
 πως ἀφομοιωμένη πρὸς ἡμᾶς.
 * * * Ἡρακλῆς δὲ λέγεται παι-
 δὸν ἡμέτερον, καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῶν τὸ
 σῶμα τὸ θεῖον ἵπτιδόναι, καὶ φοιτῆ-
 σαι διδασκάλους ἰσῆρη, καὶ στρα-

καὶ ἀφ' ἑνοιαίας

Dissentaneum autem illud,
 quod in sententia versatur,
 & utilitatis assumitur gratia,
 minimè negligendum est: quo
 nimirum homines, non ex-
 terna aliqua commonitione
 opus habentes; sed iis, quæ
 in ipso fabulæ contextu tra-
 duntur, edocti, ad id quod
 latet eruendum, ac studiosè
 peruestigandū Deorum ope
 alacriores reddantur. Ecce e-
 nim plurimi, me audiente di-
 xerunt hominem fuisse Bac-
 chum, Deum verò per diui-
 nam actionem, & initiandi
 vim: quemadmodum & Her-
 culem per regiam virtutem
 ab Ioue parente in cælum
 esse translatum. Tùm vos, in-
 quam, fabulam non intelligi-
 tis apertè significantem. Vbi-
 cumque enim generationis
 est mentio, velut Herculis,
 itémque Bacchi; quæ præ-
 stantius quidem aliquid ha-
 bet, & excellens, atque ab
 communi ratione seiunctum;
 sed nihilominus intra huma-
 næ naturæ modum consistit;
 & quodammodo nobis assi-
 milatur * * *
 Hercules porrò puer fuisse
 dicitur; ac diuinum illius cor-
 pus paulatim incrementa ce-
 pisse. tùm magistris operam
 dedisse fertur; & militari-
 bus

bus expeditionibus susceptis
 omnes vicisse. præterea affli-
 cta etiam fuisse corporis va-
 letudine. Quanquam sic illi
 ista contigerunt, vt amplius
 quàm pro humana conditio-
 ne quiddam haberent. Vt cum
 iacens in cunis angues elisit.
 postea verò contra elementa
 ipsa naturæ, æstus videlicet,
 ac frigora certauit; tùm ad-
 uersus ea, quæ difficillima
 sunt, & insuperabilia maxi-
 mè, alimentorum inopiam,
 & solitudinem. Adde pelag-
 us in aureo calice traiectū:
 quem quidem ego non cali-
 cem, per Deos, arbitror fuisse:
 sed illum per mare, tan-
 quam per siccum solum iter,
 habuisse. Quid enim propter
 difficultatem inexplicabile
 erat Herculi? quidnam verò
 diuino eius, purissimòq; cor-
 pori non paruit: cum condi-
 trici efficacique sinceræ il-
 lius, & intemeratæ vi mentis
 vel illa ipsa, quæ vocantur,
 elementa seruirent? quem
 magnus Iuppiter per Pro-
 nœam Mineruam (quam to-
 ram ex se toto profusam pro-
 creatamque Deam illi cu-
 stodem apposuit) mundo ser-
 uatorem genuit: ac deinde
 per fulminis ignem ad sese
 reuocauit, quod nimirum di-

τεύσασθαι λέγεται, καὶ κρητι-
 σαι πόλιν. καμῖν δὲ ὁμοίως, ἔ-
 τὸ σῶμα. καὶ τοὶ αὐτοὶ αὐτῶν μὴ
 ὑποφύγον· μείζονος δὲ, ἢ κατ'
 αὐτοῦ θεοῦ. ὅτε γὰρ ἐν τοῖς σαρ-
 γάνοις ἀποπνήσων τοῖς δράκον-
 τας, καὶ πρὸς αὐτὰ κατὰ πᾶσι
 μύθος τῆς φύσεως φοιτῆς,
 θάλασσαν, καὶ κρυμμένον· εἶτα τοῖς
 ἀπορωτάτοις, ἔτι ἀμαχανοτάτοις,
 εἰ δὲ λέγω Ἑσθῆς, καὶ ἐρη-
 μία· ἔτι πάλιν δι' αὐτῶν πορείαν,
 οἶμα, τῶν πελάγους ὅτι τῆς
 χερσὶς κύλικος· ἡ δὲ ἐγὼ νο-
 μίζω τῆς τοῖς θεοῖς οὐ κύλικα
 εἶναι· βαδίσαν δὲ αὐτὸν ὡς ὅτι
 ξηρᾶς τῆς θαλάσσης νερόμικτα· τί
 γὰρ ἀπορον ἡ Ἡρακλῆς; τί δὲ ἔχ-
 ῶν ἠκούσεν αὐτῶν ὡς θεῶν, καὶ κα-
 τὰ πᾶσι σώματι τῶν λεγομέ-
 νων τούτων φοιτῆς δουλοδόντων
 αὐτῶν τῆς δημιουργικῆς, καὶ τελε-
 ουργῶν τῶν ἀρχαίων, ἔτι κατὰ
 εὐνοῦ δυνάμει; ὃν ὁ μέγας
 Ζεὺς δὲ τῆς Περγονίας Ἀθηνᾶς
 ὀπίσθησας αὐτῶν φύλακα τῶν θεῶν
 αὐτῶν ὄλιν δὲ ὄλου παρεμέ-
 νος αὐτῶν· ὡς ἔστω ὅτι ἔφυ-
 τευσεν εἴτ' ἐπὶ πύλας δὲ τῶν κε-
 ραυῶν πύρρος πρὸς ἑαυτὸν ὑπὸ τῶν

θείω στω θήματι τῆ ἀφ' ἧς αὐ-
 γῆς, ἢ κείν πρ' αὐτὸν ὃ παυδί
 κελύσας. ἀλλ' ἔσθ' ἡμῶν τού-
 των, ἐμῶν γὰρ ὑμῖν Ἡρακλῆς
 ἰλέως εἶη. τὰ δὲ ἔσθ' τῆς Διο-
 κῆσου Ἰφουλίου μὲν ἡμέ-
 σεως, οὐσης δὲ οὐ ἡμέσεως, ἀλλὰ
 δαίμονιας ἐκφανσεως, καὶ ἔτι
 τοῖς ἀποθεοτικοῖς ἔθετοίκεν. ἢ
 μήτηρ αὐτὸν κούσα, φασί, ἔσθ'
 τῆς Ἡρας ζυλοτυπούσης δὲ ἀπα-
 τηθεῖσα, τῆ ἐρασίῳ ἐξελίπη-
 σεν ἢ κείν, ὡς τῶν τῆ γαμετίῳ
 εἶωθε, φοιτῶν πρὸς αὐτῶν.
 εἶτα ἐκ ἀγαθὸν τὸ δαμά-
 ζιον, ἐν τῷ κτημέτων τῆ Διὸς.
 ἔσθ' κερδανὸν κατεφλέγετο.
 πάντων δὲ ὁμοῦ περιμύρων,
 Ἐρμῆ κελύσας ὁ Ζεὺς ἀρπάσαι
 τῆ Διόνυσον, καὶ τεμῶν * * *
 ῥάσθη. εἶτα ἐκθθεν ἰώκα ἐτε-
 λεσφορήθη ὁ βρέφος, ὠδίνων ὁ
 Ζεὺς ἐπὶ τῆ * * * ὁ λιθ-
 ραμια δὲ αὐτῶν ὡς μηρῶν ἄρος-
 ἀδουσαι, τῆ * * * εἰς φῶς
 πρὸς ἡλίου. εἶτα ἐμάνη, φησὶν,
 ὁ θεὸς ἔσθ' Ἡρας. ἔπαυσε δὲ
 αὐτῶν τῆ νόσον ἢ μήτηρ τῆς θεῶν.
 ὁ δὲ ἰὼ αὐτῶν θεός· εἶποντο γὰρ
 * * *

Vocem.
 istam non
 satis con-
 venire su-
 spicor.
 Deest *
 μνησιν

uino illo luminis ætherei si-
 gno filium ad sese redire ius-
 sit. Sed in istis commemorā-
 dis mihi, vobisque propitium
 Herculem precor. At quæ
 de Bacchi celeberrima illa
 natiuitate dicuntur: quæ non
 tam natiuitas est, quàm ma-
 nifesta fui numinis exhibi-
 tio: humanarum rerum simi-
 le quiddam continent. Ma-
 ter, inquit, cum ille in
 utero gestaret, ab zelotypa
 Iunone decepta ab amatore
 suo enixis precibus obtinuit,
 vt eodem ad sese habitu ve-
 niret, quo ad coniugem suam
 solebat accedere. Postea cu-
 biculum, cum vnum * * ex
 Iouis non sustineret, fulmine
 conflagrauit. Quo incendio
 correptis omnibus, Iuppiter
 Mercurio mandat, vt Bac-
 chum raperet, *
 *
 Postea, cum formatus, & ab-
 solutus esset infans, partu-
 riens Iuppiter *
 *
 Sub hæc in furorē actus est,
 inquit, à Iunone Deus. sed
 eum mater Deorum ab illo
 morbo liberavit. Idem porro
 subinde Deus est factus. Cui
 quidem comites adiunxere
 sese, * * *

vt olim Herculi; non Hylas,
 neque Telamon, nec Ajax,
 nec Abderus, sed Satyri, Bac-
 chæ, Panes; ac dæmonum
 exercitus. Vides vt humana
 fit illa per fulmina generatio;
 partus autem ipse longè am-
 pliùs homini cōgruat: at am-
 bobus istis humanorum sint
 similia facta. Cur non igitur
 nugari definimus, ac de
 istis illud imprimis tenemus;
 Semelen diuinarum rerum
 peritam fuisse? Erat enim
 Calmo Phœnice nata. cuius-
 modi hominum generi Deus
 sapientiam hoc oraculo tri-
 buit:

*Multas & Phœnices vias Deo-
 rum nouerunt.*

Hunc ergo Deum prima illa
 Græcos inter sentiens, & in-
 stantem propediem eius ad-
 uentum prædicens, citiùs,
 quàm oportebat, quædam il-
 lius Orgia commouisse vide-
 tur; neque satis constitutum
 ei rei tempus expectasse; ac
 propterea erumpente in ip-
 sam incendio conflagrasse.
 Postquam verò decreuit Iup-
 piter status alterius initium
 aperire mortalibus; atque ab
 agresti vagόque ad mansue-
 tissimum transferre victum,

ἑτέρας, καὶ μεταβάλλει αὐτοῖς ἐκ τῆ νομοδικῆ βίῃ πρὸς τῆ ἡμε-

αὐς αὐτῶν καὶ τῶν Ἡρακλῆδ' ἔσθ'
 ἢ Ἰλλας· ἔσθ' ὁ Τελαμών· ἔσθ' ἢ Ἰλέως
 ὁ Αἴας· ἔσθ' Ἀβδηρος. ἀλλὰ Σα-
 τυροῦ καὶ Βακχῆ· ἔσθ' Πάνες· ἔσθ'
 δαίμωνων στρατία. ὁρῶς ὅπως ἀν-
 θεοτικῆ μὴ ἢ ἀπορῶν εἶσθ' ἢ κε-
 ραυῶν ἢ δὲ ἀποκύνους ἀνθρω-
 πικωτέρα· ἀμφοῖν δὲ τοῖν εἰρη-
 μῶν πρὸς συμμοιότερα τοῖς ἀν-
 θεοτικοῖς τὰ ἔργα. τῆ δὲ κα-
 ταβάλλοντες τῆ λῆθρον, ἐκθνο
 πρὸς τὸν ἔσθ' τούτων ἴσμεν, ὡς
 Σεμλῆν Ἐφῆ τῆ θῆα; πᾶς γὰρ
 ἰὼ Καδμου τῆ Φοίνικος· τούτοις
 δὲ ἔσθ' ὁ θεὸς Ἐφῆ μῶν τυρῆς.

Πολλὰς καὶ Φοίνικες ὁδοὺς μα-
 κάρων ἐδάκησαν.
 λέγων. ἀγαθὸς ἔσθ' μοι δοκεῖ τῆ
 θεοῦ τούτου πρὸς τῆ Ἑλλῆσι,
 καὶ τῆ ἐσομένην ἔπιφανῆσαι αὐτῆ
 ἔσθ' εἰς μακρὰν πρὸς ἀρβύσα-
 σα, κινήσαι μὴ δαίτην, ἢ πρὸς ἡ-
 κόν ἰὼ, ἵνα τῆ πρὸς αὐτὸν ὀργῶν.
 ἔσθ' ἀναθρομένη τῆ εἰμῶν μῶν
 πρὸς μείναι χρόνον· εἶτα ἀναλω-
 θῆναι πρὸς τῆ πρὸς τῆ ρυέν-
 τος ἐπὶ αὐτῶν· ἔπει δὲ ἐδέδκετο
 τῶν Διὶ κοινῆ πᾶσιν ἀνθεοτικοῖς
 ἐνδοῦσαι ἔργων καὶ ἑσθ' ἑσθ' ἑσθ'
 ἑτέρας, καὶ μεταβάλλει αὐτοῖς ἐκ τῆ νομοδικῆ βίῃ πρὸς τῆ ἡμε-

ρώτατον· ὃς Ἰνδῶν ὁ Διόνυσος αὐ-
 τῶτος ἐφάνετο δαίμων· ἐπιφοι-
 τῆν ἄς πόλεις, ἀγῶν μὲν ἐαυτῶ
 γραπλὸν πολλῶν δαίμονίων ἰνά·
 ἔ διδιδίς ἀνδρόποισ κοινή μὲν
 ἀπασι σύμβολον ἦ ὅτι φανείας
 αὐτῶ, ὃ τῆς ἡμερίδος φυτόν. ὕφ
 οἱ μοι δοκοῦσιν, ὃξ ημερωθέντων
 αὐτοῖς ἦν πᾶσι τῶ βίον, Ἑλλήνες
 τῆς ἐπωνυμίας αὐτῶ τούτης ἀ-
 ξιάσαι· μητέρα δὲ αὐτῶ πρῶ-
 φπεῖν πῶ Σεμθίην, ἀφῶ πῶ
 πρῶ ῥήσιν· ἄως τε ἔ τῶ θεοῦ
 ἡμῶντος αὐτῶ· ἀτε πρῶ πῶ
 ἰεροφάνην τῆς ἐπι μελλούσης
 ὅτι φοιτήσεως. οὐσης δὲ, ὡς αὐ τῆς
 ἀκριβῶς σχηπῶν ἔξετάση, τῆς
 ἰσρείας τοιαύτης· οἱ τῶ Διόνυσον,
 ὃς ἴς ποτὲ ἰὼ Θεῶν, ζητῶντες,
 πάληθες ἔχον ὡς ἐφίω, εἰς μὲ-
 θον διεσκύβασαν· ἀνιτήθῃμοι
 πῶ τε οὐσίαν τῶ θεοῦ, ἔ τῶ ἐν
 τοῖς νοητοῖς πῶ ἄ πατεῖ ἰὼ-
 σαν· ἔ τῶ ἀγῶνιτον αὐτῶ τῶ
 ἐν ἄ κόσμῳ * * * ἐν ἄ
 πῶ πῶ· ἔ πῶ πῶ ἐφεξῆς ὅσα τῶ
 ζητεῖν ἰὼ * * *
 ῥάδιον ἐμοί· τυχόν μὲ, ἔ ἄ τῶ
 ἀγῶν ἐπι πῶ αὐτῶν, ὃ ἀκριβῶ

tum profectus ab Indiis Bac-
 chus, ad spectabilis dæmon
 apparuit; ciuitates obiens,
 ac dæmoniorum quendam
 secum exercitum ducens. ac
 tum omnibus communiter
 hominibus præsentia suæ si-
 gnum vitem tribuit. cuius
 beneficio mitigatâ, ac man-
 suefactâ ipforum vitâ, Gra-
 ci mihi videntur ^{ἡμεῖδος} illi
 nomen indidisse: nec non
 ob prædictionem, matrem
 illius nominasse Semelem;
 præsertim cum eam Deus
 ipse, velut primam imminen-
 tis adhuc aduentus sui an-
 tistitam honoraret. Quam-
 obrem cum ita se historia illa
 omnis habeat, si quis hæc
 accuratius expendere, ac
 contemplari velit; tamen
 qui Bacchum, cuiusmodi
 tandem numen esset, inqui-
 rebant, rei veritatem, quæ
 ita se, vti dictum est, habet,
 fabulæ in modum confor-
 marunt: vt & Dei naturam
 adumbrarent; &

* * * & ingenitum
 ipsius in mundo partum

* * *
 * * *
 * * *
 * * *
 * * *

καὶ οὐκ ἐθέλοντι τῶ κρύφιον ἀμα-
 κῆ φάμερον θεόν, ὡσπερ ἐν θεῶν
 πρῶ πρῶ * * *
 ἀνεξετάσις, καὶ ἀφῶνοίαις ὅτι
 πῶ πῶ μῶλλον, ἢ ὃ φιλοσοφῶν,
 τετρα * *

Αλλ' ἴσθ' μὲ τούτων, ἴσθ' ἰσθ'
 Διόνυσος αὐτός, ὃ ἔ πρῶ πρῶ-
 χουσι ἄς τε ἐμοῖς, ἔ ὑμετέ-
 ρας ἐκβακχεύσαι φρένας ὅτι
 πῶ ἀγῶν ἦν θεῶν γῶσιν· ὡς
 ἀν μὴ πολὺν ἀβάκχευτοι χρο-
 νον τῶ θεῶ μῶντες, ὅποσα ὃ
 Πενθεὺς ἔπαθε, πῶ πῶ ἴσθ' ἰσθ'
 μὲν ἔ ἄντες· πῶ πῶ δὲ καὶ
 ἀπαλλαγῆτες τῶ ἄματος. ὅτω
 γῶ μὴ ὃ πεπληθυσμένον τῆς
 ζωῆς ἰσθ' τῆς ἐνοφθῶς, ἔ ἐν
 τῶ μείλιτῶ πῶ πῶ ἀδαιρέ-
 του, ὄλης τε ἐν πῶσι ἀμειγρῶς
 πρῶ πῶ πῶ ἰσθ' ἰσθ' Διο- for. οὐσίαι
 νόσου τελεσιουργηθῆν ἀφῶ τῆς
 πῶ τῶ θεῶν ἐνθεῶν βακχείας,
 πῶ πῶ κίνδυνος ὅτι πολλὰ ρυ-
 ἰὼ πῶ ζωῆ· ρυθῶν δὲ διε-
 πασῶ καὶ ἀφῶ πῶ πῶ οἰ-
 χεῶν. ὃ δὲ ρυθῶν, ἔ ἀφῶ
 πῶ πῶ μὴ πρῶ πῶ ἰσθ'
 τοῖς ῥήμασι, ὕδατιον, μῶ δὲ ἀ-
 νου μῶ πῶ ἀκροάσῶ· ἔ μῶ πῶ

τω δὲ τὰ λεγόμενα ἔσπον δὲ-
 λον ὃν Γράτων ὃν Πλωτῖνος
 ὃν Πορφύριος ὃν ὁ δαμόνιος
 Ἰάμβλιχος. ὅς δ' αὖ μὴ ταύτη
 ποτὴ, γράσεται μὲν ἴσω μὲν τοῖ
 Σαρδάνιον γράν, ἔρημος ὦν ἀεὶ
 τῆς τῆς θεῶν γνώσεως ἢς ἀν-
 παξίον σὺδὲ ὁ πᾶσιν ὁμοῦ μὲν
 τῆς τῆς Ρωμαίων ὅτι ἔσπον
 τῶν βαρβάρων ἔγωγε γεί-
 μιν ἀν. οὐ μὲν ἔμὸν δεσπό-
 τιον ἦλιον. ἀλλὰ με πάλιν ἐκ
 οἷοι ὅστις θεῶν ὅτι ταῦτ' ἐδάκ-
 χουσιν οὐ παροφθόμενον. οὐ δὲ
 ἐνεκεν ἐφίω αὐτῶν. καὶ μὲν πῶ
 ἀφάνοισι ἀπεμφαίνοντες ὅτι
 οἱ μῦθοι γίνονται παρὰ τῶν θεῶν,
 αὐτόθεν ἡμῖν ὡσπερ βοᾶσι, καὶ
 ἀφάνοισι μὴ πιστεύειν ἀ-
 πλάς. ἀλλὰ ὁ λεληθὸς σκοπεῖν
 ἔτι διερωτᾶσθαι. Ἐσπύτω δ' ὅτι
 κρητῆρον ἐν ταῦτοις τῶν σεμνοῦ ὁ
 ἀπεμφαίνον, ὅσα δὲ μὲν ἐκεί-
 νου, καλοῖς λίσαι, καὶ μεγάλοις, ἔτι
 ἀγαθοῖς, ἀνδραποῖς δὲ ὁμοῦ
 τοῖς θεοῖς κίνδυνος νομίσαι.
 ἀφ' δὲ τῶν ἀπεμφαίνοντων,
 ἔσπον δὲ τῶν ἐν τῶν φα-

dicuntur aliter intelligat: quo-
 modo Plato, & Plotinus, &
 Porphyrius, & diuinus Iam-
 blichus vsurparunt. Quod
 nisi quis ita faciat, ridebit is
 quidem: sed risum hunc Sar-
 donium fore, seque Deorum
 notitia perpetuo destituen-
 dum esse cognoscat: qua
 cum ne barbaricarum qui-
 dem omnium regionum im-
 perium cum Romano con-
 iunctum arbitror conferen-
 dum. quod me ex animo di-
 cere, Solem ipsum dominum
 meum teste appello. Verum
 nescio quis me Deorum im-
 prudentem ad ista proflire
 rursus impulit. Quare ut ad
 id, cuius illa gratia dicta sunt,
 reuertar; quando dissentaneæ
 & abhorrentes secundum sen-
 tentiam de diuinis rebus fa-
 bulæ confinguntur; statim no-
 bis quodammodo clamant,
 atque cōtestantur, ne fidem
 iis quæ dicuntur, simpliciter
 habeamus: sed ut quod later
 consideremus, ac scrutemur.
 Atque eo quidem in rebus
 eiusmodi præstat id, quod ab-
 horrens est, ei quod grauita-
 tem habet, quo in posteriori
 quidem hoc genere periculū
 est, ne præclaros illos, & in-
 gentes, ac bonos; sed homines tamen, Deos arbitremur.
 at cum dissentaneis narrationibus utimur, de pura sine-

raque mente sperandum sit,
 spretis iis, quæ palam apertè-
 que dicuntur, ad præstantio-
 rem illis ipsis, ac superantem
 omnia naturam quandoque
 esse prouehendam.

Hæc sunt itaque causæ,
 propter quas in Mystica, & in
 initiationibus posita Theolo-
 gia * * * præ omnibus sancta, & maie-
 stati plena proferantur: cum
 interim secundū sententiam
 paulo eorumdem alienior ef-
 fe videatur expositio. At qui
 morum emendandorum gra-
 tia narrationes comminisci-
 tur, & fabellas inducit, nō is
 apud viros, sed apud pueros
 vel ætate, vel prudentiā iisce
 sermonibus indiget. Porro si
 tibi pueri visi sumus; ego, in-
 quam, & Anatolius iste, nec
 non Memorius, & Sallustius,
 ac reliqui præterea deinceps
 omnes, Anticyra tibi opus
 est. Quid enim dissimulare
 attinet? Etenim per Deos
 immortales, perque fabulam
 ipsam: imò verò per regem
 omnium Solem; ecquod tuū
 extat ingens, aut exiguum fa-
 cinus? cuiam in iusta causā
 periclitanti aduocatus affui-
 sti? cui tu porro suorum ob-
 funus lugenti remedium at-
 tulisti; cum cum oratione tua

νερῶ λεγόμενων, ὅτι τῶν δὲ
 μύθων αὐτῶν οὐσίαν, καὶ ἔσπον
 χουσιν πάντα τὰ ὄντα καθαυτῶν
 νόησιν, ἔλπις ἀναδραμεῖν.

Αἰτίαι μὲν αὐτῶν τῶν τελε-
 στικῶν καὶ μυσταγωγῶν φιλοσοφίας
 * * * πρῶτος μᾶλλον βία γῆ,
 ἔτι σεμνὰ παροφείραται. καὶ δὲ
 τῶν ἀφάνοισι ἀλλοιοτέραν ποιῶσιν
 τῶν δὲ δὲ τῶν τοιούτων. ὁ δὲ
 τῆς τῶν ἡθῶν ἐπιμορφώσεως ἐνε-
 κε τοῖς λόγοις πλάτων, καὶ μύ-
 θοις παλάμων, παροφτόν ὅτι μὴ
 παρὸς ἀνδρας, ἀλλὰ παρὸς παῖ-
 δας, ἢ τοὶ κερὶ ἡλικίαν, ἢ τὸ
 φρονεῖν πρῶτως τῶν λόγων τούτων
 δεόμενος. εἰ μὲν οὖν οἱ παῖδες
 ἡμεῖς ἐφατήμεν, εἴτε ἐγὼ, εἴτε
 Ανατόλιος ἢ ποσὶ συγκρατήμεν
 ὅτι τούτω ἔτι Μεμνέσιον, ἔτι
 Σαλλύσιον παρὸς τοῦτο δὲ, εἰ βί-
 λη, ἔτι τοῖς ἀλλοῖς ἐξῆς Ἀντικύρας
 οἱ δεῖ. πῶ δ' αὖ ἀκκίξοι τὸ τίς; ἐπεὶ
 παρὸς τῶν θεῶν, καὶ παρὸς αὐτῶν τῶν μύ-
 θου. μᾶλλον ὅτι τῶν κρινῶν πρῶτων
 βασιλέως ἡλίου, τί οἱ μέγα ἢ μι-
 κρὸν πεποίηται ἔργον; ἵνα πρῶ-
 τῆς ἀγωνιστομένη μὲν τῶν δικαίων
 ἵνα ἐθεράπευσαι περὶ τοῦτο, ἔτι
 λόγῳ διδάξας ὅτι μὴ κερὶ οὐ

Si x̄p̄ ille-
 gas, inte-
 gra erit
 periodus.

for. i. 100

θάνατος, μήτε δὲ παθόντι, μήτε
 τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ; τίς δὲ ἀπάστα-
 τὰ σε τὸ εἶναι μείρακιστος φε-
 ρουμένης· ὅτι πεποιήσας αὐτὸν
 εἶξ' ἀσώτως φερόμενα, καὶ καλὸν ἔτι
 σῶμα μόνον, ἀλλὰ πολὺ μάλλον
 τὴν ψυχὴν φαίνεσθαι, ἵνα ὁ ἀσκη-
 σιν ἐποιήσῃ τὴν βίαν; ἢ δὲ οἱ ἀξιό-
 τῆς Διογένης βακτηρίας, ἢ ναὶ
 μαὶ Δία τὴν πεποιήσας πεποιή-
 ῃ; ἔργον οἶμαι μέγα βακτηρίαν λα-
 βῆναι, ἢ τείχεος ἀείψαι, ἢ πεινο-
 εῖν τὰς πόλεις, ἢ τὰ στρατόπεδα·
 ἢ τοῖς μὴ βελτίστοις λοιδορεῖσθαι,
 τοῖς δὲ χεῖροισι θεραπείαν εἰπεῖν
 πρὸς τὸν Διὸς, καὶ πρὸς τοὺς τῶν
 ἀκρωμάτων, οἳ δὲ ὑμᾶς τὴν φιλο-
 σοφίαν ἐκτρέπονται· αἴθ' ὅπου
 πρὸς μὴ τὴν μακαρίτην Κωνσταν-
 τίνον εἰς Ἰταλίαν ἦλθες· ἢ κέτι μὲν
 τοὶ καὶ μέγροι τῶν Γαλιανῶν ἦλθες;
 καὶ τοὶ πορθοῦντες πρὸς ἡμᾶς, εἰ
 μηδὲν ἄλλο, ξυμῆσαι γούν σε τῆς
 φωνῆς μάλλον διωαμύω πλη-
 σιάζων ἐμῶν ἀνδραγαθῶν. τί δὲ καὶ
 τὸ πρὸς τοὺς παύτα χρὸν, καὶ πρὸς
 ἔχοντα πρὸς ἡμῶν τοῖς ἡμίονοις;
 ἀκούω δὲ ἔργων καὶ τοῖς τῶν ἡμί-
 ονοῦς ἐλαμύοισι· οἳ μάλλον ὑμᾶς
 ἢ τοῖς στρατιώταις πεφύλασσι.

docuisses; neque illi ipsi, qui
 patitur, neq; propinquis eius
 malum esse mortem? Quis a-
 dolescentulus suam tibi tem-
 perantiam imputare potest;
 quod ipsum ex intemperanti
 frugi, ac temperantem fece-
 ris: ut non corpore solum, sed
 multo magis animo pulcher
 appareret? Quamnam viuēdi
 exercitationem adhibuisti?
 quid tu dignū Diogenis ba-
 culo, vel audacia certē prae-
 stitisti? An hoc magnum tibi
 videtur, fustem capere, comā
 promittere, vrbes & comita-
 tus circumire; ac cū optimis
 quibusq; conuiciari, tūm
 pessimis adulari? Dic amabo
 te, per Iouem: perque audi-
 tores istos, qui à Philosophia
 propter vos abhorrent: cur
 cū ad beatę memorię Con-
 stantium in Italiam adieris,
 in Gallias ire noluisti? Atqui
 ut ad nos venires, si nihil a-
 liud, ad eum vtiq; hominem
 accessisses, qui sermonem
 tuum melius intelligeret.
 Quid illud; vagari passim, ac
 mulis negotium facere; imo
 etiam, ut audio mulionibus
 ipsis, qui magis vos ipsos, quā
 milites pertimescunt? Quos-
 dam enim è vobis accepi ve-
 χεῖσθαι γὰρ αὐτοῖς ἀκούω ὑμᾶς
 hemen-

hementius in eos sauire,
 quàm illos gladiis suis. vnde
 meritò formidolosiores iis
 esse soletis. Equidem iamdu-
 dum hoc vobis nomen im-
 posui, quod nunc mihi vi-
 deor esse scripturus. Genus
 est quoddam hominū, quos
 infelices Galilæi *renunciato-
 res* vulgo nominant. Horum
 plerique, postquam exiguis
 sese bonis abdicauerint, ad-
 modum multa, vel omnia
 potiùs vndique corradunt:
 adeo ut ingenti aliorum ho-
 nore, stipatu, atque officio
 celebrentur. Eiusmodi ferè
 est quod à vobis geritur, præ-
 ter pecuniarium quæstum.
 qui quo minus vobis suppe-
 tat, non vobis, sed nobis ipsis
 tribuendum est, qui fatuis il-
 lis pauio plus sapimus. Ac
 fortasse, pro eo quod nullus
 corrogandę pecunię, quem
 illi habent, vobis est color,
 quam nescio quomodo elec-
 mosynam appellant; cætera
 vobis & illis sunt simillima.
 Patriam, ut illi, reliquistis.
 Vagi vbique discurretis, &
 comitatu Principis magis,
 quàm illi, & procacius im-
 portuni estis. Illi enim voca-
 ti; vos etiam repulsi mole-
 stiam exhibetis. Et quid tan-
 dem ex iis vtilitatis in vos,

ὑμῶν χαλεπώτερον, ἢ τοῖς ξί-
 φεσιν ἐκείνοι. γίνεσθε οὖν αὐ-
 τοῖς εἰκότως φοβερώτεροι. πα-
 λαμ μὲν οὖν ὑμῖν ἐθέμιον ἐγὼ
 τῶν δὲ ὀνομαζομένων τῶν ἐοικα-
 τῶν ἢ γράφω. ἢ ἀποτακτίσας τι-
 νὰς ὀνομάζουσι οἱ δυσσεβῆς Γα-
 λιλαῖοι. τούτων οἱ πλείους με-
 κρὰ πρὸς ἐμῶν, πολλὰ πόνου,
 μάλλον δὲ τὰ πόνυτα πόνυτα χό-
 θαν ξυγκομίζουσι. καὶ πρὸς οὐ-
 οἶμα δὲ πρὸς αὐτοῦ, καὶ δορυφορεῖσθαι,
 καὶ θεραπείαν εἰπεῖν τοῖς καὶ
 ὑμῶν ἔργον ἔστι· πρὸς ἴσως
 τῶν χεῖροισι εἰπεῖν. τῶν δὲ, οὐ
 πρὸς ὑμᾶς γίνεσθαι· πρὸς ἡμᾶς
 δὲ· στυγερώτεροι γὰρ ἐσμῶν τῶν
 ἀνοήτων ἐκείνων. ἴσως δὲ καὶ διὰ
 τὸ μηδὲν ὑμῖν εἶναι πρὸς ἡμᾶς
 φορολογεῖν διὰ πρὸς ἡμῶν, ὅποιον
 ἐκείνοις· ὑμῶν λέγουσι ὅτι οἱ οἶσι
 ὅπως ἐλεημοσύνην. τὰ δὲ ἡμῶν
 γε πόνυτα ἔστι ὑμῖν τε καὶ ἐκείνοις
 πρὸς ἀπλήσια. καὶ ἀλελοῦπατε
 τὴν πατρίδα, ὡς πρὸς ἐκείνοι. πρὸς
 φοιτᾶτε πόνυτι, καὶ τὸ στρατόπεδον
 διωχθήσατε μάλλον ἐκείνων, ἢ
 ἰταμιώτερον. οἳ μὲν γὰρ χαλκὸν ἔχουσι·
 ὑμεῖς δὲ καὶ ἀπελαμύοι. ἢ τῶν
 χεῖρον ἐκ τούτων ὑμῖν ἐγέρω.

Ε. γράφω
 Μοκ ἀπὸ τῶν
 τακτισαῖ

μᾶλλον ὃ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις;
 αἰήληεν ὁ Ασκληπιάδης· εἶτα ὁ
 Σερβιανός· εἶτα ὁ Χυδρον· εἶτα
 ἕκ οἷδα παιδαριόν τι ξυλόν καὶ
 βύμηκες· εἶτα σύ· ἔπειτα ὑμῶν,
 ἀλλ' οἷς ποσὺτοι· τί δὲ ἐκ τῶν ὑμε-
 τέρας ἀνόδου γέροντι ἀγαθόν, ὡ
 λῶσσι; τίς ἡδεὶ πόλις, ἢ τίς ἰδιώ-
 τῆς τῶν ὑμετέρας παρρησίας; ὅτι
 ἀφρόνως μὲν ὁ δὲ δὲ δὲ εἰλεσθε
 τὸ βῆτι τὸ εἰδὲ ὑμᾶς γέροντα
 βασιλέα πορείαν ἀελθόντες δὲ,
 ἀφρονέτερον αὐτῆ καὶ ἀμαθίτε-
 ρον, καὶ μαλιωδέτερον ἐχρησάσθε,
 κολακεύσαντες ἄμα, ἔτι ὑλα-
 κτήσαντες, ἔτι βιβλία δόντες, ἔτι
 ταῦτα παρακλῆσαι πρὸς λι-
 πηρόσαντες; ὅθεν αὐτῶν οἷμα
 ἐγὼ ἑσαυτάκις εἰς φιλοσόφου
 φοιτήσας, ὅσακις εἰς ἀντιγρα-
 φέως· ὡς ὑμῖν Ἀκαδημία, ἔτι
 Λύκειον, ἀπὸ τῆς ποικίλης τε αὐτῶν,
 τῆς βασιλείων τὰ πρὸς ἄλλοις· ὅτι
 ἀπάξετε ταῦτα; οὐ κατὰ βα-
 λήτε νυκτοῦ, εἰ καὶ καὶ πρὸς
 τερον, ὅτι ὑμῖν ὅθεν πλέον
 ἀπὸ τῆς κόμης, ἔτι τῆς βακτη-
 εἰας; πῶς δὲ καὶ γέροντι ὑφ'
 ἡμῶν ἀκαταφρόνητος ἢ φιλο-
 σοφία τῶν ῥητορικῶν οἱ δυομα-

vel in nos potius homines re-
 dundavit? Venit Asclepiades:
 tum Serenianus: postea
 Chytro. inde nescio quis
 puer flauus, & procerus: po-
 stremò tu ipse: vobiscum au-
 tem duplo plures alij. Quod-
 nam igitur commodum ve-
 ster ille, ò boni: aduentus at-
 tulit? quænam ciuitas, aut
 quis priuatus libertatem ve-
 stram, & audaciam sensit? Nonne stultè primùm ad
 eum Imperatorem profecti
 estis, qui ne vos quidem vel-
 lect aspicere? vbi autem adue-
 nistis, stultius, & imperitius,
 imo insanius illa ipsa liberta-
 te vestra estis abusi; cùm vnà
 & adularemini, & allatrare-
 tis, & libellos offerretis, & vt
 iis annueret, instantius vrge-
 retis? Equidem neminem ve-
 strùm opinor toties Philo-
 sophi scholam frequentasse,
 quoties Notarium adiistis. vt
 Academiæ instar, ac Lycei,
 Variæque porticus Palatij
 vobis esset vestibulum. Non
 vos procul ista facessetis?
 non, si minus antea, modò
 saltem abiicieris, cùm nihil
 amplius vestra illa coma, ba-
 culusque vos adiuuet? At
 quàm vilis, & contempta per
 vos est facta Philosophia, ò
 homines ad oratorix artis

disciplinam ineptissimi, quo-
 rum lingua ab ipso rege Mer-
 curio repurgari; plana verò
 ac dilucida reddi, ne à Mi-
 nerua quidem cum Mercu-
 rio conspirante potest. Hoc
 de populari, & circumfora-
 nea illa solertia rapientes.
 Neque enim Prouerbio con-
 tritum illud intelligunt: *Bo-
 trum ad botrum maturefcere*:
 Cynicam ad sectam sese trāf-
 ferunt. Baculus, pallium, co-
 ma. Deinceps autem impe-
 ritia

* * *
 * * *
 * * *

& id genus reliqua. Atenim
 breuem & compendiosam ad
 virtutem viam sequuntur.
 Vtinam vel longiorem tene-
 retis! facilior per illam vobis
 esset ingressus. An nescitis
 breuiore vias maximis diffi-
 cultatibus obsitas esse?

* * *

Vt in publicis viis qui itine-
 ris compendio graditur, lon-
 giores amphractus & circui-
 tus facilius emetitur. at non
 perinde qui per circuitus am-
 bulat, compendiosiori itine-
 re progreditur. Sic igitur in
 Philosophia finis ille, ac prin-
 cipium vnicum est, *seipsum
 nosse*, ac Diis similem fieri.

λέσασσι, ἔτι οὐδὲ τὰ αὐτῶν τῶν
 βασιλέως Ερμού πῶ γλώττω
 ἔκκαταρτῶν διωκόμενοι· φα-
 νερωτέρων δὲ ὅθεν πρὸς αὐτῆς
 τῆς Ἀθηνᾶς σὺ τὰ Ερμῆ.
 τῆς ἐκ τῆς ἀγροῦ, καὶ πρὸς
 τρεχούσης ἀρπάζοντες ἐν τρε-
 χείας· ὅθεν γὰρ ἐν πρῶτα πε-
 ριφερόμενον αὐτῶν γινώσκουσι
 ὅτι βότες πρὸς βότες πε-
 πάνετα. ὁρῶσιν ὅτι τὸ κωι-
 σμόν· βακτηρία, τείβων, κόμη·
 ὅθεν τε ὅθεν, ἀμαθία * * *
 ἀπλᾶς τὰ ποιῶντα. πῶ σὺ πο-
 μόν, φησὶν, ὅθεν καὶ σὺ πομόν ὅτι
 πῶ δὲ πῶ * * *
 ὅφελον καὶ ὑμεῖς πῶ μακρῶν
 ἐπορεύεσθε. ῥᾶον ἀνὰ δὲ ἢ ἐκεί- f. ἐκείνης
 νῦν ἦλθετε· ὅτι ἴτε ὅτι μεγα- f. αἰσῶν
 λας ἔχουσι ἢ οἱ σὺ πομοὶ τῶν χα- f. αἰσῶν
 λεπότητες; * * *
 πῶ ἐν ταῖς λεωφόροις ὁ μὲν ἢ
 σὺ πομόν ἐλθὲν διωκτής, ῥᾶον Leg. ὁ σαρ-
 ἐκ πρὸς πῶ κύκλω· ὅθεν ἐπὶ & alterisci
 μὲν τοῖς ὅθεν ἀπάλιν ὁ κύκλω
 πορεύεις, ἐλθοὶ αὐτῶν πρῶτως,
 καὶ πῶ ὅθεν πομόν. οὕτω δὲ καὶ
 ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τέλος τῆ ὅθεν,
 καὶ δὲ ῥᾶον μία γινώσκουσι ἢ σαρ- for. ἰαυτῶν
 τῶν, καὶ ἀφομοιωτέρων τοῖς θεοῖς.

ἄρχῃ μὲν ἐν αὐτὸν γινώσκων τέλος
 δὲ ἢ πρὸς τοὺς κρείττους ὁμοί-
 ούσης. ὅστις οὖν Κυϊνικός ἐστὶν εὐέλθῃ,
 πρῶτων ὑποφιδῶν τῶν νομισμά-
 των, καὶ τῶν ἀνθρώπων δόξων, εἰς
 αὐτὸν καὶ τὸ θεὸν ἐπέστραψαται
 πρότερον. ἐκείνῳ δὲ χειρὶ ἔκ-
 ἐστι χειρὶ ἄλλῃ ἢ ἰάμμος ἰάμ-
 μος, εἰ πρὸς ἀμοιβῆν ἕως αὐτὰ
 ἐξετάσοι, καὶ τὸ ἀξίας αὐτῶν ὅτι-
 τες ἴδεν αὐτὰ ἡμιμητῆ ἡμέραται.
 γὰρ γὰρ αὐτὰ οἶδεν ἀμφοτέρω. ὁ
 ἀπομώτερον ἢ καὶ ὁ ῥαδίον, ἀν-
 θρώπων ἐστὶν κενόδοξίας τῶντα,
 καὶ ἀμαθίας νερόμικεν ἔργα, ὁ ἀ-
 γρὸν ἢ κελὸν ἔκ ἐν τοῖς ἐπαμνα-
 μύοις ἢ ἡγεμονίαις πηγαται, ὁ μὲν
 ἐν τῇ φύσει. φθῆναι τῶν περὶ τῆς
 (Ἐφάσ. ἀποτρέφει) δὲ τὰ ἀφρο-
 δίσια. βιαζομένης ἢ τῆς ἑμμετω-
 ῆς δόξῃ προσέτεκεν ἔδδὲ πειρῶν
 τῆς μάλλον, καὶ τὰ ὑποβίμματα, καὶ
 τῆς κνίσαν. ἔδδὲ τῆς φρωίω. ἔδδὲ τῆς
 Λαίδα ἔδδὲ τῆς τῆς πειρῶν
 γαμετῶν ἔδδὲ τῆς θυγατρῶν ἔδδὲ τῆς
 θεράπων. ἀλλ' ὡς ἐνὶ μάλας
 ἐκ τῆς πρὸς χόντων ἀποπλήσας
 τῆς θεραπείαν τῆς ἑμμετω-
 ῆς ἐνοχλοῦν ἔδδὲ αὐτῶν πρῶτα με-
 ρος, ἀνῶθεν ἐκ τῆς Ὀλύμπου κορυφῆς ὅτι βλάπτει τοὺς ἀνθρώπους,

Ac principium quidem est,
 seipsum nosse : finis autem
 cum Diis similitudo. Quam-
 obrem Cynicus esse qui stu-
 det, humana omnia decreta,
 opinionésque contemnens,
 in seipsum, ac Deum primò
 conuertitur. Eiusmodi viro
 neque aurum, aurum est;
 nec arena est arena; si am-
 borum permutatio * *
 spectetur, & hæc suo pretio
 æstimare quispiam illi per-
 miserit. Nam vtrumque ni-
 hil præter terram esse non
 ignorat. Quòd autem aliud
 rarius, aliud parabilius sit, id
 à vana gloriola, & inscitia
 proficisci iudicat. Turpitu-
 dinem verò, vel honestatem
 non hominum laude, ac vi-
 tuperatione, sed natura ipsa
 metitur: cibos superuacuos
 deuitat: à rebus venereis ab-
 horret. Quòd si corporis ip-
 sum necessitas vrgeat, non
 opinione ducitur; neque co-
 quum, aut intrita, & nido-
 rem expectat: neque Phry-
 nem, aut Laidem; nec in
 huius, aut illius vxorem in-
 tendit oculos; neque in fi-
 liolam, aut ancillam. sed è re-
 nata, quoad licet, curato, ac
 leuato corpore, ex alto cœli
 vertice reliquos prospexit,

*Ates in pratis per tenebras
 vagantes.*

qui exiguæ voluptatis gratia
 tanta incommoda sustinent,
 quâta ne apud Cocyrum qui-
 dem, aut Acherontem ele-
 gantiores Poëtæ describunt.
 Hæc est via compendiosior.
 Nam à semetipso subitò ex-
 cedere oportet; seque esse
 diuinum agnoscere: tum ve-
 rò mentem sine vlla fatiga-
 tione, diuinis, & illibatis, ac
 puris in cogitationibus defi-
 xam, & immobilem tenere;
 corpus aspernari; putare sese,
 quod dixit Heraclitus * *
 * faciles habere cupiditatum
 expletiones * * eò, vnde di-
 gressus sum, reuocabo. Quo-
 niam enim fabulæ * * *
 tametsi viri sint, aut ætate
 pueris exponendæ sunt; in-
 quirendum illud est, ne quid
 quod Deos, aut homines of-
 fendat, aut, vt nuper euenit,
 impium proferatur. Præterea
 id ante omnia diligenter ex-
 cutiendum est, an probabilis
 sit, an rebus consentanea, an
 quod fingitur reuera fabula
 sit. Quòd enim abste modò
 fictum est, non tua est, vt di-
 xisti, fabula. (Quanquam hoc

Ατῆς ἐν λήμῳ καὶ σκότεινον
 ἠλάσκοντες,

ὑπὸ ὀλίγων πονηρῶν ἀπο-
 λαύσεων ὑπομύοντες, ὅσα ἔδδὲ
 ὡς τὸ Κωκυτὸν, καὶ τὸ Ἀχέρωντα
 ἡρωικότεροι οἱ κομψότεροι τῆς ποιη-
 τῆς. ἢ σιωπῆτος ὁδὸς ἐστὶν αὐτῆ.
 δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀθρόως ἐκστῆσαι
 εἰ αὐτῶν, ὅτι θῆρος ἐστὶν. ὁ δὲ
 νοῦν μὲν τῆς εἰσῆς ἀφροσύνης, καὶ ἀμε-
 τασκίτητος σιωπῆς ἐν τοῖς θεοῖς,
 καὶ ἀφροσύνης, καὶ κηρατοῖς νοή-
 μασι. ὀλιγοφῶν δὲ πρῶτη τῆς ἑμ-
 μετω-
 μαιτος, καὶ νομίζων αὐτὸν καὶ τῆς Ἡ-
 ρακλήτου * * * τερῶν. ἐκ τῆς
 ῥάσου ἢ αὐτῆς τῆς θεραπείας ἀπο-
 πληρῶν * * μος ὡς ἀπερ ὀργάνῳ τῶ
 ἑμμετω-
 μαιτος καὶ τῆς ὅτι τῆς τῆς τῆς
 μὲν * * ἐπιδράξω ὅθεν ἐξέβρω.
 ὅτι γὰρ τοὺς μύθους προσήκει
 πρὸς * * τῶ φρονίμῳ καὶ ἀνδρείῳ
 ὡς ἢ καὶ τοῖς κηρῶν ἢ λικίαν παμ-
 δαρείοις ἀπαγγέλλειν ἔξετασέον ὁ-
 πως μήτε εἰς τῆς θεῶν, μήτε εἰς
 ἀνθρώπων τῆς πλημμελῆς, ἢ κη-
 ρῶν ἐναγχοῦς, δυνατοῦς τι ῥη-
 θεῖν. καὶ πρὸς τῆς τῆς ἐν ἀπασιν
 ἀκριβοῦς βασιμῆς, εἰ πιθανός,

εἰ τοῖς πρῶτοις προσφύης, εἰ μύθος ἐστὶν ἀληθῆς ὁ πλατὸν μύθος.
 ἐπειτὸ γὰρ ἐν ὑπὸ τῆς πεποιημένων, εἰ μύθος ἐστὶν σὸς, ὡς ἐφης. καὶ τοῖ

τῆσδε, ἑρασιβόσῳ. ἀλλ' ὁ μὲν μῦθος, μῦθος παλαιός· ἐφήρμοσας δ' αὐτὸν σὺ παρ' ἄλλοις ἐτέροις. ὅσῳ, εἴμην, ποιῶν εἰώθασιν οἱ τῆς Ἑσπικῆς γλώσσῃ τῶν νομμάτων καὶ τῶν κωμικῶν. πολλὰ δὲ ἐν τούτοις ὁ Πάριος ὅστις ποιητής. εἰκότως ἐν ὅσῳ πεποιτικῶς μῦθον, ὃ ξυμπεπώτατε, μάττω νεανιδεῶν. καὶ τοῖς τῆσδε ἔργον ὅστις ἑρασιβόσῳ. Πλουτάρχου δὲ εἰπέ μὲν δεικνύμενα τῶν πάντων εἰσὺ χερῶν ἀφίκετο, οὐ ποτ' αὖ ἐλελήθη σε ἵνα δὲ φέρει πλάσσει τε δὲ δὲ γῆρας μῦθον, καὶ τὴν κείμηνον ἐφαρμόσας παρ' ἄλλοις οἰκείοις. ἀλλ' ἵνα μὴ σε τῶν σωματικῶν ὀδύνην βίβλοισι ἐμβαλῶν μακρῶς, καὶ δυσελίκοις ὑπὲρ μίση, καὶ πεδῆσῳ σὺ δὲ ὅσῳ τῶν Δημοσθένους ἀκήχας μῦθον, ὃν ἐποίησεν ὁ Παμικὸς παρ' ἄλλοις Ἀθηναίοις, ἡμῶν καὶ ὁ Μακεδῶν ἐζητεῖ τοῖς Ἀθηναίοις ῥήτορας. ἐχρῆσθαι οὖν τῶν τοιοῦτον πλάσσει. ἢ παρ' ἄλλοις θεῶν ἔργον ἢ εἰπεῖν μὴ δεικνύμενον τῶν τοιοῦτον; ἀναγκαστὸς δὲ με καὶ μὴ τοιοῦτον γνέσθαι. Πλουτάρχου ἀνδρὶ πρόβατα ἢ

audacter, confidenterque iactasti) Verùm fabula quidem ipsa vetus est; tu verò ad alias res illam accommodasti. quod ij facere solent, qui tropicam ac figuratam sententiarum compositionem adhibent. Qua in re frequens est Parius Pœta. Quamobrem cùm fabulam condideris nullam, ò callidissime vir! frustra tantum arrogasse tibi videris. Atqui istud ipsum vrbana ac scitæ cuiuspiam nutricis negotium est. Quod si fabulosa Plutarchi narrationes in manus tuas venissent; non illud ignorares, quantum distet, primum ipsum authorem esse fabulæ, & ab aliis traditam ad res suas explicare. Sed ne te viæ compendia sectantem in longiores, & inextricabiles librorum ambages coniciens paululum morer, & alligatum teneam, dic quaeso, num tu Demosthenis fabellam audieris aliquãdo, quam Atheniensibus eo tempore dixit, quo ab illis dedi sibi oratores Macedo postulabat. Tale igitur quidpiam comminisci oportuit. Quid enim per Deos negotij fuit eiusmodi fabulam contexere? Nam fabularum esse me coges artificem. Diues quidam

oues quamplurimas ac boum armenta possidebat; & amplissimos caprarum greges; nec non innumerabiles eidem equæ per prata pascebantur. Habebat & pastores tam seruos, quàm ingenuos ac mercenarios, bubulcos, caprarios, equarios, cùm multis prædiis. quorum omnium pleraque sibi à patre relicta fuerant: multo verò plura ipse quæsierat; cùm in rem per fas, ac nefas augendam totus incumberet. Neque enim Deos admodum ille curabat. Vxores porrò complures illi fuerant, & liberi ex his vtriusque sexus: in quos distributis rebus suis excessit è vita; cùm nec hæredes suos quemadmodum administranda essent illa docuisset; neque qua ratione, vel si deficerent, comparari; vel si suppetere, conseruari possent. Etenim præ inscitia fati esse copiam arbitrabatur. Nec erat alioqui artis eiusmodi valde peritus; vtpote ad quã non certa ratione, sed consuetudine potiùs quadam, vsuque peruenerat: perinde ac mali medici, qui sola experientia freti hominibus medentur. vnde & plerisque morbos ignorare illos neces-

πολλά, καὶ ἀγῆσαι βοῶν, καὶ ἀπόλεια πλατὲ ἀγῶν. ἵπποι δὲ αὐτῶν πολλὰ καὶ μὲν ἐλθὼν ἐλθὼν καὶ ποικίλους δούλοισι τε καὶ ἐλεύθεροι μισθοῖσι. ἔβουλοισι βοῶν, καὶ ἀγῶν ἀπόλοισι καὶ ἵπποφοροῖσι τῶν ἵππων, καὶ πλῆθυσαν κτήματα. τούτων δ' αὐτῶν πολλὰ μὲν ὁ πατήρ ἀπολελοῖται. πολλὰ πλάσια δὲ αὐτὸς ἐκτήσατο, πλουτεῖν θέλων ἐν δίκῃ τε, ἔπειτα δὲ δίκῃ. γὰρ αὐτῶν καὶ τῶν θεῶν ὀλίγη. ἐγγύοντο δὲ αὐτῶν γυναικες πολλὰ, ἔπειτα δὲ αὐτῶν, καὶ θυγατέρες. οἷς ἐκείνος ἀφαιρέμας πλεῖστα οὐσίαν, ἔπειτα ἐτελεύτησε, οὐδὲν αὐτοῖς οἰκονομίας παρ' ἑαυτοῦ εἰς οὐδὲν ἔσας. οὐδὲ ὅπου αὐτῶν διώματα τὰ τοιαῦτα κτλ. μὴ πρὸντα, ἢ πρὸντα ἀφαιρέμας. ὅσον γὰρ ἑσθὲ ἀμαθίας ἀρκεῖν ὁ πλῆθος. ἐπεὶ καὶ ἕτος ἡμῶν μάλα ὅστις ἐσμὸν τῆς τοιαύτης τέχνης. ἀπὲρ μὴ λόγῳ προσήληφώς αὐτῶν, ἀλλὰ σωματικῶς πινὶ καὶ πείρα μάλλον. ὡσπερ οἱ Φαῦλοι τῶν ἰατρῶν ἐκ τῆς ἐμπειρίας μόνον ἰώμενοι τοῖς ἀθρώποις. ὅθεν καὶ ἀφαιρέμας τὰ πολλὰ τῶν νοσημάτων

For. sup-
plenda la-
cuna per
verbum

εἰμλε

ἀδελφούς ἀρκεῖν δὲ νομίσεις ὅτι πλη-
 θος τῶν υἱέων πατρὸς ὁ Φυλαξέας τῶν
 υἱοῦν, ὅθεν ἐφροντίσει ὅπως ἔσον-
 ται ἀποδοῦναι. ὅτι ἂν ἀδελφούς ἔρ-
 ζε πατρὸς μὴ τῶν εἰς ἀνθρώπους ἀ-
 δικημάτων. ὅτι θυμὸν γὰρ ἕκα-
 στος, ὡς περὶ πατῆρα, πολλὰ ἐχέει, καὶ
 μόνος παύεται, ὅτι τῶν πέλας ἐτρα-
 περ. τέως μὲν δὲ, τὸν ἐπὶ ἀφῆτο.
 πατρὸς περὶ τὸν δὲ καὶ οἱ ἐυχέ-
 νης, ὅτι ἀδελφὸν πατρὸς δύναντες κα-
 λῶς, τῶν πατρὸς ἀνοίας τε, ὅτι ἀ-
 μαθίας ἀνέχεσθαι. εἶτα ὅτι μ-
 πλάρα φόνος παύεται. ὅτι τῶν τραγικῆ
 καὶ ἀρεῶν ὑπὸ τῶν δαίμονος εἰς ἔργον
 ἢ γένοιτο πατρὸς γὰρ ὅτι θνητῶν σι-
 δήρῳ διελεγχόμενον. καὶ μὴ παύεται
 ἀνοσμίαις πλήρη πατρὸς μὲν
 ἱερῶν κατεσκάπτειτο πατρὸς τῶν
 πατρὸς, ὀλιγορηθέντα πατρὸς τε-
 ρον ὑπὸ τῶν πατρὸς, ὅτι ἀποσυ-
 ληθέντα τῶν ἀναθημάτων. ἀπέ-
 ρητο πατρὸς πολλῶν μὲν καὶ ἀνθρώπων.
 οὐχ ἡμίση δὲ τῶν πατρὸς πατρὸς
 αὐτῶν. κατὰ θυμὸν δὲ τῶν ἱε-
 ρῶν, ἀνώκοδομείτο παλαῖα καὶ
 νέα μνημεῖα πατρὸς ἀνοσμίαις
 ἀδελφούς τῶν ἀδελφῶν, ὅτι τῶν τυ-
 χης ὅτι ἂν πολλῶν ἀδελφούς δεή-
 σης μνημάτων ὅτι εἰς μακρῶν

for. δικλῶ

se est. Filiorum itaq; copiam
 ratus ad rem domesticā tuen-
 dam sufficere, nullam, vt eof-
 dem bonos haberet, curam
 adhibuit. Quæ res primùm
 mutuarum illis iniuriarum
 caussa fuit. Nam cùm patris
 imitatione multa quisq; pos-
 fidere, ac solus obrinere om-
 nia cuperet, fratrem aggre-
 diebatur. Eadē & in propin-
 quos calamitas redundauit,
 qui ne ipsi quidem probè in-
 stituti fuerant; vti fratrum
 illorum stultitiam, & im-
 peritiam tolerarent. Igitur
 cuncta deinceps cædibus im-
 plebantur; vt execratio illa
 Tragica diuinitus reuera per-
 fieretur. Nam patrimonium
 suum acuto ferro diuidebāt:
 tùm vbiq; rerum omnium
 inerat foeda perturbatio. Pa-
 terna liberi templa demolie-
 bantur, ab ipso quidem patre
 antea contempta, ac donariis
 spoliata: quæ cùm alij pleri-
 que; tùm maiores illius præ-
 cipuè dedicauerant. Ac cùm
 templa subuerterentur, ve-
 tera interim, nouaq; monu-
 menta restituebantur: quasi
 illos casus & fortuna præmo-
 neret, multis propediem mo-
 numētis opus ipsis futurum,
 quoniam Deos parum admo-
 dum

dum curarent. Perturbatis
 igitur hunc in modum om-
 nibus; & innuptis nuptiis
 contractis; ac diuinis huma-
 nisq; legibus pessundatis;
 miseratus Iuppiter, & in So-
 lem intuens, ὁ fili, inquit,
 cælo, atque terrā vetustior
 Deos inter soboles; etiamne
 memoriam iniuriarum ad-
 uersus contumacem, & au-
 dacem virum retines, qui te
 relicto sibi, atque generi suo,
 & liberis tantum calamita-
 tum consciiuit? An quia non
 ei palam irasceris, & indigna-
 ris, nec in ipsius sobolem sa-
 gittas acuis, eo te minus illi
 cladis authorem esse putas,
 cùm solam ac destitutam e-
 ius domum iacere permittis?
 Verùm age, Parcas, inquit,
 euocemus, si quid illi potest
 opis afferri. At illæ Ioui sta-
 tim obsequuntur. Sol verò,
 quasi cogitabundus, & altius
 quiddam animo versans, de-
 fixis in Iouem oculis hære-
 bat. Tùm Parcarum natu-
 maxima: Prohibent nos, in-
 quit, ὁ Pater: fas, & iustitia.
 Tuum est igitur, quoniam
 nos illis obtemperare iussisti,
 etiam ipsas ad tuam volunta-
 tem adducere. Ad hæc Iup-
 piter: meæ sunt, inquit, istæ
 ὑποφάσθαι αὐταῖς, πείσασθαι καὶ ἐκείνας. ἀλλ' ἐμεῖ γὰρ εἰσιν, ἐφῆ,

τῶν θεῶν. πατρὸς οὐδὲν ὁμοῦ Φυ-
 λαξέας, καὶ ξυμπελομενῶν,
 γάμων τε οὐ γάμων, καὶ βεβη-
 λουμένων ὁμοῦ τοῖς θεοῖς τῶν for. δικλῶν
 ἀνδραπέτων, τὸν Δία ἔλεος
 ὑποφάσθαι. εἶτα ἀπιδὼν πατρὸς
 τῶν ἡλίου, ὡς παῖς, εἶπεν, οὐρανοῦ
 καὶ γῆς ἀρχαιότερον ἐν θεοῖς
 βλάστημα, μνησικακεῖν ἐπὶ δόξα-
 νοῦ τῆς ὑποφάσθαι ἀνδρῶν αὐ-
 γάδης, καὶ ἑλμηρῶν, ὅς σε ἀπο-
 λείπων, αὐτῶν τε, καὶ γῆς, καὶ
 πατρὸς ἀπίος ἐγέρτο τῶν τηλικού-
 των πατρὸς; ἢ νομίζεις ὅτι
 " μὲν χαλεπαίνεις αὐτῶν, μὴδ' Cor. μῆ
 ἀγλακτεῖς, μὴδ' ὅτι ὁ γῆμος
 αὐτῶν τοῖς οἰοῖς θῆρας, ἐλατῆρον
 ἐπὶ μὴ * ε * ἀπίον αὐτῶν τῶν ξυμ-
 φορῶν, ἔρημον αὐτῶν τῶν οἰκίαι
 ἀφείς; ἀλλ' ἐφῆ, καλῶ μὲν τῶν
 μοίρας εἶπη βοηθητέος ὁ ἀνὴρ
 ὅτι. αἱ δὲ ὑπήκουσαν αὐτίκα τῶν
 Διῶ. ὅτι ὁ μὲν ἡλίου, ὡς περὶ ἄνοον
 πῆ, καὶ λαγύρομνος αὐτὸς ἐν αὐτῶν,
 πατρὸς εἰς τῶν Δία πῆξας τῶν
 ὀμματῶν. τῶν μοίρων ὅτι ἢ πατρὸς ἐ-
 πῆ, κωλύετον, ἐφῆ, ὡς παῖς, ἢ
 ὀσιότης ξυμ τῶν δίκη. σὸν οὐδὲν ἐρ-
 ρον ὅτι, ἐπειτῶν ἡμῶν ἐκέλευσας
 ὑποφάσθαι αὐταῖς, πείσασθαι καὶ ἐκείνας. ἀλλ' ἐμεῖ γὰρ εἰσιν, ἐφῆ,

for. δικλῶν

Cor. μῆ

H h h

θυγατέρες, κὶ ἀξιόν δὴ ἔρεσθαι αὐ-
 τὰς· ἢ ποίνω, ὡ ποτνία, φατόν;
 διὰ τούτου μὲν εἰπέτω, ὡ πάτερ,
 αὐτὸς εἰ κέρως, σκόπει ἵ ὅπως ἐν
 ἀνθρώποις ὁ πονηρὸς ἔσται τῶ ἀνο-
 στήριος ζῆλος μὴ πηλυτάπασιν
 ἔπι κρατήσῃ. πρὸς ἀμφοτέρας,
 εἶπεν, ἐγὼ σκέψομαι. Ἐ αἱ μοῖραι
 πλησίον περὶ ἄσται, πάντα ἐπέ-
 κλωτον, ὡς ὁ πατήρ ἐδύλετο λέ-
 γαν δὲ ὁ Ζεὺς ἀρχέτω πρὸς τὸ
 ἦλιον· τουτὶ τὸ παιδίον, ἐφῆ· ζυγ-
 γηρὸς δὲ ἐὼ ἀπὸν ἀρὰ περὶ ἑρμι-
 οδόν που, Ἐ ἀμφοτέρων, ἀδελ-
 φίδις ἐκείνῃ τῶ πλοσίσ, κὶ ἀνε-
 ψιὸς τῶ κληρονόμου τῶτο, ἐφῆ, σὸν
 ὄστιν ἐκγονον. ὁμοσπονθὸν τὸ ἐμὸν τε
 Ἐ σὸν σκῆπτρον, ἢ μὲν ἔπι με-
 λήσεσθαι ἀφαιρέσθαι αὐτῶ,
 καὶ ποιμαίνῃ αὐτῶ, Ἐ τρεσπύ-
 σθῃ τῆς νόσου. ὁρᾷς γὰρ ὅπως οἱ
 ἔσθαι κερπυδ, ῥύπου τε αἰα-
 πέπλησται, κὶ λιγνύος· κίνδυνός
 τε τὸ ἔσθαι σαρρὸν ἐν αὐτῶ
 πῦρ ἀποσβέναι, μὴ μὴ σὺ γε
 δύσαις ἀγκυλῶ. ἐπὶ ἵ ἐγὼ τε ζυγ-
 χωρῶ, καὶ αἱ μοῖραι· κόμιξ οἶον
 αὐτῶ καὶ τρέφε. τῶντα ἀκούσας
 ὁ βασιλεὺς ἦλιος ἠφραδύθη τε
 ἠσθεὶς ὡ βρέφει, Ἐ μὲν ἔπι κερπυδ ἐν αὐτῶ ἀπινθῆρα με-

filiae, & quidem à nobis in-
 terrogāda sunt. Quid igitur
 ὁ venerandæ, dicitis? At qui
 tuo id quidem, responderūt,
 ὁ Pater, in arbitrio situm est.
 Vide sis tamen ne pessimum
 illud flagitiorum, ac scele-
 rum studium inter mortales
 penitus inualescat. Ego verò
 ait, Iuppiter vtrique prouide-
 debo. Tum Parcæ de patris
 sententia cuncta neuerunt.
 Post hæc Iuppiter ita Solem
 affatus est: Vidēs hunc pue-
 rulum: (Erat enim cognatus
 illis, obscurus & contemptus,
 diuitis illius ac præpotentis
 fratre genitus, & hæredum
 ipsius patruelis.) Tua ille so-
 boles est. Iura itaque mihi
 per meum, tuumque sce-
 ptrum, præcipuam te curam
 illius habiturum, ac guber-
 naturum esse, & à morbo cu-
 raturum. Animaduertis e-
 nim vt ille tanquam fumo,
 ac fordibus, & fuligine sit
 obsitus: vtque periculum sit
 ne insitus illi à te ignis extin-
 guatur: Nisi tu robur induas.
 Ego igitur hoc permitto, me-
 cūmque Parcæ. Accipe hūc,
 & educa. His auditis, rex Sol
 magnopere gauisus est; &
 infantulo delectatus, in quo
 reliquam adhuc perexiguam

sui scintillam videbat. Dein-
 ceptus ergo puerum educare
 cœpit, extrahens

--- ex sanguine, & ex tu-
 multu,

Et ex hominum cede.

At Iuppiter parens Miner-
 uam iussit matris expertem,
 & virginem, vnâ cum Sole,
 pueri educationi præesse.
 Qui vt educatus adoleuit;

Primum barbascens, cuius gra-
 tissima pubertas:

cum innumera illa mala vi-
 didisset, quæ propinquis suis,
 & patruelibus illata fuerant,
 nihil propius fuit, quàm vt
 calamitatum magnitudine
 percussus, in inferos sese
 præcipitem daret. Sed cum
 Sol vnâ cum Proncæ Mi-
 nerua beneuolus adstitisset,
 & soporem quendam immi-
 sisset, ab illa cogitatione de-
 ductus, iterum se in solitu-
 dinem abdidit. Ibi lapidem
 nactus, in eo paululum ac-
 quieuit, ac quemadmodum
 tantorum vim malorum ef-
 fugeret, cum animo suo de-
 liberare cœpit. Iam enim in-
 festa illi omnia, neque quic-
 quam spei melioris ostende-
 batur. Sub hæc Mercurius,
 (Hic enim benè erga illum
 erat affectus) vnus ex aqua-

κρὸν δὲ ἐαυτῶ. κὶ τὸ ἐν τεύθειν ἔρε-
 φεν ἐκείνο τὸ παιδίον, ἔξαγαγὼν
 --- ἐκ τῶ ἀίματος, ἐκ τε κυ-
 δοιμοδ,

Ἐκ τῶ ἀνδροκτασίας.

ὁ πατήρ ἵ ὁ Ζεὺς ἐκέλευσε, Ἐ τὸ
 Αθωαῖ τῶ ἀμήτορα, τῶ περὶ ἑ-
 νον, ἀματῶ ἠλίω τὸ παιδάριον
 ἐκτρέφῃ. ἐπεὶ δὲ ἐτρέφῃ, καὶ
 νεανίας ἐγίμετο,

Πρῶτον ἑσπλήθη, τῶ πρὸ χα-
 ρειεσάτη ἠβῆ.

κατὰ μοῖσας τῶ κερπυδ τὸ πλῆθος,
 ὁπόσον τι πρὸς τοῖς ζυγηνῶς αὐτῶ
 καὶ τοῖς ἀνεψιοῖς ἐγερνῶ, Ἐ δέησε Deest
 μὴ αὐτὸν εἰς τὸ πέρταρον πρὸ
 ἔσθαι πρὸς τὸ μέγιστος τῶ κερπυδ
 ἐκπλαγίς. ἐπεὶ δὲ ἦλιος ἀ-
 μνηρὸς ὦν μὲν τῶ πρὸ νοῖας Αθῆ-
 νας * * ἵνα, καὶ κερπυδ ἐμῶτα-
 λῶν, τῆς ὀπτινοῖας τῶ τῆς ἀπῆ-
 γαγῆ, αὐτῆς ἀπεισαν εἰς ἑρμιῶν.
 εἶτα ἐκ τῶ λίθου πινῶ εὐρῶν, μικρὸν
 ἀπέπαύσατο, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐσπ-
 πει, ἵνα ἔσθαι ἐκφύλλεσθαι τῶ
 τῶ σούτων κερπυδ τὸ μέγιστος ἠδῆ
 γὰ αὐτῶ πῶντα ἐφαιμερο μερῆ-
 ρῶ· κερπυδ δὲ ἔδεν ἔδαμοδ τῶως.
 Ἐρμῆς οἶον αὐτῶ. Ἐ γὰρ εἶχεν οἶ-
 κείως πρὸς αὐτὸν ὡσπερ ἠλικιῶ-

της νεανίσκος φανείς, ἠσπαύσατο
 τε φιλοφρόνως, καὶ δόξας, εἶπεν,
 ἦγε μὲν σοι ἐγὼ ἔσομαι λείας ἔ-
 ὄμα λεγέρας ὁδοῦ, τοῦτ' ὁ μικρὸν
 ἔσφραγίσθαι τὸ σκελίον, ἔσποτο-
 μων χειρὸν· ἔπῳ τῶν ὄρας πορο-
 τισίων τῶν, καὶ ἀπτόν τῶν ἐν τεύ-
 θεν ὀπίσω. καὶ ὁ νεανίσκος ἀπτόν
 ὄχετο μὲν πολλῆς βύλας βείας,
 ἔχων πρὸ ἑαυτοῦ ξίφος τε, καὶ
 ἀσπίδα, ἔ μείλαρ δὲ γυμνά
 δὲ αὐτῷ τέως ἰὼν τὰ πᾶσι πλὴν
 κεφαλῶν. πεπειθῶς οὖν αὐτῷ
 προσήγγιν εἰς τὸ πᾶσι Διὸς
 λείας ὁδοῦ καὶ ἀθρόου, κατὰ
 ραῖς τε πάνυ, καὶ καρποῖς βριθῶσης,
 ἀγέσ τε πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς, ὅσα
 ἔστι θεοῖς φίλα· καὶ δένδρεσι κητῶν,
 καὶ δάφνης, καὶ μυρῖνης. ἀγαθῶν ὅ-
 αὐτὸν ὅτι ἡ μέλα ἔσφραγίσθαι ὁ-
 ρος, ὅτι τοῦτου, ἔφη, τὸ κρυφῆς
 ὁ πατήρ πτότων κείθεται τῶν
 θεῶν. ὅρα οὖν· ἐν τῶντα ἔστιν ὁ
 μέλας κίνδυνος· ὅπως αὐτὸν ὡς
 διαγέσθαι προσκωήσας. ἀ-
 τήση δὲ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἀν' ἐθέ-
 λης· ἔλοιο δὲ, ὡ παῖ, τὰ βέλ-
 υσα. τῶντα εἰπὼν ἀπέκρυψεν
 ἑαυτὸν Ἑρμῆς πάλιν. ὁ δὲ ἐβού-
 λετο μὲν πᾶσι τῶν Ἑρμῆς πύ-
 θεσται, ἢ ποτε ἀτήσασθαι χεῖρ' αὐτῶν τῶν πατρῶν τῶν θεῶν. ὡς δὲ

Leg. ἀπει-
πῶν

libus adolescentulis speciem
 gerens, apparuit, & blandè
 salutans sic eum affatus est:
 Ades, inquit, ego te pla-
 niore, & faciliore via dedu-
 cam: vbi flexuosum, & ab-
 ruptum hunc callem paulu-
 lum superaueris; ad quem
 offendentes omnes, & inde
 retro abeuntes aspicias. Tùm
 iuuenis abiens cautè illinc
 digreditur, ensē tenens, &
 clypeum cum machiara, nu-
 do capite. Huic sese ille
 committēs ad vltiora pro-
 gressus est plana via, nec
 hominum trita vestigiis, sed
 purissima, & fructibus, ac
 floribus innumeris, optimis-
 que sparsa, cuiusmodi Diis
 accepta sunt; nec non he-
 dera, lauro, atque myrto.
 Postquam igitur ad ingen-
 tem, & arduum montem iu-
 uenem perduxit; In illo, in-
 quit, vertice Deorum pater
 refidet. Videtis ergo: ma-
 gnum enim hīc periculum
 est: vt illum quàm sanctissi-
 mē salutes. Petes autem ab
 ipso quicquid libuerit. Tu
 verò optima quæque, ὁ puer,
 optabis. His dictis iterum se-
 se Mercurius occultauit. At
 ille multum ab eo sciscitari
 cupiens, quid à Deorum pa-
 tre sibi postulandum esset,

vt abesse Mercurium vidit,
 inops consilij, tandem sic a-
 pud se, & quidem rectè, de-
 liberauit. Quod, inquit, for-
 tunatum sit, optima postule-
 mus, etsi nondū apertè Deo-
 rum patrem oculis ipsis in-
 tueamur. O parens Iuppiter,
 siue quo alio nomine gau-
 des. id enim meâ nihil in-
 terest. doce me quænam ad
 te fursum via perducatur. Nam
 quæ illuc apud te sunt regio-
 nes multo præstantiores vi-
 dentur, quantum ex eius,
 vnde hūc progressi sumus, lo-
 ci amœnitate de tua pulchri-
 tudine cōiicere possum. Hæc
 cū precatus esset, mox ip-
 sum siue sopor, siue aliena-
 tio mentis inuasit. At Iup-
 piter Solem ei per visum ob-
 tulit. Quo spectaculo ado-
 lescens attonitus: Ego verò,
 ὁ Deorum pater, inquit, cū
 ob cætera, tūm ob hæc om-
 nia, tibi me offeram, ac di-
 cabo. Postea manibus genua
 Solis amplectens, & inhæ-
 rens, vt se feruaret obsecra-
 bat. At ille Mineruam vo-
 cans, iubet primū discernere
 ipsum quid armorum attule-
 rit. & cū clypeum, ensēm-
 que cum hasta vidisset; vbi
 est, inquit, ὁ puer! Gorgo-
 necum tegmen, & cassis? At

πλησιονόντα ἔκατειδεν, ἐνδεῆς
 μὲν ἐφαμή· καλῆ δὲ ὁμῶς ἡ Ξυμ-
 βουλή. ἀπτόμῃ δὲ οὖν ἀγαθῆ τῶ-
 χη τὰ κέραια, καὶ τῶν ἔστω. Leg. οὐ πᾶ-
 φῶς τὸ πατέρας τὸ θεῶν ὄραντες.
 ὡ Ζεῦ πάτερ, ἢ ὅ, π σοι φίλον
 ὄνομα, καὶ ὅπως ὀνομάζεσθαι. τοῦτ'
 γὰρ ἐμοίγε εὐδὲν ἀμφερέει· δεί-
 κνυέ μοι πλὴν ὅτι σε φέροσθαι
 ὁδοῦν ἄνω. κρείττονα γὰρ μοι τὰ
 ἐκείφ φαίνεται χεῖρα πᾶσι σε,
 μαυτευομένη δὲ πᾶσι σοι κείλ-
 λος ἀπὸ τῶν ἐν τούτοις ὅθεν πε-
 πορβίμῃ δὲ τῶν ἀγαθῶν. δι' ἑα-
 μῆρα τῶντα εἴτε ὑπνος τις, εἴτε
 ἕκστασις ἐπέληθεν. ὁ δὲ αὐτῷ δεί-
 κνυσι αὐτὸν τὸ ἥλιον. ἐκπλαγίς
 οὖν ὁ νεανίσκος ἔστω τῆς θεῶν,
 ἀλλὰ σοι μὲν εἶπεν, ὡ θεῶν πά-
 τερ, τὸ τε δῆλον, καὶ τούτων ἕνεκα
 πτότων ἑμαυτὸν φέρον ἀγαθῶ-
 σο. πειβάλλων δὲ τοῖς γῆνασι
 τῶν ἡλίου τῶν χεῖρας, εἶχε τὸ
 ζῆν ἑαυτὸν δεόμενος. ὁ δὲ καλέ-
 σαι τὴν Ἀθηνᾶν ἐκέλευσε προσ-
 τον * * κρίνῃν αὐτὸν ὅπῃσιν ἐκ-
 μισιν ὅπλα. ἐπεὶ ὅτι ἑώρα πλὴν τε
 ἀσπίδα, καὶ τὸ ξίφος μὲν τῶν δό-
 ρατος, ἀλλὰ πτό σοι, ἔφη, ὡ παῖ,
 ὁ Γοργόνιον, καὶ τὸ κέρας: ὁ δὲ
 H h h iij

καὶ ταῦτα, εἶπε, μέγας ἑκτι-
 σάμην ἐδεῖς γὰρ ἡμεῖς ὁ ἑξυμπονῶν
 ἐν τῇ τῆς συζευκῆς οἰκίᾳ πρὸς
 ῥιμμένω. τί οὖν εἶπεν ὁ μέγας
 ἥλιος, ὅτι σε πρῶτως ἤδη ἐπαν-
 ελθὴν ἐκ εἴ; ἢ αὖ ἐδεῖτο μὴ
 πέμπειν αὐτὸν ἐκθεσε πάλιν, ἢ
 λαὸν κατέχην ὡς ἑκατέρωθεν ἕτερον
 ἐπισημαίνω, ἀπολούμηνον δὲ
 ἑσπέρῳ ἐκ εἴ κακῶν. ὡς δὲ
 ἐλίπε δακρυῶν. ἀλλὰ νέος εἶ,
 ἔφη, καὶ ἀμύητος. ἴθι οὖν πρὸς
 ὑμᾶς, ὡς αὖ μνηστῆς, ἀσφα-
 λῶς τε ἐκ εἴ ἀφ᾽ ἡμῶν. ἤδη γὰρ
 ἀπιέναι, καὶ καθύπερθε ἐκείνα πάν-
 τα παρ᾽ ἀσέβηματα. ὡς ἀκαλῶν
 δὲ ἐμέ τε, καὶ πῶ Αἰθιωῶν, ἔ-
 τοις ἀμύητος θεοῖς. ἀκούσας ταῦτα
 ὁ νεανίσκος, εἰσήκει σιωπῇ. ἔ-
 ο μέγας ἥλιος ὅτι ἵνα σκεπταῖ
 ἀγαθῶν αὐτὸν ἢς ὁ μὲν ἀνώ-
 φωτός ἡ πλῆρες, τὸ δὲ ἑσπε-
 ρῶ μυσίας ἀχλύος. δι᾽ ἧς,
 ὡς περὶ δὲ ὕδατος, ἀμυδρὸν τὸ
 φῶς διακρίνει τῆς ἐκ τῆ βα-
 σιλέως αὐγῆς ἡλίου. ὅρας,
 εἶπε, τὸ ἀνεμίον, τὸ κληρο-
 νόμον; καὶ ὅς ὄρα, ἔφη. τί δὲ
 τοῖς βουκόλοις τυτοῖσι, καὶ
 τοῖς ποιμῆσιν; ἔ- τυτοῖς ὄρα

f. μνηστῆς
 f. καθύπερθε

ego, respondit, vel hæc ipsa
 vix parare potui. Nam ne-
 mo mihi in domo propin-
 quorum spreto abiectoque
 præstò adfuit. Quid igitur,
 ait magnus Sol, quòd illuc
 te omninò redire conuenit?
 Hic orare puer, ne se rursus
 illò mitteret, sed apud se re-
 tineret; quòd alioqui nun-
 quam rediturus esset am-
 plius, sed ibidem præ malo-
 rum atrocitate moriturus.
 Quòd cū vehementius flens
 etiam rogaret: Atqui puer
 es, ad eum inquit, nec dum
 sacris initiatus. Vade ergo
 vestras ad sedes, vt initiatus
 illuc securior degas. Redeun-
 dum enim tibi est, & omnia
 illa repurganda scelera. tùm
 me, & Mineruam precari te,
 Deòsque cæteros oportet.
 His auditis adolescentulus
 tacitus stabat. Quèm ma-
 gnus Sol ad altissimam spe-
 culam deducens; (cuius ver-
 tex lucis plenus; ima densis-
 simis tenebris obsita erant;
 per quas, velut per aquam,
 obscurum quoddam lumen
 ab regis Solis splendore pro-
 diens interlucebat,) his eum
 verbis affatur: Vides hære-
 dem illum patrualem tuum?
 Video, inquit. Quid bubul-
 cos istos, & pastores? Etiam

istos video, ait adolescens.
 Qualisnam ergo ille tibi vi-
 detur? quales item pastores,
 & bubulci? Ad hæc iuuenis;
 Dormitare iste quidem vi-
 detur, & in latebris clam in-
 dulgere genio. pastorum ve-
 rò pauci commodis moribus
 præditi: plerique improbi,
 & inhumani videntur. Nam
 pecora deuorant, as distra-
 hunt, & domino suo dupli-
 cem iniuriam inferunt. Quip-
 pe & greges disperdunt, & è
 multis pauca capientes, mer-
 cede carere se dicunt, & que-
 runtur. Atqui præstabat in-
 tegram exigere mercedem,
 quam gregem ipsum popu-
 lari. Quid igitur si te, inquit,
 ego cū hac Minerua, iu-
 bente Ioue, pro hærede isto
 omnibus præficiam? Hic ve-
 rò reclamare iuuenis, & vt il-
 lic manere sibi liceret, etiam
 atque etiam rogare. Tùm il-
 le; Desine, inquit, peruica-
 cius insistere: ne te oderim
 aliquando; sicut nunc vehe-
 mentius dilexi. Ad hæc ado-
 lescens; At ὁ magne Sol, in-
 quit, túque Minerua, τέque
 adeo testor ipsum, ὁ Iuppi-
 ter: me me ad quòdcumque
 vultis paratum habetote.
 Post hæc Mercurius iterum
 repente conspectus adole-

εἶπεν ὁ νεανίσκος. ποταπὸς ἔν τις
 ἔστι ὁ κληρονόμος φαίνεται; πο-
 ταπὸς δὲ αὖ οἱ ποιμῆνες τε καὶ
 βουκόλοι; καὶ ὁ νεανίσκος. ὁ μὲν
 μοι, ἔφη, δοκεῖ νυστάζειν τὰ πολλὰ,
 ἔκαστα δὲ νόμος λεληθῆτος ἢ
 δυπαθῆν. τὸ ποιμῆνων δὲ, ὀλίγον
 μὲν ἔστι τὸ ἀγαθόν. τὸ πλῆθος δὲ,
 μολομένων, ἔθελαιδες. ἐσθίει γὰρ
 ἔκαστος ἀποκτείνων τὰ πρὸς βλάστη, καὶ
 ἀδικεῖ διπλῆ τὴν δεσποτικῶν. τὰ
 τε γὰρ ποιμῆνες αὐτῶν φθίρει, καὶ
 ἐκ πολλῶν μικρὰ ἀποφέρων,
 ἀμιαδὸς εἶναι φησι, καὶ ὀδύρεται.
 καὶ ἔκαστος κρητῆρον ἢ τοῖς μισθοῖς
 ἀπαρτεῖν ἐπιτελεῖ, ἢ φθίρει τὴν
 ποιμῆνων. ἀνὸ οὖν, ἔφη, σὲ ἐγὼ μὲν
 τυτοῖσι τῶν Αἰθιωῶν, ὅτι πατρίων-
 τος τῶν Διὸς, ἀπὸ τῆς κληρονομίας
 τυτοῦ, πάντων ὅτι ἔσται τυτῶν
 καθύπερθε; πάλιν ἐκείνῳ ὁ νεανί-
 σκος ἀντείχετο, καὶ πολλάκις ἰκέ-
 τευσεν αὐτῶν μὲν. ὁ δὲ, μὴ λίαν
 ἀπειθῆς ἔσο, φησὶ, μὴ ποτὲ σε
 ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἐκπαγλᾷ ἐφί-
 λησα. ἔ- ὁ νεανίσκος. ἀλλ᾽ ὡ μὲ-
 νετε, εἶπεν, ἡλιε, καὶ Αἰθιωῶν, σὲ τε
 καὶ αὐτὸν ὅτι μὲν τυτοῖσι τῶν Διὸς,
 ἤδη δὲ μοι ἄρα ὅ, τι βύλασθε.
 πάλιν ἔν ὁ Ἑρμῆς εἶπεν ὁ νεανίσκος,

ἐποίησε τὸ νεανίσκον θάρρα λεώ-
 τερον. ἢ δὴ γὰρ διενόητο τὸ τε ὀπίσω
 πορείας, καὶ τὸ ἐκείσε διαβίβης βί-
 ρηκέων τὸ ἠγεμόνα. Ἐν ἡ Αθηνῶν
 μαύθαινε, εἶπεν, ὦ λαῶν παῖδες
 ἀγαθοὺ τουτουὶ τῶ θεοῦ, καὶ ἐμὸν
 βλαψήμα. τῶτον ἔφη τὸ κληρο-
 νόμιον οἱ βέλτιστοι μὲν ἔκ βύφρα-
 νοισι τὸ ποιμνίων. οἱ χόλακες δὲ,
 καὶ οἱ μετρητοὶ δοῦλον καὶ ἰσχυρο-
 ριον πεποιθῶν. συμβαίνῃ δὲ αὐτῶν
 τῶν μὲν τὸ ἐπιφύγει μὴ φιλή-
 σθαι. τῶν δὲ τὸ νομιζομένων φί-
 λων εἰς τὰ μέγιστα ἀδικεῖσθαι.
 σὸς περὶ οὗτω ὅπως ἐπομελῶν μὴ
 τῶν φίλου θήσης τὸ χόλακα.
 δοῦτέραν ἀκούε μου πρῶταίνοι,
 ὦ παῖ. νυστάζων ἔπος ἔξαπατά-
 σθαι τὰ πολλὰ. σὺ δὲ νῆφε, καὶ γρη-
 γόρῃ μὴ σε διατῆς τῶ φίλου
 πρῶταίνοισι ὁ χόλαξ ἔξαπατήσας
 λάθῃ. χαλακὸς οἶα τις γέμων
 καπνοῦ καὶ μύριλλης, ἔχων ἰμφο-
 ριον λάκκον, καὶ τὰ τῶ ὄσωπα
 ἔφ' ἡμμοδίῳ χειροσμένος. εἶ-
 πα αὐτῶν δόξης γῆμα ἵνα τῶ
 σῶν θυγατέρων. τίτῃς ἐπα-
 κούε μου πρῶταίνοισι, Ἐ μά-
 λα ἰχυραὶς φύλατῃ σαυτῶν. αἰ-
 δού δὲ Ἐ ἡμαῖς μόνον. αἰδραῖν

scenti animos adiecit. Iam e-
 nim cogitabat se redivus sui,
 ac vitæ illic agendæ ducem
 inuenisse. Tum Minerua ;
 Disce inquit, heus tu ! boni
 parentis huius, quem vides,
 Dei, meaque soboles. Huic,
 quem cernis, hæredi optimi
 pastores non placent. adula-
 tores autem, & improbi ser-
 uum, atque obnoxium sibi
 reddiderunt. Quare hoc illi
 accidit, vt neque ab honestis
 ac probis ametur ; & ab iis,
 qui amici videntur, maximis
 afficiatur iniuriis. Vide igitur,
 vt cum redieris amico
 ne adulatorem præferas. Al-
 terum à me præceptum, ὁ a-
 dolescens, accipe. Dormi-
 tans iste sæpenumerò deci-
 pitur. Tu verò sobrius sis, ac
 vigilis ; ne amici præ se fe-
 rens audaciam tibi adulator
 obrepat. vt si faber quidam
 ærarius fumo, atque fuligine
 obfitus, albatu, & ceruffata
 facie prodeat ; eique tu filia-
 rum tuarum aliquam matri-
 monio iungas. Tertium it-
 lud monitum habeto, τεque
 ipsum maiorem in modum
 conferua. Nos autem solos
 reuerere, cum inter viros qui-
 cumque nostri similis erit ;
 δὲ οἱ, τίς ἡμῶν τῶ ὄσωμοῦ ἔστι.
 alium

alium præterea neminem.
 Vides vt huic fatuo pudor, ac
 nimia quedam stupiditas no-
 cuerit. Sub hæc magnus Sol
 sermonem excipiens ; Quos,
 inquit, amicos semel delegeris,
 iis tanquam amicis vte-
 re, nec eos famulorum ac
 seruorum habeas loco, ad-
 uersus eosdem ingenuè, ac
 sincerissimè, vti generosum
 animum decet, fac te geras ;
 vt non de iis alia dicas ; alia
 intus & in pectore sentias.
 Vidésne quemadmodum hæ-
 redem istum res hæc vna per-
 diderit, in amicos diffiden-
 tia ? Ama subiectos tibi ; vt
 à nobis amaris ipse. Quæ ad
 cultum nostrum pertinent,
 ea bonis omnibus antepone.
 Nos enim benefici, & amici
 tui, ac seruatores sumus. His
 auditis hilaratus adolescens
 non obscure demonstrabat,
 Diis se in omnibus obtem-
 perare velle. Age verò, Sol
 dixit, bona cū spe digredere.
 Nam nos vbique tibi comi-
 tes aderimus, ego, & Mi-
 nerua, cum hoc Mercurio ;
 ac nobiscum Dij omnes in
 Olympo degentes præsto ad-
 erunt ; nec non qui in aëre,
 vel in terra resident & quic-
 quid vsipiam est numinum.
 vt & pietatem erga nos, &

ἀλλ' ὄν δὲ μηδένα. ὄρεται ὅπως τῶ-
 τον τὸ ἠλίθιον ἐβλαψέν αἰσχυρή,
 καὶ ὁ λίαν ἀγῶν εἶ) καὶ ἀπλη-
 γα ; καὶ ὁ μέγας ἠλιος αὐτῆς τὸ λό-
 γον διαδέξασθαι, εἶπεν. ἐλό-
 γημος φίλοις, ὡς φίλοις χρῆσθαι.
 μηδὲ αὐτοῖς οἰκέτας, μηδὲ θερά-
 ποιῶν νόμιζε. πρῶτον δὲ αὐτοῖς,
 ἐλθέτωρ τε καὶ ἀπλούστατα, καὶ
 ἡμεῖς. μὴ λέγων μὲν ἄλλ' αἰ-
 φρονῶν δὲ ἔτερε παρὲν αὐτῶν.
 ὄρεται ὅτι καὶ τῶτον τὸ κληρονόμιον
 τῶν ἐπέτευψεν, ἢ πρὸς τοῖς
 φίλοις ἀπιστία ; φίλῃ τοῖς δῶ-
 χομῶσι, ὡς περ ἡμεῖς σε. Ἐ
 πρὸς ἡμαῖς, ἠγείσθω Ἐ τῶ
 καλῶν ἀπρότων. ἐσμέν γὰρ
 Ἐ καὶ διεργεταί, καὶ φίλοι,
 καὶ θετήρες. ἀκούσας αὐτῶν
 ὁ νεανίσκος διεχύθη. καὶ δῆ-
 λος ἡ ἀπρότων ἢ δὴ τοῖς θεοῖς
 πειθόμενος. ἀλλ' ἴθι, ἔφη,
 πορθίου μὲν ἀγαθῆς ἐλπίδος.
 ἡμεῖς γὰρ Ἐ πᾶσι παροῦσιν στυ-
 σόμθα, ἐγὼ τε, καὶ Αθηνῶν, καὶ
 Ἐρμῆς ὄδε, καὶ σὺ ἡμῶν οἱ θεοὶ
 πάντες οἱ ἐν Ὀλύμπῳ. καὶ οἱ
 παρὲν τὸ ἀέρε, καὶ τὸ γῆν, καὶ πᾶν
 πᾶσι παροῦσιν ὁ θεῖον ἡμῶν. ὡς περ
 τε πρὸς ἡμαῖς ὅσιος ἦς, καὶ πρὸς
 ἡμῶν

πρὸς φίλους πιστός, καὶ πρὸς
 τοὺς * * Φιλανθρώπος, ἀρ-
 χων αὐτῶν, ἔργου μέγας ὅτι τὰ
 βέλτερά. ἀλλὰ μήτε * *
 μήτε σκείνω τοῖς ὀπιθιμίαις
 δουλείων, ἢ σφαιρίαις. ἔχων οὖν
 πρὸς πλοῖαν, ἢ ἰσόμοσε πρὸς
 ἡμᾶς. ἀπὸ τῆς ἀσφαλείας τῆς
 πτωχῆς τῆς δαδῆς ἐμῆς. ἴνα
 Ἦ ἔν τῇ γῆ φάσ λαμπρῆ μέ-
 γα, καὶ μηδὲν ὀπιθιμῆς τῆς
 τῆς δὲ Αθηνῶν τῆς κελῆς,
 πότε Γοργόνιον, καὶ ὁ κελῆς. πολ-
 λα γὰρ ὄρασι, ὅτι αὐτῆ. καὶ δίδω-
 σιν οἷς αὐτῆ. δῶσθ δὲ Ἦ, καὶ
 Ἐρμῆς χρυσῶν ῥάβδων. ἔχου
 ἔν τῇ πλοῖαν χρυσῶν τῶν
 τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ μὲν γῆς, ἀφ' ἑαυ-
 τοῦ δὲ θαλάσσης, ἀμετακινήτως
 τοῖς ἡμετέροις παιδομάχοις νόμοις.
 καὶ μηδεὶς σε μήτε ἀνδρῶν, μήτε
 γυναικῶν, μήτε τῶν οἰκείων, μήτε
 τῶν ξένων, ἀναπέσει ἐν τοῖς ἐκ-
 λαθέσθαι τῶν ἡμετέρων. ἐμμέ-
 νων γὰρ αὐταῖς, ἡμῖν μὲν ἔση φί-
 λος, καὶ τίμιος, ἀμείδιος δὲ τοῖς
 ἀγαθοῖς ἡμῶν ἢ σφαιρίαις, φο-
 βερὸς δὲ ἀνθρώποις πονηροῖς,
 καὶ κηκοδαίμοσι. ἴαθι δὲ σεαυ-
 τῶν τῶν ἑαυτοῦ δεδῶσθαι λει-

Deest ali-
quid.

for. ἔργου

aduersus amicos fidem te-
 neas ; & erga [ciues] huma-
 nitatem ; quibus sic imperes,
 vt ad optima quæque præ-
 eas. ac neque tuis, nec illo-
 rum cupiditatibus seruilem
 in modum obtemperes. Abi
 itaque cùm armatura illa,
 quàm ad nos * * *
 attulit. simul & hanc à me
 facem accipe ; quæ ingen-
 tem tibi in terra lucem præ-
 beat : nihil vt eorum, quæ
 hic sunt, desideres. Capiēs
 & ab hac bona Pallade Gor-
 gonem cum galea. Nam plu-
 res penes se habet, vt vides:
 & quibus voluerit illa, lar-
 gitur. Ad hæc auream tibi
 virgam Mercurius dabit. Va-
 de igitur armatura ista fre-
 tus, ac terras omnes, & ma-
 ria percurre, legibus nostris
 constanter obsequens. Ne-
 que vir vllus, aut mulier; ne-
 que tuorum, externorumve
 quispiam præceptorum tibi
 nostrorum obliuisci persua-
 deat. Etenim quandiu iis in-
 sistes, cùm nobis amicus, &
 carus eris semper : tùm &
 bonis nostris seruis venera-
 bilis ; & improbis homini-
 bus, miserisque formidolo-
 sus. Atque huius ipsius fun-
 ctionis obeundæ gratia, ca-

runculam tibi istam scito ef-
 se concessam. Volumus enim
 tibi propter maiorum tuorū
 honorem, ac reuerēciam, eo-
 rum genus ab omni labe re-
 purgare. Memineris ergo im-
 mortalem tibi animam esse,
 & à nobis oriundam. ac si nos
 sequēris, Deum te fore, &
 vnà nobiscum nostri te patris
 aspectu fruiturum.
 Hæc fabula sit, an vera
 narratio, equidem ignoro.
 Illud verò, quòd in tuo com-
 mento posuisti; quem tu de-
 mum Pana vis esse; quem
 porrò Iouem; nisi cum ip-
 sum, cuiusmodi ego & tu su-
 mus; tu Iuppiter, ego Pan?
 Oridicule confictum Pana!
 sed ridiculum magis; ita mi-
 hi propitius sit Æsculapius;
 homuncionem, quiduis po-
 tius quàm Iouem! Hæc non
 perspicuè furentis, nec diui-
 no illo quidem, sed fanati-
 co furore perciti ex ore pro-
 fecta videntur? Num te præ-
 terit Salmoneum à Diis pro-
 pterea punitum esse, quòd
 cùm homo esset, Iuppiter ef-
 se conabatur? Nam Hesio-
 dium illud de iis, qui Deo-
 rum vsurpauere nomina, Io-
 uis, ac Iunonis, nisi hætenus
 audieris, facilè tibi à me ve-
 nia dabitur. Non enim com-

πουργίας ἐνεκα τῶν τῶν. Βαλ-
 λῶν γὰρ Ἦ τῶν ἀσφαλείων οἰ-
 κίαν ἀμείδι τῶν ἀσφαλείων ἀποκα-
 θῆναι. μέμνησο ἔν ὅτι τῶν ἡμε-
 ἀθάνατον ἔχῃς, καὶ ἔχουσι ἡμε-
 τέραν. ἐπὶ μὲν οὖν ἡμῖν ὅτι θεός
 ἔση, καὶ τῶν ἡμετέρων ὀπίσθιν ἡμῶν
 πατέρας.
 Τοῦτο εἴτε μῦθος, εἴτε δὴ-
 θῆς λόγος, οὐκ οἶδα. ὁ τῶν
 Ἦ δὲ πεποικημένον, ἴνα βούλη
 τῶν Πανα. ἴνα δὲ εἴη τῶν Δία, εἰ
 μὴ τῶν, ὡς ἐσμέν ἐγὼ καὶ σύ.
 σὺ μὲν, ὁ Ζεὺς. ἐγὼ δὲ, ὁ Παν;
 ὡ τῶν γελίου ψευδοπάρος. γε-
 λιοτέρου μὲν τοι, ἢ τῶν Ἀσκλη-
 πιον, τῶν πάντε μᾶλλον ἢ Διός,
 ἀνθρώπου. τῶν τῶν ἐστὶν ἀτε-
 χῶς ἐκ τῶν μαινομένου εὐμε-
 τος, οὐτὶ πῶν ἐνθεον, ἀλλὰ πῶν
 ἐκπληκτικὸν μανίαν; οὐκ οἶδα
 ὅτι καὶ ὁ Σαλμωνίδης ἔδωκεν ἕ-
 πα τούτων τοῖς θεοῖς δίκην, ὅτι
 ἀνθρώπος ὡν ἐπεχείρησε Ζεὺς
 εἶη; ὁ δὲ ἐκ τῶν Ησιόδου λε-
 γόμενον ἕπα τῶν ὀνομασμέ-
 των ἑαυτοῖς τοῖς τῶν θεῶν ὀνό-
 μασι, Ἡρας τε, καὶ Διός. εἰ
 μὴ πῶν καὶ νῦν ἀκήκοας, ἔχω Ἦ
 συγγνώμην. ὅσα δὲ γὰρ ἐπαί-

f. ἀόμοια

δοτε δὲ καλὸς ὁ δὲ ἐτυχες
καθηγεμόνος ὁποῖα πρὸς τοὺς ποι-
ηταῖς ἐγὼ, τουτουὶ τῷ φιλοσόφῳ.
μὴ δὲ ὄν ἔπειτὰ τὰ ἑρῶντα τῷ φιλο-
σοφίᾳ ἤλθον ἕως ἀνδρεί τελε-
σσομένης, ὅν ἔνομισα τῷ
κατ' ἐμαυτὸν πάντων ἀγαθέ-
ρην. ὁ δὲ με πρὸ πάντων ἔρε-
πὴν ἀσκήν, καὶ τοῖς ἀπάντων τῷ
καλῶν νομίσαν ἡγεμόνας ἐδίδα-
σκεν. εἰ μὲ οὖν ἡ πρὸ ἕρῳ πε-
ποίηκεν, αὐτὸς δὲ εἰδείη, καὶ πρὸ
τουτου γὰρ οἱ βασιλεῖς θεοί. του-
τοὶ δὲ δὲ ἡρῶν τῷ μαριῶδες ἔδρα-
σὺ καὶ ἐπειρῶτό με ποιῆν ἐμαυτῷ
ἑφελῶν ἕτερον. ἐγὼ δὲ, καὶ πρὸ,
ὡς οἶδα, τοῖς ἔξωθεν πλεονε-
κτῆμασιν ἐπηρεωμένος, ἕως ἔ-
λαξα ὁμοῦ ἐμαυτὸν τὰς καθη-
γεμόνι, ἔ τοῖς ἐκείνου φίλοις, καὶ
ἡλικιώταις, ἔ συμφοιτηταῖς, ἔ
ἔων ἡγευον ἐπαμνημονίων πρὸ
αὐτῶν, ἑρῶν ἐπευδὸν ἀκροα-
τῆς εἶ). καὶ βιβλία ἑρῶντα ἀν-
εγίνωσκον, ὁποῖα αὐτὸς δοκι-
μάσεν. οὕτως ἡμεῖς ἕφ' ἡγε-
μόσι τελοῦμενοι φιλοσοφῶμεν μὴ
τὰς ἑρῶν τῶν παλαιῶν με-
τελεύσαντι. φιλοσοφῶντων δὲ
τὰς τὰ ἑρῶντα τῆς φιλοσοφ-

modè es institutus à puero;
neque talem præceptorem
nactus es, qualem ego Phi-
losophum illum habui; qui
mihi Poëtas enarrauit. à quo
ad Philosophiæ vestibulum
me contuli; vt ab eo viro fa-
cris initiarer, quem omnium
ætate mea præstantissimum
esse iudicabam. At is impri-
mis hoc me docuit; exercere
virtutem, ac Deos bonorum
omnium authores arbitrari.
In quo vtrum operæpretium
vllum fecerit, viderit ille,
præque ipso reges superi. fu-
rorem mihi quidem illum,
ac confidentiam detrahens,
temperatiorem, quàm eram,
facere studebat. Ego verò,
quanquam, vt scis, externis
istis bonis eram, & ornamen-
tis inflatior; tamen cùm præ-
ceptorum me meo obtempe-
rantem præbui: tùm eius a-
micis; nec non æqualibus
meis, & condiscipulis. ac
quoscumque ab illo lauda-
tos audiueram, horum esse
auditor studebã. libros quo-
que legebam eos, quos ille
probarat. Sic à ducibus, &
authoribus initiatus, altero
Philosopho, qui me libera-
libus disciplinis imbuit; al-
tero summo in eadem Philo-
sophia viro; qui huius disci-

plinæ mihi vestibulum osten-
dit; parum id quidem pro-
pter externas occupationes;
sed aliquatenus tamen rectæ
institutionis particeps fui:
neque compendiarium il-
lam, quam dicis; sed per
ambages flexam, ac longio-
rem viam tenui. Quanquam
ad virtutem breuius equi-
dem, opinor, quàm tu, iter
ingressus sum. Nam huius in
vestibulo saltem, (absit au-
tem invidia dicto) constiti.
tu ab eo longiùs distas. Tibi
quippe, tuisve fratribus. vt
auteminauspicias verbis ab-
stineam, quòd reliquum est
ipse suppleto. sin ita mauis;
istud ipsum à nobis æquo a-
nimo dictum accipito. quid
est inquam, vobis cùm vir-
tute commune? Primùm re-
prehendis omnes, nihil ipse
laude dignum gerens. tùm
in collaudando tantùm ine-
ptus es, quantum ex impe-
ritissimis oratoribus nemo:
qui cùm nihil habeant quod
dicant; neque in eo, quod
sibi proposuerunt, argumen-
tum rei vilius inuestigare pos-
sint; ad Delum, ac Latonam
cum liberis suis receptum ha-
bent tùm olores suaue quid-
dam canentes, & ad eorum
concentus resonantes arbores;

φίλας δείξαιτ', σμικρὰ μὲν
ἀλλ' ἑρῶν ἔξωθεν ἡμῖν πρὸς
πεσοῦσας ἀγορίας. ὁμοῦ δὲ
οὖν ἀπηλευσάμεν τῆς ἑρῶν
ἀγωγῆς. οὐ πλὴν σιωπῶν, ἕως
οὐ φῆς. ἀλλὰ πλὴν κύκλω παρ-
δέντες. καὶ τοῖς νῆ τοῖς θεοῖς
ἔπειτὰ πλὴν ἔρεπὴν οἶμαι ὅτι ἑρῶ
σιωπομωτέραν ἐτραπόμην. ἐ-
γὼ μὲν γὰρ αὐτῆς, εἰ μὴ φορ-
τικὸν εἰπεῖν, ἔπειτὰ τοῖς πρὸ ἕρῳ
εἰς ἕρηκα. σὺ δὲ ἔ τῷ πρὸ ἕρῳ
ἕρῳ εἶ πρὸ ἕρῳ. σὺ δὲ ἔρε-
τῆς ἢ τοῖς τοῖς ἀδελφοῖς ἄφε-
λῶν δὲ ἔ δύσφημον, τὸ λει-
πομένην αὐτὸς ἀπαπλήρωσον.
εἰ βούλῃ δὲ, καὶ πρὸ ἡμῶν
αὐτῶν ἀνάγκη πρὸ ἕρῳ λεγόμε-
νον. ἕως μεταοῖα; πᾶσιν ἔπει-
ταῖς, αὐτὸς ἑρῶν ἄξιον ἐ-
παμνημονίων πρὸ ἕρῳ.
φορτικῶς, ἕως ἑρῶν τῶν ἀμα-
θεσάτων ῥητόρων. οἷς ἀλλὰ πλὴν
τῶν λόγων ἀπολείαν, καὶ τὸ
μὴ ἔχον ἕρῳ ἐκ τῶν πρὸ ἕρῳ
όντων ὅτι φάσιν. ἢ Δῆλος ἐ-
πρὸ γεται, καὶ ἢ Λητῶ μὲν τῶν
παίδων. εἶτα κύκνοι λιγυ-
ρὸν ἀδόντες. καὶ ἐπηρῶντα
αὐτοῖς ἑρῶ δένδρα. λειμῶνές τε

for. 101
f. ἀόμοια,
Vide No-
tas.

ἐνδύσσοι μαλακῆς πόας, καὶ βα-
θείας πλήρης. ἢ, τε οὐκ ἔστι ἀνθέων
ὄδμή. Ἐπὶ τὸ ἔαρ αὐτῷ, καὶ τινες εἰ-
κόνες τοιαῦται. ποὺ τῆσ' Ἰσοκρά-
της ἐν τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς ἐποίη-
σε λόγους; ποὺ δὲ τῆσ' Παλαμῶν
ἀνδράν, οἳ τῆσ' Μούσας ἐτελοῦντο
γῆσιως. ἀλλ' οὐχ ὡς περ οἱ νῦν;
ἀφίημι δὲ τὰ δεξιῶν· ἵνα μὴ καὶ
πρὸς τοῦτοις ἀπεθαινόμηνος
ἀμα τοῖς τε Φαυλοτάτοις τῆσ' Κυ-
νικοῖς, καὶ τῆσ' ῥητόρων παροισκου-
σαμι. ὡς ἐμοίγε πρὸς τε τοῖς
κερατοῖς τῆσ' Κνωσίου· εἰ τις
ἀρα ἔστι νῦν τοιοῦτος. Ἐπὶ πρὸς
τοῖς ἡναιόμοις ῥήτορας, ἐστὶ Φιλ-
* πάντα. τῆσ' ἡδὲ δὴ τοιοῦτων
λόγων, εἰ καὶ πολὺ πλήθος ὑπερ-
βῆ, καὶ οὐκ ἔστι ὅσον οὐχὶ λέγειν
ἐθέλων τις ἐν παντὶ διαψιλοῦς
ἀντλήσειε τῆσ' πύου. τῆσ' παρ-
χειμήνης ἡμῶν ἀσολίας εἴνεκεν
ἀφ' ἑξομα. μικρὰ δὲ ἐπὶ τῶν
λόγων παροισκῶν, ὡς περ ὀφλή-
ματι τὸ ἐνδέον, ἐπὶ δὲ πῶς πρέ-
ψομα, ταυτίω τῆσ' ἐσυγγραφήω
αὐτῶν που πληρώσας.

φαυλοτατοι

Τίς οὖν ἢ τῆσ' Πυθαγορείω
δι' ἑξομα πρὸς τὰ τῆσ' θεῶν ὀνό-

Quænam igitur circa Deorum nomina Pythagoreorum

aut prata rosida, ac molli,
altóque gramine vestita; aut
afflantem ex floribus odo-
rem; aut ver ipsum, & id ge-
nus alia depingunt. Vbinam
simile aliquid in laudatoriis
orationibus Isocrates expres-
sit? vbi veteres alij, qui ger-
manè, ac sincerè, neque, vt
hodierni faciunt, Musis ini-
tiari solebant? Omitto cæ-
tera: ne si à me istos aliena-
uero, eodem tempore cum
abiectissimis Cynicis pariter,
& oratoribus similitatem sus-
cipiam. Nam quod ad præ-
stantissimos Cynicos: si quis
hodie superest eiusmodi: &
ad Oratores egregios spe-
ctat. mihi cùm vtrisque pa-
rata sunt omnia. Verùm ab
huius generis instituendis ser-
monibus: etsi vberima quæ-
dam copia illorum affluit:
neque fieri potest, vt qui
oratione cuncta persequi vo-
luerit non ex pleno, & abun-
danti dolio, vt ita dixerim,
hauriat: tamen, ad ea, quæ
sunt mihi præ manibus, an-
teuertenda missa illa faciam.
atque vbi pauca quædam,
velut ex debito residua, ad
inchoatum sermonem adie-
cero, aliò me conuertam: vt
hæc tandem eo fine termine-
tur oratio.

religio fuit? quæ Plato-
nis? aut cuiusmodi se in istis
Aristoteles præbuit? Nonne
hoc meritò nobis intuen-
dum est? An de Samio qui-
dem illo, quin talis fuerit,
nemo controuersiam facere
potest? Nam Deorum ille
nomina ne in anulo quidem
ferre permittebat; neque in
iureiurando temerè eadem
vsurpare. Quòd si hunc ip-
sum dixero in Ægyptum vs-
que peruenisse, ac Persas lu-
strasse: & vbiq; omnia Deo-
rum inspicere mysteria stu-
duisse; ac variis vbique riti-
bus, ac ceremoniis initiatum
esse; dicam ignota fortasse
tibi: sed plerisque manifesta
tamè & cognita. Verùm Pla-
tonè interim audi. *Meus verò
erga Deorum nomina timor, ò
Protarche, non humani similis
est; sed vehemētissimum quem-
que superat. Et nunc Vene-
rem quidem ita vt illi gratum
est, appello. voluptas verò quàm
varia sit intelligo.* Hæc in Phi-
lebo dicuntur. quibus non
dissimilia quædam in Timæo
scripsit. Nam iis etiam sim-
pliciter, ac sine demonstra-
tione prolatis haberi fidem
postulat, quæcumq; de Diis
Poætæ dixerunt. Hæc ideo

μαται; τις δὲ ἢ Πλάτωνος; πο-
δαπὸς δὲ ἡδὲ ἐν τοῦτοις Αριστο-
τέλης; ἢ ἢ οὐκ ἄξιον αὐτῷ ἰδεῖν;
ἢ ἢ ἢ ἢ Σάμιον οὐδέ τις ἀντιερῆ
τοιοῦτον ἠγέσθαι; καὶ γὰρ οὐ τὸ
ὄνομα θεῶν ἐν τῆσ' σφραγίδι φο-
ρῆν ἐπέτρεπεν. ὅσπερ τῶν ὀρκῶν
χρησάσθαι παροισκῶν τοῖς τῆσ' θεῶν
ὀνόμασι. εἰ δὲ νῦν λέγομι, ὅτι καὶ
εἰς Αἴγυπτον ἐπορεύθη. Ἐπερ-
σας εἶδε. καὶ περὶ ταυτίω πάντα
ἐπειράθη τὰ μυστήρια τῆσ' θεῶν
ἐποπιδῶσαι, καὶ τελεαθῆναι περὶ
τοῖας περὶ ταυτίω τελετῶν. ἐρῶ μὲν
ἴσως ἀγνωστὰ τοῖς γνώμοις ἡδὲ
τοῖς ἐσθῆσ' τοῖς πολλοῖς. ἀλλ' ἂν τῆσ'
Πλάτωνος ἀκκε· τὸ δ' ἐμὸν δέος,
ὡ Πρωτάρχε, πρὸς τὰ τῆσ' θεῶν
ὀνόματα οὐκ ἔστι κατ' ἀνθρώπου.
ἀλλ' ἂν τῆσ' μεγίστου φό-
βου. καὶ νῦν τίω ἡδὲ Αφροδί-
τιω, ὅππῃ ἐκείνη Φίλον, ταυτίω
παροισκῶν. τίω δὲ ἡδὲ ἡδονίω,
οἶδα ὡς ἐστὶ παικίλον. ταυτίω ἐν
Φιλήβω λέγεσθαι. καὶ ταυτίω
ἐπερῶ πάλιν ἐν Τιμηῶ. πρὸς ἡδὲ
γὰρ ἀπλῶς ἀξιοῖ, Ἐχρῶς ἀπο-
θεῶν φασὶν οἳ ποιηταί. ταυτίω δὲ
δειξέως λεγομένων, ὅσα ἡδὲ τῆσ'

πρὸς θεοῦ, μὴ ποτέ τι πρὸς θεοῦ
 πρὸς φασιν, ὡς περ οἱ μὲν τῶν Πλα-
 τωνικῶν πολλοῖς, ὁ Σωκράτης
 εἴρων ὢν φύσει, τῶν Πλατωνικῶν
 ἀπειμάσαι δόξαν. ἐπεὶ γὰρ ἔχῃ ὁ
 Σωκράτης, ἀλλ' ὁ Τίμαιος ἑω-
 ῦτα λέγει, ἠκίστα ὢν εἴρων. καὶ τοι
 τὸ γὰρ ἔστι ἔχῃ ὑμέες, μὴ τὰ λε-
 γόμενα εἴξετε, ἀλλὰ τοὺς λέ-
 γοντες, ἔτι τὸ πρὸς ἄλλους οἱ λόγοι
 γίνονται. βέλτε τὸ μὲν τῶν πλὴν
 πάνσοφον ἢ πρὸς ἀρετῶν σφριλέα
 τῶν λόγων τύπον Ἐρμῶδ * *
 Ἀπόλλωνι, καὶ τῶν Μουσῶν φίλον;
 ἐκείνος ἀξιοῖ τοὺς ἐφωτῶντας, καὶ
 ὅλας ὀπιχθῆναι εἰ θεοὶ εἴσι,
 ἔχῃ ὡς ἀνθρώποις ἀποκρίσεως
 τυγχάνειν. ἀλλ' ὡς τὰ θεῖα
 κολλάσσεως. εἰ δὲ ἀνεγνώκεις τῶν ἀ-
 σαρκῶν αὐτῶν * * ὡς περ
 τῶν Πλατωνος, ἔτι δὲ ἔτι ἐκεί-
 νου ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς ἄλλους ἔγραφο.
 ἔγνωσεν ἂν πρὸς πάντων ὅτι τὰ
 πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῆς εἶναι, καὶ
 μεμνηῖσθαι πάντα τὰ μυστήρια,
 ἔτι τελέειν τὰς ἀγνωστὰς τε-
 λετάς, καὶ ἀφ' πάντων τῶν μα-
 θημάτων ἠρεῖται, τοὺς εἶσω τῶν
 πρὸς ἑαυτοῦ βαδίζουσι πρὸς ἡγε-
 ρεύειν.

à me proposita sunt, ne tibi,
 uti Platonis multis, Plato-
 nicæ illius damnandæ opi-
 nionis ansam Socrates præ-
 beat, homo natura factus ad
 cauillandum. Nam illic non
 Socrates ista, sed Timæus lo-
 quitur, minimè ille quidem
 irrisor. Quamquam nec istud
 fani hominis videtur; non ea
 quæ dicuntur, sed authores
 dictorum inspicere, & ad
 quos sermones habeantur.
 Vis ergo deinceps sapientif-
 simam illam Sirenem ac do-
 cti Mercuri tyrum & Apol-
 lini, ac Musis amicam pro-
 ducam in medium? Hic eos
 omnes, qui interrogare, aut
 utcumque disputare student
 vtrum Dij sint, non respon-
 so, ut homines; sed ut bestias
 pœna prosequendos existi-
 mat. Quod si legisses *
 *

sicut Platonis; ita & illius
 scholæ pro foribus erat in-
 scriptum; id ante omnia cog-
 nouisses Peripatericis fuisse
 denunciatum. ut & pij
 aduersus Deos essent; & ini-
 tiarentur mysteriis omnibus;
 & sanctissimas ceremonias
 capesserent; & per omnia
 disciplinarum genera transi-
 rent.

Neque

Neque verò tu Diogenem
 opponens, quasi terriculum
 quoddam, metum nobis ini-
 iicere stude. Hic enim, aiunt,
 nunquam initiatus est. quin
 etiam hortanti se, ut initia-
 retur; Ridiculè facis, inquit,
 adolescens, si ita credis; pu-
 blicanos mysteriis hisce fre-
 tos, bonorum, quæ apud in-
 feros sunt, omnium esse par-
 ticipes: Agefilaum autem,
 & Epaminondam in cœno
 iacere. Verùm istud ipsum,
 mi adolescens, valde pro-
 fundam quæstionem conti-
 net, & diligentiore, ut mi-
 hi quidem persuadeo, ex-
 plicationem desiderat; ut il-
 lius intelligentiam Dearum
 ipsarum beneficio consequi
 possimus. quam quidem mi-
 hi iam ab illis impetrasse vi-
 deor. Etenim Diogenes ille
 non, ut opinio vestra fert,
 impius fuit; sed eorum, quos
 paulo antè memorauì, simil-
 limus. Qui cùm & illum, in
 quem inciderat, casum, & ca-
 lamitatem respiceret; & Py-
 thij Apollinis mandata con-
 sideraret; & eum præterea
 sciret, qui initiari vellet, ad-
 scribi in ciuitatem oportere
 antea, & Atheniensem non
 natura, sed lege fieri; hoc
 vnum ille, non ipsa mysteriorum initia deuittabat, ratus

Σὺ δὲ ὅπως ἡμῖν μὴ τῶν
 Διογῆνι πρὸς βαλῶν, ὡς περ π
 μωρολόχειον, ἐκφοβήσης. οὐ
 γὰρ ἐμνήθη, Φησὶ, ἀλλὰ καὶ
 πρὸς τῶν τρεπόμενον ἐκμυμη-
 θῆναι, ἡμοῖον, εἶπεν, ὡς νεδμῖ-
 σκε, εἰ τοὺς μὲν τελώνας οἶσι
 ταύτης ἐνεκα τῆς τελετῆς και-
 νώσθην τοῖς θεοῖς τῶν ἀδου κα-
 λῶν. Ἀγησίλαον δὲ, καὶ Ἐπαμι-
 νώνδην ἐν τῶν βορβορῶν κει-
 ῶται. τῶν, ὡς νεδμῖσκε, βαθυ-
 λῖαν καὶ δεόμενον εἰσηγήσεως, ὡς
 ἐμμετῶν πείθω, μείζονος. ὅπως
 ἡμῖν αὐτῶν δοῖεν αἱ θεαὶ τῶν ὀπι-
 νοιαν. νομίζω δὲ αὐτῶν ἤδη καὶ
 δεδῶσθαι. φαίνεται γὰρ ὁ Διογέ-
 νης οὐχ, ὡς περ ὑμεῖς ἀξιοῦσθε,
 δυσσεβῆς, ἀλλ' ἐκείνοισ, ὡν μι-
 κρῶν πρὸς ἀνὲν ἐπεμνήσθην, πρὸς
 ὁμοῖος. ἀπιδῶν γὰρ εἰς πρὸς ἑαυτοῦ
 πλὴν καὶ ἀλαβῶσθην αὐτόν. εἶπα
 εἰς τὰς ἐπιβολὰς βλέπων τῶν Πυ-
 θίου, ἔτι σιωεῖς ἐπὶ τῶν μυστήριον
 ἐχέων πολιτογραφῆσαι πρὸς
 τερον, ἔτι Ἀθηνῶν, εἰ καὶ μὴ φύ-
 σης, τὰ νόμῳ δὲ γινέσθαι τῶν
 ἐφυγῶν, ἔτι μνησθῆναι νομίζω

K k k

αὐτὸν εἶ) τῷ κόσμῳ πολίτην·
 ἔ τῆς ὅλης τῆς θεῶν οὐσίας,
 αἶ τ' ὅλον κοινῇ κόσμον ὅτι ἐξ-
 πύλοισιν, ἀλλ' οὐ τῆς τὰ μέρη
 κατὰ μέρη μαρτύρας αὐτῶ, ἀλλ'
 μεγαλοφροσύνῳ ἀξίαν συμ-
 πολιτεύεσθαι· τὸ τε νόμιμον οὐ
 πρῆβη ἀλλ' οὐ τῆς θεῶν· καὶ τοι
 τὰλλα πατῆρ, καὶ παλαιότατων·
 αὐτὸν τε σὺ ἐπὶ ἀνὰ γῆν,
 ὅθεν ἀσμενος ἠλθὼν ἴκωτο· ἢ οὐ
 ἴω τῆρ; ὅ πόλεως μίας δου-
 λαῦσαι νόμοις· ἑαυτὸν τε ὑπο-
 θεῖναι τούτῳ, ὅσῳ ἴω ἀνάγκη
 παθεῖν, Ἀθηνῶν ἡγεμόνα.
 πῶς γὰρ σὺ ἐμὸν ὅ τῆς θεῶν
 εἶνεκεν εἰς Ὀλυμπίαν ἢ βασι-
 ζεῖν, ὅ τῳ Πυθίῳ παιδείας, ἔ
 φιλοσοφίας ἢ ὡσπερ Σωκρά-
 τῆς ὑπερῶν, ὡς Ἀριστοτέλης φη-
 σὶ γὰρ ἔ αὐτὸς εἶ) Πύθιον οἴκοι
 παρ' ἑαυτῶ· ὅθεν αὐτῶ ἔ ἡ ὄρ-
 μὴ πρὸς φιλοσοφίαν ἐλθέτω·
 μὴ πρὶέναι τῆς ἀνακτόρων εἶ-
 σω, καὶ μάλα ἀσμενῶς, εἰ μὴ
 τῆρ ἐξέκλιπε τὸ ὑποθεῖναι νό-
 μοις ἑαυτὸν, καὶ δοῦλον ἀποφῆναι
 πολιτείας; ἀλλὰ ἀλλ' ἢ μὴ
 ταῦτῳ εἶπε τίω ἀγίαν· σὺ τῆρ
 καύσῃ reddidit : sed è contrario eiusmodi, quæ non

f. βασιζων
 Vide No-
 tas.

se totius orbis esse ciuem : &
 cum vniuersis Deorum sub-
 stantiis, quæ administrando
 toti huic mundo communi-
 ter præfunt; non autem cum
 iis, quæ per illius partes dis-
 tributæ sunt, eodem muni-
 cipatu censerî cupiens; ne-
 que quod legitimum erat
 præ Deorum reuerentia præ-
 tergressus est; quantumuis
 proculcasset, adulteraretque
 cætera; nec eò, vnde liben-
 ter euolauerat, reuocare se-
 se voluit. Quid illud porro
 fuit? nimirum ciuitatis vnus
 seruire legibus; seque ipsum
 ei obnoxium facere, quod, si
 Atheniensis fieret, necessa-
 riò perferendum erat. Nam
 qui Deorum caussa ad Ὀ-
 lympiam adierat: qui Apol-
 lini Pythio parens animum
 ad Philosophiam adiunxe-
 rat; vt Socrates postea; vt
 Aristoteles. (Nam & iste do-
 mesticum apud se Pythium
 habere se dicebat, à quo ad
 Philosophiam capessendam
 incitatus fuerat:) nonne in
 adyta ipsa libentissimè esset
 ingressus; nisi hoc vnum vi-
 taret, ne se legibus vllis sub-
 iiceret, nève seruituti reipu-
 blicæ vllius addiceret? Cur
 non igitur hanc consilij sui
 caussam reddidit : sed è contrario eiusmodi, quæ non

parum de mysteriorum ma-
 iestate detraheret? Potest i-
 dem & Pythagoræ aliquis
 obiicere, haud rectè sen-
 tiens. Non enim dicenda
 sunt omnia : & quæ fas est
 dicere, eorum in vulgus
 quædam mihi tacenda vi-
 dentur. Verum perspicua ta-
 men est istorum ratio. Cùm
 enim Diogenes hominem
 eum, qui se talium admon-
 neret, neglecta vitæ hone-
 state, sola initiatione glo-
 riantem cerneret, castigare
 simul ipsum, & docere vo-
 luit; iis quidem, qui di-
 gnam initiorum religione
 vitam instituerint, etiamsi
 nondum initiati sint, inte-
 gra apud Deos manere præ-
 mia : improbos verò nihil
 amplius ex eo consequi,
 quod in interiora sacrorum
 adyta penetrarint. Etenim
 nonne eadem ipsa ab Hie-
 rophanta denunciari solent,
 cùm eos omnes, quibus im-
 pura manus est, aut alio-
 qui nefas est, initiis inter-
 dicit? Ecquis verò tandem
 finis erit orationis, si non-
 dum ista persuadere tibi po-
 terunt?

ἐναρτίων δὲ, τῶν πρῶτων μὲν
 οὐ σμικρὰ τῆς τῆρ μυθολογίας
 μυστηρίου; ἴσως μὲν αὐτῶς τὰ
 ταῦτα, ἔ Πυθαγόρῳ, μάλιστα
 ὅτι σμικρὰ μὲν, σὺν ὁρῶν λογισ-
 μῶς. οὐτε γὰρ ῥητέον πάντες
 ἔσθι. αὐτῶν τε, οἷμα, τούτων, ἔν
 θεμῶς φάσαι, ἐνια πρὸς πολλοῖς
 σιωπητέον εἶ) μοι φαίνεται. φα-
 νερά δὲ ὁμοῦ ἔσθι καὶ τούτων ἡ αἰ-
 τία. κατὰ νόμους γὰρ ἀμφοῦντα
 μὲν τῆς πρὸ τῶν βίων ὁρῶντος,
 ὅτι δὲ τὰ μὲν ἢ ἀμφοῦντα
 ταῦτα, ἔ φροσύνῳ ἀμφοῦντα, ἔ
 διδάσκων αὐτὸν, ὅτι τούτοις μὲν, aliud si-
 οῖς ἀξίως τῶν μυθολογίας βεβίω-
 ται, καὶ μὴ μυθολογίας οἱ θεοὶ τὰς
 ἀμφοῦντα ἀκεραῶς φυλάττοισι·
 τοῖς δὲ μυστηρίοις ὁρῶν ἔσθι.
 πλέον, καὶ εἴσω τῆρ ἱερῶν εἰς-
 φρήσασσι πειθόμενοι. ἢ γὰρ οὐ
 ταῦτα καὶ ὁ ἱεροφάντης πρὸς ἀ-
 γορεύς, ὅστις χεῖρα μὴ καθά-
 ρος, ἔ ὄντινα μὴ χεῖρα, τούτοις
 ἀπαγορεύων μὴ μυστῶν. ἢ πρὸς
 ἡμῖν ἔσαι τῆρ λόγων, εἰ ταῦτα
 μὴ πρὸ σε πείθῃ;

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΞΟΔΩ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΗΤΙΚΟΣ.

IVLIANI IMP.

OB DISCESSVM

SALVSTII CONSOLATORIA.

ΛΟΓΟΣ Η.

ORATIO VIII.

Αλλ' εἰ μὴ καὶ
πρὸς σε διαλε-
ξείην ὅσα πρὸς
ἐμαυτὸν διελέ-

ξην ὅτι βαδίζεις ἐπιτόμιον
χελῶν παρ' ἡμῶν· ἔλαπρον ἔ-
χην οἰήσομαι πρὸς τὸν ἄλ-
χῶν, ὦ φίλε ἑταῖρε· μᾶλλον δὲ
ὥστε πῶς ἄρα πεπορεύσθαι
ἵνα ῥαφῶν ἑμαυτῶν νομῶ,

Go verò nisi ea-
dem tecum col-
loquar, (amico-
rum dulcissime)
quæ mecum ip-

se sum locutus ; quoniam
discedendum tibi esse à no-
bis accepi ; solatij me minus
habere putabo. Imò potiùs
nihil omninò commodi mi-
hi aduenisse credam, cuius
te participem non fecero.

Nam cum inuicem multa
quâ tristia, quâ iucunda, fa-
cta, verbaque, priuatis ac
publicis in negotiis, domi,
& in castris, communica-
uerimus : commune itidem
ad præsentem rerum statum,
cuiusque modi sunt, quasi ex
arte medica, remedium am-
bobus erit adhibendum. Sed
quis nobis vel Orphei lyram
imitari; vel Sirenum respon-
dere cantibus; vel nepenthes
pharmacum inuenire poterit?
siue hoc postremum ora-
tio fuit Ægyptiacis referta
fabulis; siue quod in sequen-
tibus ipse confecit; dum
Troianas calamitates inte-
xuit; quod ab Ægyptiis He-
lena didicerat. non quæ Græ-
ci Troianique sibi inuicem
intulerunt : sed cuiusmodi
esse sermones illos oporteat,
qui dolores ex animis abster-
gant; & hilaritatem, sereni-
tatemque consciscant. Et
enim nescio quo modo vo-
luptas, & dolor eodem ex ca-
pite pendent; ac sibi vicissim
succedunt. Ac fortuitorum
quidem quæ laboriosa maxi-
mè ac difficilia sunt, non mi-
norem, vti sapientes affir-
mant, prudenti voluptatem,
quàm molestiam afferunt.
Nam & apis ex acidis impri-

ἢς ἂν γὰρ οὐ μεταδέδωκα. κοι-
νωνήσαντες γὰρ ἡμᾶς ἀλλήλοις
πολλῶν ἀγῶνων, πολλῶν δ' ἡδέων
ἔργων τε καὶ λόγων, ἐν τῷ ἑκάστω
σιν ἰδίῳ τε καὶ δημοσίῳ, οἴκοι καὶ
ὅτι στρατοπέδου, κοινὸν διέσκε-
ψαι καὶ τῶν παρόντων, ὅποια
ποτ' αὖτ' ἢ παμνηστὴν ἀχρεῖ. ἀλλὰ
ὡς ἡμῖν ἢ πῶς Ὀρφέως μιμή-
σασθαι λύραν, ἢ τοῖς Σειρήνων ἀν-
τηχησθαι μέγιστον, ἢ Ὀνηπενθὲς ἐξ-
άγει φάρμακον; εἴτε λόγος ἢ
ἐκείνο πλήρης Αἰγυπτίων διη-
γημάτων· εἴτ' ὅσον αὐτὸς ἐποίη-
σε, ἐν τοῖς ἐπιτόμοις ἐπιφάνειας
τῶν Τρωϊκῶν παθῶν· τῶν δ' Ἐλέ-
νης παρ' Αἰγυπτίων μαθούσης.
ἔχ' ὅσα Ἐλλήνες, καὶ Τρῶες ἀμύ-
λοις ἔδρασαν· ἀλλὰ ποταποῖς εἴ-
ρη καὶ τοῖς λόγοις, οἵ τινες μὲν ἀγῶνι
σας ἀφαιρήσασιν τὴν ψυχῶν διφρα-
σῶν καὶ τὴν γαλήνην αἰτίοι καὶ τῶν
ἐπιτόμων, καὶ γὰρ πῶς εἴποιεν ἡδονὴν καὶ
λύπην τῆς αὐτῆς κορυφῆς ἀξίωμα;
ἔπειτα μέγιστον ἀλλήλοις ἀντιμε-
τήσαντες. τὸ πρῶτον ὁρῶντων ὅτι
τὰ λίαν ἐργάδι φαίνονται σοφοὶ ὅτι
νοῦν ἔχουσι φέρειν ὅσον ἐλάττωμα
τῆς δυσκολίας τῆς ὑπὸ πᾶσι. ἐπεὶ
ἔτι τὴν μέγιστον ἐκ τῆς ἀριμυταίας

πράς τῆς αἰθ' ἡ Ἰμμητῶν Φυο-
 μήνης, γλυκεῖαν ἀνιμάσθ' ὀρό-
 σον· καὶ τῆς μέλιτος εἶδη δημιουργ-
 γόν. ἀλλὰ καὶ τῆς ἑσπέρων ἔστα
 μὲν ὑγίαν, ἔρωμαλέα κα-
 ῥεσηκεν, ὑπὸ τῆς τυχόντων
 πρέφεται σιτίων· ἔτι δὲ δυσερῆ
 δοκιοῦται πολλάκις, ἐκείνοις ἄνε-
 ἀβλαβῆ μόνον· ἀλλὰ καὶ τῆς ἰ-
 χθόος ἀήτια γέρονεν, ὁποῖς δὲ πο-
 νηρώς ἐξεί φύση καὶ ἑσπῆ, καὶ
 ὀπιτηδύσθ' ὁ σῶμα, ἡ πρῶτα
 βίον νοσηλυόμηναι, ὑποῖς καὶ
 τὰ κουφότατα βαρυτάτα *
 παροσθέναι βλάβας. ἐκούω καὶ τῆ
 ἀφροσύνης ὅσοι μὴ οὕτως ἐπ' ἐμεῖ
 λήθη * * ἐχθρὸν, ἀλλ' ὑγιαίνον με-
 βίως· εἰ καὶ μὴ καὶ τῆς Ἀντιθένοιο,
 καὶ Σωκράτους ῥώμην· μηδὲ τῆς
 Κλημῆνοιο ἀνδρείαν· μηδὲ τῆς
 Πολέμωνος ἀπαθήαν· ἀλλ' ὡς τε
 διώμασθ' ὁ μέτερον ἐν τοῖς τοῖς-
 τοῖς αἰρήσθ'· τυχόν αἰὲν καὶ ἐν δυ-
 σκολωτέροις εὐφραίνονται. ἐγὼ τῶν
 καὶ αὐτὸς πείραν ἐμαυτῶν λαμβά-
 νων, ὅπως παρὸς τῆς οὐκ πορείαν
 ἐγὼ τε καὶ ἐξω· ποσὸν μὲν ὡ-
 δυνήθην, ὅσον ὅτε παρὸν τῆ
 ἐμαυτῶν κατηγεμόνα κατέλιπον
 οἴκῳ. πρῶτως γὰρ ἀθροῦς εἰσήθη

mis herbis, quæ in Hymetto
 monte nascuntur, dulcissi-
 mum rorem exsugit, indé-
 que mellificat. Tum è cor-
 poribus quæ sana sunt, ac ro-
 busta, quibuslibet cibis alun-
 tur : vt qui insalubres alio-
 qui videntur, non modò ni-
 hil ipsis noceant, sed ad vi-
 rium insuper incremēta con-
 ducant. quibus autem natu-
 rā, educatione, studiis deni-
 que, quibus insucuerunt, ma-
 le affectum corpus est, qui-
 que per omnem vitam in-
 commoda valetudine con-
 sistantur; eos leuissimæ quo-
 que res magnis detrimentis
 afficiunt. Sic & mentis qui-
 cumque sic * *
 sed mediocri vti valetudine:
 tametsi nihil ad Antisthenis
 Socratisve robur; neque ad
 Callisthenis fortitudinē; ne-
 que ad Polemonis toleran-
 tiam: sed ita tamen, vt eius-
 modi in rebus mediocritas
 seruetur: fortassis in asperio-
 ribus hilaritatem adhibeant.
 Equidem mei ipse pericu-
 lum faciens, quemadmodum
 ad iter tuum afficiar, affi-
 cendūve sim, tantum cepi
 doloris, quantum per illud
 tempus, quo primum præ-
 ceptorem meum domi reli-
 qui. Venit enim repēte mihi

statim in memoriam labo-
 rum, & ærumnarum, quas
 ambo pariter exantlauimus.
 tum sinceræ, nec affectata
 salurationis; iusti, neque fu-
 cati colloquij: omnibus ho-
 nestis in rebus gerēdis, com-
 munionis, ac societatis: ala-
 critatis item, ac roboris il-
 lius, quod aduersus impro-
 bos æquabiliter constantē-
 que suscepimus. quemadmo-
 dum nobiscum inuicem am-
 bo non rarò steterimus; vnani-
 mes, iisdem moribus præditi,
 & amici iucundissimi. Præ-
 terea subiit huius dicti me-
 moria: *Desertus est Vlysses.*
 Huic enim modò sum simi-
 lis; postquam te Deus, vt o-
 lim Hectorem, è medio te-
 lorum eduxit; quæ in te sy-
 cophantæ sæpius adiecerunt;
 vel vt dicam verius, in me,
 quem per te sauciare cupe-
 rent; rati hac me vna parte
 capi expugnarique posse, si
 amici fidelis, & prompti de-
 fenforis, ac periculorum om-
 nium sine vlla tergiuersatio-
 ne certissimi socij mihi con-
 suetudinem eriperēt. Quan-
 quam non minorem te ex ea
 re dolorem, quàm meipsum,
 capere arbitror; quòd labo-
 rum ac discriminum meo-
 rum minus sis, quàm antè,

με μήμη· τῆς τῆς πόνων κοί-
 νωνίας, ὡς ἀλλήλοις σεωδιωέ-
 κημῶν· τῆς ἀπλάσου, καὶ κα-
 θαρῶς ἐντευξέως· τῆς ἀδύλου,
 ἔτι δικαίας ὁμιλίας· τῆς ἐν ἀ-
 πασι τοῖς καλοῖς κωνοπορε-
 γίας· τῆς παρὸς τοῖς πονηροῖς
 ἰ· ῥρόπου τε, ἔτι ἀμεταμελήτου
 παροθυμίας τε, καὶ ῥώμης· ὡς
 μετ' ἀλλήλων ἔσημῶν πολλα-
 κίς, ἴσον θυμὸν ἔχοντες, ὁμό-
 ἑσποι, καὶ παρῆνοι φίλοι. παρὸς
 δὲ αὐτοῖς, εἰσήθη με μήμη
 τῆ· οἰώθη δὲ Ὀδυσσεύς· εἰμὲ
 γὰρ ἐγὼ νῦν ἐκείνω παρὰ πη-
 σιος· ἐπὶ σὲ μὲν καὶ τῆς ἑκτο-
 ρα, θεὸς ἐξήγαγεν ἐξω βε-
 λῶν, ὡς οἱ συκοφανταὶ πολλα-
 κίς ἀφῆκῶν ὅτι σὲ· μάλλον δὲ
 εἰς ἐμὲ, ἀφῆ σὺ τῶν τῶν
 βουλομένων· τούτη με μόνον
 ἀλώσιμον ἰσχυρομένοντες,
 εἰ τῆς πιστῶ φίλου, καὶ στω-
 ασιτοῦ παροθυμίου, καὶ παρὸς
 τοῖς κινδύνοις ἀπαροφασίτου
 κωνωνοῦ τῆς σεωσιότητος ερη-
 σθαν· οὐ μὲν ἔλαττον οἰμῶν
 σε ἀφῆ τῆς ἀλγείν, ἢ ἐγὼ
 νῦν, ὅτι σοι τῆς πόνων, καὶ
 τῆς κινδύων ἔλαττον μέτεσι.

ἀλλὰ καὶ πλεον ὑπὸ ἑμοῦ δε-
 διέναι, ἔτις ἐμῆς κεφαλῆς, μή
 ἔτι παρῆ. καὶ γὰρ τοὶ ἑαυτοῦ ἑαυ-
 τῶν δούτερον τῶν ἐμῶν ἐθέμιον
 παρὰ σά· καὶ σοὶ γε ὁμοίως ἔχοντος
 παρὲς ἡμᾶς ἠαυτοῦ. ὅθεν εἰ-
 κώτως καὶ μάλα δαίτυμον, ὅτι
 οἱ τῶν ἀλλῶν ἕνεκα λέγειν δυνά-
 μιν.

Οὐδὲν μὲν μοι παρὰ κα-
 λῶς ἔχει.

μόνος εἰμὶ λυπῆς ἀπίος, καὶ
 φρονήδης. ἀλλὰ τούτου μὲν
 ἐξίσης, ὡς εἶπε, κοινωνοῦμαι.
 σὺ μὲν ὑπὸ ἡμῶν ἀγῶν μόν-
 ον· ἐγὼ δὲ ἀπὸ πολλῶν πλε-
 ονῶν συνοισίαν, καὶ τῆς φιλίας
 μεμηνημένος, ἡ ἐκ τῆς ἀρετῆς
 μὲν μέλιστα καὶ παρηγορημέ-
 νως· ἐπειτα ἔτι ἀπὸ τῆς χρείας,
 ἡ ἐκ ἐγὼ μὲν οἱ, σὺ ἵ ἐμοὶ
 συνοχῶς πῶρετες, ἀνακείθεν-
 τες ἀλλήλοισι ὁμολογήσασθαι.
 ἔτι ὅρκους, ὅσους τοιαύταις ἀνάγ-
 κης ἑώτα πιστοῦμαι. ὡς περὶ ὁ
 Θησίδης, καὶ ὁ Πηλείδης· ἀλλ' ἔτι
 ὦν ἀπὸ τῶν ταυνοῦντες, καὶ παρ-
 αμειβόμενοι κακῶν μὲν δόδιναι τῶν
 πολιτῶν πινὶ ἑσπύτον δέω λέγειν
 ἀπὸ γοῦν, ὡς ὅσους ἐβουλο-

particeps. quinetiam mea te
 causa, deque meo capite, ne
 quid ei forte contingat, ma-
 gis esse sollicitum. Nam &
 ego res tuas nequaquam à
 meis secundo loco habui; te-
 que itidem erga me affectum
 esse cognoui. Vnde iustissi-
 mo dolore conficior; quo-
 niam cum de cæteris vsurpa-
 re istud possis,

*Nihil mihi cura est: nam mea
 praeclare se habent:*

solus tibi, mæroris ac sollicitu-
 dinis causam præbeam. Sed
 huius, ut videtur, ex æquo
 participes utriusque sumus: tu
 quidem nostra dütaxat causâ
 dolorem sustinens; ego ve-
 rò vsu, ac consuetudinem
 tuam desiderans, & amicitiaæ
 memor, quam primùm, ac
 præ cæteris omnibus virtute
 ipsa; tum officii, quæ tu à me
 nulla, ego à te maxima per-
 cepi; conciliati inuicem, ac
 velut temperati cōtraximus.
 Eam nos porrò non iure iu-
 rando, non aliis necessitatis
 vinculis adstrinximus; quem-
 admodum Theseus, ac Piri-
 thous: sed eo solo fœdere de-
 uinximus, quòd eadem fen-
 tientes, ac volentes, tantum
 ab inferendo malo vlli ciuium
 abfuimus, ut ne de eo qui-
 dem inter nos vnquam ipsi
 tractaue-

tractauerimus. at è contrario
 si quid in alios boni per nos
 re ipsa deriuatum fuerit, aut
 de eo præstando in commu-
 ne consultum; de hoc priua-
 tim inter nos agebatur.

Quod igitur iustissimum
 mihi dolorem præfens iste
 rerum status infligat, dum
 non ab amico solùm, sed ad-
 iutore quoque fidissimo, vel
 ad breue tempus diuellor, e-
 tiam Socratem illum magnū
 virtutis præconem, ac magi-
 strum mihi confessurum ar-
 bitror; quantum quidem ex
 iis, vnde illum cognoscimus;
 nimirum è Platoniciis libris,
 coniectari licet. Sic enim lo-
 quitur: Difficilius mihi vi-
 debatur, rectè administrare
 Rempubl. Nam neque sine
 amicis, & fidelibus sociis gu-
 bernari potest; nec eiusmodi
 tam faciliè reperiuntur. Quòd
 si Platoni magis arduum id
 visum est, quàm Atho perfo-
 dere; quid de nobis speran-
 dum est, qui ab illius sapien-
 tia, prudentiâque longius ab-
 sumus, quàm à Deo ille di-
 stabat? Ego verò non mutua
 illa solùm officia desidero,
 quæ inuicem in republica ge-
 renda præstitimus, quibusq;
 freti facilius ea tolerauimus,
 quæ præter vtriusque volun-

σά, μεθὰ ποτε μὲν ἀλλήλων.
 χρεῶν ἢ δὴ εἴ τι γέρονεν, ἢ τι for. δὲ
 βεβούλωται κρινῆ παρ' ἡμῶν.
 τῶν ἀλλήλοισι εἰπεῖν ἢ με- f. ἐμῶν
 λήσθ.

Εἰ μὲν οὖν εἰκότως ἀγῶν τοῖς
 παρ' ἑσπιν, ἢ φίλου μόνον, ἀλλὰ καὶ
 συνοχῶν πιστοῦ, δὲ ὁ δαίμων,
 καὶ παρὸς ὀλίγον ἀπαλλαχθῆναι,
 αἶμα καὶ Σωκράτην τὸ μέγαν τὸ
 ἀρετῆς κήρυκα καὶ διδάσκαλον,
 ἐμοίγε συνομολογήσῃν, ἔτι ὦν
 ἐκείνον γνωρίζομαι. λέγω δὲ τῶν
 Πλάτωνος λόγων, τεκμηριώμε-
 νος ὑπὸ αὐτοῦ. φησὶν ἔτι, ὅτι χα-
 λεπώτερον ἐφαίνετό μοι ὁρθῶς
 τὰ πολιτικὰ διοικεῖν. ἔτι γὰρ ἀνθὺ
 φίλων ἀνδρῶν, καὶ ἐταίρων πιστῶν
 οἷς τε εἶ παρ' ἑσπιν. ἔτι δὲ ὑπορῆν
 τούτων ἕως πολλῆς ῥασιῶν. καὶ τοῖ
 τῶν γὰρ εἰ Πλάτωνι μεῖζον ἐφαί-
 νετο τῶν ἀγῶν τῆν Ἀθῶν, ἢ καὶ
 παρ' ἑσπιν ἡμᾶς τοῖς πλεον ἀ-
 πολεπομένους τὸ ἐκείνους συνοχῶς
 τε καὶ γνώμης, ἢ ἐκείνους τὸ θεῖον ἐμοὶ
 δὲ ἔτι τῆς χρείας μόνον ἕνεκα, ἡ
 ἀπὸ δίδοντες ἀλλήλοισι ἐν τῇ πολι-
 τείᾳ, ῥάον εἰχομένους παρ' ἑσπιν
 γνώμην ὑπὸ τῆς τύχης, καὶ τὸ ἀντι-
 παπομένων ἡμῶν παρ' ἑσπιν.

Cor. κα π

ὁ τὸ Λαίλιον ἀγαπήσας, καὶ Φι-
 λητεῖς, Ἐλεγάμηνον, ἴσως ἔργων
 πρὸς ἐκείνου πάλιν, ἠδέως μὲν
 αὐτῷ σκευῶν, ἔπειτα δὲ ἕδεν,
 ὧν μὴτε πρῶτον ἐκείνος πύ-
 ροιτο, καὶ φησὶν ἐπὶ παρακτεῖν;
 ὅθεν, οἴμα, καὶ λόγον πρὸς ἑαυ-
 τὸν φησὶν τὸ Σκηπίωνα λοι-
 ποδοῦσιν, ὡς ποιητὴς μὲν ὁ Λαί-
 λιος εἴη τῶν ἔργων, Αφρικανὸς δὲ
 ὁ τούτων ἀποκριτὴς. αὐτῇ τοι
 καὶ ἡμῖν ἡ φήμη πρόσκειται. Ἐ-
 γάρ γε ἐπὶ αὐτῇ πλέον. ὁ γὰρ
 τοῖς ὀρθῶς ἄνω ἀγῶνας γινώσκουσι
 παιδαλιῶνα, μείζονος τὸ φρετῆς ὁ
 Ζεῦων ποιῆται γινώσκοντα τὸ
 γινώσκοντα ἵνα αὐτὸν ἕξ αὐτῶν πᾶ-
 δέοντα, τὸ Ησιόδου μεταρμύτ-
 των ῥῆσιν.

Οὗτος μὲν παρὰ ρίπης, ὅς ἐστι
 πόντι πίνθηται,

λέγων, ἀπὸ τῆς νοήσεως παρὰ
 ἑαυτῶν. ἐμοὶ δὲ, οὐδὲν τῆς
 γὰρ ἐπὶ δακεί. πείθομαι γὰρ
 ἀπὸ τῆς ἐπιπέδου μὲν Ησιόδου λέγειν
 ἀμφοῖν δὲ ἀμείνον, Πυθαγό-
 ρα. ὅς καὶ τῆς προνομίας πρὸς ἑαυ-
 τὸν ἔργων, καὶ τὸ λέγεσθαι
 κρινὰ πᾶσι φίλων, ἔδωκε τῶν
 βίω. οὐδὲν πᾶσι γρηγορεῖ

lium amavit plurimum, ab
 eoque vicissim non minus
 amatus est; vt & suavissimè
 cum illo viueret; neque quic-
 quam ageret, de quo non ille
 consultus suscipiendi author
 fuisset? Vnde Scipionis ob-
 trectatores calumniandi oc-
 casionem nacti sunt, vt illud
 frequenter obiicerēt, autho-
 rem rerum gestarum, ac ve-
 lut Poëta esse Lælium, acto-
 rem Africani. Quod ip-
 sum communis de nobis fa-
 ma vulgavit; & ea quidem
 maiorem in modū delector.
 Nam quæ rectè ab alio de-
 creta sunt amplecti, maioris
 esse virtutis specimen Zeno-
 ni placuit, quàm per sese quæ
 sunt opportuna cognoscere.
 In quo Hesiodium illud ita
 commutare solebat:

*Optimus ille quidem est; sequi-
 tur qui recta monentem.*

pro eo quod ille dixerat; qui
 sibi omnia prouidet. Mihi
 verò non propterea scitè, &
 eleganter immutatum vide-
 tur. Cùm enim verius Hesio-
 dum dixisse arbitror; tū vtri-
 que Pythagoræ sententiam
 antepono, à quo Prouerbia
 illud originem habuit; *Com-
 munita esse amicorum omnia:*
 cuius author ille mortalibus
 fuit. Hoc verò non ad pecu-

nias tantum pertinet; sed
 mentis etiam, ac prudentiæ
 communionem complectitur:
 adeo vt quæcumque ipse re-
 pereris, non minus eius pro-
 pria sint, qui iis obtempera-
 uerit: quorum autem ex tuis
 velut actor fui, eorum meri-
 to tu particeps habendus es.
 Sed hæc cuiuscumque tandem
 potius attribuenda videantur,
 ad alterum pertinent. inuidi
 porrò nihil lucri ex istis suis
 sermonibus facient.

Redeo nunc ad Africa-
 num, & Lælium. Sublata ita-
 que Carthagine, & Africa
 vniuersa in ditionem populi
 Romani redacta; missus Ro-
 ma ab Africano Lælius soluit,
 vt secūdi illius successus nun-
 cium perferret in patriam.
 Erat hoc sanè Scipioni mo-
 lestum ab amico diuelli, neq;
 tamen inconsolabilem hunc
 dolorem putabat. Sed & Læ-
 lium ipsum par est id acerbè
 tulisse, cùm solus è portu na-
 uigaret: nec ideo tamen in-
 tolerabilem hæc calamitatem
 esse ducebat. Nauigauit &
 Cato, familiaribus suis domi
 relictis. tū Pythagoras in
 Ægyptum, & Plato, atq; De-
 mocritus, nullo comite pere-
 grinationis assumpto; tamen si
 plures in patria, & quidem

μόνοι. ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν νοῦ,
 καὶ τῆς φρονήσεως κοινωνίαν.
 ἴσως ὅσα μὲν εὐρες αὐτὸς, οὐ-
 δὲν ἔλαττον τούτων τῶν παιδαλι-
 οῦ ἔστιν. ὅσα δὲ τῶν ὧν ἕπει-
 κρινάμην, τούτων αὐτῶν εἰκό-
 τως ὁ ἴσον μετέχει. ἀλλὰ τού-
 τα μὲν ὁποτέρου μάλλον ἀπὸ φαί-
 νηται, θατέρω προσήκει. καὶ τοῖς
 βασιλεῦσι ἕδεν ἔσται πλέον ἐκ
 τῶν λόγων.

Ἡμῖν δὲ ἐπαρτιτέον ὅτι τὸ
 Αφρικανόν, ἔστι τὸ Λαίλιον. ὅτι
 γὰρ ἀνήγαγε μὲν ἡ Καρχηδὼν, καὶ πᾶ-
 ρα τὸ Λιβύην ἀπὸ τῶν τῶν Ρω-
 μῶν ἐγγερόν, δόξα. πέμπει μὲν
 Αφρικανὸς τὸ Λαίλιον. ἀνήγαγε
 δὲ ἐκείνος, εὐαγγέλια τῆς πατρίδι
 φέρων. καὶ ὁ Σκηπίων ἠγάθη μὲν
 ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν φίλων. οὐ μὲν
 ἀπὸ τῆς ἀμείνητον αὐτῶν τὸ πάθος
 ἔπειτα. καὶ τὸ Λαίλιον δὲ δυαχερα-
 νην εἰκός, ὅτι μόνος ἀνήγαγε. οὐ
 μὲν ἀφόρητον ἐποίησε τὸ συμ-
 φορᾶν. ἐπὶ τῶν Κάτων ἀπολι-
 πῶν οἴκοι τοῖς αὐτῶν σιωπῆς. καὶ
 Πυθαγόρας εἰς Αἴγυπτον. καὶ
 Πλάτων. καὶ Δημόκριτος, οὐ-
 δὲνα πᾶσι λαβόντες κοινωνίαν τῶν
 ὁδοῦ. καὶ τοῖς πολλοῖς οἴκοι τῶν

φιλατων ἀπολιμπνόντες. ἐ-
 γρατεύσατο καὶ Περικλῆς ἕπι
 πλὴν Σάμων, ὅτι ἀγὼν τῆ Ἀνα-
 ξαγόραν. καὶ πλὴν Εὐβοίαν,
 πρὸς ἑστῆσαν, ταῖς μὲν ἐκείνου
 βουλαῖς ἐπεπαύδοντο γὰρ
 ἕως ἐκείνου. ὁ δὲ σῶμα δὲ ὅτι
 ἐφελκόμενος, ὡς περὶ δὴ ὅτι τῆ
 ἀναγκάτων, τὸς τὰς μάχας.
 καὶ τοὶ τῆ τῆτον ἀκοντα, Φασίν,
 Αθλιωαῖοι τῆ τὸς τῆ διδάσκα-
 λον ἀπέστησαν στωοισίας. ἀλλ
 ἔφερον, ὡς αἰτῆ ἔμφρων, τῆ ἄ-
 γνοια τῆ αὐτῆ πολιτῆ ἔγκρα-
 τῶς, καὶ τὸς αἰῶς. καὶ γὰρ [ἀνάγκη] τῆ
 παρὶδὲ κατὰ τῆ, μηδὲ ἰδικαίως
 μὲν, ἔ χαλεπῶς δὲ. ὁ μὲν ἐχού-
 ση τὸς πλὴν στωοισίαν αὐτῶν,
 εἰκὼν ὡς ἡ γελῶναι. ταῦτα ὡς εἰ-
 κὸς λογισμῶν. ἀκούει δὲ γὰρ
 τῆ ἔξῆς, ὡς τῆ Περικλέους αὐ-
 τῆ. ἐμοὶ πόλις μὲν τῆ πατεῖς
 ὁ κόσμος. καὶ φίλοι θεοὶ, καὶ δαί-
 μονες, καὶ πάντες ὅσοι, καὶ ὅπου
 αὐτοδαῖοι. γὰρ δὲ καὶ οὐ γὰρ
 ναμὲν ἡμῶν, ὅτι τῆ τῆς θεῶς
 ἔστι νόμος. καὶ πείθεσθαι γὰρ οἷς αὐ-
 ὄντα τῆ, καὶ μὴ βιάσασθαι, μηδὲ,
 ὅ φησιν ἡ προίμια, τὸς κέν-
 τρα λειψίαν. ἀπὸ τῆ τῆ γὰρ

For. αἰσιν

Leg. δι-
 κῆς αἰσιν
 χαλ.

coniunctissimos relinquerēt.
 Pericles quoque in Samum
 cum classe profectus, ab Ana-
 xagora diuulsus est, & Eubœā
 in potestātē redegit, illius id
 quidem consiliis (ab eo enim
 fuerat institutus) sed corpus
 tamen ipsius secū ad prælia,
 vti cætera necessaria, non ve-
 xit. Quanquam fertur, Athe-
 nienses inuitum Periclem à
 præceptoris sui consuetudi-
 ne distraxisse. Verūm ille, vt-
 pote vir prudens, ciuium suo-
 rum ignorationem tēperanter,
 ac moderatē tulit. Et-
 enim patrie, sic tanquam ma-
 tri, etsi præter ius, molestē ni-
 hilominus hanc illorum con-
 suetudinem ferenti, paren-
 dum putabat: ac secum eius-
 modi aliquid cogitabat. Hæc
 enim tanquam à Pericle di-
 cta, paululum audienda sunt.
 Mihi verò patria est, aiebat,
 mūdus vniuersus: amici, Dij,
 ac Demones, & omnes quot-
 cunque, & vbiicumque sunt
 boni. Verumtamen & ei lo-
 co, vbi primum nati sumus,
 habēdus est honor: quoniam
 ita Diuina lex præcipit: &
 quicquid imperauerit, obtē-
 perandum illi est, neque vis
 inferenda; nec, vt prouerbio
 tritum est, contra stimulos
 calcitrandum. Si quidem ne-

cessitatis est, vt aiunt, inexo-
 rabile iugum. sed nequaquā
 ingemiscendum est, ac lu-
 gendum, etiam cum asperio-
 ra quædam imperat: & res ip-
 sa potius per sese ponderan-
 da. Nunc quidem digredi à
 nobis Anaxagoram iuber. vt
 ne amicorum columen am-
 plius videamus, propter quē
 & nocti succensebam, quod
 amicum oculis meis subtra-
 heret; & diei Solique gratias
 agebam, quod illum mihi re-
 præsentaret, quem amabam
 maximè. Verūm si tibi tales
 oculos natura largita est, ὁ
 Pericles, quales auius; ni-
 hil mirum vehementiori te
 mœrore confici. Sin & tibi
 animam indidit, & men-
 tem inseruit, cuius beneficio
 cum per multa, quæ iam facta
 sunt, etiam absentia, memo-
 ria modò perspicis: tūm fu-
 tura pleraque ratio ipsa à se
 inuenta menti obiicit: ac
 phantasiæ vis rerum, quæ in
 præsentī tempore sunt, non
 earum modo, quæ subiectæ
 sunt oculis, imagines infor-
 mans, iudicandas, ac discer-
 nendas illi subiicit: sed eas
 quoque, quæ procul, ac lon-
 go interuallo distitæ sunt, iis
 ipsis, quæ ante pedes vt aiūt,
 & ob oculos positæ sunt, cui-

ἔστι ὁ λογισμῶν, ζυγὸν τῆ ἀνάγ-
 κης. ἔ μὲν ὁδυρτέον, ὅτι δὲ θρη-
 νητέον ἐφ' οἷς ὄντα τῆ τῆ
 εἶναι. ἀλλὰ ὁ τὸς τῆ τῆ
 αὐτό. νῦν ἀπαλλάτῆσθαι τῆ Ἀνα-
 ξαγόραν ἀφ' ἡμῶν κελεύει. καὶ τῆ
 ἀρίστον τῆ ἑταίρων ὅτι οὐ φέμεθα.
 δι' ὃν ἡμῶν μὲν τῆ νυκτὶ,
 ὅτι μοι τῆ φίλον ὅτι ἐδείκνυεν
 ἡμῶν δὲ καὶ ἡλίω γὰρ ἡμῶν
 μὲν, ὅτι μοι πρὸς ἔχεν. * *
 ἡμῶν ἡμῶν. ἀλλ' εἰ μὲν ὁ μὲν f. ὁ μάλιστα
 τὰς δὲ δέδωκεν ἡ φύσις, ὅτι τῆ τῆ τῆ
 * * μόνον ὡς περὶ τοῖς ὄρσι, ἔδεν κλεισ, δε
 ἀπεικὸς ἔστι σε δὲ φερόντως ἀ- tollendus
 ρεσθαι. εἰ δὲ τῆ ψυχῆ τῆ erit aste-
 πνύσει, καὶ νοῦν ὅτι τῆ τῆ τῆ
 μὲν πολλὰ τῆ γὰρ ἡμῶν, καὶ τῆ
 οὐ πρὸντα, νῦν ὅτι τῆ τῆ
 μὲν τῆ. πολλὰ δὲ καὶ τῆ ἔσο-
 μῶν ὁ λογισμὸς ἀδελείων
 ὡς περὶ ὁ μὲν τῆ τῆ τῆ for. ὅτι
 βάλῃ τῆ τῆ καὶ τῆ τῆ τῆ
 τῆ, οὐ τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ
 τῆ ἡ φαντασία μόνον ἀποτυ-
 πουμῆ, δίδωσιν αὐτῆ κρίνῃ τῆ
 καὶ τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ
 μὲν τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ
 τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ
 τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ τῆ

ἐναργέστερον, ἢ ἡ γῆ τοσοῦτον
 ἀπιάσασθαι, καὶ ἀετλίως φέρειν; ὅτι
 δὲ οὐκ ἀμύπτως ὁ λόγος ἔστι
 μοι, νοδὸς ὄρη, καὶ νοδὸς ἀκροῦς. Φησὶ
 ὁ Σικελιώτης ἔτι οὕτως ἔξυ γῆμα
 καὶ τὰς γῆρας ἰσχυρῶς ἀμνησθῆναι,
 ὡς δὲ ὅταν ἵνα δαίμωνων Ομη-
 ρος ἐθέλη κεχρημένον ἀπίστω
 πορείας ἢ ὅτι δειξέτω τὰς γῆρας,

ε. ὅτι δειξέτω

Ὡς δὲ ὅτι ἀνάξια νόος ἀνέρος,
 Φησὶ. Τούτω τοι γῆρας, ῥᾶστα
 μὲν Ἀθηνῶν ὄψιν τὴν ἐν Ἰονίᾳ·
 ῥᾶστα δὲ οὐκ Κελτῶν τὴν ἐν Ἰλλυ-
 ρεοῖς, ἔθροισι. ἔθροισι τὴν ἐν Κελ-
 τοῖς οὐκ Ἰλλυρῶν, καὶ Ἰλλυρῶν.
 καὶ γὰρ οὕτως ὡς περὶ τοῖς φυτοῖς
 οὐκ ἐν ἑστέον πλεῖον σιμῆθαι
 χώραν μεταβάλλοις, ὅταν ἢ τὴν
 ὡρῶν ἢ κρύσεως ἐναντία, ἔθροισι
 ἀνθρώποις συμβαίνει τόπον οὐκ
 τόπου μεταβάλλοις, ἢ ἀφ-
 φθίρεσθαι πρὸς τελευτῆς, ἢ τὴν ἔθ-
 ρον ἀμείβεσθαι, ἔθροισι μεταπέθεσθαι,
 ὡς δὲ ὅταν ὁρθῶς πρὸς ἄθεν ἐγνώ-
 κησθαι. οὐκοῦν οὕτως πλεῖον εὐ-
 νοίαν ἀμολυτέρην ἔχον εἰχῆς· εἰ
 μὴ ἔθροισι ἀγαπᾶν, καὶ ἀετλίαν.
 ἔθροισι γὰρ ὕβρις μὴ κέρως ἔθροισι
 ἐπιείκεια. ἔθροισι τὸν ἔθροισι ἐξομῶν
 βέλων, ὅτι πεινομήνης ἡμῶν τῆς

dentius ostendit: quid atti-
 net angi animo, ac tantopere
 cruciari? Ac ne citra autho-
 ritate dici ista videantur:
 scitum illud Siculi scriptoris:
Mens videt, & mēs audit. Quæ
 quidem tam acri, tamque ad-
 mirabili celeritate prædita
 est, ut cūm Homerus cuius-
 piam Deorum incredibilem
 in eundo velocitatem expri-
 mit; ita loquatur;

Viri; viri quoties mens emicat.
 Huius beneficio Athenis il-
 lum, qui in Ionia sit, facillimè
 videbis. facillimè item è Gal-
 liis eum, qui in Illyrico; vel
 Thracia versetur: aut qui in
 Gallia sit, è Thracia, vel Illy-
 rico. Non enim uti plantæ,
 cūm ex nativo solo transfe-
 runtur, si tempestatum con-
 traria sit utrobique ratio,
 confervari nequeunt; ita e-
 tiam homines, cūm loco mi-
 grant, vel corrumpuntur pe-
 nitūs, vel mores immutant, &
 ab iis, quæ rectè à se fuerant
 decreta, dimouentur. Qua-
 propter nec de benevolentia
 par est decedere aliquid; si
 non vehementius etiam ama-
 re oporteat. Etenim satieta-
 tis lascivia comes est; indi-
 gentiæ amor. Hoc igitur pa-
 cto meliore etiam in statu
 nostræ res erunt; cūm mu-
 tuam

tuam erga nos beneuolen-
 tiam augebimus; & in animis
 nostris inuicem nos, simula-
 crorum instar, erectos, & cō-
 stitutos habebimus. Et nunc
 ego Anaxagoram: nunc me
 ille contuebitur. sed & am-
 bos videre nos mutuo nihil
 prohibet: non dico caruncu-
 lam istam, ac nervos, aut vul-
 tus effigiem * *
 ad archetypum corporis ef-
 fectum. (Quāquam nihil for-
 tassi obstat, quo minus istud
 animis nostris occurrat.) Sed
 in virtutem, & actiones ipsas,
 atq; sermones, & colloquia,
 congressūsque, qui inter nos
 sæpius intercesserunt: cūm
 disciplinas & iustitiam, ac
 mentem illam, quæ mortalia
 simul, & humana modera-
 tur, non imperitè collauda-
 bamus: ac de Republica, le-
 gibus, morum virtute, & ho-
 nestis studiis ea inuicem con-
 ferebamus, quæ tūm præ-
 sens nobis memoria suppedi-
 tabat. Hæc animo cogitan-
 tes, & iisce nos simulacris
 pascentes, nocturnas som-
 niorum imagines non mul-
 tūm fortasse curabimus; ne-
 que sensus ipse malè ex tem-
 perie corporis affectus no-
 uas, & inanes menti species
 obiciet. Non enim sensum

πρὸς ἀλλήλους δινοίας· καθε-
 ξομῶν τε ἀλλήλους ἐν τῷ ἑαυτῶν
 ἀφαινοίας ἰδρυμένους ὡς περ ἀ-
 γάλματα. καὶ νῦν μὲν ἐγὼ τῷ Ανα-
 ξαγόρῳ· αὐτὸς δὲ ἐκεῖνος ὀφείτῃ
 με. καλοῦ δὲ ἐξ ἄθεν καὶ ἀμὰ βλέ-
 πειν ἀλλήλους· ἔθροισι ἄρκια, καὶ νοδῶ-
 ρα, καὶ μορφῆς τύπωμα. φερ * *
 ἔξείκασμα πρὸς ἀρχέτυπον
 ἄρματος. καὶ τοῖς ἔθροισι καλοῦται
 τυχὸν ἐξ ἄθεν τῷ ἀφαινοίας ἡμῶν ἐμ-
 φαίνεσθαι. ἀλλ' εἰς τὴν ἀρετῆν, καὶ
 τῶν ἀρετῶν, καὶ τοῖς λόγοις, καὶ
 τῶν ὁμιλίαις, καὶ τῶν ἐντευξέας, ἀς
 πολλάκις ἐποιήσαμεν μετ' ἀλλή-
 λων· ἐκ ἀμύπτως ὑμνοῦντες
 παιδείαν, ἔθροισι δικαιοσύνην, ἔθροισι
 ὅτι ἔθροισι νοδὸν τὰ θνητὰ, καὶ
 τὰ ἀνθρώπινα· ἔθροισι πολι-
 τείας, καὶ νόμων, ἔθροισι ἀρε-
 τῆς, καὶ γῆρας ὅτι τῆς δόξας
 διεξιόντες, ὅσα γὰρ ἡμῶν ἐν καρδίᾳ
 τούτων μεμνημένοις. ταῦτα ἐθ-
 νοῦντες, ταῦτοις ἔθροισι ἐρεφόμην τοῖς ἐρεφόμην
 εἰδῶλοισι, τυχὸν ἐκ ὀνείρων νυκτε-
 ρινῶν ἰνδαλμασι πρὸς ἑξομῶν.
 ἔθροισι ἔθροισι, ἔθροισι μάταια πρὸς
 ἔθροισι ἔθροισι τὰ φαντάσματα πο-
 νηρῶς ἔθροισι τῷ ἄρματος καθε-
 σιως ἀφαινοίας ἀφαινοίας. ἔθροισι γὰρ

αὐτῶν ὁμοιωμένα πῶς
 ἀφ' ἑσθίων ὑποφρονεῖν ἡμῖν, καὶ
 ὑποκρετῆσθαι. ἀλλ' ἀποφου-
 γῶν αὐτῶν ὁνοῖς, ἐμμελετήσῃ
 τοῖσι, πρὸς κατὰ φύσιν, καὶ
 σιωπῆσι μὲν τῶν ἀσωμάτων διε-
 γρησόμενος. νῦν γὰρ δὴ καὶ πᾶσι
 κρείττονι σιώσομεν. Ἐπεὶ πῶς
 ἀφ' ἑσθίων ἀποφρονεῖται, καὶ διε-
 γρησῶντα πᾶσι πῶς. μᾶλλον δὲ
 ὁδοὶ δέομενα τύπου, ὅθεν τε καὶ
 αἰρεῖν πεφύκαμεν, ὅσοις ἀξίως
 βεβίωται τῆς τοιαύτης θείας, ἐν-
 νοουῦντες αὐτῶν καὶ σιωπῶν-
 ὄμοιοι.

Ἀλλ' ὁ μὲν Περικλῆς, ἄτε δὴ
 μεγάλῳ φρονεῖν αἰὲρ, ἔπειθε
 ἐλευθεροῦσθαι ἐλευθεροῦσθαι τῆ πόλι,
 ὑψηλοτέροις ἐφυλαχθῆναι λόγους
 αὐτόν. ἐγὼ δὲ γεροντῶς ἐκ τοῦ-
 των, οἷοι νῦν βροτοὶ εἰσι, ἀν-
 θεοπικωτέροις ἐμαυτὸν γέ-
 γω, καὶ ὁδοῦ λόγους καὶ ὁδοῦ
 πικρὸν ἀφαιρῶ τῆ λύπης. πρὸς
 ἕκαστον τῶν αἰεὶ μοι πρὸς αἰ-
 σιότων ἀπὸ τῆς πρὸς ἡμᾶς
 δυσχερῶν τε καὶ ἀτόπων φαντα-
 σμάτων, ἐφαρμύζω ἵνα ὁδοῦ
 μὴ δὴν κειρώμενος ὡς πρὸς ἑσθί-
 ῶν θεοῦ δὴματα δακρυοντῶς

ad hoc officij, ministerijque
 genus assumemus : quin co-
 deuitato, mens nostra illis
 tractandis, ac meditando na-
 uabit operam, sequē hoc pa-
 cto ad rerum corporis exper-
 tium comprehensionem, ac
 consuetudinem excitabit. si
 quidem mente cum Deo ip-
 so versamur; & ea, quæ sen-
 sum effugiunt, quæque lo-
 corum interuallo disjuncta
 sunt; imo quæ ne loco qui-
 dem indigent, intueri, & ca-
 pere natura possumus. & qui-
 cumque tali se contempla-
 tione dignos vite genere ipso
 præstiterunt, illam cōcipiunt
 animo, & cū Deo iunguntur.

Verum Pericles, tanquam
 excelsa quadam mente præ-
 ditus, & liber in libera ciuita-
 te nutritus, magnificentiori-
 bus se sermonibus oblecta-
 bat. Ego verò iis natus homi-
 nibus; *Quales sunt modò mor-
 tales: humaniores ad mulcen-
 dum, & fouendum animum
 meum, atque ad mitigandam
 doloris acerbiteratem sermo-
 nes adhibeo, in id intentus, ut
 ad singulas, quæ mihi ex illa
 re importunæ, ac molestæ ac-
 cidunt, cogitationes, ac spe-
 cies solatium aliquod accom-
 modem, ac velut incantatio-
 nem aduersus bestię morsum*

compare, quæ cordi ipsi intus,
 & præcordiis dentem infigit.
 Quamobrem prima hæc est
 molestiarum omnium mea-
 rum, quod solus deinceps
 ego relinquer, sincera con-
 suetudine, ac libertatis pleno
 colloquio destitutus. Nam
 nemo est amplius, quo cum
 peræque fidenter, audaciter-
 que sermones conferam. At-
 enim nōne mecum ipse con-
 fabulari facile possum? aut
 vel ipsam cogitationem mihi
 aliquis excutiet: & alia, quàm
 quæ ipse velim, animo per-
 tractare, & in pretio habere
 compellet? An hoc potius
 perinde est, ac si quis in aqua
 scribat, aut lapidem coquat:
 aut volatus auium vestigia
 scrutetur? Igitur, quod ista
 nullus nobis potest eripere;
 ipsi inuicem quodammodo
 versabimur. forsitan & Deus
 interim melius aliquid sug-
 geret. Neque enim fieri po-
 test, ut is, qui se diuino numi-
 ni permiserit, neglectui pror-
 fus habeatur, penitusque de-
 feratur. Imo verò sua illum
 manu protegit Deus, auda-
 ciam ingenerat, robur inspi-
 rat: tum & quæ agenda sunt
 animo illius obiicit; & ab iis,
 quæ agenda non sunt, ab-
 ducit. Nam & Socratem vox

αὐτῶν ἔσω τῆ καρδίαν ἡμῶν, καὶ
 τὰς φρένας. ἐκείνο τοι πρὸς τὸν
 ἔστι μοι τῶ φαινομένων δυσχερῶν
 νῦν ἐγὼ μόνος ἀπολελείψομαι
 καθαρᾶς ἐνδεῆς ὁμιλίας, καὶ ἐ-
 λυθέρως ἐντευξέω. ὃ γὰρ ἔστι
 μοι πῶς ὅταν διελέξομαι θάρ-
 ρῶν ὁμοίως. πρότερον οὖν οὐδὲ
 ἐμαυτῶν διελέγεα, ῥαδίον ἔστι
 μοι; ἀλλ' ἀφαιρήσεται με τις καὶ
 τῆ ἐννοια, ἔπειθε * * * σὴ f. πρὸς αἰ-
 νοῦν ἔτερε, καὶ θαυμάζω πρὸς αἰ-
 βούλομαι. ἢ τῶ ἄλλο ἔστι * * Superua-
 ἦδη ἔπειθε μοιον πᾶσι γράφω-
 ἐφ' ἕδατος, ἔπειθε τῆ λίθον ἔπειθε, καὶ
 τῶ ὀρνίθων ἐρεωῶν ἴχνη τῶ πη-
 σεως; σκίου ὅτι τῶ τούτων ἡμᾶς
 ὁδοῦ ἀφαιρήσεται, σιωπῶν ὄμοιοι
 δὴ πούθεν αἰεὶ πῶς ἑαυτοῖς. ἴσως
 δὲ ἔπειθε ὁ δαίμων ὑποφρονεῖται τι
 χρῆσον. οὐ γὰρ εἰκόσ ἀνδρα
 ἑαυτὸν ὅτι πρὸς ἀφαιρῶ τῶ κρεί-
 ττονι πᾶσι πᾶσι ἀμεληστέω,
 καὶ κατὰ λειψτέω πᾶσι πᾶσι
 ἔρημον. ἀλλ' αὐτῶ καὶ ὁ θεός
 χεῖρα ἐλώ ὑπερέχει, ἔπειθε θάρ-
 ρος δίδασσι, καὶ μῦθος ἐμπνέει,
 καὶ πᾶσι πρὸς τῶ πᾶσι ὅτι
 νοῦν, καὶ τῶ μὴ πρὸς τῶ ἀφί-
 σην. εἶπετό τοι καὶ Σωκράτης

δαμονία φωνή, καλύσσει παρ' ἄλ-
 τειν ὅσα μὴ χρεών ἴω. Φησὶ δὲ
 καὶ Ὀμηροῦ παρ' Ἀχιλλέως· ὅτι
 γὰρ ἔπει φρεσὶ θῆκεν. ὡς τῆ θεοῦ
 ἔπει τῆς ἐνοίας ἡμῶν ἐγείροντος,
 ὅταν ἔπιτρέψαι ὁ νοῦς εἰς ἑαυ-
 τὸν αὐτὰς τε παρ' ἄλλοις ἐπιση-
 τῆ, ἔπει τῆ θεοῦ δι' ἑαυτὸν μόνου,
 καλυόμενος ὑπὸ σθένος. ἔδὲ
 γὰρ ἀκοῆς ὁ νοῦς δέεται παρ' ἄλλοις
 μαθεῖν· ἔπει μὲν ὁ θεὸς φωνῆς,
 παρ' ἄλλοις διδάσκει τὰ δέοντα· ἀλλ'
 αἰσθησεως ἔξω πάσης, ἀπὸ τῆ
 κρείττονος ἢ μετοισία γίνεσθαι τῆ
 νῶ. ἵνα μὲν ἔσπον, καὶ ὅπως, ἔσπον
 λή νῶν ἐπεξίεναι· ὅτι ὅτι γίνεσθαι,
 δηλοῖ καὶ ἀφ' ἑσὶ οἱ μῦθους, ὅτι
 ἀδδοξοὶ πινες, ἔσπον ἐν τῆ Μεγα-
 ρέων ἀξιοὶ παρ' ἄλλοις μετέδιδε· ἀλλ'
 τῆ ἀπενεγκαμένων ὅτι ἄφ' ἑσὶ
 τὰ παρ' ἄλλοις. ὅτι οἱ ἄφ' ἑσὶ
 παρ' ἄλλοις, ἔπει τῆ θεοῦ ἡμῶν παρ'
 ἑσὶ παρ' ἄλλοις, ἔπει τῆ θεοῦ ἡμῶν
 αὐτοῖς σιωπῆσαι, ὅτι λία δυ-
 κερῆς ἀφαιρετέον ὅτι τῆς λυ-
 πῆς. ἔπει καὶ τῆ Ὀδυσσεῖα μόνου
 ἐν τῆ νῆσῳ καθηργμένον ἑσὶ
 τοῖς παρ' ἄλλοις ἐπαινοῖς, ἔπει
 ὅδυσσεῖον, τῆς μὲν ἄλλης ἐ-
 παμῶν καρτερίας· τῆς θρήνων

quædam diuina comitaba-
 tur, agere prohibens quic-
 quid opus facto non erat. De
 Achille verò ita scribit Ho-
 merus : *Huic mentem dedit* :
 quibus verbis ostendit, cogi-
 tationes à Deo nostras exci-
 tari, quando mens ad seipsam
 conuerfa secū ipsa primūm,
 & cum Deo per se solam
 consuetudinem habet, & à
 nullo distinctur. Etenim nec
 auditu mens opus habet ad
 discendum : nec voce Deus,
 ad ea docenda, quæ interest
 cognoscere, sed sine vlllo sen-
 sus officio mens ipsa diuini
 numinis particeps efficitur.
 Quod quemadmodum fiat,
 non vacat modò persequi ;
 fieri id quidē manifesti sunt,
 certique testes ; non ignobi-
 les quidam, & in Megaren-
 sium sorte numerandi ; sed
 qui primas nomine sapientiæ
 tulerunt. Quæ cum ita sint,
 vt affuturum nobis omninò
 Deum ; & nos ipsos mutua
 consuetudine fruituros esse,
 spem haud dubiam habea-
 mus, nimius ille temperādus
 est dolor. Etenim Vlyssēm il-
 lum, qui septem totos annos
 in illo velut insulæ carcere
 detentus, ideo lamētatur ;
 ita ob reliquam eius fortitu-
 dinem prædico, vt de luctu

illo, gemitūque non laudem.
 Quid enim proderat ; *piscorum
 ad pelagus aspicere, lacry-
 māsque profundere* ? Cæterūm
 non abiicere sese, neque ad
 tantam vim calamitatis ani-
 mo deficere ; sed ad extre-
 mos vsque terrores, ac discrimi-
 na virum se præstare ; ma-
 ius id mihi, quàm pro viribus
 humanis, videtur. Non est
 autem æquum laudare illos ;
 nec imitari : aut in ea esse o-
 pinione, vt illis quidē li-
 benter opitulatus sit Deus ;
 huius verò temporis homi-
 nes neglecturus sit, quos qui-
 dem virtutis studiosos esse
 viderit : cuius gratia illis, si
 fortè, delectabatur. Neque
 enim propter corporis pul-
 critudinem. Alioqui magis
 amandus erat Nireus. Ne-
 que roboris caussa. Infinitis
 enim partibus robustiores e-
 rant illo Læstrygones, & Cy-
 clopes. sed neque propter
 diuitias. sic enim salua, & in-
 tegrali Troia mansisset. Sed
 quid necesse est nos in in-
 quirenda caussa laborare,
 propter quam amicū Diis
 Vlyssēm Homerus induxit,
 cum ab ipsomet illam audire
 possimus ?

*Quod prudens, astutusque sis,
 & solers.*

δὲ ὅτι ἀγαθῶν. ἢ γὰρ ὄφε-
 λος πόντον ἐπὶ ἰσχυρόεντα δερ-
 κεσθαι, καὶ λείπειν δακρυα ; ἔ-
 δὲ μὴ παρ' ἄλλοις, μὴδὲ ἀπα-
 γορευοσθαι παρ' ἄλλοις, ἀλλ'
 ἀνδρῶν μέγιστος ἐχάτων γυμ-
 νασθαι ἢ φόνων καὶ κινδύων, τῆς
 ἐμοῖ γε φαίνεται μείζον ἢ καὶ ἀ-
 δεσποῦ. οὐ δὲ δέχον ἐπαμύνην
 μὲν ἀποδοῦναι, μὴ μιμεῖσθαι δὲ,
 μὴδὲ νομίζειν ὡς ἐκείνοις μὲν
 ὁ θεὸς παρ' ἄλλοις σιωπῆσαι
 ἔσπον. τοῖς δὲ νῶν παρ' ἄλλοις
 ἀφ' ἑσὶ ὄρων ἀπ' ἑσὶ μὲν οἱ.
 δι' ἑσὶ, ἔπει ἀρα, καὶ ἐκείνοις
 ἔσπον * * * οὐ γὰρ ἀφ' ἑσὶ
 καλλος τῆ ἄφ' ἑσὶ. ἔπει τοῖς
 Νιρέα μᾶλλον ἐχέω ἢ ἀγα-
 πῶν. ὅτι ἀφ' ἑσὶ ἰσχυρῶν. ἀπεί-
 ρα γὰρ [ὡς] οἱ Λαιστρυγόνες, καὶ
 Κύκλωπες ἢ σὺν αὐτοῖς κρείτ-
 τος. ὅτι ἀφ' ἑσὶ πλοῦτον·
 οὐτῶ γὰρ ἀφ' ἑσὶ μείζον ἀπ' ἑσὶ
 Τροία. ἢ δὲ δεῖ παρ' ἄλλοις
 ἐχέω αὐτὸν ἐπισητῆν τε πῶν ἀ-
 πῶν, δι' ἑσὶ Ὀδυσσεῖα φησὶν ὁ
 ποιητῆς θεοφιλή, αὐτὸν γὰρ ἐξ ἑσὶ
 ἀκούειν ;
 Οὐνεκ' ἐπὶ τῆς ἐσὶ, καὶ ἀγχινοῦς,
 καὶ ἐχέφρων.

Cor. φ. 6. 6.

Leg. ἔσπον

γ. ἀγαπῶν

δηλον ουν ως εἴπω ἡμῖν ταῦτα
 παρὰ θεοῖσιν, ὅ κρινον ἄν ἐλ-
 λείψῃ τὰ πρὸ ἑαυτῶν. ἀλλὰ ἔ-
 κεί τ' ὀδόντα πάλαι ποτὲ Λα-
 κεδαιμονίους ἔχον * * κα-
 λουμένους τε, καὶ ἀκλιτος ὁ θεός
 πρὸ ἑσται.

Leg. 24-
 2407

Τούτοις ἐμθυπὸν ψυχαγω-
 γήτας, ἐπὶ ἑκείνῳ ὅ μέγας ἀ-
 πειμι πάλιν, ὃ δοκεῖ τῇ μὲν
 ἀληθείᾳ μικρὸν εἶναι, παρὰ δὲ
 ἑαυτὸν δὲ ὅμως ἄν ἀληθές. Ο-
 μήρου ποίησι δεῖσθαι καὶ τὸ
 Ἀλέξανδρον· οὐ δῆπου στυφόν-
 τος, ἀλλὰ κηρύττοντος, ὡσαύτῃ
 Ἀχιλλεῖα, καὶ Πάριον, καὶ
 Αἰώντος ἀμφω, καὶ τὸ Ἀντί-
 λοχον. ἀλλ' ὁ μὲν ὑπεροχὴν
 ἀεὶ τῶν πρὸντων, ἐφιέμενος
 δὲ τῶν ἀπόντων, ἑὸν ἠγάπα
 τοῖς κατ' ἑαυτὸν, ὅσῳ ἄρκει-
 το τοῖς ὀδόνται· καὶ εἴπω ἔτυ-
 χεν Ὀμήρου, πῶς Ἀπόλλω-
 νος ἴσως ἀν' ἐπόθησε λύραν· ἢ
 τοῖς Πηλέως ἐκείνος ἐφύμνη-
 σε γάμοις· οὐ τῆς Ὀμήρου
 στυφύσεως ὅ πλάσμα νομή-
 σαι· ἀλλ' ἀληθές ἔργον ἐνυ-
 φανθὲν τοῖς ἔπεσι· ὡσαύτῃ οἴμα ὅ.

Manifestum est igitur, si no-
 bis ornamenta illa suppetant,
 Diuinum auxilium minimè
 defuturum : quin potius se-
 cundum vetus illud Lacedæ-
 moniis editum oraculum, ad-
 erit ipse seu vocatus, seu non
 vocatus fuerit.

His ego me solatus, ad eam
 partem rursus venio, quæ
 cum re ipsa exiguum aliquid
 esse videatur, opinione ta-
 men hominum minimè est
 contemnenda. Alexandrum
 ferunt Homerum sibi non tā
 amicum, & socium optasse,
 quàm præconē; quemadmo-
 dum Achillem, & Patroclum
 & Aiaces ambos, & Antilo-
 chum ille cantauerat. Verùm
 iste semper præsentia fastidi-
 ens, absentia desiderans, iis,
 quos ætate sua sortitus erat,
 contentus non fuit : neque
 in iis, quæ concessa fuerant,
 acquiescere potuit. Qui si
 Homerum impetrasset; A-
 pollinis ipsius lyram fortasse
 cuperet; qua in Pelei nuptiis
 cecinisse dicitur; neque id
 Homericæ ingenij commen-
 tum, sed rem gestam putasset
 illius versibus intextam. ve-
 lut etiam istud,

Aurora luteo peplo prædita dif-
 fundebatur per omnem terrā.

Item. Exiliis Titan.

Tūm. Creta iacet tellus.

& id genus alia, quæ apud
 Poëtas leguntur. quæ per-
 spicua sunt, ac manifesta;
 cū partim hodièque per-
 seuerent; partim etiamnum
 fiant.

Verùm utrum magnitu-
 do virtutis, & affluentium
 bonorum copiā nihilo infe-
 rior sapientia ad tam immo-
 deratam cupiditatem ani-
 mum illius extulerit, vt ma-
 iora reliquis omnibus exo-
 ptaret. an fortitudinis, & au-
 daciæ vis quædam incredi-
 bilis ad arrogantiam, & in-
 solentiam lapsa potius impu-
 lerit, considerandum iis in
 commune relinquatur, qui
 ipsum laudare, aut vitupe-
 rare velint : si hoc tamen po-
 sterius pertinere ad ipsum
 posse videatur. Nos verò
 præsentibus perpetuò con-
 tenti; neque absentium cu-
 pidi, * * * quando
 nos præco prædicat; qui spe-
 ctator, & certaminum om-
 nium socius fuerit, ac parti-
 ceps * * *
 qui sermones admittat, ad
 gratiam odiūve confictos.
 Porro satis habemus profi-

Ἡὼς μὲν χρυσοπέπλος ἐκίδνατο
 πάντη ἐπὶ ἄγαν.

καὶ, ἡέλιος δὲ ἀνέβρουσε.

καὶ, Κρήτη τις γαῖ' ἔστ.

Ἐὶ ὅσα ταῦτα φασιν οἱ ποιηταί,
 δηλαδὲ καὶ ἐναργῆ τὰ μὲν ὄντα ἔ-
 εις ἡμαῖς ἐπι· τὰ δὲ, γηρό-
 μύρα.

Ἀλλὰ ἢ τὸ μὲν, εἴτε μέγας for. τὸν
 ἄρετῆς ὑπερῶν, ἔτ' παρὰ
 ὄντων ἀγαθῶν οὐδαμῶς ἐλάτ-
 ταν. ἢ σκέψαι δὲ εἰς τοσαύτην
 ὀπιθυμίαν πῶς ψυχῆ ἐξῆ-
 ῶν, ὡς μετρίων ἢ κατὰ τοὺς ἀν-
 λους, ἢ εἴθ' ὑπεροχὴ τῆς ἀν-
 δρείας, καὶ παρῶν εἰς ἀλαξο-
 νεῖαν * * * σα, καὶ παρὰ
 αὐτῶν δὲ βλέπουσα, ἀφείδω
 σκεπτεῖν ἐν κοινῷ τοῖς βουλόμε-
 νοῖς ἐπαμύνην, ἢ ψέγειν αὐτὸν· εἰ
 τις ἀρετὴ καὶ ταύτης ὑπεροχῆ
 βάνει τῆς μετρίδος παρῶν
 ἐκείνων. ἡμεῖς δὲ τοῖς πρὸ ὄψε-
 ἀγαπῶντες ἀεὶ, ἔτ' ἀπόντων
 ἠκιστα μετὰ ποιούμενοι, ἔργω
 * * * ὅποτ' ὁ κῆρυξ ἐπαμύ-
 θεατῆς τε, καὶ στυφύσεως πρὸ
 των γέρονε, τοῖς λόγοις παρὰ
 ξάμενος εἰς χεῖρ' ἢ ἀπέχθη
 εἰκὴ πεπλασμένους· ὅσκει δὲ

Leg. ἐλάτ-
 των σκέψαι,
 expuncto
 Deest ὀπί-
 κειναι, vel
 simile
 quippiam.

φίλον, vel. ἡμῖν, καὶ " φίλον ὁμολογεῖν μόνον. ἐς δὲ τὰ διὰ σιωπηλότερος ὢν καὶ τῆς Πυθαγόρου τελευτησάντων. ἑστῶς ὑποχρεῖται μοι ἔσθ' Ἰβυλλοῦ μόνον ὡς εἰς Ἰλ- λυριοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ Θρακίαις ἀφίξῃ καὶ τοῖς περὶ τὴν Ἰαλίαν ἐκείνῳ οἰκιστάς Ἕλληνας. ἐν οἷς ἡγορήσασθαι μοι, καὶ τραφέντι πολλὰ ἐντέτηκεν ἔρωσ ἀδραν τε, καὶ χειρῶν, καὶ πόλεων. ἴσως δὲ οὐ φάσθαι εἰς ἐκείνων τῆ ψυχῆς ἐναπολέλοιπαι ἔρωσ ἡμῶν. οἷς δὲ οἶδ' ὅτι, ἔλεγχόμενον, ἀσπασίως ἐλθῶν ἀν γένοιτο, δίστασον ἀμοιβῶν ἀντιδιδούς ἀλλοῖς ὑποφ' ὧν ἡμᾶς ἀπολέλοιπας ἐνθάδε. ἔ τῆσθ' μὲν οὐχ ὡς βυχόμενος. ἐπεὶ τὸ γε ἵεναι πρὸς ἡμᾶς τὴν αὐτὴν ταχέως, ἀμεινον. ἀλλ' ὡς εἰ γένοιτο, καὶ πρὸς τῆσθ' ἔξω εἰς ἀπορραθυμῆται εἰς ἀψυχαγωγῆται ἐννοῶ. συγχαιρών ἐκείνοις ὅτι σε πρὸ ἡμῶν ὄψοντα. Κελτοῖς γὰρ ἐμαυτὸν ἤδη διὰ σε σιωπῆται, ἀλλ' εἰς τοῖς πρῶτοις Ἕλληῶν τελευτήτα, καὶ κατ' ὀνομίαν, καὶ κατ' ἀρετῆν τὴν ἀλλῶν, ἔ ῥητο-

teri nostram amicitiam : in cæteris iis, qui initiantur à Pythagora, ero taciturnior. Hic verò subit illud com- muni sermone contritum: non te ad Illyrios solùm; sed ad Thracas esse venturum; Græcosque populos, qui se- cundum mare illud habi- tant. inter quos cùm natus, atque educatus ipse sim; in- gens mihi virorum illorum, & locorum, ac ciuitatum amor inhæsit. nec mediocris fortassis in illorum animis amor mei relictus est. Qui- bus te scio iucundissimum, vt vulgo ferunt, aduenientē, fore, ac dignam pro eo atque nos hîc dereliquisti vicem relaturum. Quòd non eo dico, vt id fieri cupiam. Me- lius enim feceris; si ad nos eâdem viâ quamprimùm re- deas. sed illud maximè co- gito, vt si tale quippiam ac- ciderit, ad id ferendum non negligenter paratus sim, ac solatio omni destitutus: dum illis videlicet gratulor, quòd te à nobis profectum vide- bunt. Etenim vnum ego me de Gallis propter te facio, vi- rum inter primos Græcorum vtique censendum, si iusti- tiam, ac reliqua virtutum ornamenta spectes: tùm di- cendi

cendi facultate facilè prin- cipem, & Philosophiæ non ignarum: in qua quod sum- mum ac præcipuum est Græ- ci persecuti sunt. qui quidem ratione veritatem, vt eius na- tura postulat, indagarunt; ne- que nos incredilibus qui- busdam fabulis, & absurdis præstigiis aures accommo- dare passi sunt. sed hæc quo- quo modo sese habeant, in præsentia prætermittantur. Te verò (iam enim cum fau- sta precatatione tempus est dimittere) fauens ac bene- uolus Deus, quocumque ti- bi erit abeundum, perducatur. & aduenientem Hospitalis, atque amicitia ille Præses excipiat. ac siue terrâ iter est, tutum hoc tibi præbeat. siue nauigatione opus ha- bes, maris tibi fluctus ster- nantur. omnibus deinde ad quos accedes, carus sis, & magni apud illos habearis; vt & aduentus ipsis tuus vo- luptatem, & mærorem di- scessus afferat. Tùm vt nos amare pergens, nequaquam alterius viri, ac fidelis ami- ci societatem desideres. Ad hæc, Imperatoris tibi ani- mum Deus adiungat: cæte- ra item omnia ex animi sententia tribuat. nec non domum ad nos reditum * * * * ac celerem concedat.

εἰας ἀκρον, καὶ φιλοσοφίας εἰς ἀπειρον. ἥς Ἕλληες μόνον πρὸς κρείτιστα μετεληλύθασι. λόγῳ πάλητες, ὡσπερ οὖν πέφυκε, θρηβύσμετες. εἰς ἀπίστοις μύ- θοις, εἰς εἰς ὡς ἀδύνατον τερατεία πρὸς ἡμᾶς, ὡσπερ οἱ πολ- λοὶ τῆσθ' βαρβαρῶν, ἐάσμετες. ἀλλὰ καὶ τῆσθ' μὲν ὅπως ποτε ἔχῃ, τῆσθ' ἀφείδω. σε δὲ. πρὸς ἐπέμπειν ἤδη γὰρ ἀξίον μετ' ὀφθιμίας. ἀρῆσι μὲν ὁ θεὸς βυχόμενος, ὅπου ποτ' ἀν δὲ πορβύεσθ'. ξένιος δὲ ὑπο- δέχοισθ', καὶ φίλιος εὐνοῖς. ἄ- for. ἀρῆσι γων τε διὰ τῆσθ' ἀσφαλῆς. καὶ ἐπὶ πλῆθ' δέοι, σφρενύσθω τὰ κύματα. πᾶσι δὲ φανεῖται φίλος καὶ ἡμιος. ἡδὲ μὲν πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ἀνὸς δὲ ἀπολεί- πων αὐτοῖς. ἐργῶν δὲ ἡμᾶς, ἡ- κισα ποθήσασθαι ἀδύνατον ἐτέρου, καὶ φίλου πιστὸν κοινωνίαν. βυ- χόμενος δὲ καὶ τῆσθ' ἀποκείσθωσι θεὸς ἡ ἀπέφλυε. καὶ τὰ διὰ εἰς ἀποφῆται πρὸς κατ' νομῶν διδόν. καὶ τὴν οἰκᾶδε πρὸ ἡμᾶς πορείαν * * * * ὡς ἀσπασίως καὶ ταχέως.

Ἐὐπὶ θεῖ μὲν ἦν καλῶν κα-
γαθῶν ἀνδρῶν συνδύχουσι. Ἐ
ἔτι πρὸς τοῖσι
Οὐδέ τε, καὶ μέγα χαῖρε· θεοὶ
δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Νοστήσῃ οἶκόνδε, φίλῳ ἐς πα-
τρίδα γαῖαν.

Hæc cum probis honestif-
que viris tibi communiter
precor. Denique
*Vale, & multum gaude. Dii
verò tibi fausta concedant,
Redire domum, amicam in
patriam.*

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΘΕΜΙΣΤΙΩ ΦΙΛΟΣΟΦΩ.

IVLIANI IMP.

AD THEMISTIVM

PHILOSOPHV.

Hæc non oratio, sed epistola est. Sed quod & longior, quam pro epistola modo, & a nobis primum edita sit, hæc inter orationes adscripta est.

Ε QUIDEM VE
eam, quam de
me concepisti,
spem raram fa-
ciam, id quod

ad me scribis vehementer
exopto. Sed vereor ut affe-
qui possim: quoniam quidẽ
maius est quam pro meis vi-
ribus, quod cum cæteris de
me, tum tibi ipsi polliceris.
Ac cum iamdudum mihi
cum Alexandro, atque Mar-
co, aut si quis alius excellenti
quadam virtute fuit, susce-

Ε ΓΩ θεῖ βεβαίω-
σαι μὲν, ὡς περ
αὐτὸν γράφεις, θεῖ
ἐλπίδας, καὶ σφό-
δρα βύχουσα δέ-
δοικα ὅτι μὴ ἴσχυρῶτα μείζονος
ἕστις τῆ ὑποχρέσεως, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ
πρὸς τε τοὺς δήμους ἀποδύσας, καὶ
ἔτι μᾶλλον πρὸς ἑαυτὸν ποιῆ. καὶ
μοι πάλαι μὲν οἰομύω πρὸς τε τῶν
Ἀλέξανδρον, καὶ τῶν Μάρκον, καὶ εἰ
ὡς δήμος γέγονεν ἀρετῆ ἰσχυφέρων,

δοικα ὅτι μὴ ἴσχυρῶτα μείζονος
ἕστις τῆ ὑποχρέσεως, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ
πρὸς τε τοὺς δήμους ἀποδύσας, καὶ
ἔτι μᾶλλον πρὸς ἑαυτὸν ποιῆ. καὶ
μοι πάλαι μὲν οἰομύω πρὸς τε τῶν
Ἀλέξανδρον, καὶ τῶν Μάρκον, καὶ εἰ
ὡς δήμος γέγονεν ἀρετῆ ἰσχυφέρων,

ἡ παρρησία.

ἔτι) τὴν ἀμίλλαν, φέρειν ὡς
 ἡ παρρησία, καὶ δέος θαυμα-
 ζόν, μὴ τῷ μὴ ἀπολείπε-
 σθαι πάντεώς τῆς ἀδρείας
 ἠδὲ τῷ δὲ τῆς τελείας ἀρε-
 τῆς ὅθεν ἐπὶ ὀλίγον ἀφίκα-
 μαί. Εἰς ταῦτα ἀφορῶν, ἀνε-
 πειθόμενον τὴν ἡλικίαν ἐπα-
 νῆν καὶ τῷ Ἀττικῷ διηγημα-
 των αὐτὸς τε ἠδέως ἐμνη-
 μίω, καὶ τοῖς φίλοις ὑμῖν παρρη-
 σίαν ἠξίωσεν. ὡσαύτως οἱ τὰ βα-
 ρέα φορτία φέροντες ἐν ταῖς
 ὁδοῖς, ἑπικουφίζουσι αὐτοῖς τὴν
 ταλαιπωρίαν. σὺ δὲ μοι νῦν,
 μείζον ἐποίησας ἄρα τῆς ἐναγ-
 χος ἑπιπολλῆς τὸ δέος, καὶ τὴν
 ἀγωνίαν τῶν παρρησιῶν χαλεπώ-
 τερον ἔδειξας. ἐν ταύτῃ πα-
 ρησίᾳ τῷ θεῷ τετάρτῳ με τῇ
 μερίδι λέγων, ἐν ἧ ἡ παρρη-
 σίαν Ἡρακλῆς, καὶ Διόνυσος ἐ-
 γνέσθη, φιλοσοφουῦντες ὁ-
 μῶς, καὶ βασιλεύοντες, ἐπὶ πᾶ-
 σαν χερσὶν τῆς ἑπιπολλεύσεως
 κακίας ἀνακαταρτήσοι, γλυ-
 τε, καὶ θαλασσοῦ. κελύφης δὲ
 πᾶσαν ἀποσφάλλουσαν ἡλικίαν ἐν-
 νοίω ἐπὶ ρασιάνω, σκεπτεῖν ὅπως
 τῆς ἀποσφάλλουσης ἀξίως ἀγωνί-
 σθαι.

prum certamen crederē, hor-
 ror quidam animum meum,
 & incredibilis timor perua-
 serat; ne & ab illius fortitu-
 dine plurimum abessem; &
 perfectæ alterius, absolutæ-
 que virtuti ne minima qui-
 dem ex parte responderem.
 Ad hæc igitur intuens in o-
 tio viuendum mihi esse de-
 creueram: & Atticarum nar-
 rationum cū libenter ipse
 memineram, tūm vobis ami-
 cis meis accinere cupiebam;
 quemadmodum ij, qui gra-
 uiora per vias onera gestant,
 molestiam istam alleuare stu-
 dent. Tu verò recenti epi-
 stola tua maiorem mihi me-
 tum illum fecisti; ac longè
 difficilius certamen proposi-
 tum esse mihi significasti:
 cū ita dixisti, eo me loco
 constitutum à Deo videri;
 in quo Hercules antea, &
 Bacchus fuissent; qui vna
 philosophabantur, & regna-
 bant; ac terram vniuersam,
 & mare ab omni, quæ qui-
 dem illorum temporibus e-
 merferat, improbitate ac ne-
 quitia repurgabant. Ad hæc
 hortatus es, vt otij commo-
 ditatisque cogitatione omni
 remota, cōsideraremus quo-
 modo pro eo, ac proposito
 dignum est, certamen obire-

mus. Post hæc verò Legisla-
 torum omnium mentionem
 attigisti; Solonis, Pittaci, Ly-
 curgi, & id genus aliorum:
 ac denique subiecisti; iure
 nunc à nobis homines maio-
 ra, quàm ab illis expectare.
 His ego perfectis sermoni-
 bus propemodum stupore
 sum defixus. Nam nec adu-
 lari, vel mentiri, tibi esse fas
 arbitrabar. neque mihi, quod
 ad naturam attinet, excel-
 lens quicquam vel ab initio
 insitum, vel modo conces-
 sum animaduertentem. hoc
 vnum sentiebam, Philoso-
 phiæ me duntaxat amatorem
 fuisse. Taceo calamitates eas,
 quæ mihi interea contige-
 runt; quæque vt imperfectus
 ille amor maneret, hæcenus
 fecerunt. Quamobrem quid
 de istiusmodi sermonibus
 tuis conicerem, nihil habe-
 bam: donec illud mihi diui-
 nitus est iniectum: cogitan-
 dum esse, ecquid laudibus
 istis cohortari me cuperes, ac
 certaminum declarare ma-
 gnitudinem; quibus eum
 obiici perpetuò necesse est,
 qui in gubernanda Republ.
 versetur. Atqui istud ipsum
 deterrentis potius est, quàm
 ad hoc vitæ genus excitan-
 tis. Vt enim si quis in vestro

μετα. Εἶτα ἐπὶ αὐτοῖς τῶν νο-
 μοθετῶν ἀπολύτων μέμνησαι,
 Σόλωνος, Πιπτακοῦ, Λυκούρ-
 γου· καὶ τούτων ἀπολύτων μεί-
 ζονα χεῖρα παρ' ἡμῶν λέγεις
 τοῖς ἀνθρώποις ἐν δίκῃ νῦν
 παρρησιῶν. ταῦτοις ἐγὼ τοῖς λέ-
 γοις ἐπιτοῦν ἕξεπλάγη μί-
 κροσ. Οἱ μὲν γὰρ ὑπελάμ-
 βανον οὐδαμῶς θεμιτὸν κρα-
 τεύειν, ἢ ψεύδεσθαι. ἐμμετα-
 δεῖ σιωπῆς, φύσεως μὲν ἐνε-
 κα, ἀφ' ἑσθ' ὅθεν, οὔτε εἰς
 ἀρχῆς, οὔτε νῦν ὑπελάμ-
 βανον. Φιλοσοφίας δὲ ἐρεθιστὴν μέ-
 νον. ταῖς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶν τε-
 χαις, αἱ μοι τὴν ἐρώτα τῶν ἀ-
 τελῆ τῶν ἐφύλαξαν. ἐν τῷ εἰ-
 χον οὐκ ὅτι χεῖρ παρ' ἡμῶν τοῖς
 των λέγων συμβαλεῖν, ἕως
 ἑπὶ νοῦν ἦγμ ὁ θεός. μὴ ποτε
 ἀρα παρρησιῶν ἐθέλεις ἀφ' ἡμῶν
 τῶν ἐπαύτων, καὶ τῶν ἀγώνων
 δεῖξαι ὁ μέγθος, οἷς ἀνάγκη
 πᾶσα τὴν ἐν πολιτείᾳ ζῶντων
 παρρησιῶν τὸν ἀπολύτων
 χεῖρον. τῶν δὲ ἀποτρέποντες
 ἕξι πλέον, ἢ παρρησιῶν τὸν βίον
 παρρησιῶντος. ὡσαύτως γὰρ εἰ-
 τις τὴν παρρησίαν τὴν παρ' ἡμῶν

For. ακούει

πλέων, καὶ ὁδὸν τῆτον ῥα-
 δίως, ὁδὸν ἀκόλως ὑφιστάμε-
 νος, " ἀκούει τῶν τῆ μαντι-
 κῶν ἐπαγγελματῶν τέχνην,
 ὡς χρεῶν αὐτὸν τῆ Αἰγαῖον ἀνα-
 μετρησά, καὶ τῆ Ἰόνιον, καὶ τῆς
 ἕξω θαλάσσης ἀφαισθαι. καὶ νῦν
 μὲν ὁρᾷ, ὁ παροφῆτης λέ-
 γει, τείχη καὶ λιμένας. ὁ δὲ
 ἡρόδοτος, ὁδὸν σκαπῶν, ὁδὸν
 πέτραν ὄψι. ἀλλ' ἀγαπήσας
 καὶ ναῦν πόρρωθεν κειμένων παροφ-
 σπεῖν τοῖς ὀπιπλέοντας. καὶ τῆς
 γῆς ὄψι ποτε ἀφαισθαι, τῶν
 θεῶν πολλάκις, " παρὸς αὐτῶν
 γαῖαν τῶν τέλει τῆ βίου, τυ-
 χεῖν ὄρμου, καὶ πῶ τε ναῦν
 σῶσαι τῶν ἀδύνατον, ἔπειτα ὀπι-
 πλέοντας ἀπαγεῖς τοῖς αἰκείαις
 κακῶν παροφῆσαι, ἔπειτα ὄψι
 τῆ μητρὸς γῆ δύναται. τῶν δὲ
 ἐσόμενον ἴσως, ἀδύνατον ἔσαι τοῖς
 μέγεθι τῆς τελευταίας ἐκείνης
 ἡμέρας. ἀρ' " αἰεὶ τούτων
 ἀκούσασθε τῶν λόγων ἐκείνων,
 πόλιν γὰρ οἰκεῖν ἐλέσθαι πλη-
 σίον θαλάσσης. οὐχὶ δὲ χαί-
 ρην εἰπόντα πλούτω, ἔπειτα
 δὲ ἐμπορίας ἀγαθοῖς παροφ-
 ηγορητοῖς, γινώσκων πολ-

Deest παροφῆται

Cor. οἶσι

illo freto nauigans, eiusque
 fluctus ægrè sustinens, vatem
 aliquem sibi denunciantem
 audiret, Ægæum ipsi pelag-
 us emetiendum esse, tùm
 Ionium, & externum mare
 transmittendum: itaque va-
 tes ille diceret: Nunc tu qui-
 dem mœnia, portusque pro-
 spicis; at illuc cùm veneris,
 ne speculam quidem intue-
 bere, vel scopulum: sed bea-
 tum te putabis, si vel nauem
 è longinquo cernere potue-
 ris, ac vectores salutare: tùm
 frequentibus hoc à Deo vo-
 tis postulabis, vt vel sub ip-
 sum exitum vitæ appulsus
 ad terram, portum tandem
 aliquando contingas: atque
 & incolumem reddere na-
 uem, & vectores ipsos saluos,
 ac periculis omnibus ereptos
 propinquis illorum, ac neces-
 sariis exhibere possis; ac de-
 mum corpus tuum terræ,
 communi omnium matri
 committere: hoc verò ita
 fortassis euenturum, vt ad
 extremam illam vsque diem
 incertum sis habiturus. Num
 igitur, cùm eiusmodi ab eo
 vate ille didicerit, vel in pro-
 pinquo aliquo mari oppido
 habitaturum putas? aut non
 potiùs spretis omnibus diui-
 tiis, ac negotiationis com-

modis; notis ac familiaribus
 permultis; peregrinis amici-
 tiis, gentium, ac ciuitarum
 perlustratione neglecta, il-
 lud ab Epicuro Neocleis filio
 sapienter dictum esse iudica-
 turum; cùm latentem viuere
 suadebat? Tu verò istud ip-
 sum videris animaduertens,
 iactis in Epicurum conuitiis
 animos nostros præoccupare,
 atque eiusmodi sententiam
 extorquere voluisse. Sic
 enim dicis; negotij expers o-
 tium, & illas in ambulationi-
 bus disputationes laudare, illi
 esse consentaneum. Ego ve-
 rò non rectè Epicuro ita vi-
 sum esse, iamdudum habeo
 penitusque persuasum, vtrum
 autem ad Remp. capeffen-
 dam quemuis hortari oporteat,
 etiam illum, qui minus
 natura comparatus sit, qui-
 que id perfectè nondum præ-
 stare possit, de hoc fortasse
 diligentius querendum fue-
 rit. Nam & Socratem ferunt
 multos à foro & suggesto, cui
 non admodum idonei vide-
 bantur, abstraxisse: Glauco-
 nem autem illum, & Clinix
 filium auocare quidem inde
 conatum esse, sed iuuenis
 huius impetum cohibere ac
 peruincere nõ potuisse. Nos
 inuitos, & hoc intelligentes

λαῶν, ξενικῆς τιμῆς, ἰσορίας,
 ἔθνων. καὶ πόλεων ὑποδιδόν-
 τε, ἄφρον " ἀποφάνειν ὅτι τῆ f. ἀποφάνειν
 Νεοκλέους, ὅς κελεύει λα-
 θεῖν βιώσασθε; καὶ σὺ δὲ ἔοι-
 κας τῶν καταμαθῶν, παροφ-
 ηγορησάμεν " ἡμῶν ταῖς For. ἡμῶν
 εἰς τῆ Ἐπίκουρον σοφίας,
 καὶ παροφῆται πῶ τοιαύτην
 γνώμην. φῆς γὰρ πού, χο-
 λῶν ἐπαμειβῆν ἀποφάνειν,
 ἔπειτα ἀφαισθαι ἐν παροφῆται
 παροφῆται [ἐν] ἐκείνῳ. ἐγὼ
 δὲ ὅτι μὲν οὐ καλῶς Ἐπι-
 κούρω τῶντα ἐδίδου, πάλαι
 ἔπειτα σφόδρα πείθομαι. εἰ δὲ
 παροφῆται ὀνησιόδου ὅτι πολιτείας
 παροφῆται ἀξιον, ἔπειτα ἡπῶν
 πεφυκότα, ἔπειτα οὐπω τελέως
 διδάσκαλον, ὅτι πλείστον ἴσως
 ἀποφάνειν χεῖρ. λέγουσι γὰρ
 τοῖς καὶ τῆ Σωκράτη πολλοῖς
 μὲν οὐ σφόδρα " ἔχοντας ἀ-
 παραγῆν τῆ βήματος. Γλαυ-
 κωνα δὲ οὐκ εἶνον, ὡς Ξενο-
 φῶν λέγει, καὶ τῆ Κλει-
 νίου παῖδα, πειρασθῆναι μὲν
 ὀνησιόδου, οὐκ ἀποφάνειν δὲ πε-
 ριλάσθαι τῆ νεανίσκου τῆς ὀ-
 μῆς. ἡμεῖς δὲ καὶ ἀκούσας, καὶ

f. ἀποφάνειν

For. ἡμῶν

Cor. οἶσι

For. οἶσι

Cor. ὄν ἐν κούτων κελθόντες, ὡς πρὸς ἀφ.

ξικωιέντες αὐτῶν ἀποδομαγ-
κείσμεν παρρεῖν ἡμῶν τιλι-
κόκ δρετὴ μόνον ἔστιν, ὅσδε
πρωαίρεσις κωεία καὶ ὀρθή.
πολύ δὲ πλέον ἢ τύχη κω-
τῶσα πωυπαρῶ, καὶ βιαζομένη
ρέπειν ἢ ὡς αὐτὴ ἐδέλη τὰ πρῶ-
γματα. Χρυσίππος δὲ ἐώκει
τὰ μὲν ἄλλα (ὅσος εἶ), καὶ νο-
μιαδίωαι δίκαιος. ἀγνοήσας
δὲ πτωτύχην, καὶ ὅ ἀντόμα-
τον, καὶ ἕνας ἄλλας αἰτίας τοι-
αύτας ἐξώθεν τοῖς πρῶτοις
πρῶτοις πωυπῶσας, οὐ σφόδρα
ὁμολογούμενα λέγειν, οἷς ὁ χρό-
νος ἡμᾶς διὰ μωείων ἐναρ-
γῶς διδάσκει πρῶτα δειγμάτων.
ποῦ γὰρ ἀτυχή, καὶ μακάριον
Κάτωνα φήσομεν; ποῦ δὲ
Δίωνα τὸ Σικελιώτῳ εὐδαί-
μονα. οἷς τῶ μὲν ἀποθανεῖν
ἐμύθεν ἴσως ὅσδε, τῶ δὲ μὴ
λείπειν ἀτελείς τὰς πρῶξεις,
ἐφ' αἷ δὲ δρετῆς ὀρμησθῶ, ἔ
σφόδρα ἐμύθε, καὶ πωυτα αὐ-
εἶλονο παθεῖν ὡς τούτου;
σφαλέντες δὲ ἐπ' ἐκείνοις, εἰ
μὲν εὐχρημόνως ἐφῆρον. ὡσπερ
ὅτω λέγεται. πτωτύχην, ὅσος

cogemus scilicet, ac bono &
audaci esse animo iubebimus
iis in rebus capessendis, qua-
rum exitus non virtutis est
πραξαγε solius, neque animi
quantumlibet recti, sed for-
tunæ multo magis ubique
dominantis, & eò sæpius in-
clinare cogentis, quò ne-
gotiorum cursus incubuit?
Chrysippus sanè cætero qui
sapiens & esse, & ita iudica-
tus fuisse meritò videtur. at
idem tamē, quòd fortunam,
atque casum, & id genus alias
causas, quæ inter agendum
extrinsecus incidunt, igno-
raret, non multum iis con-
sentanea dixisse, quæ nos ma-
nifestis exemplis longinqui
temporis experientia perdo-
cuit. Etenim quo tandem
modo beatum felicemque
Catonem dicere possumus?
quomodo item fortunatum
Dionem Siculum? qui mor-
tem quidem ipsam fortasse
minimè curabant: illud verò
præcipuè; ut ne affecta & in-
choata illa relinquerent, quæ
initio susceperant, pro qui-
bus nihil non libenti animo
pertulissent? Sed cum eius-
modi in rebus spes illos sua
fefellisset, si quidem id quod
acciderat moderate ferrent,
quemadmodum tulisse di-
cuntur;

euntur; non mediocre sola-
tium ex virtute sua capie-
bant; fortunati verò appel-
lari nullo modo poterant,
qui ab tam egregiis conati-
bus aberrassent: nisi fortè
secundum Stoicum propo-
situm, ac decretum. Contra
quod illud excipi potest, non
idem esse collaudari, ac bea-
tum prædicari. ac si naturâ
felicitatis appetens est ani-
mal; beatum ex eius posses-
sione pronunciari, præstan-
tiorē esse finem, quàm ex
virtute esse laudabilem. Por-
rò felicitatis securitas nequa-
quam solet fortunæ confi-
dere. qui autem ad tractan-
dam Rempubl. accedunt, ne
respirare quidem, quod vul-
gò dicitur, sine ipsa possunt.
* * & ducem sermo-
nes fecerunt. ut qui ideas seu
verè contemplantur; seu fal-
sò compositas in corporis ex-
pertibus, & intelligibilibus,
supra fortuita omnia collo-
cant. aut quemadmodum à
Diogene prædicatus ille,
Urbe, atque tecto penitus, &
patriâ carens,
qui ut nihil habet, in quo
fructum aliquem ex illa ca-
piat; ita è contrario nihil in
quo detrimentum accipiat.
At is, quem consuetudo ita

ὀδινώμενοι. πρῶτα μὲν ἔχο-
σιν τὸ δρετῆς ὀ μικρῶ. εὐδαί-
μονες δὲ ὅσος αὐτὸν λέγοντο τὸ κω-
λίτων πρῶξων διημῶρτηκότες.
πλω ἴσως διὰ τὴν Στωικὴν
ἐνσασιν. πρῶξ ἡμῶν ῥητέον, ὡς οὐ
τῶτον ἔστιν ἐπαμῶσθαι, ἔ μα-
κείσθαι. καὶ εἰ φύσθ ὅ τῶν
εὐδαμονίας ὀρέγεται, κρῶθον εἶ)
ὅ κατ' ἐκείνῳ μακείσθον τέ-
λος τῶ κατ' ὀρετῆν ἐπαμῶν
μαντευόμενοι. ἡκίσα δὲ φιλεῖ
τῆς εὐδαμονίας ἢ βεβαγότης τῆ
τύχη πωυπῶν. ἔ τῶς ἐν πολι-
τεία τῶν ὅσος ἐνεσιν αὐτῶ
τῶτῆς ἀπαπῶν, ὅ δὴ λεγέ-
μενον * * *
* * * ἔ πεποιή-
κασιν καὶ φρατηρῶν λόγῳ. κα-
τῶσθ οἱ τῶς ἰδέας εἶτε δῆμῶς
θεωρῶντες, εἶτε καὶ ψευδῶς στω-
ιχῶντες, ἐν τοῖς ἀσωμάτοις, καὶ
νοητοῖς ἰδρῶσθαι πωυ, τὸ τυχαίων
ὡσθ μὲν πωυτων. ἢ τὸ Διογῆως
ἐκείνον,
Ἀπολιν, ἀοικον, πατείδος
ἐστρημῶν,
ἐκ ἔχοντα μὲ εἰς ὀ, τι πρῶ αὐτῆς
εὐ πῶθ, ἔ τῶν αὐτῶν ὅσος ἕνι
σφαλή. τῶτων δὲ ὄν ἢ στωῆ-
○○○

Ἥρα καλῶν εἴωθε, καὶ Ὀμηρος
πρωτότος·

Ω λαοὶ τ' ὀπιτετέφαται,
ἔ ποσα μέμηλεν,
πῶς αὖ τις ἐξω τύχης ἀπαγα-
γῶν [μή] ἦσιν φυλάσσοι; πάλιν
f. ἑσπερὶς δὲ αὐτὸν ἵσσοπίθης τῶντι,
πόσης αὐτοῖς δεῖν οἴησεται τῆς πα-
ρασιδύης, καὶ φρονήσεως πηλί-
Deest ὡσε κης, ἱεὶ ἐφ' ἐκάτερα ῥοπαεῖς,
καθὰ τῶ πνεύματος κυβερνή-
τιω εὐσημόνως φέρει; σὸκ ἐστὶ
θω, μασιὸν ἀντιτάξασθαι πρὸς
πολεμύτη μόνον αὐτῆ· πολὺ δὲ
θω, μασιώτερον τῶν ἱσσοαρ-
ξάντων πρὸ αὐτῆς ἀγαθῶν ἀ-
ξίον φημιῶναι· τούτοις ὁ μέγ-
στος ἐάλω βασιλεὺς ὁ τ' Ἀσίαν
καταστρεψάμενος, Δαρείου, ἔ
Ξέρξου χαλεπώτερος, καὶ μάλ-
λον ἀγαθῶν φανεῖς, ὅτι τῆς
ἐκείνων ἄρχῆς κατέστη κύριος.
τούτοις ἀλόντες τοῖς βέλεσι ἀρ-
δίω ἀπώλοντο Πέρσαι, Μα-
κεδόνες, ὁ τῶν Ἀθηνῶν δῆ-
μος, Συρακούσιοι, τὰ Λακε-
δαίμονίων τέλη, Ρωμαίων στρα-
τηγεῖ, καὶ ἐπ' αἰεὶς ἀντοκράτορες
μυεῖοι. πολὺ μῆκος αὖ γῆμοιο
παύσας ἀπὸ θυμαμύων πύξ δὲ

nominat; & primus omnium
Homerus,

*Cui populi imperium, & re-
rum commissa potestas;*
quī tandem ipsum extra for-
tunæ aleam constituens, iis,
quæ in oratione sua posue-
rat, consentanea loquetur?
Rursus cū eundem illi sub-
iecerit, quanto ipsum appa-
ratu, quantaque prudentia
opus habere putabit; ut in-
clinationes vicissitudinesque
fortunæ, quæ in utramque
partem accidunt, uti vento-
rum gubernator; honestè, ac
decorè sustineat? Nec illud
duntaxat est admiratione di-
gnum, oppugnantis illius im-
petus fortiter exceipere: sed
longè hoc admirabilius est,
dignum se illius beneficiis
ostendere. His enim maxi-
mus rex ille domitor Asiæ
captus, ac superatus est; qui
Dario, atque Xerxe asperio-
rem se, insolentiorémq; præ-
stitit, postquam illorum im-
perium est adeptus. Iisdem
telis expugnati sunt Persæ,
Macedones, Athenienses,
Syracusij, Lacedæmoniorum
magistratus, Romanorum
duces, innumeri demum Im-
peratores. Finis nullus erit
si singulos percenseam, qui
propter diuitias, victorias,

delitiâsque perierunt. At qui
calamitatum fluctibus obru-
ti ex liberis serui, ex genero-
sis humiles, & ex splendidif-
simis vilissimi abiectissimi-
que sunt facti, quid eos tan-
quam è tabella descriptos
commemorare nunc attinet?
Vtinam huius generis exem-
plis humana vita careret! sed
istiusmodi rebus neque va-
cat hodie, neque vacabit un-
quam, quandiu hominum in
terris genus existet. Ac ne so-
lus ipse fortunæ summum in
rebus gerendis dominatum
assignare videar, Platonistibi
verba ex admirabili illo de
legibus opere subiiciam. quæ
quâquam apud sciëntem, imò
apud eum, à quo ista ipsa sum
edoctus, eloquar; tamen ut
hoc argumento palam fa-
ciam, nequaquam ex igna-
uia me ita sentire, illam Pla-
tonis sententiam hîc adscri-
bâ; quæ est eiusmodi. * *Deum
quidem uniuersa, & cum Deo
fortunam, & occasionem hu-
mana omnia gubernare: mi-
tius verò esse tertium concede-
re, artem illis adiungi comitem
oportere.* [Deinde qualem
esse præclarorum facinorum
effectorem, & opificem, ac
regē Deum oporteat, ita de-
clarat:] *Cum igitur Saturnus,*

πλῆστον, καὶ νίκης, καὶ τρυφῶν ἀπο-
λαμβύουσι. ὅσοι δὲ ὑπὸ τῷ δυσπρα-
γῶν ὀπιτετεφέντες δουλοὶ μὲν
αὐτ' ἐλευθέρων, ταπεινοὶ δὲ ἀπὸ
γῆμοίων, καὶ σφόδρα εὐτελεῖς ἀπὸ
τῷ πρὸθεν σεμνῶν ἀπασι ἀ-
φθονοῦν, τί με γρη νῶν ὡσπερ ἐκ
δέλπου μεταστράφοντα καὶ ἀλέ-
γην; εἰ γὰρ ὡφείλεν ὁ τῶν ἀνδρῶν
πῶν βίος ἀπορῆν ὡσπερ ἀφθονοῦν
τοιοῦτων. ἀλλ' ὅτε ὅστις, ὅτι
ἀπὸ γῆμοίο ποτε τῶν τοιοῦτων ἐν-
δεῖς παραστράτων, ἕως ἀπὸ τῷ
ἀνδρῶν δὲ ἀφθονοῦν γῆμοί. ὅτι ὅ
ὅκ ἐγὼ μόνος τῷ τύχῳ ὅτι πλῆ-
στον ἐν τοῖς παραστράτοις καλῶν νε-
νόμικα, λέγει μὲν αὐτῶν τῷ
Πλάτωνος ἐκ τῷ θω, μασιῶν Νο-
μων, εἰδὸτι μὲν ἔ διδάξαντί με
ἀπορῆν δὲ ὡσπερ τῷ μὴ ῥαθυ-
μεῖν ποιέμενος, ὡσπερ ἀφθονοῦν
τῷ τῷ ῥῆσιν ὡδὲ πως ἔχουσαν. * Plato
lib. iv. de
Leg.
θεὸς μὲν πᾶντα, καὶ μὲν θεοῦ τύχῃ,
ἔ κατὰ τὰ ἀνδρῶν ἀφθονοῦν
θερνασι ζύμπηται ἡμερώτερον
μὲν τῶν συγχωρῆσαι, τούτοις
δεῖν ἐπελτέχνην εἶτα ὁποῖον εἶ
γρη τῷ τεχνίτιω, καὶ δημιουργῶν τῷ
καλῶν παραστράτων, καὶ βασιλέα θεὸν
ὑποστράτων γινώσκων ὁ Κρόνος

ἀρα καὶ τὰ ἡμεῖς, Φησὶ, διελκ-
 λυτάμεν, ὡς αἰθεροπέια φύσις
 ἔδαμῃ ἔδεμῖα ἰχθυή τὰ ἀνθρώ-
 πινα διοικῶσα ἀβελρότερον πάλ-
 τω, μὴ ἔχῃ ὑβρεως τε καὶ ἀδικίας
 μεσοδῶ. ταῦτ' ἐν δὲ γενόμενος,
 ἐφίση ἢ τότε βασιλέας, ἔα ἄρχον-
 τας τῶν πόλεσιν ἡμῶν ἔκ αἰθερο-
 ποις, ὡς ἄλλοις ἡστέρας, καὶ ἀμεί-
 νονος δαίμονας. οἷον ἡμεῖς δρᾶ-
 μῶν τοῖς ποιμνίοις, καὶ ὅσον ἡμεροῖ
 εἰσιν ἀρχαί, ἔβῃς βοῶν, ἔδῃ ἀ-
 γας αἰγῶν, ἀρχοντας ποιούμεν
 αὐτοῖς ἰνας. ὡς ἡμεῖς αὐτῶν δε-
 σπόμεν, ἀμεινον ἐκείνων ἡμῶν.
 ταυτὸν δὴ καὶ ὁ θεὸς φιλανθρώπου
 ὦν, τὸ ἡμῶν ἀμεινον ἡμῶν ἐφίση
 ὁ δὲ δαμόνων. ὁ δὲ πολλῆς μὲν
 αὐτοῖς ῥασιῶν. [Δ.] πολλῆς
 δὲ ἡμῶν, ὅτι μὲν ἡμῶν, εἰ-
 ρωῖν τε, ἔα δῶ, καὶ δὴ ἀφο-
 νίαν δίκης πρὸς ἡμῶν, ἀσα-
 σίασα καὶ εὐδαίμονα τὰ τῶν ἀν-
 θεῶν ἀπειράζον ἡμῶν. λέ-
 γει δὲ καὶ ἄλλοι ὅτι ὁ λόγος ἀν-
 θεῶν ἡμῶν, ὅσον πόλεων
 μὴ θεός, ἀλλὰ ἡμῶν ἀρχὴ θη-
 πος, ὅτι ἐστὶν κακῶν αὐτοῖς ὁδὸς
 πόνων ἀνάφξις. ἀλλὰ μι-
 μεῖσθαι δεῖν ἡμᾶς οἴεται πάση

Abest à Plat. loco vox τίτι

Apud Plat. leg. αἴα

Apud Plat. καὶ ἐλευθερίας, καὶ ἰσθον.

Apud Plat. ὡς ἔσον αὐτὸν πολ. & ἀρχή

inquit, cognosceret, id quod an-
 tea diximus; naturam hominis,
 nullam satis idoneam esse, que
 si summo iure, auspiciisque suis
 humana omnia gubernet, nō in-
 solentia, iniustitiāque complea-
 tur; hoc, inquam, animo cogitās,
 reges tunc nostris ciuitatibus,
 & magistratus non homines
 prefecit, sed diuinioris cuius-
 dam nature, prestantiorisque
 demones. quemadmodum nos
 in gregibus, ac mansuetarum
 pecudum armentis facimus.
 Non enim boues bubus, neque
 capras capris preesse iubemus:
 sed nos ipsi, qui prestantioris
 sumus generis, illis domina-
 mur. Similiter Deus, ut est ho-
 minum amans, excellentius
 quoddam nobis genus preside-
 re voluit; quod ingenti tūm
 sua, tūm nostrā facilitate ac
 commoditate, nostrī curam su-
 scipiens; nec non pacem, ac pu-
 dorem, & abundantem iustitiā
 copiam prebens, genus omne
 mortalium quiete, ac felicitate
 continebat. Atque ea nunc qui-
 dem illud veritati cōsentaneum
 profitetur oratio; quibus regen-
 dis ciuitatibus non Deus ipse,
 sed mortalis quispiam presit,
 nullam ἴς vnquam à laboribus,
 ac molestiis respirationem futu-
 ram. Quam ebrem omni ope no-
 bis imitandum vitæ genus illud

precipit, quod sub Saturno fuisse
 vetere prouerbio contritum
 est. ac pro eo, quantum immor-
 talitatis in nobis reliquum est,
 ex eius prescripto, publicè pri-
 uatimque domos, ac ciuitates
 administrandas; ut νόμον, id est
 legem, mentis distributionem
 interpretemur. Sin est, ut vnus
 aliquis homo, siue pauci, siue
 populi multitudo, summam re-
 rum penes se habeant; ἴδὲμ-
 que voluptatibus, & cupidita-
 tibus deditas animas suas, ἴς
 ipsis explere gestiant, & pro-
 culcatis legibus ciuitati alicui,
 vel priuato homini presint,
 nulla ratio superest obtinen-
 de salutis. Hunc Platonis lo-
 cum integrum tibi eo con-
 filio descripsi, ne me diffim-
 ulantem, & adulterantem
 crederes veterum dicta pro-
 ferre; quæ ut eorum for-
 tasse similia, sic non omni-
 nò verè contexta videantur.
 Verùm quid iis de rebus ve-
 rus sermo profitetur? Audis
 quemadmodum, licet homo
 naturæ conditione sit, ani-
 mo illum ac proposito diui-
 num esse, ac demonem oport-
 teat: ut ex anima sua quic-
 quid mortale, ac ferinum est
 eiiciat, nisi quantum de illa-
 rum rerum vsu corporis fa-
 lus, ac necessitas requirit?

μηχανῆς, ἢ ὅτι τῶν Κρόνου λε-
 γόμενον βίον, καὶ ὅσον ἐν ἡμῶν ἀ-
 θανάσιος ἐνεστὶ, ταῦτα πειθαρχήσας
 δημοσίᾳ ἔϊδια, τὰς τε οἰκίῃς,
 καὶ τὰς πόλεως διοικεῖν. τίτω τῶ
 νοῦ ἀφανομῶν ἢ ὀνομαζόντας Apud
 νόμον. εἰ δὲ αἰθεροποις εἴς, ἢ ὀλι- Plat. ἰππο-
 γαρχία τις, ἢ δημοκρατία ψυ- μάζοντα
 χῶν ἐχουσα ἡδονῶν, καὶ ὅτι θυ-
 μιῶν ὀρεζομένην, καὶ πληροῦ-
 σθαι ταύτων δεομένην ἢ ἀρξή Vide No-
 δὴ πόλεως ἰνός ἢ ἰδιώτου, κα- tas.
 ταπατήσας τοῖς νόμοις, ὅτι ἐστὶ
 θεοπέια μηχανή. ταῦτις ἐ-
 γὼσι τίτω ῥῆσιν ἐξεπίτηδες ὀ-
 λῶν πρὸς ἡμῶν, μὴ με
 κλέπτειν ὑπολάβῃς, καὶ κακουρ-
 γεῖν, μύθοις ῥασιῶν προ-
 φέροντα. τυχὸν μὲν, ἐμφε-
 ρας. οὐ μὲν ἀληθῶς πᾶσι
 ἐυκλειόμενοι. ἀλλ' ὅτι ἀλη-
 θῆς ὑπὸ αἰπὸν λόγος, ἔ-
 φησιν; ἀκούεις ὅτι καὶ ἀν-
 θεῶν τις ἢ τῆ φύσῃ, θεῶν
 εἶναι ἡμῶν τῆ προαίρεσῃ, καὶ
 δαίμονα, πᾶν ἀπλάως ἐπα-
 βαλόντα. ὁ θνητὸν, καὶ θη-
 ειαδὲς τῆς ψυχῆς. πᾶν ὀ-
 σα ἀνάγκη ἀπὸ τίτω τῶ θε-
 μάτος ὑπομένειν θεοπέιας.

ἄρα εἰς ἄλλων δέδοικεν ὅτι
 τηλικούτον ἐλαχίστος βίον, ἄρα
 οἱ φαίνεται ἢ Ἐπικούρου γαμ-
 μάξιν ἀπολαύσεως, καὶ τοῖς
 κήποις, καὶ τῷ ποταμῷ ἢ Ἀθη-
 ναίων, καὶ τῷ μινύρας, καὶ τῷ Σω-
 κράτους δωμάτιον; ἀλλ' ἔκ' ἐστίν
 ὅπου γε ἐγὼ ταῦτα κοροπήσας
 ἢ πόνων ὄφθην. ἢ δὲ αὖ οἱ
 τοῖς ἐμμοῦσι πόνους διεξήλθον, ἔ-
 τε ἔπι κρεμασθέντα τῷ φί-
 λων, καὶ ξυγγενῶν, ὅτε τ' ἔμιν
 ἠρξάμεθα παιδείας, ἢ δειγμάτω,
 εἰ μὴ σφόδρα αὐτὸς ἠπίστασται
 δὲ ἐν Ἰονίᾳ πρὸς τ' καὶ γὰρ πρὸς
 ἠγνοῦται, καὶ Φιλία μᾶλλον οἰκειῶν
 ὄντα μοι ποσὶν τῶν ποσὶν
 ὑπὸ ἀνδρός ξένου μικρὰ πλουτε-
 λῶς γνωρίμου μοι ἡμοῦν, τῷ
 Ἐφιστοῦ Φημέ, λέληθεν ἔδεν σε.
 ἀποδημίας ἢ ἔχ' ὑπέστην τῷ φί-
 λων ἕνεκα; καὶ τοὶ Καρτερίου μὴ
 οἶδ' ὅπως στυγερῶς ποσὶν
 τ' ἑταῖρον ἡμῖν ἀφικόμενος Ἀρά-
 ξιον, ἀκλήτος ὑπὸ αὐτῷ δεησά-
 μενος. ὑπὸ δὲ τῷ τ' ἡμασίας
 Ἀρετῆς κτημάτων, καὶ ὧν ἐπεπόν-
 θη τῷ τ' γαπόνων, ἔκ' εἰς τὴν
 Φρυγίαν τ' δούτερον ἀφικόμενος,
 ἐν ἔδ' ὄλοις μμοῖ δύο, ἀθροῦς

Leg. Νί-
 ματε

Hæc si quis cum animo suo
 reputans, ad tam arduum vi-
 tæ genus trahi sese vereatur,
 num tu tandem amplecten-
 dam illam Epicuri tranquil-
 litatem, hortos, Athenien-
 sium suburbana, myrtos, ac
 Socratis cubiculum existi-
 mas? At ego nunquam ista
 visus sum laboribus antefere-
 re. Et quidem labores illos
 meos, & ærumnas tibi perli-
 benter exponerem; quique
 mihi quondam ab amicis,
 & cognatis terrores obiecti
 sint, cum apud vos primùm
 doctrinis instituerer; nisi pe-
 nitus tibi esset illa perspecta.
 Sed quæ in Ionia apud genere
 mihi propinquū, sed amicitia
 coniunctiorem, in peregrini,
 neque mihi multum cogniti
 hominis, Sophistæ videlicet
 illius, gratiam egi, profectò
 non ignoras. Quid? non ami-
 corum causâ peregrè sum
 profectus? Nam & de Car-
 terio nosti, quemadmodum
 ad sodalem meum Araxium
 sponte, nec vocatus adierim,
 vt illum adiuuarem, πρόque
 ipso supplicarem. Iam pro
 egregiæ Aretæ bonis, & in-
 iuriis, quas à vicinis acceperat,
 nonne bis intra men-
 ses duos in Phrygiam veni;
 quamuis ex morbo priori de-

fatigue contracto planè
 imbecillum corpus haberè?
 Postremò ante interiectâ illâ
 meam profectiorem in Græ-
 ciam, quando in extremum,
 vt plerique dicerent, discrimen
 adductus in comitatu
 manebam; recordare cuius-
 modi ad te dederim litteras:
 vtrum querelis ac gemitibus
 refertas: aut pusillum præ se
 animum & abiectum, ac ni-
 mis obnoxium ferètes. Cum
 autem rursus in Græciam
 abiissem: quam quidem re-
 legationem omnes interpre-
 tabantur; nonne velut in ce-
 leberrimo quodam festo, for-
 tunam collaudans, iucundif-
 simam mihi cōmutationem
 illam esse dixi; ac reuera id
 quod vetere proverbio con-
 tritum est, aurea me æneis,
 centum bobus æstimata se-
 ptenorum boum pretio per-
 mutasse. Sic pro domo mea
 Græciam nactus, lætitia ge-
 stiebam, cum nec agrum il-
 lic, nec hortum, neque do-
 micilium possiderè. Atenim
 fortasse in tolerandis calami-
 tatibus vtcumque strenuus
 esse videor: aduersus autem
 fortunæ dona pusillo, & an-
 gusto animo præditus: vt po-
 te qui pompæ illi, ac splen-
 dori, in quo modò versor,

ἤδη μοι πλουτελῶς ὄντος τῷ ἑ-
 ματος ἀφ' οὗ τὴν ἑπιχορηγίαν
 ὑπὸ τῆς ποσὶν κακῶν πα-
 ρίας ἔρρωσται; ἀλλὰ δὴ τῷ
 τελευτῶν ποσὶν τῆς εἰς τὴν
 Ελλάδα διαχορηγίας ἡμῖν ἀ-
 φίξεως, ὅτε ποσὶν τῷ ἐχάτων,
 ὡς αὖ εἴποιεν οἱ πολλοὶ, κιν-
 διωεύων ἐγὼ τῷ γρατοπέδῳ
 περὶ ἑμῶν, ὅποιος ἔγραφον τῷ
 ἑπιτολῶς ποσὶν σε, νῦν ὑπο-
 μνήσθητι, μὴ ποτε ὀδυρῶν
 πλήρη, μὴ τι μικρὸν, ἢ ταπει-
 νὸν, ἢ λίαν ἀγνήεις ἐχούσας. ἀ-
 πίων δὲ ἐπὶ τῷ Ελλάδα πάλιν,
 ὅτε με φεύσαν ἐνομιζόντων ποσὶν,
 οὐχ ὡς ἐν ἑορτῇ τῇ μεγάλῃ τὴν
 τύχῃ ἐπαυθῶν, ἢ δὲ τὴν ἐφίω
 εἶ) τὴν ἀμοιβῶν ἐμοῖ, καὶ τῷ δὴ
 λεγόμενον, χρύσεια χαλκείων
 ἐκατόμβοι ἐνεαβοίων ἐφίω ἀν-
 τηλάττωται. οὕτως αὐτῷ τῷ ἐμμο-
 τῷ ἐστὶν τὴν Ελλάδα λαχόν,
 ἐγδοῦν μὴ ἔχ' ἀρξὸν ἔκ' κήπων
 οὐ δωματίον ἐκ' κλητῶν ποσὶν.
 διὰ ἴσως εἰκα ἐγὼ τῷ μὴ δε-
 ποσὶν τῷ ἀγνήεις φέρων,
 ποσὶν δὲ τῷ τῷ τῷ τύχῃ δω-
 ρεῖς ἀγνήεις εἶ) καὶ μικρὸς ὅς
 γε ἀγαπῶν τῷ Αθηνῶν μὴ

λον τῶν δὲ ἡμᾶς ὄγκου, καὶ
 ἁλλήλων δὴ πούθεν ἐκείνῳ ἐπαί-
 νων. ἀλλὰ δὲ ὁ πλήθος τῶν
 ἀρεῶν, τῶν ἀπώροτος τῶν
 βίων. ἀλλὰ μὴ ποτε χρηστέον
 ἢ μὴ ἀμεινον κρίνῃ. οὐκ εἰς
 ἀρεαξίαν, καὶ ἀρεῶν βλέ-
 ποντας. μάλλον δὲ, εἰς ὁ, γὰρ
 σαυτὸν. καὶ ὁ,

Ἐρδαι δὲ ἕκαστος ἑαυτὸν εἰδέναι
 τέχνῳ.

μείζον ἐμριγε φαίνεται ὁ βα-
 σιλεύειν, ἢ κατ' ἀνθρώπων,
 καὶ φύσεως δεῖσθαι δαμμωπι-
 τήρας βασιλῆς. ὡς περ οὖν καὶ
 Πλάτων ἔλεγε. καὶ νῦν Αἰγ-
 σπτελοῖς εἰς τῶν σαυτείνον-
 τῶν ἀρεῶν λόγον. οὐ
 γλαυκῆ Αἰτωλοῖς ἀγων. ἀλλ'
 ὅτι μὴ πᾶσι πάντων ἀμελῶν
 τῶν ἐκείνου λόγων, δὴ κινῶμε-
 νος. φησὶ δὲ ὁ αἰὴρ ἐν τοῖς

πολιτικοῖς συγγραμμάσι. εἰ
 δὲ δὴ τις ἀριστον τίμῳ βασι-
 λεύεσθαι ταῖς πόλεσι, πῶς ἐξῆ
 τὰ τῶν τέχνων; ποτε-
 ρον καὶ ὁ γῆρας δεῖ βασιλεύειν;
 ἀλλὰ γνησιότητων ὁποῖοί τι-
 νες ἔτυχον, βλαβερόν. ἀλλὰ ὁ
 ἀρεῶν ἀρεῶν ὡς ἐκείνου τῶν τέχνων;

Apud
 Aristot.
 lib. III.
 Polit. cap.
 xv. leg.
 ὁπίων
 Ib. ἀπαι-
 ψει πᾶσι
 διαδοχῆς ὁ
 βασιλεῖς ἐπ'
 ἐφοσίαι ἔχων
 ἢ τὸ πᾶσι

Athenas iccirco præferam,
 quod & antiquum illud o-
 tium collaudem; & præ ne-
 gotiorum multitudine, præ-
 fens vitæ genus accusam. Sed
 vide num de nobis melius
 iudicare aliquid oporteat; si
 non ad otium, aut nego-
 tium respectus habeatur,
 sed ad vetus illud: *Nosce te-
 ipsum*: &c.,

*Quam quisque nouit artem,
 in ea se exerceat.*

Enimuerò maius quiddam,
 quàm pro humano captu,
 mihi onus imperandi vide-
 tur: tùm Imperatori ipsi di-
 uiniore aliqua opus esse na-
 turâ. quod Plato dicebat:
 cuius authoritati aliud Ari-
 stotelis, quod eòdem perti-
 ner, testimonium subiugam.
 non ut noctuas, quod aiunt,
 Athenas; sed ut illius mihi
 libros non omninò neglectui
 esse demonstrarem. Sic igitur
 in Politicis ille loquitur. *Si
 quis igitur optimum ciuitatibus
 esse decernat regis dominatui
 subesse; quid tandem de ipsius
 liberis statuendum erit? An
 & eius posteris scepra deferen-
 da sunt? Atqui si cuiusque-
 modi tandem fuerint, asciscen-
 di sunt, permiosum id erit. At
 cum in potestatem suam re-
 gnatum acceperit, non id filijs re-
 linquet?*

linquet? *At difficile est cre-
 dere. Arduum est enim, & ma-
 iorem, quàm pro hominis natura,
 virtutem requirit.* Postea ve-
 rò de eo rege verba faciens,
 qui ex lege imperat; cum
 eiusmodi esse definiisset, qui
 legum minister sit, & custos,
 cum ne regem quidem ap-
 pellasset ipsum, neque talem
 ad formam referendum pu-
 tasset, ista subiecit: * *De ab-
 soluto verò regni dominatu,
 quàm παμβασιλευν vocant; tùm
 est autem; cum rex ad volun-
 tatem suam omnia moderatur;
 sunt qui negent id secundum
 naturam esse, ut unus ciuium
 omnium dominus existat. Et
 enim quorum similis est natura,
 idem ijs iustum sit oportet. De-
 inde paucis interiectis: Quis-
 quis igitur, inquit, mētem im-
 perare iubet, hic Deo legibusque
 solus dominatum adscribit. quis-
 quis autem imperium mandat
 homini; etiam feram adiungit.
 Cupiditas enim eiusmodi est, &
 ira vel præstantissimos viros
 deprauare solet. Propterea lex
 est mens appetitione vacua.
 Animaduertis vt Philoso-
 phus hic humanæ naturæ
 diffidere, & eam condem-
 nare videatur. Sic enim to-
 tidem verbis ferè pronun-
 ciat: nullam ad tantum for-*

ἀλλ' οὐκ ἐπι βῆδρον τῶν πε-
 τεδοῦν. χαλεπὸν γὰρ ἔστι μείζο-
 νος ἀρετῆς ἢ κατ' ἀνθρώπων
 φύσιν. ἐξῆς δὲ τῶν κατ' ἀνθρώπων νό-
 μων λεγομένου βασιλέως δι-
 εσελθῶν, ὅς ἐστιν ἀσπρητής, ἔ-
 φύλαξ τῶν νόμων, καὶ τῶν οὐ-
 δὲ βασιλέα καλεῖν. ὅσδε ὁ
 τοιοῦτον εἶδος οἰόμενος. ἀρεστί-
 θησι. κατὰ δὲ τὴν παμβασιλείας
 καλουμένης. αὐτὴ δὲ ἐστὶ κατ'
 ἡμᾶς ἀρχὴ πάντων κατ' ἀνθρώπων
 βούλησιν ὁ βασιλεὺς. δοκεῖ τι-
 σιν ὅσδε [ὁ] κατ' ἀνθρώπων φύσιν εἶναι ὁ
 κρείον ἕνα πάντων εἶναι τῶν πο-
 λιτῶν. τοῖς γὰρ ὁμοίοις, φύσιν ὁ
 αὐτὸ δίκαιον ἀναγκάσειν εἶναι. εἶτα Supplen-
 μετ' ὀλίγην φησὶν. ὁ μὲν οὖν τῶν
 νοῦν καλεῖται ἀρχὴν, δοκεῖ κα-
 λῶν ἀρχὴν τῶν θεῶν, καὶ τοῖς νό-
 μοις. ὁ δὲ ἀνθρώπων καλεῖται, Supplen-
 ἀρεστίθῃσι καὶ θεῶν. ἢ τε γὰρ ὅσπε-
 θυμῶν τοιοῦτον, καὶ ὁ θυμὸς ἀρε-
 τρέφει καὶ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν.
 ἀρετῶν αὐτὸν ὀρέξεως ὁ νοῦς νόμος
 ἐστὶν. ὁρεῖς, ὁ φιλόσοφος εἰοικεν
 ἐν τῶν ἀφῶν ἀπιστοιῦν, καὶ κα-
 τὰ γνησιότητι τῆς ἀνθρώπων φύ-
 σεως. φησὶ γὰρ οὕτω ῥήματι τῶν
 λέγων. ὅσδε μὲν ἀρεῶν ἔχων

Supplen-
 dus ex Ari-
 stotele, καὶ
 τῶν αὐτῶν
 ἀξίαν κατ'
 φύσιν εἶναι

ἔτι) φύσιν ἀνθρώπων πρὸς
 ἑαυτῆς τύχης ἰσορροπία· οὐ-
 τε γὰρ τῶν πάντων ἔστι κοινὴ τοῖς
 πολιταῖς συμφέρον προσημαῖν
 ἀνθρώπων γε ὄντα βλάδιον ἰσο-
 ρροπία· καὶ πολλῶν ὁμοίων
 ἀρχῶν οὐ δίχον εἶναι φησι·
 καὶ τέλος ἑπιτελεῖ τὸ κοσμοῦνα
 τοῖς ἐμπεραθεὶ λόγους, νόμον
 μὲν εἶναι φησι τὸ νοῦν χω-
 εῖς ὁρέξεως· ὡς μόνον τῶν πο-
 λιτείαις ἐπιτελεῖται· ἀν-
 θρώπων δὲ ὁμοίων· ὁ γὰρ ἐν αὐ-
 τοῖς νοῖς, καὶ ὡς ἀγαθοὶ, συμ-
 πέπλεκται θυμῶν, καὶ ἐπι-
 θυμία θηλοῖς χαλεπώτατοις.
 ταῦτα ἐμοὶ δοκεῖ τοῖς τῶν Πλα-
 τῶνος ὁμολογεῖν. πρῶτον μὲν,
 ὅτι κρείττονα ἔστι τῶν ἀρχομέ-
 νων ἔτι τῶν ἀρχόντων, ὅτι ἐπιτη-
 δούσι μόνον, ἀλλὰ καὶ φύσιν δια-
 φέρονται· ὅτι βίβειν ἐν ἀνθρώ-
 ποῖς οὐ βλάδιον, καὶ πλείον, ὅτι
 πάση μηχανῇ καὶ δυνάμει, νό-
 μοις προσεκτεῖται, ὅτι ἐκ τῶν
 πρῶτα χεῖμα κειμήλοις, ὅτι ἐκ,
 ὡς εἰσὶν, καὶ τελεῖται ἰσορρο-
 πία οὐ πρῶτον καὶ νοῦν βεβαιω-
 κώτων· ἀλλ' ὅστις μάλλον τὸ νοῦν
 καθαροῖς, καὶ πλεονεχίῳ ἐπι-

tunæ splendorem sustinen-
 dum satis idoneam hominis
 esse naturam. Neque enim
 commune civium omnium
 bonum anteferre liberis fa-
 cilè esse putat homini; ac
 multis simili natura prædi-
 tis imperare iustum esse non
 existimat. Denique superio-
 ribus omnibus sermonibus
 colophonem imponens, le-
 gem definit mentem appeti-
 tione carentem; cui soli rei-
 publicæ committenda sit ad-
 ministratio; quàm virorum
 nemini tribuendam iudicat.
 Nam quæ in illis mens inest,
 ira, & cupiditate, immanissi-
 mis feris implicata detine-
 tur. Hæc Aristotelis decreta
 nihil à Platonicis abhorrere
 mihi videtur. primum quidē
 quod principē subiectis sibi
 præstare non animi dūtaxat
 studiis oportere, sed etiam
 naturæ ipsius cōditione, sen-
 tiat. quod inter homines re-
 perire difficile est. Tertium
 item, quod omni ope, pró-
 que viribus obtemperādum
 sit legibus; quæ non subito
 constitutæ, neque nunc pri-
 mùm cōditæ sunt ab iis, quo-
 rum vita nequaquam mente
 ac ratione gubernaretur; sed
 ab eo late, qui purgatori mē-
 te animoq; præditus, non ad

præsentia tātum scelera, for-
 tunasque respiciens, illas edi-
 dit: verùm omni prius ad-
 ministrandæ Reipublicæ ra-
 tione perspectâ; ac ius ip-
 sum, cuiusmodi suapte na-
 tura sit; quale item crimen,
 intuens, & eò quantum po-
 test illinc deriuans, commu-
 nia civibus omnibus decreta
 sanxit: cùm nec ad priuatas
 simultates, neque ad vicini-
 tatis, aut cognationis neces-
 situdinem respectum habe-
 ret. Et quidem eo meliores
 decernet; quo ne iis quidem
 ipsis, quibus cùm degit, sed
 posteris, aut certè peregrinis
 ea præscribet, ad eosque mit-
 tet; quibus cū priuatum nul-
 lum commercium habuerit
 vnquam, neque se postmo-
 dum speret habiturum. Nam
 de Solone illo sapiente sic
 accepimus, cùm de nouis ta-
 bulis instituendis cum ami-
 cis deliberasset, iis quidem
 opum comparandarum oc-
 casionem dedisse; sibi ipsi
 verò invidiam & infamiam
 attulisse; quamvis ira rem-
 publicam ordinasset, vti po-
 pulum in libertatem affere-
 ret. Vsq; adeo pestes illas e-
 uitare difficile est, quantum-
 vis aliquis liberum ab omni
 perturbatione animum ad rempublicam tractādā afferat.

Εἰς τὰ πρῶτα ἀφορᾷ ἀδι-
 κήματα, ὅτι εἰς τῶν πρῶ-
 τῶν τύχαις, ἴσῳ τοῖς νό-
 μοις· ἀλλὰ πλεονεχίῳ τῆς πολιτείας
 φύσιν καθαροῦ· καὶ ὅτι δι-
 χον ὅτι τῆ φύσιν, ἔστι ποτα-
 πὸν πρῶτον τελεμαθῶς τῆ
 φύσιν, εἶθ' ὅσα δυνατὸν ὅτι,
 ἐκείθεν ἐκείνῳ μεταφέρων, καὶ
 ἴσῳ νόμοις τοῖς πολιταῖς κοι-
 νοῖς· οὐτε εἰς φιλίαν, οὐτε
 εἰς ἔχθραν ἀφορᾷ, οὐτε εἰς
 γείτονα, καὶ ξυγγνή. κρείττον
 δὲ, εἰ μὴδὲ τοῖς καθ' ἑαυτὸν
 ἀνθρώποις, ἀλλὰ τοῖς ὑπεροχῆ,
 ἢ ξένοις χάριτας, ἀποπέμποι
 νόμοις, ἔχον τε ὁμοίον, ὅτι ἐλ-
 πίτων πρὸς αὐτοῖς ἔστι ἰδιωτι-
 κὸν σιωπῶνα. ἐπεὶ καὶ τὸ Σό-
 λωνα τὸ φῶν ἀκούω μὲν τὸ φί-
 λων συμβουλεύσασθαι· ὡς
 τὸ τῶν χρεῶν ἀγαθῶς, τοῖς μὲν
 ἀπορίας ἀφορμῶν, ἀπὸ δὲ τῶν
 ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν πρῶτα· καὶ
 ταῦτα τῶν πολιτευμάτων τὸ δῆ-
 μον ἐλευθερώσασθαι. οὕτως ἔστι βλά-
 διον ὅτι τῶν τοιαύτων ἐκφυγεῖν
 κήρας, καὶ τὸ αὐτὸ νοῦν παρὰ τῶν
 ἴσῳ ἀπαθῆ πρὸς τὴν πολιτείαν.

Α δεδιώς ἐγὼ πολλάκις, εὐ-
 κώτως ἐπαυῶ τ' ἐμπεραθεν
 βίον. καὶ οἱ περὶ ἄλλοις μάλι-
 σα ταῦτα ἐγὼ διανοοῦμαι οὐχ
 ὅτι μοι τ' ἔτιον παρὸς οὐκεί-
 νοις μόνον ἔφης παρὰ τοῖς
 ἀνδράσιν, Σόλωνα, ἔ Λυκούρ-
 γον, καὶ Πιπτακόν. ἀλλὰ καὶ
 ὅτι μετὰ βίωσιν με φῆς ἐκ τῆς
 ἑσπερίου φιλοσοφίας, παρὸς
 τῶν ἑσπερίων. ὡς περὶ οὗ
 εἰ τὰ χαλεπῶς, καὶ μέλις
 ὑγείας ἐνεκα τῆς αὐτῆς γυμνα-
 σιατικῆς μετελευσῶ οἴαδε παρὸ
 λεγῶς, ὅτι καὶ ἡκεῖς εἰς Ολυμ-
 πιαν, καὶ μετὰ βίωσιν ἐκ τῆς
 ἐκ τῶν δωματικῶν παλαίστρας
 ὅτι τὸ σταδίου τῆς Διός. οὐ
 γὰρ εἰς ἐξείς τοῖς τε ἀπομ-
 αχόθεν Ἑλλήνας, καὶ παρὸ
 τοῖς γε τοῖς σαυτῶν πολι-
 τῶν ὧν ἀγωνίζεσθαι χρῆ-
 ναι δὲ καὶ τῶν βαρβάρων,
 οἷς ἐκπλήξαι χρῆσιν, φοβε-
 ρωτέρῳ αὐτοῖς πῶ πατεῖσαι,
 τὸ γε εἰς σὲ καὶ νῦν ἤκον, ὅτι
 δεῖξάντα κατέβαλες αὐτὸν
 θεῶς, καὶ τρέμειν ἐποίησας
 παρὸ τῆς ἀγωνίας. οὕτω καὶ με-
 νῶ νόμιζε διατελεῖσθαι τοῖς

Quæ cum sæpè mihi vereri
 subeat in mentem, veterem
 illum vitæ meæ statum me-
 ritò collaudare soleo, atque
 hoc tibi præsertim obsequēs
 apud me cogito: non solùm
 quòd insignes illos viros mi-
 hi ad æmulandum proposi-
 tos esse dixisti, Solonem, Ly-
 curgum, & Pittacum: sed
 etiam quod me ab umbratili,
 ac domesticis septis inclusa
 Philosophia, in apertam pu-
 blicèque propositam tran-
 ferri putasti. Vt si cuiquam
 homini, qui se domi, valeru-
 dinis tuendæ gratia, agrè, ac
 mediocriter exerceret, ita
 denunciare: Nunc tu ad
 Olympiam venisti, & à pri-
 uata, ac domestica palæstra,
 in Iouis stadium prodire cœ-
 pisti: in quo spectatores ha-
 bebis; cùm Græcos omnes
 undique confluentes; ac po-
 pulares imprimis tuos; pro
 quibus subeundum est tibi
 certamen: tùm barbaros nō
 nullos; quos in stuporem de-
 bes adducere, vt, quantum
 in te situm est, terribiliorem
 patriam tuam illis efficias.
 hæc si tu illi diceres, statim
 eius consternares animum,
 ac vel ante certamen ipsum
 terrore concuteres. Eodem
 itaque modo tuis illis me ser-

monibus affectum putato.
 Verùm tu me istis de rebus,
 siue in præsentia rectè iudi-
 cem; siue partim ab eo, quod
 conueniens est, siue penitus
 aberrem; subinde ipse do-
 cebis.

Quæ verò in epistola tua
 posuisti, de quibus dubitare
 mihi succurrit, ea tibi, caris-
 sime, ac cumprimis obser-
 uande; libet exponere. Volo
 enim de iis aliquid à te cla-
 rius, apertiùsque cognosce-
 re. Nam cùm vitæ genus il-
 lud, quòd in actione verfa-
 tur, Philosophico anteferre
 te dixisses: tùm eius sententiæ
 testem Aristotelem citasti;
 qui felicitatem in eo quod
 rectè agatur sitam putauit.
 quia idem quoque Politicæ
 vitæ, eiusque quæ sita est in
 actione discrimen confide-
 rans, non nihil, vt ais, ea de re
 dubitauit. Quippe contem-
 plationem aliàs antepōnit:
 ibi verò præclarorum archi-
 tectos facinorum commen-
 dat. Ex eo porrò genere Im-
 peratores esse definis ipse.
 Aristoteles verò nusquã hæc
 quæ adiungis verba pronun-
 ciat. imo contrarium potius
 intelligi. Hæc enim: Impri-
 mis autem agere dicimus, &

ποιούτοις λόγοις. καὶ καὶ μὲν
 τούτων εἴτε ὁρθῶς ἐγνώσθη νῦν
 εἴτε ἐν μέρει σφάλῃ τῆς
 παρορμητικῆς. εἴτε καὶ πᾶν τὸ
 διαμῦρτον. διδάξεις αὐτὸς τε
 καὶ μάλα.

Υπὸ τῶν ἀπορήσασιν παρὸς
 τῶν ὀπισθίων τῶν περὶ τῆς
 φίλης κερδοῦς, ἔ παρὸς ἐμοὶ γὰρ
 μῆς ἀξία, βούλομαι δηλώσαι.
 Ἐφέτερον γὰρ πᾶς ὑπὸ αὐτῶν
 ἐπιθυμῶ μαθήν. ἔφησεν ἄπην. ἔφησεν γὰρ τῶν
 τῶν ἐν τῇ παρὰ τῆς φιλο-
 σοφίας ἐπαυῶν βίον. καὶ τῆς Αριστο-
 τέλη τῆς ἑσπερίας ἐκείνης μῦθου,
 τῆς ἀδαμονίαν ἐν τῇ παρὰ τῆς
 δὲ ὑπερῶν καὶ τῶν ἀφ' ὧν
 σκοποῦνται τῆς τε πολιτικῆς βίης,
 καὶ τῆς τῆς θεωρίας ζωῆς, ἀφ' ὧν
 πορὴν ἀπὸ αὐτῶν καὶ τῆς
 θεωρίας ἐν ἀλλοῖς παρὰ τῶν
 ἐπαυῶν δὲ ἐν τῶν τοῖς τῶν κα-
 λῶν παρὰ τῶν ἀρχιτέκτονας.
 τούτων δὲ αὐτὸς μὲν εἰς φῆς
 τοῖς βασιλέας. Αριστοτέλης δὲ
 εἰρηκεν οὐδαμῶς ἔ τῶν παρὸ
 παρὰ τῶν λέξιν. πλέον δὲ
 γὰρ τῶν, δὲ ὧν παρὰ τῶν γράφας,
 αὐτὸς νοήσας. ὅ γὰρ μάλιστα
 δὲ παρὰ τῶν λέξιν κρείως καὶ

ὑποφωτισίῳ. ὅσοι δὲ φέρονται ἔνδον ἐκ φιλοσοφίας, ἀλλ' ἢ Σωκράτη φέρονται: καὶ τῶν ἑξῆς ἑκ μόνου, Ἀριστοτέλης δὲ πλεονεχέστερον ἔοικεν ἐπινοήσας εἰπεῖν· ὅτι μὴ μείον αὐτῷ προσήκει φρονεῖν ὅτι τῆ θεολογικῆ συτρεφῆ τῶ κελελεύοντος ἢ Περσῶν δυνάμιν. καὶ μοι δοκεῖ τῶν ἐκείνων ὀρθῶς ἐπινοήσασθαι. νικῶν μὲν γὰρ ἀνδρείας ὅτι μέγιστα, καὶ τῆς τύχης κείσθω δὲ εἰ βούλει, καὶ τῆς ἐπιτρεχούσης ταύτης φρονήσεως.

ἢ ἀληθείας δὲ ὑποφωτισίῳ θεοῦ δόξας ἀναλαβόν, ὅτι φρονεῖν μόνον τελείας ἔργον ὅτιν· ἀλλ' ὅτι φρονεῖν αὐτὸς ἕως εἰκότως πλεονεχέστερον χρεῖ ἢ τοιοῦτον ἀνδρα ἢ θεὸν καλεῖν. εἰ γὰρ ὀρθῶς ἔχῃ τὸ λεγόμενον· ὅτι πέφυκεν ἐκείνον ὑποφωτισίῳ οἰκείων γνωρίζεσθαι· τίς θεῶν οὐσίαν ὁ γνωρίζεται, νοῦς ἕως αὐτὸς εἰκότως νομίζοιτο. ἀλλ' ὅτι φρονεῖν πάλιν εἰκότως κείνῳ εἰς τὸν θεωρηματικὸν ὀρμητικὸν βίον τοῦτον παραβάλλειν ἢ προσκλικόν· ἢ φρονεῖν τῶν ἀληθειῶν σου τίς σύγκρισιν· αὐτῶν ἐκείνων, ὧν ἐπεμνήσθης, Ἀρείου,

tior euaserit. At quicumque modo salutis compotes sunt, eam beneficio Socratis assequuntur. Hoc verò non ego solus; sed & Aristoteles antea in animo videtur habuisse, cum ita diceret: non minus ingentes se animos ob Theologicum, quòd lucubrarat, opus, gerere oportere; quàm illum, qui Persarum opes euerterat. Quòd is rectè mihi cogitasse videtur. Etenim vincere, fortitudinis est, atque casus. adde, si lubet. & solertis cuiusdam prudentiæ. Veras autem de Deo opiniones suscipere, non perfectæ solùm virtutis est: sed eiusmodi, vt dubitari meritò possit, vir an Deus ille sit appellandus. Si enim rectè illud usurpatum est, vnumquodque ita comparatum esse, vt ab iis, quæ sibi cognata sunt, cognitione capiatur: qui diuinam naturam cognorit; is haud immeritò mens esse censeatur. Sed quoniam rursus ad eam vitam delapsi, quæ est in contemplatione sita, actuosam cum ipsa comparare videmur; cum tu tamen comparationem illam omittendam in titidò decreueris: illos ipsos, quorum tu mentionem fecisti, commemoro

morabo

morabo Philosophos, Arium, Nicolaum, Thrasyllum, & Musonium. Horum enim non modò nullus in patria sua dominatum habuit: sed Arius, vt ferunt, oblatam sibi præfecturam Ægypti suscipere noluit. Thrasyllus verò, qui Tiberij crudelis & immitis tyranni familiaris fuit, nisi monumentis ingenij sui relictis sese ipse purgasset, & quis esset palam fecisset, sempiternam nomini suo labem ignominiamque conscisset. adeo nihil illi ciuiliū rerum tractatio vtilitatis attulit. Iam Nicolaus non magnarum ille quidem rerum administratione floruit: & librorum, quibus illas prodidit, scriptioe clarior est factus. Musonius porrò ex iis, quæ fortiter tulit, cum tyrannicam immanitatem patientia superauit, non illustre modo sibi nomen peperit; sed etiam non minori cum felicitate vixit, quàm ij qui maxima imperia procurarunt. Nam Arius, cum Ægypti præfecturam recusabat, præstantissimum sibi finem sponte detrahebat, si id in omni vita iudicabat esse præcipium. Ac vel tute ipse nobis otiosus es; qui neque belli

Νικόλαου, Θρασύλλου, καὶ Μουσωνίου μνημονύσασθαι. τούτων γὰρ οὐχ ὅπως ἕως ἡμεῶν κρείστος τῆς αὐτῆς πόλεως· ἀλλ' ὁ μὲν Ἀρίων, ὡς φασὶ, καὶ διδομένῳ αὐτῷ ἢ Αἴγυπτον ὅτι ἐπαύσατο πρῶτον· Θρασύλλος δὲ, Τιβερίου πικρῶ, καὶ φύσει χαλεπῶ τυραννῶ ἐυγενόμενος, εἰ μὴ ἀλλ' ἢ καὶ ἀλαφροτέρων ὑποφωτισίῳ λόγων ἀπελογίσατο, δείξας ὅτις ἡμεῶν, ὡφείλεν αὐτὸς τέλος ἀγαπάλλασθαι. ἢ τῶ αὐτὸν ὅτι ἐν ὠνήσει ἢ πολιτεία. Νικόλαος δὲ προσέξεων μὲν οὐ μεγάλων ἀθουρῶν γέρονε· γνώριμος δὲ ὅτι μάλλον ἀλλ' ἢ τοῦ ὑποφωτισίῳ αὐτῶν λόγους. καὶ Μουσωνίου δὲ ὧν ἐπαύσατο ἀνδρείως, καὶ [μὴ] διώλεγε ἐγκρατῶς τίς ἢ τυραννῶν ὠμότητα, γέρονε γνώριμος, ἴσως ὅτι ἐλαττον βύδαμναν ἐκείνων ἢ τῶν τῶν μεγάλας ὅτι ἐπιπευσάντων βασιλείας. Ἀρίων δὲ ὁ ἢ ὅτι ἐπιπέτω ἢ Αἴγυπτον πρῶτον ἀπαύσατο, ἐκὼν αὐτὸν ἀπεπέριε τῶν κρείστων τέλος, εἰ τῶν ὧν κρείστων. σὺ δὲ αὐτὸς ἢ μὴν ἀφρακῶς εἰ μὴ τετρα-

Q99

τηνών, μήτε δημηγορῶν, μήτε ἔθνοις, ἢ πόλεως ἄρχων. Ἄλλ' ὅτε αὐτὸ φαίω νοῦν ἔχων ἀνήρ. ἔξεσι γὰρ σοὶ φιλοσόφοις. ἄπο- ποφῆ * * εἰ δὲ μὴ τρεῖς ἢ τέσσα- ρας, μείζονα τὸ βίον εὐεργετήσασιν τῷ ἀνθρώπῳ πολλῶν ὁμοῦ βασιλέων, ὡ μικρὰς μερίδας ὁ φιλόσοφος παρεβέηκεν. ὁ δὲ, κατὰ τὸν ἔπος, συμβουλῆς ἔστι μόνος τὸ ἄπο τῶν κρινῶν ἐκείνος κύριος. ὁ δὲ ἢ παρεβέηκεν εἰς λόγον αὐτῆς ἀπὸ τοῦ εἰσαίω. ἔργον δὲ βεβαιῶν τοῖς λόγοις, καὶ φαινό- μενος τοιοῦτος, ὁποῖοις βούλεται τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, πιθανώτερος αὐτῆς εἶναι, καὶ πρὸς τὸ πρῶτον ἀνιστο- μώτερος τῷ ἔξ ἑπιτάγματος ἔπι τῶν παρεβέηκεν παρορ- μώντων.

Ἄλλ' ἐπιμιττέον εἰς ἀρχὴν, καὶ συμπαρῆναι τὸ ἑπι- σολικῶν, μείζονα ἴσως οὐδὲν τῶν δέοντος. ἔστι δὲ ἐν αὐτῇ τὸ κε- φαλαίον, ὅτι μήτε τὸν πόνον φάλαγον. μήτε τὴν ἡδονὴν ἡ- ρεύων. μηδὲ ἀπορημοσύνης ἔρασι τῆς ἐράων, τὸ ἐν τῇ πο- λιτεία δυσχεραίνω βίον. Ἄλλ', ὅσοι ἐφίω ἔξ ἀρχῆς, ὁ δὲ

for. sup- plendum
αποδίναντα
πρωτος

dux, neque orator es; neque nationi vlli, aut ciuitati praefides. Atqui nequaquam id sapiente viro dignum esse dixerim. Etenim si vel plures, vel tres saltem, quatuor- ue Philosophos efficeres, maiorem posses, quam multi simul Imperatores, vitae hominum utilitate consciscere. Non igitur exigua quaedam Philosopho est attributa portio; neque, vt dixisti, consilij publicis in rebus gerendis est solius arbiter; neque tota denique illius administratio in oratione consistit. Sed si cum eius verbis facta ipsa consentiant: si talem se praestet, quales caeteros efficere studet; magis erit ad persuadendum idoneus, & in agendo effi- cax, quam ij, qui solo imperio ad actiones hortantur.

Sed ad ipsum orationis principium reuertor, & epistolae finem impono, quam & longius, quam par erat, fortasse produxi. Huius vero caput est: non me vel detrectandi laboris; vel con- sectandae voluptatis; vel otij, commoditatisque procuran- dae gratia, vitam hanc publicis tractandis rebus implica- tam ferre molestius. verum quod, vt initio dixi, neque

rantam in me doctrinam esse, vel indolis excellentiam agnoscerem: & praeterea vererem, ne Philosophiae, cuius ego captus amore nondum compos esse potui; quaeque alioquin apud aetatis huius homines in pretio non habetur, offensionem, & inuidiam pararem; cum illa scripsisse quondam; tum in praesentia castigationibus vestris pro viribus occurrisset. Vtinam vero secundissimam mihi fortunam, & ea fortuna dignam prudentiam Deus indulgeat! Nunc enim mihi videor tum a diuino cumprimis numine; tum a vobis Philosophis, quorum pro dignitate, & existimatione me ipsum opposui, & in periculum conieci, omni ope subleuandus. Quod si maius aliquod bonum, quam pro apparatu, & facultate nostra, cuius mihi sum ipse conscius, per nos Deus in homines intulerit, nihil est quod sermonibus meis succenseas. Nam ego, cum nullius sim mihi boni conscius; nisi huius vnus, quod cum habeam nihil, maxima quaedam habere me non putem, consentaneè, vt ipse cernis, vitam meam instituo: & illud obtestor, ne

παιδείαν ἐμαυτῷ σιωπῶντος ποσάπτω, οὐτε φύσεως ὑποσχέω. καὶ παρῶτι δεδιώς μὴ φιλοσοφίαν, ἧς ἐράω σοὶ ἐφικόμενον, εἰς τοὺς νῦν ἀνθρώ- πους ὁ δὲ ἄλλως εὐδοκίμοσ- σαν ἀββάλλω. πάλαι τε ἐ- γραφον ἐκεῖνα. καὶ ἡ νοῦν τῶν for. νῦν πρὸ ὑμῶν ἐπιτιμήσης ἀπε- λυσάμενον εἰς δυνάμιν. δι- δόν δὲ ὁ θεὸς πῶν ἀρίστῳ τύχῳ, καὶ φρονήσιν ἀξίαν τῆς τύχης. ὡς ἐγὼ νῦν ἐκ τε τῶν κρείττωνος ἢ τὸ τε πλέον, ἢ τὸ πῶν, vel καὶ πρὸ ὑμῶν ἀπάση μηχανῆ τῶν φιλοσοφούντων βοηθη- τῆος εἶναι μοι δοκῶ, παρῶτι τῶν ὑμῶν, καὶ παρῶν διευδύνων. εἰ δὲ τι μείζον ἀ- γαθὸν τῆς ἡμετέρας παρῶ- σιδῆς, ἧς ἄπο ἐμαυτῶν γνώ- μης ἔχω, πῶς ἀνθρώποις δι- ἡμῶν ὁ θεὸς παρῶτοι. χαλε- παίνειν οὐ χεῖρ παρῶ τοῖς ἐ- μούς λόγους. ἐγὼ γὰρ ὁ δὲ ἐ- μαυτῷ σιωπῶντος ἀγαθὸν, πῶν τῶν μόνον, ὅτι μηδὲ οἴομαι τὰ μέγιστα ἔχειν, ἔχων γὰρ οὐ- δὲν, ὡς ὁρᾷς αὐτὸς, εἰκότως βίω. καὶ μὴ τυχεύω, μὴ με-

γάλα πρὸ ἡμῶν ἀπατεῖν, ἀλλὰ τὰς θεῶν ὁ πότμος ὅτι περὶ πειρῶν οὕτω γὰρ ἐγὼ τῶν τε ἐλλήματων εἴλω δὴ δούλου, ἔμοιθα ἀποδύτων δόξων, ἀγνώμων ἀν, ἔμοιθα εἴλω, ἔμοιθα ἄλλοτείοις ἐμῶν ἐργῶν ὅτι γράφων τὰς θεῶν δὲ, ὡς περὶ οὐ δίκαιον, παρακαταθήκῃς ἀποδύτω, αὐτὸς τε εἴσομαι, καὶ ὑμᾶς παρατρέπω τὴν χάριν εἰδέναί.

à me magna, & singularia requiratis, sed Deo permittatis omnia. Ita enim si quid peccatum fuerit, extra culpam ero. Sin ad vorum omnia respondeant, gratum me ac moderatum præstabo: ut neque rerum ab aliis gestarum titulum mihi, ac decus assumam; & vniuersis, vt æquum est, Deo concessis, cum illi habeam ipse gratiam; tunc vos vt mecum habeatis admoncam.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΙ ΤΩ ΔΗΜΩ.

IULIANI IMP.

AD S. P. Q.

ATHENIENSEM.

Etiam hæc epistola est, sed iisdem, quibus superior, de causis hæc edita.

CUM multa præclare à maioribus vestris gesta sint; propter que non illis solum cum viuerent, sed etiam vobis gloriari modo liceat: ac cum innumera partim communiter, pro totius salute Græciæ; partim pro ipsa ciuitate trophæa priuatim ab illis crecta sint; quando aut aduersus Græcos cæteros; aut contra Barbaros in cer-

ΠΟΛΛΩΝ εἰργασμένων τοῖς παροῦσι ὑμῶν, ἐφ' οἷς ἔκ ἐκείνοις μόνον τότε δέξω, ἀλλὰ ἔμοιθα ὑμῖν νῦν ἔξεστι φιλοτιμεῖσθαι. ἔμοιθα πολλῶν ἐργημάτων ἑσπέρων ὑμῶν τε ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος κρητῆ, καὶ κατ' ἰδίαν ὑμῶν αὐτῆς τῆς πόλεως, ἐν οἷς ἠγωνίσασθε μόνη τῶν τε ἰδῶν ἀλλῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν τῆς βαρβαρῶν, Qqq iij

ὁδὸν ὅτι τηλικούτου ἔργου, οὐ-
 δὲ ἀνδραγαθία ἑσαυτῆ, πρὸς
 ἡὺ ὅτι ἐνεσι, καὶ ταῖς ἀήταις ἀ-
 μιλληθῆναι πόλεσι. τὰ μὲν γὰρ
 μὲν ὑμῶν καὶ αὐτῶν τὰ δὲ κατ'
 ἰδίῳ εἰργασάντο. καὶ ἵνα μὴ
 μεμνημένος ἔπειτα ἀπὸ τῶν
 βαλλῆν, ἢ πρὸς τῶν ἑτέρας
 ἑτέρας, ὅτι αἱ ἀμφισβητήσι
 νομιθεῖν. ἢ πρὸς τὸ λισ-
 τελεῖν, ὡς οἱ ῥήτορες, ἐν-
 δεέστερον ἐπαμῆν τὸ ἐλατ-
 τωμένον ὑμῶν, ἢ ὁ μὴ δὲ
 ἀντιπαλὸν ἐχόμενον ἐξ ὑμῶν πα-
 ρὰ τοῖς ἀήταις Ἑλλήσιν, ὅτι τῆς
 παλαιᾶς Φήμης εἰς ἡμᾶς πα-
 ραδεδωμένον. Σχεδόντων μὲν
 Λακεδαιμονίων οὐ βία τὸ ἔρ-
 χῆν, ἀλλὰ δόξῃ δικαιοσύνης
 πρὸς ἡμᾶς. καὶ τὸ Αἰετεί-
 δην τὸ δίκαιον οἱ πρὸς ὑμῶν ἐ-
 δρέψαντο νόμοι. καὶ τοῖς γε
 ταῦτα οὕτως ὄντα λαμπερῶς
 τεκμήρια, ἀπὸ λαμπερῶ-
 τέρων οἰμῶν τῶν ἔργων οὕτως
 ὅπως ἴσασθε. ὁ μὲν γὰρ δό-
 ξαι δίκαιον, ἴσως αὖ τῶν καὶ
 ψευδῶς συμβαῖν. καὶ τυχὸν
 οὐ τῶν δόξων ὡς πολλοῖς φαύ-

φοι. ᾗ

tamen sola descendit : nul-
 lum tamen est tantum, tam-
 que egregium facinus, quo
 cum reliquæ ciuitates deus
 suum non possint, splendo-
 remque contendere. Nam
 sunt nonnulla, quorum iu-
 cumpunionem vobiscum il-
 la veniant: alia per sese ipsæ
 præstiterunt. Ac ne comme-
 morandis singulis compara-
 re vos inuicem, aut alteram
 in iis rebus, de quibus certa-
 men est, anteferre videar al-
 teri; aut, ut mos est orato-
 rum, parcus laudandis infe-
 rioribus causæ meæ, insti-
 tutoque seruire; vnum illud
 de vobis à me prædicabi-
 tur, cui par & æquale ni-
 hil à Græcis reliquis opponi
 queat; quod quidem vetus
 ad memoriam nostram fama
 perduxerit. Etenim Lace-
 dæmoniorum ad vos impe-
 rium non vi, sed opinione
 iustitiæ transtulistis. Tùm
 Aristides ille iustus vestris
 est legibus institutus. Quæ
 tam illustria, tamque insignia
 virtutis argumenta splendi-
 dioribus, opinor, factis ita
 comprobastis. Nam in opi-
 nione esse iustitiæ falsò cui-
 piam potest fortasse contin-
 gere; neque hoc valde sin-
 gulare est, inter malos mul-

tos vnum aliquem bonum
 existere. Nonne vel apud
 Medos ipsoz celebris est qui-
 dam Deioces; apud Hyper-
 boreos Abaris; apud Scy-
 thas Anacharsis? quos iure
 miramur inter effertissimas,
 iniustissimasque gentes iu-
 stitiæ nihilominus cultores
 fuisse. Quod posteriores
 duo verè atque ex animo su-
 sceperunt: primus vtilitatis
 causâ simulauit. Populum
 verò, ac ciuitatem vniuer-
 sam, cui factorum dictorum-
 que iustorum amor quidam
 fit insitus, cum à vobis discef-
 ferimus, haud faciliè reperiri
 iudico. Ac mihi quidem ex
 infinitis, quæ à vobis eius rei
 edita monumenta sunt, vnius
 tantummodo recordari li-
 bet. Cùm enim Themistocles
 post bellum Persicum
 de iniiciendis clam in naua-
 lia Græcorum ignibus con-
 silium dare apud se cogita-
 ret, neque hoc in vulgus au-
 deret efferre; sed vni alicui,
 quem designasset populus,
 arcanum illud commissurum
 se esse diceret; Aristidem ad
 id populus elegit. Qui audi-
 to consilio, tacuit quod au-
 dierat; & hoc vnum publicè
 renunciauit, nihil eo, quod
 suadebat Themistocles vi-

λοῖς ἕνα γινέσθαι σπουδαῖον.
 ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ τῶν Μή-
 δεις ὑμῶν τῆς Δειόκης, Α-
 βαρίσ τε ἐν Υπερβορείοις, ἔ-
 Αναχάρσις ἐν Σκύθαις. ὡς
 ὧν τῶν ἡμῶν θαυμάσιον, ὅτι πα-
 ρὰ τοῖς ἀδικωτάτοις γεγονό-
 τες ἔθνησι πῶς δίκαιον ὁμοῦ
 ἐπίμησαν. τὰ μὲν ἀληθῶς.
 ὁ δὲ τῆς χρείας χροῖν πλατ-
 τώμενος. δῆμον δὲ ὄλον, καὶ
 πόλιν ἐρεσασῶν ἔργων, καὶ λό-
 γων δικαίων ἐξω τῆς πρὸς ὑ-
 μῶν οὐ βλάβη εἶπεῖν. βου-
 λομεν δὲ ὑμᾶς ἐνός τῶν πρὸς
 ὑμῶν πολλῶν γε ὄντων ἔργων
 ὑπομνήσαι. Θεμιστοκλέους γὰρ
 μὲν τῶν Μηδικῶν γινώσκων εἰς-
 ηγεῖσθαι ἀθανασίου, καὶ
 ὅρα καὶ ἀφλέξαι τὰ νεώεα
 τῶν Ἑλλήνων. εἶτα μὴ πολ-
 μῶντος εἰς τὸ δῆμον λέγειν, ἐνὶ
 δὲ ὁμολορημῶτος πιστεύσθαι τὸ
 ἀπὸ τῶν ὄντων, ὅτι αὐτὸς ὁ δῆμος
 χροῖν τῆς παρὰ τῶν ἡμῶν
 βαλλῆν μὲν ὁ δῆμος τὸ Αἰε-
 τείδην. ὁ δὲ αἰκούσας τὸ γινώ-
 μης, ἐκρυψε μὲν τὸ ῥητὸν, ὅτι
 κεχρησθῆναι εἰς τὸ δῆμον, ὡς οὐτε
 λιστελέστερον, ἢ τὸ ἀδικώτερον

είη ἡ τῆ βουλευματος· καὶ ἡ πόλις ἀπεψηφίσασα τὸ ἀρχαῖον, καὶ πρῆτήσασα· πᾶν ἡ Δία μεγαλοψύχως· καὶ ὃν ἐχελῶν ἔσπον ἀνδρας ἑσπὸ μῦτυει τῆ φρονημωτάτη παρ προφομῶνους.

Οὐκ ἐμὲ εἰ τῶτα παρ ὑμῶν μὲν ἡ πόλις· ἔρεται δὲ ἔξ ἐκείνου, καὶ εἰς ὑμᾶς ἔτι τῆ φρονημῶν σφραγῆς ὡσπερ ἐμπύρβωμῃ ἡ σμυκρὸν· εἰκὸς ἔστιν ὑμᾶς εἶναι εἰς τὸ μέγεθος τῆ φρονημῶν ἀφορεθῶν· οὐ δὲ εἰ ἡς ὡσπερ δι' ἀέρος ἰπιδάμνος, ἀλλὰ τῆς γῆς ἐβάδισεν ἀμνηχάμω τῶν, καὶ ἀπύτω ῥώμῃ· σκαπεῖν δὲ ὅτω τῶτα μὲν τῆ δικαίου κατεῖργασται· καὶ τὰ αὐτὸ μὲν φάμηται ξυὼ δίκη πρῶτων, ἰδία τε αὐτὸν ἴσως, καὶ δημοσία πᾶντες ἑπαμνεῖτε· τῆς δικῆς δὲ ὀλιγαρήσας, ἀπὸ μῆζοινο ἀπὸ μὲν εἰκότως· ὅθεν γὰρ οὕτως ἔστιν ὡς τὸ δικαίον ἀδελφὸν φρονησῆ· τοῖς οὖν ἀπὸ μῆζοινο τῶν, δικαίως αὐτὸ καὶ ὡς εἰς πᾶν ὑμῶν γὰρ ἀσβουῶντας, ὄξελεμῶνιτε.

ἑ. ἑπιμνησῆτε

lius simul atque iniustius esse. Quare ciuitas extemplo reclamauit, ac desistere iussit. Ingentis haud dubiè animi specimen, ac magnifici; quodque viris eiusmodi conuenit, qui sub illius prudentissimæ Deæ præsidio, ac propemodum oculis aluntur.

Quamobrem si & apud vos ea quondam instituta flourerint; & ex eo tempore ad hodiernum vsque diem auitæ in vobis reliquæ virtutis, atque igniculi supersint; æquum est vos ipsos non eorum, quæ geruntur, intueri magnitudinem; aut si quis terrestre iter, perinde ac per aërem volans, incredibili celeritate, & indefessis viribus confecerit: sed imprimis attendere vtrum iure ista susceperit. Si id ita fecisse videatur; tùm vos illum meritò priuatim, ac publicè prædicabitis. Sin iuris atque æqui rationem nullam habuerit, iure à vobis in vituperationem adducetur. Nihil enim perinde, ac quod est iustum, germanum est, & affine prudentiæ. Quare qui illud contempnunt, ac negligunt, æquum est à vobis sic, tanquam in Deam vestram impios, & sacrilegos extrudi.

Volo

Volo igitur meis de rebus apud vos; etsi minimè eas ignoratis; nihilominus verba facere: Vt si quæ fortasse vos lateant: (Nam nonnulla par est ignota vobis esse, etiam illa, quæ sciri ab omnibus interfit:) tam vobis, quàm Græcis per vos cæteris manifesta reddantur. Quapropter nemo me nugari, & ineptè loquacem esse iudicet; quod ea, quæ non olim duntaxat, sed & nuperrimè in omnium oculis gesta sunt, oratione complectar. Neminem enim eorum, quæ ad me pertinent, partem vllam præterire cupio. Atqui latere alios alia verisimile est. Ego verò à maioribus meis initium dicendi faciam.

Igitur paternum mihi & Constantio genus eadem ab origine proficisci, notum omnibus esse confido. Vtriusque enim parentes germani fratres, atque eodem patre sunt editi. Quænam verò humanissimus iste Imperator in nos tanta propinquitate, ac necessitate coniunctos ediderit: utque sex imprimis tam ipsius, quàm meos consobrinos, tùm patrem meum, & illius patruum, vnà cum altero communi patruo; &

βούλομαι οὖν ὑμῶν τὰ κατ' ἐμῶν τὸν ἐκ ἀγνοοῦσαι μὲν, ἀπαργαίλας δὲ ὄμους· ὅπως εἰ ἡ λέληθεν· εἰκὸς δὲ εἶναι, ἔ' ὅσα μάλιστα τοῖς πᾶσι γνωσθῆναι προσήκει· ὑμῶν τε, καὶ δι' ὑμῶν τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι γῆνοιτο γνώριμα. μηδεὶς οὖν ἀπολάβῃ με ληρῆν, ἢ φλυαρῆν, εἰ καὶ τῶν πᾶσιν ὡσπερ εἰ ὀφθαλμοῖς γεγνότων οὐ πάλας μόνον, ἀλλὰ καὶ μικρῶ πρῶτον, ποιῆσθαι ἡνας ὅτι χρησάμενος λόγους. οὐδένα γὰρ ὅθεν ἀγνοῦν βούλομαι τῶν ἐμῶν τῶν· λαοθάλην δὲ ἀλλοῖν ἀλλὰ εἰκὸς· ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν φρονημῶν πρῶτον τῶν ἐμῶν τῶν.

Καὶ ὅτι μὲν τὰ πατρὸς πατρὸς ἡμῶν ἐντεῦθεν ὅθεν παρ καὶ Κωνσταντῆος τὰ πατρὸς πατρὸς ὄρμηται, φανερόν· τὰ γὰρ ἡμετέρω πατέρω γηγόνατον ἀδελφῶ πατρῶν. οὕτω δὲ πᾶν κείνον ἡμᾶς ὄντας συγγενῆς ὁ φιλαδέλφωπότατος οὗτος βασιλεὺς ἀεὶ εἰργάσασα. ἔξ μὲν ἀνεψιοῖς ἐμῶν τε καὶ ἐαυτῶν· πατέρας δὲ ἐμῶν, ἐαυτῶν δὲ θεῶν· καὶ πατρῶν ἐπι κείνον ἑτέρων τῶν πατρὸς πατρῶν.

R R I

Ἐς θῆρον · ἀδελφὸν τε ἐμὸν
 ἢ παρ' ἐσὺν ἀκρίτοις κτεί-
 νας · ἐμὲ δὲ, καὶ ἕτερον ἀδελ-
 φὸν ἐμὸν ἐτελήσας μὲν κτείνειν,
 τέλος δὲ ἔπιβαλὼν φυγῶν·
 ἀφ' ἧς ἐμὲ μὲν ἀφῆκεν, ἐκεί-
 νον δὲ ὀλίγω χρόνῳ ἴσφα-
 γῆς ἐρρύσατο ὃ τῆς Καίθρου
 ὄνομα· ἢ με δεῖ νῦν ὡσπερ ἐκ
 τραγωδίας τὰ ἀρρήτα ἀναμε-
 τρηθῆναι; μετεμέλησε γὰρ αὐ-
 τῷ, Φασί· καὶ ἐδήρηθ' ὀφθαλμοῖς·
 ἀπαμειβόμενος τε ἐντεῦθεν νομίζου-
 δυσχεῖν· τὰ τε ἐς τοὺς πολε-
 μίους τοὺς Πέρσας οἷον ὄφθαλ-
 μῶν ἀφῆκεν ἐκ τούτων ὑ-
 πολαμβόμενος· ταῦτα ἐδύλ-
 λουσι οἱ παρ' ἐμὲ αὐτῶν τότε·
 καὶ ἢ τὸ μακρότερον ἀδελφὸν
 ἐμὸν Γάλλον τῆρο νῦν παρ' ἐσὺν
 ἀκρίτοις ὃ ὄνομα· κτείναν γὰρ
 αὐτὸν παρ' ἐμὲ τοὺς νόμους οὐδὲ
 τῆς πατρῶων μέγαλα χεῖν εἶασε
 τὰ φων, ὅσδε τὸ βίαιον ἠξίωσε
 μνήμης· ὅσδε οὖν ἐφίλω, ἔλε-
 γον ποσαῦτα, καὶ δὴ καὶ ἐπειθον
 ὑμᾶς, ὅτι τὰ μὲν ἀπατηθεὶς
 εἰργάσατο, τὰ δὲ βία καὶ πα-
 ραχρῆς εἶξας ἀπάκτου, καὶ πα-
 ραχρῶδες στρατεύματος· ἴσαυ-

Deesse
 puto non-
 nihil, puta
 quis emi,

cum fratre meo natu maxi-
 mo indicta causâ necauerit:
 atque ut me cum altero fra-
 tre meo interficere volens,
 tandem relegarit. qua qui-
 dem me poena postea libera-
 uit; fratrem verò paulò an-
 tequam iugularetur Cæsaris
 nomen exemit: hæc tam a-
 cerba, & infanda; illam, in-
 quam, omnem funestam ac
 luctuosam Tragediam com-
 memorare quid attinet? Nam
 & illum scelerum tantorum
 poenituisse, valdeque doluif-
 se dicitur: atque ex hac cul-
 pa cum liberos se nullos ha-
 buisse, tum infeliciter bel-
 lum sibi Persicum cessisse cre-
 didit. Hæc tum enim vulgò
 iactabantur ab aulicis coram
 me, & beatæ memoriæ Gal-
 lo fratre. Hoc enim nomine
 nunc primùm appellari cœ-
 pit. Quem contra iura om-
 nia cum interfecisset, ne pa-
 terno quidem inferri sepul-
 cro, & honesta piâque me-
 moria celebrari passus est.
 Eiusmodi tum igitur, uti di-
 xi, nobis occinebant, & verò
 persuadebant; omnibus ex
 illis sceleribus, quædam de-
 ceptum ac circumuentum e-
 gisse; in aliis, seditiosorum
 ac turbulentorum militum
 vi, & violentiæ cecisse. Hæc

nobis frequenter commemo-
 rare solebant in agro quo-
 dam Cappadociæ conclusis,
 ubi nemini ad nos concessus
 erat aditus. Eò quippe fra-
 trem meum reuocatum ab
 * * * exilio; me autem
 penè puerum à scholis ab-
 stractum coniecerant. Quid
 hîc dicam de sex illis annis,
 quibus in alieno fundo edu-
 cati sumus; cum perinde at-
 que apud Persas castellis, ac
 custodiis septi inclusique vi-
 veremus; neque quisquam
 ad nos hospes, aut veteri fa-
 miliaritate notus introduce-
 retur: tum honestis artibus
 ac studiis interclusi; adeoque
 libero omni congressu pro-
 hibiti inter splendorum fami-
 lias alebamur; & cum seruis
 nostris quasi cum sociis exer-
 cebamur? Nam nulli ad nos
 æqualium nostrorum acce-
 dere, aut adire omninò fas
 erat. Hinc ego tandem Deo-
 rum auxilio feliciter sum e-
 reptus. frater verò meus, si
 quis vnquam alius, infelici-
 ter in aulam implicatus est.
 Etenim si quid in eius indo-
 le, ac moribus agreste inerat
 & asperum, id ex montana
 illa educatione ac rustica
 coaluerat. Quamobrem eius
 immanitatis culpam omnem

τα ὑμῶν ἐπιθῶν ἐν ἀγρῶ Ἰνιτῶν
 ἐν Καππαδοκίᾳ κατακλει-
 σμένοις, ὅσδενα ἐώντες παρ' ἐσὺν
 θεῖν· τὸ μὲν ἀπὸ τῆς Φυγῆς
 ἀνακαλεσάμενοι· ἐμὲ δὲ ἐκ μι-
 δῆ μείρακιον ἐπὶ τῆς διδασκα-
 λείων ἀπαγαγόντες. πῶς αὖ ἐν
 ταῦτα φερόμενοι παρ' ἐμὲ ἐξ
 ἐνιαυτῶν, ὡς ἐν ἀλλοτεῖσι κτή-
 μασι διαγαγόντες, ὡσπερ ἢ ὄν for. εἰ
 παρ' ἐμὲ Πέρσας, ἐν τοῖς φρου-
 εῖοις τηρούμενοι, μηδὲ τὴν πάλαι
 παρ' ἐμὸν ζῆνα, μηδὲ τὴν πάλαι
 γνωρίμων ἑπιτροπῶν Ἰνιτος
 ὡς ἡμᾶς φοιτῶν, διεζῶμεν ἀπο-
 κλεισμένοι πᾶσι μὲ μαθη-
 ματος σπουδαίᾳ, πάσης ὃ ἐλθ-
 ῆρας ἐντεῦξεν ἐν ταῖς λαμ-
 πρῆς οἰκετείαις παρ' ἐμὸν, ὃ
 τοῖς ἡμῶν αὐτῶν δούλοις ὡσπερ
 ἐπαρῆς συγγενῶν Ἰνιτος; ἄπο-
 ἢ γὰρ οὐδεὶς ἐδὲ ἐπετρέπετο τῆς
 ἡλικιωτῆς ἐντεῦθεν ἐγὼ μὲ μόνος
 ἀφείδω δὲ τοῖς θεῖς ὄφθαλμοις·
 ὃ δὲ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς εἰς τὴν αὐλήν
 κατέβη δὲ δυσχερῶς, εἰ παρ' ἐμὲ
 λος τὸ πᾶν ποτε. ὃ γὰρ εἴ τι παρ' ἐμὲ
 ἔσπον ἀγροίον, καὶ βαχὺ ἢ ἐκείνῳ f. ἢ ἐκείνῳ
 κατεφάρμη, τῆρο ἐκ τῶν ὄρεων ἔσ-
 φῆς συνηυξήθη. ἢ δικαίως ἔσφῆμα f. δικαίως

καὶ τούτων ἔχον τινα ἀπὸ τῆς ἡμῶν πρὸς βίαν μετὰ δὲ τῆς Ἐσθῆτος ἡς ἐμὲ μὲν οἱ θεοὶ Διὶ τῆς φιλοσοφίας κατὰ τὸν ἀπέφηναν, καὶ εἴξαντι τῆς δὲ Ἐσθῆτος ἐπέδωκεν· οὗτος γὰρ ἀπὸ τῆς ἀρχαῖν ἐς τὴν βασιλείαν περὶ ἑλθόντι, ἐπειδὴν πρῶτον αὐτῷ παρέδωκεν ἀλουργὲς ἱμάτιον, αὐτίκα φθονῆν δεξάμενος, οὐ πρῶτον ἐπαύσατο, ἄλλ' ἔπειτα καὶ αὐτὸν ὁ πορφυρεῖον ἱμάτιον δεξάμενος, καὶ τοὺς ζῶντας γαμῶν ἀξίους, εἰ μὴ βασιλεύον ἐφαίνετο ὅτι πῆδος. ἀλλ' ἐξέωσεν αὐτὸν, καὶ τούτω σέρεσεν. Συγχωρῶ λόγον γε πρὸς τὴν ἀποχρῶντα πρῶτον, ὡς περὶ τοὺς κακουργοὺς. ἔτι γὰρ δὴ τοὺς μὲν ληστὰς ὁ νόμος ἀπαγορεύει τῶν δὴσάτων κτείναν· τοὺς ἀφαιρέτας δὲ ἡμας, αἳ εἶχον, καὶ γυμνοῦσι ἐξ ἀρχαίων ἰδιώτας, ἀκρίτως φησὶ δεῖν ἀναρῆσθαι. ἢ γὰρ εἰ τῶν ἀμάρτημάτων εἶχεν ἀποφιλῶσαι τοὺς ἀπίους; ἐδέδωκε γὰρ αὐτῷ ἡνῶν ὀπισθολαί, Ἡρόκλεις ὅσας ἔχουσαι καὶ αὐτῶν κατηρεῖας. ἐφ' αἷς ἐκείνος ἀγλακτῆσας, ἀκροτέτερον μὲν,

Cor. καὶ
ἐπισημῶν

is mihi meritò sustinere videtur, qui ea nos educatione per vim ac tyrannicè damnatos esse voluit. A quo me institutionis genere Dij immortales Philosophiæ ope vindicarunt: illi verò vt hoc assequi posset nemo permittit. Huic enim, posteaquam ab agris in palatium compulsus purpuram induit, statim invidere cœpit; nec antè destitit, quàm illum deiecisset: neque purpuram ei detrahere satis habuit. Quamquam vita certè dignus erat; si minus ad imperium idoneus habebatur. Atenim etiam vita ipsa priuari illū oportuit. Esto. Saltem hoc ei licere debuit, quod maleficis conceditur, vt causam diceret. Neque enim eum, qui latrones in vincula cōiecerit, hos ipsos occidere lex prohibet: honoribus omnibus exutos, & ab imperio in ordinem redactus indicta causâ mactari præcipit. Quid si enim eorum, quæ admiserat, auctores ille nominare poterat? Nam nonnullorum oblatae ipsi erant literæ, proh! quantis in eum criminationibus refertæ! Quibus exulceratus impotentius quidem sese gessit, & vehementius quàm

decebat Principem, iræ est obsecutus: nihil tamen egit eiusmodi, vita vt propterea priuandus esset. Etenim nonne mortalium generi omni, Græcis perinde, ac Barbaris, lex est illa communis, vt qui iniuriam acceperint, eam viciscantur? Atenim atrocius vindicauit. Fecerit sanè. Nihil tamen præterquàm quod consentaneum erat, admittit. Inimicum enim, ait ille, facere aliquid ex ira, consentaneum est. Verùm Constantius in vnus spadonis & cubicularij gratiam, atque etiam coquorum magistri, patruelem suum, Cæsarem; sororis suæ virum, ac neptis ex eadem sorore sua patrem, cuius ipse sororem antea duxerat, quo cum ipsi tam sancta necessitudinis iura, ac germanitatis intercesserant, inimicissimis hominibus ad necem tradidit. Me autem ægrè dimisit; postquam mensibus septem hūc illucque raptasset, atque in custodiam egisset. Quòd nisi Deorum aliquis seruare me cupiens, pulcræ ipsius ac præclaræ conjugis Eusebiæ mihi tum adiunxisset animum, ne ipse quidem illius manus effugissem. Quamquam Deos im-

" ἡλικία βασιλικῶς ἐφῆκε τῶν ἐπισημῶν· τῶν μὲν τοὺς μὲν ζῶντας ἀξίους ὁ δὲν ἐπέδωκεν. πῶς γὰρ οὐχ οὗτος ἐστὶν ἀπὸ θεοῦ ἀπασιν κοινὸς Ἕλλησιν ἅμα καὶ βαρβάροις ὁ νόμος, ἀμυνέσθαι τοὺς ἀδικίας ὑποάρχοντας; ἀλλ' ἴσως μὲν ἡμεῶν πικρότερον οὐ μὲν ἔξω πρὸς τῆς εἰκῆτος. τὸ γὰρ ἐξ ἄλλου ὑπο ὀργῆς εἰκῆς ἢ ἐπισημῶν, εἴρηται καὶ πρὸς θεὸν. ἀλλ' εἰς χάριν ἐνός ἀνδραγαθίου τῶν κατὰ κοινῶν, καὶ πρὸς τῆς τῶν μαγείρων ὅτι ἔσπου, τὸ ἀνεψιόν, τὸ Καίσαρα, τὸ τῆς ἀδελφῆς ἀνδραγαθίου, τὸ τὸ ἀδελφίδος πατέρα, οὐ καὶ αὐτὸς πρῶτον ἢ ἀγαθὸς μὲν τὸ ἀδελφῶν, πρὸς ὃν αὐτῶν ποσαῦτα θεῶν ὁμογενῶν ὑποήρχε δικαιοσύνη, κίβνηται πρὸς δὲ τοὺς ἐπισημῶν ἐμὲ ὃ ἀφῆκε μὲν ἐπὶ ἀμύμων ὄλων ἐλκύσας τῆς κακείσε, ἐπισημῶν ἐμφροῦσιον ὡς εἰ μὴ θεῶν ἡς ἐτελήσας με ἔσθηναι, τὸ καλῶν, καὶ ἀγαθῶν τῆν καὶ μοι πρὸς ἐξεν βίβνη πλεῖν τούτου γαμῶν Εὐσεβίου, ἔδδ' ἀν' ἐγὼ τὰς χεῖρας αὐτῶν τότε διέφυγον. καὶ τοὺς μὲν τοὺς θεοὺς

εἶδ' ὄναρ μοι φανεῖς ἀδελφός
 ἔπεπράξα. καὶ γὰρ εἶδ' οὐκ ἔγωγε
 αὐτὰς, οὐδὲ ἐφοίτων, οὐδὲ ἐβάρ-
 διζον πρὸ αὐτῶν. ὀλιγάκις δὲ ἐ-
 γραφον, καὶ ὑπὸ ὀλίγων. ὡς
 οὖν ἀποφυγῶν ἐκείθεν ἀσμενος
 ἐπορεύομαι ἐπὶ πλὴν τῆς μη-
 τῆς ἐστίν· πατρῶον γὰρ οὐδὲν
 ὑπῆρχέ μοι, ὅθεν ἐκεκτῆμι
 ἐκ ὑσούτων ἢ θεῶν εἰκός μιν
 πατέρα κεκτῆσθαι τὸ ἐμὸν· ὅθεν
 ἐλαχίστω βάλων· ὅθεν ἀνδρα-
 ποδον· ὅθεν οἰκίαν. ὃ γὰρ τοι κα-
 λὸς Κωνσταντῖος ἐκληθρόμησεν
 αὐτὸ ἐμὸν πλὴν πατρῶον οὐσίαν
 ἀπασάν· ἐμὸν τε, ὅθεν ἐφίλω, ἔτε-
 ρον μετέδωκεν αὐτῆς. ἀλλὰ ἐ-
 πὶ ἀδελφῶν τῶν μὲν τῶν πα-
 τρῶον ἔδωκεν ὀλίγα, πρῶτον
 αὐτὸν ἀφελόμενος τῶν μη-
 τρῶον.

Ὅσα μὲν οὖν ἔπραξε
 πρὸς με, ὅτιν ὀνόματος με-
 τὰ δυνάμει μοι τῆς σεμνοτάτου,
 ἔργω δὲ εἰς πικροτάτῃ, καὶ
 χαλεπωτάτῃ ἐμβολῶν δου-
 λείαν· εἰ καὶ μὴ πρῶτον, τὰ
 πλείστα γινώσκω ὁμῶς ἀκούσατε.
 κορυφαίου δὲ λοιπὸν ὅτι
 πλὴν ἐστίν, ἀγαπητῶς τε, ἐ-

for. an

mortales testor, ne per som-
 nium quidem visum mihi,
 cum illa faceret, esse fratrem.
 Nam neque cum eo versa-
 bar, neque frequentabam,
 aut ad ipsum accedebam: sed
 raro, idque parvis de rebus
 ad eum scribebam. Postea-
 quam igitur ægrè illinc eua-
 dens maternam me in do-
 mum libenter recepi. Pater-
 norum enim bonorum nihil
 mihi admodum suppetebat;
 neque quicquam ex tantis
 opibus, quantas patrè meum
 habuisse par est, possidebam;
 non glebam ullam, non man-
 cipium, non domum. Quip-
 pe egregius ille Constantius
 paternam omnem meam he-
 reditatem, me excluso ad se-
 se transtulit, ex eaque mihi
 ne hilum quidem concessit.
 Fratrem verò meum bonis
 omnibus maternis spolians,
 pauca in illum de paternis
 contulit.

Sed quæ in me commisit,
 antequam honorificentissi-
 mum mihi nomen illud im-
 pertiret, re ipsa verò in acer-
 bissimam, ac molestissimam
 seruitutem coniceret, vos
 pleraque saltem: (neque e-
 nim omnia commemorari pos-
 sunt :) auditote. Cum igitur
 maternam in domum ægrè,

ac præter spem ex iis peri-
 culis ereptus abiissem; syco-
 phanta quidã circa Sirmium
 extitit, qui novas res illic a-
 gitari calumniatus est. Cre-
 do vos Africanum illum, &
 Marinum audisse: itémque
 Felicem, & quæ istis accide-
 rint. Vt autem rei huius ad
 illum peruenit indicium; ac
 Dynamius repente delator
 alius è Galliis nunciauit, pro-
 pediem * * *

* * * bellum exar-
 surum; tùm is vehementi ter-
 rore perculsus ad me misit;
 ac paululum in Græciam se-
 cedere iussum, inde rursus
 ad sese reuocauit; cum me
 hætenus ad conspectum non
 admisisset; præterquam in
 Cappadocia semel, ac semel
 in Italia; agente id non sine
 magna contentione Eusebia,
 vt salutis meæ certam fidu-
 ciam haberem. Quanquam
 ego sex totos menses eadem
 in ciuitate mansi; atque is
 ipse visurum me denuò se ef-
 fe promiserat. Verùm dete-
 stantus ille spado, ac fidus ip-
 sius cubicularius magno me
 beneficio imprudens, & in-
 uitus affecit. Nam ne illum
 sapius adirem obstitit. Ac
 fieri potest, vt & ipse quoque
 conueniri se à me minus vel-

μή τις ἀποσωζομένη, συκοφαντῆς
 τις ἀνεφάρκω πρὸς Σίρμιον· ὅς
 τοις ἐκείθεν πρῶτα ἐβάρβι-
 ὡς νεώτερος ἀφρονέμενος. ἴτε δὴ
 πούθεν ἀκοῆ τὸ Αφρικανόν, καὶ τὸ
 Μαρίνον. ἔκουσεν ὑμᾶς ὅθεν ὁ Φί-
 λιξ ἔλαθεν· ὅθεν ὅσα ἐπράξα
 πρὸς τοὺς ἀνδράποδους. ἀλλ' ὡς
 τῆρ' αὐτῶν κατεμύθη τὸ πρῶτον
 γμα, καὶ Δυναμῖος ὀξείφηνος ἄγ-
 λος συκοφαντῆς ἐκ Κελτικῆς ἡγ-
 γαλῆν ὅσον ἔπειτα Νείλου καὶ ἐν
 αὐτῶν πόλεμον ἀναφάρκω· δει-
 σασ πρῶτα πασι, καὶ φοβηθεῖς, ἀν-
 τίκα ἐπὶ ἐμὲ πέμπει· καὶ μικρὸν
 εἰς τὴν Ἑλλάδα κελθῶν ὑπο-
 χωρήσας, πάλιν ἐκείθεν ἐκάλει
 πρὸς αὐτὸν, ὅθεν πρῶτον τετρα-
 μένος, πλὴν ἀπαξ μὲν ἐν Καπ-
 παδοκίᾳ, ἀπαξ δὲ ἐν Ἰταλίᾳ,
 ἀγωνισαμένης Εὐσεβίας, ὡς αὐτὸν
 ὑπὸ τὸν Ὀθηλίαν τὸ ἐμῶν τῶν
 ῥήσασμι. καὶ τοι τὸ αὐτῶν αὐτῶν
 πόλιν ἐξ ἔκηται ἢ μιλῶν· ἐμὸν γὰρ
 τοι καὶ ὑπέχετό με θεάσασθαι πάλ-
 λιν· ὅθεν ὁ θεοῖς ἐχθρὸς ἀνδρόγυνος
 ὁ πρὸς αὐτῶν κατακοιμητῆς ἔλα-
 θε μου καὶ ἀκὸν διεργέτης γυμ-
 μένος. ὅθεν εἶσεν ἐπιτυχῆν με
 πολλὰς αὐτῶν τῶν καὶ ὅθεν ἔλα-

Mendosa ista sunt.

For. iuliano

λοντι· πλιώ δ' α' κεφαλαίον
 " κείνος ω'· ω' κ' γ' δ' ως α' μ' η'
 υνος σιωπής ε' γ' η' μοι δ' η' η'
 μ' η' π' α' δ' α' λ' η' λ' ο' ι' s, ε' π' η' ι' τ' α' α'
 γ' α' π' η' θ' ε' ί' λ' ι' ω' · κ' η' π' η' s α' γ' α' φ' α' ν' ε' ί' s
 ' ο' τ' η' τ' ρ' α' π' e' ί' λ' ι' ω' η' · π' α' δ' α' γ' η' μ' ο' λ' ο' μ' ο' ν
 δ' η' μ' e' τ' o' t' e' π' α' ρ' ο' τ' η' ν δ' η' τ' o' t' η' s Ε' λ-
 λ' α' δ' o' s α' υ' τ' η' κ' α' δ' η' η' η' π' α' ε' i' η' η'
 θ' e' ρ' α' π' e' ί' α' s θ' η' ο' υ' χ' ω' ν η' μ' α' κ' α' ε' i-
 υ' s Ε' υ' σ' e' β' i' a ε' λ' i' a' n' ε' φ' i' λ' o' φ' e' ρ-
 η' s. μ' η' κ' ρ' o' n δ' e' υ' s' e' ρ' o' n ε' π' e' λ' θ' o' n-
 τ' o' s τ' o' υ' τ' o' u · κ' η' γ' α' ρ' τ' o' i, κ' η' π' a' π' a' e' i'
 Σ' i' λ' o' u' α' μ' o' n ε' π' e' π' e' ρ' α' κ' e' λ' o' i' s π' e' n-
 ε' i' s ο' d' o' s τ' e' e' i' s η' α' υ' λ' i' ω' δ' i' d' o' t' a' i, κ' η'
 ε' λ' e' γ' o' μ' o' u' η' θ' e' η' δ' η' κ' η' π' a' e' i-
 β' a' λ' l' e' t' a' i π' e' i' θ' a' n' a' γ' a' η' · ε' ρ' η' ο' u-
 μ' o' u' s γ' a' ρ' μ' e' u' η' σ' i' ω' o' i' s i' a' s γ' e-
 ρ' e' a' s ε' i' τ' o' i' s β' a' s' i' λ' e' i' o' i' s · ο' i' μ' e' ω' s-
 π' o' r' e' n' κ' o' u' ρ' e' i' ω' σ' i' ω' e' λ' θ' o' n' t' e' s δ' η' π' a-
 κ' e' i' θ' e' i' s η' π' o' u' γ' a' n' a, χ' λ' a' n' i' d' a' η'
 α' μ' φ' i' e' n' n' o' i' s, κ' η' γ' η' μ' a' t' i' z' o' i' s i' n,
 o' s τ' o' t' e' υ' p' e' λ' a' μ' b' a' n' o' n π' a' u' u' γ' e-
 λ' θ' i' o' n σ' ρ' a' λ' i' ω' t' i' ω' · ε' δ' e' γ' a' ρ' μ' o' i' η'
 κ' a' λ' l' o' π' i' s μ' e' η' η' κ' a' θ' a' ρ' μ' a' t' o' n
 η' ρ' μ' o' z' e' n · ε' β' a' d' i' z' o' n δ' e' ε' χ' ω' s π' e' ρ-
 e' κ' a' n' o' i' π' a' e' i' β' l' e' π' o' n' t' e' s, κ' η' ε' β' o' n-
 t' e' s · δ' η' l' i' s γ' λ' o' β' l' e' t' o' n' ω' s π' e' ρ-
 e' i' η' s μ' e' u' η' π' o' d' t' e' δ' η' ρ' e' λ' a' u' t' o' s
 μ' e' π' a' μ' d' a' γ' o' u' · τ' o' t' e' μ' e' α' u' t' o' i' s
 π' e' ρ' e' ρ' o' n γ' η' o' t' a' · μ' η' κ' ρ' o' n η' υ' s' e' ρ' o' n

let: sed fuit iste nihilominus
 malorum omnium caput.
 Verebatur enim ne si aliquis
 inter nos consuetudo, & fa-
 miliaritas intercederet, pau-
 latim ad eius amicitiam per-
 venirem; isque mea fide per-
 specta functionem mihi ali-
 quam committeret. Tum au-
 tem, cum primum e Græcia
 sum reuersus, pax memoriæ
 Eusebia me statim per eunu-
 chos suos officiosissimè sus-
 cepit. Deinde paulo post,
 adueniente illo, cum aduer-
 sus Siluanum bellum finisset,
 ingressus mihi in aulam per-
 mittitur, & Thessalica cum
 necessitate persuasio, quam
 vocant, inducitur. Nam cum
 ego aulicam illam consuetu-
 dinem constanter repudia-
 rem; isti quasi in tonsoris of-
 ficina cœcuntes barbam mi-
 hi tondent, & iniecto amicu-
 lo in militem me valdè, ut
 tum putabant, ridiculum,
 subornant. Nullus enim sce-
 leratorum istorum cultus mi-
 hi congruebat. Ibam ergo
 non ut illi circumspectantes,
 & cum fastu procedentes:
 sed deiectis in terram oculis;
 ut à Pædago, qui me edu-
 cauerat, consuefactus eram.
 Itaque risum tunc illis at-
 tuli; paulo post verò suspi-
 cionem:

tionem:

tionem: ac demum vehe-
 mens illa prorupit inuidia.
 Verum minimè hoc loco
 prætermittendum est, quem-
 admodum communi cum il-
 lis tecto, ac contubernio uti
 non abnuerim, quos & ge-
 neris mei pestes fuisse sci-
 rem, & ab iisdem mihi quo-
 que paratum iri periculum
 propediem suspicarer. Quan-
 tam igitur tunc, cum in au-
 lam euocarer, lacrymarum
 vim profuderim, quantùm-
 que lamētatus sim; cum sub-
 latis in arcem vestram ma-
 nibus Mineruam precarer, ut
 me famulum seruaret suum,
 nec illorum furori dederet;
 testes e vobis esse multi pos-
 sunt, qui id viderunt: atque
 ipsa præ cæteris Dea nouit;
 mortem me præ itinere illo
 Athenis à se petiisse. Quod
 verò seruum illa suum neque
 dereliquerit, nec in manus
 inimicorum dediderit, re ipsa
 monstrauit. Nam vbique du-
 cem mihi sese præbuit, ac
 præsens affuit, custodes vn-
 dique à Sole, Lunâque An-
 gelos assumens.

Qua in re ad memoriam
 insigne illud accidit. Cum
 ego Mediolanum venissem,
 & in suburbio quodam ha-
 bitarem; eoque frequenter

υποψία. εἶτα ἀνέλαμψεν ὁ
 τοσοῦτος φθόνος. ἀλλ' ἐν ταῦτα
 χρὴ μὴ παρὰλείπειν ἐκείνα.
 πῶς ἐγὼ συνεχώρησα· πῶς δὲ
 εἰς ἄμην ὁμοεθνῶν ἐκείνοις γε-
 νέσασθαι, ἢ ἡπιστάμην πᾶν τὸ μὲν
 μου λυμνηναρδύς εἶναι ἡμῶν ὑπὸ
 πῆλσον δὲ ἐκ εἰς μακρὰν ὄψιν ἐ-
 λθούσας εἰς ἐμοί. πηγὰς μὲν οὖν
 ὁπόσας ἀφῆκα δακρύων, κὲ θρή-
 νοις οἴοις, ἀνατείνων εἰς τὸ ἀκρό-
 πολιν τιῶν πρὸ ὑμῶν τὰς χεῖρας,
 ὅτε ἐκαλεύμην, κὲ τὴν Ἀθηνῶν
 ἰκέτευον ἑστῆναι τὴν οἰκέτιν, καὶ
 μὴ ἐκδιδόναι· πολλοὶ τῶν πρὸ
 ὑμῶν ἐωρακότες εἰσὶ μοι μάρτυ-
 ρες· αὐτὴ δὲ ἡ θεὸς παρὰ τῆν ἄγ-
 λων, ὅτι κὲ θάνατον ἡπιστάμην
 πρὸ αὐτῆς Ἀθηνῶν παρὰ τῆς
 τότε ὁδοῦ. ὡς μὲν οὖν εἰ παρ' ὑ-
 δακεν ἡ θεὸς τὴν οἰκέτιν ὅσῳ εἰ-
 δέδακεν ἔργων ἐπέδεδξεν· ἡ γῆ-
 σαι γὰρ ἀπάντα χόθ μοι, εἰ πρὸ-
 ἔσηκεν ἀπάντα χόθεν τοῖς φύλα-
 κας δὲ ἡλίας, κὲ σελεύων ἀπέλας
 λαβοῦσα.

For. iuliano

For. iuliano

Συμβῆναι δὲ ἔτι καὶ τοιοῦτον.
 ἐλθὼν εἰς τὸ Μεδιόλανον ὤκισα
 ἐν ἑνὶ περυσίῳ. ἐπὶ ταῦτα ἐ-
 πεμπεύεν Εὐσεβία πολὺν χρόνον

Iuliani
epistola
ad Euse-
biam.

με φιλοφρονουμένη, καὶ χά-
 Φειν κελύουσα, καὶ παρρησίᾳ
 ὅτου αὐτὴ δέωμαι· χάριτας ἐγὼ
 πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῶν· μάλ-
 λον δὲ ἐκτεθεικέν ὄρκους ἐχουσαν
 τοιούτοις· οὕτω πασι χρησίμοι
 κληρονομοῖς· οὕτω τὰ καὶ τὰ θεῶν
 ὁ θεὸς δίδι· πέμπε με οἴκαδε
 πρὸς τὰ χριστιανὰ· ἐκείνη ἡ εὐ-
 δόμῳ ὡς ἐν ἀσφαλῆσι εἰς τὴν
 βασιλείαν πρὸς ἀποκράτορας
 γυναικὰ χάριματᾶ ἐπιπέμ-
 πειν· ἐκέλευσα δὲ τοὺς θεοὺς νύ-
 κτωρ δηλαδὴ μοι εἰ χρηπέμ-
 πειν πρὸς τὴν βασιλίδαν ὅ
 χάριματῶν· οἱ δὲ ἐπηπίλη-
 σαν εἰ πέμψαμι θάνατον ἀ-
 γιστον· ὡς δὴ ἀληθῆ ταῦτα
 χάριματῶν, καλὰ τοὺς θεοὺς ἀπα-
 τᾶς μὴ τυρας· τὰ μὲν δὲ χάρι-
 ματᾶ ἀπὸ τῆσδε ἐπέρον εἰπέμ-
 ψαμ· ἐξ ἐκείνης δὲ μοι τῆσ νύ-
 κτωσ λογισμὸς εἰσῆλθεν, οὗ καὶ ὑ-
 μαῖσ ἴσως ἀξιὸν ἀκοῦσαι· νῦν,
 ἐφίλω, ἐγὼ τοὺς θεοὺς ἀντιτάττειν
 ἀφροσύμα, καὶ ἡσυχίαν ἐμαυτῆ
 βουλόμην καὶ κρητῆρον νεόμην τῆ
 πρῶτα εἰδόντων· καὶ τοὺς φρονήσις
 ἀφροσύμα πρὸς ὅτι πρῶτον ἀφο-
 ρᾶσα μόνον ἀγαπητῶσ ἀντι-
 τῶν

ad me Eusebia mitteret, qui
 me suo nomine salutarent,
 hortarenturque, ut quæ vel-
 lem ad se cum fiducia scri-
 berem; hanc ad eam episto-
 lam, siue supplicem potius
 libellum cum adiuratione
 scripsi. Sic hæredes tibi con-
 tingant liberi: sic tibi hæc &
 illa Deus annuat: obsecro te,
 domum me quamprimum
 remitte. Cum hæc scripsis-
 sem, statim vereri cœpi, ut ad
 Imperatoris coniugem in pa-
 latium tutò literas dare pos-
 sem. Quare Deos rogavi, ut
 noctu significarent, ecquid
 libellum istum ad Imperatri-
 cem mittere oporteret. Illi
 mortem, & quidem turpissi-
 mam, si mitterem comminati
 sunt. Quæ quidem verè à me
 dici, testes ipsos Deos ap-
 pello. Quamobrem literas
 iccirco mittere velle desij.
 At ex illa nocte mihi quæ-
 dam iniecta cogitatio est,
 quam à vobis audiri fortasse
 conuenit. Ego verò nunc,
 inquam, repugnare Diis in-
 stituo, ac de me prudentius,
 quàm illi ipsi qui norunt om-
 nia, statuere me posse con-
 fido. At qui humana pruden-
 tia id vnum quod præsens
 est contuens, bene secum
 agi putet, si, quod vix asse-

qui potest, in paucis rectè, ac
 sine errore verferur. Quo-
 circa nemo de iis, quæ aut
 trecētesimo post anno futu-
 ra sunt, aut quæ iam præte-
 rita sunt, deliberat. Horum
 enim alterū superuacaneum:
 alterum ne possibile est qui-
 dem. sed de iis solùm, quæ
 in manibus sita sunt; & quo-
 rum primordia iam, ac velut
 semina quædam existunt. At
 Deorum prudentia etiam
 longinquissima, vel potius
 vniuersa prospectans, rectè
 admonet quod melius est id-
 que perficit. Sunt enim illi
 nō minus futurorum autho-
 res ac causâ, quàm præsen-
 tium. Par est igitur eisdem
 hæc ipsa præsentia cognos-
 cere. Et hæctenus quidem
 ob eam causam sapientius
 mihi priore consilio poste-
 rius videbatur. Deinde cum
 iustitiæ quoq; rationem ha-
 buissem, sic apud me ratio-
 cinari cœpi: Itane verò? si
 quid quod in tuo mancipio
 sit sui tibi vsum eripiat; aut
 à te vocatum aufugiat, indi-
 gneris ac succenscas; velut si
 equus ille sit, aut ovis, aut
 bucula: Tu, qui te hominem
 esse velis, nec ipsum quidem
 è plebeiōrū, ac gregariōrum
 numero, sed frugi, atque pro-

χοι, καὶ μόλις τῆσ πρὸς ὀλίγοις
 ἀναμνήτητου. διὸ πρὸ οὐθεὶς οὐδὲ
 ἡσυχίαν εἰς τριακροστον ἔτος
 βουλόμην, οὐτε ἡσυχίαν ἡδὴ
 κρητῆρον. ὅτι μὲν γὰρ πρῶτον
 ὅτι ἀδύνατον. ἀλλ' ἡσυχίαν
 ἐν χερσὶ, καὶ ὡν ἀρχαὶ ἡμέρας εἰσιν
 ἡδὴ, ἔσπερματᾶ. φρονήσις δὲ ἡ
 πρῶτα τοὺς θεοὺς ὅτι ὅτι μήκιστον,
 μάλλον δὲ ὅτι πρῶτον βλέπουσα,
 μιλῶν τε ὀρθῶσ, καὶ πρῶτα εἰ-
 ὅ λαίον. ἀπτοὶ γὰρ εἰσιν ἀδύ-
 κηδὰ πρὸ ὄντων, οὕτω δὲ
 ἔσπερματων. ὅτι οὐκ εἰ-
 κὸς ἀδύκῶσ ἡσυχίαν πρῶτον
 ὄντων ὅτι πρῶτον. τῶσ μὲν οὖν
 ἐδοκεῖ μοι καὶ τῶσ σιωπετω-
 τῶσ τῆσ ἐμπεραθεν ἡ δδύ-
 τῶσ γνῶμη. σκοπῶν δὲ εἰς
 ὅτι δίκαιον ὀρθῶσ ἐφίλω· εἰ-
 τα οὐ μὲν ἀγνοακτεῖσ " εἰ ἡσυχίαν for. εἰ πρ
 τῆσ ὄντων κτημάτων ἀποπερῶν
 σε τῆσ ἐαυτῆσ χρησίμοσ, ἡ καὶ
 " ἀποδιδόσκουσι καλοῦ μῦθον f. ἀποδι-
 κᾶν ἵπποσ τῶσ· καὶ πρῶ-
 βατων· καὶ βοίδιον. ἀνδρῶ-
 ποσ δὲ εἶναι βουλόμην, οὐ-
 δὲ τῆσ ἀγλαίων, ὅσδε τῆσ
 σφραγῶσ, ἀλλὰ τῆσ ὅτι εἰ-
 κῶσ, καὶ μετρίων ἀποπερῶσ
 Sff ij

for. τῶ

Scr. τίς ;
mox εἴ τις

Cor. τὰ τῶ
vel τὸ εἶον

ἐαυτῶ ποὺ θεοὺς καὶ οὐκ ὅτι τρέ-
 πεις ἐφ' ὅ, τι αὐτῶ ἐθελῶσι γρησα-
 σθαι σοι; ὅρα μὴ πρὸς τὸ λίαν
 ἀφρόνως, ἔ τῶ δικαίων τῶ πρὸς
 τοὺς θεοὺς ὀλιγώρως πρὸς τῆς. ἢ
 δὲ ἀνδρεία ποῦ, καὶ τίς ἡγοῖον.
 ἔτοιμος οὖν εἰ καὶ ἡρωποῦσαι, καὶ κο-
 λακεῖσαι δὲ τῶ θανάτου. ἔξον
 ἀπορῦται καὶ ἀβουδῶν, καὶ ποὺ θεοὺς
 ὅτι τρέψαι πρὸς τῆς ὡς βέλων-
 ται, διελευδῶν πρὸς αὐτοὺς πῶ
 ὅτι μὴ φαν πῶ ἐαυτῶ. καθ' ἅπ
 καὶ ὁ Σωκράτης ἡξίου. καὶ τὰ μὲν
 ὅτι σοι, πρὸς τῆς ὡς αὐτῶ ἀδέχη-
 ται. ὅ δὲ ὅλον ἐπ' ἐκείνοις ποιή-
 σθαι. κεκτῆσθαι δὲ μηδὲν, μὴ δὲ
 ἀρπαξῆν. τὰ διδύμια δὲ πρὸ
 αὐτῶν, ἀσφαλῶς δέχεσθαι; αὐ-
 τῶ ἐγὼ νομίσας οὐκ ἀσφαλῶ
 μόνον, ἀλλὰ πρὸς τῶ ἀνδρεί
 μετεῖω γνώμην. ἐπεὶ καὶ τῶ
 θεῶν ἐσθίμαγε αὐτῶ. ὅ γὰρ ὅτι
 βουλαὶ ἀλαβουδῶν τῶ μνησ-
 σας εἰς ἀγρόν, καὶ πρὸς τῶ ἐμ-
 βαλῆν ἐαυτὸν κίνδυνον, δὴνως
 ἐφάνετό μοι δουρωδῶδες. εἶξα,
 καὶ ἑσπῆχουσα. καὶ ὁ μὲν ὄνο-
 μά μοι ταχέως, ἔ τῶ χλαδί-
 θιον πρὸς ἐβλήθη τῶ Καίσαρος.
 ἢ δὲ ὅτι τῶ δουλεία, καὶ ὁ

bum, Deos temetipso frau-
 dare non dubites, nec illis
 ut te quam in rem velint v-
 tantur integrum facias? Vi-
 de ne non solum insipienter
 egisse; sed ea quoque, quæ
 cum Diis intercedunt, iura
 neglexisse videre? Iam for-
 titudini quis, aut vbi demum
 locus est? Ridicula res om-
 ninò. Tu igitur ad assentan-
 dum, adulandumque tete
 compones, quo mortem ef-
 fugias; cum abiicere vniuer-
 sa liceat, ac Diis curam eo-
 rum, moderationemque per-
 mittere; adeo ut omnem de
 te sollicitudinem cum illis ex
 æquo partiare; quòd olim
 cupiebat Socrates: cum li-
 ceat insuper nihil neque pos-
 sidere, neque rapere; quæ au-
 tem ab illis offeruntur tutò
 percipere? Hoc ego consi-
 lium non magis securum,
 quàm moderato viro dignū
 arbitratus, quòd & eòdem
 Deorum voluntas inclina-
 bat. (Nam futuri periculi de-
 uitandi gratia in præsens, ac
 turpissimū me discrimen in-
 iicere, nimis præceps ac teme-
 rarium visum est,) cessi tan-
 dem & obtemperavi. Quam-
 obrem subinde mihi Casar-
 is & nomen, & vestis impo-
 nitur. Tum ex eo consecuta

seruitus, & quotidianus ille
 mortis quātus, ὁ Dij, quàm-
 que vehemens terror! Ian-
 nuarum cláustra; ianitores;
 domesticorum manus explo-
 ratæ, ne quid ad me litera-
 rum ab amicis ferrent; pere-
 grina familia. Vix ego seruu-
 los quatuor, quorum duo e-
 rant paruuli, cæteri gran-
 diores; ad interiora obsequia
 mecum in aulam adduxi:
 quorum vnus duntaxat fu-
 sceptæ erga Deos à me pie-
 tatis conscius, & clam, quoad
 licebat, adiutor extitit. Erat
 is librorum meorum custos:
 idémque solus è multis meis
 sodalibus, & amicis fide-
 lis. Alter medicus fuit; qui
 quòd pro amico meo minus
 erat cognitus, mecum pro-
 fectus est. Ego verò ad eò
 ista metuebam, adeòque su-
 specta mihi erant omnia: ut
 amicorum plerosque, qui
 adire me vellent, sponte pro-
 hiberem. quorum etfi con-
 spectu frui cuperem; nole-
 bam tamen illis; ac mi-
 hi ipsi quoque calamitatem
 consciscere. Sed hæc alie-
 na sunt; hæc cum rebus ip-
 sis implicata. Cum treccen-
 tis & sexaginta militibus
 proficisci me in Gallias, qua-
 rum erant perturbatæ, me-

καθ' ἐκάστῳ ἡμέρῳ ὑπὸ αὐ-
 τῆς τῆς ψυχῆς ὅτι κρεμνόμενοι
 δέος, Ηρακλῆς ὅσον καὶ οἶ. κλη-
 δρα θυρῶν. θυρωροί. τῶ οἰκε-
 τῶ αἱ χεῖρες ἐρδύνομεναι, μὴ τις
 μοι πρὸς τῶ φίλων γραμμα-
 τίδιον κρημῆ. πρὸς πενταξένη.
 μόλις ἡδυνήσω οἰκίαν ἐμμε-
 τῶ τέπαρας, παιδάεια μὲν δύο
 κομδῆ μικρῶ, δύο δὲ μείζονας
 εἰς τὴν αὐλήν οἰκειότερόν με θερα-
 πείων τῶ εἰσαγαγεῖν ὧν εἰς μοι
 μόνος καὶ τὰ πρὸς θεοὺς σιωπῶν.
 καὶ ὡς ἐπεδέχετο λαΐδρα συμ-
 πρὸς τῶ. πεπίστευο δὲ τῶ βι-
 βλίων μου τῶ Φυλακίω. ὧν μόν-
 νος τῶ ἐμοὶ πολλῶν ἐπαύρων, καὶ
 καὶ φίλων. πρὸς εἰς ἰατρῶ. ὅς καὶ τῶ πρὸς τῶ
 ὅτι φίλος ὧν ἤελθη σιναπεδῆ-
 μῶν. ὅ τῶ ἔδεδῆν ἐγὼ αὐτῶ,
 καὶ ψοφοδεῶς εἶπον πρὸς αὐτῶ, ὡς
 ἔ βουλομένης εἰσιέναι τῶ φίλων
 πολλῶς πρὸς ἐμῶ, καὶ μέλα ἐκῶν ἐ-
 κώλυον. ἰδῆν μὲ αὐτοὺς ἐπιθυμῶν.
 ὄκνην ὅ ἐκείνοις τε, ἔ ἐμμετῶ
 γυεῖσθαι συμφορῶν αἴτιος. ἀλλὰ
 αὐτῶ μὲ ἔξωθεν ὅτι τῶ ὅτι αὐ-
 τῶ τοὺς πρὸς τῶ μασι. πρὸς τῶ
 εἰς τῶ μοι δὲς στρατιώτας εἰς
 ὅ τῶ Κ. ἡ τῶ ἔθνος ἀνατεταραμέν-
 S f i iij

νον ἐξήλε, μεσσιῶτος ἢ δὴ τῶ χι-
 μῆνος. Ὁκ ἀρχόντα μάλλον τῶ
 ἐκείσε στρατοπέδων, ἢ τοῖς ἐκείσε
 στρατηγῶν ἡπακούοντα. γέ-
 ραστο γὰρ αὐτοῖς, καὶ ἐνετέταλτο
 διαφρήδην ἢ τοῖς πολεμῆς μάλ-
 λον, ἢ ἐμὲ πῶρα φησὶ τῶν. ὡς αὖ
 μὴ νεώτερόν τι πρὸς αὐτοῖς. Ἰου-
 των ὅν ἐφίλω ἔσπον ἡμοῦντων,
 ὡς ἔσπον ἔσπον ἔσπον ἔσπον,
 ὅτι βῆται μοι βαδίζοντες τὰ στρα-
 τῶπεδα, ὅχημα, καὶ τὴν εἰκόνα
 πρὸς αὐτοῖς τῶν εἰκόνων. Ἐ γὰρ τοῖς
 Ἰούδοις εἰρήνη, καὶ ἐγγύραστο. ὅτι τοῖς
 Γάλλοις ἢ βασιλέα δίδωσιν, ἀγ-
 γα. τῶν εἰκόνων πρὸς ἐκείνους εἰ-
 κῶνα * * *
 κακῶς δὲ ὡς ἀληθέατε τῶ πρὸς
 τοῦ στρατηγῆντος ἐπὶ αὐτῶ, καὶ
 πρὸς αὐτῶντος ἄσπουδαῖος, πρὸς
 τὰ χιμῆδρα πάλιν ἐπὶ μελῶν,
 εἰς τῶ ἔχατον κατέστω κίνδυ-
 νον. οὐτε γὰρ ἀδραγῆν ἐξέλιμ. μοι
 στρατοπέδων ἔτερος γὰρ ἡὸ τοῦ-
 του κῶριος. αὐτὸς τε ἐμὸ ὀλίγοις
 ἀποκεκλιμένος. εἶπε πῶρα τῶ
 πλησίον πόλεων ὅτι θείεις ὅτι-
 κούριον, ὡν εἶχον ὅ πλησίον ἐκεί-
 νοῖς δούς, αὐτὸς ἀπὸ γείφην μόνος.
 ἐκείνα μὲν ἔν ἔτῳ ἐπὶ ἀρῶν τῶτε.

Scr. χιμι-
εινας

ε. ὁ γὰρ ἡ πα
χρῶν ἡ πα
aut quid
simile

Supple οἰ-
εσιτα, vel
βασιζοντα.

Vide No-
tas.

ε. αἰτιοῦν

dia hie me iussit; non ut pro-
 uincia illius exercitibus im-
 perarem magis, quam ut il-
 lorum ducibus subessem. Scriptum enim ad illos fue-
 rat, ac planè, apertèq; man-
 datum, ut non à me minus,
 quàm ab hoste ipso caue-
 rent, ne quid nouarum re-
 rum aggrederer. His ad eum,
 quem dixi, modum perfectis
 circa solstitium hibernum
 proficiscendi mihi ad exer-
 citus, ac vehiculi copiam fe-
 cit, ita ut ipsius imaginem
 circumferrem. Nam & illud
 adiecerat: Dare se Gallis
 non Imperatorem; sed qui
 suam imaginem ferret. Igi-
 tur cum, ut audistis, primo
 anno malè administratæ res
 essent; nec vllum factum es-
 set operæpretium; vbi ad
 hiberna redij, in extremum
 sum discrimen adductus. Et
 enim copias mihi cogere non
 licebat: idque erat poresta-
 ti alterius commissum: &
 eram cum paucis conclusus.
 Tùm vicinis vrbibus auxi-
 lium petentibus cum eorum,
 quos mecum habebam, mi-
 litum partem maximam mi-
 sissim, solus sum relictus.
 Hæc tùm igitur ita contige-
 runt. At qui exercitibus præ-
 erat in suspitionem apud

Constantium adductus, in
 ordinem redactus est, eique
 abrogatum imperium, quod
 minimè visus esset idoneus:
 ego verò non satis bonus, ac
 peritus sum iudicatus impe-
 rator, quòd clementem me,
 moderatùmque præstitissem.
 Neque enim reluctandum
 esse statuebam; aut præter
 eum, qui summæ præerat,
 vsurpandum ducis officium:
 nisi quid forte plenum peri-
 culi cernerem; quod vel ne-
 gligeretur, cum fieri oport-
 teret; vel fieret, cum fieri
 minùs expediret. Sed cum
 semel iterùmque nonnullis
 operam meam probassem,
 mihi silentium obseruādum
 esse decreui. Itaque dein-
 ceptus chlamydem illam cum
 imagine circumferēbam. Hoc
 enim mei tunc esse iuris pu-
 tabam. Ex quo Constantius
 existimans Gallicanam rem
 maiora paulo incrementa ca-
 pturam, sed non ad tantam
 mutationem esse venturam,
 regendos mihi exercitus in-
 eunte verè tradidit. Ergo a-
 dultis iam frugibus castra
 moui; innumera Germano-
 rum multitudine circum e-
 uersa per Gallias oppida cō-
 morante. Quorum nume-
 rus oppidorum ad quinq; &

ὡς δὲ ἔδ' ὁ στρατοπέδων ἀρχῶν
 ἐν ἰσοψία ἡμοῦντος αὐτοῦ,
 πρὸς ἡρέθη, καὶ ἀπὸ πηλαγῆ τῆς ἐρ-
 χῆς, ἢ σφόδρα ὅτι τῆς δόξας
 ἐγγύρα ἐνομίαν ἢ κίσα ἀσπου-
 δαῖος, καὶ δὴν ὁ στρατηγῆς. ἄτε
 πρῶτον ἐμῶν τῶν πρῶτων, καὶ μέ-
 τερον. ἢ γὰρ ὅμῳ δέεις ἔγρημα-
 χεῖν, οὐδὲ πῶρα στρατηγῆν, εἰ μὴ
 πού τι τῶν λίαν ὅτι κινδύων ἐώ-
 ρων ἢ δέον ἡμεῶς πρὸς ὀμῶντος,
 ἢ καὶ τῶν ἐγγύρα μὴ δὲ ἡμεῶς, γι-
 γνῶμῶντος. ἀπαξ δὲ, καὶ δούτερον
 κατέκοντες μοι πῶρα ἡμοῦντος μέ-
 νων, ἐμῶντος ὡς ἡν χεῖρα ἡμοῦντος
 τῆ σιωπῆ καὶ τῶν λοιπῶν τῶ χλαμ-
 δα πρὸς ἐφέρον, καὶ τῶν εἰκόνα. τού-
 τῶ γὰρ ὅτι πῶρα κίσα διενόμῳ
 ἀποπεφάσται κίσιος. ὅς ὡν ὁ
 Κωνσταντῖος νομίσιος ὀλίγω μὴ
 ὅτι δώσῳ. ἢ κίσιος ποσῶντος ὅ με-
 ταβολῆς ἡξῶν τῶ τῶ Κητῶν πρῶ-
 γματα δίδωσι μοι τῶ στρατοπέδων
 τῶ ἡγεμονίαν ἡρος ἐρχῆ. καὶ στρα-
 τεύω μὴ ἀκμάζοντος τῶ σίτου
 πολλῶν πῶρα Γερμανῶν πρὸς
 τῶ πεπορθημῶντος ἐν Κελτοῖς
 πόλῆς ἀδεῶς κατοικουῶντων. ὅ
 μὴ οὐ πῶρα πῶρα πόλεων,
 πέντε πού ἔτε πρῶρα κίσιος.

Cor. πῶρα

Εἰς δὲ ἐνεμ-
γὰς ἐπὶ τῷ

τείχη τὰ διηρησμένα, διὰ τῶν
 πύργων, καὶ τῶν ἐλασσόνων φραγείων.
 ἢς ἐνέμνητο γῆς. ἐπεὶ τὰ δὲ τῶν
 Ρώμης πάσης οἱ Βάρβαροι ὁ μέ-
 γεθος, ὁ πόσον ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀπέδν
 ἀρχόμενος ἀγχι τῶν Ωκεανοῦ
 περικυβερῶν· περιακίσα δὲ ἀ-
 πείχον τῶν ἠϊόνος τῶν Ρώμης ἀπέδν οἱ
 παρὲς ἡμᾶς οἰκουῦντες ἔχρατοι·
 βιπλασίον δὲ ἔτι τούτου πλά-
 τος ὁ καταλάφθην ἔρημον ἕσπε-
 ρὸν λεηλασίας, ἐνθα ὁ δὲ νέμειν
 ἐξέλιτο τοῖς Κελτοῖς τὰ βοσκήμα-
 τα· καὶ πόλεις ἕως ἔρημοι τῶν ἐνοι-
 κοῦντων, αἷς οὐ πτω πῶν ὄκου οἱ
 Βάρβαροι. ἐν τούτοις οὐδὲν κα-
 ταλαβῶν ἐγὼ πρὸς Γαλατίαν,
 πόλιν τε ἀνέλαβον τῶν Ἀγριω-
 πῶν δὲ τῶν Ρώμης, παρὲς μη-
 νῶν ἐαλωκίαν που δέκα· καὶ
 τεῖχος Ἀγριωπῶν πλησίον παρὲς
 τῶν ἑσπερίων αὐτῶν τῶν Βαρσέ-
 γου· καὶ ἐμαχεσάμην * *
 εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο ἡ τοιαύτη μά-
 χη. ἐνθα τῶν θεῶν ὀδόντων μοι τῶν
 βασιλέα τῶν πολεμίων ἀγχιμα-
 λωτον, ἐν ἐφθόνησα τῶν καπορθώ-
 μετος Κωνσταντίω. καὶ τοι εἰ μὴ
 θριαμβεύειν ἐξέλιτο, ἀποσφραττήν
 τῶν πολεμίων κύριος ἔγω καὶ μὴ τῶν

quadraginta peruenerat, bur-
 gis & castellis minoribus o-
 missis. agri verò, quē cis Rhe-
 num obtinebāt Barbari, tan-
 tum erat spatium, quantum
 à fontibus illius ad Occa-
 num vsque porrigitur. po-
 stremi autem illorum, ac fi-
 nibus nostris citimi trecen-
 tis à Rhēni ripa stadiis dista-
 bant. sed triplo adhuc am-
 plior regio populationibus
 illorum, & excursionibus va-
 sta erat, & inculta; vbi ne
 pascendi quidem potestas
 Gallis fieret. Erant & vrbes
 aliquot oppidanis vacuæ,
 etsi nondum vicinos habe-
 rent Barbaros. His ego ca-
 lamitatibus vexatam, & af-
 flictam nactus Galliam, pri-
 mùm Agrippinam recupe-
 rauī, urbem ad Rhenum si-
 tam, quæ ante menses circi-
 ter decem in potestatem ho-
 stium venerat: nec non Ar-
 gentoratum vicinum castel-
 lū ad Vosgi radices; deinde
 confixi. * * Cuius pugnæ
 ad vos fama peruenit. In qua
 cùm captiuum hostium re-
 gem Dij in manus meas de-
 didissent, tanti facinoris glo-
 riam Constantio non inuidi.
 Quanquam etsi triumphare
 mihi non licebat, hostem ta-
 men iugulare faserat: neque

totā

tota Gallia traducere, ac per
 vrbes ostentare, & Chnodō-
 marij calamitatibus insulta-
 re prohibebat quispiam. Ve-
 rùm nihil horum commit-
 tendum putauī; sed ipsum
 statim ad Constantium misi,
 cùm is commodum è Qua-
 dis, ac Sarmatis rediret. Ita
 contigit, vt cùm ego dimi-
 cassē, ille solū iter fecif-
 set, & cùm Istri accolis pa-
 cificè collocutus esset, non
 ego, sed ille triumpharit. Al-
 ter post hæc annus successit,
 ac tertius; cùm è Galliis pul-
 si omnes fugatique Barba-
 ri; pleræque vrbes recreatæ;
 multæ ex Britannia naues
 appulsa. Cum sexcentarum
 itaque nauium classe soluēs,
 è quibus quadringentas vix
 totis decem mensibus fabri-
 caueram, omnibus sum in
 Rhenum inuectus: quod
 propter ingruentes, & vici-
 nos Barbaros imprimis diffi-
 cile videbatur. Sanè Floren-
 tius aded fieri istud posse de-
 sperauerat; vt de transitu
 cum Barbaris duobus argen-
 ti librarum millibus pacifce-
 retur. Qua de re certior fa-
 ctus Constantius. (Nam cùm

ἀφ' ἑσπερίων αὐτῶν εἰλῶν τῆς φορ. ἕκκασι
 Κελτίδος, τῶν πόλεσι ὅτι δὲ φεύγειν,
 καὶ ὡσπερ ἐν τρυφῶν τῶν Χνοδομα-
 εἰς τῶν συμφορῶν ὁ δὲ εἰς ἐκώ-
 λυε. τούτων ὁ δὲ ἐν ἐφθόνη δειν-
 τωσφάτην, ἀλλὰ παρὲν τῶν Κων-
 σταντίον αὐτῶν ὁ δὲ ἔως ἀπέπεμ-
 να, τότε ἀπὸ τῶν Κεσάδων, καὶ
 Σαυροματῶν ἐπὶ δριμόντα. σιω-
 βη τοίνυν ἐμοὶ μὴ ἀγωνισαμένω,
 ἐκείνῳ δὲ ὁ δὲ ὁ σφύρτος μόνον, καὶ Φι-
 λίσως ἐν τρυφῶν τοῖς ἄφροισι
 τῶν Ἰτρον ἔθνεσιν, ὅχι ἡμᾶς, ἀλλ'
 ἐκείνῳ θριαμβεύσαι. ὁ δὲ μὴ
 τῶν, δὲ ὁ δὲ ὁ σφύρτος ἐν τῶν
 καὶ πρῶτος μὴ ἀπελήλατο τῶν Γα-
 λατίας οἱ Βάρβαροι· πλὴν δὲ
 ἀνελήφθησαν τῶν πόλεων παμ-
 πληθῆς ὅτι ἀπὸ γῆς Βρετανίδος
 ναῦς ἀνήρθησαν. ἐξ ἀκροσίων ἡμῶν
 ἀνήγαγον σόλων ὡν τῶν τετρακο-
 σίας ἐν ὁ δὲ ὁ δὲ μιστὶ δέκα
 ναυπηγησάμενος πάσης εἰσήγα-
 γον εἰς τῶν Ρώμης, ἔργον ἔμικρον
 ἀφ' ἑσπερίων ὅτι κει. ἕως, ἐν τῶν
 κρυῶν πλησίον Βαρβάροις. ὁ
 γοῦν Φλωρέντιος ἔτι ὡς ἔπειτα τῶν
 ἀδιδύατον, ὡς ἀργύρα διχαλίαις
 λίτρας ἕσπερο μισθὸν ἀποπέμψην τοῖς Βαρβάροις ἕσπερ τῆς
 ἀφ' ἑσπερίων καὶ ὁ Κωνσταντίος ἕσπερ τούτου μισθῶν· ἐκοινώσατο γὰρ

TCC

ἴσθαι τῶν γραποπέδου τῆ παρ-
 θυμίας. Ἰεροκόμων ὁμοίως ἐμοὶ καὶ
 ἑστέων τῶν σημείων, οὐκ εἶξα
 ἐποίμωσ, ἀλλ' ἀντέχον εἰς ὅσον
 ἠδυνάμην. καὶ οὐτε τιμωρὸς
 ῥησιν, οὐτε τὸ φέφανον παρσιέ-
 μην. ἐπεὶ δὲ ὁδὸς εἰς τῶν πολ-
 λῶν ἠδυνάμην κρατεῖν οἱ τε
 τῶν βασιλέων ἡμέας θεοὶ τοῖς
 μὲν πρῶτως, ἐμοὶ δὲ ἔτε-
 ρον τὸ γινώσκω. ὅρα που τέτι
 χροδὸν οὐκ οἶδα οὐδ' ἂν μοι στρα-
 τῶν δόντος μαρμακίω, παρσι-
 ἡμῶν. Ἐπὶ ἡλθον εἰς τὰ βασιλῆα,
 ἐνδεδυθὲν ἀπ' αὐτῆς, ὡς ἴσασιν οἱ
 θεοὶ, γένων τὸ καρδίας. καὶ τοὶ χροῖν
 δῆπουθεν παρσιέοντα τὰ φησαντι
 θεῶν τέρως παρσιέον. ἀπὸ γινώ-
 μῶν δῆλως, καὶ κρατεδύμην, εἰ
 δὲξαίμε μὴ πῶς ἀγχι τέλοισ
 ἑσκακοῦσα Κωνσταντία. πολ-
 λῆς ἔσσης παρσιέοντα βασιλῆα κα-
 τηφείας, τῶν τὸν θυρῶν οἱ Κωνσαν-
 τῆ φίλοι τὸ κραθὸν ἀρπάσαι δῆ-
 νοηθέντες, ὅτι ἐβλήω μοι ῥά τῶν
 σιν αὐτίκα, καὶ διένημαν τοῖς στρα-
 τῶν χροῖματα, δυοῖν θατε-
 ρον παρσιέοντες, ἢ ἀφῆσαν
 ἀπὸ τῶν, ἢ καὶ πᾶσι πασιν ὅτι θε-
 αταί μοι φαιερῶς. ἀπὸ δὲ μὲν ἴσθαι

Ε. Δ. οὐσθ

luntari refragarer admonuit.
 His portentis, & indicis ac-
 ceptis, non sponte tamen
 cessi; sed, quoad licuit, ob-
 stiti: ac neque appellatio-
 nem ipsam, neque coronam
 admisi. Cum autem neque
 multos vnus ego superare
 possem; &, quibus id pla-
 cuerat, Diuacrius illos inci-
 tarent; animum verò meum
 mulcerent: tandem circa ter-
 tiam horam ab nescio quo
 militum oblatum mihi tor-
 quem imposui, & palatium
 ingressus sum gemebundus,
 atque ex imo corde suspi-
 rans: cuius rei testes Deos
 ipsos inuoco. Quaquam
 erat profectò quod prodigio
 illo præeunti confisus Deo
 securus essem. sed pudebat
 me non ad finem vsque vi-
 deri Constantio fideliter ob-
 secutum. Inter hæc cum ta-
 citus quidam in palatio mæ-
 ror obuersaretur, vt hanc ip-
 sam temporis opportunita-
 tem raperent amici Constan-
 tij, statim insidias aduersum
 me comparant; & in mili-
 tes pecunias largiuntur: rati
 se horum alterum consecu-
 turos; vt vel nos ab inuicem
 diuellerent; vel vt illi aper-
 tè impetum in me facerent.
 Quòd vbi clam ab illis ag-

quidam eorum animadu-
 erit, qui prodeunti vxori ab
 officio erant, primùm ad me
 detulit. sed cum rem à me
 negligi videret, velut subi-
 to furore correptus, ac fana-
 ticus, publicè per forum vo-
 licans exclamat; Adeste mi-
 lites, peregrini, ac ciues; Im-
 peratorem nolite proderc.
 Quam ad vocem repentinus
 militum animis ardor inie-
 ctus est. Fit ad palatium cum
 armis concursus omnium.
 Ibi cum me saluum & inco-
 lumem offendissent, vehe-
 menter gauisi, vt qui ami-
 cos suos ex insperato vident,
 aliunde alius accurrens am-
 plecti me, circumstringere ar-
 ctius, & in humeros porta-
 re. Erat digna spectaculo res,
 & diuini cuiusdem afflatus,
 ac furoris similis. Cum me
 autem vndique circumdedif-
 sent. Constantij amicos om-
 nes ad necem quærebāt. Hic
 ego quantum vt eos serua-
 rem laboris, ac certaminis
 susceperim, Deos omnes
 conscios habeo. Tum verò
 postea qua me tandem erga
 Constantium ratione gessi?
 Nondum ad hodiernum vs-
 que diem iis in literis, quas
 ad illum scripsi, ea sum vsus
 appellatione, quam mihi Diu-

τῶν ὅτι τετραγμένων τῆ παρσι-
 εῶν τῆς ἐμῆς γαμετῆς λατῶρα
 παρσιέοντα αὐτῶ, ἐμοὶ μὲν
 παρσιέοντα ἐμῶν. ὡς δὲ ἐ-
 ρα με μὴ τὸν παρσιέοντα, πα-
 ρσιέοντα, ὡς περ οἱ θεολη-
 τῶν, δημοσία βοᾶν ἤρξατο καὶ
 τιμωρῶν ἀνδρες στρατιῶται,
 καὶ ξένοι, καὶ πολῖται, μὴ παρσι-
 εῶν τὸ ἀποκράτορα. εἶτα ἐμ-
 πῶν τῶν θυμῶν εἰς τοῖς στρα-
 τῶν καὶ πᾶσι εἰς τὰ βασι-
 λῆα μὲν τῶν ὅπλων ἔτεον. κα-
 ταλαβόντες δὲ με ζῶντα, καὶ
 χροῖντες, ὡς περ οἱ τοῖς ἐξ ἀε-
 πῶν ὀφθέντες φίλοι, ὁμοῖος δῆ-
 λουθεν παρσιέοντα, καὶ παρσιέον-
 τῶν, καὶ ὅτι τὸ ὄρων ἐφῆρον. καὶ
 ἴσως τὸ παρσιέοντα θεῶν ἀξίον. ὅ-
 ρισιασμῶ γὰρ ἐφῆκει. ὡς δὲ με
 ἀπὸ τῶν χροῖν παρσιέοντα, ἐξ ἡ-
 τῶν ἀπὸ τῶν τοῖς Κωνσταντίου
 φίλοις ὅτι ἡμῶν. πηλίκον
 ἠγωνισάμην ἀγῶνα ὡσαυ βα-
 σιλέων ἀπὸ τῶν, ἴσασιν οἱ θεοὶ πάν-
 τες. ἀλλὰ δὴ τὰ μὲν τῶν πῶς
 παρσιέοντα τὸ Κωνσταντίου διὰ παρσι-
 εῶν; οὐπω καὶ τῆμερον τῶν
 παρσιέοντα αὐτὸν ὅτι τῶν τῆ δ-
 τῆσιν μοι παρσιέοντα τῶν θεῶν ἐπω-

νυμία κέρχημα Καίθρα δὲ ἐ-
 μωντὸν ἔργαφα. Ἐπέπεικα τοὺς
 γραυιάτους ὁμόσαι μοι μηδενὸς
 ἔπιθυμήσθην, εἴτῳ ἡμῖν ἔπιπε-
 ψέν ἀδεῶς οἰκεῖν τὰς Γαλλίας,
 τοῖς πεποραγμένοις ἠσυναμένους
 ἀπόρτα τὰ πρὸ ἐμοὶ πάγματτα
 πρὸς αὐτὸν ἔπεμψεν ἔπιτολας,
 ἰκετεύοντα πρὸς τὸ πρὸς ἀλλή-
 λους ἡμῖν ὁμοιότας. ὁ δὲ αὐτὸν τού-
 των ἐπέεαλεν ἡμῖν τοῖς βαρ-
 βάρους. ἔχθρὸν δὲ ἀνηγόρευσε με
 πρὸς οὐκείνοισ. καὶ μιαινοῖς ἐτέ-
 λεσεν ὅπως ὁ Γαυιάων ἔθνος πορ-
 θηεῖν. γραφῶν τε τοῖς ἐν Ἰτα-
 λία πρὸς αὐτοὺς τῶν τοῦ ἐκ τῆς
 Γαυιάων πρὸς κελεύειν. Ἐπει
 τοῖς Γαυλικῶς ὄρεσι ἐν τῇ πλη-
 σίον πόλεσιν εἰς τετακτοῖας μυ-
 ριάδας μεθιμῶν πυροῦ κα-
 τεργασμένον ἐν τῇ Βευγυρία.
 τοσοῦτον ἔτερον ἔπι τὰς ἠσχυ-
 ρίας Ἀλπεῖς ὡς ἐπὶ ἐμὲ γρατεύ-
 σων, οὐκ ἐλάσει πρὸς ἀποκτασθῆ-
 ναι. καὶ ταῦτα ἐλόγη. Ἐφῆ ἡ ἔρ-
 γα. καὶ γὰρ αὐτὸς γέγραφεν ἔπιτολας
 αὐτῶν τῶν βαρβάρων κημιαι-
 σιας ἐδδῆα μὲν καὶ τὰς ἰσοφάσ τὰς
 πρὸς ἀποκτασμένους κατέλαβον. Ἐ-
 τὰς ἔπιτολας ταύτας πρὸς ἡμῖν

ἠσυναμένους

Cor. Κορ-
θίας

Del. αἰ. &
leg. ἰσο

immortales tribuerunt : sed
 Cæsarem me duntaxat no-
 minaui. Præterea militibus
 persuasi mihi ut iurarent,
 se nihil affectaturos, si nos
 tutò in Galliis habitare per-
 mitteret, & rata quæ gesta
 erant haberet. Data est &
 communi militum meorum
 nomine ad illum epistola,
 qua pro mutua inter nos con-
 cordia supplicabant. At ille
 pro his omnibus officiis in
 nos Barbaros commouit, &
 me apud eos hostem denun-
 ciauit; imò ad vastandas Gal-
 lias mercede illos authora-
 uit : scripsit insuper ad eos,
 qui erant in Italia, & ut eos
 cauerent qui è Galliis ve-
 nirent hortatus est. Tùm
 circa Galliarum limitem vi-
 cinis in oppidis, Brigantia
 nimirùm, elaborati frumen-
 ti tricies millies centena me-
 dimnorum millia ; totidem
 ad Alpes Cortias condita ser-
 uari iussit ; ut aduersum me
 copias moueret. Quæ qui-
 dem non verbo tenus iacta-
 ta ; sed reipsa scitote esse per-
 fecta. Nam & literas, quæ ad
 concitandos Barbaros scriptæ
 erant, accepi ; & annonam
 omnem, quam parari iusse-
 rat, reperi ; nec non literas
 Tauri. Præter hæc mihi sic

adhuc tanquam Cæsari scri-
 bit : nec vllam vnquam me-
 cum se compositionem esse
 facturū planè recepit. Quin-
 etiam Epictetum quendam
 Galliarum Episcopum ad me
 misit, qui mihi de salute mea
 fidem daret : atque hoc in
 omnibus suis epistolis com-
 memorat, vitam se mihi con-
 cessurum ; de honore meo
 verbum nullum. Ego verò
 iureiuranda quidem illius in
 cinere scribenda, ut in pro-
 uerbio est, arbitror ; adeo fi-
 de digna sunt : honorem ve-
 rò semel à me susceptum non
 modò quia id honestum est
 ac decorum ; sed etiam quia
 ad amicorum salutem perti-
 net, tueri ac retinere cupio :
 ut interim de acerbitate il-
 la, & atrocitate taceam, qua
 vbique terrarum vtitur. His
 ego rebus persuasus sum ;
 hæc mihi iustissima visa sunt.
 Ac primùm videntibus, &
 audientibus omnia Diis ista
 commisi. Tùm quoniam sa-
 cris pro exitu celebratis eo
 die perlitauī, quo de nostra
 hûc profectioe milites e-
 ram allocuturus ; non solùm
 pro mea salute, verùm etiam
 pro vtilitate Reipub. & com-
 muni omnium libertate ; ac
 præsertim Gallicanæ gentis,

ἐπινοῶ μοι Καίθρα γραφῆ. καὶ δὲ
 σιωθῆσεσθαι πώποτε πρὸς με
 ὑπέστη. ἀλλ' Ἐπικτητὸν ἵνα τῆς
 Γαυιάων ἔπιτοκοπον ἔπεμψεν, ὡς
 πιστὰ μοι πρὸς τὸ ἀσφαλείας τῆς
 ἐμαυτοῦ πρὸς ἔξοστα. καὶ τῆς τοθρυλ-
 λῆς δι' ὅλων αὐτῶν τῆς ἔπιτοκολων,
 ὡς οὐκ ἀφαρησόμενος τῆς ζωῆς,
 ὑπὸ τῆς τῆς τιμῆς ἔχεν μνημονεύει.
 ἐγὼ δὲ τοῦς μὲ ὄρκους αὐτῶν, ὅ τῆς
 πρὸς μοιμίας, οἰμῆς δεῖν εἰς τέφραν
 γραφῆν ἔχτως εἰσὶ πιστοί. τῆς τιμῆς
 δὲ ἔτ' καλῶ, καὶ πρὸς ἔποντος μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τῆς φίλων ἐνεκα. Ἐ-
 τησίας ἀντέχομαι. καὶ ἔπιτο φημι
 ἡ πρὸς ταυτοῦ γῆς γυμνασθῆσθαι
 πικρῶν. ταῦτα ἔπεισε με ταῦτα
 ἐφάμην μοι δέχμα. Ἐπειτόν μὲ
 αὐτῶν τοῖς πάντα ὄρωσι, καὶ ἀκούου-
 σιν ἀνέθε μὲν θεοῖς. εἶτα ἡσθα-
 μνος. πρὸς τῆς ἔξοστα, καὶ ἡσθα-
 μνων καλῶν τῆς ἱερῶν, καὶ αὐτῶν
 οὐκείνω τιλὸν ἡμέραν, ἐν ἡ τοῖς
 γραυιάταις πρὸς τῶν τὰδε πο-
 ρείας ἠμῶντε ἀφελέγεσθαι, ἠμῶν
 ὑπὸ τῆς ἐμαυτοῦ Ἐπτησίας, Ἐ-
 πολὺ πλέον ὑπὸ τῆς τῆς κοι-
 νῶν ἀποσθῆσας, καὶ τῆς ἀπάν-
 των τῆς ἀνδρῶτων ἐλαθε-
 είας αὐτῶν τε τῆς Κελτῶν ἔθνης,

ἠμῶν

ὁ δὲ ἤδη τοῖς πολεμίοις δέδω-
 κεν· οὔτε τῆς περὶ τὸν Φι-
 σάκωμος τάφων. ὅς τούς ἄλλο-
 τείους πάντοθεν ἀπὸ τῶν
 δεῖν ἔθνη τε περὶ τὰ δυ-
 νατώτατα, καὶ χρημάτων πό-
 ρεις δικαιοτάτων δὲ δυνάμεων,
 καὶ χειρῶν· καὶ εἰ μὴ ἀγαπή-
 σθην ἐπινοῶν τῶν πᾶσι
 ἡμᾶς ὁμόνοια, εἴσω τῆς νῦν ἐ-
 χειρῶν μὲν. εἰ δὲ πολεμῶν
 ἀφροσύνη, καὶ μηδὲν ἀπὸ τῆς
 περὶ τὰς γνώμης χαλᾶσθαι,
 ὅ,τι αὐτῆς τῶν θεῶν φίλον ἢ πα-
 ραχρῆν ἢ παρὰ τῆν. ὡς ἀγαθὸν
 εὐκλείδης ψυχῆς, καὶ ἀφροσύνης ἀ-
 μεθία, ἢ κλήθῃ δυνάμεως ἀ-
 φενέστερον αὐτῶν φαίω. νῦν
 μὴ γὰρ εἰ τὰ πλήρη κερτήσθαι,
 οὐκ ἐκείνου τὸ ἔργον, ἀλλὰ τῆς
 πολυχρείας ἐστίν. εἰ δὲ ἐν ταῖς
 Γαλλίας περὶ μόνοντα με, ἐτὶ
 ζωὴ ἀγαπῶντα, ἐτὶ ἀφρο-
 λῶντα τὸ κινδύον ἀποδυνα-
 σθαι περὶ τῆς κατέλαβε, κῆ-
 κλα μὴ ὑπὸ τῆς βαρβάρων
 χεῖρῶν δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῶν τρα-
 ποπέδων· τὸ παθῆν τε οἴμαι τὰ
 ἔχοντα περὶ μὲν· καὶ ἐπι τῆς
 περὶ τὰς ἀγαθῶν ἀγαθῶν οὐδὲ-

ἰσ. φηδὼ

ἰσ. κείναι

ἰ. διαπε-
δύοντα

quam ille bis hostium pote-
 stati dedit; neque maio-
 rum sepulcris pepercit, cum
 aliena enixè colat ac vene-
 retur. iis de caussis potentif-
 simas nationes in potestatem
 redigere, ac rei pecuniariae
 rationes æquissimas ex auri,
 argentique metallis compa-
 rare statui ac si nunc saltem
 pacem inter nos, & concor-
 diam amplecti voluerit, in iis
 acquiescere, quæ hactenus
 sum adeptus. sin bellum ge-
 rere contra me maluerit, ne-
 que quicquam de priore sen-
 tentia remittat, id omne præ-
 stare, pativè, quod Diis libi-
 tum fuerit. Turpius est enim
 imbecillitate animi, & men-
 tis imperitia vinci ab illo,
 quàm militaribus copiis. Et-
 enim ut me militum multi-
 tudine modò superet, non
 hoc ei facinus, sed copiosis
 illis exercitibus tribuendum
 erit. Quòd si me adhuc in
 Gallis hærentem & vitæ cu-
 pidum, ac periculum detre-
 ctantem circumfosis undique
 copiis interclusisset; si mihi
 à tergo, & à lateribus Barba-
 ros, à fronte castra sua obie-
 cisset; non solum extrema
 quæque tollanda, sed, quod
 probis & modestis homini-
 bus nullo detrimento leuius

est, perpetua ignominia no-
 ta sustinenda fuit. Hæc, A-
 thenienses, apud me cogita-
 ta commilitonibus meis ex-
 posui, eademque ad com-
 mune Græcorum omnium
 scripsi. Postremò Deos im-
 mortales precor, quorum in
 potestate cuncta sunt posi-
 ta; ut quod mihi præsidium
 polliciti sunt, in finem usque
 tribuant; & Athenis ipsis
 concedant, ut & benè de iis,
 quoad licet, mereri possi-
 mus; & eiusmodi perpetuò
 Imperatores habeant, qui
 cum illa maximè, atque infi-
 gniter norint; tum studio,
 & amore prosequantur.

μας ἐλάττων ζημίας τοῖς γε Γαί-
 φροσι. αὐτῶν ἀφροσύνης, ἀνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοῖς τε συστρατιώταις
 τοῖς ἐμῶς διήλθον, καὶ περὶ κοι-
 νοῖς τῆς πάντων Ἑλλήνων πολί-
 τας γράφω. θεοὶ δὲ οἱ πάντων
 κῆροι συμμαχίαν ἡμῖν ὡσπερ
 πῶ ἐαυτῶν ὑπέσπον, εἰς τῆ-
 λος δοῖεν, καὶ τῶν ἀφροσύνης τῆς Ἀθη-
 ναις ὑφ' ἡμῶν τε εἰς ὅσον δυνά-
 μεις εἰ παθῆν, καὶ τοῖς τοῖς ἔχον
 εἰσαεὶ τοῖς ἀντικειμένους, οἱ μάλ-
 λιστα, καὶ ἀφροσύνης αὐτῶν
 εἰσονται, καὶ ἀγαπήσουσιν.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ

ΛΟΓΟΥ ΤΙΝΟΣ, Η ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Ιουλιανού τῷ Αὐτοκράτορος.

FRAGMENTVM

ORATIONIS,

EPISTOLÆ CVIVSDAM

IVLIANI IMPERATORIS.

* * * * *

* * * * * πλὴν εἴ τις τῆ βασιλείᾳ ἔπιδῶσθαι ἀτακτικῶς πινᾶς, αὐτίκα μέλα κολαζοῦσιν· ὅτι δὲ τοὺς ἑωρεσθέντας τοῖς θεοῖς, ἔστι δὲ τῶν πονηρῶν δαμνῶν τεταγμένον φῶλον· ὑφ' ὧν οἱ πολλοὶ πρῶτοι ἄλκων * * * ἀπαπειθόντες θάνατον.

ἔ. ὁπίθουαν, &c εἰς τὸν βασιλ.

* Verum si quos in Principem tumultuantes viderint, statim puniunt: iis vero, qui ad Deos accedere volunt, puniendis malorum Dæmonum natio præficitur: quorum intemperis atheorum plerique perciti mortem appetendam esse persuadent

suadent sibi, tanquam in cœlum euolaturi, ubi per vim animam ex iis vinculis extorserint. Alij solitudines urbibus anteponunt: cum sit homo natura ciuile, ac mansuetum animal. Sed isti in prauorum dæmonum potestate sunt, à quibus ad eiusmodi communis odium humanitatis incitantur. Iam vero compedes etiam, & collaria multi ex illis excogitarunt. Ita pessimus illos vndique dæmon impellit, cui se ab æternis & seruatoribus Diis segregati suapte sponte tradiderunt. Sed de iis hæc hactenus. Nunc eò reuertor, vnde sum digressus.

ὡς ἀναπνεύσαντες τὸ οὐρανὸν, ὅταν ἀπορρήξωσι τὴν ψυχὴν βιαίως. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὰς ἐρημίας αἰτῆ τῶν πόλεων διώκοσιν· ὄντως αὐθροῦ φύσιν πολιτικῆς ζωῆς ἢ ἡμέτερου, δαίμονες ἐκδεδωμένοι πονηροῦς· ὑφ' ὧν εἰς τούτων ἀγνοῦνται τὰ μυστήρια θείων. ἤδη δὲ καὶ δεσμά, καὶ κλοιὸς ἐξέθεν οἱ πολλοὶ τούτων. οὐτω πᾶσι χόρον αὐτοῖς ὁ κακὸς συνελαίωσεν δαίμονα, ὃ δεδωκέσιν ἐκόντες ἑαυτοῖς, ἀποσάντες τῶν αἰδῶν, καὶ ἑσθήρων θεῶν. ἀλλ' ἔτι μὲν τούτων ἀπόχρη τσαῦτα εἶπεν. ὅταν ἐξέλθω, εἰς τὸ ἐπισημῶ.

Igitur ut secundum ciuiles leges iustè viuatur, manifestum est id ciuitatum moderatoribus curæ esse debere. vobis autem ad cohortandos alios conuenit ipsas quoque Deorum, quæ sacratæ sunt, leges nequaquam transgredi. Cum autem eorum, qui Deo consecrati sunt, viuendi genus & institutum maiori, quàm ciuile, dignitate par est esse præditum; ad hoc inducere, & quale sit, edocere debemus. Quod quidem meliores, vti verisimile est, quique peruidebunt,

Δικαιοπραγίας οὖν τῆς κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, βέβαιον ὅτι * * * σὺ τοῖς σοφ. μελίσσει ἔπιθροῖς τῶν πόλεων. ὁρέποι δὲ καὶ ὑμῖν εἰς πρῶτον ὅ μὴ ἀρῶσθαι ἐν ἱεροῖς ὄντας τῶν θεῶν τοῖς νόμοις. ἐπεὶ δὲ τὸ ἱερατικὸν βίον εἶναι καὶ τῶν πολιτικῶν σημαντικῶν, ἀκτέον ἔπι τῶν καὶ διδακτέον. ὄφονται δὲ, ὡς εἰκός, οἱ βελτίους. ἐγὼ μὲν γὰρ θέλω καὶ πᾶσι ἐλπίζω δὲ τοῖς ἔπιθ-

καὶ φύσιν ἔσπουδαίους. ὅτι
 γνώσκονται γὰρ οἰκείοις ὄντας ἑαυ-
 τοῖς τοῖς λόγοις. ἀσκητέον τοί-
 κω παρὰ παύτων ἢ φιλα-
 δεσφία. ταύτη γὰρ ἔπειτα
 πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα τῶν ἀ-
 γαστῶν. Ἐξαιρετόν δὲ δὴ ἔσμε-
 νον, ἢ καὶ τῶν θεῶν βί-
 μωσις. καὶ τὰ γὰρ οἱ τοῖς
 ἑαυτῶν δεσποταῖς σιωδῶντε-
 μωροι καὶ τε φιλίας καὶ σπου-
 δας, καὶ ἔρωτας, ἀγαπῶνται
 πλέον τῶν ὁμοδούλων. οὕτω
 νομιστέον φύσει φιλαδέσφον
 ἢ τῶν θεῶν, ἀγαπῶν τοῖς φι-
 λανδεσφοῖς τῶν ἀνθρώπων. ἢ δὲ
 φιλαδέσφια, πολλὴ καὶ παύ-
 πια. καὶ τὸ πεφροσμένως κο-
 λαζέειν τοῖς ἀδελφοῖς ὅτι
 τὰ βελτίονι τῶν κολαζόμε-
 νων, ὡσπερ οἱ διδασκαλοὶ τὰ
 παιδία. καὶ τὸ τοῖς χεί-
 ρας αὐτῶν ἐπινοροῦν, ὡσπερ
 οἱ θεοὶ τοῖς ἡμετέρας. ὁρᾶτε ὅσα
 ἡμῖν δὲδωκεσι ἐκ τῆς γῆς ἀ-
 γαστά. Ἐσφας παύτοιας καὶ ὁπό-
 σασ ἑσθὲ ὁμοῦ πᾶσι τοῖς ζώοις.
 ἐπεὶ δὲ ἐτέρη μὲν γυμνοὶ τὸ τε

For. xxi

simul omnibus indulserunt.

Vellem omnes possem dice-
 re. Sed saltem de illis ita spe-
 ro, qui naturâ sua frugi pro-
 bique sunt. qui sermones i-
 stos, utpote sibi consenta-
 neos, agnoscēt. Quamobrem
 excolenda ante omnia vide-
 tur humanitas. hanc enim
 cum alia multa bona conse-
 quuntur; tūm, quod omnium
 præstantissimum est, & ma-
 ximum, Deorum in nos be-
 neuolētia. Quemadmodum
 enim qui iisdem, quibus heri
 sui, rebus afficiuntur; velut
 amicitiiis, studiis, & amori-
 bus; plus conferuis cæteris ab
 illis amantur. sic diuinum nu-
 men, quod natura sua huma-
 ni generis amans est, eadem
 virtute putandum est præ-
 ditos homines diligere. Hu-
 manitatis porrò virtus varia
 est, ac multiplex: cuiusmodi
 est moderatum esse in pœnis
 irrogandis: idque ad eorum,
 qui puniuntur utilitatem re-
 ferre; perinde vt præcepto-
 res in pueros animaduert-
 unt. Tūm eorum subleuare
 necessitates; vti nostras Dij
 subleuant. Respicite quan-
 tas è terra in nos opportuni-
 tates contulerint. alimento-
 rum imprimis genus omne:
 quantum ne cæteris quidem
 Quoniam autem nudi in hanc

lucem producimur; pecudū
 nos pilis texerunt; nec non
 iis, quæ è terra nascuntur, &
 arboribus. Neque verò ru-
 dem ac simplicem ex iis cul-
 tum corpori prouidit: quo-
 modo Moyfes pelliceas ve-
 stes induisse refert. sed ani-
 maduertite quot opificis Mi-
 nerux in nos deriuata sint
 munera. Quòd enim vino a-
 liud vtitur animal? quodnam
 oleo? nisi si cui nos ista com-
 municemus; qui hominibus
 ea denegamus? ecquod au-
 tem ex maritimis animatium
 genus fruge vescitur? aut ter-
 restrium iis quæ in mari repe-
 riuntur? Nec de auro, ere, fer-
 róve dico, quibus nos omni-
 bus à Diis locupletati sumus:
 non vt ad ipsorum inuidiam
 oberrantes pauperes negli-
 gamus: præsertim cum ex iis
 aliqui probis moribus præ-
 diti esse videntur: qui cum
 nullum à parētibus patrimo-
 nium acceperunt; tūm præ
 animi magnitudine minimè
 pecuniarum appetentes in e-
 gestate versantur. Hos cum
 vulgus intuetur, Deos accu-
 sat. Quanquam istorum in-
 opia Diis nequaquam impu-
 tanda venit; sed illa potius
 omnium nostrum, qui opes
 τῶν ζώων ἡμαῖς θρίζιν ἐσκέπασαν.
 καὶ τοῖς ἐκ τῆς γῆς φυομένοις, ἔσ-
 τοῖς ἐκ δένδρων. καὶ ἐκ ἄρχεσεν
 ἀπλῶς ἑσθὲ ἀβλαβείως. κα-
 τὰ τὸν ὁ Μουῦσης ἔφη τοῖς χι-
 τῶνας λαβῆν δερματίνοισ. ἀλλ'
 ὁρᾶτε ὅσα ἐχέουσ τῆς ἐργά-
 νης Ἀθηνᾶς τὰ δῶρα. ποῖον
 οἶνω χεῖται ζῶον; ποῖον ἐλάω;
 πλὴν εἴ τι σιν ἡμεῖς καὶ τού-
 των μεταδίδωμεν οἱ τοῖς ἀν-
 δεσφοῖς οὐ μεταδιδόντες. τί
 δὲ τῶν θαλάττων σίτω; τί δὲ
 τῶν χερσαίων τοῖς ἐκ τῆς θα-
 λάττης χεῖται; χρυσὸν οὐκ ἔ-
 λέγω, καὶ χαλκόν, καὶ σίδη-
 ρον, οἷς πᾶσιν οἱ θεοὶ ζαπλού-
 τοις ἡμαῖς ἐποίησαν. οὐχ ἵνα
 ὀνειδὸς αὐτῶν πεσοῦντο πε-
 εινουῦν τοῖς πένις. ἀλ-
 λως τε ὅταν καὶ ὅτι κείεις ἡ-
 νες τύχῃσι τὸ ἔσπευ. οἷς πα-
 τέρως μὲν κληῖος οὐ γέθη-
 νεν. ἔπει δὲ μεγαλοψυχίας
 ἠκίσα ὅτι θυμουῦντες χημά-
 των πένονται. τούτοις ὁράντες
 οἱ πολλοὶ τοῖς θεοῖς ὀνειδίζου-
 σιν. ἀίτιοι δὲ θεοὶ μὲν ἐκ εἰ-
 σὶ τῆς τούτων πένιας. ἢ δὲ ἡ-
 μῶν τῶν κερτημένων ἀπλῆστα, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἑσθὲ

τῶν θεῶν ὅσα ἀγῆστοι ἔσονται
 ἡμεῖς ἀγῆστα γινέσθαι, ἔπειτα
 τοῖς θεοῖς ἀνείδεις ἀδίκου. ἢ γὰρ
 ἀπατημένον ἵνα χρυσὸν ὡσπερ
 τοῖς Ροδίοις ὁ θεὸς ὕψι τοῖς πέ-
 νησι; ἀλλὰ εἰ ἔστι γῆρας,
 ἄχρεως ἡμεῖς ἑσθλαλλόμενοι
 τοῖς οἰκέταις, καὶ παρθένοι πε-
 ἄχρη τὰ ἀγῆστα, πῶς ἀπε-
 λάσομεν, ἵνα μόνον τὰ κοινὰ τῶν
 θεῶν ἀρπάσωμεν δωρεῶν. θαυ-
 μάζομαι δὲ αὐτὸς εἰκότως εἰ τῶν
 μὴ ἀξιοδίων οὔτε πεφυκὸς γί-
 νεσθαι, καὶ ἀγῆστοι πῶς τῆ
 δυνάμει δὲ μὴ παρθεῖν. ἢ
 γὰρ ὅτι τῶν μετὰ δίδοναι τοῖς πέ-
 νησι ἐγὼ πενήτης; ἐγὼ τοὶ πολ-
 λάκις τοῖς δεομένοις παρθεῖν,
 ἔκτισα μὲν αὐτὰ πρὸ αὐτῶν
 πολλὰ πλάσια· καὶ τῶν ὦν φαύ-
 λος χρηματιστής· καὶ ὅθεν ποτέ
 μοι μετεμνήσκει παρθεῖν. καὶ
 τὰ μὲν νῦν ὅσα αὐτὸς εἶποιμι, καὶ
 γὰρ αὐτὸς εἶναι πῶς ἀλλοθὺν εἰ
 τοῖς ἰδιώταις ἀξιώσασμι βα-
 σιλικῆς παρθεῖν ἄλλοθὺν χρη-
 ματιστής. ἀλλ' ὅτι ἐπὶ ἐτύγχανον
 ἰδιώτης, οὐκ οἶδα ἑμαυτῶ τῶν
 παρθεῖν πολλάκις ἀπεσώθη μοι
 τέλειος ὁ κληθεὶς τῆς ἡτῆς,

habemus, insatiabilis cupidi-
 tas uti falsam de Diis opinio-
 nem hominibus ipsis; ita Diis
 iniquam calumniam, inui-
 diamque; consciscit. Nam quid
 tandem petimus ut aurum
 pauperibus Deus, ut olim
 Rhodiis pluat? Verū ut istud
 accidat, statim nos immissa
 familia, ac dispositis ubique
 vasis, cæteros omnes abige-
 mus, uti soli communia Deo-
 rum dona rapiamus. Atqui
 iure miretur aliquis, optari
 illud à nobis, quod neque fieri
 potest, estque prorsus inuti-
 le; cum interim quæ in nostra
 sunt potestate posita minimè
 præstemus. Nam quis ex eo,
 quod in alios homines largi-
 tus sit, pauper est factus? E-
 quidem cum in egentes sæ-
 pius erogassem, cum ingenti
 fœnore à Diis immortalibus
 recepi: tametsi minus sim ad
 augendam pecuniam atten-
 tus: neque me liberalitatis
 vnquam mea pœnituit. Ac
 præsentia quidem omitto.
 (Neque enim rationi cōsen-
 taneum est, priuatorum lar-
 gitatem cū Imperatoria mu-
 nificentia conferre.) sed cum
 priuatus adhuc essem, memi-
 ni id mihi sæpenumero con-
 tigisse. Velut cum integra
 auia mea hæreditas ad me

peruenit, quæ ab aliis per vim
 occupata salua mihi restituta
 est, cum ex tenui re, quam
 tum habebam, prolixè in ege-
 nos infumerè. Quamobrem
 benignè mortalibus omni-
 bus facere nos oportet; sed
 in probos videlicet liberalio-
 res esse debemus. egentibus
 autem, & pauperibus eate-
 nus tribuere, ut illorum ne-
 cessitas subleuetur. Dicam
 amplius, etsi præter commu-
 nem opinionè id esse videat-
 ur, etiam hostibus ipsis ve-
 stes, & alimenta largiri fas
 sanctumque esse. Non enim
 moribus, sed hominibus ipsis
 tribuimus. Quare vel iis ipsis,
 qui in carcere clausi sunt, cu-
 ra hæc adhibebitur. Neque
 verò iustitiæ partes suas hu-
 manitas ista præripit. Et
 enim nimis illud asperum est,
 cum ad iudicium plures in
 carceribus asseruetur, ex qui-
 bus aliqui damnandi, alij ab-
 soluendi sunt, nolle propter
 innocentes malis ipsis mis-
 ricordiam tribuere potius,
 quàm propter malos in eos,
 qui extra crimen sunt, inhu-
 manitatem, ac crudelitatem
 suscipere. Præterea cum il-
 lud attentius cogito, omninò
 videtur iniustum. Iouem e-
 nim Hospitalem vocamus, &

ἐχθρὸς ἑσθλαλλόμενος, ὅσα
 βραχέων, ὧν εἶχον, ἀναλίσκοντι
 τοῖς δεομένοις, καὶ μετὰ δίδοντι.
 κρινωνητέον ὅτι τῶν χρημάτων
 ἀπασιν ἀνδραπότοις. ἀλλὰ τοῖς
 μὲν ὅτι τῶν ἐλθροῦ ἐλθροῦ
 τερον· τοῖς δὲ ἀπόροις ἔπει-
 νησι, ὅσον ἐπὶ τῶν τῆς γείας.
 Φαίλω δὲ αὐτὸς εἰ καὶ τῶν ἀδ-
 ξον εἶπειν, ὅτι καὶ τοῖς πολε-
 μίοις ἐσθλαλλόμενος καὶ ἑσθλαλλό-
 μενος εἶναι μετὰ δίδοναι· τῶν γὰρ
 ἀνδραπότοις, ἔπειτα τῶν ἑσθλαλλό-
 μενος εἶναι μετὰ δίδοναι. εἰς τῶν
 δεσποτικῶν καὶ ἑσθλαλλόμενος ἀ-
 ξιωτέον τῶν ἐσθλαλλόμενος. οὐ-
 γὰρ γὰρ καλὸς τῶν δίκων ἢ
 τῶν φιλανδραπότοις. χαλε-
 πὸν γὰρ αὐτὸς εἶναι, πολλῶν ἀποκε-
 κλεισμένων ὅτι κρίσις, καὶ τῶν
 μὲν ὀφλησόντων, τῶν δὲ ἀ-
 θῶν ἀποφασισμένων, μὴ
 ἀλλὰ τοῖς ἀναίτοις οἰκτὸν ἵνα
 νέμειν [ἐν] τοῖς πονηροῖς· ἀλ-
 λὰ τῶν πονηρῶν ἐνεκα καὶ πε-
 εἰ τοῖς οὐδὲν ἠδικηκῶς ἀνη-
 λεως, καὶ ἀπυδραπότοις ἀνα-
 κείσθαι. ἐκείνο δὲ ἐννοοῦντι μοι
 πῶς ἀπασιν ἀδίκων καὶ ἀναίτοις
 τῶν. ξένιον ὀνομαζομένου Δία, καὶ

μηνομάδα τῆς Σκυθῶν ἡκοξενώτεροι. πῶς οὖν ὁ βουλάριμος τὰ ξενία θύσται Διὶ, φοιτᾷ τὸς τῶν νεῶν; μὲν ποταποῦ σελήδου,

Leg. ἐπι-
δαδύριμος τῶν

πῶς, ἔπιλαρόμυρος τε.

Πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἀπόλυτες Πτωχοί τε, ξένοι τε. δόσις δὲ ὀλίγη τε, φίλη τε;

πῶς δὲ ὁτοῦ ἐπαίριον θεοπαύων Δία, ὄρασι πύλας ἀδεεῖς χρημάτων, εἴτα μισθὸν ὅσον δραχμῆς μετὰ δίδυς, οἶεται τῆ Δία κελεύειν θεοπαύειν; ὁτοῦ εἰς τῶτα ἀπί-

σοειάχων

δα, πῶτελας ἂ * νῆς γίνονται, τὰς μὲν ἐπωνυμίας τῆς θεῶν ἅμα τὰς κέσμα τὰς ἐξ αρχῆς, ὡσπερ εἰκόνας γραπτάς ὄραν. ἔργω δὲ ὑφ' ἡμῶν ὁσδὲν ποιῶτον ἔπιτηδύριμον. ὁμόγμοι λέγονται τῶν ἡμῶν θεοί, καὶ Ζεὺς ὁμόγμος. ἔργω δὲ ὡσπερ πρὸς ἀλλοτελοῖς πύλας συγγῆς. ἀνδρῶπος γὰρ ἀνδρῶπων καὶ ἐκῶν καὶ ἀκῶν πᾶς ἔστι συγγῆς. Εἴτε γὰρ, καθάπερ λέ-

Adamum,
& Euam
intelligit.

γῆται τῶν ἑκῶν, ἔξ ἐνός τε καὶ μίας γενεῶν πύλας. Εἴτ' ὁ πῶσω ἀνῶς, ἀνδρῶς ἡποσησῶν ἡμᾶς τῆς θεῶν,

iidem Scythis ipsis inhospita-
liores sumus. Quanam ergo
fronte hospitali Ioui sacrifi-
caturus templum eius fre-
quentat? quo cōscientia fre-
tus, cū illud obliuiscitur;

Nam ab Ioue sunt omnes

Mendicique, peregrinique. do-

natio verò prauaque, & amica?

Quomodo verò cū socia-
lem Iouem venerās, alios ho-
mines pecuniarum egentes
aspicit; neq; interim vel dra-
chmæ particulam iis adspen-
dit, ritè se Iouem adorare
confidit? Ad hæc intuens e-
go hiscere vix possum: cū
istiusmodi quidem Deorum
cognomina ex quo mundus
cœpit vsurpari sic tanquam
depictas imagines video. at
re ipsa factisque tale à nobis
adscisci nihil animaduerto.
Gentilitij nominantur apud
nos Dij, Iuppiterque genti-
lis. sed nos erga cognatos
ipso tanquam alienos affici-
mur. Homo enim quilibet
homini velit nolit cognatio-
ne coniunctus est. Nam siue,
ab vno patre, vnâq; nos om-
nes matre procreati sumus:
siue alia quacumque ratione
hanc in lucem editi, vti nimi-
rum repentè, ac simul vni-
uersos Dij nos immortales

eum mundo ipso produxe-
rint: adeoque non vnum &
vnam; sed multos ac multas.
Qui enim vnū & vnâ pro-
pagare poterant, iidem mul-
tos multâsq; poterant; & qua
ratione illos, eadem & istos si
vellent procreassent. Quod
posterius facile sibi persua-
debit, qui bonorum variera-
tem, ac legum considerare
voluerit: tum verò si, quod
maius, ac præstantius, & inter
alia præcipuum est, ad illam
de Diis famam, opinionem-
que respexerit; quam ab an-
tiquis sacrorū administris ac-
cepimus: Nimirum quo tem-
pore Iuppiter ordinabat om-
nia, sacri sanguinis guttas ex-
cidisse: è quibus humanum
genus pullulauit. Ita ergo
propinqui sumus inuicè om-
nes vtriusque sexus homi-
nes: quemadmodum Dij im-
mortales affirmant, & ex re-
rum ipsarū testificatione per-
suaderi necesse est, cū à
Diis vniuersi originem traxe-
rimus. Quod autem plures si-
mul homines extitisse rebus
ipsis, & factis approbetur: ac-
curatius id aliàs ostendetur.
Hoc verò loco satis erit bre-
uiter istud animaduerrere. si
quidem à duobus tantum-
modo geniti essent omnes;

ἅμα τὰς κέσμα τὰς ἐξ αρχῆς,
οὐχ ἓνα καὶ μίαν, ἀλλὰ πολλοὺς
ἅμα καὶ πολλὰς. οἱ γὰρ ἓνα καὶ
μῶν διωηθέντες, οἰοί τε ἡσῶν
ἅμα καὶ πολλοὺς, ἔ πολλὰς. ἔ
γὰρ ὅν ἔσπον τότε ἓνα καὶ πῶ
μῶν, τῶ αὐτὸν ἔσπον τοὺς πολ-
λοὺς, καὶ τὰς πολλὰς. εἰς τε
τὸ ἀγαθοῦν ἔσπον βλέψου-
ται τῆ ἀγαθῶν, καὶ τῆ νό-
μων. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ὁσδὲν
ἔστι μείζον καὶ ἡμιώτερον, καὶ
κλειώτερον, εἰς πῶ τῆ θεῶν
φήμῳ, ἢ τῶ ἀδεδοῦ ἀγα-
τῶ δὲ χαίρων ἡμῶν θεουργῶν. ὡς
ὅτε Ζεὺς ἐκέσμα τὰ πύλα, σα-
ρῶν ἅμα τῶς ἑερῶ πεσοῦσῶν.
ἔξ ὧν πῶ τῶ ἀνδρῶπων
βλαστήσῶ ἄνθρωπος. καὶ οὕτως οὖν
συγγῆς γίνονται πύλας. [εἰ
μὲν ἔξ ἐνός καὶ μίας, ἐκ δυοῶν ἀν-
δρῶπων ὄντες] οἱ πολλοὶ καὶ πολ-
λαί. καθάπερ οἱ θεοὶ φασι, καὶ
τῶ πτεῦν ἔπι μῶν τρωῶτων
τῶ ἔργων, ἐκ τῶ θεῶν πύλας γερ-
νότες. ὅτι δὲ πολλὰς ἅμα ἀνθρώ-
ποις ἡνέσῶ μῶν τρωῶ τῶ ἔργων,
ρηθῶ μὲν ἀνῶ χού δι ἀκρίβειας.
εἰ τῶ δὲ δὲ δὲ δὲ ποσῶτον εἰ-
πῶν, ὡς ἔξ ἐνός μὲν καὶ μίας ἔσιν,

Mutilus
videtur
hic locus.

οὐτε τοὺς νόμους εἰκός ἔπι πο-
σοῦτον ᾤθελλάξαι· οὐτε ἄλ-
λωσ πτω γλυῦσ' ἐνός ἐμπλη-
σθῆναι πᾶσαν. ὁ δὲ εἰ ἅμα
πολλὰ, κειθάραι αἱ σῆες, ἐπι-
κτον αὐτοῖς αἱ γυναικες. πᾶν-
ταχού δὲ ἀθροῦς νόσων ἰσχυ-
θεῶν, ὅτι ἔστιν ὁ εἰς, οὕτω δὲ
καὶ οἱ πλείους παρῆλλον ἀθρο-
ποι, τοῖς ἡγεῖταις θεοῖς ἀπο-
κληρωθέντες. οἱ δὲ παρῆλαρον
αἰετοῖς, ἀπὸ τῆς δημιουργοῦ ἑ-
στῆσθε παρῆλαροῦντες δὲ
αἰετοῖς.

Καὶ κείνο δὲ εἶδον ἐννοῶν, ὅσοι
παρῆλαρον ἔπι παρῆλαρον ἀνά-
λωνται ἀθροῖς παρῆλαρον φῦσθαι κρι-
νοῦσθαι εἶπ' ὁ ζῶν τ' ἀθρο-
πον. ἡμεῖς οὖν οἱ ταῦτα εἰ-
πόντες, καὶ ἀπαρῆλαροντες, ἀκοι-
νωτήτως παρῆλαρον τοὺς πλησίον ἐ-
ξοῦσθαι; ἐκ δὲ τῆς ποιούτων ἡ-
θῶν τε, καὶ ἐπιτηδολογῶν ἐκεί-
νος ἡμῶν ὁρμῶσθαι βίβλας
τῆς εἰς τοὺς θεοὺς, χρηστότη-
τος τῆς εἰς " * * ἀγνείας
τῆς παρῆλαρον ὁ σῶμα, τὰ τῆς βί-
σεβείας ἔργα πληροῦται. πει-
ρώσθαι " δέον αἰεὶ ἡ παρῆλαρον
θεῶν βίβλας ἀγνοῦσθαι, ἔ

ε. αὐθροῦσθαι

ε. αὐθροῦσθαι

neque leges adeo varias, ac
discrepantes futuras fuisse,
neque totum alioqui terra-
rum orbem ab vno duntaxat
impleri potuisse; tametsi plu-
res vna fortuna mulieres ipsis
parerent; vt in suillo genere
cernimus. Enimuerò passim
per omnes terras, annuenti-
bus Diis, eodem modo, quo
vnum volunt aliqui, plures
in lucem homines extiterūt,
authoribus generis Diis at-
tributi; qui & ipsos produxe-
runt, cum videlicet ex aeter-
no ab conditore animas ac-
cepissent.

Præterea nec illud confi-
deratione minus est dignum,
quàm multi hætenus ab iis,
qui nos antecesserunt, ser-
mones de eo sint habiti, quòd
homo natura suâ proclive ad
communicationē sit animal.
Nos verò scilicet, à quibus
hæc vsurpata, & decretis
constituta sunt, erga alios
homines inhumani erimus,
& communionis expertes?
Ab iis igitur moribus, & stu-
diis excitatus quilibet nostrū
religionis aduersus Deos, be-
nignitatis in homines, casti-
monia: erga corpus, ac pie-
tatis officia præstet. enitatur
deinde pium aliquid de Diis
semper in animo versare; &

cum

cum honore quodam, ac re-
uerentia Deorum templa, &
simulacra contuens, religio-
sum iis cultum adhibeat, per-
inde ac si præsentem ipsos co-
ram aspiceret. Nam simula-
cra ipsa, & altaria, nec non
æterni custodiam ignis, & vt
vno verbo dicam, cætera id
genus omnia Deorum præ-
sentia: signa maiores nostri
constituerunt: non vt ista
Deos esse credamus; sed vt
ipsos per illa veneremur. Et
enim quoniam nos in corpo-
re degentes consentaneum
corpori cultū adhibere Diis
oportebat; iidem porro cor-
poris sunt expertes; primū
nobis illi simulacrorum ge-
nus ostenderunt: nempe se-
cundum à primo Deorum or-
dinem, qui circum cælestes
orbes assiduè voluitur. Sed
cum ne istis quidem corpo-
reus cultus attribui possit.
nam suapte naturā nullius
rei indigent: tertium in ter-
ris simulacrorum genus est
inuentum, ad quod cultum
nostrum accommodantes,
Deos nobis propitios redde-
mus. Quemadmodum enim
qui Imperatorum veneratur
imagines, etsi nihil istis opus
ea veneratione sit, eorundem
tamen beneuolentiam in sese

μετὰ ἕνος ἀποβλέπων εἰς τὰ
ἱερά τῶν θεῶν, καὶ τὰ ἀγάλματα
ἡμῶν, ἔσοῦσθαι, σεβόμενος
ὡσπερ αἰεὶ εἰ παρῆλαρον εἴρα τοὺς
θεοὺς. ἀγάλματα γὰρ ἐβωμῶν,
καὶ πύργος ἀσέβητου φουλακῆ, καὶ
πᾶντα ἀπλῶς τὰ ταῦτα σύμ-
βολα οἱ πατέρες ἔθεντο τῆς παρῆ-
λοῦσθαι τῶν θεῶν. οὐχ ἵνα ἐκ-
εἶνα θεοὺς νομίσωσθαι. ἀλλ'
ἵνα δι' αὐτῶν τοῖς θεοῖς θεραπε-
πέσωσθαι. ὅτι γὰρ ἡμῶν ὄν-
τα ἐν ἑσθιασθαι ἑσθιασθαι ἑσθια-
ποιῶσθαι τοῖς θεοῖς καὶ ταῖς λα-
τρείας. ἀσθιασθαι δὲ εἰσιν αὐ-
τοῖς. παρῆλαρον ἑσθιασθαι ἡμῶν
ἀγάλματα ὁ δὲ ἑσθιασθαι ἀπὸ
τῆς παρῆλαρον τῶν θεῶν ἡμῶν, πε-
εἰ πᾶντα τ' οὐρανὸν κύκλω πε-
ειφερέσθαι. διωκαμένης δὲ οὐ-
δὲ πύργος ἀποδίδοσθαι τῆς θε-
ραπείας ἑσθιασθαι. ἀσθιασθαι
δεῖ γὰρ ὅτι φύσθαι. τείτον ὅτι
ἡμῶν δὲ ἀσθιασθαι ἡμῶν ἀγάλμα-
των. εἰς ὁ ταῖς θεραπείας ἐκ-
τελοῦσθαι, ἑαυτοῖς βίβλας ποιῶ-
θεοὺς κατῆσθαι. ὡσπερ γὰρ
οἱ τῶν βασιλέων θεραπεύον-
τες εἰκόνας οὐθέν δεοῦσθαι, ὁ-
μῶς ἐφέλασθαι πτω βίβλας εἰς

Idola sua, &
eorum sto-
lidissimum
cultum frigi-
da excep-
tione de-
fendit.

Υγγ

ἑαυτοῦς · οὕτω καὶ οἱ θεῶν θεοποιῶντες τὰ ἀγάλματα, θεομύων οὐδὲν τῶν θεῶν, ὁμῶς πείθοισιν ἄλλοὺς ἐπαμύνειν σφίσι, ἔ κηδεσθαι. δειγμα γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς ὁσιότητος ἢ πῶς τὰ δυνάμει παρορυσία · καὶ ὁ ταῦτις πληρῶν, βίδηλον ὅτι μειζῶνος ἐκείνῳ ἀποδίδωσιν. ὁ δὲ τῶν δυνάμει ὀλιγορῶν · εἴτα παρορυσίου μῦθος τῶν ἀδυνάτων ὁρέγεται, δηλός ἔστιν ὅτι ἐκείνα μεταδιώκων, ἀλλὰ ταῦτα παρορῶν · ὅσπερ γὰρ εἰ μὴ δὲν ὁ θεὸς δεῖται, ἀλλὰ τῶν οὐδὲν αὐτῶν παρορυσίον. ὅσπερ γὰρ τῆς ἀφ' ἧς λόγων βίσημίας δεῖται. ἢ οὐκ; βίσημον αὐτὸν ἀποσερῆσαι καὶ ταῦτις; οὐδ' αμῶς. ὅτι ἄρα ὅσπερ τῆς ἀφ' ἧς ἔργων εἰς αὐτὸν γηνομῶς ἡμῶς · ἢς ἐνομοθέτησιν ὅτι ἐναυτοὶ πρεῖς, ὅσπερ πειχίλοι · πᾶς δὲ ὁ παρορυσίον αὐτῶν ὅτι πᾶσι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν.

ἐορέγεται

Christianorum obiecta refellit impius Apollonius

Ἀλλ' ὅτι ἐχέτω · ὁ πᾶσιν δαμῶνων πειχίλων ἀνασηλώσας τῆ σῆ ψυχῆ · τοὺς κετὰ σὲ

prouocant: sic qui Deorum simulacris honorem habent, quo illi ipsi non egent, eorum sibi auxilium, fauoremque cōciliant. Nam est verax, ac sinceræ sanctimonix specimen, iis promptè & alacriter illa præstare, quæ in nostra facultate versantur. quæ qui gnauiter implere studet, palam est, multò ipsum magis illud tribuere. Quisquis autem ea negligens, quæ in sua potestate sira sunt, quæ fieri nequeunt fidè ac simulate cōcupiscit, apparet eum non illa persequi, sed ista contemnere. Neque enim, tametsi Deus rei nullius indiget, ideo nihil ei est offerendum. Nam ne verborum quidem prædicatione, collaudationeque opus habet. Quid igitur? an & ea res illi subtrahenda videtur? Non opinor. Quare ne is quidem denegandus est honor, qui re ipsa illis præstatur. qui non tribus abhinc annis, ac ne tribus quidem abhinc annorum millibus; sed omnibus antea actis sæculis per vniuersas nationes communi lege fancitus est.

At non oportebat; ὁ qui Demonum multitudinē omnem in anima tua, quasi in ia-

signi loco, ac propatulo constituisti: quos tu specie omni, ac figura carere censes, corporeis imaginibus adumbrare. Quomodo verò nō ligna, & lapides esse putabimus, quæ humanis sunt manibus efficta? O vel ipsis lapidibus insipientior! Itane cæteros omnes attrahi naribus existimas, vt ab execrādis Dæmonibus tu ipse traheris: vt officia sua esse Deos arbitrentur? Quæ cū ita sint, nos Deorum simulacra contuentes, neque lapides, neque ligna nobis esse persuadeamus: sed neque Deos ipsos hæc eadem esse credamus. Nam nec Imperatorum imagines lignum, aut lapidem, aut æs appellamus; neque verò Imperatores ipsos: sed Imperatorum effigies. Porro quisquis regis amans est, regis imaginem libenter aspicit: veluti qui filium amat, imaginem filij, & qui patrē amat, patris effigiem libeter intuetur. Eadem ergo ratione qui Deos amat, libenter simulacra Deorum, & imagines cōspicit; vnāque se contuentes ex occulto Deos colit, ac perhorrescit. Quare si quis istiusmodi simulacra, quod semel Deorum effigies appellatæ

ἀνειδέοις, καὶ ἀσημασίτοις κομποπλαστεῖσθαι. πῶς δὲ οὐ ξύλα, καὶ λίθους νομίσωμεν, ἀχειρες ἀνθρώπων ἐμόρφωσθαι; ὅτι καὶ τῶν λίθων αὐτῶν ἀφρονέστερος ἔτι οἶε παρ' ἑσέ ἐκ τῶν ῥινῶν ἔλκεσθαι, ὡς περ σὺ τῶν ἀγίτητων δαμῶνων · ὡς περ θεοὺς ἠγείσθαι τὰ ἑαυτῶν τεχνουργήματα; ἀφορῶντες οὖν εἰς τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα, μή τοι νομίωμεν αὐτὰ λίθους εἶναι, μήτε ξύλα · μήδε μὲν τοι τοὺς θεοὺς ἀλλοῖς εἶναι ταῦτα. καὶ γὰρ ὅσπερ τὰ βασιλικὰ εἰκόνας ξύλα, καὶ λίθον, καὶ χαλκὸν λέγουμεν · οὐ μὲν ὅσπερ ἀλλοῖς τοὺς βασιλέας · ἀλλὰ εἰκόνας βασιλέων. ὅστις οὖν βασιλεὺς, ἢ δέως ὅσπερ τὴν τῆ βασιλείας εἰκόνα · καὶ ὅστις ὅστις φιλόπατρις, ἢ δέως ὅσπερ τὴν τῆ πατρός. καὶ ὅστις φιλοπάτερ, τὴν τῆ πατρός. ὅστις φιλόθεος, ἢ δέως εἰς τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα, ἔ τὰς εἰκόνας ἀποβλέπει, σεβόμενος αὐτὰ, καὶ φοβέται ὡς ἀφανοὺς ὁρῶντας εἰς αὐτὸν τοὺς θεοὺς. εἰ ἢ οὐκ οἶεται δεῖν αὐτὰ μὴ δὲ φθείρεσθαι

ἐ. φιλοβασιλεὺς

Leg. δια τῶν

Διὰ τῶν θεῶν ἀπάξ εἰκόνας
 κληθεῖσιν, πρυτελῶς ἀφρων
 εἶμι μοι φαίνεται. ἡλιῶν γὰρ δὴ-
 πουσαν αὐτὰ μηδὲ ὑπὸ ἀν-
 θεστων ἡμέαζ. ὅ δὲ ὑπὸ
 ἀνδρῶν θεοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἡμό-
 ρημον, ὑπὸ ἀνθρώπου πονη-
 ροῦ, καὶ ἀμαθοῦς φθαρῶσαι
 διώσεται. Ἐπὶ τῶν θεῶν
 ζῶντα ἀγάλματα κατασκευα-
 σθέντα τῆς ἀφροσύνης αὐτῶν οὐ-
 σίας, οἱ αὖτε τὸ οὐρανὸν κύκλω
 φερόμενοι θεοὶ, μὴ εἶμι ἀεὶ
 χρόνον αἰεταί. μηδεὶς οὖν ἀ-
 πιεσέτω θεοῖς, ὁρᾶν καὶ ἀκούων,
 ὡς ἐνύβριστον ἕνας εἰς τὰ ἀ-
 γάλματα, καὶ τοὺς ναοὺς. ἀρ-
 σεν ἀνθρώποις χριστοὺς ἀπέ-
 κτειναν πολλοὶ, καὶ τὰ Σω-
 κράτη, καὶ Δίωνα, καὶ τὸ μέ-
 γαν Ἐμπεδοκλήμον; ὧν δὲ οἶσθ'
 ὅτι μάλλον ἐμέλησε τοῖς θεοῖς.
 ἀλλ' ὁρᾶτε ὅτι καὶ τούτων φθαρ-
 τῶν εἰδότες ὁ σῶμα, σιωπῶν
 εἶξαι τῆ φύσιν, καὶ ὑποχω-
 ρῆσαι δίκῃ δὲ ἀπήτησιν ὑπε-
 ραντὶ τῶν κτεινάντων. ὁ δὲ
 σιωπῶν φανερώς ἐφ' ἡμῶν ὅτι
 πάντων τῶν ἱεροσύλων.

Μηδεὶς οὖν ἀπατάτω λό-

sunt, nullo vnquam tempo-
 re putat oportere corrumpi,
 prorsus insanire mihi vide-
 tur. Nam alioqui ne homi-
 num quidem ista manibus o-
 porteret effingi. Quod au-
 tem à sapiente, bonoque vi-
 ro perfectum est, id ab homi-
 ne nequam, & imperito cor-
 rumpi potest. At quæ ab ip-
 sis Diis elaboratæ sunt occul-
 toris ipsorum naturæ viuæ,
 ac spirantes imagines, Dij ni-
 mirum illi, qui circum cœle-
 stia corpora in orbem versan-
 tur; perpetuæ sunt, ac sem-
 piternæ. Nemo itaque Diis
 diffidat ipsis, cùm viderit, au-
 dieritue nonnullos in Deo-
 rum simulacra, atque templa
 contumeliosos fuisse. An nõ
 plerique viros bonos interfe-
 cerunt: velut Socratem, &
 Dionem, & magnum illum
 Empedorimum? quorũ ma-
 iorem Deos ipsos curam ha-
 buisse, non dubito. Sed vide-
 te quemadmodum illi, quo-
 rum corruptioni obnoxia sci-
 rent esse corpora, eos naturæ
 subiici, ac concedere volue-
 rint; postea verò ab eorum
 interfectoribus pœnas repe-
 tierint. quod ætate nostra sa-
 crilegis omnibus accidisse
 meminimus.

Quamobrem nemo nos

verbis illudat; neque de pro-
 uidentia nos perterrefaciat.
 Nam qui ista nobis obiiciunt
 Iudæorum Prophetæ, quid
 de templo suo dicent, quod
 cùm tertio sit euersum, non-
 dum ad hodiernum vsque
 diem instauratur? Hæc ego
 non vt illis exprobrarem in
 medium adduxi: vtpote qui
 templum illud tanto inter-
 uallo à ruinis excitare volue-
 rim, in eius honorem numi-
 nis, quod ibidem inuocatum
 est. sed ideo commemoravi,
 vt ostenderem, nihil huma-
 nis in rebus immortale esse
 posse: tùm verò delirasse, qui
 eiusmodi scriberet, Prophe-
 tas istos, quibus cum stolidis
 aniculis negotium erat. Ni-
 hil enim opinor, prohibet,
 magnum quidem ipsum esse
 Deum: sed bonos Prophetas,
 atque interpretes non habe-
 re. Hoc autem inde accidit,
 quòd animum suum politico-
 ribus disciplinis repurgandum
 minimè tradiderunt: vt &
 clausos nimium oculos ape-
 rirerent; & insidentem iis cali-
 ginem abstergerent. Atque
 vt homines ingens per den-
 siores tenebras lumen, non
 purè ac liquidò conuertes;
 & id ipsum non sinceram lu-
 cem, sed ignem arbitrati;

γοις· μηδὲ περιπέτω αὐτὸς τῆς
 προνοίας ἡμᾶς. οἱ γὰρ ἡμῶν ὀφ-
 θίζοντες τοιαῦτα τῶν Ἰουδαίων οἱ
 προφηταί, ἢ αὐτὸς τῶν νεῶν φη-
 σίαι, τῶν πρὸ ἀβραάμ τελευτῶν ἀνα-
 σταπέντος, ἐρηγόμενος δὲ τῶν
 νεῶν; ἐγὼ δὲ εἶπον ὅτι ὀφθίζον
 ἐκείνοις· ὅς γε τοσοῦτοις ὑπερο-
 χροῖς ἀναστήσασθαι διανοήθει
 αὐτὸν εἰς ἡμιλίον τῶν κληθέντων
 ἐπ' αὐτῶν θεῶν. νυνὶ δὲ ἐχρησα-
 μῶν αὐτῶν, δεῖξαι βεβηλωμένος,
 ὅτι τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀ-
 φθαρτῶν εἶμι διώσεται· καὶ οἱ τὰ
 τοιαῦτα γράφοντες ἐλήφην προ-
 φηταί, γραφείοις ψυχροῖς ὁμι-
 λουῦντες. ἔθεν δὲ, οἱ μὲν, καλῶς
 τὸ μὴ θεῶν εἶμι μέγαν ἢ μὴ
 αουδαίων προφητῶν ἔδὲ ἔξη-
 γητῶν τυχεῖν. ἀπὸν δὲ ὅτι τίς
 εἰαυτῶν ψυχρῶν, ἢ πρὸς ἄλλο
 κατὰ τὰ τοῖς ἐγκυκλίσι μαθη-
 μασιν· ἔτε ἀνοήτοι μεμνημέν-
 ται τὰ ὄμματα· τῶν ἀνακα-
 τὰ τῶν ὅτι κειμένῳ αὐτοῖς
 ἀχλὺν. ἀλλ' οἱ φῶς μέγα δι-
 ὀμιχλῆς οἱ ἀνθρώποι βλέπον-
 τες ἢ καθαροῦς, ἔδὲ εἰλικρινῶς,
 αὐτὸ δὲ εὐάνο νεομικῆτες οὐ-
 χὶ φῶς καθαρόν, ἀλλὰ πῦρ.

Blaſphema vox.

καὶ τῶν ἀπὸ πάντων ὄντες ἀ-
 θεῶν, βοῶσι μεγάλα· φεῖθε-
 τε· φοβήσθε πῦρ, φλόξ, θάνατος,
 μάχαιρα, ῥομφαία, πολλοῖς ὀνό-
 μοις μίαν ἐξηγούμενοι τὴν βλα-
 πτικὴν τῆς πυρὸς δυνάμιν. ἀλλ'
 ὑπάρχει μὴ τούτων ἰδίᾳ βέλτιον πα-
 ραίτησι, πόσω φαυλότεροι τῶν
 ποῦ ἡμῖν ἔτω γέρονται ποιητῶν
 οἱ τῶν ὑποφ' ἑοῦ λόγων δι-
 δασκαλοὶ.

ἑοῦ οὐτι

Προσέχει δὲ οὐτὰρ τῶν θεῶν
 μόνον ἀγαλλόμεθα προσκυνοῦν·
 ἀλλὰ καὶ τοὺς ναοὺς, καὶ τὰ τεμένη,
 καὶ τοὺς βωμοὺς, βύθουρον ἢ καὶ τοὺς
 ἱερέας ἡμῶν, ὡς λειτουργοὺς θεῶν,
 καὶ ὑποφ' ἑοῦ, καὶ ἀφ' ἑοῦ ἡμῖν
 τὰ ὑποφ' ἑοῦ τοὺς θεοὺς· σιωπε-
 γλόντας τῆς ἐν θεῶν εἰς ἡμᾶς
 τῶν ἀγαθῶν δόσε. προσκυνοῦσι γὰρ
 πάντων καὶ ὑποφ' ἑοῦ. δι-
 καμον οὖν ἀποδιδόναι πᾶσιν αὐ-
 τοῖς ὅσα ἔλαβον, εἰ καὶ μὴ πλέον,
 ἢ τοῖς πολιτικοῖς ἀρχαῖσι, τοῖς
 ἡμῶν. εἰ δὲ τις οἴεται τῶν ὀπί-
 σθης χεῖρα νέμειν αὐτοῖς, καὶ
 τοῖς πολιτικοῖς ἀρχαῖσι, ἐπεὶ
 κακείνοι ἔσπον ἕνα τοῖς θεοῖς
 ἱερατεύουσι, φύλακες ὄντες τῶν
 νόμων· ἀλλὰ τοῖς γε τῆς δι-

cum nihil eorum, quæ pro-
 pinqua sunt, discernant, ve-
 hementius exclamant: Hor-
 rescite, metuite: Ignis, flamma,
 mors, gladius, framea:
 pluribus vocabulis eandem
 in igne nocendi vim expri-
 mentes. Sed de iis priuatim
 ostendere fatius est; quanto
 illi, qui se disputandi de Deo
 magistros profiteretur, Poë-
 tis nostris inferiores hac in
 parte fuerint.

Cæterum non Deorum
 duntaxat adorandæ sunt effi-
 gies, sed etiam ipsa templa,
 atq; delubra, & altaria. Quin-
 etiam rationi valdè consen-
 taneum est, ut & sacerdotes
 honorentur, tanquam Deo-
 rum ministri, & famuli, qui
 quæ ad Deos pertinent nobis
 administrant; & ad illo-
 rum in nos deriuanda bene-
 ficia momenti plurimum ad-
 ferunt. Pro omnibus enim
 sacrificia celebrant, ac pre-
 cantur. Quare non minus ip-
 sis; imo amplius, quàm ciui-
 libus Magistratibus, æquum
 est honoris adhiberi. Quòd si
 quis ex æquo censeat vtrif-
 que esse tribuendum, pro-
 pterea quod ciuiles magistra-
 tus quodam veluti sacerdo-
 tio funguntur, quatenus le-
 gum sunt custodes; tamen

haud paulo maiore sunt illi
 beneuolentia prosequendi.
 Sanè Græci sacerdotem il-
 lum, quamuis hostem, reue-
 rendum esse regi suadebant.
 nos ne amicos quidem ipsos
 reueremur; pro nobis oran-
 tes, ac sacra facientes.

Et quoniam ad id quod
 iamdudum peroptabam ini-
 tium nostra peruenit oratio;
 hoc mihi deinceps explican-
 dum videtur, cuiusmodi sa-
 cerdos esse debeat, ut merito
 ei honor habeatur. Nā quod
 nostrum est ab ea contem-
 platione fecernendum est,
 neq; attentius inquirendum.
 Quandiu verò sacerdos no-
 minatur aliquis, cultu & ho-
 nore afficiendus est. Sin est
 nequam, sacerdotio multā-
 dus, & ubi indignus habitus
 fuerit, abiiciendus est. Quan-
 diu verò publicis sacris, & li-
 bationibus fungitur, ac Diis
 assistit, eum tāquam præstan-
 tissimam Deorum possessio-
 nem cum veneratione, ac re-
 ligione contueri debemus.
 Absurdum est enim lapides,
 è quibus aræ fabricatæ sunt,
 quòd Deorum honori con-
 secrati sint, à nobis amari; eo
 quòd forma & figura constāt
 eiusmodi, quæ ad eam, cuius
 gratia conditæ sunt, functio-

νοίας πρὸς πολὺ χεῖρ νέμειν τού-
 τοις. οἱ μὲν γὰρ Ἀχαιοὶ καὶ ἄλλοι πο-
 λέμιοι ὄντες τὴν ἱερέα προσέτατ-
 τον ἀδείσασθαι τὰ βασιλεῖ· ἡμεῖς
 δὲ σὺ δὲ τοὺς φίλους ἀδούμια·
 τοὺς ἀρχιερεῖς ὑποφ' ἑοῦ, καὶ
 ἑοῦ.

Iliad. 22

Ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ' ὁ λόγος ἐς τὴν
 πάλαι πορευομένην ἀρχὴν ἐ-
 λήλυθεν, ἀξιὸν ἔστι μοι ἡμῶν
 διελθεῖν ἐφεξῆς ὁποῖός τις ὦν ὁ
 ἱερεὺς, αὐτὸς τε δικαίως ἡμῶν
 θησεται. ὁ γὰρ ἡμέτερον οὐ
 χεῖρ σκοπεῖν, σὺ δὲ ἔξετασθαι.
 ἀλλὰ ἕως αὖ ἱερεὺς τις ὀνομα-
 ζῆται, ἡμῶν αὐτὸν χεῖρ, καὶ
 προσκύνει. εἰ δὲ εἴη πονη-
 ρὸς, ἀφαιρέθεντα τὴν ἱερω-
 στείαν, ὡς ἀπ' ἀξίον ἀποφα-
 νέντα, προσέειπεν· ἕως δὲ προσ-
 γύσει, καὶ καταρχεται, καὶ πρὶ-
 σταται τοῖς θεοῖς, ὡς ὁ ἡμῶν
 πατρὸν τῶν θεῶν κτήμα, προσ-
 βλεπτός ἐστιν ἡμῖν μὲν ἀί-
 δος, καὶ ἀλαβείας. αἴτιον γὰρ
 εἰ τοὺς μὲν λίθους, ὅς ὦν οἱ βω-
 μοὶ πεποιήνται, ἀφ' ὅ καθε-
 ράσθαι τοῖς θεοῖς, ἀγαπήσομεν,
 ὅτι μορφῶν ἔχουσι, καὶ γῆμα
 ὑποφ' ἑοῦ, εἰς ἡμῶν εἰσι κατασκευασ-

ε. εσολη-
ψο τω

σμένοι λητούργου· ἀνδρα ὃ κα-
 σοπαμνον τοῖς θεοῖς ἄνευ οἰκισ-
 μῶν ἡρώων πμῶν· ἴσως ἔπι-
 λείψεται τις· ἀλλὰ ἀδικοῦνται
 καὶ ἔξαμύρτωντα πολλὰ τῶν
 παρῶν τοῖς θεοῖς ὁσίων. ἐγὼ δὲ
 φημι ἡρώων τῶν μὲν τοῖσιν ἔξε-
 λέγχην· ἵνα μὴ πονηρὸς ὢν ἐνο-
 χλῆ τοῖς θεοῖς· ἕως ὃ ἔξελέγχ-
 ῆς, μὴ ἀτιμάξῃν. Ἐσθὲ γὰρ ὄλο-
 γον ἔπιλαβομένης τῆς τῆς
 ἀφορμῆς ἢ τούτων μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τῶν ἔπιτηδείων ἡμῶν καὶ
 πτωχῶν πμῶν παρσαφαιρῶσαι.
 ἔτω πόνω ὡσπερ ἴρων, ἔτω δὲ
 ἔϊερὰς πᾶς ἀδέσμοτος. ἔπι τῶν
 ἀποφασίς ἔστι θεοῦ τῶν Διδυ-
 μῶν τοιαύτη·

Οσοι ἐς ἀρητήρας ἀπαδαλίησι
 νόοιο,
 Αθανάτων ῥέζουσ' ἀποφώλια,
 καὶ ἡράεσσιν,
 Αντία βυλθύοισιν· ἀδύπητοισι
 λογιμοῖς,
 Ουκέτ' ὄλιω βιότοιο δεκπε-
 ρῶσιν ἀταρτόν·
 Οσοι παρ' μακάρειν ἐλωβή-
 σαυτο θεοῖσιν.
 Ων κείνοι θεόσεσπον ἔλεν θερα-
 πῆδα πμῶν,

nem conuenit. virum autem illum, qui Diis ipse dicarus fit, non honore dignum arbitrari. Forstian id aliquis in eo faciendum existimet, qui iniuriam faciat, & in multis Deorum religionibus, ac ritibus peccet. Ego verò redarguendum eum esse dico; ne cum prauus sit, Deos ipsos moleste sollicitet. donec tamen reprehensus, & conuictus ab aliquo sit, ignominiosè minimè tractandus est. Neque enim rationis est, hac occasione arrepra non istiusmodi solùm; sed etiam ceteros qui honore digni sunt, merito suo defraudare. Quà obrem sit, vt magistratus. ita quilibet sacerdos venerabilis. quandoquidem eò Didymaxi Iouis oraculum illud pertinet:

Quicumque in sacerdotes, ex improbitate mentis, Immortalium stotida quadam perpetrant, & honoribus illorū Contraria moliūtur securis Deorum consilijis, Non iam integrum vitæ faciunt iter Quotcunque beatos læserunt Deos, Quorum illi religiosum elegerunt famularum honorem,
 Ad

Ad hæc alio loco Deusidem sic loquitur,
Omnes quidem seruos meos exi- tiali infortunio, &c.

Addit se propter eosdem pœnas illis irrogaturū. Ac cum eiusmodi non pauca sint à Diis responsa; quibus edocti sacerdotes, pro eorum oportet, honore possumus ac cultu prosequi, ea plenius alio in loco pertractabimus. Nunc illud sufficit, quòd ex tēpore, ac temerè nihil dicere velim, denunciationem illam Dei, ac mandatum eius verbis expressum ostendere; quod ad institutum nostrum satis esse iudico. Iam verò si quis earum rerum idoneum me doctorem, ac magistrum esse putet; Deum is veritus, eidem obsequatur, ac Deorum sacerdotibus exquisitum honorem tribuat. Nunc qualem esse sacerdotem ipsum oporteat, explicare conabimur; non tua quidem caussa. (Nisi enim penitus hoc scissem, ac partim ducis ipsius, partim maximorum Deorum testificatione compertum habuissem; isto te munere, quantum ad animum, ac voluntatem attinet, egregiè esse perfuncturum; tantum tibi negotium

καὶ πάλιν ἐν ἀλλοῖς ὁ θεὸς φησὶ,
 Πάντας μὲν θεράποντας ἐμοῦ
 ὁλοῦς κακότητος.
 καὶ φησὶν ἕκαστῶν τούτων δίκην
 ἔπι τῆσιν ἀλλοῖς. πολλῶν δὲ εἰ-
 ρημελῶν τοιούτων παρὰ τῶν θεῶν,
 δι' ὧν ἐνεσι μαρόντας ὅπως ἡρώ-
 ῶν, καὶ θεραπόδων τοῖς ἱε-
 ρέας· εἰρήσεται μοι ἀπὸ πλῆθ-
 ῶν ἐν ἀλλοῖς. ἀπό τῆσιν δὲ νῦν,
 ὅτι μηδὲ χερσὶ μὴδὲν, ἔπι-
 δεῖξαι τίω τε ἐκ τοῦ θεοῦ
 παρῶν, καὶ τῶν ἔπι τῶν
 τῶν αὐτῶν λόγων, ἰκάρων ἡρώ-
 μῶν. ἔϊ τις οἶω ἀξιώπισον
 ἕπειληφεν ἐμὲ διδάσκαλον
 τῶν τοιούτων, ἀδεδείκται τῶν θεῶν,
 ἐκείνω πειθέστω, καὶ τοῖς ἱε-
 ρέας τῶν θεῶν ἡμῶν ἀφα-
 φερῶντος· ὁποῖον δὲ αὐτὸν εἶ-
 χῆ, πειρῶσμαι νῦν εἰπεῖν. ἔχ
 ἐνεκά σου· τῶν μὲν γὰρ εἰ μὴ ὅ
 * * ἡπιστάμην· ἀμα μὲν τῶ
 κατηγεμόνος· ἀμα δὲ τῶν μεγί-
 των θεῶν μῦτρυρωμάτων, ὅτι τῶ
 λητούργου τῶν τῶν ἀφῆσιν κα-
 λῶς, ὅσα γε εἰς παρσαφείσιν
 ἡκει τῶ σιω· ἔσθ' αὖ ἐπὶ λμῶσά
 σοι μεταδιδῶμαι τοσούτου παρ-
 ματος· ἀλλ' ὅπως ἔχης ἐγῶν
 Z z z

διδάσκην τοῖς ἄλλοις, οὐκ ἐν
 παῖς πόλεσι μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ἐν τοῖς ἀγροῖς βύλογώτερον,
 καὶ ἐπὶ ἑξοσίας, ὡς οὐκ οἴ-
 κηθεν αὐτὰ νοῖς, καὶ κωλύει-
 ται μόνος. ἔχον δὲ καὶ ἐμὲ
 σύμφηρον σεαυτῶν, δοκῶντά
 τε εἶ) Διὶ τοῖς θεοῖς ἄρχιε-
 ρέα μέγιστον, ἄξιον μὲν οὐ-
 δαμῶς παρὰ γαματος Ἰσοῦτου,
 βυλάδων δὲ εἶ), καὶ παρὰ συ-
 γράμτων αἰεὶ τοῖς θεοῖς. οὐ γὰρ
 ἴσθι μεγάλας ἡμῖν οἱ θεοὶ
 μὲν πλεῖον τελευτῶν ἐλπίδας
 ἐπαγγέλλονται. πεισθέν δὲ αὐ-
 τοῖς πρῶτως: ἀψευδεῖν γὰρ εἰώ-
 θησι, οὐχ ἵππῶν ἐκείνων μόν-
 τον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ταῖς βίω-
 ταῖς δὲ. οἱ δὲ Διὶ παρὰ τοῖς
 διωόμεως οἰοῖ τε ὄντες καὶ

Manca est
 oratio.

τά, corpus emortuum iacet; iis omnibus erunt, quæcum-

commitere ausus non fuif-
 fem,) sed vt cæteros è pro-
 pinquo, non in vrbibus so-
 lùm; verùm etiam in agris
 maiori cum auctoritate, ac
 ratione docere possis, ac præ-
 te ferre, non priuata indu-
 stria excogitatũ aliquid, aut
 quod solus ipse facias, afferri
 abs te; verùm meam ad ista
 quoque cõsensionem, ac suf-
 fragationem accedere: qui,
 quod ad Deos spectat, Pon-
 tificex videor esse maximus;&
 quanquam honore isto sum
 indignus, esse tamen di-
 gnus, studeo, idque quotidiana
 à Diis precibus impetra-
 re contendo. Scito enim ma-
 gnas nobis post obitum spes
 à Diis immortalibus ostendi;
 quibus habenda omnino fi-
 des est. Nam vera perpetuò
 loquuntur, non in rebus dun-
 taxat eiusmodi; sed in iis om-
 nibus, quæ ad hãc vitam per-
 tinent. Iidem verò, cum pro-
 pter excellentem vim, ac po-
 tètiam perturbationem om-
 nem, quæ in hanc vitam inci-
 dit, amoliri possint, & incon-
 ditum eius abhorrentemque
 statum corrigere; quãto ma-
 gis ibi, vbi pugnantes inter se
 disiunctæ sunt partes, quan-
 do immortalì animã separa-

que polliciti sunt homini-
 bus, præstandis idonei? Qua-
 propter cum nõ ignoremus,
 magna sacerdotibus à Diis
 esse constituta præmia; illos
 ipsos dignitatis Deorum ve-
 lut fideiuffores in omnibus
 faciamus: qui vitæ suam tan-
 quam eorum, quæ in vul-
 gus eloqui oportet, exemplar
 ostentent. Huius porrò ini-
 tium nobis à pietate erga
 Deos capiendum est. Sic e-
 nim nos Diis ipsis ministrare
 conuenit, quasi præsentibus,
 nõsque contuentibus, cum
 à nobis minimè ipsi videan-
 tur: atque interim perspicaci-
 sissimis oculis, qui lucẽ om-
 nem splendorẽmque supe-
 rant, intimos quosque sen-
 sus, ac reconditos penetrent.
 Quòd autem non meus hic
 sermo sit, sed ipsiusmet Dei,
 multis sententiis expressus;
 satis erit vno allato testimo-
 nio demonstrare, quo duo si-
 mul ostendi poterunt; alte-
 rum, quẽ admodum Diij om-
 nia videant; alterum, quem
 admodum piis hominibus
 delectentur.
 Et per solida transit acutus o-
 culus * * *
 Et per caruleum transit mare.
 neque hunc later

ὅσα τὰ ἐπιπέλαγον τοῖς ἀν-
 θρώποις; εἰδότες οὖν ὅτι με-
 γάλας ἔχον ἑδδοσιν οἱ θεοὶ τοῖς
 ἱεροῖς τῶν ἀμοιβῶν, ἐχθροῖς
 αὐτοῖς ἐν πᾶσι τῆς ἀξίας τῶν
 θεῶν κατὰ σπουδαίων. ὡν
 παρὰ τὰ πλήθη γρηὶ λέγει,
 δείγμα τῶν ἐαυτῶν ἐκφέρον-
 τας βίον. ἄρκτεον δὲ ἡμῖν τῆς
 παρὰ τοῖς θεοῖς βίσεως. οὐ-
 τω γὰρ ἡμᾶς παρέπει τοῖς θεοῖς
 λειτουργεῖν, ὡς πρῶτον αὐ-
 τοῖς καὶ ὁρασι μὲν ἡμᾶς, οὐχ
 ὄρα μὲν οὐφ' ἡμῶν καὶ ὁ πα-
 ρα τῆς αὐγῆς ὄμμα κρῆττον ἀ-
 γρη τῶν ἀποκρυπτομένων ἡμῖν
 λογισμῶν ἀφ' ἑταυτοῖς. ὅτι δὲ
 οὐκ ἐμὸς ὁ λόγος οὕτως ἔστιν,
 ἀλλὰ τῶν θεῶν, ἀφ' ἑταυτοῖς
 μὲν εἰρημῶς λόγων ἐμοὶ δὲ
 δῆτα ἀπορητὶ ἑἷνα παρὰ τῶν
 μὲν, δύο δὲ ἐνὸς παρὰ τῶν
 πῶς μὲν ὁρασι οἱ θεοὶ πρῶτον
 πῶς δὲ ὅτι τοῖς βίσεσι βί-
 φαίνονται.
 Καὶ τε ἀφ' ἑταυτοῖς χωρὶς ἰσὺν
 ὄμμα * * *
 Καὶ ἀφ' ἑταυτοῖς οὐκ ἔρχεται
 οὐδὲ ἐληθῆ.

εἰρημῶς

Suspitor leg. Πληθους
ἀσεβείας,
& ἰούτα

Ἢ Πλήθουσα σεβεία, παλι-
δίητος εἶδεται
Οὐρανὸν εἰς ἀκάμαντα, Θφῆς
χρ' θεομὸν ἀνάγκης
Οὐδ' ὅσα νερτερίων ἰσπεδέ-
ξασθ' φέρει καμόντων,
Τάρταρος ἀχλύδασθ' ἰσπε-
ζῶφον αἰδῶς εἶσω.
Εὐσεβέσι ἢ βροτοῖς γαλῦμα τό-
θρ, ὅσον Ολύμπω.
ὅσῳ δὲ λίθου καὶ πέτρας ἀπα-
σα μὲν ψυχῇ, πολὺ δὲ πλέον
ἢ τῆς αἰθερῶν οἰκειότερον
ἔχει καὶ συγγόμερον πρὸς τοῖς
θεοῖς· τοσοῦτον μᾶλλον εἰ-
κὲς ἔστι βῆλον, καὶ ἐνεργέτε-
ρον δὲ αὐτῆς χαρῆν τῆς θεῶν
ὄμμα. γὰρ δὲ πλεὺς φιλαν-
δραπίας τῆς θεοῦ, γαλῦσθαι
φάσκοντος τῆς τῆς βίσεως ἀν-
δρῶν ἀφροσύνας, ὅσον Ολύμ-
πω τὰ καθαριώτατα. πρῶ-
τως ἡμῖν οὕτως οὐχὶ καὶ ἀνά-
ξιστος ψυχῆς ἡμῶν ἀπὸ τῆς
ζῶφου, καὶ τῆς παρτάρου μετ'
βίσεως αὐτῶν ποροσόντων; οἶ-
δε μὲν γὰρ ἔτι τοῖς ἐν τῆς παρ-
τάρω καὶ κεκλιμένοις. ὅσῳ
γὰρ ἐκείνα τῆς τῆς θεῶν ἐκ-
τὸς πᾶσι δεινὰ μὲν. ἐπαγγέλλεται ἢ τοῖς βίσεσι τ' Ολύμπω

*Catus asericus revolubilis me-
ans*
*Calum per indefessum, sapien-
tis lege necessitatis.*
*Neque quotquot infimorum ex-
cepit gentes mortuorum*
*Tartarus, tenebrosam super ca-
liginem, apud inferos*
*Piis verò mortalibus delector
tantum, quantum Olympo.*

Quo igitur anima quaelibet,
humana verò præ cæteris,
maiore, quam lapis, & saxum
omne, cognatione cum Diis,
ac necessitate coniūgitur, eo
facilius, & efficacius diuinis
illam oculis peruadi consen-
taneum est. Ac vide qua-
so incredibilem in homines
Dei benignitatem; qui gau-
dere tantundem dicat pio-
rum virorum mente, quan-
tum purissimo ipso cælo. An
non igitur nostrum omnium,
qui cum pietate ad ipsum ac-
cedimus, animas è caligine
ac Tartaro fursum attollet?
Nouit enim illos etiam, qui
Tartaro inclusi continentur.
Quippe cum nec ista loca
Deorum potestati subtrahā-
tur. Atqui piis ille pro Tar-
taro Olympi sedes promit-

tit. Quamobrem pietatis im-
primis officia perfequenda
sunt, vt & religiosè ad Deos
venerandos sacerdotes accedant;
& nihil turpe vel dicant ipsi,
vel audiant: ac præterea non ab
impuris tantum factis, ac flagitiis,
sed ab omni etiam istiusmodi verborum,
& acroamatum genere sibi temperent.
Faceffant itaque procul à nobis
illiberales iocè, ac petulans omne
colloquium. Et vt quid velim
clariùs intelligas: sacerdos neque
Archilochum legat, neque Hipponactem,
neque alium quemlibet eius generis
scriptorem. deuitet etiam ex
antiquiore comædia quicquid
eo stylo cōscriptum est. Satius enim
est, ac dignitati nostræ consentaneum,
vni studere Philosophiæ; sed eam
præsertim asciscere, quæ discipulorum
sua Deos præ se fert authores,
ac duces. qualis est Pythagoræ,
Platonis, Aristotelisque secta;
tùm eorum, qui Chrysippum, ac
Zenonem magistros sequuntur.
Neque enim aut omnibus, aut
omnium dogmatibus auscultandum
est; sed illis, & illorum decretis
duntaxat, quæ pietatem animis
ingenerare possunt, dequæ Diis ita

αὐτὴ τῆς παρτάρου. δὲ τῆς
μάλιστ' τῆς βίσεως ἔργων
ἀντέχεσθαι ποροσόντας μὲν τοῖς
θεοῖς μετ' βίσεως· ἀγρόν ἢ
μῆτε λέγοντας, μῆτε ἀκούοντας.
ἀγρόν δὲ χρὴ τοῖς ἱερέας ὅσῳ
ἔργων μόνον ἀκαθάρτων, ὅσῳ
σελγῶν ποροσέξων, ἀλλὰ καὶ ῥη-
μάτων, καὶ ἀκρομάτων τοῖσδε.
ἔξερατέα τὸν μὲν ἔστι ἡμῖν πρῶ-
τα τὰ ἐπαγγέλλεται σκώμματα· πᾶ-
σα δὲ ἀσελγῆς ὁμιλία. καὶ ὅπως
εἰδέναι ἔχεις ὁ βέλομαι φράζων
ἱερωμῆδος ἢ μῆτε Αρχίλοχον
ἀναγνωσκέτω· μηδὲ Ἰππωνά-
κτα· μῆτε ἄλλων ἵνα τῆς τοιαύτα
γραφόντων. ἀποκλινέτω καὶ τῆς
παλαῆς κωμῳδίας ὅσα τῆς
τοιαύτης ἰδέας. ἀμεινον μὲν γὰρ,
ἔτι πρῶτως ποροσέποι δὲ ἀν' ἡμῖν, ἢ
φιλοσοφία μόνη· καὶ τούτων, ἢ
θεοῦ ἡγεμόνας ποροσέποι μὲν
τῆς ἐαυτῶν παιδείας. ὅσῳ Πυ-
θαγόρας, καὶ Πλάτων, καὶ Αει-
σοτέλης οἵ τε ἀμφὶ Χρῦσιππων,
καὶ Ζήνων. ποροσεκτέον μὲν
γὰρ οὔτε πᾶσιν, οὔτε τοῖς πρῶ-
των δόγμασι· ἀλλὰ ἐκείνοις
ἔστι ποιητικῆ· καὶ διδασκῆ μόνον,
καὶ ἐκείνων, ὅσα βίσεως

πῶς θεῶν ᾠδῶν μὲν ὡς εἰ-
 σὶν· εἴτα ὡς ᾠδοῦσι τῶν
 τῆδε· Ἐὖς ἔργαζόντων μὲν οὐ-
 δὲ ἐν κακῶν ὁδῶν ἀνδράποιοι,
 ὁδῶν ἄλλοις, φθονοῦντες, καὶ
 βασικαίροντες, καὶ πολερμουῦ-
 ντες. ὁποῖα ἡρώδης μὲν οἱ
 ἡμῖν ποιητῶν κατεφρο-
 νήθησαν· οἱ δὲ τῶν Ἰουδαίων
 Προφῆται ἔφατεταγμένως συγ-
 κειτασκέδοντες, ἑκ τῶν ἀ-
 θλίων τούτων τῶν ᾠδοῦντων
 ἑαυτοῖς τοῖς Ἰαλιλαίοις
 θαυμάζοντες. ὥστε οἱ ἡ-
 μῖν ἰσοείας ἐπιτιμῶν, ὁπό-
 σα πνευματικῶν ἐπὶ πεποι-
 ημένοις τοῖς ἔργοις. ὅσα δὲ ὄντι
 ἐν ἰσοείας ἡδὴ ᾠδῶν τοῖς ἑμ-
 ᾠδοῦσιν ἀπηλελυμένα πλά-
 σματα, πρᾶγματι τὸν ἔρωτικόν
 ἑκδοθέν, καὶ πᾶσι ἀπὸ τῶν
 ποιητῶν. κατὰ τὸν γὰρ ὁδὸν
 πᾶσα τοῖς ἱερομένοις ἀρμότῃ.
 τετάρτη δὲ ἡ καὶ τῶν οὐ-
 πτωσὶ ὁδῶν ἀνάγκασμα πᾶν ἱε-
 ρωμένω ὁρέπει. ἐγγίνεται γὰρ
 τῆς τῆς ψυχῆς ἀθέσεως ἑκ τῶν
 τῶν λόγων· καὶ κατ' ὀλίγον ἐ-
 γείρει τὸ ὀπιθυμίας· εἴτα
 ἡξίφθως ἀπὸ τῆς ἀφύπνου φλόγα.

For. ἰσοείας
 εἰδῆ

nos docent: primùm aliquos
 esse: deinde infimarum ista-
 rum rerum penes illos esse
 curam. ad hæc, nihil ipsos
 mali neque hominibus, ne-
 que cæteris inferre, liuore,
 inuidia, ac mutuis inter se
 præliis exercitos: cuiusmodi
 cùm Poëtæ nostri scriptis suis
 prodidissent, contemptui ha-
 biti sunt: at verò Iudæorum
 Prophetæ cùm pro certis ac
 constitutis assueverent, apud
 infelices illos, qui se ad Gali-
 læorum cœtum applicarunt,
 in admiratione versantur.
 Nobis verò historiarum eiu-
 modi lectio congruit, quibus
 non fictæ, sed gestæ res me-
 moriæ produntur. quæ au-
 tem historiæ specie conscri-
 ptæ sunt ab antiquis fabulæ,
 penitus repudiandæ sunt. Ta-
 lia sunt quorum amatorum
 est argumentum, & eius ge-
 neris alia. Vt enim non om-
 nis via sacerdotibus conue-
 nit. sed eam præscriptam ef-
 se illis oportet. Ita nec omnis
 lectio sacerdotem decet. Ac
 nescio quo pacto hominibus
 ex libris afficiuntur animi; ac
 paulatim cupiditates incitā-
 tur. ex quibus demum flama
 ingens accenditur. cui qui-
 dem longè ante obuiam est
 τῶν ἰω οἴμα καὶ πέρρωθεν

eundum. Quocirca nec Epi-
 cureo ad nos dogmati, ne-
 que Pyrrhæneo pateat adi-
 tus. Iam enim rectè Dij im-
 mortales sectas istas extinxe-
 runt; vt plerique libri earum
 interciderint. Verumtamen
 nihil prohibet exempli dun-
 taxat gratia mentionem illa-
 rum facere: vt quo genere
 librorum, ac sermonum ab-
 stinere maximè sacerdotes
 debeant explicetur. Quòd si
 ab sermonibus istis abhorre-
 re debemus, multo magis co-
 gitationes euitandæ sunt.
 Neque enim par est, opinor,
 mentis ac linguæ delictum.
 sed illa est curanda cum pri-
 mis, quod cùm eâ lingua pa-
 riter peccet. Deorum igitur
 ediscendi sunt hymni. qui
 quidem multi sunt, ac pulcri
 ab antiquis & recentioribus
 conditi. Ex iis verò potissi-
 mum eos scire conuenit, qui
 in sacris canuntur. Horum
 enim plerosque ipsimet Dij
 multis precibus exorati tra-
 diderunt: pauci ab homini-
 bus profecti sunt, quos illi di-
 uini spiritus afflatu, ad hono-
 rem Deorum, ex integro, &
 inaccessis malis animo pro-
 fuderunt. In his occupanda
 sunt studia: & cùm priuatim,
 cùm publicè. Diis sæpe sup-

ᾠδοῦσιν ἀπὸ τῶν ἐπιτύχων. μήτε Ἐπικου-
 ρος εἰσιέτω λόγος· μήτε Πυρ-
 ρώνιος. ἡδὴ μὲν γὰρ καλῶς
 ποιούντες οἱ θεοὶ ἔδωκάν τε
 ἀνθρώποις, ὥστε ὀπιλείπειν ἔτι πλεον-
 σα τῶν βιβλίων. ὁμοίως οὐδὲν
 κωλύει τύπου χάριν ὀπιμνη-
 σθῆναι μὲν καὶ τούτων, ὁποῖων
 καὶ μάλιστα τοῖς ἱερέας ἀπέ-
 χεσθαι λόγων. εἰ δὲ λόγων,
 πολὺ ᾠδοῦσιν ἐπιτιμῶν. ὁδῶν
 γὰρ οἴμα τῶν ὄντι ἀμύπη-
 μα γλώττης, καὶ ἀφροσύνας. ἀλλ'
 ἐκείνῳ καὶ μάλιστα θεοε-
 πείθει, ὡς καὶ τῆς γλώττης ἐκ-
 εἶνη σπουδαίως ἀμύπητος. ἐκ-
 μνησθῆναι καὶ τοῖς ἑμοῖς τῶν
 θεῶν. εἰσὶ δὲ οὗτοι πολλοὶ μὲν
 ἔκαλοι πεποιημένοι παλαιοῖς
 καὶ νέοις· οὐ μὲν ἀλλ' ἐκείνοις
 πειρατέον ὀπιμασθαι, τοῖς ἐν
 τοῖς ἱεροῖς ἀδουμένοις. οἱ πλεον-
 σοὶ γὰρ ὄντι αὐτῶν τῶν θεῶν ἱκετευ-
 θέντων ἐδωκάν τε· ὀλίγοι δὲ ἕνεκα
 ἐπιτηθῶν ἔδωκάν τε ἀνδράπο-
 πων, ἑκ τῶν πνεύματος ἐπιτιμῶν, καὶ
 ψυχῆς ἀλάτου τοῖς κακοῖς ἐπὶ
 τῆς τῶν θεῶν πρᾶξι συγκείμενοι.
 ταῦτα γὰρ ἀξίον ὀπιτηθῆναι· ἔτι
 ἀξίως πολλὰς τοῖς θεοῖς ἰδέσθαι

καὶ δημοσία· μάλιστα μὲν τῆς
 τῆς ἡμέρας. εἰ δὲ μὴ, πάλ-
 τως ὄρθρου τε καὶ δείλης. οὐ-
 δὲ γὰρ εὐλογεῖν ἀδύτου ἀγὼν ἡ-
 μέρας ἢ νύκτα τῶν ἱερομένων·
 ἀρχὴ δὲ ὄρθρου μὲν ἡμέρας·
 ὄψια δὲ νυκτός. εὐλογεῖν δὲ ἀμ-
 φοτέρων τοῖς θεοῖς ἀπὸ ἑκάστης
 τῶν ἀφαιρημάτων, ὅταν ἔξω-
 θεν τῆς ἱερᾶς οἰκίας ὄντες τυγ-
 χάνωμεν λειτουργίας. ὡς τὰ γε
 ἐν τοῖς ἱεροῖς ὅσα πάντεος ἀξιο-
 γορεύει νόμος, φυλάττειν παρέ-
 πει. καὶ οὔτε πλέον, οὔτε ἔλατ-
 τόν τι ποιητέον ἢ αὐτὸν. ἢ αἰδία
 γὰρ ἔστι τῶν τῶν θεῶν. ὡς καὶ
 ἡμᾶς καὶ μιμεῖσθαι τὴν οὐσίαν
 αὐτῶν ἢ ἀλλοῦς ἰλασκόμεθα ἀφ' ἑ-
 πλέον. εἰ μὴ οὐκ ἔστιν ἀλλοῦ-
 καὶ μόνον· ὅτι σῶμα δὲ πρὸς
 μηδὲν ἡμῖν διώχεται, καλῶς
 εἶχεν ἕνα ἕνα τοῖς ἱεροῖς
 ἀφορίζειν βίον. ἐπεὶ δὲ οὐκ
 ἱεροῖς ἀπλῶς, ἢ ἀλλὰ καὶ ὡς
 ἱερᾶ προσήκει μόνον, ὃ δὴ καὶ
 τῶν κατὰ λειτουργίαν ὅταν τι δό-
 τεον. ἢ δὲ ὡς ἱεροῖς ἀν-
 θεῶν λαχόντι συγχρητέον,
 ὅταν ἐκπὸς ἢ τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς
 tale munus fortitus est, dum

ἐαυτῶν, & πλοχ' ἰδία

Mendo- sus locus.

plicandum est, maximè qui-
 dem ter de die : sin minus,
 saltem diluculo, ac sub ve-
 speram. Neque enim sacer-
 dotem decet diem ullam, ac
 noctem sine sacrificio transi-
 gere. Est autem ut initium
 diei diluculum ; ita noctis
 vespera. Itaque rationi con-
 sentaneum est, ut amborum
 interuallorum velut primi-
 tiæ quædam Diis consecren-
 tur, dum à sacerdotali fun-
 ctione vacamus. Nam quæ
 in templis ipsis obeuntur, ex
 patriæ legis præscripto præ-
 standa sunt : ut nihil plus aut
 minus adhibeatur, quàm illa
 præcipiat. Hæc enim Deo-
 rum propria sunt. Ideo na-
 turam ipsorum imitari nos
 oportet, ut eos tanto magis
 propitios habeamus. Et qui-
 dem si nos meris animis con-
 starem, nihil ut molestiæ
 nobis corpus afferret, con-
 sultum foret vnum quod-
 dam ac singulare vitæ genus
 sacerdotibus tribuere. quo-
 niam autem non sacerdoti-
 bus simpliciter, * * *
 sed tanquam sacerdoti id so-
 lum congruit, cui functio-
 num tempore studendum est.
 Quid est porro ei conceden-
 dum homini, qui sacerdo-
 tale munus fortitus est, dum à sacrorum administratione

vacat?

vacat: Equidem sic statuo ;
 sacerdotem oportere noctes,
 atque dies purum se ab om-
 nibus, & integrum seruan-
 tem ; tum singulis noctibus
 iis se lustrationibus expian-
 tem, quas ritus sacri præ-
 scribunt, ita demum intra
 templi septa sese continere
 tanto dierum spatio, quan-
 tum leges præcipiunt. Et
 enim Romæ apud nos tri-
 ginta præstituti sunt dies : a-
 lij aliter instituunt. Itaque
 per omnes illos dies in tem-
 plis residere, ac philosophari
 mea quidem sententia con-
 uenit : neque interim do-
 mum petere ; vel forum : ac
 ne magistratum quidem ni-
 si in templis videre ; tum
 verò cultus ipsum Diuini
 sedulo curam capeßere, &
 inspiciendis atque ordinan-
 dis omnibus intendere. Ex-
 pletis porro legitimis die-
 bus, vbi alteri functione
 cesserit, & ad humanæ vi-
 tæ negotia se transfuderit,
 liceat ipsi cum amicorum
 frequentare domos ; tum si
 inuitatus erit, conuiuio in-
 teresse, non omnium, sed
 optimorum. Tunc & in fo-
 rum prodire non absurdum
 videtur ; dum id raro fiat ;
 & ducem ac prouinciæ præ-

λειτουργίας ; οἷμα δὲ χεῖρας
 τῶν ἱερέων πύργων ἀγνεύσαν-
 ται νύκτωρ, καὶ ἡμέρας· εἰ-
 τα ἄλλω ἐπὶ αὐτῇ νύκτι κα-
 θεσθῆναι, οἷς ἀξιογυρεύου-
 σιν οἱ θεοὶ καθαρμοῖς, οὕτως
 εἶσω φοιτῶντα τῶν ἱεροῦ μέ-
 νειν ὅσας αὐτῶν ἡμέρας ὁ νόμος
 κελεύει. τριάκοντα μὲν γὰρ
 πρὸς ἡμῖν εἰσὶν ἐν Ρώμῃ·
 πρὸς ἄλλοις δὲ ἄλλως· εὐλο-
 γον οὖν οἷμα μῦθον ἀπάσαις
 ταῖς ταῖς ἡμέρας ἐν τοῖς ἱε-
 ροῖς φιλοσοφουῦντα· καὶ μήτε
 εἰς οἰκίαν βαδίζειν, μήτε εἰς
 ἀγορὰν, ἀλλὰ μηδὲ ἀρχον-
 τὰ πλὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐφο-
 ρῶν. ὅταν μελεθῆται δὲ τῆς πρὸς
 τῶν θεῶν θεοσπειρίας αὐτῶν, ἐφο-
 ρῶντα πύργων καὶ ἀφαιρημάτων
 πληρώσαντα ἢ ταῖς ἡμέρας, εἴτα
 ἑτέρω πρὸς ἀγορῶν τῆς λει-
 τουργίας. ὅταν δὲ τῶν ἀφαιρημάτων
 τρεπομένων βίον ἐξέστω καὶ βα-
 δίζειν εἰς οἰκίαν φίλων, καὶ εἰς
 ἐστῆσιν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀγορῶν
 τα, μὴ πύργων, ἀλλὰ τῶν βελ-
 τίτων· ἐν τούτοις δὲ καὶ εἰς ἀγορὰν
 πρὸς εἰς οἰκίαν ἀποπὸν ὀλιγάκις·
 ἢ γεμόνα τε προσφθεῖν, καὶ ἔθνοσι

Α α α α

αρχοντα· και τοις ευλογως θεο-
 μητοις οσα ενδεχεται βοηθη-
 σαι. παρεποι δε οιμω τοις ιε-
 ρευσιν ενδον μηδ', οτε λειπου-
 ρουσιν, εαθητι χρησθαι μεγα-
 λοταρεπεστατη· την ιερων δε ε-
 ζω, τη σιωπη, διχα πολυτε-
 λειας. ουδε γαρ ευλογον τωις
 δεδωκενοις ημιν επι τιμη θεων
 εις κεινοδξιαμ καταχρησθαι,
 και τυπον ματαμον. οθεν αφε-
 κτεον ημιν εαθητος πολυτε-
 λεσερας εν αγροσ, η κομπου·
 η η πασης απλας αλαζονειας.
 ει γρω θεοι πτω σαυτω α-
 γαθεντες Αμφιαραου Φορο-
 σωλυ· επι τς φρατευματος
 εκεινου κατεδικασθη φθορα,
 ειδως τε αυτος σιωφρατευετο,
 και εν αφελκρον αυτω Διφ
 τερ ο πεφωρωμον, απεφη-
 νε " αλλον δε αλλου· και με-
 τεσηταμ εις ληξιν θειασ. παρ-
 των γρω την επεφρατευσαμ-
 των ταυς Θηβαις επι την α-
 σπιδων ωριν κλειρατασ συμ-
 παρτα γραφοντων, και ελ-
 ροντων τα Εγπαμα, και ται
 συμφορας την Καδμειων, ο
 την θεων ομιλητης, ασημα

Corrupta. νε

fectum officij causa conue-
 nire, & indigentibus pro vi-
 rili parte praesidium afferre.
 Illud vero decere sacerdo-
 tes arbitror, ut quoad in-
 tra templi septa sacris ope-
 rantur, ornatissimam vestem
 habeant : extra templum,
 communi, neque sumptuo-
 sa nimis utantur. Non enim
 rationi congruit, ut iis, quae
 ad honorem Deorum nobis
 concessa sunt, ad inanem
 ambitionem, & gloriolam
 abutamur. Quamobrem ab
 exquisitiore in foro veste,
 tum fastu arrogantiaq; pror-
 sus abstinent. Etenim Am-
 phiaraum illum, cum pro-
 pter insignem adeo mode-
 stiam Dij immortales ada-
 massent, cumq; Graecorum
 exercitum illum internecione
 damnassent, ac decreti huius
 ipse conscius in eadem esset
 expeditione, ob idque fatalis
 haec illi esset inevitabilis ne-
 cessitas, alium in statum, ac
 meliorem sortem transtule-
 runt. Nam cum omnes, qui
 ad Thebanam obsidionem pro-
 fecti erant, uniuersa, prius-
 quam confecta foret, clypeis
 suis inscriberet, ac velut tro-
 phaea de Cadmaeorum cala-
 mitatibus erigerent; Deo-
 rum familiaris ille uates nuda-

his insignibus ad bellum arma
 gestabat : clementiae uero, ac
 temperantiae ab ipsis etiam
 hostibus testimonium capie-
 bat. Ad hoc exemplum sa-
 cerdotum mores conforman-
 di sunt, ut Deos propitios
 habeamus. Non enim me-
 diocriter aduersus ipsos de-
 linquimus, cum sacras ve-
 stes ostentamus, & omnium
 oculis tanquam mirum ali-
 quid obuium. Ex quo id
 accidit, ut cum multi ad
 nos impuri homines acce-
 dant, sacra illa Deorum sym-
 bola contaminentur. At ue-
 ro nos sacerdotali uti veste,
 nisi ut sacerdotibus dignum
 est vitam instituamus, id
 ipsum noxas omnes crimi-
 num, ac Deorum maximè
 contemptum in sese conti-
 net. De iis igitur accuratius
 aliquando disputabimus.
 Nunc ut rudi, quod aiunt,
 Minerua de iisdem ad te scri-
 bam. ad obscena illa thea-
 trorum spectacula nullus om-
 nino sacerdos accedat; ne-
 que in aedes suas introducat.
 Non enim decet. Quod si à
 theatris excludi penitus ista
 possent; ut haec illa Baccho
 rursus à tanta turpitudine
 purgata redderentur: plane
 istud assequi omni ope stu-

επεφρατευεν εχων οπλα· παρα-
 τητα δε η Φοροσωλυ· υπο τ
 πολεμικων εμπτυρεϊτο. εβωφ
 οιμω χρη και τοις ιερεας " ινα Mutilus
 τυγχωνωμην ευμωων τ θεων. locus.
 ως ου μικρα γε εις αυτους εξα-
 μωπορωμην, δημοβωμοι ται ιε-
 ραι εαθηται, η δημοσιευοντες. ε
 πεφροντες απλας απεβλε-
 πειν τοις ανθεσποις, ωσπερ η
 θαυμασθη· " ειτω εν τωτου Mendo-
 συμβαμει, πολλοι πελαξοι ημιν locus.
 ου καθαροι η Διφ τερ χραμ-
 νεται τα την θεων συμβολα. ο
 δε ημασ αυτους ουχ ιερατικως
 ζωνται ιερεων εαθητα φρικειασ,
 πασης βη φρανομιας η κατα-
 φρονησεως εις τους θεους· ειρησε-
 ται με ου ημιν η και τωτων
 δι ακριβειας. νωι δε, ως τυπω
 προς σε γραφω και αυτων τοις
 ασελγεσι τωτοις θεσμοις την ιε-
 ρων μηδεις μηδαμωδ φρα-
 βαλλετω· μητε εις πτω οικιαμ
 εισαγετω πτω εαμ. παρεπει γδ
 εδαμωσ. η ει με οϊ τε ω, δεε-
 λαση παρτα πασιν αυτα τ θεα-
 των· ωτε αυτα παλιν επιδου-
 ναι τα Διονωσφ καθαρα γρω-
 μωα, παρτωσ αν επειφρατω.

αὐτῶν παροχῶν καὶ κατασκευάσαι.
 νικῶν δὲ οὐδὲ μὲν τῶν ἕτερον διω-
 πῶν ἢ εἴτε δὴ ἄλλως, εἴ τῃ διωπατῶν
 φάσει, συμφέρον αὐτῷ ἡρέα, ἢ
 ταύτης μὲν ἀπεχόμενον πάντα
 πασι τῆς φιλοτιμίας. ἀξίω δὲ
 τοῖς ἱερέας ὑποχωρήσαι τῷ ἀπο-
 γλυπταῖ δὴ μὲν τῷ ἐν τοῖς θεά-
 ροις ἀσελγείας. μηδεὶς οὖν ἱε-
 ρεὺς εἰς θεάτρων ἔξίτω. μηδὲ
 * * * φίλον θυμελικόν.
 μηδὲ ἀρματηγῶν. μηδὲ
 ἄρχιεπὶς μηδὲ * * * τῆς ἡμέρας
 παροχῶν. τοῖς ἱερέοις ἀγῶσι ὅτι
 βέβηκον μόνον τῷ βελονοῦσι τῷ
 ἑσθῆν. ὡς ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς
 ἑσθῆς ἀγωνίας μόνον, ἀλλὰ καὶ θεῶν
 τῶν γυναικῶν. ὑπὸ δὲ τῆς κυνηγε-
 σίων ἢ δὲ καὶ λέγειν, ὅσα ταῖς πό-
 λεσιν εἴσω τῶν θεάτρων στυγερά-
 ται, ὡς ἀφεκτέον τούτων ἔστιν
 ἢ ἱερέοι μόνον, ἀλλὰ καὶ παι-
 σὶν ἱεράων; ἢ μὲν οὖν ἴσως παρὰ
 τούτων εἰρήσασθαι καλόν, ὅταν καὶ
 ὅπως χρῆται τοῖς ἱερέας ἀποδύ-
 κνύειν. ὅθεν δὲ ἀτοπον εἰς τῶν
 μοι τοῖς λόγοις ληξάτω. ἐγὼ φημι
 τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι βελτίστοις,
 καὶ μάλιστα μὲν τοῖς φιλοθεω-
 τάτοις, ἔπειτα φιλανθρωπο-

f. ποιείτω,
 vel ἔχτω
 f. ὄρχιστος,
 & mox ad
 explēdam
 lacunam,
 μηδὲ τούτων
 τῶν θ.

duissem. Sed cum vel effici
 posse desperem; vel, ut ob-
 tineri possit, minus expedi-
 re iudicem, ab ambizioso il-
 lo studio mihi temperandum
 esse duxi: sacerdotes verò
 theatri ista petulantia po-
 pulo cedere, ac procul ab-
 horrere cupio. Proinde nul-
 lus horum in theatrum pro-
 deat, neque cum histrione
 ullo vel auriga, vel saltato-
 re sit amicitia coniunctus, ad
 eorumve fores accedat. Ad
 sacra duntaxat certamina, si
 qui velint, ad eundi potesta-
 tem habeant; dum eiusmodi
 sint, quibus non certare so-
 lum, sed vel spectare mulie-
 res prohibeatur. Nam de ve-
 nationibus, quæ in ciuitati-
 bus intra theatra præstan-
 tur, quid attinet dicere, non
 ab iis modò sacerdotes; sed
 sacerdotum etiam arcendos
 esse liberos? Illud planè, &
 ante superiora omnia dicen-
 dum fortassis erat, vndenam,
 & quomodo sacerdotes eli-
 gendi sint. sed absurdum non
 erit, si institutam orationem
 in eius rei tractatione desi-
 nam. Placet igitur eos ex
 omnibus constitui, qui in ci-
 uitatibus optimi sunt, & im-
 primis quidem Dei; deinde
 verò hominum amantissimos

quosque; siue pauperes sint,
 siue diuites. Nec enim vl-
 lum, quod ad eam rem atti-
 net, inter obscuros, & illu-
 stres debet esse discrimen.
 Nam qui propter animi man-
 suetudinē latet, nequaquam
 propter obscuritatē & igno-
 bilitatem arcendus est. Igi-
 tur etsi pauper sit aliquis, aut
 plebeius, si duobus iisce præ-
 ditus sit ornamentis, religio-
 ne erga Deum, & in homi-
 nes benignitate, sacerdos ni-
 hilominus eligatur. Porro re-
 ligionis quidem in Deum ar-
 gumentum est; si propin-
 quos omnes ad pietatem er-
 ga Deos capeffendam alli-
 ciat. humanitatis verò; si vel
 ex modico libenter paupe-
 ribus impertiat, prolixèque
 communicet, ac quampluri-
 mos sua complecti liberali-
 tate studeat. Ad hanc enim
 partem maiore quadam at-
 tentione opus est, vnde re-
 mediū aliquid afferatur. Ete-
 nim quoniam ita contigit,
 vti pauperes sacerdotibus
 neglectui essent; hoc ani-
 maduerso, nefandi Galilæi
 in id humanitatis genus in-
 cubuerunt, pessimumque fa-
 cinus hac officij specie cor-
 roborarunt. velut qui pue-
 ros placēta aliqua decipiunt,

ταῖς. εἰ μὲν τε πένητες ὄσιν,
 εἰ μὲν τε πλούσιοι. ἀλλά χριστὸς ἔ-
 τω παρὰ τῶν μηδὲ ἴσως οὖν
 ἀφαιρούς καὶ ὅτι φαιρούς. ὁ γὰρ
 ἀφαιροῦντα λεληθῶς οὐ
 ἀφαιροῦντα τῶν ἀξιώματος ἀφαι-
 ρῶν δὲ χάρις ἔστι καλοῦσα. καὶ
 πένης οὖν ἢ ἴσως, καὶ δὴ μὲν ἔ-
 χων ἐν αὐτῶν δύο ταῦτα, τὸ, τε
 φιλόθεον, καὶ τὸ φιλανθρωπον,
 ἱερέας ἀποδύκνυσθαι. δεῖγμα δὲ
 τῶν φιλοθέου μὲν, εἰ τοῖς οικείοις
 ἀπὸ τῶν εἰς τὴν πόλιν τοῖς θεοῖς
 ἀπέβηκεν εἰσαγάγει. τῶν φιλα-
 νθρωποῦ δὲ, εἰ καὶ ὅτι ὀλίγων
 ἀκόλως κοινωνῆσαι τοῖς δεομένοις,
 καὶ μεταδίδωσι παροχῶν, ὅτι
 ποιῆν ὅτι χριστὸν ὅσους ἀνὸ οἴος
 τε ἴσως. παροχῶν γὰρ μάλι-
 στα τὰ μέγιστα τούτων, ἢ τὴν
 ἱατρείαν ὅταν ποιητέον. ὅτι γὰρ
 οἱ μὲν στυγερά τοῖς πένητας ἀ-
 μελεῖσθαι πρὸς ἡμετέροις ὑπὸ
 τῶν ἱερέων, οἱ δυναστεῖς Γαλι-
 λαῖοι καταπονήσαντες, ἐπέθεντο
 ταύτην φιλανθρωπίαν καὶ τὸ χρι-
 στίον τῶν ἔργων ἀφαιροῦντα τῶν
 χριστῶν τῶν ὅτι τῆς δὲ δό- f. λόγων
 χριστῶν τῶν ὅτι τῆς δὲ δό- Deest ali-
 κριστῶν τῶν ὅτι τῆς δὲ δό- quid.
 κριστῶν τῶν ὅτι τῆς δὲ δό- Leg. ἢ τῶ
 τῶν κριστῶν τῶν ὅτι τῆς δὲ δό- πλσπ.

τὰ χεῖρ' αὐτῶν ἐπὶ τὰς πόρτας
 πειθοῦσιν ἀκολουθῆν ἑαυτοῖς. εἴθ' ὅταν
 ἀποστήσωσι πόρῳ τῶν οἰ-
 κιάων, ἐμβάλλοντες εἰς ναυῶν ἀ-
 πέδοντα. Ἐ γένηεν εἰς ἀπόρτυα
 τῆ δέξῃς βίον πικρὸν ὃ δόξα
 παρὰ ὀλίγον γλυκὺ. τῆ αὐτῶν
 καὶ αὐτοῖς ἔσπον ἑρξάμενοι ἀγα-
 πῆς λεηλαρίας παρ' αὐτῆς ἀγα-
 πῆς καὶ ὑποδοχῆς, καὶ ἀφικονίας
 τραπέζαν. ἔστι γὰρ ὡσαύτως ἔρ-
 ρον, οὕτω δὲ καὶ ὄνομα παρ' αὐτοῖς
 πολὺ πιστὸς ἐνήγαγον εἰς πῦρ
 ἀθεότητα. * * * *

quam cum bis tēve illis de-
 derint, & ad se sequendos
 hac arte pellexerint, demum
 ab ædibus procul abstractos,
 & in nauem impositos distra-
 hunt. ut quod breuem illis
 iucunditatem attulerat, id
 acerbum in omni vita sentia-
 tur. sic isti ab ea, quam vo-
 cant, agape, & conuiuio,
 mensarumque ministerio :
 (Est enim uti factum ipsum,
 ita vocabulum apud illos fre-
 quens,) inde igitur incipien-
 tes, fideles ad Deorum con-
 temprum, impietatemque
 perducunt. * * *

